

Իբր ՚ի կատարիլ օրինաց և մար
գարէից տրն մեր յս քս կուգայ
յաշխարհ, և սբ առաքեալք և
վարդապետք կուքարողեն զմե
ծութի և զփառանս այ:

Լյս սաղմոսումն կուխօսի մար
գարէն թէ ինչպէս նմ կարէ ճա
նաչվիլ ՚ի ստեղծուածս և կամ
ի գիրս նբսնայելով:

յսինքն, այս մարմնանոր
երկինքներս իւրեանց
արուեստանոր շինու
ածովն և ահագին կամարներովն
կուպատմեն և կույայտնեն այ
փառքն և մեծութիւն * և այս մար
մնանոր հաստատուիս, իբր աստ
ղերով լցած երկինքն, իւր զանա

զան

Ի կատարած Սաղմոս
դաւթի:

Սաղմոս ԺԸ:

երկինք պատ
մեն զփառս
այ * և զա
րարածս ձեռաց նր,
պատմէ հաստատու
թիւնն:

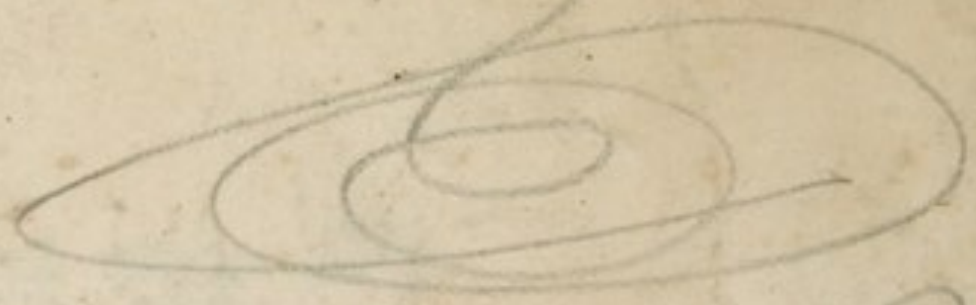
T

U

~~Handwritten text, heavily scribbled and crossed out with multiple horizontal lines.~~

T

m

Handwritten text in a cursive script, possibly a name or a short phrase, located in the upper right corner.

→ 132m

80

A series of faint, handwritten numbers and symbols arranged in a grid-like pattern, possibly a table or a list of data.

Handwritten text, possibly a date or a reference number, located below the grid of numbers.

Handwritten text in a cursive script, possibly a name or a short phrase, located in the lower middle section.

Handwritten text in a cursive script, possibly a name or a short phrase, located at the bottom of the page.

T

11

11

11

11

11

11

1871
 1872
 1873

[illegible]

7.31

1370

1135

235

Ի Թո՛ւնն հազար հարիւրեկի •
 երկոց տասանց և հնկեկի •
 Ի ժամանակս հայրապետի •
 էջմիածնայ սբ աթոռի •
 Եւ զհազար կաթաւ զկոսի •
 ընտիր և քաջ առաջնորդի •
 լուսաւորչին փոխանորդի •
 հայաստանեաց հովո՛ւնապետի •
 Յորդորանօք բարեսիրի •
 յովսէփայ մեր վարդապետի •
 զմիւռնոյ գահին առաջնորդի •
 ճշմարտութե քարոզողի •
 Եւ սնահապետն ունաստ հոգի •
 որ եմ որդի դու ընազարի •
 գեղջիւ բընիկ ագուլեցի •
 զոտանաւորս շարադրեցի •
 Ի նախերգան ըս մեկնչի •
 բուն սաղմոսին մեծի դա՛ւթի •
 զոր փափքմամբ յոյժ խնդրեցի
 և օգնութե տեառ ըն դտի •
 Տեսանելով ի յայլ լեզունի •
 յօժարեցայ յայսմ բանի •
 Ի փառս փրկչին մեր յիսուսի •
 և ի յօգուտ հայոց ազգի •
 Ի յիշատակ անքակտելի •
 և ի սփոփանս ընթերցողի •
 զի գանձէ սա անպատմելի •
 ուղիղ սրտիւ սաղմոսողի •
 Եւ շխատանօք յոհաննիսի •
 ստամպօլցի վարդապետի •
 զոր մաղթանօք աղաչեցի •
 ձեռն արկանել այսմ գործի •

Եւ կնարկելով օրինակի •
 հրեկոց ազգաց ընթարգմանչի •
 այլ և յուսաց գաղափարի •
 և լաթինաց շարադրողի •
 Որ հանձնեալ իմում բանի •
 արար զսկիզբն այսմիկ տառի •
 և աշխատմամբ իւրոյ ջանի •
 հասոյց իմերջ զեղձն իմ բարի •
 Որով քաղցեալ ըն կերակրի •
 և ծարա՛ւին արբուցանի •
 մեղա՛նորաց յոյս պատրաստի •
 տրտմեցելոց սիրա ըն բերկրի •
 Բան զի պարզ է և հեշտալի •
 և դիւրապէս հասկանալի •
 իւրաքանչ իւր ցանկացողի •
 լուծէ զկապ սարակուսի •
 Օ ի այս էր իղձ իմոյ սրտի •
 և կատարումն իմոյ ուխտի •
 բարեսիրաց մերոյ ազգի •
 Թողուլ զսա յիշման տեղի •
 Ի ազում դրամ ըս վատնեցի •
 Ինեղութե ժամանակի •
 մինչև ըզսա տպագրեցի •
 և ի վախճան իւր հասուցի •
 Եւ որ հօք հոգոյն պարգևողի
 և աղօթիւք անձա՛ծնի •
 անարժանիս նպատողի •
 և տրկարիս ձեռն տո՛ւողի •
 Օ ունարթ սրտիւ հնդէս մտի
 ըզճանրութիւն ի յանձն առի •
 վասն յուսոյն պարգևողի •
 զվարձս յերկնային առաջնորդի •

Լորդ եթէ որ սովաւ զմայլի :
 Ե հոգեպէս միտեալի :
 յիշման առջի զիս արժանի :
 ի ժամուսն քաջապարտի :

Եւ թէ դոցի սխալ լեզուի :
 շարադրութեւ անարհեստի :
 խնդրեմ ներել վն յիսուսի :
 ամալարժութեւ ձեր ծառայի :

Դիմել - Ընկեր

ՀԱՅԿԻ Եւ հայ Եւ թէ Տ-Ի-Ի
 - Ընկեր - Ի-Ի - Ի-Ի - Ի-Ի -
 - Ի-Ի - Ի-Ի - Ի-Ի - Ի-Ի -
 Ի-Ի - Ի-Ի - Ի-Ի - Ի-Ի -

Օրհնութիւն
 - Ի-Ի - Ի-Ի -
 - Ի-Ի - Ի-Ի -

Ի-Ի - Ի-Ի -

1370
 1223
 0148

1370

1135

0235

1222

Առաջաբանութի Գրչոյս :

վաղուց հետէ ցանկանալով աղուլեցի խօճայ դուլնաղա
 րի որդի խօճայ նա հապետին մեկնութեանց սաղմոսացն
 դաւթի մարգարէին , խնդրեալ էր բազմիցս զնոյնն 'ի
 կոստանդինուպօլիս 'ի փարատումն տխրութեցիւրոյ .
 և 'իսփոխանս հոգւոյիւրոյ : Աւ 'ի չկարելն դտաֆել զպար
 զախօս ոմն հեղինակ , կամ զ լիակատար իմն , ուխտեալ էր յան
 ձին իւրում տալ շարադրել զնա երբեմն 'ի դիպակում ժամու
 'իլրումն ըղձի և դիտանորութե իւրոյ . Ուստի 'ի դառնալն
 իւր վերստին առողջութիւն շնորհօք տն 'ի քաղաքս այս վէնէտիկ .
 Թախանձանօք խնդրեաց 'ի հեթոյս պարզաբանել զնոյնն : Այ
 վն մարմնաւոր օգտի և շահասիրութե իւրոյ , այլ վն հոգեկան
 մխիթարութե ազգին հայկազունեաց . և 'ի յիշատակ անջնջե
 լի ինքեան և ծնողաց իւրոյ հանգուցելոյ 'ի քս : Աայց ոչ
 խրթին շարադրութիւն , այլ աշխարհական լեզուաւ . ըստ
 որում տեսեալ էր առ խտալացիս . զի ամենեքեան միահաղոյն
 դիւրապէս հասկանալով , վայելցեն զնոյնն : Ասկես ոչ Թէ
 յենլով 'ի զօրութիւն և յուշիմութիւն մտաց իմոց , այլ ապաւնի
 նելով միայն 'ի յօգնութիւն շնորհաց հոգւոյն սրբոյ . և 'ի յօ
 ժանդակութիւն սրբազան վարդապետաց եկեղեցւոյ համար
 ձակեցայ զբունն արկանել զնմանէ : Ախտելով հաստատա
 պէս Թէ առաջիկայ դործառնութեա բարձրութիւն և վսե
 մութիւն բազում աստիճանօք գերազանցիցէ զնո՛ւաստութի
 ներհմութեան իմոյ . Օ 'ի մատեանք անձայինք են բնաւին
 հոգի և կեանք , և մարդկային տկարութիւն Թեզք բնական իմա
 ցողութե ոչ կարէ ժամանել և լիապէս պարունակել զնոյնս :
 համբառնամ ուրեմն զաչս իմ 'ի լերինս , և ասեմ ըստ մարգա
 րէին , զարթո՛ղ աչս իմ տր , և նայեցայց 'ի սքանչելիս օրինաց
 քոց . զի ճրագ է բան քո ոտից իմոց , և լոյս սոյ շաւղաց իմոց :
 Աւ այսպէս արիացել յուսով ձեռնտո՛ւութե ամենապարգևին
 աստուծոյ , հեղութի հոգւոյ մտանեմ 'ի հանդէս իրակութեա ,

Օ որ և հաճախամ գոլ վայելուչ, և շահաւէտ բնաւ իցան
 ձանց բարեպաշտից և ճշմարտասիրաց. քան զի ընթերցմամբ
 սորին լուսանորին միտք, ուղղին կամբ, և զգաստանան շարժ
 մունք զգայարանաց մերոց: Սովաւ զինխմբ բնութիւն հեթանո
 սական առասպելաբանութեց. սովաւ յաղթահարեմք զկամա
 կորութիւն հրէից. սովաւ հաստատեմք ի ճշմարիտ հաւատն որ
 է ի քս յս. սովաւ հեռանամք ի յախտից մոլութեց. և մերձե
 նամք ի յառաքինագործութիւն. միայն թէ երկայնամտութե
 պարապիլ կամիցիմք ի հոգեզոհարթ ընթերցումն սորին.
 իբրեւ կարօտք և փափաքօղք իմանալոյ զբարեհաճութիւնն այ:
 Օ ի նախատեսուցն անձ զսրբազան գրեանս հիւանդացելոյ
 մարդկային բնութեւն առողջարար սպեղանիս պատրաստեաց.
 ուղղին քօք զվերս հոգւոց մերոց բուժել կարիցեմք: Լա
 թէ պէտք զանազանք են այսպիսի դեղք հոգեկանք. զի զայլ իմն
 ուսուցանեն մեզ անձային օրէնք. և զայլ իմն անձային պատմու
 թիք. զայլ իմն խրատք բարոյականք. և զայլ իմն մարդարէա
 կանք: Եւ այց գիրք սաղմոսացն դաւթի միահաղոյն զամենե
 սեան պարունակէ յինքեան. որովք և յորդորէ զմեզ անիւ խո
 հեմութե հեռելի օրինաց և պատուիրանաց ճշմարտին այ:
 փախչելով ի հեշտութեց և ի ցանկութեց մարմնականաց.
 և հեռելով ամբողջութեան և ժողովարութե: Օ ինչ
 ուրեմն մնայ մեզ առ ի ստանալ զվարս անձպաշտութե, եթէ
 ոչ մտադիւր ընթերցումն սորին: Օ ի սովաւ կրթիմք ի
 հաւատս, ի յերանուս, ի դատողութիւն: Սովաւ ուսանիմք
 զսէր, զբարութի, զսրբութի, զյոյս, զանոխակալութի, զհամբե
 րութի, և զերկայնամտութի: Լա թէ նրբանոյս ակնարկիցեմք
 ի հոգեյորդոր արտադրութիւն սորին, գտանեմք զանթիւ խոր
 հուրդս գերբնականս և զարմանալիս. և մանաւանդ զցանկա
 լի խորհուրդ մարդեղութե և չարչարանաց, խաչելութե և
 թաղման, յարութե և համբարձման տն մերոյ յի քի: Գտա
 նեմք ևս զմիսիթարութիւն և զսիւսիւմն ի հոգեկան և ի
 մարմնական արամութիւն. զկերպ և զեղանակ աղօթելոյ առ
 անձ. և զճանապարհ դիմելոյ անկասկածօրէն ի հայրենին մեր
 երկ

Երկնային : Աստիւ ըստ հրամանաց սրբոյ Եկեղեցւոյն միշտ
 և հանապազառ ձեռն ունիմք , իբրև զնո՛ւագարան իմն հո
 գւոյն սրբոյ . և իբրև զգանձարան խորոցն անձառելեաց անհա
 սինայ : Արդ ընկալարուք զսա ամենայն զո՛ւարթութիւն և
 ողջմտութեամբ , և իկիր արկէք ի փառս յի քի , և ի յո
 գուտ անձանց ձերոց . յիշելով զպատճառս և զմա
 տակարարս սօրին ի մաքրափայլ յաղօթս ձեր
 միով հայր մերիւ . ընդ որս և գուք յի
 շեալք լեջիք ի քսէ յուսոյն մերոյ
 ի միւսանգամ գալստեան նո
 րին . լսելով զերանանէտ
 բարբառն որ ասէ ,
 Եկայք օրհն
 եալք հօր իմոյ Ժառանգեցէք զպատ
 րաստեալ ձեզ զարքայութին
 իսկզբանէ աշխարհի :
 Աղջլերուք :
 * * *

Խրատ Առ ընթերցողս :

Յոյժ վայելուչ և հարկանոր համարեցաք զմեկնուին սաղ
մոսացն դանթի մարդարէին շարագրել և ի լոյս ածել
իպէտս հայկազունեաց : Բանդի թէպէտ և այլք
քրիստոնէայք երգեն յարածամ յեկեղեցիս իւրեանց
զնոյն սաղմոսն դանթի ըստ պատշաճի աւուրն , և ըստ պիտա
նանորութե որպէս և հայք , բայց ոչ այնքան յաճախ : Օ ի
հայք ոչ միայն եկեղեցականք , այլև աշխարհականք , և սար
տաքոյ եկեղեցւոյն միշտ և հանապազ ունին զնա իբերան :
Ուստի ի տարակուսիլն նոցա իմր դժոճարիմաց բանի ուրուք ,
կարեն սովաւ դիւրապէս լուծանել զտարակուսութիւնս իւր
եանց , և առանել յօժարութիւն և ջերմեռանդութիւն փառա
բանել զաստուած :

Բայց նախ դիտելի է , զի զմեկնութիւնս զայս այնու դիտանորութեամբ շարագրեցաք մեք աշխարհօրէն , զի կարիցեն աշխարհականք ամենեքեան դիւրապէս իմանալ զսոյն . քանզի եկեղեցականք ունելով զբաւական կրթութիւն և զուսումն , յարածամ ճաշակեն զքաղցրութիւնս սրբազանից գրոց . իսկ աշխարհականք որք պարապին ի զբաղմունս և ի հոգս աշխարհի , ամենեւին մնան անմիտութարք ի յայսպիսեաց շնորհաց : Ուստի մի՛ ոք արհամարհիցէ զմեզ իբրև զանհմուտս լեզուին հայոց , որով հետե ոչ վասն եկեղեցականաց , այլ վասն օգտի և շահանքութե հասարակաց ժողովրդոց եղև առաջիկայ մերս գործառնութիւն :

Երկրորդ դիտելի է , զի զմեկնութիւնս զայս ոչ եթէ յանդգնաբար ըստ բնականի հանձարոյն մերում հնարեցաք , այլ հետե լով զգուշապէս շահացն հարցն սրբոց , և վարդապետաց եկեղեցւոյ . ունելով միշտ առաջի աչաց մերոց զուսանոր գրեանս նոցին . և մանաւանդ զբնաբանս հրէից և յունաց և զմեկնութիւնս նոցին , որոց և օժանդակութիւնս յօրինեալ աւարտեցաք զսոյն : Երրորդ դիտելի է , զի գիրդք անաշունչք են խորինք և խոր

ըք, և զանազան մեկնութեց ընդ ունաք. ուստի
յս գտանեմք զբան իմն զանազանապէս մեկնեցեալ ի
ազանից վարդապետաց եկեղեցւոյ. վն որոյ եթէ գտա
րցի ինչ իսմին այլապէս մեկնեցեալ, ոչ վն այնորիկ արհա
մարհելի է. քանզի բաւական է, թէ մեկնութիւն բնաբանի
իւրում համաձայնիցի. և հանդուցանիցէ զմիտս ընթեր
ցողաց:

Զորորդ գիտելի է, զի թէպէտ շարադրութի մեկնութեւ
է աշխարհօրէն, բայց բազում բանք գտանին իսմա դժոճար
իմացք, վն դժոճարութեւ և խորութեւ բնաբանին, ուստի
ոչ միայն միանգամ, այլ երկիցս և երկուս պարտ է ընթեր
նուլ զնոյնս, զի իսկապէս վերահասու լինիցիմք. իսկ եթէ ոչ
բաւիցի իմացողութիւն մեր, յայնժամ բարձրք է հարցա
նել զնա այլոց գիտնագունից:

Հինկերորդ գիտելի է, զի առ իբարեպէս իմանալ զդի
տանորութի բանի միոյ, պարտ է ընթերնուլ զխորագիր
մեկնութեւ սաղմոսին այնորիկ յորում է այն բանն. քանզի
իւրաքանչ իւր սաղմոս ունի զիւրն խորհուրդ, զի թէպէտ
դաւ ի՞մարդարէն է որ խօսի, բայց երբեմն խօսի իբերանոյ
այ երբեմն իբերանոյ քի, երբեմն իբերանոյ եկեղեցւոյ, եր
բեմն իբերանոյ առաքելոց, երբեմն իբերանոյ հրէից, եր
բեմն իբերանոյ հեթանոսաց, և երբեմն վասն յատուկան
ձին իւրոյ:

Վեցերորդ գիտելի է. զի երբեմն իմիում տան գտանին եր
կու և երեք բանք զանազանք զորս վասն յատկացուցանելոյ
եղաք զնշան աստեղն, զի մի շիտիցին մեկնութիւն նոցին.
ուստի յորժամ հասանիս ի յառաջին աստղն, իմա զի վճարե
ցաւ մեկնութիւն առաջնոյ մասի բնաբանին, նոյնապէս և երկ
րորդն և երրորդն, և այլն:

Պարզաբանութի Սաղմոսացն Դաւթի
Մարգարէին :

Սաղմոսս այս խորագիր չունի բայց
չէ թէ դաւթի սաղմոսացն միայն ,
այլ և ամ գրող սրբոց խորագիր է .
քանզի ուսուցանէ թէ զինչ է երա
նութի մարդոյն , և թէ ոնչ պարտ է
խնդրել զնա , որ է գիտաւորութեան
և վախճան ամ գրող սրբոց :
Եւ յս սաղմոսումս կուխտսի մար
գարէն բարեպաշտ մարդկանց հա
մար թէ ինչպիս երանելի են , և թէ
ինչպէս անօրէն մարդիք կործանիլ
պիտին : Եւ վս քի . թէ ոնչ
հօրնայ հնազանդելով , նր օրէնքն
և պատու իրանքն կատարեց :

ԵՐԱՆԵԼ Ե

այնպէս մարդոյն , որ
անօրէն և թերահա

B 2 Հատ

Գիրգ Սաղմոսացն Դաւթի
Մարգարէին :

Սաղմոս . Ա :

ԵՐԱՆԵԼ Ե
այնպէս մարդոյն , որ
անօրէն և թերահա

Տուրդս ամպաշտաց
 * ի ճանապարհի մե
 դաւորաց ոչ եկաց *
 և յաթոռս ժանախից
 ոչ նստան :

Լ՛յլ յօրէնս տն են
 կամք նր * և յօրէնս
 նորա խորհեցինա ի
 տունէ և ի գիշերի *
 և եղիցինա ոպ ծառ
 որ տնկեալ է ի գնացս
 ջուրց :

Նատ մարդկանց ականջ չի դնէր .
 և նոցա խրատովն և խորհրդովն չի
 շրջիր * և մեղաւոր մարդկանց չար
 գործոցն հետեւելով նոցա ճանա
 պարհումն չի մնար * և վատաբե
 րան և չարալեզու մարդկանց նման
 չի նստիր այլոց չար խրատ տար , և
 յայ ճանապարհէն հեռացներ զիւր
 եանք :

Պարձեալ երանի մարդացելոյն
 այ տն մերոյ յի քի . որ ամպարիշտ
 և օրինազանց հրէից խրատովն և
 խորհրդովն չի շրջեցաւ * և մեղա
 գործ քահանայից և քահանայապե
 տաց չար գործոցն չի հետեւե
 ցաւ * և կեղծաւոր և խաբէփայ .
 փարիսեցւոց աթոռն չի նստան , և
 նոց նման երեսպաշտութիւն խրատ
 տալով զայլս յայ ճանապարհէն չի
 հեռացոյց :

Լ՛յսինքն , այլ իւր միտքն և
 կամքն այնէ որ միշտ այ օրէնքն և
 պատուիրանքն կատարէ * և գիշեր
 և ցերեկ այ օրինացն ի զտա այլ
 որիշ իբմին չի մտածէ * այնպէս
 մարդն մէկ բարի ծառի կու նմանի ,
 որ մէկ գետափի մի տնկած լինի .
 և այ շնորհաց և միսթարութե
 ջուրն նորանէ ամենեւին չի պա
 կասի :

Պարձեալ . տն մերոյ յի քի կամքն
 և գիտաւորութինն այն էր միշտ ,
 որ այ օրէնքն և պատուիրանքն կա

տարէր ըստ այնմ, ոչ եկի լուծա
նել զօրէնս, այլ լնուլ. և ըստ
այնմ, ոչ խնդրեմ ես զկամս իմ,
այլ զկամս այնորիկ որ առաքեացն
զիս* և գիշեր և ցերեկ այօրինացն
իզատայլ որիչ իբմին չէր մտածեր,
զէրէ ցերեկն զժողովուրդս կու
ռսուցանէր, և գիշերն զիւր աշա
կերտքն կուխրատէր* վասն որոյ
եղև իբրև զժառն կենաց տնկեալ
իմէջ դրախտին՝ ի գնացս փխտնի,
գեհոնի, տիգրիսի, և եփրատէսի,
քանզի տնկեցաւ ի գնացս չորս
գլուխ աւետարանացն, մատթէո
սի, մարկոսի, զուհասու, և յոհան
նու. ուստի եթէ որք կամի գտանել
զքս խնդրեսցէ զնա՝ իմէջ սուրբ
աւետարանին:

Եւ յսինքն, որ իւր բարի գործոց
պատուին անպակաս իւր ժամանա
կին ցոյց տայ* և իւր բարի սո
վորութե, և ուղիղ դիտաւորու
թե տերևն ամենեւին չի թափի*
և ինչ բան և գործ որ սկսանի, ի
բարին կատարի և յաջող պայ:

Եւ արձեալ տրն մեր յս քն զիւր
փրկագործութե պատուին առն
աւ և պարգևեց աղգի մարդկան
ի ժամանակի մարդեղութե իւ
րոյ, զմեռեալս յարուցանելով,
զկոյրս լուսանորելով, զբորոտս
սրբելով, և զգիւնացարս բժշկե
լով. այլ և ի միւսանգամ գալս

տեանն

Արդպտուղ իւր ի ժա
մու տացէ* և տերև
նր մի՝ թափեսցի* և
զնամ զորինչ արացէ
յաջողեսցի նմա:

Այսպէս են ամպա-
րիշտք ոչ այսպէս * այլ
ոպ զփռի, զոր հոսէ
հողմն ի վր երեսաց
երկրի:

Այսն այսորիկ ոչ յա-
րիցեն ամպարիշտք ի

տեանն իւրոյ տալոցէ սրբոց ըզ-
փառս և զպատիւս * և նորա բա-
նից և քարոզութեց անբեռն ամեն
և ին չի պիտի թափիլի, ըստ այնմ,
երկինք և երկիր անցցեն, և բանք
իմ ոչ անցանիցեն * և ինչ բան որ
սկսաւ ի բարին կատարվեցաւ,
իբր թէ ծնունդն, թէ թշխառու-
թին, թէ մկրտութին, թէ քարո-
զութին, թէ չարչարանքն, թէ
մահն, թէ թաղումն, թէ յարու-
թին, և թէ համբարձումն, բո-
վանդակն ի բարին յաջողեցաւ,
ի յօդուտ սրբոց, և ի յօրինակ
բարեպաշտ քրիստոնէից:

Եւ յսինքն, այսպէս չեն անօրէն
մարդիք այսպէս չեն * այլ փոշու-
նման են, որ ամբարտաւանու-
թեան և փառասիրութեան քա-
մովն միշտ աստ և անդ կուշարժին
այս աշխարհիս վերայ, և ինչպէս
որ իւրեանք անհանդիստ են, այս-
պէս և ս զայլ մարդիք իւրեանց չար
օրինակովն անհանդիստ կանեն:

Եւ արձեալ, այսպէս չեն անօրէն
և նենդաւոր հրէայքն, այսպէս
չեն * այլ փոշու նման են, որ այ-
պատժի և պատու հասի քամին աստ
և անդ կուշարժէ, երբեմն ի ծա-
ռայութի կու մատնէ, և երբեմն
ի դերութի այս երկրիս վերայ:

տատանի օրն չի յարին 'ի մեռե
լոց: զէրէ Թէպէտ կու կենդանա
նան մարմնով, բայց հոգւով կու
դատապարտվին 'ի դժոխս * և չէ
Թէ միայն սոքա, այլ և ամ ցեղ մե
ղաւոր մարդ արդարոց ժողովքն
չի մտաներ, և նց խորհրդոցն և
փառացն չի մասնակցիր:

Դարձեալ, անօրէն և նենդաւ
որ դպիրքն և փարիսեցիքն չեն յա
րիր 'ի դատատան, իբր չեն յարիր
'ի մեռելոց որ մտանեն 'ի դատա
տան, զէրէ նց դատատանն եղած
է, այլ կու յարին 'ի մեռելոց որ
դատապարտվին * այլ և ոչ մե
ղաւոր քահանայք և քահանայա
պետքն հրէից մտանել կարեն 'ի
խորհուրդս և 'ի ժողովս արդա
րոց, զէրէ զրկեալք են 'ի մասնակ
ցութենոցին:

Լյախնքն, զէրէ ամ իւր իմաս
տութեն կու ճանաչէ արդարոց
կամքն և դիտաւորութին, որ
միշտ կու ցանկան իւրեանց հոգ
ւոյ փրկութեն, և կու ջանան հա
նապաղ որ այ կամքն կատարեն *
այսպէս ևս կու ճանաչէ անօրէն
մարդկանց միտքն և խորհուրդն
որ միշտ չար դործելոյ յետնէ են,
և պիտին կորնչիլ և մասնիլ 'ի
հոռն յաւիտենական:

Դարձեալ, տր ամ կու ճանաչէ
իւր երկիւղած և արդար ծա

դատատան * և ոչ մե
ղաւորք 'ի խորհրդս
արդարոց:

Բանդի ճանաչէ տր
զճանապարհս արդա
րոց * ճանապարհք
ամպարչտաց կորիցեն
Տաւր. 6

Անկերնագիր ի յերայեցւոց
երկրին սոքա ընդ մի
համար են :

Սաղմոս Բ :

Ինք էր խռովեցան
հեթանոսք * և ժողո
վուրդք խորհեցան ի
սխտիս :

Յանդիման եղեն
թագաւորք երկրի *
և իշխանք ժողովե
ցան ի միասին * վս
տն և վս օժեւոյնր :

ապից վարքն և կենցաղավարու
թին , որ կուտանէ զիւրեանք ի
կեանս յաւիտեանականս * կուճա
նաչէ ևս կամապաշտ հրէից մոլո
րութին որ պիտի տանի զիւրեանք
ի կորուստն յաւիտեանական :

Իբր սաղմոսս այս եբրայեցւոց ան
աշնչումն յատուկ թիւ և համար
չունի . այլ նոյն է առաջին սաղմո
սին հետ . և երկուքն մի սաղմոս
կու համարվին :

Եւ յս սաղմոսումն կուխօսի մար
դարէն քի բերանէն կուապաշտից
իշխանաց . և հրէից ժողովրդէն
հետ . թէ ինչպէս փուչ տեղ ժո
ղովք և խորհուրդ արարին ընդէմ
քի . և ընդ էմ կամացն այ :

Եւ յսինքն , այս ինչ խռովութի
ւաղաղակ է , որ ծներ է կուապաշ
տից և այլազգեաց միջումն վս քի
* կամ թէ այս ինչպէս փուչ և
ընդունայն խորհուրդ է , որ
հրէից ժողովուրդն միտք են արա
րեր , թէ զանմահ որդին այսպա
նանեն :

Եւ յսինքն , երկրիս թագաւորքն ,
իբր հերովդէս և պիղատոս միաբա
ներ են * և մարմնասէր հրէից եկե
ղեցական իշխանքն , իբր աննա և
կայիափա մէկ տեղ են եկեր * որ
լինի թէ մէկ հարք մի գործ են

ընդէմ

ընդէմ իւրեանց ստեղծողին, և
ընդէմ իւր միածին որդւոյն,
զորինքն հայրն անօծեր է. և թա
գաւոր թագաւորաց է հաստա
տեր:

Ստինքն, այնչափ լրբացեր են,
և յանդգներ են, որ կասեն թէ
կտրատենք և ճոթճոթ անենք նոց
կապն և կապանքն, իբր հօր այ, և
իւր միածին որդւոյն օրէնքն և
պատուիրանքն * և դէն ձգենք
նոց հին և նոր կտակարանաց լուծն
որ մեր վիզն են դրեր, և ծառայի
նման կուղեն մեզ վր հրամանք
բանացն են, և այսպէս ազատենք
զմեզ ի ձեռաց նոց:

Ստինքն, բայց անոր յերկինս
կուբազմի և կուբնակի, տեսանե
լով նոցա անմիտ խելքն տնազ կա
նէ զիւրեանք, և կուծիծաղի * և
աշխարհիս վերայ յամօթ կանէ,
և կուխայտառակէ:

Ստինքն, և սառաւել դատաս
տանի օրն, երբ որ գայ յատեան
նստի, բարկութիւն կուխօսի, և
կու յանդիմանէ զիւրեանք * և
սաստիկ ցաւամբ և սրտմտութիւն
կուտրտմեցուցանէ, և կուխոռ
վեցուցանէ, դատապարտելով ի
դժոխս:

Ստինքն, այդ անմիտ և խելառ
մարդիքի նոց որ կուղեն ասեն ի
կորուստ իւրեանց. զէրէ ես յս

Սգեսցուք զկապանս
նոցա * և ընկեսցուք
ի մէնջ զլուծ նոց:

Նաակեալն յերկինս
ծիծաղեսցի զնոքօք
* և տրար համար հեւ
ցէ զնոսա:

Յայնժամ խօսեսցի
ընդ նս բարկութիւն
իւրով * և սրտմտութեամբ
իւրով խոռ
վեցուցէ զնս:

Ես կացի թագաւոր
ի նմանէ ի վերայ լե
րին սիոնի սրբոյ նորա

* Ի պատմել զՏրա
մանս նորա :

Տր ասաց ցիս որդի
իմ ես դու * և ես
այսօր ծնայ զքեզ :

Խնդրեա՛ յինէն , և
տաց քեզ զՏեթա
նոսս Ի ժառանգու
թիւն * և իշխանու
թիւն քեզ ընդ ամ
ծագս երկրի :

Տալովեցես զնոսս
դաւաղանաւ երկա
թեաւ * և ունի զանօթ
բրախ փշրեցես զնս :

Քոս իմ Տօր այ կամօքն և Տաճու
թքն Թադաւոր եղայ և Տաստատ
վեցայ սբ սիրնի լեռան վերայ • որ
կու նշանակէ զսբ եկեղեցին * որ
այն տեղն միշտ պատմեմ և քարո
զեմ նորա ամային Տրամանքն , և
դիտաւորութիւն որ ունէր յա
ռաջ քան զաշխարհիս լինիլն ինձ
Տամար :

Լ յսինքն , զերէ Տայրն ամ որ աշ
խարհիս արն է • ասաց ինձ , Թէ
դու իմ յաւիտեանական բանն , և
որդին ես * և ես այսօր զքեզ ծնայ
իբր յառաջ քան զամենայն ժամա
նակս զքեզ ծնայ • զերէ ամ ժամա
նակ չունի • ամ ժամանակ Թէ ան
ցած , և Թէ դալոյ , այ առաջն
այնպէս է ինչպէս այսօր • այնոր Տա
մար ասաց • Թէ ես այսօր զքեզ
ծնայ :

Լ յսինքն , և որով Տետե դու իմ
սիրելի որդին ես , խնդրէ ինձա
նից ինչ որ կուզես , որ ես չէ Թէ
միայն Տրէայքն , այլ և զկուսպաշ
տից ազգերն քեզ մուլք և ժա
ռանգութիւն տամ * և զքո իշ
խանութիդ այնպէս մեծացնեմ ,
որ բոլոր աշխարհիս եղերքն Տա
սանի :

Լ յսինքն , և Թէ քո Տրամանացդ
և պատու իրանացդ Տակառակ կե
նան , դու երկաթէ դաւաղանով
որ կու նշանակէ զքո Տաստատուն

իշխանութիդ, սաստէ, խրատէ,
 և կառավարէ զիւրեանք * բայց
 Թէ անէլի լրբանան և յանդգնին,
 և քեզ չուզենան հնազանդիլ,
 դու բրտի շինած ցիւէ ամանների
 նման, ջարդէ և փշրէ զիւրեանք:
 Լ՝սինքն, արդ ձեզ կասեմ ո՞վ
 Թագաւորք, որ այս աշխարհիս
 վերայ անցաւ որ իշխանութիւնիք
 զայս բանս լաւ միտք արարէք. որ
 ձեզ վրայ Տրամայօղ և իշխօղ Թա
 գաւոր կայ հաստատած յերկինս *
 դուք որ զայլս կուգատէք, և կու
 գատապարտէք, էր չէք զձեզ խրա
 տեր, և զձեր սիրան ուղղէր ի ձա
 նապարհս ճշմարտութե:

Լ՝սինքն, այ ծառայութեան
 հաստատ կացէք ասիւ և երկիւ
 ղիւ, ինչպէս որ որդին իւր հօրն
 հարազատ սրտիւ ծառայութիւն
 կանէ * և ուրախացէք և ցնծա
 ցէք, Թէ որ անձ զձեզ արժանի
 անէ իւր սբ օրէնքն և պատուի
 լանքն ամբողջապէս կատարելոյ.
 բայց այնչափ մի՛ լրբիք և յանդգ
 նիք, որ նորա դողն և տարափն
 ձեր սրտէն իբաց ձգէք:

Լ՝սինքն, ընդունեցէք սրտի
 մտք այ շահաւէտ խրատն, որ
 տուներէ ձեզ ի ձեռն սրբոց նախա
 հարց և մարդարելից. և ճանաչե
 ցէք և պատուեցէք կամաւ և յօ
 ժարութե՞ զքս, որ Թագաւորաց

Լ՝րդ Թագաւորք
 զայս ի միտ առէք *
 և խրատեցարուք ամե
 նեքեան, ոյք դատէք
 զերկիւ:

Ուսուցեցէք նոն եր
 կիւղիւ * և ցնծացէք
 առաջինք դողութե:

Ընկալարուք զխրատ
 նք, զի մի՛ բարկացի
 ւոր * և կորնչեցիք ի
 ճանապարհացն ար
 դարութե:

Ի ժամանակի յորժամ
բորբոքեցի բարկու
թիւննորա :

Երանի ամենեցուն
դք յուսացեալք են
'ի տէր :
Տ^{ուր} 14

Ի ժամանակի զի փախուցեալ
էր դաւիթ յերեսաց աբիսո
ղմայ որդւոյ իւրոյ :

Սաղմոս Գ :

Թագանորէ՛ որ չի լինի թէ բար
կանայ ձեզ վր' ան * զէրէ թէ որ
մէկ անգամ մոլորիք այս ուղիղ ճա
նապարհէս , իսկոյն կուկորնչիք ,
և այլ ձեր հողւոյն փրկութի չէք
գտաներ :

Եւ յսինքն , զայս բարկութիւնն
ասացի , այն ժամանակն կուկորնչիք ,
երբ որ ինքն քս ան իւր հօր փա
ռօքն դայ իդատաստան , և պատժէ
և պատուհասէ անօրէն և անհա
շատ մարդիքն սաստիկ սրտմտու
թիւն , և բորբոքեալ բարկութիւն :

Եւ յսինքն , բայց երանի նոցա որ
այս աշխարհումս մարդկային օգ
նութիւն չեն ապաւինիր , այլ զիւր
եանց յոյն դրեր են յան . զէրէ
այն ժամանակն արժանի կուլինին
փառաց և պսակաց :

Իբր զայս սաղմոսս այն ժամանակն
ասաց դաւիթ , որ փախաւ իւր որ
դի աբիսողոմայ ձեռքէն , ինչպէս
ճշմարիտ դաւիթն քս երեսդար
ձոյց և հեռացաւ սրտով 'ի յու
դայէ , աբիսողոմ ծառի ձիւքէն
կախվեցաւ , և յուդա ինքն զինքն
խեղդեց և հերձաւ :

Եւ յս սաղմոսումս կուխօսի մար
դարէն քի չարչարանաց և յարու
թէն համար . կամ թէ վնվշտից
և աղատութեանց արդար մարդ
կանց հաւատացելոց 'ի քս :

Եւ յս

Լ՝ յսինքն, տր ամ, էր զիս նեղա
ցնող և վշտացնող մարդիքն այս
պէս շատացան * Կամ Թէ էր իմ
Թշնամիքն, իբր Թէ հրէ այք և
Թէ հեթանոսք այսպէս բազմա
ցան, և ինձ վերայ խորխտալով կու
ղեն Թէ զիս հալածեն, և կորու
սանեն:

Լ՝ յսինքն, այնչափ խեղճ և ողոր
մելի եղայ, որ շատ մարդիք ինձ հա
մար խօսելով կասեն, Թէ ամ
զդա յերեսաց ձգեր է, այլ դորա
յիւր ստեղծողէն փրկու Թէ յոյս
չկայ. ըստ այնմ, եթէ յուսացաւ
յամ, փրկեացէ այժմ զդա. եթէ
կամի զդա:

Լ՝ յսինքն, բայց ես ամենևին քե
զանէ զիմ յոյսս չի կտրեցի. զէրէ
դու իմ օգնականն ես * դու իմ
փառաւորիչն ես * և դու ես որ
զիս ամէն փորձանքէ. Թէ ի տան
ջանաց և Թէ իմ հոգնէ ազատե
լով, զիմ դու խնկու բարձրացու
ցանես, իբր զիս կու յարուցա
նես ի մեռելոց:

Լ՝ յսինքն, քանի որ ես ձայնով
դէպ յամ աղաղակեցի, Թէ ի
լեառն ձիթ ենեաց, և Թէ ի վերայ
խաչին, և ի նմանէ օգնութիւն
խնդրեցի * իսկոյն իւր սբ և յերկ
նային լեռնէն, իբր յիւր ամային
աթոռոյն ինձ լսեց, և զիմ խն
դրուածքն իբարին կատարեց:

Լ՝ յս

Տր զի բազում եղեն
նեղիչք իմ * և բա
զումք յարեան ի
վերայ իմ:

Բազումք ասէին
զանձնէ իմէ, Թէ չեք
փրկու Թէ սորա առ
ամ իւր:

Լ՝ յի դու տր օգնա
կան իմ ես * փառք իմ
* և բարձրացուցիչ
դ լսոյ իմոյ:

Չայնիւ իմով ես առ
տր կարգացի * և
լուաւ ինձ իլեռ
նէ սրբոյ
իւրմէ:

Լա ննջեցի * և 'ի
քուն եղէ * զարթեաց
և արնդունող
իմ էր :

Ոչ երկեաց ես 'ի
բիւրուց զօրացնց *
ոչ շուրջանակի պա
տեալ պաշարեալ պա
հէին զիս :

Լըի՛ տր և փրկեա՛
զիս անձ իմ * զի դու
հարեր զամենեւեան
ոչք էին ընդ իս թշնա
մութի՛ն 'ի տարապար
տուց * և զատա
մունս մեղան
րաց փշրես
ցես :

Տեառն է՛ փրկութի՛ն *
և 'ի վրձողով լողեան
քոյ օրհնութի՛ն քո :
Տուրք 8 :

Լ՝ յսինքն, ես ննջեցի ի վր խաչին,
անանդելով զ հողի իմ * և իբրուն
մտայ և հանգեայ յորժամ թաղե
ցայ 'ի գերեզմանին * բայց խիոյն
արթնացայ յառնելով իմեռելոց
և տեսի, որ տր անձ իմ օղնականն
էր, և պատրաստ էր առ 'ի ընդու
նիլ զիս փառօք 'ի համբառնալն
իմ յերկինս :

Լ՝ յսինքն, ուստի ես ամենեւին
չեմ երկնջիր հրէից զօրացն և զի
նո՛ւորացն, թէ տասն անգամ հա
րիւր հազար այլ լինին * թէ և
մէկ ժամանակ մի զիս պատերէին,
պաշարերէին, և կուպահէին :

Լ՝ յսինքն, վերկաց ուրեմն տր
անձ և քոյ ամենակարող զօրու
թեամբդ փրկէ զիս * զէրէ դու
պատժեցիր և պատու հասեցիր
բովանդակ զայնպիսի մարդիքն որ
ինձ հետ փուլ տեղ թշնամութի
ունէին * և այժմ կաղաչեմ զքեզ
հայր երկնաւոր, որ մեղաստէր
դպրաց և փարիսեցւոց և նոցա
սուտ վկայից ատամներն շարդես
և կոտորատես, զէրէ զիս անիրաւ
տեղ զրպարանցին և հայհոյեցին :

Լ՝ յսինքն, որ յայտնապէս իմա
նայ աշխարհ. թէ անձ փրկութի
քեզանէ է * և թէ քո անձային օր
հնութիդ միշտ քոյ հա՛ւատացեալ
ժողովրդեանդ վերայ է :

Իբր զայս սաղմոսս մինչև ի վերջն
դաւիթ մարգարէն է՝ ասացեալ
օրհնելով զանձ վասն բարերարու
Թեաննորա:

Կամ ի վերջանալ օրինաց և մար
գարէից բանն անձ մարմին զգե
նու, և զայս սաղմոսս երգելով
կուգոհանայ և կու օրհնաբանէ
զհայրն անձ:

Եւ յս սաղմոսսում կու աղօթի
մարգարէն կամ ի բերանոյ քի,
կամ ի բերանոյ սբ եկեղեցւոյն,
և կամ ի բերանոյ արդար մարգ
կանց որք նեղութեան և վշտի մի
ջում են:

յսինքն քանի որ ես աղաչա
նօք և աղօթիւք սրտի
մտօք դէպ յանձ աղաղա
կեցի, իսկոյն ինձ լսեց. զէրէ իմ
ճամարիս հայրն է՝ որ դիտէ զիմ
խղճութիս, զիմ անմեղութիս
և զիմ արդարութիս * և քանի
անգամ որ ես նեղութեմիջ ան
կայ, շուտով զիս հանդատացոյց
և յանդորրացոյց * նորա համար
այժմ ևս կու աղաղակեմ և կա
սեմ, տր ողորմեա՛ ինձ, և իմ աղօ
թիցս սիրով ազանջ արա՛:

Եւ յսինքն, բայց դուք ո՛վ աղա
մայ որդիք, մինչև յերբ կու կե
նայք կամապաշտութե և խոտաար
տութե միջումն, էր չէք ձեր այ

սէրն

Ի հատարած ընդ օրհնութե:

Սաղմոս Դ:

կարգալ խմում
լուալ ինձ անձ
լուտարդարու
Թեան * ինեղութե
ինձ անդորր արարեր
* ողորմեա՛ ինձ, և
լուր աղօթից իմոց:

Արդիք մարդկան մին
չև յերբ էք խոտա
սիրտք * ընդէր սիրէք
զնանրութիւն * և

խնդրէք զստութիւն :

Ճաներուք զի սքան
չեղիս արարար սրբոյ
իւրում * և արժէ
ցէ ինձ ՚ի կարգալ
իմում առնա :

Բարկանայք և մի՛ մե
ղանչէք * զոր ինչ
ասէք ՚ի սիրտս ձեր ,
յանկողինս ձեր զղջա
ցարուք :

Ստուգէք զպատա
րագ արդարութե *
և յուսացարուք
՚ի տր :

սէրն և խնամքն ճանաչէր * Էր
փուլ և ընդունայն խորհրդոյ
և մտածմանց յետնէ էք ընկեր *
կամ էր կուրանայք այ տուն
բարին . և կու խնդրէք զստութիւն
և զանխրանութիւն ՚ի գործածել :
Լ՝ յսինքն , գիտացէք ստուգիւ ,
որ այս մեծութիւն որ ես ունիմ ,
անէ տուներ , զէրէ տեսանելով
զիմ ուղիղ սիրտս , և զիմ սրբու
թիւն , ինձ զարմանալի և սքանչելի
բարիք է պարգևեր * և իմացէք ,
որ քանի որ ես դառնամ ուղիղ
սրտիւ դէպ յանձ աղաղակեմ , իս
կոյն ինձ կուլտէ , և զիմ խնդր
ունա՞քն ՚ի բարին կուկատարէ :
Լ՝ յսինքն , այն որ համար կասեմ
ձեզ զայս , որ թէ լինի որ երբեմն
բարկանայք ինձ վերայ . մի՛ այնչափ
սրտմտիք և զայրանայք . և մի՛ հա
նանիք ձեր մտաց ախտին իբր թէ
ինձ մէկ վնաս մի հասուցանէք , որ
չի լինի թէ մեղաց մէջ անկանիք *
այլ ինչ որ բարկութե ժամանա
կին ձեր սրտի մէջն միտք կանէք ,
և կասէք , գիշերն ձեր յանկողնոյ
մէջն փռիմանեցէք , և զղջացէք :
Լ՝ յսինքն , և թէ կուզէք որ այ
հաճոյանայք , ձեր շիտակութիւն ,
ձեր արդարութիւն , և ձեր ուղիղ
սիրտն նր պատարագ մատուցէք *
ձեր յոյսն յանձ դրէք , և միայն ՚ի
նա ապանինեցէք :

Լ՝ յսինքն, շատ մարդիք այ խնա
մոցն վր. և այ առատութեն վր
թերահաճատելով կասէին, թէ
ով կարէ մեզ ցոյց տալ այ բարու
թին, իբր այ բարիքն, որ կուտայ
իւր տոեղծ ունեւորն * ես այն
պէս մարդիքն ամաչեցուցանելոյ
համար կասեմ, որ ան թէ ես, և
թէ ինձ համախոհ եղող մարդիքն,
որ զքեզ կուսիրենք և կուպաշ
տենք, այնպէս ենք ինչպէս գրգեր,
և քոյ երեսիւ լոյսն, իբր քոյ բարե
րարութե և քոյ ողորմութե զա
նազան գործքն մեզ վր այնպէս
գրվեր են և նշանվերեն, որ յայտ
նի կու երևին. և դու միշտ զմեզ
խնդացուցերես, և մեր սրտին ու
րախութի ես տունէր 'ի յամօթ
կարճամիտ մարդկանց:

Լ՝ յսինքն, և ինչ բարեպաշտ մար
դիք որ ինձ համաձայնելով քեզ
ապաւինեցան, դու զնոսաիւր
եանց ցորենի պտղովն, իւրեանց
դինւոյ պտղովն. և իւրեանց ձի
թոյ պտղովն լցիր և առատացու
ցիր այս աշխարհիս վերայ:

Լ՝ յսինքն, վս որոյ միշտ մեք յիշե
լով զքոյդ չափ բարերարութիւ
որ մեզ արարիր. հաստատ յու
սով կու հաւատանք, որ չէ թէ
քանի կենդանի ենք այսքո տուն
բարութեց միջումն պիտինք խա
ղաղութե քնիւ, և խաղաղութե

D

արթ

Լաղու մք ասէին թէ
ո'ցուցցէ մեզ զբա
րութի տն * նշանե
ցաւ առմեզ լոյս երե
սաց քոյ, և ետուր
ուրախութի սրտից
մերոց:

Ղապաղոյ ցորենոյ դին
նոյ և ձիթոյ իւր
եանց լցուցեր
զնոսա:

Խաղաղութե յայս
և 'ի սոյն ննջեսցուք
և զարթիցուք * զի
դու տր միայն առան
ձին յուսով քով բնա
կեցուցեր զմեզ:

Տունք. 8

Դ

1898
Chripianup Gruzian

Ի կատարած վառն ժառանգ
զաւորին :

Սաղմոս . Ե :

Բանից իմոց ունին
դիր տր * և իմիտ առ
զաղաղակ իմ :

Նայեաց ի ձայն աղօ
թից իմոց Թագաւոր
իմ և անձ իմ :

Ես զքեզ աղաչեմ
տր ընդ առաւօտս
լու իցես ձայնի իմում

արթնանալ . այլև մեռանելոցն յետ
պիտինք խաղաղութիւն Տանգւել .
և փառօք յարիլ ի մեռելոց * զէ
րէ դու տր անձ միայն քոյ ջօկ և
առանձին յուսովդ այս աշխար
հումն զմեզ տեղաւորեցիր և հաս
տատուն պահեցիր :

Իբրեք որ ժողովարանն հրէից
կուխանդարիլ . եկեղեցին քի
կուլինի ժառանգ այ . և ժառանգ
դակից քի . և զայս սաղմոսս կու
երգէ առ անձ :

Ես սաղմոսումն կու աղօթէ
մարգարէն ի բերանոյ եկեղեց
ւոյն քի առանձ որ զարդարան կե
ցուցանէ , և զանօրէնան դատա
պարտէ :

Ես յինքն , տր անձ , կաղաչեմ
զքեզ սրտի մտօք , իմ բանիս իմ
խօսքիս և իմ դանկատիս ականջ
դիր * և իմ գիշեր և ցերեկ արա
րած աղաղակն միտք արա , և ինձ
ի Թիկունս հասիր :

Ես յինքն , իմ աղօթից և իմ
խնդրուածոց ձայնին նայիր . զէրէ
դու իմ Թագաւորն ես որ զիս կու
պահես , և կու պահպանես . և իմ
անձն ես որ զիս յոչնչէ ստեղծ երես

Ես յինքն , ես զքեզ կաղաչեմ
տր անձ . որ առաւօտներն երբ որ
ես դէպ քեզ կաղաղակեմ , իմ

ձայնն

Ճայնն լսես * և ես ամէն առա
նօտ զիս պատրաստեմ և դամ քոյ
առաջւդ * զէրէ առանօտեան ժա
մանակն այլ առանել պատշաճէ՛
քո սբ անունդ գովելոյ և փառա
բանելոյ :

Լ՛սինքն, ես ստուգիւ գիտեմ,
որ դու այնպէս ան չես, որ մեղքն
և անօրէնութիւնքդ դուր գայ
* և քեզ մօտ չար մարդիք երկար
ժամանակ չեն կարեր կենալ և
երես գանուլ * այլ քոյ աջաց
առաջւն անօրէն մարդիք չեն կա
րեր հաստատ մնալ :

Լ՛սինքն, զէրէ դու կու առես,
և կու արհամարհես զայն մար
դիքն, որ անօրէնութիւն կու գոր
ծեն * և կու փչացանես և կու կո
րուսանես զամէն այնպիսի մար
դիքն որ սուտ կու խօսին, և սուտ
տեղ երդում կանեն :

Լ՛սինքն, զայն մարդն որ զայլա
կու սպանանէ, և այլոց արիւնն
կու թափէ, կամ նենգաւորութի
կանէ, դու պիղծ կու համարիս,
և կու դարչիս նորան * և ես զայս
միտք անելով միշտ կու բախանամ,
և գովելով զքո առաա ողորմու
թիւ համարձակ կու մտնում քո
տունդ, և երկիր կու պազանեմ
քոյ սուրբ տաճարիդ ահիւ և եր
կիւղիւ :

Լ՛սինքն, ես զքեզ կաղաչեմ

* ընդ առանօտս նիւտ
բաստեղեց յանդի
ման լինիլ առ
քեզ :

Ո՛չ թէ դու ան կա
միս զանօրէնութիւն *
և ո՛չ բնակին առ քեզ
չարք * և անօրէնք մի՛
բնակեսցին առաջի
աջաց քոց :

Լ՛տեցեր զայնոսիկ
ոյք գործեն զանօրէ
նութիւն * կորուսա
նես զամենեւեան,
ոյք խօսին զսուտ :

Օ՛, այր արիւնահեղ
և զնենգաւոր պիղծ
առնես դու տր * այլ
ես ըստ բազում ողոր
մութե քում մտից
իտունքո և երկրպա
դից ի տաճար սբ քո
երկիւղել քով :

Տէր առաջնորդեա՛

Դիմա՛ յարդարութե
քում * վասն Թշնամ
եացիմոց ուղիղ արա՛
առաջի իմ զճանա
պարհս քո :

Օ ի ո՛չ դոյ ի բե
րանսնոցա ճշմարտու
թի * և սիրտք նոցա
նանրեալք են :

Որպէս գերեզման
բաց է կոկորդ նոցա *
և լեզունօք իւրեանց
նենգաւորք եղեն :

Դատեա՛ զնոսա ան
զի անկցին ի խորհր
դոց իւրեանց * ըստ
բազում ամպարշաու
թեանսնոցա մերժեա՛
զնոսա զի դառնացու
ցին զքեզ :

Աւրախ լեցին ամե

տր անձ , որ միշտ ինձ առաջնոր
դես քոյ սբ և արդար պատուի
րանքովդ * և իմ Թշնամեաց
երեսն սև անելոյ համար քոյ օրի
նաց ճանապարհս իմ առաջևս ու
ղիղ արա՛ , և ինչպէս որքեզ հա
ճոյ է , զիս այնպէս պահէ , և կառա
վարէ :

Եւ յսինքն , զէրէ իմ Թշնամեաց
բերանումս ամենեւին ճշմարտ
խօսք չկայ * և իւրեանց սիրտն
փուլ և բնդոււնայն ցանկութեց
և մտածմանց յետնէ է :

Եւ յսինքն , նոց կոկորդն իբր կուլն
և պօղաղն բաց գերեզման կու
նմանի , զէրէ միշտ իւրեանց սրտի
ժահահատութեն զայլս կուգար
չեցուցանեն * և իւրեանց նեն
գաւոր և չար լեզունօք զայլս կու
գայթակղեցուցանեն և կուվիրա
ւորեն :

Եւ յսինքն , վս որոյ կուաղացեմ
զքեզ տր անձ , որ զնոսա դատես
և դատապարտես , որ իւրեանց
չար խորհրդէն անկանին , և զիւր
եանց հարադիտութեն չի կարե
նան յառաջ տանիլ * և նոցա այն
չափ անհամար անօրէնութեցն
գօրայ , հալածեա զիւրեանք , և
քչես քո երեսիդ , զէրէ խիստնե
ղացուցին և դառնացուցին զքո
անձային քաղցրութիդ :

Եւ յսինքն , և այնպիսի մարդիքն

որ քեզ են յուսացեր և ապաւնի
ներութեանն և ցնծան յանի
տեանս յանիտենից * զէրէ դու
միշտ նոցա հետ կու բնակիս, և նց
հետն ես. և հանապազ զիւրեանց
սիրան կու միսիթարեսս աստ և ի
հանդերձեալն:

Լ յսինքն, և նոքա որ կու սիրեն
քո սբ անուանդ, միշտ քեզնով պար
ծենան, զէրէ դու անդադար
կու օրհնես զարդար և զանմեղ
մարդն * ահ թէ որ չափ շնորհա
կալենք քեզանէ տր ած, որ դու
քո բարի կամօքդ այնպէս. ինչպէս
թէ զէնքով և զալկանով զմեզ
պահպանեցիր փառաւորեցիր և
պահեցիր:

Իբր իգաւն քի յաշխարհ ի կատա
րիլ օրինաց և մարդարեւիցն մեղա
ւորք կու զ զջան, և թողութիւն
մեղաց կու խնդրեն ի քէ օրհնե
լով և փառաբանելով զնա վասն
ութերորդին, իբր վս աւուր դա
տաստանին, որ լինելոց է յանուր
կիրակէի. ինչպէս որ սկիզբն աշ
խարհիս եղերէ յանուր կիրակէի.
և զի ի մի կիրակէէն մինչև իմիւս
կիրակին են աւուրքութն. վասն
որոյ ասէ, վս ութերորդին:

Լ յաստղմասուն կու աղօթէ մար
դարէն մեղաւորաց բերանէն որ
կու խնդրեն զթողութի յայ, և
կու

նեքեան ողբ յուսաց
եալք են իքեզ յանի
տեան ցնծացեն *
և բնակեցիս դու ի
նոսս:

Պարծեսցին ի քեզ
սիրելիք անուն քոյ,
զի օրհնեսցես դու
զարդարն * տր ուն զի
նու հաճութիւն քով
պահեցեր զմեզ:
Տունք. 12.

Ի կատարած ընդ օրհնութի,
վասն ութերորդին:

Տէ մի՛ սրտմառութի
քով յանդիմաներ զիս
* և մի՛ բարկութի
քով խրատեր զիս :

Ողորմեացինձ տր զի
հիւանդ եմ ես *
բժշկեա՛ զանձնիմ, զի
խռովեցան ոսկերքիմ

Լնձն իմ յոյժ խռո
վեցաւ * և դու տր
մինչև յերբ :

Պարձ տր և փրկեա՛
զանձնիմ * կեցո՛ զիս
տր ըստ ողորմութե
քում :

Օ ի ոչոք է՛ որ ՚ի մա
հու յիշէ զքեզ * կամ
ի դժոխս խոստովան
առնիցի առ քեզ :

Կուխոստանան զղջալ և ապաշ
խարել զմեզս իւրեանց :

Լսինքն, տր անձ, մի՛ զիս դատա
ւորի պէս ցասմամբ և զայրանա
լով նախատեր և յանդիմաներ *
և մի՛քո բարկութի զիս խրատեր
և պատժեր, այլ հօր նման զիս սի
րով զգուշացուր և կառաւարկ :

Լսինքն, ողորմիր ինձ, զէրէ ես
հիւանդ եմ հոգւով, և տկար եմ
բնութի * և բժշկէ և առողջա
ցուր զիմ անձս, զէրէ մեղաց
ցաւն մինչև իմ ոսկերքս է՛ հասեր
և թմրացուցեր է՛ զիս :

Լսինքն, և հոգիս սաստիկ տխ
րութի մէջէ՛ . և միտքս և կամքս
խիստ աղմկեր և շփոթեր է՛ * և
դու տր անձ մինչև յերբ կու յե
տանաս, և չես ինձ շուտով ՚ի յօդ
նութի հասանիր :

Լսինքն, դարձիր տր անձ, և
փրկէ՛ զիմ հոգիս * և առողջա
ցուր զիմ խղճմտանքս ոչ վն իմ
արժանաւորութեն, այլ վն քոյ
առատ ողորմութեդ :

Լսինքն, զէրէ ոչ ոք է՛ որ հո
գեւոր մա հո՛ւամբ մեռանի և զքեզ
յիշէ . և կամ զքո բարութիդ ՚ի
միտածէ * կամ թէ դժոխաց ասն
ջանքի մէջն զքո տր անուանդ խոս
տովանի, վասն մեծի քու տաճա
տութե իւրոյ :

Լսինքն, ասաւ եւ որչափ որ կա
րողութիւնք, դադարեցայ եւ վաս
տակեցայ հոգւոյ հանելով եւ փո
շխմանելով յիմ մեղացն * այսու
հետեւ ամէն գիշեր զիմ անօրէնու
թիւս միտք անելով, աչքիս արտա
սուճութիւն զիմ տեղերս կուլուա
նամ, եւ զիմ անկողինս կուտուղեմ:

Լսինքն, ասաւ սասաիկ նեղու
թենէս եւ զայրացմանէս աչքս տկա
րացաւ եւ անզօրացաւ * եւ ես առա
ւել տրամուծենէս հալեցայ եւ
մաշեցայ իմ աներեւոյթ թշնամ
եաց նենգագործութեն վերայ
որ զիս խափելով ձգեցին իմեղս:

Լսինքն, բայց հաստատելով
զիմ յոյսս, եւ հաւատքս կուհալա
ծեմ զիւրեանք ասելով, հեռա
ցէք ինձանէ ո՛վ թշնամիք հոգւոյ
իմոյ, որ կուգործէք զանօրէնու
թիւն, եւ այլոց եւս գործել կու
տայք զձեր հնարած չարիքն:

Լսինքն, զերէ տօր ամ իմ լացիս
եւ աղաղակիս ձայնն լսեց. եւ իմ
աղօթքիս իւր ողորմութեն ականջ
դրեց * եւ տօր ամ իմ սրտիս խնդր
ո՛ւածքն ընդունեց. եւ իմ ամյան
ցանաց եւ սխալանացն թողութի
շնորհեց:

Լսինքն, զայս տեսանելով իմ
ամէն երևելի եւ աներեւոյթ թշ
նամիքն թող սասաիկ ամաչեն եւ
խուովին * եւ յետ դառնան եւ կր

կին,

Սաստակեցայ ես ի
հեծութե իմում *
լուացից զամ գիշեր
ըզմահիճս իմ, եւ ար
տասուճք իմովք զան
կողինս իմ թացից:

Խուովեցաւ ի սրտ
մտութիւնս իմ * եւ
մաշեցայ ես իմ ամե
նից թշնամեաց իմոց:

Իբաց կացէք յինէն
ամենեքեան. ոյք գոր
ծէք զանօրէնութի:

Լուաւ տօր ձայնի ի
լոյ իմոյ, լուաւ տօր
աղօթից իմոց * եւ տօր
զինդրո՛ւածս իմ ըն
կալաւ:

Լմաչեսցեն եւ խառ
վեսցին յոյժ ամ թշ
նամիք իմ * դարձցին
յետս եւ ամաչեսցեն

յոյժ վաղվաղակի և
խռովեցին :
Տոմբ . 10 .

Սաղմոս դաւթի զոր ասաց
տեառն վասն բանիցն քուս
եայ որդւոյ յեմնայ .

Սաղմոս . 11 :

Տաճ իմ 'ի
քեզ յուսա
ցայ * փրկեա՛
ղիս , և յամենից հա
լածչաց իմոց ապրե
ցո՛ղիս :

Գուցէ երբէք յափշ
տակիցէ ոմ առիւծ
զանձն իմ * ոչոք իցէ
որ փրկիցէ , և ոչ այն
որ ապրեցուցանիցէ :

Տո՛ւմ իմ թէ արա

կին , ամաչեն և խռովեն և արամին
և գլխակոյր լինին :

Իբր սեմի հայրն յերոբովանայ
'ի զարմէն յեմնայ հայհոյեաց զ
դա՛նիթ յորժամ փախչէր 'ի ձե
ռաց աբիսողումայ որդւոյ իւրոյ .
և վս նորա հայհոյական բանիցն
ասաց դա՛նիթ զսաղմոսս զայս . և
առ 'ի պարսանել զսեմի կոչէ
զնա քուսի . որ թարգմանի եթով
պացի . կամ սևերես :

Լյս սաղմոսումն կուխօսի մար
դարէն քի բերանէն որ հայհոյե
ցաւ և ամբաստանեցաւ 'ի հրէից
կամ թէ 'ի բերանոյ արդարոց
վշտացելոց 'ի հալածանս որ կու
խնդրեն զօգնութի յայ :

Այսինքն , տրտմ , իմ ամէն
յոյսս իքեզ եմ դրեր ,
և 'ի քեզ եմ ապա՛նի
ներ * վս որոյ կաղաչեմ զքեզ .
փրկէ՛ զիս այս փորձանքէս , և զիս
իմ ամէն թշնամեաց և հալածո
ղաց ձեռքէն ազատէ :

Լյսինքն , որ չի լինի թէ առիւ
ծ ինձման խլեն և յափշտակեն զիմ
անձս * և ոչ որ չի գտվի , որ զիս
փրկէ , կամ թէ այնպիսի մարդմի
այլ չի հանդիպի , որ զիս ազատէ
և ապրեցուցանէ նոցա ձեռքէն :

Լյսինքն , տրտմ , թէ ես արար
երեմ

երեմ զայդ բաներդ որ դոքա կա
սեն * կամ Թէ իմ ձեռքէս այդ
պէս մեղք և անօրէնութի դուրս
եկած է:

Եւ յսինքն, Թէ որ ես ինձ փառս
հասուցանողացն մէկ չար մի հա
տուցի, կամ Թէ նոցանէ զիմ ոխս
առի * խնդրեմ քեզանէ որ Թոյլ
տաս, որ ես այլ փուչ տեղ իմ
Թշնամեացն յաղթուիմ, և իմացր
անկանիմ:

Եւ յսինքն, այլ իմ Թշնամին
Թող զիս հալածէ, յետնէս անկա
նի և ինձ հասանի, և զիմ կեանքս
ցխիման կոխատէ, և երկրի հա
ւասարանէ * և զիմ փառքս և
պարծանքս հողի մէջ Թաւալէ և
ոչնչացուցանէ:

Եւ յսինքն, ապա Թէ զուրէ դո
ցա ասմունքն, կուտաղաչեմ զքեզ
տր, վերկացիր քոյ ցամամբդ և
քոյ բարկութեդ * և քոյ զօրու
թեդ մեծութիւն և բարձրութիւն
ցոյց տուր, ոչնչացուցանելով և
փչացուցանելով զիմ Թշնամիքն:

Եւ յսինքն, զարթիր և յիշէ տր
անձ, զայն հրամանքն զոր դու պա
տուհիբեցիր մարմնան որ դատան
րացն, Թէ չի Թողու, որ խեղճ և
անմեղ մարդկանց փառս հասանի
* զէրէ Թէ որ այսպէս անես զքեզ
պաշտօղքն կուշատանան, և զա
նազան ժողովրդների ժողովքն

րի զայս * և Թէ իցեն
անօրէնութիւնք 'ի
ձեռք իմ:

Թէ հատուցի եր
բէք այնոցիկոք հա
տուցին ինձ զչար *
անկեայց և ես 'ի Թշ
նամեաց իմոց ընդու
նայն:

Հալածեցէ օտա
թշնամին զանձն իմ,
հասցէ և կոխեցէ
ցերկիր զկեանս իմ *
և զփառս իմ 'ի հող
բնակեցուցէ:

Եւ ընդ բարկութե
քով * և բարձր լեր 'ի
յապառէն Թշնա
մեաց իմոց:

Օ արթիր տր անձ իմ
'ի հրամանս քո զոր պա
տուհիբեցեր * և ժո
ղովք ժողովրդոց
շուրջ եղիցին
զքե:

Ս Եւ այսորիկ ՚ի բար
ձունս դարձաւ * և
տրդատէ զժողո
վուքդսիւր :

Պ աւտ արա՛ ինձ տր
լստ արդարութեան
իմում * և ըստ ամբ
ժութե՛ն իմում
որ յիս :

Ս ատարեցին չարիք
իմէ՛ր մեղա՛նորաց * և
յաջողեցես դու ար
դարոյ :

Ո ր քննէ զսիրտս և
զերիկամունս է՛ ան
արդար * յիշաւ է՛ ինձ
օգնութի յայ, որ ապ
րեցուցանէ զսոյն
սիկ, ոյք ուղիղք
են սրտիւք :

Լ Եւ դատա՛նոր ար

զքո բոլորքդ կուպատեն , և օր
ըստ օրէ յուսով կու առատանան :
Լ յսինքն , վասն որոյ տր անձ , իմ
թշնամեացն մի՛ ներեր , և մի՛ թոյլ
տար , որ չի լինի թէ զքեզ անզօր
կարծեն , այլ ՚ի բարձունս դար
ձիր , իբր զքո անունդ մեծացուր
և քոյ զօրութե՛դ բարձրութի՛ն
ըստ արժանւոյն նշանց տուր * որ
ամէն մարդ ճանաչէ զքեզ և ասէ ,
թէ տր անձ միայն կու դատէ զիւր
հա՛ւատարիմ ժողովուրդն :

Լ յսինքն , ես իմ կողմանէս հնա
զանդ եմ տր անձ , որ զիս դատես
քոյ դատաստանովդ իմ արդարու
թեն գօրայ * և իմ անմեղութեն
և անարատութեն գօրայ որ ես
ինձնում կու տեսանեմ :

Լ յսինքն , քո պատիժդ և քո պա
տուհասդ և ամէն ազգ չար հան
դիպունձք կատարին մեղա՛նոր
մարդկանց վերայ * և դու խնամք
տանիս , և աջողութի տաս արդար
և անմեղ մարդկանց :

Լ յսինքն , այն որ կու քննէ և կու
իմանայ մարդկանց սիրտն և պոլո
ճիկներն , ինքն անձ արդար է * և
ես յոյս ունիմ որ նոյն ինքն ան
իրա՛նուք անելով ինձ օգնութի
տայ , զէրէ միշտ կու փրկէ և կու
ազատէ այնպիսի մարդիքն որ սր
տերն շիտակ է :

Լ յսինքն , բայց դուք ո՛վ չարա

գործք և անօրէնք, իմացէք որ ան-
արդար դատաւոր է, զօրեղ է և
կարող, բայց երկայնամիտ է և կու-
համբերէ * և նոյն համար չուզէր որ
հանապազ իւր բարկութիւնն ձեզ
վր անէ, և զձեզ պատուհասէ:
Եւ յսինքն, բայց թէ կամապաշ-
տութիւնն է, և ձեր ճար ճանա-
պարհէն չի դառնայք * իմացէք
որ ան իւր արդարութե թուրն
սրեր է, իւր բարկութե աղեղն
լարեր է, և նորա միջումն ազգ և
ազգ մահու և սպանման գործիք
և անօթք է պատրաստեր * և իւր
նետերի սլաքներն սաստիկ բորբո-
քած գործելով և կայծակեալ
կրակով ջրեր է և պատրաստեր է:
Եւ յսինքն, և այն ժամանակն թէ
որ մարդ ինձ ասէ, թէ ասաք թշ-
նամին յղիկնկան նման երկունք
կրեց, իբր, միտք արեց, և անօրէ-
նութե հնարեց * զէրէ զանազան
ցաւեր և չարութիւնք յղացաւ իւր
սրտի միջումն քեզ համար և ծնաւ
զանիրաւութիւն և զստութիւն որ
զքեզ զրպարտէ և դատապարտէ:
Եւ յսինքն, ես պատասխանի կու-
տամ նորա, թէ գուբն և հորն որ
նա փորեց և քանտեց, ինքն անկա-
նի այն փոսի մէջն որ շինեց և պատ-
րաստեց:

Եւ յսինքն, այն ցաւերն և այն
փորձանքներն որ ինձ համար պատ-

դար, հզօր և երկայ-
նամիտ * որ ոչ ան-
զբարկութիւն իւր զօր
հանապազ:

Եւ պա թէ ոչ դառ-
նայք առնա * զսուր
իւր սրեալ է, և զա-
ղեղն իւր լարեալ, և
ի նմա է պատրաստ-
եալ զանօթս մահու
* և զնետս իւր այրե-
ցելովք է գործեալ:

Եւ հաւաստի երկնեց
զանօրէնութիւն *
յղացաւ զցաւս, և
ծնաւ զանիրա-
ւութիւն:

Գուբն զոր փորեաց
և պեղեաց, ի նոյն
անկցի ի խորխորատ,
զոր և գործեաց:

Գարձցին ցաւք ի
գլուխն * և ի վր

գաղաթան նր անօ
րէնութիւն իւր
իջցեն :

Խոստովանեղէց տն
ըստ արդարութեան
* և սաղմոս ասացից
անուան տն բար

ձրելոյ :

Տունք : 17 :

Ի հաւատարած ի վերայ հնձա
նայն :

Տրտր մեր * զի սքան
չելի է անուան քոյամ
երկրի :

Ն ամբարձաւ մեծ

րաստերէր , իւր գլուխն դան *
և այն անօրէնութիւն և նենգա
գործութիւն որ ինձ կուզէր
անել իւր գաղաթին վր իջնուն :
Լ՝ յսինքն , որ ես տեսանելով
խոստովանիմ և գոհանամ զայ վր
իւր արարած արդար դատաստա
նին և սաղմոս ասեմ և փառք տամ
այն բարձր և անքննելի աստուծոյ
անուանն :

Իբր վասն քրիստոնէից եկեղեց
եացն , որք հնձանք կասվին . զէրէ
անդ ճաշակելով սուրբ ք ղբաժակ
բաղցրութենայ , կու արբենան
սիրով նր . և մոռանալով զվայել
չութիւն աշխարհի , կու գովաբա
նեն զանքննելի մեծութիւն որա :
Լ՝ յս սաղմոսումն կուխօսի մար
գարէն վր մեծութենայ , վասն
փառացն քի , և վր պատուակա
նութե մարդկային բնութեն :

Լ՝ յսինքն , ով բոլոր աշխարհիս
տր , և մանաւանդ քոյ ծառայիցս
տր * որ չափ զարմանալի և հիանա
լի է քո անունդ յամենայն երկ
րում , թէ քո մեծամեծ և սքան
չելի գործոցդ համար , և թէ քոյ
սք անեռարանին քարոզութեն
համար , որ սփռեցաւ ի բոլոր աշ
խարհ :

Լ՝ յսինքն , քո մեծութիւնդ և քո
փառքդ

փառքդ քան զերկինքն այլ առա
նել վեր համբարձաւ, զերէջէ
թէ միայն մարդիք, որ այս երկրիս
վերայ են, այլև հրեշտակք և սբք
որ երկնքումն են քեզ երկիրկու
պագանեն, և քո որդիդ միածին
յեսոյարուծէն փառք և պա
տուհիք քան զամ երկինք ՚ի վեր
համբարձաւ, և քո աջ կողմդ նս
տաւ * այնոր համար սահմանեցիր
և հաստատեցիր, որ տղայք և կաթ
նակեր երախայք իւրեանց թլվաւ
լեզունովն զքո սուրբ անունդ փա
ռաբանեն, և եբրայեցւոց ման
կունքն զքո որդիդ միածին յս քս
հօսանայ ասելով դովեն, այլև
քրիստոնեայք զնոյն հաւատով
միամիտ երախայից նման պատ
ուեն և մեծարեն:

Եւ յսինքն, և զայս արարիր դու
զքո երևելի և աներևոյթ թշնա
միքն յամօթ անելոյ համար * որ
կործանվի և ջնջ վի թշնամին և
հակառակն, և ճկարենայ հաւա
ծել զքո ծառայքդ, որ զքեզ և
զքո որդիդ միածին միշտ պաշտե
լով կուօրհնաբանեն:

Եւ յսինքն, բայց ես երբ որ կուտե
սանեմ զերկինքն, կամ զլուսինն
կամ զլուսաւորս, և կամ զայլ գեղե
ցիկ և զարմանալի իբրևններն որ
դու քո մատակերովդ գործեր ես,
իբրքո սբ հոգւովդ ստեղծեր ես,
և հաս

Վայել լուծիքո ՚ի վե
րոյ քան զերկինս *
իբերանոց մանկանց
տղայոց ստնդեայց
հաստատեցեր
զօրհնութի:

Ս Եւ թշնամեաց քոց
տր * զի եղծցի թշնա
մին և հակառակ
որդն:

Տեսից զերկինս, և ըզ
գործս մատանց քոց,
զլուսինն և զլուսաւորս,
զորս դու հաստա
տեցեր:

Ու է մարդ զի յիշես
դու զնա * կամ որդի
մարդոյ . թէ այց ինչ
արասցես դու նմա :

Փոքր ինչ խոնարհ
արարեր զնա քան զհր
բեշտակս քո * փառօք
և պատուօք պսակե
ցեր զնա * և կացու
ցեր զնա ի վր ամենից
ձեռակերտաց քոց :

Օ ամենայն ինչ հնա
զանդ արարեր ինեք

և հաստատերես . կամ թէ երբ որ
միտք կանեմ զառաքեալս , մարտի
րոսս , խոստովանողս , և զայլ ամ
սուրբս , չեմ կարեր ամենեւին
համբերեր , այլ կուտաղաղակեմ
և կասեմ :

Լ յսինքն , տրինչ իբրին է փուչ
և մահկանացու մարդս որ դու
կու յիշես և կուպատուես զնա *
կամ թէ ինչ է սխալական . և մե
ղանչական որդին մարդոյ , որ դու
խնամք կուտանիս նորա , և զքո
միածին որդիդ ի մահ կումատ
նես վն սիրոյ նորա :

Լ յսինքն , դու զմարդն բնու
թեամբ և աստիճանօք քան զքո
հրեշտակներն քիչ մի այլ խոնարհ
և ցած ստեղծեցիր * բայց քոյ երկ
նային շնորհօքդ փառօք և պատ
ուօք պսակեցիր զնա * և քո ձեռ
ացդ շինած ստեղծուած ոցն վր
տր և իշխան կացուցիր :

Ս կամ թէ դու զքո որդիդ միա
ծին իւր առած մարդկային և ծա
ռայական բնութեն համար , քան
զքո հրեշտակներն փոքր ժամա
նակ մի ցածացուցիր և խոնարհե
ցուցիր * բայց յետ յարութեն
անմահական փառօք պսակեցիր *
և ի վեր քան զամ ստեղծուածս
բազմեցուցիր :

Լ յսինքն , բաց յայսմանէ դու
զամ իբրին մարդոյ ոտաց տակն

Եթ Սեկնութի:

ձգեցիր, և նորա կամացն հնազան
դեցուցիր * Թէ զոչխարն, Թէ
եղն, և Թէ զայլ որիշ կենդա
նիքն:

Կամ Թէ դու քոյ որդւոյդ միած
նի յի քի իշխանութեն Թէ զար
դարս և Թէ զմեղաւորս և Թէ
զայլ ամ ստեղծուածս հնազան
դեցուցիր:

Եւ յսինքն, այլ և հնազանդեցու
ցիր մարդոյ վայրի ոչխարքն, երկ
նից Թռչունքն, և ծովու ձկներն,
և այլ որիշ կենդանիքն, որ ծո
վու ալեաց միջումն իւրեանց ճա
նապարհ կու գտնուեն և շուրջ կու
դան:

Կամ Թէ հնազանդեցուցիր յի
քի որդւոյ քոյ զվայրի և զգազանա
բարոյ մեղաւոր մարդիքն, Թէ
զհարսս որք են Թռչնոցնման,
և Թէ զբզախոցս որք են ձկանց
նման:

Եւ յսինքն, վասն որոյ կրկին կու
դառնամ և կասեմ, որ ամբ բոլոր
աշխարհի, և որ ամբ մեր, որ չափ
զարմանալի է քո ահաւոր անուող
յամ երկրում:

քոյ ոտից նր * զխաշն
և զարջառ և զամ ինչ:

Եւ և զերէ վայրի,
զԹռչունս երկնից,
և զձկունս ծովու,
որք շրջին ընդ
շահիղս ծո
վու:

Տր որ մեր, զի սքան
չելի է անուն քո յամ
երկրի:
Տուր 3

Ի հատարած վասն գաղտ
նեացն որդւոյ :

Սաղմոս . Թ .

Ոհացայց զքէն
տր բոլորով որ
տիւ խնով *
պատմեցից զամսքան
չելիս քո :

Ուրախ եղէց և ցն
ծացայց ի քեզ * սաղ
մոս ասացից անուն
քում բարձրեալ :

Դժոռնալ յետս Թշ
նամեաց խնոց * տկա
րասցին և կորիցեն յե
րեսաց քոց :

Իբր վասն գաղտնի գիտութեց որ
դժոյն այ, որոց մինն է՝ գիտութի
վախճանի աշխարհիս, յորում դա
տելոց է՝ զկենդանիս և զմեռեալս.
ուստի ի հարցանելն առաքելոց,
ասաց, ոչ է՝ ձեզ գիտել զժամս և
զժամանակս զոր հայր եղ յիւր
ում իշխանութի :

Լյս սաղմոսումս շնորհակալ կու
լինի մարգարէն վս իւր յաղթու
թէն, կամ վս յաղթութէն քի :

Ստինքն, կու գոհանամ քե
զանէ տր ած, իմ բոլոր
սրտիւս, որ զիս այսչափ
փորձանաց ազատեցիր * և միշտ
կու պատմեմ քո այդ չափ հրաշքդ
և սքանչելիքդ որ ինձ արարիր :

Լյստինքն, կուրախանամ և կու
ցնծամ քեզնով, որ միշտ ինձ
խնամք տարիր * և քոյ սուրբ ան
ունդ սաղմոս կասեմ, որ բարձր
և գերազանց ես քան զամ խնացո
ղութի մարդկան :

Լյստինքն, զէրէ երբ որ իմ Թշնա
միքն կու յաղթվին և ամօթով
յետ կու դառնան * ես ստուգիւ
կու հաւատամ, որ չէ Թէ ինձա
նից, կամ իմ ուժէս կու յաղթ
վին, այլ քոյ կարօղ զօրութիդ
կու յաղթունին և կու տկարանան
և քո ահաւոր երեսէդ կու հե

առնան և կուկորնչին:

Եւ յսինքն, դու զիմդատաստանս
և զերանունքս արարիր, և զիմ
ոխս և զվրէժս իմ թշնամեացն
առիր * զէրէ նստար քո անձային
աթոռդ դու որ արդարութե և
շիտակութե դատանոր ես:

Եւ յսինքն, դու ճեցիր և սասանցիր
կուսապաշտներին, և քո ասէդ և
երկիւղէդ կորաւ անօրէն և ամ
բարիշտ մարդն յերկրիս երեսէն,
* և մինչև նց զանունն ևս ջնջե
ցիր և անյայտ արարիր յանձնեանս
յանձնեանից, թէ այս աշխարհէս,
և թէ քոյ կենաց դպրութե գր
դէն * և թշնամեոյն թուրն
բթացաւ և պակասեցաւ իւր զօ
րութեն, մինչև որ կործանեցաւ
և վերջ եղաւ:

Եւ յսինքն, նոցա քաղաքներն քա
կեցիր և աներեցիր * և նոցա
անունն և յիշատակն կորաւ լա
ցով սգով և աղաղակով, և ան
դառնալի եղաւ:

Եւ յսինքն, բայց անձ միշտ կայ և
կուսմայ կենդանի յանձնեանս
յանձնեանից * և պատրաստերէ
զիւր աթոռն որ պիտի գայ և նստի
յատեան ի դատել զկենդանիս և
զմեռեալս:

Եւ յսինքն, զէրէ ինքն պիտի դա
տէ զայս աշխարհս արդար դատաս
տանով, պատժելով զնա իւր անօ

Եւ քարեր զդատաս
տանս իմ և զերան
ունս * նստար յա
թոռ դատանոր
արդարութե:

Սաստեցեր ի Տեթա
նոսս, և կորեաւ ամ
պարիշտն * զանունս
նոցա ջնջեցեր յանձն
եանս յանձնեանից *
և թշնամեոյն զէն
պակասեցաւ մինչև
խաւառ:

Օ քաղաքս աներե
ցեր * և կորեաւ յի
շատակ նոցա աղաղա
կաւ:

Եւ իայ և մնայ յանձն
եան * պատրաստ
արար զաթոռ իւր ի
դատաստանի:

Ինքն դտէ զաշխարհս
արդարութեամբ *
և զժողովուրդս իւր

ուղղութեամբ :

Եղև նոր ապանէն
տնանկի * օգնական
'ի նեղութե' 'ի դէպ
ժամանակի :

Յուսացին 'ի քեզ
ամենեքեան ոյք զի
տենդանունքո * զի
ոչ թողցես զայնոսիկ
որք խնդրեն զքեզ
տէր :

Սաղմոս ասացէք տն
որ բնակեալն է' խիոն
* պատմեցէք 'ի հե
թանոսս զգործսնր :

Խնդրել զարիւննո
ցա յիշեաց * և ոչ մո
ռացաւ զաղաղակս
տնանկաց :

Սեկնութի : Եւբ

րէնութեն համար * և զիւր ժողո
վուրդն պիտի դատէ ուղղութե'
և շխտակութե' փառանորելով և
պսակելով զնա իւր բարեպաշտու
թեն համար :

Եւսինքն, զէրէ տէր աստուած
միշտ հաւատարիմ և ապանէն
եղաւ տնանկին, իբր 'ի հարստու
թե' անկած մարդին * և օգնական
և պահապան եղաւ նորա իւրնե
ղութե' միջումն, և անձար մնա
ցած ժամանակին :

Եւսինքն, այնոր համար ինչ մարդ
որքո անունդ գիտէ որ ողորմած
ես 'ի քեզ թող յուսայ և ապա
նինի * զէրէ դու տր նծ ամե
նեին բաց չես թողուր զայն մար
դիքն որ զքեզ կուղեն և կու
խնդրեն :

Եւսինքն, արդ դուք ով խեղճ
և զրկած մարդիք, միշտ սաղմոս
ասացէք տն այ որ բնակեր է' խիոն
իբր 'ի սուրբ եկեղեցին * և նորա
գործքն և սքանչելիքն պատմե
ցէք կուսպաշտից և զանազան ազ
գաց միջումն :

Եւսինքն, զէրէ նծ յիշեց և
միտք ածեց, որ վրէժխնդիր լինի,
և իւր ծառայից արիւնն որ անի
րաւ տեղ թափվեր է', խնդրէ և
պահանջէ * և աղքատաց և 'ի մե
ծութե' անկած մարդկանց աղ
օթքն և խնդրուածքն ամենեւին

չի մոռացաւ, և անտես չարար:
 Լսինքն, ես այլ զայս միտք անե
 լով, շատ անգամ կասեմ, թէ տր
 անձ ողորմիր ինձ, և տես զիմ խղ
 ճութիս, թէ ինչ տեղ են հա
 սուցեր զիս իմ թշնամիքն * զէրէ
 դուայն ես, որ զիս մեծամեծ փոր
 ձանքներէ ազատեցիր, և մահու
 վտանգներէն փրկեցիր, բարձրա
 ցուցիր և փառաւորեցիր:

Լսինքն, որ ես զքո օրհնութիւնդ
 և զքո բարերարութեդ դովա
 սանքն պատմեմ և քարոզեմ ի
 դրունս դատեր սիոնի, իբր սբ եկե
 ղեցնոյ դռներումն, որ դուստր
 սիոնի կապի * և ցնծան և ուրա
 խանան քո այս չափ մեծ և զարմա
 նալի փրկութեն վերայ, որ ինձ
 արարիր:

Լսինքն, և ասեմ, թէ աստ
 կուսապաշտք և անօրէնք խրվեցան
 այն պատու հասի և այն փորձանքի
 միջումն, որ ինձ համար պատրաս
 տեր էին * և այն թալաքն որ ինձ
 համար սարքեր էին զիւրեանց
 ուրքն բռնէ:

Լսինքն, աստ այսպէս կուճա
 նաջվի անձ, թէ ուղիղ և արդար
 դատաստան կանէ * երբ որ մեղա
 ճոր մարդիք իւրեանց ձեռքով
 պատրաստած հնարադործութե
 միջումն բռնվին և կապվին:

Լսինքն, և այս մեղաւորքս թէ

Ողորմեաց ինձ տր,
 և տես զխոնարհութի
 իմ ի թշնամեաց իմոց
 * ո՛ր բարձր արարեր
 զիս ի դրանց մահու:

Այ՛ պատմեցից զամ
 օրհնութիւնս քո ի
 դրունս դատեր սիո
 նի * և ցնծացայց ի
 փրկութե քում:

Ինկան հեթանոսք
 յապականութիւն
 եանց զոր արարին *
 և որոգայթն զոր թա
 դուցին առցէ զոտս
 նոցա:

Ճանաչի տր յառնել
 զդատաստանս իւր *
 և ի գործս ձեռաց
 իւրեանց կապեցին
 մեղաւորք:

Պարճցին մեղաւորք

անդրէն 'ի դժոխս *
 և ամ հեթանոսք որք
 մոռացան զամ :

Օ ի ոչ խաղառ մո
 ռանայ տր զաղքատն
 * և համբերութիւն
 տնանկաց մի՛ կորիցէ
 խաղառ :

Լ՝ յիմ անի՛ զօրաս
 ցի մարդ * դատես
 ցին հեթանոսք առա
 ջի քոյ :

Սացո՛ տր օրէնսդ իր
 իմ նոցա * և ծանի
 ցեն հեթանոսք թէ
 մարդիք են :

յարու է օրն մարմին այլ առնուն և
 գատաստան այլ գան, սակայն շու
 տով կու գատապարտվին, և կրկին
 կու դառնան 'ի դժոխս և չէ՛ թէ
 սոքա միայն, այլ և ամենայն կու
 պաշտ և անօրէն մարդիք որ զամ
 մոռացեր են, և իւրեանց սրտի
 ցանկութե՛ յետնէ են անկած :
 Լ՝ յսինքն, զէրէ տր ամ չի՛ թո
 ղուր և չի՛ մոռանար ամենեւին
 զաղքատն * և 'ի մեծութե՛ ան
 կած մարդկանց համբերութիւն
 բնաւ չի՛ կորիւր և չի՛ մոռացվիր այ
 առաջէն, այլ կու յիշէ զիւր
 եանք և նոցա ուժ անողին այս
 կերպիւս որ ասացի պատիժ կու
 տայ :

Լ՝ յսինքն, վեր կաց տր ամ քոյ
 արդար դատաստանովդ, և վրէժ
 խնդիր եղիր, որ հողեղէն մարդն
 խիստ չի՛ զօրանայ և յանդգնի, և
 զիւր ընկերն ոտաց կոխան անէ *
 այլ ամենայն կու պաշտ և անօ
 րէն մարդիք քոյ առաջէն դատ
 վին և դատապարտվին իւրեանց
 հպարտութեն համար :

Լ՝ յսինքն, տր ամ նոցա վերայ
 օրէնք դնող և սաստող և յանդի
 մանող մարդ հաստատէ * որ իմա
 նան այդ կամապաշտ և անօրէն
 կու պաշտներդ թէ իւրեանք
 սխալական և մահկանացու մար
 դիք են :

Լ՝ յսինքն , բայց տր ան Էր դու
զմեզ բաց թողի , և մեզանից հե
ռացար * զմեզ անտես արարի ,
և յերեսաց ձգեցի , մեր այնպիսի
նեղութե և խղճութե ժամանա
կումն , որ քոյ օգնութեանդ կա
րօտ էինք :

Լ՝ յսինքն , զէրէ գիտես որ երբ
որ անօրէն և անխղճմտանք մարդն
կու ամբարտաւանի և կու հպար
տանայ , նորա ձեռքէն կերվի և
կու փոթովի խեղճ և աղքատ
մարդն * այնոր համար դու յա
մօթարա՛ զիւրեանք , որ այն չար
խորհրդների միջումն որ խորհեր
են աղքատաց համար , իւրեանք
արգելին և կապեալ մնան :

Լ՝ յսինքն , զէրէ մեղաւորն պար
ծենալով իւր սրտի չար ցանկու
թեն վր քան զինքն վատ մարդ
կանց առաջեն , նոցանէ կու գով
վի , և կու փառաւորվի * և ինքն
որ զրկօղ է և յափշտակօղ , այլոց
գովասանք կառնու :

Լ՝ յսինքն , զայս տեսանելով սաս
տիկ հպարտութեն կուրացաւ
և բարկացոյց զան * և իւր հա
նապազօրէն բարկութեն և զանա
զան չարութեն այնպէս յիմարե
ցաւ , որ կարծեց թէ իւր մեղացն
և մոլորած գործոցն ամենեւին
համարք չի խնդրվի :

Լ՝ յսինքն , նորա աչքի առաջեն

այն

Ընդէր տր կացեր ի
հեռաստանէ * ան
տես արարեր ի դէպ
նեղութե ժամա
նակի :

Յ ամբարտաւանիւ
ամպարշտին այրի աղ
քատն * արգելցին ի
խորհուրդս իւր
եանց զոր խոր
հեցան :

Օ ի գովի մեղաւորն
ի ցանկութի անձին
իւրոյ * որ զրկէն ,
նա գովի :

Ի սկ ընդէր բարկա
ցոյց մեղաւորն զան
* ըստ բազում բար
կութե իւրում թէ
ոչ խնդրի :

Ա չէ՛ ան առաջի աչաց

նորա * պիղծք են ճա
նապարհք նորա
յամ ժամ:

Բարձեալ են իրա
նունք յերեսաց նր
* ի վր ամենից թշնամ
եաց իւրոց տիրեսցէ:

Եւսաց ի սրտի իւր
ուն, թէ ոչ սասանե
ցայց յազգէ յազգ *
առանց չարի:

Եւնիծիւք և դառ
նութք և նենգութ
ք լի է բերան նորա
* ի ներքոյ լեզուի
նորա ցաւք և վաս
տակք:

Նստի դարանել ընդ
մեծամեծս * ի գաղտ
նիս սպանանել զամ
բիծն:

Եւ չք նր ի տնանկա
հային * դրանի ի գաղ
տնիս որպէս զառիւծ
ի մորճոջ իւրում:

այնպէս կու թուի. թէ ամենեւին
ամ չկայ * այնոր համար ինչ ճա
նապարհ որ կու բռնէ, ողջ պիղծ
և աղտեղի է այ առաջին:

Եւսինքն, իւր երեսն հեռա
ցուցեր է և դէն է ձգեր այ իրա
նունքն և դատաստանն * և միայն
միտքն այն է որ իւր թշնամեացն
տիրապետէ, և զիւրեանք ոտաց
կոխան անէ:

Եւսինքն, զերէասաց իւր սրտի
մէջն, թէ այս փառքս և մեծու
թիս որ ես ունիմ, հանապաղ հաս
տատ կու մնայ, և ես յազգէ յազգ
անասան և անաս կու լինիմ * և
ինձ ամենեւին չար չի հանդիպիր:
Եւսինքն, անէծքով և դառն
զրուցներով և նենգաւոր խօս
քերով բերանն լի է * և իւր լե
զուի տակու մէկ խօսք մի չի գտ
վիր որ լսողի սիրտն չի ցաւեցու
ցանէ և չի տրտմեցուցանէ:

Եւսինքն, ուստի թալաք սարքե
լոյ համար հանապաղ մեծամե
ծաց հետ կու նստի և բարեկամու
թի կանէ * որ նոցա ու ժողն կա
րենայ ծածուկ ըսպանանել և
կորուսանել զանմեղ և զամբիծ
մարդն:

Եւսինքն, իւր աչքերն հանա
պաղ խեղճ և աղքատ մարդկանց
վր է * և միշտ ծածուկ թալաք
կու գործէ, ինչպէս մէկ առիւծ

մի որ իւր բնութեանստի և որսերի
վերայ առամներն սրէ:

Լսինքն, այսպէս նա միշտ Թա
լաք կու սարքէ: որ որսայ և ձեռք
բերէ զաղքատ մարդն * որսայ յա
փշտակէ և խէ զաղքատն և իւր
ոտաց տակն ձգէ, և ոչնչացուցնէ:

Լսինքն, այնչափ հարազ որ
ծութի կանէ, որ զաղքատն իւր
Թալաքն ձգէ * և երբ որ կու սկս
անի տիրապետել նորա վերայ, և
գերն ոյնման ոտաց կոխան կանէ,
խսկոյն ինքն կու Թեքվի և վայր կու
անկանի, և այլոց ոտաց կոխան
կու շինի:

Լսինքն, զէրէ առաց իւր սրտի
միջումն, Թէ ան իւր շատ և զա
նազան մտածմանց պատճառէն
զիմ չարագործութիս մոռացաւ
* և դարձոց զիւր երեսն այլ որիշ
կողմն, որ զիմ փոքրիկ սխալանքն
չի տեսանէ:

Լսինքն, բայց դու ար ան իմ,
վեր կաց և զքո զօրութիդ նշանց
տուր, և քո հզօր ձեռքդ բարձրա
ցուր և պատժէ այսպէս ամբար
տանն մարդն * և մի մոռանար
զաղքատն, որ միայն իքեզ է յու
սացեր և ապաւիներ:

Լսինքն, զէրէ ինչի համար բար
կացոյց անտրէն մարդն զան * նր
համար, որ ասաց իւր սրտի մի
ջումն, Թէ այն անիրաւութիւն որ

Պարանի յափշտա
կել զաղքատն * յա
փշտակել զաղքատն
և ձգել զնա:

Յորոգայթ իւր խո
նարհեցուցէ զնա *
խոնարհեցի և անի
ցի ի տիրելն իւրում
ի վր տնանկաց:

Լսաց ի սրտի իւր
ում Թէ մոռացաւ
ան * դարձոց զե
րեսս իւր զի մի տես
ցէ իսպառ:

Լրի ար ան իմ
բարձր եղիցի ձեռն
քո * և մի մոռանար
զտնանկս:

Իսկ ընդէր բարկա
ցոյց ամպադիշտն զան *
զի ասաց ի սրտի իւ
րում Թէ ոչ քննի:

Տեսանես դու զնա
'իցաւս և 'իսրամտու
Թին Տայիս առ 'իմաս
նել զնա 'ի ձեռս քո *
քեզ Թողեալ է աղ
քատն , և որբոյն դու
ես օգնական :

Խորտակեսցի քզուկ
մեղաւորի և չարի *
խնդրեսցին մեղք նո
րա , և նա մի' դոցի :

Տը Թագաւոր յաւի
տեանս յաւիտենից *
կորիցեն Տեթանոսք
յերկրէ նորա :

Օ , ցանկուի տնան
կաց լուաւ տր * 'ի
պատրաստուի սրտից
նոցա Տայեցաւ
ունկն քո :

ես կանեմ այլոց , բնաւ չի Տար
ցուիր և չի քննվիր :

Լ յսինքն , բայց չի գիտեր տր ան
որ դու քո ամենատես աջօրդ երբ
որ կուտեսսանես զաղքատն խղ
ճութեան և ցաւի միջումն , կու
Տայիս անօրէն մարդոյ սրամտու
Թին և գոռողութին , և կուզես
ձեռ ձգել զինքն և պատու Տասել
* զէրէ քեզ է յանձնած և ապսպա
րած աղքատն , և որբ մարդոյն
դու ես օգնական և պահապան :

Լ յսինքն , ուրեմն տր ան քո ար
դար դատաստանովդ Թող ջարդ
վի և կոտորավի մեղաւոր և չարա
գործ մարդոյ Թեւերն * և իւր մե
ղացն Տամարք խնդրվի , և ինքն
այնպէս փջանայ , որ չկարենայ
գտվիլ և պատասխանի տալ քեզ :
Լ յսինքն , ահա այսպէս է արդա
րութին այ , որ ինքն միշտ կենդա
նի է , և յաւիտեանս յաւիտենից
Թագաւորութի կանէ * և կու
պաշտ և անօրէն մարդիք իւրեր
կրէն , իբր յերկնից արքայութե
նէն կու Տալած վին և կուկորն
չին :

Լ յսինքն , և մեք զայս տեսանե
լով ճշմարիտ կու Տաւատանք և
կասենք , Թէ աղքատների և խղ
ճերի ցանկուին և խնդրուածքն
լսեց ան * և նորա սրտի Տաւանու
Թեն ահանջ դրեց , և խմացաւ որ

պատրաստեցին զիւրեանք որ վն
սիրոյն այնմ չարչարանաց և նե
ղութեց համբերեն :

Լ յսինքն , նր համար կամեցաւ
դատաստան անել որբերին և աղ
քաաներին * որ այսուհետև այլ
չի իշխէ հողեղէն մարդ զինքն մե
ծացուցանել և բարձրացուցա
նել այս երկրիս երեսումն :

Ի բր զայս սաղմոսս մինչև ի վերջն
դաւիթ մարդարէն է ասացեալ :

Լ յս սաղմոսումն պատասխանի
կուտայ մարդարէն իւր բարեկա
մացն , թէ ինքն յայ իզատ յայլմէ
օգնութի չուղեր :

յսինքն , ով սիրելիք , չէ
թէ ես իմ հնարադի
տութիւն եմ ապաւի
նել , այլ յաճ եմ յուսացել *
դուք էր կասէք ինձ , թէ ճնձղ
կան նման թռիւր և փախիւր և զքեզ
երբեմն այս սարումն , և երբեմն
այն սարումն գաղէ :

Լ յսինքն , մի թէ ես չեմ կարեր
աղաղակել և գանկատելով ասել
թէ տր աճ ահա մեղան որք և չար
մարդիք զիւրեանց աղեղներն և
րեցին * և իւրեանց նետերն թար
քաչներումն պատրաստեցին * որ
խաւար ժամանակումն ձգեն և

Պատառնել որբոյն
և տնանկի * զի մի ևս
յաւելցի մարդ ի մե
ծաբանելն իւրում
ի վր երեսաց երկրի :

Տ աւք . 40

Ի կատարած սաղմոս
դաւթի :

Սաղմոս . Ժ :

տր յուսացայ *
որպէս ասիցէք
ցանձն իմ , փո
փոխեաց ի լե
րինս ուն ճնձղուկ :

Օ ի ահա մեղան որք
լարեցին զաղեղունս
իւրեանց * պատ
րաստ արարին զնետս
ի կանյրձս * ձգել ընդ
խաւար այնոցիկ ոյք
ուղիղք են սրտիւք :

Օ ի զոր դու շինեցեր,
նք աւերեցին *
իսկ արդարն զի
արար :

Տ՛ր իտաճար սուրբ
իւրում * տր յեր
կինս յաթող իւր
ում :

Լ չք նր ի տնունկս
Տային * արուան
ունք նորա քննեւ
զորդիս մարդ
կան :

Տ՛ր քննէ զարդարն
և զամպարիշտն * որ
սիրէ զմեզս ատէ
զանձն իւր :

խոցոտեն զայնպիսի մարդիքն , որ
արդարք են , և սրտերն ուղիղ է :
Լ յսինքն , կամ թէ տր անձ Տայիր
և տես , որինչ որ դու շինեցիր ,
նորա աւերեցին , իբր , դու օրէնք
դրիր , և պատուիրանք տուիր ,
աշխարհի , նք քո օրէնքդ քակե
ցին , և քո պատուիրանացդ չի հնա
զանդեցան , դու զիս թագաւոր
կացուցիր , նորա զիս թագաւոր
ութիւնս ուզեցին փշագնել *
բայց ես քանի միտք կանեմ , զիս
արդար և անմեղ կու գտանեմ ,
զերէ չեմ գիտեր թէ ինչ եմ արա
րեր ես դոցա :

Լ յսինքն , զայս ամէն գանկատս
ես համարձակ կանեմ այ Տես ,
զերէ տր անձ միշտ պատրաստ է
իւր սք տաճարումս * տր անձ հա
նապաղ բաղմած է երկնքումս
իւր քրովբէական աթոռին վերայ ,
և ուղիղ սրտիւ առինքն գոչողաց
աղօթքին ակրանջ կանէ :

Լ յսինքն , իւր ողորմած աչքերն
միշտ դէպ ի յաղքատներն և խղ
ճերն կու նային * և իւր աչաց
թարթերն մահճանացու մարդ
կանց գործքն և արարմունքն կու
քննեն :

Լ յսինքն , զերէ միայն ինքն տր
անձ կու քննէ արդար մարդն , և
անօրէն մարդն * բայց այնպէս
մարդն որ իւր ցանկութե յետնէ

կուգնայ, և զմեղս կուսիրէ, իմա
նայ որ ինքն զիւր հոգին կուտայ
և իւր անձին վնաս կուհասու
ցանէ:

Լսինքն, զէրէ անձրութեամբ
կութաիէ անայս կեանքում մե
ղաւոր մարդկանց վերայ զանա
զան նեղութեւ և փորձանքի զորո
գայթն և զթալաքն * և այն կեան
քումն դժոխքի միջումն զկրակն և
զքրուրդն * և կատաղած և մրր
կած ցաւերի և տանջանքների քա
մին իւրեանց թափ բաժինն կու
լինի, որ դատապարտելոց հետ
իմեն ի հոլմն յաւիտենական:

Լսինքն, զէրէ անոր անարդար
է, և զարդարութիւն և զիրաւունք
կուսիրէ * և իւր երեսն կունայի
միայն դէպ ի մարդկային սրտից շի
տակութիւն և ուղղութիւն, և
լատ իւրաքանչ իւրոց գործոցն
հասուցումն կանէ:

Իբր այս սաղմոսս մինչև ի վերջն
վս աւուր յարութեւ ան մերոյ
յի քի է ասացեալ. որ ութերորդ
ասի ուն և օրն վերջին դատաստա
նին. յորում հրէայք զիւրեանց
ստութիւն և նենգախօսութիւն
կուսաստեղացուցանեն և ընդէմ
ճմարտութեւ կուխօսին:

Լսս սաղմոսումն կուխօսի մար
դարէն վասն ապականութեւ ժա

Տեղացի ի վր մե
ղաւորաց որոգայթ *
հոլ և ծծումբ *
այս մրրիկ բաժին բա
ժակի նց:

Լորդարէ անոր զար
դարութիւն սիրէ * և
զուղղութեան տեսանեն
երեսք նորա:
Տունք. 3.

Իկատարած ի վերայ ութ
երորդին:

Լպրեցո՛ղ զիս տօր զի
նո՛ւաղեցաւ սուրբ *
նո՛ւաղեցան ճշմար
տութիք յորդ
հոց մարդ
կան :

Պնանիր խօսեցաւ
այր ընդ ընկերի իւ
րում * շրթամբքն են
գաւորօք ՚ի սրտէ ՚ի
սիրտ խօսեցաւ :

Սատակէ տօր զամ
շրթունս նենդա
հորս * և զլե
զուս մեծա
բանս :

Ոյք ասացին զլե
զուս մեր մեծս արաս
ցութ * շրթունք մեր
առմեղ են, և արդ
մեր ո՛վ է՛ տօր :

Սասն տառապանաց
աղքատին և հեծու
թէ տնանկին այժմ

մանակին, և յուսայ գալստեամբ
փրկէն աղատիլ յամէ :

Լյսինքն, աղատէ զիս տօր ան
այս չար ժամանակէս, զէրէ այլ
մե և բարի մարդ չի երևիր աշխար
հիս վր * և պակասեցաւ ճշմար
տութիւն և շիտակ խօսքն հողե
ղէն մարդկանց բերանէն :

Լյսինքն ամէն մարդ իւր ընկե
րին հետ փուշ տեղ և մատայի խօ
սեցաւ, և կամ խաբելոյ համար
խօսեցաւ * և նենդաւոր և խա
բեփայ պռնկներով երես պաշ
տութիւն խօսեցաւ, և կամ նորա
սրտին գօրայ խօսեցաւ :

Լյսինքն, անսատակէ և փչաց
նէ նենդաւոր և խաբեփայ շր
թունքն և պռնկներն * և այնպի
սի լեզուքն որ քան զիւրեանց
չափն մեծ կուխօսին, և զիւր
եանց խօսքն կուղեն յառաջ տա
նէն, վս մնտի փառաց մարդկան :

Լյսինքն, ասացին իւրեանց սր
տի միջումն, թէ մեր լեզուն և
մեր խօսքն մեծացնենք, որ ինչ
պէս որ ուզենք այնպէս խօսինք *
մեր շրթունքն և պռնկներն մեզ
հետ են, ո՛վ է՛ մեզ վերայ տօր, որ
զմեր բերանն բռնել կարենայ :

Լյսինքն, բայց անտեսանելով
աղքատների խղճութիւն և տառա
պանքն, և իմեծութիւն և ՚ի հարս

տուէ անկած մարդկանց լացն և
հեծեծանքն, կասէ թէ ահա
այժմ վեր կու կենամ * իբր զիմ որ
դիս կողարկեմ, և զիմ փրկութիս
նց միջումն կու գնեմ և կու հաս
տատեմ * և համարձակ ցոյց կու
տամ այդ անզգամ մարդկանցդ
թէ որ չափ մեծ է իմ զօրութիս:
Լ՝ յսինքն, և այս բանիս վերայ
չի պիտի տարակուսած, զէրէ այ
բանն, սբ բան է, և հեռի է յա
մենայն ստութենէ * ինչպէս ար
ծաթ մի որ ընտրած և փորձած լի
նի կրակով քուրայի միջումն * և
եօթն անգամ յիստակած և պար
զած լինի իւր մատանի հողիցն:
Լ՝ յսինքն վասն որոյ կաղաչենք
զքեզ տր ած, որ զմեզ պահես և
փրկես այս չար ժամանակէս, և
այս չար ազգէս մինչև յաւիտեանս:
Լ՝ յսինքն, զէրէ կու տեսանենք
որ մեր բոլորքն պատեր են անօ
րէն մարդիք * բայց դու քո բարձր
և անքննելի նախախնամութիւն
և քո առատ ողորմութիւն ազատէ
և մեծացուր ի քեզ ապաւինած
հողեղէն մարդկանց որդիքս, որ
չի անկանինք ի փորձութի:

Իբր զայս սաղմոսս մինչև ի վերջն
դաւիթ մարդարէն է սասցեալ:
Լ՝ յս սաղմոսումն կու աղօթի
մարգարէն, և կու խնդրէ յայ որ

օգնա

յարեայց ասէ տր *
Եդից զփրկութի իմ
* և համարձակեցայց
ինոսա:

Բանք տն են բանք
առք * ուն զարծաթ
ընտրեալ և փորձեալ
հրով * սրբեալ և
պարզեալ եօթնապա
տիկ ի հողոյ:

Պառ տր պահեսցես
զմեզ, և ապրեցուս
ցես զմեզ յազգէ յայս
մանէ մինչև յՆոր
Շուրջանակի ամ
պարիշտք շրջին * ըստ
բարձրութե քում
մեծ սարասցես դու
զորդիս մարդկան:

Տուք 8

Ի հատարած սաղմոս
դաւթի:

Սաղմոս ԺԲ:

Սինչե յերբ տր մո
ռանաս զիս խապառ *
մինչե յերբ դարձու
ցանես զերեսքո
յինէն :

Սինչե յերբ դնեմ
զխորհուրդս յանձն
իմ * և ցաւք տրտի
իմոյ զաւուրս :

Սինչե ցերբ բարձ
րանայ թշնամին իմ
իմ * նայեաց և լուր
ինձ տր ան իմ :

Եյստուր տր աչաց
իմոյ * զի մի երբէք
ննջեցից իմա՛հ :

Սի ասիցէ թշնամին
թէ յաղթեցի նմա *
կամ նեղեցք իմ

օղնական լինի իւրն իմէջ նեղու
թեան և փորձութե :

Եյսինքն , տր ան մինչե յերբ
զիս կուսուանաս , և ամենւին
ինձ օղնութի չես հատանիր * կամ
մինչե յերբ քո երեւոյ ինձանից
կուդարձուցանես , և իբոյ շնոր
հացդ զիս կու զրկես :

Եյսինքն , մինչե յերբ զանա
զան խորհրդներ դնեմ իմ մտաց
մէջն , և զիս հալեմ և մաշեմ *
կամ մինչե յերբ օրն ի բուն զիմ
սիրտս արամութե ցաւօք լցու
ցանեմ :

Եյսինքն , մինչե յերբ իմ թշնա
մին ինձ վերայ յաղթող լինի , և
բարձրամտի և պարծենայ * նայիր
տր ան , իմ խղճութիս , և իմ
տղաջանքիս ականջ արա՛ :

Եյսինքն , տր ան զիս այս խա
ւար արամութես ազատէ , և զիմ
սիրտս մխիթարէ * որ չի լինի թէ
յուսահատութե միջումն մնամ ,
և մահուն քունն զիս պատէ :

Կամ թէ տր ան , դու քո երկ
նային շնորհօքդ զիմ միտքս լուսա
ւորէ , * որ չի լինի թէ ես մեղաց
մէջ անկանիմ , և իմ հոգիս մա
հու քնով ննջէ և մեռանի :

Եյսինքն , որ չի լինի թէ իմ թշ
նամին զիմ խղճութիս տեսանէ
լով պարծենայ և ասէ . թէ ես

զնա յաղթեցի * Կամ Թէ իմ հա
կառակներն որ զիս կուանեղացնեն
և կու վշտացնեն, ուրախանան և
ցնծան, Թէ ես անկայ սասանեցայ
և ահաբեկեղայ:

Լ՝ յսինքն, զէրէ ես քո ողորմու
թիդ եմ յուսացեր տրամ * և
իմ սիրտս քո փրկու թէդ վերայ
և քոյ միածին որդւոյդ վերայ կու
ցնծայ և կուրախանայ * և ես
միշտ կու օրհնեմ և կու փառաբա
նեմ զքեզ որ իմ բարերար տրն ես

Իբր զայս աղմոսս մինչև ի վերջն
դաւիթ մարդարէն է՝ ասացեալ
ընդէմ անհաւատ և Թերի մարդ
կանց:

Լ՝ յս սաղմոսումս կուխօսի մար
դարէն վս մոլորութե մարդկան,
վս պատժեցմանն օրհն, և վս գա
լտեանն քրիստոսի:

Լ՝ յսինքն, մարդկային ազգս այն
չափ լրբվեր է և Թերահաւատեր
է, որ երբեմն այնպէս մարդ է գտ
վում այս աշխարհումս, որ Թէ
պէտ բերանով չէ կարում զամ
ուրանալ, բայց միշտ իւր սրտի մի
ջումն կասէ, Թէ աշխարհս անտէր
է, և ստեղծող տր և ամ չկայ:

Լ՝ յսինքն, այնպէս ապականվեր
են և պղծվեր են իւրեանց անօ
րէնութե և չար գործոց միջումս

* որ

ցնծասցեն Թէ ես սա
սանեցայ:

Լ՝ յս յողորմութիւն քո
տր յուսացայ * ցնծա
ցաւ սիրտ իմ ի փր
կու թէ քում * օրհ
նեցից զտր զբարե
արդ իմ:
Տ՝ Լ՝ ք. 6.

Կատարած սաղմոս
դաւ Թի:

Սաղմոս. ԺԴ:

Լ՝ յաց անդգամն ի
սրտի իւրում Թէ ոչ
դոյ ամ:

Լ՝ պականեցան և պղ
ծեցան յանօրէնութե
իւրեանց * և ոչ ոք

է որ առնէ զբարի :

Տէր յերկնից նայե
ցաւ յամ որդիս մարդ
կան * տեսանել թէ
իցէ ոք իմաստուն, որ
խնդրիցէ զամ :

Լ՝ մեռեալն խոտո
րեցան իմիասինս և ան
պիտանացան :

Աչոք է որ առնէ զբա
րի, և չէ ոք մինչև
իմի :

Գ. երեզման բացէ
կոկորդ նոցա * լե
զոնօք իւրեանց նեն
գաւորք եղեն *
թոյնք իժից ինէր
քոյ շրթանց
նոցա :

Արոց բերանք անի
ծիւք և դառնութիւն
լի են * երազք են

* որ ոչ ոք չկայ որ յայ երկնչելով
մէկ բարի գործ մի գործէ :

Լ՝ յսինքն, ուստի տր ամ իւր
երկնային աթոռէն նայեցաւ բո
վանդակ հողեղէն մարդկանց վր
* որ տեսանէ թէ մէկ այնպէս
իմաստուն մարդ մի այլ կուգտի
մի որ զամ ճանաչէ. կամ թէ կամե
նայ և խնդրէ իւրն սրտի մտօք ծա
ռայութիւն անել :

Լ՝ յսինքն, և տեսաւ, որ ամէնքն
միատեղ մոլորեր են, և այնպէս
անպէտ են դարձեր, որ այլ արժա
նի չեն որ զամ պաշտեն, և զնորա
բարերարութիւն իմիտ ածեն :

Լ՝ յսինքն, ոչ ոք չէ գտլում այդ
չափ մարդկանց միջումն որ մէկ բա
րի մի գործէ, և չկայ մինչև իմէկ
մարդ մի այլ, որ նր ճշմարտութիւն
և բարութիւն իմանայ :

Լ՝ յսինքն, այլ նոցա կոկորդն,
իբր կուլն և պողազն բացված գե
րեզման կու նմանի, զէրէ իւր
եանց աղտեղի խօսքերովն զայլ
կու գարշեցուցանեն * իւրեանց
նենգաւոր և չար լեզունովն զայլ
կու գայթակղեցնեն * և իւր
եանց շրթանց և պունկների տա
կումն իժ օձի զէհր և աղու կայ
գաղած :

Լ՝ յսինքն, անէծքով և դառն
զրուցներով նոցա բերանն լի է *
և իւրեանց ոտքերն արագ և պատ

րաստ է որ անմեղ մարդկանց
արիւնն թափեն առանց երկիւղի
և խղճմտանաց:

Լ՝ յսինքն, նոցա չար սովորութե
չար կենցաղավարութեան ճանա
պարհն, զմարդիք պանել և ջար
դել և խեղճ անելն է * և ամեն
և ինչ հաշտութե խաղաղութե սի
րոյ և պարկեշտութե ճանապարհն
չեն գիտեր * զէրէ նոցա աչաց
առաջնն այն և երկիւղն ոչինչ
կու թո՛ւի:

Լ՝ յսինքն, բայց ինչպէս կու լինի
որ այդչափ մարդիք որ չարութի
և անօրէնութի գործելոյ յետ
նէ են ամենևին չի ճանաչեն զան
և զնորա ահն և երկիւղն ի միտ
չած են:

Լ՝ յսինքն, զիմ ժողովուրդն և
զիմ ծառայքն կու տեն և կու փչա
ցուցանեն հացապուրի նման * և
ամենևին մէկ օր մի զմտքերն չի
բարձրացուցին դէպ յանձ, և իւր
եանց մեղացն թողութի չի խնդ
րեցին:

Լ՝ յսինքն, բայց անձայնպէս տեղ
կու վախեցնէ և կու զարհուրե
ցուցանէ զիւրեանք, որ ամենևին
կարծիք չունենան թի տեղն ահ
և երկիւղ կայ * զէրէ նոր ան
միշտ արդարոց ազդին և զարմին
հետէ, որ զիւրեանք պահէ և
պահպանէ, և իւրեանց թշնա

ոսրնոցա իհեղու
ղարիւն:

Բեկումն և թշուա
ռութի ի ճանապարհս
նց * և զճանապարհն
խաղաղութե ոչ ծան
եան * ոչ է երկիւղ
այ առաջի աչացնց:

Արպէս ոչ ծանիցեն
ամենեքեան ոյք գոր
ծեն զանօրէնութի:

Այք ուտէին զժողո
վուրդ իմ ոպ զկերա
կութ հացի * և առ
նոր ոչ կարդացին:

Լ՝ նդ երկիցեն զեր
կիւղ ուր ոչ իցէ եր
կիւղ * զե նոր է
յազդս արդա
րոց:

Օ խորհուրդ աղ
բատին յամօթ արա
րին * զի տր է յոյս
նորա :

Ստացէ՛ի սիրուն զփր
կութիւն խրայէլ *
ի դարձուցանել տն
զգերութի ժողովրդ
եան իւրոյ * ցնծաս
ցէ յակոբ , և ուրախ
եղիցի խրայէլ :

Տուր . 13 :

Սաղմոս Դաւթի :

Սաղմոս . ԺԴ :

Տ ո՛վ կացցէ
ի խորանի
քում * կամ
ո՛վ բնակեսցի ի
լեռն սբ . քո :

միքն պատու հասէ , և կործանէ :
Լ յսինքն , դոքա աղքատ և խեղճ
մարդոյ խորհուրդն որ միշտ յաճ
ապաւնիսն է տնազարարին * ասե
լով թէ այնոր համար այդ մարդդ
զիւր յոյսն աճ է դրեր , որ ձեռ
նէն բան չի դար :

Լ յսինքն , ա՛հ ո՛վ կուտայ մեզ ի
սիրուն , իբր իյերկնային քաղաքէն .
զփրկութիւնն խրայէլ , իբր
զորդին այ , զտրն և զփրկիչն հա
ւատացելոց * որ գայ փրկէ և դար
ձուցանէ զիւր ժողովուրդն ի
գերութէն սատանայի * զէրէ
այն ժամանակն կուցնծայ յակոբ ,
իբր սուրբ և բարեպաշտ քրիստոն
եայք , և կուրախանայ խրայէլ ,
իբր ա՛մ հաւատացեալք առհա
սարակ :

Իբր զայս սաղմոսս ինքն դաւթի
մարգարէն է շարադրեալ :

Լ յս սաղմոսումս կուխօսի մար
գարէն այնպիսի բարեգործու
թեանց համար որ զմարդն արժա
նի կանեն արքայութեն երկնից :

Ս յսինքն , տր աճ , ինչպէս
մարդ է այն , որ արժա
նի կուլինիքոյ աճային
փառացդ , և կուհանդէքոյ երկ
նային խորանումդ * կամ ո՛վ է այն
պիսի մարդն , որ կուբնակի քոյ սբ

լեռ

լեռնումդ, իբր'ի յարքայութե
քում:

Լ՝յսինքն, միայն այն, որ իւր սբ
հաւատքէն ՚ի զատ զայս բարի
գործքերս այլ ունենայ. իբր իւր
կենաց մէջն միշտ շրջի և ապրի
առանց պակասութե * իւր արար
մունքն արդարութի և շիտակու
թի լինի * և չէ՛թէ միայն բերա
նով, այլ և սրտովն հանապազ զճշ
մարտութիւն խօսի, և ճշմարտու
թե հետևի:

Լ՝յսինքն, այն որ իւր լեզունովն
խաբեփայութի և նենգաւորու
թիւն չի աներ * և իւր ընկերին
նեղութիւն և վնաս չի հասուցա
ներ, կամ յափշտակելով և կամ
հարկանելով:

Լ՝յսինքն, այն որ այնպէս սբ է,
և պարկեշտ, որ ամենւին ՚ի յիւր
մերձաւորացն և բարեկամացն նա
խատինք չի լսեր * և չարագործ
մարդն իւր առաջն ոչ ինչ կու հա
մարվի, և անպատիւ կու լինի:

Լ՝յսինքն, այն, որ անձավախ մար
դիքն կու փառաւորէ և կու պա
տուհի * և իւր ընկերին, երբ որ
մէկ բանի մի համար երդում կա
նէ, իւր խօսքն հաստատ կու պա
հէ և զինքն սուտ չի հաներ:

Լ՝յսինքն, այն որ զիւր դրամն և
փողն այլոց շահով չի տար * և դա
տաստան և իրաւունք անելոյ վր

Որ գնայ ամբիծ *
գործէ զարդարութի
* խօսի զճշմարտու
թի ՚ի սրտի իւրում:

Որ ոչ նենգաւորեց
լեզունաւ իւրով * և
չար ընկերի իւրում
ոչ արար:

Վախատինս ՚ի մերձա
ւորաց ոչ առնու *
արհամարհեալ է՝
առաջինը չա
րագործն:

Օ երկիւղածս տն
փառաւոր առնէ * որ
երդնու ընկերի
իւրում և ոչ
ստէ:

Օ արծաթ իւր ՚ի
վարձու ոչ տայ * և
կաշառս ՚ի վերայ իրա

Հանց ոչ առնու * որ
զայս արասցէ, նա մի՛
սասանեցի աւել
տեան:

Տունք: 6.

Արձանագիր դաւթի:

Սաղմոս ԺԱ:

Պահեա՛ զիս անձ, զի
ես ՚ի քեզ յուսացայ
* ասացի ան, անիմ
ես դու * և բարեքիմ
չեն քեզ ինչ պիտոյ.

Սրբոց քոց ողբ են
յերկրի քում, սքան

կաշառք չի առնուր * զէրէ այսպս
բարի գործոց կատարող մարդն
միշտ հաստատ կու մնայ, և բնաւ
ամենակն չի սասանիր, և չի վնաս
վիր իւր կենաց մէջն:

Արձանագիր քարի վերայ գրած
գիր ասել է. բայց աստ կու նշանա
նակէ զգիրն տախտակին որ գրին
իվր գլխոյ ճշմարիտ դաւթին յի
թի. որ ասէր, յս նազովըացի թա
գաւոր հրէկոյ:

Այս սաղմոսումս կու աղօթէ
մարգարէն իբերանոյն քի, և կու
խնդրէ զկարողութի, որ իւր չար
չարանքովն հաստատէ զեկեղեցին

Այսինքն, ան անձ զիս ամուր ձե
ռօք պահէ, և ինձ կարողութիւն
տուր այս չարչարանացս միջումս,
զէրէ ես քեզ եմ յուսացեր * ես
հողեղէն մարդոյ նման ասացի իմ
տիրոջն, թէ դու իմ անն ես, զիս
քոյ ձեռացդ մի՛ թողուր * և թէ
պէտիմ այս չարչարանքս, և իմ
արիւնս որ կու թափեմ, իմ վար
ձքս, և իմ բարիքն որ կու շահիմ,
քեզ պէտք չեն, բայց մարդկային
ազգին համար հարկաւոր են, որ
փրկվին ի գերութէն սատանայի
և ի խանջանաց դժոխոց:

Այսինքն, և մանաւանդ որ դու
զիմ ամենայն կամքս և յօժարութիւնս

որունիմ չարքարվելոյ և խաչվե
լոյ համար, վսփրկութե մարդ
կան, սքանչելի և զարմանալի արա
րիւքոյ սրբերի մտաց միջումն, որ
քոյ այս ստեղծեալ երկրիս վրկու
բնակին, որ թէպէտ դեռ անձա
նաց են, բայց յետ ժամանակաց
կու յայտնվին և կու ճանաչվին
թէ ովք են:

Լսինքն, և թէպէտ նոցա հո
գեւոր հիւանդութիւն, իբր հրէից
մեղքն և կու ապաշտից մոլորութիւն
մէկ ժամանակ մի կու անելանայ
և կու սաստկանայ * բայց յետ այ
նորիկ ըշտապելով կու դառնան և
կու դան'ի յիմ' սբ հաւատքն և ի
ճշմարիտ անսպաշտութի:

Լսինքն, և ես նոցա ժողովք
ներն չեմ ժողովեր, և մէկ զմէկէ
ջոկեր և զանազաներ, իւրեանց
զանազան արեանցն համար, իբր
իւրեանց զանազան մատաղներին,
կամ զոհերին համար * և նց զանա
զան անունն այլ բերանս չեմ բե
րեր ասելով թէ սա հրէայ է, կամ
կու ապաշտ է այլ զամէնքն միապէս
կու ընդունիմ, և կու պատուեմ:

Լսինքն, զէրէ տր' անք իմ ժա
ռանգութե և իմ հարսանիքի գա
ւթին բաժինն են * և դու ես որ
զիմ ժառանգութիս դէպ յիս կու
դարձուցանես, ինչ պէս որ խոս
տացերէիր թէ զհրէայս և զհեթա

նոսս

չելի արարեր զամ
կամս իմ' ի նոսս:

Յաճախեցին հի
ւանդութիւնք նոցա *
յետ այսորիկ ապա վաղ
վաղեցին:

Ոչ ժողովեցից զժո
ղովս նց յարեանց *
և ոչ յիշեցից զան
ունանց' ի շր
թունս իմ:

Տո, բաժին ժառան
գութե իմոյ և բաժա
կի իմոյ * դու ես որ
այսրէն դարձուցա
նես զժառանգու
թի իմ յիս:

Ս իճակք ելին ինձ
ընդ ընտիրս * և ժա
ռանգութի իմ հա
ճոյ եղև ինձ :

Օրհնեցից զտր որ
իմաստուն արար զիս
* մինչ ՚ի գիշերի ևս
խրատեցին զիս երբ
կամուճք իմ :

Յառաջագոյն տեսա
նէի զտր առաջի իմ
յամ ժամ * զիէ ընդ
աջմէ իմէ, զի միսասա
նեցայց :

Ս Ես սորիկ ուրախ

նոսաքեզ ժառանգութիւն կու
տամ :

Լ յսինքն, այն վիճակներն որ ինձ
անկան, ընտիր և պատուական բա
ժիններէ էին, իբր այն մարդիքն
որ զիս քս ան հաւատացին, ըն
տիր և պատուական աղքերէ էին,
կամ ընտիր, և պատուական առա
քինութեց և բարուց տէր էին *
և իմ ժառանգութիս, որ հայրն
իմ երկնան որ ինձ տվեց, ինձ սաս
տիկ դուր եկաւ, և հաճոյացաւ,
իբր, թէ հաւատացեալ հրէայքն
և թէ հեթանոսքն :

Լ յսինքն, այս ժառանգութիս
թէպէտ ես պիտիմ ստանալ իմ
չարչարանօքս և մահունքս բայց
միշտ կուգոհանամ և կուօրհնեմ
զտր ան հայրն իմ, որ ինձ այնչափ
համբերութե և երկայնամտու
թեան իմաստութիւն է տուեր,
որ մինչև գիշերն այլ իմ երկկա
մունքն որ արիութե գործիք են,
զիս կուխրատեն և կուզգուշա
ցուցանեն :

Լ յսինքն, և ինչպէս որ յառաջ
կուտեսանէի զտր ան հայրն իմ
հանապաղ իմ աչքիս առաջն,
այսպէս իմ չարչարանքիս մէջն տե
սանել պիտիմ * զէրէ իմ աջ կողմն
է կանգներ, որ չի վախեմ և չի
սարսափիմ յիմ թշնամեացն :

Լ յսինքն, այսոր համար իմ սիրտս

ուրախացաւ, և իմ լեզուս ցն
ծաց * այլ և իմ մարմինս կուբնա
կի և կուհանգչի գերեզմանի մի
ջուռն յուսով յարութեան:
Լսինքն, զերէ երբ որ իմ հո
գիս իջանէ ՚ի դժոխս արդարոց
դաւքն ազատելոյ համար, դու
չես թողուր որ իտեղն մնայ * այլ
և չես թողուր, որ իմ մարմինս որ
սբէ՛ և մաքուր յամմեղաց, գե
րեզմանումս փտի և ապականի:
Լսինքն, այլ կուցուցանես ինձ
կենաց ճանապարհն, որ յառաջ
քան զամ մարդիք ելանեմ յեր
կինս * և իտեղն կուլցնուս զիմ
սիրտս քոյ պայծառ երեսաց ուրա
խութենովն * և քոյ հայրական
աջուդ քաղցր վայելչութենովն
իբր պատուօքն և մեծարանօքն յա
ն՛ իտեանս յան՛ իտեն ից:

Իբր դա՛նիթ իւր հալածանաց
և նեղութե միջուռն զայս սաղ
մոսս ասելով աղօթեց առ անձ:
Լսսաղմոսումս կու աղաչէ մար
դարէն զանձ ՚ի բերանոյ արդար
մարդկանց որ ազատէ զիւրեանք
՚ի հալածանաց:

Լսինքն, տրանձ կաղաչեմ զքեզ
լսէ ինձ քոյ արդարութենովդ, իմ
անմեղութեն դօրայ, և հայիր իմ
խնդրունաճքիս * և ականջ դիր
օրով

եղև սիրտ իմ, և ցն
ծացաւ լեզու իմ *
և սև մարմինս իմ բնա
կեսցի յուսով:
Օ, է ոչ թողցես
զանձն իմ ՚ի դժոխս *
և ոչ տացես սրբոյ
քում տեսանել զա
պականութի:

Յոցցես ինձ զճա
նապարհս կենաց *
լցուցես զիս ուրա
խութե երեսաց քոյ
* ի քաղցրութե վայել
չութե աջոյ քոյ մինչ
խաղառ:

Տունք. 11.

Առթ. Դաւթի:

Սաղմոս. 62.

Լուր տր արդարու
թեամբ և նայեաց ՚ի
խնդրունաճս իմ *
ուսկն դիր աղօթից

իմոց, զի ոչ շրթամբք
նենդանորօք:

Յերեսաց քոց իրա
նունք ինձ ելցեն *
և աչքքո տեսցեն
զուղղութի:

Փորձեցեր զօրտ իմ
և քննեցեր ի գիշերի
* փորձեցեր զիս, և
ոչ գտաւ յիս անի
րանութի:

Սի՛ խօսեսցի բերան
իմ զգործս որդւոց
մարդկան * վսբանից
շրթանց քոց ես պա
հեցից զճանապարհս
խիստս:

Հտտատեա՛ զճա՛նիղս
իմ ՚ի ճանապարհի
քում * զի մի՛ գայ
թակղեցին գնացք
իմ:

Ես առքեզ տր կար
դացի զի լուար ինձ

սիրով իմ աղօթքիս, զէրէ նեն
դանոր և խաբեփայ շրթամբք և
պունկներով երեսահանց չեմ աղա
ջեր զքեզ:

Եւ յսինքն, քո երեսեդ ինձ դա
տաստան և իրանունք ելանի * և
քո անձային աչքդ զիմ շիտակու
թիւն և ուղղութիւն տեսանի, և
ինձ հատուցու մնանի:

Եւ յսինքն, զէրէ դու փորձեցիր
և քննեցիր զիս նեղութե և վշտի
գիշերումս * փորձեցիր և տեսար,
որ ինձ նու՛մ անիրանութի և սառու
թիւն չկայր:

Եւ յսինքն, թող ամենւին իմ բե
րանս չի խօսի և չի բամբասի ու
րիշ մարդկանց սխալական արար
մունքն և գործքն, թէ ինձ անի
րանութիւն այլ անէն * զէրէ ես
քոյ բերանիդ խօսքին համար, իբր
քոյ տք պատու իրանքին համար,
այս դժուար և խիստ ճանապարհս
կուպահեմ, իբր կու համբերեմ,
և մունձ կու կենամ:

Եւ յսինքն, և կաղաչեմ զքեզ որ
զիմ հետքս և զիմ իղս, քոյ պա
տու իրանաց ճանապարհումս հա
տատ պահես * որ իմ քայլքն, և
գնացքն իբր իմ կենցաղավարու
թիւն չի թեքվի, և չի ծռվի դէպ
ի անպատեհ շարժմունս:

Եւ յսինքն, տր անձ, ես միշտ դէպ
առքեզ աղաղակեցի, զէրէ դու

Հանապազ քո ողորմութիւն ինձ
լսեցիր * այժմ ևս ցածացուր քո
ականջդ, և զիմ աղօթական բանս
լսէ, և ինձ ի Թիկունս հասիր:

Եւ յսինքն, դու զքո առատ ողոր
մութիւն իմ մաաց մէջն սքանչելի
և զարմանալի արարիր * զէրէ դու
այն անէս, որ կու փրկես ի քեզ
յուսացող մարդիքն, և կու ազա
տես այնպիսի չար մարդկանց, որ
քոյ աջ ձեռացդ, իբր քոյ միածին
որդւոյդ հրամանացն և պատուի
ան ացն կու հակառակին:

Եւ յսինքն, պահէ և պահպանէ
զիս քոյ ողորմութիւն քոյ աջաց բի
բիննման իբր քո սիրելի և հաւատա
րիմ առաքելոց և վարդապետաց
նման * և քոյ Թեւերի շնորհի տա
կումն, իբր քոյ նախախնամութե
նեւրբէն ծածկէ և դաղէ զիս անօ
րէն մարդկանց երեսէն. որ զիս
սաստիկ տառապեցուցին և վշտա
ցուցին իւրեանց չարութիւն:

Եւ յսինքն, զէրէ Թշնամիք զիմ
չորս կողմս պատեցին քոյ սբ հա
ւաքիդ խոստովանութեն հա
մար * և իւրեանց ճրագունի մի
ջումն արգելեցան, իբր իւր
եանց հարստութե ընչից և մե
ծութեան միջումն առատացան
խրվեցան և մնացին * և նոցա բե
րանն ինձ վերայ պարծենալով ամ
բարտաւան և հպարտ խօսքեր խօ

ան * խոնարհեցո՛
առիս զունկն քո և
լուր բանից իմոց:

Սքանչելի արարեր
զողորմութիւն քո *
որ փրկես զայնոսիկ
ոյք յուսացեալք են
ի քեզ. յայնցանէ
ոյք հակառակ
կան աջոյ
քոյ:

Պահեա՛ զիս ոմբիբ
ական * ընդ հովան
եալ Թեոց քոյ ծած
կեացես զիս յերեսաց
ամպարշտաց ոյք տա
ռապեցուցին զիս:

Թշնամիք զանձն իմ
պաշարեցին * և ի
ճարպս իւրեանց ար
դելան * և բերանք
նց խօսեցան զամբար
տաւանութի:

Սերժեցին զիս , և
այժմ դարձեալ պա
տեցան զինւ * ուշ
եդին խոնարհեցու
ցանել զիս յերկիր :

Տամարեցան ինձ ույ
առիւծ զի պատրաս
տի յորս * և ույ կոր
իւն առիւծու , զի
նստի դարանեալ :

Լըի տր ժամանեա՛
նոցա , և խափանեա՛
զնս * փրկեա՛ զանձն
իմ յամբարշտաց , ի
սրոյ և ի ձեռաց Թշ
նամուշն :

ՏԵ կորո՛ զնոսա յեր
կրէ * բաժանեա՛ *
և խափանեա՛ զնոսա
ի կեանաիւրեանց :

Գաղտնեօք քովք
լցան որովայնք նց *
յագեցան կերակ

սեցաւ , և զիս դառնացոյց :
Լսինքն , մէկ ժամանակ մի զիս
քշեցին և հալածեցին յերկրէ յեր
կիր , այժմ կրկին զիմ բողորքս պա
տեր են * և իւրեանց հոգսն և դի
տան որութիւն այն է՝ որ զիս հողի
հաւասար անեն , իբր զիս ի յերկ
նային ցանկութիւն զրկեն , և օնո
տի վայելչութեց աշխարհի հե
տեւեցուցանեն :

Լսինքն , և ինձ մէկ առիւծի
նման կութուն , որ զինքն պատ
րաստէ , որ որսերի վերայ Թռչի *
կամ Թէ մին առիւծի ձագի նման ,
որ մէկ տեղ մի գաղվի և նստի , որ
զայլ կենդանիքն որսայ և կլանէ :

Լսինքն , վասն որոյ կաղաչեմ
զքեզ տր անձ , վերկաց , հասիր
նոցա քո կարող զօրութեդ , և
զիւրեանց չար խորհուրդն խա
փանէ * զիմ անձս փրկէ և ազա
տէ յանօրէններէ , ի Թրէ , և ի
Թշնամի մարդկանց ձեռքէն , զի
րէ ի քեզ եմ յուսացեր :

Լսինքն , տր անձ կորցուր զդս
երկրիս երեսէն * բաժանէ և ջուկ
ջուկոտէ մէկ զմէկէ և ցրուէ զիւր
եանք * և դոցա չար միտքն և դի
տան որութիւն խափանէ քանի որ
կենդանի են այս աշխարհիս վր :

Լսինքն , քոյ այս երկրիս վերայ
սրբոց համար պատրաստած և դա
ղած բարի պարգևքներովն նոցա

փորերն լցվեցաւ * այն չափ կշտա
ցան զանազան կերակրներով, և
զանազան ընչիւք և ապրանք, որ
Թողին զանկորդն և զմնացածն
իւրեանց տղայոցն, իբրիւրեանց
չարժառանգներին:

Լ՝ յսինքն, բայց ես հեռանալով
նոցա չար ճանապարհէն, կուզեմ
արդարութեւ և անմեղութեամբ
երևիլ քոյ երեսաց առաջին յա
նուրասեղ ատենին * և կուզեմ
կշտանալ, երբ որ յարութե օրն
երևի քո փառքն, իբր երբ որ որ
գինքո միածին, քոյ հայրական
փառքդ գայ ի դատաստան:

Իբր զայս սաղմոսս մինչև ի վերջն
դանիթ մարդարէն վասն իւր է
ասացեալ, և կամ վասն ճշմարիտ
դանիթին յի քի * զի ունի դանիթ
զերծաւ ի ձեռաց Թշնամեաց իւ
րոց, նոյնպէս և քս զերծաւ ի ձե
ռացն հրէից:

Լ՝ յս սաղմոսումս շնորհակալ
կուլինի մարդարէն զայ որ փրկեց
զինքն յիւր Թշնամեաց ձեռքէն:
Սամ շնորհակալ կուլինի ի բե
րանոյ քի, որ փրկեց զնա ի դաւա
ճանութե հրէից:

Լ՝ և կամ շնորհակալ կուլինի ի
բերանոյ արդարոց, որ փրկեց զիւ
րեանք ի փորձութե:

րովք, և Թողին
զմնացուն ածաւող
այոց իւր
եանց:

Լ՝ արդարութեւ եր
և եցայց երեսաց քոց
* յագեցայց յերևիլ
փառաց քոց:

Տ՝ Լ՝ 15:

Ի կա տարած ի վերայ պատե
րազմազ նահատակի ծառայի
տեառն դաւթի, որ խօսե
ցաւ ընդ տեառն զբանս օրհ
նութեան, յաւուր յորում
փրկեաց, զնա տէր ի ձեռաց
ամ Թշնամեաց, և ի ձեռացն
սաւուղայ:

Սաղմոս. ԺԷ:

Պարձեալ, հայրն իմ երկնաւոր
 ամ, իմ օգնականն է՛ այս ջարջա
 րանաց և խաչելութե ժամանա
 կիս . և ես ինա միայն եմ յուսա
 ցեր * իմ ապաւէնն է՛ և իմ փր
 կութե և ազատութե պոզն է՛ .
 իբր իմ յաղթութիւն և պարծանքն է՛
 զէրէ նորա կարող զօրութեւն պի
 տիմ յաղթահարել զմահ և յարիւ
 ՚իմեռելոց * և իմ ընդունօղն և
 խնամք տանօղն է՛ . զէրէ ՚ի համ
 բառնալն իմ յերկինս, նա պիտի
 ընդունի զիս փառօք, և նստուցա
 նէ ընդաջմէ իւր:

Լ՝ յսինքն, վս որոյ միշտ օրհնելով
 և գովելով կու աղաղակեմ դէպ
 իմ տրն և ամն * և յոյս ունիմ, որ
 ամէն իմ Թշնամեաց ձեռքէն նր
 կարողութեւն պոծանիմ և ազա
 տիմ:

Պարձեալ, վս որոյ միշտ օրհնե
 լով և գովելով կու աղաղակեմ
 առ հայրն իմ երկնաւոր Թէ ՚ի
 լեառն ձիթեհեաց և Թէ ՚ի վերայ
 խաչին * և հաստատուն յոյս ու
 նիմ, որ Թէ հրէից քահանայիցն և
 քահանայապետացն, Թէ դպրացն
 և փարիսեցւոցն, և Թէ ներդա
 ւոր յուգայի ձեռքէն, նորա կա
 րող զօրութեւն պոծանիմ և ազա
 տիմ:

Լ՝ յսինքն, զէրէ շատ անգամ
 մեռանելոյ ահն և երկիւղն զիս

պա

Օրհնելով կարդա
 ցից առ տր * և ՚ի Թշ
 նամեաց իմոց ապրե
 ցայց:

Շուրջ եղեն զին և
 երկունք մահու *

և ուղիք անօրէնութե
խռովեցուցին զիս :

Ս իշտք դժոխոց պա
շարեցին զիս * և ժա
մանեցին ինձ որո
դայլթք մահու :

Ի նեղութի իմում
ես առ տր կարգացի

պատեց * և անօրէնութե ուղիքն,
իբր հալածանաց և փորձութե
սէլաժներն զիս խռովեցուցին և
ժախեցուցին :

Վարձեալ , ահա հայր իմ երկ
նաւոր մահո՛ւան ահն և երկիւղն
զիս պատեց * և անօրէնութեան
ուղիքն զիս խռովեցուցին . իբր
հրէից զօրականաց ամբոխն սուսե
րօք և բրօք հանդերձ յուղայիւ
սէլաժների նման ինձ վերայ վազե
ցին , և զիս ահաբեկ արարին :

Եւ յսինքն , այնպէս ծանոթ վիշտք
և նեղութիք զիս պատեցին , որ
դժոխոց տանջանացն կու նմա
նէին * և մահո՛ւան որոգայթքն ,
իբր թալաքներն և հնարագոր
ծութիքն որ իմ թշնամիքն ինձ
համար պատրաստեր էին , ինձ ժա
մանեցին , և քիչ մնաց թի զիս կոր
ծաներ էին :

Վարձեալ , ահա հայր իմ երկ
նաւոր , այնպէս դառն չարչա
րանք և նեղութիք զիս պատեցին ,
որ դժոխոց տանջանացն կու նմա
նէին * և մահո՛ւան որոգայթքն ,
իբր հրէից և յուղայի թալաքներն
և հնարագործութիքն որ ինձ հա
մար պատրաստեր էին , ինձ ժամա
նեցին . զէրէ կապեցին զիս , և քար
շելով տարան իմահ մատնեցին :

Եւ յսինքն , ես այնչափ զանազան
նեղութե միջումն , երբ որ զիմ

Թրն ՚ի յօգնութի կանչեցի * և
 դէպ իմ ան աղաղակեցի:
 Բարձեալ, ես իմ անտանելի նե
 դութ միջումն ՚ի լերինն ձիթեն
 եաց, առ հայրն իմ երկնաւոր զա
 նազան կերպիւ աղօթք արարի
 ասելով, հայր եթէ կամիս, անցո՛
 զթախս զայս յինէն. և իմ խաչին
 առ ան իմ աղաղակեցի ասելով,
 էլի էլի լամա սապարթանի, իբր
 ան իմ ան իմ, ընդէր թողեր զիս:
 Լսինքն, շուտով իւր սուրբ և
 երկնային տաճարէն զիմ աղօթից
 ձայնն լսեց * զէրէ իմ աղաղակն և
 դանկաան խկոյն այ առաջն
 գնալն ՚ի բաց կուսմանու իւր սբ
 ախանջն:

Բարձեալ, շուտով իմ հայրն
 ան յիւր սբ և երկնային տաճա
 րէն, իբր յիւր անային խորհրդա
 րանէն զիմ աղօթից ձայնն լսեց *
 զէրէ իմ աղաղակն իմ հօր այ առա
 ջն հասանիլն իբաց մտաւ նորա
 յախանջն, և երևեցաւ ինձ հրեշ
 տակ յերկնից, և զօրացոյց զիս:

Լսինքն, ինչպէս որ յեգիպտոս
 խրայէլացւոց ժողովրդեան աղա
 ղակն շուտով իւր ախանջն մտաւ,
 և այնպէս զայրացոյց զնա կռապաշ
 տից թաղաւորացն վերայ, որ բո
 վանդակ երկիր նորա յահէն խոռ
 վեցաւ և դողաց * և լեռների
 հիմքերն շարժեցան, սասանեցան

և խոռ

* և առ ան իմ աղա
 ղակեցի:

Լուաւ ՚ի տաճարէ
 սրբոյ իւրմէ ձայնի
 աղօթից իմոց * և աղա
 ղակ իմ առաջի նորա
 մոցէ յախանջսն:

Խռովեցաւ և դո
 ղաց երկիր * և հի
 մունք լերանց սասա
 նեցան և խռովեցան
 * զի բարկացաւ ՚ի վր
 նց ան:

Եւ ծուխ՝ ի բարկու
թէ նր, և հուր յե
րեսաց նր բորբոքե
ցաւ * և փայլատա
կունք հատան ի
նանկ :

և խռովեցան, ի յանդուհա կար
միր ծովուն, զէրէ բարկացեր էր
նց վր ան վս իւր ժողովրդեանն :
Վարձեալ, ես յորժամ ի վր խա
ջին անանդեցի զհողի իմ, երկիր
շարժեցաւ, և վէմք պատառեցան
* և հիմունք լերանց սասանեցան
և խռովեցան, իբր ոչ միայն քա
հանայապետքն հրէից, և հերով
դէս և պիղատոս որք են լերինք,
այլ և բոլոր տէրութիւնն հռով
մայեցւոց որք են հիմունք լերանց
լսելով զհրաշալի մահն իմ, սասա
նեցան և խռովեցան, զէրէ բար
կացերէր նոցա վերայ հայրն իմ
երկնաւոր :

Եւ յսինքն, և սուսնել բարկու
թէն այնպէս կու թռնէր, թէ
քթի ծակերէն վրէժխնդրութե
մուխ դուրս կու գայր, և յերե
սէն սրտմտութե կրակ կու բորբո
քէր * և կայծակներ և փայլակ
ներ կու թափէին յիւրմէն :

Վարձեալ, և սասաիկ բարկու
թէնէն, վրէժխնդրութե մուխ
ելաւ ինմանէ, և սրտմտութեան
կրակ բորբոքեցաւ ի վերայ տիրաւ
պան հրէից և հեթանոսաց * և
պատժի և պատու հասի փայլատա
կունք թափեցաննց վերայ . ըստ
այնմ, տր բարկութե իւրով խռո
վեցուցէ զնոսա . և հուր կերի
ցէ զնոսա . և ըստ այնմ հուր բոր

բորբոքէ

բոքեցաւ ի բարկութիւն իմէ • այ
րեսցէ և իջցէ մինչև ի դժոխս
ներքինս :

Եւ յսինքն , և այնպէս կու երև
էր թէ կուցածացնէր զերկինս
և կու իջնոյր երկրիս վերայ * և
իւր ոտաց տակն մէկ սև ամպ մի
կայր , որ կու նշանակէր զիւր սրտի
ոխն , որ ունէր իմ անօրէն թշնա
մեացն հետ :

Գարձեալ , խոնարհեցոյց յաւի
տենական բանն ան ողորմութիւն
իւրով զերկնային և զանհասա
նելի փառս իւր , և էջ ի յարգանա
կուսին մարիամու , և զգեցաւ
զկերպարանս ծառայի * և իւր
ոտաց տակն մէկ մութ ամպ մի կայր
որ կու նշանակէր զմեղանորս սև
ացեալս մեղօք , զորս պիտէր հնա
զանդեցուցանել իւր սբ հաւա
տոյն , և դարձուցանել ի դիտու
թիւն ճշմարտութե • ըստ այնմ ,
ժողովուրդ որ նստէր ի խաւարի
ետես զլոյս մեծ :

Գարձեալ , ոտքն քրիստոսի եւն
առաքեալք , և խաւար տնայնէ •
առաքելոց խորին և անաբանա
կան քարոզութիւն :

Եւ յսինքն , և այնպէս շուտ հա
սաւ ի յերկինս , որ կու թռնէր
թէ թռնէր քերովէից վերայ
հեծաւ և թռաւ * և սլացաւ ,
իբր սաստիկ արագ թռաւ , այն

Խոնարհեցոյց
կինս և էջ * և մէգ
ներքոյ ոտից նորա :

Եւ իբրօրէս և թռ
եաւ * սլացաւ նա ի
թևս հողմոց :

Լադ զխաւար ի ծած
կոյթ իւր * և շուրջ
զնովաւ են յարկք
իւր * և խաւարային
ջուրք մինչև յամպս
օդոց :

պէս, ինչպէս թէ քամի թւեր ու
նենայր :

Դարձեալ, արն մեր յս քս յետ
յարութե իւրոյ ի պարս սերով
բէից և քերով բէից հրէշտակաց և
հրշակաց համբարձաւ իյերկինս
* և սլացաւ ի վր թւոց հողմոց,
իբր գերազանցեաց զամ իմացո
ղութիս մտաց բանա կանաց անձա
ռելի փառօք և պատու՝ զբ իւրովք :
Լսինքն, խաւարն իւրն ծած
կոց և փարտայ դրեց երբ որ զամպս
ժողովեց և զերկինս մըթնացոյց
* և ամպերն իւր բոլորքն այնպէս
էին, ինչպէս աներ և օթաղներ *
և մըթնած ջուրն և անձրեւն բռ
նեց զաշխարհս մինչև այս օդիս մի
ջին կամարի ամպերն :

Դարձեալ արն մեր յս քս զմարդ
կային կերպարանքն որ է իբրև խա
ւար, իւր անութեն իբրև ծած
կոյթ և փարտայ դրեց, վս որոյ ոչ
երկիր պաղեցաւ ի մարմնապաշա
հրէիցն իբրև որդի այ * և շուրջ
զնովաւ են յարկք իւր, իբր պարք
երկնային զօրացն, դառք սուրբ
առաքելոցն, և երամբ ընտրելոցն,
ըստ այնմ ես յո հանգեայց եթէ
ոչ ի հեզակ իխոնարհս * և խաւա
րային ջուրք, իբր մոլորեալ իմացո
ղութիք հրէից և յիմար քննութիք
հեթանոսաց : մինչև յամս օդոց,
իբր մինչև ի խորին ասացունձս

մարդարեւից, զորս ոչ կարելով և
ոչ կամելով իմանալ, զըկեցան ի
լուսոյ անպաշտութե, և ի մաս
նակցութեն քի:

Լ՝ յսինքն, և երբ որ սկսաւ փայ
լակն փայլալէլ նորա առաջին,
ամպերն անց կացին * և կար
կուսն և կրակի կայծակներն թա
փեցաւ երկրիս վերայ:

Դարձեալ ի փայլատակէլն լու
սազարդ առաքելոցն առաջի աջ,
մարդարեւութիք անցան և վերջա
ցան, որք էին իբր և զամպս * և
բանք և քարոզութիք առաքելոցն
կարկտի նման թափեցան ի վերայ
երկրիս * և կայծակունք հրոյ սի
րոյն ճշմարտութե բորբոքեցան
ի սիրտս հաւատացելոց. ըստ այնմ
հուր եկի արկանել յերկիր, և կա
միմ զի արդէն իսկ բորբոքեցի:

Լ՝ յսինքն, տր ան յերկնից որո
տաց և զաշխարհս սասանեցոյց *
և նոյն ինքն ան որ բարձր է քան
զերկինս, կարկտով և կրակի կայ
ծակներով ձայն տուէց * և զեր
կիրս դողացոյց:

Դարձեալ, տր ան առաքելոց
բերանովն յայտնեաց զաւետա
րանական ճշմարտութիւն իբրև
զորոտումն, և զհրէայս և զհե
թանոսս սասանեցոյց * և բարձր
եալն ան զիւր ձայնն, իբր զառա
քելական քարոզութիւն կարկտի

Ի փայլատակէլն առա
ջինք, ամպ անցին *
զկարկուտ և զկայծա
կունս հրոյ:

Որոտաց տր յերկնից
* և բարձրեալն ետ
զձայն իւր ի կար
կուտ * և ի կայ
ծակունս
հուր:

Լ առքեաց զնետս
իւր և ցրո՛ւեաց զնս
* յաճախեաց զփայ
լատակուսիւր , և
խռովեցոյց զնոսա :

Երևեցան աղբիւրք
ջուրց * և յայտնե
ցան Տիմոնք աշ
խարհի :

Ո սառտէ քու մէ տը
* և ի շնչեւ Տող՛ոյ
բարկութեան քոյ :

Նման թափեց ի վերայ երկրի . և
զիւր սիրոյ կայծակներն բորբո
քեց խիրոս Տա՛ւատացելոց :

Լ յսինքն , ուղղարկեց իւր կայ
ծակի նետերն , և ցրո՛ւեց և փա
խոյց զամէն կենդանիք * և սաստ
կացոյց իւր փայլակներն , և վախե
ցոյց զիւրեանք :

Դարձեալ , առաքեաց զերկնային
նետս իւր ի ձեռն որդ՛ւոցն որոտ
մանց յո՛հանու և յակոբայ , և
ցրո՛ւեաց նոցա մոլութիւն և զըն
դունայն գիտութիւն * սաստկա
ցոյց զիւր անձային սիրոյ փայլակ
ներն , և խռովեցոյց զնոսա , ըստ
այնմ , և թշնամիք առն , ընտա
նիք իւր :

Լ յսինքն , երևեցան նոր և ան
տես ջրոց աղբրներ ի բազում տե
ղիս * և բացվեցան և յայտնվե
ցան երկրիս և աշխարհիս Տիմ
քերն :

Դարձեալ , երևեցան զանազան
անձաբան վարդապետք , որք են
աղբիւրք ջրոյ կենդանութե * և
նոցա քարոզութիւն յայտնեցան
բանք մարգարէիցն , որք են Տի
մոնք աշխարհի . ըստ այնմ , շի
նեալք ի վր Տիման առաքելոց և
մարգարէից :

Լ յսինքն , երբոր դու տը զայրա
ցար անօրինաց վերայ . և սաստե
ցիր և գռչեցիր երկրիս * և փչե

ցիր :

ցիր քոյ բարկութեան քամին, և
զինքն շաժեցիր և դողացուցիր:
Վարձեալ, և ի քոյ սաստեղ, և
ի բարկութեդ որ ծանուցերես
ի յէջ դրոց սրբոց առ ի պատժել
և ի պատու հասել զկամապաշտս,
և զչարագործս, ի լսելն սասանե
ցաւ և զարհուրեցաւ բովանդակ
աշխարհ:

Լյսինքն, ահա այսպէս ողարկեց
զիւր օգնութիւն ի բարձանց, ի բր
յերկնից, և զիս ընդունեց, ի բր
զիմ ազգն և զիմ նախահարքն
իւր խնամքի տակն առաւ և զիս
ընդունեց և փրկեց շատ ջրերէն,
ի բր կարմիր ծովէն, կամ ի յեգիպ
տոսի ծառայութիւն:

Վարձեալ, քանզի ողարկեց տր
ած յերկնից ի սրբութիւն իւրմէ
զիւր ողորմութիւն, ի բր զփրկիչն
մեր յս քս, և ընդունեց զիս, ի
յորդեգրութիւն իւր * և ընդու
նեց և փրկեց զիս ի սնտոի և ըն
դունայն հոգոց աշխարհի:

Լյսինքն, այժմ ևս կողաչեմ
զքեզ տրած, որ զիս փրկես իմ
ուժեղ թշնամեաց ձեռքէն, և իմ
ատելեաց ճարագիտութենէն *
զէրէ քան զիս ուժովացան, և զօ
րացան:

Վարձեալ, այժմ ևս կողաչեմ
զքեզ տրած, որ փրկես զիս ի ճա
րագիտութիւն սատանայի ի հա
լած

Լռութեաց ի բար
ձանց և ընկալաւ զիս
ընկալաւ զիս ի ջուրց
բազմաց:

Փրկեալ զիս տր ի թշ
նամեաց իմոց հզօրաց
և յատելեաց իմոց *
զի հզօրք եղէն քան
զիս:

Ժամանեցին ինձ յա
նուրս չարչարանաց
իմոց * և եղև տր հզո
րիչ իմ. և եհան զիս
յանդորր, և փրկեաց
զիս տր. զի կամե
ցաւ զիս:

Տատուցէ ինձ տր
ըստ արդարութեան
իմում * ըստ ամբօւ
թե իմում Տատուա
ցէ ինձ:

Լա պահեցի զճանա
պարհս տն * և ոչ ամ
պարշտեցայց յայ իմէ:

Լմեցայն իրաւունք
նր առաջի իմ են * և
զարդարութի իւր,
ոչ ի բացեայ արար
չինէն:

Լած չաց և ի բռնաւորաց, որ կու
ատեն զիս վն հաւատոյն քի որդ
ւոյքոյ * զէրէ հզօրք են բռնու
թեամբ և իշխանութե քան զիս:
Լսինքն, իմ թշնամիքն և ատե
լիքն այն ժամանակն ինձ վն հասան
որ ես չարչարանաց և տրտմութե
միջում էի, և առ իշխանս և առ
դատաւորս քարշեցին զիս * բայց
տրն իմ ու ժողացոյց զիս, և հաս
տատեց ի հաւատս. և հանեց զիս
ի հանգիստ տեղ, իբր աղատեց
զիս ինեղութե, փրկեց զիս տրն
իմ իւր առատ ողորմութե յամ
փորձութե. զէրէ սիրեց զիս յա
նուն միածնի որդւոյ իւրոյ:

Լսինքն, վասն որոյ կու խնդրեմ
միշտ, որ տր ամ ինձ հատուցումն
անէ իմ արդարութե և շիտակու
թե՛ն գօրայ * և իմ անմեղութե
և անարատութե՛ն գօրայ ինձ հա
տուցումն անէ, զէրէ ողորմած և
արդար դատաւոր է:

Լսինքն, զէրէ ես միշտ պահե
ցի իմ այ օրինաց և արդարութե
ճանապարհն * և ամենեւին ի պա
տուհի անացն այ չի ապտամբեցայ
և չի հեռացայ իբրեւ անզգամ:

Լսինքն, իւր ամէն իրաւունքն
և դատաստանն իմ աչաց առաջն
է * և զիւր արդարութին և ճշ
մարտութին բնաւ ամենեւին իմ
մտացս և իմ սրտէս չի հեռացոյց:

Լ՝ յսինքն, ես միշտ սրտիւ ամբիծ
և անարատ կեցայ իմ աստուծոյն
հետ * և այսուհետև ևս կու
ղգուշանամ իմ ամէն չար սովո
րութիւնս և յանօրէնութիւնս:

Լ՝ յսինքն, վս որոյ կուխնդրեմ,
որ տր ան ինձ հատուցուան անկ
իմ արդարութե և իմ շիտակու
թէն գօրայ * և իմ ձեռաց յիստա
կութե և սրբութեն գօրայ որ
մինչև ցայսօր ապրեցայ իւր աչաց
առաջևն:

Լ՝ յսինքն, զէրէ դու տր ան, սբ
մարդոյ հետ սրբութե կուվարիս
ամբիծ և անարատ մարդոյ հետ,
ամբծութե և անարատութե ամբ
կուվարիս * ընտիր և կատարեալ
մարդոյ հետ, ընտիր և կատարեալ
բարերարութե կուվարիս * իսկ
թիւր և ծուռ մարդոյ հետ, իւր
թիւրութեն և իւր ծուռութեն
գօրայ կուվարիս, իբր իւր մոլոր
և ախտաւոր գործոցն գօրայ,
զինքն կուպատժես և կուպատու
հասես քո սբ և արդար դատաս
տանովդ:

Լ՝ յսինքն, դու զայնպիսի ազգն
և զայնպիսի ժողովուրդն որ հեղ
և խոնարհէ, կուփշկես և կու
պահպանես * և ամբարտաւան և
հպարտ մարդկանց աչքերն դէպ
ի դեպինն կուխոնարհեցնես *
իբր ամօթով և պատկառանօք ի

վայր:

Լ՝ զէ ես ամբիծ ընդ
նմա * և զգուշացայց
յանօրէնութիւնս:

Հատուցէ ինձ տր
լստ արդարութեան
իմում * լստ սրբութե
ձեռաց իմոց առաջի
աչաց իւրոց:

Լ՝ նդ սրբոյն սբ եղի
ցիս * ընդ առն ամբ
ծի ամբիծ եղիցիս *
ընդ ընտրեալն ընտ
րեալ եղիցիս * և ընդ
թիւրոյն թիւրես
ցիս:

Դու զժողովուրդս
խոնարհս կեցուցա
նես * և զաչաւմբար
տաւանից դու խո
նարհեցուցանես:

Դու լուսանոր առ
նես զճրագ իմ * Խոր
ած իմ, լոյս արա՛ ինձ
՚ի խաւարի :

Բա և փրկեցայց ՚ի
փորձութի * աստու
ծով իմով անցից ընդ
պարիսպս :

Ը իմ ամբիժք են
ճանապարհք քո * և
բանք տն ընտրեալք
են * և ապանէն ամե
նեցուն ոյք յուսան
՚ինա :

Ս ք զե ով է՛ անբաց
՚ի տնէ * կամ ով է՛
անբաց յայ մերմէ :

վայր կու նայեցնես :

Լ յսինքն, դու միայն կարես լոյս
աալ իմ ճրագին, իբր իմ շիթած
և մըթնած մոքիս, որ իմ հոգւոյս
ճրագն է, և զիս քո աստուծայ
ին գիտութիւն լուսանորել և
պայծառացուցանել * վս որոյ
և կաղաչեմ զքեզ Խոր աստուծ
լոյս արա՛ ինձ այս խաւարիս մի
ջումն, իբր ալատէ զիս այս իմ
առաջի կայ տառապանքես և փոր
ճանքես :

Լ յսինքն, զէրէ իմ յոյսս այն է,
որ քո օգնութիւն փրկի իմ յամ
փորձանաց * և իմ այնոր հօգն և
կարող զօրութիւնս աստանայական
հարազորութեց, և աշխար
հական հոգսի պարսպներն փուլ
ածեմ և անց կենամ, և հեշտու
թեամբ մտանեմ յարքայութին
երկնից :

Լ յսինքն, զէրէ իմ այ ճանա
պարհներն, իբր օրէնքն և պատու
իրանքն ամբիժ և անարատ են *
և այ բանքն և խոստմունքն ընտ
րած և յիստակ են, իբր հաստա
տուն և հաւատարիմ են * և միշտ
ապանէն և օգնական է՛ անպիտի
մարդկանցն, որ կու յուսան և
կու ապանին ին՚ինա :

Լ յսինքն, զէրէ ով է՛ ճշմարիտ
ան և կենդանի, իմ տիրոջն ՚ի
զատ * կամ ով է՛ աստուծ ամենա

մեծ և ամենակարող, մեր աստուծոյն ի զատ. ըստ որում ասէ ինքն ի ձեռն ետայեայ մարդարէի. ես տր, և ոչ գոյայլ. բաց յինէն ոչ գոյ ամ:

Լ յսինքն, դու ուրեմն տր ամ, այն ես, որ ինձ զօրութի զգեցուցիր, իբր ինձ ուժ և կարողութի տուիր յամ փորձանաց և նեղութե միջում* և զիմ ճանապարհս իբր զիմ գործքս և արարմունքս յիստակ և անարատ պահեցիր:

Լ յսինքն, դու զիմ ոտքերս եղնի կի և ճէյրանի ոտքերի նման արագ և չուստ արարիր, և հաստասուն պահեցիր, որով միշտ փախայ ի չար ճանապարհէն, և հետևեցայ քոյ սբ պատուիրանացն* և զիս բարձր սարերի վերայ կանգնեցուցիր. իբր զիս զանազան աստիճանաց առաքինութեանց ժամանեցուցիր:

Լ յսինքն, դու իմ ձեռքերիս կռվիլ սովորեցուցիր, իբր դու զիմ միտքս քոյ ամային իմաստութե դ վարժեցիր ընդէմ աստանայ ական պատերազմաց* և զիմ կռներս պղնձէ աղեղի նման զօրեղացուցիր. իբր զիմ դիտանորութիս իվր քոյ սբ և ճշմարիտ հաւատոյդ ամրացուցիր և հաստատեցիր* և ամ փորձանաց միջում զքո օգնութիւնդ և զպահպանութիդ

L

ինձ

Լ քո զգեցուցեր ինձ զզօրութիւն* և եղիր յամբօժութե զճանապարհս իմ:

Հաստատեցեր զոտս իմ ուն զեղջերունի* և իվր բարձանց կացուցեր զիս:

Ուրեցեր զձեռս իմ ի պատերազմ* և արարեր զբազուկ իմ ուն զաղեղն հաստ* և ետուր ինձ զպաշտպանութի փրկութե քոյ:

Դա

Լ՝ քո ընկալաւ զիս
 * և խրատ քո կանգ
 նեաց զիս խալառ * և
 խրատ քո ուսուցիչ
 զիս :

Բնդարձակեցեր ըզ
 դնացս իմ 'ի ստորէ
 իմէ * և ոչ տկարա
 ցան շաւիղք իմ :

Տալածեցից զԹշնա
 միսն իմ, և հասից նց
 * և ոչ դարձայց 'ի նո
 ցանէ, մինչև սպառե
 ցից զնոսա :

ինձ տուն իր, և զիս փրկեցիր և ազա
 տեցիր :

Լ՝ յսինքն, քո աջ ձեռքդ զիս
 ընդունեց, իբր քո որդիդ միա
 ծին զիս 'ի մահո՛ւանէ 'ի կեանս վե
 րափոխեաց * քո խրատդ զիս կանգ
 նեցոյց ոտից վերայ մինչև 'ի վերջն,
 իբր քոյ անձային գրոց օրէնքն
 և պատու իրանքն զիս 'ի մեղաց
 զգուշացոյց, և հաստատեց 'ի բա
 րեգործութիս մինչև 'ի մահ *
 բայց կազաչեմ զքեզ, որ քո նոյն
 անձային գրոց խրատն միշտ իմ
 մտքումս հաստատ մնայ, և զիս վար
 ժէ հանապազ 'ի բարեգործութիս :
 Լ՝ յսինքն, իմ քայլքս և դնացքս
 իմ տակումն լայնացուցիր, իբր
 ինձ ամենայն դժուարին և վտան
 դան որ պատերազամի և փորձանաց
 միջումս քո անձային խնայողութե
 հեշտ ճանապարհ նշանց տուն իր *
 և ես դէպ 'ի քո ցոյց տունձ առա
 քինութե ճանապարհն դնալով,
 ամենեւին չի վաստակեցայ : և իմ
 հետքս, իբր իզս չի մոլորեցաւ :
 Լ՝ յսինքն, ուստի իմ յոյսս հաստա
 տունէ, որ ես միշտ զիմ երեւելի
 և աներևոյթ Թշնամիքն քո կարող
 զօրութե հալածեմ * յետնէ ան
 կանիմ և հասանիմ նոցա հնարա
 գործութեցն * և յետջի դառ
 նամ ամօթով, մինչև որ զիւր
 եանք փչացնեմ :

Լ՝ յսինքն , և այնպէս կուտր ձգեմ
 և նեղ լծեմ զիւրեանք , իբր զիմ
 երևելի և աներևոյթ Թշնամիքն
 որ այլ ինձ հետ չի կարենան պա
 տերազմիլ * և անկանին իմ ոտաց
 տակն , իբր իմ առաքինու Թէս և
 բարեգործու Թէս յաղթահար
 վին , և յամօթ լինին :

Լ՝ յսինքն , զէրէ ինչպէս ասացի ,
 դու ինձ զզօրութի և զկարողու
 Թիւն զգեցուցիր , իբր ինձ ուժ ,
 և կարողութի տո՛ւիր * և իմ եր
 ևելի և աներևոյթ Թշնամիքն որ
 ինձ վր կուխրոխտային և առիւ
 ծի նման ինձ վերայ կուվազէին ,
 իմ ոտաց տակն ձգեցիր , իբր յա
 մօթ արարիր :

Լ՝ յսինքն , զիմ ամէն Թշնամիքն
 հալածեցիր և փախուցիր * և
 զհրէսոյս և զհեթանոսս որ զիս
 կուատէին վս ճշմարիտ անպաշ
 տու Թիւ և վս սիրոյ բարեգործու
 Թիւ , սատակեցիր և փչացուցիր :

Լ՝ յսինքն , և Թէպէտ այն ան
 ասպան հրէսոյքն իւրեանք յաղ
 Թուած և կուտր անկած Ժամանա
 կին , աղաղակեցին , լացին , և ող
 բացին , բայց ոչ ոք չի գովեցաւ
 որ զիւրեանք փրկէր ի տառապա
 նաց * դէպ յանկեցին , և զօդ
 նու Թիւ խնդրեցին , և նա ևս չի
 լսեցնոցա , ըստ այնմ , դարձուցից
 զերեսս իմ ի նոցանէ , և ցուցից

Նեղեցից զնս , և այլ
 մի՛ կարասցեն կալ *
 և անկցին ի ներքոյ
 ոտից իմոց :

Օ , գեցուցեր ինձ
 զօրութի ի պատերազ
 մի * և զյարուցեալսն
 ի վր իմ , ներքոյ իմ
 արարեր :

Օ Թշնամիսն իմ հա
 լածականս արարեր *
 և զատելիսն իմ սա
 տակեցեր :

Լ՝ աղաղակեցին , և
 ոչոք էր որ փրկէր զնս
 * կարգացին առ տր ,
 և ոչ լուաւ նոցա :

Սանրեցից զնս ոսկ
փռչի առաջի հողմոյ *
և ոսկ կաւ գռեհաց
կոխեցից զնոսա :

Փրկեցեր զիս տր 'ի
հակառակութի Ժո
ղովբոյ * և կացու
ցեր զիս գլուխ հե
թանոսաց :

Ժողովուրդ զոր
ոչ գիտէի ծառայեաց
ինձ * և 'ի լուր ական
ջաց լուաւ ինձ :

Որդիք օտրց ստեցին
ինձ * որդիք օտարաց
մաշեցան * և կաղա
ցն իշաւ զաց իւրենց

նց , Թէ զինչ լինելոց իցէ յապայ
ժամանակի :

Լսինքն , այլ ասաց , ես զնոսա
այնպէս փշրեմ և մանրեմ , ինչ
պէս որ փռչն կու մանարվի և կու
ցրուի քամոյ առաջէն , իբր ես
զնոսա իմ բարկութե և սրամտու
թե քամովն ցիր և ցան անեմ և
'ի գերութի մատնեմ աշխարհիս
վերայ * և փողոցի ցխինման կոխա
տեմ զիւրեանք , իբր ամ աղբաց
ոտաց կոխան անեմ զիւրեանք :

Լսինքն , բայց ես ով հայր իմ
երկնաւոր կու գոհանամ զքէն ,
որ զիս այդ անօրէն և կամապաշտ
հրէից ժողովրդեան հակառակու
թէն փրկեցիր * և զիս կու ապաշ
տից և հեթանոսաց տր և Թագա
ւոր կարգեցիր :

Լսինքն , զէրէ այն աղբերն և
այն ժողովրդներն որ ես յառաջ
չէի գիտեր , ինձ սեփհական ժողո
վուրդ չէի ճանաչեր , և իմ շնոր
հացն մատնակից չէի աներ , իսկոյն
լսելն 'ի բաց զիմաւ ետարանական
ճշմարտութինն ինձ ծառայեղան
* և իմ օրինացն և պատուիրա
նացն ականջ դրին և հնազան
դեցան :

Լսինքն , բայց այդ օտարաց
զաւակներդ , իբր այդ անօրէն
հրէայքդ որ յառաջ աստուծոյ
որդիք էին , և զիս ատելով վս նա

խան

խանձու . և իմաստամանելով որ
դիք օտարաց եղան , իբր որդիք բե
լիարայ և պաշտօնէից նորա , դոքա
ինձ ստեցին , և խաբէփայք եր
ւեցան . զէրէ հաստատուն չի
մնացին ի ճշմարտութե . այլ ար
համարհելով զբանս մարդարէից
երես դարձուցին * այդ օտարաց
որդիքդ մաշեցան և հնացան մե
ղօք հնոյն ադամայ , և զնորն ադամ
չուղեցին ընդունիլ * և կաղացան
յայն շահէն , և յայն ճանապար
հէն , որ դու հայրդ իմ երկնաւ որ
նոցանախահարցն տուն եր էիր :

Լ՝ յսինքն , վս որոյ կու աղաղա
կեմ և կասեմ , թէ իմ անոր որ զիս
իւր հայրական դժուքն միշտ կու
նախախնամէ , կենդանի է յաւի
տեանս յաւիտենից և իմ անն , որ
ինձ յաղթութի տունեց , օրհնեալ
է և բարեբանեալ է ի յերկինս և
ի յերկրի * և նոյն հայրն իմ ան
որ զիս փրկեց ի հնարագիտութե
հրէիցն և իխորամանկութե դաւրցն
և փարիսեցւոցն , փառաւորի և
բարձրանայ իմէջ ան ազգաց :

Լ՝ յսինքն , զէրէ ինքն հայրն ան
է , որ զիմ վրէժս և զիմ ռիս կու
առնէ յիմ թշնամի հրէիցն * և
զնոսա յամօթ անելոյ համար , այս
քան զանազան կռապաշտից ժո
ղովրդներն ինձ կու հնազանդե
ցուցանէ :

Լ՝ յս

ՍԵՆԴԱՆԻ Է՛ ԽՐ , և
օրհնեալ է՛ ան * և
բարձր եղիցի ան փր
կութե իմոյ :

Լ՝ Է՛ որ խնդրէ
զվրէժ իմ * և հնա
զանդ առնէ զժողո
վութիւնս ընդ ինե :

Փրկի՛ց իմ 'ի Թշնա
մեաց իմոց բարկացո
ղաց * յայնցանէ որք
յարուցեալ են 'ի վր
իմ բարձր արարեր
զիս և յառնէ անի
բա՛նէ փրկեցեր զիս :

Ս Խ սյսորիկ խոստո
վան եղէց քեզ 'ի Տե
Թանոսս * և անո՛ւան
քում սաղմոս ասա
ցից :

Ս Եժ արարեր զփր
կուի Թագա՛նորին
* առնել ողորմութի
լնդ օծելոյ նորա
դա՛նթի * և ընդ զա
նակին՝ յազգէ յազգ
մինչև յա՛նխտեան :

Տ Խ Խ Խ 50

Ս Եսինքն , դու ուրեմն տր ան
զիս փրկեցիր իմ բարկացող և զայ
րացող Թշնամեաց ձեռքէն , իբր 'ի
Տրէկց նեղագործութէն * և
քան զդպիրս և զփարիսեցիս որ դո
ռողութի 'ինձ վերայ կու վազէին
զիս բարձրացուցիր և փառա՛նորե
ցիր * և այն անիրաւ և անխղճ
մտանք մարդէն , իբր 'ի յուղայէ ,
զիս ազատեցիր :

Ս Եսինքն , վասն որոյ Թողելով
զՏրէայս կամապաշտս , ՏեԹանո
սաց և կռապաշտից միջումն , 'ի
ձեռն Տա՛նտացեալ ծառայից
իմոց զքեզ ճշմարիտ ան և տր երկ
նի և երկրի խոստովանիմ * և քոյ
սուրբ և երկրպագելի անո՛ւանդ
սաղմոս ասեմ , և փառք տամ :

Ս Եսինքն , զերէ քո ամենազօր
անութիդ զարմանալի և մեծա
մեծ Տրաշքներով փառա՛նորեց
և բարձրացոյց նոցա վերայ կար
դած և հաստատած Թագա՛նորի
փրկագործութիւն . իբր որդւոյ իւ
րոյ միածնի յի քի զիշխանութիւն
և զտրութիւն * որ ողորմութի և
այցելութիւն անէր իւր անային
էութիւն օծեալ նոր դա՛նթին *
և նորա հարազատ զա՛նկներին .
իբր առաքելոց և վարդապետաց
և նոցին փոխանորդաց յազգէ
յազգ մինչև յա՛նխտեան :

Օրհնութի հաւատացելոց քրիս
տոնէից փրկելոցն ՚ի գերութեն
սատանայի:

Մտինքն, օրհնենք և դո
վենք միաբերան զան
ով որդիք խորայելի *
որ այսօր զարմանալի փառօք փա
ռանորեցաւ և բարձրացաւ իւր
մբ անունն ՚իմէջ եգիպտացնոց *
և իւր զօրութիւն և ճշմարտութիւն
յայտնեցաւ ամենայն աշխարհի:
Դարձեալ, օրհնենք և գովենք
միաբերան զքն անով որդիքն որ
խորայելի * զի այսօր խաչիւն իւր
ով հերձեաց և բաժանեաց զծով
աշխարհիս, և ազատեաց զմեզ
յանմարմին փարանոնէ. իբր ՚ի ձե
ռացն բերիարայ. և փառանորե
ցաւ անունն նորա ՚իմէջ հաւատա
ցելոց իւրոց. և իւր անետարա
նական ճշմարտութիւն սփռեցաւ
ընդ ընդհանուն աշխարհ:

ԼՄտինքն, զերէ եգիպտացնոց
ձիանորներն և ձիանքն ձգեց ծո
վի մէջն. և զիւրեանք յամբ
արաւ * այն արն որ միշտ ինձ օգ
նական և պահապան էր. և զիս
կու ընդունէր և կու նախախնա
մէր իմ ամէն խղճութե միջումն * և
այսօր զիս փրկեց և ազատեց կռա
պաշա եգիպտացնոց գերութեն:

Դար

Օրհնութիւն Մովսիսի և
որդւոցն խորայելի:

Օրհնենք
զնր * զի
փառօք է
փառանորեալ:

Օ հեծեալս և զերի
վարս ընկեց ՚իծով *
օգնական և ընդու
նօղ իմ ար * և եղև
ինձ իփրկութի:

Սա' է' իմ' ան * և փա
ռանոր առնեմ' զսա
* ան' հօր իմոյ * և
բարձր արարից զսա :

Տ' խորտակե' զպա
տերաղմունս * և տը
է' անուշնորա :

Պարձեալ, զէրէ եդիպտացւոց
ձիւնորքն, իբր զդեւս, և զձիւնքն
իբր զգիւն ապաշտու և զկուտաշտու
ձգեց' իխորս անդնդոց դժոխոց *
այն տըն որ միշտ ինձ օգնական էր
և իւր անձային նախախնամութեւն
զիս կու պահպանէր * այսօր իւր
պատուական արեամբն ինձ փր
կութի եղաւ, և ազատեց զիս' ի
գերութեան սատանայի :

Լսիմքն, այս է' իմ' ճշմարիտ
անձն որ ստեղծեց է' զերկինս և
զերկիր * այնոր համար կու փառա
ւորեմ' զնա * և այս է' իմ' հօր պաշ
տած անձն. իբր թէ աբրահամու,
թէ իսահակայ, և թէ յակոբայ *
այնոր համար կու բարձրացուցա
նեմ' իւր ո՞ր անուշն :

Պարձեալ, սա' է' իմ' ճշմարիտ
անձն և որդի' այ' կենդանւոյ .
բանն հօր և նկարագիր էութե
նորա * այնոր համար կու փառա
ւորեմ' զնա * սա' է' իմ' հօր պաշ
տած անձն. իբր մարգարէից, առա
քելոց և հայրապետաց եկեղե
ցւոյ * այնոր համար կու բարձրա
ցուցանեմ' և կու պաշտեմ' իւր
օր և երկրպագել ի անուշն :

Լսիմքն, այս իմ' տըն է' . որ կու
ջարդէ կու յաղթէ և կու փչացնէ
փարաւոնի և իւր զօրաց պատե
րազմն և զհակառակութիւն * զէրէ
իւր անուշն, տը ամենակարօղ է' :

Պար

Վարձել արն մեր յս քս որ կարող է ի պատերազմի, իւր խաչինն և մահունմբն յաղթահարեց զբե լիար ընդ պաշտօնէից իւրոց * և իւր անուանն տր զօրութեց է:

Լսինքն, այն ընտրած և ուժեղ մարդիքն, և այն ընտրած և քաջ կռվարարներն * այն երկաթա կապ արագաններն, և նոցա զօրեղ ձիանքն * և փարսւննի այնչափ մեծութիւն, այնչափ ուժն և կարողութիւն ձգեց կարմիր ծովի մէջն:

Լսինքն, ծովն վերայ դարձաւ և իւր ալիքներովն ծածկեց զիւր եանք * ընկղմեցան և իջան գնացին խորուկ անդունդների յա տակն քարինման:

Լսինքն, տր անձ քո աջ ձեռքդ փառանորվեցաւ իւր ամենակարող զօրութիւն * տր անձ քո աջ ձեռքդ խորտակեց և պատուհասեց քո թշնամիքդ:

Լսինքն, դու քո փառացդ մեծութիւն մանտրեցիր փշրեցիր և փչացուցիր քո հակառակներն * ողարկեցիր քոյ սրամտութե և նեղասրտութե բորբոքած բարկութիւն, որ այրեց և կուլ տվեց զիւր եանք եղէգի նման, իբր զամշի նման:

Լսինքն, քո սաստիկ և զօրեղ սրամտութեդ և նեղասրտութեդ

Օ ընտիրս արանց և զընտիրս սպառազի նաց * զկառս և զերի վարս * և զամ զօրութիւն փառաննի ընկեց իծով:

Ճով ծածկեաց զնոսա * ընկան յանդունդս խորոց իբրև զվէմս:

Լջ քո տր փառանորեալ է զօրութիւն իւրով * և աջ քո տր խորտակեաց զթշնամիս քո:

Լս մեծութիւն փառաց քոյ մանրեցեր զհակառակորդս քո * առաքեցեր զբարկութիւն սրամտութե քոյ, և եկեր զնս ուղղեղէգն:

Հոգւով զօրութե սրամտութե քոյ պա

տառեցան ջուրք *
 դիզան կացին ու պա
 րիսպ քարեայ ջուրք
 ծովուն * և պաղեցն
 դիզան աղբ ջուրցն
 իմէջ ծովուն :
 Լսաց թշնամին ,
 ասէ , հալածեցից *
 հասից և հարից * բա
 ժանեցից զաւարն *
 և լցուցից ի նոցանէ
 զանձն իմ :

Խառը իմ արկից զնս
 * տիրեցէ և բարձ
 րացի ի վր նոցա
 աջ իմ :

Լռաքեցեր զհողմն
 քո * և ծածկեաց զնս
 ծով * ընկղմեցան և
 իջին որպէս կապար ի
 ջուրս սաստիկս :

Սնմանի քեզ յաճս
 տր * կամ ով նմանի
 ցի քեզ փառաւոր
 եաղէ ի սբս :

քամովն ծովի ջրերն ճղվեցան և
 պատառեցան դիզվեցան մին զմի
 նու վերայ և մնացին քարէ պարս
 պինման այն ահագին ծովի ջրերն
 * և սառեցան և դիզվեցան ջրի
 աղբն կարմիր ծովի միջումն :
 Լսինքն , ասացիմ թշնամի փա
 րաւորն իւր մեծամեծաց հետն ,
 թէ երթամ հալածեմ զխորայէ
 լացիքն * յետնէ անկանիմ , հասա
 նիմ և ջարդեմ զիւրեանք * և
 թալանած իբրնա բաժանեմ իմ
 ծառայներին * և լցուցանեմ և
 հարստացուցանեմ զիմ անձս նո
 ցա ապրանքովն :

Լսինքն , իմ թրիս բերանին
 մատնեմ զիւրեանք առանց խնայ
 ելոյ * և իմ աջ ձեռքս տիրապե
 տէ և բարձրանայ խորայէ լացւոց
 ազգին վերայ :

Լսինքն , նաայս խորհրդ ումն
 իբէն , դու տր ամ ողարկեցիր քո
 սաստիկ քամին * և ծովն ալէկո
 ծեցաւ , և ծածկեց զիւրեանք *
 և ընկղմեցան և իջան արձձի նման
 այն սաստիկ խորուկ ջրի տակն :

Լսինքն , այժմ տր ամ այնչափ
 կռապաշտից սուտ ամեների մի
 ջումն որն քեզ կուսմանի * կամ
 թէ ով կարէ քեզ նմանիլ , որ
 մեծ ես սրբութիւն , և կուփառա
 շորմիս քոյ սրբերի միջումն , իբր
 հրեշտակաց և մարդկան միջումն :

Լ՝ յսինքն , դու սքանչելի ես և
աճաւոր , դու փառաւորեալ ես
և գովելի * դու զարմանալի և զա
նազան նշաններ և արուեստներ
կանես քո ճշմարիտ անձուրդ ցոյց
տալոյ Տամար * դու իսկոյն որ քո
ձեռքդ բարձրացուցիր , գետինն
կուլ տվեց փարաւոնի աւբարն :

Լ՝ յսինքն , դու քո ժողովրդիդ
առաջնորդեցիր , և ճանապարհ
նշանց տուիր քո արդար դատաս
տանովդ , զէրէ քեզ էին ապաւի
ներ * այս խեղճ ժողովրդիս կա
սեմ , որ դու փարաւոնի ձեռքէն
փրկեցիր :

Լ՝ յսինքն , դու մխիթարեցիր քո
ժողովուրդդ քո անային զօրու
թէդ , իբանակեալ սրբութե
քոյ , իբր քոյ սբ ժողովրդեան օր
տուվումն * զայս լսելով կռապաշ
տից աղգերն բարկացան , և սկսան
վախել փղշտացնոց երկրի մար
դիքն որք էին իսահմանս Տրէաս
տանի :

Լ՝ յսինքն , այն ժամանակն վռա
զեցին և կուլի պատրաստութիւն
տեսին եղումայեցնոց երկրի դա
տաւորներն * և մովաբացնոց երկ
րի իշխաններն որ տիրեր էին երու
սաղէմայ դաւառներին :

Լ՝ յսինքն , զէրէ դողն բռնեց
զիւրեանք * և քանանացնոց երկ
րի մարդիքն որք էին իսահմանս

Սքանչելի , փառա
ւորեալ * որ առնես
զնշանս և զարուեստս
* ձգեցեր զձեռն քո
և եկուլ զնոսա
երկիր :

Լ՝ առջնորդեցեր ար
դարութե՞ ժողովրդ
եան քոյ * այսմ զոր
փրկեցեր :

Ս խիթարեցեր զօ
րութե՞ քով իբանա
կետեղ սրբութեան
քոյ * լուանաղգք և
բարկացան , և եր
կունք կալան զբնա
կիս փղշտացնոց :

Յ այնժամ փութա
ցան դատաւորք եդօ
մայ * և իշխանք մովա
բացնոց :

Ս ալաւ զնս դողումն
* Տալեցան ամ բնա
կիւք քանանացնոց :

Լ՝ նկցի ի վերայ նոց
աչ և դողումն * և ի
զօրութի բազկի քոյ
քարասցին :

Ս՝ ինչև անցցէ ժողո
վուրդ քո տր * մինչև
անցցէ ժողովուրդ
քո այս զոր ստացար :

Տ արեալ տնկեսցես
զնոսա ի լեռին ժա
ռանգութե քոյ * ի
պատրաստութի բնա
կութե ժառանգու
թե քոյ :

Չ որ ստացար իսկ
զբանէ տր ստացար
սրբութ * և զոր պատ
րաստեցին ձեռք քո
* տր թագաւոր յա
ւիտեանս յաւիտե
նից և ևս :

Թ ի եմուտ փարա
ւոն կառօք և երիվա
րօք և ընտիր սպառա

եդ խաւոսի իւրեանց վախէն հա
լեցան և մաշվեցան :

Լ՝ յսինքն, խնդրեմ քեզանից տր
տճ որ քո աչդ և քո դողդ նոցա
վերայ անկանի * և քոյ բազկիդ
զօրքէն և ուժէն քար դառնան և
անշարժ մնան :

Լ՝ յսինքն, մինչև որ քո այս ժո
ղովուրդս անցանի նոցա երկրովն
տր տճ մինչև որ անցանի այս քո
ժողովուրդս որ այնչափ աշխատա
նօք ստացար և ձեռք ձգեցիր ազա
տելով ի ձեռացն փարաւոնի :

Լ՝ յսինքն, մինչև որ տանիս ան
կես և հաստատես զիւրեանք քոյ
սարումն, որ քո ժառանգութիդ
և մուլքդ է, իբր յերուսաղէմայ
երկրումն * որ զարդարեն և պատ
րաստ պահեն քո ժառանգած
բնակութիդ :

Լ՝ յսինքն, զայն բնակութիւն
կասեմ, որ դու ստացեր ես և քեզ
մուլք ես արարեր իսկզբանէ տր
տճ, և ստացեր ես սրբութե և
արդարութե * զայն որ ստեղծեր
է և պատրաստեր է քո ձեռքդ քոյ
ծառայիցդ համար * զէրէ դու
տր ես և թագաւոր ես յաւիտե
անս յաւիտենից և դեռ այլ
առաւել :

Լ՝ յսինքն, զէրէ մոռա փարա
ւոն իւր արարչներովն, իւր ձիանք
ներովն, և իւր ընտրած կովա

բարներովն ծովի մէջն :
 Լսինքն, և տրած ծովի ջուրն
 Թափեց նց վերան * և խրայէ
 լի որդիքն դնացին ցամաք ճանա
 պարհով ծովի միջումն, օրհնե
 լով և փառաբանելով զած :

զինօք իմէջ ծովուն :
 Եւ հաճ ի վերայ նց
 տր զջուրս ծովուն *
 և որդիքն խրայէ լի
 դնացին ընդ ցամաք
 իմէջ ծովուն :

Տունք 24

Խաչատուր Երզնկացի

Եւ Եւսեփ Եւսեփ

Իսկ իմ անձնս և փառանքս առնեմ զսա, անձնս չոր խնայ և
բարձր արարից զսա:

Արդասէր տր բարեխօսութիւնս սրբութեան անարատի մօր
քոյ և կուսի, և վասն խաչի քոյ պատուականի, ընկալ զա
ղաչանս մեր և կեցնո՛ւ զմեզ:

Քարոզեալն և իբրեւին:

Անձն՝ ի վերուստ խաղաղութե և փրկութե անձանց մե
րոց զոր աղաչեսցուք:

Անձն ընկի լինելոյ տնայ ճայնի աղաչանաց մերոց զոր աղ:

Անձն քաւիչ և ներող լինելոյ այ՛ իմ մեղաց մերոց զոր:

Անձն թողլոյ մեզ զամ յանցանս մեր, զկամայ և զակա
մայ զոր:

Անձն զի մի՛ ընդ խոտանս դառնիցիմք յաւուրն պատասխա
նատուութեան զոր աղա:

Անձն հոգւոցն հանգուցելոց որք ճշմարիտ և ուղիղ հա
ւատով ի քս ննջեցին. զոր:

Եւ ևս և վասն միաբանութեան ճշմարտի և սրբոյ հաւա
տոյս մերոյ զոր աղաչեսցուք:

Օ անձինս մեր և զմիմեանս, տնայ ամենակալին յանձն
արասցուք:

Ողորմեաց մեզ տր անձ մեր ըստ մեծի ողորմութե քում,
ասասցուք ամենեքեան միաբանութե տր ողորմեա՛ւ. Դ:

Տր տունջեան և գոյացուցիչ գիշերոյ, որ արարեր զտիւ
նի զբօսանս բարեգործութե, ի փրկութի անձանց մերոց,
և զգիշեր ի հանգիստ քնոյ տկարացեալ բնութեան մերոյ:
Իսկ այժմ զարթուցեալ բացեր զբերանս մեր յօրհնաբա
նութի ահաւոր և փառանքեալ անունդ քում սրբոյ:
Ընկալ և այժմ զաղաչանս մեր և յաջողեա՛ւ մեզ, ուղիղ
հաւատով և առաքինասէր գործոց վարուք, ի նոյն պաշ

տօն քո կանխել միշտ , և նովին կանօնինս անդադար փա
ռաւորել զհայր և զորդի և զսուրբ հոգիդ : Ա՛յժմ , և
միշտ , և յաւիտեանս յաւիտենից :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Օ , քեզ որ յամենայնի գթած և մարդասէր տրդ ես , աղա
ջեմք հանապազ , զի զօրացուցես զմեզ օր ըստ օրէ , կալ
ի կարգի կրօնաւորութեան մերում : Թեթեւացո՛ւ տր
զքաղցր լուծ քո , զոր եդիր ի վերայ մեր զի կարացուք
կալ ի պատուիրանի քում , և զհաճոյսն առնել առաջի քո
յամենայն ժամ ի տունէ և ի գիշերի : Հրեշտակային երգակ
ցութք զքեզ օրհնել , զքեզ գովել գոհութիս և փառս
մատուցանել ամենազօր տէրութեանդ : Ա՛յժմ , և միշտ
և յաւիտեանս յաւիտենից :

Սաղմոսիւք և օրհնութք և երգօք հոգևորօք , անդադար
փառաւորեմք զհայր և զորդի և զսուրբ հոգիդ : Ա՛յժմ և :
(Օրհնեալ տր մեր յս քս , ամէն : հայր մեր որ :

Լ'ընդահն'ի յերկինս, աստեղք'ի լուսինն . քրիստոս'ի յառաջեալս, լը
 դասէտք յեկեղեցին : պատմեն մարդկան զխառս . և զպատիւնն այ :

Իբր ՚ի կատարիլ օրինաց և մար
գարէից տրն մեր յս քս կուգայ
յաշխարհ, և սբ առաքեալք և
վարդապետք կուքարողեն զմե
ծութի և զփառանս այ:

Լյս սաղմոսումն կուխօսի մար
գարէն թէ ինչպէս նմ կարէ ճա
նաչվիլ ՚ի ստեղծութեան և կամ
ի գիրս նբանայելով:

յսինքն, այս մարմնանոր
երկինքներս իւրեանց
արունեստանոր շինու
ածովն և ահագին կամարներովն
կուպատմեն և կույայտնեն այ
փառքն և մեծութիւն * և այս մար
մնանոր հաստատուիս, իբր աստ
ղերով լցած երկինքն, իւր զանա

զան

Ի կատարած Սաղմոս
դաւթի:

Սաղմոս ԺԸ:

երկինք պատ
մեն զփառս
այ * և զա
րարածս ձեռաց նր,
պատմէ հաստատու
թիւնն:

Օր աւուր բղխէ
զբան * և գիշեր գի
շերիցուցանէ զգի
տութի :

Ոչ են բանք և ոչ են

զան աստղերովն և զարմանալի
լուսաւորներովն կու պատմէ և
կուցուցանէ այ ձեռաց գործքն
և արուեստն :

Դարձեալ , սբ առաքեալքն քի
որ հոգեւոր երկինք կասեն , կու
պատմեն և կուքարոզեն մեզ այ
կարողութիւն , և խմաստութիւն և
փառքն * և սբ վարդապետք եկե
ղեցւոյն քի որ խորհրդաւոր հաս
տատութի կասեն , կուպատմեն
և կուսուցանեն մեզ այ օրէնքն
և պատուիրանքն :

Լսինքն , օրն և գիշերն երկն
քի շարժմունքովն փոխափոխվելով ,
անցած օրն գալոյ օրէն բան կու
բղխէ , իբր այ մեծութիւն և խմաս
տութիւն կու յայտնէ * և անցած
գիշերն գալոյ գիշերվան այ յաւի
տենալան լինելութե գիտութիւն
կուցուցանէ :

Դարձեալ , սուրբ վարդապետք
եկեղեցւոյ որ իւրեանց լուսա
ւոր խմաստութեւն այնպէս են ինչ
պէս օրեր և միմեանց բան կու
բղխեն , իբր այ օրինաց և պատուի
րանաց ճշմարտութիւն կու յայտ
նեն * փիլիսոփայք որ իւրեանց
խորուհ և ծածուկ խօսքերովն
գիշեր կունմանին , միմեանց այ
լինելութե և էութե գիտութիւն
կուցուցանեն :

Լսինքն , երկինք և աստեղք

մարդոյ նման բանք և խօսք չու
նին, որ շատ հեռաւորութեն հա
մար, իւրեանց ձայնն չի լսվի և չի
մացվի. այլ բնական իբրեւնէր են,
այնոր համար ինչ երկրով որ կու
ստորտին մուռն՝ մարդի նման իւր
եանց բնութիւն կու յայտնեն:

Գարձեալ, առաքելոց բանքն
և խօսքն մարդկային բանիցն և
խօսիցն նման չեն, որ մէկ երկ
րում միայն իւրեանց ձայնն լսվի
և հասկացվի, և միւս երկրնե
րումն չի լսվի և չի հասկացվի,
այլ անձայինք և երկնայինք են,
այնոր համար ամենայն երկրում
կու լսվին և կու հասկացվին:

Լ՝ յսինքն, աստեղաց և լուսաւո
րաց մուռն՝ ձայնն, իբր ազդ
մուռնքն, յամ երկիր հասաւ * և
մինչև աշխարհիս ծայրերումն
այլ նոցա բնութիւն իմացվեցաւ:

Գարձել, առաքելոց ասմուռնքն
և զրոյցն և քարոզութիւն յամ
երկիր հասաւ, Թէ ի յարևելս
և Թէ յարևմուտս * և մինչև աշ
խարհիս ծայրերումն այլ նոցա
բանքն և խօսքն կու գտվի:

Լ՝ յսինքն, կու Թուի Թէ ան
իւր չափին արեգական միջումն
է սարքեր. զէրէ արեգակն իւր
պայծառութեն քան զամէն աստ
ղեր այլ առաւել կու ծանուցա
նէ մեզ այ մեծութիւն և փառքն

խօսք, որոց ոչ լուի
ցին ձայնք նոցա:

Ընդ ամ երկիր ել
բարբառ նց * և մին
չև իծադս աշխարհի
են խօսք նոցա:

Յարևու եհար զխո
րան իւր * և ինքն զի
փեսայ զի ելանէ յա
ռադաստէ իւրմէ *
և ցնծայ նա որպէս
հսկայ յընթանալ ըզ

Պատգամաց երկնից են
 ելքնր * և հանգիստ
 նորա մինչև ի ծագս
 նորուն * ոչոք իցէ որ
 թաքցի ի տապոյնր:

* և երբ որ կուծագէ յարևելից,
 այնպէս է ինչպէս մէկ փեսայ մի
 որ իւր օթաղէն դուրս գայ * և
 գլորելով և վազվազելով կու
 գնայ յիւր ճանապարհն, յարևե
 լից յարևմուտք, ինչպէս մէկ քաջ
 մարդ մի որ պատերազմ երթայ:
 Ի արձեալ, կու թոճի թէ ան
 իւր խորանն և չատիրն տնկեր և
 սարքեր է սուրբ անետարանի մի
 ջուռն, որ արեգականն արդարու
 թեան. իբր քի արևն և ճառա
 գայթն է, զերէսն անետարանն
 քան զամենայն սբ վարդապետաց
 գրգերն այլ առանել պարզ և
 յիստակ կուծանուցնէ մեզ զան
 * և ինքն արեգակն իբր քս, փե
 սայի նման կու ելանէ իւր օթա
 ղէն. իբր իւր հօր ծոցէն, և կու
 գայ իսբ կուսէն մարմին կառնու
 * և կուցնծայ և կուրախանայ
 հսկայի նման. իբր քաջ մարդի
 նման որ գայ աշխարհիս ընթացքն
 կատարէ, և սատանայի հետ պատե
 րազմի և յամօթ անէ:

Եւ յսինքն, արեգակն կու ելանէ
 երկնից մէկ ծայրէն * և զաշ
 խարհս լուսանորելով և տաքաց
 նելով կուգնայ մինչև ի միւս
 ծայրն, և ի տեղն կու հանգչի,
 իբր կուդադարի ի լուսանորելոյ
 այս աշխարհիս երեսն * և ոչոք չի
 գտվիր որ զինքն գաղէ և պահէ

նորա տաքութենէն , և ջերմութենէն :

Պարձեալ , որդին այ՛իծայրա գոյն երկնից և իւր հօր ծոցէն կու ելանէ և կու գայ յաշխարհ և մարդկանց հոգիքն կու լուսանո թէ , և իւր սիրովն կու ապացնէ * և երեսուն և երեք տարէն յետ այլմի կու դառնայ յերկնիքն , դէպ իւր երկնաւոր հայրն , և նոր աջ կողմն կու նստի , և կու հանգս տանայ * և ոչոք չի գտմիր աշխարհիս վերայ , որ նորա հաւատոյ ջերմութենէն և շնորհաց լուսոյն զինքն կարենայ դադել և յետ քարշել . թէ որ կամենայ :

Լ՝յսինքն , և թէպէտ երկնիք և աստեղք այ՛մեծութիւն և փառքն կու ծանուցանեն , բայց այ՛ ամբիժ և անարատ օրէնքն որ սուրբ գրգերն կու սուցանեն , ամեն և ին մարդոյ հոգին և միտքն կու դարձուցանեն դէպ առ ան * և այ՛ հաւատարիմ և հաստատ վկայութիւն խօսելով ներսեհանց կու իմաստնացնէ պարզամիտ մարդիքն որ կարենան ճանաչել այ՛ կամքն և բարեհաճութիւն :

Լ՝յսինքն , այ՛ արդարութիւն այն պէս ուղիղ և շիտակ է , որ միտք անողի սիրտն կու բախացնէ * այ՛ պատուիրանքն այնպէս պայծառ է , որ պահողի մտաց աչքն կու լու

Օրէնք տն ամբիժք են , և դարձուցանեն զհոգիս * վկայութի տն հաւատարիմ է , և իմաստուն առնէ զտղայս :

Լ՝ըդարութիւն տն ուղիղք են , և ուրախ առնեն զսիրտս * պատուիրանք տն լոյս են , և լոյս տան

աչաց * երկիւղ տն
տե Է, և մնայ յաւի
տեան:

Դատաստան տն ճշ
մարիտ Է * և արդար
Է նոյնն:

Յանկալի Է նա քան
զոսկի, և քան զականս
պատուականս բա
զումս * քաղցր
Է նա քան զմե
զու խորիսխ:

Բանդի ծառայ քո
պահեսցէ զայս * Ի
պահել նմա հատու
ցումս բազում:

Օ անցունածս իւր
ով կարէ առնուլ Ի
միա * Ի գաղտնեաց
իմոց սբ արա՛ զիս տր
և յօտարէն պահեա՛
ղծառայ քո:

տաւորէ * այսինքն և երկիւղն այն
պէս քաղցր և սբ Է, որ չէ Թէ
միայն այս կեանքումս, այլ և այն
կեանքումս իւր սիրելէ ցորտումս
կուսնայ:

Լ յսինքն, այ դատաստանն ճշմա
րիտ և ուղիղ Է * և նոյն դատաս
տանն արդար Է, և առանց երես
պաշտութեան, Թէ Թագաւորաց
հետ և Թէ իշխանաց հետ, Թէ
հարստաց հետ և Թէ աղքատաց
հետ. զէրէ զամենեւեան միապէս
կուտեսանի:

Լ յսինքն, այ դատաստանն և
իրաւունքն քան զպատուական
ոսկի, և քան զբազում զանազան
ճէվահիր այլ ցանկալի Է * և քան
զիւրթակէ նոր կորած մեղրի
հացն այլ քաղցր Է:

Լ յսինքն, զէրէ ո՛վ որ քեզ հա
ւատարիմ ծառայ Է քոյ օրինաց
և պատուիրանաց համա կառնու
և հատուտուն կուպահէ զնա * և
պահելով զայն, շատ վարձուց հա
տուցումս կառնու իբէն:

Լ յսինքն, բայց ո՛վ Է որ կարենայ
իւր ներելի մեղքն և յանցանքն
միտք անել, և զգուշանալ * վս
որոյ կաղաչեմ զքեզ տր անձ որ
զիս այս ծածուկ փոշետեսակ և
անձանաչ մեղքերէս սրբես * և
պահես զքո սխալական ծառայդ
Ի յօտար մեղքէ, իբր պահես զիս

քո շնորհօքդ որ ես որիշ մարդի
պատճառով մեղք չեմ անկանիմ:

Լ՝ յսինքն, զէրէ թէ որ այսպէս
մեղքերս ինձ չի տիրեն, այն ժա
մանակն ես ամբիծ և անարատ կու
լինիմ քոյ առաջևդ * և կու սրբ
վիմ իմեծամեծ մեղքերէ, իբր ի
մահացու մեղքերէն:

Լ՝ յսինքն, և այն ժամանակն իմ
բերանիս աղօթական խօսքերն
քեզ դուր կու գան * և իմ սրտիս
խորհրդներն միշտ ընդունելի կու
լինին քոյ առաջևդ տր ամ, որ իմ
օգնական և փրկիչն ես:

Իբրեք որ տրն մեր յս քս կու
գայ յաշխարհ առ ի փրկել զմեզ
իւր ամային տնօրէնութիւնն այս
սաղմոսիս խորհրդաւոր բանքն
այն ժամանակն կու կատարվին:

Լ՝ յս սաղմոսումս կու խօսի մար
դարէն քի չարչարանաց արժա
նաւորութեն և զօրութեանն
համար:

Լ՝ յսինքն, ո՛վ քս փրկիչ աշխար
հի, քոյնեղութե և չարչարանաց
օրն, ամ քո աղաչանքն և խնդր
ո՛ւածքն կու լսէ * և այն ամն որ
յակոբայ ամն է, ըստայնմ ես եմ
ամ աբրահամու իսահակայ և յա
կոբայ, նորա անունն քեզ օգնա
կան և պահապան կու լինի:

Լ՝ յս

Լ՝ պա թէ ո՛չ տիրես
ցեն ինձ, յայնժամ
ամբիծ եղէց * և տր
եղէց իմեղաց մե
ծաց:

Եղիցին քեզ հաճոյք
բանք բերանոյ իմոյ *
և խորհուրդ սրտի
իմոյ առաջի քոյ յամ
ժամ տր օգնական
իմ և փրկիչ իմ:
Տուր 14.

Ի կատարած սաղմոս
դաւթի:

Սաղմոս ԺԹ:

Լ՝ ո՛ւրիցէ քեզ տր յա
ւուր անձկութե *
օգնական եղիցի
քեզ անունն տայ
յակոբայ:

Լաւբեացէ քեզ տր
զօգնութի՝ իսրբու
թէ իւրմէ * և իսիւ
նէ ընկալցի զքեզ :

Յիշեացէ տր զամ
պատարագս քո * և
զուխտս քո ընդունե
լի արասցէ :

Տացէ քեզ տր ըստ
սրաի քում * և զամ
խորհուրդս քո նա կա
տարեացէ :

Յնծասցուք մեք ի
փրկութե քում *
յանունն տայ մերոյ մեք
մեծք եղիցուք :

Լցուսցէ տր զամ խն
դրունածս քո * այժմ
ծանեալք զի կեցոյց
տր զօծեալ իւր :

Լսինքն , տր ամ քեզ օգնու
թի կողարկէ յիւր սրբուէն , իբր
իւր տք ակթուէն * և իսիւնէ .
իբր ի վերինն երուտաղեմէ զքեզ
կունախանամէ կուփրկէ , և
կու ընդունի :

Լսինքն , կու յիշէ քո զամէն
պատարագներդ , թէ զայն որ կու
մատուցանես խաչին վերայ , և
թէ զայն որ կու մատուցանես տք
սեղանին վերայ * և զքո ուխտդ
որ արարերես , որ քո չարչարա
նօքդ և քո պատուական արեամբդ
զմարդկային ազգն փրկես , ի գե
րութէն սատանայի , կու ընդու
նի սիրով հայրն երկնաւոր :

Լսինքն , տր ամ քո սրաիդ ցան
կութեանն և դիտաւորութեն
դ օրայ քեզ կուտայ * և ինչ որ քո
մտաց խորհուրդն է , կու կատարէ
իբր կու հաշտի մարդկային ազգին
հետ , և նց մեղացն զթողութի
կու շնորհէ :

Լսինքն , վասն որոյ մեք կու
ցնծանք և կու բախանանք այն փր
կութեն վերայ որ դու մեզ կա
նես * և քո տք անունամբդ որ մեր
տր ամնես , կու մեծանանք , կու
պարծինք և կու փառաւոր լինք :

Լսինքն , երբ որ դու յետ քոյ
յարուէդ կու համբառնաս ի յեր
կինս , և քոյ հօրդ աջ կողմն կու
նստիս , այն ժամանակն ամ քո

ամէն խնդրունածքդ կուլցնու,
իբր քոյ Տաւատացելոցդ կեանք
յաւիտենական կուխոստանայ *
և մեք տեսանելով այնչափ շնորքն
և բարերարութիւն որ Տայրն ան-
քոյ սիրոյդ Տաւար մեզ կանէ, կա-
սենք, թէ ասա՛յց թմ իմացանք որ
տր ան փրկեց և փառանորեց
զիւր օծեալ քսն:

Եւ յսինքն, և լսեց անորա, ի
յերկնից և իւր ոք արթունէն * և
իւր աջ բազկի զօրութիւն փրկեց
զսա իւր Տաւատացելոցն Տետ,
և յամօթ արաւ զիւր թշնամիքն:
Եւ յսինքն, զէրէ թէ որ սոքա,
իբր թէ, քո երկելի և աներկ
ոյթ թշնամիքդ իւրեանց արապա-
ներովն և ձիանքներովն պարծե-
նան * մեք աղաղակելով քո սուրբ
անունդ մեզ օգնական կուխնդ
րենք, և յաղթօղ կուլինինք:

Եւ յսինքն, և յաղթելով մեր թշ-
նամիքն կասենք, թէ ասա՛ սոքա
կապկեցան խափանեցան և ան-
կան * իսկ մեք կանգնեցանք ու-
ղիղ ոտաց վերայ, և Տաւատ մնա-
ցինք:

Եւ յսինքն, ուրեմն տր ան փրկի՛
զքո Տաւատած քսն թագանորն
յիւր չարչարանաց և իւր թշնա-
մեաց ձեռացն * և նորա ոք անուն
անն Տաւար, այն օրն որ դէպքեզ
կուաղաղակենք, լսէ մեր խնդր

ունածքն

Լ ունաւ սմա յերկ
նից իսրբութիւն իւր
մէ * ի զօրութե փր
կութե աջոյ իւրոյ:

Սոքա կառօք և ոք
երկվարօք * այլ մեք
զանուն տնայ մերոյ
կարդասցուք:

Սոքա խափանեցան
և անկան * մեք յար
եաք և ուղիղ քեզաք:

Տր կեցո՛ զթագա-
նորն և լուր մեզ յա-
նուր յօրում կար
դասցուք առ
քեզ:

Տունք · 10

Իկատարած սաղմոս
դաւթի :

Սաղմոս . Ի .

ՏԵ՛ իզօրութեքում
ուրախ եղիցի թագա
ւորն * ի փրկութե
քում ցնծացի յոյժ :

Օ ցանկութիւնսրտի
նորա ետուր նմա * և
զկամս շրթանց նորա
ոչ պրդեւեր ի
նմանէ :

Սաղմոս արարեր զնա
յօրհնութիւն քաղց
րութե քոյ * և եղիր
ի գլուխ նորա պսակ
ի քարէ պատուա
կանէ :

ունաճքն , և մեզ ի յօգնութիւն
հասիր :

Իբր երբոր տրն մեր յս քս կու յա
րի ի մեռելոց և կու համբառնայ
յերկինս , այս սաղմոսիս խորհրդա
ւոր բանքն կու կատարվին :

Եւ յս սաղմոսումս կու խօսի մար
դարէն քրիստոսի փառաց և յաղ
թութեն համար և նր թշնա
մեաց յամօթ լինելոյն համար :

Եւ յսինքն , տրած հայր երկնա
ւոր քոյ յաղթօղ զօրութեամբդ
միշտ ուրախ կու լինի քս թագա
ւորն , զերէքեզնով կու յաղթէ
զիւր թշնամիքն ի վերայ խաչին *
և վս քոյ փրկութեն որ արարիր
յարուցանելով զնա ի մեռելոց , և
ազատելով զիւր հաւատացելքն
ի դժոխոց , կու ցնծայ , և կու
զուարճանայ :

Եւ յսինքն , ինչ որ իւր սրտի ցան
կութին էր տուիր նմա * և ինչ որ
նորա շրթունքի կամքն և խնդրու
ածքն էր , նորանէ չի արգելեցիր ,
և չի խնայեցիր :

Եւ յսինքն , զերէ հասուցիր զինքն
քոյ անային և քաղցրօրհնութեդ
և պատուական ակներով զարդա
րած թագ դրիր իւր գլուխն , և
բոլոր աշխարհիս տր և թագաւոր
կացուցիր զինքն :

Եւ յս

Լ՝ յսինքն , քեզանից կեանք խնդրեց , որ յարուցանես զինքն 'ի մեռելոց * և դու նորա , և իւր հաւատացելոցն երկար կենք տուիր որ կենդանի մնան յաւիտեանս յաւիտենից :

Լ՝ յսինքն , մեծ է նորա փառքն և պարծանքն քոյ փրկու թէն համար , որ արարիք նորա չարչարանքն բոլոր աշխարհի * բայց այլ առանել փառք և այլ առանել մեծ պատիւ և վայելչութի կուդնես նորա վերայ , յորժամ համբառնայ 'ի յերկինս և նստի ընդ աջ մէ քոյ :

Լ՝ յսինքն , երբ որ զնա բոլոր աշխարհի օրհնութի կուտաս , յաւիտեանս յաւիտենից , որ ամէն մարդ նորանով օրհնութիւն և փառք ըստանայ * և կուրախացուցանես զինքն և զիւր հաւատացեալքն քո ուրախ և զոնարթ երեսիդ տեսութեն յերկնից արքայութե միջումն :

Լ՝ յսինքն , զէրէ քս թագաւորն յուսացաւ և ապաւինեցաւ 'ի տր ան հայրն ամենակարող իւր չարչարանաց միջումն * վս որոյ այն բարձրեալ այ ողորմութեն չի զրկւիր , չի հեռանար , և չի սասանիր իւր թշնամեաց նենգադոր ծութեն :

Լ՝ յսինքն , զէրէ քո ամենակարող

Կեանս խնդրեաց 'ի քէն * և ետուր նմա ընդ երկայնաւորս յաւիտեանս յաւիտենից :

ՍԵԾ ԵՆ փառք նր 'ի փրկութե քում * զփառս և զմեծ վայելչութի դիցես 'ի վր նորա :

Տացես զնա յօրհնութի յաւիտեանս յաւիտենից * և ուրախ արասցես զնա յուրախութե երեսացքոց :

Թագաւոր յուսացաւ 'ի տր * յողորմութե բարձրելոյն նա մի' սառանեցի :

Գացի ձեռն քո 'ի վր Դդ

Թշնամեաց քոց * և
աջ քո գտցէ զամառե
լիս քո :

Դ իցես զնոսա ոպ
հոց հոյ * ՚ի ժամա
նակի երեսաց քոց :

Տ ք բարկութեամբ
իւրով խռովեցուս
ցէ զնս * և հուր
կերիցէ զնս :

Պ առաջ նոցա յերկ
րէ կորիցէ * և զա
նակ նոցա յորդէոց
մարդկան :

Խոտորեցան իբէն չա
րութիւն և խորհեցան
զխորհուրդ զորոց
կարացին հաս
տատել :

Լ քառացես զնս հա
ւածեալս * ՚ի մնաց

և զօրեղ ձեռքդ կուգամի միշտ
քոյ Թշնամեացն վերայ , որ պատ
ժես զիւրենք * և քո աջ բազուկդ
կուգանու հանապազ զքոյ ատե
լիքն , որ դատապարտես զիւրենք
՚ի դժոխս և ՚ի հուրն յանձնեա
կան :

Լ յսինքն , և դնես զիւրեանք
որ քուլիանի կրակի նման այրին
և բորբոքին * այն ժամանակն որ
քո բարկացած երեսդ քոյ միածին
որդէովդ նշանց կուտաս յանուր
դատաստանին :

Լ յսինքն , զէրէ տրն ինքն իւր
բարկութիւն կուխռովեցուցանէ
և կուտորումեցուցանէ զիւրեանք
* և դժոխոց կրակն կուտէ և կու
մաշէ զիւրեանք :

Լ յսինքն , նոցա պտուղն , իբր
նոցա համախոհքն և հեաւեօղքն
երկրիս երեսէն կուկորնչին * և
նոցա զարմն և զանակն այլ հողե
ղէն մարդկանց միջումն չեն յիշ
վիր :

Լ յսինքն , զէրէ քեզանից երես
թեքեցին , և ապստամբեցան *
և այնպէս խորհուրդ խորհեցան
և միտք արարին ընդէմ քոյ սուրբ
անունդ , որ չկարացին գլուխ
տանիլ , և իւրեանց դիտանորու
թին չկարացին հաստատել :

Լ յսինքն , վասն որոյ դատաստա
նի օրն կուքշես զնս քո երեսդ
և հա

և հալածական կանես զիւրեանք
* և քո մնացածներովն , իբր քոյ
սրբերովն որ մարդկային ազգէն
քեզ բաժին կու լինին մնացած ,
կու պատրաստես նցերեսն , իբր
դէմ կու կանգնիս , և յամօթ կա
նես զիւրեանք , զէրէ երբոր դու
քո սրբերն կու հրա՛խրես դէպ
քեզ ասելով , եկայք օրհնեալք
հօր իմոյ , նոքա գլխակոր և սև
երես կու մնան :

Լ յսինքն , ուրեմն տր ան միշտ
բարձրացիր և փառաւորվիր քոյ
կարող զօրութեդ * և մեք հանա
պազ օրհնենք և սաղմոս ասենք
քոյ զարմանալի և անհասանելի
և ամենակարող զօրութեցդ :

Իբր վս առաւօտու յաւուր յա
րութե տն մերոյ յի քի . յորում
աւուր հայրն ան օգնեաց նմա .
և ազատելով զնա յամ վշտաց և
չարչարանաց իւրոց փոխարկեաց
զնա ի մահուանէ յանմահութի :

Լ յս սաղմոսումն կու խօսի մար
դարէն յայտնապէս վս քի չարչա
րանացն վասն կու ապաշտից և հե
թանոսաց դարձմանն , և վասն հա
ղորդութե կենարար մարմնոյ և
արեան տն :

Ո՛ւրա՛ն քո պատրաս
տեցես զերեսսնց :

Բարձր լեր տր իզօ
րութե քում * օրհ
նեսցուք և սաղմոս
ասասցուք զօրու
թեց քոց

Տ ունք : 14 .

Ի կատարած վասն առաւօ
տեան օգնութե :

Սաղմոս . ԻԱ :

Մաղմուսն , առ աստուծոյ
 եաց առիս
 * քնդ էր
 Թողեր զիս
 * Տեռի եղեր իմ
 կուժէ իմ * վասն
 բանից յանցանաց
 իմոց :

Լճ իմ , ի տունէ կար
 դացի առքեզ , և ինձ
 ոչ լուար * ի գիշերի
 և ինձ ոչ անսացեր :

Պառ ի սուրբս բնակ
 եալ ես * և գովեալդ
 խորայելի :

Ի քեզ յուսացան
 հարքն մեր * յուսա
 ցան ի քեզ և ի փրկե
 ցեր զնոսա :

Մաղմուսն , առ աստուծոյ
 ծոց առ , և իմ խղճիս
 առ , կաղաչեմ զքեզ
 դարձուր զքո երեսդ և նայիր
 դէպինձ * էր զիս երեսաց ձգե
 ցիր , և էր զիս իբաց Թողիր * իմ
 փրկութիւնս հեռացար , իբր ինձ
 մօտ չեկիր , որ զիս փրկէիր * իմ
 սխալանաց և մեղաց բաներին հա
 մար , իբր մարդկային բնութե մե
 ղացն համար , որ ես ինձ վր բարձի
 և ինձ համարեցի մարդ լինելովս ,
 որ իմ չարչարանօքս վճարեմ քոյ
 առնային հայրութեդ :

Լճ յաղմուսն , առ աստուծոյ , ցերեկն
 դէպ քեզ աղաղակեցի խաչին վր ,
 և ինձ չի լսեցիր * և գիշերն աղա
 չեցի զքեզ ի ձեռքնեաց լեառն ,
 և ինձ ականջ չի դրիր , որ եկեր
 էիր , և զիս փրկէիր իմ դառն
 տանջանքս :

Լճ յաղմուսն , դու սրբոց միջումն
 կու բնակիս , իբր հեզ և խոնարհ
 և երկիւղած մարդկանց սրտի մի
 ջումն կու հանդէս * և դու իս
 րայելացւոց ազգի գովութիւն և
 պարծանքն ես :

Լճ յաղմուսն , ի քեզ յուսացան մեր
 առաջին ծնողքն և հարքն իբր Թէ
 աբրահամ Թէ իսահակ և Թէ յա
 կոբ * ի քեզ յուսացան և փրկեցիր

զիւր

զիւրեանք յամ վշտաց և ինեղու
թէ կուսպաշտից և անհաւատից :
Լ՝ յսինքն , դէպքեզ աղաղակե
ցին , և կեցուծի և փրկուծիւն
գտան * իքեզ յուսացան , և չի
ամաչեցին իւրեանց թշնամեաց
առաջին . իբր թէ եգիպտացւոց
և թէ այլ կուսպաշտ թաղանորաց
առաջին :

Լ՝ յսինքն , բայց ես իմ տառապա
նաց միջումն այնչափ աղաղակեցի
և հոգւոց հանեցի դէպքեզ ո՛վ
հայր իմ երկնաւոր , որ իմ թշնա
մեաց առաջին այնպէս կուծուծ իմ
թէ ես մարդ չեմ , այլ մին որդի մի
եմ , կամ մին ճճու մի եմ * զէրէ
այսպէս կուսախատեն զիս մար
դիք , և այսպէս անաղ կանեն զիս
նենգաւոր հրէից ժողովուրդքն :

Լ՝ յսինքն , ինչ մարդ որ զիս կու
տեսանէր , տնաղ կանէր * պունկ
ներովն կու խօսէր , և կու հայ
հոյէր , և զիւր գլուխն ինձ վերայ
դիրուր կուտայր և կասէր , վա՛հ
որ քակէիր զտաճարն , և այլն :

Լ՝ յսինքն , ուստի , թէ դա՛ւած
է յուսացեր , և ապաւիններ , և
կուպարծենայ ասելով , թէ ես
որդի մի եմ * թող փրկէ ուրեմն
մեզ զինքն այս չարչարանքէս * և
ապրեցուցանէ զինքն ի մեռանե
լոյ , թէ որ մեզ կուսիրէ և կուկա
մի զդորա արարմունքն :

Լ՝ յս

Լ՝ ոքեզ աղաղակե
ցին , և կեցին * իքեզ
յուսացան և ո՛չ ամա
չեցին :

Լ՝ յլ ես որդի եմ և
ո՛չ եմ մարդ * նախա
տինք մարդկան , և ար
համար հանք ժողովը
դոց :

Լ՝ մեռեքեան որք տե
սանէին զիս , արհա
մարհէին զինւ * խօ
սէին շրթամբք , և
շարժէին զգլուխս
իւրեանց :

Յուսացաւ ի մօր *
և փրկեցէ զնա * կե
ցուցէ զնա , զի կամի
զնա :

Գու ես որ հաներ
զիս յարդանսի * յոյս
իմ իստեանց մօր
իմոյ :

Իքեզ անկայ ես յար
դանսի * յորովայնի
մօր իմոյ դու ես
անձ իմ :

Սի իբացեայ առ
ներ յինէն * զի նե
ղութիք մերձեալք
են, և ոչոք է որ օգնէ
ինձ :

Եւրջ եղեն զինև
զո՛ւարակք բազումք
* և ցոյլք գէրք պա
շարեցին զիս :

Բացին իմ զբե
րանս իւրեանց ու
առիւծ * զի մռնչէ
և յափշտակէ :

Ես ունի զջուր հեղայ
* և ցրուեցան ամոս
կերք իմ * և եղև
սիրտ իմ ունի մոմ հա
լեալ իմէջ որովայնի
իմոյ :

Եւսինքն, դու անձ որ զիս իմ
կոյս մօրս փորէն հանեցիր առանց
հօր և առանց օգնութեան մարդ
կան * և իմ մօրէս ծիծ կերած ժա
մանակէն մինչև այս օրոգ դու իմ
յոյսն ես :

Եւսինքն, ես իմ մօրս յարդան
սի քեզ վիճակ անկայ, որ դու
զիս խնամես, և պահպանես * և
իմ մօր փորէն ծնած ժամանակէն
իմեր դու իմ ճշմարիտ հայրն ես
և անձն ես :

Եւսինքն, կաղաչեմ զքեզ մի
հեռանար ինձանից * զէրէ կու
տեսանեմ որ զանազան նեղու
թիք ինձ մօտկացերեն, և ոչոք չկայ
որ ինձ օգնութի հատանի, և զիս
միսիթարէ :

Եւսինքն, չորս կողմս որձ հոր
թերն պատերեն, իբր հրէից ժո
ղովուրդն * և գէր եղներն զիս
պաշարեր են, իբր քահանայա
պետքն և իշխանքն հրէից :

Եւսինքն, ինձ վերայ բերաններն
բացեր են, մէկ առիւծի նման *
և կու մռնչան, և կու զեն թէ զիս
խլեն յափշտակեն և կտրատեն :

Եւսինքն, նոցա չար միտքն տեսա
նելով ջրի նման ծորվեցայ և թա
փեցայ * և իմ ոսկերքս իւրեանց
տեղերէն շարժեցան և ցրուե
ցան * և իմ սիրտս փորիս միջումն
մոմի նման հալվեցաւ :

ՄԵՍԻՆՔՆ, իմ զօրութիւնս և իմ
կարողութիւնս Թրծած ամանի
նման չորացաւ * իմ լեզուս քիմքս
կապաւ * և զիս մահո՛ւան հողն
հասուցին այն անօրէն հրէայքն
անողորմաբար:

ՄԵՍԻՆՔՆ, զէրէ ինչպէս որ ասա
ցի շատ կատաղած և փրփրած շներ
զիս պատեր են * և չար և անխղճ
մամլիք մարդկանց ժողովքն զիս
պաշարեր են:

ՄԵՍԻՆՔՆ, իմ ձեռքերս և իմ
ոտքերս բւեռով ծակեցին * և
խաչին վերայ զիս այնպէս լարեցին
որ զիմ ոսկոտանքս ամէն համարե
ցին * և դէպ յիս նայելով զիմ
խղճութիւն տեսան, և տեսազ անե
լով զիս հայհոյեցին և անարդե
ցին նոքա:

ՄԵՍԻՆՔՆ, զիմ զգեստս և զիմ շո
րերս իւրեանց միջումն զինուորքն
բաժանեցին * և իմ կապայիս վր
վիճակ ձգեցին, որ տեսնուէն Թի
ուս կանկանի:

ՄԵՍԻՆՔՆ, զիմ խղճութիւնս նայիր
և տես տրտմ, և քո գթութիւնդ
մի՛ հեռացուցաներ ինձանից *
տրտմ հայրերին ահոր ինձ օգնա
կան լինելոյ և խեղճ դալոյ աջ
քով նայիր:

ՄԵՍԻՆՔՆ, փրկէ զիմ անձս դո
ցաթրի նման սրած լեզուէն * և
այդ կատաղած շներիդ ձեռքէն
զիս

Չորացաւ ուն խեցի
զօրութի իմ * լեզու
իմ ՚ի քիմս իմ կցե
ցաւ * և ՚ի հող մա
հու իջուցին զիս:

Շուրջ եղեն զինս
շունք բազումք * և
ժողովք չարաց պաշա
րեցին զիս:

Սակեցին զձեռս իմ
և զոտս իմ * և Թո՛ւե
ցին զամ ոսկերս իմ *
նոքա հայեցան և տե
սին զիս:

Քաժանեցին զհան
դերձս իմ ՚իմէջ իւր
եանց * և իմ պատ
մուճանի իմոյ վիճակս
արկանէին:

Դու տր մի՛ հեռի
առնէր զգթութիւն
քո յինէն * և տր յօգ
նել ինձ նայեաց:

Փրկեա՛ իսրոյ զանձն
իմ * և ՚ի ձեռաց շանց
զմիամօրութի իմ:

Փրկեա՛ զիս իբերա
նոյ առիւծու * յեղ
ջերէ մի եղջերո՛ւն
զիսոնարհութի իմ:

Պատմեցից զանուն
քո եղբարց իմոց *
իմէջ եկեղեցւոյ
օրհնեցից զքեզ:

Երկիւղածք տն օրհ
նեսցեն զնա * ամ զա
ւակք յակոբեան փա
ռաւոր արասցեն
զնա:

Երկիցէ իտնէ ամ
զաւակն խորայելի *
զի ոչ արհամարհեաց
և ոչ անարգեաց զա
ղօթս աղքատի * և ոչ
դարձոյց զերեսս իւր
յինէն * այլ իկարդալ
իմում առնալ լուաւ
ինձ:

զիս աղաատէ, որ իմ մօր մին հա
տիկն եմ ինչպէս որ դու գիտես:
Եւ յսինքն, փրկէ զիս այս առիւծ
ներիս բերանէն * և աղաատէ զիմ
խոնարհութիւնս և զխղճութիւնս
այդ կատաղած և հպարտ քերկէ
տաններիդ սողերէն որ զիս իւր
եանց դուռողութիւն կուզեն սող
առահարել:

Եւ յսինքն, երբ որ դու զիս փրկես
դոցա ձեռքէն, և ինձ կենդանու
թի պարգևես, և յարուցանես ի
մեռելոց, ես քո սբ անունդ պատ
մեմ և բարողեմ իմ հաւատարիմ
եղբարց առաքելոցն * և զքեզ
օրհնեմ և գովեմ իմ հաւատացե
լոց բերանովս քոյ սբ եկեղեցւոյ
միջումն:

Եւ յսինքն, և ասեմ, Թէ ինչ մարդ
որ այ կու վախէ, Թող օրհնէ և
գովէ զնա * և ինչ մարդ որ յակո
բայ զաւակն է. իբր ինչ մարդ որ
սբ աւաղանին ծնունդ է, և ի քս
մկրտութիւն Թող փառաւորէ զնա:

Եւ յսինքն, որչափ որ խորայելա
ցւոյ զարմ և զաւակ կայ Թող վա
խէ նորանէ * զերէ փուչ և ըն
դունայն չի համարեց, և չի անար
գեց իմ աղքատիս աղօթքն * և
իւր բարեգութ երեսն ինձանից
չի դարձոյց * այլ իսկոյն երբ որ
աղաղակեցի դէպ ինքն, ինձ լսեց
և յօգնութի հասաւ:

Լ՝ յսինքն, իմ գովուածիս և պար
ծանքս քեզանից է՝ տր ամ * վասն
որոյ այն մեծ եկեղեցին որ ես հաս
տատել պիտիմ յետմահուան իմոյ
նորա միջումն իմ հաւատացելոց
բերանովն կու օրհնեմ և կու փա
ռաբանեմ զքեզ:

Լ՝ յսինքն, զիմ ուխտս կու կատա
րեմ, իբր զիս քահանայից ձեռօքն
վս փրկուածեմ մարդկան քեզ պա
տարագ կու մատուցանեմ սուրբ
խաչի և սբ սեղանի վերայ * ամա
վախ և երկիւղած քրիստոնէից
առաջին:

Լ՝ յսինքն, և այս ամային պատա
րագէս ուտեն և ճաշակեն հոգ
ւով աղքատներն, և կշտանան,
և օրհնեն զտր ամ հայրն ամենա
կալ այն մարդիքն որ կու սիրեն և
կու խնդրեն զնա ուղիղ սրտիւ:

Լ՝ յսինքն, և կերողաց սիրան,
իբր հոգին յաւիտեանս յաւի
տենից անմահ և կենդանի մնայ
* և բոլոր աշխարհիս ծայրերէն
վերկենան մարդիք, յիշեն զմար
դարէից խօսքերն, և դառնան
առնաճմարիտ ամ պաշտուածք:

Լ՝ յսինքն, և հաւատով երկրպա
գանեն նմա ամէն աղգերի զար
մերն և զաւանդներն * զերէնորա
է աշխարհիս Թագաւորութիւն *
և նա կու տիրէ ի վր ամ կու պաշ
տից այլազգեաց և հեթանոսաց:

Լ՝ քէն է գովուածի
իմ * յեկեղեցիս մեծս
օրհնեցից զքեզ:

Օ ուխտս իմ կատա
րեցից * առաջի ամ
երկիւղածաց նորա:

Սերիցեն տնանիք և
յագեացին * օրհնեա
ցեն զտր ոյք խնդրեն
զնա:

Սեցցեն սիրտքնոցա
յաւիտեանս յաւիտե
անից * յիշեցեն և
դարձցին առ տր
ամ ծագք
երկրի:

Երկրպագցեն նմա
ամ տոհմք ազանց *
զի տնէ աղբայութի
* և նա տիրէ ի վերայ
ամ հեթանոսաց:

Կերան և երկրպա
դին նմա ամենայն պա
րարտք երկրի * առա
ջի նորա անկցին ամե
նեքեան որք իջան են
'ի հող:

Լ'նձն իմ նովաւ կէյ
* և զաւակ իմ ծա
ռայեացէ նմա:

Պատմեցի տն ազգ
որդաւոց է * պատ
մեցեն երկինք զար
դարութի նորա ժո
ղովրդեան որ ծնանե
լոցն է, զորարար
տն:

Տաւ. 32

Սաղմոս Դաւթի.

Սաղմոս. ԻԲ.

Լ'յսինքն, այս սբ պատարագէս
կերան և երկրպագեցին իւրն որ
չափ որ երկրիս երեօին քրիստոնէ
ական հաւատքի շնորհօքն պարար
տացած մարդ կայր * և որ չափ
մարդ որ քրիստոնէական հաւա
քով կուժեռանի, և կու իջանէ 'ի
հող, նորա առաջն անկանի, և
երկրպագութիւնէ, զէրէ ամէն
որ նորա շնորհացն մասնակից կու
լինի:

Լ'յսինքն, զէրէ իմ անձս նորա
նում կենդանի է * իմ զաւակ
ներն, որ 'ի սբ աւագանէն ծնած
են, կուզեմ որ նորա ծառայու
թիւն անեն:

Լ'յսինքն, և նորանով պատմվի
և յայտնի լինի իմ այ հօրս, որ չափ
քրիստոնէից ազգ որդաւ պիտի յաշ
խարհ * և պատմեն և յայտնեն եր
կինք, իբր առաքեալք, այն ժո
ղովրդներին որ ծնանիլ պիտին
զայն արդարութիւն որ տն ան
արար ազգի մարդկան, իբր զիր
կութիւն որ արար 'ի ձեռն որդւոյ
իւրոյ:

Իբր զայս սաղմոսս ինքն դաւթ
մարդարէն է ասացեալ վս քի:

Լ'յս սաղմոսումս կու խօսի մար
դարէն եկեղեցւոյ բերանէն քի
համար թէ ոպ զմեզ կու հովուէ
իւր խրատովն, իւր եկեղեցւոյ

խոր

խորհրդներովն, և իւր չարչարա
նաց շնորհօքն:

Լ՝ յսինքն, արն իմ յս քս որ է՝ հո
վիւ բարի, զիս կու հովուէ և կու
արածէ իւր շնորհօքն * և ինձ
ոչինչ բարի իբրին պակաս չի լինիր
աստ և ի հանդերձեալն:

Լ՝ յսինքն, զիս կանանչ և դա
լար տեղ բնակեցոյց, իբր իւր սբ
եկեղեցւոյ մէջն տեղաւորեց, որ
լի է՝ այ բարոգութե անուշ խո
տերովն * և սբ աւագանի ջրին
մօտ զիս սնոյց և պահապանեց, որ
մարդոյ հոգին կու մաքրէ և կու
հանգուցանէ:

Լ՝ յսինքն, և թէ իմ մարմնոյս
տկարութենէն մեղք անկայ, և
զիմ հոգիս կորուսի և դերի արա
րի մեղաց և սատանայի, նա խոստո
վանութե խորհրդովն զիմ հոգիս
կրկին գտաւ, ազատեց և դար
ձոյց ի յիս * և ինձ իւր սուրբ պա
տուհի քանքներովն առաջնորդեց
դէպ ի յարդար և ուղիղ ճանա
պարհ իւր սբ անուան փառացն
համար:

Լ՝ յսինքն, և թէ շուրջ այլ դամ
մահուան շուաքների միջումն,
իբր մարդկային տկարութենեք
մեղքեր այլ անկանիմ * սակայն
չեմ վախեր ի չար յուսահատու
թէ. զերէ դու միշտ ինձ հետ ես:

Տ՛ր հովուեացի զիս
* և ինձ ինչ ոչ պա
կասեացի:

Ի վայրի դալարոջ
անդ բնակեցոյց զիս
* և առ ջուրս հան
դատեան սնոյց զիս:

Ի արձոյց զանձն իմ
առ իս * և առաջնորդ
եաց ինձ ի ճանա
պարհս արդարութե
վասն անուան իւրոյ:

Թէպէտ և դնացից
ես իմէջ ստուերաց
մահու * ոչ երկեաց
ի չարէ, զի դու տր
ընդ իս ես:

Յուսկքո և գաւա
զան նորա միսթա
րեսցեն զիս :

Պատրաստ արարեր
առաջի իմ զսեղան *
ակն յանդիման նեղ
չաց խնց :

() Ժեր իւղով ըզ
գլուխ իմ * բաժակ
քո ոմ անապակ արբե
ցոյց զիս :

Ողորմութի քո տր
չհետ իմ եկեսցէ
զամ աւուրս կենաց
խնց * բնակիլ ինձ ի
տան տն ընդ երկայ
նաւուրս :

Տունք . 8

Սաղմոս միաշաբաթուց
Դաւթի :

Սաղմոս . ԻԳ :

Լյսինքն , քո ճպոտդ և քո գաւա
զանդ զիս միսթարեն . իբր քո նե
ղութե և փորձութե ճպոտովն
զիս խրատէ , և քո շնորհաց գաւա
զանովն զիս հաստատէ ի հաւատս :
Լյսինքն , իմ առաջևս տր սե
ղան պատրաստեցիր , և քո կենա
րար մարմնդ և արիւնդ ինձ կե
րակուր տուիր * իմ երեւելի և
աներևոյթ թշնամեաց և ատել
եաց աչաց առաջևս :

Լյսինքն , զիմ գլուխս մեռնով
օծեցիր , քոյ սուրբ եկեղեցւոյ
խորհրդներն ինձ տալով * և քո
տր բաժակն անապական դինու
նման զիս քո սիրովն հարբեցոյց և
ուրախացոյց :

Լյսինքն , քո ողորմութիդ և քո
շնորհդ միշտ և հանապազ ինձ
յեանէ գայ քանի որ կենդանի եմ
* որ ես երկար կենօք քոյ տր եկե
ցւոյդ միջումն բնակիմ և մնամ
անշարժ հաւատով և հաստա
տուն յուսով :

Իբր , սաղմոս կիրակեց յորում
աւուր արար տժ զերկինս և զեր
կիր . յորում յարեաւ քս ի մեռե
լոց , և յորում գալոցէ ի դատել
զկենդանիս և զմեռեալս :

Լյս սաղմոսումն կուխօսի մար
գարէն թէ ինչ ճանապարհով կա
րենք մտանել յերկինս , և թէ քս

ինչ

ինչպէս փառօք համբարձաւ յեր
կինս:

Լ՝սինքն, այլ է այս երկիրս իւր
բովանդակ միջի եղած ստեղծու
ածներովն * և չէ թէ միայն եր
կիրս, այլ բոլոր աշխարհ իւր մի
ջի բնակած կենդանիներովն, իբր
հրեշտակօք մարդովք և անասնօք:

Լ՝սինքն, զերէ ինքն անորա
հիմքերն ծովի վերայ հաստատեց
* իբր անդնդական ծովովն շրջա
պատեց և նր վերայ հաստատեց
զնա անշարժ ապէս, և ամրացոյց *
և գետերի վր պատրաստեց զնա,
իբր գետերով զարդարեց զնա ՚ի
պէտս մարդկան:

Լ՝սինքն, բայց այսչափ երկրիս
վերայ բնակած մարդկանցէն ո՛վ
արժանի կուլինի որ փառօք և պա
տուօք ելանէ յայլեառն, իբր յեր
կինս * կամ ո՛վ կարէ կանգնիլ
նորա սրբութե տեղումն, իբր նր
լուսակազմ արքայութե միջումն:

Լ՝սինքն, այնպիսի մարդն, որ
ձեռքն յիստակէ, և սրտումն նեն
դութի և հիլլայ չկայ * և աշխար
հիս փուչ և ընդունայն փառքն
իւր յանձն չի առնոյր * և իւր ըն
կերին խաբելով սուտ տեղ եր
դում չի աներ:

Լ՝սինքն, այսպէս մարդս յայ
օրհնութի և խնամք կառնու * և

իւր

Տեառնէ երկիր լեւ
իւրով * աշխարհ, և
ամ բնակիչք նր:

Ն, աինքն ՚ի վերայ ծո
վու հիմունս էարկ
նմա * ՚ի վերայ գետոց
պատրաստեաց զնա:

Ո՛վ ելցէ ՚ի լեառն
տն * կամ ո՛վ կացցէ
՚ի տեղւոջ սրբութե
նորա:

Որ նր է ձեռօք և ամ
բիծ սրտիւ * որ ո՛չ
էառ զնանրութիւն
յանձն իւր * և ո՛չ եր
դուալ նենդութե
ընկերի իւրում:

Սա առցէ զօրհնութի
՚ի տնէ * զողորմութի

յայ փրկէն իւրմէ :

Լ՝յս աղգ է որ խնդ
րէ զտր * խնդրէ տե
սանել զերեսս տյ
յակոբայ :

Տամբարձէք իշխանք
զդրունս ձեր իմեր *
Տամբարձցին դրունք
յաւիտենից և մտցէ
Թագաւոր փառաց :

Ովէ սա Թագաւոր
փառաց * տր Տգոր զօ
րութիւնով * տր
Տգոր իսկատերազմի :

Տամբարձէք իշխանք
զդրունս ձեր իմեր *

իւր փրկէն , որ է տրն մեր յս քս ,
յաւիտենական ողորմութիւն և
գթութիւն կուգտանէ :

Լ՝յսինքն , ահա այսպէս աղգ է որ
միշտ զանձ կուխնդրէ , և կուբըն
տուէ * և միշտ կուխնդրէ և կու
ցանկայ , որ յակոբայ տյ երեսն տե
սանէ , իբր ճշմարիտ Տաւաաղե
լոց տյ երեսն երկնից արքայուէ
միջումն տեսանէ :

Լ՝յսինքն , բայց ես այսչափ աղ
գերի միջումն տեսանելով զայն
մէկ անձացեալ մարդն որ յառաջ
քան զամսեան փառօք կու ելանէ
յերկինս , կու աղաղակեմ և կա
սեմ դռնապան Տրեշտակներին ,
Թէ ով իշխանք , վեր պատեցէք
ձեր դռներն , * այդ յաւիտենա
կան և Տին Ժամանակէ փակած
դռներդ վեր պտտվին և բացվին ,
որ քս Թագաւորն փառաց մտանէ
յիւր տբ արքայութիւն :

Լ՝յսինքն , բայց Թէ ինձ Տարցա
նեն Թէ ով է այդ փառաց Թա
գաւորդ * ես նոցա պատասխանի
կուտամ , Թէ այս այն տրն է , որ զօ
րեղ և ուժեղ է իւր զօրութիւն
և կարողութիւն * և այս այն տրն
է , որ իւր մահովն պատերազ
մեցաւ , և յաղթեց զսատանայ և
զպաշտօնեայս նորա :

Լ՝յսինքն , այնոր Տամար ձեզ կա
սեմ , ով իշխանք , վեր պատեցէք

ձեր

ձեր դռներն * այդ յանձնեցի
 փակած դռներդ, վերադառվին և
 բացվին որ փառաց Թագանորն
 քս մտանէ յիւր տեւրեայութիւն:
 Լ՝ յսինքն, բայց թէ կրկին հար
 ցանեն, թէ ո՞վ է այդ փառաց Թա
 գանորդ, ես կուստատասխանեմ,
 թէ սա՞ ձեր բովանդակ երկնային
 զօրութեց տրն է. և սա՞ ինքն է
 փառաց Թագանորն, իբր համա
 գոյակից որդին ա՛յ. և յանձնեա
 կան փառօք փառանորեալ:

Իբր զայս սաղմոսս ինքն դան իթ
 մարգարէն է ասացեալ:

Լ՝ յս սաղմոսումս կուխօսի մար
 գարէն արդար մարդկանց համար
 որ փորձանաց և նեղութե մի
 ջումս յաճ կուսպանինին և օգ
 նութի կուխնդրեն, կամ ինքն
 դան իթ հալածանաց միջումս յայ
 օգնութի կուխնդրէ:

յսինքն, տրա՛ծ, այս աշ
 խարհիս վշտերի և աա
 ռապանքների միջումս
 դէպ քեզ բարձրացուցի զիմ
 անձս, իբր զիմ միտքս դէպ քեզ
 ուղղեցի * տրա՛ծ, քեզ եմ յու
 սացեր, դու ինձ օգնական եղիր,
 որ ես չամաչեմ * և չիլինի թէ իմ
 Թշնամիքն տեսանելով զիս՝ կուտր

ըն

համբարձցին դրունք
 յանձնեցի, և մոցէ
 Թագանոր փառաց:

Ո՞վ է սա Թագանոր
 փառաց * տր զօրու
 Թեց, սա՞ ինքն է Թա
 գանոր փառաց:

Տուք. 10.

Սաղմոս Դաւթի:

Սաղմոս ԻԴ.

ռքեզ տէր
 համբարձի
 զանձն իմ
 * ա՛ծ իմ՝ ի քեզ
 յուսացայ, մի՛ ամաչե
 ցից * և մի՛ ծիծաղես
 ցին զինե Թշնամիք
 իմ:

Լ՝ մեներբէն որք համ
բերենք քեզ մի՛ ամա
ջիցեն * այլ ամաջեա
ցեն անօրէնք յունայ
նութիւն իւրեանց :

Օ ճանապարհս քո
տօր ցոյց ինձ * և զշա
ւիղս քո ուսո՛ ինձ :

Լ՝ աջնորդեա՛ ինձ
ի ճշմարտութեան
քում, և ուսո՛ զիս *
զի դու ես անձ փրկիչ
իմ * և ես քեզ համբե
րի զօր հանապազ :

Յիշեա՛ տօր զգթու
թիս քո, և զողոր
մութիս քո, որք են
յաւիտենից :

Օ մեղս մանկութե
իմոյ և զանգիտութե
իմոյ մի՛ յիշեր * այլ
յիշեա՛ զիս տօր ըստ
ողորմութե քում, և

ընկած, ինձ վերայ ծիծաղին և
զիս տնազ անեն :

Լ՝ յսինքն, զերէ ինչ մարդ որ
համբերութենով քեզ կու յու
սայ, չի ամաջեր * այլ անօրէն և
չարագործ մարդիքն կամաջեն,
որ իւրեանց փուչ և ընդունայն
խորհրդոցն կու հետեին և սուտ
ցանկութե յետնէ են անկած :

Լ՝ յսինքն, վասն որոյ կաղաչեմ
զքեզ տօր անձ, որ միշտ քո ճանա
պարհդ, իբր քո սուրբ պատուի
րանքդ ինձ ցոյց տաս * և քո շա
ւիղդ, իբր քեզ ծառայելոյ կերպն
և եղանակն ինձ ուսուցանես :

Լ՝ յսինքն, քո օրինաց ճշմարտու
թէն զիս ուղղես, և քո սբ կամքդ
ինձ ուսուցանես * զերէ դու իմ
անձն ես, և փրկիչն ես * և ես հա
նապազ համբերութե քո անձային
ողորմութեդ և գթութեդ ապա
ւինեցայ :

Լ՝ յսինքն, յիշէ՛ տօր անձ քո գութն
և քո ողորմութիւն, որք են յաւի
տենից, իբր զայն գութն և ողոր
մութիւն, որ իսկզբանէ աշխար
հիս մարդկային ապգիս հետ արա
րիւր :

Լ՝ յսինքն, և իմ տղայութե և
տխմարութե ժամանակի գործած
մեղքերն մի՛ յիշեր * այլ թէ կու
յեշես, յիշէ՛ զիս քո ողորմութեդ,
և քոյ քաղցրութեդ համար այց

րա՛ ինձ, զէրէքաղցր ես, և ուղիղ
ես, իբր ողորմած ես և սրդարա
դատ ես:

Լ՝ յսինքն, և քո քաղցրութեդ
համար մեղա՛ն որ մարդիքն շուտով
չես դատապարտեր, այլ գիտակ
և վերահասու կանես զիւրեանք
քոյ սբ օրինաց ճանապարհին * և
հեղև հնազանդ մարդկանց միտքն
կուղղես, որ իմանան քո արդար
դատաստանդ * և կուսուցանես
խոնարհ մարդկանց քո պատուի
րանաց ճանապարհն:

Լ՝ յսինքն, որ դիտենան, թէ՛ այ
ամբանից և արարմանց ճանա
պարհն ողորմութե և ճշմարտու
թե՛ է՛ այնպիսի մարդկանց հետ,
որնր ուխան և զկտակն և զվկայ
ութիքն կուխնդրեն, իբր միշտ
կուջանան արժանի լինիլ որդեգ
րութե կենաց: Ըստ որում ուսու
ցանեն և վկայեն առաքելական և
մարդարէական գրեանք:

Լ՝ յսինքն, ուստի կուաղաչեմ
զքեզ տրամ որ այդ քո ողորմած
և ճշմարիտ անունդ համար զիմ
մեղքս քա՛նես, զէրէ խիստ շատ
են * որ ես խնդամ և աղաղա
կեմ ասելով, թէ ինչ մարդ որ այ
կուվախէ, ամ զնա իւր օրինաց
ճանապարհին գիտակ կանէ, իբր
այն ճանապարհին, որ ինքն ընտ
րեր և հաճեր է:

Վս քաղցրութե քոյ
տր, զի քաղցր և
ուղիղ ես:

Ս՝ սայտրիկ օրէնս
գէտ առնես զմեղա
նորս ի ճանապարհի
* առաջնորդես հե
ղոց ի դատաստանի *
և ուսուցանես հե
ղոց զճանապարհս քո:

Լ՝ Դ ճանապարհք
տն ողորմութե և ճշ
մարտութե ես այ
նոցիկ ոյք խնդրեն
զուխտ և զվկայութի
նորս:

Ս՝ սանուն քոյ տր
քաւես զմեղս իմ, զի
բազում եղեն * ո՛վ
է՛ մարդ որ երկնչի ի
տնէ, օրէնսդ էտ առ
նէ զնա ի ճանապար
հի յոր հաճեցաւ:

Լ՛նձննորա՝ իբարու
Թեան հանգիցէ * և
զաւակնորա ժառան
դեսցէ զերկիր :

Օ օրութիւն տրեք
կիւղածաց իւրոց *
և զկտակարանս իւր
ուսուցանէ նց :

Լ՛չք իմ յամ ժամ
առ տր * և նա հանէ
յորոգայթէ զոտս իմ :

Վայեաց առ իս և ողոր
մեաց ինձ * զի միա
մօր և աղքատ եմ եմ :

Վեղութիւնք սրտի

Լ՛յսինքն , և այնպս մարդի անձն
իբր հողին , այբարեաց միջումն
միշտ կու հանգստանայ * և նորա
զաւակն Թէ իւր հօր գործոցն
հետևող լինի , նա ևս կենդան
եաց երկրի բարիքն կու ժառանգէ
և կու վայելէ :

Լ՛յսինքն , զերէն տօ յիւրմէն
վախօղ մարդկանց զօրութիւն և կա
րօղութիւն է , իբր Թէ և Թիկունք
է * և իւր կտակարանքն , իբր իւր
տք պատու իրանքն միշտ նոցա կու
սուցանէ :

Լ՛յսինքն , այս պատճառէս իմ
մտաց աչքն հանապաղ դէպ յամ
է * և նա միայն զիմ ոտքս իմ Թշ
նամեաց սարքած Թալաքէն կու
պոծացնէ , իբր զիմ կենցաղավա
րութիւն կու ուղղէ իբարին :

Լ՛յսինքն , և ես միշտ կաղապա
կեմ և կասեմ , Թէ տր տօ նայիր
ինձ , և ողորմիր ինձ * զերէն ես
միայնակ և աղքատ եմ , միայնակ
եմ , իբր այնպէս ամենեքեան ին
ձանէ երես են դարձուցեր , որ
կու Թո՛ւի Թէ ոչ բարեկամ ոչ
աղղական , և ոչ եղբայր և քոյր
ուսենամ աշխարհիս վերայ , աղ
քատ եմ , իբր ոչ ինչ կողմանէ օգ
նութիւն և յոյս չունիմ , դարձեալ
միայնակ և աղքատ եմ ես , իբր մի
նակ և խեղճ եմ :

Լ՛յսինքն , իմ Թշնամեաց դիտա

Հորութիւն տեսանելով սրտիս նեղութիւն շատացաւ * վս որոյ կու խնդրեմ քեզանից , որ զիս իմ վշտէս փրկես և ազատես տրամբ :

Եւ յսինքն , տես զիս մտաց խոնարհութիւն , և զիս սրտիս ցանկ և իմ մեղացս և յանցանացս թողութի շնորհէ վս քոյ անչափ ողորմութեդ , զի երկայնամիտ ես :

Եւ յսինքն , տես զիս թշնամեաց նենդութիւն և չար դիտանորութիւն * զէրէ խիստ շատացան այն պիսի մարդիքն , որ անիրաւ տեղ և փուլ առեւելութեամբ զիս կու առեն , և կու հալածեն :

Եւ յսինքն , պահէ զիս անձսնոցա հնարագործութենէն , և փրկէ զիսնոցա ձեռքէն * որ ես յամօթ չի լինիմ , զէրէ քեզ եմ յուսացեր և ապաւիներ :

Եւ յսինքն , անմեղ մարդիք և շե տակ մարդիք ինձ համախոհ և բարեկամ եղան * զէրէ ես համբերութե քոյ ողորմութեդ սպասեցի * վասն որոյ կաղաչեմ զքեզ , որ զնոսա և զբովանդակ խորայելացիքն . իբր զբողոր եկեղեցին հաւատացելոց փրկես իւրեանց ամենայն նեղութիւն :

Իբր , զայս սաղմոսս ինքն դաւիթ մարդարէն է ասացեալ :

Եւ յս սաղմոսումս կու խօսի մար

իմոյ բազումք եղեն յոյժ * ի վշտաց իմոց հան զիս :

Տես զխոնարհութի իմ և զվաստակիմ * և թող ինձ զամ զմեղս իմ :

Տես զթշնամիս իմ * զի բազումք եղեն առեւելութե որք ինս նիր առեցին զիս :

Պահեա՛ զանձն իմ և փրկեա՛ զիս * և մի՛յա մօթ եղէց , զի յուսացայ ի քեզ :

Եւ մեծք և ուղիղք կցորդք եղեն ինձ * և ես քեզ համբերի * փրկեա՛ ամ զխորայել յամենից նեղութեցնր :

Տունք . 12 .

Սաղմոս դաւիթ :

Սաղմոս . ԻԵ .

Դատարա՛ ինձ տր *
զի ես յամբժութե
իմում գնացի * ՚ի
տր յուսացայ, զի մի՛
եղէց Տի՛ւանդ:

Փորձեա՛ զիս տր և
քննեա՛ զիս * փորձեա՛
զերիկամունս իմ, և
զսիրտ իմ:

Աղորմութիւնքո տր
առաջի աչաց իմոց * և
հաճոյ եղէց ճշմար
տութե քում:

Ա՛ջ նստայց ես յա
թուսնանրաց * և
ընդ անօրէնս ես ո՛չ
մտից:

Լտեցի ես զժողովս
չարաց * և ընդամ

գարէն վսթի, կամ վսիւր, և
կամ վսարդարոց * Թէ ինչպէս
անիրաւ տեղ չարչարվեցան ՚ի
Թշնամեաց իւրեանց:

Լսինքն, իմ դատաստանս դու
արա՛ տր անձ իմ չարախօսացն հետ
* զէրէ դու գիտես որ ես անմե
ղութեամբ շուրջ եկայ քոյ առա
ջւդ * և ես իմ տր անձնեմ յու
սացեր, որ չի Տի՛ւանդանամ * իբր
իմ Թշնամեաց միջումն տկար և
անուժ չի դառնամ, և յաղթվիմ:
Լսինքն, դու զիս փորձէ և
քննէ տր անձ * դու փորձէ զիմ
երիկամունքն և զիմ սիրտն, զէ
րէ դու մարդոյ երեսն չես նայիր,
այլ զմիտքն և զխորհուրդն կու
քննես:

Լսինքն, քո գութն և քո ողոր
մութիւն միշտ իմ աչաց առաջւն
է՛ և ես յոյս ունիմ, որ իմ անմե
ղութիւնս և շիտակութիւնս քոյ ճշ
մարտասիրութեդ դուր գամ և
հաճոյ լինիմ:

Լսինքն, ես փուջ մարդկանց
նման չեմ նստիր այլոց սուտ և
առասպել բաներ ուսուցաներ
* և անօրէն մարդկանց հետ ել և
մուտ չեմ աներ * իբր բարեկամու
թի չեմ աներ:

Լսինքն, զէրէ ես իսկզբանէ
չար մարդկանց ժողովքն և խոր

Հուրդն ատեցի * և անօրէն և ան
հաւատ մարդկանց հետ բնաւ
ամենւին չեմ նստիր բարեկամու
թիւ և խօսակցութիւններ :

Եւ յսինքն , և այս դիտաւ որով
թիւս զիմ ձեռքս յիստակ կուլուն
անամ * իբր ի յանիրաւութիւն
և ի մեղաց կուհեռանամ * և
միշտ քոյսուրբ սեղանիդ բոլորքն
քեզ երկրպագանելով պտուտ
կուգամ :

Եւ յսինքն , որ միշտ քո սուրբ ան
ուն օրհնութեւ ձայնն լսեմ * ի
բերանոյ սրբազան քահանայից ,
և քո արարմունքդ և սքանչելիքդ
այլոց պատմեմ :

Եւ յսինքն , զէրէն ան ան քոյ
եկեղեցւոյդ պայծառութիւն և
զեղեցկութիւն յոյժ սիրեցի * և
քոյ փառաց բնակութեւ ատեն ,
իբր քո սբ սեղանն ինձ սասաիկ
դուրէ եկեր , և քաղցր է թունա
ցեր :

Եւ յսինքն , ուստի կուտաղաչեմ
զքեզ , որ զիմ անձս անօրէն և
չարագործ մարդկանց հետ չի կո
րուսանես * և զիմ կեանքս մար
դասպան մարդկանց հետ չի դա
տապարտես :

Եւ յսինքն , զէրէն ան ան քեզ ,
անօրէնութեւ և անիրաւութեւ
միջում են * և նոցա աջ ձեռքն
կաշառքով լի է :

Եւ յս

պա ընչաւ ես ոչ
նստայց :

Եւ ունացից սրբութեւ
զձեռս իմ * և շուրջ
եղէց զսեղանով քով
մոր :

Եւ սեւ ինձ զձայն օրհ
նութեւ քոյ * և պատ
մել զիմ սքանչե
լիս քոյ :

Տե՛ տիրեցի զվայել
չութիւն տան քոյ * և
զտեղի յարկի փառաց
քոյ :

Սի՛ կորուսներ ընդ
ամպարիշտս զանձն իմ
* և մի՛ ընդ արս արիւ
նահեղս զկեանս իմ :

Որոց ձեռք իւրեանց
յանօրէնութեւ են *
և աջ նոցա լի է կաշա
ռօք :

Եւ յամբօթե իմ,
ու մ գնացի * փրկեա
զիս տր և ողորմեաց
ինձ :

Ստն իմ կացցէ յուղ
ղութե * յեկեղեցիս
մեծս օրհնեցից զքեզ

Տ ունք : 12 .

Սաղմոս դաւթի մինչ զ
օծեալ եր :

Սաղմոս . 12 .

Տ Եւ լոյս իմ և կեանք
իմ , ես յու մէ երկ
եայց * տր ապաւնէն
կենաց իմոց ես յու
մէ դողացայց :

Ի մերձեանալ առ իս չա
րաց ուտել զմարմինս

Եւ յսինքն , և ես քո շնորհօքդ
միշտ անմեղութե աստեցայ քոյ
առաջևդ * վասն որոյ կաղաչեմ
զքեզ որ զիմ անձս փրկես , և ինձ
ողորմիս քո ամէնառատ գթու
թեամբդ :

Եւ յսինքն , զէրէ սցսուհե տե որ
չափ իմ ջանքս է զիմ ոտքս ուղիղ
կենցաղաւարութեան միջումն պն
դեմ և հաստատեմ * և քոյ մեծ
եկեղեցներոյդ մէջն , իբր քոյ ճշ
մարիտ հաւատացել ժողովրդոյ
միջումն քո սբ անուանդ օրհնեմ և
փառաբանեմ :

Իբր զայս սաղմոսս ասաց դաւթ
յառաջ քան զօծանիլն իւր թագա
ւոր ի յեբրոն , այն օրերն որ սաւ
ուղ սպանվեցաւ :

Եւ յս սաղմոսումն կու յորդորէ
մարգարէն զինքն և զայլս չի երկն
չիլ ի թշնամեաց օգնութեւն այ :

Եւ յսինքն , թէ որ տր ան իմ
մտաց լոյսն է , և իմ հոգւոյս և
մարմնոյս կենդանութիւն է , ես
յու մնից կու վախեմ * թէ որ տր
ան ինձ ապաւնէն է , և զիս կենդա
նի կու պահէ , ես յու մնից կու դո
ղամ և կու սարսափիմ աշխարհիս
վերայ :

Եւ յսինքն , երբ որ չար և անօրէն
մարդ իբր կատաղած շան նման ինձ

մտ

մօտկացան և ինձ վերայ վազեցին
որ զիմ միսս ուտէին նոքա որ զիս
կուտէրացնէին, և ինձ թշնամու
թի կանէին, իւրեանք տկարացան
անուժացան, և ի վայր անկան:

Եւ յիսկէն, զի որոյ իմ յոյսս այն
պէս հաստատէ որ թէ իմ թշնա
միքն ինձ վերայ կուտ և պատե
րազմ այլ պատրաստեն, իմ սիրտս
չի վախեր * և թէ ինձ վերայ զօրք
և արքար այլ գայ, և դէմադէմ
ինձ հետ կուտ այլ մտնու, սակայն
այն ժամանակն այլ քեզ եմ յու
սացեր տրամ:

Եւ յիսկէն, իմ խնդիրսն այ միայն
մէկ իբրնէ և հանապազ զայն կա
ղաչեմ * որ ինձ այնչափ շնորհ տայ
որ քանի որ ես կենդանի եմ իւր
տեղեկեցնոյ մէջն բնակիմ և
իւր օրհնաբանութեն մասնակից
լինիմ:

Եւ յիսկէն, և այն տեղն ես իմ տն
այ փառքն և վայելչութիւն միշտ
տեսանեմ * և վարդապետաց եկե
ղեցնոյ, և գրոց սրբոց յաճակոյս
կողմանէ պատուիրանք և հրա
մանք տալն, մեկնելն զբանս ան
այինս և քարոզելն, իւր տաճարի
միջու մն լսեմ:

Եւ յիսկէն, զէրէքանի որ ինձ փոր
ձանք և վատ օր հանդիպեցաւ, նա
զիս ծածկեց և պահեց իւր տաճա
րի միջու մն * և իւր խորանի ծա

ծուկ

իմ * նեղեցիք իմ և
թշնամիք իմ, նք տկա
րացան և անկան:

Թէ պատրաստիցի ի
վր իմ պատերազմ,
ոչ երկեցէ սիրտ իմ *
թէ յարեցէ ի վր իմ
ճակատմարտ սակայն
և յայսմիկ ի քեզ տր
յուսացայ:

Օ մի խնդրեցի ի
տնէ և զսոյն աղաչեմ
* բնակիլ ինձ ի տան
տն զամ աւուրս կե
նաց իմոց:

Տեսանել ինձ զվայ
ելչութիւն տն * և հրա
ման տալ ի տաճարի
նորա:

Ու անհեաց զիս ի խո
րանի իւրում յաւ
ուր չարի * ընդ յար
կաւ արար զիս ի ծած
կոյթ խորանի իւրոյ:

Ի վիմի բարձր արա
րէր զիս * և այժմ
բարձր արա՛ զգլուխ
իմ ի վր թշնամեաց
իմոց :

Շուրջ եղէց և մա
տուցից ի խորանի նր
զպատարագ օրհնու
թե * օրհնեցից և սաղ
մոս ասացից տն :

Լուր տէր ձայնի
իմում զի կարդացի
առքեզ * ողորմեաց
ինձ , և լուր ինձ , զի
քեզ ասաց սիրտ իմ *
և խնդրեցին երեսք
իմ * զերեսս քո տր
խնդրեցից :

Սի դարձուցաներ
զերեսս քո յինէն *

ծուկ տեղումն զիս ընդ յարկաւ
արար , իբր գաղէց , կամ գաղ
տուկ տեղ մոցոյց :

Լսիմքն , դու տր ան զիս իմ նե
ղութե և իմ վշտերի միջումն այն
պէս անփորձ պահեցիր ինչպէս թի
զիս մին բարձր ապառաժ քարի վր
հանէիր , որ ոչոք չկարենայր ինձ
վրաս հասուցանել * այժմ ևս կա
ղաչեմ զքեզ . որ զիմ գլուխս իմ
թշնամեացն վր բարձրացուցա
նես , իբր ինձ կարողութե և յաղթու
թի տաս ընդէմ թշնամեաց իմոց :

Լսիմքն , որ ես իմ այ սբ սեղա
նի բողոքն շուրջ գալով , նր սբ
տաճարի միջումն իւրն օրհնութե
պատրագ մատուցանեմ * օրհնեմ
զիւր սբ անունն , և ուղմոս ասեմ
իմ ճշմարիտ և կենդանի տն :

Լսիմքն , ուստի կու աղաչեմ
զքեզ տր ան , որ իմ աղօթից
ձայնն լսես , զէրէ դէպքեզ աղա
ղակեցի * ողորմիր ինձ , և ահանջ
դիր ինձ , զէրէ իմ սիրտս քեզ
ասաց , իբր իմ սիրտս քեզ միայն
ցանկացաւ * և իմ երեսս զքեզ
խնդրեց , իբր իմ անձս և իմ հո
գիս զքեզ սիրեց * և ես տր ան
միշտ քո երեսդ կու խնդրեմ , իբր
քո շնորհդ , քո ողորմութիդ կու
զեմ , որ ինձ պարգևես :

Լսիմքն , վս որոյ կրկին կաղա
չեմ զքեզ , քո երեսդ մի դարձու
ցա

ցաներ ինձանից * և մի՛ հեռանար
քոյ ծառայէդ բարկանալով իմ
մեղացն վերայ • իբր զիս քոյ շնոր
հացդ մի՛ զրկեր:

Լ՝ յսինքն, ինձ օգնական եղիր
տր անձ, իմ նեղութե միջումն *
զիս իմ սխալանացն համար մի՛
անարգեր, և զիս իձեռաց մի՛ Թո
ղութ, զէրէ դու իմ անձն ես, իմ
տրն ես, և փրկիչն ես:

Լ՝ յսինքն, որ ես զիս միջութարե
լով ասեմ, Թէ իմ ծնող հայրս,
և իմ ծիծ տո՛ւող մայրս զիս բաց
Թողին և մոռացան * և իմ տրն և
ստեղծողն զիս ընդունեց և նա
խախնամեց:

Լ՝ յսինքն, քոյ օրինաց և պատուի
բանաց ճանապարհին տր անձ զիս
գիտակ և վերահասու արա՛ * և
ինձ առաջնորդէ դէպ իբր շիտակ
շահիղն, իբր դէպ իբր կամքդ կա
տարելոյ ուղիղ և բարակ ճանա
պարհն:

Լ՝ յսինքն, և կաղաչեմ զքեզ որ
զիմ Թշնամիքն ինձ վր չի ծիծա
ղացնելոյ համար, զիս ինձ նեղա
ցնող և վշտացնող ատելի մարդ
կանց ձեռքն չի մատնես, և իմէջ
փորձութե չի ձգես:

Լ՝ յսինքն, զէրէ մեղաւոր և անի
րաւ վկայք ինձ վերայ են Թափեր
* և իւրեանց անօրէնութե և
չարութե ինձ վերայ սուտ կա

R սեն

և մի՛ խոտորիր բար
կութե՛ իծառայէ
քումէ:

Օգնական իմ լեր տր
* մի՛ անարգեր զիս,
և մի՛ Թողութ զիս անձ
փրկիչ իմ:

Հայր իմ և մայր իմ
Թողին զիս * և տր իմ
ընկալաւ զիս:

Օրէնադէտ արա՛ զիս
տէր ի ճանապարհի
քում * և առաջնոր
դեա՛ ինձ ի շահիղս
քո ուղիղ:

Ս Ե Թշնամեաց իմոց
մի՛ մատներ զիս ի
ձեռս նեղաց իմոց:

Յարեան իմերայ իմ
վկայք մեղաց * և ստե
ցին ինձ յանօրէնութե
Թէ իւրեանց:

Դէ

Տաճարացի տեսա
նել զբարութիւնն
յերկրին կենդանեաց
համբեր տն և քաջա
լերեաց * զօրացի
սիրտքո, և համբեր
տն :

Տաճար . 16

Սաղմոս Դ աւթի .

Սաղմոս . ԻԷ :

Առաջիկայ տրկար
դացի ան
խմ, մի
լուեր յինէն * մի՛ եր
բէք լուիցես յինէն,
նմանիցիմ այնոցիկ
ոյք իջանեն ի
դուբ :

Լուր տր ձայնի խն

սեն և զիս կու բամբասեն :
Եւ յսինքն, բայց ես հաստատ յու
սով հաճատացերեմ, որ իմ այ
բարութիւն տեսանեմ կենդանեաց
երկրումն, իբր յերկնից արքայու
թեան միջումն * ուստի զիս կու
յորդորեմ հանապաղ և կասեմ,
թէ համբերէ՛ քոյ այ ողորմութեն
և մի՛ վախեր * սիրտդ պինտ բռնէ
և համբերէ՛ և ըսպասէ՛ հաստա
տուն յուսով քո աստուծոյդ,
մինչև որ քեզ ճարանէ, և ողորմի :

Իբր, զայս սաղմոսս ինքն դաճիթ
է ասացեալ :

Եւ յս սաղմոսումն կու աղաչէ մար
դարէն զանձ որ իւրն օգնական լի
նի, և յետ ընդունելոյ զօգնութիւն
շնորհակալ կու լինի :

Այսինքն, տր անձ դէպ քեզ
աղաղակեցի, ինձանից
մունձ մի՛ կենար, ինձ
ականջ արա՛, և քո մխիթարական
խօսքն և պատասխանին ինձանից
մի՛ պակասաներ * և քո ականջդ
և բերանդ ամենևն ինձ դէպ ինձ մի՛
խփեր, որ սաստիկ տրամուրդնէս
չի՛ նմանիմ մեռած մարդկանց որ
կու իջանեն ի՛ դուբ, իբր ի՛ գե
րեզման :

Եւ յսինքն, իմ խնդրուածքիս

ձայ

ձայնին ահանջ արա՛ւոր անձ երբ որ
դէպքեզ աղաչանք կանեմ * և
երբ որ սրտի մտօք իմ ձեռքերս
կուբարձրացնեմ դէպ 'ի քո նշ
տաճարդ, իբր դէպ 'ի յերկինս և
դէպ 'ի յաթուռ անութեքոյ:

Ստինքն, և զիմ անձս անհա
ւատ մարդկանց թիվն մի՛ դնել *
և այնպիսի մարդկանց հետ որ անօ
րէնութի կուգործեն զիս մի՛ մեր
ժեր և մի՛ կորուսաներ:

Ստինքն, որ իւրեանց ընկերներ
ըին և բարեկամներին հետ խաղա
ղութե՛ և սիրով կուխօսին * և
սրտերն չարութե՛ և նենգութե՛
և խորամանկութե՛ լինէ:

Ստինքն, ուստի դու քոյ ար
դար դատաստանովդ տուր նոցա
իւրեանց գործոցն գորայ * և իւր
եանց անօրէն և չար սովորութե
և շուրջ գալոյն գորայ հասու
ցումն արա՛նոցա:

Ստինքն, իւրեանց ձեռաց չար
գործոցն գորայ տուր նոցա * և
ինչ պատժի և պատու հասի որ ար
ժանի են, հատուցումն արա՛ նոց
ասա և 'ի հանդերձելումն. զէրէ
դու արդար դատաւոր ես:

Ստինքն, զէրէ չուղեցին նոքա
ամենևին իմանալ նոց գործքն,
իբր չուղեցին նոքա բարի գործոց
հետևիլ, որ նորանով նոց դուր
գային և հաճոյանային * և նոց ամե

դրո՛ւածաց իմոց յա
ղաչել ինձ առքեզ *
'ի համբառնալ ձե
ռաց իմոց 'իտա
ճար նբքո:

Ս'ի համարիր ընդ ամ
պարիշտս զանձն իմ *
և մի՛ ընդայնսով որք
գործեն զանօրէնութե
թի կորուսաներ զիս:
Այք խօսին զխաղա
ղութի ընդ ընկերս
իւրեանց * և չարու
թի է՛ 'ի սիրտս նոցա:

Տուր նոցա տր ըստ
գործոց նոցա * ըստ
անօրէնութե դնացից
նոցա, հատո՛նոցա:

Ըստ գործոց ձեռաց
նոցա հատո՛նոցա *
զհատուցումն նոցա
նոցին:

Ոչ իմացան նոքա ըզ
գործս տն * և ոչ 'ի
գործս ձեռաց նորա
հայեցան * կործա
նեցեա զնոսա, և

այլ մի՛ շինեսցին :

Օրհնեալ է՛ Խոր զե՛
լուաւ ձայնի աղօ
թից իմոց * Խորօգնա
կան իմ և պաշտպան
իմ :

Ինայտուսացաւ սիրտ
իմ, և օգտեցաւ * և
զո՛ւարճացաւ մար
մին իմ * և ես կամօք
իմովք խոստովան
եղէցնմա :

Տո՛ զօրութի՛ Ժողո
վրդեան իւրոյ * ապա
նէն փրկութի՛ օծե
լոյ իւրոյ :

նահարողութե՛ն և զարմանալի
գործոցն չի՛ նայեցան * վս որոյ
կործանէ՛ և փչացուր զիւրեանք,
որ այլ չկարենան զիւրեանց գը
լուխն բարձրացուցանել, և պար
ծենալ իմէջ մարդկան :

Եւ յսինքն, որ ես տեսանելով քո
ողորմութի՛դ և գթութի՛դ դէպ
ինձ, և քո արդարութի՛դ դէպ
առնոսա, ասեմ թէ օրհնեալ է՛ Խոր
որ իմ աղօթից ձայնն լսեց * այն
Խորն և Խորն կասեմ, որ միշտ իմ
Խորն եղութի՛ միջումն ինձ օգնա
կան և պահապան եղաւ, և զիս
փրկեց յամ փորձութի՛ :

Եւ յսինքն, զէրէ՛ ինա յուսա
ցաւ և ապաւինեցաւ իմ սիրտս,
իբր իմ հողիս և միսիթարութիւն
և օգտութիւն դտաւ * և առա
նել ցնծութի՛ս բոլոր մարմինս
այլ զո՛ւարճացաւ, և զօրացաւ *
վասն որոյ յօժար կամօք և ուղիղ
սրտիւ կու խոստովանիմ և կու
օրհնեմ և կու փառաբանեմ զիւր
եք և ամէնօրհնեալ անունն :

Եւ յսինքն, զէրէ՛ Խոր Խոր հա
նաւացեալ Ժողովրդեան զօրու
թիւն և կարողութիւն և փառքն և
պարծանքն է՛ * և իւր օծեալ թա
գաւորի յաղթութե՛ն ձեռնառու
և օգնական է՛ :

Կամ թէ որդե՛ոյն իւրոյ միածնի
յի քի փրկագործութե՛ն որ պիտի

անէ

անէ մարդկային ազգիս ազատելով
զնոսա ի դերութեն սատանայի
միշտ կամակից և ձեռնառու և օգ-
նական է:

Լ՝ յսինքն, ուստի միշտ կաղաչեմ
և կասեմ, Թէ Խոր Խժ դու փրկէ
զքո Տաճարացեալ Ժողովուրդդ
իմեղաց * դու օրհնէ՛ զքո Ժառան-
գութիդ, և լից զԼուրեանք զանա-
զան շնորհօք * և դու արածէ՛
զԼուրեանք քո Տարազատ ոչխար
ներինման, որ չի մոլորին * և դու
բարձրացուր և փառաւորէ զԼու-
րեանք երկնային փառօք մինչև յա-
ւիտեան:

Իբր, զայս սաղմոսս ինքն դաւիթ
է ասացեալ:

Լ՝ յս սաղմոսումս կու յորդորէ
մարգարէն զքրիստոնէյս որ սրտի
մտօք ծառայութիւնեն անց:

Լ՝ յսինքն, ով քրիստոնէից վար
դասեալք, քահանայք և Ժողո-
վուրդք որ սբ աւագանի շնորհօքն
որդիք անկապիք * ձեր խրատովն,
ձեր քարոզութեն, և ձեր բարի
օրինակովն անց զօգերի ձագեր մա-
տուցէք * իբր պնտադլուիս, ան
Տաճան, և կամապաշտ աղբաց զար-
մեղն և զաւանդներն ճանապարհ
բերէք, և դարձուցէք ի Տաճարն
քրիստոսի:

Լ՝ յս

Փրկեա՛ զԺողովուրդ-
քո * և օրհնեա՛ զԺա-
ռանգութիւք * Տո-
վուեա՛ * և բարձրա-
ցո՛ զնոսա մինչև յա-
ւիտեան:

Տուրք. 11.

Սաղմոս Դաւթի:

Սաղմոս ԻԸ.

Սատուցէք Խն որ
դիք անց * մատուցէք
Խն զորդիս խոյոց:

Ստուգէք տեառն
զփառս և զպատիւ *
մատուցէք տեառն
զփառս անուան նր
* և երկրպագեցէք
տն' իսրահայրքութե
նորա :

Ձայն տն' իվրջուրց
* և անժ փառաց որո
տաց * և տրինքն իվր
ջուրց բազմաց :

Ձայն տն' զօրութիւն
* և ձայն տն' մեծ
վայելչութիւն :

Ձայն տեառն փշրէ
զմայրս * և մանարէ
տր զմայրս լիբա
նանու :

Մօսիսն , և նոցա հետ միաբե
րան այ փառք և պատիւ մատու
ցէք * այ սուրբ անուան փառք
տուէք * և այ սրահի միջումն , իբր
նք եկեղեցւոյ միջումն իւրն խո
նարհութիւն երկրպագեցէք , և
զամենօրհնեալ անուան նորա դո
վեցէք :

Մօսիսն , այ ձայնն ջրերի վերայ
է . իբր նք անետարանի քարոզու
թիւն ամեն ազգերի վերայ է * զէ
րէ ինքն անժ որ ամեն փառաց տր է
երկնից որոտաց 'ի ձեռն նք առա
քելոցն յոհանու և յաղոբայ . որ
իւր ճշմարտութիւն յայտնէր աշ
խարհի * և ինքն տրն իւր հոգ
ւոյն սրբոյ շնորհօքն շատ և զանա
զան ազգերի և ժողովրդների վր
կուտիրապետէ , որ դարձուցանէ
զիւրեանք 'ի գիտութիւն ճշմար
տութե :

Մօսիսն , նք անետարանի քա
րոզութիւն որ այ ձայնն է , հոգ
ւոյն սրբոյ զօրութիւն և նշանօքն
և արուեստովքն հաստատեցաւ *
և նոյն անժային ձայնն մեծ վայել
չութիւն փառք և հրաշիւք յայտնե
ցաւ և տարածեցաւ իվր երկրի :

Մօսիսն , այ ձայնն կուկորա
տէ զմայրի ծառերն , իբր նք անե
տարանի քարոզութիւն կու պա
պանձեցուցանէ և կուխորտակէ
զդիս , իբր զկուռս , և կուհալածէ

զգես և զայս պիղծս * և ինքն
տրն կու մանտրէ զծառս լիբանա
նու . իբր կու յաղթէ զբնաւս փիլի
սոփայս , և զամ աշխարհիս բռնա
ւոր թագաւորքն և իշխանքն :

Լ՝ յսինքն , և կու մանտրէ , և կու
փշրէ զիւրեանք լիբանանու սարի
մատղաշ և կակուղ ծառերին
նման * և սիրելի և գեղեցիկ քէր
կէ տանի ձագերին նման , հեշտու
թիւ կու որսայ զիւրեանք , և կու
սլատու հասէ :

Լ՝ յսինքն , այ ձայնն կրակի բոցնկը
տոր կտոր կանէ . իբր զիւր հոգւոյն
սրբոյ շնորքն կու բաժանէ ամենե
ցուն ում որ կուղէ * և նոյն ձայնն
կու շարժէ զանապատն . իբր հե
թանոսաց աղզն կու կոչէ 'ի ճշմա
րիտ հաւատս * և կու խռովեցու
ցանէ զանապատն կաղէս . իբր
զհրէից աղզն կու գայ թաղեցնէ :

Լ՝ յսինքն , այ ձայնն կու հաստա
տէ ճէյրաններն . իբր այնպիսի
մարդիքն , որ ճէյրաններինման
կուղէին թռչիլ յերկինս , բայց
չէին կարեր իւրեանց տկարուէն
համար , ամենոցա իւր միածին որ
դւոյ սիրոյն համար կարողութի
կուտայ որ հեշտ կարենան թռ
չիլ գէպ 'ի յերկինս * և նոցա օռ
մաններ կու յայտնէ . իբր իւր
ամային ծածուկ խորհրդներն
կու բացայայտէ , և երկնային ճշ

մար

Սանրեսցէ զնոյն ուն
մատաղատունին լի
բանանու * և որ սի
րելին է , ուն զորդիս
միեղջերուի :

Չայն տն հատանէ
զբոց հրոյ * ձայն տն
շարժէ զանապատն *
և խռովեցուցանէ
տր զանապատն
կաղէս :

Չայն տն հաստատէ
զեղջերուս * և յայտ
նի առնէ զանապատն :

Ստաճարի նորա ամե
նեքեան տասացեն
զփառս նմա :

Տ՛ր զճեղհեղս նս
տուցանէ , և ցածու
ցանէ * Թագաւորէս
ցէ տր յաւիտեան :

Տ՛ր զգորութիւն ժո
ղովրդեան իւրոյ տա
ցէ * և օրհնեսցէ
զժողովուրդ իւր 'ի
խաղաղութե :

Տալմ. 11.

Սաղմոս օրհնութե նաւակա
տեաց տանն Դաւթի :

Սաղմոս . ԻԹ .

մարտութեն վերահասու կանէ :
Լ. յսինքն , որ ամբն միաբերան
տուանց այլայլութե հարազատեղ
բարցնման սիրով իւր սբ եկեղե
ցւոյ միջումն դոհանան և փառք
տան իւրեանց ստեղծողին :

Լ. յսինքն , զերէ տր ամբ բովան
դակ աշխարհիս զանազան ազ
գերն և ժողովրդներն կուխաղա
ղացուցանէ և կուհնազանդեցնէ
իւր սբ աւետարանի քարոզութեն
* և ինքն յաւիտեանս յաւիտե
անց նց միջումն կուԹագաւորէ :

Լ. յսինքն , և իւր հաւատացեալ
ժողովրդեանն կարօղութի կու
տայ որ կարենան պատերազմիլ
ընդէմ հնարագործութեանն սա
տանայի * և կու օրհնէ զիւրեանք
իւր երկնային խաղաղութինն նց
պարգևելով :

Իբր , զայս սաղմոսս ասաց դաւթ
երբոր շինվեցաւ և կատարվեցաւ
իւր տունն , որ օկսեր էր 'ի յամրո
ցին երուօաղէմի :

Լ. յս սաղմոսումն շնորհակալ կու
լինի մարդարէն և կու դոհանայ
զայ թէ վս ինքեան և թէ վս այլոց
ազատելոց 'ի հոգեկան և 'ի մար
մնական հիւանդութե , կամ թէ
կուխօսի վտանքի ազատելոյն 'իմա
հոգանէ :

Լ՝ յսինքն, Խորանձ ես քո սուրբ
անունդ կու բարձրացուցանեմ
և կու փառանորեմ, զերէ դու
զիս ընդունեցիր և պահպանեցիր
և չի Թողիր որ իմ Թշնամիքն ինձ
վերայ ուրախանային:

Լ՝ յսինքն, Խորանձ, ես իմ հոգ
և որ և մարմնանոր հիւանդութեան
միջումն դէպքեղ աղաղակեցի, և
դու զիս բժշկեցիր * Խորանձ դու
զիս դժոխքէն հանեցիր, իբր
բռնէ Թէ զիս ի գերեզմանէն
դու քաշեցիր * և զիս փրկեցիր
մեռած մարդկանց ընկերութե
նէն որ կու իջանեն ի գուբ, իբր
ի գերեզման մահու:

Լ՝ յսինքն, ով ոք և բարեպաշտ
մարդիք, սաղմոս ասացէք և դուք
ցէք զանձ ուղիղ սրտիւ * և զիւր
բարութիւն և սրբութիւն յիշե
ցէք հանապազ և խոստովանե
ցէք:

Լ՝ յսինքն, և Թէպէտ երբեմն
մեր սխալանաց և մեղացն համար
իւր ցատման և բարկութեան մի
ջումն կու սրտմտի և կու զայրա
նայ մեզ վր * բայց իւր անձային և
հայրական կամքն միշտ այն է, որ
մեզ անմահական կեանք և ան
վախճան բարութիւ պարգևէ:

Լ՝ յսինքն, և Թէ երբեմն մեր մե
ղաց և յանցանացն համար զմեզ
կու պատժէ, երիկունս Թէ փոշի

S

մանե

Բարձր առնեմ զքեզ
Խոր, զի ընկալար զիս
* և ոչ ուրախ արա
րեր զԹշնամիս իմ
յիս:

Տրանձ իմ կարդացի
առքեղ, և բժշկեցեր
զիս * Խոր հաներ ի
դժոխաց զանձն իմ *
փրկեցեր զիս յայնցա
նէ ոյք իջանեն
ի գուբ:

Սաղմոս ասացէք Խոր
ոք և Խորա * խոստո
վան եղերուք յիշա
տակի սրբութե նր:

Սրտմտութիւն իբար
կութե Խորա * և
կեանք են ի կամաց
Խորա:

Բնդերեկոյս հանգի
ցեն լալիք * առանձ
տուցեղիցի ուրիշութի
Ժ

Եւ ասացի իբարե
կենդանութիւնս
թիւնս սասանեցայց
յաւիտեանս :

Տո՛ր իկամսքո ետուր
գեղոյ իմոյ զզօրութի
* դարձուցեր զե
րեսսքո յինչն, և ես
եղի խուփեալ :

Եւ քեզ տր կարգա
ցի, առ անձ իմ աղաղա
կեցի * զինչ օգուտ
է քեզ յարեանս իմի,
թիւն իջանեմ ես յա
պահանութիւնս :

Սի թիւ Տող խոստո
վան առնիցի առ քեզ
* կամ պատմեցի ըզ

մանելով և զղջանալով տեղեր
նիս մասնենք, տրտմութիւն և
լացն վերջ կուլինի * և առանձօտն
դարձեալ իւր ողորմութիւն և
հայրահան գթութիւն կուրախա
ցուցանէ զմեզ և կուսիթարէ :
Եւ յսինքն, ես իմ ուրախութիւն
և հանգստութիւն միջն ասացի իմ
մտաց միջումս, թիւն յաւիտեանս
յաւիտենից այլ չեմ տասանիր .
իբր այլ նեղութիւն վիշտ չեմ քա
շեր, և այսուհետեւ այլ զանազան
փորձութիւն միջ չեմ անկանիր :
Եւ յսինքն, զերէ դու տր անձքո
տր կամօքդ իմ գեղեցկութիւն իմ
փառքն և իմ պատիւն զօրացուցիր
և առաքացուցիր * և ես դեռ այս
մտաց միջն իբեմ, դու զքո երեսդ
ինձանից դարձուցիր իմ մեղացն
համար, և ես անկայ իմիջ հողե
կան և մարմնական հիւանդութիւն,
և սաստիկ տրտմեցայ :

Եւ յսինքն, տեսայ տր անձքո թիւն քե
զանէ իզատ այլ ճար չունիմ, դար
ձեալ դէպքեզ աղաղակեցի, և
զքեզ աղաջեցի * և ասացի, թիւ
տր անձքո, ինչ շահ կամ ինչ օգուտ
կուլինի քոյ առաջ և դիմ արնիցն
թիւն որ ես մեռանիմ, և իջանեմ ի
հող, և ապականվիմ :

Եւ յսինքն, մի թիւն ես որ մեռանիմ
և հող դառնամ, իմ հողս կարէ մի
քո տր անուանդ խոստովանիլ * կամ

Թէ կարէ մի զքո ճշմարտութիդ
և զքո ծածուկ և սքանչելի խոր
հուրդդ պատմել աշխարհի:

Լ՝ յսինքն, և դեռ ես այս խօս
քերս չէի կատարեր, իսկոյն տրւած
ինձ լսեց և ողորմեցաւ * և ինքն
տրն իւր բարեգթութիւն իմ հո
գեկան հիւանդութե միջումն
ինձ օգնական և ցանակից եղաւ:

Լ՝ յսինքն, զիմ սուգս յուրա
խութի փոխարկեց * զիմ պատա
ռած և կտրատած քուռչ շորերս
հանեց, իբր զիս իցանէ և իտրտ
մութե ազատեց * և ինձ ուրա
խութե շորեր հագոյց, իբր զիմ
սիրտս և հոգիս մխիթարեց:

Լ՝ յսինքն, որ իմ փառքս իբր իմ
հոգւոյս զօրութիւն միշտ քեզ
սաղմոս ասեն * և ես ամենևին չի
զ զջամ և չի փռչիմանիմ իմ բարի
դիտանորութիւնս * տրւած, յանի
տեանս յանիտենից ես զքո սուրբ
անունդ կուգովեմ և կուխոստո
վանիմ, վասն քոյ անչափ բարերա
րութեան որ ինձ արարիր:

Իբր, զայս սաղմոսս ասել պարտին
բարեպաշտ մարդիք, երբոր կամ
ի յանհաւատից բռնութիւն, և
կամ ի սատանայական պատերազ
մէ կու ազատին. հաստատուն կա
լով և քաջութիւն համբերելով:
Լ՝ յս սաղմոսումս կուքաջալերէ

ճշմարտութիւն քո:

Լ՝ ունալ ինձ տր և
ողորմեցաւ * և տր
եղև ինձ օգնական:

Դարձոյց զսուգ իմ
յուրախութի * և
զերծ յինէն զքուրց
* և ինձ զգեցոյց զու
րախութի:

Որպէս սաղմոս ասա
ցեն քեզ փառք իմ *
և մի՛ զ զջացայց * տր
ւած իմ յանիտեան
խոստովան եղէց
քեզ:

Տ ունք. 12

Ի կատարած սաղմոս դաւ
թի. օրհնութի նահատա
կութեան:

Մ քեզ տէր յու
սացայ, մի'ամա
չեցից յաճիտ
եան * յարդարութե
քում փրկեա՛ զիս և
ապրեցո՛ զիս :

Խ ոնարհեցո՛ առիս
զուհին քո * և վաղ
վաղեա՛ ի կեցուցա
նել զիս :

Լ եր իմ անձ պաշտ
պան * և տունս պա
հինի ապրեցուցա
նել զիս * զի հզօրիչ
իմ, և ապաւնէն իմ
դու ես :

Ս ասն անուն քոյ
առաջնորդեցես ինձ
* և սնուցես զիս *
և հանցես զիս յորո

մարդարէն թէ զինքն և թէ զայլս
դուլով ազատեցեալ իսկանդէ :

Ս յինքն, տր անձ, քեզ եմ
յուսացեր, և իքոօդ
նութիդ եմ ապաւնի
ներ, քո անձային խնամքդ, ինձա
նից ամենևին պակաս մի' աներ, որ
ես յաճիտեանս յաճիտենից չամա
չեմ իմ թշնամեաց և ատելեաց
առաջին * քո արդարութիւն և
քո ճշմարիտ խոստմունքովդ զիս
փրկէ և ազատէ ամէն փորձանքէ,
թէ իհողեկանէ, և թէ իմարմնա
կանէ :

Լ յինքն, քո անձային ականջդ
ցածացուր դէպ ինձ, և լսէ իմ
աղօթքիս և խնդրո՛ւածքիս * շու
տով ինձ յօգնութի հասիր, և
փրկէ զիս իմ երևելի և աներևոյթ
թշնամեաց ձեռքէն :

Լ յինքն, դու ինձ խնամք տար
և պահապան եղիր * և ապաւնինե
լոյ ամուր արուն եղիր, որ զիս փր
կես և ազատես իմ թշնամեաց և
ատելեաց ձեռքէն * զէրէ դու ես
իմ ուժն և կարողութիւն և իմ օգ
նականն և ձեռնտուն :

Լ յինքն, քոյ սբ և ողորմած
անունդ համար այս մոլորած
աշխարհումս ինձ ճանապարհ
տուր * և քո շնորհօքդ և անձային

միթարութիւնդ զիս կերակրէ *
 և ազատէ զիս այս թալաքէս որ իմ
 երևելի և աներևոյթ թշնամիքն
 սարքեր են ինձ համար , որ զիս
 որսան :

Լ՝ յսինքն , դու իմ խնամք տանօղ
 և հոգաբարձու տրն ես * զիմ
 խեղճ հոգիս քո ձեռքդ կու յանձ
 նեմ , և կու ապսպարեմ , որ անսա
 սան պահես զնա 'ի յորոգայթից
 սատանայի :

Լ՝ յսինքն , դու որ ճշմարտութե
 և ուղղութե սիրող անձ ես , զիս
 շատ և զանազան փորձանքէ և նե
 դութենէ փրկեցիր * և ատեցիր
 զայնպիսի մարդիքն որ իւրեանց
 սրտումն փուչ և ընդունայն ահ
 և երկիւղ կու պահեն , որ չի լինի
 թէ քո անձային պատուիրանքդ
 պահելով թերահաւատ և մարմ
 նասէր մարդկանց դուր չի դան :

Լ՝ յսինքն , բայց ես այսպէս մտքերս
 դէն ձգելով իմ տրն և անձն յու
 սացայ * և կու հաւատամ որ քոյ
 փրկութե միջումն , իբր քո ողոր
 մութե և նախախնամութե մի
 ջումն ցնծամ և ուրախանամ
 միշտ և հանապազ :

Լ՝ յսինքն , զէրէ շատ անգամ նայ
 եցար և տեսիր զիմ խղճութիւն և
 զիմ սրտիս խոնարհութիւն * և
 զիմ անձս , իբր զիմ հոգիս զանա
 զան վշտերէ ազատեցիր * և զիս

ինձ

դայթէ յայսմանէ որ
 թագուցին ինձ :

Դու ես պաշտպան
 իմ տր * և 'ի ձեռքո
 յանձն առնեմ զհո
 գի իմ :

Փրկեցեր զիս տր ան
 ճշմարտութե * ատե
 ցեր զայնոսիկոյք պա
 հեն զերկիւղ սնոտի :

Ես 'ի տր յուսացայ
 * ցնծացայ և ու
 րախ եղէց 'ի փրկու
 թե քում :

Օ 'ի հայեցար 'ի խո
 նարհութի իմ * և
 փրկեցեր 'ի վշտաց
 զանձն իմ * և ոչ մատ
 նեցեր զիս 'ի ձեռս

նեղաց իմոց * և կա
ցուցեր յանդորրու
զոսս իմ:

Ողորմեաց ինձ տր զի
նեղեալ եմ ես * խռո
վեցաւ 'ի սրտմտուէ
ակն իմ, անձն իմ, և
փոր իմ:

Պակասեցան 'ի ցա
ւոց կեանք իմ * և
ամբ իմ յոգւոց ելա
նելոյ:

Եւ քատացաւ խոկա
րութիւն զօրութիւն իմ
* և ոսկերք իմ խռո
վեցան:

Բան զամենայն թշ
նամիսն իմ եղէ ես նա
խատդրացեաց իմոց
յոյժ * ահ և երկիւղ
ծանօթից իմոց:

ինձնեղացնող մարդկանց ձեռքն
չի՛ մատնեցիր * և զիմ ոտքերս
հանգիստ և արձակ տեղ կանդնե
ցուցիր, իբր զիս ամէն փորձանքէ
ազատեցիր, և հանգստացուցիր:
Եւ յսինքն այժմ ևս նոյն յուսովն
կաղաչեմ զքեզ տր տօ՛, որ ինձ
ողորմիս, զէրէ մեծ նեղութեմի
ջում եմ * և սաստիկ բարկու
թեանս և զայրացմանէս աչքերս,
հոգիս, և փորս, իբր ըստամոքս և
սիրտս խռովեցաւ տկարացաւ,
նո՛ւաղեցաւ, և 'ի զօրութեանէ
անկաւ:

Եւ յսինքն, և զանազան ցաւերի
և վշտերի դէմ տալով և համբերե
լով, իմ կեանքս կարճացաւ * և
շատ հոգւոց հանելով և տըքա
լով այս դառն աշխարհիս վերայ
տարիքս պակասեցաւ, և նո՛ւաղե
ցաւ:

Եւ յսինքն, սաստիկ տկարութիւնս
զօրութիւն և ուժս աղքատացաւ,
իբր նո՛ւաղեցաւ և անզօրացաւ
* և ոսկումանքս և ջւերս անուժա
ցան, և թուլացան:

Եւ յսինքն, իմ այս տառապանքիս
և նեղութեանս միջումն անելի
քան զիմ թշնամիքն ծաղր և նա
խատիւնք եղայ իմ դրացներիս *
և իմ ծանօթներին ահ և երկիւղ
դարձայ, իբր իմ ճանաչ բարե
կամներն ահ և երկիւղ կուքա

շէին, թէ չիմացվին թէ ինձ բա
րեկամ և սիրելի են:

Լսինքն, ո՛վ որ զիս կուտեսս
նէր՝ իդուրսն, կամ՝ խփողոցն *
կուփախէր և կուհեռանայր ին
ձանից, թէ չիլինի թէ հեռանիս
սիմ, կամ ծանօթութի անեմ:

Լսինքն, մեռած մարդի նման
ամենեցուն սրտէն և մտքէն հե
ռացայ և մոռացվեցայ * և մէկ կո
րած իբրինի նման անյիշատակ և
անյայտ եղայ:

Լսինքն, զէրէ ես իմ կշտիս
եղած շատ մարդկանց բերանէն
իմ ականջովս լսեցի որ ինձ վատ կա
սէին և զիս կուբամբասէին * և
երբ որ մէկ տեղ կուժողովվէին
խորհուրդ կանէին թէ զիմ հո
գիս առնուն * բայց ես այս ամէն
նեղութեամբ միջումն իբեզ միայն
յուսացայ տրամ:

Լսինքն, և ասացի թէ դու ես
իմ տրն և իմ ամեն * և իմ ժա
ռանգութիւն, իբր իմ բարիքն, իմ
լստացուն՝ ամենքն, իմ փառքն և իմ
պատիւն, քո ձեռքումդ է:

Լսինքն, փրկէ՛ զիս ուրեմն տր
ամ իմ թշնամեաց ձեռքէն * և
յայնպիսի մարդկանց հնարադի
տութիւն, որ զիս կուհալած են,
և անհանգիստ կանեն այս աշխար
հիս վերայ, ազատէ՛ զիս:

Լսինքն, տրամ քո պայծառ և

զոն

Լմենքեան ոյք տե
սանէին զիս արտաքս
* փախէին յինէն:

Սոռացեալ եղէ ես
ոմ մեռեալ խորտէ *
և եղէ ես ոմ զանօթ
կորուսեալ:

Օ ի լուայ ես զբամ
բասանս բազմաց որք
շուրջ էին զինւ * ի
ժողովիկ նոցա իմիս
սին առնուլ զանձն
իմ խորհեցան * այլ
եւ իբեզ տր յուսա
ցա:

Լսացի դու ես ամ
իմ * և իձեռս քո է
ժառանգութի իմ:

Փրկեա՛ զիս իձեռաց
թշնամեաց խնոց * և
ի հալածչաց խնոց:

Լքեւեցո՛ զերեսս քո

իծառայս քո* ապրե
ցո՛վիս Խոր ըստ ողոր
մութե քում* Խոր
մի՛ յամօթ եղէց զի
կարդացի առ քեզ:

Լ՝մաչեացեն ամպա
րիշտք, և իջցեն ՚ի
դժոխս* և համրեղե
ցին շրթունքներնդ ա
նորք որք խօսին զար
դարոյ զանիրան ուրի,
յամբարտանանիլն և
յանդռններն իւրեանց:

Որպէս զի բազում
արարեր զողորմութի
քաղցրութե քոյ Խոր
* զոր պահեցեր եր
կիւղածաց քոց:

Լ՝րարեր դու այնո
ցիկոյք յուսացեալք
են ՚ի քեզ* առաջի որ
դ՛նոց մարդկան:

զո՛ւարդ երեսդ ծառայիս երևե
ցուր, իբր զքո անային շնորքդ
ինձ պարգևէ* և զիս այս նեղու
թէս և փորձանքէս փրկէ՛ քո ողոր
մութեդ* որ չի լինի թէ ամաչեմ
զերէ դէպ քեզ աղաղակեցի, և
առքեզ գոչեցի բոլորով սրտիւ:
Լ՝յսինքն, թող անօրէն և անհա
նատ մարդիքն ամաչեն, և հոգ
նով և մարմնով իջանեն ՚ի դժոխս
և դատապարտվին ՚ի հուրն յանի
տենական* թող նցնեն գանձոր շր
թունքն և պունկերն պապանձի և
համբանայ* որ խեղճ և արդէր մար
դի վերայ զուր կասեն երբոր կու
հարտանան և կու ամբարտանա
նին, և ոտք զարնելով զիւրեանք
կու արհամարհեն և կու վերանո
րեն:

Լ՝յսինքն, ա՛հ Խոր ան, թէ որչափ
առատացուցիր և շատացուցիր
քո քաղցրութեդ ողորմութիւն*
որ պահերես և պատրաստերես,
այնպիսի մարդկանցն համար, որ
քեզանէ կու վախեն և կու երկն
չին, և քոյ սբ օրինացդ և պատուի
րանացդ կու հնազանդին:

Լ՝յսինքն, դու այդ քաղցրու
թիդ և ողորմութիդ շատ անգամ
արարիր այնպիսի մարդկանցն որ
քեզ են յուսացեր և ապաւիներ
չէ թէ ծածուկ, այլ յայտնի իւր
եանց երևելի և աներևոյթ թշնա

մեաց աչաց առաջին, որ իմանան
թէ դու երկիւղած մարդկանց
պահապան և ձեռք բռնողն ես:

Եւ յսինքն, և յետ աստեցս ելանէ
լոյ կու ամրացուցանես կուծած
կես, և կու պահպանես զիւրեանք
քոյ երեսաց ցանկալի և երանական
տեսութիւն * որ այլ մարդկանց
խռովութիւն և շփոթն չի լսեն,
և այնուհետեւ չի տրտմին և չի
վշտանան ամենեւին:

Եւ յսինքն, կու գաղես զիւրեանք
քոյ երկնային խորանի մէջն, իբր
յարբայութե քում * որ այլ չա
րալեզու և նենգաւոր մարդկանց
հակառակ խօսքերն չի լսեն, և չի
վշտանան:

Եւ յսինքն, վս որոյ կաղաղակեմ
և կասեմ, թէ օրհնեալ է ան, որ
իմ մտաց առաջին ըսքանչելի և
զարմանալի արաւ զիւր ողորմու
թիւն և գթութիւն * և զիս պահեց
և պահպանեց անսասան, ինչպէս
մին ամուր քաղաքի միջում:

Եւ յսինքն, ես այս չափ խղճութե
և հալածանաց միջումն հիանալով
և զարմանալով կասի երբեմն *
թէ պալքի քոյ անծային երեսացդ
և քոյ ամենատես աչացդ անկած
լինիմ, իբր իքոյ հայրական նա
խախնամութեդ զըկած լինիմ:

Եւ յսինքն, վասն որոյ դու զիմ
սրտիս տառապանքն և տրտմութիւն

T

տե

Եւ մրացուցես զնս
իծած կոյթ երեսաց
քոց * ի խռովութե
մարդկան:

Եւ անկեացես զնոսա
ի խորանի քում * ի
հակառակութե և
զոհաց:

Օրհնեալ է ան, զի
սքանչելիս արար զո
ղորմութի իւր * իբր
զաք ամուր:

Եւ ասացի ի զարմա
նալ իմում * թէ ըն
կեցայ ուրեմն յերե
սաց աչաց քոց:

Սո սցսորիկ լուար
ձայնի աղօթից իմոց
ԴԹ

* յաղաղակէն իմում
առ քեզ:

Սիրեցէք զտէր ամ
սքեքնորա * զի զստու
դու թի խնդրէ տէր *
և հատուցանէ այնո
ցիկ որք առանել առ
նեն զամբարտաւա
նութի:

Քաջալերեցարուք
և զօրացին սիրտք
ձեր * ամենեքեան ոյք
յուսացեալք էք ի
տէր:

Տունք . 28.

Ի մաստութի Սաղմոս
Դաւթի:

Սաղմոս . ԼԱ:

Երանի որում թո
ղութի եղև մեղաց *
և ծածկեցան ամ

տեսանելով, իմ աղօթից և խն
դրոն անոց ձայնն լսեցիր * երբ որ
ես սրտի մտօք դարձայ և դէպքեղ
դ ոչ ելով աղաղակեցի:

Եւ յսինքն, ուստի կասեմ ձեզ
ով սքեք և անմեղ ծառայք այ սիրե
ցէք զտէր ամ * զէրէ միշտ զձշմար
տութիւն և զուղղութի կու
խնդրէ և կուսիրէ, և արդար դա
տաստան ունի * և այնպիսի մար
դիքն որ չափէն ի դուրս հպար
տութի և ամբարտաւանութիւն
կանեն կուսրատի և կուսրատու
հասէ զիւրեանք հոգնով և մար
մնով:

Եւ յսինքն, մի՛ վախէք ամենեկն,
այլ ձեր սիրտն պինտ բռնեցէք *
դուք ամենեքեան, ով երկիւ
ղած ծառայքդ այ որ յամ էք յու
սացեր և ապաւիներ այս աշխար
հումս:

Իբր, զայս սաղմոսս ասաց դաւթ ի
շնորհօք և ի մաստութի հոգնոյն
սրբոյ. առ ի գովել զգլխումն և
զխոստովանութի:

Եւ յս սաղմոսումն կու յորդորէ
մարդարէն դառնալ առ ամ, և
գործել զարդարութի:

Եւ յսինքն, երանի այս աշխար
հումս այնպէս մարդոյն, որ ամ
իւր անչափ ողորմութիւնն որա մե

ղացն

դացն թողութիւն արարեր * և իւր
անյիշատակութիւն և երկայնա
մաութիւն նորա անցած սխալանքն
և անօրէնութիւն ծածկերէ :

Եւ յսինքն երանի այնպէս մար
դոյն , որ ան իւր գթութիւն և
ողորմութիւն նորա մեղքն չի հա
մարեր , իբր զիւր մեղքն անաւս
անելով , չի դատապարտեր զինքն
ի դժոխս * և իւր բերանումն
ամենակննենդութիւն և խաբէ
փայութիւն չի գովեր , որ զինքն
անձային ցասմանն և բարկութեան
արժանի անէ :

Եւ յսինքն , ես զիմ մեղքս գաղե
ցի , մոռնալիցայ , և չի խոստովա
նեցայ * բայց ան զիս այնպէս մեծ
հիւանդութեան և ցաւի դէմ
արաւ , որ ամէն ոսկւտանքս հալե
ցաւ և մաշեցաւ * և սաստիկնե
ղութիւն հանապազ գիշեր և ցե
րեկ դէպ յանկուգոյնի և կու
աղաղակէի :

Եւ յսինքն , դու զիս զանազան
վշտօք և տառապանօք պատժեցիր
այս աշխարհիս վր * և ես իմ խղ
ճութեան և թշուառութե մի
ջումն միտք արարի , փոշիմանեցայ
իմ մեղացն և յանօրէնութեանցն
և դարձայ առքեղ * զէրէ խղճ
մտանայ փշերն մտան ի սիրտս , և
զիս անհանդիստարարին :

Եւ յսինքն , ես զիմ մեղքս քեզ

յանցանք նորա :

Եւ րանի առն որում
ոչ համարի տր գմեղս
նորա * և ոչ գոյնեն
դութիւն իբերանոյ
նորա :

Եւ երբեք * և մաշե
ցան ամ ոսկերք իմ *
առ աղաղակել ինձ
առ տր զօր հանապազ
իտունէ և ի գիշերի :

Օ անրացաւ ձեռն
քո ի վր իմ * դարձայ ի
թշուառութիւնում
զի հարան յիս փուշք

Օ մեղս իմ ցուցի

քեզ * և զանօրէնու
թիս իմ ոչ ծածկե
ցի իբէն :

Լսացի թէ պատմե
ցից ինձէն զմեղս իմ *
և դու թողեր զամ
ամպարշտութիս մե
ղաց իմոց :

Սասն այսորիկ յա
ղօթս կացցէն առքեզ
ամսք ի ժամ ըն
դունելի :

Բայց միայն իջուրցն
հեղեղաց բազմաց *
որք առ նոսա ինչ ոչ
մերձեցին :

Դու ես ապաւէն

յայտնեցի խոստովանելով խոնար
հութեամբ * և զիմ անօրէնու
թիս քեզանից չի ծածկեցի կեզ
ծաւորութիւն զիս արդարացուցա
նելով :

Լսինքն , ասացի զ զմամբ և ար
տասունօք թէ ես ինձանէ կուպատ
մեմ քեզ զիմ արարած մեղքս
և յանցանքս * և դու իսկոյն իմ
բովանդակ մեղաց դառնութեն
աղտեղութեն և անօրէնութեն
թողութի շնորհեցիր :

Լսինքն , և այս քո անհասանե
լի գթութեդ համար , որ չափ որ
քեզանէ երկնջօղ սբ մարդ կայ աշ
խարհիս երեսին , հարկաւոր և
պէտքական ժամանակին դէպքեզ
աղօթք պիտի անէ , իբր յետմե
ղանջելոյն շուտով պիտի զ զջայ , և
քեզանէ թողութիւն խնդրէ , որ
պատիժ չի կրէ :

Լսինքն , բայց միայն շատ ջրերի
հեղեղներէն սաստիկ զգուշանալ
պիտի , իբր այ մեծամեծ պատու
հասերէն սաստիկ վախել պիտի *
զէրէն ոքա որ հանապազ իւրենց
դործած մեղացն զ զջանալով թո
ղութիւն կու խնդրեն յայ , նր
ողորմութե և շնորհացն արժանի
կուլինին , և այ պատիժն և պա
տուհասն նց չի մօտկանար և չի
մերձենար :

Լսինքն , արդ դու տրամ , իմ

ապաւէնն ես, իբր իմ փախչելու
և ամրանալոյ տեղն ես * այս իմ
հոգևոր նեղութիւնս, որ զիս պա
տեր է՝ պաշարեր է՝ և կուտանջէ
գիշեր և ցերեկ:

Ստինքն, դու իմ սրտիս ցնծու
թիւն և ուրախութիւն ես տր ան
* կաղաչեմ զքեզ որ զիս փրկես
այն անտերազմութիւն, և փորձանք
ներէն. որ զիս պաշարեր են, և
զիմ չորս կողմս բռներ են ամուր
պարսպինման:

Ստինքն, դու քո հայրսկան ողոր
մութիւն միշտ ինձ օգնական կու
հասանիս, և զիս կու յորդորես
ասելով, թէ զքեզ իմ անձային
չնորհօքս իմաստուն կանեմ, քեզ
խելք և միտք կուտամ իմ օրինաց
և պատուիրանաց ճանապարհումս
որ ուղիղ գնաս * և իմ ամենա
տես աչքս քեզ վր հաստատուն
կուպահեմ, որ չի մոլորիս:

Ստինքն, մի լինիք ձիանց և ջո
րոցնման որ իմաստութիւն և բանա
կանութիւն չունին, և իւրեանց
տիրոջ կամքն չեն իմանար * զէրէ
ինչպէս որ դու անբան կենդա
նէց կզակներն սանձով և ատամնա
կապերկաթով կու ջարդես և կու
ճմլես, երբոր քեզ չեն հնազան
դիր և մօտկանար, այսպէս այլ ես
կու չարչարեմ և կու վշտացնեմ
զանազան պատիժներով և պա

իմ * ի նեղութի
յայսմանէ, որ շուրջ
եղեն զինն:

Ցնծութի իմ * փր
կեա՛ զիս յայնցանէ
որք պաշարեցին զիս:

Ի մաստուն արարից
զքեզ և խելամուտ
ի ճանապարհի յոր և
գնասցես * և հաստա
տեցից ի վր քոյ զաչ
իմ:

Սեկնիք ոմ զձիս և
զջորիս, զի ոչ գոյ ի
նոսա իմաստութիւն
* ի սանձս և ի դան
դանաւանդս ճմլես
ցես զկզակս նոցա որք
առքեզ ինձ ոչ մեր
ձեսցին:

Բազում տանջանք
էն մեզան որաց*բայց
ոյք յուսան 'ի տր ,
ողորմութիւն շուրջ
եղեցի զնոքոք :

Ուրախ երուք և ցն
ծացէք արդարք 'ի տր
* պարծեցարուք
ամենեքեան ոյք
ուղիղ քէք պր
տիւք :

Տուք : 14.

Անկերնագիր 'ի յէբրայե
ցոյ :

Սաղմոս . ԼԲ .

տուհասներով այնպիսի մարդիքն
որ իւրեանց կամանն չեն ուղեր
իմ սուրբ օրինացն և պատու իրա
նացն հնազանդիլ :

Լ՝ յսինքն , շիտակ է' տր անձ , մե
զան որ և անդէղջ մարդկանց տան
ջանքն շատ և զանազան է * բայց
այն մարդիքն որ ուղիղ սրտիւ
յանձնու յուսան , և նր յօգնու
թիւն կու ապանինն , այ ողորմու
թիւն և նախախնամութիւն նոցա
բոլորքն կու շրջապատէ , և յամեն
փորձանքէ կու պահէ զիւրեանք :

Լ՝ յսինքն , վն որոյ ով արդար և
երկիւղած ծառայքդ այ , ուրախ
կացէք և ցնծացէք աստուծով ,
զէրէ ձեր աշխատանացն փոխա
րէն , ձեզ անմահական բարիք է
պատրաստեր * և ինչ մարդոյ
սիրուն որ ուղիղ է և յիստակ է ,
և այս աշխարհիս վն սրբութիւն կու
կենցաղավարի , թող այ շնորհացն
վերայ պարծենայ . և ոչ իւր կա
րողութիւն կամ հանձարոյն վն :

Իբր այս սաղմոս հրէից անձն
չունի խորագիր չունի :

Լ՝ յս սաղմոսումն կու յորդորէ
մարդարէն զամ մարդիք գովել
զանձն զանազան մեծութիւն և
ողորմութիւն նորա :

ՍԵԼԻՆՈՒԹԻ, ով արդարեւ թէ
պէտմնեւ ցայսօր ոս
կւով և արծաթով և
հարստութեւ այլ անցանոր վայել
չուք աշխարհիս ցնծացիք, բայց
այժմ ցնծացէք և ուրախացէք աս
տուծով * զէրէ շիտակ և ուղիղ
մարդկանց այլ առանել կու վայել
լէ զանծ օրհնելն * խոստովանեցէք
այն անչափ բարութիւն, օրհնելով
զանունն զքաղցրաձայն երգով
* և տասն թեւէ սաղմոսարանով,
իբր տասն թեւէ սաղմոն որ սաղմո
սարան կասվի, և կու նշանակի
զտասն պատգամս այ, նմա սաղմոս
ասացէք կատարելով զհրամանս
նորա:

ՍԵԼԻՆՈՒԹԻ, նոր մարդն քսեկն յաշ
խարհ, և նոր օրհնութի կու խնդ
րէ ձեզանից, վն որոյ օրհնեցէք
զնա նոր շարադրած գովասանքն
բով, ինչպէս որ նա օր բա օրէ
ձեզ նոր շնորք կու տայ * և քաղցր
ձայնիւ սաղմոս ասացէք նմա, օր
հնելով զմարդեղութիւն, զչարհա
րանս, զմահն և զյարութի նորա
միշտ և հանապազ:

ՍԵԼԻՆՈՒԹԻ, զէրէ այլ օսքն միշտ
ուղիղ և շիտակէ, իբր ամենե
ցուն զձանադարհս ճշմարտութե
կու ուսուցանէ, և ինչ որ կու

խոս

ՍԵԼԻՆՈՒԹԻ, նծացէք ար
դարեւ ի նոր *
ուղղոյ վայել
լէ օրհնութի * խոս
տովան եղերութե նն
օրհնութի * տասն
աղեալ սաղմոսարա
նաւ սաղմոս ասացէք
նմա:

Օրհնեցէք զնոր յօրհ
նութիւն նոր * բա
րեղ սաղմոս ասացէք
նմա օրհնութի:

Ուղիղ են պատգամք
նն * և նմ գործք
նր հաւատովք են *
և սիրէ զողորմութի

և զերանուհս տր:

Ողորմութե՛ տն լի
եղև երկիր * և բա
նիւ տն երկինք հաս
տատեցան * և հո
գւով բերանոյ նորա
ամ զօրութիւնց:

Ճողովեաց սպ' իսիկ
զըւերս ծովու * և

խոստանայ, լիապէս կուկատարէ
* և իւր գործքն և արարմունքն
հաւատարիմ է, իբր իւր գործքն
և արարմունքն իւր խոստմուն
քէն չեն զանազանիր * և ինքն
ողորմութիւն և իրանուհք կուսի
րէ, իբր ողորմութե՛ կուներէ զը
ջացելոց, և իրանամբն հատու
ցումն կանէ իւրաքանչ իւրոց
ըստ գործոցնոցա:

Լսինքն, իւր ողորմութե՛ն բո
վանդակ երկիրս լցվեր է զանա
զան բարեօք * իւր խօսքովն եր
կինք հաստատվեր է * և իւր բերա
նի շնչովն երկնային զօրութիւնք
Թի հրեշտակք և Թի հրեշտակա
պետք յառաջ են եկեր, զէրէ
ինքն իւր միածին որդւովն և իւր
միսթարիչ սբ հոգւովն որ երեք
անձինք են և մի բնութիւն, զբո
վանդակ աշխարհս ստեղծեր է:
Դարձեալ, ողորմութե՛ տն լի
եղև սբ եկեղեցի ի մարմնանալ
բանին այ * և նոյն բանիւն այ
առաքեալք որք են երկինք հաստա
տեցան ի վր հաւատոյ սբ երրոր
դութեն * և նորա հոգւովն սր
բով զոր փչեաց առ նս զօրացան
և ըսկսան զզոնաղան հրաշս գոր
ծել, և յաղթահարել զամբռնու
թիւն սատանայի:

Լսինքն, այսչափ անտանելի ծո
վի ջրերն այնպէս շրջապատեր է և

փա

փակեր է սարերով, որ կու-թու-ի
թէ մէկ տի մի մէջ ժողոված լինի
զիւրեանք * և իւր ըստեղծած
դանձն, իբր թէ ոսկին, թէ ար-
ծաթն, և թէ պատուական
ակունքն, դրեր է և գաղեր է
նր խոր տեղերում:

Վարձեալ, ի ձեռն քարոզու-
թէ սուրբ առաքելոցն ժողովեաց
քս այս ծով աշխարհիս մեղաւորքն
ի գող եկեղեցւոյ իւրոյ * և զիւր
դանձքն, որք են զանազան շնոր
հաբաշխութիւն կու-դնէ ի ներ-
քոյ եօթն խորին խորհրդոց սրբոյ
եկեղեցւոյ:

Մասինքն, վս որոյ բովանդակ եր-
կիրս յայ վախել պիտի * և բովան-
դակ աշխարհիս վր բնակողքն,
իբր թէ հրեշտիկ և թէ մարդիկ նո-
րանէ դողալ և սարսափել պիտին:

Վարձեալ, զայսչափ անքննելի
հրաշագործութիւնս տեսանելով
բովանդակ երկիրս յայ երկնքիւ
պիտի և ամ բնակիչք աշխար-
հիս դողալով և սարսափելով դառ-
նալ պիտին ի գիտութիւն ճշմա-
րիտ ամ պաշտութե, իսկ որք կա-
մապաշտուք կու-մանն ի մոլորու-
թիս իւրեանց ի վախճանի աշխար-
հիս այսորիկ գլխակորեալք ամօ-
թով և ահիւ մեծաւ երթալ պի-
տին ի հուրն յաւիտեանական:

Մասինքն, զէրէնա իւր ամէնօր

դնէ ի խորս զգանձ
իւր:

Երկեցէ ի անէ ամ
երկիր * և ի նմանէ
դողացին ամ բնա-
կիչք աշխարհի:

Օ, ի նա ասաց և
ի

եղեն * ինքն հրա
մայեաց և հաստա
տեցան :

Տէր ցրուէ զխոր
հուրդս հեթանոսաց
* անարդէ տը զխոր
հուրդս ժողովրդոց
* և արհամարհէ տը
զխորհուրդս իշխա
նաց :

Խորհուրդ տն յա
նժտեան մնայ * և խոր
հուրդ սրտի նորա
յազգէ մինչև
յազգ :

Տնեալ բերանովն ասելն 'ի բաց
բովանդակ աշխարհս եղև , իբր 'ի
յոջնչէ յառաջ եկաւ գոյացաւ և
ըստեղծվեցաւ * և նոյն ինքն տը
ած հրամայելն իբաց ամենայն
ինչք հաստատվեցան և կարգա
ւորեցան , զերէ ամ երկելիք և
աներկոյթք նորա իշխանութեն
կուհնազանդին :

Լյսինքն , զերէ այս այն տընէ որ
կուցրուէ և կուփչացնէ կուա
պաշտների խորհուրդն , որ կու
կարծէին թէ կարեն կործանել
զեկեղեցին այ * անհարկիք կանէ
և կու անարդէ անօրէն ժողովրդ
ների խորհուրդն , որ կուզէին ամ
տեղ կուոց տաճարներ շինել * և
ոչինչ կու համարէ չարագործ
իշխանաց դիտաւորութիւն , որ
ընդէմ այ ամենակարողութեն
և իմաստութեն , հնարագիտու
թք հակառակիլ կուզէին , հալա
ծելով և չարչարելով զիւր հա
ւատացեալ ծառայքն :

Լյսինքն , զէն դիտեր և զէն մտա
ծեր թէ այ խորհուրդն որ արա
րերէ 'ի յանժտենից , թէ վս սբ
եկեղեցւոյ իւրոյ , և թէ վս սրբոց
իւրոց , յանժտեանս յանժտենից
անշարժ պիտի մնայ * և նորա սրտի
կամքն և բարեհաճութիւն , թէ
յայտմ աշխարհի և թէ 'ի հանդեր
ձելումն ամենեւին չի պիտի փո

փոխվի յաղգէ մինչև յաղգ, մին
չև որ ամէնն կատարվի:

Լ՝ յսինքն, երանի այնպէս աղգին
որ տր ամ իւրն օգնական է, և
զինքն կուպահէ ի յերևելի և յա
ներևոյթ փորձութեց * և երանի
այնպէս ժողովուրդեանն, որ ամ վս
անհասանելի բարութեան իւրոյ
ընտրեր է զինքն և ջոկեր է ի յայլ
անհաւատ աղգերէ, և իւրն բա
ժին և ժառանգութի է արարեր:
Լ՝ յսինքն, ի յերկնից ի յաթո
ռոյ սրբութե իւրոյ նայեցաւ տր
ամ ի մարդկային աղգիս տառա
պանքն և վիշտն որ կուկրէին ի դո
ղոց և յաւազակաց * և յիւր յաւի
տենից պատրաստած լուսեղէն
բնակութեն տեսաւ և ի դուր
շարժեցաւ, և առաքեաց զորդին
իւր միածին զճշմարիտ սամարա
ցին որ ցաւակից լինէր նմա. քան
զի ըստ զուկասու ոչ քահանայն
այն, և ոչ զկառացին կամեցան ի
Թիկունս հասանիլ նմա:

Լ՝ յսինքն, այն որ առանձին մէկ
մէկ հաս ըստեղծեր է ի յոչնչէ
մարդկային աղգիս սրտերն, իբր ըզ
հողիքն * և այն որ նց գործքն և
արարմունքն միտք կառնու և կի
մանայ Թէ ինչ սրտով կամ Թէ
ինչ խորհրդով կու ապրին և կու
կենցաղավարին աշխարհիս վերայ
նառմանց տուներէ զբան գիտու

Երանի աղգի որում
տր ամ օգնական է
նմա * ժողովուրդ զոր
ընտրեաց ի ժառան
գութիւն իւր:

Յերկնից նայեցաւ
տր յամ որդիս մարդ
կան * ի պատրաստ
բնակութե իւրմէ
հայեցաւ յամ բնա
կիցս աշխարհի:

Որ ետեղծ առան
ձին զսիրտս նոցա * որ
ի միտ առնու զամ
գործս նոցա:

Ո՛չ թէ ՚ի բազում
զօրս իւր ապրեցի
թաղանոր * և ո՛չ հս
կայ ՚ի բազում զօրու
թէ իւրում:

Ս ուտ է՝ ձի ՚ի փրկու
թէ իւրում * ՚ի բա
զում զօրութէ իւր
ում ո՛չ ապրեցուցա
նէ զհեծեալն:

Թեան , և այլոց զբան իմաստու
թէ , ոմանց ազգս լեզունաց , և այ
լոց զթարգմանութիս լեզունաց ,
ըստ պօղոսի , ոմանց պարգևեր է
զսէր խոնարհութէ , հնազանդու
թեան , և ողջախոհութէ , և այ
լոց զսէր համբերութէ և երկայն
մտութէ , ոմանց զսէր կրօնաւոր
րութէ , և այլոց զլուծ օրինաւոր
ամուսնութէ և այլն :

Լ յսինքն , չէ՛ թէ աշխարհիս թա
գաւորքն իւրեանց շատ զօրօքն և
զօրութն կուփրկվին ՚ի յերևելի
և յաներևոյթ թշնամեաց ձեռքէն
* և չէ՛ թէ քաջ մարդն իւր ուժե
ղութն կու յաղթահարէ զթշ
նամիս կամ զսատանայ և կամ ըզ
ցանկութիւնս մարմնոյ իւրոյ , այլ
օգնականութե՛ շնորհաց և ողոր
մութենայ , ուրեմն յամ ժամ
պարտ է յուսալ առ անձ :

Լ յսինքն , այլև զօրեղ ձիոյ արա
րած փրկութիւնն ևս սուտ և ըն
դունայն է * զէրէ այնչափ ու
ժովն և վազկանութն ո՛չ զինքն
կարէ փրկել , և ո՛չ զիւր վերայ
հեծած մարդն կարէ ազատել ՚ի
վտանգէ և ՚ի փորձանքէ :

Պարծեալ , մարմինն որ հողւոյն
ձին է , նովաւ կեցուի և ազատու
թի չի լինիր հողւոյն , զէրէ ազա
տութի և ուրախութի մարմնոյն ,
մահ և տրամուլթի է հողւոյն :

Լ՝ յսինքն, այլ նախախնամօղ
և ողորմած աչքն, որ միշտ իւր եր
կիւղած ծառայիցն վերայ է * և
մանաւանդ այնպիսի մարդկանցն
վերայ որ յիւր ողորմութիւնն և
գթութիւնէն յուսացեր և ապա
հիներ, և ոչ ՚ի յուժս, ՚ի կարո
ղութիւն, ՚ի յապրանս, և ՚ի ձիւ
իւրեանց:

Լ՝ յսինքն, այն աչքն հանապազ
բաց է և պատրաստ է իւր ամենա
տեսութիւն, որ նոցա անձն, իբր
զհոգին փրկէ ՚ի յանխտենական
մահուանէ, և իդատապարտուի
դժոխոց * և իւրեանց անձային
գիտութիւն կերակուր պարզ և է
քաղցած և կարօտ ժամանակին,
ըստ այնմ երանի որ քաղցեալք և
ծարաւիք իցեն արդարութեան,
զինոքա յագեցին:

Լ՝ յսինքն, վն որոյ պիտի որ մեր
հոգին հանապազ երկայնամտու
թիւ համբերելով անձ ապաւինի
* զերէ նա միայն մեր ճշմարիտ օգ
նականն, և մեր հաւատարիմ
խնամք տանօղն է, որ կու հոգայ
զամ պիտոյս կարեաց մերոց, ըստ
այնմ խնդրեցէք նախ զարքայու
թիւն այ, և զարդարութիւնն որա
և այլն ամ յանելցի ձեզ:

Լ՝ յսինքն, արդ մեր սիրտն միշտ
մեր այն վերայ ուրախ լինի, որով
հետեւ վասն բարի գործոց մերոց

վար

Լ՝ քեզ տն ի վեր կիւ
ղածաց իւրոց * և
ոյք յուսան յողոր
մութիւն որա:

Փրկել ՚ի մահուան
նէ զանձինս նց * և
կերակրել զնոսա ՚ի
սովու:

Լ՝ նձինք մեր համբե
րեցեն տն * զի օգ
նական և պաշտպան
մեր է:

Ինա ուրախ եղիցին
սիրտք մեր * և յանուն
սբ նշյուսացուք:

Եւ զեցի ողորմութի
քո տր' ի վր' մեր * ոպ
յուսացաք ի քեզ :

Տունք . 19

Սաղմոս Դաւթի' ի Ժամանա
կի զի սցլագունեաց զերեսս
իւր առաջի աբիմէլէքայ , և
ապա արձակեաց զնա և
գնաց :

Սաղմոս . ԼԳ :

() ր ճնեցից զտր' յամ
Ժամ * յամենայն Ժամ
օր ճնութի' նորա' ի
բերան իմ :

վարձուց և հատուցման ակն ու
նինք ի նմանէ * և ի սբանունն
նր' յուսանք հանապազ առանց
երկմտութե , զէրէ ան ողորմու
թեց և տր' գթութեց է' անուն
նորա :

Եւ յսինքն , և հարազատ որդւոց
նման աղաղակենք և ասենք , Թէ
տր' ան , քո գթութիդ և ողորմու
թիդ մեզ վերայ լինի միշտ և հա
նապազ * ինչպէս որ մեք ուղիղ
սրտիւ յուսացեր և ապաւիներ
ենք ի քեզ :

Իբր զայս սաղմոսս ինքն դան իթ է'
տասցեալ վս իւր :

Եւ յս սաղմոսումս կու հրահիրէ
մարդարէն զամ մարդիք առհա
սարակ գովել զան . վս իւր բա
րերարութեն , և մանաւանդ զե
պիսկոպոսունս , զվարդապետս ,
և զքահանայս :

Եւ յսինքն , ես հանապազ սրտի
մտօք կու օր ճնեմ և կու փառաբա
նեմ զան , Թէ աջողուե միջում
և Թէ անաջողութե միջում , Թէ
ուրախութե միջում , և Թէ տրտ
մութե միջում * և կու ցանկամ
և կու փառաբանիմ , որ իւր օր ճնու
թին ոչ միայն իմ սրտումս , այլ
և իմ բերանումս լինի , որ անգա
դար գովաբանեմ , քարոզեմ ,

և ու

Լ ուսուցանեմ զբարութիւնս :
 Լ յսինքն, իմ անձս իւր խելքովն
 և իւր կարողութիւնն չի հպարտա
 նայ և բարձրամտի . այլ այ շնոր
 հօքն և կարողութիւնն թող պար
 ծենայ , զէրէ ես ինչ որ ունիմ,
 նորանէ ունիմ , իմ առաքինու
 թիս և իմ խոնարհութիւն բովան
 դակն անկէ պարզւել . այլ զնոր
 շնորհօքն մինչև ցայսօր ազատվեր
 եմ յամ հալածանաց և իփորձու
 թեց թէ յերկելեաց և թէ յա
 ներևութից * զայս լսելով հեզ
 և խոնարհ մարդիքն, որ զանազան
 նեղութեանց և հալածանաց մի
 ջում են, չի յուսահատին , այլ
 միտթարովին և ուրախանան :

Լ յսինքն, ով այ օրինացն և պա
 տուհրանացն հնազանդօղ մար
 դիք , եկէք մեծացուցէք , և գո
 վեցէք զանձ ինձ հետ * և այ ոք և
 երկրպագելի անուան միատեղ
 բարձրացուցանէք , օրհնէք և
 փառաւորենք :

Լ յսինքն, զէրէ քանի որ ես իմ
 խղճութեան և տառապանաց մի
 ջումն դէպ յամ գոչեցի, և ինմա
 նէ խնդիրք արարի , իսկոյն ինձ
 իւր ողորմութիւնն լսեց * և զիս
 իմ ամէն նեղութենէս և վշտէս
 փրկեց և ազատեց :

Լ յսինքն , մօտկացէք դուք այլ
 առ ան , և ինմանէ միտթարու
 թեան

Ի տէր պարծեացի
 անձն իմ * լուսեցեն
 հեզք և ուրախ եղի
 ցին :

ՍԵԺ արարէք զտր
 ինև * և բարձր արաս
 ցուք զանուն նորա
 ի միասին :

Խնդրեցի ի տնէ , և
 լուաւ ինձ * յամ
 նեղութիւն իմ փրկ
 եաց զիս :

Ս առիք առ տր և
 առէք զլոյս * և երեսք

ձեր մի' ամաչեցեն :

Լ յա աղքատ կար
դաց առ տր * և տր
լուաւ սմա * և յամ'
նեղութի սորա փր
կեաց զսա :

Բանակ հրեշտակաց
տն շուրջ է զերկիւ
զածովք իւրովք *
և պահէ զնոսա :

Ճաշակեցէք և տե
սէք զի քաղցր է տր
* երանեալ է այր որ
յուսայ ինա :

Թեան և շնորհաց լոյս առէք, կամ
զմիածին որդին այ առ ձեզ ըն
դունեցէք, զի նա է լոյս փառաց
և նկարագիր էութե հօր * որ
ձեր երեսն ամենեին չի ամաչէ,
ոչ աստ յերևելի և յաներևոյթ
թշնամեաց առաջն, և ոչ անդ
ի յաւուր ասեղ դատաստանին :
Լ յսինքն, զերէ իմ աղքատ անձս
քանի որ խղճութե մէջ անկաւ,
և յայլ ամ կողմանէ ճարն հատաւ
դէպ յամ' աղաղակեց * և տր
ամ' շուտով լսեց իւրն * և զինքն
փրկեց յամ' նեղութի :

Լ յսինքն, զերէ այ հրեշտակաց
և հրեշտակապետաց բանակն .
իբր որդուն իւրերկիւղած և ճշ
մարիտ ծառայից բոլորքն միշտ
շրջապատեր է * և կուպահէ և
կուպահանէ զիւրեանք յամ'
փորձութի, ըստ այնմ ոչ ամենե
քեան հոգիք են հարկաւորք որք
առաքին ի ըսպասանորութի վո
այնոցիկ որք ժառանգեցոց են
զփրկութիւն :

Լ յսինքն, քիչ մի նորա բարու
թե ողորմութե և գթութեան
համա առէք և տեսէք թի ինչպէս
քաղցր և ողորմած է տր ամ *
երանի այնպիսի մարդոյն որ կու
յուսայ ինա, զերէ նր ամ բանն ի
բարին կուառաջնորդի, ըստ այնմ
ոյուսայ ի տր ոպ լեառն սիոն մի

տասանեցի յաւիտեան որ բնակ
եալն է յերուսաղէմ:

Եւ յսինքն, բայց վախեցէք յայ,
ով սբ և արդարամարդիք, զերէ
լսկիզբն իմաստութե է երկիւղ
ուն * և զի յայ վախօղ և երկիւ
ղած մարդկանց ոչինչ բարի չի պա
կասիր, թէ աստ և թէ ՚ի հանդեր
ձելումն:

Եւ յսինքն, քանի քանի մեծամեծ
և հարուստ մարդիք իւրեանց փա
ռացն ապաւինելով հողւով և
մարմնով աղքատացան և քաղցե
ցան * բայց այնպիսի մարդիքն որ
զամ կուխնդրեն, և նորա սբ
կամքն կուկատարեն, նոցանէ
ոչինչ բարութիւն չի պակասիր,
լատ այնմ, թէ պէտ և ոչինչ ու
նիմք, բայց զամ ինչ ունիմք:

Եւ յսինքն, եկէք ով սիրելի և եր
կիւղած որդիք իմ, ինձ ահանջ
արարէք * որ ես այ ահա և եր
կիւղն ձեզ ուսուցանեմ կատա
րելապէս, ինչպէս որ ես ուսեր
եմ ՚ի դրոց սրբոց:

Եւ յսինքն, ով է այնպիսի մարդ
ձեր միջումն որ անմահական
կեանք կուխնդրէ * և կուցան
կայ որ իւր կենաց օրերն միշտ բա
րութե ուրախութե և աջողու
թե միջումն աւեսանէ:

Եւ յսինքն, պահէք զլեզուդ ՚ի
չար խօսքերէ, իբր ՚ի բամբասա

X

նաց,

Եւ ըկերուք ՚ի անէ
ամ սբ և նորա * զի
ոչինչ պակասութի
է երկիւղածացն:

Սեծամեծք աղքա
տացան և քաղցեան
* բայց ոյք խնդրեն
զոր մի պակասեցի
՚ի նոցանէ ամենայն
բարութիւն:

Եւ կայք որդեակք իմ
և լուարուք ինձ * և
ես զերկիւղ ուն ու
սուցից ձեզ:

Ով է մարդ որ կամի
զկեանս * և սիրէ զա
նուրս իւր աւեսանել
՚ի բարութե:

Եւ քեզն զլեզու քո ՚ի
չարութենէ * և չը

իս

Թունք քո մի՛ խօսես
ցին զնենդութի։

Խոտորեա՛ ի չարէ,
և արա՛ զբարի * խնդ
րեա՛ զխաղաղութի
և երթ զՏեառն։

Լճք տն՛ ի վրարդա
րոց * և ականջք նր
ի վրա զօթիցնց։

Լորեպ տն ի վր չարա
դործաց * սատակել
յերկրէ զյիշտակսնց։

Սարդացին արդարք
առ տր, և տր լուաւ
նց * յամ նեղութի
նց փրկեաց զնս։

նաց, ի ստունութի, և ի յիշոնց տա
լոյ * և քո շրթունքդ, իբր քո
պունկներդ և քո լեզունդ երես
պաշտութի նենդութի և խափե
բայութի չի խօսի քո ընկերիդ և
քո բարեկամիդ Տեառ։

Լճսինքն, Տեառացիք ի չար ճա
նապարհէ, իմեղաց և ի չար ընկե
րէ, և միշտ բարի դործէ Տեառե
լով այ օրինացն և պատուն իրա
նացն * և քանի որ կարես խաղա
ղութի խնդրէ, և հաշտութեան
յետնէ դնա։

Լճսինքն, զէրէ այ ամենատես
աչքն միշտ արդար և երկին զած
մարդկանց վերայ է, որ զիւրեանք
պահէ և նախախնամէ * և իւր
ականջն հանապաղ նոցա աղօթ
քին Տեառէ, որ իւրեանց խնդր
ունաճքն ի բարին կատարէ, Թէ
ըստ հոգւոյ և Թէ ըստ մարմնոյ։

Լճսինքն, և այ բարկութի և
վրէժխնդրութեան երեսն չորա
դործ և անզգամ մարդկանց վր
է * որ զիւրեանց անունն և յիշա
տակն կորուսանէ և փչացնէ Թէ
այս երկրէս, և Թէ այն երկրէն,
որ է երկիրն կենդանեաց։

Լճսինքն, արդար և անմեղ մար
դիքն սրտի մազք դէպ յամ աղա
ղակեցին, և ամ շուտով լսեց նց
աղօթիցն * և փրկեց զիւրեանք
յամ իւրեանց նեղութենէն, և

Ի հոգևոր աստապանքէն:

Լսինքն, զէրէ անձ միշտ մօտ է
այնպիսի մարդկանցն, որ իւրենց
մեղքն զղջալով և ապաշխարե
լով, զիւրեանց սիրտն կու հալեն
և կու մաշեն խղճմտանօք * և այն
պիսի մարդիքն որ հոգւով խո
նարհ են, իբր հպարտութի և գո
ռոզութի չունին, կու կեցուցա
նէ կու փրկէ և կու ազատէ յամ
փորձանքէ:

Լսինքն, շիտակ է որ արդար և
սբ մարդկանց նեղութիւն և տա
ռապանքն շատ է այս աշխարհիս
վերայ, ինչպէս որ փրկչին մերոյ յի
քինեղութիւն և չարչարանքն շատ
էր * բայց տր անձ թողուր զիւր
եանք, որ մէկ հետէ անկանին Ի
յուսահատութի, այլ կու փրկէ
յամէն նեղութի * և զամէն իւր
եանց ոսկւտանքն կու պահէ, որ
մինն չի փշրվի, իբր հաւատոյ յու
սոյ, և սիրոյ ոսկւտանքն իւր շնոր
հօքն հաստատ կու պահէ, որ չի
կորնչին, ինչպէս որ տն մերոյ յի
քի ոսկւտանքն պահեց խաչին վր
որ չի փշրվեցան:

Լսինքն, մեղաւոր մարդի մահն
վատ է, իբր հոգևոր մահն, որ ի
մէջ մեղաց և յուսահատութե
կու մեռանի * բայց այն մարդիքն
որ կու առնեն զարդարն, իբր թէ
զքս որ է արդարոց գլուխն, և թէ

Սերձէ տր առայնո
սիկ ոյք մաշեալք են
սրտիւք * և զխո
նարհս հոգւով կե
ցուցանէ:

Բազում նեղութիւն
են արդարոց * յամե
նայնէ փրկէ զնոսա
տր * և պահէ զամ
ոսկերսնց, և մի ի նո
ցանէ մի փշրեցի:

Սահ մեղաւորին չար
է * բայց ոյք առնեն
զարդարն զղջացին:

Փրկէ տր զանձինս
ծառայիցիւրոց * մի'
զ զճացին ամենեք
եան ոյք յուսաց
եալք են ինա :

Տուօք . 21 .

Սաղմոս Դ աւթի :

Սաղմոս . ԼԴ .

Դատեա՛ տէր
զայնոսիկ որք
դատեն զիս
* մարտիր
ընդ այնոսիկ , որք
մարտնչին ընդիս :

Լու զ զէն և զառապար

զայլ արդարքն , պիտին վերջն
զ զճալ , թէ այս կեանքումս թո
ղութիւնս Կտանելով , և թէ այն
կեանքումս դատապարտվելով ի
դժոխս :

Լստինքն , զէրէ տր անձ ամէն
փորձանքէ կուփրկէ և կու աղա
տէ իւր ծառայից Տոգիքն * և ինչ
մարդ որ յուսացեր է ինա , ամէն
և ինչ չի ամաչեր , թէ այս կեան
քումս և թէ այն կեանքումս առա
ջի ատենին քի :

Իբր զայս սաղմոսս ինքն դա՛ւ թէ
ասացեալ :

Լսս սաղմոսումս խօսելով մար
դարէն իբերանէն քի կու խնդրէ
յայ զօգնութի ընդէմ իւր թշնա
մեացն :

Ստինքն , տր անձ հայր ամե
նակալ դու արա՛ զիմ
դժոխստանս այն մարդ
կանցն հետ , իբր հրէից քահա
նայապետացն հետ , որ զիս զուր
տեղ կու դատեն և կու դատա
պարտեն իմասխաջի * դու կըռ
վիր և պատերազմիր այնպիսի
մարդկանցն հետ , որ ընդէմ ան
ութե իմոյ կու պատերազմին , և
կու զեն զիմ մարդեղութե խոր
հուրդն անպտուղ անեն :

Լստինքն , առ քո թուրդ և քո

զալ

զտլանդ , իբր զտիտոս և զվես
բասիանոս որք են կայսերք Տոռ
մայեցնոց . և վերկաց ինձ օգնու
թիւն հասիր * հանէ քո Թուրդ
'ի Թամբէն . իբր զզօրսն Տոռ
մայեցնոց ընդ էմ զիս հալածօղ
հրէիցն , որ պաշարեն զիւրեանք
երուսաղէմայ միջումն * և ինձ
յոյս տալով ասա՛ , Թէ մի՛ վախերքո
փրկու Թիդ ես եմ :

Լ յսինքն , ամաչեն և ամօթով
լինին այնպիսի մարդիքն որ կու
ղեն զիմ անձս սպանանեն և փչաց
նեն * յետ դառնան և իւրեանց
արարմունքէն կրկին ամաչեն նք
որ ինձ վերայ չար խորհուրդ կա
նեն 'ի կորուստ իւրեանց :

Լ յսինքն , ցրուին յերկրէ յեր
կիր և փչանան , ինչպէս որ փռին
քամու առաջն և կուցրուի * և այ
բարկու Թէ հրեշտակներն զիւր
էնք նեղացնեն և պատու հասեն
ոպ Թշնամիս անային ճշմարտուէ

Լ յսինքն , իւրեանց ճանապարհն
մուծն և սլքոտ դառնայ , որ
չի կարենան փախչիլ և սլածանիլ
* և այ հրեշտակն յետնէ անկանի
և հալածէ զիւրեանք :

Ղ արձեալ իւրեանց կենցաղա
վարութե ճանապարհն խաւար
և դայթակղութի դառնայ , որ
օր ըստ օրէ յիմարանս և անկանին
'ի մոլորութիս , և ամենւին չի կա

րե

քո , և արի յօգնել
ինձ * հան զսուր քո
ընդ դէմ հալածչաց
իմոց * արգել զնս և
ասա՛ դու ցանձն իմ ,
Թէ փրկու Թի քո
ես եմ :

Լ մաջեսցեն և յա
մօթ լիցին ոյք խնդ
րեն զանձն իմ * դարձ
ցին յետս և ամաչես
ցեն ոյք խորհին ինձ
զջար :

Լ զլիցին նոքա ոպ
փռի առաջի հողմոյ *
և հրեշտակ տն նե
ղեսցէ զնոսա :

Լ զլիցին ճանապարհք
նոցա 'ի խաւար և 'ի
դայթակղութի * և
հրեշտակ այ հալա
ծեսցէ զնս :

Ինանիր թագուցին
ինձ զորոգայթ ապա
կանու թէ իւրեանց
* և ի նանիր նախա
տեցին զունձն իմ:

Տասցի իմը նոցա որո
գայթ զոր ոչ գիտա
ցին * և որոն զոր թա
գուցին առցէ զոսո
նոցա * և յորոգայթ
ինոյն անկցին:

Եւ անձն իմ ցն
ծասցէ ի տր * ու
րախ եղիցի ի փրկու
թէ նորա * և ամ ոս
կերբ իմ ասասցեն
տր ով նմանի քեզ:

Ի փրկել զաղքատն
ի ձեռաց հօրին *
զաղքատն և զունանին
յայնցանէ ոյք յափշ

րենան գտանել զճանապարհն փր
կութե * և այ հրեշտակքն զիւր
եանք հալածեն և կորուսանեն:

Եւ յսինքն, զէրէ փուչ տեղ զայն
իւրեանց մա հո՛ւան և ապականու
թէ թալաքն որ էր մաանիչն յու
գայ, գաղտուկ սարքեցին ինձ
համար * և անփրաւ տեղ զիմանձս
նախատեցին, և անարգեցին իբրեւ
զմահապարտ:

Եւ յսինքն, ուստի կուխնդրեմ
իբէն, որ այնպէս թալաքի հանդի
պին իւրեանք, որ ամենեւին միտք
չեն արարած * և այն որսանելոյ
քղերն, որ ծածուկ ինձ սարքեր
են, իւրեանց ոտքն առնու * և
իւրեանք անկանին այն թալաքի
մէջն և կործանվին:

Եւ յսինքն, և իմ անձս տեսանե
լով զինքն ազատեալ ի փորձա
նաց և յարուցեալ ի մեռելոց
ցնձայ աստուծով * և ուրախա
նայ այն փրկութեանն վերայ որ
հայրն ամ իւրն արար * և իմ
ամէն ոսկւտանքս, իբր իմ ամէն
հոգւոյս զօրութիւն կամ իմ
առաքելքն և աշակերտքն աղաղա
կեն և ասեն, թէ տր ամ ով կարէ
քեզ նմանիլ, կամ հա՛ւասարիլ:

Եւ յսինքն, զէրէ գու միայն կա
րես փրկել աղքատ և անկար մարդն
զօրեղ և ուժեղ մարդի ձեռքէն
* և աղքատ և մեծութե անկած

մարդն

մարդն այնպիսի անողորմ մարդ
կանցէ որ նորա կեանքն կո՛ւղեն
յափշտակել և փչացնել:

Դարձեալ, զէրէ դու միայն կա
րես փրկել զկամաւորադ քատաց
եալ որդիդ քո միածին ի տիրաս
պան Տրէից ձեռքէն * զայն աղ
քատն կասեմ որ զինքն խոնարհե
ցոյց և ծառայի կերպարանք զդե
ցաւ, և վասն մեր չարչարեցաւ ի
Տրէից:

Լսինքն, քանի քանի սուտ
վկայք ինձ վերայ վազեցին * և այն
իբրևն որ ամենևին չէի դիտեր,
իբր չէի ասացեր նենգութենով
ինձ կու Տարցանէին, Թէ դու չա
սացիր մի Թէ քակեցէք զտաճարդ
զայդ և զերիս ա՛ւուրս կանգնե
ցից զդա, զէրէ ես վասն տաճարի
մարմնոյս ասացի, և ո՛չ վստաճա
րին սողումնի:

Լսինքն, փոխանակ այն չափ
բարեբարութեցն որ ես նց արա
րի զՏիւանդս բժշկելով և զմեռ
եալս յարուցանելով նք ինձ չար
հատուցին * և խորհուրդ արա
րին որ զիմ անձս մարդկային ազ
գիս միջումն անժառանգ անպը
տուղ և անմասն անեն, իբր չի Թո
ղուն որ ամենևին մարդ հա՛ւա
տայ յիս, ըստ այնմ, եթէ Թո
ղունք զնա այնպէս, ամենեքին
հա՛ւատան ինա:

Լսա

տակեն զնա:

Յարեան ի վերայ իմ
վկայք չարեաց * զոր
ինչ ո՛չ գիտէի հար
ցանէին ցիս:

Հաւառցին ինձ զչար
փոխանակ բարձոյ *
անԳռանդել զանձն
իմ խորհեցան յորդ
ւոյ ի մարդկանէ:

Եւ ս'ի նեղել նոցա
քուրց զգեցուի *
խոնարհ առնէի պա
հօք զանձն իմ * Եւ
աղօթք իմ'ի ծոց իմ
դարձցին :

Արպէս զեղբայր Եւ
զքնկեր այսպէս հա
ճոյլինէի * ոպ զսգա
ւոր Եւ զարտում այն
պէս խոնարհ առնէի :

՚Ի վերայ իմ ուրախ
եղէն * Եւ ժողովե
ցան * ժողովեցան
յիս տանջանք , Եւ ես
ոչ ծանեայ * ցրուե
ցան Եւ ոչ զղջացան :

Փորձեցին զիս * Եւ

Եւ յսինքն , Եւ քանի որ նոքա կու
նեղացնէին , ես ջուլ կու հագա
նէի , իբր զգեցեալ մարմնոյս տկա
րութիւննց կուցուցանէի * զիմ
անձս ծովով Եւ պաքով կու տկա
րացնէի յաւուրս չարչարանաց
իմոց * Եւ նց համար աղօթք կանէի
բայց թէ նոքա իմ աղօթքիս ար
ժանի չեն , խնդրեմ իբէն որ իմ
աղօթքս կրկին իմ ծոցս դառնայ
իբր երթայ ի գող եկեղեցւոյ իմոյ :
Եւ յսինքն , ես քանի իմ կարողու
թիւն էր եղբօր նման Եւ ընկերի
նման միշտ կուգէի թէ այնպէս
բան անէի որ նոցա դուր գայի , Եւ
նոցա հոգւոյ փրկութեանն մէկ
ճար անէի * Եւ երբոր կու տեսա
նէի թէ իւրեանց դուր չեմ դար
տաւոր Եւ տրտում մարդի նման
զիմ անձս կու խոնարհեցուցա
նէի Եւ կու խղճանայի :

Եւ յսինքն , իմ նեղութեն անաջո
ղութեանն Եւ իմ տառապանացն
վերայ ուրախացան * ժողովեցան
մէկ տեղ , Եւ ինձ համար չար խոր
հուրդ արարին * տանջանքն Եւ
պատուհասն ինձ վերայ կիտվե
ցաւ , Եւ ես չիմացայ , իբր հոգս չա
րարի * Եւ յետ յարութեան իմոյ
երբ որ տեսան թէ բան չի կարա
ցին շինել , ցրուեցան փչացան ,
Եւ անզեղջ մնացին :

Եւ յսինքն , զանազան նենգութիւն

զիս

զիս փորձեցին Տարցանելով ինձ
թէ պարտ իցէ տալ զՏարիս կայ
սեր թէ ոչ * և խայտառակ խօս
քերով զիս տնազ արարին ասելով
զայլ ապրեցոյց և զինքն ոչ կարէ
ապրեցուցանել արքայդ Տրեխ
* իւրեանց ատամներն ինձ վերայ
կրճրուեցին * ար ամ Տայր ամենա
կալ երբ կուտեսանես , և ինձ
յօգնութի կու Տասանիս :

Եւ յսինքն , զիմ անձս նոցա նեն
դու թենէն և ճարագիտութիւն
փրկէ և Տեռացուր * և զիմ միա
մօրութիս , իբր զիմ միածին լի
նիլս և անդրանկութիս առիւծ
ների բերանէն ազատէ , զէրէ
քեզանից ի զատ ոչոք չունիմ :

Եւ յսինքն , որ ես քո բարութիւնդ
տեսանելով խոստովանիմ և դո
վեմ զքեզ ար ամ մեծամեծ եկե
ղեցներոյ միջումն , իբր մեծա
մեծ ժողովքների միջումն * և իմ
Տաճատացեալ ժողովրդոց բազ
մութիւն միջումն զքեզ օրհնեմ և
փառաւորեմ :

Եւ յսինքն , բայց կազաչեմ զքեզ
ար ամ , ինձ օգնական եղիր , որ
իմ թշնամիքն ինձ վերայ չի ուրա
խանան * զայն թշնամիքն կասեմ ,
որ զիս փուլ տեղ կուտակին * և
իւրեանց աչքերն կու թեքին
դէպ ինձ , և զիս տնազ կանէին :

Եւ յսինքն , ինձ Տես երեսասանց

արՏամարՏեցին ար
ՏամարՏանօք * կրճը
տեցին իմ իմ զատա
մունս իւրեանց *
ար երբ տեսցես :

Ի բաց արա՛ զանձն
իմ ի խորամանկութի
նց * և յառիւծուց
զմիամօրութի իմ :

Խոստովան եղեց
քեզ ար յեկեղեցիս
մեծս * և ի ժողովս
բազմաց օրհնեցից
զքեզ :

Սի ուրախ եղեցին
յիս թշնամիք իմ * ոյք
ատէին զիս ի տարա
պարտուց * ակն ար
կի առնէին յիս աջօք
իւրեանց :

Ընդ իս զիս աղաղութի
իբ

խօսէին * և ինքեանք
բարկութիւն զնեն
գութի խորհէին :

Բացին ի վր իմ զբե
րանս իւրեանց և ասա
ցին * այո՛ այո՛ տեսին
աչք մեր :

Տեսեր տր * և մի՛
լուեր, տր մի՛ բացեայ
առնիր յինէն :

Օ զարթիր և հայէց
տր յիրա՛ւունս իմ *
ա՛ծ իմ և տր իմ՝ի
դատաստանս իմ * և
իրաւ արա՛ ինձ ըստ
արդարութե քում
տր ա՛ծ իմ :

Սի՛ ուրախ եղիցին
յիս Թշնամիք իմ * և
մի՛ ասացեն՝ի սիրտս
իւրեանց Թէ վա՛շվա՛շ
անձանց մերոց զի ընկ

հաշտութենով կու խօսէին * և
իւրեանք իւրեանց միջումն բար
կանալով նենդութե խորհուրդ
կանէին , Թէ ինչպէս ինձ մէկ
վնաս մի հասուցանեն , և զիս որ
սան և կորուսանեն :

Եւ յսինքն , շուտով որ զիս կու տե
սանէին մէկ նեղութե կամ մէկ
վշտի միջումն , բերաններն կու
բանային ինձ վերայ , և կասէին *
ա՛հա՛ ա՛հա՛ , մեր աչքն զբեզ այդ
պէս տեսաւ :

Եւ յսինքն , զայս ամէն բաներս
դու տեսար տր ա՛ծ առանց իմ
ասելոյս * ուստի կաղաչեմ զբեզ ,
մի՛ լուեր և մոռնա՛ մի՛ կենար , և
ինձանից մի՛ հեռանար :

Եւ յսինքն , զարթիր տր ա՛ծ միտք
արա՛ և նայիր իմ իրա՛ւունքն *
և իմ դատաստանս * և քոյ արդա
րութեն գորա ինձ իրա՛ւունք արա՛
զէրէ ես զդոսա՛ ի ծառայութէն
եգիպտացւոց ազատեցի , և քա
ռասուն տարի յանապատումն կե
րակրեցի , և տարայ յերուսաղէմ ,
և նոց փրկութեն համար մարմին
զբեցայ , և նոք զիս ուրացան և՛ի
մահ մատնեցին :

Եւ յսինքն , որ չիլինի Թէ իմ Թշ
նամիքն ինձ վերայ ուրախանան *
և իւրեանց սրտումն ասեն , Թէ
երանի մեզ երանի մեզ որ կու
տո՛ւսք զինքն , իբր փչացուցինք

զինքն

զինքն, և զիւր դիտանորութիւն
ոչնչացուցինք:

Եւ յսինքն, այլ ամաչեն և յամօթ
լինին նք որ իմ անաջողութեն
վերայ կուրախանան * և ամօթով
և անարդանօք ծածկվին այնպի
սի մարդիքն, որ ինձ վերայ հպար
տութիւն մեծ կուխօսին, և ամբար
տանանութիւն կուծիծաղին:

Եւ յսինքն, և ցնծան և ուրախա
նան քեզնով ամէն այնպիսի մար
դիքն * որ կուխնդան իմ արդա
րութիւն և անմեղութեն վր, և
զիս ճշմարիտ որդի այ կուդանա
նին:

Եւ յսինքն, և ասեն հանապազ
թէ մեծ է անձ, իբր հանապազ
զքեզ մեծացն են և բարձրացնեն
* նք որ քո ծառայիդ խաղաղու
թիւնն և հանդատութիւնն և
փառքն և պատիւն կուզեն, և
կուխնդրեն:

Եւ յսինքն, և իմ լեզուս միշտ խօ
սի և պատմէ միշտ քո արդար դա
տաստանդ * և հանապազ երգէ
զքո գովութիւնդ յանձնեանս յա
նձիտենից:

Իբր, երբոր օրէնք և մարդարէք
կուկատարվին ճշմարիտ դանիթն
յնքն զգեցեալ զկերպ ծառայա
կան կուծնանի ի կուսէն, և կու
վրկէ զմեզ ի մօլորութենէ և

լուզաք զնա:

Եւ մաշեցեն և յա
մօթ լիցին ոյք ին
դան ընդ չար իմ *
զգեցցին զամօթ և
զանարդանս ոյք մե
ծաբանեն ի վր իմ:

Յնծացեն և ու
րախ լիցին իբեզ ամե
նեքեան * ոյք կամին
ընդ արդարութի
ւն:

Եւ սացեն յամ Ժամ
մեծ է անձ * ոյք կա
մին զխաղաղութի
ւն ծառայիքոյ:

Եւ զու իմ խօսեցի
զարդարութիւնքո *
զօր հանապազ զգո
վութիւնքո:

Տունք: 27.

Ի կատարած ծառային
տեառն դաւթի:

Սաղմոս · ԼԵ ·

Լսէ անօրէնն մե
ղանչել ընդ միտս
իւր * Թէ չեք եր
կիւղ այ առաջի
աչաց նր:

Նենգեաց առաջինր
* ի գտանել զանօրէ
նութի իւր, և յա
տել զնա:

Բանք բերանոյ նորա
անօրէնութի և նեն
գութի են:

Ոչ կամեցաւ նա իմա
նալ զբարի * և զանօ
րէնութիւն խորհե
ցաւ յանկողնի
իւրում:

Եւ կաց նա յամ ճա

ի փորձութենէն սատանայի:
Լսս սաղմոսումս կուղարմանայ
մարդարէն մարդկանց չարութեն
վերայ, և այ համբերութե և բա
րութեն վր:

Լսինքն, կասէ անօրէն մարդն
իւր մտաց մէջն, Թէ քանի ձեռ
քէս կուգայ մեղաց յետնէ կենամ
և իմ ցանկութես հետեւիմ * զէ
րէ այ ահն և երկիւղն նորա աչաց
առաջն չի երևիր, ըսպանումին,
պոռնկութին, սուտ երդումն և
խաբեփայտութին, նր հանապաղ
գործ է եղած:

Լսինքն, նենգութենով խոս
տացաւ այ առաջն, կարծելով
Թէ զամ կարէր խաբել * և ասաց
Թէ զիմ խղճմտանքս քննեմ, և
ինչ անօրէնութի որ ինձնում
գտանեմ, հրաժարիմ, ատեմ, և
դէն ձգեմ:

Լսինքն, բայց իւր նենգաւոր
բերանէն անօրէնութե և խա
բէութե ի զատ այլ որիշ ուղիղ
և ճշմարիտ խօսք դուրս չի գար:

Լսինքն, ամենևին չուղեցնա
առաքինութե ճանապարհն իմա
նալ * և գիշերն ի բուն իւր տե
ղերի միջումն անօրէնութիւն և
չարագործութի նենգութի և
խորամանկութի միտք արաւ:

Լսինքն, ամէն չար սովորութե

Ճանա

Ճանապարհումն պատրաստ դավե
ցաւ * և ի մեղք դործելոյ բնաւ
չի ձանձրացաւ, իբր ի բամբասե
լոյ, ի յափշտակելոյ, և ի սպանա
նելոյ ամենեւին չի կշտացաւ:

Լ՝ յսինքն, և դու տեսանելով
նր չարութիւն երկայնամիտ եղար
դէրէ քո ողորմութիւն քողոր աշ
խարհս լցերէ, և սառաւել երկն
քումն երանելի հոգիքն զարդա
րեր և պսակերէ * և քո ճշմար
տութիւն և հաւատարիմ խոստ
մունքդ յերկրէս մինչև ի յամպս
մինչև ուր որ մեր աչքի տեսու
թիւն կարէ հասանիլ, նայելով յայ
տնի կուերեւի:

Լ՝ յսինքն, քո արդարութիւնդ
սարերի նման բարձր և անհաս է
* քո իրաւունքդ և դատաստանդ
զանազան խորուկ տեղերի նման
անքննելի և անխմանալի է * և չէ
թէ միայն բանական և բարեգործ
մարդիքն, այլ և անասնաբարոյ և
չարագործ մարդիքն, կու փրկես
և կու կեցուցանես քո առատ
ողորմութեդ, միայն թէ իւրեւնց
սրտումն ճշմարիտ զղջումն և փո
շխմանութի ունենան:

Լ՝ յսինքն, ահա ար ան թէ որ չափ
առաաէ քո ողորմութիւնդ քոյ
ըստեղծ ունեցողն վերայ * ուստի
հողեղէն մարդիք չէ թէ յիւր
եանց կարողութիւն, այլ ի քոյ ուր
թիւն

Նապարհ որ ոչ է բա
րի * և ի չարէ նա ոչ
ձանձրացաւ:

ՏԵՐԿԻՆԱՔ՝ ողոր
մութի քո * ճշմար
տութի քո մինչև
յամպս:

Լ՝ արդարութիւն քո
ոպլերինք ան * իրաւ
ունք քո ոպլ խորք բա
զումք * զմարդիք և
զանասունս կեցու
ցանես դու տր:

Արպէս զի բազում
արարեր զողորմութի
քո ան * այլ որդիք
մարդկան ի հովանի
թւոյ քոյ յուսոցին

Լ՝ քեզ սցիննք՝ իսկ
 րարտութի տան քոյ
 * և զուղիսս փափկու
 թե քոյ տացես յմ
 պէլ նոցա :

Ի՛քէն է՝ տր աղբիւր
 կենաց * և լուսով
 երեսաց քոյ տեսա
 նեմք զլոյս :

Եւ ադեա՛ զողորմու
 թիս քոյք ճանաչեն
 զքեզ * զարդարուիս
 քոյք ուղիղք են սր
 տիւք :

Թեւերիդ շո՛ւաքի տակու մնա՛ պահ
 վելով ի՛քեզ յուսան և ապա՛նի
 նին , իբր ի՛քո անային նախախնա
 մութիդ և օգնութիդ յուսան
 և ապա՛նին , զէրէ նովաւ միայն
 կարեն յաղթահարել զբռնուիս
 սատանայի :

Լ՝ յսինքն , և այսպէս քո երկնային
 տանդ առատ սիրոյ գինովն կու
 հարբենան , իբր քոյ սբ եկեղե
 ցնոյ հոգևոր ուրախութեն կու
 ցնծան * և դու քոյ անային
 քաղցրութե և քոյ սբ հոգնոյդ
 շնորհաց սէլովն նոցա կուխմաց
 նես :

Լ՝ յսինքն , զէրէ քեզանէ կու
 բղխէ աղբիւրն կենաց , իբր ամ
 կենդանութի թի հոգեկան և
 թի մարմնական քեզանից է * և
 ինչպէս արեգական լուսովն զարե
 գալին կուտեսանենք , այսպէս ևս
 քո շնորհաց լուսովն զքեզ կու
 տեսանենք որ ճշմարիտ լոյս ես , և
 քոյ միածին որդւովդ զքեզ կու
 ճանաչենք , որ ճշմարիտ անձ ես ,
 և տր երկնի և երկրի :

Լ՝ յսինքն , ուստի կաղաչեմ զքեզ
 որ ծագես զքո օղորմութե լոյսդ
 այն մարդկանցն վր , որ զքեզ ճշ
 մարիտ անձ կուճանաչեն * և զքո
 արդարութիւնդ և իրա՛նուքդ
 այն մարդկանցն վերայ պահես ,
 որ սրտերն շիտակ և ուղիղ է :

Լ՝ յսինքն, որ չի լինի Թէ ամբար
տաւան և հպարտ մարդկանց
ոտացն կոխան լինինք * և մեղա
նոր և անօրէն մարդկանց ձեռքն
իբր հնարադործութիւն զմեզ չի
վախցնէ և դողացնէ:

Լ՝ յսինքն, այլ այնպիսի ամբար
տաւան և մեղանոր մարդիքն այն
փոսն անկանին, ինչ տեղ որ ան
կաւ սատանայ * և քշվին և հա
լածվին քո երեսէդ, և այլ չի կա
րենան մեծանալ և զօրանալ այս
աշխարհիս վերայ:

Լ՝ յս տաղովս կուխրատէ և կու
զգուշացուցանէ մովսէս մարդա
րէն զհրէայս և մանաւանդ ըզ
քրիստոնէայս առ ի ձանաչել զեր
ախտիսն քի:

Սինքն, նայեցէք դէպ ինձ
ո՛վ երկինք, իբր ո՛վ
վարդապետք և եպիս
կոպոսունք, քահանայք և քահա
նայապետք, որ խրատեմ և զգու
շացնեմ զձեզ * և լսէ երկիր,
իբր հաւատացեալ ժողովուրդն
զիմ բերանիս խօսքն, և քարոզու
թիւնն:

Լ՝ յսինքն, ինչպէս որ ծարաւ եր
կիրն անձրեւն ներս կուծծէ, այս
պէս իմ զրոյցս ձեզ ընդունելի

* և

ՍԵԿԵՍԵՆ ԽԼԵՐԱՅ
մեր ոտք ամբարտա
նանից * և ձեռք մե
ղանորաց մի՛ դողա
ցուսցեն զմեզ:

Լ՝ նդ անկցին ամե
նեքեան ոյք գործէն
զանօրէնութի * մեր
ժեացին և այլ մի՛ կա
րացեն հատատիլ:

ՏՈՒՆՔ 13

Օրհնութի մեծին մովսէսի
անձառես մարգարէին, երկ
րորդ օրինաց: ԼԷ:

այեցարուք
երկինք և խօ
սեցայց *
լուսնից եր
կիր զպատգամս բերա
նոյ իմոյ:

Բնդունելի լիցի ուն
զանձրեւ բարբառ իմ
և իջցէ որպէս ցօղ

պատգամ իմ:

Որպէս զանձրե ՚ի
վր սիզոյ * և ուն տա
րափի վր խոտոյ * զի
զանուկն անկարգա
ցուք * և տուք օր
հնութի անայ մերում:

Եւ որոյ ճշմարտու
թիւն Եւ գործք նորա
* և ան ճանապարհք
նորա իրան ամբք են:

Եւ ճառատարիմ է
* և ոչ գոյ ՚ի նմա
անիրանութի * ար
գար և ճշմարիտ է
ան:

Սեղան * և ոչ նմա
որդիքն արատոյ *
ծնունդք խոտորէլք
և թիւրեալք:

* և իմ խօսքս գիշերվան շաղի
նման իջնու ձեզ վերայ, և ձեր
սիրտն կակղացնէ:

Եւ յսինքն, ինչպէս որ կու իջնու
անձրեն կանանց սաղի վր * և ինչ
պէս երկնից թացութիւն պուտ
պուտ կու կաթ կաթէ խոտի վր և
զինքն կու դալարացնէ այսպէս իմ
խօսքս ձեր սիրտն ջերմացնէ ՚ի
սէրն այ * զէրէ ես այս բանումս
այ անունն կու յիշեմ * և դուք
լեւով զիմ խրատս, այ օրհնութի
և փառք տունէք:

Եւ յսինքն, այ գործքն ճշմարտու
թիւն է, իբր ինչ որ կանէ իւր ծա
ռայից հետն, ուղիղ և մեկն
սրտով կանէ, և ինչպէս որ խո
տացեր է, այնպէս գլուխ կուտա
նի * և իւր ամէն օրինաց և պա
տուհիանաց ճանապարհն իրան
ունիւրով և դատաստանով է:

Եւ յսինքն, ան ճաստատ և ճանա
տարիմ է իւր խոստումնքին վր
* և նորանում ստութի և անի
րանութի չի գովիր * զէրէ ար
դար է, և ճշմարիտ է իւր ան բա
նումս:

Եւ յսինքն, ընդէմ այ մեղանչեցին
իւրեանց օրինազանցութենովն
* և այնպէս անխղճմտանք և ան
հոգ են, ինչպէս թէ ընդէմ նմա,
իբր ընդէմ այ ոչինչ չի ինչին արա
րած կամ գործած այն որդիքն

արա

արատոյ, իբր այն որդիքն մոլորու
թէ հրէայք, որդիքն մեղաց * այն
ծնունդն, որ խկզբանէ մոլորած
և ծոված էր այ հետ և չէր ուզեր
ուղիղ սրտիւ նմա հնազանդիլ:

Լ՝ յսինքն, այդ չէ՛ մի որ կու հա
տուցանէք այ փոխանակ իւր բա
րերարութեն * ո՛վ ժողովուրդ
անխելք և անդէտ, որ թողեր էք
զնա, և կուոց կու երկրպագանէք:
Լ՝ յսինքն, այս չէ՛ մի քո երկնային
հայրդ, որ զքեզ այնչափ հոգսով
և խնամքով վաստակեց այնչափ
սիրով պահպանեց և մեծացոյց *
զքեզ ի հողէ կազմեց և մարդ շե
նեց, և զքո հոգիդ յոջնչէ բառեղ
ծեց և գոյացոյց:

Լ՝ յսինքն, յիշէ անցած ժամա
նակի օրերն, թէ որ չափ բարերա
րութի արաւ քեզ ան * և միտք
արէք զանազան աղգերի անցած
տարիքն և տեսէք, թէ մէկ աղգէն
մինչև իմիւս աղգն որչափ հրաշք
և սքանչելիք է արարեր ան ձեզ
համար:

Լ՝ յսինքն, թէ դու չես դիտեր,
հարցուր քոյ հայրերիդ և քո պա
պերիդ, որ քեզ պատմեն * և քոյ
աղգիդ հալւոր և ծեր մարդիքն
աղաչէ որ քեզ ասեն, թէ որչափ
երախտիք ունի քեզ վր ան:

Լ՝ յսինքն, թէ ինչպէս այն ժա
մանակն բարձրեալն ան բաժա

Շ

նեց

Ո՛չ այդ այն է՛ զոր ան
հատուցանէիք դուք
* ժողովուրդք յի
մարք և ո՛չ իմաս
տունք:

Ո՛չ սա ինքն է՛ հայր
քո որ ստացաւ զքեզ
* արար զքեզ և ըս
տեղծ զքեզ:

Յուշ լիցին քեզ ան
ուրքն յան խտենից *
իմացարութ զամս
յազգաց մինչև
յազգս:

Հարց՛ջիր դուց հարս
քո, և պատմեսցեն
քեզ * ցծերս քո և
ասասցեն քեզ:

Իժամանակի յորժամ
բաժանեաց բարձր

Իդ

եալն զազգս ամ * և
որպէս սփռեաց նա
զորդիսն աշամայ :

Կացոյց զսահմանս
հեթանոսաց , ըստ
թուոյ հրեշտակացն
աստուծոյ :

Եղև բաժինն տն ժո
ղովուրդ իւր յակոբ
* և վիճակ ժառանգ
դուրս իւրոյ իս
րայէլ :

Բաւական եղև նմա
յանապատի * իծա
րաւ տօթոյ յանջրդ
նոջ պաշտպանեաց
զնա :

Խորատեաց զնա և
պահեաց որպէս զբիբ
ական * ուն զարծ ունի
իթևս իւր ընկալաւ
զնա * և ուն իւր ձա

նեց ազգերն սէնէ արայ դաշտումն
յեսա ջրհեղեղին * և թէ ինչպէս
տարածեց և սփռեց աշամայ որ
դիքն երկրիս վերայ , և զձեղ իւր
հարազատ որդւոց նման նախախ
նամեց :

Եւ յսինքն , թէ ինչպէս զանազան
հեթանոսաց ազգերին չափ և սահ
մանք դրեց նոցա հրեշտակներն պա
կասած թուին դօրայ , իբրնոցա
կենաց չափն և սահմանքն այնչափ
երկարեց , մինչև որ ինոցանէ բա
րի և ընտիր մարդիք դուրս գային ,
և անկած հրեշտակաց տեղն ժա
ռանգէին , և նոցա հրեշտակաց
թիվն լցուցանէին :

Եւ յսինքն , բայց այնչափ ազգերի
մէջն միայն յակոբայ ազգն իւրն
բաժին ընտրեց * և խորայէլի
ազգն իւրն վիճակ և ժառանգու
թիւ անկաւ , իբր հրէից ազգն :

Եւ յսինքն , քառասուն տարի յա
նապատումն նորա կարիքն լցոյց *
և այն սաստիկ ջերմ և տօթ ժամա
նակին ջուր չի գտլած տեղե
րումն , զինքն խնամեց և պահպա
նեց , յագեցոյց և արբեցոյց , և
ամբարեօք առատացոյց :

Եւ յսինքն , խորատեց զինքն զանա
զան օրինօք և պատու իրանօք , և
պահեց իւր աչքի բիբին նման ի
զանազան փորձանաց * և արծվի
նման իւր թևերի վերան առեց

զինքն ,

Handwritten in purple ink, vertical text on the left margin, likely a library or collection stamp.

Handwritten in black ink at the bottom of the page, including a date and other notes.

զինքն , և շուրջ ածեց յերկրէ
երկիր * և իւր ձագերի նման
գութք և խնամք տարաւ , սիրեց
և կերակրեց զինքն , և պահեց ի
ձեռաց Թշնամեաց և ստեղծեաց
իւրոց :

Եւ յսինքն , իւր Թւերն փռեց
և տարածեց , և սիրով ընդունեց
զնա * և իւր քամակին վերայ բար
ձաւ , և բերաւ ի տեղ հաւոյց
իբր ի յերկիրն աւետեաց յերու
սաղէմ և զիւր իննամբն միշտ նր
վերայ պահեց :

Եւ յսինքն , միայն տր ամ ստեղ
ծողն երկնի և երկրի նոցա ձա
նապարհ ցոյց կուտայր և կու
առաջնորդէր * և այլ որիշ կուա
պաշտից օտար և սուտ ամ չիկայր
նոցա հեա , որ կարծէին Թէ նա
զիւրեանք կու նախախնամէր :

Եւ յսինքն , տարաւ զիւրեանք
նոցա երկրի բերքերին և բարու
Թեցն տէր և ժառանգորդ արաւ
* և կերակրեց և յագեցոյց զիւր
եանք նոցա շինած և սերմանած
արտերի պտուղներովն :

Եւ յսինքն , քարէն մեղր ծծել
տվեց իւրեանց , իբր ամ քարէ
տախտակներովն իւր օրինաց և
պատուիրանաց քաղցրութիւնն
խմացոյց նց * և ապառաժ քարէն
իւր խմացոյց նց , իբր նոյն քարէ
տախտակներովն զիւր արդարու

դուց իւրոց գթա
ցաւ :

Տարածեաց զթւա
իւր և ընկալաւ զնա
* և բարձեալ բերէր
զնա ի վր միջնորայ
իւրոց :

Տր միայն ածէր զնա
* և ոչ գոյր ընդ նա
ամ օտար :

Եւ ամ եհան զնոսա
ի զօրութիւն երկրի *
և կերակրեաց զնա
արդեամբ անդաս
տանաց :

Գիեցոյց նց զմեղր
ի վիմէ * և զիւր յա
պառաժ վիմէ :

Իւղ կովուց և իթն
մաքեաց * ճարպով
հանդերձ խոյոց, որ
թուց ցլուց և նոխա
զաց:

Օ պարարտութիւն
երկամանց ցորենոյ
* և զարիւն խաղո
ղոյ հարբ գինի:

Եւ կեր յակոբ և յա
գեցաւ * և անգուշ
եաց սիրելին:

Պերացաւ, ստո՛ւա
րացաւ, լայնացաւ *
եթող զտրած զարա
րիչ իւր * և յետո
եկաց յայ փրկէն
իւրմէ:

Բարկացուցին զիս
օտարաւոր իւրենց

թին և ճմարտութին նց հասկա
ցոյց, և ապառաժ կասէ քարի
տախտակներին, վասն մովսիսա
կան օրինաց և պատուիրանաց
դժուարութին ցուցանելոյ և
յայտնելոյնց:

Եւ յսինքն, և երբ որ զովք Թա
դաւորն բասանու մատնեց ան
ի ձեռս խրայէլացւոց, նորա եր
կրի կովերի իւղովն ոչխարների
կաթովն * ղօջերի հորթուկների,
եղների, և այծերի ճրագուովն
կերակրեց զիւրեանք:

Եւ յսինքն, նորա արտերի պա
րարտ շարմաղած հացն կերաւ *
և նորա այգեստանեաց պատուա
կան խաղողի կարմիր գինին խմեց
և այ օրէնքն և պատուիրանքն
մոռացաւ:

Եւ յսինքն, և երբ որ կշտացաւ
յակոբ, իբր յակոբ նահապետի
զարմն * ըսկաւ ընդ հմ իւր
ըստեղծողին անհնազանդ ջորու
նման աքացի տալ, այն որ յառաջ
այ սիրելի և անդրանիկն էր:

Եւ յսինքն, զէրէ գիրացաւ հաս
տացաւ և լայնացաւ, իբր Թէ մե
ծացաւ զօրացաւ * և բացթո
ղեց զիւր արարիչ անձն * և իւր
փրկող և ազատող այ օրինացն և
պատուիրանացն հեռացաւ:

Եւ յսինքն, ուստի ասաց անձ, Թէ
բարկացուցին զիս դոքա իւրենց

օտար անհերոսներ * և իւրեանց
կուռքերովն զիս դառնացուցին,
և զայրացուցին, և ինախանձ
շարժեցին:

Եւ յսինքն, Թողին զանձ և դե
հերի մատաղներ և պատարագ
ներ մատուցին * այնպէս կուռքե
րի երկրպագութիւն արարին, որ ամե
նէին չէին գիտեր * զէրէնորէին
և այն մօտ ժամանակներումն գը
տած կուռքերէին, որ իւրեանց
հարբն և պապերն բնաւ չէին ճա
նաչեր:

Եւ յսինքն, Թողին զիւրեանց
տրն որ զիւրեանք ըստեղծեր էր,
և հօր նման աշխատանք ծներ
էր * և մոռացան զանձ, որ այն
չափ տարի զիւրեանք յանապա
տումն կերակրեր էր:

Եւ յսինքն, զայս տեսանելով
ըստեղծողն անձ նախանձեցաւ *
զայրացաւ և սրտմտեցաւ նոցա
որդւոցն և դատերացն և նոցա
զարմին և զաւակին վր, և ասաց
աստուծոյ:

Եւ յսինքն, ես զիմ երեսս դար
ձուցանեմ ի դոցանէ, իբր զիմ
անձային խնամքս բառնամ ի դո
ցանէ, և բացթողում զիւրեանք
* և ցոյց տամ, Թէ որ չափ փոր
ձանք և պատու հաս պիտի հանդի
պի դոցա յետին ժամանակն, Թէ
իձեռն հռոմայեցւոց իշխանացն

և Թէ

* և կուովք իւրեանց
դառնացուցին զիս:

Օ հեցին դիւաց,
և ոչ այ * զիցն զորս
ոչ գիտէին * նորք և
առժամայնք, զորս
բնաւ ոչ ճանաչէին
հարբ նոցա:

Թողին զտէր որ
ծնաւ զնոսա * մոռա
ցան զանձ, որ կերակ
րեաց զնոսա:

Եւ տես տր և նախան
ձեցաւ * և սրտմտե
ցաւ իմր ուստերաց
և դատերաց նոցա
և ասէ:

Դարձուցից զերեսս
իմ ի նոցանէ * և
ցուցից նոցա, զինչ
լինելոց իցէ յապա
յ ժամանակի:

Օ ի ազգ մի թիւրք
են նոքա * և որդիք
անհաւանք * նոքա
նախանձեցուցին զիս
'ի չաստուճած իւր
եանց * և դառնա
ցուցին զիս 'ի կուռս
իւրեանց :

Լ՛րդ և ես նախան
ձեցուցից զնս յազգ
անպիտան * և անմը
տիւ ազգաւ զկէտ
ցուցից զնոսա :

Տ ունք . 30 .

և թէ 'ի ձեռն օտար այլազգեաց :
Լ՛յսինքն, զէրէ այդ ազգդ ծու
ռւած ազգ մի է * և դոքա որ կան
անհաւան և կամապաշտ զարմի
ծնունդք են * դոքա զիս նախան
ձեցուցին իւրեանց սուտ անե
րովն * և զիս դառնացուցին և
զայրացուցին իւրեանց կռքե
րովն 'ի սկզբանէ մինչև ցայսօր :
Լ՛յսինքն, ես այլ զդոսա նախան
ձեցնեմ կռապաշտից և հեթանո
սաց անպիտան ազգերն յառաջ
քարշելով * և անմիտ և տգէտ
ազգերով զդոսա կսկծացնեմ և
կատաղացնեմ, իբրդերի շինեմ
զիւրեանք իմէջ զանազան ազ
գաց, և տնազատեղ անեմ աշ
խարհիս վերայ :

Տուք փառս այ տուք զօրհուծի մարդասիրին թագաւո
րին յաւիտենից , որ փրկէ զծառայս իւր և կեցուցանէ :
Սարդասէր տր վասն սրբուհւոյ :

Քարոզ երկինք պատմեն և տէր ապաւինին :

Ասան ի գիշերի և ի տունընջեան և յամ ժամու խօսիլ մեզ
զբան տն , զտր աղաչեսցուք :

Ասան ջանկանելոյ մեզ ի փորձութի , որում ոչ կարեւր
հանդուրժել , զտր աղա :

Ասան անբիծ և անդատապարտ կալոյ մեզ , առաջի ահեղ
ատենին քի , զտր աղ :

Ասան առաջնորդելոյ մեզ ի նաւահանութիւնս կենաց ան
վախճանից , զտր աղա :

Ասան արժանի լինելոյ մեզ վերին կոչմանս և երկնից ար
քայութեն , զտր աղա :

Ասան հոգւոյն : Լա ևս և վս : Օ անձինս : Ողորմեաց :

Ի գիշերի և ի տունընջեան և յամ ժամու զքեզ աղաչեմք
և ի քէն խնդրեմք մարդասէր տր : Լուր մեզ ամ փրկիչ
մեր , խոնարհեսցի ունին քո ի խնդրուածս մեր , զի մի
ունայն լիցին վաստակք ծառայից քոց : Լա համարեաց
զաշխատութիւնս մեր ի գործ արդարութեան և ի պտուղ
ամպաշտութե : Ի նկալ զաղօթս և զերկրպագութիւնս
մեր , և հատո՛ մեզ զողորմութի քո առատապէս : Ռա՛ծ
կեա՛ զմեզ ընդ հովանեաւ ամենազօր աջոյ քոյ : Օ օրացո՛
ղմեզ տր զօրութե՛ սրբոյ հոգւոյդ , պահեա՛ զմեզ որպէս
բիբ ական : Լա արա՛ առ մեզ զնշան բարի , ի գովեստ և
ի փառաբանութիւն անուանդ քում սրբոյ : Օ ի ի քո
փառս կատարի , ամ արարածոց մշտնջենաւոր փառաբա
նութի ի բարձունս հօր և որդւոյ և հոգւոյդ սրբոյ . այժմ ,
և միշտ , և յաւիտեանս յաւիտենից : Լա մէն :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Հովիւ քաջ Հովիւ բարի և յանձնաւոր : Եւ այնպէս և
այցարաւ բանաւոր հօտի քոյ, զոր ժողովեցեր առ քեզ գթութեամբ քով : Օ ի քո առաջի կամք տր, և առ ի քէն ողորմութեանցն և գթութեանցն ակն ունիմք : Օ ամենեւեան օրհնեալ զամենեւեան իմաստնացո՛ւ, զամենեւեան լուսաւորեալ, և ամենեցուն պարգևեալ զերկնից արքայու թիւնդ : Ասան զի դու ես տր կենաց, և ամ ողորմութեան, և քեզ վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ . այժմ, և միշտ, և յանձնեանս յանձնեանից : Ամէն : Ի գիշերի և ի տունն ջեան, և յամ ժամու անդադար փառաւորեմք զհայր, և զորդի և զսուրբ հոգիդ . այժմ, և միշտ, և յանձնեանս յանձնեանից : Ամէն :

Յիշատակեալ արար
Եւնու թիւնդ

Ինչպիսիք շինել

Սրբազան Եպիսկոպոս
Երջանկալի Բարձրագույն
Սրբազան Եպիսկոպոս
Երջանկալի

Սրբազան Եպիսկոպոս

Սրբազան Եպիսկոպոս
Երջանկալի Բարձրագույն
Սրբազան Եպիսկոպոս
Երջանկալի Բարձրագույն
Սրբազան Եպիսկոպոս
Երջանկալի Բարձրագույն
Սրբազան Եպիսկոպոս
Երջանկալի Բարձրագույն

Երջանկալի

Սրբազան Եպիսկոպոս
Երջանկալի Բարձրագույն
Սրբազան Եպիսկոպոս
Երջանկալի Բարձրագույն
Սրբազան Եպիսկոպոս
Երջանկալի Բարձրագույն

Ի, որ այսօր է գալար և վաղն ցամաքի
 Ի, Ժողովեն ըն բարիս կենդանեց երկրի

Ի բոլոր զայս ստղծուած ինքն դաւ ի թ
է ասացեր :

Եւ յստղծուածս իսկ մի ի թարե
մարդարէն բարի և խեղճ մար
դիքն որ երբ որ կուտեսանէն չար
մարդկանց աջողութիւն չի յուսա
հաւան :

յսինքն , մի' նախանձիր և
մի' ցանկանար չարա
գործ մարդկանց փա
ռացն և մեծութեն և աջողու
թեն * և մի' հեռու իր այնպիսի
անխղճմտանք մարդկանց , որ աշ
խարհիս վերայ անօրէնութի և
ամբարշտութի կուգործեն :

Եւ յսինքն , զէրէ նոցա մեծութիւն
և փառքն շուտով կուփչանայ և
խորի նման կուցամաքի * և նոցա

Aa վայել

Ստղծու յաւթի :

Ստղծու . Լ. 2.

Եւ նախան
ձիր ընդ
չարս * և
մի' ընդայ
նոսիկ ոյք գործեն
զանօրէնութի :

Օ ի ոն զխոտ վաղ
վաղակի ցամաքեացին
* ոն զգալարի խո

իդ

տոյ վաղվաղակի անկ
ցին :

Յուսա՛ իտր և արա՛
ղքաղցրութի՛ * բնա
կեաց յերկրի * և հո
վովեացիս ՚ի մեծու
թե նորա :

Ժտեա՛ իտնէ , և նա
տացէ քեզ զինդրով
ածս սրտի քոյ * յայտ
նեա՛ առաջի տն զճա
նապարհ քո և յու
սա՛ ինա :

Օ ի նա արասցէ *
և հանցէ ոպ զլոյս
զարդարութիս քո *
և զիրաւունս քո ոպ
զօր հասարակ :

Հնազանդ լեր տն ,
և ծառայեա՛ նմա *
և մի՛ նախանձիր ընդ

վայելչութի՛ն դալար խոտի նման
շուտով երբոր մահո՛ւն տադ
նապն կու հասանի վայր կու ան
կանի և կու ոչնչանայ :

Լ՝ յսինքն , յուսա՛ դու յաճ , և
քաղցրութիւն արա՛ , իբր ամենե
ցուն սէր և գութ ք և խոնարհու
թիւն նշանց տուր * բնակիր միշտ
այս երկրումս իւր սուրբ եկեղե
ցւոյ միջումս * որ այ մեծութե՛ն
իբր շնորհօքն և ողորմութեամբն
ապրիս և կերակրիս քոյ կենաց
մէջն :

Լ՝ յսինքն , ինչ բարի իբմինի որ
կու ցանկաս , յայ խնդրէ , որ նա
քո սրտիդ խնդրով ածքն ՚ի բա
րին կատարէ * քոյ մտացդ դիտա
ւորութի՛ն այ առաջն յայտնի
արա՛ , և յուսացիր և ապաւինիր
ինա , որ նա քեզ հոգեկան և մար
մնական աջողութի պարգևէ :

Լ՝ յսինքն , զերէ՛ն ա կու հոգայ և
կու պահապանէ զքեզ * և քո
արդարութիդ և շիտակութիդ
և քո մեկնութիդ կու հանէ և յայտ
նի կանէ աշխարհի * և քո իրա
ւունքդ և անմեղութիդ կէս օր
վան նման ամ մարդկանց առա
ջն կու պայծառացնէ , և զքեզ
գովութե արժանի կանէ :

Լ՝ յսինքն , դու միայն հնազան
դիր այ , և իւր սբ պատուիրանքն
կատարելով նորա ծառայութի

արա՛

արա՛ւ և մի՛ նախանձիր այն մարդ-
կանցն որ իւրեանց չար գործքն
և անամօթ արարմունքն խայտա-
ռակ և տնազ է գարձած աշխար-
հիս վերայ * իբր այնպէս մարդ-
կանց , որ միշտ անօրէնութիւն
և անիրաւութի գործելոյ յետ
նէ են :

Լ՝ յսինքն , դադարիր քո բարկու-
թենէդ , և հանգչիր քո նեղասր-
տութիդ * և մի՛ նախանձիր այն
պէս մարդկանց որ բարկուե յետ
նէ անկանելով առաջի այ և մարդ-
կան ատելի կուլինին , և զիւր-
եանց հոգին կուգատապարտեն
ի դժոխս :

Լ՝ յսինքն , զերէ այնպէս կատա-
ղած չար մարդիքն շուտով կու-
սատակին և կուկորնչին * բայց
այնպիսիքն որ այ կամացն հնազան-
դելով ամ փորձութեց կուհամ-
բերեն , նոքա չէ թէ միայն զայս
երկիրս , այլ և զերկնից արքայու-
թին կուժառանգեն , և յաւի-
տենական փառացն արժանի կու-
լինին :

Լ՝ յսինքն , մէկ կարճ ժամանակ մի
է՛ անօրէն և ամբարիշտ մարդոյ
կենաց ժամանակն այս աշխարհիս
վերայ , և յետոյ անյայտ կուլինի
և չի երևիր * և թէ խնդրես , չէ
թէ միայն զինքն , այլ և զիւր տեղն
և զյիշատակն այլ չես գտաներ :

այնոսիկ որոց առակ
եալք իցեն ճանա-
պարհք իւրեանց *
ընդ մարդոյ որ գոր-
ծէ զանօրէնութի :

Լ՝ ռեա՛ իբարկուէ ,
և հանդիր ի սրտմը
տութի * և մի՛ նա-
խանձիր ընդ չարս :

Օ՛ ի չարք վաղվա
ղակի սատակեացին *
բայց ոյք համբերեն
տն նք ժառանգես
ցեն զերկիր :

Փոքր մի ևս , և այլ
ոչ իցէ ամբարիշտն
* խնդրեսցես զտեղի
նորա և ոչ գացես :

Եւ որք հեղքն են
նք ժառանգեցեն
զերկիր * և փափկաս
ցին իբազում խաղտ
ղութի իւրեանց :

Սպասէ մեղաւորն
արդարոյ * և կրճտէ
ի վերայ նորա զատա
մունս իւր * այլ ար
ծիծաղեցի զնովա :

Ի անդի յառաջա
դոյն տեսանէ * զի
հասեալ է օրնորա :

Սուր հանին մեղա
ւորք , և լարեցին զա
ղեղունս իւրեանց *
հարկանել զաղքառն
և զտնանին * սպանա
նել զայն որ խոնարհն
է սրտիւ :

Սուրք նց մոցեն ի
սիրտս նոցա * և աղե
ղունք նց փշրեցին :

Եւ յսինքն , բայց նորա որ հեղ և
խոնարհ են , չէ թէ միայն զերկ
նից արքայութիւն կու վայելեն ,
այլ և զայս երկիրս կու ժառանգեն
* և հոգւով և մարմնով միշտ խա
ղաղութի միջումն հեշտանալով
կու հանգստանան այ տունաճ
բարեաց միջումն :

Եւ յսինքն , մեղաւոր և անօրէն
մարդն չար սրտով կու նայի դէպ
ի արդար մարդն * և առիւծի
նման ատամներն կու սրէ և կու
կրճտէ նորա վերայ * բայց ան
տեսանելով նորա նենդութիւն
տնազ կանէ զնա , և կու ծիծաղի
նորա վերայ :

Եւ յսինքն , զերէ իւր ամենատես
աչօքն յառաջ քան զժամանակն
կու տեսանէ * որ նորա համարք
տալոյ օրն հասեր է , և քիչ է մնա
ցեր որ այ արդար դատաստանովն
դատապարտուի :

Եւ յսինքն , մեղաւոր և անխղճ
մտանք մարդէքն թրերն հանե
ցին , և իւրեանց աղեղներն լարե
ցին * որ զարկեն և վիրաւորեն
զաղքառն և իմեծութիւն անկաճ
մարդն * և սպանանեն այնպէս
մարդն , որ խեղճ և անտէր է , և
խոնարհ է սրտով :

Եւ յսինքն , բայց այ կարօղ զօրու
թիւն նց թուրն իւրեանց սիրտն
կու մտնու * և նոցա աղեղներն

կուկորովի և կուփշովի, և իւր
եանք յամօթ կուլինին:

Եւ յսինքն, լաւ է արդար մար
դոյն, քիչ ապրանքն, իբր քիչ
իքմինն որ միամիտ սրտով կու
փայելէ և կուգոհանայ զայ * քան
թէ մեղան որ մարդկանց շատ ապ
րանքն և մեծութիւն, որ ամենեւին
չեն կշտանար, այլ հանապազ
ադահութե մէջ կուտանջվին,
և իւրեանց ցանկութեն չեն հա
սանիր * զէրէ մէկ կողմանէ այլ
այ հրամանաւն միշտ այնպս մարդ
կանց կունենն կուկորատովի, իբր
մեծութիւն և փառքն կուպակա
սի, և թերատ կուամայ, և իւր
եանք անհանգստութե մէջ կու
չարչարվին:

Եւ յսինքն, իսկ արդար մարդկանց
չափաւոր կարիքն և պիտոյքն ան
միշտ կու աճեցնէ, և կու հաստա
տէ * և անմեղ և անարատ մարդ
կանց կեանքն և բարեգործութիւն
կուճանաչէ * և դիտէ որ երկնից
արքայութե միջումն յաւիտեանս
կան ժառանգութի պիտի ունե
նան արդարոց և երանելեաց
հետ:

Եւ յսինքն, չեն ամաչեր այնպէս
արդար և բարի մարդիքն փորձա
նաց և նեղութե ժամանակին *
և սով եղած օրերն, իբր հալածա
նաց ժամանակիս բնաւ երկնային

միսի

Եւ աւելի սակաւ իկինչ
արդարոց * քան զբա
զում մեծութե մե
ղանորաց * և բա
զուկք ամբարշտաց
խորտակեցին:

Հաստատէ տր զար
դարս * և ճանաչէ
զանութս ամբօթից *
ժառանգութիւն
նց յաւիտեան
եղիցի:

Սի ամաչեցեն նք
ի ժամանակս չարու
թե * այլ յաւիտեանս
սովու յադեցին:

Լ՝Տա՛ մեղա՛նորք կո
րիցեն * այլ Թշնա
միք տն ՚ի փառա՛նո
րիլ և ՚ի բարձրանալն
իւրեանց պակասեա
ցին, ուն ծուխ զի պա
կասի:

Փոխ առն ու մեղա
նորն և ոչ հատուցա
նէ * այլ որ արդարն
է՛ ողորմի և տայ:

Այք օրհնեն զնա
ժառանգեացեն զեր
կիր * և ոչք անիծա
նեն, սատակեացին ՚ի
նմանէ:

միսթարութենէն քաղցած չեն
մնար, այլ նոյն ողորմութիւն և շնոր
հօքն միշտ կուկերակրին, և կու
կշտանան հոգւով և մարմնով:

Լ՝յսինքն, և մեղա՛նոր մարդիքն
այ պատուիրանաց հացէն, և այ
շնորհաց ջրէն քաղցած մնալով
կուպատուհասվին և կու պատ
րժվին, և շուտով կուկորնչին *
այլ և նոյն օրինաց և պատուիրանաց
Թշնամիքն երբոր կու ըսկանին
փառա՛նորիլ և բարձրանալ, այն
ժամանակն կուպակասին, և ծխի
նման կուփչանան, և անյայտ կու
լինին:

Լ՝յսինքն, մեղա՛նոր և անխղճ
մտանք մարդն փոխ կառնու յայ
լոց և չի ուզեր յետ տալ, կամ
աղահոսութե համար, և կամ չա
րասրտութե համար * բայց ար
դար մարդն Թէ մէկ քիչ իբրին մի
այլ ունենայ, փոխ տուողին կու
խղճայ և կու հատուցանէ նմա
զիւր դրամն:

Լ՝յսինքն, ինչ մարդ որ բանիւ և
գործով կուօրհնէ և կուփառաբա
նէ զանձ, նա կուփայելէ զերկիրս
և զերկնից արքայութիւն * և ինչ
մարդ որ կուհայհոյէ զանձ, Թէ
խորհրդով Թէ բանիւ և Թէ գոր
ծով, նա կուկործանվի և կուսա
տակի և կուջնջվի ՚իդպրութիւն
կենաց:

Լ՝ յսինքն , բարի մարդկանց
քայլքն և գնացքն անկուղղէ
և կուշիտակէ * և կուցանկայ
որ իւր օրինաց և պատուիրանաց
ճանապարհումն շրջին , և արժա
նի լինին երկնից արքայութեն :

Լ՝ յսինքն , այսպէս մարդն թէ
պատահամբ գլորի այլ , իբր
թէ մէկ փորձանքի մէջ , կամ
մէկ ներելի մեղաց մէջ այլ անկա
նի , չի ամենւին կործանվիր յու
սահաւորութիւն * զէրէ տր ան իւր
շնորհօքն և գթութիւնն նորա
ձեռքն կուբռնէ , և օգնական
կուլինի , և կուկանգնացնէ
ոտից վերայ :

Լ՝ յսինքն , ես երախայ էի և ծե
րացայ , և բնաւ չի տեսի , թէ մէկ
արդար մարդ մի իւրն պէտք
եղած իբրնէն կարօտ մնայր ,
կամ թէ իւր կարեաց պակասու
թեն համար մարդկանց միջումն
տնադ լինէր * և չէ թէ ինքն ,
այլ իւր բարի զանակն այլ չի
տեսի որ հաց մուրանայր :

Լ՝ յսինքն , այլ մանաւանդ տնտ
ղեցի և տեսի , որ օր ըստ օրէ իւր
ապրանքն այնպէս առատացաւ ,
որ այլոց այլ ողորմութիւն բաշխեց
և զիւր իբրնէն փոխ տվեց * զէրէ
այնպիսի բարի մարդոյ դուստր և
որդիքն այ օր ճնութիւնն կու ժա
ռանգեն , և կուվայելեն :

Լ՝ յս

Ի տեսունէ ուղղին
գնացք առն * զճանա
պարհս նորանա կամի
յոյժ :

Թէ պէտ և գայթակ
ղեցի , նա մի կործա
նեցի * զի տր ձեռն
կալու է նորա :

Սանուկ էի ես և ծե
րացայ , և ոչ տեսի
զարդարն արհամար
հեալ * և ոչ զանակ
նորա , թէ մուրանայ
հաց :

Օ , օր հանապազ
ողորմի , և տայ փոխ
* և զանակ նր օր ճն
եալ եղեցի :

Խոտորեաց ՚ի չարէ,
 և արա՛ զբարի * և
 բնակեցցիս յա՛նի
 տեանս յա՛նիտե
 նից ՚ի նմա :

Տո՛ւիրէ զերա՛նուսս
 * և ո՛չ ընդ վայր Տար
 կանէ զսբս իւր * այլ
 յա՛նիտեան պահէ
 զնոսս :

Լնօրէնք Տալածեա
 ցին իմիասին * և զա
 ՛նակ ամպարչտաց սա
 տակեցցի :

Լյլ արդարք ժա
 ոանդեցեն զերկիր
 * և բնակեցցին յա՛նի
 տեանս յա՛նիտենից
 ՚ի նմա :

Ի երան արդարոյ
 խորհի զիմաստութի
 * և լեզու նորա խօ
 սեցցի զերա՛նուսս :

Լյսինքն, վս որոյ Տեաւացիք դու
 չար գործքերէն, և բարի գործէ՛
 * որ յա՛նիտեանս յա՛նիտենից այ
 մէջն բնակիս, իբր այ շնորհաց և
 նախախնամութե միջումն մնաս,
 և նորա երկնային օրհնութիւնն
 միշտ քեզ Տես լինի :

Լյսինքն, զէրէ տր անձ զերա՛ն
 ունքն և դատաստանն կուսիրէ *
 և իւր անմեղ և սբ ծառայքն
 ամենեւին ոտաց տակ չի՛ ձգեր *
 այլ յա՛նիտեանս յա՛նիտենից կու
 պահպանէ զիւրեանք ՚ի հոգեկան
 և ՚ի մարմնական փորձութի :

Լյսինքն, անօրէն մարդիքն թէ
 այս կեանքումս և թէ այն կեան
 քումս այ երեսէն կու Տալած վին
 միատեղ * և ամբարիշտ և անհա
 ՛նատ մարդկանց զա՛նակն և յիշա
 տակն կուսատակի և կուկորնչի ՚ի
 փառս սատանայի :

Լյսինքն, բայց արդար և երկիւ
 ղած մարդիքն կու ժառանգեն և
 կու վայելեն կենդանեաց երկիրն
 իբր զերկնից արքայութիւն * և
 կու բնակին յա՛նիտեանս յա՛նիտե
 նից այն անմահական ուրախու
 թե միջումն :

Լյսինքն, նորա համար կասեմ
 զայս, զէրէ արդար մարդոյ բե
 րանն, իբր արդար մարդոյ մտաց
 բերանն, միշտ այ իմաստութիւն
 և երկիւղն կուխորհի և կումտա

ծէ * իւր լեզուէն միշտ այ իրաւ
ունքն և ճշմարտութիւն Կուխտ
սի'ի մէջ մարդկան քարոզելով և
խրատելով զնոսա :

Լ՝ յսինքն, զիւր այ օրէնքն և պա
տուհրանքն միշտ իւր սրտի մի
ջուռն Կուպահէ * և ամենեւին
իւր քայլքն իբր իւր կենցաղավա
րութիւն չի սխալիր, և այ կամացն
չի հեռանար և չի մոլորիր 'ի դի
տուիս քրիստոնէական հաւատոյ :

Լ՝ յսինքն, մեղաւոր մարդն նեն
գութիւն Կու հայի դէպ 'ի արդար
և անմեղ մարդն, և Կուզէ թէ
զնա սպանանէ և Կորուսանէ *
բայց տր ամ չի թողուր զնա մե
ղաւոր մարդոյ ձեռքումն, իբր մե
ղաւոր մարդոյ իշխանութիւն տա
Կումն * և դատաստանի օրն երբոր
Կուդատէ զարդարն, չի դատա
պարտէր զնա, այլ Կուպասկէ ան
մահական փառօք :

Լ՝ յսինքն, վս որոյ ինչ փորձուի
որ Կուհանդիպի քեզ, ուրախ
սրտով ընդունիր, և յուսով համ
բերէ և հնազանդիր այ * և իւր
օրինաց և պատուհրանաց ճանա
պարհն սիրով պահէ, և նա քո
միտքդ իւր շնորհօքն Կուբարձ
րացուցանէ, որ արժանի լինիս
ժառանգելոյ և վայելելոյ զերկիրն
կենդանեաց * և շուտով մեղա
ւոր և անօրէն մարդկանց տատա

Օրէնք այ իւրոյ, եւն
'իսրաի իւրում * և
մի' դայթակղեացին
զնացք նորա :

Հայի մեղաւոր ընդ
արդար, և խնդրէ
սպանանել զնա * այլ
տր ոչ թողու զնա 'ի
ձեռս նորա * և ոչ
դատապարտէ զնա
յորժամ դատէ
զնա :

Հաբեր տն * և պա
հեա զճանապրհս նր
* և բարձր արացէ
զքեզ 'ի ժառանգել
զերկիր * և զսատա
կաւ մեղաւորաց
տեսցես :

Տ ետի զամբարիշտն
վերացեալ * և բարձ
րացեալ ուն զմայրս
լիբանանու :

Լ նոցի և ահա՛ ո՛չ էր
* խնդրեցի և ո՛չ
գտաւ տեղինք :

Պ ահեա՛ զամբծութի
* և տես զուղղութի
* զի գոն մնացուածք
առն խաղաղարարի :

Լ նորէնք հալածես
ցին՝ ի միասին * և զա
նակ ամպարշտաց կո
րիցէ :

կիլն և կորնչիլն քո աջօքդ կուտե
սանես , և կուփառանորես զած :

Լ յսինքն , զէրէ տեսայ ես շատ
անգամ որ անօրէն և ամբարիշտ
մարդն փառօք և մեծութիւն վերա
ցեր և բարձրացեր էր , և ամբար
տանանութիւն զիւր քիթն ի յեր
կինս էր հասուցեր , լիբանանու
սարի մայրի ծառերին նման , որ
տեր և էն՝ իզատ այլ ոչինչ չունին :
Լ յսինքն , բայց մէկ քանի օրէն
յետայլ վիայն տեղումն անցկացայ :
տեսայ որ ամենեւին չէր երևիր *
հարցուցի շատ մարդկանց և խնդ
րեցի , և իւր բնակած տեղն այլ
չի գտվեցաւ :

Լ յսինքն , ուստի դու զանմեղու
թին և զսրբութին միշտ քո սրտիդ
մէջն պահէ * և շիտակութին և
արդարութիւնն քո մտաց աչքի
առաջն դիր * զէրէ թէ մէկ մնա
ցական իբրն մի կայ թէ այս կեանս
բուժս և թէ այն կեանքումն , խա
ղաղութի սիրօղ մարդոյն է , ըստ
այնմ երանի խաղաղարարաց , զի
նոքա որդիք այ կոչեացին :

Լ յսինքն , խնայանա՛րէն մարդիքն
կու հալածվին յայ երեսէն , և
կու ցրվին , և կու փչանան իւր
եանց ապրանաց և մեծութեն
հետ * և անհաւատ և չարագործ
մարդկանց զարմն և յիշատակն
կու կորի և անյայտ կու լինի :

Լսինքն, զէրէ արդար մարդ
կանց փրկութիւն և փառքն ան-
կուտայ * նեղութե և վշտիժա
մանակումն նոցա վերակացու և
հոգաբարձու կուլինի, և կուփր
կէ զիւրեանք յամ փտանդէ:

Լսինքն, կու օգնէ նոցա և կու
փրկէ զիւրեանք յամ փորձութե
* կու ազատէ զիւրեանք ի սատա
նայի հնարագործութիւն և ի մե
ղաւոր մարդկանց ձեռքէն, և
կու կեցուցանէ զիւրեանց հոգին
* զէրէ բոլորով սրտիւ ինա յու
ոացան և ապաւինեցան իւրեանց
կենաց մէջն:

Իբր զայս սաղմոսս ասաց դաւիթ
ապաշխարելով զմեղս իւր, և յի
շելով զշաբաթն, այսինքն զհան
գիստն յաւիտեանական կենաց,
զիւ շաբաթն հանդիստ թարգ
մանի:

Լս սաղմոսումն կուխօսի մար
դարէն վս մեղաւորաց, թէ որ
չափ դժուարութի կուքաշեն երբ
որ կուզեն դառնալ իւրեանց
չար ճանապարհէն, կամ վս քի
որ մեզ համար մեղաւոր անուա
նեցաւ ի մէջ անհաւատից:

Փրկութիւն արդա
րոց ի տնէ է * վերա
կացու է նոցա իժա
մանակս նեղութե:

() Գնեսցէ նոցա տր
և փրկեսցէ զնոսա *
ապրեցուցէ ի մե
ղաւորաց և կեցուս
ցէ զնոսա * զի յուսա
ցան ինա:

Տուք. 38.

Սաղմոս դաւթի առ ի յիշա
տակէ շաբաթու:

Սաղմոս. Լե.

Տ մի՛ սրտմը
տուլթէ՛ քով
յանդիմաներ
զիս * և մի՛ բարկուլ
քով խրատեր զիս :

Օ ի նեւթ քո հա
րան յիս * և յիս հաս
տատեցաւ ձեռն քո :

Ա՛ջ դոյ բշկուլթի
մարմնոյ իմոյ յերե
սաց բարկու
թէ՛ քոյ :

Աջէ՛ խաղաղութիւն
ոսկերաց իմոյ , յե
րեսաց մեղաց իմոյ :

Ա յիմքն , տրւած մի՛ սրտնե
ղեր ինձ վերայ , և զիս
դատաւորի նման մի՛
նախատեր և դատապարտեր *
զիս քո բարկութենովդ մի՛ պատ
ժեր և պատուհասեր , և մի՛ մաս
ներ դժոխոց տանջանացն :

Լ յիմքն , զէրէ քոյ պատուիրոս
նաց զարհուրելի խօսքերն միովե
ցան իմ սրտիս մէջն , և զիս գիշեր
և ցերեկ կու տանջեն խղճմտան
քի միջում * և քո ձեռքդ ինձ
վերայ հաստատվեցաւ , իբր քո
արդար հատուցումն և պատիժն ,
որ պատրաստերես մեղաւորաց հա
մար , իմ մտաց մէջն տպաւորվե
ցաւ , և զիմ հոգիս սաստիկ վա
խեցոյց :

Լ յիմքն , քո անձային սաստիկ
բարկութիդ և զայրացմունքդ
մտածելով այնչափ կուլամ և յո
գւնոց կու հանեմ , որ բոլոր մար
մինս տկարացեր է՝ և անբշկելի է
դարձեր :

Լ յիմքն , իմ մեղքն և յան
ցանքն որ գործեր եմ , այնպէս
զիս կու սարսափեցնեն և կու
վշտացնեն , որ բովանդակ ոսկո
տանքս տեղէն շարժեր են , և հան
գատութիւն և դադար չունիմ
ամենևին :

Եւսիքն, զերէ իմ անօրէնութիւնն ջրհեղեղի նման բարձրացաւ, և զիմ գլուխս ծածկեց և անց կացաւ * և ծանար բեռան նման ինձ վերայ ծանարացաւ, իբր զիս խղճմտանքաճարարաւ:

Եւսիքն, իմ հոգւոյս խոցերն օր ըստ օրէ շատանալով հոտեցան և փրտեցան քոյ առաջիւդ, իմ ան զգամութեանն համար, և կու զեն զիս ձգել ի յուսահատութի հնարիւքն սատանայի:

Եւսիքն, զիմ արարմունքս մտածելով սաստիկ վշտացայ և տառապեցայ, գլուխս կոր ձգեցի և խոնարհեցայ * օրն իբուէն իմ խղճութիւնս նայելով տրտում շուրջ կուգայի * զերէ հոգիս չարչարանօք լցվեցաւ, իբր զանազան խղճմտանքներով տանջվեցաւ * և շատ ծով պահելով, մարմնումս առողջութի չի մնաց:

Եւսիքն, սաստիկ փոշիմանե լոյս խղճմտանքաճարեղայ, և զիմ անձս խոնարհեցուցի * և սրտիս առաւել լալոյն և սգալոյն առիւծի նման կու մռնչայի զօրն իբուէն և հոգւոյ կու հանէի:

Եւսիքն, իմ սրտիս ցանկութիւն քոյ առաջիւդ յայտնի է տր ամ, զերէ կու զեմ միշտ քո սբ կամքդ կատարեմ * և իմ լացն և սուգն քեզանից ամենեւին չի ծածկվեցաւ:

Եւս

Եւսիքն իմ բարձրացան քան ըզգլուխս իմ * ուր զբեռն ծանր ծանրացան իվր իմ:

Սեխեցան և փտեցան վերք իմ, յերեսաց անզգամութի իմոյ:

Տառապեցայ և խոնարհեղէ մինչև յոյժ * զօրհանապաղ տրտում գնայի * զանձն իմ լի եղև չար չարանօք * և ոչ գոյ բժշկութի մարմնոյ իմոյ:

Չարչարեցայ և խոնարհեղէ մինչև յոյժ * մռնչէի առհեծու թի սրտի իմոյ:

Տո առաջի քոյ է ամ ցանկութի իմ * և հեծութի իմ իբէն ոչ ծածկեցաւ:

Սիրտ իմ խռովեցաւ
յիս * և եթող զիս
զօրութիւն իմ * լոյս
աչաց իմոց, և այս ոչ
եղև ընդիս:

Բարեկամք իմ և
մերձաւորք իմ առա
ջի իմ մերձեցան և
կացին * և մերձա
ւորք իմ հեռի եղեն
յինէն:

Բռնադատէին զիս
և խնդրէին զանձն
իմ ոյք խորհէին չար
իմ իմ * խորհեցան
զանօրէնութիւն և
զնենգութի * զօր
հանապազ խորհե
ցան:

Եւ յլ ես ոպ զխուլ
զի ոչ լսէ * որպէս
համբոյր ոչ բանայ
զբերան իւր:

Եւ զի ես ոպ զմարդ

Եւ յսինքն, իմ սիրտս իմ միջուան
տրտմեցաւ և վերաւորեցաւ զիմ
անօրէնութիւն մտածելով * զօ
րութիւն և կարօղութիւն հատաւ
և սաստիկ վշտանալոյս զիս բաց
թողեց * աչացս լոյսն այլ նո՛ւա
ղեցաւ շատ արտասուք թափե
լոյս և այլ լոյս չի մնաց ինձ հետ:

Եւ յսինքն, իմ երեսահանց բա
րեկամներն և մերձաւորքն զիմ
խղճութիւն տեսանելով եկին իմ
առաջևս մօտեցան և կանգնե
ցան զիս այսպանելոյ և տնաղ անե
լոյ համար * և նոքա որ հանապազ
ինձ մօտ էին, և ինձ հետ կու
նստէին և կուկանդնէին, զիս
բաց թողին և հեռացան:

Եւ յսինքն, այն մարդիքն որ ինձ
վերայ չար միտք ունէին, ինձ
ուժ կանէին, և կուզէին զիմ
անձս կորուսանել և փչացնել *
ինձ վերայ անօրէնութե և նեն
գութե խորհուրդ արարին * և
հանապազ միտք կանէին թէ զիս
մէկ փորձանքի կամ մէկ ցաւի մի
մէջ ձգեն:

Եւ յսինքն, բաց ես խուլ մարդի
նման ար չի լսեր ամենեւին նոյն նեն
գաւոր խօսքերն և հայհոյանքն
չի լսեցի * և մօռնձ մարդի նման
որ բերանն չի բանար և խօսիր,
բնաւ նոյն պատասխանի չի տվի:

Եւ յսինքն, զիս այնպէս մարդի

նման

նման ցոյց տվի որ ամենևին չի
լսեր * և իւր բերանումն խօսք
չիկայ որ կարենայ պատասխանի
տալ:

Լ՝ յսինքն, զերէ ես քեզ եմ յու
սացեր տր ան * և կուխնդրեմ
որ դու ինձ լսես, և ինձ օգնա
կան լինիս, և փրկես զիս նոցա
նենդու թէն:

Լ՝ յսինքն, իմ խնդրո՛ւածքն
այն է որ իմ թշնամիքն ինձ վր
չի ուրիսանան և ծիծաղին * զերէ
շուտով որ իմ ոտքս կուծեքվի,
իբր շուտով որ կուտեսանեն թէ
ես մէկ փորձու թէ մէջ կուանկա
նիմ կուքսկանուն ինձ վերայ ամ
բարտաճանուք մեծ մեծ խօսիլ:

Լ՝ յսինքն, ես այս աշխարհիս վր
ամէն տանջանքի և վշտի և նեղու
թեան պատրաստ եմ, միայն թէ
դու զիս յա՛նիտենալան տանջա
նայն չի՛ մասնես * և իմ մեղաց և
անօրէնութե ցա՛նն հանապազ
իմ աչքիս առաջնէն, որ զիս կու
հալէ և կու մաշէ:

Լ՝ յսինքն, ես զիմ անօրէնու
թիս քեզ պատմեմ և խօստովա
նիմ իմ կամա՛ն և յօժարութեւս
* և հոգամ քո շնորհօք ազատել
զիս իմ մեղացն և իմ անօրէնու
թեցն ի ձեռն խոստովանութե:

Լ՝ յսինքն, բայց իմ թշնամիքն
դեռ կենդանի են, և զօրեղացեր
են

որ ո՛չ լսէ * և ո՛չ գոն
խօսք ի բերան նր:

Ես ի քեզ տր յու
սացայ * և դու լո՛ւի
ցես ինձ տր ան իմ:

Լ՝ սացի թէ մի՛ ու
րախեղեցին յիս թշ
նամիք իմ * ի սասա
նիլ ոտից իմոց իվր իմ
մեծամեծս խօսե
ցան:

Ես իտանջանա պատ
րաստ եմ * և ցա՛նք
իմ առաջի իմ են յամ
ժամ:

Օ անօրէնութիս
իմ պատմեցից * և
հոգացայց վս մեղաց
իմոց:

Իսկ արդ թշնամիք
իմ կենդանի են, և

զօրացելք եղեն քան
զիս * և բազումք են
ոյք ատեն զիս տա
րապարտուց :

Այք հատուցին ինձ
չար փոխանակ բար
նոյ չարախօսէին զի
նէն * զի ես երթայի
զհետ արդարութե :

Մի թողուր զիս Թոր
ած իմ , և մի՛ բա
ցեայ առնիր յինէն *
հայեաց յօգնել ինձ
Թոր փրկութե իմոյ :

Տուրք . 21 :

Ի համարած ի դիթումայ
Սաղմոս դաւթի :

Սաղմոս . ԼԸ :

Լսացի թէ պահե

են և ուժովացեր են քան զիս * և
նորա որ փուչ և անիրաւ տեղ
զիս կու ատեն , խիստ շատ են , և
խիստ նենգաւոր են :

Լսինքն , այն մարդիքն որ փո
խանակ իմ բարերարութեն ինձ
չար կու հատուցանէին , զիս կու
բամբասէին , և ինձանէ վատ կա
սէին * զէրէ իմ միտքն և դիտա
նորութիւն այն էր , որ միշտ արդա
րութե և շիտակութե յետնէ
գնայի , և ամենեցուն հետ խաղա
ղութե կենայի :

Լսինքն , ուստի կաղաչեմ
զքեզ Թոր Թոր , զիս քո ձեռացդ
բաց մի՛ թողուր , և ինձանից մի՛
հեռանար * այլ հայիր դէպ ինձ ,
և ինձ յօգնութի հասիր , զէրէ
դու իմ փրկութե , և ազատու
թե Թորն ես , և Թորն ես :

Ի դիթում , անցումն կամ անցա
նոր թարգմանի զի զայս սաղմոսս
ասաց դաւթ ցուցանելով թէ
վայելչութի և փառք աշխարհիս
ընդունայն է և անցաւոր :

Լս սաղմոսումն կու խօսի մար
դարէն մարդկային լեզուն զգու
շացնելոյ համար , և ցոյց տալոյ
համար , թէ ինչպէս խեղճ է մար
դոյս կեանքն աշխարհիս վր :

Լսինքն , ասացի իմ մտաց մէջն
թէ

Թէ զիս պահեմ ՚ի վատ սովորու
թեանց, և զգուշ կենամ ՚ի չար
գործքերէն * որ չի լինի Թէ լե
զո՛ւովս մեղանջեմ Թէ զիս ար
դարացնելով, և Թէ զայլս անիծա
բանելով, և բամբասելով:

Լ. յսինքն, քո ահն և երկիւղն իմ
բերանիս փակ և պահապան դրի *
երբ որ երբեմն մեղա՛նոր և անի
րաւ մարդիք հակառակեցան իմ
առաջևս և զիս ոչինչ տեղ բարկա
ցուցին և զայրացուցին, և կու
ղէին մեղաց տէր անել:

Լ. յսինքն, սուս կացայ անիրաւ
մարդկանց առաջևն, և զիս խո
նարհեցուցի և տգէտ ցոյց տվի *
լռեցի ՚ի բարի և ՚ի խրատական
խօսքերէն, և պատասխանի չի
տվի, նոց չարասրտութե կամապաշ
տութե և անարժանութեն համար
* և իմ սրտիս ցա՛նն նորվեցաւ նոց
հոգւոյ կորուստն տեսանելով:

Լ. յսինքն, սաստիկ նեղանալոյս
սիրտս փորիս մէջն տաքացաւ և
կեծացաւ * և իմ խորհրդոյս և
մտացս միջումն սիրոյ կրակն վա
ռեցաւ և բորբոքեցաւ, և այլ
վի նոց փրկութեն համար աղօթք
արարի, որ անոցա արարմունքն
մեղք չի համարի:

Լ. յսինքն, այն տրամուծե մի
ջումն խօսեցայ լեզո՛ւովս և ասա
ցի, Թէ տրամ, իմ կատարածն

ցից զճանապարհս իմ
* զի մի մեղայց լե
զո՛ւաւ իմով:

Լ. դի պահապան բե
րանոյ իմոյ * ՚ի հակա
ռակիլ մեղա՛նորին
առաջի իմ:

Լ. ո՛ւր եղէ և խոնար
հեցայ * լռեցի ՚ի բա
րութե * և ցա՛նք իմ
նորոգեցան յիս:

Ս. եռաւ սիրտ իմ
՚ի փորի իմում * և
՚ի խորհուրդս իմ վա
ռեցաւ հուր:

Լ. օսեցայ լեզո՛ւաւ
իմով և ասացի, ցոյց
ինձ տր զկատարած

Իմ * և զթիւ աւուրց
 իմոց քանիօն է * զի
 գիտացից թէ որչափ
 ինչ պակասեալ է
 յինէն :

Եւ ճա՛ չափով եղիւր
 զաւուրս իմ * և կար
 զօրութե իմոյ ուն ոչ
 ինչ է առաջի իմ *
 սակայն ամենեւին ըն
 դունայն է ամ մարդ
 մսեղի :

Եւ պարէն ուն ի պատ
 կերի շրջի մարդ * սա
 կայն ի զուր խռովի
 * գանձէ և ոչ գիտէ
 ում ժողովէ :

Իսկ արդ ով է ճամ
 բերութի իմ թէ ոչ
 դու տր * կամ կար
 զօրութե իմոյ թէ ոչ
 իբէն :

ինձ ցոյց տուր , իբր իմ կենաց
 վերջն ինձ նշանց տուր * իմ օրե
 ըիս թիվն ինձ իմացուր թէ քա
 նի է * որ գիտենամ թէ որ չափ
 է պակասեր , և որչափ է մնացեր ,
 որ ես այս վշտէս և տառապանքէս
 ազատիմ , և գնամ Տանդճիմ ի
 յերկիրն կենդանեաց :

Եւ յսինքն , դու զիմ օրերս կար
 ճացուցեր ես , և չափով ես դրեր
 * և իմ զօրութիս և կարօղութիս
 այնպէս է ինչպէս ոչինչ իմ առա
 ջեւ * և յայտնի կուտեսանեմ , որ
 ամենեւին հողեղէն մարդն փուչ
 է , և իւր ընդունայն ջանքն և
 աշխատանքն անշահ է , և վերջ
 չունի :

Եւ յսինքն , ճշմարիտ է որ մարդս
 այ կերպարանքումն և պատկեր
 քումն է բաւեղծվեր և շուրջ կու
 դայ * բայց իւր պատիւն չի իմա
 նաղով անշահ իբր միսնների վր փուչ
 տեղ կուտրամի և կուխռովի *
 միտքն և գիտաւորութիւն ոյն է
 որ , իւր գանձն ինչն և ապրանքն
 շտոացնէ և պահէ , և չի միտք
 աներ , թէ ում ճամար կու ժո
 ղովէ զայն :

Եւ յսինքն , բայց այժմ այս իմ
 տրտմութեւ միջումն իմ ճամբե
 րութիւն և յոյսն ովէ եթէ ոչ դու
 * կամ թէ իմ զօրութեւ կարօ
 ղութիւն , իբր իմ մեծութիւն և

փառքն ու մնիցէ՛ եթէ ոչ քեզա
նից տր ամ :

Լ՝ յսինքն , դու զիս իմ ամէն մե
ղացն և անօրէնութեցն փրկե
ցիր և ազատեցիր * զէրէ նց պատ
ճառովն զիս անզգամ և անխղճ
մասնք մարդկանց տուալէն տնազ
և ծաղր արարիր :

Լ՝ յսինքն , ես այնչափ տառապա
նաց միջու մն մուռն՝ կացայ և ամեն
և ին բերանս չի բացի * զէրէ գի
տէի որ դու արարիր , իբր գիտէի
որ դու զիս իմ մեղացն համար այն
փորձանքներին մատնեցիր , որ
զիս խրատէիր և զգուշացուցա
նէիր :

Լ՝ յսինքն , ուստի կաղաչեմ
զքեզ որ այժմ ևս դու ազատես
զիս իմ նեղութէս և չարչարան
քէս * զէրէ քոյ ամային ձեռացդ
զօրութենէն , որ զիս իմ մեղացն
համար տանջել և խրատել կու
ղէ , ես ի յուժէ և ի կարօղութի
անկայ և պակասեցայ :

Լ՝ յսինքն , գիտեմ որ դու ըզ
մարդն միշտ իւր մեղաց և անօրէ
նութեն համար յանդիմանելով
և նախատելով պատժեցիր և խրա
տեցիր * և իւր անձն սարդի ոս
տայնինման , իբր գործարարի գոր
ծին նման մաշեցուցիր և բարա
կացուցիր * բայց յիշէ՛ տր ամ որ
ամենայն մարդ մահկանացու սխա

Յամ անօրէնութի
իմէ փրկեցեր զիս *
և նախատինս անզգա
մաց արարեր զիս :

Լ՝ ուռ եղէ և ոչ բա
ցի զբերանս իմ * զի
դու արարեր :

Դ՝ բաց արա՛ յինէն
զտանջանս իմ * զի
ի զօրութի ձեռին
քոյ ես պակասեցայ :

Կ՝ շտամբութեամբ
վն մեղաց խրատեցեր
զմարդ * մաշեցեր ուն
սարդի ոստայն զանձն
նորա * սակայն ընդ
ունայն է՛ ամ մարդ :

Լուր տր աղօթից
խնոց, ունինդիր խնդ
րունածաց խնոց * ար
տասունաց խնոց մի
լուեր:

Պանդուխտ եմ ես
առաջիքոյ * նշդէ՛հ
և անցաւոր ունիմ
հարք իմ:

Թոյլ արա՛ ինձ զի
հանգեացց մինչև եր
թեալ իցեմ * և այլ
ոչ ևս գտանիցիմ:

Տողբ: 16.

Ի հատարած սաղմոս
դաւթի:

Սաղմոս. ԼԹ:

Համբերելով համ
բերի տն * և նայե
ցաւ առ իս, և լուաւ

լախան և ընդունայն է:

Լ՝ յսինքն, ուստի կաղաչեմ
զքեզ որ իմ աղօթքիս լսես, և
իմ խնդրունածքիս ականջ անես
* իմ արտասուքն որ կուտես անես
չի՛ բարկանաս, այլ ՚ի դուրս շար
ժիս ինձ վր և ողորմիս:

Լ՝ յսինքն, զէրէ ես քոյ առաջիկ
դարիս օտար և անցաւոր եմ *
ինչպէս ամէն իմ առաջին հարքն
և ծնողքն, որ զիւրեանց կեանքն
վճարեցին, և փոխեցան յերկիրն
կենդանեաց:

Լ՝ յսինքն, վասն որոյ ողորմեա՛
ինձ և գթա՛ յիս և թող զիս որ սա
կաւ մի հանգչիմ խաղաղութե՛
այս երկրիս վերայ յառաջ քան թէ
մեռանիմ և վճարեմ զիմ կեանքս
և յայս երկրէս ելանեմ և երթամ
իմ հայրենի երկիրն * բայց թէ
գնացի, այլ այս աշխարհումս չեմ
գտվիր և չեմ երևիր, և իմ յիշա
տակն կուբարձվի ամենեւին:

Իբր զայս սաղմոսս մինչև ՚ի վերջն
դաւթի մարգարէն է՛ ասացեալ:

Լ՝ յս սաղմոսումս կուխօսի մար
գարէն վասն յարութեն քի, և
վասն մարդեղութե նորա:

Լ՝ յսինքն, հաստատուն յուսով
երկար համբերութե՛ համբերեցի
և յուսացայ յիմ հայրն ա՛ծ * և

ինչ

ինչ որ ուղիղ սրտիւ խնդրեցինո
բանէ առի, զէրէ հայրական սիրով
նայեցաւ դէպ յիս, և իմ աղօթ
քիս և աղաչանքիս ականջ արեց,
և ինձ յօգնութի հասաւ:

Լսինքն, զիս հանեց տառապա
նաց հորէն, իբր զիմ հոգիս փա
ռօք և պատուօք հանեց ի դժոխ
քէն * և ազատեց ի ցխէն և ճմ
ճմայէն, իբր զիս կենդանացոյց և
յարոյց ի գերեզմանէն:

Լսինքն, զիմ ոտքերս պնտեց և
ամրացոյց քարի վերայ, իբր զիս
անմահութեան յուսով հաստա
տեց, որ այլ չեմ մեռանիր և մահն
այլ ինձ չի կարեր տիրեր * և զիմ
քայլքս ուղղեց իւր նժային զօ
րութեն դէպ ի յերկինս, վերա
փոխելով զիս ի փառս անմահա
կանս:

Լսինքն, իմ բերանս նոր օրհ
նութիւն դրեց, իբր զիմ մարդ
կային և ծառայական կերպա
րանքս իւր շնորհօքն այնպի փառա
ւորեց, որ այսուհետև ծառայի
նման տր և նժ ասելով միայն
չի օրհնեմ զինքն, այլ և երկնային
հայր կոչելով զնա փառաբանեմ
* և միշտ նժային օրհնաբանու
թի և գովութիւն մատուցանեմ
նմա:

Լսինքն, շատ մարդիք այս զար
մանալի և ըսքանչելի հրաշքս տե

աղօթից իմոց:

Եհան զիս ի դբոյ
տառապանաց * ի
կաւոյ և ի տղմոյ:

Հաստատեաց ի վր
վիմի զոտս իմ * և ուղ
ղեաց զգնացս իմ:

Լարկ ի բերան իմ
զօրհնութի նոր * զօր
հնութի տն այ
մերոյ:

Տեսցեն բազումք և
երկիցեն և յուսա

ցին ՚ի տր * երանեալ
է այր որոյ անունն տն
յոյս է նր :

Ոչ հայեցաւ նա ՚ի
նանրութի * և ոչ ՚ի
մոլութի սուտ :

Բազում արարեր
դու տր ան իմ զս
քանչեւ իս քո * և խոր
հրդոց քոց ոչոք է որ
նմանիցի քեզ :

Պատմեցի և խօսե
ցայ և բազում եղեն
քան զթիւս * ընդ
զոհս և ընդ պատա
րագս ոչ հաճեցար *
լսելիս հաստատեցեր
ինձ * զողջակէզս և
զվս մեղացն ոչ խնդ
րեցեր :

սանելով և լսելով կու վախենան
և կու դառնան յիւրեանց չարձա
նապարհէն , և յանկու յուսան
* ուստի շատ երանի այնպէս մար
դոյն որ երկնի և երկրի ըստեղծող
ճշմարիտ այնունն է յուսացեր ,
և ապաւիներ :

Եւ յսինքն , և նորա հրամանացն
միայն հնազանդելով , չի երթար
ապաւինիր կու ապաշտից սուտ և
խաբէփայ աներն * և չի հեշտա
նար աշխարհիս մոլորական և փուչ
վայելչութիւն :

Եւ յսինքն , ճշմարիտ որ շատ և զար
մանալի է տր ան քո արարած
սքանչելիքդ որ արարիր վս փրկու
թե ազգի մարդկան * և քո ծա
ծուկ և խորուկ խորհուրդնե
րիդ ոչ ոք չի հասանիր , և քո ան
չափ իմաստութեանդ ոչինչ ըս
տեղծեալ իմաստութիւն չի նմա
նիր :

Եւ յսինքն , ես քանի որ քո այդ
անային խորհուրդներդ պատմեցի
և խօսեցայ և քարոզեցի , այնչափ
շատացան անելացան և զթիւն
անցկացան , և մանաւանդ զայն
մարդկային ազգիս փրկելոյ խոր
հուրդն , որ ամենեւին խելք չի
հասանիր * քեզ մատաղներն և
հրէից պատարագներն դուր չեկաւ
* այլ ինձ մարդկային կերպարանք
զգեցուցիր , և ահանջ հաստատե

ցիր, իբր հնազանդութի ուսուցիր, որ ես զիս քեզ պատարագ մատուցանեմ * զէրէ դու զայն սաղ այրած մատաղներն, և մեղաց համար մատուցած ընծայներն չուղեցիր, այլ միայն զիս խնդրեցիր քեզ պատարագ:

Մասինքն, ես այլ այն ժամանակն քո կամքդ անսանելով ասացի, թէ ասա՛ կու գամ ՚ի մարմինս առնուլ * զէրէ կենաց դպրութե գրգի գլխումն յառջ իմ անունս է գրած, ծննդոց գրգի առաջին խօսքն զիս կունշանակէ, և սաղ մօտի գրգի գլխումն ինձ համար կասէ հոգին սբ, թէ երանեալ է այլ որ ոչ գնաց ՚ի խորհուրդս ամ պարշտաց:

Մասինքն, վասն որոյ եկի յօժարութե տր անձ, որ քո անային կամքդ կատարեմ * և քո սուրբ օրէնքդ իմ սրտիս և մտացս մէջն պահեմ, ըստ այնմ, այլ յօրէնս տն են կամք նորա, և յօրէնս նր խորհեացի նա ՚ի տունէ և ՚ի դիշերի:

Մասինքն, ես քո արդարութիդ և շիտակութիդ պատմեցի և քաղաքի մեծ եկեղեցներոյ միջումն, իբր ոչ միայն հրէից, այլ և կռապաշտից ընդհանուր ժողովքների միջումն * և յետ իմ մահունս իմ պունկներս և իմ բե

րանս

Յայնժամ ասացի
Թէ ասա՛ ասիկ գամ
* ՚ի գլուխս գրոց
գրեալ է վս իմ:

Մունել զկամս քո
անձ իմ կամեցայ * և
զօրէնս քո ՚ի մէջ որո
վայնի իմոյ:

Մէտարանեցի զար
դարութի քո յեկե
ղեցիս մեծս * ասա՛
զշրթունս իմ ոչ ար
գեղից ՚ի քէն:

Տո դու գիտացեր ,
 զի զարդարութի քո
 ոչ ծածկեցի 'ի սրտի
 իմում * զճմարտու
 թի քո և զփրկութի
 քո :

Լսացի և ոչ թաքու
 ցի զողորմութի քո *
 և զճմարտութի քո
 'ի ժողովուրդեան
 մեծէ :

Դու տր մի' հեռի
 առներ զգթութի քո
 * զի ողորմութի քո
 և ճմարտութիւն քո
 յամ ժամ ընկալցին
 զիս :

Եւրջ եղեն զին և
 չարք որոց ոչ դոյր
 թիւ * հասին ինձ

րանս այլ քեզանից չեմ խնայեր
 իբր զիմ առաքեալքն և վարդա
 պետքն որ իմ շրթունքն են , իբր
 իմ պունկներն են կողարկեմ 'ի քա
 բողութի , որ քո սբ անունդ քո
 լոր աշխարհի ծանուցանեն :

Լսինքն , տր տժ դու գիտես ,
 որ ես քո արդարութիդ և շնոա
 կութիդ չի' գաղեցի իմ սրտիս
 միջումն * և քո ճմարտ խոստ
 մունքն և փրկութիւն որ արարիր
 ազգի մարդկան չի' ծածկեցի ,
 այլ յայտնեցի ամենեցուն :

Լսինքն , ասացի և չի' գաղեցի
 քո ողորմութիւնդ որ մարդկային
 բնութեն արարիր * և քո ճմար
 տութիդ և հաւատարմութիդ
 չի ծածկեցի մեծամեծ ժողովուրդ
 ներէ , իբր թէ հրէից և թէ կռա
 պաշտից ազգերէն :

Լսինքն , ուստի կաղաչեմ
 զքեզ տր տժ որ քո գութդ ին
 ձանից չի' հեռացնես , իբր իմ ան
 դամներէս որք են հաւատացեալ
 քրիստոնեայք * այլ մանաւանդ
 քո ողորմութիդ և քո ճմարտու
 թիդ յամ ժամ զիս ընդունի և
 պահպանէ , իբր զիմ հաւատա
 ցեալքս , որ ինձ հետ իբրև մի մար
 մին միաւորեալք են :

Լսինքն , իմ հաւատացելոց
 չորս կողմն երևելի և աներևոյթ
 չար թշնամիքն պատեցին , և այն

չափ շատացան, որ թիւ չունին
 * իմ անդամների անօրէնութիւն
 ինձ հասին և զիս պաշարեցին, և
 ես չորս կողմս նայեցայ և չի կարա
 ցի տեսանել զայլ ոք բաց ի թշնա
 մեաց և ատելեաց նոցա:

Եւ յսինքն, իմ սխալանքն մեղքն
 և յանցանքն, իբր իմ անդամների
 մեղքն և սխալանքն քան զիմ
 գլխիս մտղերն այլ առաւել շա
 տացան * և քանի որ միտք կանեմ,
 սիրտս կութուլանայ, իբր խղճա
 հար կուլին իմ և կուցան իմ նց
 համար:

Եւ յսինքն, ուստի կաղաչեմ
 զքեզ տրամ, որ իմ չարչարանաց
 և մահուան միջնորդութիւն զիս
 փրկես * և ինձ օգնական հասա
 նիս, իբր իմ հաւատացելոցն թե
 և թիկունք լինիս:

Եւ յսինքն, որ դէք և դիւաց պաշ
 տօնեսցին որ կուղեն զիմ անձս,
 իբր զիմ հաւատացեալքս խլեն
 իմ ձեռացն և յափշտակեն, ամա
 չեն և յամօթ լինին * և յետ դառ
 նան և կրկին ամաչեն իմ թշնա
 միքն, որ ինձ վր չար խորհուրդ
 կանեն, իբր զիմ փրկական տնօրէ
 նութիւնն կուղեն անպտուղ
 անեն:

Եւ յսինքն, և շուտով նոյն ժամա
 նակն ամաչեն և յամօթ կրեն և
 տնազ դառնան այնպիսի մար

անօրէնութիւն իմ,
 և ես ոչ կարացի տե
 սանել:

Բազումք եղեն քան
 զհեր գլխոյ իմոյ * և
 սիրտ իմ եթող զիս:

Սամեաց տր փրկել
 զիս * և տր յօգնել
 ինձ նայեաց:

Եւ մաջեսցեն և յա
 մօթ լիցին ոյք խնդր
 են զանձն իմ բառ
 նալ զսա * դարձցին
 յետս և ամաչեսցեն
 ոյք խորհին ինձ չար:

Արեսցեն զամօթ առ
 ժամայն վաղվաղակի
 * ոյք ասեն ինձ

վաշ վաշ :

Յնծասցեն և ուրախ
լիցին ՚ի քեզ ամենե
քեան, ոյք խնդրեն
զքեզ տր :

Լսասցեն յամ ժամ
մեծ է՝ ամ, ոյք սիրեն
զփրկութի քո :

Լսաղքատ և տնանկ
եմ՝ ամ * խորհեա՛
ղիս * օգնական և
պաշտպան իմ ես դու
ամ * մի՛ յամենար :

Տուրք. 22.

Ի հատարած սաղմոս
դաւթի :

դիքն որ ինձ վերայ ծիծաղելով
հայ թէ հայ, հայ թէ հայ կասեն,
իբր հայ թէ մեր մատայովն եղաւ
կասեն :

Լսինքն, ջնծան և ուրախա
նան բովանդակ այնպիսի մարդիքն
որ զքեզ կուզեն և կու խնդրեն
տր ամ, իբր այնպիսի մարդիքն որ
կուցանկան որքո՞նք կամքդ կա
տարվի հանապազ :

Լսինքն, և այն մարդիքն որ քո
փրկութեդ կուցանկան, իբր
այն փրկութեն որ անել պիտիս ազ
գի մարդկան հանապազ ասեն,
թէ մեծ է և օրհնեալ է՝ ամ, որ
արար զայս չափ բարութիս ազգի
մարդկան :

Լսինքն, զէրէ դու գիտես տր
ամ որ ես աղքատ և չքա՛ն որ եմ,
իբր ո՛չ աշխարհի մեծութիւն եմ
յուսացեր այլոց նման, և ո՛չ մարդ
կային օգնութիւնն եմ ապա՛նի
ներ, այլ քեզ միայն * վասն որոյ
զիմ խղճութիս մըտած է, իբր զիմ
հա՛ւատացելոց խղճութիւն միտք
արա՛ * զէրէ դու տր ամ իմ օգնա
կան և պահապանն ես * և մի՛ յե
տանար, այլ շուտով ինձ ՚ի յօգ
նութի հասիր, զէրէ իմ յոյսն և
ապա՛ն էնն դու ես :

Իբր զայս սաղմոս մինչև ՚ի վերջն
դաւթի մարգարէն է՝ ասացեալ :

Լս

ԼՅԱ սաղմոսումն հուխօսի մարդա
րէն այնպիսի մարդկանց երանու
թեն համար որ հուճանաչեն և
հուսիրեն զքս ոպ զանձ, այլ և վս
վշտաց և չարչարանացն քի, զոր
կրեաց որպէս զմարդ:

յսինքն, երանի այնպէս
մարդոյն, որ իմ ծա
ռայական կերպրանքս
նայելով, և զիմ աղքատութիւն
և խղճութիւն տեսանելով չի' երկ
մաի, այլ խորհի հաւատով, և
զիս ճշմարիտ որդի այ դաւանի և
խոստովանի, և իմ օրինացն և պա
տուհրանացն հնազանդի * զէրէ
իւր չար օրն, իբր իւր ամէն նեղու
թեան և տառապանաց միջումն,
իւր կարեաց և խղճութե միջումն
իւր մահուան ժամանակումն, և
իւր գործոց համարք տալոյ օրն
զինքն հուփրկէ և հու ազատէ իմ
հայրն անձ:

Պարձեալ, քս աղքատէ, և աշ
խարհիս վր ուլ որ զաղքատն հու
սիրէ զքս հուսիրէ, ըստ այնմ որ
ողորմի աղքատին փոխ տայ այ, և
անձ զայնպիսի մարդն հու ազատէ
յամ փորձանաց աստ և ի հանդեր
ձելումն:

ԼՅԱինքն, անձ զինքն հուփր
կէ և հու կեցուցանէ այս կեան
քումն շնորք տալով, և այն կեան

րանի որ
խորհի զաղ
քատն և ըղ
տնանին * յաւուր
չարի փրկէ զնա անձ:

Տէր փրկէ զնա և կե
ցուցանէ * երանելի
առնէ զնա ի վերայ

երկրի * և ոչ մասնէ
զնա'ի ձեռս Թշնա
մեաց իւրոց :

Տը օգնական է' նմա
'ի մահիճս ցաւոց իւ
րոց * և զամ անկո
ղինա նորա դարձու
ցանէ 'ի հիւանդու
թեանէ նորա :

Լս ասացի տր ողոր
մեաց ինձ * բժշկեա
լանձն իմ , ես մեղայ
քեզ :

Թաշնամիք իմ ասա
ցին ինձ չար * երբ
իցէ զի մեռցի , և
կորիցէ անուն նր' :

քումն փառաւորելով * զինքն
երանելի կանէ այս երկրիս վերայ
բարեգործութիւն և առաքինու
թիւն իմէջ մարդկան , և կենդա
նեաց երկրումն , իբր'ի յերկինս
կուվարձատրէ և կուպսակէ * և
զինքն կուպահայանէ և չի' Թողուր
որ քանի կենդանի է' իւր երևելի
և աներևոյթ Թշնամեաց ձեռն
անկանի :

Լս յինքն , տր անորա օգնական
և վերակցու կուլինի իւր տկարու
թեան տեղերի միջումն և նորա
ցաւն կութեթեացնէ * և նորա
հիւանդութիւն և տառապանսոց
անկողինն , առողջութիւն և հան
գասութիւն անկողին կու դարձու
ցանէ և կու փոխարկէ :

Լս յինքն , ես մարդկային ազգի
մեղքն և պատիժն իմ յանձս առ
նելով ասացի իմ երկնաւոր հօրն
Թէ տր անորա ողորմիր ինձ * և զիմ
անձս բժշկէ , իբր իմ հաւատացե
լոց մեղքն և յանցանքն քաւէ , զի
րէ ես մեղանչեցի քեզ , ըստ այնմ
նա զմեզս մեր բառնայ և վս մեր
չարչարի :

Լս յինքն , իմ Թշնամի հրէայքն
զիս չարախօսեցին առաջի պիղա
տոսի * և փոխանակ իմ բարերար
ութեն որ արարի նոցա զիս ատեցին
և ասացին , Թէ երբ կուլինի որ
այդ մարդդ մեռանի , և իւր

անունն

անուանն և յիշատակն բարձրի և
կորնչի այս երկրէս :

Եւ յսինքն , իմ մատնից յուղայն
կու գայր առիս և կու մտանէր 'ի
տուն , որ զիմ քարոզութիւն լսէր
և զիմ ըսքանչելիքն տեսանէր * և
ամենեւին չէր հաւատայր , և
փուչ և ընդունայն բաներ կու
խօսէր իւր սրտի միջումն * և զա
նազան նենգութի և խորաման
կութի կու հնարէր իւր մտքումն
հակառակ ինձ :

Եւ յսինքն , դուրս կու ելանէր
'ի տանէն և այլ զի այնպէս գայթակ
ղութի խօսքեր կու խօսէր * ուս
տի իմ թշնամի հրէից քահա
նայքն և քահանայապետքն ինձա
նից կուտրտնչէին կու բամբաս
էին , և ինձ վատ կասէին :

Եւ յսինքն , ինձ վերայ չար խոր
հուրդ արարին որ զիս սպանանեն
և կորուսանեն * և ինձ վերայ
անօրէնութեան բան դրին , իբր
զիս իւրեանց միջումն դատապար
տեցին , և մահապարտ արարին :

Եւ յսինքն , բայց վայ նոցա յիմա
րութեն , մի թէ այն որ քուն կու
լինի , այլ չի մի արթնանայր , իբր
մի թէ այն որ իւր կամօքն և յօժա
րութիւն կու մեռանի , այլ չի կա
րէր մի յառնել 'ի մեռելոց * արդ
զինչ և իցէ , զայս ամէն չարիքս
ինձ արարին , չի թէ վս ճշմարտա

Ստանէր տեսանել
* զնանրութիւն խօ
սէր 'ի սրտի իւրում
* և ժողովէր զանօրէ
նութի յանձն իւր :

Եւ ըտուքս ելանէր և
զնոյն խօսէր * զի
նէն շնչէին ամ թշ
նամիք իմ :

Խ որհեցան չար 'ի
վերայ իմ * բան անօ
րէնութի եղին
'ի վր իմ :

Սի թէ որ ննջիցէ և
այլ ոչ և ո յաւելցի
յառնել * քան զի և
այրն խաղաղութի
իմոյ * յոր եսն յու
սացայ :

Որ ուտէր զհաց իմ
* յաճախեաց առնել
ինձ զխաբէութի :

Եւ դու տր ողոր
մեաց ինձ * և կանգ
նեա՛ զիս , և ես հա
տուցից նոցա :

Յայսմ ծանեայ զի
հաճեցար ընդիս *
զի մի՛ ուրախ եղիցին
յիս թշնամիք իմ :

Եւ զիս յամբծու
թէ իմում ընկալար

սիրութե , այլ վասն նախանձու
և վասն ատելութեան , զէրէ այն
մարդն այլ որ ինձ ընտանի և բարե
կամ կու ձեանայր , և ինձանից
այնչափ սէր և ընդունելութի
էր տեսեր , նա ևս իւր նենգու
թէ և ագահութեն համար ին
ձանից երես դարձոյց * և թէ
պէտ ես նորա չար սիրտն կուճա
նաչէի , բայց կու յուսայի , թէ
լինի որ երբեմն զգաստանայ , և
ինձ հաճատարիմ դառնայ :

Եւ յսինքն , այն մարդն կասեմ , որ
ինձ հետ սեղան կունստէր , և իմ
հացս կուտէր * նա շարժեց և մե
ծացոյց զայս խռովութիւնս , և խա
բէութե համբուրիւ զիս իմ թշ
նամեաց ձեռքն մաանեց :

Եւ յսինքն , բայց դու տր անտե
սանելով զիմ խղճութիւնս ողոր
միր ինձ * և զիս ոտաց վերայ կան
գնեցուր յարուցանելով ՚ի մե
ռելոց , որ ես դատաստանիօրն ,
հատուցանեմ այն կամապաշտ և
անխղճմանք մարդկանց իւրենց
դործոցն գորայ :

Եւ յսինքն , այսով կուճանաչեմ
եւ որ դու ինձ կու հաճիս , և
զիս կուսիրես * որ չի՛ թողուս որ
իմ թշնամի հրէայքն ինձ վերայ
ուրախանան և ծիծաղին :

Եւ յսինքն , դու իմ խնդրո՛ւ
ածքս լսելով իմ թշնամիքն ամօթ

արարիր և զիս իմ անսեղութե
և անարատութեն համար յարու
ցիր ՚ի մեռելոց և ընդունեցիր *
այլև զիս անմահական փառօք զար
դարելով քոյ աջակողմէ բազմե
ցուցիր և հաստատեցիր յաւի
տեանս յաւիտենից:

Լ յսինքն, ուստի ես միշտ փառա
բանելով զքեզ կասեմ, Թէ օր
հնեալ է նորածն իարայելի յաւի
տեանս յաւիտենից * և ամ երկ
նային զօրութիւն և հոգիք երանե
լեաց պատասխանի տան և ասեն,
Թէ այդպէս լինի, այդպէս լինի:

Ս որինս այն է որ ՚ի հակառակին
ընդ էմ մովսէսի, պատառեցաւ
երկիր և եկուլ զնա, նորանէ մնա
ցին երեք որդիք, իբր ասիր եղկա
նայ, և աբիասափ, որոց զաւակքն
գոյով հմուտք երգեցօղութե եր
գէին զսաղմոսն դաւթի առաջի
տապանակին այ:

Լ յս սաղմոսումն կուխօսի մար
դարէն, այնպէս մարդկանց հա
մար որ յաւիտենական փառացն
կուցանկանան, և կուփափաքին:

Լ յսինքն, ինչպէս եղն որ է ճէյ
րանն իւր բնական սովորութեն
երբեմն օձ կուլ կուտայ, և սաս
տիկ ծարաւէն աղբրների սառն
ջրերին կուցանկայ և կուփափա

քի

* և հաստատեցեր
զիս առաջի քոյ յաւի
տեան:

Օրհնեալ նորած իս
րայելի յաւիտենս
յաւիտենից * եղեցի,
եղեցի:

Տ Ե Բ Ե 14

Ի հասարակ վասն իմաստու
թե որդւոցն կորխայ:

Սաղմոս. ԽԱ.

Որպէս փափաքի
եղջերու յաղբիւրս
ջուրց * այնպէս փա
փաքի անձն իմ առ
քեզ նմ:

Սարաւի է անձն իմ
առքեզ անձ Տգոր և
կենդանի * երբ եկից
երևեցայց երեսացդ
այ :

Եղեն ինձ արտա
սուք իմ կերակուր
'իտուն է և 'ի գիշերի
* և այն զի ասէին ցիս
զոր հանապազ թէ
ունի անձ քո :

Օ այս ոմ յիշէի տա
ռապիւր յիս անձն իմ

քի որ իւր ծարաւն անցուցանէ *
այսպէս այլ իմ զանազան մեղաց և
չար սովորութեանց զհարովն լց
ունաճ հոգիս քեզ կուցանկայ տր
անձ, որ քո անմահական և կենդա
նարար շնորհաց ջրովն զունարդա
նալ կարենայ :

Եսիւքն, քեզ կուծարաւի և
կուփափաքի իմ հոգիս տր անձ, որ
հար ես և կենդանի ես, հար
ես, զէրէ կարող ես զիս արդարա
ցուցանել, և քոյ սբ արքայու
թեդ արժանացուցանել, կեն
դանի ես, զէրէ կարեն զիմ մեռ
եալ հոգիս անմահացուցանել
* անձ երբ կուլինի, որ ես այս աշ
խարհէս պուծանիմ, և դամ քոյ
երեսացդ երևիմ, և քոյ անային
տեսութեդ կշտանամ :

Եսիւքն, գիշեր և ցերեկ զիմ
հոգւոյս խղճութիւն և տառա
պանքն միտք անելով այնչափ կու
լամ, որ իմ աչքիս արտասուքն
ինձ կերակուր է դարձեր * և մա
նաւանդ երբոր կու մտածեմ
զայն դառն խօսքն, որ իմ երևելի
թշնամիքն դրսէն, և աներևոյթ
թշնամիքն ներսէն զիս յուսահա
տեցնելոյ համար կասէին թէ ուր
է քո անձ, երբ արդ թիցդ չի
լսեր և քեզ յօգնուի չի հասանիր :

Եսիւքն, այս խօսքս երբոր կու
յիշէի, կու տառապէր և կու վշ

տանայր հոգիս իմ միջուամս * քայց
յետոյ ես զիս կուքաջալերէի, ինձ
յոյս կուղնէի, և կասէի, Թէ
մի տրտմիր, մէկ օր մի կուլինի
որ կուպուծանիս իմ ամէն նե
ղութենէս և կու մտանեմ այն
այ ըսքանչելի և զարմանալի իքմին
ների տանսրաջն, իբր'ի յերկինս,
և կու մխիթարվիմ:

Լ. յսինքն, կու մտանեմ զանա
զան ցնծութե և խոստովանու
թե և գովասանութե ձայներով
* և կու մտանեմ տօնախմբութե
իբր բարեկենդանի և ուրախու
թե սաղերով:

Լ. յսինքն, ուստի էր կու տրտմիս
ով հոգի իմ, և զիս էր կու խռո
վեցուցանես, և կու շփոթեցու
ցանես * յուսացիր ամ, և իւր ոք
անուան միշտ խոստովանիր և դա
ւանիր * զէրէ իմ երեսիս փրկիչն
ամ է, իբր Թէպէտ ես մարդկային
տկարութենովս մեղանչեցի, և
այ նմանութենէն անկայ, զիմ
երեսս և զիմ կերպարանքս աղտե
ղացուցի և սատանայի նմանեցայ,
քայց ամ կարօղ է իւր ողորմու
թէն զիմ երեսս և զիմ կերպա
րանքս այն աղտեղի նմանութէն
փրկել և ազատել:

Լ. յսինքն, ար ամ, իմ խեղճ
հոգիս իւր Թշնամեաց նենգու
թին տեսանելով, և իւր խղճու

* քաջալերէի, զի
մտից ընդ յարկաւ
սքանչելեաց տանն
այ:

Դ ձայն ցնծութե
խոստովանութե *
և ի ձայն բարեկեն
դանութե:

Լ. քա ընդ էր տրտ
ում ես անձն իմ, կամ
ընդ էր խռովես զիս
* յուսա առ ամ, խոս
տովանեա նմա * փր
կիչ երեսաց իմոց
ամ է:

Լ. նձն իմ յոյժ խռո
վեցաւ * վս այսորիկ
յիշեցի զքեզ յերկ

րէն յորդանանու, 'ի
հերմոնէ լեռնէ փո
քուէ:

Խորք 'ի խորոց կար
դացին առքեզ * 'ի
ձայն սահանաց քոց:

Լ՝ մենայն զբօսանք
քո և ալիք քո անցին
ի վերայ իմ:

Թիւն և տառապանքն մտածելով
սաստիկ տրտմեցաւ և տխրեցաւ
* Վասն որոյ յերկրէն յորդանա
նու, իբր 'ի հեզու-թիւ և 'ի խոնար
հու-թիւ սրտիս, զէրէ յորդանան
հեզու-թիւ և խոնարհու-թիւ Թար
գմանի, և փոքրիկ հերմոն լեռնէն
իբր այս անցանոր և դառն աշխար
հէս, որ գրաւեալ կայր 'ի ներքոյ
անիծից և դատապարտուէ նախա
հօրն ադամայ մինչև 'ի քս, զէրէ
հերմոն անէծք կամ նզովք Թարգ
մանի, և է 'ի սահմանս յորդանա
նու, հեռացած և կարօտ մնա
ցած քոյ բարձր լեռնէդ, և քոյ մե
ծապայծառ տաճարէդ, իբր քոյ
երկնային արքայութիւդ, և քո
սրբոց անպատում ուրախութե
նէն, լալով յիշեցի զքեզ, և հո
գւոց հանեցի:

Լ՝ յսինքն, իմ հոգւոյս խորուկ
և ծածուկ խոցերն և ցաւերն
սրտիս և լերդիս խորուկ տեղե
րէն գոռալով դէպ քեզ աղաղա
կեցին տրտմ * քոյ սահանաց ձայ
ներովն, իբր քոյ երկնային դռնե
րին ձայնին նման ձայն հանելով և
որոտալով առքեզ գոչեցին, և
ճար խնդրեցին բժշկութեան:

Լ՝ յսինքն, զէրէ ամէն քո զբօ
սանքդ և քո ալիքդ իմ վերայէս
անց կացան, իբր քո ամէն բարկու
թիդ և ցաւմունքդ, քո զանազան

փորձու թիքդ և քո պատուհաս
ներդ խառնակել ծովու մրրկած
տալ զաներին նման իմ վերայէս
անց կացան, և զիս ծածկեցին և
խեղճ արարին:

Մ. յսինքն, բայց ինչպէս որ կու
հրամայէ Խոր Ծոր ցերեկն, իբր
մեր աջողութե միջումն իւր ողոր
մութիւն յիշենք և գոհանանք * և
գիշերն, իբր մեր անաջողութե և
փորձութե միջումն իւր սուրբ
կամքն նոր օրհնութե օրհնենք և
փառաբանենք, իբր ամէն նոր փոր
ձանքի և նեղութե դօրայ իւրն
նոր օրհնութի և գոհութի մա
տուցանենք * այսպէս միշտ իմ
աղօթքս և պաղատանքս առ Ծ Է
իմ հոգւոյս կենդանութե և փր
կութեան համար:

Մ. յսինքն, և իմ աղօթից և ար
տասուէաց միջումն ասացի այ, ԹԷ
Խոր Ծոր, դու իմ ընդունօղն ես,
և իմ խնամք տանօղն ես, Էր զիս
երեսաց ձգեցիր * Էր կու թո
ղուս որ ես տրտում շուրջ դամ,
երբ որ իմ աներևոյթ Թշնամիքն
զիմ հոգիս կու վշտացնեն:

Մ. յսինքն, երբոր ես սաստիկ
վշտէս և տառապանքէս կու հա
լէի կու մաշվէի և ի դօրութե կու
անկանէի, և իմ ոսկուտանքս կու
Թվէր ԹԷ կու փշրվէր և կու թու
լանայր * շուտով կու սկսանէին

Պատուէ պատու իրեց
Խոր զողորմութի իւր
* և ի գիշերի զօրհ
նութիւն նոր * և
աղօթք իմ առ Ծ Է
կենաց իմոց:

Մ. ասցի այ ընդունօղ
իմ ես, ընդ Էր մեր
Ժեցեր զիս * ընդ Էր
տրտում գնամ ես ի
նեղել Թշնամւոյ
իմոց:

Ի փշրել ոսկերաց
իմոց * նախատեցին
զիս Թշնամիք իմ, յա
սեւցիս զօրհանապաղ
ԹԷ ուր է Ծ Է քո:

Լ՛ըդ ընդ էր տրտում
ես անձն իմ, կամ
ընդ էր խռովես զիս
* յուսա՛ առ անձ,
խոստովանեա՛ նմա *
փրկի՛ց երեսաց իմոց
անձ է՛:

Տուրք. 13:

Սաղմոս Դաւթի:

Սաղմոս Խի:

Դատարա՛ ինձ անձ *
և իրաւ արա՛ ինձ ՚ի
դատաստանի իմում:

Իմ Թշնամիքն զօրն՝ իբուռն զիս նա
խատել և տնազ անելով ասել Թէ
ո՛ւր է՛քո անձդ, որ դու յուսա
ցերես, է՛ր քեզ յօգնութիւն չի
հասանիր, և զքեզ միսիթարեր:
Լ՛յսինքն, բայց դու ո՛վ հողի
իմ, ինչի համար կուտրտմիս, է՛ր
զիս կուխովեցնես և կուշիո
թեցնես * յուսացիր յանձ, և խոս
տովանիր իւր անունն * զէրէ
իմ երեսիս փրկողն և լուսաւո
րողն աստ և ՚ի հանդերձեալն ան
է՛, աստ իւր շնորհօքն և ողորմու
թէն զիս ՚ի մեղաց կուժաքրէ, և
անդ իւր երանական տեսութէն
զիս կուփառաւորէ:

Իբր, զայս սաղմոսս ինքն դաւթի
մարդարէն է՛ շարադրեալ:
Լ՛յս սաղմոսումս կուխօսի մար
դարէն Թէ ինչպէս այժմայքն
զիւրեանք կուպատրաստեն ՚ի սե
սեղանն մատչելոյ համար, կամ
երկնից արքայութիւն մտանելոյ
համար:

Լ՛յսինքն, զիմ դատաստանս
դու արա՛ տրանձ իմ Թշնամեացն
հետ, որ արդար դատաւորես *
և երբոր դատաստան կուժտա
նես, զիս մի՛ դատապարտեր,
այլ իրաւունք արա՛, և զիմ
խղճութիւնս և անմեղութիւնս

ամե

ամենեցուն յայտնի արա:

Լ՝ յսինքն, այն ազգէն որ պիղծ
 և աղտեղի է և սբ չէ, իբր ՚ի դի
 չաց և յանհաւատից * այն մար
 դէն որ մեղանոր և նենգանոր և
 խաբեփայ է, զիս փրկէ և ազատէ:
 Լ՝ յսինքն, դու տր ամ, ՚ի ծնն
 դէնէն մինչև ցայսօր իմ կարողու
 Թին և ուժն ես, այժմ էր զիս քոյ
 ամային միսթարուէն զրկեցիր,
 և մոռացար * կամ Թէ էր կուժո
 ղու որ ես տրտում շուրջ դամ,
 երբ որ իմ երևելի և աներևոյթ
 Թշնամին զիս կուճեղացնէ և կու
 վշտացնէ:

Լ՝ յսինքն, ուղարկէ ինձ տր ամ
 քո երկնային շնորհաց լոյսն, և քոյ
 սբ հաւատոյ ճշմարտութիւն * որ
 ինձ առաջնորդեն և ճանապարհ
 նշանց տան այս անցանոր և խաբե
 փայ աշխարհումս * զիս հանեն
 ՚ի քո սբ լեռդ: իբր ՚ի քո սբ եկե
 ղեցիդ, ՚ի քո սբ տաճարդ, և ՚ի քո
 երկնային բնակարանդ:

Լ՝ յսինքն, և ես ՚ի քո օգնութիւ
 ապանինելով յորդորեմ զիս և
 ասեմ, Թէ մտանեմ այ սբ սեղանի
 առաջն, մամաակից լինելով իւր
 երկնային խնդութեանն, և իւր
 երանելի տեսութեան * և մօտկա
 նամ առ ամ, որ զիս մանկութիւն
 կուրախացնէ, իբր զիս հոգիս
 կուզօրացուցանէ, զիս բնութիւնս

մա

Յազգէ որ ոչ է սբ
 * ՚ի մարդոյ մեղան
 րէ և նենգանորէ փր
 կեա զիս:

Դու ամ հզօրիչ իմ
 ես, ընդ էր մոռացար
 զիս * ընդ էր տրտում
 դնամ ես ՚ի նեղել
 Թշնամոյ իմոյ:

Լ՝ ապեա՛ տր զլոյս
 քո և զճշմարտութի
 քո * զի առաջնորդ
 եացեն ինձ * հանցեն
 զիս ՚ի լեռնն սբ և ՚ի
 յարկս քո:

Ստից առաջի սեղա
 նոյ այ * առ ամ, որ
 ուրախ առնէ զման
 կութի իմ:

Խոստովանեղեցքեզ
օրհնութիւն ամ,
ամ իմ:

Եւ զնոր էր տրտ
ում ես անձն իմ,
կամ ընդ էր խռովես
զիս * յուսանաւ ամ
խոստովանեալ նմա *
փրկիչ երեսաց իմոց
ամ է:

Տուր. 7.

Ի կատարած որդւոցն կոր
խայ սաղմոս իմաստութի:

Սաղմոս. ԽԳ.

աւանջօր մե
րովք լուաք
* և հաւքն

մանուկ տղային նման կուսորոգէ
և կուսանմա հացուցանէ:

Եւ յսինքն, և քոսուրբ անուսդ
հանապազ խոստովանիմ օրհնե
լով և փառաբանելով զքեզ ով
ամ ամ աշխարհի, և ամ իմ:

Եւ յսինքն, և ասեմ իմ հողւոյս
թէ ով հողի իմ, էր կուսորոմիս
կամ էր զիս կուսուկեցուցանես
* յուսացիր ամ, և խոստովանիր
իւր սուրբ անունն * զէրէ իմ
երեսաց փրկիչն և լուսանորիչն
ամ է թէ աստ և թէ ի հանդերձ
եալն իւր սուրբ արքայութեան
միջումն:

Իբր, զայս սաղմոսն շարադրեց
դաւիթ մինչև ի վերջն կորխայ
որդւոցն համար որ նորա երգեն,
և ասէ սաղմոս իմաստութի, վս
ցուցանելով թէ խորին է և խորհր
դաւոր:

Եւ յս սաղմոսումն կուսութի մար
մարդարէն վասն աջողութի հին
հարցն, և վասն վշտաց առաջին
քրիստոնէիցն, այսինքն, առաքե
լոց և մարտիրոսաց, որ կուսաղաղա
կէին առ ամ ասելով:

յսինքն, տր ամ թէպէտ
մեք մեր աչքովն չի տե
սանք, բայց մեր աւան

ջովն

Ջովն մի ըստ միով լսեցինք * և
մեր առաջին նախահարքն Թէ
գրով և Թէ աւանդութի մեզ
պատմեցին:

Լ՝ յսինքն, այն զարմանալի գործք
երն, այն յաղթութիւն, այն նշան
ներն, և արհեստներն որ նց ժա
մանակումն գործեցիր * յառաջ
քան զգալուստն քրիստոսի կռա
պաշտից երկրներումն:

Լ՝ յսինքն, քո զօրեղ ձեռքդ փե
տեց և հանեց յաւետեաց երկ
րէն այնքան կռապաշտից ազգերն
և զմեր նախահարքն տնկեցիր և
հաստատեցիր * պատժեցիր և չար
չարեցիր զանազան ազգաց ժողո
վողներն, և քշեցիր և հալածե
ցիր յիւրեանց երկրէն:

Լ՝ յսինքն, չէ Թէ մեր նախա
հարքն իւրեանց Թրովմ ժառան
գեցին և տիրապետեցին այն երկր
ներին * կամ Թէ իւրեանց կռնե
րի ուժն զիւրեանք փրկեց կռա
պաշտ ազգերի ձեռքէն:

Լ՝ յսինքն, այլ քո աջ ձեռքդ, և
քո զօրեղ կռուդ, և քո երեսիդ
լոյսն. իբրքո գութքդ և քո ողոր
մութիւդ փրկեց և ազատեց զիւր
եանք * զերէ հաճեցար և սիրեցիր
զնոսա քո անչափ բարութեդ և
բաղցրութեդ համար:

Լ՝ յսինքն, ուստի կու յուսամ
որ ինձ այլ խնամք տանիս նոցա
նման

մեր պատմեցին մեզ:

Օ գործս զորս գոր
ծեցեր յաւուրս նց
* յաւուրս առա
ջինս:

Ձեռնքո խեաց ըզ
հեթանոսս, և զնոսա
տնկեցեր * չարչարե
ցեր զժողովուրդս,
և հաներ զնոսա:

Օ ի ոչ Թէ սրով
իւրեանց ժառանգե
ցին զերկիր * և ոչ
բազուկ նց փրկեաց
զնոսա:

Լ՝ յաջքո, և բա
զուկքո, և լոյս երե
սացքոց * զի հաճե
ցար դու ընդ նս:

Դու ինքն ես Թա
գաւոր իմ և անձ իմ *

որ հրամայես զփրկու
թիւն յակոբայ :

ԲԼ զԹշնամիս մեր
հարցուք * և անուն
ամբ քով արհամար
հեցուք զյարուց
եալսն իմք մեր :

Ո՛չ Թէ յաղեղն իմ
յուսացեալ եմ * և
ոչ սուր իմ կեցուցա
նէ զիս :

Ե՛ւ զու փրկեցեր
զմեզ 'ի Թշնամեաց
մերոց * և զատելիս
մեր յամօթ արարեր :

Ե՛ւ ստուծով պարծեո
ցուք զօրհանապազ *
և անունն նորա խոս
տովան եղիցուք
յաւիտեան :

նման, զէրէ դու ինչպէս որ նոցա
տրն և պահապանն էիր, այսպէս
այլ իմ Թագաւորն և անունն ես *
որ կու հրամայես և կու հոգաս
յակոբայ փրկութիւն * իբր քոյ ճշ
մարիտ հաւատացելոց հողւոր և
մարմնաւոր ազատութիւն :

Ե՛ւ յսինքն, որ մեք այլ քո օգնու
թէ՞ք մեր երևելի և աներևոյթ
Թշնամիքն յաղթենք հալածենք
և յամօթ անենք * և քոյ սբ անո
ւանդ զօրութիւն ոչինչ համա
րենք զայնոսիկ որ ամբարտաւա
նութիւն մեզ վր կու վազեն :

Ե՛ւ յսինքն, և չէ՞ Թէ յուսացեր
եմ ես իմ աղեղն * իբր իմ հա
րազիտութիւն * կամ Թէ ապաւի
նեմ եմ իմ Թուրն * իբր իմ ճար
տարախօսութիւն, որ զիս փրկէ իմ
երևելի և աներևոյթ Թշնամեաց
ձեռքէն :

Ե՛ւ յսինքն, այլ Թէ դու քոյ ողոր
մութիւն մեզ 'ի Թիկունս հասա
նիս, միշտ կու խոստովանինք, Թէ
դու փրկեցիր զմեզ մեր Թշնա
մեաց ձեռքէն * և զմեր առելիքն
կոտր ձգեցիր և ամաչեցուցիր :

Ե՛ւ յսինքն, և զմիմեանս յորդորե
լով կասենք, Թէ աստուծով պար
ծենանք հանապազ * և նորա սբ
անունն խոստովանինք յաւիտ
եանս յաւիտենից, զէրէ նա է՛ մեր
տրն և պահապանն :

Լ՝ յսինքն, բայց այժմ դու զմեզ
վասն մեր անարժանութեն յերե
սաց ձգեցիր և անարգեցիր * և
չուղեցիր մեր զօրացն հետ կուխ
դալ: Իբր չուղեցիր մեզ օգնու
թիւն անել, և մեզ հետ ընդ էմ
մեր թշնամեացն պատերազմիլ, և
ազատել զմեզ:

Լ՝ յսինքն, զմեզ քան զմեր թշնա
միքն այլ աւելի կոտոր ձգեցիր, և
ամօթով յետ դարձուցիր * և մեր
ատելիքն զմեր ապրանքն և զհայ
րենիքն խլեցին և յափշտակե
ցին, և զմեզ խեղճ և ողորմելի
արարին:

Լ՝ յսինքն, զմեզ անմեղ ոչխար
ների նման իմաս մատնեցիր, և
ըսպանել տո՛ւիր * և կռապաշտից
և այլազգեաց երկրներումն ցիր
և ցան արարիր, և նոցա հնազանդ
և հարկատու շինեցիր:

Լ՝ յսինքն, քո ժողովուրդդ ան
պէտք իբրնի նման ծախեցիր
առանց գնոյ: Իբր մատնեցիր ի
ծառայութեան հաւատից * և մեր
լացին և աղաղակին թիւ և հա
մարք չի մնաց:

Լ՝ յսինքն, զմեզ մեր դրացին
ազգերի միջումն նախատինք և
ամօթ արարիր * և մեր բոլորի
եղած մարդկանց առաջնն ծի
ծաղատել, և տնազատել շինե
ցիր:

Բայց արդ մեր ժե
ցեր և անարգեցեր
զմեզ * և ոչեւեր ան
ընդ զօրս մեր:

Դարձուցեր զմեզ
յետս քան զթշնամիս
մեր * և ատելիք մեր
յափշտակեցին զմեզ:

Ետուր զմեզ որպէս
զոչխար ի տպանումն
* և ընդ հեթանոսս
ցրուեցեր զմեզ:

Սաճառեցեր զժո
ղովուրդս քո առանց
գնոյ * և ոչ գոյ թիւ
աղաղակի մերոյ:

Լ՝ քարեր զմեզ նա
խատինս դրացեաց մե
րոց * ծաղր և այպն
կատականաց այնոցիկ
որք շուրջ էին
զմեզ:

Լ՝ արարեր զմեզ յա
ռակս հեթանոսաց *
'ի շարժել զգլուխս
ժողովրդոց :

Օ, օր ամենայն նա
խատինք իմ առաջի
իմ են * և ամօթ երե
սաց իմոց ծածկեաց
զիս :

Դ՝ ձայնէ նախատոր
դին, և չարախօսի *
յերեսաց թշնամւոյն
և հալածչի :

Լ՝ յս ամ եկն 'ի վր
մեր, և մեք զքեզ ոչ
մոռացաք * և ոչ ստե
ցաք ուխտի քում * և
ոչ դարձաք յետս սր
տիւք մերովք :

Դ՝ արձուցեր զշա
նիդս մեր 'ի ճանապար
հաց քոց * խոնարհ
արարեր զմեզ 'ի տե
ղի չարչարանաց * և
ծածկեցին զմեզ ստ
ո՛ւերք մահու :

Լ՝ յսինքն, զմեզ անհաւատից և
կռապաշտից առակ և բռնկն
արարիր * և այլազգի ժողովրդոց
զլուխն մեզ վերայ դիրուր տալ
տո՛ւիր . իբր տնազատեղ արարիր :
Լ՝ յսինքն, օրն 'ի բռն իմ նախա
տինքն և անարգանքն իմ աչքիս
առաջն է * և իմ երեսիս ամօթն
այնչափ շատացաւ որ կոխեց և
ծածկեց զիս :

Լ՝ յսինքն, ինձ նախատինք տո՛ւո
ղին և վատ ասողին ձայնէն և աղա
ղակէն կու հալիմ և կու մաշիմ *
և իմ թշնամւոյս դառն երեսէն և
զիս հալածողի ձեռքէն հանապազ
կու երվիմ և կու տաղնապիմ :

Լ՝ յսինքն, այս ամէն փորձանքս
մեզ վերայ եկաւ, և մեկք զքեզ
ամենեւին չի մոռացանք * քո ուխ
տիդ և քո սուրբ կտակարանքիդ
անհնազանդ չեղանք, և չի հակա
ռակեցանք * և մեր սիրտն քեզա
նից չի հեռացուցինք, և յետ չի
դարձանք :

Լ՝ յսինքն, դու մեր հանգստու
թիւ և խաղաղութիւն ապրելոյ սո
վորական կերպն և եղանակն 'ի
քո նախախնամութեան և ողոր
մութե ճանապարհէն յետ դար
ձուցիր և հեռացուցիր * ցածա
ցուցիր և ձգեցիր զմեզ մեծամեծ
չարչարանաց և վշտաց մէջն * և
մահուան շուրթն զմեզ ծածկեց

Իբր զանազան փորձանքներն և
պատուհասներն զմեզ պաշարե-
ցին և պատեցին :

ՄԵԼԻՆՈՒՄ, բայց ԹԷ մենք մոռա-
ցանք այն նեղութիւն մէջն զմեր այ-
անուան * Կամ ԹԷ տարածեցինք
մեր ձեռքն դէպ 'ի կռապաշտից
յօտար աններն :

ՄԵԼԻՆՈՒՄ, այդ ան իւր արդա-
րութիւն կու հարցանէ և կու դա-
տէ * զէրէ նա կու քննէ մեր սրտի
գաղտնի և ծածուկ խորհրդ-
ներն :

ՄԵԼԻՆՈՒՄ, դու խօյ գիտես ան-
ան, որ մենք քո սբ հաւատքիդ
սիրուն համար օրն 'իբուն կու չար-
չարովինք և կու մեռանինք * և այն
պէս ենք դարձեր, ինչպէս ոչխար
մի որ պատրաստած լինին մորթե-
լոյ և սպանանելոյ համար զասապ
խանոյ միջումն :

ՄԵԼԻՆՈՒՄ, արթնացիր, էր կու
քնիս անան, իբր զմեր խղճուին
միտք արաւ և մի' մոռանար * մեր
կաց և զմեզ ամենեւին յերեսաց
մի' ձգեր, իբր զմեզ 'իքոյ շնոր
հացդ և 'իքո նախախ նամուէդ
մի' զրկեր :

ՄԵԼԻՆՈՒՄ, էր կու դարձուցանես
երեսդ մեզանից, իբր էր զքո նա
խախնամութիւն մեզանից կու հե-
ռացնես * մի ԹԷ կու մոռանաս
զմեր աղքատութիւն և զնեղու-

ԹԷ մոռացեալ իցէ
մեր զանուն այ մեր քոյ
* Կամ ձգեալ իցէ
զձեռս մեր առ ան-
օտարս :

Սակայն ան խնդրէ
զայս * զի նա քննէ
զգաղտնիս սրտից մե-
րոց :

Սանքոյ մեռանիս
զօրհանապազ * հա-
մարեցաք ոպ զոչխար
'ի սպանու մն :

Օ արթիր ընդ էր
ննջես ան * արիւ մի'
մերժեր զմեզ իս
պառ :

Օ մի' դարձուցանես
զերես քո 'ի մէնջ *
մոռանաս զաղքատու-
թիւ և ըզնեղութիւն
մեր :

Խոնարհք եղեն մին
 չե՛ր հող անձինք մեր
 * և յերկիր կցեցան
 մէջք մեր :

Լ՛ընդ օդնեա՛մ մեզ
 * և փրկեա՛ն զմեզ վ՛ս
 անուն քոյ :

Տ՝ Եփ: 27.

Ի հատարած՝ զառանցելոց
 ժամանակաց որդւոցն կորխայ
 իմաստութի վասն սիրելոյն:

Սաղմոս. ԽԴ.

Լ՛ զխեաց սիրտ իմ

Թի՛ն, զմեր տառապանքն և զխղ
 ճութի՛ն :

Լ՛ յսինքն, մի Թէ չե՛ս գիտեր որ
 մեր անձն ցածացաւ խոնարհե
 ցաւ, և հողի հա՛ւասար եղաւ *
 և մեր մէջքն և քամակն գետինն
 կալաւ, իբր ոչինչ դարձանք աշ
 խարհիս երեսին, և ոչինչ համար
 վեցանք, և ամենեցունց օտից կո
 խան եղանք :

Լ՛ յսինքն, վեր կաց ուրեմն տր
 անձ, և մեզ օգնութի հասիր * և
 փրկէ և ազատէ զմեզ մեր երևելի
 և աներևոյթ Թշնամեաց ձեռքէն
 քոյ սուրբ անունդ համար, զէ
 րէ՛ր քեզ միայն ենք յուսացեր,
 և միայն իբր օղորմութիւնդ ենք
 ապաւնիներ :

Իբր, զայս սաղմոսս շարադրեաց
 դա՛ւիթ շնորհօք և իմաստութի
 հոգւոյն սրբոյ, և ետ որդւոցն
 կորխայ որ երգեն վասն սիրելի և
 միածին որդւոյն այ յի քի, որ
 յետ բազում ժամանակաց անցե
 լոց դաւոցէ՛ յաշխարհ առ իփրկել
 զազգս մարդկան :

Լ՛ յս սաղմոսումս կուխօսի մար
 դարէն վ՛ս արժանաւորուէն քի,
 և վ՛ս եկեղեցւոյն հեթանոսաց,
 այսինքն կուսպաշտից :

Լ՛ յսինքն, իմ սիրտս հոգւոյն
 սրբոյ

սրբոյ զօրութեն լցվեցաւ, և աղբրի
նման խորհրդաւոր և բարի բա
ներ բղխեց * և կասեմ զգործս
Թագաւորի, իբր կասեմ զայս իմ
շարադրական գործս ի գովութի
քի երկնաւոր Թագաւորին:

Լ՝ յսինքն, իմ լեզուս շուտով
գրող գրագրի գրչի նման ինչ որ
հոգին սբ իւրն տուն կուտայ կու
շարադրէ * և կասէ, ո՞վ յս գեղե
ցիկ ես դու հոգւով և մարմնով
քան զամենայն հողեղէն մարդիք
որ աշխարհս լիտին գալ:

Լ՝ յսինքն, քո շրթունքներէդ,
իբր պունկներէդ երկնային շնորք
և իմաստութիւն Թափեցաւ, և
տիւեցաւ աշխարհս վերայ, և ըզ
լսողներն հիացոյց և զարմացոյց *
և այդ քոյ բերանիդ քաղցրաբար
բառ խօսքերին համար քո հայրն
աճ զքեզ օրհնեց յաւիտեանս
յաւիտենից, և մարդկային ազգիս
վերայ ի գովութ շարժեցաւ:

Լ՝ յսինքն, քո Թուրդ քո մէջքդ
կապէ ո՞վ զօրեղ յս, զէրէ պատե
րազմիլ պիտիս ընդ էմ սատանայի
և ընդ էմ իւր պաշտօնէիցն *
զայն քո վայելչութե Թուրն, կա
սեմ, իբր զքոյ աճային զօրու
թեն, քոյ երկնային քարոզութեն,
և քոյ ըսքանչեւեաց և հրաշագոր
ծութեանց Թուրն կապէ քո
մէջքդ:

Լ՝ յս

զբան բարի * և ասեմ
զգործս իմ Թագա
ւորի:

Լ՝ եզու իմ ու՛ պ գրիչ
արագագիւր դպրի *
գեղեցիկ տեսեամբ
քան զամ որդիս
մարդկան:

Սիւեցան շնորհք ի
շրթանց քոց * վս այ
սորիկ օրհնեաց զքեզ
աճ յաւիտեան:

Լ՝ ճ զսուր ընդ մէջ
քո հզօր * վայելչու
թե և գեղոյքո:

Լ արեա՛ ուղղեա՛ և
Թաղա՛նորեա՛ * վս
ճմարտու՛ և հեզու
Թե՛ և արդարու՛ Թե՛
* և առաջնորդեցէ
քեզ սքանչելապէս
աջ քո :

Ն ետք քո սրեալ քեն
հօր * ժողովուրդք
իներքոյ քոյ * անկ
ցին ի սիրտս Թշնա
մեաց Թաղա՛նորի :

Լ Թոռ քո անձ յա՛նի
տեանս յա՛նիտենից *
գա՛նազան ուղղու՛
գա՛նազան արքայու
Թե՛ քոյ :

Լ յսինքն լարէ քո անձային ողոր
մութե՛ աղէղդ , ուղղէ քո ան
ային իմաստութե՛ նեւերդ , և
ձգէ և յաղթէ քո Թշնամիքդ , և
Թաղա՛նորէ նոցա վերայ * քո ճշ
մարիտ և փրկական խօսքերդ հաս
տատելոյ համար , զքո խոնարհու
թիդ և հեզութիդ ցուցանելոյ
համար , և զքո արդար և շիտակ
դատատանդ յայանելոյ համար *
և քո աջ ձեռքդ , իբր քո հոգւոյդ
սրբոյ ամենակարօղ զօրութիւնն
զարմանալի կերպով զքո դիտա
նորութիդ ի բարին կու առաջ
նորդէ :

Լ յսինքն , քո նեւերդ սրած է
ով զօրեղ յս , իբր քո անձային և
ճմարիտ խօսքերդ սաստիկ սուր
են և լսողաց միտքն կու մտանեն
* և շատ աղդեր և ժողովրդներ
քեզ կու հնազանդեցնեն * զերէ
կու անկանին Թաղա՛նորի Թշնա
մեաց սիրտն , իբր կու մտանեն
հրէից և հեթանոսաց սիրտն , որ
քեզ Թաղա՛նորիդ մերոյ յի քի
Թշնամիք են , և զբազումս ինոցա
նէ կու զղջացնեն , և քեզ ծառայ
և երկրպագող կու շինեն :

Լ յսինքն , քո աթոռդ ո՛վ քո
անձ յա՛նիտեանս յա՛նիտենից հաս
տատուն կու մնայ , իբր քո Թաղա
նորութիդ ամենեւին վախճան
չունի * և քոյ իշխանութե՛ և Թա

գաւորութե գաւազանդ, շխտա
կութեան և արդար դատաստանի
գաւազան է, իբր հեռի է յանիրա
ւութե, և յերեսպաշտութե:

Լ յսինքն, զէրէ հայրն անձայն
պէս զարդարեց զքեզ հոգւով
սրբով որ դու միշտ զշխտակու
թիւն և զարդարութիւն սիրեցիր *
և զստութիւն և մեղքն և անօրէ
նութիւն ատեցիր:

Լ յսինքն, վասն որոյ ո՛վ քա անձ,
օծեց զքեզ քո հայրն անձ իւղով
ուրախութե, իբր օծեց զքեզ
լիութե շնորհաց հոգւոյն սրբոյ
ըստ այնմ հոգի անձ ի վերայ իմ վս
որոյ և էօծ իսկ զիս * բայց առա
ւել քան զաշխարհիս թագաւ
որքն և մարդարէքն և քահա
նայքն, որ այլոց միշտ բարի խրատ
տալով և նց հոգւոյ փրկութիւն
հոգալով քեզ ընկերք կապէին,
զէրէ նք հասարակ իւղով միայն
օծվեցան, իսկ դու անձութեան
իւղովն օծվեցար նոքա մէկ երկրի
վերայ, կամ մէկ ժողովրդեան վր
միայն ունէին իշխանութի, իսկ
դու ընդհանուր աշխարհիս վր
տր և թագաւոր կարգվեցար, և
մի անգամ պատարագելով զքեզ
հօրն երկնաւորի, զբովանդակ
մարդկային ազգիս մեղքն քանե
ցիր, և արդարոց դասուն ուրա
խութի պարգևեցիր, ուստի քո

օծման

Սիրեցեր զարդարու
թի * և ատեցեր զա
նօրէնութի:

Ս ան այսորիկ էօծ
զքեզ անձ, ան քո,
իւղով ուրախութե
* առաւել քան զըն
կերս քո:

Օ մոռուս և զտաշխն
 և զկասիայ՝ ի զգեստէ
 քումմէ * ի տաճարաց
 փղոսկրէից * ուստի
 ուրախ արարին զքեզ
 դասերք թագաւոր
 րաց՝ ի պատիւ :

օծման իւղն, իւղ ուրախութե
 կասմի, որ գերագոյն է քան զնց
 օծումն :

Լսինքն, քո հագած զգեստէդ
 ասիլպանտի խնկի, և մշկի հոտ կու
 բուրես, և քեզ մօտկացող մարդ
 կանց հոգևոր և մարմնաւոր հի
 ճանդութիւնն նորա զօրութիւն
 կուփարատես :

Պարձեալ ի քոյ մարմնոյդ որ քոյ
 անութեդ զգեստն է, զանազան
 առաքինութեց և բարեգործու
 թեցանուշահոտութիւն, իբր
 և պատարագելով զնա հօրն երկ
 նաւորի, զինքն մարդկային ազ
 գիս հետ կու հաշտեցնես * և
 այդ նոյն ասիլպանտիդ և խնկիդ
 և մշկիդ անուշահոտութիւն, իբր
 զանազան բարեպաշտութեանց
 առաքինագործութիւն Քլի ոս
 կուէ շինած տաճարներէ կուբու
 րեցնես, իբր զանազան գաւա
 ռաց քրիստոնէից եկեղեցեացն,
 որ Քլի սոկուէ շինած տաճարներ
 կասմին, իւրեանց մաքուր և ամ
 բիծ հաւատքի պատճառէն * այն
 տաճարներէն կասեմ, որ թագա
 ւորների աղջկներն զքեզ ուրա
 խացուցին, իւրեանց բարեգոր
 ծութիւնք քեզ ընծայ մատուցա
 նելով, և քո արժանաւորութիւնդ
 պատմելով և մեծարելով :

Պատերք թագաւորաց, իբր

Հաւատացեալ քրիստոնէից մա
քուր հոգիքն , որ քոյ առաքելոյ
դատեղք կապին , զէրէ նոցա քա
րողութենէն հաւատացեր իբեզ
և զքեզ որդի այ են դաւաներ :
Լ՝ յսինքն , և քո սիրելի և ընտիր
Թագուհիդ , իբր քո կաթուղի
կէ սբ եկեղեցիդ քոյ աջ կողմդ
կուկանդնի * ոսկեթել շորեր
հագած , իբր քո անային իմաս
տութիւնդ զարդարված , և զանա
զան առաքինութիւնք սիրունացած
և գեղեցկացած :

Լ՝ յսինքն , այժմ զիմ խօսքս դէպ
քեզ դարձուցանեմ ո՞վ սբ եկե
ղեցի և ասեմ , թէ ո՞վ առաքե
լոյ և մարդարէից դուստր , լսե՛
վարդապետաց և դրոյ սրբոց
խրատն և քարոզութիւն , և տես
և միտք արա՛ , և քոյ սբ փեսայիդ
ականջ դիր և հնազանդիր * մո
ռացիր քո ժողովուրդդ , իբր քոյ
նախնեաց զանազան մոլորութիւն
և չար սովորութիւն , այլ քոյ
հօրդ տունն , իբր զայն տունն ,
որ զքո երկնային փեսայդ նախան
ձու համար ատեցին չարչարեցին
և սպանեցին * զէրէ Թագաւորն
քս ցանկացաւ քոյ գեղեցկու
թեդ , իբր քոյ մաքրութեդ և
անարատութեդ :

Լ՝ յսինքն , դիտացիր որ սա է՛
քո ըստեղծողդ և քո տրդ , և սորա

Gg

հո

Սացցէ դշե ոյրնդ աջ
մէ քում * ի հան
դերձս ոսկեհուռս
զարդարեալ և
պաճուռեալ :

Լ՝ ուր դուստր և տես
խոնարհեցո՛ զուսկն
քո * մոռա՛ զժողով
ուրդ քո , և զտուն
հօր քո * զի ցանկա
ցաւ Թագաւոր գե
ղոյ քո :

Սա՛ ինքն է՛ տր քո եր
կիրպագցես սմա * և

Լ

դուստր ծուրայ եր
կիր պագցէ սմա * և
պատարադօք զերես
նորա պաշտեսցեն մե
ծամեծք 'ի ժողովր
դոց :

Լ մենայն փառք դս
տեր Թագաւորի 'ի
ներքոյ * 'ի վերջա
ւորս սոկէ հոռս զար
դարեալ և պաճու
ճեալ :

Տարցին Թագաւորի
կուսանք զհետնորա
* և զընկերսնորա
տարցեն նմա :

հոգւով և ճշմարտութե՛ք երկր
պագութի արա՛ * զերէ ծուրայի
դուստրն այլ սորա երկիր կուպա
գանէ . իբր կուպաշտից եկեղե
ցին այլ սորա կուհնազանդիւ եր
կիր կուպագանէ * և ամ հաւա
տացեալ ժողովրդոց մեծամեծքն
և գլխաւորքն 'ի հեռաւոր երկր
ներէ կուգան ընծաներով և
պատարագներով , և սորա երեսն
կուպաշտեն և կումեծարեն , իբր
սորա արժանաւոր փոխանորդքն
կուպատուեն և կումեծարեն ,
զերէ նց միջնորդութե՛ն 'ի քսէ
Թողութի մեղաց և շնորք կուրն
դուսին :

Լ յսինքն , Թագաւորի դստեր
ամէն փառքն և մեծութիւնն ներ
սեհանցէ , իբր եկեղեցւոյն քի
ամէն սիրունութիւնն և գեղեց
կութիւն իւր հոգւոյն և իւր
խղճմտանքի մէջնէ * և իւր փա
ռակներն սոկեթելով է գործած
և ինքն զարդարած և օրինած է ,
իբր իւր բարքն և կենցաղավարու
թիւն , ամային իմաստութե՛ք և
զանազան առաքինութե՛ք զարդա
րած և սիրունացած է :

Լ յսինքն , և այս դստերս յետ
նէն այլուրիշ կուսանք այլ կու
տանվին , և Թագաւորին ընծայ
կումասուցանվին . իբր Թէշատ
նոր հաւատացել ժողովուրդքայս
եկե

Եկեղեցւոյս հետեւելով զիւր
եանք քի թագաւորին կու մտ
տուցանեն * և նորա ընկերներն
այլ կու տանին թագաւորին մօտ
իբր այլ ինչ ազգ և ժողովուրդ
որ քի Եկեղեցւոյն հաւատով և
գործով նման է զնոսա այլ իւր
եանց հետ կու տանին սոքա քի
առաջին , որ ի միասին վայելեն
զիսուս արքայութեն երկնից :
Լսինքն , կու գնան ցնծութիւն
և ուրախութիւն , և կու մտանեն
թագաւորի տաճարն . իբր այս
նոր հաւատացեալ ժողովուրդներս
սբ առաքելոց քարոզութեն կու
գնան քի Եկեղեցին , և կու տան
վին ի ձեռն հրեշտակաց ուրա
խութիւն և ցնծութիւն ի յերկնից
արքայութին * և փոխանակ քոյ
պապերիդ քո որդիքն կու լինին ,
իբր փոխանակ նահապետաց և
մարդարեից որ քո պապերն են ըստ
մարմնոց և քո դալուստդ գուշա
կեցին , քո առաքելքն և քո վար
դապետքն կու լինին , որ քո աւե
տարանական ճշմարտութիդ քա
րոզեն , և քեզ նոր ժողովուրդ
հաստատեն :

Լսինքն , և դու զքո առաք
ելքն բոլոր աշխարհիս վերայ
թագաւոր և իշխան կու կացու
ցանես * և քո սբ անուռդ նց
խրատովն և քարոզութեն յազգէ

Լծցին ցնծութիւն
և ուրախութեամբ ,
և տարցին ի տաճար
թագաւորի * և փո
խանակ հարց քոց եղի
ցին որդիք քո :

Սացուցես զնոսա իշ
խանս ընդ ամ երկիր
* և յիշեսցի անուն
քո ընդ ամ ազգս
ազգաց :

Ս. Եւ այսորիկ ժողո
վուրդք խոստովան
եղիցին առ քեզ յա
նիտեանս և յանի
տեանս յանիտե
անից :

Տ. Եւ Եր. 18.

Ի հատարած որդւոցն կոր
խոյ ի վերայ գաղտնեաց սաղ
մոս դաւթի :

Սաղմոս. Ի Ե.

Լ. Եւ մեր ապանէն
եղորութի * օգնա
կան ի վր նեղութեց
որք գտին զմեզ յոյժ :

Ս. Եւ այսորիկ ոչ
երկեցուք մեք ի սառ
վել երկրի * ի փոփո

ազգ. կու յիշվի, և չի մոռաց
վեր ՚ի մէջ հանատացեալ քրիս
տոնեից :

Լ. Եւ այսինքն, ուստի զանազան ազ
գեր և ժողովրդներ քեզ կու հնա
զանդին, և քո նք հանատքդ կու
խոստովանին յանիտեանս յանի
տեանից ի փառս նք երրորդութեան :

Ի բեր, զայս սաղմոսս շարադրեաց
դանիթ, և ետ որդւոցն կորխայ
որ երգեն վս գաղտնի խորհրդոց
մարդեղութե բանին այ, և վս
սրբոյ եկեղեցւոյ նորա :

Լ. Եւ սաղմոսումն կու խօսի մար
գարէն վասն եկեղեցւոյն, թէ
ինչպէս ամէն վտանգի միջում
ուղիղ սրտով ապանինիլ պիտի
յամ :

Լ. Եւ այսինքն, նոր նա զու մեր
ապանէնն ես, և մեր կարօղու
թին և համբերութինն ես ամէն
մեր քաջած հալածանքների մի
ջումն * և դու մեզ օգնական և
պահապան եղար այն նեղութեց
և այն փորձանքների միջումն որ
մեր գլուխն եկաւ ի պատճառս
երեւելի և աներևոյթ թշնամեաց
մերոց :

Լ. Եւ այսինքն, ուստի մեք ամենւին
չենք վախեր թէ բովանդակ եր
կիրս այլ շարժի և խռովի * և

Թէ

Թէ լեռներն այլ զիւրեանց տեղն փոխեն , և ծովի մէջն ան կանին . իբր Թէ բովանդակ եր կրիս մարդիքն մեզ հակառակ այլ կանգնին , և ամէն իշխանք և մեծամեծք իւրեանց չար խորհրդոց և հնարագիտութեց ծովի մէջն այլ մտնուն , և զմեզ հաւածել կամենան , մեք բնաւ չենք վախենար :

Եւ յսինքն , ինչպէս նոր քրիստոնէութե ժամանակին երբոր փոր ձանաց և հալածանաց ծովերի ջրերն դռնեցին և ալեկոծեցան * և մեծամեծ լեռներն . իբր Թա դաւորք և իշխանք , քրիստոնէական հաւատքի զօրութիւն տեսանելով խռովեցան և տրտմեցան և հակառակեցան ընդէմ քրիստոնէից , և քրիստոնէայք բնաւ չի վախեցան 'ի նոցանէ , այլ հաստատ մնացին :

Եւ յսինքն , զէրէ հոգւոյն սրբոյ շնորհաց գետերի գնացքն կուրախացնեն և կու մխիթարեն այլ քաղաքն , որ է սբ եկեղեցին * և ինքն բարձրեալն ան իւր տներն և իւր բնակութիւն , որ է իւր հաւատացեալ ժողովուրդն , այն գետերի ջրերովն սրբեց մաքրեց և հաստատուն պահեց 'ի հաւատս :

Եւ յսինքն , ան միշտ նց միջումն է , և

Խիլ լերանց 'ի սիրտս ծովու :

Պոչեցին և խռովեցան ջուրք նոցա * խռովեցան լերինք 'ի զօրութիւն նորա :

Պնացք դեռոց ուրախ առնեն զքաղաքն այ * և սբ արար զյարկս իւր բարձրեալն :

Եւ իմէջ նոցա , և

նորա մի սասանեացին
 * օգնեացէ նց ան
 ի վաղորդեանէ մինչև
 ի վաղորդայն :

Խռովեցան Տեթա
 նոր * և խոնարհե
 ցան Թագաւորութի
 * ետ զձայն իւր բար
 ձրեալն , և խռովե
 ցաւ երկիր :

Տժգորութեց ընդ
 մեզ * ընդ ունելիէ
 մեր ան յակօբայ :

Եկայք և տեսէք ըզ
 դործս ան * որ արար
 զնշանս և զարուեստս
 ի վր երկրի :

է , և զիւրեանք կուղորացնէ ,
 որ ամենեւին իւրեանց Թշնամ
 եացն չի վախեն և չի սասանին *
 զէրէ ան նոցա օգնական կուլի
 նի մէկ առաւօտէն մինչև իմիւս
 առաւօտն , իբր զիւրեանք միշտ
 հոգևոր ուրախութե մէջն կու
 պահէ , և չի Թողուր , որ յու
 սահառութե գիշերն զիւրեանք
 արտմեցնէ :

Եւ յսինքն , կուպաշտներն և
 անհաւատներն խռովեցան և բար
 կացան ընդէմ հաւատացելոցն
 քի * և Թագաւորք և իշխանք
 խոնարհեցան և հաղանդեցան
 սբ եկեղեցւոյն * զէրէ ան ան
 ձայն տուն առաքելոց և վար
 դապետաց բերանովն , և բովան
 դակ երկրիս վերայ եղած մար
 դիքն խռովեցոյց սասանեցոյց և
 զարհուրեցոյց :

Եւ յսինքն , զէրէ ամենազօր տրն
 մեր յս քս մեզ հետ է * և յա
 կօբ նահապետի ան զհրէից
 աղէն յերեսաց ձգեց , և զմեզ
 հաւատացեալ քրիստոնեայքս ըն
 դունեց , և իւրն շնորհաց որ
 դիք արաւ :

Եւ յսինքն , եկէք ո՛վ հաւատա
 ցեալք քի ան մերոյ դործքն տե
 սէք * որ այսչափ նշանք և բարեհա
 լիք և հրաշք արաւ երկրիս վերայ
 իւր փրկագործ տնօրէնութեն :

Լ՝ յսինքն , յաղթահարեց փչացոյց և վայր ձգեց զամէն հակառակութիւն և զպատերազմ աշխարհիս մէկ ծայրէն մինչև 'ի միւս ծայրն * և սատանայի և նո՛ր կամարաց նենգութե և խաբէութե աղէղն , իւր հաճատոյ ճշմարտութիւն փշրեց , անօրինաց ահի և երկիւղի զէնքն , իւր յուսոյ հաստատութիւն կոտորտեց , կամապաշտութե և անհաճատութե զաշխաններն և զօրքն իւր սիրոյ կրակովն այրեց , և խաղաղութիւն պարգևեց բարեսէր և անծապաշտ մարդկանց :

Լ՝ յսինքն , և ասաց , ո՛վ մարդիք դարձէք կանուխ գէպ ինձ , իմացէք որ ես միայն ճշմարիտ անձ եմ * իմ անունս հեթանոսաց և անհաճատից միջումն բարձրա՛նալ պիտի , և իմ զօրութեւս և կարողութեւս մեծութիւն երկրիս վերայ յայտնի լինիլ պիտի 'ի ձեռն բարոզութե առաքելոց և վարդապետաց :

Լ՝ յսինքն , ուստի մեք հանապազ ասել պիտինք , թէ մեր կարող և հզօր տրն մեզ հետ է * և այն անձն որ մէկ ժամանակ մի յա կոբայ ազգն կուխնամէր , այժմ զմեզ քրիստոնեայքս կուսիրէ , կու ընդունի , և կու պահպանէ :

Լ՝ հար զպատերազմ 'ի ծագաց մինչև 'ի ծագս երկրի * զաղէղունս փշրեաց զզէնս խորտակեաց , և զասպարս այրեաց հրով :

Եւ անխեցէք և ծաներուք զի ես եմ անձ * բարձր եղեց 'ի հեթանոսս , և բարձրացայց 'ի վեր երկրի :

Տո՛ զօրութեց ընդ մեզ * ընդունող է՛ մեր անձ յակօբայ :

Ի հատարած վասն որդւոցն
կորխայ, սաղմոս դաւթի:

Սաղմոս. Խ2:

Սաղմոս հարեք
ամ հեթա
նոսք * աղա
ղակեցէք
առ ամ ի ձայն ցնծու
թեան:

Օ ի ար բարձրեալ
և ահարկու * Թա
գաւոր մեծ ի վերայ
ամ երկրի:

Հնազանդ արար զԺո
ղովուրդս մեզ * և
զհեթանոսս ի ներ
քոյ ոտից մերոց:

Իբր, զայս սաղմոսս շարադրեաց
դաւթի մինչև ի վերջն կորխայ
որդւոցն համար, որ նք երդեան:
Եւ սաղմոսումն կուհրաւիրե
մարդարէն զամենեւեան գովել
զքս վասն իւր մեծութեն, և
մանաւանդ վասն փառաւոր համ
բարձման նորա ի յերկինս:

Ստինքն, ամ աղգք և ժողո
վուրդք ուրախացէք
խնդացէք և ծափ զար
կեցէք * աղաղակեցէք առ քս ամ
հոգւոր օրհնութե և գովութե
և ցնծութե ձայնով միշտ և հա
նապաղ:

Եւ յսինքն, զէրէ նա որ միայն
սբ էր, միայն բարձրեալ էր,
և միայն ահաւոր և սարսափելի
ար էր * իւր չարչարանքովն,
իւր խաչիւն և իւր մահուամբն
մեծ Թագաւոր հաստատեցաւ ի
հօրէն իւրմէ այ բոլոր աշխարհիս
և բովանդակ երկրիս Թագաւոր
րացն վերայ:

Եւ յսինքն, և զանազան աղգեր
և ժողովրդներ մեր սուրբ հա
ւատքին հնազանդեցոյց * և կու
պաշտներն և անհաւատներն մեր
ուսաց տակն ձգեց, իբր Թէ մեր
քրիստոնէական կենցաղավարու
թեն

ԹԵՆ ՏԵՄԼԵՑՈՅԵ , ԼԻՐՍՈՒՐԲ
ԵԼԵՂԵՑԻՆԻ ԾԱՌԱՅ շԻՆԵՑ :

Լ՝ յՍԻՆՔԻՆ , ԸՆՏՐԵՑ ՂԱԵՂ , Լ
ԻՐՆ ՄՈՒԼՔ Լ ԺԱՌԱՆՂՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԱՒ * ԸՆՏՐԵՑ ՂԱԵՂ , ՈՐ յԱԿՈ
ՔԱՅ , Լ ԽՐԱՅԵԼԱՅԻՆՈՅ ԱՂԳԻՆ
ԳԵՂԵՑԻՆՈՒԹԻՆ Լ ՓԱՌՔՆ Լ ԱՅԱՐ
ԾԱՆՔՆ ԵՆՔ ՎԱՍՆ ՔՐԻՍՏՈՆԵՅԱԿԱՆ
ՏԱՆԱՏՈՅՆ ՄԵՐՈՅ , ԱՅՆ յԱԿՈՔԱՅ
ԿԱՍԵՄ , ՈՐ յԱՌԱՋ ՍԱՍԱԽԻԿ ԿՈՒ
ՍԻՐԷՐ Լ ԿՈՒ ՆԱԽԱԽԱՆԱՄԷՐ ԻՐ
ՏԱՐԱՂԱՍ ՈՐՂԻՆՆ ԿԱՍՆ :

Լ՝ յՍԻՆՔԻՆ , Լ յԵՍ ԿԱՏԱՐԵԼՈՅ
ՂԻՐ ՄԱՄ ՄԱՐԵՆՈՒԹԻՆ , ՏԱՄ
ՔԱՐԾԱՒ ՔԱ ՄԱՄ Ի յԵՐԼԻՆԱ , ՈՐ
ՏՆՈՒԹԷ Լ ԳՈՎՈՒԹԷ ԵՐԼԻՆԱՅԻՆ
ՂՈՐԱՅՆ * Լ ՔԱՆՂԻ ՄՈՐ ԷՐ ՏՐԷՂ
ՄԱԼԵՑ Լ ՄԱՐԴԻԱՆ , ՎԱՍՆ ՈՐՈՅ
ՂԱՆԱՂԱՆ ՓՈՂՈՑ Լ ՍԱՂԵՐԻ ՃԱՅ
ՆՈՒՆ ԳՆԱՅ ԱՌՏԱՅՐՆ ԻՐ ԵՐԼԻՆԱ
ՆՈՐ , Լ ՆԱՍՏԱՒ ԸՆԴ ԱՅՄԷ ՆՐ :

Լ՝ յՍԻՆՔԻՆ , ՈՒՍՈՒ ՄԱՄ ՏԱՆԱՏԱՅ
ԵՂ ՔՐԻՍՏՈՆԵՅԱՔ ՕՐՏՆԵՑԷՔ Լ
ՍԱՂՄՈՍ ԱՍԱՅԷՔ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՄՅՆ
ՄԵՐՈՅ * ՕՐՏՆԵՑԷՔ Լ ՍԱՂՄՈՍ ԱՍԱ
ՅԷՔ ՄԵՐ ԹԱԳԱՆՈՐԻՆ , ՕՐՏՆԵ
ՑԷՔ ԳՈՎԵՑԷՔ Լ ՍԱՂՄՈՍ ԱՍԱՅԷՔ
ՏԱՆԱՅԱԳՂ ՔԱՆԻ ԿԵՆԴԱՆԻ ԷՔ :

Լ՝ յՍԻՆՔԻՆ , ԹԱԳԱՆՈՐ ՄԵՍ ՏԱՍ
ՄԱՍԼԵՑԱՒ ՔԱ ՄԱՄ յԻՐ ՏՈՐԷՆ
ՔՈՂՈՐ ԱՂԽԱՐՏԻՍ ՎԵՐԱՅ * ՎԱՍՆ
ՈՐՈՅ ՕՐՏՆԵՑԷՔ Լ ՍԱՂՄՈՍ ԱՍԱՅԷՔ
ԻՐՆ ԽԵԼՈՔ Լ ԽԱՍՏՈՒԹԵՄԷ ,

Hh

ԻԵՐ

ԸՆՏՐԵՑ ՂԱԵՂ ԻՐ
Ի ԺԱՌԱՆՂՈՒԹԻՆ *
ՂԵԼԵՑԻՆՈՒԹԻՆ յԱ
ԿՈՐԱՅ ՂՈՐ ՍԻՐԵՑԱՅ :

ՏԱՄՔԱՐԾԱՒ ՄԱՄ ՕՐ
ՏՆՈՒԹԷ * Լ ՄՈՐ ՄԵՐ
ՃԱՅՆԻՒ ՓՈՂՈՅ :

ՍԱՂՄՈՍ ԱՍԱՅԷՔ ՄՅ
ՄԵՐՈՒՄ * ՍԱՂՄՈՍ
ԱՍԱՅԷՔ ԹԱԳԱՆՈ
ՐԻՆ ՄԵՐՈՒՄ ՍԱՂ
ՄՈՍ ԱՍԱՅԷՔ :

ԹԱԳԱՆՈՐ ՄԵՍ ԻՎՐ
ՄԱՄ ԵՐԼԻՐԻ ՄԱՄ Է *
ՍԱՂՄՈՍ ԱՍԱՅԷՔ ՆԱՄ
ԽԱՍՏՈՒԹԷ :

ՆԱ

Թագաւորեաց ան-
 ի վերայ հեթանոսաց
 * անստաւ յաթոռ
 սրբութե իւրոյ :

Ի շնանք ժողովրդոց
 ժողովեցան առ ան-
 աբրահամ * զի այ
 զօրութիւնք յերկրէ
 յոյժ համբարձան :

Տ ունք : 9 :

իբր չէ թէ միայն բերանով , այլ
 և մտադրութե և իմացողութե :
 Լ յսինքն , զէրէ չէ թէ միայն
 հրէից վերայ , այլ և կռապաշ
 տից վերայ տիրեց և Թագաւո-
 րեց , և իւրն նոր ժողովուրդ
 ընտրեց * և յետ իւր չարչարա-
 նաց և մահո՛ւանն համբարձաւ
 յերկինս , և նստաւ իւր սրբու-
 թե աթոռն , իբր իւր անութե
 աթոռն , որ ունէր յառաջ քան
 զլինին աշխարհի :

Լ յսինքն , իսկ յետ համբարձ-
 մանն քի զանազան ազգերի և ժո-
 ղովրդների Թագաւորներն և իշ-
 խաններն ժողովեցան առ ան-
 աբրահամ , իբր հաւատացին
 ի ճշմարիտն ան * զէրէ այ զօ-
 րութիւնքն , իբր առաքեալքն
 յերկրէ յոյժ համբարձան , իբր
 առաւել քան զայլ մարդիք երկ-
 րաւոր և մարմնական հոգոց զիւր
 եանք հեռացուցին , և մտօք վե-
 րացան ի յերկինս , և անային
 գիտութե՞ն զարդարվելով , իւր
 եանց ըսքանչեւեօքն և քարոզու-
 թե՞ն բոլոր աշխարհս լուսաւորե-
 ցին , և դարձուցին ի ճշմարիտ
 անպաշտութի , ուստի այ զօ-
 րութիք կասվին , զէրէ այ պաշ-
 տօնեայք և գործակիցք եղան ,
 և ան նոցա ձեռօքն իւր զօրու-
 թին և ըսքանչեւեօքն նշանց ետուր

ամե

ամենայն երևելի և աներևոյթ
Թշնամեաց իւրոց:

Իբր, զայս օրհնութե սաղմոսս
շարադրեաց դաւիթ և ետ որդ
Հոցն կորխայ որ սովաւ գովեն և
փառաբանեն զւած:

Լյս սաղմոսումն կուգովէ մար
դարէն զընդհանուր կաթուղի
կէ և զառաքելական եկեղեցին
աստուծոյ:

Լյսինքն, մեր տրն մեծ է և
անչափ է, զէրէ ամ տեղ պատ
րաստ է, և բոլոր աշխարհս իւր
միջումն է * մեր տրն սաստիկ օր
հնած և գոված է իւր ամենակա
րօղութեն համար, իւր իմաս
տութեն համար, և իւր բարութեն
համար * և ս առաւել մերայ քա
ղաքի միջումն, որ է երուսաղէմ,
և իւր սբ լեռնումն, որ է լեառն
սիոն, որ կունշանակէ զմայր սբ
եկեղեցին:

Լյսինքն, ամենայն երկիր հաստ
և ամուր արմատով, իբր հաստա
տուն հաւատով և ճշմարիտ սի
րով Թող ցնծաւ և ուրախանաւ *
զէրէ սիոնի լեռներն, որք են եր
կոտասան ազգն իսրայէլ, և հիւ
սիսային կողմանքն, որք են կռա
պաշտից իշխանութիւն, մեծ Թա
գաւորին քի քաղաք դարձան,

Սաղմոս օրհնութե որդւոցն
կորխայ երկրորդի շաբաթու:

Սաղմոս. ԽԷ:

ՍԵԾ Է՛ տր * և օրհն
եալ է յոյժ * ի. քա
ղաք այ մերոյ, ի
լեառն սբ նորա:

Հաստարմատ ցնծաս
ցէ ցնծութե ամ եր
կիր * լերինք սիոնի,
կողմանք հիւսիսոյ
քաղաք Թագա
ւորին մեծի:

ԼՃ Իտաճարի իւր
ուժ յայտնի * Ի ժա
մանակի իբրեւ օգնա
կան լինէր նոցա :

ԼՇաւաւիկ Թադա
ւորութիւնք երկրի ժո
ղովեցան * Լանկցին
Ի միասին :

Ինքեանք տեսին այս
պէս * Լ զարմացան,
խռովեցան, սասանե
ցան, Լ դողումն կա
լաւ զնոսա :

ԼՆդ երկունք ու
Ի ծննդեան * Ի
հոգմն սաստիկ փշրես

իբր հաւատացեալ ժողովուրդ
եղան, Լ մի եկեղեցի կազմեցին
Լ յօրինեցին :

ԼՊսինքն, աճ իւր տաճարի մի
ջուռն կու յայտնի, իբր քի ճշ
մարտութիւն, խնամքն Լ ողոր
մութիւն իւր սուրբ եկեղեցւոյ
միջուռն կու ճանաչի * Լ մա
նաւանդ երբոր մտածեն զայն
ժամանակն, որ նա իւր չարչա
րանօքն Լ մահաւամբն նոցա օգ
նական կու լինէր, փրկելով զիւր
եանք Ի գերութենէն սատանայի
Լ հաշտեցնելով ընդ հօրն երկ
նաւորի :

ԼՊսինքն, ահա աշխարհիս եր
Լ ելի Լաներեւոյթ Թադաւորու
թիւն մէկ տեղ ժողովեցան Լ
խորհուրդ արարին թէ ինչպէս
հաւառակին Լ քակեն զեկեղեցին
քի * Բայց հոգւոյն սրբոյ զօրու
թիւն իւրեանք կու յաղթվին Լ
կուանկանին Ի խորս անդնդոց :
ԼՊսինքն, իւրեանք եկին տե
սան որ սուրբ եկեղեցին քի այս
պէս ճշմարիտ էր հաւատով հաս
տատուն էր յուսով, Լ բորբոք
եալ էր սիրով * զարմացան խռո
վեցան Լ վախեցան, Լ դողն
բռնեց զիւրեանք :

ԼՊսինքն, այնտեղն տեսած պի
տի թէ ինչպէս ահն Լ երկիւղն
կու բռնէ զիւրեանք, Լ տղաբեր

կնկան նման ցան զհերեանք
կուպաշարէ * զերէ Թարսիս քա
ղաքի նաւերին նման , հողւոյն
սրբոյ շնորհաց քամին նոցա քա
րացած սիրտն կուփշրէ և կու
կակղացնէ դէպ 'ի ճշմարիտ ան
պաշտութիւն :

Լ՝ յսինքն , և կուզղջան և կու
հնազանդին սբ եկեղեցւոյն ասե
լով միմեանց հետ , Թէ ահա ինչ
պէս որ լսերէինք Թէ դրունք
դժոխոց զնա չեն կարեր յաղթա
հարել , այնպէս տեսանք այս երկ
նային զօրութեց տիրոջ քաղա
քումն , այս մեր ճշմարիտ այ քա
ղաքումն , որ է բնակարան հող
ւոյն սրբոյ , ըստ այնմ իսկ միտի
Թարիչ հողին սբ զոր առաքես
ցէ հայր յանուն իմ նա ուսուս
ցէ ձեզ զամ ճշմարտութիւն զի
ընդ ձեզ բնակեսցի 'ի յաւիտեն :

Լ՝ յսինքն , ճշմարիտ որ ան սորա
հիմքն այնպէս է դրեր , որ յաւի
տեանս յաւիտենից հաստատ մնայ
* մեք տր ան զքո ողորմութիւն
այս հաւատացեալ ժողովրդիս մի
ջումն առանք և ընդունեցինք ,
զայն ողորմութիւն որ դու քո միա
ծին որդւովդ մեզ արարիր , փր
կելով զմեզ 'ի գերութեն սատա
նայի , և 'ի տանջանացն դժոխոց :

Լ՝ յսինքն , տր ան ինչպէս որ
քո սբ անունդ մեծ է և զարմա

նալի ,

ցէ զնաւս 'ի Թար
սիս :

Որպէս լուաք սոյն
պէս և տեսաք իբրաղա
քի տեառն զօրութեց
'ի քաղաքի այ մերոյ :

Լ՝ ԳՏԻՄՈՒՆԱ Էարկ
նմա յաւիտեան * ըն
կալաք ան զողորմու
թիւ քո իմէջ ժողովրդ
եան քոյ :

Ըստ անուն քում
ան սոյնպէս և օրհ

նութի քո ընդ ամ
տիեզերս * և արդա
րութիւն է քո:

Աւրախ եղիցի լեառն
սիօն * և ցնծացեն
դստերք յուդայ վն
իրաւանց քոց տր:

Շնչեցարուք զսիօ
նիւ, և պաշարեցէք
զնա * և պատմեցէք
յաշտարակս նր:

Դիք զսիրտս ձեր ի

նալի, այսպէս ևս քո օրհնութիւն
և քո շնորքդ անչափ է, և սիօն
վերէն բոլոր աշխարհիս վերայ *
և քո աջ ձեռքդ արդարութիւն
է, զերէն ամենեցուն իւրեանց
գործոցն դօրայ ուղիղ դատաս
տանով հատուցումն կանես:

Նսինքն, ուստի լեառն սիօն,
իբր քո տե եկեղեցին միշտ կու
րախանայ * և դստերքն յուդայի
որդւոյն յակոբայ նահապետին,
իբր հաւատացեալ քրիստոնէից
հոգիքն կուցնծան քոյ իրաւուն
քիդ վերայ, որ զիւրեանք յաւի
տե՛նական փառօք կուպսակես և
կուզարդարես:

Նսինքն, ուրեմն ո՛վ հաւատա
ցեալ քրիստոնէայք շուրջ եկէք
տե սիօնի բոլորքն, պաշարեցէք
և պատեցէք զինքն հաստատուն
հաւատով գրկեցէք զնա ճշմա
րիտ սիրով, և ամենեւին նորանէ
մի՛ հեռանայք * և թի վարդա
պետք էք և քարոզ կուղէք տալ,
ձեր գլխէն դուրս առասպել խօս
քեր մի՛ խօսիք, այլ ամօային գրոց
վերայ խօսեցէք, և քարոզեցէք,
զերէն ամօային գրեանք տե եկե
ղեցւոյ պռճերն են, վասն որոյ
դուք ձեր բանն նց վն հաստա
տեցէք, և նոցա բանն պատմեցէք
հաւատացեալ ժողովրդեանն:

Նսինքն, բայց յառաջ քան

թի

Թէ քարոզ տայք ձեր սիրտն և ձեր միտքն դրէք նորա զօրութեցն վերայ, իբր սուրբ եկեղեցւոյ խորհրդներին վերայ, և լաւ իմացէք և վերայ հասէք * բաժանեցէք և ջոկջոկեցէք նորա ամրոցներն, իբր սբ հաւատոյ գլխաւոր մասունքն, որ կարենայք ձեր ազգի միջումն, և կամ այլ ազգեաց միջումն համարձակ խօսիլ և պատմել և հակաճառել ի վերայ հաւատոյն քի:

Եւ յսինքն, զէրէ սա՛ որ այս եկեղեցւոյս միջումն կուպաշտվի և կուերկրպագվի երկնի և երկրի անձն է՝, այլև մեր քրիստոնէից անձն է՝ յաւիտեանս յաւիտեանից * և սա՛ զմեզ կուարածէ և կուկերակրէ հոգւով և մարմնով մինչև յաւիտեան:

Իբր, զայս սաղմոսս մինչև ՚ի վերջն դաւիթ է՝ շարադրեալ վսորդւոցն կորխայ որ նք երգեն առաջի ան:

Եւ յս սաղմոսումն մարդարէն ըզճմարիտ ճանապարհն փրկութե հոգւոց, և զվտանդն դատապարտութե կուպատմէ:

Եւ յսինքն, լսեցէք զայս իմ օգտակար խօսքերս ամենայն ազգ և ազինք * և ականջ դրէք իմ խրա

տիս

վերայ զօրութեցն նր
* բաժանեցէք զամուրսնր, զի պատմել կարասջեք յազգայլ:

Սա է՝ անձ մեր յաւիտեանս յաւիտեանից * և սա՛ հովուեսցէ զմեզ մինչև յաւիտեան:

Տ՝ 13:

Ի կատարած որդւոցն կորխայ սաղմոս դաւթի:

Սաղմոս. խԸ.

Եւ զարուք զայս անազգ * ունկնդիր լեռութե ամենեքեան ոյք

բնակեալք էք յաշ
խարհի:

Ծնունդք երկրի և
որդիք մարդկան * ՚ի
միասին մեծամեծք և
տնանկք:

Ի երան իմ խօսեսցի
զիմաստութի * և
խորհուրդ սրտի իմոյ
զհանձար:

Խոնարհեցուցից յա
ռակումն զունկն իմ
* բացից զառակս օր
հնութի իսկզբանէ:

Ի նդէր բնաւ երկն
չիմ ես յաւուր չա
րի * զի անօրէնու
թիք գնացից իմոյ
շուրջ եղեն
զինեւ:

տիս դուք ամենեքեան որ այս աշ
խարհիս վերայ կուբնակիք:

Եւ յսինքն, դուք այս երկրիս
ծնունդն էք, իբր դուք որ հա
սարակ մարդկանց որդիք էք, այլ
և դուք որ երևելի և անունի
մարդկանց զաւակք էք * ամէնքդ
միատեղ, թէ հարուստ և թէ
աղքատ, իմ բանիս սրտի մտօք
ականջ արարէք:

Եւ յսինքն, զէրէ իմ բերանս ճշ
մարիտ իմաստութի կուխօսի, և
ձեր հոգւոյ փրկութեան ճանա
պարհն ձեզ կուծանուցանէ *
և իմ սրտիս խորհուրդն ձեզ երկ
նային խելք կուտայ, որ կարե
նայք զձեր օգուտն տնտղել և
իմանալ:

Եւ յսինքն, չէ՛ թէ ես իմ գլխէս
դուրս ձեզ բանկասեմ, այլ կու
խոնարհեցուցանեմ զիմ ականջս
հոգւոյն սրբոյ տուն տուն առ
առակներին * և կու ըսկսանիմ
ձեզ իսկզբանէ զանազան առակ
ներ իմացուցանել. օրհնելով և
գովելով զան:

Եւ յսինքն, էր կուվախեմ և կու
սարսափիմ ես այն չար օրէն, իբր
իմ մահուն օրէն, կամ դատաս
տանի օրէն * զէրէ կուտեսանեմ
որ իմ քայլքիս և գնացքիս անօ
րէնութին զիս կուպատէ, իբր
իմ գործոց և իմ արարմանց ան

կարգու-թիւն և ծուռ-թիւն զիս
կուսաշարէ:

Լ՝ յսինքն , բայց այն մարդիքն
որ մոռացեր են զանձ , և յիւր
եանց ապրանքն և կարողու-թիւն
են յուսացեր * նորա իւրեանց
շատ փառաց և մեծու-թեան վերայ
պարծենալով անզեղ իսկ մեռա-
նին , և կու զըկվին յերկնից ար-
քայու-թիւն :

Լ՝ յսինքն , և չեն միտք աներ ,
թէ անզեղ մարդն այ բարկու-
թենէն և արդար դատաստան էն
ոչ եղբայր կու-փրկէ , իբր ոչ քս
կու-փրկէ , որ է եղբայր մեր ըստ
մարմնոյ , և ոչ հասարակ մարդ
* զէրէ մարդս ինչ է որ իւր ըն
կերին ազատու-թեան համար կա-
րենայ փոխարէն իքմին տալ այ ,
թէ որ իւր անձին ազատու-թե-
զինն այլ չի կարեր վճարել :

Լ՝ յսինքն , բայց թէ դու կու
զես քոյ անձին փրկու-թիւդ , աշ-
խատիր մինչև քոյ մահո՛ւն օրն ,
և ջանք արա՛ , որ այ կամքն կա-
տարես * զէրէ այդպէս կուան
մահանաս , և կենդանի կու-
մնաս յա՛նժտեանս յա՛նժտենից ,
և դժոխոց ապականու-թիւն չես
տեսներ :

Լ՝ յսինքն , երբոր կուտես անես
թէ իմաստուն մարդիք , իբր ան-
ային օրինացն և պատու-իրանացն

Յուսացեալք ՚ի զօ-
րու-թի իւրեանց *
ի բազմու-թի մեծու-
թե իւրեանց պար-
ծեսցին :

Լ՝ զբայր ոչ փրկէ ,
և ոչ փրկէ մարդ *
և ոչ տայ այ զփրկանս
իւր , և ոչ զգինս փր-
կանաց անձին իւրոյ :

Սաստակեա՛ յա՛նժտ
եան * և կեցցես մինչ
խալառ , և ոչ տես
ցես զապականու-թի :

Յորժամ տեսցես
թէ իմաստունք մե-
ռանիցին * ՚ի միասին

անդգամք և անմիտք
կորիցեն, և թողցեն
օտարաց զմեծութի
իւրեանց:

Գ երեզմանք նոցա
տունք նոցա եղիցին
յաւիտեան, և յարկք
նոցա յազգէ մինչև
յազգ * և կարդասցեն
զանուանս նց' ի հողս
իւրեանց:

Սարդ' իսրատունի էր
և ոչ իմացաւ * հա
ւասարեցաւ անաս
նոց անբանից, և նմա
նեցաւ նոցա:

Լ յս ճանապարհ է
նց' դայթակղութե
նոցին * յետայսորիկ
բերանօք իւրեանց

հնազանդ մարդիք կումեռանին *
դու մի' տրտմիր և տարակուսիր,
զէրէ անդգամ և օրինազանց մար
դիքն այլ կումեռանին, բայց
իմաստունքն թէպէտ կումեռա
նին մարմնով, այլ կենդանի կու
մնան հոգւով, իւրեանց յոյսն
անմահութի է, իսկ անդգամքն
և յիմարքն հոգւով և մարմնով
կուկորնչին. և իւրեանց ինչքն
և ասրանքն փառքն և մեծու
թիւն այլոց կութողուն:

Լ յսինքն, իւրեանց գերեզման
ներն իւրեանց տուն կուլինի,
մինչև դատաստանի օրն, և իւր
եանց բնակարան կուլինի յազգէ
մինչև յազգ * և իւրեանց անունն
իւրեանց հողումն միայն կու յիշ
վի. իբր կամ իւր ըստացած մուլ
քումն, և կամ իւր գերեզմա
նումն,

Լ յսինքն, մարդս' ի պատկեր
այ էր ըստեղծուէր, երկնից ար
քայութեն ժառանգորդ էր պա
տրաստութիւն * բայց ինքն իւր մար
մնոյ ցանկութեանն հետեւելով,
անբան անասնոց հաւասարեցաւ
և անմիտ կենդանեաց նմանե
ցաւ:

Լ յսինքն, այս անպարկեշտ չար
և անխղճմտանք ապրելոյ ճանա
պարհս է որ նց' դայթակղելոյն և
կորնչելոյն պատճառ դարձաւ *

ուստի յետոյ յաւուրն դատաստանի Թող իւրեանց բերանովն խոստովանին իւրեանց ծնունդն, և իւրեանց կամօքն Տաւանին և ասեն, Թէ շիտակ մենք արժանի ենք այսպէս պատժի և պատու հասի:

Եւ յսինքն, զէրէ դոքա անբան ոչխարների նման դժոխքի տան ջանացն կուժատնովն, և յաւիտենական մահն կուտիրէ իւրեանց * և արդար և ուղիղ մարդիքն յարուծէ աւուր առաւօտուն, երբոր ճշմարիտ արեգակն քս կուծագի, կուդատեն և կուդատապարտեն զդոսա առաջի այ և հրեշտակաց նորա:

Եւ յսինքն, ինչ օգնութե յոյսոր ունին դոքա Թէ իւրեանց ապրանքէն և Թէ իւրեանց բարեկամներէն, կուփչանայ դժոխքում * և այլ այն առաջի փառքն իւրեանց ձեռքն չի անկանիր:

Եւ յսինքն, բայց ես յուսացեր եմ անոր երբոր իմ հոգիս գնայ ի դժոխս հետ այլոց նախահարցն յս քս որդին այ և յոյսն ամենեցուն իւր կամաւոր մահաւամբն և հրաշալի յարուծէն զիս փրկէ և ազատէ դժոխոց ձեռքէն:

Եւ յսինքն, դու մի՛ վախեր երբ որ կուտեսսանես Թէ մէկ մարդ մի կու հարստանայ և կու մեծանայ

Հաճեցին:

Այ խաշն ի դժոխս մատնեցին, և մահ հովուեցէ զնոսա * և տիրեցեն նոցա ուղիղք ընդ առաւօտս:

Օգնութիւն նց մաշեցին ի դժոխս * և ի փառաց իւրեանց անկցին:

Բայց սակայն անփրկեցէ զանձն իմ ի ձեռաց դժոխոց յոր ժամ ընդունին զիս:

Սի երկն չիր յորժամ մեծանայ մարդ * և յորժամ բազում լի

նին փառք տան նր:

Օ ի ոչ թէ իմեռա
նին իւրում առցէ
ընդ իւր զամ * և
ոչ թէ իջեն փառք
տան նր ընդ նմա:

Լ յլ անձն նորա ի
կեանս իւրում օրհ
նեսցի * խոստովան
եղիցի քեզ յորժամ
բարի արասցես
դու նմա:

Ս տցէ նա մինչև
յազգ հարց իւրոց *
մինչև յաւիտեան ըզ
լոյս մի տեսցէ:

Ս արդ ի պատուի
էր և ոչ իմացաւ * հա
ւասարեցաւ անաս
նոց անբանից և
նմանեցաւ նց:

Տուրք 20

* և մի տրտմիր և յուսահատիր
երբ որ նորա տան պատիւն և
փառքն կուշատանայ:

Լ յսինքն, զէրէ չէ թէ մեռա
նելոյ ժամանակն զամէն ինչ որ
ունի իւր հետն կուտանի * և
չէ թէ իւր տան փառքն և սան
թանաթն իւր հետն կու իջանեն
ի դերեզման:

Լ յսինքն, այլ քանի որ կենդա
նիէ այս կեանքումս իւր անձն
կու օրհնվի և կու գովվի երեսա
պաշտ և կեղծաւոր մարդկանցի
* և թէ դու այլ իւրն մէկ բա
րերարութի մի անես, կու խոս
տովանի քո լաւութիդ, և քեզ
սէր ցոյց կուտայ, բայց յետոյ
շուտով կու մոռանայ:

Լ յսինքն, այդպիսի մարդն կու
իջանէ դժոխոց յատակն, մինչև
այն տեղն որ իւր ազգն և զարմն
է * և յաւիտեանս յաւիտենից
այլ մի իթարութե լոյս չի տեսա
ներ:

Լ յսինքն, ահա այս էր որ ասա
ցի, թէ մարդս իւր պատիւն և
իւր արժանաւորութիւն չիմացաւ
* այլ իւր ախտին և իւր մարմնոյ
ցանկութեն հետեւելով անբան
անասնոց հաւասարեցաւ և նմա
նեցաւ:

Լսալիս

Լսափս այս էր մի ի յերգեցո
ղացն դաւթի ի մէջ այլ զԼտա
կանացն, որք երգէին զերգս առա
ջի այլ ըստ կարգադրութեն դաւ
թի մարդարէին:

Լսս սաղմոսումս կուխօսի մար
դարէն վասն աւուր դատաստա
նին:

 յսինքն այն ճշմարիտ ան
որ ի վերէ քան զամ
սուտե խաբէփայ ան
ներն, և ան է բոլոր աշխարհիս
խօսեցաւ և հրամայեց իւր ամե
նակարող զօրութեն * և կան
չեց զերկիր, իբր կանչեց զբովան
գակ մարդկային ազգս յարեւելից
մինչև յարեւմուտս որ դան իդա
տաստան:

Լսսինքն, ի վերին սիօնէն ի
յերկնից արքայութեն և ի յան
ային բնակութեն կուերեւի ընտ
րելոց և արդարոց նորա փրկու
թե և գեղեցկութե մեծ վայել
չութին, փրկութե վայելչու
թին կուերեւի, զէրէ կուփրկէ
զիւրեանք ի յաւիտենական մա
հունէ, և գեղեցկութե վայել
չութին կու երեւի, զէրէ կու
պսակէ զիւրեանք մշտնջենական
փառօք:

Լսսինքն, և չէ թէ խոնարհ
ութի

Սաղմոս ասափայ:

Սաղմոս խթ:

աստուծոց
ան խօսե
ցաւ * կոչ
եաց զեր
կիր յարեւելից մինչև
իւրեւմտս արեւու:

Ի սիօնէ մեծ վայել
չութի փրկութե
գեղոյ նորա:

Լճ մեր յայտնապէս

Եկեացէ * և անձ մեր
մի՛ դադարեացի :

Հուր առաջի նորա
բորբոքեացի * և
շուրջ զնովաւ
մըրիկ յոյժ :

Սոցեացէ զերկինս՝ի
վերուստ և զերկիր *
ի դատել զժողով
ուրդ իւր , ժողովել
առինքն զսբս իւր *
և ոյք գնեն զպատա
րագս ուխտից ի վր
սեղանոյ :

Պատմեցեն երկինք
զարդարութի նր *
զի անձ դատաւոր է :

ութք և կամ ծառայի կերպա
րանքով կուգայ ինչպէս առաջին
անգամն , այլ յայտնի անձային
փառօք զարդարեալ * և չի՛ դա
դարիր և մունձ չի՛ կենար ինչպէս
առաջին անգամն , այլ կուխօսի
բարձր ձայնիւ , և կուդատէ
զկենդանիս և զմեռեալս :

Լսինքն , իւր առաջնն ահա
գին կրակ պիտի բորբոքի , և այրէ
և մաքրէ զբովանդակ երկիրս *
և իւր բոլորքն սաստիկ մըրկած
և մըթնած քամի պիտի շարժի և
փչէ , և տասանեցուցանէ , և
լուծանէ աշխարհիս տարերքն :
Լսինքն , պիտի կանչէ իւր առա
ջնն զբովանդակ երկնային զօրու
թիքն և հրեշտակաց դասքն , և զա
մէն հողեղէն մարդիք որ այս աշ
խարհս են եկած * և դատաս
տան անէ իւր ժողովրդեանն , և
իւր սրբերն իւր մօտն ժողովէ *
և մանաւանդ զայնոսիկ որ այս
կեանքումս իւրեանց կամքն իւր
եանց սրտի սեղանին վր ուխտած
պատարագի նման այ կումատու
ցանեն , իբր միշտ սրտի մտօք այ
օրինացն և պատուիրանացն կու
հնազանդին :

Լսինքն , և շուտով երկինք ,
իբր հրեշտակք երկնից պիտին
փչել զփողն գաբրիէլեան , և
պատմեն մարդկանց , թէ հասեր
է՛ այ

Է՛ ան արդար դատաստանի ժա
մանակն * և ասեն թէ ինքն քս
անձ դատաւոր և դատաստան անող
է՛ մարդկան:

Լ՛ յսինքն, ուստի քանի որ ժա
մանակն ձեռքէ՛, ան խրատոյն
հնազանդիր որ կասէ, թէ լսէ
ինձ ո՛վ ժողովուրդ իմ, զէրէ
կուզեմ որ խօսիմ քեզ հետ *
ականջ դիր ո՛վ խորայել, իբր ո՛վ
հաւատացեալ ժողովուրդ իմ,
զէրէ կուզեմ որ քո սրտիդ վկայ
ուրիշ տամ, որ ես երկնի և երկ
րի ըստեղծող անձն, քո տուն եմ
և քո անձն եմ:

Լ՛ յսինքն, ես քոյ պատարագներ
րիդ. իբր քոյ մատաղներիդ հա
մար զքեզ չեմ նախատեր և յան
դիմաներ * զէրէ քո ողջակէզ
ներդ. իբր քո անարատ պրած
գառներդ որ ինձ մատաղ կանես
հանապազ իմ աչքիս առաջուն է:

Լ՛ յսինքն, ես չեմ ուզեր և
չեմ ընդունիր քոյ տանդ հոր
թո՛ւկներն * այլ չեմ ուզեր
քոյ գէհիդ այծերն:

Լ՛ յսինքն, զէրէ որչափ որ օր
մաններումն կենդանի և գազան
կայ ամէնն իմ է * և որչափ որ
լեռներումն վայրի ոչխար և անա
սուն կայ, ամէնն իմ է, և ես
եմ ըստեղծեր զբովանդակն:

Լ՛ յսինքն, որչափ որ երկն

քումն

Լ՛ ուր ժողովուրդ
իմ, և խօսեցայց ընդ
քեզ * և խորայել
քեզ վկայեցից,
զի՛ անձ անձ քո
ես եմ:

Ո՛չ թէ վստատարա
դաց քոյ կշտամբեմ
զքեզ * զի ողջակէզ ք
քո առաջի իմ են
յամ ժամ:

Ո՛չ ընդունիմ ՚ի տա
նէ քումն զո՛ւարակս
* և ո՛չ ՚ի հօտից քոյ
նոխազս:

Իմ է՛ անդազան ան
տառի * երէ լերանց
և ան անասուն:

Գիտեմ ես զանթո

չունա երկնից * գե
ղեցիութի վայրի
ընդիս է։

Թէ քաղցեայց ընդ
քեզ ինչ ոչ ասացից
* զի իմ է աշխարհ
լիւ իւրով։

Ոչ ուտեմ ես զմիս
զո՛ւարակաց քոց * և
ոչ զարիւն նոխազաց
քոց ըմպեմ։

Սատո՛ւյ պատարադ
օրհնութե * և կա
տարեա՛ բարձրելոյն
զուխտ քո։

Սարդասցես առիս
յա՛ւուր նեղութե
քոյ, ես փրկեցից
զքեզ * և դու փա
ռա՛ւոր արտայես
զիս։

քումն զանազան թռչուններ կայ
զամէնն ես գիտեմ և կուճանա
ջեմ * և որչափ որ գեղեցիկ վայ
րի որսեր կայ ինձ հետ է, իբր իմ
հրամանաց տակն է։

Եւ յսինքն, թէ որ ես մարդի
նման քաղցեամ, չեմ գար զքեզ
աղաչեր որ ինձ կերակուր տաս *
զէրէ աշխարհս իւր բարեօքն և
իւր լիութենովն իմ է, և ես եմ
ըստեղծեր զամ։

Եւ յսինքն, ես քո հորթուկներիդ
միսն չեմ ուտեր * և ես քո այ
ծերիդ արիւնն չեմ խմեր, զէրէ
անկարօտ եմ ես այդ իբրմիսներիդ։

Եւ յսինքն, այլ թէ կուզես որ
քո աստուծոյդ գուր գաս, իւրն
օրհնութե և գովութե պատա
րադ մատո՛ սիրով և յօծարութե
* և ինչ ուխտ որ կանես քո բար
ձրեալ աստուծոյդ, մի՛ անհո
գութենով մոռանար, այլ շու
տով կատարէ։

Եւ յսինքն, որ թէ իմ կամացս
հազանդիս, և զիմ օրհնքն և
պատու՛ իրանքն սիրով կատարես,
երբոր քեզ փորձութե և նեղութե
օր մի հանդիպի, շուտով աղաղա
կելդ իբաց դէպ ինձ, կուփրկեմ
զքեզ քոյ ամէն նեղութենէդ *
և դու տեսանելով զիմ բարերա
րութիւն զիմ անուան ամէն տեղ
կու օրհնես և կուփառա՛ւորես։

Եւ յսինքն , իսկ մեղաւոր և ան
զեղջ մարդկանց կասէ ան , Թէ
ով մեղաւոր , դու որով հետե
քո անձնազանդութենովդ և քո
կամապաշտութենովդ ինձանից
հեռացերես , և ինձ հետ մասն
և բաժին չունիս , էր զիմ արդա
րութիս և զիմ ճշմարտութիւնս
այդ քո անարժան բերանովդ այլոց
կուպատմես , և կուքարողես *
կամ Թէ զիմ ուխտն և կտակա
րանքն , իբր զիմ օրէնքն և պա
տուհիւրանքն էր քո բերանդ կու
առնուս , և կու յիշես :

Եւ յսինքն , դու խօյ զիմ անային
խրատս ատեցիր , իբր զիմ օրէնքն
և պատուհիւրանքն չի սիրեցիր *
դու զիմ բերանիս խօսքն դէն
ձգեցիր . իբր վարդապետաց և
գրոց սրբոց ականջ չարարիր քոյ
ցանկութեդ հետեւելով :

Եւ յսինքն , դու երբոր կուտե
սանէիր զգողն փոխանակ խրատե
լոյ զինքն , իւրն հետ գողութի
կուգնայիր * և շնացող մարդ
կանց հետ մասնակից կուլինէիր ,
և բարեկամութի կանէիր :

Եւ յսինքն , քո բերանդ միշտ լի
էր անիրաւութե և չարութե .
իբր ստութե և հայհոյութե *
և քո լեզուդ հանապազ նենդու
թի և խորամանկութի կուհնա
րէր այլոց համար :

Եւ յայն մեղաւորին
ասէ ան , իսկ դու ըն
դէր բնաւ պատմես
զարդարութի իմ *
կամ առնուս զուխտ
իմ ի բերան քո :

Օ ի դու ատեցեր
զխրատ իմ * մերժե
ցեր և յետս ընկեցեր
զիմ բանս բերանոյ
իմոյ :

Թէ տեսանէիր ըզ
գողս , ընթանայիր
ընդ նոսա * և ընդ
շունս դնէիր զբա
ժին քո :

Բերան քո յաճախէր
զչարութի * և լեզու
քոնիւթէր զնենդու
թիւն :

Վ, ստեալ զեղբորէ
քումմէ չարախօսէիր
* և ՚ի վերայ որդւոց
մօր քոյ դնէիր զգայ
թակղութի:

Օ այս ամարարեր
և լռեցի քեզ * կար
ծեցեր անօրէնդ ՚ի
մօր քում թէ և ես
քեզ նմանիցիմ:

Լ, որ յանդիմանե
ցից և կացուցից զայս
ամ առաջի քոյ * իմա
ցարուք ամենեքեան
որոց մոռացեալ իցէ
զամ:

Ղուցէ երբէք յափշ
տակիցիք * և ոչոք
իցէ որ փրկիցէ:

Լ, յսինքն, դու միշտ կունստէիր
և քոյ եղբորդ և քոյ ընկերիդ վատ
կասէիր * և քոյ մօր զանկին վր
իբր եկեղեցւոյ որդւոցն վերայ
դայթակղութիւն կուդնէիր քո
հերձիք խօսքերովդ, և կութե
րահաւատացնէիր զիւրեանք:

Լ, յսինքն, զայս ամէն չարիքս
արարիր, և ես քեզ համբերե
ցի, և երկայնամիտ եղայ, լինի
թէ դու դարձ գաս * բայց դու
անօրէնդ այնչափ լրբւեցար և
յանդգնեցար, որ քոյ մօտց մէջն
այնպէս կարծեցիր թէ ես այլ քեզ
կունմանիմ. իբր այնոր համար
չեմ պատժեր և պատուհասեր
զքեզ, որ քո անօրէն կենցաղա
վարութիդ ինձ դուր կուգայ,
բայց վայ քեզ որ կուխաբվիս ՚ի
քոյ մոլորեալ մտացդ:

Լ, յսինքն, ահա այժմ ես զքեզ
կու յանդիմանեմ, և քո արա
րած չարութիւնք քոյ առաջիդ
դնելով զքեզ կուդատապարտեմ
* զայս լսելով իմացէք ամէնքդ
որք մոռացերէք զամ, և թողե
լով զձեր յիմարութիւն զդուշ
կացէք:

Լ, յսինքն, որ չի լինի թէ ձեր
կենաց վերջն հասանի, և մահն
զձեզ յափշտակէ և տանի ՚ի
դժոխս * և ոչոք չի գտվի, որ
զձեզ կարենայ փրկել, ՚ի տան

Ջանաց և ի գերութենէն սատա
նայի:

Լ՝ յսինքն, և գիտացէք որ օրհնու
թեան և դովութե պատարագն
միայն զիմ սիրտս կուփառանորէ
և կուղո՛ւարձացնէ * և այն տեղն
է՛ ճշմարիտ ճանապարհն, որ զիմ
ածային փրկութիս նշանց կու
տամ իմ երկիւղած ծառայիցն.
Իբր կուփրկեմ զնոսա ի դժոխոց
և յանխտենական կենացն արժա
նի կանեմ զիւրեանք:

Իբր, զայս սաղմոսս մինչև ի
վերջն ինքն դանիթ է՛ ասացեալ
վասն ապաշխարելոյ զմեզս իւր:
Լ՝ յս սաղմոսսումս աղաչանօք կու
խնդրէ դանիթ յայ զթողութի
մեզաց իւրոց:

Լ՝ յսինքն, տր ան մի՛ դատեր
և դատապարտեր զիս քո արդար
դատաստանովդ, այլ խղճա՛ և
ողորմիր ինձ քո մեծ և անչափ
ողորմութենովդ և քաղցրութե
նովդ * և քո առատ գթութե
նովդ և մարդասիրութենովդ որ
միշտ զղջացելոց թողութի կու
շնորհես, քանի և ջնջէ զիմ անօ
րէնութիս որ գործեցի քոյ առա
ջնդ:

Լ՝ յսինքն, և թէպէտ շատ ան
գամ դու ինձ ներեցիր և իմ մե

Պատարագ օրհնու
թե փառանոր արաս
ցէ զիս * և անդ է՛ ճա
նապարհ ուր ցուցից
նմա զփրկութի մայ:

Տուր. 24.

Իկատարած սաղմոս դաւթի
ի ժամանակի իբրեւ եկն առ
նա նաթան մարգարէ յորժամ
մտեալ էր նա առ բերսաբէէ:

Սաղմոս. 8:

Ողորմեաց ինձ ան
բաւ մեծի ողորմութե
քում * բաւ բազում
գթութե քում քա
նեա՛ զանօրէնութիս
իմ:

Լ՝ զանեւ լո՛ւա՛ զիս
յանօրէնութի իմէ *

և ՚ի մեղաց իմոց եք
արա՛ զիս :

Օ անօրէնութիւն իմ
ես ինձէն գիտեմ *
և մեղք իմ առաջի
իմ էն յամ ժամ :

Քեզ միայն մեղայ
տը * և զչար առա
ջի քոյ արարի :

Որպէս արդար եղի
ցիս ՚ի բանս քո * և
յաղթեսցես ՚ի դա
տիլն քո :

ղացն թողութի շնորհեցիր, բայց
ես հետեւելով իմ մարմնոյս ցան
կութեանն դարձեալ ապականե
ցի զհոգի իմ, վս որոյ կաղաչեմ
զքեզ, որ այլևի լուսնաս զիմ հո
գիս քո ողորմութե սապոնովն և
յիստակես զիս քո շնորհօքդ յիմ
անօրէնութիւն * և յիմ մեղացն
զիս մաքրելով սրբես և ազատես :
Եւ յսինքն, զէրէ զիմ դործած
անօրէնութիւն ես ինձանից գի
տեմ և կուխոստովանիմ * և իմ
մեղքն և յանցանքն հանապազ
իմ աչքիս առաջեն է, և ամե
նեկն չեմ մոռանար :

Եւ յսինքն, ես միայն քեզ մեղայ
և քոյ ամենամեծ տէրութիւնդ
բարկացուցի, և թէպէտ շատ ան
գամ այլոց ևս վնաս հասուցի,
բայց միայն ընդէմ քոյ օրինաց և
պատուիրանացն մեղանչեցի * և
քոյ առաջիդ յանդգնեցայ և չար
դործեցի :

Եւ յսինքն, դու խոստացերես
որ ինչ մարդ որ ուղիղ սրտով զդ
ջանայ թողութի շնորհես, ահա
ես զիմ մեղքն և անօրէնութիւն
կուլամ, և կու ապաշխարեմ,
ուրեմն թողութի շնորհէ ինձ,
որ դու քո բանումդ արդար եր
ևիս * և քո ճշմարիտ խոստմունքդ
հաստատ պահելով, յաղթեսայն
պիսի մարդկանց կարծիքն, որ

իւրեանց մտաց միջումն կուգտ
տեն զքեզ և կասեն, թէ ան
ջէ թէ իւր ամենառատ ողորմու
թե և բարութեն համար, այլ
մեր արժանաւորութեն համար
կուներէ մեր մեղացն, և մեղ
երկնային բարիք կուպարդուէ:

Եւսինքն, դու գիտես որ ես անօ
րէնութենով յղացայ, իբր ադա
մային մեղօքն և պարտաւորութեն
սերմանեցայ իմ մօր արդանան * և
իմ մայրս նոյն մեղաց մէջն ծնաւ
զիս, որ պատճառ լինելով չար
եաց, միշտ կույօժարեցնէ զիմ
բնութիս դէպ իմեղքն:

Եւսինքն, որով հետեւ դու տր
ան զճարտութիւն կուսիրես, ճարտու
թենով խօսիմքոյ առա
ջւդ, ես թէ որ իմ կամաւն և
յօժարութենովս չի հաւանելի
մեղացն, ադամային յանցանքն
զիս ուժով չէր կարեր ձգել ի
մեղս * և մանաւանդ զի դու քոյ
օրինաց և պատուիրանաց անյայտ
և ծածուկ խորհրդներն ինձ
յայտնեցիր, և զիս իմեղաց և ի
չար գործոց զգուշացուցիր:

Եւսինքն, որով տր ան որ միշտ ճար
տութիւն կուսիրես, տես զիմ
սրտիս ճարտութիւնն զիմ հա
ւատքն, զիմ պարզամտութիւն
դէպ առքեզ, զիմ յոյսս, և զիմ
սէրն * դու գիտես, որ երբոր

դու

Եւսինքնութեամբ
յղացաւ * և իմեղս
ծնաւ զիս մայր իմ:

Դու տր զճարտու
թի սիրեցեր * զան
յայտս և զծածկեալս
իմաստութե քոյ յայտ
նեցեր ինձ:

Յօղեա՛ յիս մշտկաւ
 և սբ եղէց * լուա՛
 և քան զձիւնս սպի
 տակ եղէց :

Եւ ելի արա՛ ինձ զցն
 ծուծի և զուրախու
 թի * և ցնծասցեն ոս
 կերբ իմ տառապ
 եալք :

Պարձո՛ զերեսս քո
 ՚ի մեղաց իմոց * և
 զամ անօրէնութիւս
 իմ ջնջեա՛ :

Դու քո սուրբ հոգւովդ քոյ իմաս
 տուե՛ անյայտ և ծածուկ խորհրդ
 ներն , իբր քոյ միածին որդւոյդ
 անօրէնութիւքն ինձ յայտնեցիր
 և իմացուցիր , ինչպէս ես շու
 տով ուղիղ հաւատով հաւատա
 ցիքեզ :

Եւ յսինքն , ուստի կաղաչեմ զքեզ
 դու ըստ սովորութեան մովսիսա
 կան օրինացն քոյ միածին որդւոյդ
 պատուական արիւնն մշտկով ինձ
 վերայ ցօղէ , իբր զօպայ անուն խո
 տի փնձովն ինձ վր ցանէ , որ ես
 սրբվիմ * և քոյ սուրբ հոգւոյդ
 շնորհաց ջրովն լուա՛ զիմ հոգիս
 որ քան զձիւնս սպիտակ լինիմ :

Եւ յսինքն , իմ մտացն և իմ խղճ
 մտանացն քոյ մխիթարիչ հոգ
 շովդ զայն երկնային ցնծութիւն
 և ուրախութիւն լսեցուր , որ ես
 ՚ի պատճառս մեղաց և անօրէնու
 թեց իմոց կորուսի * և իմ տա
 ռապեալ ոսկերքս • իբր իմ հոգ
 շոյս նուազած և տկարացած զօ
 րութիւքն , կրկին քոյ շնորհաց
 քաղցրութիւն առնելով , զօրեղ
 անան ուժեղանան և ցնծան :

Եւ յսինքն , քո բարկացած երեսդ
 իմ մեղացն դարձուր և անտես
 արա՛ զիմ յանցանքն * և զիմ ամէն
 չարութիւս և անօրէնութիւս քոյ ողոր
 մութենովդ ջնջէ և քանչ , զերէ
 անձ երկայնամիտ և անյիշաչար ես :

Լ՝ յսինքն , բարձ ինձանից զայս
կեղտոտ սիրտս , և իմ միջուկս
մէկ այնպէս յիստակ սիրտ հաստա
տէ , որ միշտ զբարին կամենայ և
ի չարէն հեռանայ * և իմ փո
րուկս մէկ ուղիղ հոգի մի նորո
գէ , իբր զայս իմ ապականած
կամքս վեր առ ինձանից , և մէկ
այնպէս ուղիղ կամք տուր , որ
ոչինչ համարելով աշխարհիս հեշ
տուութիւն միայն իւր փրկութեն
և քոյ փառացն ցանկայ և փափաքի :

Լ՝ յսինքն , զիս քոյ երեսէդ մի՛
ձգեր տր ան , և քոյ անային
խնամքէդ մի՛ հեռացներ * և քոյ
միսթարիչ սբ հոգւոյդ շնորքն ին
ձանից մի՛ հաներ :

Լ՝ յսինքն , այլ կրկին տուր ինձ
քոյ փրկութե ցնծութիւն , իբր
զայն ցնծութիւնն որ ես քոյ փրկ
չիդ վր ունէի յառաջ քան զմե
ղանջելն իմ , զերէ մարդարէա
կան հոգւով տեսերէի որ նա իմ
զարմէս պիտէր ծնանիլ , և միշտ
նորա վերայ կուրախանայի * և
քոյ պետութե հոգւովն , իբր
քոյ այն տիրապետող կառավարող
և զօրացնող հոգւովդ զիս հաստա
տէ ինոյն հաւատն և իսէրն :

Լ՝ յսինքն , որ ես անօրէն մարդ
կանց քոյ ողորմութե քոյ գթու
թե և քոյ երկայնամտութեան
կերպն և ճանապարհն ուսուցա
նեմ ,

Օ սիրտ սբ հաստա
տեա՛ յիս ան * և ըզ
հոգի ուղիղ նորո
գեա՛ ի փորի
իմուկս :

ՍԻ՛ ընկենուր զիս
տր յերեսաց քոյ * և
զհոգի սբ քո մի հա
ներ յինէն :

Լ՝ յ տուր ինձ զցն
ծութիւն փրկութե
քոյ * և հոգւով պե
տութե քոյ հաստա
տեա՛ զիս :

Ուսուցից անօրինաց
զճանապարհս քոյս *
և ամպարիշտք առ
քեզ դարձցին :

Փրկեա՛ զիս յարեանէ
 անձ , անձ փրկութե
 իմոյ * և ցնծասցէ լե
 զու իմ յարդարու
 թեքումս :

Տը եթէ զշրթունս
 իմ բանաս * բերան
 իմ երգեսցէ զօրհ
 նութիքս :

Թէ կամեցեալ էիր
 զպատարագս մատու
 ցանէաք * բայց դու
 ընդ ողջակէզս իսկ ո՛չ
 հաճեցար :

Պատարագ այ հոգի
 խոնարհ * զսիրտ սբ
 և զհոգի խոնարհ անձ
 ո՛չ արհամարհէ :

նեմ , որ թէ լինի որ մարդկային
 տկարութենով մեղք այլ անկա
 նին , քո ինձ արարած բարերա
 րութիւնն յիշելով չի յուսահա
 տին * և ամբարիշտ և անհնազանդ
 մարդիք առքեզ դառնան և ապաշ
 խարեն :

Եւ յսինքն , փրկէ՛ զիս անձ
 իմարդասպանութե և յարիւնա
 հեղութե , զէրէ դու իմ փրկու
 թե և ազատութե անձն ես * որ
 իմ լեզուս կրկին անդամ համար
 ձակի ցնծայ և ուրախանայ քոյ
 արդարութե միջումս , իբր պատ
 մէ և քարոզէ քոյ օրինաց և պա
 տուհրանաց արդարութիւնն :

Եւ յսինքն , և թէ դթաս ինձ վր
 և զիմ մեղք կապած շրթունքս
 քոյ երկնային շնորհօք բանաս *
 իմ բերանս անդադար զքեզ կու
 օրհնէ և կուգովաբանէ :

Եւ յսինքն , թէ որ դու ինձա
 նից մատաղ ուղէիր , ես քեզ իմ
 մեղացն համար անջափ պատա
 րագ կու մատուցանէի * բայց դի
 տեմ որ չէ՛ թէ հասարակ մատաղ
 ներն , այլ անարատ այրած դառ
 ներն քեզ դուր չի դար :

Եւ յսինքն , զէրէ այ ընդունելի
 պատարագն մարդոյս հեզ և խո
 նարհ հոգին է * մէկ սիրտ մի որ
 յիստակ լինի , և մէկ հոգի մի որ
 իւր մեղքն և յանցանքն յիշելով

զղջայ փոշիմանի և խոնարհի,
ամենևին ան զնա չի արհամար
հեր:

ԼՅՍԻՆՔՆ, ար ան դու իմ մե
ղացն համար քո անային խնամքդ
մի՛ հեռացներ ինոր սիրունէն, այլ
քո բարի հաճութենովդ բարու
թիւն արա՛ և օգնական եղիր նր
* որ երուսաղէմի պարսպներն,
իբր քոյ սբ եկեղեցւոյդ օրէնքն
և անանդութիւն որ ըսկսեր է՛ի
ձեռն առաքելոց և վարդապետաց
հաստատվի շինվի և կատարվի ի
փառս անուն քոյ սրբոյ:

ԼՅՍԻՆՔՆ, զէրէ այն ժամանակն
քեզ դուր կուգայ քրիստոնէից
արդարութե և հատուցման պատա
րագն, նց ուղիղ կամաց նունէրքն
իբր փէշքաշն, նոցա ջերմեռանդ
սրաի ողջակէզն, իբր ուղիղ
սիրան * և մանաւանդ, զի այն
ժամանակն կու հանեն քոյ սեղա
նիդ վր զզոնարակն, իբր զոր
դիդ քո միածին որ է՛ եզն պարա
բակ ըստ զուկասու, և քոյ սբ
սեղանիդ վերայ քեզ կու մատու
ցանեն, և կու պատարագեն:

Իբր, զայս սաղմոսս մինչև ի
վերջն դաւիթ է՛ ասացեր անային
խմաստութե՛ ընդէմ վատալեղու
մարդկանց որ կու չարախօսեն և
կու մատնեն զայս անիրաւ տեղ:

Բարի արա՛ ար կա
մօք քովք սիօնի * և
շինեցին պարխապքն
երուսաղէմի:

Յայնժամ հաճես
ցիս ընդ պատարագս
արդարութեան, ի
նունէրս և յողջակէզս
* յայնժամ հանցեն
ի սեղան քո զոնա
րակս:

ՏՆԲ. 20:

Ի կատարած ի մատութի
դաւթի, ի ժամանակի զի
էկն դովեկ եղօմացի, և պատ
մեաց սաւուղայ, ահաւասիկ
դաւթ էկեալ է՛ ի տունն
աքիսէլէքայ:

Օ ի պարծի ՚ի չա
րութե հզօրն յանօ
րէնութե * զօր հա
նապազ զանօրէնու
թիւն խորհեցաւ ՚ի
լեզուի իւրում:

Որպէս ածելի սուր
սիրեաց զնենգութի
* սիրեաց զչարութի
քան զբարութիւն *
զանօրէնութի քան
զխօսս արդարութե:

Սիրեաց նա զամ
խօսս կործանման *
և զլեզուս նենգա
ւորս:

Ես սաղմոսումս կուխօսի մար
գարէն առ դովեկ, կամ քս կու
խօսի առ յուդայ * կամ թէ ար
դարձ կուխօսին իւրեանց նեղ
չացն հետ:

Եսինքն, ինչ կուպարծենաց
իւր չարութենովն, այն մարդն
որ միայն կարողութի ունի անօ
րէնութիւն գործելոյ, իբր այն
որ անօրէնութե ՚ի զատ այլ ու
րիշ իքմին չի պաշարեր * օրն ՚ի
բուն անօրէնութի և նենգու
թիւն խորհեցաւ և հնարեց իւր
լեզուովն ընդէմ անմեղ մարդ
կանց, և այն ան և երկիւղն
իւր սրտէն ՚ի բաց ձգեց:

Եսինքն, անխորժ մարդոյ ձեռն
անկած սուր ածելոյ նման միշտ
զվաստագործութիւն և զնենգա
գործութիւնն սիրեց * առա
ւել խնդրեց և պատուէց զչա
րութիւն քան զբարութիւն * և
անօրէնութիւնն և անիրաւու
թիւնն, քան զճշմարտութե և
արդարութեան խօսքն այլ շատ
իգործ ածեց, և բանեցոյց:

Եսինքն, որ չափ որ խաբելոյ
վնաս հասուցանելոյ և կործանե
լոյ խօսք կայր, զայն սիրեց և ՚ի
գործ ածեց * և զայնպիսի վա
տաբերան մարդիքն սիրեց և պա
տուէց, որ լեզուներն իւրն

Նման խորամանկ և նենգաւոր
էին:

Լ՝ յսինքն, նորա համար անկու
կործանէ զինքն և ամենւին կու
փչացնէ * փշի ծառի նման կու
խլէ կուփետէ և դէն կուձգէ *
և իւր տնէն և տեղէն կուհանէ
և կուզրիէ, և երերած և դե
դերած կանէ * և իւր տակուիկն
կենդանեաց երկրէն կուքանտէ
որ այլ զարմ և զաւակ և յիշա
տակ չունենայ:

Պարձեալ, նր յուսոյ տակուիկն
կուկտրէ յարքայութէն այ, և
զիւր անուան և յիշատակն կու
ջնջէ իդպրութէն կենաց:

Լ՝ յսինքն, որ արդար մարդիքն
տեսանելով նր կորուստն, երկն
ջին յայ արդար դատաստանէն *
և տնազ անելով ծիծաղին նր վր
և ասեն:

Լ՝ յսինքն, ահա այս է այն մարդն
որ վաճ իւրն օգնական չի դրեց
* այլ յուսացաւ և ապաւինեցաւ
յիւր շատ ապրանքն և յիւր մե
ծութիւնն * և իւր չարագոր
ծութե և նենգագործութե
միջումն զօրացաւ և փառաց հա
սաւ:

Լ՝ յսինքն, այլ ես չնորհօքն այ
պարարտ և պաղաղից ձիթենւոյ
ծառի նման տնկած կումնամ
այ տան միջումն, և իւրն օրհ

Սան այսորիկ ան
կործանեցէ զնա *
խալառ խլեցէ * և
հանցէ զնա յարկաց
իւրոց * և զարմատս
նր յերկրէն կենդա
նեաց:

Տեսցեն արդարք և
երկիցեն * զնովաւ
ծիծաղեցին և ասա
ցեն:

Լ՝ յս այրէ որ ոչ
արար զան իւր օգնա
կան * այլ յուսացաւ
սա իբազում մեծու
թիւն իւր * և զօրա
ցաւ ինանրութեան
իւրում:

Լ՝ յլ ես ուն ձիթենի
պաղաղից ի տանն այ
* յուսացայ յողոր
մութիւնն այ յաւի

տեան և յանձնեանս
յանձնեանց:

Խոստովան եղէց
քեզ տր յանձնեան,
զի արարեր * և համ
բերից անուն քում
զի քաղցր ես առաջի
սրբոց քոց:

Տունք: 8:

Ի հատարած վասն մաղեթայ
խնայութի դաւթի:

Մաղմոս. ԺԲ:

նութիւն գոհութիւն և փա
ռաքանութի կու մատուցանեմ
* զէրէ միշտ յուսացայ և ապա
հինեցայ իմ այ ողորմութիւնն
յանձնեան և յանձնեանս յանձ
նեանց:

Լյսինքն, այս բարերարութեւ
համար միշտ կու խոստովանիմ և
կու գոհանամ քեզանից տր ան
յանձնեանս յանձնեանց, զէրէ
դու արարիւ, և դու քո շնոր
հգրդ զիս զարդարեցիր * և կու
համբերեմ և կու սպասեմ և կու
յուսամ քոյ սբ անունդ, զէ
րէ քաղցր ես քո առատ ողորմու
թեանովդ քոյ սրբոց առաջին, իբր
քոյ սրբոց մտաց միջումն:

Բառս այս մաղեթայ որ առ եբ
րայեցիս ասի մահելեթ, ի յան
հոգութի գրչաց սխալեալ է, զի
փոխանակ գրելոյ ամալեկայ,
գրեալ են մալեթայ, ուստի ոչ
ոք ի հրէից մինչև ցայսօր դիտա
ցեալ է ըստուգիւ թէ զինչ նշա
նակէ մալեթայ, իսկ ամալեկ նշա
նակէ զժողովուրդ լիզօղ, կամ
անբան, զորմէ խօսելով դանիթ
ասէ, ասաց անգգամն իսրտի իւր
ում թէ ոչ դոյ ան:

Լյս սաղմոսումն կու խօսի մար
դարէն հրէից կուրութեւ հա
մար, և թէ որպէս ան պատժեց

զիւր

զիւրեանք, և զկուսպաշաներն կո
չեց ի ճշմարիտ անպաշտուԹի:

յսինքն, կամապաշտու
Թենով և նախանձով
կուրացաւ անզգամ
ազգն հրէից, զէրէ յետ տեսա
նելոյ այնքան զարմանալի հրաշա
գործուԹիւնքն զոր արար Քս,
քարացոյց իւր սիրտն, ուրացաւ
զճշմարտութիւնն և ասաց, Թէ
սա անձ չէ * ապականւեցան մտ
քով և նահապետաց և մարդա
րէից դուշակած ճշմարտութիւն
ատելութե համար ծուռ մեկնե
ցին, և իւրեանց անօրէն և անի
րաւ գործքովն պղծվեցան և
գարշելի դարձան այ և մարդ
կանց առաջն * և ոչոք չի գտվիր
իւրեանց միջումն որ իւր սրտի
դառնութիւն դուրս ձգէ, և հե
ղութենով և քաղցրութենով
ընդունի զանետարանական ճշ
մարտութիւնն:

Եւ յսինքն, ան յիւր երկնային
աթոռէն նայեցաւ ամէն մարդ
կային ազգիս վերայ * որ տեսա
նէր Թէ մէկ իմաստուն և ճշմար
տասէր մարդ մի կուգտվէր նոցա
միջումն որ խնդրէր զՔս ան,
կամ ջանայր սրտի մտօք ճանաչել
և սիրել զնա իբրեւ որդի այ:

Եւ յսինքն, տեսաւ որ ամէնքն

միա

սաց անզգամն
'ի սրտի
իւրում
Թէ ոչ գոյ ան *
ապականեցան և պղ
ծեցան յանօրէնութե
իւրեանց * և ոչոք է
որ առնէ զքաղցրու
թիւն:

Եւ յերկնից նայե
ցաւ յամ որդիս մարդ
կան * տեսանել Թէ
իցէ ոք իմաստուն որ
խնդրիցէ զան:

Եւ մենեքեան խոստ

ընցան իմիասին * և
անպիտանացան :

Ոչոք է՝ որ առնէ զբա-
րի * և չէ՝ որ մինչև
ի մի :

Որպէս ոչ ծանիցեն
ամենեքեան որք գոր-
ծեն զանօրէնութի :

Ոյք ուտէին զժողո-
վորդ իմ ոպ կերա-
կուր հացի * և առ-
ած ոչ կարդացին :

միատեղ մոլորեր են և հեռացեր
են այս ճշմարտութենէս * և
այնպէս անպէտք և անշահ են դար-
ձեր իւրեանց մեղսասէր բնու-
թեն հեռակելով , որ արժանի չեն
թիւնայ անուան յիշեն , կամ ի
բերան առնուն :

Եւ յսինքն , ոչոք չկայ որ յիւր
նում մէկ բարեգործութեան
նշան մի ունենայ * և մէկ մարդ
մի այլ չի գտլիր , որ այ կամքն
կատարէ , կամ նորա օրինացն և
պատուիրանացն հնազանդիլ կա-
մենայ :

Եւ յսինքն , և ասաց թէսոյդ ինչ
պէս կուրութի է , որ այդչափ
մարդիքդ որ չարութի և անօրէ-
նութիւն գործելոյ յետնէ են ,
ամենեւին չի ճանաչեն և չիմա-
նան իւրեաց մոլորութիւն և պա-
կասութիւնն :

Եւ յսինքն , զիմ ժողովուրդն և
զիմ ծառայքն կու հալածէին
կու ըսպանանէին և հաց ապուրի
նման կուլ կուտային * և արհա-
մարհելով զբանս մարդարէից
ամենեւին չի կամեցան իւրեանց
աչքն բանալ և ճանաչել զիմ որ
դին միածին յս քս որ է՝ անծ ճշ-
մարիտ , և օրհնել և գովաբանել
զանուն նորա , այլ խորհեցան և
ասացին ըստ զուկասու , տա է՝ ժա-
ռանդն , եկայք ըսպանցուք զսա :

Լ յսինքն, թողելով աստուծոյ
երկիւղն այնպէս տեղ վախեցան,
որ ամենեւին ահա երկիւղ չկայր,
իբր վախեցան ի կայսերէն հռո-
մայեցւոց, թէ չի լինի թէ բար-
կանայ իւրեանց վերայ, վախե-
ցան ի զօրացն հռոմայեցւոց թէ
չի գան իւրեանց երկրին և աղգին
տիրապետեն, ըստ այնմ թէ թո-
ղումք զնա այնպէս, ամենեքին
հաւատան ինա, և գայցեն հռ-
ոմք, և բառնայցեն զազգս մեր
և զտեղի. և այսպէս իւրեանց
մոլորութեան միջումն կորան *
զէրէ ան փառասէր և մարդահա-
ճոյ մարդկանց ոսկւտանքն կու-
ցրուէ, իբր ուժն և կարողու-
թիւն և հնարագործութիւն կու-
ռչնչացնէ և կուփչացնէ:

Լ յսինքն, որ ամաչեն և ամօթ-
լինին աշխարհիս վերայ * զէրէ
ան անարդեց արհամարհեց և
նախատինք արար զիւրեանք ամէն
աղգերի միջում:

Լ յսինքն, ահ ո՛վ կուտայ մեզ
ի վերին սիոնէն զփրկութիւն նոր
խրայելի, իբր զորդին այ, զճշ-
մարիտ փրկիչն քրիստոնէից * որ
երբոր գայ և դարձուցանէ զիւր
ժողովուրդն ի կուսապաշտութե
ի յանձն գիտութի, և ի գերութեն
սատանայի ի յաղատութի որդ-
ւոցն այ, զէրէ այն ժամանակն

կու-

Լ նդ երկիցեն զեր-
կիւղ, ուր ո՛չ իցէ
երկիւղ * զի ան-
ցրուեացէ զոսկերս
մարդահաճոյից:

Լ մաչեցեն և յա-
մօթ լիցին * զի ան-
անարդեաց զնա:

Վ տացէ ի սիոնէ զփր-
կուցութիւն իսրայելի *
ի դարձուցանել տն
զգերութի ժողովր-
դեան իւրոյ, ցնծաս-
ցէ յակօբ, և ուրախ-
եղիցի իսրայել:

Տունք: 9.

Ի հատարած ընդ օրհնութիս
 իմաստութի դաւթի, ի ժա
 մանակի մինչ եկին զիփաղէքն
 և ասէն ցտաւուղ, տհաւա
 սիկ դաւթ թագուցեալ
 նստի առ մէջ:

Սաղմոս ԾԳ:

ԼԺ Եւստիան քում
 կեցո՛ զիս * և ի զօրու
 թեքում իրաւարա՛
 ինձ:

ԼԺ Եւստիան քում
 իմոց * ունին դիր բա
 նից բերանոյ իմոյ:

Օտարք յարեան իմ
 իմ * և հզօրք խնդ
 րեցին զանձն իմ * և
 ոչ համարեցան զքեզ
 անձ առաջի իւրեանց

կուցնձայ նոր ժողովուրդն յա
 կոբայ, և կուրախանայ խորհր
 դանոր ազգն խորայելի:

Ի բեր, զայս սաղմոսս մինչև ի
 վերջն դաւթի * ասացեալ լի ան
 իմաստութեք վասն օրհնելոյ և փա
 ռաբանելոյ զանձ, և վասն խնդ
 րելոյ ինձանէ զօգնութիւն ընդ
 էմատելեաց և հալածչաց իւրոց:
 ԼԺ Եւստիան քում կուրախանայ
 դարէն ընդ դէմ զիփաղէոց,
 կամ քս ընդէմ հրէից, կամ ար
 դարք ընդէմ նեղչաց իւրեանց:

ԼԺ Եւստիան, անձ կաղաչեմ զքեզ
 քոյ սբ անձան փառացն համար
 ինձ օգնական եղիր, և զիս փրկէ
 իմ թշնամեաց ձեռքէն * և քո
 ամենազօր կարօղութենովդ ինձ
 իրաւունք և դատաստան արա՛:
 ԼԺ Եւստիան, անձ քո առատ
 ողորմութենովդ լսէ իմ աղօթ
 քիս և պաղատանքիս * և քո գթու
 թենովդ ականջ դիր իմ բերա
 նիս խօսքին:

ԼԺ Եւստիան, զէրէ օտար բնութե
 նով և օտար խղճմտանքով մար
 դիք ինձ վերայ վազեցին * և զօ
 րեղ մարդիք զիմ անձս խնդրե
 ցին, իբր այնպիսի մարդիք որ
 անօրէնութեք և չարագործութեք
 զօրեղ էին, ուղեցին զիս սպա

նանել և կորուսանել * և զքեզ
և քո արդար դատաստանդ իւր
եանց աչաց առաջևն ոչինչ համա
րեցին անդգամութիւն:

Ստինքն, և ես յիշելով քո զա
նազան բարերարութիւնդ որ մին
չև ցայսօր ինձ արարիր, յուսադ
րեցի զիս և ասացի, ահա՛ ան
ինձ օգնական և պահապան է * և
ինքն տրն իմ հոգւոյս ընդունող
և նախախնամօղն է՝ յամ նեղութե
և յամ փորձանաց միջումն:

Ստինքն, ուստի կաղաչեմ զքեզ
տր ան, որչափ փորձանք և պա
տուհաս կայ ինձ պատրաստած,
զամէնն դարձնես իմ թշնամեացն
վերայ * և քո ճշմարիտ խոստ
մունքիդ դօրայ, սատակես զնս
և զիւրեանց յիշատակն բառնաս
յայս աշխարհէս:

Ստինքն, և ես քո այդ բարե
րարութեդ համար ոչ թէ միայն
քո ի ձեռն մովսէսի հրամայած
պատարագներն, այլև կամաւոր
պատարագներ քեզ մատուցանեմ
* և խոստովանիմ և օրհնեմ և
փառաբանեմ զքո տր անունդ
զերէ բարի է, և ամ օրհնութե
արժանի է:

Ստինքն, զերէ դու ես որ մինչև
ցայսօր իմ ամէն նեղութիւնն զիս
փրկեցիր * և այն փորձանքն և
պատուհասն որ իմ գլուխս պի

Սահա՛ ան օգնական
իմ * և տր ընդու
նող հոգւոյ իմոյ:

Պարճուցանել ըզ
ջարն իթշնամիսն իմ
* ճշմարտութեամբ
քով սատակես զնս:

Լս կամօք իմովք պա
տարագս մատուցից
քեզ * և խոստովան
եղից անուն քում
տր զի բարի է:

Յամենայն նեղու
թիւ իմ մէ փրկեցեր
զիս * և իթշնամիս
իմ ետես ակն իմ:

Ի կատարած ընդ օրհնութի
խմաստութի դաւթի :

Սաղմոս . ԾԴ :

Ունկն դիր անձ աղօ
թից իմոց * և մի' ան
տես առներ զխնդր
ունձս իմ :

Եւայեաց առիս և լուր
ինձ * զի տրտմեցայ
ես 'ի ձանձրանալ
իմում և խռո
վեցայ :

Ի ձայնէ Թշնամոյն
և 'ինեղել մեղան
րին * խոտորեցան
յիս անիրանութի ,
և բարկութի ոխս

տէր գալ , իմ Թշնամեաց դուռն
եկած տեսայ քոյ ողորմութի
և օգնականութի :

Իբր զայս սաղմոսս մինչև 'ի վերջն
դաւթի է' ասացեալ իմաստութի
Տողուն սրբոյ 'ի դէմս յի քի տն
մերոյ , օրհնելով և գովելով զան
Ս . յս սաղմոսումս կուխօսի մար
գարէն ընդէմ աբխոթէլայ , դո
լով հալածեցեալ յաբխոդոմայ ,
կամ քս խօսի ընդէմ յուդայի ,
դուլով հալածեցեալ 'ի հրէից :

Ս . յսինքն , տր անձ քո հայրական
սիրովդ ականջ դիր իմ աղօթքիս
* և մի' արհամարհեր և անտես
առներ զիմ խնդրունձսն այս իմ
նեղութի և չարչարանաց ժամա
նակիս :

Ս . յսինքն , նայիր դէպ ինձ քո
ամէնառատ դթութենովդ և լսէ
իմ պաղատանքիս * զէրէ ձանձ
րացայ ես մտածելով անդադար
իբրև զմարդ զայն դառն չարչա
րանքն որ ես քաշել պիտիմ , և
սաստիկ ձանձրանալոյս տրտմեցայ
տխրեցայ և խռովեցայ :

Ս . յսինքն , և մանաւանդ լսե
լով իմ Թշնամեաց ձայնն և աղա
ղակն , որ ինձ ահ տալով շուրջ
կուգան , և տեսանելով մեղա
նոր և խորամանկ մարդկանց զա

նազան վիշտն և նեղութիւնն որ
ինձ կուհասուցանեն, հալեցայ և
մաշեցայ * զէրէ անիրաւ տեղ
իւրեանց միտքն ծռեցին ինձ վր
և բարկութենով ինձ հետ ոխ կու
պահէին :

Լ՝ յսինքն, ուստի սիրտս խռովե
ցաւ և տխրեցաւ իմ միջումս *
և մահո՛ւան երկիւղն անկաւ ինձ
վերայ :

Լ՝ յսինքն, ահա և դողն իբրեւ
զմարդ զիս պատեց * և սաստիկ
տրտմունք խաւարն զիս ծածկեց :

Լ՝ յսինքն, և առաւել սրտիս տա
ռապանքէն ասացի, Թէ ա՛հ կու
լինէր մի, որ մէկ մի ինձ աղաւ
նւոյ նման Թեւ տայր * որ Թռչէի
բարձրանայի, և հեռանայի այս
երկրէս, և գնայի մէկ անապատ
տեղ մի հանգչէի և դադարէի .
իբր կուլինէր մի որ հայրն իմ երկ
նաւոր իւր սուրբ հոգւոյն Թեւ
ինձ պարգևէր, որ Թռչէի և հե
ռանայի այս չար աղբէս, և գնայի
դադարէի 'ի մէջ հեթանոսաց,
և դարձուցանէի զիւրեանք 'իդի
տութի ճշմարտութի :

Լ՝ յսինքն, բայց յոյսս միշտ դէպ
յաճ էր, որ զիս փրկէր 'իմարդ
կային կարճամտութի * 'ի զայր
անալոյ, և 'ի մրրկած նեղասրտու
թենէ, և զօրացուցանէր զիս 'ի
ձեռն հրեշտակին իւրոյ ըստ զու

պահէին ինձ :

Սիրտ իմ խռովեցաւ
յիս * և երկիւղ մահ
հու անկաւ իմ վր իմ :

Լ՝ հ և դողումն եկն
իմ վերայ իմ * և ծած
կեաց զիս խաւար :

Լ՝ սացի, ո՛ւ տայր որ
ինձ զԹեւ որպէս զա
ղաւնւոյ * զի Թռչէի
վերանայի, և հեռաց
եալ դադարէի յանա
պատի :

Լ՝ կն ունէի յայ,
որ փրկէր զիս 'իկարճ
մտութի * 'ի զայրա
նալոյ, և 'ի մրրկեալ
նեղսրտութի :

Բնկո՛ւ Թոր * և բաժա
նեա՛ զԼեզուս նոցա *
զի տեսի զանօրէնու
թի և զհակառակու
թի՝ ի քաղաքի։

Դառնէ և ի գիշերի
շուրջ եղեն զպարս
աօք նորա անօրէնու
թի * չարիք և մեղք
են իմէջ նոցա * և
ոչ պակասեցաւ ի
հրապարակաց նոցա
վաշխ և նենգութի։

Օ ի թէ թշնամոյն
նախատել էր համբե
րի արդեօք * կամ
ատելոյն մեծաբան
եալ էր ի վր իմ, թագ
չէի արդեօք ի նմանէ։

Իսկ դու մարդ հա

կաաու, որ թողելով զկամս մար
մնոյ, կատարէի յօրժարութեամբ
զկամս Կորն իմոյ երկնաւորի։
Լսիմքն, Թոր Թոր * Գուգայս
հրէից ամբարտաւան ազգս գլո
րէ և գերութեան խորխորաան
ձգէ * և աշտարակի շինողների
լեզուին նման սոցա լեզուն բա
ժանէ, որ խեղճ և հալածական
շուրջ գան երկրիս վերայ, և մի
մեանց լեզուն չի հասկանան *
զէրէ ես դոցա անօրէնութիւն և
անիրաւութիւն և դոցա ընդէմ
յայտնի ճշմարտութե հակառա
կութիւն երուսաղէմայ քաղաքումն
տեսայ և փորձեցի։

Լսիմքն, ցերեկ և գիշեր նո
պարսպի բոլորքն անօրէնութիւն և
անիրաւութիւն պատերէ * և իւր
եանց միջումն զանազան չարիքն
և մեղքն բազմացերէ * և իւր
եանց փողոցէն և հրապարակէն
շահով փող տալն, և մէկ զմէկու
հետ նենգութի և խաբէութի
անեն ամենեւին չի պակասեցաւ։
Լսիմքն, թէ որ իմ յայտնի թշ
նամին զիս նախատէր և յանդի
մանէր, լինէր թէ համբերէի *
կամ թէ իմ ատելին ինձ վերայ
մեծաբանէր և զիս ահացուցա
նէր, լինէր թէ գաղվէի նորա
նէ և չի երևէի։

Լսիմքն, իսկ դու ով անօրէն

մարդդ

մարդի յուրա, որ ինձ հետ իբրեւ
եղբայր հաւատար կուբազմէիր *
իմ բանիս և գործիս միջումն
իբրեւ առաջնորդ և վերակացու
հոգաբարձութի կանէիր * և
ինձ ծանօթ և բարեկամ կուձեւա
նայիր, ինչպէս իշխեցիր փոխա
նակ սիրոյն իմոյ մասնել զիս
հրէից:

Լ՝ յսինքն, դու խոյ ինձ և քեզ
համար մի և նոյն քաղցր կերա
կուրն կուպատրաստէիր, և ինձ
հետ հանապազ սեղան կուներս
տէիր * և իմ որ կուտեսնոյր
զքեզ ինձ հաւատարիմ ընկեր
կուկարծէր, զէրէ միշտ միատեղ
շուրջ կուգայրնք աստուծոյ տան
միջումն, իբր սողումնի տաճա
րումն:

Լ՝ յսինքն, բայց ինչ ասեմ,
յանկարծամահ լինին այն մար
դիքն որ քոյ խորհրդոյդ մասնա
կից եղան * և կենդանի կենդա
նի իջնուն 'ի դժոխս, իբր կեն
դանի կենդանի գետինն մանուն
* զէրէ նոցա տան միջումն և նոյ
որտի միջումն չարութի և նեն
գագործութի 'ի զատ այլ ուրիշ
իբրն չի երևիր:

Լ՝ յսինքն, ես իմ կողմանէս իմ
յոյսս ան ձգեցի, և սրտի մտօք
դէպ առնա աղաղակեցի * և իմ
տրն իւր առատ ողորմութենովն

լսեց

Հասարիմ * առաջ
նորդիմ * և ծանօթ
իմ:

Լ՝ պարէն ինոյն քաղ
ցրացուցեր ինձ և
քեզ կերակուր * զի
գնայաք միաբանութի
'ի տանն այ:

Եկեացէ մահ իմերոյ
նոցա * և կենդան
ւոյն իջեն 'ի դժոխս
* զի չարութիւն է
'ի բնակութե նոցա
և 'իմէջ նոցա:

Լ՝ աս առ անկարդացի
* և ան լուա ինձ յե
րեկոյս 'ի վաղորդէն
և 'ի հասարակ աւուր

Պատմեցի և ասացի,
և լռեցի ձայնի իմում
* փրկեցե՛ք խաղաղու
թի՛ք զանձն իմ * ի մեր
ձա՛նորաց խնոց * զի
կարեօք հասին ի վր
իմ:

Լռեցի անձ և խո
նարհ արասցէ զնոսա
* որ յառաջ է՛ քան
զյա՛ն խտեանս:

Օ ի ո՛չ դոյր նոց փո
խանակ * և ո՛չ երկ
եան յայ:

Չգեաց զձեռն իւր
ի հատուցանել նոց
* և նոքա պղծեցին
զօրէնս նորա:

լսեց ինձ, թէ երկուսն թէ առա
ւօտն և թէ կէսօրին, իբր թէ
իմէջ տրտմութե, թէ իմէջ ու
րախութե, և թէ իմէջ հանգս
տութե:

Լսինքն, զիմ տառապանքս մի
ըստ միոջի իւրն պատմեցի և ասա
ցի, և գիտեմ ըստուգիւ որ կու
լսէ իմ ձայնիս * և աշխարհի խա
ղաղութի պարգևելով կու փրկէ
զիմ անձս այս խորամանկ մերձա
ւորացս ձեռքէն * զէրէ որչափ
որ իւրեանց ուժն էր, ինձ վր
թափեցան և զիս վերա՛նորեցին:

Լսինքն, խնդրեմ յայ որ զիմ
աղաչանքս լսէ և զդոքա խոնար
հեցնէ և գետնի հա՛ւասար անէ
* այն անձն կասեմ, որ յառաջ
է՛ քան զամ Ժամանակ, և կեն
դանի է՛ յա՛ն խտեանս յա՛ն խտենից:
Լսինքն, զէրէ նոքա իւրեանց
անխրա՛նութե և իւրեանց չարա
գործութեան փոխանակն, իբր
զղջումն և փոշիմանութի, չու
նէին ամենեւին * և բնաւ յայ
չի՛ վախեցան:

Լսինքն, վասն որոյ տարածեց
անձ իւր ձեռքն որ պատժելով
և պատուհասելով հատուցումն
անէր նոցա անխրա՛ն գործոցն *
և նոքա փոխանակ զղջանալոյ պղ
ծեցին և ապականեցին նորա ան
ային օրէնքն, փոփոխելով և մեկ

նելով

նեղով զանձաշուհն գիրդն ինչ
պէս որ իւրեանց նենդանոր բա
րուցն դուր կուգայր:

Լ՝ յսինքն, և այսպէս օր ըստ օրէ
սրտմտեցնելով և զայրացնելով
զերեսս այ կենդանւոյ, բաժա
նեցան հեռացան և զընկեցան նո
րանէ * և այ մահաբեր ցասումն
և պատուհասն հասաւ մինչև իւր
եանց սիրտն, իբր քիչ մնաց որ
փշանան, և կորնչին աշխարհիս
երեսէն:

Լ՝ յսինքն, երեսահանց կեղ
ծանորութենով ինձ հետ այն
պէս կուխօսէին, որ իւրեանց
խօսքն քան զձէթ կակուղ կու
թո՛ւէր * բայց ներսեհանց կու
տեսանէի որ սլաքի նման սրված
էին ընդէմ ինձ

Լ՝ յսինքն, ուստի ես զիս յու
սադրելով կասէի, թէ մի՛ վա
խեր, քո զամէն հոգսդ յանձ
նա զքեզ իւր երկնային միօրթա
րութենովն կուկերակրէ * նա
մինչև յա՛խտեան արդար մար
դոյ սասանութի չի՛ տար, իբր
չի՛ թողուր որ արդար մարդն
միշտ և հանապազ իմէջ փորձու
թե և տառապանաց մնայ:

Լ՝ յսինքն, արդ ինչ ասեմ ան
ան, դու զնոսա կորրստեան և
ապականութե հորն իջեցուր,
իբր սատակեցուր և հողի տակովն

արա՛

Բաժանեցան իսրտ
մտութե երեսաց նր
* և եհաս ի սիրտս
նոցա:

Կակուղ ք էին բանք
նց քան զձէթ * և ինք
եանք ուն սլաք:

Բնկեա՛ի անդ հոգս
քո և նա կերակրէ
զքեզ * և ո՛չ տայ
յա՛խտեան սասանու
թի արդարոյ:

Դու ան իջուցես
զնս՝ ի գուբ ապակա
նութե * արք արիւ
նահեղք և նենդա

Հորք մի՛ հասարակես
ցեն զանուրս իւր
եանց * այլ ես իբեզ
տը յուսացայ :

Տուրք. 22 :

Օրհնութի մեծին մովսէսի
անձամբ մարգարէին երկ
րորդ օրինաց. Ը :

Ե հուր բոր
բոքեցաւ
իբարկուէ
իմէ * այրեսցէ և իջցէ
մինչև ի դժոխս ներ
քինս :

Ա երիցէ զերկիր և
զամ բոյս երկրի նց
* վառեսցին հրով բոր
բոքեսցին հիմունք

արա՛ * ինչ մարդ որ այլոց արիւնն
անիրաւութենով կուծափէ ,
կամ այլոց հետ նենդութենով
խորամանկութենով և խաբէու
թենով կուլարի , իւր կենաց
ժամանակի կէսն չի հասանի , իբր
տղահաս մեռնի * և ես յուսա
լով իբեզ տը անձ յանձնական
և անմահական կենօքն խնդամ
և փառանորիմ :

Լ յս տաղումս կուխօսի մովսէս
մարգարէն իբերանոյ այ ընդէմ
խստասիրտ և կամապաշտ հրէից ,
այլև ընդէմ անօրինաց և անհա
ւատից :

Ա յսինքն , զերէ խմ ուղիղ
դատողութե և վրէժ
խնդրութե բարկու
թէն այնպէս զարհուրելի պատ
ժի և պատուհասի կրակ բորբոքե
ցաւ * որ տանջելով և չարչարե
լով զմեղանորս կուխնու մինչև
իպինտ ներքև ի դժոխքներն . իբր
ոչ միայն մինչև ի ժամանակա
հորն այլև մինչև ի յանձնա
կան դատաւարութե տեղն :

Լ յսինքն , և կուտէ և կուփջաց
նէ զերկիր , և զամէն նոցա երկ
րի ծառն և բոյսն և տունկն ,
իբր կուհալէ և կումաշէ զերկ

րասէր

բասէր և մեղսագործ մարդիք և զամէն նոցա զարմն և զաւանդ և բարեկամքն աստ և ի հանդերձե լումն * և կուլառին և կուբոր բոքին նոյն կրակովն նոցա սարե ըի հիմքերն , իբր նոցա մեծամե ծաց ինչքն և ըստացունածքն , որ է հիմն և արմատ նց հպարտութե և գոռոզութեն :

Եւ յսինքն , որչափ որ զանազան չար պատիժ և պատուհաս կայ նց գլխին վերայ լցում * և իմ բար կութեան նետերովն զիւրեանք փչացնեմ :

Եւ յսինքն , որ մաշին և լղրին անձային միսիթարութե սովովն * և գազանք անապատի զիւրեանք կորստեն , իբր դէք զիւրեանք ցրունեն * և նոցա լաշերն երկ նից թռչունքների առաջնն ան կած մնայ , իբր առաջի դիւաց և այսոց պղծոց տնազ դառնան :

Եւ յսինքն , լարեմ զիմ քննութե աղեղն դէպ իւրեանք , և այնպէս զահրած սլաքներ ձգեմ , որ ամենեւին չի կարենան բժշկ վիլ * և հրաման տամ անապատի գազաններին որ երկրիս վերայ քարքաշան անեն զիւրեանք , և չարչարեն :

Եւ յսինքն , դրսեհանց թշնա միքն պատերազմելով զիւրեանց մանկունքն և երեխայքն թրով

Լերանց նոցա :

Եւ ուտեցից զջարիս ան ի վրնց * և նետիւք իմովք սպառեցից զնոսա :

Սաշեալք և հիւժեալք ի սովու * գազանաբեկ * գէշ ան կեալ ան թռչնոց երկնից :

Եւ արս առանց բժշկութե արձակեցից ի վերայ նոցա * և զգազանս անապատի որք այսր և անդր քարշեսցեն զնս ընդ երկիր :

Եւ րտաքուստ մանկակոտորս արասցէ զնոսա սուր * և ի

ներքուստ ըշտեմա
րանաց նց անտի ար
հաւիրք ահից :

Օ երիտասարդ սկու
սանօք հանդերձ *
և զտղայս հաստատե
լօք ծերօք հան
դերձ :

Լ սացի թէ ցրեցից
զնոսա * և դադարե
ցուցից զլիշատակս
նց յազդաց :

Թէ ոչ վս բարկու
թե սրտմտութե թշ
նամուռն * զի մի՛ եր
կայնակեացք եղիցին
* և մի՛ բարձրասցին
հպարտացեալ թշնա
միքն և ասասցեն :

Թէ ձեռն մեր բարձր
է և բազուկ մեր հզօր
* և ոչ տր անարար
զայս ամ :

ջարդեն և կոտորեն * և ներսե
հանց իւրեանց ամպարների մի
ջէն այնպէս զարհուրելի ձայ
ներ և երևոյթներ լինի, որ զիւր
եանք վախացնելով սասանեցնէ :
Լ յսինքն , տղամարդիքն և կու
սանքն * և երախայքն և հալէվո
րած ծերքն , զամէնքն միատեղ
սրտակոտոր անէ և ահիւ և դո
ղութք չորացնէ և ցամաքեցնէ :
Լ յսինքն , սաստիկ զայրացմա
նէս ասացի , թէ զդոքա ցրունեմ
և գերի շինեմ զանազան այլազ
դեաց գաւառներումն * և զդո
ցա յիշատակն ջնջեմ և փչացնեմ
մարդկային ազգիս միջէն :

Լ յսինքն , այլ վաղուց զայս պա
տուհասներս ես դոցա գլուխն
կուբերէի , թէ որ դոցա թշնա
մեաց բարկութեն և սրտմտու
թեն համար յետ չէի ձգեր * զէ
րէ մէկ կողմանէ չէի ուզեր որ
դոքա այս աշխարհիս վերայ եր
կար ապրելով աճէին և բազմա
նային * և միւս կողմանէ միտք
կանէի թէ չիլինի թէ դոցա թշ
նամիքն հպարտանալով բարձրա
մտէին և ասէին :

Լ յսինքն , թէ մեր բարձր և
ուժեղ ձեռքն և մեր զօրեղ բա
զուկն արաւ զայս ամէն բաներս ,
և այդ հալդ ձգեց զդոքա * այլ
ոչ իւրեանց տր ան :

Լ՝ յսինքն, զէրէ այդ ազգդ օրի
նաց և մարդարէից տունաճ ուղիղ
խորհուրդն իւր անհաւատու
թեւովն կորուսեր է * և դոցա
միջումն խելք և խմաստութիւն
չկայ * դոքա ամենեւին չասացին,
թէ մէկմի միտք անենք, թէ մեր
այս մոլորած կենցաղավարութե
վերջն ինչ պիտի լինի * Տիտի թող
պատժին և պատու հասին, և իւր
եանց արարմանցն վր ամաչեն:

Լ՝ յսինքն, մեծ զարմանք մի
է այս, թէ ինչպէս մէկ մարդ մի
հազար մարդն կարէ յաղթել և
հալածել * կամ թէ երկու մարդն
տասն անդամ հարիւր հազար
մարդն կարէ փախցնել:

Լ՝ յսինքն, թէ որ ար անձ զիւր
եանք մատնած չի լինէր * կամ
իւրեաց թշնամեաց ձեռն տուն
ած չի լինէր:

Լ՝ յսինքն, զէրէ դոցա կուռքերն
մեր ճշմարիտ այ նման ամենակա
րօղ չեն, որ ասենք թէ նոցա
օգնութեանովն լինին արարած
զայս յաղթութիւն * բայց մեր
թշնամիքն տգէտք և տկարք են
խորհրդով որ միտք չեն աներ,
թէ մեր այ թոյլ տալոյն է իւր
եանց աջողութիւն:

Լ՝ յսինքն, դոցա որթն և ար
մատն սողունայ այգուցն է վեր
առած, և դոցա տունկն դոմորայ

Օ ի ազգ մի խորհր
դակորոյսք են նոքա
* և ոչ գոյ ինոսա
խմաստութի * և ոչ
խորհեցան իմիտ առ
նուր զայս ամ * և
արդ ընկալցին զա
մսթ յանձինս իւր
եանց:

Օ արմանք մի մեծ
այս է, զի արդմինն
զ հազարս հալածես
ցէ * կամ երկուք
զբիւրս շարժեսցեն:

Թէ ոչ ան այ մատն
եալ էր զնս * և տուն
եալ իցէ զնս ի ձեռս
թշնամեաց նոցա:

Օ ի ոչ են գիք նց
ոպ զան մեր * այլ
թշնամիք մեր վատա
խորհուրդք:

Յայգւոյն սողունայ
էր որթնց * և տունկ
նոցա ի դոմորայ:

Խաղող նց խաղող
դառնութե * և ող
կոյղ նոցա ի դառնու
թե լեղէոյ:

Սրտմտութիւն բար
կութե վեշապաց դի
նի նոցա * սրտմտու
թի ի ժից անհնարին
առանց բռնկութե:

Ո՛չ այս ամ ժողով
եալ է առիս * և կնք
եալ պահի ի դանձի
իմում:

Յաւուր վրիժուց
հատուցման հատու
ցից նց * ի ժամանա
կի յորում հարցի
զբարի ոտն նց:

Սերձ է օր կորստէն
նոցա * զի հասեալ է
պատրաստութեամբ

է բերած, զէրէ նոցա ակառին
և մոռորութեն կու հետեւին:

Լսինքն, դոցա խաղողն և
պտուղն դառնութե խաղող է
* և դոցա ճութերն լեղուի նման
դառն է, իբր դոցա արարմունքն
և կենցաղավարութիւն դառն և
ատելի է առաջի այլ իմէջ մարդ
կան:

Լսինքն, դոցա փինին բար
կացած վեշապների բերանի փր
փուրն կու նմանի * և իժ օձի
զահրն կու նմանի, որ ում որ
հանդիպի այլ ճար չկայ որ բռն
վի, իբր դոցա խրատն և խոր
հուրդն այնպէս թուլեցով լցած
է, որ ով որ լսէ անհնար է որ
չի գայթակղի կամ կորնչի:

Լսինքն, այս ամէն չարիքս որ
դոքա մինչև ցայսօր գործեր են,
մի թէ ժողոված չեն մի իմ աչաց
առաջն * կամ թէ կնքած և
պահած չեն մի իմ մտաց դանձա
րանում:

Լսինքն, բայց երբոր վրէժ
խնդրութե և համար տալոյ օրն
դայ, ես դիտեմ թէ ինչպէս դո
ցա կու հատուցանեմ * այն ժա
մանակն կասեմ որ դոցա ոտքերն
բարն դիպչի, և ճարերն հատնի:

Լսինքն, դոցա կորնչելոյ և
փչանալոյ օրն մտկացեր է * զէ
րէ նր ամ իւր արդար դատաւ

տանովն վերայ է հասեր, և կու
զէ պատժէ և պատուհասէ զիւր
եանք հեթանոսաց և այլ ազգ
եաց ձեռքովն:

Լ յսինքն, բայց երբոր ըսկսանի
տրամբ դատել զիւր ժողովուրդն
իբր ջոկել և բաժանել զիւր
եանք ի չարագործ մարդկանց *
իւր ծառայից համբերութիւն և
հաւատարմութիւն նայելով պիտի
մխիթարվի, և փառանորի:

Լ յսինքն, և երբոր տեսանէ
զիւրեանք վաստակած թուլա
ցած և իկարողութիւն անկած * և
ի ձեռն այլազգեաց գերի մասն
ված, և իւրեանց չար գործոցն
փոշխմանած:

Լ յսինքն, կասէ իւրեանց, ուր
են այն ձեր կուռքերն որ դուք
յուսացեր և ապաւինելիք * և
նոցա մատաղների ճրագուն կու
տէիք, և նոցա մատուցած դի
նիքն կուխմէիք և կուհարբե
նայիք, դիւանական խաբէութիւն
կումուրդէիք, և կուխելադա
րէիք:

Լ յսինքն, հիմի թող վերկենան
և ձեզ օգնեն, թէ որ անմահ
են * և ձեզ թիկունք դառնան
թէ որ կարող են:

տր իվերայ նոցա:

Դատէ տր զժողո
վուրդ իւր * և ի
ծառայս իւր մխի
թարի:

Օ ի ետես զնոսա
լքեալս լուծեալս *
և մատնեալս ի գե
րութիւն:

Լա ասիցէ տր, ուր
են դիքն ձեր յորս
յուսացելք էիք դուք
ի նս * զորոց զճարպս
սպանդիցն ուտէիք և
լմպէիք զգինի զո
հիցն:

Լ որ յարուցեալք
օգնեսցեն * և եղի
ցին ձեզ թիկունք:

Նորին Մօտի:

Ուաներուք և տե
սէք զի ես եմ * և
ոչ գոյ այլ անձ բաց
յինէն:

Ես սպանանեմ * և
ես կեցուցանեմ *
հարկանեմ և ես բժշ
կեմ * և ոչոք իցէ որ
հանիցէ զձեզ ի ձե
ռաց իմոց:

Համբարձի յերկինս
զձեռս իմ * երդումաց
աջով իմով * և ասա
ցի, թէ կենդանի եմ
ես յաւիտեանս:

Արեցից ուն զփայլակն
զսուսեր իմ * և ի
խնդիր վրիժուց ար
ձակեցից զաջ իմ:

Սովսէս կուխօսի իբերանոյն
քրիստոսի:

Եւսիմքն, բայց զայդ խստասր
աութիդ դէն ձգեցէք, և իմա
ցէք և տեսէք մտաց աչօք, որ ես
միայն եմ անձ * և ինձանից ի
զատ այլ ճշմարիտ անձ չկայ:

Եւսիմքն, ես իմ հրամանաւս
կուրսպանանեմ զանձմարդիք * և
ես իմ հրամանաւս կուկեցուցա
նեմ * ես կուհարկանեմ և կու
պատժեմ զմարդիք իւրեանց մե
ղացն համար, և ես կուբժշկեմ
երբոր կուզղջան և կուդառ
նան առիս * և ոչոք չի կարեր
զձեզ իմ ձեռացն հանել և պա
ծացնել, զէրէ ես միայն եմ ան
և միայն դատաւոր ի վերայ ան
աշխարհի:

Եւսիմքն, ես զիմ ձեռքերս իմ
համբարձման ժամանակին դէպ
ի երկինս բարձրացուցի * և եր
դումաց իմ աջովս, իբր իմ ան
ոյին կարողութեւս * և ասացի,
թէ կենդանի եմ ես, և կենդա
նի պիտիմ մնալ յաւիտեանս յա
ւիտեանից:

Եւսիմքն, ես զիմ արդար դա
տաստանի թուրն կայծակի նման
կուսրեմ * և զիմ աջ բազուկս
վրէժ խնդրելոյ համար դէպ իմ

Թշնա:

Թշնամիքն կուտարածեմ, և կու
պատուհասեմ զիւրեանք:

Եւ յսինքն, իմ Թշնամեաց անօ
րէնութեան գորայ հատուցումն
կանեմ նց * և զիս ատող մարդ
կանց չար գործոցն գորայ հատու
ցումն կանեմ նց իմ արդար դա
տաստանովս:

Եւ յսինքն, զիմ նետերս նոցա
արիւնովն կու հարբեցնեմ, իբր
իմ ցասմամբս և բարկութբս մին
չև յաւիտեան զիւրեանք կու
տանջեմ * և զիմ Թուրս նց միսն
կուտէ, իբր իմ արդար դատաս
տանս զիւրեանք կուպատօժէ և
կուպատուհասէ * և նոցա մեղօք
և անօրէնութբ վիրաւորած և
տատանայի գերի դարձած գլխա
ւորների և իշխանների հոգեկան
Թշնամեաց արիւնովն այլ զիմ
Թուրս հարբեցնեմ, իբր նոցա
չար ճանապարհ նշանց տուօղ,
և կորստեան պատճառ եղող առաջ
նորդներն և չար ուսուցիչքն իմ
արդար վրէժխնդրութբս ՚ի յա
ւիտեան կուպատօժեմ, և կու
պատուհասեմ:

Եւ յսինքն, և զայս ան արդար
դատաստանս տեսանելով երկնայ
ին զօրութիւն կուրախանան *
և հրեշտակք և սբք որք են որդիք
այ, նմա խոնարհութբ երկիր
կուպագանեն, ըստ այնմ զի յա

նուեն

Հատուցից զհատու
ցումն Թշնամեց իմոց
* և ատեւեաց իմոց
հատուցից զհատու
ցումն նոցա նոցին:

Եւ բեցուցից զնետս
իմ յարենէ նոցա * և
սուր իմ կերիցէ միս
* յարենէ վիրաւորե
լոց գերեւոց գլխոց
իշխանաց Թշնամեաց
նոցա:

Ուրախ եղեցին եր
կինք նովաւ * և եր
կիրպագցեն նմա ան
որդիք այ:

Ուրախ եղերուք Տե-
թանոսք ընդ ժողովը
դեան նորա * և զօ-
րացուցեն զնա ամ
հրեշտակք անյ:

Խնդրելով խնդրե-
ցաւ վրէժ արեան որ
դէոց նց * և հատու-
ցումն թշնամեաց նց
հատուցաւ նց:

Հատուցումն ատել-
եաց նց հատուցաւ
նոցա * և սրբեացէ
որ զերկիր ժողովըդ
եան իւրոյ:

Տունք: 34.

նունն յի ամ ծուռոր կրկնեացի
երկնաւորաց և երկրաւորաց և
սանդարամբտականաց:

Եւ յսինքն, ուրախացէք ուրեմն
և դուք հաւատացեալ Տեթա-
նոսք ընդ անբարեպաշտ ժողովը
դեանն, զէրէ նոցա հետ ի յեր-
կինս պատուիլ և պատիլ պիտի
* որք թէպէտ այս աշխարհիս վեր-
քիչ մի հալածանք կուբաշեն, և
բայց հրեշտակք անյ զիւրեանք
կուզօրացուցանեն:

Եւ յսինքն, նոցա որդէոց և դա-
տերաց, իբր նոցա բարի յիշատա-
կաց վրէժն անյ արդար դատաստա-
նովն խնդրվեցաւ * և նց երևե-
լի և աներևոյթ թշնամեաց չա-
րութեանն գորայ հատուցումն
եղաւ նոցա:

Եւ յսինքն, նց ատելեաց արար-
մանցն գորայ հատուցումն եղաւ
նոցա * և ինքն անյ ամ կուսրբէ
իւր ժողովըդեան երկիրն, իբր
զերկիրն կենդանեաց, որ յետ
աստեացս ելանելոյ բնակին, և
խնդան յաւիտենական խնդու-
թենով առանց երկիւղի հալածա-
նաց իւրեանց թշնամեաց ձեռ-
քեն:

Դու ես տր մեր դու ես քս փրկիչ մեր , զքեզ օրհնեն
անձինք մեր :

Սարգասէր տր վասն սրբուհւոյ անարատի մօր քոյ :

Քարոզ մնախանձիրին և խոստովանին :

Ս ասն ուղղելոյ զգնացս մեր 'ի ճանապարհս խաղաղութե
զտր աղաչեսցուք :

Ս ասն ցրելոյ 'ի մէջ զամենայն խորհուրդս չարին , զտր
աղաչեսցուք :

Ս ասն պարգևելոյ մեզ առողջ խորհուրդս և առաքինի
վարս , զտր :

Ս ասն պահելոյ զմեզ ընդ հովանեաւ ամենազօր աջոյն
իւրոյ , զտր :

Ս ասն խորտակելոյ զհակառակորդն վաղվաղակի ընդ օտիւք
մերովք զտր աղաչեսցուք :

Ս ասն հոգւոցն : Եւ ես և վս : Օ անձինս : Ողորմեաց :

Տէր երկնի և երկրի արարիչ ամենից արարածոց , երևե
լեաց և աներևութից :

Եւ քեզ կարդալք յամենայն ժամ զի ընդ ամ տեղիս է
տէրութի քո , և արքայութի քո ամենեցուն տիրէ :

Հորհրէա՛ մեզ երկիւղիլ 'ի պաշտօն քո կանխել հանապազ
Սիրել զքեզ 'ի բոլորէ սրտէ և 'ի բովանդակ մտաց և յամե
նայն զօրութե մերմէ պահել զպատու իրանս քոյս :

Համբառնալ առ քեզ զձեռս մեր սրբութե առանց բար
կութե և երկմտութե :

Եւ դտանել 'ի քէն զչնորհս և զողորմութի , և զառաքի
նասիրաց դործոցն աջողութի :

Ս ասն զի դու ես տր կենաց և ան ողորմութե , և քեզ
վայելեն փառք իշխանութի և պատիւ . Եւ յժմ , և միշտ :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Քուժ ամենազօր և յաղթօղ տէրութեդ կրկնի ամենայն
ծունր յերկրպագութի և փառանորի յամենեցունց Թա
դանորութիւնքո :

Նայեաց յերկրպագութիս մեր , և ուսո՛ մեզ առնել զար
դարութիւն ճշմարտութեան :

Սասն զի դու ես ան խաղաղութե , որ բարձեր զթշնա
մութիւն ի միջոյ , և արարեր զխաղաղութիւն յերկինս
և յերկրի :

Եւ հեռանորաց և մերձանորաց , անետարանեցեր զնոր
պարգևս քոյին բարեացդ :

Որում և զմեզ մեծի շնորհացդ արժանի արասցես , դա
սելով ընդ ճշմարիտ երկրպագուս քո , ան մեր և նոր և
փրկիչ յս քս :

Որ ես օրհնեալ ընդ հօր և ընդ սրբոյ հոգւոյն . այժմ , և
միշտ , և յանձնեանս յանձնենից . Մէն :

Օ երգս օրհնութե և ի ձայն սաղմոսաց , անդադար փա
ռանորեմք զհայր և զորդի և զսուրբ հոգիդ . Մյժմ ,
և միշտ , և յանձնեանս յանձնենից :

In the first part of the first part
of the first part of the first part
of the first part of the first part

of the first part of the first part

of the first part of the first part

of the first part of the first part

Լ'որք և երկիւղճք առած գոչեն, և զօգնուի անձանց՝ ինմանէ խնդրեն
զի գեւք և չարագործք զիւրենք կոխատեն, և միշտ անորգմօք նեղացնեն :

Իբր վասն ժողովրդեանն հրէից
որք յի քի սրբազան շաւղացն ,
և աւետարանական պատուիրա
նացն երես դարձուցին :

Եւ յս սաղմոսումս կուխօսի մար
դարէն ընդէմ իւր Թշնամեացն ,
և մանաւանդ ընդէմ այնպիսի
մարդկանց որ այն ճանապարհէն
հեռացեր են , կամ սքեք և բարե
պաշտք , ընդէմ երեւելի և աներ
և ոյթ Թշնամեաց իւրեանց :

Այսինքն , տր Կժ , կաղա
ջեմ զքեզ , ողորմիր և
օգնական եղիր ինձ ,
զէրէ անիրաւ և անխղճմտանք
մարդիք զիս ոտնակոխ արարին *
և օրն իբուռն իմ Թշնամեաց պա

տե

Ի կատարած վասն ժողովրդ
եանն որք ի սրբութեց հեռա
ցեալք էին , դաւթի արձա
նագիր ի ժամանակի մինչ կա
լան զնա այլ ազգիքն իգէթ :

Սաղմոս . ԾԵ :

Ողորմեաց ինձ
Կժ զի կոխեց
զիս մարդ *
զօրհանապաղ պատե
րազմունք նեղեցին
զիս :

Սոխեցին զիս թշնա
միք իմ զօրհանապազ
* բազումք էին ոյք
մարտնչէին ընդիս 'ի
բարձանց :

Իտուէ ես ոչ երկ
եայց , զի 'ի տր յու
սացայ * ավ գովե
ցից զբանս իմ , յաժ
յուսացայ և ոչ երկ
եայց զի արասցէ ինձ
մարդ :

Օ օր հանապազ ըզ
բանս իմ անարգեցին
* զինէն էին խոր
հուրդք նոցա 'ի չա
րութե :

Պ անդուխտք եղի
ցին և թաքթաքուրք
շրջեցին նք * դար
շապարի իմում սպա
սեացեն , որպէս սպա
սէին անձին իմում :

տերազմն և հակառակութիւն զիս
նեղացոյց և վշտացոյց :

Լ յսինքն , իմ թշնամիքն զօրն
իբուն զիս կոխատեցին * և շատք
էին որ ինձ հետ կու պատերազ
մէին 'ի բարձանց , իբր զիս բարձ
րամտութենով և հպարտութե
նով ոտնահար կանէին , և կու
արհամարհէին :

Լ յսինքն , ցերեկն ես ամենեւին
չեմ վախենար , իբր քանի որ այ
շնորքն և խնամքն ինձ հետէ ես
չեմ վախենար , զերէ իմ տրն եմ
յուսացեր * ես զիմ բարեպաշ
տութեան խօսքերս աստուծով
կու գովեմ և կասեմ , թէ ես
յաժ եմ յուսացեր , և չեմ վա
խեր , զերէ մարդս ինչ է որ կա
րենայ ինձ վնաս հասուցանել :

Լ յսինքն , նոքա զօրն իբուն
զիմ խօսքերս տնազ անելով շուրջ
կու գային * զերէնց խորհուրդն
միշտ այն էր որ ինձ մէկ չար մի
հասուցանէին :

Լ յսինքն , կու խնդրեմ տր աժ
որ նոքա իւրեանց տնէն և տեղէն
զըկվին և օտար երկրներում գո
ղի նման շրջին , և իւրեանց
ահուն և ամօթոյն թաքուն ծա
կէ 'ի ծակ մտանելով գաղվին և
խեղճ լինին * դէպ իմ կրունկս
նային և ամաչեն , իբր զիմ բա
րի կենցաղավարութիւն զիմ աջո

դու թին , և զիմ բարեբախտու
թին տեսանելով յամօթ լինին ,
ինչպէս որ նենգութենով և խո
րամանկութենով դէպ իմ անձս
կունայէին , որ լինի թէ մէկ ճար
քով մի զիս փռացնեն և կորուսա
նեն :

Լ յսինքն , դու զնոսա իւրեանց
օջիւնք լինելոյն համար , իբր ամէն
բարեգործութի հեռու լինե
լոյն համար քո երեսէդ քշէ և հա
լածէ * և քո անային բարկու
թենովդ պատժելով և խրատելով
զայնպիսի անզգամ ժողովրդներն
քոյ օրինաց և պատուիրանացն
հնազանդեցուր :

Լ յսինքն , արաստուած էս զիմ
կեանքս և կենցաղավարութիս
կու պատմեմ քեզ հարազատու
թիւ , և զիմ աչքիս արտասուքն
կու դնեմ քոյ առաջևդ * և դու
գթալով իմ խղճութեան ինձ օգ
նական և թիկունք եղիւր ինչպէս
որ ինձ խոստացեր էս :

Լ յսինքն , որ քո կարօղ զօրու
թենէդ իմ թշնամիքն յաղթվին
և ամօթով յետ դառնան * այն
օրն որ ես վշտացած սրտով կա
ղաղակեմ դէպ առ քեզ , և զիմ
խղճութիս քեզ կու ծանուցա
նեմ :

Լ յսինքն , և ես տեսանելով
զքո ողորմութիդ և բարերարու
թիդ

Արպէս առ յոջնէ
մերժեցես զնոսա *
բարկութիւ զժողո
վուրդս հնազան
դեցուցես :

Լ ստո՛ւած զկեանս
իմ պատմեցից քեզ ,
եդից զարտասուս իմ
առաջի քոյ * ոպ խոս
աացար դու ինձ :

Պարճցին թշնամիք
իմ յետս իւրեանց *
յա՛նուր յորում կար
դասցուք առ քեզ :

Լ հաճանեայ զի ան
իմ էս դու * զան

օրհնեցից իբանս իմ,
և զոր գովեցից 'ի
խօսս իմ * յանձն յու
սացայ և ոչ երկեայց
զի արասցէ ինձ մարդ

Յինչն են ուխտք
իմ * զորս տաց քեզ
օրհնութիւն անձ
իմ:

Փրկեցեր զանձն իմ
իմահունէ, զաչս
իմ յարտասունաց, և
զոտս իմ 'ի գայթակ
ղութենէ * հաճոյ
եղէց առաջի տնայեր
կրին կենդանեաց:

Տունք: ԻԴ:

'ի հատարած մի ապականեր
դաւթի արձանագիր, 'ի ժա
մանակի զի փախուցեալ և
թաղուցեալ էր նա յերեսաց
սաւուղայ յայրի անդ:

Թիդ ասեմ, Թէ ահա գիտացի
որ դու իմ նախախնամօղ տրնե
անէս * ես իմ ամէն բանումս և
գործումս զանձն իմ օրհնեմ և
կուփառաբանեմ, և իմ ամէն խօս
քումս զանձն իմ գովեմ և կումե
ծացուցանեմ * ես յանձն եմ յու
սացեր և ապաւիներ, և չեմ վա
խեր 'ի մարդկանէ, զէրէ ինչ պի
տի անէ ինձ մարդ մահկանացու:
Եւ յսինքն, ես ինչ որ քեզ քո
ինձ արարած ողորմութեդ և բա
րերարութեդ համար ուխտերեմ,
իմ կամօքս և յօժարութեւս եմ
ուխտեր * և կուղեմ զամէնն
քեզ հատուցանեմ օրհնելով քո
սուրբ անունդ անձ, անձ իմ:

Եւ յսինքն, զէրէ դու փրկեցիր
և ազատեցիր զիմ անձս 'ի մա
հունէ, զիմ աչքերս 'ի յարտա
սունելոյ, և զիմ ոտքերս 'ի գայ
թակղութիւն, իբր 'ի փորձանաց
և 'ի վտանգէ * որ ես կենցաղա
վարելով առանց վշտի և նեղու
թեան քո անային շնորհօքդ հա
ճոյանամ քոյ առաջի կենդանե
աց երկրումս, իբր քոյ երկնից
արքայութե միջումս:

Իբր, զարձանագիրն զայն, այս
ինքն, զտախտակն զոր դրեցիր
վասն դնելոյ ի վերայ գլխոյ ճշմա
րիտ դաւթին յի քի, մի ջնջեր

ով

ով պիղատոս , այլ ասա՛ Տրեից :
զորինչ գրեցի գրեցի :

Լ. Ես սաղմոսումն շնորհակալ կու
լինի մարգարէն զայ՛ վասն ազատե
լոյն զնա՝ ի փորձանաց յայրին ,
իբր մաղարային կամ քրիստոնէայ
ոք վս ազատելոյն զնա՝ ի զանա
զան փորձանաց :

Լ. Եսինքն , տր ան ողորմիր ինձ
ողորմիր ինձ և յօգնութիւն հա
սիր * զէրէ իմ անձս իբր իմ հո
գիս ի քեզ է՛ յուսացեր և ապա
հիներ ամենեւին , և յայլ տե
ղաց յոյս չունի :

Լ. Եսինքն , ես իմ ամէն փորձա
նաց և հալածանաց միջումն քոյ
Թեւերիդ շուքն կու յուսամ ,
իբր ի քո նախախնամութիդ կու
ապահինիմ * մինչև որ իմ Թշնա
մեաց բարկութիւն անցանի , և
ինձ համար պատրաստած հնարա
գործութիւն և անօրէնութիւն դա
դարի և վերջանայ :

Լ. Եսինքն , քանի որ ես սրտի մտօք
դէպ իմ բարձրեալ անձն և դէպ իմ
բարերար անձն աղաղակեցի և զիմ
խղճութիւնս իւրն յայտնեցի :

Լ. Եսինքն , շուտով իւր անային
օգնութիւն ողարկեց ի յերկնից ,
և զիս փրկեց և ազատեց իմ Թշ
նամեաց ձեռքէն * և զայնոսիկ
որ զիս ոտնահար կանէին , յամօթ

Րբ և նա

Սաղմոս ԺԶ :

Ողորմեաց ինձ ան
ողորմեաց ինձ * զի
ի քեզ յուսացաւ
անձն իմ :

Ի հովանի Թեւոյ քոյ
յուսացայց * մինչև
անցցէ անօրէնութի :

Լ. Ղաղակեցի առ ան
բարձրեալն , առ ան
բարերար իմ :

Լ. Ուրեաց յերկնից
և կեցոյց զիս * եդ
ի նախատինա որք կո
խէին զիս :

ԼԸ

Լաօբեաց անձ զո
ղորմութիւն և զճար
տութիւն իւր * և փր
կեաց զանձն իմ 'ի մի
ջոյ գազանաց , զի
ննջէի ես խռովեալ :

Արդ՛նոց մարդկան *
ատամունք իւրեանց
զէն և նետք են * և
լեզուք նց ուն զսուր
սուսերի :

Բարձրեալ ես դու
յերկինս անձ * և յամ
երկրի են փառք քո :

Օ որդայթ պատ
րաստեցին ոտից իմոց
խոնարհ արարին զան
ձն իմ * փորեցին
առաջի իմ զխորխո
րատ , և անկան ինք
եանք 'ի նոյն :

Պատրաստ է սիրտ իմ

և նախատինք արար աշխարհիս
վերայ :

Լսինքն , ողարկեց յերկնից
զիւր ողորմութիւն և գթութիւն
և զիս ազատեց , ողարկեց զիւր
ճարտութիւն , և զիմ թշնամիքն
յամօթ արար * և զիմ անձս փր
կեց այն կատաղած չար գազան
ների միջէն , որ զիմ չորս կողմս
պատեր էին , զերէ միշտ տրաում
և տխուր կուննջէի , և ասիւ և
երկիւղիւ քուն կու լինէի :

Լսինքն , և թէպէտ կուեր
և էին թէ ադամայ զարմ էին ,
և մարդկային ծնունդք էին *
բայց իւրեանց չար բնութենովն
գազանաց կունմանէին , իւրեանց
ատամներն սլաք և նետ էր * և
իւրեանց հայհոյիչ լեզուներն
սրած թուր կունմանէր :

Լսինքն , բայց գոհանամ զքէն
մօր անձ , որ քո սուրբ անունդ
բարձր է քան զերկինս * և քո ամե
նակարօղ զօրութիւդ և փառքդ
ան երկրում կու ճանաչվի :

Լսինքն , իմ ոտքիս թալուք պատ
րաստեցին , և զիմ անձս խոնար
հեցուցին , իբր զիս կոտոր ձգե
ցին , և հողի հաւասար արարին
* իմ առաջևս խորխորատ փորե
ցին , իբր հոր փորեցին , և իւր
եանք անկան 'իմէջն :

Լսինքն , իմ սիրտս միշտ պատ

րաստ է՝ տր անձ , որ շնորհակալ
լինիմ քեզանից քոյ անչափ բարե
րարութեն համար * իմ սիրտս
պատրաստ է՝ տր անձ որ օրհնեմ
քո սբ անունդ , և հանապազ
երգեմ և սաղմոս ասեմ քեզ :

Լ՝ յսինքն , զարթիր ո՛վ պար
ծանք իմ , և փառք իմ , իբր արթ
նացիր ո՛վ հոգի իմ քո անձ զօրու
թե՛դ , արթնացիր և ուրախացիր
սաղմոս ասելով և օրհնելով զանձ
* որ ես այլ յաղթելով մարմնոյս
թուլութեն և տկարութեանն
արթնանամ կանուխ առանձ
ներն գոհանալով զայ :

Լ՝ յսինքն , և խոստովանիմ և
փառաբանեմ զքո սբ անունդ
տր անձ անձ ժողովրդոց միջումն
* և անձ ազգերի միջումն զքեզ
գովելով սաղմոս ասեմ և մեծա
ցուցանեմ :

Լ՝ յսինքն , զերէ քո ողորմու
թիւնդ մեծացաւ , և բոլոր աշ
խարհս լցեց , և երկնքումն երա
նելի հոգիքն պսակեց * և քո
ճշմարտութիդ և հաւատարիմ
խոստումնքդ յերկրէս մինչև ՚ի
յամպս և մինչև ուր որ մարդկային
աչաց տեսութիւն կարէ հասանիլ
զանազան նշաններով յայտնի եր
և եցաւ :

Լ՝ յսինքն , ուստի կրկին կուգո
հանամ քեզանից տր անձ որ բարձր

անձ * պատրաստ է
սիրտիմ օրհնեցից և
սաղմոս ասացից քեզ :

Օ արթիք փառք իմ
զարթիք սաղմոսիւք
և օրհնութե՛ք * և ես
զարթեայց առա
նձումս :

Խ ոստովան եղէց
քեզ ՚ի ժողովուրդս
տր * և սաղմոս ասա
ցից քեզ յապինս :

ՍԵԸ ԵՂԼ ՄԻՆՇԼ
յերկինս ողորմութի
քո * մինչև յամպս
ճշմարտութի քո :

Բարձրեալ ես դու
յերկինս անձ * և յամ

Երկրի են փառք քո :

Տուր . 13 :

Ի հատարած մի ապականելի
դաւթի արձանագիր :

Սաղմոս . 85 :

Եթէ արդարեւ զար
դարութի խօսէիք *
և ուղիղս դատէիք
որդիք մարդկան :Քանզի և արդ խի
ի սրտի ձերում զանօ
րէնութի գործէք յեր
կրի * զանխրանութի
ձեռք ձեր նիւթեն :Ես քան զերկինս * և քո փառքդ
և պատիւդ ամ երկրում կուճա
նաչվի իմէջ զանազան ազգաց :Իբր , այդ տախտակիդ բանն որ
գրեցիր մինչև ի վախճան աշ
խարհիս մի՛ ջնջեր , զէրէ ճշմա
րիտ դաւթի արձանագիրն է՝ ի
գայթակղութի հրէից , որ թէ
կամաւ և թէ ակամայ խոստովա
նիլ պարտին զնա թադաւոր , ոչ
միայն ինքեանց այլ և բոլոր աշ
խարհի :Եւս սաղմոսումս կուխօսի մար
դարէն վասն մեղացն ամբարշտաց
և վս պատժոց նոցին , այլ և վս
խնդութե արդարոց իվր ճշմա
րիտ դատաստանին աստուծոյ :Եւսինքն , ով որդիք ադամայ
թէ որ դուք ուղիղ սրտով թո
ղէիք զստուին և խաբէութին ,
և արդարութի և ճշմարտութի
խօսէիք * և թողէիք զնենգու
թին և շիտակ դատաստան անէիք
ինձ համար այդչափ թալաքներ
չէիք սարքեր , և իմ մահունեա
լէիք ըստասեր :Եւսինքն , բայց դուք միշտ և
հանապազ ձեր սրտի միջումս զա
նօրէնութի և զնենգութի խոր
հելով , զանազան չարութի և
փասս կուգործէք երկրիս վերայ

* և

* և ձեր ձեռքն միշտ և հանապազ
անիրաւութի և ըսպաննութի
հարեւոյ յետնէ է :

Ստիկնքն , մեղաւոր և չարա
գործ մարդիքն իւրեանց մօրէն
ծնանիլն իբաց ըսկսան օտարա
հալ և հեռանալ յայ * և իւր
եանց մօր արգանտէն ելանելն ի
բաց ի չար սովորութի և ի չար
ընկերներէ խաբեցան , և սուտ
խօսելոյ յետնէ անկան :

Ստիկնքն , և օր ըստ օրէ աճե
լով նց բարկութիւն և սրտմտու
թիւն կատաղած օձի բարկութե
և սրտմտութե նման է դարձեր ,
որ ում որ կու հանդիպին , իւր
եանց զահրօն կու մահացնեն
* և նոցա խստասրտութիւն և
հակառակութիւն ընդէմ բարի
խրատ տո՛ւողաց այնպէս է ինչ
պէս իժ օձի , և քարբ օձի խստասր
տութիւն որ իւր երկու ձղի ադ
վօն իւր ականջներն կու փակէ :

Ստիկնքն , որ չի լինի թէ ճար
տար թովչի , իբր հանձարեղ օձ
կապողի աղօթից ձայն լսէ և ըզ
դաստանայ * և չի լինի թէ իմաս
տուն դեղք շինողի դեղքի հոտն
առնու և իւր խորամանկութիւն
և վնասադործութիւն դադարի :

Ստիկնքն , բայց ան այնպիսի
մարդկանց առամներն կու կոտորա
տէ իւրեանց բերանի միջումն , իբր

նոցա

() տարբ եղեն մեղա
ւորք ի մօրէ * խաբե
ցան յարգանտէ , և
խօսեցան զսուտ :

Սրտմտութի նոցա
ըստ նմանութե օձի
* ուն իժի և քարբի զե
խցեալ է զականջս
իւր :

Օ ի մի՛ լո՛ւիցէ նա
ղձայն թովչի ճարտա
րի * և մի՛ առցէ զդեղ
ի դեղատո՛ւն իմաստ
նոյ :

ՍԺ փշրեացէ զատա
մունս նց իբերանա
իւրեանց * և զժա

նիս առիւծուց խոր
տակեաց տր:

ԼՆարդ եղեցին նք
ոպ ջուր զի հեղանի
* ի լարել աղեղան
նորա տկարացին *
և ոպ մոմ զի հալի
սպառեցին:

ԼՆկաւ հուր և ոչ
տեսին զարև * մինչ
չև իմիտ առեալին
զփուշս իւրեանց *
ոպ դժնիկ բարկու
թք կենդանոյն կիզ
ցի զնոսա:

Ուրախ եղեցի ար

նոցա հնարագործութիւնն կու
փչացնէ * զէրէ տր ան իւր ամե
նակարող զօրութքն առիւծնե
րի ատամներէ ջարդեր, իբր քան
զնոսա այլ առանել զօրեղ և չա
րագործ մարդկանց բարկութիւն
և հպարտութիւնէ ոչնչացուցեր:

ԼՅսինքն, անարգ և անպէտք
կուլինին նոքա ինչպէս մէկ ջուր
մի որ թափվի աւազի վերայ և
անյայտ լինի և փչանայ * և երբ
որ տր ան իւր վրէժխնդրու
թե աղեղն լարէ ընդէմ նոցա, յա
մօթ կուլինին և ի զօրութե
կու անկանին * և ինչպէս մոմն որ
կու հալի կրակի առաջն, այն
պէս կու հալին և կու փչանան այ
արդար դատաստանի առաջն:

ԼՅսինքն, անկաւ նոցա վերայ
այ բարկութե կրակն, և չկարա
ցին տեսանել այ ողորմութե և
շնորհաց արևն * և դեռ միտք
չէին արարած թէ իւրեանց չար
մեղաց փուշն այնպէս մէկ փուշ
մի է որ դժոխոց կրակին նիւթ
պիտի դառնայ * յանկարծակի
արդար դատաւորն ան դժնիկի
իբր տատաւք փշի նման կենդանի
կենդանի կու մատնէ զիւրեանք
դժոխոց տանջանացն, և կու այրէ
և կու կիզէ զիւրեանք անշիջանե
լի հրով:

ԼՅսինքն, և արդար և երանե

լի մարդիք տեսանելով այ արդար
դատաստանն , և ուղիղ հատու
ցումն ընդէմ այնպիսի անիրաւ
և ամբարիշտ մարդկանց , կուցն
ծան և կուրախանան * և իբրև
վրէժխնդիրք փառաց և պատճոյն
այ զիւրեանց ձեռքերն կուլունա
նան մեղանորաց արիւնովն 'ի
նշան յաղթութի:

Ամ թէ արդար մարդիքն տե
սանելով զպատիժն և զպատու
հասն մեղանորաց , զիւրեանց
վարքն և կենցաղավարութիւն այլ
առանել կու ուղղեն , կուլունա
նան , և կու յիստակեն զանա
զան բարեգործութիւն և առաքի
նութիւն:

Լսինքն , և այն մարդիքն որ
իւրեանց թերահաւատութիւն
համար արդար և բարեպաշտ
մարդկանց անմեղութիւն տնայ
կանէին , տեսանելով այ արդար
դատաստանն , կասեն , թէ շի
տակ որ արդար մարդկանց բարե
գործութիւն պտուղ ունի եղեր
* և շիտակ որ անկայ եղեր երկն
քումն որ ամ մարդի հատուցումն
կանէ երկրիս վերայ:

Իբր այդ տախտակիդ բանն թող
հաստատ մնայ , մի' աներեր ,
զերէ թէ և քահանայապետքն
հրէից քի գերեզմանն կուկնքեն

որ

դարն յորժամ տես
ցէ զհատուցումն *
և զձեռս իւր լունա
ցէ յարեան մեղա
նորի:

Լս ասացէ մարդ
թէ արդարև գուցէ
պտուղ արդարոյ *
և է' ան որ դատէ
զնս յերկրի:

Տ ունք: 10.

'ի կատարած մի ապականեր
դաւթի արձանագիր 'ի ժամա
նակի յորում առաքեաց սա
ւուղ և պաշարեաց զտուն
նորա զի ըսպանցէ զնա:

Սաղմոս . 86 .

Փրկեա՛ զիս 'ի Թշ
նամեաց իմոց
ա՛մ * յայնցա
նէ որք յարու
ցեալք են ի վերայ իմ
ապրեցո՛ զիս :

Փրկեա՛ զիս յայնցա
նէ որք դործեն զա
նօրէնութիւն * յա
րանց արիւնասեղաց
ապրեցո՛ զիս :

Արտալ զանձն իմ կա
մեցան * և հասին
ի վերայ իմ հզօրք :

որ նորա յարութե փառքն արդե
լում , բայց ա՛մ կույարուցանէ
զնա և կուկացուցանէ Թագա՛ւոր
ի վերայ լերինն սիօնի :

Եւ յս սաղմոսումս կաղաչէ մար
դարէն զա՛մ ազատիլ 'ի Թշնա
մեաց , գոլով պաշարեցեալ 'ի
տանն միջողայ , կամ քս կնքեց
եալ 'ի դերեզմանի աղօթէ առ
հայր ազատիլ 'ի Թշնամեացն որք
պաշարեալ պահէին զնա :

Ստիկնքն , փրկէ զիս ա՛մ
հայր ամենակարօղ իմ
անօրէն Թշնամեաց և
ատելեաց ձեռքէն * և զիս յա
րուցանելով 'ի մեռելոց ազատէ
այս անհա՛ւատ պահապաններէս
որ ինձ վերայ են դարձեր , և զիմ
դերեզմանս կուպահեն :

Եւ յստիկնքն , փրկէ զիս այն չարա
սիրտ մարդկանց ձեռքէն որ միշտ
անօրէնութիւն դործելոյ յետնէ
են * և զիս այն արիւնասեղ
հրէից ձեռքէն ազատէ , և ան
մահութիւն պարգււէ :

Եւ յստիկնքն , զէրէ կատաղած որս
որդներինման իմ յետնէս անկան
և կամեցան զիմ անձս որսալ *
և չարութենով և նենգագոր
ծութենով զօրեղ մարդիք ինձ
վերայ հասան , և զիս խոցեցին

և սպաւ

և ըսպանեցին ի վերայ խաչին:
 Լ՝ յսինքն, ես ոչ մեղք ունիի
 և ոչ յանցանք, որ ասի թէ նր
 համար զիս դատապարտեցին, և
 ըսպանեցին * ես նոցա միջումե
 միշտ անմեղութեամբ շուրջ եկի
 և ուղիղ սրտով կենցաղավարե
 ցայ, ես նոցա մէկ վնաս մի չա
 րարի, այլ իւրեանց հոգւոյ վր
 կութե ճանապարհն նշանց տվի,
 և քարոզեցի:

Լ՝ յսինքն, վասն որոյ կաղաչեմ
 զքեզ տր ամ, արթնացիր և ինձ
 դէմ եկ, իբր շուտով ինձ յօդ
 նութի հասիր * և տես սոցա ինձ
 արարած անիրաւութիւն, դու
 որ տր ես երկնային զօրութեց,
 և ամ ես խորայեւացւոց, իբր դու
 որ մինչև ջայսօր սոցա խնամք տա
 նելով պահպանեցես քո հարա
 զատ որդւոցդ նման:

Լ՝ յսինքն, այսուհետեւայիր այց
 արաւ խեղճ եկ զանազան հեթա
 նոսացազգերի դարձուցանելով
 զիւրեանք ի մոլորութենէ ի գի
 տութի ճշմարտութե * և մի
 ողորմիր և խղճար այս անդարձ
 հրէիցս որ միշտ և հանապազ անօ
 բէնութի դործելոյ յետնէ եմ,
 ամ աճանաչ եմք ասելով կուպար
 ծենան, և քո օրէնքդ և պատուի
 ըանքդ ոտաց տակ եմ ձգեր:

Լ՝ յսինքն, նոքա երեկունն կու

Ոչ մեղք իմ և ոչ
 յանցանք * առանց
 մեղաց ընթացայ և
 ուղիղ եղէ:

Օ արթիր ընդ առաջ
 իմ * և տես դու տր
 զօրութեց ամ իս
 ըսյելի:

Վայեաց և այց արա՛
 ամ հեթանոսաց *
 մի՛ ողորմիր ամենե
 ցունոյք դործեն զա
 նօրէնութի:

կոյս * սովեցին ու
շուք * և շրջեցին
զբաղաբաւ :

Նոքա զօղանջեցեն
բերանօք իւրեանց *
և սուրէ՛ ի շրթունս
նոցա :

Իսկ արդ ո՛վ լուաւ
զայս * զի դու տր
ծիծաղեցիս զնոքօք
* և արհամարհեցես
զամ Տէր անոսս :

Օ զօրութի իմ առ
քեզ պահեցից * զի
ամօղնական իմ ես :

դառնան , իբր երբոր աշխարհիս
վերջն մօտկանայ , այն ժամանակն
կուդառնան ի գիտութի ճշմար
տութե , և զիմ սբ Տաւադբս կու
րնդունին * և քաղցած շների
նման քոյ երկնային հացին կու
ցանկան * և քոյ սբ եկեղեցւոյ
քաղաքումս պտուտ կու դան որ
զիւրեանք կշտացնեն երկնային
հացիւն :

Լսինքն , նք կու պօռան կու
կանչկանչեն և կու հայհոյեն իւր
եանց բերանովն ընդէմ իմ աշա
կերտացն և առաքելոցն * զէրէ
նոցա շրթունքներումս թուր կայ
իբրնց բերանումս չար լեզու կայ
Լսինքն , նոքա կու հակառա
կին և կասեն , թէ այս նոր հա
ւատքս և այս նոր օրէնքս որ
դուք կու քարոզէք ո՛վ է լսեր մին
չե՛ ցայժմ * բայց ոչինչ չեն
կարեր պաշարել , զէրէ դու տր
ամ կու ծիծաղիս և տնազ կանես
նոցա հնարագործութիւն * և
ոչ թէ նոցա միայն , այլև Տէր ա
նոսաց սրտմտութիւնն կու արհա
մարհես և կու փչացնես :

Լսինքն , և ես զիմ զօրութիւն
և կարողութիւնն քո շնորհօրդ
անյաղթելի կու պահեմ յաղթե
լով զմահ * զէրէ դու իմ օղնա
կանն ես , և զիս պահպանող տրն
և ամեն ես :

Լ՝ յսինքն , ես միշտ զիս յուսա
դրեցի և ասացի , Թէ նա իմ ան
է , նա զիս այս խղճութեամբ մի
ջուամբ չի Թողուր * նորա ողոր
մութիւն շուտով ինձ յօգնութի
կուհասանի * և այն փորձանքն
և պատուհասն որ իմ Թշնամիքն
իմ գլուխս բերին , իւրեանց
գլուխն կուբերէ իմ աչաց առա
ջէն :

Լ՝ յսինքն , բայց կաղաչեմ զքեզ
հայր երկնաւոր մի՛ սպանաներ
զայդ ամէն հրէայքդ , և մի՛ բնա
ջինջ աներ * որ չիլինի Թէ իմ
հաւատացեալքն յետ Ժամանա
կաց մոռանան այդ քոյ Ժողովրդ
եանդ պատմութիւն , և քո ահդ
և երկիւղդ նոցա նման իւրեանց
սրտէն դէն ձգեն և անզգամ
դառնան :

Լ՝ յսինքն , այլ քո ամենակարող
զօրութիւն ցրուէ զիւրեանք զա
նազան ազգերի միջումն , վայր
ձգէ և ոտից կոխան արա՛ * զէրէ
դու իմ պահապանն ես , և իմ
օգնականն ես տօր անձ :

Լ՝ յսինքն , նոցա բերանի մեղքն
և հայհոյանքն , և նց շրթունք
ների նենգաւոր և զահրով լցած
խօսքերն յայտնի լինի ամ ազգաց
* և իւրեանք իւրեանց ամբար
տանանութիւն և գողոցութիւն
միջումն ընկղմին և խեղդվին :

Լ՝ Թ իմ * ողորմու
թիւնորա կանխեսցի
առիս * և աստուծո
ւմ ցուցցի ինձ ՚ի
Թշնամիս իմ :

Ս՛ի սպանաներ զնա
* զի մի՛ մոռացին
զԺողովուրդդ քո :

Յրուեա՛ զնոսա զօ
րութիւն քով և ընկ
ճեա՛ զնոսա * զի դու
ես պաշտպան իմ տօր :

ՍԵՂՔ բերանոյ նց
և բանք շրթանց նց
* ընկղմին նոքա յամ
բարտանանութեան
իւրեանց :

Յանէծս և ՚ի ստու-
թիւ մատնեացին * ՚ի
կատարածի բարկու-
թիւ սպառեացին և
մի գացին :

Վիտաացեն զի ան-
տիրէ յակոբայ և ամ
ծագաց երկրի :

Վարձցին ընդերե-
կոյս * սովեացին ուն
շունք և շրջեացին
գբաղաքաւ :

Նորա սիրեացին յու-
տել * ապա թէ ոչ
յադեացին տրանջես
ցեն :

Վսինքն , իւրեանց անիծաբա-
նութե և իշոցնատվութեն հա-
մար , և իւրեանց ստութեան և
խաբէութեն համար մատնվին
իշխանաց և դատաւորաց ձեռքն ,
և տանջվին և չարչարվին * և
երբոր աշխարհիս կատարածն հա-
սանի տեսանելով աստուծոյ ցա-
սումն և բարկութիւն փչանան և այլ
չերկին , իբր այլ հրէական օրի-
նօք մարդ չի մնայ , այլ ամէնքն
ահիւ և դողութիւ գառնան ՚ի
ճմարտութի հաւատոյն իմոյ :

Վսինքն , և այն ժամանակն
կուգիտենան , թէ ան չէ թէ
միայն յակոբայ , իբր հրէից ազ-
գին միայն կուտիրէ և հոգաբար
ձութի կանէ , այլ բոլոր աշխար-
հիս ինամբ կուտանի , և կուղա-
սանէ :

Վսինքն , ահա այս էր ինչ ասա-
ցի թէ երբոր երիկուն լինի , իբր
երբոր աշխարհիս վերջն հասանի
հրէից ազգն կուգառնայ իդիսու-
թի ճմարտութե * և սոված
շան նման քո անային հացին կու-
կարօտի , և սուրբ եկեղեցւոյ
միջումն շուրջ կուգայ որ զինքն
հոգևոր կերակրով կշտացնէ :

Վսինքն , նք այստեղ այնտեղ կու-
ցրո՞ւին որ լինի թէ անային քաղ-
ցրութե կերակուրն գտնուեն և
ճաշակեն * բայց թէ որ չի կշտա-

նան ,

նան , և իւրեանց կարօտն չիւց
նուն , Թող իւրեանց Թերաճա
նատուԹԵ և ԹերամտուԹԵն
վերայ տրտնջան :

ԼՂ յսինքն , ես տր տն միշտ և
Տանապաղ քոյ տբ անուննդ օր
հնուԹին և գովուԹին կու եր
գեմ * և կուցնձամ առանձու
ներն քոյ ողորմուԹԵդ վերայ ,
իբր ինձ պարզեաձ ուրախու
ԹԵց և խնդուԹԵցն վերայ :

ԼՂ յսինքն , զերէ դու ինձ խնա
մածու և ապաւէն եղար յարու
ցանելով զիս իմեռելոց * և իմ
նեղուԹԵս և վշտիս միջումն ինձ
յօդնուԹի հասար :

ԼՂ յսինքն , ուստի անդադար
փառաբանելով քո տբ անունդ
սաղմոսերդուԹիւն անեմ քոյ
առաջւդ * զերէ դու իմ ապա
ւէն տն ես , և իմ ողորմած
տն ես :

Իբր , զայս սաղմոսս ինքն դա
նիթ է շարադրեր և անջնջելի
յիշատակ Թողեր քարի վերայ փո
րած գրի նման , որ յետ բազում
Ժամանակաց անցելոց երբոր որ
դին այ դայ յաշխարհ , ճշմարիտ
հաւատացեալքն քի կարդալով
զնա ուսանին զբարերարուԹին
և զողորմուԹին այ :

ԼՂ յս սաղմոսումս կու աղաչէ
մար

ԼՂ օրհնեցից զօրհ
նուԹիս տն * և ցն
ճացայց առանձուց
յողորմուԹԵ քում :

Օ իւրեղեր իմ պաշտ
պան և տուն ապաւի
նի * յաւուր նեղու
ԹԵ իմոյ օգնական իմ :

Իւր սաղմոսս ասա
ցից * տն ապաւէն
իմ , տն ողորմուԹԵ
իմոյ :

Տունք 2Լ :

Սաղմոս գաւթի արձանագիր
ի կատարածի զառանցելոց
Ժամանակաց առուսմանէ , ի
Ժամանակի զի հրձիգ արար
զմիջագէտս ասորոց , և զասո
րեստանս բանայ , և ի դար
ձին հարկանէր յովաբ զէգ
մացիս իձորն աղաից երկոտա
սան հաղաղս :

Սաղմոս ԾԹ :

Լ ծ մերժեցեր և
աւերեցեր զմեզ *
բարկացար և դժաս
ցիս ի մեզ:

Շ արժեցեր զերկիր
և խռովեցուցեր զսա
* բժշկեա՛ զհարո
ւածս սորա, զի
սասանեցաւ:

Յ ուցեր ժողովրդ
եան քում զխստու
թի * և ետուր մեզ
ըմպել զգինի յիմա
րութեան:

մարդարէն զանձ որ իւր զօրացն
և զօրապետացն յօգնութի հա
սանի և յամօթանէ զեդումացիս:
Կամ քս կու աղաչէ զհայրն ան
զի տացէ զօգնութի եկեղեցւոյ
իւրոյ ընդէմ սանդարամետակա
նաց:

Լ յսինքն, տր անձ դու զմեզ
շատանդամ մեր մեղացն համար
յերեսաց ձգեցիր, և մեր զօրքն
աւերեցիր և թշնամեաց կոխան
արարիր * ուղորդ որ արդար դա
տաստանով բարկացար մեզ վր,
բայց այժմ կաղաչեմ զքեզ որ
մեզ դժաս, և յաղթութիւն
տաս ընդէմ մեր երևելի և աներ
և ոյթ թշնամեացն:

Լ յսինքն, դու այլ անդամ այս
երուսաղէմայ երկիրս մեր անի
րաւ և մնասագործ թշնամեաց
ձեռքովն շարժեցիր քակեցիր դո
ղացուցիր և խռովեցուցիր *
բայց այժմ կու աղաչեմ զքեզ,
որ սորա խոցերն բժշկես, և սո
րա ցաւերն փարատես, զերէ
սաստիկ ահն և երկիւղն զինքն
պատերէ:

Լ յսինքն, դու քո ժողովրդ
եանդ շատ դժո՛ւար և անտանե
լի նեղութիւններ ցոյց տուիր *
և մեզ այնպէս դառն փորձանքի
և տառապանքի գինի խմացուցիր

որ զմեր խելքն ցրո՛ւեց, և զմեզ
սրտակոտոր արաւ:

Եւ յսինքն, դու քո անչափ բա
րու թեանդ համար քոյ որդւոյդ
միածնի զսբ խաչն երկիւղած և
անժապաշտ մարդկանց յաղթու
թէ նշան և պայտաղ տո՛ւիր * որ
կարենան փրկվիլ իւրեանց թշնա
մեաց թերահա՛ւատու թէ նետե
րէն և խաբէու թէ աղեղներէն:

Եւ յսինքն, արդ ինչպէս որ քո
սիրելիքդ և քո հա՛ւատարիմ ծա
ռայքդ փրկվեցան իւրեանց թշ
նամեաց ձեռքէն * այնպէս և ս
փրկէ և ազատէ զմեզ քո աջ բաղ
կովդ, և քո ամենակարօղ զօրու
թէդ, և մեր աղաչանացն և խնդր
ո՛ւածոցն ահանջ արաւ և լսէ:

Եւ յսինքն, որ ես տեսանելով
քո օգնուիդ և նախախնամուիդ
յորդորեմ զիս և ասեմ, թէ ան
յերկնից և յիւր սբ աթոռէն խօ
սեցաւ, ինձ յաղթու թի տվեց,
և զիմ թշնամիքն յամօթ արաւ *
ցնճամ ուրախանամ բարձրանամ
և փառաւորիմ * այս սիւքէմայ
երկրիս որ ան ինձ է պատրաստեր
աիրապետեմ, և իմ հալալ ժա
ռանդու թէ նման բաժանեմ, և
իմ հրամանաց և իշխանութե՛ն
հնազանդեցնեմ * և յարկաց հո
վիտն, իբր չաարների ձորն իմ
ըստացած մուլքիս նման չափեմ

և այլ

Եւ տուր երկիւղա
ծաց քոց նշան * զի
ապրեցին յերեսաց
աղեղան:

Որպէս փրկեցան սի
րելիք քո * կեցո՛ւ աջով
քով և լուր մեզ:

Եւ ծխօսեցաւ իսր
բու թէ իւրմէ * ցն
ծացայց բարձր եղէց
* բաժանեցից զսիւ
քէմ * և զհովիտն
յարկաց չափեցից:

Օգոստոս 1896 թ. հունիս 3

Իմ է գաղաթ և
իմ է մանասէ * եփ
րեմ Տզօրիւ գլխոյ
իմոյ:

Յուդայ Թագաւոր
իմ * մովսէ անա
զան յուսոյ
իմոյ:

Յեդովմէ ուղղե
ցից զգնացս իմ * ինձ
այլ ազգիք հնազանդե
ք եղեն:

Ո՛տարցէ զիս 'ի քա
ղաք ամուր * կամ ո՛վ
առաջնորդեացէ ինձ
մինչև ցլեդօմ:

Եւ յայլ երկրներէ ջոկեմ:
Լ՝ յսինքն, ասեմ թէ գաղաթ ու
և մանասէի երկիրն իմ է * այլ և
եփրայիմայ երկիրն որ է 'ի սաս
մանս երուսաղէմայ, իմ գլխոյս
պահապանն է, և ինձ զօրութի
և կարօղութի տո՛ւօղն է իւր քաջ
և արի և հա՛ւատարիմ տղայ մար
դերովն:

Լ՝ յսինքն, յուդայի երկիրն իմ
ամէն երկրներիս և գա՛ւառնե
րիս Թագաւորն է * և մովսէայ
երկիրն իմ յուսոյ անազանն է,
իբր իմ լուսնակերպ հա՛ւգիննման
իմ ձեռքիս է, զէրէ յոյս ունիմ
որ երբոր ուզեմ կարենամ առ
նուլ զնա, և իմ հրամանացն հնա
զանդեցուցանել:

Լ՝ յսինքն, այժմ միայն եդումաց
եցնոց երկիրն որ է 'ի հարաւա
կողմն երուսաղէմայ ինձ դժո՛ւա
րութի կուտայ, բայց յոյս ունիմ
որ քո օգնութիւնդ շուտով իմ ձա
նապարհս և իմ գնացքս դէպ 'ի
յայն ուղղեմ, և զնոսաւս յաղ
թահարեմ և իմ ձեռաց տակն
առնում * զէրէ ինձ քան զնս այլ
ուժեղ այլազգիք և կռապաշտք
հնազանդեք են:

Լ՝ յսինքն, բայց ո՛վ կու տանէ
զիս այն անառիկ բերդն, և այն
ամուր պարսպով քաղաքն * կամ
ո՛վ ինձ յառաջ կու անկանի և

զիս մինչև յեդոմայ երկիրն կու
հասուցանէ:

Լ՝ յսինքն, եթէ ոչ դու տրամ
որ երբեմն զմեզ մեր մեղացն հա
մար երեսաց ձգեցիր * և մեր զօ
րացն հետ ընդէմ մեր թշնամ
եացն պատերազմ չեկիր որ մեզ
օգնութի անէիր:

Լ՝ յսինքն, վասն որոյ կաղաչեմ
զքեզ, այս մեր առաջի կայ պա
տերազմումս մեզ օգնութիւն և
կարօղութիւն տուր * զէրէ ես
քեզ եմ յուսացեր, և դիտեմ
որ փուչ և ընդունայն է՝ այն օգ
նութիւնն և փրկութիւնն որ մար
դի ձեռքով կուլինի:

Լ՝ յսինքն, ինչպէս հանապազ
կասեմ ես իմ զօրագլխացն հետ,
թէ մեք աստուծով կանենք զմեր
զօրութիւնն և յաղթութիւնն *
և նա է որ կու արհամարհէ և
կու փչացնէ զայն մարդիքն որ
մեզ նեղութի կուտան, և զմեզ
կու հալածեն:

Իբր, երբոր օրէնք և մարդարէք
կու կատարվին և քս կու գայ յաշ
խարհ, այն ժամանակն օրհնու
թիւ և գոհութիւ կու ապի այս
սաղմոսս, որ է իմաստութիւն,
այսինքն խորին և խորհրդաւոր:
Լ՝ յս սաղմոսումս կու աղօթի
մարդարէն առ տաճ և շնորհակալ

R r կու

Եթէ ոչ դու տա
որ մերթեցեր զմեզ *
և ոչ ելեր տա ընդ
զօրս մեր:

Տուր մեզ զօգնու
թիւն ինեղութե *
զի ընդունայն է՝ փր
կութիւն մարդոյ:

Լ՝ աստուծով արաս
ցուք զզօրութիւն *
և նա արհամարհեա
ցէ զայնոսիկ որք նե
ղեն զմեզ:

Տուր. 13.

Ի կատարած ընդ օրհնութիւն
իմաստութիւն, սաղմոս
դաւթի:

Սաղմոս. 4.

Իս

Լուր ան աղօթից
իմոց * և նայեաց
յաղօթս իմ:

Դժադաց երկրի կար
դացի առքեղ * մինչ
ի վաստակիլ սրտի
իմոց:

Ի վիմի բարձր արա
րեր զիս * և առաջ
նորդեցեր ինձ * և
իմ եղեր յոյս, և աշ
տարակ հզօր յերե
սաց Թշնամոյն:

Բնակեցայց ի յարկս
քո յաւիտեան * և
ծածկեցայց ընդ հո
վանեալ Թեոց քոց:

կուլինի գողով փախեալ ՚ի ձե
ռացն սաւուղայ և հեռացեալ
յերուսաղէմայ երկրէն:

Սամ դասք արդարոց որք էին ՚ի
դժոխս ազատեցեալք յարութիւն
քի կուաղօթեն և կուգոհանան
զայ:

Լսինքն, տր ան դուքո ամէն
առատ ողորմութեամբդ լսէ զիմ
աղաչանքս * և քո հայրական
գթութեա մեզ նայիր դէպ յիմ
աղօթքս:

Լսինքն, յերկրիս ծայրերէն,
իբր ՚ի խորոց անդնդոց դժոխոց
այնչափ հոգւոց հանելով դէպ
քեզ աղաղակեցի * մինչև որ
սիրտս վաստակեցաւ և նուազե
ցաւ, և ՚ի կարօղութիւն անկաւ:

Լսինքն, դուքո միածին որ
դովդ որ է ճշմարիտ վէմ պատո
նական, զիս ազատեցիր իմ տա
ռապանքէս, և բարձրացուցիր *
և առաջնորդեցիր դէպ ՚ի յեր
կինս * դու ինձ յոյս և աշտարակ
ամուր դարձար իմ Թշնամեաց
երեսին դէմ, իբր ընդէմ բռնու
թէն սատանայի:

Լսինքն, այսու հետեւ մինչև
յաւիտեան կուբնակիմ քոյ տնե
րիդ միջումն, իբր քոյ երկնային
արքայութե միջումն * և կու
ծածկիլիմ քոյ Թեոքի շունքի

տակումն , իբր քոյ անային նա
խախնամութե տակումն , և կու
վայելեմ զանապառ ուրախութի:
Լ՝ յսինքն , զէրէ դու տր ան
միջնորդութե որդւոյ քոյ միած
նի լսեցիր իմ աղօթքիս * և քոյ
երկիւղած ծառայիցդ ինչպէս որ
խոստացեր էիր , յանիտենական
երանութե միջումն ժառանգու
թիւն տունիր :

Լ՝ սինքն , մեր փրկչին և մեր Թա
գանորին քի օրերին վերայ այլ
օրեր անելացուցիր , իբր իւրն
անմահութիւն պարգևեցիր * և
իւր տարոց օրերն յազգաց մինչև
յազգս երկայնացուցիր , իբր իւրն
յանիտենական կեանք պարգևե
ցիր :

Լ՝ յսինքն , ուստի դասք արդա
րոց միշտ կուփառաբանեն զքեզ
քո միածին որդւովդ և կասեն ,
Թէ կայ և կու մնայ յանիտեանս
յանիտենից առաջի հօր այ բազ
մեալ Թագանորն փառաց քս *
և նորա գթութինն ողորմութինն
և խոստմանց ճշմարտութիւնն ,
ով է որ խնդրէ և չի գտանէ :

Լ՝ յսինքն , և ես այսպէս միշտ
յիշելով զքո անչափ բարութիդ
կուփառաբանեմ զքեզ , և քո
սբ անունդ պատուելով սաղմոս
երգութիւն կանեմ յանիտեանս
յանիտենից * և օր ըստ օրէ զիմ

Դու ան լուարաղօ
Թից իմոց * Ետուր
ժառանգութի ոյք
երկնչին յանուննէ
քումէ :

Լ՝ նուրս յանուրս
յանելեր Թագանորի
* ամաց նր անուրս
յազգաց մինչև
յազգս :

Կայ և մնայ յանիտ
եան առաջի այ * ողոր
մութի և ճշմարտու
թի ոյք խնդրեցեն
ինմանէ :

Լ՝ յսայ սաղմոս ասա
ցից անունն քում
յանիտեանս յանիտե
նից * և տաց քեզ զա
ղօթս իմ օր ըստ օրէ :

Ինչպե՞ս արարեց իմ օրերս իդիծումս , սաղմոս դաւթի :

Սաղմոս . ԿԱ :

 այց միայն այ
հազանդ
լեր անձն
իմ * զե՛ր
նմանէ է՛ ինձ համբե
րութիւն :

Նա է՛ անձ իմ և փր
կեց իմ , ապաւնէն իմ
* զե՛մի՛ սատանեցայց
առաւել :

Սինչև յերբ յառ

աղօթքս հաստատուն սրտով քեզ
կուժատուցանեմ :

Իբր զայս սաղմոսս մինչև իմերջն
ասացեր է՛ դաւթի՛ մարդարէն
Իմերայ իդիծումս , այսինքն
վասն անցաւոր աշխարհիս մարդ
կանցն համար , որ այսօր կան և
Ի վաղիւն չեն երևիր , զէրէ
իդիծում անցաւոր թարգմա
նի :

Լյս սաղմոսումն կու յորդորէ
մարդարէն զհոգի իւր հնազան
դիլ աստուծոյ , և ոչ երկնջիլ
Ի փորձութեց :

 յսինքն , բաց թող ո՛վ անձն
իմ այս աշխարհիս
մարդկանց կամքն և
հաճութիւն , և միայն աստուծոյ
օրինացն և պատու իրանացն հնա
զանդիր * զէրէ նորանէ է՛ իմ
համբերութիւնն , իբր նա միայն
ինձ իմ նեղութեան միջումն կու
մոխթարէ և համբերութի կու
տայ :

Լյս յսինքն , նա իմ ըստեղծօղ
անձն է՛ , նա իմ փրկիչն և ապա
ւնէն է՛ * նա չի՛ թողուր որ այս
ուհետե ես իմ թշնամեացն վա
խենամ , և սարսափիմ :

Լյս յսինքն , մինչև յերբ այս
խեղճ

խեղճ մարդիս վերայ կու վազէ ք
և ամենքդ ձեր մտաց մէջն դրե
րէք թէ զիս ըսպանանէք և փչաց
նէք * մի թէ ես ծոված որմ
եմ, կամ թէ փրկիւմ անպէտք
պատ եմ որ դիպչիլն իբաց վայր
անկանիմ:

Եւ յսինքն, տես ո՞վ անձն իմ
թէ իմ թշնամեաց միտքն և դի
տաւորութիւնն ինչ է, նոցա
խորհուրդն այն էր, թէ մէկ
ճար մի գտանէին որ զիմ փառքս
և պատիւս ինձանից հեռացնէին
և զիս մարդկանց առաջ և տնադ
շինէին * Բայց իւրեանց սրտի
ցանկութեանն չի հասանելով,
ծարաւ մնացին, և փուչ և ըն
դունայն տեղ աստ և անդ վազվա
զէցին և զուր աշխատեցան:

Եւ յսինքն, երեսասանց զիս կու
օրհնէին, և լաւ կասէին *
և իւրեանց սրտի միջումն զիս
կու անիծանէին կու բամբասէ
ին, և կու հայհոյէին անիրաւու
թեամբ:

Եւ յսինքն, բայց դու ո՞վ անձն
իմ թող նոցա կամքն և դիտաւո
րութիւնն, և միայն աստուծոյ
հրամանացն հնազանդիր * զէրէ
նա միայն ինձ իմ նեղութեան
միջումն համբերութիւն կու
տայ:

Եւ յսինքն, զէրէ նա է իմ տօրն
և տօհն

նէք իմ մարդոյ սպա
նանել ամենեքեան *
ոպ յորմոյ թիւրելոյ,
և ի ցանկոյ մերժե
լոյ:

Բայց միայն զպատիւ
իմ խորհեցան մերժել
յինէն * և ընթացան
ի ծարաւս իւրեանց

Բերանօք իւրեանց
օրհնէին * և սրտիւք
իւրեանց անիծա
նէին:

Բայց սակայն այ հնա
զանդ լեր անձն իմ *
զի ինձանէ է ինձ
համբերութի:

Օ ի նա է տօհն և

փրկիչ իմ, ապաւինե
 իմ * զի մի՛ սասանե
 ցայց:

Յայ է՛ զօրութի իմ
 և փառք իմ * ան
 օգնութի իմոյ * յոյս
 իմ առ անէ՛:

Յուսացարուք՝ ինա
 ան ժողովք ժողովր
 դոց * սփռեցէք առա
 ջի նր՝ զսիրտս ձեր *
 զի ան օգնական է՛
 մեր յաւիտեանս ժա
 մանակաց:

Սակայն ընդունայն
 են որդիք մարդկան
 * սուտ են որդիք
 մարդկան * և՛ իկշիռս
 իւրեանց մեղանջեն
 * և ինքեանք յունայ
 նութեն իմիասին:

և ան, նա է՛ իմ փրկիչն և ապա
 շինն * նա չի՛ թողուր որ ես այ
 սուհետե իմ երևելի և աներ
 և ոյթ թշնամեացն վախենամ,
 կամ ահ քաշեմ:

Եւ յսինքն, իմ ուժն և կարողու
 թիւնն, և իմ փառքն և մեծու
 թիւնն յայ է՛ * ան է՛ որ ամէն
 իմ խղճութե միջումն ինձ օգնա
 կան և պահապան կուլինի * և
 իմ յոյսս միշտ ան էմ դրեր, և
 ինա միայն էմ ապաւիներ:

Եւ յսինքն, ուստի ո՛վ ժողովք ժո
 ղովորոց, թէ կուզէք որ յամ
 փորձանքէ և նեղութէ ազատիք
 յան յուսացէք * և ձեր սրտի
 խորհուրդն և ցանկութիւնն նր
 առաջին բացէք և յայտնի արա
 ղէք * զերէ ան մեղ օգնական
 և ցանակից է՛ յաւիտեանս յաւի
 տեանց:

Եւ յսինքն, և թէպէտ դիտեմ
 որ առամայ որդիքն միշտ փուչ և
 ընդունայն ցանկութե յետնէ
 են * իւրեանց խօսքն և արար
 մունքն միշտ ստուծենով լի է՛ *
 իւրեանց չափսումն և կշեռքումն
 խաբէութի կանեն, և կումեղան
 չեն ընդէմ այ արդարութեանն
 * և ինչպէս իւրեանց բանն և
 գործն փուչ և անհաստատ է՛,
 այսպէս այլ նց միտքն և դիտանո
 րութիւն փուչ և ընդունայն է՛:

Լ՝ յսինքն, բայց դուք ո՛վ անձա
պաշտ ժողովուրդք զդուշկացէք,
ձեր անիրաւութիւնն և նենգա
գործութիւն մի՛ յուսայք * և մի՛
ցանկանայք թէ այլոց ինչն և ապ
րանքն յափշտակէք * և թէ մե
ծութիւնն և հարստութիւնն
առուի նման այլ ձեզ վերայ թա
փվի, ձեր սրտի սէրն և յօժարու
թիւնն ամենեւին նորա վերայ մի՛
ձգէք, և մի՛ խաբիւք վասն ընչից
և ապրանաց:

Լ՝ յսինքն, մէկ անգամ խօսե
ցաւ անձ, երբ որ օրէնք և պա
տուհիք տուէց ՚ի ձեռն մովսէ
սի մարգարէին * և երկրորդ ան
գամ երբ որ խօսեցաւ ՚ի ձեռն
այլոց մարգարէից, այլվի զնոյն
խօսքն լսեցինք նոցա բերանէն:

Լ՝ յսինքն, և իմացանք որ ամէն
զօրութիւն և կարօղութիւն յայ է
* և գիտացինք որ քո է անձ
ողորմութիւն որ մարդկային սխա
լանացն թողութիւն շնորհես *
և քո է արդարութիւնն որ ան
մարդոյ իւր գործոցն գորայ հա
տուցումն անես:

Իբր, զայս սաղմոսս ինքն դա
ւիթ է շարադրեալ:

Լ՝ յս սաղմոսումն մարգարէն գո
լով յանապատին զիփայի և ո՛չ կա
րելով

ՍԻ՛ յուսայք յանի
րաւութիւն * յափշ
տակութեան մի՛ ցան
կայք * մեծութիւն
թէ առուիւ դայցէ
մի՛ յօժարեցին սիրտք
ձեր:

ՍԻ՛ անգամ խօսե
ցաւ անձ * և երկուս
զայս լուսք:

Յայ է զօրութի *
և քո անձ ողորմութի
* և դու հատուցա
նես իւրաքանչ իւր
լստ գործոց նոցա:

Տ՝ 13:

Սաղմոս դաւթի մինչ դեռ
էր նա յանապատի անդ
՚ի հրէաստանի:

Սաղմոս 46:

Լ՛ճ ան իմ ես առ
քեզ առանձնա առնեմ
* ծարանեցաւ առ
քեզ հոգի իմ քանի
պատիկ ևս և մար
մին իմ:

Որպէս երկիր անա
պատ և անջուր * ուր
ոչ գոյ ինմա ճանա
պարհ:

Լ՛յսպէս ի սուրբս
երևեցայց քեզ * տե
սանել ինձ զգորուիս

րելով գնալ ի տօնախմբութիւն
խորայեւացնոց վասն ահին սանու
ղայ աղօթէ սրտի մտօք առ ան
այլ և անբարեպաշտ քրիստոնէայ
ցանկանալով արքայութեն երկ
նից, աղօթէ առ ան:

Լ՛յսինքն, տր ան ըստեղծող
երկնի և երկրի, և ան իմ, որ
ի մանկութէ իմէ այսչափ շնորք
և բարերարութի արարիր ինձ ես
շուտով առանձնա արթնանալս
ի բաց սրտի մտօք դէպ քեզ կու
գօչեմ * իմ հոգիս ծարան է քոյ
անային միսիթարութեդ, ևս
առանել այս խեղճ մարմինս որ
միշտ կուցանկայ ազատիլ յայս խղ
ճութիւնս, և գալ երկրպագա
նել քեզ քոյ սուրբ տաճարիդ մի
ջումն:

Լ՛յսինքն, ես այս տեղս անշէն
և անբնակ երկիր եմ դարձեր հե
ռանալով ի յընկերակցութէ քո
հաւատացեալ ժողովրդեանդ,
և ամենեկին հոգեւոր ուրախու
թե և միսիթարութե ջուր չկայ
ինձնում * և ճանապարհայլ չու
նիմ, իբր չեմ գիտեր թէ ուր
գնամ, որ ես սանուղայ և իւր
զօրաց ձեռքէն ազատվիմ:

Լ՛յսինքն, արժանի արա՛ դիս
քո ողորմութեդ, որ ես այս փա
փաքանօքս դամ ի քո սուրբ տա

Ճարդ, և քոյ սուրբ տանդ մի
ջուան երեւիմ քոյ առաջւդ, և
քեզ երկիր պագանեմ * և տե
սանեմ մտօք քո ամենակարօղ զօ
րութիդ և քո անային փառքդ:

Եւ յսինքն, զէրէ լաւ է ինձ քո
ողորմութիդ և գթութիդ քան
զիմ այս անցանոր կեանքս * և
լաւ է ինձ որ իմ շրթունքս զքեզ
միայն գովեն և փառաբանեն ու
շիղ մտօք և ուրախ սրտիւ:

Եւ յսինքն, այս դիտանորութիւնս
կուղեմ զքեզ օրհնել և գովել
միշտ իմ կենաց մէջս * և քո սբ
անունդ յիշելով դէպ քեզ բար
ձրացուցանել իմ ձեռքերս, զէ
րէ քեզանից է միայն իմ փրկութիւն
և ազատութիւն յոյսն:

Եւ յսինքն, որ իմ հոգիս քո շնոր
հաց և քոյ երկնային միսթարու
թիւն ճրագունովն և պարարտու
թեւնովն լցվի և կշտանայ * և իմ
բերանս ուրախ և զոնարթ շր
թունքներով զքեզ օրհնէ և փա
ռաբանէ:

Եւ յսինքն, երբեմն երբոր դի
շերն տեղերիս միջումս քո սուրբ
անունդ կու յիշէի, այնչափ կու
քաղցրանայի քո սիրովդ * որ շու
տով առաւօտն կանուխ վերկե
նալս իբաց մտօքս քեզ հետ կու
խօսէի, և զքեզ իբերանունէի:

Եւ յսինքն, զէրէ դու միշտ ինձ

ՏԻ

օղնա

քո, և զփառս քո:

Սաան զի լաւ է ինձ
ողորմութի քո քան
զկեանս իմ * և շր
թունք իմ գովեսցեն
զքեզ:

Եւ յսպէս օրհնեցից
զքեզ իկեանս իմ *
և յանուն քո համ
բարձից զձեռս իմ:

Այ՛ իճարպոյ պարար
տութիւն լցցի անձն
իմ * շրթամբք ցն
ծութիւն օրհնեսցէ
զքեզ բերան իմ:

Օ իթէ յիշէի զքեզ
յանկողնի իմում *
ընդ առաւօտս կան
խեալ խօսէի ընդ
քեզ:

Օ իեղեր իմ օղնա
իւս

Handwritten notes in Armenian script at the bottom of the page, including phrases like 'առաւօտս' (morning) and 'իբերանունէի' (I called).

կան * ՚ի հովանի
թւոց քոց ցնծա
ցայց :

Եւ կն զկնի քո անձն
իմ * և զիս ընկալա
աջ քոիսկ նոքա ինա
նիր խնդրեցին զանձն
իմ :

Սոցեն ՚ի ներքոյ
անդնդոց երկրի *
մատնեացին ՚ի ձեռս
սրոյ , և բաժինք
աղո՛ւեսուց եղիցին :

Թաղա՛ւոր յուսա
ցաւ ՚ի տր * գովես
ցին ամենեքեան ոյք
երդնուն նովաւ *
խցցին բերանք այնո
ցիկ ոյք խօսին զանի
րա՛ւութի :

Տուք . 11 :

օղնական և պահապան եղար *
ես քո թւերիդ շո՛ւաքի տակումն
իբր քո նախախնամութեան տա
կումն անաս և անկասկած կու
ցնծամ և կուրախանամ :

Եւ յսինքն , իմ անձս միշտ հաստա
տուն սիրով քո օրէնքդ և պա
տո՛ւիրանքդ կատարեց , և քեզ
յետնէ եկաւ * և քո աջ ձեռքդ
զիս այնպէս ընդունեց և պահա
նեց , որ իմ թշնամեաց և ատե
լեաց դիտա՛ւորութին որ կու
խնդրէին զիս ըսպանանել , փուչ
եղաւ և ոչնչացաւ :

Եւ յսինքն , ուստի թող իւր
եանց չարութեն գօրայ մանուն
անդնդոց տակն , իբր ՚ի դժոխս
* մատնվին այ բարկութե թրի
ձեռքն , և աղվէսների բաժին
դառնան , իբր սատանայի բաժին
դառնան :

Եւ յսինքն , թաղա՛ւորն իւր տրն
է՛ յուսացեր , իբր դա՛ւիթ յաճ
է՛ յուսացեր * ինչ մարդ որ թա
գա՛ւորի անունովն երդում կա
նէ , իբր ինչ մարդ որ թաղա՛ւո
րին հնազանդ է , գովէ զինքն և
պարծենայ * և խցվի և փակվի
այն մարդկանց բերանն որ նորա
վերայ զուր կասէին , և անիրաւ
տեղ կուգատապարտէին :

Իբր ,

Իբր, զայս սաղմոսս մինչև 'ի վերջն դա՛նիթ մարգարէն է' ասա ցեալ:

Եւ այս սաղմոսումն կուխօսի մարգարէն վասն քի մինչ էր 'ի չար չարանս, և ամ հա՛ւատացեալ քրիստոնեայ կու աղօթէ առ ամ իմէջ վտանգի:

Եւ յսինքն, ո՛վ ամ ամենակարող, ըսէ իմ աղօթքիս քո հայրական գթութե՛դ որ կաղաչեմ առ քեզ այս իմ նեղութե միջումն * և իմ թշնամեաց ահէն և երկկեղէն զիմ անձս փրկէ և ազատէ:

Եւ յսինքն, ծածկէ և պահէ զիս հրէից չար ժողովքներէն * և ազատէ զիս դպրաց և փառիսեցնոց բաղմութենէն որ միշտ անօրէնութի և նենգութի գործելոյ յետնէ են զիս կորուսանէ լոյ համար:

Եւ յսինքն, սրեր են իւրեանց լեզուս թրի նման, որ զիս չարախօսեն և դատապարտեն * և իւրեանց նենգա՛նոր շրթունքների աղեղներն դառն խօսքերի նետերով լարեր են և պատրաստեր են:

Եւ յսինքն, որ գաղտուկ ձգեն և խոցոտեն այնպիսի խեղճ և անմեղ մարդիքն որ սրաւերն ուղիղ է * և կուզեն որ յանկարծ ձգեն

Իկատարած սաղմոս դա՛նիթ:

Սաղմոս . ԿԳ:

Եւ ուր ամ աղօթից իմոց յաղաչել ինձ առ քեզ * յերկկեղէն թշնամեաց փրկեալ զանձն իմ:

Չա՛ծկեսցե՛ս զիս 'ի ժողովոց չարաց * 'ի բաղմութե ոյք գործեն զանօրէնութի:

Ոյք սրեցին ու՛յ սուսեր զլեզուս իւրեանց * լարեցին զաղեղուսս իւրեանց յիս դառնութի:

Չգե՛լ 'ի գաղտնիս այնոցիկ ոյք ուղիղ են սրտիւք * յանկարծակի ձգեսցեն

Դնոսա և մի՛ երկի
ցեն :

Օ, օրացուցին յան
ձինս իւրենց զբանս
չարութե * խորհե
ցան Թագուցանել
ինձ զորոգայթ * և
ասացին ոչ տեսանէ
զայս տր :

Բնեցին զանօրէ
նութի * պատրաստե
ցան ի քննել զքն
նութի :

Սատիցէ այր ի խոր
ութի սրտի իւրոյ *
և բարձր եղիցի ան :

Իւրեանց դառն խօսքերի նե
տերն , որ ինչպէս իւրեանց դի
տանորութիւնն է՝ այնպէս վերա
նորեն զնոսա և ամենւին այ ար
դար դատաստանէն չի երկնչին :
Լ յսինքն , իւրեանց սրտի մի
ջուռն զանազան չար խորհուրդ
ներն և չար խօսքերն անեղացու
ցին և հաստատեցին * և խորհ
ուրդ արարին որ ինձ Թալաք սար
քեն * և իւրեանց մտքումն այն
պէս կարծեցին Թէ ան չի տեսա
ներ իւրեանց մտածմունքն և
արարմունքն :

Լ յսինքն , իւրեանց միջուռն
անօրէն խորհուրդ և քննութի
արարին * և զիւրեանք պատրաս
տեցին որ այլոց սրտի քննութիւն
այլ քննեն , իբր հողւոյն սրբոյ
խորին խորհուրդն , և սրբոց
մարգարէից ծածուկ ասմունքն
այլ քննեն որ իւրեանց ընդէմ
խօսողացն հեշտ և անաս ծուռ
մեկնութե կարենան պատասխա
նի տալ :

Լ յսինքն , բայց Թէ մէկ մարդ
մի ուղիղ սրտիւ զիւր միտքն բա
րակացնէ , և իւր սրտի միջուռն
խորուկ միտք անէ * կու իմանայ և
կու զարմանայ Թէ որչափ բարձր և
անհասանելի է՝ այ խորհուրդն
և իմաստութիւն մարդկային խոր
հրդոցն հետ իրուր ձգելով :

Լ՝ յսինքն, նորա որչափ որ զուր
չարախօսութիւն և անիրաւ հայ
հոյութիւն արարին, իւրեանց
գլուխն եկաւ, ինչպէս որ երա
խայից ձգած նետերն յետ դառ
նալով իւրեանց խոց կուլինի *
նց լեզուներն տկարացաւ կապ
վեցաւ և պապանձեցաւ, տեսա
նելով քո ըսքանչեւագործութիւն
որ զիս իմ չարչարանօքս և յարու
թիւն փառաւորեցիր և բարձրա
ցուցիր * և ինչ մարդ որ նայե
ցաւ և տեսաւ նոցա կորուստն
և նոցա կործանումն, զարմացաւ
հիացաւ և ապշած մնաց իւր սրտի
միջումն:

Լ՝ յսինքն, և ամէն մարդ ըսկաւ
յայ վախել, և նորա փրկագոր
ծութիւն որ արար իւր միածին
որդւոյն ըսկաւ պատմել և քա
րողել մարդկան * և նորա մեծա
մեծ և հրաշալի արարմունքն միտք
արաւ և իմացաւ:

Լ՝ յսինքն, ուստի որդին այ
տրն մեր յս քս արդարն և ան
մեղն կուրախանայ տերամբ իյեր
կինս անմահական փառօք, և կու
յուսայ իւր հօր ամենակարօղ զօ
րութիւն * և ինչ մարդ որ ուղիղ
սրտով հաւատացեր է ինա, նր
անունովն զինքն կուգովէ և կու
պարծենայ աստ և ի հանդերձե
լումն:

ԻԷՐ

Ն ետք տղայոց եղեն
վերք նոցա * տկարա
ցան ի նոսա լեզուք
նոցա * և խռովեցան
ամենեքեան ոյք հայ
էին ընդ նոսա:

Երկեաւ ամ մարդ
ի պատմել զգործս
այ * և զարարածսնր
ի միտ աւին:

Ուրախ եղեցի ար
դար ի տր և յուսա
ցի ինա * նովաւ գո
վեսցին ամենեքեան
ոյք ուղիղքեն սր
տիւք:

Տ ունք: 10

Ինչպատարած սաղմոս դաւթի
երգ երեմայի, և եղէկէլի,
և ժողովրդեանն յորժամ
ի պանդխտութիւնսն կա
մին ելանէլ:

Սաղմոս. ԿԴ.

Եղ վայելէ
օրհնութիւն
ւնձ ի սիրոն
* և քեզ
տացին աղօթք յերու
ռաղէմ:

Լուր աղօթից իմոց
* զի առ քեզ ամ
մարմին եկեսցէ:

Իբր, զայս սաղմոսս ինքն դաւթ
մարգարէն է՝ ասացեր, որոյ խոր
հուրդն կուկանորիւ երբոր օրէնք
և մարգարէք կուվերջանան, և
քս կուգայ յաշխարհ:

Լսա սաղմոսումն կաղաչէ մար
գարէն զքս իբերանոյ բոլոր մարգ
կային ազգիս վասն փութացու
ցանելոյ զդարձումն հեթանոսաց,
այսինքն կուապաշտից ի ձեռն մար
գեղութիւն իւրոյ:

Սսինքն, քեզ կուվայելէ
տր ամ օրհնութիւն և
գովութիւն քոյ նոր սիո
նի միջումն * և քեզ կուապաշա
ճի, որ քոյ հոգեւոր երուսաղէ
միդ միջումն, իբր քոյ սուրբ եկե
ղեցնոյդ միջումն աղօթք և երկր
պագութիւն մատուցանեն քեզ
մարդիք հոգւով և ճշմարտու
թեամբ:

Լսսինքն, վասն որոյ կաղաչեմ
զքեզ ըսէ իմ աղօթքիս, և քո
շնորհք և ողորմութիւնդ սփռէ և
տարածէ ի վերայ աշխարհի * որոջ
միայն հրէայք, այլ և ամ մարմին
դէպքեզ գայ, իբր ամ ազգք և
ազինք դաւանան ի յամապաշտու
թիւն և ի պաշտութիւն ճշմարտու
թեան:

Լսա

Լ՝ յսինքն , և Թէպէտ անօրէն
դիւնաց բանքն և խօսքն մեզ վր
զօրացան և ուժեղացան , և շատ
մարդիք յաղթահարեցին , և քոյ
անձաշտութեան ճանապարհէն
հեռացուցին և մոլորեցուցին *
բայց դու քո անձային դժուութե
նովդ մեր ամբարշտութիւն քանէ
և քո ցանկալի և փափաքելի փր
կութիւնդ որ պիտիս անել ազդի
մարդկան քո մարդեղութիւնդ ,
մի՛ յետացներ :

Լ՝ յսինքն , երանի այն մարդկանցն
որ դու յանձնեցի ընտրելու ես ,
և ընդունելու ես * զէրէ նոքա
կուբնակին քոյ երկնային գանձի
ներիդ միջումն , իբր քոյ սուրբ
արքայութե միջումն :

Լ՝ յսինքն , յոյս ունիմք որ մեք
այլ քո ընտրեալ ծառայիցն հետ
լցվինք և կշտանանք քոյ երկ
նային տանդ բարութեն , իբր քո
անձային անսովորութեանովդ * զէրէ
քո տաճարդ , իբր քո երկնային
առաջաստդ սուրբէ , և այնպէս
զարմանալի է արդարութիւնդ , որ
ամենեւին անիրաւութիւն չի եր
և իր իւրնում , ըստ այնմ ոչ մտցէ
անդ ամ չարակամ և պիղծ և
ստութի :

Լ՝ յսինքն , ուստի կաղաչեմք
զքեզ ով անձ փրկիչ մեր , որ մեր
խնդրումածքն լսես * զէրէ երկ

րիս

Լ՝ անք անօրինաց զօ
րացան իմերայ մեր *
զամբարշտութիւն մեր
դու քանեացես :

Լ՝ րանի զոր ընտրե
ցեր և ընկալար * և
բնակեացին ի դա
ւիթս քո :

Լ՝ ցցուք մեք ի բա
րութիւն տան քոյ *
սուրբ է տաճար քո
սքանչելի արդարու
թեամբ :

Լ՝ ուր մեզ անձ փրկիչ
մեր * յոյս աւենայն
ծագաց երկրի , և

որ ՚ի ծով հեռի:

Ո՛ր պատրաստէ զլե
րինս զօրութիւն իւրով
* և զգեցեալէ՛ զզօ
րութիւն:

Ո՛ր խռովեցուցանէ
զմեծութիւն ծովու *
և զձայն ալեաց նորա
ցածուցանէ:

րիս ամէն բոլորքներին, և բո
վանդակ ծովի միջի եղած հեռա
նոր կողմներին յոյսն դու ես,
իբր բովանդակ երկրիս բոլորքնե
րումն բնակող քրիստոնէից, և
այս ծով աշխարհիս միջումն եղող
հաւատացեալ ժողովրդոց յոյսն
դու ես:

Եւ յսինքն, զէրէ ո՛վ է՝ որ կու
պատրաստէ սարերն իւր զօրու
թեւովն, իբր ո՛վ է՝ որ կուզար
դարէ առաքեալքն իւր երկնային
զօրութեն, և նոցա գիտութի
ւ ընթանցելագործութիւն անելոյ
կարօղութի կուտայ, եթէ ոչ
դու * կամ ո՛վ է՝ որ զգեցեր է
զզօրութիւն և կարօղութիւն,
եթէ ոչ դու որ ունիս զիշխա
նութիւն յերկինս և յերկրի, և
ամ արարածք քեզ երկիր կուպա
գանեն:

Եւ յսինքն, ո՛վ է՝ որ կուխու
մեցուցանէ և կու ալեկոծէ ծո
վի մեծութիւնն, իբր ո՛վ է՝ որ
նոր լսած անետարանի քարոզու
թեն այս ահագին ծովու աշխար
հիս զանազան ազգերն կուշիո
թացնէ, և կուգայթակղեցնէ,
եթէ ոչ դու * կամ ո՛վ է՝ որ
նոյն ծովու աշխարհիս ալեաց
ձայնն կուցածացնէ, եթէ ոչ
դու, որ շուտով քո հոգւոյդ
սրբոյ շնորհքն բոլոր աշխարհս

կու

կուխաղաղեցուցանես դարձու
ցանելով զիւրեանք ՚ի գիտութի
ճշմարտութեան:

Լ. յսինքն, կուսապաշաներն լսե
լով քոյ առաքելոց քարոզութիւն
կուղարմանան կուսապշին և կու
խոովին * և բովանդակ երկրիս
վերայ բնակող մարդիքն տեսանե
լով նոցա արարած նշանքն և ըս
քանչեւիքն կուվախեսնան քեզա
նից, և զքեզ ճշմարիտ որդի այ
և անձ ճշմարիտ կուդանանին:

Լ. յսինքն, քո անեստարանական
ճշմարտութե արեգակն տեսանե
լով մարդիք Թէ առանձնեան
իւր ելանելոյ տեղն, և Թէ երկկ
վան իւր մտանելոյ տեղն, իբր Թէ
յարևելս և Թէ յարևմուտս, պի
տի ցնծան և զո՛ւարձանան * զէ
րէ հայեցար անային գթովդ հո
ղեղինացն վերայ, և հարբեցու
ցիր զիւրեանք քոյ երկնային գի
նովդ, և զանազան շնորհաց պար
զեներով առատացուցիր հարս
տացուցիր և մեծացուցիր զնս:

Լ. յսինքն, այ դետն լցվեցաւ
ջրով, իբր հօգին սբ իւր եօթն
արփեան շնորքն սկսաւ առատա
պէս հեղուլ արարածոցս վերայ
* և դու ինչպէս որ յանխտենից
խօստացեր էիր, քո կենարար մար
մինդ հողեղինաց կերակուր պա
տրաստեցիր * զէրէ այսպէս է՝

Եւ ճշմա

Խ ուովեսցին հեթա
նոսք * և երկիցեն
բնակիչք երկրի ՚ի
նշանաց քոց:

Յ ելա առանձնու և
ընդ երեկոյս զո՛ւար
ձացին * հայեցար
յերկիր արբեցուցեր
զնա, և բազում արա
րեր զմեծութիւն
նորա:

Գետն այ լի եղև
ջուրք * պատրաստ
արարեր զկերակուր
նորա * զէ այսպէս
է պատրաստութի:

Խբ

Օ՛ աղօս նորա ար
բեցուցեր * և բա
զում արարեր զար
մատ նորա:

Ղօցողէլ նո՛ր զո՛ւարթ
եղեցի բոյս նորա *
օրհնեցի պսակ տար
ւոյ քաղցրութե քոյ

Ղաշտք քո լցցին պա
րարտութե * պարար
տասցին գեղեցկու
թիք անապատի:

Ճմարիտ պատրաստութիւնն որ
զմարդիք անմահական կենացն
մասնակից կանէ:

Լ՝ յսինքն, երկրիս աղօսներն,
իբր առուններն գինովացուցիր,
իբր եկեղեցւոյ եպիսկոպոսունքն
և քահանայքն հոգւոյն սրբոյ
շնորհօքն լցիր և զարդարեցիր * և
նորա արմատիքն, իբր զծառն և
զձուղն շատացուցիր, իբր նորա
ծին քրիստոնէայքն նոցա քարո
զութքն և շնորհաբաշխութքն
բազմացուցիր և առատացուցիր
ի վերայ երկրի:

Լ՝ յսինքն, երբոր այ գետն կու
րսկսանի ցողէլ, նորա բոյսքն կու
կանանչանան և կու զո՛ւարթանան
իբր երբոր հոգին սուրբ կու ըս
կսանի անձրևի նման կաթկաթել
ի վերայ արարածոցս, նորածին
քրիստոնէայքն կու պայծառանան
առաքինութեք և բարի գործ
ովք * և այսպէս կու օրհնվի
քոյ քաղցրութե տարւոյ պսակն,
իբր այսպէս օրհնութե և փառա
բանութե կու լցվի և կու առա
տանայ քոյ քաղցր մարդեղութե
ժամանակի լըումն և կարտարումն:

Լ՝ յսինքն, քո դաշտերդ կու
լցվին պարարտութե, իբր զանա
զան քրիստոնէից ազգերն, ինչ
տեղ որ քո առաքեալքդ աւետա
րանական Ճմարտութեան սերմն

ցաներ են , քոյ սուրբ հոգւոյդ
շնորհաց ջրովն արբենալով կու
պարարտանան և պողաբեր կու
լինին * և անապատի սիրունու
թիւնն կուպարարտանայ , իբր
հեթանոսաց և այլազգեաց միջի
եղած բարի և ընդունակ մար
դիքն կուպայծառանան քրիստո
նէական բարեգործութեամբ և
առաքինութիւն :

Եւսիւքն , բլուրներն ուրախու
թիւն և ցնծութի կուզգենուն
իբր այն մարդիքն որ կատարեալք
են առաքինութիւն , այլոց բարե
գործութիւն և անպաշտութիւն
տեսանելով կուցնծան և կուրա
խանան * և ոչխարների առա
ջէն գնացող զօջերն բրթով
կուլցվին , իբր առաջնորդք և
իշխանք սրբութիւն և առաքինու
թիւն կուզարդարվին :

Եւսիւքն , ձորամէջ տեղերն և
հով տեղերն կու առատանան
ցորենով , իբր հեզ և խոնարհ և
պարզամիտ մարդիք ընդունելով
զսերմն քարոզութե կենաց բա
նին , իւրեանց բարեգործութե
պտուղն կու շատացնեն * և
ամէնքն միաբան կու աղաղակեն ,
կու օրհնեն և կու փառաբանեն
զան :

Եւսիւքն զցնծութի
զգեցցին * և զգեց
ցին խոյք մաքեաց :

Հովիտք բազում ա
րասցեն զցորեան *
աղաղակեսցեն և օրհ
նեսցեն :

Տունք: 16.

Ինչպիսիք զաւթի սաղմոս
յարութէ:

Սաղմոս. ԿԵ:

Լ զաղակեցէք առ
անձ անձ երկիր * սաղ
մոս ասացէք անուն
նր * և տուք զփառս
օրհնութեանր:

Լ ասացէք այ, ոպ զի
ասեղ են գործքքո *
իբազում զօրութե
քում ստեցին քեզ
Թշնամիք քո:

Իբր, զայս սաղմոսս մինչև ի
վերջն դաւիթ մարգարէն է ասա
ցեր վասն յարութե, բայց ոչ
վասն յարութեան մեռելոց մար
մնով, այլ վասն յարութե մե
ռելոց հոգւով, իբր վասն դարձ
ման մեղանորաց, ազատեցելոց
ի գերութեն սատանայի:

Լ յս սաղմոսումն շնորհակալ կու
լինի մարգարէն զայ կամ վասն
իւր, և կամ իբերանոյ արդարոց
գորով ազատեցեալ ի վտանգէ:

Լ յսինքն, աղաղակեցէք ուրախ
սրտով դէպ առ անձ որչափ որ
այս երկրիս վերայ բնակող մար
դիք կայք * միշտ նորա սուրբ
անունն յիշելով սաղմոս ասացէք
* և նմա օրհնութեան փառք
տունէք, իբր նորա ողորմութիւն
և բարերարութիւնն յայտնելով
զանազան ազգերի միջումն, իւր
օրհնութիւն և գովութիւն առատա
ցուցէք սփռեցէք և աճեցուցէք:

Լ յսինքն, ասացէք այ հաստա
տուն սրտով, Թէ ար անձ ինչ
պէս զարմանալի և հիանալի է քո
գործքդ * որ դու քո երկայնա
մտութեդ կու ներես և կու համ
բերես, որ քո Թշնամիքդ ընդէմ
քոյ ամենակարօղութեդ խաբե
փայութի կանեն, իբր ինչպէս

կուներես, որ կեղծաւոր և թե
րահաւատ մարդիք քո ամենակա
րօղ զօրութիւնդ տեսանելով,
կու իշխեն քո առաջևդ խաբե
փայութի անել, երեսահանց
զքեզ կուպաշտեն, և սրտահանց
զքեզ կուրանան:

Լ յսինքն, դու արժանի ես որ
ամ հողածին մարդ քեզ հոգ
ւով և ճշմարտութեւ երկիրպա
գանէ * քո անչափ բարերա
րութիդ խոստովանելով սաղմոս
երգութիւն անէ, և քո ամենա
մեծ անուանդ յիշելով ահիւ և
դողութեւ սաղմոս ասէ:

Լ յսինքն, արդ ո՞վ հողածին
մարդիք եկէք և տեսէք այ մեծա
մեծ գործքերն * և միտք արա
րէք թէ ինչպէս զարմանալի և
հիանալի խորհրդներով են արա
րած, որ կուգերազանցեն զամ
բատեղծեալ խորհուրդ և զիմաս
տութիւն մարդկան:

Լ յսինքն, ո՞վ է որ կարմիր ծովն
ցամաքեցոյց * և խորայեւացնոց
ազգն ցամաք ոտքով յորդանան
դետն անց կացոյց:

Լ յսինքն, այնպիսի հրաշալի բա
ներն յիշելով ուրախանանք և ցն
ծանք մեք աստուծով * զէրէնա
է որ իւր ամենակարօղ զօրութեւ
կուտիրէ բոլոր աշխարհիս իսկզ
բանէ մինչև յաւտենս յաւիտնից

Լ մենայն երկիր եր
կիր պագցեն քեզ *
սաղմոս ասացենք քեզ
և սաղմոս ասացեն
անուն քում:

Ե կայք և տեսէք
զգործս այ * ո՞վ զի
ահեղ են խորհր
դովք քան զամ
որդնոց մարդ
կան:

Ո՞ր դարձոյց զծովն ի
ցամաք * և ընդ դետս
անցին ոտանաւորք:

Լ նդ ուրախ եղի
ցուք մեք ինա * որ
տիրէ զօրութեամբ
իւրով յաւիտենից:

Լ՝ չք նորա ի հեթա
նոսս հային * ոյք
դառնացուցին զնա
մի՛ բարձրացին յան
ձինս իւրեանց :

Օ րճեցէք հեթա
նոսք զձ՛մ մեր * լսե
լի արարէք զձայն օրհ
նութե նորա :

Լ՝ յն որ եդ զանձն
իմ ի կեանս * և ոչ
եա զդողութի ոտից
իմոց :

Փորձեցեր զմեզ ձ՛մ
և քննեցեր * ունի
քննի արծաթ :

Լ՝ յսինքն , նր գթած աչքերն
հեթանոսաց և կռապաշտից վր
կուհային , որ ազատեն զիւրեանք
ի գերութենէն սատանայի , և
դարձուցանեն ի գիտութի ճշ
մարտութե * և հրէայք որ դառ
նացուցին և զայրացուցին զնա
ատելով զիւր որդին միածին չի
պարծենան և ասեն , թէ մեք
միայն ենք ճշմարիտ ձ՛մապաշտք
և որդիք արքայութե :

Լ՝ յսինքն , դուք ուրեմն ով
կռապաշտք արիացէք և զօրացէք ,
և ուղիղ սրտով օրճեցէք զտրն
մեր և զերկնի և զերկրի ըստեղ
ծօղ ձ՛մն * և նորա օրհնութե
և դովութե ձայնն յայտնի արա
րէք և քարոզեցէք ձ՛մ աշխարհի :

Լ՝ յսինքն , այն որ զիմ անձս ի
մահունէ և զանազան փորձանք
ներէ ազատեց , և կենդանութե
միջումն զիս հաստատեց * և չե
թող որ իմ ոտքերս դողայր , իբր
չեթող որ ես այնչափ վտանգնե
րի միջումն իմ թշնամեացն վախե
նայի , և իւր ձ՛մային օգնութեն
և ողորմութեն յուսահատէի :

Լ՝ յսինքն , դուք տր ձ՛մ զմեր
հաւատոյ հաստատութին փոր
ձեցիր և քննեցիր իձեռն այլադ
գեաց և անհաւատից , մեզ զա
նազան նեղութի և վիշտ ապրով
* ինչպէս սոկերիչն կու փորձէ

և կու

և կուժաբրէ զարծաթն կրակով:
 Լ՝ յսինքն , դու զմեզ զանա
 զան որոգայթների , իբր զանա
 զան թալաքների մէջ ձգեցիր
 մատնելով իձեռն այլազգեաց և
 կռապաշտից * մեր քամակին վե
 րայ անտանելի վշտերի և տառա
 պանքների բեռն բարձիր * և
 զմեզ այնպէս կոտոր ձգեցիր , որ
 անհաւատ և անխղճմտանք մար
 դիք մեր գլուխն կոխատելով անց
 կացան :

Լ՝ յսինքն , մէք զանազան փոր
 ձանաց հուրն , և զանազան տա
 ռապանաց ջուրն անց կացանք ,
 իբր ոմանք կրակով այրվեցանք և
 ոմանք ջրով խեղդվեցանք իձեռն
 անհաւատից վասն սիրոյ քոյ սբ
 հաւատոյդ , և զմեր անցաւոր
 կեանքն մարտիրոսութեմ վճարե
 ցինք * և ի վերջն դու զմեզ քո
 ողորմութեմ ազատեցիր , և հան
 դիստ տեղ հանեցիր , իբր քոյ սբ
 արքայութեդ արժանի արարիր և
 հանգստացուցիր :

Լ՝ յսինքն , ուստի շնորհակալ
 լինելով քեզանից կուժմտանեմ
 քո տունդ , իբր ի քո սուրբ եկե
 ղեցիդ պատարագներով և ըն
 ծացներով * և այն ուխտերն որ
 իմ նեղուէս իմ վշտիս և իմ չար
 չարանացս միջումն իմ շրթունքս
 խոստացեր են , և իմ բերանս խօ

սեցե

Իջուցեր զմեզ յորո
 գայթ * և եդիր զնե
 ղուի ի թիկունս մեր
 * և անցուցեր զմար
 դիք ի վերայ գլխոյ
 մերոց :

Լ՝ նցաք մէք ընդ
 հուր և ընդ ջուր *
 և հաներ զմեզ ի
 հանգիստ :

Ստից ի տուն քո պա
 տարագօք * տաց քեզ
 զուխտս իմ զոր խոս
 տացանք քեզ շրթունք
 իմ , և զոր բերան իմ
 խօսեցաւ ի նեղու
 թեան :

Օղջակէզս զուղ
 զալիցս մատուցից
 քեզ * խոյովք և խն
 կովք * և քեզ մա
 տուցից զուարակս
 և նոխազս :

Եւ կայք լուարուք
 ինձ * և պատմեցից
 ձեզ ամենեքեանոյք
 երկնքից յայ, զոր ինչ
 արար անձին իմոյ :

սեցերէ, քեզ կուհատուցանեմ,
 իբր զիմ հոգիս և զիմ մարմինս
 ուղիղ սրտիւ քեզ կուընծայեմ:
 Լսինքն, և ինչպէս որ դու
 մեզ օրինակ տալոյ համար հրա
 մայերես իձեռն մովսէսի, քեզ
 անարատ և գէր մատաղներ մա
 տուցանեմ, իբր զիմ հոգիս և
 մարմինս բարեգործութեամբ և
 առաքինութիւն զարդարեմ և քեզ
 ընծայ տամ * զօջերով և խնկե
 րով, իբր զսբ առաքեալս որք են
 քի ճշմարիտ զօջերն և սուրբ եկե
 ղեցնոյ իշխանքն, անուշահոտ
 աղօթից խնկօք քեզ բարեխօս
 ձգեմ * և քեզ եզներ և այծեր
 մատուցանեմ, իբր զեպիսկոպոսս
 և զքահանայս որք եզների նման
 կուվարեն և կուսերմանեն զայ
 այգին, իբր զսբ եկեղեցին իւր
 եանց քարոզութեամբ և բարի օրինա
 կովն քեզ միջնորդ անեմ, այլև
 զայծերն, իբր զմեղանորս որք
 զղջմամբ և ապաշխարութիւն ար
 դարացեալք և սրբեալք են, քեզ
 ընծայ մատուցանեմ:

Լսինքն, եկեք ով բարեպաշտ
 և երկիւղած հաւատացեալք լսե
 ցէք ինձ * որ պատմեմ ձեզ, թի
 որչափ բարերարութիւն և շնորք
 արաւ աստուած իմ անձինս, փր
 կելով զիս ի մեղաց և ի գերութե
 նէնէն սատանայի, և արժանա

Հորեւով իւր սուրբ և երկնային
արքայութեն:

Մօսիսն , ես ամ նեղութե
միջումն իմ մտաց բերանովն դէպ
առ նա գոչեցի և աղաղակեցի *
և իմ լեզունովս զիւր սբ անունն
ուղիղ սրտիւ փառանորեցի և
բարձրացուցի իմէջ հաւատացե
լոց:

Մօսիսն , Թէ որ ես իմ սր
տումն , կամ իմ խղճմտանքումն
մէկ մեղք մի , կամ մէկ Թերա
հաւատութե գործք մի տեսա
նէի * մի Թէ ար ամ երեսպաշ
տութի կանէր և կուլսէր մի ինձ
քան լիցի , այլ նախ զիմ մեղքս
ի ձեռն խոստովանուե լուացի ,
և զիմ խղճմտանքս սրբեցի , և
ապա մաքուր սրտիւ առնա աղօ
թեցի:

Վարձեալ , Թէ որ ես մէկ մե
ղաց համար , կամ մէկ չար դի
տանորութե համար աղօթի
առ ամ , որ ինձ աջողութիւն
տայր այն բանումն * մի Թէ ամ
կուլսէր մի ինձ , քաւ լիցի , այլ
միշտ բարի գործոց համար , և իմ
հողէոյս փրկութեն համար աղօ
թեցի առնա:

Մօսիսն , վասն որոյ լսեց ամ
իմ աղօթիցն և իմ պաղատանացն
* և իմ խնդրունածոց ձայնին
նայեցաւ , և ողորմեցաւ ինձ

Vu

Իւր

Մ առ նա բերանով
իմով կարդացի * և
բարձր արարի զնա լե
զունաւ իմով:

Օ մեղս Թէ տեսա
նէի ի սրտի իմում *
մի Թէ լուիցէ ինձ
ար:

Ս Ի այսորիկ լուաւ
ամ * և նայեցաւ
ի ձայն խնդրունա
ծաց իմոց:

Իսգ

Օրհնեալ է անոր ոչ
ի բացեայ արար զա
ղօթս իմ * և ոչ զո
ղորմութի իւր յինչն:

Տուր. 19.

Իկատարած ընդ օրհնութիւնս
սաղմոս երգոց:

Սաղմոս. 42.

Եւ ողորմեաց մեզ
և օրհնեալ զմեզ * եր
և եցո՛ զերեսս քո ի
մեզ և ողորմեաց
մեզ:

Ճանաչել յերկրի ըզ
ճանապարհս քո * յա
ղինս ան զիրկու
թիւս քո:

Իւր անային գթութեամբն:
Եւ յսինքն, օրհնեալ է անոր
մինչև ցայսօր զիմ աղօթքս դէն
չի՛ ձգեց * և զիւր ողորմութիւնս
և գթութիւնս բնաւ ինձանից չի՛
հեռացոյց:

Իբր, զայս սաղմոսս ի ընանիլ
օրինաց և մարդարէից և ի գալն
քի յաշխարհ, երգել պարտին
հաւատացեալք օրհնելով զան:
Եւ յս սաղմոսումս կաղաչէ մար
դարէն զան վասն գալստեանն
քրիստոսի և դարձման հետանո
սաց:

Եւ յսինքն, անոր ան խղճա՛ մեզ
և օրհնէ զմեզ ի ձեռն որդւոյ
քոյ միածնի, աղատելով զմեզ
յանիժիցն ադամայ * քո աստուած
ային երեսդ քոյ փառաց ճառա
գայթն, և քոյ հովթեդ նկարա
գիրն, իբր զան մեր յս քո, մեր
միջումս մարդկային կերպարան
քով երևեցուր, և նորա ան
ային անօրէնութբն մեզ ողորմիր
և մեր մեղացն թողութի շնորհէ:
Եւ յսինքն, որ հողեղէն մարդիք
նր աւետարանական քարոզու
թբն քո անային օրինաց և պա
տուհրանաց ճանապարհն ճանա
չեն * և ամենայն ազգ և ազինք
քո փրկութիւնդ տեսանեն և

Ուրախանան հոգւով:
 Լ՝ յսինքն, հրէից ժողովուրդքն
 թողուն իւրեանց կուրուծին և
 կամապաշտութին, և զքեզ ու
 ղիզ սրտով ամ խոստովանին *
 և հեթանոսաց ժողովուրդքն հե
 ռանալով 'ի կուապաշտութենէ
 զքեզ միայն ճշմարիտ ամ դա
 ճանին, և քեզ հոգւով և ճշմար
 տութիւն երկիր պագանեն:

Լ՝ յսինքն, և միաբան ուրախա
 նան և ցնծան ամ աղբ և աղինք
 քոյ անչափ ողորմութեդ և քոյ
 անքննելի արդարութեդ վերայ
 * զերէ դու իձեռն որդւոյ քոյ
 միածնի կուդատես քո հաւատա
 ցեալ ժողովուրդդ ուղիղ դա
 տաստանով, և հողածին աղբի
 մարդկան ճանապարհ ճշմարտու
 թե կուցուցանես, և դէպ 'ի
 յերկինս կու առաջնորդես:

Լ՝ յսինքն, դու չի՛ս թէ միայն
 հրէից ամն էս, այլ և հեթա
 նոսաց արն և ամն էս ուստի չի՛
 թէ միայն հրէից ժողովուրդքն
 զքեզ ամ կուխոստովանին * այլ
 և ամ ժողովուրդք հեթանոսաց
 զքեզ ճշմարիտ ամ կու դաճա
 նին:

Լ՝ յսինքն, զերէ կոյսն մարիամ
 երկիրն ամէնօրջնեալ պաղաբե
 րեցաւ, և մեզ անմահութե պա
 ուղ տվեց * և այն պաղոյ միջնոր

Խ ոստովան եղիցին
 առքեզ ժողովուրդք
 ամ * խոստովան եղի
 ցին առքեզ ժողո
 վուրդք ամ:

Ուրախ եղիցին և
 ցնծացեն աղինք *
 զի դու դատես զժո
 ղովուրդս յուղղութե
 և աղբաց երկրի դու
 առաջնորդ ես:

Խ ոստովան եղիցին
 առքեզ ժողովուրդք
 ամ * խոստովան եղի
 ցին առքեզ ժողո
 վուրդք ամ:

Երկիր ետ զպառուղ
 իւր * և օրջնեաց
 զմեզ ամ ամ մեր:

Լճ մեր օրհնեսցէ
զմեզ * և ինմանէ
երկիցեն ամ ծաղփ
երկրի:

Տողք: 7.

Ի հասարած դաւթի սաղ
մոս երգոց:

Սաղմոս. 46:

Յարիցէ ամ *
և ցրո՛ւեցին
ամ թշնամիք
նորա, փախի
ցեն ատելիք նորա
յերեսաց նր:

Ո՞վ պակասի ծուխ
պակասեցին * ո՞վ
հալի մոմ առաջի հրոյ
այնպէս կորիցեն մե
զա՛նորք յերեսաց նր:

Դու՛թքն օրհնեց զմեզ հայրն ամ
որ մեր ճշմարիտ ամն է:

Լճսինքն, և այսուհետեւ միշտ
իւր ամային օրհնութիւն մեզ վր
կուպահէ * և բոլոր աշխարհիս
ծայրերի բնակող մարդիքն նորա
նէ կուվախեն և կուերկնջին, և
զնա ճշմարիտ ամ և տր երկնի և
երկրի կուխոստովանին:

Իբր, զայս սաղմոսս կու երգէ
դա՛ւթ ոչ վասն իւր ժամանա
կին, այլ վասն ժամանակի դա
լստեանն քի:

Լճս սաղմոսումս կուխօսի մար
դարէն վասն յարութեն քի և
եկեղեցւոյ նորա և վս քարոզու
թեան առաքելոցն:

Մսինքն, կու յարի քս ամ
ի մեռելոց անմահա
կան փառօք * և իւր
երևելի և աներևոյթ թշնամիքն
կուցրո՛ւին և իւր ատելի հրէայքն
յիւր երեսաց պայծառութենէն
կուփախջին, և ամային փառացն
կարօտ կումնան:

Լճսինքն, ինչպէս որ ծուխն
կուպակասի և աներևոյթ կուլի
նի, այնպէս կուպակասին և կու
փչանան մեզա՛նորք * և ինչպէս
մոմն կրակի առաջին կու հալի,

այն

այնպէս կու հալին և կու կորն
չին առաջի երեսաց արդար դա
տաւորին այ:

Լ յսինքն , արդարքն մաքուր
հաւատով կուրախանան , և բոր
բոքեալ սիրով կուցնծան նորա
առաջին * և կուբերկրին և
կու զո՛ւարձանան անմահական
ուրախութե միջումն:

Լ յսինքն , ուրեմն օրհնեցէք
զքս ան մեր ո՛վ հաւատացեալ
ժողովուրդք և նորա սբ անունն
յիշելով սաղմոս ասացէք * ձեր
սրտի դռներն բացէք առաքինու
թիւ , և զանազան բարեգործու
թիւ ճանապարհ պատրաստեցէք
այն ճշմարիտ արեգականն քի ,
որ կունստի և կուբազմի յարե
մուտս , իբր ՚իմէջ մեղանորաց ,
և խաւարեցելոց հոգւով , որ
զիւրեանք անային գիտութիւն և
ուղիղ կենցաղավարութիւն պայծա
ռացուցանէ , և լուսաւորէ , և
իւր անունն տրէ , զէրէնա է տր
և ըստեղծող բոլոր աշխարհի:

Լ յսինքն , նորա առաջին եր
կիւղած և բարեպաշտ մարդիքն
կուցնծան և կուրախանան հոգ
և որ ուրախութիւն * և անօրէն
և աներկիւղ մարդիքն կուխոռ
վին և կուսարսափին նորա ահա
ւոր երեսէն , և հալածական կու
լինին ,

Լ յս

Լ արդարք ուրախ ե
ղեցին , և ցնծացեն
առաջի նորա * և
զո՛ւարձացին յուրա
խութե իւրեանց:

() օրհնեցէք զան մեր
և սաղմոս ասացէք
անունն նորա * ճա
նապարհ արարէք այն
միկ որ նստի ընդ արե
մուտս , և տր է
անունն նր:

Յ նծացեն առաջի
նր * և խոովեցին
յերեսաց նր:

Ար Տայրն է որբոց ,
 և դատաւոր այրեաց
 * ամ ի տեղն զ սր
 բութի իւրոյ :

Ընկեցուցանէ
 զմիակրօնս իտան * և
 հանէ զկապեալս քա
 ջութի իւրով * սոյն
 պէս և զդառնացողս
 որք բնակեալք են ի
 գերեզմանս :

Ընդ ելանէն քո
 առաջի ժողովրդեան
 քոյ * ընդ անցանէն
 քոյ յանապատի * եր
 կիր շարժեցաւ :

Ըսինքն , նա տր և Տայր է որբ
 մարդկանց , և դատաւոր է այրի
 կանանց , իբր խղճից և զրկելոց
 ցաւակից և հոգ տանող է , և նց
 իրաւունք և դատաստան անող է
 * և նա է ինքն ամ որ կուստի
 յերկինս իւր սրբութի տեղումն
 իբր իւր երկնային և ամային
 աթոռումն , և կու երկրպագի ի
 հրեշտակաց և ի մարդկանէ :

Ըսինքն , նա է այն ամ որ զա
 նազան քրիստոնէից ազգերի ժո
 ղովուրդներն միաբան և միակրօն
 կուպահէ իւր սբ եկեղեցւոյ մի
 ջումն , իբր միով հաւատով և
 միով դիտաւորութի * նա է որ
 իւր ամային քաջութիւն կու հա
 նէ ի դժոխոց զդասս արդարոց ,
 որ կապեալք և արգելեալք էին
 ինեղքոյ իշխանութն սատանայի
 * այլ և նա է որ դառն և աղտե
 ղի մեղաւորքն իւրեանց մեղաց
 գերեզմանէն կու հանէ , և ի
 յապաշխարութի կուկոչէ , և ի
 յերկինս կու հրաւիրէ իփառսան
 մահականս :

Ըսինքն , արդ ով է տր ամ
 որ քո այդքան հրաշագործու
 թիքդ կարենայ ուրանալ , դու
 երբոր քոյ սուրբ առաքելոց և նո
 րահաւատ քրիստոնէից ժողովր
 դոց առաջն անկար , և նոցա
 ճանապարհ նշանց տուիր պահէ

լով զիւրեանք ՚ի զանազան փոր
ձուլեց և ՚ի հալածանաց բռնա
հորաց * և երբոր այս անապատ
և անշէն դարձած աշխարհիս վե
րայէն անցկենալով քո աւետարա
նական ճշմարտութիւն նոցա ձե
ռօքն սերմանեցիր * այն ժամա
նակն աշխարհս շարժեցաւ , և
դողաց , զէրէ հրէայք գայթակ
ղեցան , և հեթանոսք յիմարե
ցան ըստ պօղոսի :

Եւսիմքն , և քանզի երկինք ևս
անձրև ցօղեցին , իբր առաքեալք
այլ իւրեանց անձային քարոզու
թե անձրևն թափեցին աշխար
հիս վերայ * բայց այն քարոզու
թիւն և այն վարդապետութիւն
որ սերմանեցին առաքեալք իւր
եանցնէ չէր , այլ սինայի այնէր
և իսրայէլացւոց այ երեսէն էր ,
իբր քո շնորհօք և քո իմաստու
թիւն էր , որ ՚ի լեառն սինայ ՚ի
ձեռն մովսէսի օրէնք և պատուի
րանք տուող այ երեսն և կերպա
րանքն ես , և նոյն իսրայէլացւոց
այ էութե նկարագիրն ես ըստ
պօղոսի :

Եւսիմքն , դու տր անձ զայս
քարոզութե անձրևս , որ կամաց
և հաւանութե անձրևէ , իբր
կամօք և յօժարութե ուղողաց
և ընդունողաց անձրևն է քոյ ժա
ռանգութեդ , և քոյ սբ եկեղե
ցւոյդ

Քանզի և երկինք
ցօղեցին * յերեսաց
այ սինայի , առաջի
այ իսրայէլի :

Եւնձրև կամաց պատ
րաստեցեր անձ ժա
ռանգութե քում *
թէպէտ և հիւանդա
ցաւ , սակայն դու
հաստատեցեր զնա *

և գաղանք քո բնա
կեսցին ի նմա :

Պատրաստ արարեր
քաղցրութիւնքով աղ
քատի անձ * նոր տա
ցէ զբան ոյք անետա
րանէն զօրութիւն
բաղմաւ :

Թագաւոր զօրութեց
սիրելւոյ * գեղեց

ցւոյդ Տամար պատրաստեցիր * և
թէպէտ ժամանակ մի Տիւանդա
ցաւ և նուաղեցաւ ի ձեռն Տա
լածանաց անօրինաց , բայց դու
քարոզութիւնք նք վարդապետաց
կրկին Տաստատեցիր , և զօրացու
ցիր զնա * և այնչափ առատացու
ցիր և ճոխացուցիր քո շնորհօքդ
որ քո գաղաններդ այլ կուգան
և կուբնակին նր միջումն , իբր
գաղանաբարոյ և ամբարիշտ մար
դիքն այլ որ քո ըստեղծութեան
են , դառնալով ի գիտութիւն
Ճամարտութե քոյ նք եկեղեցւոյդ
բնակիչ կուլինին :

Լ յսինքն , այս քո վարդապե
տաց քարոզութիւն , այս քո երկ
նային Տացն դու քո անային քաղց
րութիւնք պատրաստեցիր քոյ նք
եկեղեցւոյ միջումն , զերէ դու
Տոգւով աղքատաց , և անային
Ճամարտութե ցանկացող մարդ
կանց անձն ես * և քո սուրբ
Տոգիդ ան և կենդանարարն ,
բան և իմաստութի կուտայ վար
դապետաց , որ քո անետարանա
կան Ճամարտութիւնք քարոզեն և
պատմեն բազում զօրութեամբ ,
իբր մեծամեծ ըսքանչելագործու
թիւ և դարձուցանեն զամենեւ
եան ի գիտութիւն Ճամարտութե :

Լ յսինքն , դու ով Թագաւորդ
երկնային զօրութեց , և Տայր

որդ՛նոյդ քոյ միածնի սիրեցելոյ
 * զզանազան ազգս մարդկան ողբ
 են դեղեցկութիւնք և զարդարք
 քոյ տանդ, իբր քոյ սուրբ եկե
 ղեց՛նոյդ, պատուական աւարի
 նման, իբր մեծագին խլած ապ
 րանքի նման բաժանեցիր քոյ սբ
 աշակերտացն որդնան զիւրեանք
 դարձուցանեն ՚ի դիտութիւն ճշ
 մարտութե * Թէ և ընդ որդ՛նոյ
 քոյ միածնի և ընդ հոգ՛նոյդ սրբոյ
 միշտ նոցա վիճակների միջումն
 կու՛ննջէք, իբր նոցա վիճակ ան
 կած դաւառանքի միջումն պատ
 րաստ էք, բայց կու՛ննջէք, զէ
 րէ դեռ ձեր անձային գութքն և
 ողորմութիւն նց վերայ չէք Թա
 փեր, և զիւրեանք իբրև զորդիս
 եկեղեց՛նոյ դեռ չէք նախախնա
 մեր:

ՄԵԵՆ, բայց քո աղանձնոյդ
 ԹԼԵՐՆ արծաթապատ է, իբր քոյ
 սուրբ հոգ՛նոյդ երկնային խորհ
 ուրդն արծաթի նման պայծառ
 է, նոցա միաքն և հոգին շուտով
 կու՛լուսանորէ * և իւր քամակն
 ոսկեգոյն է, իբր իւր երկնային
 օրինաց բեռն գեղեցիկ և ցանկա
 լի է իբրև ոսկի, նց սիրտն շու
 տով կու՛կակղացնէ և կու՛քարչէ
 ՚ի սէր անութեդ:

ՄԵԵՆ, երբոր երկնաւոր Թա
 դաւորն քս այն ժողովրդեանն

X x վե

կութի տան քոյ բա
 ժանեալ յաւարի *
 Թէպէտ և ննջեալիք
 ՚իմէջ վիճակաց:

ԹԼԵՐ աղանձնոյար
 ծաթապատ * և Թիկ
 նամէջ նորա ՚ի գոյն
 ոսկնոյ:

՚ի գութմարել երկ
 նաւորին զթագա

խդ

Հորս ի վերայ նորա *
 ձիւնասցին ի սաղ
 մուն :

Եւ առն այ , լեառն
 պարարտ * լեառն
 մածեալ և լեառն
 պարարտ * և զինչ
 կարծէք լերինք
 հպարտաց
 եալք :

Եւ առն ընդ որ հա
 ճեցաւ անձ բնակիլ
 ի նմա * քանզի և
 տր իսկ բնակեացի
 ի նմա ի սպառ :

Սառք այ բիւրապա
 տիկ , հաղարք ուղ
 զիչք * և տր ի նոսա
 ի սինայ ի սրբու

վերայ Թագանորներ կուժողո
 վէ , իբր սբ առաքեալքն կուկո
 չէ և կու հաստատէ նոցա վերայ
 որ զիւրեանք ուղղեն և կառա
 ճարեն * ձիւնի նման կուլսպի
 տակնան ի սաղմոն լեառն , իբր
 զանազան առաքինութիւն կուսպոյ
 ծառանան իմէջ եկեղեցւոյ :

Եւ յսինքն , այս սաղմոն լեառն
 որ է եկեղեցի սբ , քի սեփական
 լեառն է , և հոգւոյն սրբոյ շնոր
 հօքն պարարտացած է * միութիւն
 հաւատոյ մերո՛ւած և միաւորած
 է , և զանազան առաքինութիւն
 հարստացած է * ինչ կուկարծէք
 դուք ո՛վ հպարտացած լեռներ ,
 իբր ինչ մտաց վերայ էք դուք
 ո՛վ հպարտացած ազգք և ժողո
 վուրդք անօրինաց ապստամբից
 և անհաւատից :

Եւ յսինքն , այս լեառն այն լեառն
 է որ որդին այ հաւաներ է որ
 սորա միջումն բնակի * և չէ Թէ
 միայն որդին , այլ և ինքն հայրն
 անձ ընդ հոգւոյն սրբոյ կու բնա
 կի նորա միջումն յաւիտեանս յա
 ճիտենից , ըստ այնմ , ահաւասիկ
 ես ընդ ձեզ եմ զանձ անուրս մին
 չեմ ի կատարած աշխարհի :

Եւ յսինքն , զէրէ այ կառքն բիւր
 ապատիկք են , իբր այ արապայքն
 որք են սբք և երանելիք , շատք
 են և անթիւք են , և նոցա ուղ

զիչքն

զիջքն, իբր արապաճիքն որք են
Տրեշտակք, հազարք հազարաց
են * և ինքն տրն նոցա վերայ
կու բազմի վարժելով զիւրեանք
գիտութիւն ճշմարտութե, ինչպէս
բազմեցաւ ի սինէական լեառն
մեզ օրէնք և պատուիրանք տալով
և ինչպէս որ այժմ կու բազմի ի
սրբութիւն սրբոց ի վերայ սուրբ
սեղանին:

Եւ յսինքն, այս այն տրն և ան
է, որ երբոր համբարձաւ ի յեր
կինս, արդարոց հոգիքն որ գեր
եալք էին ի սատանայէ, իւրն
գերի արար յաւար առնելով,
իբր խղելով և յափշտակելով նր
ձեռքէն * և իւր հոգւոյն սրբոյ
եօթն արփեն պարգևքն բաշխեց
և տուաւ որդւոց մարդկան * զի
րէ շատ թերահաւատ մարդիք որ
տեսանելով զքս մարդկային կեր
պարանս երկմտեր էին և չէին
հաւատացեր թէ նա ճշմարիտ
որդի այ է, ընդունելով հոգ
ւոյն սրբոյ շնորքն կու հաստատ
վին ի հաւատս, և այլ հաւա
տացելոց հետ կու բնակին իւր
մբ եկեղեցւոյ միջումն:

Եւ յսինքն, օրհնեալ եղիցի տր
ան, օրհնեալ եղիցի տր միշտ և
հաւատալ * ըստեղծօղն ան և փր
կիչն մեր որ միշտ զմեզ դէպ ի ճա
նապարհն փրկութե առաջնորդէ:

Թեան իւրոյ:

Եւ ի բարձունս և
գերեաց զգերութի
էառ զաւար * բաշ
խեաց պարգևս և ետ
որդւոց մարդկան *
քան զի թերահաւա
տից ևս բնակեալք
եղիցին ի նմա:

Տր ան օրհնեալ, օր
հնեալ տր զօր հանա
պազ * առաջնորդեա
ցէ մեզ ան փրկիչ
մեր:

Լ՛ճ մեր ան կենա
րար * և իմնէ են
ելք մահու :

Բայց սակայն ան փշ
րեցէ զգլուխս թշ
նամեաց մերոց * և
զհերն կարճնովին
ոյք գնան յանօրէ
նութեան իւր
եանց :

Լ՛սաց տր իխորոց
անդնդոց դարձու
ցից * և իմիջոյթան
եաց զայն ի դուրս
կորզեցից :

Լ՛սինքն , մեր ան փշկութի
և կենդանութի տո՛ւօղ ան է *
և նորա շնորհօքն միայն կուաղա
տինք ի հոգևոր և ի մարմնաւոր
մահուանէ :

Լ՛սինքն , բայց ինքն տր ան
կուխորտակէ և կուփշրէ մեր թշ
նամեաց գլուխն , իբր հեթանո
սաց հպարտութիւնն և բարձրա
մտութիւն կուցածացնէ * և այն
անդամ հրէիցն որ միշտ իւրեւնց
անօրէնութե միջումն կամակո
րուք կուման , ոչ միայն գլուխն
կուջարդէ , այլև քաբուլի ծայ
րերն կարճիկ կարճիկ կուխուզէ
և կումանրոտէ , իբր ոչ միայն
զկամապաշտութիւն և զխստասր
տութիւն կու յաղթահարէ , այլ
և նց սուտ յոյսն և ընդունայն
պարծանքն կուփչացնէ :

Լ՛սինքն , ինչպէս որ ինքն տր
ան հոգւովն սրբով խոստացաւ
իւր միածին որդւոյն ասելով ,
թէ իխորոց անդնդոց դարձու
ցից , իբր որով հետև հրէայք
ատեցին զքո ճշմարտութիւ , ես
զխառնակած ազգն հեթանոսաց
որք են ի խորս անդնդոց իմէջ
մեղաց ծովու , դարձուցանեմ
ի գիտութի ճշմարտութե , և
քեզ հաւատարիմ ծառայք հաս
տատեմ * և թէ գայլի բերան
ների միջումն այլ լինին , իբր թէ

սատանայի կերակուր այլ լինին
դարձած, դուրս քաշեմ և փր
կեմ և կեցուցանեմ զիւրեանք:
Լ՝ յսինքն, բայց համբերէ սա
կաւ ինչ և երկայնամիտ եղիւ,
մինչև որ քո ոտքդ ի վերայ խաչին
արիւնաթաթախ լինի * և քո
հաւատարիմ շնորհդ լեզուս քոյ
թշնամեաց արիւնովն ներկիլի,
իբր հեթանոսք որ քո հաւատա
րիմ շնորհ են, զքո թշնամի
հրէայքն կծոտեն և կարատեն:
Լ՝ յսինքն, երևեցաւ քո քայլքդ
և գնացքդ ար ար * և մեր ար
և մեր սբ թագաւորին գնացքն
երևեցաւ, իբր քի որդւոյն ար
մարդեղութիւնն և փրկագործ
տնօրէնութիւնն որ անել պիտի
վասն փրկութե ազգի մարդկան
իմ մտաց աչացն երևեցաւ և
յայտնեցաւ:

Լ՝ յսինքն, և յառաջ քան զայլ
հաւատացեալս ըսկսան իշխանք
որք են սբ առաքեալքն, օրհնու
թի և փառաբանութի տալ որդ
ւոյն ար * ի մէջ կուսանաց և
երդասողաց, իբր իմէջ նոր հա
ւատացեալ դստերացն սիոնի, գո
վաբանողաց զորդին ար:

Լ՝ յսինքն, օրհնեցէք ուրեմն
զամ ով սուրբ առաքեալք իմէջ
հաւատացեալ ժողովրդոց * և
զմորն մեր յս քս որ է յաղբերացն

իսրայ

Այ թացցի ոտն քո
յարեան * և լեզուք
շանց քոց յարենէ թշ
նամեաց քոց:

Երևեցան գնացք
քո ար * գնացք ար
թագաւորին մերոյ
սրբոյ:

Եւ անխեցին իշխանք
հանել զօրհնութի *
ի մէջ կուսանաց և
գովչաց:

Յեկեղեցիս օրհնե
ցէք զամ * և զմոր
յաղբերացն իսրայէլի:

Լ'նդ բենի ամին 'ի
տղայու թեան զարմա
նալի * իշխանք յու
դայ առաջնորդք նր
* իշխանք զաբուղո
նի , և իշխանք նեփ
թաղիմայ :

Տրամայեա' ամ զօ
րու թեքով * զօրա
ցո' զայս զոր հաստա
տեցեր 'ի մեզ :

Ի տաճարէ քու մէ

խորայելի , իբր' ի զարմէ և 'ի ցե
ղէն քահանայից և թագաւորացն
խորայելացւոց ազգին որ աղ
բիւրք կոչին :

Լ'սինքն , տեղն է' բենիամին
'ի մէջ հաւաքացեալ դստերացն
սիօնի , իբր' նրն պօղոս առաք
եալն , որ է' յազգէն բենիամինի ,
այն որ տղայական հասակաւ զար
մանալի է' , զէրէ յափշտակեցաւ
'ի յերկինս , և այնպէս զարմանա
լի բաներ լսեց որ մարդ չի կա
րեր բերանով պատմել * նոցա
առաջւէն գնացողքն յուդայի
իշխանքն են , իբր' բովանդակ
ազգականքն քի , որ յուդայի ցե
ղէն են * իշխանք զաբուղոնի , և
իշխանք նեփթաղիմայ , իբր' պետ
րոս և անդրէաս յակոբոս և յոհան
նէս , որք են գալիլեացիք , և
հոգեւոր իշխանք վիճակացն զա
բուղոնի և նեփթաղիմայ որդ
ւոցն յակոբայ նահապետին :

Լ'սինքն , հրամայէ ուրեմն
մոր քո ամային զօրութեդ և ողոր
մութեդ որ զայս որ ես իմ մտաց
աչօքն տեսայ լինի և կատարվի *
զօրացո' զմեր յոյսն , որ դու քո
անփոփոխելի խոստմամբդ հաստա
տեցիր 'ի մեզ հոգւովդ սրբով վս
դալստեան և փրկագործ տնօրէ
նութե որդւոյ քոյ միածնի :

Լ'սինքն , որ քոյ տաճարէդ ,

իբր

Իբր իբրոյսուրբ եկեղեցւոյդ աշխարհիս հաւատացեալ իշխանքն և Թագաւորքն զիւրեանց առաքինուծին և բարեգործուծին քեզ ընծայ և պատարագ մատուցանեն:

Մասինքն, սաստի՛ դու վայրի դազաններին, որ եղեգների միջումն շուրջ կուգան, իբր ամբարիշտ և բռնաւոր իշխանացն որ աշխարհիս անցաւոր փառացն կուհետեն, և չեն ուղեր հնազանդիլ և մտանել իբր սբ եկեղեցիդ * սաստի՛ այն կատաղած եղանցն ժողովքներին, իբր քահանայից դպրաց և փարիսեցւոցն հրէից * սաստի՛ ևս կովերի դասերին, իբր ժողովրդականացն հրէից, որ կով կապին զէրէ դպրաց և փարիսեցւոց կեղծաւոր խրատին հետեւելով կույղանան և նենգութե և չարութե որդիք կուծնանին ընդէմ քոյ սբ հաւատոյդ:

Մասինքն, քոյ առաջիւդ անարգ և անպիտան լինին այնպիսի մարդիքն և ոչինչ համարվին որ փողով եկեղեցական աստիճան և արժանապատուի կուըստանան ցրուէ և փչացուր այնպիսի ազդերն, որ ընդէմ քո հաւատացեալ ծառայիցդ կուպատերազմին, և զնոսա վասն սիրոյ քոյ

սբ

յերուսաղէմէ քեզ մատուցեն Թագաւորք զպատարագս:

Սաստեա՛ ի դազանն եղեգան * ի ժողովս զուարակաց * և ի դասս երնջոց:

Խոտեսցին այնոքիկոյք ընտրեալք են արծաթով * ցրուեա՛ զհեթանոսս, ոյք կամին ընդ պատերազմ:

Լիկեցեն հրեշտակք
յեգիպտոսէ * հնդիկք
յառաջագոյն ձեռն
տու լիցին առ ամ :

Թաղանորութիւնք
երկրի օրհնեցէք զամ
* և սաղմոս ասացէք
ամ :

Ղանապարհ արարէք
այնմիկ , որ նստի յեր
կինս երկնից ընդ ար
և ելս :

Լհա տացէ զձայն
իւր ի ձայն զօրութե

սբ հաւատոյդ կու հալածեն :
Լյսինքն , յեգիպտոսէ քեզ էլ
ջիներ կուգան , իբր մոլորեալ մար
դիքն հեթանոսական առասպել
գիտութենք քեզ հետ խաղաղութի
և հաշտութի կանեն , և քոյ սբ
հաւատքիդ կու հնազանդին *
եթովպացիք որք են հապաշք յա
ռաջ քան զամէնքն քեզ ձեռնտու
կու լինին , իբր մեղանորք և
սկսեցեալք հոգւով յառաջ քան
զամէնքն կու զղջան , և կուգառ
նան ի գիտութի ճշմարտութե
հաւատոյ քոյ ամայնոյ :

Լյսինքն , արդ ով թագաւո
րութիւն և իշխանութիւն աշխար
հիս օրհնեցէք և փառաբանեցէք
զամ * և ամն յի անունն սաղմոս
ասացէք , և զնա իբրև որդի այ պա
տուէցէք և մեծարեցէք :

Լյսինքն , ձեր բարեգործու
թէն և առաքինութեամբն ճանա
պարհ պատրաստեցէք այն թագա
ւորին թագաւորաց , որ բազմեր
է ի վեր քան զամ երկինս յար
և ելեան կողմն , իբր ընդաջմէ
հօր այ որ ճշմարիտ արեւելք կաս
վի , զի ի նմանէ ծագեցաւ մեզ
արեգակն արդարութե քս , և
լուսաւորեաց զմեզ ամպաշտու
թեամբ :

Լյսինքն , ահա իւր անետա
րանական ձայնն կուլսեցնէ ամ
աշխար

աշխարհի, ձայնիւ զօրութե,
իբր ձայնիւ առաքելոց վարդապե
տաց քահանայից և սարկաւադաց
որք ըսպասանորք և պաշտօնեայք
են քի * ահանջ դրէք ուրեմն
նմա, ընդ ունեցէք զնա սիրով,
և փառք տունէք նմա ուղղութե
սրտի:

Լ՝ յսինքն, իւր վայելչութիւն և
պատիւն և փառքն նոր խորայէլի
վերայ կու երևի, զէրէ նք միայն
զնա ճշմարիտ ան կու գաւանին
* և իւր զօրութիւն մինչև ՚ի յամ
պսէ, իբր մինչև ՚ի յառաքելալս
և ՚ի վարդապետսէ, որ նոքա իւր
եանց քարոզութե անձրևովն և
իւրեանց հրաշիւքն և ըսքանչելա
գործութեամբն դարձուցանեն
զմարդիք ՚ի գիտութի ճշմարտու
թեան:

Լ՝ յսինքն, ըսքանչելի է ան իւր
սրբերին վերայ, իբր այ ըսքան
չելի զօրութիւն և անչափ կարօ
ղութիւն իւր սրբերին վերայ կու
խմանանք, երբոր կու տեսանենք
զիւրեանք որ զանազան հրաշք և
ըսքանչելիք կու գործեն յանուն
նորա * զայն անն կասեմ որ նոր
խորայէլի անն և փրկիչն է:

Լ՝ յսինքն, նա կու տայ կարօղու
թիւ հաստատութի հաւատոյ իւր
Ժողովրդեանն, որ կարենան ըն
դիմանալ ընդէմ փորձութեց եր

Y y և ելի

* և տուք զփառս այ:

Դ՝ վր խորայէլի մեծ
վայելչութիւն նորա *
և զօրութիւն նորա
մինչև յամպս երկ
նից:

Սքանչելի է ան ՚ի
վերայ սրբոց իւրոց
* ան խորայէլի:

Նա տացէ զզօրութի
հաստատութե Ժողո
վրդեան իւրոյ * որ
հնեալ է ան:

խե

Տուփ. 38.

Ինչպտարած սաղմոս դաւթի
վասն զառանցելոցն :

Սաղմոս. ԿԸ.

 Եցո՛ զիս աստու
Հած զի հասին
ջուրք յանձն
իմ * ընկլայ
ես ի խորս անդնդոց
ուր ոչ գոյ ինձ հան
գիստ :

Եկի ես ի խորս ծո
վու * և շրջանք ընկ
լուղին զիս :

Սաղմոսակեցայ ես
առ յաղաղակելն իմ

Լեւի և աներևոյթ թշնամոցն
* ասենք ուրեմն միաբան ամ հա
Հատացեալքս , թէ օրհնեալ է
աստու՛ած :

Իբր , զայս սաղմոսս մինչև ՚ի
վերջն դաւթի է ասացեր , վասն
չարչարանացն քի , որ յետ բա
զում ժամանակաց անցելոց պիտի
գայ յաշխարհ :

Եւ յս սաղմոսումն կուխօսի մար
դարէն իբերանոյն քի առ ամ գո
լով ՚ի մէջ դառնակսկիծ չարչա
րանաց :

 Ստինքն , հայր ամենակա
րօղ փրկէ և ազատէ
զիս այս խղճութիւնս ,
զէրէ տրտմութե և տխրութե
ջուրն իմ անձս հասաւ * ընկղ
մեցայ ես ի խորս անդնդոց զանա
զան չարչարանաց , և ամենեւին
հանգստութի չունիմ , մինչև
որ փրկեմ իմ մահու՛ամբս զաղգս
մարդկային :

Եւ յստինքն , եկի հասայ ես այս
վշտաց և չարչարանաց ծովու խոր
տեղն * և հրէից բարկութե և
ցասման ալիքներն ինձ վերայ շրջե
ցան և զիս ընկղմեցին :

Եւ յստինքն , շատ աղաղակելոյս
դէպ առ քեզ վստակեցայ և թու

Լացայ

Լացայ * Կուլս և պողազս խոցվե
ցաւ և ձայնս կտրվեցաւ և նո՛ւա
ղեցաւ:

Լ՝ յսինքն, այնչափ նայեցայ քոյ
ճանապարհիդ, յուսալով թէ
տրն իմ և անձն իմ ինձ ՚ի յօգնու
թի կու հասանի, որ աչքերիս
զօրութիւն հատաւ, և նո՛ւաղե
ցաւ:

Լ՝ յսինքն, զէրէ քան զիմ գլխիս
մազերն այլ առանել շատացան
և բազմացան այն ճշմարտութե
հակառակ հրէսոյքն որ զիս փուչ
տեղ կու առնին և կու հալածէին:

Լ՝ յսինքն, իմ թշնամիքն և
ատելիքն զօրացան ինձ վ՛ր զուր
ասելով * այն իբրիսն որ չէի խլեր
և յափշտակեր, նորա համար ու
ժով նոցա տուգանք կու ապի,
իբր այն բանին համար որ ես զիս
որդի նայ ասացի ո՛չ ոմ լոկ մարդ
յափշտակելով յանդգնութե՛ք քո
անձային պատիւդ, այլ շիտակ և
իրանի գովով որդի քո համագոյա
կից, զայս պատիժս կու կրեմ,
զէրէ վճիռ հատին ինձ վ՛ր, իբր
սիճիլ արարին ասելով, թէ ըստ
օրինաց մերոց մեռանիլ պարտի,
զի զինքն որդի նայ ասաց:

Լ՝ յսինքն, տր անձ գու գիտեա
թէ ես քոյ առաջնդ անզգամու
թի արարած եմ մի * և թէ ես
մէկ յանցանք մի կամ մէկ մեղք

* և կերկերեցաւ կո
կորդ իմ:

Նո՛ւաղեցան աչքիմ
առ յուսալ ինձ առ
տր անձ իմ:

Բազումք եղեն քան
զհեր գլխոյ իմոյ ոյք
ատէին զիս ՚ի տարա
պարտուց:

Օ օրացան յիս թշ
նամիք իմ և ատելիք
իմ ՚ի նանիւր * ինչ
զոր ոչ յափշտակեալ
էի տուժէի նց:

Լ՝ Ժ դու ծանեար
զանզգամութի իմ *
և յանցանք իմ ՚իբէն
ոչ ծածկեցան:

Մի ամաչեացեն վս
խմ ոյք համբերեն
քեզ տր տր զօրու
թեց * մի պատկա
ռեսցին վասն իմ ոյք
խնդրեն զքեզ ամ
խորայելի :

Ս անս քոյ համբերի
նախատանաց * և
ծածկեաց ամօթ զե
րեսս իմ :

Օտար եղէ ես եղ
բարց իմոց * և հիւր
որդւոց մօր իմոյ :

Նախանձ տան քոյ
եկեր զիս * և նախա

մի էի արարած քեզանից ծածուկ
չէր մնար :

Լ յսինքն , ուստի կաղաչեմ
զքեզ տր ամ մարդկան , և տր
ամ երկնային զօրութեց , որ չի
ամաչեցուցանես զայն մարդիքն
որ զիս որդի այ հաւատալով կու
համբերեն քեզ , իբր ակնունին
որ քեզանից երկնային շնորհք ըն
դունին * այլ և գլխակոր չի թո
ղուս զայն մարդիքն սվ ամոռնոր
խորայելի , որ իմ յարութե միջ
նորդութեն քեզանից վերանորո
գութի անձանց իւրեանց և ըզ
փառս արքայութե կուխնդրեն :

Լ յսինքն , ես քո ամէնօրնեալ
կամբդ կատարելոյ համար այս
չափ նախատանաց համբերեցի *
և ամօթն և պատկառանքն զիմ
երեսս ծածկեց , զերէ գոլով ան
մեղ և անարատ , մեղանոր և մա
հապարտ համարվեցայ , և անօրի
նաց հետ դատապարտվեցայ :

Լ յսինքն , իմ եղբարքն և իմ
ազգականքն , իբր խորայելացւոց
զարմն զիս օտար համարեցին * և
իմ մօր որդիքն , իբր նոյն խորայե
լացւոց եկեղեցւոյն ծնունդքն
և զաւակքն զիս իբրև զհիւր և
այլազգի ատեցին և արհամարհե
ցին :

Լ յսինքն , քոյ տանդ նախանձն
զիս կերաւ , իբր քո տաճարիդ նա

խանձն

խանձն զիս հալեց և մաշեց, զէ
րէ տեսայ հրէից օրինադանցու
թիւն և ամբարշտութիւն որ տեղն
կուգործէին * և այն մարդկանց
նախատինքն և հայհոյանքն որ
զքեզ իւրեանց մեղօքն և անի
րանութիւն կու նախատէին և
կու արհամարհէին, ինձ վերայ
անկաւ:

Եւ յսինքն, ես զիւրեանք քեզ
հետ հաշտեցնելոյ համար զիմ
անձս պահօք և աղօթիւք խոնար
հեցուցի, բայց իմ արարմունքն
ինձ նախատինք դարձաւ * իմ շո
րերս քուրց և մազեղէն արարի,
իբր ես մարդկային կերպարանք
զգեցայ որ զիւրեանք որդիս նոյ
անեմ, բայց նոյ առաջին առակ
և տնազատեղ դարձայ:

Եւ յսինքն, նոքա որ տաճարի
դռներումն կու նստէին, օրն ի
բուն զիս բերան կառնէին և կու
բամբասէին * և նոքա որ գինի
կու խմէին և կու հարբենային,
զիս տնազ կանէին և կու այսպա
նէին:

Եւ յսինքն, բայց ես տեսանելով
նոյ արարմունքն կու աղօթիւ առ
քեզ նոր նոյ այս ընդունելի ժա
մանակումս, իբր այս իմ մարդե
ղութե և չարչարանաց ժամանա
կումս, որ հաշտութե ժամանակ
է, և քեզ ընդունելի է:

Եւ յս

տինք նախաառաջ քոց
անկան իմերայ իմ:

Եւ տնարհեցուցի պա
հօք զանձն իմ, և
եղէն ինձ այս նախա
տինք * արարի զհան
դերձս իմ քուրց, և
եղէ յառակ նոցա:

Օ, ինէն խորհէին
ոյք նստէին առ դրու
նս * և զիս այսն առ
նէին ոյք ըմպէին
զգինի:

Եւ յաղօթս կայի առ
քեզ նոր ի ժամանակ
ընդունելի:

Լ՛ճ ի բազում ողոր
մութե քում լուր
ինձ * ի ճշմարտու
թի փրկութե քոյ :

Լ՛ պրեցո՛ զիս ի կա
նոյ զի մի՛ ընկայց *
ապրեցայց ես յատել
եաց իմոց և ի խորոց
ջուրց բազմաց :

Ս՛ ի՛ ընկղցեն զիս
պտոյտք ջուրց * և
մի՛ ընկղմեսցեն զիս
անդունդք խորոց *
ջրհոր մի՛ կափուսցէ
զբերան իւր ի վերայ
իմ :

Լ՛ ուր ինձ տր զի
բաղցր է՛ ողորմութի
քո * ըստ բազում
գթութե քում հայ
եաց յիս , և մի՛ դար
ձուցաներ զերեսս քո
ի ծառայէ քում * :

Լ՛ յսինքն , լսէ՛ ինձ ուրեմն տր
տճ քո առատ ողորմութեդ հա
մար * և քո մարդկային ազդիս
խոստացած փրկութիւն ճշմարտե
լոյ և հաստատելոյ համար :

Լ՛ յսինքն , ազատէ զիս այս չար
չարանաց ցիւխ , որ չի լինի թէ
խրվիմ ի մէջն , իբր չի լինի թէ
ես քան զչափն առանել տանջ
վիմ և վշտանամ * ազատէ զիս
իմ ատելի հրէից ձեռքէն , և այն
չատ խորուկ ջրերէն , իբր նոցա
խորամանկ և նենգաւոր դիտա
ւորութիւն :

Լ՛ յսինքն , նոցա բարկութե և
սրտմտութե պրտտան ջրերն զիս
չի՛ կարենայ կուլ տալ և յաղթա
հարել * և խորուկ անդունդքն
չի՛ կարենան զիս ընկղմել , իբր
խորութի գերեզմանին չի՛ կարե
նայ զիմ մարմինս արգելել և ապա
կանել * և ջրհորն չի՛ կարենայ
իւր բերանն ինձ վերայ փակել ,
իբր դժոխքն չի՛ կարենայ զիւր
իշխանութիւն իմ հոգւոյս վերայ
բանացնել :

Լ՛ յսինքն , կաղաչեմ զքեզ տր
տճ լսէ՛ ինձ . զէրէ քո ողորմու
թիդ քաղցր է՛ * քո առատ գթու
թիւն նայիր յիմ խղճութիւն , և
քո հայրական երեսդ քո ծառայէդ
մի՛ դարձներ * այլ շուտով ականջ
արա՛ իմ խնդրո՛ւած քիս , զէրէ

սաստիկ նեղութե և վշտի միջում
եմ:

Լ յսինքն, հայիր այս իմ տառա
պեալ անձս և փրկէ զիս * և իմ
երևելի և աներևոյթ թշնամիքն
յամօթ անելոյ համար զիս ազա
տէ:

Լ յսինքն, զէրէ դու միայն գի
տես թէ ես որչափ նախատինք քա
շեցի * և թէ որչափ ամօթ և պատ
կառանք կրեցի 'ի հրէից:

Լ յսինքն, քոյ աչքիդ առաջն
են այն մարդիքն որ զիս նեղացու
ցին և վշտացուցին * ես քո ան
ային կամքդ կատարելոյ համար,
այսչափ նախատանաց և խղճու
թեց համբերեցի:

Լ յսինքն, իմ այսչափ տառա
պանաց միջումն ակն ունէի թէ
մէկ մարդ մի ինձ տրտմութե ըն
կեր և ցաւակից լինէր, և ոչոք
չեղաւ * նայեցայ չորս կողմս,
և մէկ մի չի գտվեցաւ որ զիս
մխիթարէր:

Լ յսինքն, ես խլերայ խաչին
քաղցած էի զիմ հօր կամքն կա
տարելոյ համար, և նոքա ինձ զլե
ղին կերակուր տուին * ծարաւ
էի նոցա փրկութե համար, և
նոքա ինձ քացախ խմացուցին:

Լ յսինքն, խնդրեմ որնց առա
ջն սեղանն իւրեանց որոգայթ
դառնայ, իբր անաշունչ գիրդն

որ

զինեղեալ եմ ես վաղ
վաղակի լուր ինձ:

Հայեաց յանձն իմ
և փրկեա՛ զիս * և
վստն թշնամեաց իմոց
ապրեցո՛ զիս:

Օ ի դու գիտես
զնախատինս իմ * զա
մօթ իմ և զպատկա
ռանս իմ:

Լ առջի քոյ են ան
նեղիցք անձին իմոյ
* նախատանաց համ
բերսիրտ իմ և թշո
ւառութե:

Լ կն ունէի թէ ոք
տրտմեցի ընդիս, և
ոչոք էր * և մխիթա
րիչ ինձ ոչոք գտաւ:

Լ առուն 'ի կերակուր
ինձ զլեղի * և 'ի ծա
րաւ իմ արբուցին
ինձ զքացախ:

Լ զիցին սեղանք նց
առաջի նց յորոգայթ
* 'ի հատուցումն *

և ՚ի գայթակղութիւնս :

Խաւարեցին աչք
նոց զի մի տեսցեն *
և զթիկունս նոց հա
նապազ կորացնի :

Եւ զիցես ի վր նոցա
զբարկութիւն քո * և
սրամառութիւն բարկու
թե քոյ հասցէ ի վր
նոցա :

Եւ զիցին բնակուիք
նոց աւերակ * և ՚ի
յարկս նոց մի ոք իցէ
որ բնակիցի :

որ նոցա հոգեւոր սեղանն է , իւր
մարդարեակաւ ծածուկ խօսքե
րովն նոցա թալաք դառնայ * իւր
եանց չար գործոցն հատուցումն
դառնայ , իբր իւր օրինօքն և
պատուիրանօքն նոցա դատապար
տութիւն դառնայ * և նոցա գայ
թակղութիւն դառնայ , իբր իւր
ինձ համար տուած յայտնի վկայ
ութիւններովն նոցա գայթակղու
թիւն դառնայ , և այլ առանել
կուրացուցանէ զիւրեանք :

Եւ յսինքն , նոցա մտաց աչքն
խաւարի որ ինչ որ ինձ համար
մարդարեան կուխօսին չի տեսա
նեն և չի իմանան * և դու նոցա
քամակն հանապազ անասնոյ նման
կեռացուր դէպ ՚ի վայր , որ քո
երկնային խմաստութիւն չի իմանան
այլ իւրեանց յիմարութեն և
կամապաշտութեն հեռուելով
կորնչին , և փջանան :

Եւ յսինքն , դու զքո անձային
բարկութիւն նոցա վերայ թափէ
* և քոյ բարկութեդ սրամառ
թիւն հասնի նոցա վր , և պատու
հասէ զնս հոգւով և մարմնով :
Եւ յսինքն , նոցա բնակուին քակ
վի ՚ի ձեռն այլազգեաց և աւերվի
լստ այնմ , այսուհետեւ թողեալ
լիցի ձեզ տունդ ձեր աւերակ
* և նոցա աներու մն որ շինեցեն
յերուսաղէմ , ոչոք չի գալի իւր

էանց

Եանց զարմէն որ բնակի և հան
գտանայ այլ անկանի 'ի ձեռս
այլադէտաց:

Մ. յսինքն, զէրէ զայն, իբր զիս
որ դու նոցա փրկուծէն համար
խոնարհեցուցիր, և մահու խաչի
հնազանդեցուցիր, նք ատելու
թք հալածեցին * և իմ խոցե
րիս ցաւերին վերայ զիս տնազ
անելով և այպանելով այլ առա
ւել ցաւեր անելացուցին:

Մ. յսինքն, դու նոցա հօրն և
ծնողաց արարած անօրէնութիւն
և մեղքն իւրեանց մեղացն վերայ
դիբ * որ չի կարենան քոյ ար
դարութե մէջն մտանել, իբր
արժանի չի լինին քոյ երկնից ար
քայութիւն մտանելոյ ինչ տեղ որ
դու արդարութք զքո սրբերդ
կուպսակես, և կուփառանորես:

Մ. յսինքն, ջնջվի նոցա անուան
քոյ կենդանեաց դարութեւն, իբր
ընտրելոց և երանելեաց գրգէն
* և քոյ արդարոցն հետ չի դրվին
և չի համարվին, այլ մեղանորաց
և դատապարտելոց կարգակից և
դատակից լինին 'ի դժոխս:

Մ. յսինքն, ես որ քան զամ ըս
տեղծունւածս փարթամ էի, նոցա
համար աղքատացայ, և զանա
զան ցաւօք և խոցերով լցվեցայ
* ուստի կաղաչեմ զքեզ հայր
երկնաւոր, որ քո անձային փրկու

ՀՀ ԹԻԴ

Օ ի զոր դու հարեր
հալածեցին * և 'ի
վերս ցաւոց իմոց
յաւելին:

Պ. իր զմեզ ի վր մե
ղաց նոցա * զի մի
մոցէն յարդարու
թիւն քո:

Ռ. նշեացին նոքա 'ի
դարութե քումէ կե
նաց * և ընդ ար
դարս քո մի՛ գրես
ցին:

Մ. զքատ և ցաւած
եմ ես * փրկուծի
քո ան ընկալցի զիս:

ԽԳ

Օրհնեցից զանուն
այ խմոյ օրհնութիւն *
և բարձր արարից զնա
գոհութիւն :

Հաճոյ եղիցի այ քան
զորթ մատաղ * որ բե
րէ զեղջիւրս և զկճ
ղակս :

Տեսցեն աղքատք և
ուրախ եղիցին * խն
դրեցէք զնձ, և կեց
ցեն անձինք ձեր :

Օ ի լուաւ տրտնան
կաց * և զկապեալս
իւր ոչ արհամարհ
եաց :

Օրհնեսցեն զնա եր
կինք և երկիր * ծով

Թիդ ինձ հասանի յարուցանելով
զիս ի մեռելոց, և ընդունելով
զիս ի յերկինս ի փառս անմահա
կանս :

Եւ յսինքն, որ ես զիմ հօր այ
անունն օրհնեմ նոր օրհնութիւն
* և բարձրացնեմ և փառանոր
եմ զնա շնորհակալութիւն զի նր
ինձ արարած բարերարութեն :

Եւ յսինքն, իմ օրհնութիւնն
և գոհութիւնն քեզ առանել
հաճոյ լինի, քան զհրէից մատու
ցած մատաղ հորթուկներն *
որ մատուցանողացն հպարտութե
և ամբարտաւանութե պոզտեր
և օրինազանցութե կճղակներ,
իբր եղունկներ կու բուսուցա
նեն :

Եւ յսինքն, զիմ տնօրէնութե
խորհուրդն տեսանելով կամա
նոր աղքատքն ցնծան և ուրա
խանան * և ասեն միմեանց հետ,
խնդրեցէք զնձ, և իւր օրինաց
և պատուիրանաց ճշմարտութիւն
որ ձեր հոգին փրկի ի և ազատի :

Եւ յսինքն, զէրէ նա հոգնով
աղքատների աղաչանքն և խնդրո
ւածքն լսեց * և զայնոսիկ որ
իւրն հետ սիրով կապւած էին,
երեսաց չի ձգեց, այլ սիրեց և
ընդունեց :

Եւ յսինքն, օրհնեն և գովեն զնա
երկինք և երկիր, իբր հրեշտակք
և մար

Լ մարդիք * այլև ծով, և որ
չափ կենդանիք և անասունք որ
թէ ծովում և թէ ցամաքում
կուշարժին և դիրուր կու գան:
Լ յսինքն, զէրէ ան կուփրկէ
մահո՛ւամբ որդւոյ իւրոյ միածնի
զնորն սիսն, իբր զսուրբ Եկեղե
ցի * և հրէաստանի երկրումն
զանազան քաղաքներ կու շինվին,
իբր քրիստոնէից եկեղեցիք և ժո
ղովուրդք կու հաստատվին * կու
շինեն, կու բնակին, և յորդւոց
յորդիս կու ժառանգեն սբ եկե
ղեցւոյ երկնաւոր բարու թիքն:
Լ յսինքն, և քոյ հաւատացեալ
ժառայից զարմն և զանակն այն
սուրբ եկեղեցւոյ միջումն հաս
տատ կու մնայ * և չէ թէ նորա
միայն, այլ և ո՛վ որ քո սուրբ
անունդ կու սիրէ, խաղաղութե
կու բնակի ի տեղն:

Իբր, զայս սաղմոսս մինչև ի
վերջն դաւիթ է ասացեր, որ յիշա
տակ թողու հաւատացելոցն, որ
իմանան թէ քանի որ ինքն նեղու
թէ մէջ է ընկեր և առ անձ է
գոչեր, ան զնա իւր վշտէն փր
կեր է և ազատեր է:

Լ յս սաղմոսումն կու խօսի մար
դարէն ի բերանոյ արդարոց խն
դրելով զօգնուի ի մէջ վտանգի,

Լ ան որ զեռայ ի
նոսա:

Լ Ժ փրկէ զսիսն *
և շինեացին քաղաքք
հրէաստանի * շինեա
ցեն բնակեացին, և
ժառանգեցեն
ի նմա:

Օ աւակ ժառայից
քոց հաստեացի անդ
* և ոյք սիրեն զա
նուն քո բնակեացին
ի նմա:

Տ ունք: 38:

Ի կատարած սաղմոս դաւթի
առ ի յիշատակ փրկելոյն
զնա տեառն:

Սաղմոս ԿԹ:

ԼՃ յօղակել ինձնայ
եաց * և տր յընկե
րել ինձ փութաւ :

* մոգս զիցի Դ

գարայ միջոյնս Գ

ամեն * Գ

Լ մաշեացեն և յա
մօթ լիցին ոյք խն
դրեն զանձն իմ *
դարձցին յետս և ամա
շեացեն ոյք խորհին
ինձ զչար :

Դարձցին ամօթա

մայն ամաշեցեալք ,

ոյք ասեն ինձ վաշ

վաշ :

Յնծասցեն և ուրախ

լիցին իքեզ ամենեք

եան ոյք խնդրեն

զքեզ տր :

Լ սասցեն յամ Ժամ

մեծ է՝ ան , և ոյք սի

րեն զփրկութի քո :

Լ սասցեն յամ Ժամ

մեծ է՝ ան , և ոյք սի

րեն զփրկութի քո :

Լ սասցեն յամ Ժամ

մեծ է՝ ան , և ոյք սի

րեն զփրկութի քո :

Լ սասցեն յամ Ժամ

մեծ է՝ ան , և ոյք սի

րեն զփրկութի քո :

Լ սասցեն յամ Ժամ

մեծ է՝ ան , և ոյք սի

րեն զփրկութի քո :

Լ սասցեն յամ Ժամ

մեծ է՝ ան , և ոյք սի

րեն զփրկութի քո :

Լ սասցեն յամ Ժամ

մեծ է՝ ան , և ոյք սի

րեն զփրկութի քո :

Լ յսինքն , տր ան կաղաչեմ
զքեզ նայիր դէպ ի յիմ խղճու
թիւնն , և ինձ օգնութիւն արա՛
* տր ան շուտով հասիր ինձ ի
թիկունս և ինձ ընկերութիւն
արա՛ իմ ան նեղութե և չարչա
րանաց միջումն :

Լ յսինքն , որ իմ Թշնամիքն որ
զիմ անձս կու հալածեն և կու
զեն կորուսանել , ամաշեն և
յամօթ լինին * յետ դառնան և
կրկին ամաշեն նոքա որ ինձ հա
մար չար խորհուրդ կանեն թի
զիս կորուսանեն :

Լ յսինքն , յետ դառնան շուտ
ամօթով , և նոքա որ ինձ հայ թի
հայ կասեն , իբր հայ թի մեր մա
տայովն եղաւ կասեն :

Լ յսինքն , ցնծան և ուրախա
նան քոյ ողորմութեդ վերայ բո
վանդակ այնպիսի մարդիքն որ
զքեզ կուզեն և կուխնդրեն ,
և քոյ սբ օրինացդ կուհնազան
դին :

Լ յսինքն , և այնպիսի մարդիքն
որ քոյ փրկութեդ կուցանկան
հանապազ ասեն թի մեծ է՝ ան ,
իբր մեծ է՝ իւր ամենակարօղու
թիւն իւր արդարութիւն և իւր
ողորմութիւն :

Լ յսինքն , զէրէ դու գիտես
տր ան որ ես աղքատ և չքաւոր

եմ ,

եմ, իբր ոչ ինձ եմ յուսացեր,
և ոչ իմարդկային օգնութիւնն
եմ ապաւիներ, այլ քեզ միայն
* վասն որոյ ինձ յօգնութի Տա
սիր, զէրէ դու ես իմ օգնականն
և փրկիչն, և մի՛ յետանար տր
իմ և անիմ, զէրէ զօրութիւնս
և կարօղութիւնս նո՛ւ աղեցաւ:

Լյս այն յովնադաբն է՝ որ խրա
տեաց զորդիս իւր ոչ բնակել զգի
նի և ոչ ժողովել ինչ յաշխարհի
այսմիկ, որք և իմէջ գերութեն
բաբկացնոց ուղիղ սրտիւ պաշ
տէին զանձ, որոց բերանէն խօ
սի մարդարէն դաւիթ ի սաղմո
սիս այսմիկ:

Լյս սաղմոսումն կուխօսի մար
դարէն ի բերանոյ արդարոց, և
կամ վասն իւր, գողով հալածե
ցեալ յորդնոյ իւրոյ աբխողոմայ:

յսինքն, տր անձ իքեզ
եմ յուսացեր, մի՛ թո
ղութամենեւին որ ես
ամաչեմ իմ թշնամեաց առաջնն
* այլ քոյ արդար դատաստանովդ
զիս փրկէ՛ նց՝ ձեռքէն և ազատէ:
Լյսինքն, խոնարհեցուր դէպ
ինձ քո ականջդ անային գթու
թենովդ * և լսելով զիմ աղա
ջանքս և խնդրո՛ւածքս քո անձ

ային

օգնական և փրկիչ
իմ ես դու, տր մի՛
յամենար:

Տողք: 6

Սաղմոս դաւթի որդւոցն յով
նադաբայ յառաջնոյ գե
րութեան:

Սաղմոս 3.

քեզ տր յուսա
ցայ մի՛ ամաչե
ցից յանիտեան
* յարդարուէ քում
փրկեա՛ղիս և ապրեցո՛
ղիս:
Խոնարհեցո՛ առիս
զունկն քո * և կեցո՛
ղիս:

Եր իմ անձ ապա
 չէն, և տեղի ամուր
 կեցուցանել զիս *
 զի հաստատութիւն
 իմ և ապաւնէն իմ
 դու ես:

Եւ իմ փրկեալ զիս
 ի ձեռաց մեղաւոր
 րի * ի ձեռաց անօրի
 նի և անիրաւի:

Դու ես համբերութիւն
 իմ անձ * ան
 յոյս իմ ի մանկու
 թիւն իմմէ:

Իբեզ հաստատեցայ
 ես յարդանաւ * յորո
 վայնէ մօր իմոյ դու
 ես ապաւնէն իմ * և
 առ իբէն էօդնութի
 իմ յամ Ժամ:

Այ զի նշանակ եղէ
 ես բազմաց * և
 դու օգնական իմ և

ային ողորմութեդ զիս փրկէ և
 ազատէ:

Եւ յսինքն, դու անձ ինձ
 ապաւնէն և ամուր բերդ եղիւր,
 զիս փրկէ և ազատէ իմ երեւելի
 և աներևոյթ թշնամեաց ձեռքէն
 * զէրէ իմ զօրութիւնն և կարօ
 ղութիւնն, իմ հաստատութիւն
 և իմ ապաւնէնն դու ես միայն:

Եւ յսինքն, անձ փրկէ զիս
 մեղաւոր և չարագործ մարդ
 կանց ձեռքէն * և անօրէն և
 անիրաւ մարդկանց ձեռքէն ազա
 տէ զիս, իբր նոցա հնարագիտու
 թիւն և չարախօսութիւն զիս պո
 ծացուր:

Եւ յսինքն, իմ այսչափ նեղու
 թեւ միջումն դու ես իմ համբե
 րութիւն անձ, իբր դու ինձ
 համբերութիւն կուտաս * զէ
 րէ ի տղայութիւն մինչև ցայսօր
 իմ յոյսն և ապաւնէնն դու ես:

Եւ յսինքն, ես ի յարդանաւ ծնո
 ղաց իմոց մինչև ցայսօր քո շնոր
 հօքդ զօրացայ և հաստատեցայ
 թիւ հոգւով և թիւ մարմնով * և
 քանի որ ծներ եմ ես իմ մօր որո
 վայնէն իմ ապաւնէնն դու ես *
 և միշտ իմ օգնութիւնն և փրկու
 թիւնն քեզանից է:

Եւ յսինքն, ես իմ զանազան տա
 ռապանաց և վշտաց միջումն շատ
 մարդկանց մատնացոյց եղայ և

տնազ դարձայ * բայց դու ինձ
օգնական եղար, և զիս զօրացու
ցիր:

Եւ յսինքն, իմ բերանս միշտ լի
մնայ օրհնութենով և գովութե
նով * որ կարենամ հանապազ
օրհնել և գովել զքո փառքդ
զքո պատիւդ և զքո մեծ վայել
չութիդ, զի տր ես ամենակա
րօղ և ամենաբարի:

Եւ յսինքն, տր ան իմ ծերու
թե ժամանակին, իբր երբոր ես
'ի քոյ սիրոյդ կու հովանամ դու
զիս երեսաց մի՛ ձգեր * և երբոր
իմ զօրութիս կու պակասի, իբր
երբոր ես կու թուլանամ 'ի քո
ծառայութեդ դու զիս 'ի բաց
մի՛ թողուր:

Եւ յսինքն, իմ թշնամիքն զիս
չարախօսեցին ինձ վատասացին *
և նոքա որ զիմ անձս պատեր և
պաշարեր էին, խորհուրդ արա
րին մէկ տեղ և ասացին:

Եւ յսինքն, թէ ասա՛ անձ զնա
յերեսաց ձգեց * որ չափ որ մեր
կարօղութիւնն է՝ հալածենք և
հասանինք իւրն, զէրէ ոչոք չկայ
որ զինքն 'ի մեր ձեռացն փրկէ և
ազատէ:

Եւ յսինքն, տր ան մի՛ հեռանար
ինձանից * տէր աստուծո՛ւմ պա
տրաստ կացիր, որ ինձ յօգնու
թիւն հասանիս և զիս փրկես և

ազա

Հօրիչ իմ:

Եւ ցցի բերան իմ դո
վութի * ոպ օրհնե
ցից զփառս քո զօր
հանապազ զմեծ վայ
ելչութիս քո:

ՍԻ՛ ընկենուր զիս
տր 'ի ժամանակի ծե
րութե * 'ի պակասիդ
զօրութե իմոյ մի՛
թողուր զիս:

Եւ ասցին թշնամիք իմ
ինձ * և որք պաշարե
ցին զանձն իմ, խոր
հեցան 'ի միասին և
ասացին:

Եւ եթող զնա հա
լածեսցուք և հա
ցուք նմա * զի ոչոք
է որ փրկէ զնա:

Եւ իմ մի՛ հեռի առ
նիր յինէն * և ան
յօգնել ինձ նայեաց:

Լ՝ մաշեցեն և պա
կասեցին ոյք չարա
խօս կային զանձնէ
իմէ * զդեցցին զա
մօթ և զպատկառանս
ոյք խնդրէին ինձ
զչար :

Լ՝ աս յամ ժամ յուսա
ցայց * և յաւելից
յօրհաւթիս քո :

Ի երան իմ պատմեա
ցէ զարդարութիւնս
քո * զօրհանապազ
զգովութիւս քո :

Ուն ոչ թէ խարդա
խութիւնք ինչ գիտե
լով զդպրութիւնս *
այլ մտից ՚ի զօրութիւնս
տն , տր յիշեցի զար
դարութիւնս քո
միայն :

ազատեա իմ թշնամեաց ձեռքէն :
Լ՝ յսինքն , որ այն մարդիքն որ
իմ անձինս վատ կասէին և ինձա
նից չարախօսութիւն կանէին , ամա
չեն փշանան և պակասին * և նք
որ ինձ համար չար կու խնդրէին
յամօթ լինին և գլխակոր դառ
նան աշխարհիս վերայ :

Լ՝ յսինքն , ես ինչպէս մինչև հի
մի քեզ եմ յուսացեր , այսպէս
այլ այսուհետև քեզ կու յու
սամ * և օր ըստ օրէ քո օրհնու
թիդ և քո գովութիդ կու աւել
լացնեմ թէ սրտով և թէ բերա
նով :

Լ՝ յսինքն , իմ բերանս միշտ քո
արդար դատաստանդ և իրաւ
ունքդ պատմէ և բարոյէ աշխար
հի * և օրն ՚ի բուն ՚ի քո գովու
թիդ չի՛ դադարի ամենեւին :

Լ՝ յսինքն , բայց չէ՛ թէ նենգու
թեանով և խորամանկութեանով ,
իբր թէ ես դպրութիւնս գիտեմ
ասելով , կամ դրոց և ընթեր
ցուածոց վերահասու եմ ասե
լով , կու յանդգնիմ քո անչափ
հրաշագործութիւնքդ և բարերա
րութիւնքդ թո՛ւել , քա՛ն լիցի *
այլ կու մտանեմ ՚ի զօրութիւնս
տն , իբր կու ապաւինիմ ՚ի քո
անչափ կարօղութիւնքդ տր ամ , և
կու յիշեմ միայն զքոյ խոստմանցդ
ճշմարտութիւն , և զքոյ դատաս

տանիդ

տանիդ արդարութիւն , որ ամե
նեւին 'ի քո նախախնամութեն
չես զըկեր զայնպիսի մարդէքն որ
'իքեզ կու յուսան :

Լ՝ յսինքն , դու տր ամ զիս 'ի
տղայութէս 'ի վերքո սուրբ հո
գէովդ իմաստնացողիդ , և քոյ
օրինաց և պատուիրանացն վերայ
հասու արարիդ * և ինչպէս որ
'ի սկզբանէ սկսայ , այսպէս մինչև
ցայսօր և քանի որ կենդանի եմ
կուպատմեմ և կուքարողեմ զքո
արդարութիւդ :

Լ՝ յսինքն , տր ամ դու զիս մին
չև իմ հալւորիլն և մինչև իմ
ծերանալն քո խնամքէդ և քո օգ
նութէդ մի՛ զըկեր , որ ես ան
դադար քո ճշմարտութիւնդ քա
րողեմ 'ի մէջ հաւատացելոց :

Լ՝ յսինքն , մինչև որ պատմեմ
և քարողեմ զքո հզօր բազուկդ ,
իբր զյս որդին քո միածին ամ
ազգերի որ յաշխարհ պիտին գալ ,
որ ամենեքեան հաւատան 'ի նա :

Լ՝ յսինքն , քարողեմ քո ամենա
կարօղ զօրութիւնդ և քո արդա
րութիւդ մինչև 'ի քո բարձր և
անհասանելի հրաշագործութիւդ ,
իբր մինչև 'ի քոյ միածին որդւոյդ
մարդեղութիւն , չարչարանքն ,
յարութիւնն , և համբարձումն
* և այն մեծամեծ ըսքանչելիքն
որ նորա ձեռքովն վս փրկութե

Լ՝ իմ ուսուցեր
զիս 'ի մանկութենէ
իմ * և ցարդ ևս պատ
մեցից զարդարու
թիս քո :

Մինչև յալւորիլ և
'ի ծերանալն իմ ամ
մի՛ թողուր զիս :

Մինչև պատմեցից
զբազուկ քո ազգի
ամի որ գալոցն է :

Օ , զօրութիւն քո և
զարդարութիւնս քո
մինչև 'ի բարձունս *
զոր արարեր մեծա
մեծս , ամ ո՛ւ նմանի
քեզ :

Որչափ ցուցեր ինձ
զնեղութի բազում
և զչարչարանս, դար
ձեալ միսիթարեցեր
զիս * և ի խորոց ան
դնդոց երկրի հաներ
զիս:

Յ աճախեցեր զո
րութիւն քո և դար
ձեալ միսիթարեցեր
զիս * և ի խորոց երկ
րի միւսանգամ հա
ներ զիս:

Եւ դու և ես խոստո
վան եղէց քեզ ի
պատրաստութի սաղ
մոսաց ճշմարիտդ ան
* սաղմոս ասացից
քեզ օրհնութիւն սքե
խորայելի:

Յ նծասցեն շրթ
ունք իմ յորժամ սաղ
մոս ասիցեմ քեզ *
և անձն իմ զոր փր
կեցեր:

Եւ և լեզու իմ

ազգի մարդկան արարիւր, ան տր
ան, ո՛վ կարէ նմանիլ քեզ:

Եւ յսինքն, դու որչափ լանա
ղան նեղութեց և չարչարանաց
դէմ արարիւր զիս, և յետոյ դար
ձեալ միսիթարեցիւր քո ողորմու
թիւ * և ի վերջն զիմ հոգիս ի
խորոց անդնդոց դժոխոց ի
ձեռն յի քի որդւոյ քոյ ազատե
ցիր:

Եւ յսինքն, առատացուցիր քո
ամենակարող զօրութիւդ ինձ վր
և դարձեալ զիս միսիթարեցիւր
շնորհօք հոգւոյդ սրբոյ * և զիմ
հոգիս միանորելով հետ մար
մնոյս, կրկին անգամ ի խորոց
երկրի, իբր ի գերեզմանէն յա
րուցիր զիս:

Եւ յսինքն, ուստի ո՛վ ճշմարիտ
ան ես այլ խոստովանիմ զքո սք
անունդ պատրաստութիւն սաղմո
սաց, իբր զանազան երգովք սաղ
մոսաց * և սաղմոս կասեմ քեզ
օրհնելով զքո ճշմարտութիւդ և
զքո հաւատարմութիւդ ո՛վ սք
անդ նոր խորայելի:

Եւ յսինքն, երբոր ես սկսանիմ
քեզ սաղմոս ասել, իմ շրթունքս
ցնծան և ուրախանան * այլ և
ցնծայ և զո՛ւարճանայ իմ անձս
զոր փրկեցիր և ազատեցիր ի մե
ղաց և ի գերութիւն սատանայի:

Եւ յսինքն, այլև իմ լեզուս հա

նապազ զքո արդարութիդ և
զքո ճշմարտութիդ խօսիւք արո
ղէ իմէջ հաւատացելոց և բարե
պաշտից :

Լ՝ յսինքն , և մանաւանդ այն ժա
մանակն որ նոքա որ ինձ չար կու
ղէին , և զիս կու հալածէին ,
ամացեն և յամօթ լինին իւրեանց
արարմանցն վերայ և գլխակոր
լինին :

Սաղամօն խաղաղարար Թարգմա
նի , որ է փրկիչն մեր յս քս , զի
լստ առաքելոյն պօղոսի նա է խա
ղաղութի մեր , որոյ զերեսն պաշ
տեն մեծամեծք ի ժողովրդոց ,
և որ տիրէ իծովէ մինչև իծով ,
և ի գետոց մինչև իծագս աշ
խարհի :

Լ՝ յս սաղմոսումս կու խնդրէ
մարգարէն յայ զի շուտով առա
քեսցէ զմեսիայն իբր զքս , և նա
խազուշակէ զերջանկութի ար
քայութե նորա :

Լ՝ յսինքն , տր ան շուտով ողար
կէ զԹագաւորն մեր քս , և զքո
իրաւունքդ և իշխանութիւնդ
տուր նորա ձեռն * և քո արդար
դատաստանդ յանձնէ որդւոյ
Թագաւորին , իբր նոյն տն մե
րոյ յի քի , որ է որդի դաւթի
Թագաւորին :

զօրհանապազ խօսես
ցի զարդարութիս քո :

ՂԺամանակի իբրև
ամօթ լիցին և յամա
չեսցեն ոյք խնդրեն
ինձ զչար :

Տունք . 26 :

Ղսաղամօն սաղմոս դաւթի :

Սաղմոս . 371 :

Լ՝ Ժ զիրաւունա քո
արքայի տուր * և
զարդարութիւն քո
որդւոյ Թագաւորի :

Դատել զժողովուրդս
դու քո արդարութիւնք
* և զաղքատս քո
իրաւամբք:

Լացեն լերինք զխա
ղաղութի ժողովրդեան
* և բլուրք զար
դարութիւն:

Իրաւ արասցէ աղ
քատաց ժողովրդեան
* և կեցուցէ զոր
դիս տնանկաց * և խո
նարհեցուցէ զամ
բարտաւանս,

Սացցէ և մնացէ
ընդարեւու * յառաջ
քան զլուսինն յաղգէ
մինչև յաղգ:

Լսինքն, որ դատէ քո հաւա
տացեալ ժողովուրդդ արդար
դատաստանով * և իբեզ յուսա
ցող հողւով աղքատներն իրաւ
ունքով և ճշմարտութեամբ:

Լսինքն, առնուն լերինք զքոյ
ժողովրդեան խաղաղութիւնն,
իբր ընդունին իբէն առաքեալք
զաւետարանական խաղաղութին
որ դու քո առատ ողորմութիւնդ
կուպարդ և ես քո հաւատացեալ
ժողովրդեանդ * և վարդապետք
և քարոզատուք որք են բլուրք,
ուսանելով ինոցանէ զնոյն աւետ
արանական արդարութիւնն,
պատմեն և քարոզեն ի մէջ աշ
խարհի:

Լսինքն, իրաւունք և դա
տաստան անէ քոյ ժողովրդեան
միջի եղած հողւով աղքատներ
րին * և փրկէ և կեցուցանէ զոր
դիս տնանկաց, իբր զորդիս հա
ւատոյ սբ առաքելոցն * և խոնար
հեցուցանէ և յամօթ անէ զամ
բարտաւանս, իբր զսատանայ իւր
պաշտօնէիցն հետ, բառնալով զիշ
խանութիւն նորա:

Լսինքն, կենայ և մնայ իւր
անմահական Թագաւորութիւն
պայծառացեալ փառօք, քանի որ
կայ և կումնայ արեգակն ի յեր
կինս, իբր յաւիտեանս յաւիտե
նից * և ինչպէս որ իւր ծնունդն

յառաջ քան զլուսինն է՝ իբր յա
ռաջ քան զլինելն աշխարհիէ՝ ,
այսպէս ևս իւր իշխանութիւնն
յազգէ մինչև յազգ լինի , իբր
վախճան չունենայ :

Լ յսինքն , իջանէ 'ի յարգանտ
կուսին մարիամու ինչպէս որ բա
րակ անձրեւն կու իջանէ մաքուր
բրդի վերայ , և միւս կողմէն անց
կու կենայ առանց ապականելոյ
և առանց վնաս հասուցանելոյ *
և ինչպէս որ երկնային ցօղն կու
ցօղի երկրի վերայ , և զինքն կու
պտղաբերէ առանց պատառելոյ և
առանց ցխոտելոյ և կեղտոտելոյ :

Լ յսինքն , նր ժամանակու մն
ծագի արդարութիւն և ուղղութիւն
իմէջ սրբոյ եկեղեցւոյ * և լինի
առատ խաղաղութիւն և հաշտու
թիւ 'իմէջ նայ և մարդկան , և այս
խաղաղութիւն մնայ մինչև որ կա
տարվի լուսինն , իբր մինչև որ
աշխարհս վերջանայ և լցվի թիւն
ընտրելոց և սրբոցն նայ :

Լ յսինքն , տիրէ և թագաւորէ
'իմէկ ծովէն մինչև 'ի միւս ծովն ,
իբր զբոլոր աշխարհս իւր սուրբ
հաւատոյն հնազանդեցուցանէ *
և 'ի զանազան գետերի ըսկզբէն
մինչև 'ի յաշխարհիս ծայրերն ,
իբր յարեւելից մինչև յարեւմուտս
նձային 'իշխանութն տիրապետէ :

Լ յսինքն , նր առաջին յառաջ

հնդս

Իջցէ ուր զանձրեւ 'ի
վր գեղման * ուր զցօղ
զէ ցօղի յերկիր :

Շաղկերս յաւուրս
նր արդարութիւն *
բազում խաղաղութիւն
մինչև կատարեսցի
լուսինն :

Տիրեսցէ նա 'ի ծովէ
մինչև 'ի ծով * 'ի գե
տոց մինչև 'ի ծագա
աշխարհի :

Լ առջի նորա նախ

Տնդիկք անկցին և
Թշնամիք նորա զհող
կերիցեն :

Թաղաւորք Թարս
սի և կղզեաց պատա
րագս մատուցեն
նմա * Թաղաւորք
արաբայ և սաբայ պա
տարագս բերցեն
նմա :

Տնդստանցիք դան անկանին և եր
կիր պաղանեն , իբր նախ քան
զայլ մարդիք մեղաւորք և սեւաց
եալք հողւով դառնան յիւր
եանց չար ճանապարհէն , և նր
օրինացն և պատուիրանացն Տնա
ղանդին * և իւր Թշնամի հրէ
այքն հող ուտեն , իբր օձի նման
միշտ իւրեանց խորամանկութե
միջումն մնալով աշխարհիս մար
մնաւոր և անցաւոր բարեացն
հետեին , և երկնային և անմահա
կան հացէն զրկվին և կարօտ
մնան :

Լ՝ յսինքն , Թէրսիս քաղաքի Թա
ղաւորն որ է կիլիկիոյ երկիրն ,
ղպրուզու Թաղաւորն , կիրիտու
Թաղաւորն , և այլ զանազան
յունաց կղզիների Թաղաւորքն ,
իւրն ընծայ և պատարագ մատու
ցանեն * արապստանայ Թաղա
ւորն , և սաբայի Թաղաւորն ,
որ է յերկիրն հարաւոյ 'ի սահ
մանս հապաշտանայ , իւրն պար
գեւք և նուէրք բերեն , իբր նմ
Թաղաւորութիւնք և իշխանու
թիք դառնան իմեղաց և 'ի մօլո
րութի 'ի գիտութի ճշմարտու
թե , և իւրն հաւատով և սիրով
օրհնութիւն և փառաբանութի
մատուցանեն , ինչպէս որ իւր
ծննդեան ժամանակին եկին
մոգք յարևելից ընծայով և պա

տարագով, և իւրն երկրպագու
թիւն մատուցին, ոսկովն նորա
թագաւորութիւնն խոստովանե
լով, խնկովն նորա անուին դա
ւանելով, և զմուռովն նր թա
ղումն դուշակելով:

Լ. յսինքն, ամէն աշխարհիս եր
և երիւ աներևոյթ թագաւորքն
հողով և ճշմարտութե՛ն նորա
երկրպագութիւն անեն * և ամ
ազգք և ազինք ուղիղ սրտիւ նր
ծառայութիւն անեն:

Լ. յսինքն, զերէ փրկեց զաղ
քառացեալ աղք մարդկային ի
ձեռաց հզօր բռնաւորին սատա
նայի * զայն աղքատն և տնանկն
կասեմ, որ ոչոք չունէր իւրն
օգնական և ցաւակից այ ի զատ:

Լ. յսինքն, խղճայ և թողութի մե
ղաց շնորհէ աղքատին և տնանկին,
իբր աղքատացած և յերկնային
փառացն զրկած մարդկային ազ
գիս * և նոցա անձն ի մահո՛ւնէ
փրկէ և կեցուցանէ * և նոցա
հողիքն որ աշխարհիս անցաւոր
վայելչութեն համար խաբէու
թեան և հնարադիտութե փոխ
տո՛ւօղ չար սատանայի փողի շա
հին պարտական էին դարձեր,
փրկէ և ազատէ իւր զօրութե՛ն:

Լ. յսինքն, իւր անունն պատո
ւան և երկրպագելի է՛ նոցա
առաջին * և ինքն կու ազրի յա

ւիտ

Երկրպագցեն նմա
ամ թագաւորք երկ
րի * և ամ ազգք ծա
ռայեսցեն նմա:

Օ ի փրկեաց զաղ
քատն ի ձեռաց հզօ
րի * զաղքատն և զտը
նանկն որոյ ոչ է՛ օգ
նական:

Լ. նխայեսցէ նա յաղ
քատն և ի տնանկն *
և զանձինս տնանկաց
կեցուցէ * ի վաշ
խից չարաց փրկեսցէ
զանձինս նոցա:

Պատուէ՛ն է՛ անուն
նորա առաջի նոցա *
կեցցէ * և տացի նմա

յոսկւոյն արաբա
ցւոց:

Յ աղօթս կացցեն
առ նա յամ ժամ *
և զօր հանապազ օրհ
նեսցեն զնա:

Ե ղիցի հաստատու
թիւն ընդ ամ երկիր
* և ի վերայ գլխոց
լեբանց:

Բ արճրասցի քան զլի
բանան պտուղ նորա
* ծաղկեսցի ի քաղա
քի տն ուն խոտ երկրի:

Հիտեան և յաճիտեանս յաճիտե
նից * և իւրն արապստանայ ոս
կւոյն ընծայ կուտընի, իբր մե
ղաւոր և սեացեալ հոգւով
մարդիք կուգառնան իդիտութի
ճշմարտութեան, և իւրն իբրև
խմաստուն ծառայք իւրեանց
տրտի բորբոքեալ սէրն ընծայ
կուամատուցանեն:

Լ յսինքն, միշտ իւրն աղօթք և
երկրպագութիւն կանեն * և
օրն իբրև զինքն կու օրհնեն և
կուփառաբանեն:

Լ յսինքն, ամ երկրում անետա
րանական օրհնքն և ճշմարտու
թիւնն կու հաստատվի * այլև
ի վերայ սարերի գլխին, իբր այլ
և ի մէջ մեծամեծ և հզօր Թա
գաւորութեց և իշխանութեց:

Լ յսինքն, և այս անետարանա
կան ճշմարտութե պտուղն որ է
հաւատացեալ քրիստոնէից բարե
գործութիւնն և ամ պաշտու
թիւնն, կու բարձրանայ և կու
բազմանայ առանել քան զլիբանա
նու պտուղն, իբր առանել քան
զմովսիսական օրինացն հետևող
գոռող հրէից օրինապահութիւն
* և կու ծաղկի և կու առատանայ
ի մէջ սուրբ եկեղեցւոյ որ է քա
ղաք տն այ, ինչպէս որ երկրի
խոտն կու ծաղկի և կու բազմա
նայ:

Լ՝ յսինքն , և տն մերոյ յի քի
անուանն օրհնեալ և փառաւոր
եալ լինի յաւիտեանս յաւիտենից
իմէջ սուրբ եկեղեցւոյ * զերէ
յառաջ քան զարեգակն է նորա
անուանն , իբր նր յառուկանունն
յաւիտենականապէս ծնեալ է:

Լ՝ յսինքն , նր միջնորդութիւն
օրհնվին ամ ազգք երկրի ՚ի հօ
րէն այ * և ամ ազինք նր երա
նի տան և երկրպագանեն հողւոյ
և ճշմարտութիւն:

Լ՝ յսինքն , օրհնեալ է նր ամեն
նոր իսրայէլի , որ այսպիսի ըսքան
չեղիքս կանէ միայն իւր ամենա
կարօղ զօրութիւն * և օրհնեալ
է իւր փառաց և մեծութեան
անուանն յաւիտեանս յաւիտենից
* և իւր փառօքն և պատվովն
լցվի ամ երկիր , իբր ամենայն
արարածք զինքն փառաբանեն և
պատվեն , երանի թէ այսպէս լի
նի , այսպէս լինի:

Իբր այն օրհնութիւնն որ մատոյց
դաւիթ մինչև ցայժմ հօրն երկ
նաւորի վս գալստեանն քի վերջ
եղան և հաստան:

Լ՝ յս աղօթքումս կու գովէ ան
նայ զամ վս ողորմութե և ար
դարութե նր , և եկեղեցին սբ
կու պարծենայ քրիստոսիւ երկ
նաւոր փեսայիւ իւրով:

Լ՝ զիցի անուան տն
օրհնեալ յաւիտեանս

* զի յառաջ քան
զարեկ անուան
նորա:

Ինա օրհնեսցին ամ
ազգք երկրի * և ամ
ազինք երանիցեն
նմա:

() օրհնեալ նր ամ իս
րայէլի որ առնէ զս
քանչեղիս միայն * և
օրհնեալ է անուան ոբ
փառաց նորա յաւիտ
եան * լցցի փառօք
նր ամ երկիր , եղիցի
եղիցի:

Տունք . 20.

Պ աղատեցան օրհնութիւնք
ի դաւթի յորդուոյ յետայ:

Ա ղօթք աննայի մօրն սամուէ
լի , առաջին թաղաւորաց: 2.

աստատեցաւ
սիրտ իմ ի տիր
* և բարձրա
ցաւ եղջիւր
իմ յաճ փրկիչ իմ:

Ի նդարձակեցաւ բե
րան իմ ի վր թշնամ
եաց իմոց * ուրախ
եղէց ի փրկութեան
քում:

Օ ի ոչ գոյ սուրբ
ոպ զամր, և ոչ արդար
ոպ զամր մեր * և չիք
սբ բաց յայ մերմէ:

Սի պարծիք և մի՛ խօ
սիք զամբարտաւանս
* և մի՛ ելցէ ընդ բե
րանս ձերբան հպարտ
մեծաբանութե:

յսինքն, իմ սիրտս հաս
տատեցաւ հաւատով
տն իմոց յի քի * և
իմ պողտս բարձրացաւ, իբր
իմ անմահութե յոյսս զօրացաւ
և իմ հոգւոյս կարօղութիւն առա
տացաւ շնորհօք փրկչին իմոց այ:
Եւ յսինքն, իմ բերանս բացվե
ցաւ և համարձակեցաւ իմ եր
և ելի և աներևոյթ թշնամեացն
վերայ * այսուհետեւ կուրախա
նամ և կուցնձամ յիշելով միշտ
զայն փրկութիւնն որ դու քո մա
հաւամբդ ինձ արարիր:

Եւ յսինքն, ոչոք սուրբ չկայ որ
տն յի նմանի, և ոչոք արդար
չկայ որ նոյն տն իմոց այ նմանի *
բայց թէ ճշմարիտն ասեմ, ամե
նակն սբ չի գտվիր աշխարհիս
վերայ քի ի զատ, զերէ նա է
միայն սբ և միայն տր:

Եւ յսինքն, ուստի ով գոռող
հրէսայք մի՛ պարծենայք ձեր օրի
նապահութեն, և ամբարտաւան
խօսքերովն մի՛ խօսիք ասելով,
թէ մեք միայն ենք ճշմարիտ տօճա
պաշտք և որդիք արքայութե * և
ձեր բերանէն մեծաբանութե
հպարտ խօսքեր դուրս չի գայ ով
այլազգիք և կռապաշտք, իբր թէ
դուք բնական խելքով և իմաս

տուութի գերադոյն էք քան զամ
մարդիք որք են ՚ի վերայ երկրի:
Լ յսինքն, զէրէ ամ ամ խելաց
և գիտութեց արէ * և ինքն ամ
իւր իմաստութիւն, իբր ՚ի ձեռն
յի քի կուպարդէ իւր երկնայ
ին և փրկական գիտութիւնն ամ
արարածոց:

Լ յսինքն, նորա ամենակարող
զօրութիւն կատաղած հրէից և
ամբարիշտ հեթանոսաց նենգու
թիւ խորամանկութիւն և հնարա
գիտութիւն հաստ աղէղներն թու
լացան և անզօրացան * և նոքա
որ խղճացեր և տկարացեր էին նց
բռնութեան և հալածանաց տա
կումն, վառեցան զօրութիւն,
իբր քաջացան և արիացան ՚ի ձա
նապարհս ճշմարտութիւն:

Լ յսինքն, հրէայք որ ամային
օրինաց և պատուիրանաց հացովն
գիրացեր էին և կշտացեր էին,
նո՛ւ աղեցան և քաղցած մնացին
և նոքա որ երկնային հացին կարօտ
էին, և կուցանկանային այ ար
գարութիւն, կերան և յագե
ցան և լցին զբոլոր աշխարհ իւր
եանց բարեգործութիւն պտղովն:

Լ յսինքն, եկեղեցին հեթանո
սաց որ ամուլ և անծին էր ընդ
ունելով զգեղ շնորհաց հոգւոյն
սրբոյ ծնաւ զեօթն որդիս, իբր
ծնաւ զբազում որդիս այ * և

Լ ծ գիտութեց ար
* ամ պատրաստէ
իւրով իմաստութիւն
զգիտութիւն յարա
րածս իւր:

Տ զօրաց հաստ աղէ
ղունք թուլացան *
և տկարք վառեցան
զօրութիւն:

Յ ագք և լիք հացիւ
նո՛ւ աղեցան և քաղ
ցեալք լցին զերկիր:

Լ մուլն ծնաւ եօթն
* և բազմածինն նո
ւ աղեցաւ ՚ի ծննդոց:

Տ՛ր մեռուցանէ *
 և տր կեցուցանէ *
 իջուցանէ ՚ի դժոխս
 և հանէ :

Տ՛ր աղքատացուցա
 նէ * և տր մեծացու
 ցանէ * խոնարհ առ
 նէ զամբարտաւանս
 մինչև յերկիր * և
 բարձր առնէ զտառա
 պետը յաղբեաց :

Եկեղեցին հրէից որ բազմացեր
 և առատացեր էր մարմնասէր որ
 դճովք հակառակելով նոյն շնոր
 հաց հոգւոյն սրբոյ նուազեցաւ
 ՚ի ծննդոց , իբր ՚ի ծնանելոյ , զոր
 դիս լուսոյ և զորդիս առքայու
 թեան :

Լ. յսինքն , և դուք սորա մի՛
 զարմանայք , զէրէ տր ան իւր
 արդար դատաստանովն կուբառ
 նայ ՚ի յանարժան մարդկանց
 զկենդանարար շնորհս տբ հոգ
 ւոյն , և կու մեռուցանէ զիւր
 եանք հոգւով * և իւր ամէնա
 ռատ ողորմութեն կու պարգևէ
 արժանաւորաց զնոյն կենդանա
 րար շնորհս հոգւոյն սրբոյ , և կու
 կեցուցանէ զիւրեանք * ինքն
 իւր անքննելի իմաստութեն կու
 իջուցանէ զմարդիք ՚ի դժոխս տա
 ռապանաց փորձութեց և հալա
 ծանաց , և նոյն ինքն իւր բարեգ
 թութեն կու փրկէ և յաղթու
 թիւն կու տայ :

Լ. յսինքն , տր ան զհպարտ մար
 դիքն իւր անային շնորհացն կու
 զրկէ և կու աղքատացնէ , իբր
 զհրէայս * և խոնարհ մարդիքն
 իւր երկնային առաքինութեն
 կու փարթամացնէ և կու մեծաց
 նէ , իբր զբրիտոնեայս * ամ
 բարտաւան մարդիքն կուտր կու
 ձգէ և հողի հաւասար կանէ ,

Իբր զդպիրս և զփարիսեցիս * և
տառապեալ և աղբի հաճասար
եղած մարդիքն կու բարձրացու
ցանէ և կու փառանորէ , իբր
զառաքեալս :

ՍԵԿՆՈՒԹԻ , կու նստուցանէ զիւր
եանք իշխանների նման իւր ժո
ղովրդեան իշխաններին հետ ,
իբր ընդ հրեշտակաց և ընդ
հրեշտակապետաց * և երկնային
փառաց աթոռներին ժառանգ
որդ կանէ , առ ի դատել ընդ
ինքեան զերկոտառան ազգն իս
րայելի :

ՍԵԿՆՈՒԹԻ , ինքն իւր շնորհօքն
կու օգնէ և կու կատարէ այնպի
սի մարդկանց ուխտն , որ կու
խոստանան աստուծոյ հրաժարիլ
ի մեղաց և ի ցանկութենէ և
յամբարտանութենէ աստիկե
նացս , վասն սիրոյ արքայութեն
* և ինքն կու օրհնէ և կու զար
դարէ արդարոց վարքն և կենցա
ղավարութիւնն :

ՍԵԿՆՈՒԹԻ , զէրէ չէ թէ այն որ
սրբութիւն և առաքինութիւն զօ
րեղ է , իւր զօրութեամբն և
կարողութեամբն կու զօրանայ ,
քաւ լիցի * այլ ինքն տրն իւր ամե
նակարող զօրութիւն կու տկա
րացնէ և յամօթ կանէ իւր հա
կառակորդ սատանայքն , զէրէ
տր աստուծոյ սուրբ է , և կու զէ

ՍԵԿՆՈՒԹԻ , կու նստուցանէ զնոսա
իշխանս ընդ իշխանս
ժողովրդեան իւրոյ *
և զաթոռ փառաց
ժառանգեցու
ցանէ նց :

ՍԵԿՆՈՒԹԻ , ատարէ զուխտս
ուխտանորաց * և
օրհնեաց զամս արդա
րոց :

Օ՛ ի ոչ թէ իւրով
զօրութեամբ զօրա
նայ հզօր * այլ տր
ակար առնէ զհակա
ռակորդս իւր տր
սուրբ է :

Ս'ի պարծեացի խոր
 հրդականն 'ի խոր
 հուրդս իւր * մի'
 պարծեացի հզօրն 'ի
 զօրութի իւր * և մի'
 պարծեացի մեծն 'ի
 մեծութիւն իւր :
 Եւ որ պարծին 'ի
 Խոր հուրդս գիտու
 թէ զոր ճանաչել :

Եւ զնել զիրաւունս
 և գործել զարդա
 րութիւն 'ի վերայ
 երեսաց երկրի :

Տ' եւ յերկինս և
 որոտաց * և ինքն դա
 տէ առանց բարբա
 ուելոյ :

որ իւր ծառայքն այլ սբ լինին :
 Եւ յսինքն , ուստի խելօք և խոր
 հրդական մարդն իւր գիտութն
 և իմաստութն չի պարծենայ *
 զօրեղ մարդն իւր ուժովն և
 կարօղութենովն չի պարծենայ
 * և մեծ մարդն իւր փառօքն և
 և ապրանքն չի պարծենայ :

Եւ յսինքն , այլ թէ մէկ մարդ
 մի պարծենալ կուզէ , աստու
 ծով պարծենայ * և անային
 գրոց գիտութե խորհրդներովն
 միշտ ջանայ որ զիւր տրն ճանա
 չէ , և նորա ամէնօրհնեալ կամքն
 կատարէ :

Եւ յսինքն , իրաւունք անէ ,
 և արդարութիւն գործէ քանի
 որ կենդանի է այս աշխարհիս վր
 իբր զօջօք չի զրկէ , ոչինչ մար
 դոյ վնաս չի հասուցանէ , և յայտ
 նի ճշմարտութեանն չի հակա
 դասի :

Եւ յսինքն , զէրէ տր ան ելաւ
 յերկինս և որոտաց , իբր հոգին
 սբ ան բազմեցաւ 'ի վերայ առա
 քելոցն , և յայտնի արաւ իւր
 անետարանական ճշմարտութին
 բոլոր աշխարհի * և ինքն կուդա
 տէ և կու դատապարտէ զամ կա
 մապաշտ և խօտաւիրտ մարդիք իւր
 եանց խղճմանքի միջումն , առ
 անց բարբառելոյ , իբր առանց
 ճայնիւ խօսելոյ իբրեւ զմարդ :

ԼՅՍԻՆՔՆ, նոյն ինքն հոգին ուր
կուտայ զօրութիւն և կարողութիւն մեր Թագաւորներին, իբր
սուրբ առաքելոցն * և կուբարձ
րացուցանէ իւր օծեալ քրիս
տոսի փառքն և պատիւն ՚ի մէջ
ամ ըստեղծունւածոց երևելեաց
և աներևութից:

Տայ զօրութիւն Թա
գաւորաց մերոց * և
բարձր առնէ զեղ
ջիւր օծելոյ
իւրոյ:

ՏՈՒՆԷ: 18.

Բարձրացաւ եղջիւր իմ յաճ փրկիչ իմ, հաստատեցաւ
սիրտ իմ ի տր տերամբ և հաւատով:

Սարդասէր տր վասն սրբուհւոյ անարատի մօր քոյ:

Քարոզող որովմեային և ի նեղութեն:

Ս, ասն գտանելոյ մեզ զչնորհս և զողորմութիւն ի բարե
րար տէ մերմէ զտր աղաչեսցուք:

Ս, ասն փրկելոյ զմեզ ի զրպարտութենէ մարդկան և յորո
գայթից սատանայի, զտր աղաչեսցուք:

Ս, ասն ամ անձանց քրիստոնէից, և տանց հաւատացելոց,
զտր աղաչեսցուք:

Ս, ասն որք ի լերինս յայրս և ի փապարս բնակեալք են սբ
հարքն մեր, զտր աղաչեսցուք:

Ս, ասն որք սաղմոսիւք և օրհնութիւն կատարեն զամ ժամա
նակս կենաց իւրեանց, զտր աղաչեսցուք:

Ս, ի հոգւոցն: Լաւ և վս: Օ, անձինս: Ողորմեաց:

Գոհանամք զքէն տր ամ մեր, որ զարթուցեր զմեզ ի
հանգստենէ քնոյ շնորհիւ ողորմութեան քոյ: Օ, արթն
զմիտս մեր արդարութիւն առ քեզ տր ամ մեր, զի տեսցեն
աչք մեր զփրկութիւն քո: Լ, կեսցէ և բնակեսցի առ մեզ
ամութիւն քո, և ողորմութիւն քո հովանի և սրահապան
լիցի ի վերայ պաշտօնէից քոց: Լ, զմեզ զծառայս քո ար
ժանի արա՛ ի տունէ և ի գիշերի և յամ ժամու, միշտ խոր
հիւ ի սէր պատուիրանաց քոց: Լ, գոհանալով փառա
ւորել զհայր և զորդի և զսբ հոգիդ: Լ, յամ և միշտ,
և յանիտեանս յանիտենից:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Ենդանարար զօրութիւն, և աղբիւր անմահութեան
դու ես քս ամ փրկիչ մեր, որ շնորհեցեր մեզ ի մէջ գի

շերի

շերի յառնել և խոստովան լինիլ առ քեզ վասն իրանանց
 և արդարութեան քոյ : Եւ այժմ աղաչեմք զքեզ ինքն
 մեր , արա՛ զմեզ արթունս , և պատրաստս ի ժամ տուան
 տու ընդ սբս քո : Եւ ընդ նոսին գոհանալով փառանո
 րել զքեզ ընդ հօր և ընդ հոգւոյդ սբբոյ . Եւ յժմ և :
 Ղոհոսութեամբ և ճշմարիտ խոստովանութեամբ անդադար
 փառանորեմք զհայր և զորդի և զսուրբ հոգիդ . Եւ յժմ
 և միշտ , և յանձնեանս յանձնենից :

Բաղար և բարի անձնոր ի սրայելի, եկեալ յարդարուէ աթուռն բազմի :
 զուղիղս և զմիամիտս սիրով ընդունի, և զնենգ՝ ըս մատնէ ի հուր գեհենի

Իբր զսաղմոսս զայս շարադրեաց
դա՛ն ի՞նչ և ետ ասափայ որ երգէր
առաջի նոյ ըստ կարգի իւրում,
քանզի էր երգեցող իմէջ այլ զև
տականացն:

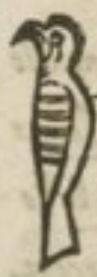
Եւ յս սաղմոսումն հուլում է մար
դարէն զտարակուսութի մտաց
մերոց, թէ էր չար մարդիքն այս
աշխարհումն աջողութի ունին,
և բարի մարդիքն միշտ ՚ի մէջ տա
ռապանաց են:

յսինքն, ա՛հ թէ ինչպէս
քաղցր և բարի է նա՛մ
դէպ ՚ի խորայեւացիքն
* Իբր դէպ ՚ի նա՛մ ապաշտ մար
դիքն, և մանա՛ւանդ դէպ ՚ի այն
պիսի երկիւղած մարդիքն որ սր

Սաղմոս ասափայ:

Սաղմոս. Էբ:

Երև զի բարի է
խորայեւ նա՛մ *
ոյք ուղիւք
են սրտիւք:

Բայց զի իմ փոքր մի
սասանեալ էին ոտք
* սակաւիկ մի ևս
գայթակղեալք էին
գնացք իմ:

Նախանձեցայ ես ընդ
անօրէնս * զխաղա
ղութի մեղաւորաց
ոպ տեսանէի, զի ոչ
գոյր վրէպ մահու
նոցա:

Հաստտուէք ես տան
ջանք նոցա * ի վաս
տակս մարդկան չեն
նորա * և ընդ մարդ
կան ոչ տանջեացին:

տերն ուղիղ է, և դիտաւորու
թիւներն անարատ է և առանց թե
րահաւատութե և երկմտութե,
այլ և առանց ընդունայն քննու
թեց և անշահ հակաճառութեց
կու հաւատան ինա և միամտու
թի կուկատարեն զկամս նորա:

Լ՝ յսինքն, բայց փոքր մի մնաց
թի իմ ոտքս դողդողացեր էր,
իբր փոքր մի մնաց թի իմ մտաց
խորհուրդն շփոթեր էր * քիչ
մի մնաց թի իմ գնացքս թեքվեր
էր, իբր քիչ մի մնաց թի իմ դի
տաւորութիս ծովեր էր, և
ընդէմ այ տրտնջացերէի:

Լ՝ յսինքն, զէրէ սաստիկ նախան
ձեցայ ես անօրէն մարդկանց
հանդիստ և ուրախ կենցաղաւար
ութեն վերայ * և մեղաւոր և
չարագործ մարդկանց աջողու
թիւն և խաղաղութիւն որ կուտե
սանէի, այնպէս կութուէր ինձ
թի ամենեւին նոցա մահ չէր հան
դիպիր, և զերեանք այս աշխար
հիս վայելչութեռէն և հեշտու
թենէն չէր զրկեր:

Լ՝ յսինքն, նոցա յաւիտենական
դժոխոց տանջանքն պատրաստ և
հաստատուն է * զէրէ երկիւ
ղած և բարեպաշտ մարդկանց
նման չեն աշխատիր ի յառաքի
նութիս և ի բարեգործութիս
* կարծելով թի մարմնասէր և

մեղսագործ մարդկանց նման չի
պիտին տանջվիլ ի հուրն յաւիտե
նական:

Լ. յօինքն, վասն որոյ ամբարտա
ւանութիւն և հպարտութիւնն
զիւրեանք պատեց * և զամբարշ
տութիւնն և զանիրաւութիւն
իւրեանց զգեստ արարին և հա
գան այս աշխարհիս վերայ:

Լ. յօինքն, բայց նց անիրաւութիւնն
այրած ճրագունի ճենձա
հոտ ծխին նման կու ելանէ այ
առաջն * զէրէ որչափ որ իւր
եանց կարողութիւն էր միշտ իւր
եանց սրտի չար ցանկութեն և
չար խորհրդոցն հետեւեցան:

Լ. յօինքն, նոցա խորհուրդն և
նոցա խօսքն չարութենով լի էր
* և բարձր և հրապարակ տեղե
րում յայտնի առաջի ամենեցուն
անիրաւութի հայհոյութիւն և
ընդունայնութի կու խորհէին:

Լ. յօինքն, իւրեանց բերանի
հայհոյանքն մինչև յերկինս հա
սուցին * և զիւրեանց չար լե
զուն երկրիս վերայ շուրջ կու
ածէին, և անմեղ մարդիքն կու
չարախօսէին և կու վիրաւորէին
անարգանօք:

Լ. յօինքն, վասն որոյ տեսանե
լով անձ թէ իւր պարզամիտ ծա
ռայքն նոցա լիբ սովորութիւն,
և չար օրինակովն կու գայթակ
ղէին

Ս. ն այսորիկ կաշաւ
զնս ամբարտաւանութի * արկին
զիւրեանք զամբարշտութի և զանիրաւութի
իւրեանց:

Լ. լցէ ուն ի ճարպոյ
անիրաւութի նոցա
* զի գնացին նոքա
ըստ խորհրդոց սրտից
իւրեանց:

Խորհեցան և խօսե
ցան չարութիւն * զա
պիրատութի ի բար
ձունս խորհեցան:

Լ. դին յերկինս զբե
րանս իւրեանց * և
զլեզուս իւրեանց
ածէին զերկրաւ:

Ս. ասն այսորիկ ժո
ղովուրդ իմ դարձցի
այսրէն * և անուրբ
իմ լի կատարեալ

գացին ՚ի նոսա :

Լսացին զի արդ գիտաց անձ * կամ գուցէ գիտութի առ ՚ի բարձրելոյն :

Լսա՛ մեղա՛նորք են և աջողեալ է նոցա * կան և ունին զմեծութի աշխարհի :

Լսացի զուր ուրեմն արդարացուցի զսիրտ իմ * լուացի սրբութի զձեռս իմ * և եղէ ես խոշտանկեալ զօր հանապազ, և կշտամբանք իմ ընդ առաւօտս :

ղէին, և ՚ի մեղս կու անկանէին, և դարձեալ զերեանց սիս լանքն ճանաչելով կու փոշխմանէին ասաց, լա՛ն է թէ իմ Ժողովուրդս դառնայ առ իս, իբր զգաստանայ զղջայ և ապաշխարէ * և իմ սահմանած օրերս աստ զանազան առաքինութի և բարեգործութի և ՚ի հանդերձելումն յա՛նիտենական երանութի լի և կատարեալ գովի նոցանում :

Լսինքն, զէրէ դոքա մեղա՛նոր և չարագործ մարդկանց վայելչութին և փառքն տեսանելով երկմտեցան և ասացին, թէ ինչ պէս կու իմանայ ան աշխարհիս մարդկանց կենցաղավարութին * մի թէ աստուծում գիտութի կայ որ զմեղա՛նորն և զարդարն ջոկէ և զանազանէ ՚ի միմեանց :

Լսինքն, ահա՛ կու տեսանենք մեղա՛նոր մարդիքն որ առողջութի և աջողութի առատացեր են * և աշխարհիս փառաց և մեծութեն անք են դարձեր :

Լսինքն, իսկ ես դոցա աս մունքն լսելով խորհեցայ իմ սրտիս մէջն և ասացի, թէ որ աստուծում գիտութի չկայ, ուրեմն ես փուչ տեղ ՚ի տղայութի ՚ի վեր զիմ սիրտս արդարացուցի և ուղիղ պահեցի իմ ըստեղծողին հետ * փուչ տեղ իմ ձեռքս

սրբութիւն լուսնի, իբր ապաշխարութեան ջրով զիմ հոգիս յիստակեցի * և փուռ տեղ օրն ի բուն զիմ մարմինս խոշտանկեցի, իբր չարչարեցի և վշտացուցի, և առանձօտներն զիս իմ սխալանացն համար կշտամբեցի, իբր յանդիմանեցի և նախատեցի:

Լ՝ յսինքն, և թէպէտ կասէի իմ մտաց մէջն թէ զայս բաներս ինչպէս որ խորհեցայ, այնպէս պատմեմ * ահա պատրաստ է իմ մտաց առաջնքն որդւնոց ազգն, իբր քո սուրբ և ընտրեալ ծառայքն, որոց որ ես իմ սրտիս մէջն ուխտեցի թէ ասեմ զամ:

Լ՝ յսինքն, բայց յետոյ մտածեցի թէ այս այլ մէկ դժոճ արին աշխատանք մի է իմ առաջն, զէրէ կույտ թափարեն զիմ խելաց կարօղութիւն * թողում կենայ մինչև որ մտանեմ ի սրբութիւն ան, իբր մինչև որ տեղեկանամ խորհրդոցն ան, և վերահասու լինիմ դիտաւորութեան, և ի միտ առնում թէ ինչ պիտի լինի մեղանոր և ամբարիշտ մարդկանց վերջն և կատարածն, որ այս աշխարհումս կուհեշտանան, և կուվայելանան:

Լ՝ յսինքն, բայց ուսանելով ի քէն զծածուկ խորհուրդ անային դիտաւորութեան քոյ կասեմ,

Թէ

Թէպէտ և ասէի թէ այսպէս պատմեցից * ահա ասիկ ազգ որդւնոց քոց որոց ուխտեցի:

Դմտի եդի թէ սա կայն և այս ջան է առաջի իմ * մինչև մտից ի սրբութիւն ան և ի միտ առից զկատարած նոցա:

Սակայն վասն նենդութեան նոցա տարագիր արասցես զնոսա

* և կործանեցես
զնոսա յամբարտանա
նութէ իւրեանց :

Իսկ զի արդեղեն
յաւեր * յանկարծա
կի սատակեցան պա
կասեցան կորեան վս
անօրէնութէ իւր
եանց * և եղեն ույ
երազք զարթու
ցելոց :

ՏՐ Իքաղաքի քում
զպատկերս նց անար
դեսցես * զի հուր
բորբոքեցաւ իսրաի
իմում , և երիկա
մունք իմ այլա
գունեցան :

Եւ արհամարհեալ
եղէ և ոչ գիտացի * ույ

Թէ դու աշխարհիս վայելչութէ
հետեօղ մարդիքն վս իւրեանց
նենգաւորութեն և խորաման
կութեն տարագիր կանես , իբր
կուհալածես քո երեսէդ * և կու
կործանես զնս իւրեանց ամբարշ
տութէ և հպարտութէ միջումս :
Լ յսինքն , որ արդար և բարե
պաշտ մարդիքն որ այս աշխար
հումս միշտ խղճութէ և ջարջա
րանօք կենցաղավարեցան վս յու
սոյ արքայութեն քոյ , տեսանելով
նց կործանումս ասեն , ահ ինչ
պէս շուտով կործանեցան քակ
վեցան և աւիրվեցան * յանկար
ծակի սատակեցան պակասեցան
և կորան , իւրեանց անօրէնու
թեն համար * և իւրեանց փառքն
և մեծութիւն այնպէս դարձաւ
նոցա մտաց առաջուն ինչպէս Թէ
երազում տեսած լինէին :

Լ յսինքն , որ ած դու քո երկ
նային քաղաքումս նց պատկերքն ,
իբր նց յիշատակն ջնջես և անար
դես * զէրէ տեսանելով նց հա
մարձակ կենցաղավարութիւն նա
խանձու կրակն բորբոքեցաւ իմ
փորիս մէջն , և իմ երիկամունքս
զիւրեանց գունն փոխեցին , իբր
իմ մտաց ուղիղ խորհուրդքն չը
փոթվեցան և այլայլեցան :

Լ յսինքն , ես նց վախճանն չի
մտածելով , այլ միայն մարմնաւոր

ՏԵՂՈՒԹԵՆ Լ ՎԱՅԵԼՈՒԹԵՆ
նայելով գայթակղեցայ և արհա-
մարհեցայ իբէն, և չի գիտացի *
զէրէ այնպէս համարվեցայ քոյ
առաջւդ ինչպէս մէկ անասուն
մի, որ ինչ կողմն որ կուգարչեն
զինքն դէպ իյայն կողմն կուգնայ
* բայց այսու հետև հրաժարելով
յայսպիսի փուշ մտածմունքներ
էս, հանապաղ քեզ հետ կուկե-
նամ, իբր քոյ նբ կամացդ կուհնա
զանդիմ, որ այսուհետև դու
զիս քո շնորհօքդ և քո երկնային
խորհրդովդ կառավարես:

ՄԵՍԻՆՔՆ, դու իմ սխալանքն ան-
տես առնելով զիմ աջ ձեռքս բռ-
նեցիր * և ինչպէս որ քո նբ կամքդ
և քո նբ խորհուրդդ էր, այնպէս
ինձ առաջնորդեցիր * և զիս փա-
ռօք ընդունեցիր և պատուեցիր
և մեծարեցիր:

ՄԵՍԻՆՔՆ, ուստի ես ինչ ունիմ
երկնքում քեզանից ի զատ, որով
հետև դու միայն ես իմ յաւիտե-
նական բարութիւն * կամ Թէ ես
երկրիս վր քեզանից ինչ պիտիմ
խնդրել որ զիմ սիրտս կարենայ
հանգստացնել:

ՄԵՍԻՆՔՆ, իմ սիրտս և իմ մար-
մինս, իբր իմ հոգիս և իմ մարմինս
քոյ սիրովդ մաշեցաւ հալեցաւ
և նո՛ւաղեցաւ * զէրէ դու իմ
սրտիս ցանկալի անձն ես, և դու

Ddd իմ

զանասուն համարե-
ցայ առաջի քոյ * և
էս յամ ժամ ընդ-
քեզ եմ:

Սաղար զաջոյ ձեռանէ
իմ * ի խորհուրդս
քո առաջնորդեցեր
ինձ * և փառօք ընկա-
լար զիս:

Օ՛ Ինչ կայ իմ բնաւ
յերկինս * կամ իբէն
զինչ ևս խնդրեցից
յերկրի:

Ս, ո՛ւաղեցաւ սիրտ
իմ և մարմին իմ *
անձ սրտի իմոյ, բա-
ժին իմ անձ յաւի-
տեան:

Ծ

Լ՝ հաւատիկ ոյք հե
ռի արարին զանձինս
իւրեանց ՚ի քէն կորի
ցեն * սատակեցեր
զամենեւեան ոյք
ապստամբք եղեն
՚ի քէն :

Ինձ մերձենալ առ
անձ բարիէ * և դնել
առ տր զյոյս իմ :

Պատմել զամ օրհ
նութիս քո ՚ի դրունս
դատեր սիոնի :

Տուրք . 24 :

Ի մատուութի աստուծոյ :

Սաղմոս . 59 :

Իմ բաժինն և ժառանգութիւն
ես իմէջ այլ ամենայն բնութեան
կան բարեաց յաւիտեանս յաւի
տենից :

Լ՝ յսինքն , ահա այն մարդիքն
որ զիւրեանց անձն , իբր զիւր
եանց սիրտն և միտքն քեզանից
հեռացուցին , կորնչիլ պիտին
հողմով * և դու սատակեցիր և
փաշտուցիր զամեն այնպիսի մար
դիքն որ քեզանից երես դարձու
ցին , և աշխարհիս վայելչութեն
հետեւեցան :

Լ՝ յսինքն , ուստի ինձ բարի և
շահակալ որ մօտկանամ միշտ
առ անձ հողմով և մտօք * և
դնեմ առ տր անձ զիմ յոյսս և
զդիտանորութիս :

Լ՝ յսինքն , և պատմեմ և քարո
զեմ զքո օրհնութիւնդ և զքո դո
վութիւնդ սիոնի դատեր դանե
րումն , իբր ՚ի յականջս հաւա
տացելոց քրիստոնէից որքեն դա
տերք նոր սիոնի :

Իբր , զայս սաղմոսս որ էր շարա
դրեալ մարգարէն դաւիթ միշտ
երգէր աստի իմաստութեամբ և
շնորհօքն այ :

Լ՝ յս սաղմոսումն քաղցրութե
դանկատ կանէ մարգարէն ՚ի ձե
ռացն այ , կամ վնքակմանն եր
ուսաղէմի , և կամ վանն տառա

պանաց

պանաց և հալածմանն եկեղեց
նոյն քրիստոնէականի :

Մ. յսինքն , նոր նձ էր զմեզ
ամենեւին յերեսաց ձգեցիր , և
զմեզ մեր Թշնամեաց ոտիցն կո
խան արարիր * և քո սրտմտու
թիդ և բարկութիդ բորբոքեցաւ
քոյ արօտիդ ոչխարներին վերայ ,
իբր քո օրինաց և պատուիրանաց
հնազանդօղ ծառայիցդ վերայ :

Մ. յսինքն , յիշէ քո հաւատացեալ
ժողովուրդդ որ իսկզբանէ ըստա
ցար * և քո խաչինդ և պատուա
կան արեամբդ փրկելով քեզ յա
տուկ վիճակ և ժառանգութիւն
արարիր :

Մ. յսինքն , յիշէ զայս սիօն լեառս
իբր զոք եկեղեցին քո , ինչ տեղ
որ բնակեցար և միշտ կուբնակիս
* և քո հզօր ձեռքդ բարձրացուր
մեր Թշնամեաց ամբարտաւան դի
տանորութեն վերայ , և զիւր
եանք յամօթ արաւ և փչացուր :

Մ. յսինքն , որ չափ անիրաւութիւն
և չարութիւն արաւ Թշ
նամին սատանայ իւր պաշտօնէ
իւքն քոյ սրբութեդ , իբր քոյ
սուրբ եկեղեցւոյդ * և քոյ սբ
անուանդ և քոյ սբ հաւատոյդ
ատօղ անհաւատ և անզգամ մար
դիքն պարծեցան իւրեանց բարե
կենդանութե և ուրախութե

Ր. նդէր մերժեցեր
նձ իսպառ * բարկա
ցաւ սրտմտութիւն
քո ի վերայ խաչին
արօտի քոյ :

Յիշեա՛ զժողովուրդ
քո զոր ստացար իսկզ
բանէ * փրկեցեր ըզ
վիճակ ժառանգու
թե քոյ :

Լեառն սիօն այս ,
ուր բնակեցար դու
ի սմա * համբարձ
ղձեռն քո ի վերայ ամ
բարտաւանութեան
նոցա իսպառ :

Արինչ անիրաւեցաւ
Թշնամին ի սրբու
թե քում * պարծե
ցան ատելիք քո իմէջ
բարեկենդանութե
իւրեանց :

Եղին զնշանս իւր
եանց ՚ի նշանս * և
ինքեանք ոչ ծանեան
զելս ՚ի վերուստ :

Ապա նստառի փայտա
տօք կոտորեցին ըզ
դրունս նր ՚ի միասին
* փայտատօք և մրձօք
կործանեցին զնա :
Եւ յրեցին ՚ի հուր
զսրբութի քո յերկ
րի * պղծեցին զկո
րան անուն քո :

միջումն ասելով, Թէ մեր հզօր
կարօղութեն յաղթահարեցինք
և խեղճ արարինք զիւրեանք :

Եւ յսինքն, քոյ եկեղեցեաց և
քոյ սբ տաճարներիդ վերայ փոխա
նակ անձային սբ նշանացն իւր
եանց պիղծ նշաններն տնկեցին
՚ի յիշատակ յաղթութե * և իւր
եանք միտք չարարին և չիմացան
Թէ այն յաղթութին ոչ Թէ իւր
եանց կարօղութեն էր, այլ ի վե
րուստ էր, իբրք Թոյլ տալոյդ էր :
Պարձեալ միտք չարարին և չիմա
ցան զելից գրոց պատմութիւն ՚ի սկ
զբանէ, Թէ ինչ արար անձ հպար
տացեալ զօրացն փարաւնի :

Պարձեալ եղին զիւրեանց նշան
ներն ի վերուստ, իբր ՚ի վե եկեղեց
եաց, և չի ճանաչեցին քո ամենա
կարօղ զօրութիդ, ինչպէս որ
ըստ ելից գրոց վկայութեն փա
րաւն չի ճանաչեց, և ընկղմե
ցաւ ՚ի ծովն կարմիր :

Եւ յսինքն, օրմանի ծառերին ման
քոյ եկեղեցւոյդ դռներն ողջ միա
տեղ կացիններով կոտորատեցին
* կացիններով և նդերով ջարդե
ցին կործանեցին և վայր ձգեցին :
Եւ յսինքն, քո սբ անօթներդ կրա
կով այրեցին երկրիս վերայ * և
սուրբ անուն քո տնադրած խո
րաններն և տաճարներն պղծե
ցին և ապականեցին, իւրեանց

Հայհոյութն և պիղծ խօսքերովն :
 Լ՝ յսինքն , նոցա անողորմ և անզ
 գամ ազգն միատեղ իւրեանց սր
 տի մէջն խորհուրդ արարին և
 ասացին * եկէք դոցա այ և դոցա
 սրբերի տօներն և տօնախմբութի
 ներն բառնանք յերկրիս երեսնն :
 Լ՝ յսինքն , այսչափ խղճութեա
 և թշուառութեա միջումն մեք քե
 ջանից մէկ գթութե և ողորմու
 թե նշան մի չի տեսանք * և մար
 գարէական հոգւով մարդայլ
 չունինք որ զմեզ միսթարել կա
 րենայ * և ոչով այլ չիկայ մեր
 միջումն որ զմեզ և մեր վերջի ինչ
 լինին կերպիւ մի ճանաչել կա
 րենայ , և մեզ ծանուցանէ :
 Լ՝ յսինքն , մինչև յերբ թոյլ կու
 տաս ար ար մեր թշնամիքն
 զմեզ նախատեն , և ոտից կոխան
 անեն * և մեր հակառակորդքն
 հայհոյելով զքո սուրբ անուռդ
 զքեզ բարկացուցանեն :
 Լ՝ յսինքն , էրբո հզօր ձեռքդ
 մեր թշնամեացն յետ կուդարձու
 ցանես * կամ թէ երբ քո սբ աջդ
 քո ծոցէդ դուրս կու հանես ամե
 նեին , և մեր թշնամիքն կուպատ
 ժես և կուպատու հասես :
 Լ՝ յսինքն , դու մեր արմն և
 մեր թագաւորն ես յառաջ քան
 զյաւիտեանս * և դու զմեզ քո
 մահուամբդ և յարութդ փրկեցիր
 իմէջ

Լ՝ ասցին իսկրոս իւր
 եանց ազգք նց իմիա
 սին * եկայք լուե
 ցուսցուք զամ տօնս
 այ յերկրէ :

Լ՝ շանս մեք ինչ ոչ
 տեսաք * և ոչ ևս
 գուցէ մարդարէ *
 և զմեզ ինչ ոք ոչ
 ճանաչիցէ :

ՍԻՆՃԼ յերբ արմն
 խառն թշնամին *
 բարկացուցանէ հա
 կառակորդն զանուն
 սբ քո :

Լ՝ նդէր դարձուցա
 նես զձեռն քո * և
 զաջ քո իմիջոյ ծոցոյ
 քումի իսպառ :

Լ՝ ստուգած թագա
 ւոր մեր յառաջ քան
 զյաւիտեանս * որ
 արարեր զփրկութի

ի մէջ երկրի :

Դու հաստատեցեր
զօրութիւնք քով զծով
* դու խորտակեցեր
զգլուխ վեշապին ի վր
ջուրց :

Դու փշրեցեր ըզ
գլուխ վեշապին * և
ետուր զնա ի կերա
կուր զօրացն ճգեկաց

Դու բղնեցուցեր
զաղբիւրս և զվտակս
* դու ցամաքեցու
ցեր զգետս սաս
տիկս :

Քո է տիւ , և քո է
գիշեր * զլոյս և զարև
դու հաստատեցեր *

ի մէջ երկրի , իբր ի յերուսաղէմ
քաղաքի :

Մօսինքն , դու քո ամենակա
րօղ զօրութեամբդ զայս ծով աշ
խարհս հաստատեցիր , իբր ճնա
ղանդեցուցիր քոյ սբ հաւտոյդ
* դու քո սուրբ մկրտութիւնդ
զգլուխն հպարտութե վեշապին
սատանայի խորտակեցիր ի յորդա
նան գետ :

Մօսինքն , դու քո խաչելու
թիւ և մահո՛ւմբդ փշրեցիր
ըսկզբնաւնն մեղաց պատճառ եղօղ
սաղայելի գլուխն * և զինքն
ճգստանցնոց կերակուր տունիր ,
իբր հողճով սևացեալ մեղա՛ն
րաց ոտիցն կոխան արարիր ի ձեռն
զօրութե և իշխանութե հող
նոյդ սրբոյ :

Մօսինքն , դու բացիր և բխե
ցուցիր հին և նոր կտակարանաց
աղբերներն և առաա ջրերն , իբր
նոցա դժո՛ւար և խորին խմացո՛ւ
ածն քո սուրբ հողճովդ մեղ
յայտնեցիր * դու հեթանոսաց
և անհաւատից մոլորական գր
գերն որ վարարած գետերի նման
աշխարհիս վերայ կու տիռէին ,
ցամաքեցուցիր չորացուցիր և
խաւիանեցիր :

Մօսինքն , քո է ցերեկն և քո է
գիշերն , իբր քո են քրիստոնեայք
լուսա՛նորեալք , և քո են հրէայք

մըթաց

մըթացելք * լուսինն և արեգակն
դու հաստատեցիր, իբր հին և նոր
կտակարանքն դու սահմանեցիր
* և դու հաստատեցիր զամ գա
հառս թէ քրիստոնէից և թէ այլ
ազգեաց * զգարունն և զամառն
դու ըստեղծեցիր, իբր թէ ըզ
հրէայս որ հեռի են ի քո անկողն
սիրոյդ ջերմութենէն, և թէ
զքրիստոնէայս որ բորբոքեալ
սիրով զքեզ կուպաշտեն, դու
ըստեղծեցիր:

Մասինքն, ուրեմն քեզ յայտնի
լինի, որ թշնամին ատելով զքո
ճշմարտութիւն կու արհամարհէ և
կու նախատէ զտրդ * և անզգամ
ժողովուրդն այլազգեաց քո սբ
անունդ հայհոյելով զքեզ կու
բարկացնէ և կու զայրացուցանէ:

Մասինքն, մի՛ մատներ ի ձեռն
գազանաբարոյ և ամբարիշտ մարդ
կանց զայնպիսի մարդն որ զքեզ
ճշմարիտ ան կու խոստովանի *
և քոյ աղքատ և տնանկ ծառայից
անձինքն մի՛ մոռանար ամենեւին
և անտես առներ:

Մասինքն, այլ նայիր ի քո ուխտդ
իբր յիշէ քո ուխտդ որ խոստա
ցերես թէ դու ամենեւին չես ի
բաց ձգեր զայնպիսի մարդն որ
հաւատով կու գայ դէպ առ քեզ
* զէրէ մեղսասիրութիւն և հեշ
տասիրութեամբ յիմարած մարդ
կանց

և դու հաստատեցեր
զամ սահմանա երկրի
* զգարունն և զա
մառն դու ստեղ
ծեր:

Մաս յուշ լիցի քեզ
զի թշնամին նախատ
եաց զտրդ * ժողո
վուրդ անզգամ բար
կացոյց զանունն սբ
քո:

Մի՛ մատներ գազա
նաց զանձն որ խոս
տովան առնի առ քեզ
* և զանձինս տնան
կաց քոց մի՛ մոռանար
խաղառ:

Հայեաց յուխտ քո
* զի լցան տունք
ափշեւոց յերկրի անի
րաւութիւն:

Ս'ի դարձցի տնանկն
ամաչեցեալ * այլ աղ
քատք և տնանկք օր
հնեացեն զանունս քո
քո :

Լ'րի ան և դատեալ
զդատաստանս քո *
յիշեալ զնախատինս որ
յանզդամէն զօրհա
նապազ :

Ս'ի մոռանար զձայն
պաշտօնէից քոց * ամ
բարտաւանութիւն
ատելեաց քոց վերաս
ցի հանապազ :

Տուգ : 22.

Ի կատարած ֆապականեր .
Սաղմոս օրհնութե ասափայ :

կանց տներն անիրաւութե յաիշ
տակութե և չարագործութե
լցվեցաւ երկրիս վերայ :

Լ'յսինքն, մի' թողուր որ քո շնոր
հաց առատութենէն զըկած և
տնանկացած մարդն քեզանից
զիւր խնդիրքն չի' ընդունելով
ամաչէ և յետ դառնայ * այլ այց
արա՛ ամենեցուն քո սբ տնօրէ
նութեան միջնորդութեն , որ
աղքատք և տնանկք քո սուրբ
անունդ օրհնեն և պովեն և փա
ռաբանեն :

Լ'յսինքն , վերկաց տր ան , և
դու զքո դատաստանդ արա՛ *
թէ զմեր խղճութիւնս այլ չես յի
շեր մեր անարժանութեն համար
զքո նախատինքդ յիշէ , որ անզ
գամ և ամբարիշտ մարդիք զօրն
'իբուն ընդէմ քեզ կուխօսին և
կու հայհոյեն :

Լ'յսինքն , քոյ պաշտօնէից և
քոյ հաւատացեալ ծառայից աղա
չանաց ձայնն մի' մոռանար * զէ
րէ քո սուրբ հաւատքիդ ատօղ
մարդկանց ամբարտաւանութիւն
և հպարտութիւն օր ըստ օրէ կու
անելանայ և կուբարձրանայ երկ
րիս վերայ :

Իբր , զայս սաղմոսս վասն քի է
ասացեալ մարդարէն դաւիթ
հոգւոյն սրբոյ տունտնութեն ,

ուստի

ուստի մի՛ ապականեր զմեկնու
թիւն սորա:

Լ. յս սաղմոսումս կուխօսի մար
դարէն ի բերանոյ քի վն աւուր
դատաստանին, և վասն հատուց
ման ըստ իւրաքանչ իւրոցն գոր
ծոց:

յսինքն, կուխօստովանինք
ւոր ամ հայր երկնա
ւոր կուխօստովանինք
ես որդիդ քո միածին, և ամ հա
ւատացեալ ծառայք իմ քո ամե
նազօր կարօղութիդ և քո անչափ
մեծութիդ * և յիշելով զքո
մբ անունդ զքեզ միշտ մեզ ի
յօգնութի կուկանչենք:

Լ. յսինքն, պատմեմ զքո ամ
ընթանցելիքդ որ ինձ արարիր,
իբր յայտնեմ աշխարհի զամենայն
փառքն և մեծութիւնն որ ինձ
պարգւեցիր * և մանաւանդ,
երբ որ ես քեզանից ժամանակ
առնում, իբր յորժամ որ ժամա
նակն հասանի որ ես քո հայրական
փառօքդ դամ ի դատել զկենդա
նիս և զմեռեալս, յայնժամ ու
ղիղ դատաստան անելով հատու
ցանեմ իւրաքանչ իւրոց ըստ գոր
ծոց իւրեանց, և զքո սուրբ
անունդ փառաւորեմ առաջի
ամ արարածոց:

Լ. յսինքն, յառաջ քան զմար

Eee

դե

Սաղմոս 401

ստովան եղի
ցուք առ քեզ
ամ, խոստո
վան եղիցուք * և
կարդացուք զա
նուն մբ քո:

Պատմեցից զամ ըս
քանցելիս քո * յոր
ժամ ժամ առից ես,
ուղիղ դատեցից:

Սաղմոս երկիր և

Ծա

Խմբակիցք նորա *
ես հաստատեցի
զսիւնսնր:

Լսացի անօրինաց
թէ մի' անօրինիք *
և մեղանորաց թէ մի'
բարձրացուցանէք
զեղջիւրս ձեր:

Սի' համբառնայք'ի
բարձունս զեղջիւրս
ձեր * և մի' խօսիք
զայն իրանու թի:

Օ ի ոչ յարեւելից և
ոչ յարեւմտից * և ոչ
յանապատէ լերանց
* այլ Խժ դատա
ւոր է:

դեղու թիւնն իմ, երկիրս իւր
բնակչօքն մաշեր և փչացեր էր մե
ղօք բայց ես նորա սներն հաստա
տեցի, իբր զիմ առաքեալքս յու
սադրեցի և կորգեցի, որ զինքն
քարոզու թէ աւետարանական ճշ
մարտութեն ամրացնեն, և զա
նազան գործովք առաքինութե
զարդարեն և գեղեցկացնեն:

Լսինքն, ասացի անօրին մարդ
կանց'ի ձեռն առաքելոց և աշա
կերաց իմոց, թէ թողէք զձեր
մոլորական սովորութիւն, և մի'
անօրինիք * և ասացի մեղանորաց
և չարագործաց, թէ ձեր հպար
տութե և ամբարտաւանութե
պողերն մի' բարձրացուցանէք իմ
հաւատացեալ ծառայիցն այ:

Լսինքն * ասացի թէ ձեր անդ
գամութե և կամապաշտութե
պողերն մի' բարձրացնէք իմերայ
առաքելոց և վարդապետացն եկե
ղեցւոյ * և ընդէմ Խժային գրոց
անիրանութիւն և հայհոյանք
մի' խօսիք:

Լսինքն, զէրէ ոչ յարեւելից
ոչ յարեւմտից * և ոչ'ի յանապա
տէ կամ'ի լերանց, իբր և ոչ'ի
հարանոյ և կամ'ի հիւսիսոյ ձեզ
իշխան և դատաւոր գալոյ յոյս
կայ, որ ձեզ ըստ ձեր հաճոյիցն
դատաւտան անէ * այլ քս Խժ
է ձեր դատաւորն, որ առանց

երես պաշտուծէ կուպտակէ զար
դարս, և կուպտածէ զմեղանորս,
և մանանդ զձեզ ով երախտա
մուացք և անուրացք:

Եւ յսինքն, զոմն կուխոնարհե
ցուցանէ դատապարտելով, և
զոմն կուբարձրացուցանէ փառա
ւորելով ըստ իւրաքանչ իւրոցն
գործոց * զէրէ այ ձեռքին պարզ
և անապական գինով լցած Թաս
կայ, որ կունշանակէ զչափ հա
տուցման վարձուց մարդկան, և
այս Թասս կայ ՚ի ձեռին այ, զէ
րէ ինքն ան անքէ հատուցանե
լոյ ըստ իւրաքանչ իւրոցն գոր
ծոց * և կուկեռացնէ և կու
խմացնէ երբեմն սորա և երբեմն
նորա, իբր իւր ընտրեալ և հա
ւատարիմ ծառայիցն:

Եւ յսինքն, բայց այն գինւոյն
մրուրն չի պակասիր * զէրէ մե
ղանորաց Թիւն որ պիտին խմել
զայն բարկուծէ մրուրն, անե
լիէ քան զերանելեաց Թիւն որ
պիտին խմել զանապական գինին
յանխտենական ուրախութե:

Եւ յսինքն, իսկ ես կուցնծամ
իմ հաւատարիմ ծառաներովն
յանխտեանս յանխտենից * և կու
երգեմ և սաղմոս կասեմ այ յա
կոբայ, ՚ի մէջ արքայութեանն
երկնից:

Եւ յսինքն, մեղանոր և ամբա

Օ այս խոնարհ առ
նէ, և զսոյն բարձրա
ցուցանէ * բաժակ ՚ի
ձեռին ան գինի լի
անապակ արկեալ *
և խոնարհեցոյց յայս
մանէ յայս:

Սակայն մրուր նորա
ոչ սպառեսցի * և
արբցեն զնա ան մե
ղանորք երկրի:

Եւ ցնծացայց յանի
տեան * սաղմոս ասա
ցից այ յակոբայ:

Օ ան եղջիւրս մե

դա՛նորաց փշրեացես
* և բարձր եղիցի եղ
ջիւր արդարոյ :

Տուճք. 10.

Ի հատարած ընդ օրհնութեա
սաղմոս ասափայ և երգ առ
ասորեստանեսցն :

Սաղմոս. 46.

Յայտնի է՝ ի հրէաս
տանի անձ * և յիսրայ
էլ մեծ է անուան Նր :

ընտմարդկանց բովանդակ հպար
տութե և կամապաշտութե պո
ղերն իմ արդար դատաստանովս
կուկոտրատեմ մատնելով զնոսա
՝ ի հուրն յա՛նխտենական * և ար
դարոց փառաց և պարծանաց պո
ղերն կուբարձրանայ ի կեանս
յա՛նխտենական :

Իբր , զայս սաղմոսս մինչև ի
վերջն դա՛նիթ մարդարէն է՝ շա
րադրեր ի վեր յաղթութեն ասո
րեստանեաց , վասն օրհնելոյ և
գովելոյ զանձ , և տո՛ւեալ է ասա
փայ որ նա երգէ :

Եւ յս սաղմոսումս խօսելով մար
դարէն վասն հրէից և վասն յաղ
թութեն զոր արար ան ի ձեռն
նոցա , նշանակէ խորհրդաբար
ղեկեղեցին քի և զյաղթութիւն
նորա ընդէմ անօրինաց և ամբարշ
տաց :

Եւ յսինքն , ի մէջ զանազան ազ
գացն կուպաշտից , միայն հրէից
է յայտնի ճշմարիտ անձն բատեղ
ծօղն երկնի և երկրի * և վասն
զարմանալի յաղթութեանցն որ
արար ի պատճառսնց , մեծ է իւր
անունն իմէջ իսրայէլացւոց :

Ի արձեալ , իմէջ զանազան ազ
գաց մարդկան որք են յաշխարհի
միայն քրիստոնէից է յայտնի որ

դին

դին այ ան ճշմարիտ * և վասն
յաղթութեն զոր արար խաչիւ
և մահո՛ւմբն իւրով ընդէմ սա
տանայի, մեծ է իւր անուանի
մէջ քրիստոնէից:

Լ յսինքն, այ տեղն խաղաղու
թէ քաղաքումն է, իբր ի յերու
սաղէմ, որ թարգմանի տեսու
թի խաղաղութե * և իւր բնա
կութին միշտ ի սիսն է, իբր ի
յամբոց քաղաքին երուսաղէմի:

Պարձեալ, քի տեղն ի մէջ սի
րով և խաղաղութե միաբանեալ
քրիստոնէից է * և իւր բնակու
թին ի մէջ սբ եկեղեցւոյ է:

Լ յսինքն, ի յերուսաղէմ խոր
տակեաց և փչացոյց ան սենեքա
րիմայ աղեղն զօրութին * զղալ
խանն զթուրն և զպատերազմն,
սատակելով ի ձեռն հրեշտակին
իւրոյ հարիւր ութսուն և հինկ
հազար կռւարարս նորա:

Պարձեալ, սուրբ եկեղեցւոյ
միջումն խորտակեց և փչացոյց
քս սատանայի քնարագիտութե
զօրութին, զհակառակութին
և զհալածանքն, յաղթահարե
լով ի ձեռն առաքելոց և վարդա
պետաց զպաշտօնեայս և զկամա
րարս նորա:

Լ յսինքն, դու ան ան լոյս և
պայծառութի տո՛ւօղ ես անցած
ժամանակի լեռներին, իբր նա

խա

Եղև ի խաղաղութե
տեղի նր * և բնակու
թի նորա ի սիսն:

Լ նդ խորտակեց ան
զօրութի աղեղան *
զղէն զսուր և զճա
կատամարտ:

Լ ուսատու ես դու
սքանչելապէս լե
րանցն յա՛ւ խտենից *

խռովեցին ամենեք
եան որք անմիտք են
սրտիւք * ննջեցին
զքուսս իւրեանց և
ինչ ոչ գտին :

Լ՝ մենայն արք 'ի մե
ծութե ձեռաց իւր
եանց 'ի սաստիքս
մէ ան յակոբայ ննջե
ցին * ոյք հեծեալք
էին 'ի ձիս :

խաճարց մարդարեւից և դատաւո
րացն խրայելացւոց * խռովե
ցան սասանեցան ամէն այնպիսի
մարդիքն որ սրտով անմիտք էին,
իբր քո ամենակարող զօրութիւ
ղի ճանաչելով ընդէմ քո ժողովո
ղեանդ կու հակառակէին * բայց
ննջեցին խորուկ քնի միջումն և
ոչինչ չի գտան, իբր այնպէս խո
րուկ քնեցան զօրքն ասորոց, որ
այլ չի արթնացան, և ինչ որ ու
նէին կորուսին :

Դ՝ արձեալ, դու ար յի քս քո
հոգւոյդ որբոյ շնորհաց լուսոյն
և պայծառութեն անօղն ես
յաւխտենից լեռներին, իբր առա
քելոց և վարդապետացն եկեղեց
ւոյ * խռովեցան և սասանեցան
երևելի և աներևոյթ թշնամիքն
որ նոցա կենսատու քարոզուէն
կու հակառակէին * քնեցան իւր
եանց մեղաց և մոլորութեան մի
ջումն, և ոչինչ չի շահեցան :

Լ՝ յսինքն, որչափ որ ձեռքէն
մեծբան եկող մարդկայր, իբր
զօրեղ և քաջ և բան պաշարող
մարդկայր իմէջ զօրացն ասորոց,
քո սաստիկ բարկութենէդ ե քո
ցասմանէդ ով անդ խրայելա
ցւոց սատակեցան * այնպիսի մար
դիքն կասեմ, որ զօրեղ ձիանց
վերայ էին հեծած :

Դ՝ արձեալ, Որչափ որ քո հա

Հատացեալ ժողովրդեանդ հզօր
թշամիք կային, քո բարկութիւնդ
և քո սասանդ ո՛վ քս որդի այջնջ
վեցան և ոչնչացան * այնպիսի
թշնամիքն կասեմ, որ ձիաւորեր
էին, և զիներ էին ընդէմ քո
սուրբ եկեղեցւոյդ:

Լսինքն, դու ահաւոր և զար
հուրելի ես տր ամ, ո՛վ կարէ
քեզ ընդէմ կենալ * զէրէ եր
բոր դու երևեցար ի յերկնից քո
ամենակարող զօրութիւն մեզ յօդ
նութի հասանելով, շուտով յայտ
նի եղև քո բարկութիւնդ զօրացն
ասորւոց:

Պարծեալ, դու ահաւոր ես ո՛վ
քս ամ, ո՛վ կարէ քեզ ընդիմա
նալ * զէրէ երբոր դու երևե
ցար ի յերկնից մարդկային կեր
պարանօքդ, շուտով յայտնի եղև
քո բարկութիւնդ ընդէմ սատա
նայի և կամարարաց նորա:

Լսինքն, ասորոց զօրքն վախե
ցաւ և սասանեցաւ, երբոր ամ
վերկացաւ որ դատաստան անէր
* և զհրէից խեղճ ազգն որ էր ի
յերուսաղէմ քաղաքի փրկէր և
ազատէր նոցա բռնութիւն:

Պարծեալ, դիւաց զօրքն վախե
ցաւ և սասանեցաւ երբոր քրիս
տոս եկաւ յաշխարհ, որ ար
դար դատաստան անէր, և զե
րամս արդարոց և հեզոց ողբ էին

ի գողն

Պու ահաւոր ես և
ո՛վ կարէ կալ առա
ջի քոյ * ու՛յ երևե
ցար դու յերկնից
յայտնի եղև բար
կութիւն քո:

Երկիր երկեաւ և
սարսեցաւ ընդ յառ
նելն այ ի դատաս
տան * ընդ ապրեցու
ցանել զամ հեզս
երկրի:

Handwritten notes in Armenian script, including the date 1898 and various signatures and markings.

Խորհուրդք մարդ
կան խոստովան առ
նին առքեղ * և ծած
կեալք իմաստութի
օրհնեսցեն զքեզ :

Ուխտս դիք և կա
տարեցէք անայ մերոյ
* ամենեքեան որք
շուրջ էք զնովա :

Սատուցէք պատա
րագս ահաւորին *
որքաղէ զողիս իշխա
նաց , ահաւորէ նա
քան զամենայն Թա

ի գողն աբրահամու ազատէր ի
բռնութի նոցին :

Լսինքն , բարեպաշտ Տրէից
միաքն և խորհուրդն միշտ կու
խոստովանի զքո բարերարութի
տր ան * և նոքա որ ծածուկ
իմաստութիւն ունին իբր մար
դարէական հոգի ունին կուօրհ
նեն զքեզ :

Պարծեալ , բարեպաշտ քրիստո
նէից միաքն և խորհուրդն միշտ
կուխոստովանի զքո բարերարու
թիդ քս ան * և նոքա որ քո
մարդեղութեան խորհրդոյ իմաս
տութիւն զարդարեալք են , կու
օրհնեն և կուփառաբանեն զքեզ :

Լսինքն , ուստի ո՛վ Տրէայք
ուխտ դրէք այ և կատարեցէք *
դուք որ կայք ի յերուսաղէմ ,
և այ տաճարի բոլորքն կու բնա
կիք :

Պարծեալ , ուստի ո՛վ քրիստո
նէայք ուխտ դրէք քե , և զ զձա
լով ի մեղաց սրտի մտօք ծառայե
ցէք նմա * դուք որք էք իմէջ
սուրբ եկեղեցւոյ , և քի տաճար
ների բոլորքն կու բնակիք , ուր
քս բազմեալ կայ հանապազ :

Լսինքն , զանազան մատաղներ
մատուցէք ո՛վ Տրէայք ահաւոր
Թագաւորին այ * զէրէ այն որ
ասորոց իշխաններ Տողիքն կու
քաղէ , հզօր և ահաւոր է քան

զամ Թագանորս երկրի :
 Գարձեալ , զանազան առաքի
 նութե և բարեգործութե պա
 տարագներ մատուցէք ով քրիս
 տոսայք ահաւոր Թագանորին
 քի * զէրէ այն որ զգորութիս
 դիւաց և զհոգիս բռնաւոր իշ
 խանաց կուքաղէ , հզորէ քան
 զամ Թագանորս երկրի :

Իբր , զայս սաղմոսս մինչև 'ի
 վերջն դաւիթ մարգարէն է' ասա
 ցեր վասն անցանոր վայելչութե
 աշխարհիս , զի դիթում անցա
 նոր Թարգմանի , և տունեալ է'
 ասափայ որ երգէ ըստ իւր կար
 դին :

Լյս սաղմոսումս կուխօսի մար
 գարէն 'ի բերանոյ երկիւղած
 մարդկանց որ իմէջ փորձութե
 զղջալով իմէղաց կուաղօթեն առ
 ան և կույուսադրեն զինքեանս :

Լյսինքն , ես իմ տառապանաց
 և փորձութեան միջումս մտացս
 ձայնովն առ անն իմ աղաղակեցի
 * և մտացս ձայնովն առ անն իմ
 ուղիղ սրտիւ աղօթեցի * և նա
 իւր հայրական դիթութենովն
 նայեցաւ դէպ յիս , իբր լսեց և
 ընդունեց զիմ խնդրունւածքս :

Լյսինքն , ինչ որ որ ես նեղու
 Թե և վշտի մէջ անկայ , ձեռքերս

Fff

տա

դաւնորս երկրի :

ՏԼՆՔ . 102

Ի հատարած վասն իդիթու
 մայ սաղմոս ասափայ :

Սաղմոս . 42 :

Ձայնիւ իմով ես առ
 անն կարդացի * ձայ
 նիւ իմով առ անն *
 և նայեցաւ առ իս :

Յանուր նեղութե
 իմոյ զամ խնդրեցի

Ժբ

ձեռք խնովք * և
'ի գիշերի առաջի նր,
ոչխաբեցայ:

Ո՛չ կամէր միսիթա
րիլ անձն իմ * յիշե
ցի զամ և ուրախ
եղէ * հոգայի և նո
ւաղիւր յիս հոգի իմ:

Ժամանեցին պա
հուցաք իմ * խռովե
ցայ և ոչ խօսեցայ *
խորհեցայ զանուրան
դառաջինս, և զամսն
յան խտենից յիշեցի:

Խօսեցայ 'ի գիշերի
ընդ սրտի խնում *
հոգայի * և տառա
պիւր յիս հո
գի իմ:

Ս'ի թէ 'ի յանխտեն

տարածեցի յերկինս և զամ խնդ
րեցի * և չէ թէ ցերեկն միայն,
այլ և գիշերն նորա առաջևն չո
քած մնալով աղաչեցի, և չի խաբ
վեցայ * իբր իմ բարի դիտաւո
րութիս կարօտ չի մնացի:

Լսինքն, սաստիկ սրտիս դառ
նութիւնս ամենեւին չէր ուզեր հո
գիս միսիթարիւլ * յիշեցի զամ
զմիսիթարիւնս ամի, և ուրախա
ցայ * զերէ տրամութե և տխրու
թե միջումն այնչափ միտք կանկի
և կու հոգայի, որ հոգիս ինձ
նում կունուաղէր և կու թու
լանայր:

Լսինքն, գիշերն 'իբուն ան
բուն մնալով աչքերս մէկ ժամէն
մինչև 'ի միւս ժամն բաց մնաց *
խռովեցայ տրամեցայ, և ամեն
եւին բերանս չի բացի * առաջի
ժամանակի օրերն միտք բերի, և
յիշեցի անցած յանխտենիս տ
րիքն, որ դու այնչափ բարերա
րութի արարիր քոյ բարեպաշտ
ժողովողեանդ:

Լսինքն, գիշերն իբուն ան
դադար իմ սրտիս հետ կու խօ
սէի * և իմ մեղքս և յանցանքս
միտք անելով կու հոգայի * և
իմ հոգիս ինձնում կու տառա
պէր, և կու վշտանայր, և զիս
անհանգիստ կանկի:

Լսինքն, բացէս զիս միսիթա
րելով

ընելով կասէի, մի Թէ զիս ամե
նէին յերեսաց կուձգէ մի անձ *
և միւսանգամ իւր ողորմութիւն
չի հաշտիր մի ինձ հետ:

Լ՝ յսինքն, կամ Թէ իւր ողոր
մութիւն ամենեւին ինձանից կու
արգելու մի * կամ Թէ իւր ան
ային խոստմունքն որ յազգէ մին
չև յազգէ վերջացան և կատար
վեցաւ մի:

Լ՝ յսինքն, կամ Թէ իւր սովո
րական դուժն և խնամքն մոռա
ցաւ մի անձ, և այլ չի կամենար
մի դժալ * կամ Թէ իւր բար
կութեն համար զիւր դուժն
արգելեց մի ինձանից և այլ չի
ուզեր մի ինձ խղճալ:

Լ՝ յսինքն, ասացի իմ սրտիս մէջն
Թէ ասա՛յ այժմ նոր ըսկայ հրա
ժարիլ ՚ի մեղաց և զբարիս դոր
ծել * բայց այս իմ հոգւոյս նո
րոգումն այժմն է, որ բարձր
եալ է յերկինս, իբր այժմոր հաց
տուրքն է, և ոչ իմ կարողութե
զօրութիւն:

Լ՝ յսինքն, յիշեցի իսկզբանէ այ
բարերարութիւնն որ արարեր է
ազգի մարդկան * և յիշեցի նր
զանազան ըսքանչելիքն և հրաշա
գործութիւնն մինչև ցայսօր:

Լ՝ յսինքն, քո ան հիանալի գործ
քերդ մէկ մէկ մտածեցի * և քոյ
ձեռաց զարմանալի արարմունքն

մերժեացէ՛ զիս ան *
և ոչ ևս յանելցի ՚ի
հաճիլ և ևս:

Կամ խաղառ արգել
ցէ զողորմութիւն իւր
յինէն * կամ կատար
եաց զբան իւր յազ
գէ մինչև յազգ:

Կամ մոռացի դժալ
ան իմ և ևս * կամ
արգելցէ զդժութի
իւր բարկութիւն
իւրով:

Լ՝ ասցի այժմ սկսայ
* այս է նորոգումն
աջոյն բարձրելոյ:

Յիշեցի զգործս տն
իսկզբանէ * յիշեցի
զսքանչելիս նորա:

Խորհեցայ յամենայն
գործս քո * և իձեռա
գործս քո խորհեցայ:

Եւ ի սրբութեան
ճանապարհքքո՞ով
է՞ անձ մեծ ունի զանձ
մեր * դու ես ան
որ առնես զպաշտ
չելիս:

Յուցեր ժողովորդ
եան քում զգործ
թիւնքո՞ւ փրկեցեր
բազկաւ քով զժողո
վուրդքո՞ւ զորդիսն
յակորայ և յովսէփու:

Տեսին զքեզ ջուրք
անձ, տեսին զքեզ
ջուրք և երկեան * և
խորք խռովեցան ի
ձայնէ ջուրց բազ
մաց:

Չայն ետուն ամպք
* քան զի և նետք քո
դնան * ձայն որոտա
լոյ քոյ յանունի:

միտք արարի, իբր զամ ըստեղ
ծունա՞ծս որք են ի յերկինս և ի
յերկրի ի միտքերի և զարմացա՞յ:
Եւ յսինքն, և հիանալով ես ի
յիս ասացի, տր անձ քոյ օրինաց և
սրատունի րանաց ճանապարհներն
սրբութիւն է * որ անձ այնպէս
մեծ է, ինչպէս որ մեր անձն է
* դու միայն ես տր անձ որ քո կա
րօղ զօրութենովդ մեծամեծ ըս
քան չելիք կանես իմէջ աշխարհի:
Եւ յսինքն, դու քոյ ժողովորդ
եանդ քո զօրութիւն նշանց տունիդ,
երբոր հանեցիր զիւրեանք ի յե
դիպտոսէ * և քո անձային բազ
կովդ փրկեցիր և ազատեցիր յա
կորայ և յովսէփայ որդիքն փա
րանունի և իւր զօրաց ձեռքէն:
Եւ յսինքն, տեսին զքեզ ուն
ըստեղծօղ և ամենապարօղ ան
կարմիր ծովի ջրերն, տեսին և
վախեցան * և ծովի խոր ան
դունդներն սասանեցան ահա
դին ալեաց ձայներէն և պատա
ռեցան սառեցան և պարսպի նման
մին զմինու վերայ դիզվեցան և
կանգնեցան:

Եւ յսինքն, ամպերն ի վերուստ
սաստիկ գուռացին * և քանզի այն
ժամանակն քոյ կայծակների նե
տերն երկնքի երեսունս կու թռ
չոտէին * և քոյ որոտման ձայնն
արապայի թաքառակներն նման

Կուգուգուայր, վասն որոյ փարա
նոնի զօրքն սասաիկ վախեցաւ և
զարհուրեցաւ:

Եւ յսինքն, երբոր քո փայլատա
կունքդ երևեցաւ ի յերկնից բո
լոր աշխարհի * խռովեցաւ սար
սափեցաւ և դողաց երկիրս քո
ահեղ զօրութիդ:

Եւ յսինքն, քո ճանապարհդ պատ
րաստ է ծովի միջումն, և քո շա
նիդդ ուղիղ և անաս է խորուկ
ջրերի միջումն * բայց քո իզդ
քոյ յեանէ եկող անօրէն փարա
նոնի զօրացն ամենեւին չի երևիր:

Եւ յսինքն, դու ոչխարներն
նման ճանապարհ նշանց տուիր
քոյ ժողովրդեանդ * և զիւր
եանք հովուեցիր և նախախնամե
ցիր մովսէսի և ահարոնի ձեռօքն:

Իբր, զայս սաղմոսս կու երգէր
միայն ասափ առաջի մարդարէին
ըստ իմաստութե և շնորհացն որ
տուեալ էր նմա ամ:

Եւ յս սաղմոսումն կու պատմէ
մարդարէն զբարերարութիւնն այ
առ հրէայս, և զհրէից երախտա
մոռացութիւն դէպ առ ամ:

Եւ յսինքն, նայեցէք և միտ
դրէք ո՛վ ժողովուրդք
իմ վարդապետական

օրի

Երևեցան փայլատա
կունք քո տիեզերաց
* խռովեցաւ և դո
ղաց երկիր:

Իծովու են ճանա
պարհք քո, և շա
նիդք քո իջուրս բա
ղումն * և հետքքո
ոչ երևին:

Եւ աջնորդեցեր ուն
խաշին ժողովրդեան
քոյ * ի ձեռն մովսէ
սի և ահարոնի:

Տունք: 18.

Ի մաստութի ասափայ:

Սաղմոս: ՀԷ:

այեցարուք
ժողովուրդք
յօրէնս իմ

* խոնարհեցուցէք
զուսկն ձեր ի բանս
բերանոյ խմոյ :

Բացից առական ըզ
բերան իմ * խօսե
ցայց զառակս խակ
բանէ :

Աս լուսաբ և ծան
եաք զայս * և հարքն
մեր պատմեցին մեզ :

Այնչ ծածկեցաւ
յորդոնց նց * յաղգ
այլ պատմել զօրհու
թիս տն , զզօրութի
և զսքանչելիս իւր
զոր արար :

Հաստատեաց զմիայ

օրինացն , իբր այն օրինացն որ այ
աջն և երկիւղն կու ուսուցանէ
* խոնարհեցուցէք ձեր ականջ
ներն և լսեցէք իմ բերանիս խօս
քերն , որ այ մեծութիւն և բա
րերարութիւն կու պատմէ և կու
բացայայտէ :

Եւ յսինքն , իմ բերանս առակա
ւոր խօսքերով բանամ , իբր ձեզ
խորհրդաւոր բաներ պատմեմ * և
ձեզ ըսկսանիմ ի սկզբանէ առակ
ներ խօսիմ իբր այնպիսի խօսքեր
խօսիմ , որ թէպէտ պարզ են ,
բայց ծածուկ իբրիններ կունշա
նակեն :

Եւ յսինքն , և զայս խօսքերս ինչ
պէս որ լսեր ենք և իմացեր ենք ,
այնպէս կասենք * և ինչպէս որ
մեր առաջին հարքն և ծնողքն
մեզ պատմեր են , այնպէս կու
պատմենք :

Եւ յսինքն , զերէ ոչինչ բան ծա
ծուկ չի մնաց մեր նախահարց որ
դժոցն , իբր թէ ինձ , և թէ այ
լոց , այլ ամ ինչ յայտնի եղաւ *
որ կարենանք պատմել այ օրհու
թիւն և դովութիւն , զօրութիւն
և կարօղութիւն , և իւր արարած
ըսքանչելիքն , և հրաշագործու
թիքն այլ ամ աղգերի , որ նոցա
նէ , յետ պիտին ծնանիլ , և դալ
յաշխարհ :

Եւ յսինքն , զերէ այսպէս հաս

տատեց ան իւր ուխտն և վկայ
ուրիշն յակոբայ որդւնոցն հետ *
և այսպէս օրէնք տուաւ խորայե
լացնոց ազգին ի ձեռն մովսէսի :
Եւ յսինքն , որ ինչ որ ան պա
տուհրեր էր մեր առաջին հարցն ,
զայն ծանուցանէին և ցուցա
նէին իւրեանց որդւնոցն * որ
ուրիշ ազգեր այլ իմանային և վե
րահասու լինէին իւր ամենակա
րօղ զօրութեն :

Եւ յսինքն , և ինոցանէ ծնած
որդիքն այլ վեր կենային և պատ
մէին իւրեանց որդւնոցն * որ ամե
նեքեան իւրեանց յոյսն յաստու
ած դնէին * և այն հրաշագործու
թիւն և բարերարութիւն չի մոռա
նային :

Եւ յսինքն , նորա օրէնքն և պա
տուհրանքն խնդրէին , և պա
հէին * և իւրեանց հարցն և
ծնողացն նման օրինազանց և ան
ուրաց չի դառնային :

Եւ յսինքն , այն հարցն կասեմ
որ չար ազգ և չար ծնունդ էին ,
և այն քաղցր բնութիւն կու դառ
նացուցանէին * այնպիսի ազգ և
այնպիսի ծնունդ էին , որ բնաւ
իւրեանց սիրտն չի շտապէցին *
և զիւրեանց հոգին , իբր զիւր
եանց միտքն և դիտաւորութիւն
բնաւ այն հետ հաստատ չի պա
հեցին :

ուրիշ իւր առ յակոբ
* և օրէնս եղ ի վե
խորայելի :

Արինչ միանգամ պա
տուհրեաց հարցն մե
րոց ցուցանել զայս
որդւնոց իւրեանց *
զի ծանկցէ ազգ այլ :

Արդիք որք ծնանին ,
յարիցեն և պատմեա
ցեն զայս որդւնոց
իւրեանց * զի դիցեն
առ ան զյոյս իւրենց
* և մի մոռացին
զգործս այն :

Օ պատուիրանս նր
խնդրելով խնդրեա
ցեն * և մի եղեցին
ոնք և հարքն իւր
եանց :

Եւ զգ չար և դառ
նացող * ազգ որ ոչ
ուղղեաց զսիրտ իւր
* և ոչ հաստատեաց
առ ան զհոգի իւր :

Որդիք եփրեմի լիա
գիրկիք և պնտաձիգք
* յաւուր պատերազ
մի կապարձս դար
ձուցին:

Ո՛չ կացին նք յուխ
տի տն * և ըստ իրա
ւանց նր ո՛չ կամե
ցան դնալ:

Ս ոռացան զերախ
տիս նր * և զսքան
ջելիսն զոր եցոյց նց:

Լ ուաջի հարց նոցա
արար զսքանջելիս իւր
* յերկրին եգիպտա
ցւոյ և ՚ի դաշտին

Լ յսինքն, որդիքն եփրեմի,
իբր եփրեմի ազգն, որ քաջ կռ
վարարք էին, իւրեանց աղեղ
ներն լի գրկով կուլարէին, և
իւրեանց նետերն սաստիկ ու
ժով կուձգէին * սոքա պաղու
ժամանակն, որ յուդայի ազգին
Թագաւոր էր, երուսաղէմայ
պատերազմի ժամանակն փոխա
նակ օգնելոյ խրայելացւոցն,
իւրեանց Թարքաշներն դարձու
ցին ընդէմ նոցա, և անկանելով
՚ի կողմն կռապաշտից պատերազմե
ցան ընդէմ քաղաքին երուսաղէ
մայ, ինչպէս որ կուպատմէ եսայի
մարգարէն ՚ի գիրս իւր:

Լ յսինքն, սոքա նոյ ուխտն հաս
տատ չի պահեցին, զէրէ ՚ի ժա
մանակս ուօքովամայ խրայելա
ցւոց արքային անարգելով զօ
րէնս և զպատուիրանս նոյ երկր
պագեցին ոսկեղէն հորթուկնե
րի * և նոյ իրաւանցն չի հետևե
լով անկան ՚ի կռապաշտութի:

Լ յսինքն, մոռացան նոյ երախ
տիքն և բարերարութիւն * և այն
չափ ըսքանջելիքն և հրաշքն որ
իւրեանց ցոյց էր տուեր յերկրին
եգիպտացւոց:

Լ յսինքն, և զայս չեն կարեր
ուրանալ, զէրէ նժ զայս ըսքան
ջելիքս իւրեանց նախահարց առա
ջէն արաւ * ՚ի ձեռն մովսէսի

՚ի յեր

ի յերկիրն մտայ ի դաշտին տայա
նու, որ է Թագաւորանիստ քա
ղաքն եղիպտացւոց:

Լ յսինքն, պատառեց կարմիր
ծովն ի ձեռն մովսէօի և անցոյց
զիւրեանք * և ծովի ջրերն կանգ
նեցոյց անշարժ ինչպէս մին տկի
միջումն, ինչան յաղթօղ զօրու
թէն քի, որ պատառեց զայս ալէ
կոծեալ աշխարհիս ծովն իւր
կենարար խաչիւն, և ճանապարհ
պատրաստեց իւր հաւատացելոցն
ի մէջ հալածանացն բռնաւորաց
ազատելով զնոսա յանմարմին փա
րաւորնէն սատանայէ:

Լ յսինքն, ցերեկն նց ամպով
ճանապարհ նշանց կուտայր, և
արեգական ջերմութէն կու պա
հէր * և գիշերն ի բուն կրակի
ճառագայթով նց լոյս կու տայր,
ի նշան հովանաւորութե հոգ
ւոյն սրբոյ որ հաւատացելոցն քի
զճանապարհս անձային օրինաց
կուսուցանէ, պահելով զնոսա
ի ջերմութե ցանկութեան մար
մնոյ, և լուսաւորելով ի մէջ
փորձութեց գիշերի:

Լ յսինքն, անապատումն ըզ
վէմն պատառեց, և նոցա ինչպէս
մէկ անդունդ և խոր տեղաց ջուր
խմեցոյց, ինչան ճշմարիտ վիմին
քի որոյ կողն պատառեցաւ ի վե
րայ խաչին և ել արիւն և ջուր,

Ggg

ի ար

տայանու:

Լ հերձ զծովն և ան
ցոյց զնոսա * և կա
ցոյց զջուրս որպէս ի
տիկս:

Լ աղանորդեաց նց
ամպով ի տունէ * և
զամ գիշեր ի լոյս
հրո:

Լ հերձ զվէմն յանա
պատին * և ետ ըմպել
նոցա ուն ի խորոյ
մեծէ:

Ժգ

Եւ Տան զջուրս 'ի վե
մէ * Եւ Տոսեաց ուն
զգետս զջուրս :

Սակայն յաւելին 'ի
մեղանջել * Եւ Լս
բարկացուցին զբար
ձրեալն յանջողի :

Փորձեցին զանձ 'ի
սիրտս իւրեանց * 'ի
խնդրել զկերակուր
անձանց իւրեանց :

Տրտնջեցին զայ Լ
ասացին * մի թէ կա
րող իցէ անձ պատրաս
տել զսեղան յանա
պատի :

Բանդի հարկաներ
զվէմն Եւ Տոսէին

'ի յարբումն Եւ 'ի մաքրութի բո
լոր աշխարհի :

Եւ յսինքն , քարէն Եւ ապառա
ժէն ջրեր Տանեց * Եւ ջրերն գե
տերի նման բխեցոյց , 'ինչան չորս
զլուխ աւետարանացն , որ իբրեւ
չորս գետք 'ի վիմէն քի կուբխեն
Եւ զսբ եկեղեցին կուգարդարեն :

Եւ յսինքն , բայց այսչափ հրաշք
ներս ոչինչ համարելով այլվի
բսկսան մեղանջել * Եւ կրկին բար
կացուցին զբարձրեալն անձ ան
ջուր անապատին 'ի նշան երախ
տամոռաց քրիստոնէից , որ զՏե
ղումն արեանն քի ոչինչ կուհա
մարին :

Եւ յսինքն , փորձեցին զանձ իւր
եանց սրտի միջումն * Եւ իւրեանց
անձանցն ուտելակերք խնդրե
ցին , 'ինչան թերահաւատ քրիս
տոնէից , որ այնչափ բարիք կու
ընդունին 'ի ձեռացն այ , Եւ ամե
նեին զիւրեանց սիրտն չեն ուղ
ղեր դէպ առնա :

Եւ յսինքն , տրտնջեցին յայ իւր
եանց սրտի միջումն Եւ ասացին *
մի թէ անձ կարող է մի այս անա
պատումն մեզ սեղան պատրաս
տել , 'ի նշան անյոյս մարդկանց ,
որ յայ նախախնամութիւն չեն
ապաւինիր :

Եւ յսինքն , զերէ ինչպէս որ զար
կեց մովսէս մարգարէն քարին , Եւ

ջրեր

ջրեր բխեցին * և ապառաժէն
սէլաներ դուրս թափեցան :
Լ՝ յսինքն , տեսանենք թէ այն
պէս այլ նորա ձեռքովն կարէ մի
մեզ հաց տալ * կամ իւր ժողո
վրդեանն այս չօրումն կարէ մի
սեղան պատրաստել :
Լ՝ յսինքն , վասն որոյ լսելով ան
նց արտունջն , կերակուր պատ
րաստեց իւր ամենակարօղ զօրու
թին ցուցանելոյ համար * և յա
պաղեց , իբր իւր բարկութիւն
յետացոյց * բայց յետ կերակրին
կրակ անկաւ յերկնից ի վերայ որ
դ՛նոցն յակոբայ և զիւրեանք այ
րեց , ինչպէս որ կուպատմէ թո
ւոց գիրդն , և այ բարկութիւն
եկաւ ի վերայ իսրայէլացւոց :
Լ՝ յսինքն , և պատճառն է այս ,
զէրէ ուղիղ սրտով չի հաւատա
ցին յան * և իւր փրկութիւն չի
յուսացան , ինչպէս իւրեանց որ
գիրքն և թոռունքն , ուրանալով
զբանս անախտ մարգարէիցն ,
ոչ կամեցան յուսալ և ապաւնի
նիլ ի քս յս որ է փրկութիւն այս :
Լ՝ յսինքն , հրաման տուաւ վե
րեվէն ամպերին , և երկնից դո
ւերն բացաւ * և իւրեանց վր
մանանայ թափեց որ ուտեն և
կշտանան , ինչան առաքելոց և
վարդապետաց եկեղեցւոյ , որք
իբրև ամպ և երկինք հրամա

ջուրք * և վառեք իսա
ղային ի նմանէ :
Լ՝ զէ հաց և սկորաս
ցէ տալ նա մեզ *
կամ պատրաստեցէ
զսեղան ժողովրդէն
իւրոյ :
Ս՝ այսորիկ լուաւ
զայս տր * և յապաղ
եաց * հուր բորբո
քեցաւ ի յակոբ , և
բարկութի ել ի վր
իսրայէլի :

Օ ի ոչ հաւատա
ցին յան * և ոչ յու
սացան ի փրկութի
նորա :

Հրաման ետ ամպոց
ի վերուստ , և ըզ
դրունս երկնից եբաց
* և տեղեաց ի նոսա
զմանանայ ի կերա
կուր :

Օ՛ հաց երկնից ետ
նոցա * զհաց հրեշ
տակաց կերան մար
դիք * և իջոյց ՚ի նս
զկերակուր ՚ի լիու
թիւն:

Եւ հան զհողմն հա
րաւոյ * և էած զօ
րու թեամբ իւրով
զհիւսիսիւ:

Տեղեաց ինոսա միս
օն զհող * ոն զա
ւազ ծովու զթա
շունս թեւաւորս:
Եւ արկ ՚ի մէջ բանա
կի նոցա * և շուրջ
զվրանօք նոցա:

Կերան և յադեցան

նաւն այ բանան զբերանս իւր
եանց, և թափեն ՚ի յականջս և
՚ի սիրտս մեր զճշմարիտ մանանայն
որ է բանն այ:

Եւ յսինքն, նոցա երկնքի հաց
տո՛ւեց, իբր երկնքէն իջած հաց
տո՛ւեց * և հրեշտակաց հացն
մարդիք կերան, իբր հրեշտակաց
արժանի հացն մարդիք վայելե
ցին * և առատ կերակուր իջոյց
նոցա որ լիացան և յադեցան,
՚ի նշան պատուական մարմնոյ և
արեան տն մերոյ յի քի որ գոլով
հաց երկնային, և հաց հրեշտա
կաց բաշխի հաւատացեւոյ իմէջ
եկեղեցւոյ:

Եւ յսինքն, հարաւային քամին
վերկացոյց * և իւր ամենակարող
զօրութեն շնչեցոյց դէպ ՚ի կող
մանս հիւսիսոյ, ՚ի նշան շնորհաց
հոգւոյն սրբոյ, որ շնչելով ՚ի
սիրտս հաւատացեւոյ բառնայ զգր
տութիւն հիւսիսային, և ջերմա
ցուցանէ ՚ի սէրն անձային:

Եւ յսինքն, թափեց նոցա վերայ
մսեղէն կենդանիքն հողի նման
* և թեւաւոր թռչունքն ծովու
աւաղի նման:

Եւ յսինքն, լցեց նոցա օրդունե
րի մէջն * և նոցա չատրների բո
լորքն առատացոյց մսեղէն կեն
դանեօք:

Եւ յսինքն, կերան և կշտացան

սաստիկ * զէրէ իւրեանց ցան
կացած իբրինն տո՛ւեց նց * և
ամենեւին կարօտ չի մնացին իւր
եանց ցանկութէն:

Լսինքն, բայց դեռ կերակուրն
իւրեանց բերանումն էր * ար
դարադատին այ բարկութիւնն
եւաւ նց վերայ և պատժեց զիւր
եանք:

Լսինքն, շատ մարդիք ի նոցա
նէ ըսպանեց * և ընտիր և քաջ
կովարարքն խորայելաց՝ ոց սատա
կեց, իւրեանց անպարկեշտ ցան
կութեն և տրտնջական բարուցն
համար:

Լսինքն, այս ամէն բաներումն
մեղանջեցին ընդէմ այ * և չի
հաճատացին նորա հրաշիցն և ըս
քանջելեացն, զէրէ ըսկսան իւր
եանց սրտի միջումն ասել, թէ
կարէ մի զմեզ ան տանիլ յեր
կիրն ա՛ւետեաց, ինչպէս որ խոս
տացաւ ի ձեռն մովսէսի:

Լսինքն, իւրեանց կենաց
օրերն փուչ և անօգուտ տեղ
պակասեցաւ * և իւրեանց տա
րիքն շուտով անց կացաւ, և ար
ժանի չեղան մտանել յերկիրն
ա՛ւետեաց:

Լսինքն, երբոր ան կու պա
տուհասէր և կու ըսպանանէր
զիւրեանք, թողութի կու խնդ
րէին և կաղաչէին ի ձեռն մովսէ

յոյժ * և զցանկութի
նոցա ետ նց * և ոչինչ
կարօտք եղեն ի ցան
կութի իւրեանց:

Սինչ դեռ կերա
կուրք ի բերանս իւր
եանց էին * բարկու
թի այ եւ ի վրնց:

Սպան զբաղումն ի
նոցանէ * և զընտիր
ընտիրս խորայելի սա
տակեաց:

Յայսմ ան մեղան
* և ևս ոչ հաճատա
ցին սքանջելեաց նր:

Պակասեցան յուռայ
նութե ա՛ւուրք նց
* և ամբ նոցա փու
թապէս անցին:

Յորժամ սպանանէր
զնս խնդրէին զնա *
դառնային և առա
նօտ առ նէին առ ան

Յիշեցին զի անօր
նահան էր նց * անօր
բարձրեալն փրկիչ
էր նոցա :

Սիրեցին զնա բերա
նօք իւրեանց , և լե
զունք իւրեանց ստե
ցին նմա * և սիրտք
նց ոչ էին ուղիղք ընդ
նմա , և ոչ հաւատա
ցին ուխտի նր :

Եւ յառ ինքն դժաժ
էր * քանի որ զմեղս
նոցա , և ոչ ապա
կանէր :

Յաճախէր դարձու
ցանել զբարկութի
իւր * և ոչ բորբոքէր
զամ սրտմտութի
իւր :

Յիշեաց թէ մարմին
են նորա * հողի որ
եւանէ այլ ոչ դառ
նայ :

Բանիցս անգամ
դառնացուցին զնա
յանա

սի * և առանձնեց կանուխ կու
դառնային առ անձ , բայց ոչ ու
ղիղ սրտիւ , այլ երեսահանց
զղջանալով :

Եւ յսինքն , և թէպէտ յիշեցին
և միտք արարին թէ անօր իւրեանց
օգնական էր * և բարձրեալն
անօր նոցա փրկիչն էր :

Եւ յսինքն , բայց սիրեցին զնա
միայն բերանի խօսքով , և իւր
եանց լեզունքն սուտ թիթալ
արարին նր * զի սրտերն ու
ղիղ չէր նորա հետ , և նորա ուխ
տին և խոստմունքին չի հաւա
տացին :

Եւ յսինքն , այլ ինքն անօր դժաժ
էր , կու յիշէր նոցա բնութե
տկարութիւն * կուներէր նոցա
մեղացն , և զիւրեանք բնաջինջ
չէր անէր :

Եւ յսինքն , շատ անգամ իւր բար
կութիւն կու շիջուցանէր և յետ
կուդարձուցանէր * և իւր բո
վանդակ սրտմտութիւն նոցա վր
չէր բորբոքէր :

Եւ յսինքն , յիշեց թէ տկար մար
մնոյ տէր են նորա * հողին որ
կու եւանէ ի մարմնոյ , այլ չի
դառնար մինչև դատաստանի օրն
և այսպէս կու փոխարկվին ի հող ,
և կու ջնջվի յիշատակ նոցա :

Եւ յսինքն , քանի անգամ նորա
քաղցր բնութիւն դառնացուցին

յանապատումն իւրեանց խստա
սրտութենովն * և բարկացու
ցին զբարձրեալն ան ջուր չի գտ
ված տեղն տրտնջալով:

Լ՝ յսինքն, շատ անգամ դար
ձան և փորձեցին զան, Թէ ամ
իրաց կարողութի ունի Թէ չէ *
և խորայելի սբն զայրացուցին,
իբր զնոյն ինքն ան, որ է սբ,
և սրբութի սրբոց:

Լ՝ յսինքն, միտք չարարին և չի
յիշեցին նորա ձեռաց ամենակա
րօղ զօրութիւն * և այն օրն որ
զիւրեանք փրկեց և ազատեց փա
րաւոնի և իւր զօրաց ձեռքէն:

Լ՝ յսինքն, Թէ ինչպէս մեծաւ
զօրութեամբ արար զիւր Տրաշա
լի նշանքն և արուեստքն * մարայ
երկրումն, իտայան քաղաքի դաշ
տումն:

Լ՝ յսինքն, Թէ ինչպէս նոցա
գետերն և անձրուի ջրերն յա
րիւն փոխարկեց * որ չի կարե
նային խմել:

Լ՝ յսինքն, Թէ ինչպէս նոցա
շանաձանձ, իբր խայթօղ ձանձ
ողարկեց որ զիւրեանք խայթեն
և կսկծացնեն * և գարշելի գոր
տերով լցեց զիւրեանց տներն և
տեղերն, և ուտելիքն և ըմպե
լիքն ապականեց:

Լ՝ յսինքն, Թէ ինչպէս նոցա եր
կրի պտուղն խոցոտեց և փտեցոյց

* և

պատի * բարկացու
ցին զբարձրեալն յան
ջրդի:

Պարձան և փորձե
ցին զան * և զսբն
խորայելի զայրացու
ցին:

Ո՛չ յիշեցին զձեռն
նորա * յաւուր յո
րում փրկեաց զնս՝ի
ձեռաց նեղաց նց:

Որպէս արար զնշանս
և զարուեստս իւր *
յերկրին եգիպտաց
էոց և ի դաշտին
տայանու:

Պարձոյց յարիւն ըզ
գետս նց * և զանձ
րուսնց զի մի արբեցեն

Լ՝ ապեաց ի նոսա
զշանաձանձ, և եկեր
զնս * և գորտիւ ապա
կանեաց զնոսա:

Լատժանկոյ զպտուղս
նոցա * և զվաստակս

Նոցա մարախոյ :

Եւ Տար կարկտիւ զայ
դիս նոցա * Եւ զթղե
նիս նոց եղեմամբ :

Սատնեաց 'ի կար
կուտ զանասունս նոց
* Եւ զստացուն՝ ածսնոց
Տրով դատեցաւ :

Եւ աքեաց 'ի նոսա
զսրամառութիւն բար
կութեան իւրոյ *
զսրամառութիւն զբար
կութիւն Եւ զնեղութիւն :

Եւ աքեաց 'ի նոս տան
ջանս 'ի ձեռն Տրեշ
տակի չարի * Դիմե
ցոյց 'ի նոս զսրամառ
ութիւն բարկութե
իւրոյ :

Ո՛չ անխայեաց 'ի մա
Տունէ զանձինս նոց
* Եւ զանասունս նոց
'ի մաՏ մատնեաց :

Եւ Տար զամ անդրա
նիկս եգիպտացնոց *
զսկիզբն ամ վաստա
կոյ նոցա 'ի յարկս
քամոյ :

* Եւ նոցա արտերի ցորենն Եւ դա
րին մարախների ուտեցոյց :

Եւ յսինքն , Թէ ինչպէս նոցա այ
դեաց խաղողն կարկտով զարկեց
Եւ Թափեց * Եւ նոցա ծաղկած
թղե ծառերն գիշերվան եղե
մովն չորացոյց :

Եւ յսինքն , Թէ ինչպէս նոց ոչ
խաղբն Եւ անասունքն կարկտով
սպանեց * Եւ նոցա պարտեղքն
Եւ բուրաստանքն կրակով այրեց :

Եւ յսինքն , Թէ ինչպէս իւր բար
կութեւն սրամառութիւն ողարկեց
դէպ 'ի նոսա * Եւ իւր բարկու
թիւն Եւ սրամառութիւն , Եւ նեղու
թիւն Թափեց նոցա վերայ :

Եւ յսինքն , Թէ ինչպէս 'ի ձեռն
պատուհասող Տրեշտակի նոցա
պատիժ Եւ տանջանք ողարկեց *
Եւ իւր բարկութեան սրամառ
ութիւն դէպ 'ի նոսա ճանապարհոր
դեց :

Եւ յսինքն , Թէ ինչպէս նոցա
անձն 'ի մաՏունէ չի խնայեց *
Եւ նոց անասունքն մաՏուն ձեռն
մատնեց :

Եւ յսինքն , Թէ ինչպէս եգիպ
տացնոց անդրանիկ որդիքն զար
կեց Եւ սատակեց * Իբր զայնոսիկ
որ իւրեանց ծնողաց երկանցն Եւ
աշխատանաց ըսկիզբն էին * քա
մայ տներումն , Իբր եգիպտա
ցնոց տներումն , զէրէ եգիպտա

ցիւք մէզը այնչապ զարմէն էին , որ
էրորդի չարագործին քամայ որդ
էոյն նոյայ :

Լ յսինքն , Թէ ինչպէս իւր ժո
ղովրդեանն ոչխարների նման
շուճացոյց և յառաջ ձգեց * և հա
նեց զիւրեանք զեհի նման 'ի
յանապատն :

Լ յսինքն , Թէ ինչպէս յոյս տա
լով նոցա առաջ և անկաւ կար
միր ծովի միջումն որ չի վախե
նային * և նոցա Թշնամիքն ծովի
ջուրն ծածկեց :

Լ յսինքն , Թէ ինչպէս հանեց
զիւրեանք իւր սրբութե լեառն
* իբր յայն լեառն որ իւր ամե
նակարող աջովն ընտրեր և պատ
րաստեր էր որ տեղն իւր պաշտօն
և երկրպագութիւն մատուցա
նէին :

Լ յսինքն , Թէ ինչպէս մերժեց
և հալածեց նոցա առաջ և և և և
պաշտից ազգերն * և իւր ժա
ռանգութե վիճակն , իբր զհե
թանոսաց երկիրն նոցա միջումն
վիճակով ամէն ազգի գօրայ բա
ժին բաժին արաւ * և իսրայէ
լացւոց ազգն նոցա տներումն
բնակեցոյց :

Լ յսինքն , և նոքա զայս ամ մո
ռանալով զբարձրեալն ամ փոր
ձեցին , և զայրացուցին * և նր
ուխտն և վկայութիւն չի պահեցին :

Hhh

Լ յս

Հորդան ետ որպէս
խաշին ժողովրդեան
իւրոյ * և եհան զնր
ոն զհօտ յանապատն :

Լ աջնորդեաց նց
յուսով և ոչ երկեան
* և զԹշնամիս նոցա
ծով ծածկեաց :

Ե հան զնր 'ի լեառն
սրբութե իւրոյ * 'ի
լեառն այն զոր ստա
ցաւ աջ նորա :

Սերժեաց յերեսաց
նր զհեթանոսս * և
վիճակեցոյց 'ի նոսա
զվիճակ ժանանգու
թեան իւրոյ * և
բնակեցոյց 'ի յարկս
նց զազգն իսրայէլի :

Փորձեցին , դառնա
ցուցին զամբ բարձր
եալն * և զվկայութի
նր ոչ պահեցին :

Ժդ

Պարձեալ խոտորե
ցան ունի և հարքն իւր
եանց * դարձան և
եղեն ունի զաղեղն
Թիւր:

Պարձել բարկացու
ցին զնա 'ի բազինա
իւրեանց * և դրօշե
լովք իւրեանց նա
խանձ արկին նմա:

Ուսուսած և արհա
մարհեաց զնոսա * և
անարդեաց յոյժ զիս
բայել:

Սերժեաց յիւրմէ
զխորանն 'ի սելով *
խորանն զոր բնակե
ցոյց 'իմէջ մարդկան:

Ստանեաց 'ի գերու
թի զզօրութի նոցա
* և զգեղ նց 'ի ձեռս
Թշնամեաց նոցա:

Լրդել 'ի սուր զժո
ղովուրդ իւր * և
զժառանգութի իւր

Լսինքն, դարձան կրկին և
ուղիղ ճանապարհէն Թեքեցին
ինչպէս իւրենց հարքն և ծնողքն
* դարձան և աղեղի նման ծռ
վեցան:

Լսինքն, դարձան բարկացու
ցին զնա իւրեանց կուռքերովն
* և իւրեանց քարէ և փայտէ
փորած պատկերքներովն նախանձ
շարժեցին և զայրացուցին:

Լսինքն, լսեց նա նոցա մեղաց
ձայնն և ոչինչ տեղ համարեց
զիւրեանք * և անարդեց զազուն
խորայելի, իբր զազուն հրէից:

Լսինքն, ձգեց զիւրեանք երե
սաց և կռապաշտ Քիլիստեցւոց
ձեռքն մատնեց 'ի սելով քաղաք
զիւր խորանն, իբր զիւր տապա
նակն ուխտի * զայն տապանակն
որ հաստատեր էր 'իմէջ մարդկան
և 'ի մէջ աւուր մէջն կոտորեցան
երեսուն հազար խորայելացիք, և
երկու որդիքն հեղեայ յօփնի և
փէնէ հէս ընդ նոսա մեռան:

Լսինքն, նոցա ուժն և կարօ
ղութին 'ի գերութիւն մատնեց
* և նոցա գեղեցկութիւնն և
փառքն իւրեանց Թշնամեաց
ձեռքն տոճեց, իբր զտապանակն
կտակարանաց:

Լսինքն, իւր ժողովուրդն
'ի սուր քաշել տվեց * և իւր ժա
ռանգութիւնն, իբր խորայելա

ցւոց ազգն երեսաց ձգեց և ան
տես արար:

Լսինքն, նոցա տղամարդիքն
պատերազմի կրակն կուլ տվեց *
և նոցա կոյա դստերացն համար
ոչոք չի՛ ողբաց ասելով, թէ սո
ցա փեսայացուքն ՚ի պատերազմի
մեռեալք են, և իւրեանք ան
միթար են մնացեալք:

Լսինքն, նոցա քահանայքն
թրով ըստանվեցան * և ոչոք չի
կայր որ նց այրի կանայքն լայր և
կոծայր:

Լսինքն, բայց չի համբերելով
ած իւր թշնամեաց արարած
հպարտութեն, զարթեցաւ,
ինչպէս մէկ մարդ մի իւր քնէն
կուարթնանայ * և ինչպէս մէկ
քաջ մարդ մի որ զգինին կուամար
սէ և կուլըջանայ, իբր ըսկսաւ
իւր թշնամիքն պատժել, և իւր
ժողովրդեան ՚ի թիկունս հասա
նիլ:

Լսինքն, զարկեց և ցաւոտեց
նոցա յետին կողմն, իբր նց նս
տոյ տեղն այնպէս անբժշկելի հի
ւանդութե դէմ արաւ * որ յա
ւիտեանս յաւիտենից նախատինք
դարձան աշխարհի:

Լսինքն, մերժեց և չուզեց
յովսէփայ չատիրն, իբր յովսէ
փայ զարմն * և եփրեմի ազգն
չի՛ ընտրեց, իբր չի՛ կամեցաւ որ

Hhh 2 իւր

անտես արար:

Օ երիտասարդս նց
եկեր հուր * և վասն
կուսանաց նց ոչոք
սգացաւ:

Քահանայք նց ան
կան ՚ի սուր * և զայ
րիս նոցա ոչոք էր որ
լայր:

Օ արթեաւ ուն ՚ի
քնոյ տր * ուն հզօր
զի թափէ զգինի:

Ե հար յետս զթշնա
միս իւր * նախատինս
յաւիտենից արար
զնոսա:

Սերժեաց նա զխո
րանն յովսէփու * և
զազգն եփրեմի նա ոչ
ընտրեաց:

Լ յլ ընտրեաց նա
զազգն յուդայ * ըզ
լեառն սիոն զոր սիր
եաց :

Ը ինեաց ոպ զմի
եղջերու զսրբութի
նորա յերկրի * հաս
տատեաց զնա յաւիտ
եան :

Ը ընտրեաց զդաւիթ
ծառայ իւր , և ընկա
լաւ զնա ի հօտէ իսա
շանց * ի վերջին
ծնելոցն ընկալաւ
զնա :

Տ օվո՛ւել զյակոբ
ծառայ իւր * և զիս
բայել ժառանգու
թի իւր :

իւր տապանակն դառնայր և
մնայր իսելով քաղաք , որ էր ի
վիճակս եփրեմայ որդւոյ յովսէ
փայ :

Լ յսինքն , այլ ընտրեց իւրն
բնակութի զազգն յուդայի * և
զսիոն լեառն որ սիրեր էր , իբր
զերուսաղէմ :

Լ յսինքն , և տեղն ի ձեռն որ
դւոյն դաւթի սողումնի զիւր
սրբութին շինեց , իբր զիւր տա
ճարն շինեց քերկէրտանի նման
բարձր և գեղեցիկ * և հաստա
տեց զնա յաւիտեան , բայց այս
մարդարեւութիս կու իմացվի վս
սուրբ եկեղեցւոյն քի որ մնա
լոցէ յաւիտեան , և ոչ վասն տա
ճարին սողումնի , որ ի վաղուց
հետէ քակվեցաւ ի ձեռն կռա
սաշախց :

Լ յսինքն , ընտրեց զիւր ծա
ռայն դաւթ , և ընդունեց և
բարձրացոյց ի հովնութի , իբր
ի չօպանութի ի Թադաւորու
թիւն * և յղի և ծննդական ոչ
խարների յետնէն շուրջ դալն
իբէն զինքն ընդունեց պատուեց
մեծարեց և փառաւորեց :

Լ յսինքն , և հաստատեց զինքն
որ հովնէր և կառաւարէր զիւր
ծառայն յակոբ , իբր զազգն յա
կոբայ * և զիւր ժառանգութին
խորայել , իբր զազգն իսրայելի :

Լ յս

Լ՝ յսինքն , որ արածէր և կա
ռավարէր զԺողովուրդն այ իւր
սրտի խորհրդովն և իմաստութեն
* և իւր ձեռաց անմեղութեն
և յիստակութեամբն ճշմարտու
թեան ճանապարհ նշանց տայր
նրցա :

Իբր , զայս սաղմոսս շարադրեաց
դաւիթ վն օրհնելոյ և փառաբա
նելոյ զան , և ետաստիայ որ եր
դէ միշտ առաջի տապանակին այ
Լ՝ յս սաղմոսումն կուգանկատի
մարդարէն իբերանոյ խորայէլա
ցնոցն , տառապեցելոցն և վշտա
ցելոցն ի Ժամանակս անտիոքայ
կայսեր , և մանաւանդ իբերանոյ
եկեղեցնոյն քի վշտացելոյ յան
հաւատից և իբարբարոսաց :

Սսինքն , որ ան մտան հե
թանուք իբո Ժառան
դութիդ , իբր կուա
պաշտք և անհաւատք կատաղած
գաղանների նման քոյ հաւատաց
եալ Ժողովրդեանն վն վաղեցին ,
և տիրապետեցին * և քո սբ տա
ճարդ իւրենց կուռքերովն , իւր
եանց չար գործքովն , և իւր
եանց հայհոյութեն պղծեցին և
ապականեցին :

Լ՝ յսինքն , քո երուսաղէմդ , իբր

զքո

Լ՝ րածէր զնս իմաս
տութի սրտի իւրոյ
* յանմեղութե ձե
ռաց իւրոյ առաջ
նորդէր նց :

Տուք : 74

Սաղմոս օրհնութե աստիայ :

Սաղմոս 42.

մտին հե
թանուք
իԺառան
դութի
քո * պղծեցին զտա
ճար սուրբ քո :

Լ՝ րարին զերուսա

դէմոս հիւղս մրդա
պահաց*արկին զգիա
կունս ծառայից քոց
դէշ թռչնոց երկնից
* և զմարմինս սրբոց
քոց գազանաց երկրի:

Տեղին զարիւնս նց
ոս զջուր շուրջ զե
րուսադէմաւ * և
ոչոք էր որ թաղէր
զնս:

Եւ զաք մեք նախա
տինք դրացեաց մե
րոց * ծաղը և այլն
կատականաց այնոցիկ
որք շուրջ էին զմեզ:

Սինչև յերբ տրբար
կանաս դու խազառ
* բորբոքեսցի որպէս
հուր նախանձքո:

Տեղ զբարկութիւն
քո ի վերայ ազգաց որ
զքեզ ոչ ճանաչեցին
* և ի վերայ թագա
ւորաց որ զանուէն քո

զքո սուրբ եկեղեցիդ քանտեցին
և կործանեցին, և այդեպաննե
րի ծառէ և ճղէ շինած օթադ
ների նմանեցուցին * և քո ծա
ռայքդ կոտորեցին, և նոցա լա
շերն երկնից թռչնոցն կերակուր
ձգեցին * և քոյ սրբոց մարմինքն
երկրիս գազաններին բաժանեցին
Եւ յսինքն, քոյ մարտիրոսաց
արիւնն ջրի նման հեղին եկեղե
ցւոյ բոլորքն * և ոչոք չէր գովիր
յան հաւատից ահէն որ զիւրեանք
լստ օրինաց թաղել կարենայր:

Եւ յսինքն, նախատինք և տնա
զատեղ դարձանք մեք մեր դրա
ցիներին, իբր առաջի սուտ
անուէն քրիստոնէից և հերետի
կոսաց * և ծաղը և կատակեղանք
նոցա որ մեր չորս կողմն պատեր
էին, իբր դիւաց և կամարարաց
նոցին, որ մեր կորստեանն կու
րսպասէին:

Եւ յսինքն, մինչև յերբ տրած
յիշելով զմեր մեղքն կու երկա
րես քո բարկութիդ * և մինչև
յերբ մեր օրինազանցութեն վե
րայ քո անձային նախանձդ կրակի
նման կու բորբոքեցնես:

Եւ յսինքն, թափէ զքո բարկու
թիդ այնախիտ ազգերի վերայ,
որ զքեզ իբրեւ ճշմարիտ անձ չի
ճանաչեցին * և այն թագաւոր
ներին վերայ որ քո սբ անուէդ չի

յիշեցին * զէրէ կերան զյակոբ
և նոցա տեղն աներեցին , իբր
կոտորեցին զհաւատացեալ քրիս
տոնեայս , և նց եկեղեցիքն և
բնակութիւնքն քահեցին և կործա
նեցին :

Լ յսինքն , մեր անցած մեղքն
և անիրաւութիւն յիշելով մեզ
վերայ մի' նեղանար * այլ շուտով
քո ողորմութիւն մեզ յօգնութի
հասանի , զէրէ խիստ աղքատա
ցանք , իբր ամենայն միսիթարու
Թէ կարօտ մնացինք :

Լ յսինքն , օգնէ մեզ տր ան
փրկիչ մեր քո սուրբ անուան փա
ռացն համար , և մեզ 'ի Թիկունս
հասիր քո ողորմութիւն և անյիշա
հարութիւն :

Լ յսինքն , դու տր ան փրկիչ
զմեզ այս հաղածանքէս և փորձու
թիւս * և մեր մեղքն և անօրէ
նութիւնքն քանէ քոյ անուան փա
ռացն համար :

Լ յսինքն , որ չի լինի Թէ ան
հաւատք և բարբարոսք իւրեանց
սրտի միջումն հպարտանան և
տան , Թէ ուրի դոցա ան ,
էր չի դոցա օգնութի հասանիր ,
և փրկեր զիւրեանք 'ի ձեռաց մե
րոց :

Լ յսինքն , այլ կերպիւ մի յայտ
նի լինի 'ի մէջ հեթանոսաց և
բարբարոսաց մեր աչքի առաջն

* Թէ

ոչ կարդացին * զի
կերան զյակոբ և ըզ
տեղի նր աներեցին :

Ս ի յիշեր զմեզս
մեր զառաջինս * վաղ
վաղեացէ առ մեզ
ողորմութիւնք քո տր
զի աղքատացաք
յոյժ :

Օգնեա' մեզ ան փր
կիչ մեր վասն փառաց
անուան քոյ :

Տր փրկեա' զմեզ *
և քանեա' զմեզս մեր
վս անուան քոյ :

Ս ի երբեք ասացեն
'ի հեթանոսս , Թէ
ուրի ան նոցա :

Լ յլ յայտնի ինչ լի
ցի իմէջ հեթանոսաց
առաջի աչաց մերոց

* առ 'ի խնդրել ըզ
վրէժ արեան ծա
ռայից քոյ որ
հեղաւ :

Սոցէ տուալի քոյ հե
ծութի կապելոց *
ըստ մեծութե բազ
կի քոյ շահեա՛ դու
զորդիս սպանելոց :

Հատո՛ դրոցեաց մե
րոց եօթնպատիկ 'ի
ծոց նոցա * նախա
տինս իւրեանց զոր
նախատեցին զքեզ
տր :

Սեք ժողովուրդք
և խաշն արօտի քոյ *
խոստովան եղիցուք
առ քեզ յաւիտեան,
յազգէ յազգ պատ
մեսցուք զօրհնու
թիս քո :

Տուր . 14 .

* Թէ դու քո արդար դատաստա
նովդ քոյ հաւատացեալ ծառայից
արեան վրէժն կուխնդրես , այն
արեանն հասեմ որ 'ի ձեռն ահ
հաւատից 'ի սէր անուան քոյ սր
բոյ Թափեցաւ երկրիս վերայ :

Լ՝ յօինքն , մտնու քոյ առաջևդ ,
իբր առ քեզ հասանի դերված և
բանտ ձգած քրիստոնէից լացն և
աղաղակն * դու քոյ մեծ և ամե
նակարօղ բաղկիդ զօրութեն շա
հէ պահպանէ և միտիթ արէ զմեզ ,
որք ենք որդիք հարցն մերոց ըսպա
նելոց , իբր այն հարցն որ քոյ սբ
անուան սիրոյն համար ըսպանվեր
են 'ի յանհաւատից :

Լ՝ յօինքն , մեր դրացիներին ,
իբր սուտ անուն քրիստոնէից և
Թերահաւատից եօթն պատիկ հա
տուցումն արա՛ , զիւրեանց նա
խատինքն և տնազն իւրեանց ծոցն
լցնելով * զայն նախատինքն կա
սեմ , որով զքեզ և զմեզ ծաղը
անելով կուայպանէին , և կու
հայհոյէին :

Լ՝ յօինքն , և մեք որ քո ժողով
ուրդդ ենք , և քոյ արօտիդ ոչ
խարներն ենք , իբր քո աւետա
րանահան քարոզուեն հետևօղք
ենք * տեսանելով զքո բարերա
րութիդ և քո ողորմութիւնդ ,
խոստովանինք զքո ամենակարօղ
զօրութիդ յաւիտեանս յաւիտե

նից :

նից , և յաղգէ յաղգ պատմենք
զքո օրհնութիդ և զգովութիդ:

Իբր , զայս սաղմոսս մինչև 'ի
վերջն շարադրեաց դա՛ն իթ վո
քակմանն երուսաղէմի , որ եղև 'ի
ժամանակս անտիոքայ , կամ նա
բուգովնոսորայ , և ետասափայ
որ երգէր իբրև վկայ հանդերձ
եալ ճշմարտութեն:

Լ. յս սաղմոսումս կուտաղօթէ մար
գարէն առ անձ 'ի բերանոյ ժողո
վդեանն այ զի առաքեսցէ զոր
դին իւր միածին 'իմարմնառուի:

Լ. յսինքն , դու անձ անձ որ քո
ողորմութեդ կուհտվո՛ւ ես և կու
կառավարես զազգն իսրայէլի ,
նայիր իմեր հոգևոր և մարմնա՛ն որ
խղճութիւն և թշուառութիւն *
դու որ միշտ յովսէփայ զարմին ,
իբր քոյ ժողովրդեանդ յառաջ
ընթաց քաջ և յաղթօղ կռվարար
ներին , ոչխարների նման ճանա
պարհ նշանց կուտաս , ուղղէ
զմեզ և առաջնորդէ 'ի ճանա
պարհս փրկութե:

Լ. յսինքն , դու անձ անձ որ անե
րևոյթաբար կուբաղմիս 'իվո քե
րովբէիցն քա՛նութե * յայտնէ
զքո ինամբդ և ողորմութիդ առա
ջիւնքեմի բենիամինի և մանասէի
ազգերին , որք իբրև յառաջըն
թաց պատերազմօղք անմիջաբար

'ի կատարած իլերայ զառան
ցելոց վկայութիսսափայ սաղ
մոս իվերայ ափւրացւոց:

Սաղմոս . հի.

Ար հովնէսդ իսրայ
էլի նայեաց * որ
առաջնորդես ոմ իսա
շին յովսէփու:

Ար նատիս 'ի քրօբէս
* յայտնեաց առաջի
եփրեմի , բենիամի
նի և մանասէի:

Օ արթն զզորութի
քո * և եկ'ի կեցու
ցանել զմեզ :

Ը զզորութեցդ ար
ձն զմեզ * երևեցո՛
ղերես քո'ի մեզ և
կեցցուք :

'ի յարեմոց կողմանէ կուհեա
հին քոյ սբ տապաւնակիդ , իբր
յայտնէ զքո հայրական խնամքդ
'ի ձեռն մարդեղութե և փրկա
գործ տնօրէնութե որդւոյ քոյ
միածնի , առաջի քոյ հաւատաց
եալ ծառայիցն : եփրեմի , իբր բա
րեգործութե պողաբերեցելոց :
բենիամինի , իբր որդեկաց աջոյ
ձեռին քոյ յի քի : և մանասէի ,
իբր մոռացողաց զնախկին մոլո
րութին , որք իբրև հաւատարիմ
և հարազատ նահատակք հեռե
լոց են օրինաց և պատուիրանաց
քոյ սբ եկեղեցւոյդ :

Ը յսինքն , արթնացուր զքո
ամենակարող զօրութիդ , իբր
առաքեալ 'ի մարմնառութի զյս
քս որդին քո միածին , որ է զօ
րութի քո և իմաստութի * և
'ի ձեռն անհասանելի խորհրդոյ
տնօրէնութե նորին ըստ անուտ
խոստմանց քոց եկ 'ի փրկել և
ազատել զմեզ 'ի գերութեն սա
տանայի :

Ը յսինքն , և թէպէտ մեք ոչ ենք
արժանի այդ բարերարութեդ ,
բայց դու տր և անդ ամ զօրու
թեց և իշխանութեց , քո երկ
նային շնորհօքդ դարձո՛ զմեզ 'ի
մոլորութեց մերոց առ քեզ *
և ցոյց մեզ զքո սուրբ և երկր
պապելի երեսդ , իբր զյս քս որ

դիդ քո միածինն որ է ճշմարիտ
պատկեր և նկարագիր էութեան
քոյ ըստ պօղոսի, զի կեցցուք և
ապրիցուք նովաւ:

Լ՝ յսինքն, տր ան երկնային զօ
րութեց, մինչև յերբ բարկա
նալով և անտեսառնելով քոյ ծա
ռայից աղօթքն, կու երկարես,
և կու յետացնես զփրկագործ մար
դէղութինն որդւոյ քոյ միածնի:
Լ՝ յսինքն, դու մեզ արտասուեաց
հաց ուտացուցիր, իբր մեր հացն
արտասուքով խառնել տուիր
մեր հոգեկան և մարմնական տա
ռապանաց միջումն * և մեզ ար
տասուքն չափերով խմացուցիր,
իբր մեծամեծ ամաններով խմա
ցուցիր:

Լ՝ յսինքն, դու զմեզ տնազա
տեղ և նախատինք արարիր մեր
դրացիներին, իբր անհաւատ
և թերի մարդկանց միջումն * և
յամօթ և արհամարհանք շինեցիր
մեր երևելի և աներևոյթ թշնա
մեաց առաջն:

Լ՝ յսինքն, տր ան երկնային զօ
րութեց և իշխանութեց, դու
զմեզ ի մեր մոլորութեն դարձո՛
առքեզ * և քո սուրբ և երկրպա
գելի երեսդ որ է յս քս որդին
քո միածին երևեցուր մեզ մարդ
կային կերպարանօք, որ կարե
նանք փրկիլ և ազատիլ նովաւ:

ՏՐ ան զօրութեց,
մինչև յերբ բարկա
նաս յաղօթս ծա
ռայից քոց:

Տ՝ ամբեցեր մեզ
զհաց արտասուեաց *
և արբուցեր մեզ ար
տասուս չափով:

Լ՝ ըստեր զմեզ նա
խատինս դրացեաց
մերոց * այսն կատա
կանաց թշնամեաց
մերոց:

Լ՝ Ժ զօրութեանց
դարձո՛ զմեզ * եր
և եցո՛ զերես քո ի
մեզ և կեցցուք:

Օ այգի յեգիպտոս
սէ փոխեցեր * հա
ներ զհեթանոսս , և
զնա տնկեցեր , և
առաջնորդեցեր նմա :

Հատատեցեր զար
մատս նորա , և ելից
զերկիր * ծածկեաց
զլերինս հովանի նր
* և բարունակ նորա
զմայրս ան :

Չգեաց զորթ իւր
մինչև ի ծով * մին
չև ի գետս են շա
ռաւիղք նորա :

Ինդէր քակեցեր ըզ
ցանկ նորա * կթեն
զնա անցաւ որք ճա

Լ յսինքն , գու զխորայելացնոց
ազգն այգնոյ նման յեգիպտոսէ
գուրս հանեցիր , և տարիւր ի յեր
կիրն աւետեաց , իբր ի յերու
սաղէմ * կռապաշտից ազգերն
անպէտք ծառերի նման հանե
ցիր և դէն ձգեցիր , և զքո այգիդ
նց տեղն տնկեցիր , և առաջնոր
դի նման ամպով և հրով նր ճա
նապարհ նշանց տուիր :

Լ յսինքն , գու նր արմատն այն
պէս խորուկ թաղեցիր և հաստա
տեցիր որ աճեցաւ և դանայ և
բերսաբէի երկիրն լցեց , իբր
զսահմանս հրէաստանեաց * նր
մեծութե շուքն ծածկեց զսա
րերն , իբր գերազանցեց այլ ազ
գերի զօրութեն * և նորա բարու
նակն , իբր նր մատն ծածկեց անջի
նարի ծառերն , իբր նր իշխանքն
գերազանցեցին այլազգերի իշխան
ներն , որք անկաւ ին , զերէ ամ իշ
խանութի ի վերուստ էրտապօղոսի
Լ յսինքն , և քո օգնութեդ և
նախախնամութեդ իւր որթն ,
իբր իւր մատն երկայնացոյց և տա
րածեց ի կարմիր ծովէն մինչև
ի ծովն հրէաստանի պաղեստինա
ցնոց * և իւր ճղերն սփռեց և
լարեց մինչև ի գետն եփրատ :

Լ յսինքն , բայց էր քակեցիր
նորա պատերն , իբր էր յետոյ քո
խնամքդ նորանէ բարձիր * և թոյլ

տուիր

տու՛իր որ ճանապարհներէն անցող
ներն կթեն նր պտուղն և խաղողն
իբր երևելի և աներևոյթ թշնա
միքն զնր որդիքն և դստերքն յափշ
տակեն և գերի տանեն:

Լ. յսինքն, օրմանի խողն, իբր ան
տիգրոս կայսրն, քակեց և ապա
կանեց զնա * և կատաղած վայրի
գազանն, իբր նաբուգոթոնոսոր
արածեցաւ նր միջումն, և գեր
եաց և տիրեաց նմա:

Լ. յսինքն, տր ամ զօրութեց և
իշխանութեց դարձիր քո գթու
թէդ և նայիր յերկնից և տես *
և խեղճ եկ այս այգւոյս, և տի
րութի արա՛, զէրէ քո ամային
ձեռքդ է՛ տնկեր զառ՛ի սկզբանէ:

Լ. յսինքն, հայիր ՚ի վր որդւոյ
մարդոյն, որ զօրացուցիր զնա ՚ի
քեզ, իբր հայիր ՚ի յս քս որդին
քո միածին որ խոտաացար ՚ի ձեռն
գրոց սրբոց, և զօրացուցիր քո
անյաղթելի զօրութեդ, և ողար
կէ՛ զնա առ ՚ի փրկել զմեզ * որ
այս այգիս, իբր այս խրայելացւոց
տունս թէ և այրած է՛ կրակով,
և անիրված է՛ ՚ի ձեռն կռաւիշտից
և մանաւանդ ՚ի դիւցազն * սակայն
՚ի սաստե երկրպագելի երեսաց
քոց, իբր իշխանութե և հրամանաւ
որդւոյ քոյ միածնի որ է՛ քո երեսդ
և կերպարանքդ, ամէն իւր թշնա
միքն կու հալածին և կու կորնչին

և ինքն

նապարհի:

Լ. պականեաց զնա
խող անտառի * և
երէ վայրի արածե
ցաւ ՚ի նմա:

Լ. Ժ զօրութեանց
դարձ հայեաց յերկ
նից և տես * այց արա՛
այգւոյս այսմիկ, և
դարման տար տմա
զոր տնկեաց աջ քո:
Ի վերայ որդւոյ մար
դոյ զոր զօրացուցեր
զնա ՚ի քեզ * այրեց
եալ ՚ի հուր և աներ
եալ * ՚ի սաստե քու
մէ կորեցէ:

Լողիցի ձեռն քո ի վր
առն * աջ քո ի վերայ
որդւոյ մարդոյ զոր
զօրացուցեր զնա 'ի
քեզ :

Ո՛չ եւս 'ի բացեայ եղի
ցուք մեք 'ի քէն * կե
ցուցես դու զմեզ ,
և զանուն քո տր կար
դասցուք :

Լ՛ճ զօրութեց դար
ձո՛ զմեզ * երևեցո՛
ղերես քո 'ի մեզ , և
կեցցուք :

Տունք . 18 .

'ի կատարած վասն հնձանացն
սաղմոս ասափայ :

և ինքն կրկին կու զարդարի և
կու նորոգի :

Լ՛յսինքն , զերէ քո հարական և
նախախնամողական ձեռքդ միշտ
ի վերայ այն մարդացեալ այն կու
լինի * և քո ամենակարօղ աջդ
ի վր այն որդւոյ մարդոյն կու լի
նի , որ քո անյաղթելի զօրութեդ
զօրացուցիր և հաստատեցիր 'ի
քեզ :

Լ՛յսինքն , և մեք նորա շնոր
հաց օղնականութեն այլ քեզա
նից չենք հեռանար * դու զմեզ
'ի ձեռն փրկադործ տնօրէնուե
նորին կու կեցուցանես , և մեք
յա՛ն խտանս յա՛ն խտենից զքո սբ
անունդ օրհնելով և փառաբանե
լով կու աղաղակենք 'ի յերկինս ,
իբրև հա՛ւատարիմ ծառայք :

Լ՛յսինքն , ուրեմն տր նա՛մ ամե
նակարօղ դարձուր զմեզ առքեզ
* ցոյց մեզ զքո երկրպագելի
երեսդ զյո՛ քս , որ կարենանք
նովա՛ն փրկվել 'ի յա՛ն խտենական
մահո՛ւանէ :

Իբր , զայս սաղմոսս արաց դա
նիթ մինչև 'ի վերջն վս՛ ժողովարա
նացն հրէից որ հնձանք կասվին
կամ վս՛ տանն իսրայէլի , յորում
չարչարեցաւ քո , ըստ այնմ հնձան
հարի միայն , և 'ի հեթանոսաց
ոչոք եր ընդիս , և ետ ասափայ

որ երգէր ՚ի լսելիս ժողովորդ
եանն:

Լ. յս սաղմոսումն կու յորդորէ
մարգարէն զժողովուրդն կատար
եալ սիրով պաշտել զտօն լուս
նանորում ետթներորդի ամսոյն .
պատմելով զբարերարութիւնն այ
և գանկատելով զերախտամուս
ցութենէ և զխաբեփայութենէ
հնոցն իսրայէլացւոց:

Լ. յսինքն , ցնծացէք և ուրա
խացէք ո՛վ ժողովուրդք ՚ի փառս
և ՚ի գովութիւնն այ օգնականին
մերոյ * և աղաղակեցէք սրտի
մտօք առ ան ան յակոբայ , իբր
առ ան իսրայէլի:

Լ. յսինքն , առէք զսաղմոսն ՚ի
բերանս ձեր , և այ օրհնութի
և գովութի տունէք * և քաղցր
ձայնիւ անդադար սաղմոս ասա
ցէք նմա:

Լ. յսինքն , փողեր փչեցէք ամէն
ամսագլխի ինչպէս որ ձեր անան
դութիւն է * ձեր հողւոր տօ
նախմբութեց նշանաւոր և հան
դիսաւոր օրերումն և ուրախու
թիւ փառաբանեցէք զան:

Լ. յսինքն , զերէ այսպէս հրա
մայեր է ան որդւոցն իսրայէլի *
և այս է իրաւունքն այ յակոբայ
իբր այն ան որ յակոբայ զարմի
պաշտած ան է:

Լ. յս

Սաղմոս 2.

Յնծացէք առ ան ան
օգնական է մեր *
աղաղակեցէք առ ան ան
յակոբայ:

Լ. էք զսաղմոս , և
տուք օրհնութի *
սաղմոս ասացէք նմա
ի ձայն քաղցրութե:

Փող հարէք ՚ի գլ
ուխս ամսոց * յա
ւուր նշանաւորի տա
րեկանաց ձերոց:

Հրաման է այս իսրայ
էլի * և իրաւունք են
այ յակոբայ:

Ս կայութի յովսէ
փու զոր եդ ընդ նմա
ոպ ելանէր նա յերկ
րէն եգիպտացւոց *
լեզու զոր ոչ գիտէր
լուաւ :

Իբաց արար ի բե
ռանց զթիկունս նր
* և զձեռս նր յորթ
և իթի ծառայելոյ :

Ինեղութե կարդա
ցեր առիս , և փրկե
ցի զքեզ * ի գաղտ
նութի մրրկին * և
փորձեցի զքեզ իվր
ջուրցն հակառակու
թեան :

Լուր ժողովուրդ իմ
և վկայեմ քեզ * և
խորայէլ թէ լուիցես
ինձ :

Սի ևս եղիցին քեզ

Լ յսինքն , այս է ուխտն և վկայ
ութիւն զոր դրեց ան յովսէփայ
հետ , իբր խորայէլ ազգին հետ ,
այն ժամանակն որ եգիպտացւոց
երկրէն դուրս կու ելանէր * այն
ժամանակն կասեմ , որ իւր չի
գիտացած , և չի հասկացած լե
զուններն ըսկսաւ լեւել ի յերկիրս
կռապաշտից :

Լ յսինքն , նորա քամակն և թի
կունքն իբար և ի ցեխ կրելոյ
ազատեց * և նր ձեռքն քթոցով
թիով և բահով ծառայուի անե
լոյն պաճացոյց :

Լ յսինքն , և ասաց , տես ով
խորայէլ , դու քոյ նեղութեան
միջումն դէպ ինձ աղաղակեցիր ,
և ես զքեզ փրկեցի իբր տառա
պանքդ * քո աղաչանքդ լեցի
յարուցանելով յանկարծ զայն գա
ղած մրրկին և ալէկոծութիւն ի
ծովն կարմիր , և ընկղմելով զքո
թշնամիքդ * և փորձեցի զքեզ
հակառակութե ջրին վերայ , իբր
երբ որ ըսկսար ջրի համար տրան
ջալ և հակառակիլ մովսէսի և
ահարոնի հետ :

Լ յսինքն , բայց լսէ ինձ ով ժո
ղովուրդ իմ , որ ես քեզ ուխտ
և վկայութի կու դնեմ * և դու
ով խորայէլ թէ որ ինձ ահանջ
կանես :

Լ յսինքն , քո միջումն ժամանա

կա՛նոր նոր անձներ չի գտվի * և
գուքո աստուծոյդ ՚ի զատ այլ
ուրիշ օտար անձների երկրպա
գութի մի՛ աներ իմ առաջևս :

Լ՝ յսինքն , զէրէ ես եմ քո տր
անձն որ հանեցի և ազատեցի
զքեզ եգիպտացւոց երկրէն *
բաց զքո բերանդ , և խնդրէ ին
ձանից ինչ որ կուզես , որ ես շու
տով լցնեմ և հաաարեմ զքո ցան
կութիդ :

Լ՝ յսինքն , բայց տեսանելով նց
խստասրտութիւն ըսկսաւ գանկա
տիլ և ասել , թէ իմ ժողովուրդս
իմ օրինաց և պատուհրանաց ձայ
նին , ահանջ չարաւ * և խորայէլ
ամենևին դէպ ինձ չի նայեցաւ ,
իբր զիս արհամարհեց , և իմ կա
մացն և դիտանորութեն չի հնա
զանդեցաւ :

Լ՝ յսինքն , ես այլ բաց թողի
զիւրեանք որ իւրեանց սրտի ցան
կութե յետնէ երթան * զէրէ
նոցա միտքն և դիտանորութիւն
այնէ՛ որ իւրեանց կամաց ախոր
ժակացն հետևին :

Լ՝ յսինքն , թէ որ իմ ժողո
վուրդն ինձ լսեր էր * կամ թէ
խորայէլ իմ օրինաց և պատուհրա
նաց ճանապարհումն շուրջ էր
եկեր , և ինձ սրտի մտօք հնազան
դեր էր :

Լ՝ յսինքն , ես նորա Թշնամիքն

առժամայնք * և մի՛
երկիրպագանիցես
դու այ օտարի :

Լս եմ տր անձ քո որ
հանի զքեզ յերկրէն
եգիպտացւոց * բաց
զբերան քո և լցից
զդա :

Ժողովուրդ իմ ոչ
լուաւ ձայնի իմում
* և խորայէլ յիս ինչ
ոչ նայեցաւ :

Բարձի թողի զնոսա
երթալ զհետ կամաց
իւրեանց * զի գնաս
ցեն նոքա ըստ կամս
անձանց իւրեանց :

Լ թէ ժողովուրդեան
իմոյ լուեալ էր ինձ
* կամ խորայէլի զճա
նապարհս իմ գնաց
եալ էր :

Որպէս զոչինչ խո

նարհ արարեալ էր
իմ զթշնամիսնորա *
և ի վերայ նեղաց նր
արկեալ էր զձեռն
իմ:

Թշնամիք տնստեցին
նմա * և եղիցին ժա
մանակք նոցա յաշ
խարհի:

Կերակրեաց զնոսա
ի պարարտութից ցո
րենոյ * և ի վիմէ
մեղր յագեցոյց
նոցա:

Տուրք. 16.

մէկ ոչինչ իբրնի պէս խոնարհե
ցուցեր էի, և հողի հաւասար
էի արարեր * և զինքն նեղացնող
և վշտացնող Թշնամեացն վերայ
զիմ ամենակարող ձեռքս մեկնե
ր էի, և զիւրեանք պատուհա
սեր էի:

Եւ յսինքն, զէրէ այս այ ընտա
նի Թշնամիքս, և սուտ անու
խորայէլացիքս, բերանով ան
պաշտ ձեւանալով, և սրտով այ
օրինացն և պատուիրանացն հե
ռանալով, այլ ազգեաց մոլորու
թեցն հետեւելով և նոցա կուոցն
երկրպագանելով ստեցին նմա,
իբր խաբեփայ և նեղաւոր
երեւցան այ առաջն * վասն
որոյ նոցա կեանքն և ժամանակն
այս աշխարհումս լինի, իբր այս
աշխարհումս հալածանօք և Թշ
նամութիւն զիւրեանց կեանքն
վճարեն, և արժանի չի լինին
մտանել յերկնից արքայութիւն,
և ի կեանս յաւիտենականս:

Եւ յսինքն, որով հեռւ մոռա
ցան այ երախաիքն և բարերա
րութիւն որ կերակրեց զիւրեանք
ի պարարտութից ցորենոյ, իբր
ոչ միայն հասարակ հացիւ, այլ
երկնային հացիւ, որ է ճանա
չումս արդարութեւ և ճշմարտու
թեւն այ * և քարէն մեղր ուտե
ցոյց նոցա, իբր քարէ տախտակ

ներովն

ներովն իւրօրինաց և պատուիրա
նաց քաղցրութիւն իմացոյց նց:

Իբր, զայս սաղմոսս շարադրեաց
դաւթիթ և ետաստախայ որ երգէր:
Լ. յս սաղմոսումն կու յանդիմա
նէ մարգարէն զանիրաւ իշխանս
և զդատաւորս:

Լ. յսինքն, արդար դատաւորն
աճ պատրաստ գտվեցաւ ի ժո
ղովսաստուծոց, իբր ի ժողովս
իշխանաց դատաւորաց և դատաս
տան անողաց ի վերայ աշխարհիս
* և նոցա միջումն տեսանելով
զիւրեանց անիրաւութիւն, կու
դատէր և կու յանդիմանէր զնս
ասելով:

Լ. յսինքն, մինչև յերբ ծուռ
դատաստան կանէք անիրաւութիւն
* և երես կու տեսնոյք մեղաւո
րաց և ամբարշտաց նոցա հաճոյա
նալոյ համար, որ նոքա այլ եր
բեմն զձեզ մեծարեն և վարձատ
րեն:

Լ. յսինքն, արդար դատաստան
արարէք որբերի և այրիների *
իրաւունք արարէք աղքատների
և խղճերի, նոցա անմեղութիւն
յայտնելով, և նոցա տառապեալ
սիրամե միտիթարելով:

Լ. յսինքն, սղատեցէք ձեր իշ
խանութեն զաղքատն և զտնանին,

Սաղմոս աստախայ:

Սաղմոս 2Ա:

Լ. Եկաց ի ժողովս
աստուծոց * և ի մի
ջինոցա դատէր զնս:

Ս. Ինչև յերբ դա
տէք անիրաւութիւն *
և ակն առնուք մե
ղաւորաց:

Դատ արարէք որ
բոյն և այրւոյ * իրաւ
ունս արարէք տնան
կին և խոնարհի:

Լ. պրեցուցէք զաղ
քատն և զտնանին *

ի ձեռաց մեղանորի
փրկեցէք զնս:

Ո՛չ խնացան և ո՛չ ի
միտ առին * ի խա
նարի գնացին, և
շարժեցան ամ հի
մունք երկրի:

Եւս ասացի թէ անբ
եցէք * կամ որդիք
բարձրելոյն ամե
նեքեան:

Ղուք ասանադիկ
ոպ զմարդիք մեռա
նիք * և ոպ զմի իշխա
նաց անկանիք:

իբր զ չքանորն, և ի մեծութե
անկած մարդն անիրաւ մարդ
կանց չարախօսութեն * և մեղա
նոր և ամբարիշտ մարդկանց ձեռ
քէն փրկեցէք զիւրեանք:

Եւս յինքն, այնպէս կուրացան
աղահուծք և փառասիրութք,
որ աստուծոյ օրէնքն և պատճի
րանքն ամենեւին չիմացան, և նր
փրկական խորհուրդն չուզեցին
ի միտ առնուլ * իւրեանց տգի
տութեան և մոլորութեան խա
նարի միջումն շուրջ դալով այն
պէս անիրաւ և օրինազանց դա
տաստաններ արարին, որ բովան
դակ երկրիս հիմունքն չի կարե
լով համբերել շարժեցաւ և սա
սանեցաւ:

Եւս յինքն, ես իմ մարդարեկից
բերանովս ասացի թէ դուք անբ
էք * կամ թէ դուք ամենքդ
այ բարձրելոյն որդիք էք վասն
այդ իշխանութեդ որ տուներեմ
ձեզ որ զայլս ուղղէք և կառա
վարէք:

Եւս յինքն, բայց դուք զձեզ
անմաս կարծելով ձեր հնազան
դեցեալքն կու տառապեցնէք
ընդէմ իմ անձային հրամանացս,
և չէք միտք աներ որ դուք այլ
ասա հասարակ մարդկանց նման
կու մեռանիք * և մէկ անիրաւ
և բռնաւոր իշխանի նման վայր

կու անկանիք և կուկործանիք:
Լսինքն, արի ով արդար դա
 տաւոր ամ յս քս և եկ ՚ի դա
 տել զերկիր առանց երեսպաշ
 տութե * զերէ քեզ է տուեր
 հայրն ամ ՚ի ժառանգութի ոչ
 միայն զհրէոյս այլ և զամ հե
 թանոսս, և քոյէ բոլոր աշխար
 հիս տրութին և իշխանութին:

Իբք, զայս սաղմոսս շարադրեաց
 դաւիթ վասն օրհնելոյ զամ, և
 ետ աստիայ որ նա երգէր ըստ
 կարգին իւրոյ:

Լս սաղմոսումն կու աղաչէ մար
 դարէն զամ պահպանել զիւր
 ժողովուրդն ՚ի սպառնալեաց և ՚ի
 չար դիտաւորութէ թշնամեաց:

Սինքն, տր ամ ով կու
 նմանի քեզ ուժով և
 կարողութե * մի լուեր
 իբր անհոգ մի կենար, և մի դա
 դարիր, իբր քո ամային օգնու
 թիդ մեղանից պակաս մի աներ
 այս հարկաւոր ժամանակումն:

Լսինքն, զերէ ահա քո թշ
 նամիքդ առիւծների նման դո
 չեցին մեզ վերայ * և քո ատե
 լիքդ հպարտացան և օձի նման
 իւրեանց գլուխն բարձրացու
 ցին:

Լս

Լրի ամ և դատեա
 զերկիր * զի դու ժա
 ռանդեցես զամ հե
 թանոսս:

Տուր: 8.

Սաղմոս օրհնութի աստիայ:

Սաղմոս 2Բ:

Ո՛քեզ նմա
 նիցի * մի
 լուեր, և
 մի դադարիր ամ:

Չի ահա թշնամիք
 քո գոչեցին * և ատե
 լիք քո համբարձին
 զգլուխս իւրեանց:

Դ վերայ ժողովրդ
եան քոյ խորամանկե
ցին զգիտութիւն *
խորհեցան ի վստիքոց
քոց և ասացին :

Եւ այք սատակես
ցուք զնոսա յազգաց
* և մի՛ յիշեսցի
անունն իւրայե
լի և ևս :

Խորհեցան միաբա
նութիւն իմիասին * և
վասն քոյ ուխտ
արարին :

Բանակք եղումայեց
նոց * և խմայելացիք
մովաբ, և հագարա
ցիք :

Պերաղ, ամոն և
ամաղէկ * և այլազ
գիք, ամ բնակչօքն
հանդերձ ծուրայ :

Նա և ասուրեկեալ
էր ընդ նոսա * ամե
նեքեան սոքա զօրա
վեդք էին որդնոցն
ղովտայ :

Եւ յսինքն, քո ժողովրդեանդ
վերայ խորամանկ հարազատութիւն
մտածեցին * և քոյ նք
և ընտրեալ ծառայիցդ վերայ, որ
ապաւինեցին Իքո ամային նա
խախնամութիւնդ, խորհուրդ
արարին և ասացին :

Եւ յսինքն, եկէք սատկացնէք և
կորուսանէք զդոսա մարդկային
ազգիս միջէն * և այլ իւրայե
լացնոց անունն չի յիշի աշխար
հիս վերայ :

Եւ յսինքն, այս դիտանորութիւն
միաբանեցան, և ժողովեցան մէկ
տեղ * և ընդէմ քեզ ուխտ և
դաշինք արարին :

Եւ յսինքն, եղումայեցնոց աս
քարներն * խմայելացիք, մովաբ
և հագարացիք, որ օպայներում
կուբնակէին, և իւրայեւացնոց
կուբնականէին վստիքապետե
լոյն նց երկրին քանանացնոց :

Եւ յսինքն, գերաղ ամոն և ամա
ղէկ * և պաղեստինոյ երկրի այլ
ազգիքն բովանդակ այն ազգերին
հետ որ կուբնակին Իծուրայ
երկրումն :

Եւ յսինքն, այլ և ասորիք եկին
նոցա հետ Ի հեռաստանէ * ու
քա ամէնքն օգնականք և պատե
րազմի ընկերք եղան որդնոցն զով
տայ, իբր մովաբացնոց և ամոնաց
նոց, որք ծնեալք էին Ի վարմէ

դատերացն դովտայ:
Լյսինքն, բայց դու տր ան-
 քո ամենակարող զօրութեդ յա-
 մօթ արա՛ զիւրեանք, ինչպէս որ
 յամօթ արարիր զմադիամացիքն
 ի ժամանակս գէդէոնի * և ինչ-
 պէս որ կործանեցիր զսիսարա զզօ-
 րագլուխն քանանացւոց և զիւր
 թագաւորն զաբին ի ժամանակս
 բարակայ և դէբօրայ մարգարէ
 ուհւոյ ի ձորակն կիսոնի գե-
 տոյն:

Լյսինքն, այս ամէնքս սատակե-
 ցան գիսոն գետի մօտն, այն տեղն
 որ դօրայի ակներ կասկէր, իբր
 դօրայի աղբրներ կու անուանէր
 * և այնպէս դարձան ինչպէս հօ-
 տած աղբ որ երկրիս երեսին կու
 թափեն, վասն պարարտացուցա-
 նելոյ զհողն:

Լյսինքն, արա՛ զնոցա իշխանքն
 ինչպէս որ արարիր զօրէբայ, զե-
 բայ զէբէի և սաղմանայ, և այլ
 ամենայն իշխանացն մադիամաց-
 ւոց ոչնչացուցանելով զիւրենք:

Լյսինքն, զայն իշխանքն կա-
 սեմ որ յանդգնեցան իւրեանց
 սրտի մէջն և ասացին * թէ տի-
 րապետենք և ժառանգենք իս-
 րայելացւոց այ սրբութիւն, իբր
 զտապանակն սուրբ:

Լյսինքն, տր ան- դու շրջէ
 և գլորէ և կործանէ զիւրեանք

արա

Լրա՛ զնոսա ուն զմա
 դիամ * ուն զսիսա-
 րայ, ուն զաբին ի ձոր
 ձորսն կիսոնի:

Սատակեցան նոքա
 յականս դօրայ * և
 եղեն ուն զաղբ երկրի:

Լրա՛ զիշխանս նոցա
 ուն զօրէբն, և զզէբն
 և զզէբէի և զսաղ-
 մանայ և զամ իշ-
 խանս նոցա:

Ոյք ասացին * ժա-
 ռանգեսցուք ի մեզ
 զսրբութիւն այ:

Լիմ արա՛ զնոսա
 ուն զանիւ * և ուն

զէզէզն առաջի հող
մոյ:

Արպէս հուր զի այ
րէ զանառա * ու
բոց զի կիզու զէ
րինս:

Այսպէս հալածես
ցես զնս մրրկաւ քով
* և բարկութիւն քով
խռովեցուցես զնս:

Ից զերեսս նոցա
անարգանօք * և խնդ
րեսցեն զանուն քո
տր:

Ամաչեսցեն և խռո
վեսցին յաւիտեանս
յաւիտենից * և ամօ
թալիցք կորիցեն:

Օհանիցեն զի անուն
քո տր է * և դու

արապայի Թաբաւլակի նման * և
ինչպէս որ զամիշն քամու առա
ջեն անդադար կուշարծի և դի
րուր կուգայ, այնպէս երերած
և մոլորած պահէ զէրեանք աշ
խարհիս վերայ:

Այսինքն, ինչպէս որ բորբոք
եալ կրակն օրմանի ծառերն կու
այրէ * և ինչպէս որ բոցն սարե
րի խոտերն կուխանձէ, և կու
փչացնէ:

Այսինքն, այսպէս քո սրտմտու
թեան մրրկած քամովն հալա
ծէ զէրեանք * և քո բարկու
թիւ կրակովն սասանեցուր զէր
եանք:

Այսինքն, դու տր տձ նոցա
երեսն այնպէս նախատանօք և
անարգանօք սեպցուր * որ թէ և
ուղիղ սրտով չեն հաւատար
քեզ, ստիպյն տեսանելով զքո
անյաղթ զօրութիւնդ, ի հարկէ
զքո սուրբ անունդ իւրեանց
յօգնութի խնդրեն:

Այսինքն, բայց զրկեցեալք ի
խնամոց քոց տձայնոց ամաչեն և
յամօթ լինին յաւիտեանս յաւի
տենից * և այնպէս գլխակոր և
ամօթալից լինելով կորնչին և
մատնվին ի հուրն յաւիտեանս
կան:

Այսինքն, և ի տեղն ճանաչեն
և իմանան, որ քո անունդ տր է

* Լ ԴՈՒ միայն բարձր և յաղթող
Թագաւոր ես ի վերայ ամ երկրի,
իբր ի վր ամ ըստեղծութեանց:

Իբր, զայս սաղմոսս շարադրեաց
Դաւիթ վասն տաննայ, Թէ եր
Լեւրոյն, և Թէ աներևոյթին,
որք հնձանք կտավին, զի ինն ճա
շակելով սբք և ընտրեալք զբա
ժակ քաղցրութենայ կուզմայ
լին սիրով նորին, և ետ որդւոցն
կորխայ որ երգէին առաջի տապա
հակին:

Լ Ես սաղմոսումս ցանկանալով
մարգարէն վերստին տեսանել
զտաճարնայ գոլով հեռացեալ
ի պատճառս աբիսողոմայ, ցու
ցանէ զփափաք ընտրելոցն այ առի
տեսանել զհայրենին իւրեանց
երկնային:

Լ Եսինքն, տր ամ զօրութեց
ինչպէս սիրելի և գեղեցիկ են քո
երկնային տներդ * կուցանկայ
և կուփափաքի իմ հոգիս քոյ գա
ւիթներդ և քոյ զարմանալի
օթեաններդ որ պատրաստեր ես
քոյ սիրելեացդ համար:

Լ Եսինքն, ահ Թէ որ ես ար
ժանի լինէի մտանել ի քո լուսե
ղէն առաջաստդ, իմ սիրտս և
իմ մարմինս, իբր իմ հոգիս և
իմ բովանդականձս կուցնձային

միայն բարձրեալ ես
ի վերայ ամ երկրի:

Տուր: 18.

Ի կատարած վասն հնձանայն
սաղմոս որդւոցն կորխայ:

Սաղմոս 2Գ:

Արդէս սիրելիք են
յարկք քո տր զօրու
թեց * ցանկայ և փա
փաքի անձն իմ ի գա
ւիթս քո:

Սիրտ իմ և մարմին
իմ ցնձասցեն առ
ամ կենդանի:

Քանզի ճնձղուկ
եղիտ իւր տուն * և
տատրակ զբոյն ուր
դիցէ զձագս իւր :

Սեղան քո տը զօրու
թէց թագաւոր իմ
և ան իմ :

Երանի ամենեցուն
որք բնակեալք են 'ի
տան տն * յաւիտ
եանս յաւիտենից օր
հետցեն զքեզ :

Երանեալ է այր որոյ

քեզնով , ով ան իմ կենդանի և
յաւիտենական , զէրէ կուտեսա
նէի զքեզ երես առ երես ըստ
յոհաննու :

Եւ յսինքն , անբան ճնձղուկ
ներն իւրեանց տուն գտան * և
տատրակներն իւրեանց բուն ձա
րեցին որ իւրեանց ձագերն տե
ղաւորեն , ես որ բանական մարդ
եմ ինչպէս կարօտ մնամ իմ երկ
նային և հայրենի օթեանէն , այն
տեղն որ ես իմ սրտիս փափաքն
պիտիմ հանգուցանել ընդ սր
բոցն և ընդ ընտրելոցն արքայու
թեան :

Եւ յսինքն , քո սեղաններդ տը
ան զօրութեց , իբր քոյ սրբոց
և երանելեաց հոգիքն տը ան զօ
րութեց , որք են քո կենդանի
սեղաններդ , և քեզ անդադար
օրհնութե և գովութե պատա
րագ կու մատուցանեն 'ի յերկինս
երբ որ իմ միտքս կու անկանին
զիս կու զմայլեն և 'ի սէր կու շար
ժեն :

Եւ յսինքն , երանի այնպիսի հոգ
ւոցն որ քոյ երկնային և յաւիտե
նական տանդ միջումն կու բնա
կին * զէրէ առանց վշտից և նե
ղութեց մարմնականաց կու օրհ
նաբանեն զքեզ յաւիտեանս յա
ւիտենից :

Եւ յսինքն , երանի այնպիսի մար
դոյն

դոյն որ իւր օգնութիւն քեզանից
է, իբր քոյ անային շնորհաց օգ
նութիւն բարեգործութեց կու
հետեի * և իւր մտաց մէջն զառա
քինութիւն երկնից արքայութեան
եւք և սանդուղիս է դրեր, այս
տրամութե ձորումս, որ է աշ
խարհս, ինչ տեղ որ ուխտ է
արարեր որ այ ուղի սրտիւ ծա
ռայէ իւր կենաց միջումս:

Լ՝ յսինքն, և ան որ օրինադիր
է, նորա օրհնութի և շնորք կու
պարգևէ և կարօղութի կուտայ
* որ օր լուսօրէ բարձրանայ մէկ
առաքինութեան աստիճանէն ի
միւս աստիճանն * և նոյն ինքն
տրն և ան Տրեշտակաց կու եր
և ի նմա ի վերին սիոնումս, իբր
ի մէջ արքայութեան երկնից:

Լ՝ յսինքն, լսէ ուրեմն տր ան
զօրութեց իմ բերանիս աղօթ
քին * և ահանջ դիր ով անդ
յակոբայ իմ խնդրունաճքիս, և
արժանի արա՛ զիս քոյ երկնային
վայելչութեդ:

Լ՝ յսինքն, դու որ մեր ընդու
նօղն և պահպանօղն ես տր ան,
տես մեր սրտի փափաքն * և նայե
լով յերեսս քի որդւոյ քոյ, ար
ժանի արա զմեզ քոյ երկնային փա
ռացդ և անթառամ պսակացն:

Լ՝ յսինքն, զերէ լաւ է ինձ մէկ
օր քոյ լուսեղէն առադաստումդ

օգնութիւն իւր ի
քէն է * եւս եդ ի
մտի իւրում ի հով
տէս տրամութե ի
տեղն յորում ուխ
տեաց:

Օ, օրհնութիս տա
ցէ որ զօրէնս դնէ *
դնասցէ նա ի զօրու
թէ ի զօրութի * և
երևեսցի ան Տրեշ
տակաց ի սիոն:

Տր ան զօրութեց
լուր աղօթից իմոց *
ունին դիր ան յակո
բայ:

Բնդունօղ ես դու
մեր, տես ան * և նայ
եաց յերեսս օճեւոյ
քոյ:

Ս ասն զի լաւ է ինձ
մի օր ի դաւիթս քո

քո * քան զՏաղարս :

Բնորեցի ընդ աղբ
կալ 'ի տանն ան *
առանել քան զբնա
կանալն 'ի յարկս մե
ղանորաց :

Օ ողորմութիւն և
զճմարտութիւն սիրէ
տր ան մեր * զշնորհս
և զփառս տացէ :

Տր ոչ պակաս առ
նէ զողորմութիւն իւր
յայնցանէ որք գնան
յամբճութե :

Տր ան զօրութեց
երանեալ է այր որ

քո անծային տեսութեդ զմայլել *
քան զՏաղար օր այս աշխարհիս
վայելչութե միջումն խնդալն և
զունարձանալն :

Եւ յսինքն, եւ իմ մտաց միջումն
այլ լաւ համարեցի քոյ տան մի
ջումն աղբի հանասար լինիլն ,
իբր քոյ երկնից արքայութե մի
ջումն քան զամէն սուրբս պակաս
և նունազ համարվիլն * քան թէ
այս աշխարհիս մեղանոր մարդ
կանց աներումն բնակիլն , և ան
ցանոր փառօք և պատուօք մե
ծարվիլն :

Եւ յսինքն , և յոյս ունիմ որ իմ
փափաքանացս հասանիմ , զերէ
տր ան զողորմութիւն և զճմար
տութիւն կուսիրէ , ողորմութե
կուներէ մեղանորաց , և ճմար
տութե իւր խոստմունքն հաս
տատ կուպահէ * շնորք կուտայ ,
որ կարենանք զբարիս գործել ,
և փառք կուտայ պսակելով զբա
րեգործս 'ի յարքայութեան իւր
ում :

Եւ յսինքն , տր ան ամենաւին
զիւր ողորմութիւն և զգթութիւն
պակաս չի աներ այնպիսի մարդ
կանցէն , որ անարատութենով և
անմեղութենով այս աշխարհիս
վերայ կուկենցադավարին :

Եւ յսինքն , վասն որոյ տր ան զօ
րութեանց և ամենայն իշխանու
թեանց ,

Թեանց, երանի այնպիսի մար
դոյն որ ի քեզ կու յուսայ, և
ի քեզ կու ապանինի իւր կե
նաց միջումն այս անցանոր աշ
խարհիս վր:

Իբր զայս սաղմոսս ասաց դանիթ
վն դալտեանն քի որ լինելոց է
յեա ժամանակաց ի կատարիլ օրի
նաց և մարգարէիցն, և ետ որդ
ւոցն կորիտայ որ երգեն:

Եւ յս սաղմոսումն կուգուշակէ
մարգարէն զմարգեղութի բա
նին այ, և կուաղաջէ զհայրն ան
վասն շուտով կատարելոյ զնոյնն:

Եւ յսինքն, հաճեցար և հաշտե
ցար տր ան հողեղինացն հեա,
օրհնելով զնոսա քո երկնային օր
հնութիւն * և դարձուցեր զգե
րութի որդւոցն յաւորայ, իբր
ազատեցեր զհաւատացեալս ի
քեզ ի ձեռն մարգեղութեն յի
քի որդւոյ քոյ ի գերութեն սա
տանայի:

Եւ յսինքն, ներեցիր և թողու
թիւն շնորհեցիր քո հաւատաց
եալ ժողովրդոց անիրանութեն
հեղմամբ պատուականի արեան
միածնի որդւոյ քոյ * և ծած
կեցիր նց մեղքն ի ձեռն խորհր
դոյ սուրբ մկրտութե և խոստո
վանութե:

Եւ յս

յուսայ ի քեզ:

Տուք. 14.

Ի կատարած որդւոցն կոր
իտայ

Սաղմոս. 47.

Հաճեցար տր ընդ
երկիր քո * և դար
ձուցեր զգերութիւն
յաւորայ:

Թողեր զանիրանութիւն
թողութեան քո * և ծածկեցեր
զամ մեղս նոցա:

Լեցուցեր զամե
նայն սրտմտութիս
քո * դարձար ՚ի բար
կութի սրտմտութե
քոյ :

Դարձ առ մեզ ան
փրկիչ մեր * և դար
ձն զսրտմտութի քո
՚ի մէնջ :

Սի յաճիտեան բար
կանար մեզ ան * և
մի՛ ձգեր զբարկութի
քո յազգէ մինչև
յազգ :

Ը դու դարձեալ
կեցուցես զմեզ *
և ժողովուրդ քո
ուրախ եղիցի ՚ի քեզ :

Յոց մեզ ան զողոր
մութի քո * և զփր
կութի քո առ
մեզ :

Լ յսինքն , դադարեցուցիր և
խաղաղացուցիր քո սրտմտութիդ
՚ի ձեռն խաչի և մահուան նորին
* և դառնալով ՚ի քո սրտմտութե
բարկութենէն զնոսա որ յառաջ
անհնազանդ ծառայից նման կու
տակիր , այժմ հարազատ որդւոց
նման սիրեցիր և նախախնամեցիր :
Լ յսինքն , դարձիր ուրեմն առ
մեզ քո հայրական գթութենովդ
ով ըստեղծօղ ան մեր և փրկիչ
մեր * և դարձուր մեզանից զքո
զայրացմունքդ և զքո սրտմտու
թիւնդ վասն սիրոյ որդւոց քոյ
միածնի յի քի :

Լ յսինքն , մի՛ բարկանար մեզ
ան ան մինչև յաճիտեան վասն
մեզաց նախնեացն մերոց * և մի՛
երկայնացներ զքո բարկութիդ
յազգէ մինչև յազգ :

Լ յսինքն , դու ան ան դարձիր
՚ի քո բարկութիդ , և զմեր հո
գիքն ապրեցուր * որ քո հաւա
տացեալ ժողովուրդդ առնանե
լով զքո ամենառատ ողորմու
թիւնդ ուրախանայ քեզնով և
զո՛ւարճանայ :

Լ յսինքն , ցոյց մեզ ան ան քո
յաճիտենից խոստացած մեծ ողոր
մութիդ * և քո փրկութիդ որ
է յս քո որդին քո միածին առ
մեզ , իբր ողարկէ առ մեզ ՚ի փր
կութի հոգւոց մերոց :

Լ. յսինքն , լսեմ ԹԷ ինչ կու
խօսի տր ան մեր * կու-խօսի և
խաղաղութի կու-խոտոանայ իւր
հանապազեալ ժողովրդեանն *
և մանաւանդ իւր սրբոցն , այլ
այնպիսի մարդկանցն որ ուղիւ սր
աով հրաժարեալ ՚ի յաշխարհէ
դարձեր են առինքն :

Լ. յսինքն , և ԹԷպէտ հեռի է
իւր ողորմութիւնն ՚ի յաներկիւղ
և յանհաւատ հրէիցն , բայց մօ
տիկ է իւր երկիւղած և հաւա
տացեալ քրիստոնէիցն նր փրկու
թիւն , իբր յս քս * և մօտկա
ցեր է որ նորա փառքն մեր երկ
րումս բնակի , իբր նորա անային
մեծ վայելչութիւն մարմնանայ ՚ի
յարգանտի կուսին մարիամու :

Լ. յսինքն , և այս մարմնանալոյ
անօրէնութեան խորհրդովն ողոր
մութիւնն և ճշմարտութիւն մէկ
մէկի կուպատահին , իբր անային
շնորհքն և գթութիւն , և իւր յա
ւիտենական խոստման ճշմարտու
թիւն մէկ մէկի կու հանդիպին ,
և այս խորհրդումս կու համաձայ
նին * և արդարութիւն և խաղա
ղութիւն մէկ զմէկ կու համբու
րեն , իբր քի վասն պարտուց մե
րոց հատուցման արդարութիւն ,
և հօր ան կամաց խաղաղութիւն
մէկ մէկի հետ կու միաբանին և
կու համաձայնին :

Լ. յս

Լ. ունայց զինչ խօսի
տր ան մեր * խօսեա
ցի զխաղաղութի ժո
ղովրդեան իւրոյ *
առ սբս իւր և առայ
նոսիկ ոյք դարձեալք
են առ նա սրտիւք :

Սակայն մերձ է առ
երկիւղածս իւր փր
կութիւնն * բնա
կիւ փառաց նր յերկ
րի մերում :

Ողորմութիւն և ճշ
մարտութիւն պատա
հեստին * արդարու
թիւ և խաղաղութի
համբուրեսցին :

Ճշմարտութիւն յերկ
րէ բուսաւ * արդա
րութիւն յերկնից եր
ւեցաւ :

Տր օրացէ զքաղցր
ութիւն * և երկիր մեր
օրացէ զպտուղ իւր
* արդարութիւն առա
ջինք գնացէ * դի
ցէ 'ի ճանապարհի
զգնացս իւր :

Տունք . 12 .

Աշտք դաւթի 'ի կատարած
որդւոցն կորիսայ :

Լ. յսինքն , ճշմարտութիւն քս , այ
ճշմարիտ խոստմանցն գորայ յերկ
րէ բուսաւ , իբր 'ի մարիամայ
կուսէն ծնաւ * և արդարու
թիւն յերկնից երւեցաւ , իբր
որդին այ սբն և արդարն , և մեր
պարտուցն համար արդար հատու
ցումն անօղն , յայ առաքեցաւ :
Լ. յսինքն , տր ան կուտայ զիւր
քաղցրութիւն , իբր հայրն ան
կուողարկէ զիւր քաղցր և բարե
գութ միածինն 'ի մարմնառու
թիւն * և մեր երկիրն կուտայ
զիւր պտուղն , իբր կոյսն մա
րիամ որէ ամէնօր ճնեալ երկիրն
մեր , կուծնանի մեզ զիւր պը
տուղն յս քս * արդարութիւն
նր առաջեն կու գնայ , իբր յո
հաննէս մկրտիչն արդարն և անա
րատն նորա նախնիաց կու լինի ,
և ուղիղ ճանապարհ կու պատ
րաստէ քարոզելով զապաշխարու
թիւն 'ի թողութի մեղաց * և
ինքն իւր գնացքն ճանապար
հում կու գնէ , իբր մարդի նման
կու քայլէ և կու շրջի 'ի վերայ երկ
րի , և կու կենցաղավարի 'ի մէջ
մարդկան :

Իբր , զայս աղօթքս մինչև 'ի
վերջն դաւիթ ասաց , և ետ որ
դէոցն կորիսայ որ երգեն առաջի
տապանակին այ :

Լ. յս

Լ՝յս սաղմոսումն կու աղօթի
դաւիթ ջերմ սիրով իմէջ վշտից
և տառապանաց, ի յօրինակ քրիս
տոսի, և եկեղեցւոյ նորին:

Ստինքն, խոնարհեցուր և
ցածացուր տր ամ
զքո ողորմած և դթած
ականջդ, և լսէ իմ խնդրունած
քիս * զէրէ աղքատ և չքաւոր
եմ ես, և կարօտ եմ քո օգնու
թեանդ:

Լ՝յստինքն, զիմ սուրբ անձն պա
հէ տր ամ քո նախախնամութի
յամ փորձութեց, զէրէ ես քեզ
եմ յանձնեցեալ և քո շնորհօքդ
եմ արդարացեալ * փրկէ և աղա
տէ զքո ծառայդ տր ամ իմ յամ
տառապանաց, զէրէ ես ի քեզ
եմ յուսացեր և ապաւիներ:

Լ՝յստինքն, ողորմիր և խղձա
ինձ տր ամ զէրէ ես դէպ քեզ
աղաղակեցի զօրն ի բուն * քոյ
ծառայիդ անձն երկնային ին
դութէն ուրախացուր, զէրէ ես
զիմ միտքս և զիմ հոգիս դէպ
քեզ համբարձի և վերացուցի:

Լ՝յստինքն, զէրէ դու բնութի
քաղցր ես, և դատաստանով ու
ղիղ ես * և առատ ես ողորմու
թի դէպ այնպիսի մարդիքն որ սր
տի մտօք առ քեզ կու դռչեն և

Սնարհեցո՛ւմ
զունկն քո և
լուր ինձ * զի
աղքատ և տնանկ
եմ ես:

Պահեա՛ զանձն իմ
սուրբ տր * փրկեա՛
զծառայ քո ամ իմ
որ ի քեզ յուսացայ:

Ողորմեաց ինձ տր
զի առ քեզ աղաղա
կեցի զօրհանապազ *
ուրախ արա՛ զանձն
ծառայի քոյ, զի առ
քեզ տր համբարձի
զանձն իմ:

Օ՛ ի դու տր քաղցր
և ուղիղ ես * բա
զում ողորմ առամե
նեսեան որք կարդան
առ քեզ:

Ունին դիր տր աղօ
թից խնոց * և նայեաց
ի ձայն խնդրո՛ւա
ծաց խնոց :

Յա՛ւուր նեղութե՛ք
խնոց կարդացի առ
քեզ * և լուար ինձ :

Ոչոք է՛ նման քեզ
յա՛ծս տր * և ոչոք է՛
ոպ զգործս քո :

Օ՛, ամենայն աղգս
զորս արարեր, եկեա
ցեն և երկիրպագցեն
առաջի քոյ տր * և
փառա՛ւոր արասցեն
զանո՛ւն քո յա՛ւիտ
եան :

Սե՛ծ ես դու տր և
առնես զսքանչելիս *
և դու միայն ես ամ :

կու աղաղակեն իւրեանց հոգւոր
և մարմնա՛ւոր նեղութեան մի
ջու՛մն :

Լ՛յսինքն, ահանջ դիր ուրեմն
տր ամ իմ աղօթքիս * և իմ աղա
ջանաց և խնդրո՛ւածաց ձայնին
նայիր քո դթութե՛քդ և ողորմու
թեամբդ :

Լ՛յսինքն, ես քանի որ իմ նե
ղութե և տառապանաց միջու՛մն
դէպքեզ աղաղակեցի * դու քո
բարեգթութե՛նովդ ինձ լսեցիր,
և զիմ խնդիրքս իբարին կատա
րեցիր :

Լ՛յսինքն, ոչոք չիկայ կուսպաշ
տից ամեների միջու՛մն որ մեծու
թե՛ք կամ կարօղութե՛ք քեզ նմա
նի * և ոչոք չիկայ որ քո արարած
ղարմանալի գործքերդ կարենայ
դործել :

Լ՛յսինքն, ուստի ո՛չ միայն հրէ
այք, այլև աշխարհիս ամ աղ
գերն որ դու ըստեղծեր ես, պի
տին դառնալ յիւրեանց մոլորու
թենէն և գալ երկիրպագանել
քոյ առաջևդ տր ամ * և օրհնել
և փառաբանել զքո ոբ անունդ
յա՛ւիտեան և յա՛ւիտեանս յա՛ւի
տենից :

Լ՛յսինքն, զերէ դու միայն մեծ
ես քո ամենակարօղութե՛քդ, և
քո ըսքանչելագործութե՛քդ * և
դու միայն ես ճշմարիտ ամ ըս

տեղծող երկնի և երկրի, և պահ
պանող ամ էակաց:

Լ՝ յսինքն, ուղղէ ուրեմն զիս
քոյ օրինաց և պատուիրանաց ճա
նապարհումն, որ ես միշտ ճշմար
տութե և հաւատարմութեամբ
շրջիմ քոյ առաջնդ * և իմ սիրաս
երկնչելով քո ահաւոր անունա
նէդ ցնծայ և ուրախանայ:

Լ՝ յսինքն, խոստովանիմ առ քեզ
տր ամ զիմ ամ մեղքս և սխա
լանքս ուղիղ սրտիւ և ամբիժ հա
ւատով * և օրհնեմ և փառաբա
նեմ զքո սբ անունդ մինչև յա
ւիտեան:

Լ՝ յսինքն, քո ողորմութիւնդ
շատ է ինձ վերայ տր ամ * զերե
դու փրկեցիր և ազատեցիր զիս
ի ներքին դժոխքէն, իբր դու
քո շնորհքդ զիմ վարքս և կեն
ցազավարութիս ուղղեցիր, և
չի՛թողիր որ ես դատապարտուի՛ի
դժոխս մշտնջենականա, որ է տե
ղի սատանայի և կամարարաց նր:

Լ՝ յսինքն, տր ամ անօրէն և
անխղճմտանք մարդիք ինձ վերայ
վաղեցին * և չարութե զօրեղ
ացած մարդիք մէկ տեղ ժողովե
ցան և ուղեցին զիմ անձս ըսպա
նանէն և կորուսանէն * և զքո
ամայն օգնութիւնդ իւրեանց
աջայ առաջն ոչինչ համարեցին:

Լ՝ յսինքն, բայց դու տր ամ

Լ՝ առջնորդեա՛ ինձ
ի ճանապարհի քում
և գնացից ի ճշմար
տութե քում * և
ուրախ եղիցի սիրտ
իմ երկնչիլ յանուն
նէ քում:

Խոստովան եղեցառ
քեզ տր ամ իմ բոլո
րով սրտիւ իմով *
փառաւոր արարից
զանուն քո յա
ւիտեան:

ՍԵԹ եղև իվերայ
իմ ողորմութի քո *
և փրկեցեր զանձն
իմ ի դժոխոց ներք
նոց:

Լ՝ Ժ անօրէնք յար
եան իվերայ իմ * և
ժողովք հզօրաց խնդ
րեցին զանձն իմ *
և ոչ համարեցան
զքեզ ամ առա
ջի իւրեանց:

Լ՝ յղ դու տր ամ իմ

գթած ես և ողոր
մած * երկայնամիտ
բազում ողորմ և ճշ
մարիտ * նայեց առիս
և ողորմեաց ինձ :

Տուր զօրութի ծա
ռայի քոյ * կեցո՛ւ զոր
դի աղախնոյ քոյ * և
արա՛ առիս զնշան բա
րութեան :

Տեսցեն ատելիք իմ ,
և ամաչեսցեն * զի
դու տր օգնեցեր
ինձ և մխիթարեցեր
զիս :

Տուր : 16

Սաղմոս օրհնութի որդւոցն
կորխայ :

Սաղմոս . 22 :

իմ , գթած ես , և ողորմած ես
* երկայնամիտ ես , բազում
ողորմ ես , և ճշմարիտ ես քո ան
խախտելի խոստմունքովդ * նայիր
ուրեմն ինձ տառապել ծառայիս
և խղճա՛ եղկելոյս և ողորմելոյս ,
և ազատեա՛ զիս ՚ի ձեռաց նո
ցին :

Եւ յսինքն , քոյ ծառայիդ զօրու
թիւն և կարօղութիւն տուր *
և քո աղախնոյդ որդին փրկէ իւր
թշնամեաց ձեռքէն * և ինձ մէկ
բարութե՛ն նշան մի՛ արա՛ , իբր
ինձ մէկ յայտնի նշան մի տուր ,
որ ես իմանամ թէ դու զիս կու
ղես պահպանել և նախախնամել
քո հայրական գթութեամբդ
յամ փորձութեանց մինչև ՚ի վախ
ճան կենաց իմոց :

Եւ յսինքն , որ իմ թշնամիքն տե
տանեն զքո բարի դիտաւորութե
թիւնդ և ամաչեն * և իմանան
որ դու իմ խղճութեան միջումն
ինձ օգնեցիր , և իմ տառապան
քի միջումն զիս մխիթարեցիր և
խնդացուցիր :

Իբր , զայս սաղմոսս շարադրեց
դաւիթ վասն օրհնելոյ զամ , և
ետ որդւոցն կորխայ որ երգեն
ըստ կարգի իւրեանց :

Եւ յս սաղմոսումն կու խօսի մար
գարէն վասն մեծութե եկեղե

ցւոյն

ցւոյն քի, և վասն մարդեղու
ԹԵ Բանինն այ:

Լ՝ յսինքն, սուրբ եկեղեցւոյ
Տիմուհին որք են առաքեալք և
մարգարէք, հաստատեալք են ՚ի
վերայ նոյն սուրբ եկեղեցւոյ լե
ռանն, իբր ՚ի վերայ յի քի, որ
է լեռան մեծ և բարձր ըստ դա
նիէլի * առանել կուսիրէ ան
սիոնի դռներն, որք են առաք
եալք և վարդապետք ուսուցիչք
Ճշմարտութե հաւատոյն քրիստո
նէականի, քան զբովանդակ յա
կոբայ տներն, իբր քան զբովան
դակ հրէից մարմնասէր և խաբէ
փայ ազգն, որ երևելի օրինապա
հութի միայն կուպաշտեն զան
բոլորից:

Լ՝ յսինքն, ահա փառանորեալն
ան ՚ի յերկնայնոց և յերկրայնոց
քոյ լայնատարածութեանդ և քո
մեծ վայելչութեդ համար խօսե
ցաւ ով քաղաքդ այ, իբր ով սբ
եկեղեցիդ այ, և ասաց հոգւովն
սրբով:

Լ՝ յսինքն, յիշեցի և չի մոռա
ցայ զհպարտ ուսման, և զպոռ
նիկ բաբելոնն որք են գլխաւոր
Թշնամիք իսրայէլացւոց ազգին,
իբր ես ընդունեցի և քեզ հնա
զանդեցուցի զամ մեղանորս աշ
խարհի որ զիս կուճանաչեն, իբր

զայ

Տիմուհի նորա ՚ի
լեռան սուրբ նորա *
սիրէ ան զգրուս
սիոնի առանել քան
զամ յարկսն յակո
բայ:

Փառանորեալն խօ
սեցաւ վասն քոյ ահա
հաղիկ քաղաքդ այ:

Յիշեցի զուսման և
զբաբելոնն որք ճանա
չեն զիս * ահա այլազ
գիք և ծուր և ժողո
վուրդք հնդկաց սո
քա եղեն անդ:

Սայր սիօնի ասէ մրդ
 * և մարդ ծնաւ ի
 նմա և ինքն Տիմուհա
 Էարկ նմա բարձր
 Էալն :

Տ էր պատմեցէ
 գրովք ժողովրդեան
 իշխանացն այնոցիկ
 որք Եղեն անդ :

Այ զի ուրախ լիցին
 իքեզ ամենեքեան *
 որոց բնակութի իւր
 եանց իքէն է :

Տուր : 6.

զայնոսիկ որ զղջալով ի մոլորութեց իւրեանց զիս ճշմարիտ անկու խոստովանին * ահա պաղես տինացիք, ծուրացիք, և հնդստանցիք որք են պղաղգիք և մոլորեալք կուպաշտութի, սղբա Եղեն անդ, իբր սղբա դարձան ի գիտութի ճշմարտութի, և բնա կեցան իմէջ սբ Եկեղեցւոյ :

Լ յսինքն, ուստի ամէն մարդ սիօնի մայր կասէ, զէրէ նա իւր սուրբ անաղանաւն զորդիս կու ծնանի, և զամենեւեան մայրական գթով կու ընդունի և կուսնուցանէ * և մանաւանդ զի մարդացեալն ան յս քս ծնաւ նր միջումն, և նոյն ինքն որ է ան բարձրեալ և ահաւոր նր Տիմքն ձգեց և հաստատեց որ անշարժ մնայ ի յաւիտեան :

Լ յսինքն, և զայս ճշմարտութիս ինքն ան ան հոգւովն սրբով կու պատմէ ի գիրս ժողովրդոց և իշխանաց, իբր ի հին և ի նոր կտա կարանս, ի գիրս մարգարէից և առաքելոց, որք են բնակիչք Ծբ Եկեղեցւոյ :

Լ յսինքն, որ ամենեքեան լսելով և իմանալով սւրախանան և ցնծան իքեզ * զայնոսիկ կասեմ որ իւրեանց բնակութիս քեզ նում է, իբր քո սբ հաւատոյդ հաղանդելով իքեզ կուբնակին :

Իբր

Իբր, զայս սաղմոսս շարադրեաց
Էմման Էզրայէլացի որդի մահօ
լայ Տաննութիւն գանթի մար
գարէին, որ ի ժամանակս սողո
մոնի իբրեւ այր գիտուն և խմա
տուն պատուիւր ի հրէից, և ետ
որդւոցն կորխայ որ երդեն վս
ամալէկայ, իբր վասն անբան և
անզգայ ազգին հրէից, որ չար
չարեալ խաչեցին զքս, առ ի յան
դիմանել և պատասխանել նց վս
իւրեանց գաղանաբարոյութեն,
զի ուն ասացաք ի վերոյ բառս այս
մահէլէթ սխալեալ է ի գրչաց,
և է փոխանակ ամալէկայ, որ նշա
նակէ զանասուն:

Լ. յս սաղմոսումս կու ողբայ մար
գարէն զիւր խղճութիւն և թշո
ւառութիւն խօսելով ընդ այ,
ի յօրինակ քի չարչարեցելոյն ի
հրէից:

Լ. յսինքն, ով զիս փրկօղ և ազա
տօղ տր ան, ես ցերեկն իբուն
դէպ քեզ աղաղակեցի * և գի
շերն մինչև ի լոյս քոյ առաջևդ
աղօթք արարի, և քեզանից օգ
նութի խնդրեցի:

Լ. յսինքն, արժանի արա՛ որ իմ
աղօթքս քոյ առաջևդ մտանէ,
և առ քեզ հասանի * և քո բա
րեգութ ահանջդ խոնարհի, և

զիմ

Օրհնութիւն սաղմոսի որդ
ւոցն կորխայ ի կատարած
վասն մահէլէթայ, առ ի պա
տասխանել, իմաստութիւն
Էմմանայ Էզրայէլացւոյ:

Սաղմոս 2Է:

Տր ան փրկութե
խնոյ, իտուն է կարդա
ցի * և գիշերի առա
ջի քոյ:

Սոցեն աղօթք իմ
առաջի քոյ տր * խո
նարհեացի ունկն քո
ի խնդրունածս իմ:

Օ ի Լցաւ չարչարա
նօք անձն իմ * և
կեանք իմ ՚ի դժոխս
մերձեցաւ * և համա
րեցայ ես ընդ այնո
սիկ որք իջանեն ՚ի
դուբ :

Եւ զէ ես ուն մարդ
առանց օգնականի *
և ՚ի մեռեալս ազատ :

Որպէս զվիրաւորս
որք ննջեն ՚ի գերեզ
մանի :

Օ որս դու ոչ յիշե
ցեր * նոքա ՚ի ձեռա
նէքում մերժեցան :

Եւ դին զիս ՚ի գբի
ներքնում * ՚ի խա
ւարի և ՚ի ստոճերս
մահու :

զիմ խնդրուածքս լսէ :

Եւ յսինքն, զէրէ իմ անձս վշտօք
և չարչարանօք Լցվեցաւ * և իմ
կեանքս հալեցաւ և մաշեցաւ և
դժոխոց մերձեցաւ, իբր գերեզ
մանին մօտեցաւ * և ես այն
պէս համարվեցայ ինչպէս մեռած
մարդիքն որ կու իջանեն ՚ի դուբ,
իբր ՚ի գերեզմանն :

Եւ յսինքն, այնպէս եղայ ես ինչ
պէս մէկ մարդ մի որ ամենեւին
իւրն օգնական չունենայ * և
մեռելոց միջումն ազատ էի, իբր
թէպէտ մեռայ մարմնով, բայց
ազատ մնացի ՚ի կապանաց մա
հու :

Եւ յսինքն, այնպէս դարձայ ես
ինչպէս վիրաւորած և խօցոտած
մարդիք որ գերեզմաններումն
կու ննջեն :

Եւ յսինքն, զայս ամէն չարիքս
ինձ արարին հրէայքն, զորս դու
վասն իւրեանց ամբարշտութեն
ջնջեցիր ՚ի քո կենաց դպրութեն
և չի յիշեցիր * և նոքա ՚ի պատ
ճառս իւրեանց կամապաշտու
թեանն ՚ի քո ձեռքէդ հալածվե
ցան և աքսորեցան որ սատանայի
ձեռաց տակն գերի լինէին :

Եւ յսինքն, դրին զիս խորուկ
գբի միջումն, իբր խորուկ գե
րեզմանի միջումն որ էր փորեալ
՚ի ձորամիջի * և մութ և խա
ւար

Հար տեղում, և մահո՛ւան շո
Հաքումն իմ մարմնոյս արեւն մըթ
նացուցին:

Լ յսինքն, քո սրտմտութիդ
որ ունէիր վն մեղաց ազդի մարդ
կան, ինձ վերայ հաստատեցիր *
և քո ամէն զայրացմունքդ ինձ
վերայ թափեցիր:

Լ յսինքն, դու զիմ ճանաչ մար
դիքն ինձանից հեռացուցիր, իբր
զառաքեալս * և զիս հրէայք իւր
եանց տնազատեղ արարին:

Լ յսինքն, փախստականի պէս
մատնութե՛ք բռնվեցայ, թէ և
ես հանապազ նոցա հետ էի տա
ճարի միջումն, և դուրս չէի
ելաներ և հեռունար * և աչքերս
յաղքատութենէ տկարացաւ,
իբր շատ ըսպասելով քոյ օգնու
թեդ ի մէջ տառապանաց յուժէ
անկաւ և նո՛ւաղեցաւ:

Լ յսինքն * զօրն իբու՛ն դէպ
քեզ աղաղակեցի տր ան * և իմ
ձեռքերս դէպքեզ բարձրացու
ցի, և ասացի:

Լ յսինքն, մի թէ դու քո ըս
քանչեւիքդ մեռած մարդկանց
համար կանես, որ աեսանեն և
հա՛ւատանքեզ * կամ թէ ճօր
կայ որ բժիշկներն զիւրեանք կեն
դանացնեն, և զքեզ ճշմարիտ ան
խոստովանին:

Լ յսինքն, մի թէ կու լինի որ
Nnn մէկ

Յիս հաստատեցաւ
սրտմտութիւն քո *
զամ զբօսանս քո
ածեր ի վր իմ:

Հեռի արարեր յի
նէն զծանօթս իմ *
և եդին զիս նշա՛ւակ
իւրեանց:

Սատնեցայ և ոչ ելա
նէի * աչք իմ տկա
րացան յաղքատու
թենէ:

Լ զաղակեցի առ տր
զօրհանապազ * և
համբարձի առ քեզ
զձեռս իմ:

Սի թէ մեռելոց առ
նիցես զսքանչելիս քո
* կամ բժիշկք յարու
ցանիցեն և խոստո
վան առնիցին առ
քեզ:

Սի թէ պատմեսցի
ԾԹ

ոք երբեք ՚ի գերեզ
մանի զողորմութիս
քո * կամ զճմարտու
թիս քո ՚ի կորստեանս

Սի թէ ճանաչիցին
՚ի խաւարի պանջե
լեք քո * կամ արդա
րութի քո յերկիր մո
ռացեալ :

Լսառ քեզ տրաղա
ղակեցի * առաւօ
տու աղօթք իմ ժա
մանեսցեն առ քեզ :

Ընդէր տր մերժես
զանձն իմ * կամ դար
ձուցանես զերես քո
յինէն :

Տնանկ և վաստակա
ւոր եմ ես ՚ի ման
կութենէ իմէ * ՚ի
բարձրութի խոնար
հեցայ և ափշեցայ :

Յիս հաստատեցաւ
բարկութիւն քո *
արհաւիրք քո խռո

մէկ մարդ մի գերեզմանի միջումն
քո ողորմութիդ պատմէ * կամ
թէ ինքն մեռած և կորած լինի
և քո ճմարտութիդ կարենայ քա
րողել :

Լսինքն , մի թէ քո ըսբանջե
լեքդ խաւար տեղն կուճանաչվի
* կամ թէ քո արդարութիդ մո
ռացած և մտքէ անկած հողացեալ
մարմնոց միջումն կիմացվի մի :

Լսինքն , ես դէպ քեզ աղաղա
կեցի տր ան * որ զիս փառաւո
րես այն փառօքն որ ունէի յա
ռաջ քան զլինիլն աշխարհի իմ
աղօթքս երրորդ աւուր առաւօ
տուն առ քեզ հասանի :

Լսինքն , եր դու զիմ անձս
քեզանից կու մերժես * կամ քո
երեսդ ինձանից կու դարձուցա
նես , իբր եր կու մերժես զիմ հա
ւատացեալ անդամքն , կամ եր
նոցանէ երես կու դարձուցանես :

Լսինքն , ես աղքատութեւ
աշխատութեւ շուրջ եկի տղայու
թիս մինչև ցոյժմ վասն փրկու
թե ազդի մարդկան * և զիւր
եանք մեծացնելոյ համար , ես
իմ բարձրութիս խոնարհեցայ ,
և անտանելի չարչարանաց մի
ջումն պաշարեցայ և ափշեցայ :

Լսինքն , քո բարկութիդ որ
մեղաւորաց վերայ պիտէիր թա
փել ինձ վերայ հաստատվեցաւ

* Լքո ահա և դողդ փոխանակ
նոցա զիս սասանեցոյց:

Լ յսինքն, իմ Թշնամիքն ջրի
նման զիմ չորս կողմս պատեցին

* Լ օրն ի բուն միատեղ զիս պա
շարեցին, և չարչարեցին:

Լ յսինքն, դու իմ բարեկամ
ներս և իմ ճանաչներս ինձանից
հեռացուցիր, իբր զառաքեալս
և զաղգականս ինձանից երկարա
ցուցիր * ի պատճառս Թշնա
ռութե և դառն տառապանացն
որ ինձ դէմ արարիր:

Իբր, զայս սաղմոսս շարադրեաց
էմմանէզրայէլացի այր իմաստուն
պատուէցեալ ի ժամանակս սողո
մոնի, հաւանութի և հրամա
նաւ դաւթի մարգարէին:

Լ յս սաղմոսումս կու պատմէ
մարգարէն զբարութիւնն այլ և զձ
մարիա խոստումն նորա, և կու
յուսադրէ զամենեւեան հաստա
տապէս հաւատալ և յուսալ բա
րեգթութե և ճշմարտութե նր
զոր խոստացեալ է դաւթի և զա
ւակի նորա:

Սսինքն, զքո ողորմութիդ
և բարեգթութիդ տր
ած մինչև յաւիտեան
կու օրհնեմ և կու գովեմ * և

Վեցուցին զիս:

Ե ընդան զինև ուն
ջուր * զօր նմ պաշա
րեցին զիս ի միասին:

Հեռի արարեր յի
նէն զբարեկամս իմ
և զճանօթս իմ * վս
Թշնառութե իմոյ:

Տ ունք 20.

Ի մաստութիւն էմմանայ
էզրայէլացւոյ:

Սաղմոս 2Ը.

ողորմութիս
քո տր յաւի
տեան օրհ
նեցից * յաղգէ յաղգ

պատմեցից զճմար
տու թիս քո բերանով
խմով:

Լսացեր թէ աշ
խարհս ողորմութի
շինեցի * յերկինս
պատրաստ եղեցի ճշ
մարտութի քո:

Եղի ուխտ ընտրե
լոց իմոց * երդունայ
դաւթի ծառայի
իմոց:

Յաւիտեան հաստա
տեցից զզաւակ քո *
և շինեցից յազգէ
յազգ զաթոռ
քո:

Խոստովան եղեցին
երկինք սքանչելեաց
քոց տր * և ճմար

ազգէ ազգ կու պատմեմ և կու
քարոզեմ բերանովս քո բանիցդ
և քո խոստմանցդ ճմարտութիս:

Լսինքն, դու ի յաւիտեանից
նախասահմանեցիր և ասացիր
թէ աշխարհս քո անային բարու
թիւ ըստեղծվի և շինվի, և քոյ
միածին որդին քո բարեգթու
թեամբն և ողորմութեամբն փրկ
վի և վերանորոգի * և կուհաւա
տամ որ քո անխախտելի խոստ
մանցդ ճմարտութիս միշտ հաս
տատուն և պատրաստ լինի ի յեր
կինս:

Լսինքն, դու ասացիր թէ ես
ինչպէս որ իմ ընտրելոցն հեա,
իբր աբրահամու, իսահակայ և
յակոբայ հետ ուխտ դրի * այս
պէս և երդունայ իմ հաւատարիմ
ծառայ դաւթին հետ:

Լսինքն, և ասացի թէ ես
քո զարմդ և զաւակդ հաստա
տուն կու պահեմ, որ մինչև յա
ւիտեան չի պակասին * և քո
աթոռդ յազգէ յազգ կու շինեմ
և կու պատրաստեմ, զէրէ իմ
միածին որդին քո զարմդ պիտի
ծնանի մարմնով, և իւր թագա
ւորութիւնն վերջ չի պիտի ու
նենայ:

Լսինքն, զայս քո ըսքանչելի
խոստմունքդ երկինք կու խոստո
վանին, իբր առաքեալք կու քարո

զեն * և քո անետարանական ճշմարտութիւն հանատացելոց նշեկեղեցիքն և ժողովքն կու դաւանին և կու պատմեն:

Եւ յսինքն, և հիանալով և զարմանալով կասեն, տր ան ո՛վ կայ ամպերի միջումն, իբր ո՛վ կայ մարդարեւից միջումն որ քեզ կաբենայ հանասարիւ * կամ ո՛վ է այ որդւնոց միջումն, իբր հրեշտակաց և հրեշտակապետաց միջումն որ քեզ նմանի:

Եւ յսինքն, ան փառաւոր և զարմանալի է իւր սրբոց մտաց և խորհրդոց միջումն * և ասարկու և սարսափելի է սերովեհից և քերովեհից վերայ որ իւր անային աթոռքի բոլորքն շրջապատած կան և անդադար զինքն կու փառաբանեն, այլ ի՞նչ սրբոց և ընտրելոց իւրոց նախահարց առաքելոց մարդարեւից և վարդապետաց, որք շուրջ կան զաթոռովն այլ, ըստ այնմ որ ասէ յոհաննէս, և շուրջ զաթոռովն աթոռք քսան և չորք և ի՞նչ աթոռոցն նստելին երկուսնք քսան և չորք:

Եւ յսինքն, տր ան երկնային զօրութեց, ո՛վ է որ կարենայ քեզ նմանիլ իմէջ ան ըստեղծունեաց * դու ամենակարօղ և հզօր ես և քո ճշմարտութիւն և իրաւունքդ բոլոր աշխարհս լցեր է և պատերէ

Եւ յս

տութի քո յեկեղեցիս սրբոց:

Ո՛վ է յամպս որ հանասարեացի քեզ * կամ ո՛վ նմանիցի տն յորդիս այ:

Եւ փառաւորեալ է ի խորհուրդս սրբոց իւրոց * մեծ և ասարկու ի վերայ այնոցիկ ոյք շուրջ են զնո վաւ:

Տր ան զօրութեց ո՛ն նմանի քեզ * հզօր ես դու տր, և ճշմարտութի քո շուրջ է զքեւ:

Դու տիրես զօրութեց ծովու * զխռովութիւն ալեաց նորա դու ցածուցանես :

Դու խոնարհեցուցանես որպէս զվերանորս զամբարտաւանս * ի զօրութիւն բազկի քոյ ցրուեցեր զթշնամիս քո :

Բո են երկինք և քո է երկիր , զաշխարհս լրիւ իւրով դու հաստատեցեր * զհիւսիս և զհարաւ դու արարեր * թափօր և հերմօն յանուն քո ցնծացեն :

Բո է բազուկ և քո

Լսինքն , դու ահագին ծովու աշխարհիս զօրութե և կարօղութեն վերայ կուտիրես կու իշխես և կու հրամայես , ինչպէս որ արարիր ի ծովն կարմիր * դու նորա ալեաց խառնակութիւնն և խռովութիւնն զոր միշտ և հանապազ կու յարուցանէ սատանայ ի մէջ մարդկան կուցածուցանես , իբր կու խափանես և կու խաղաղացուցանես :

Լսինքն , դու ամբարտաւան զօրքն փարանոնի և զսատանայ իւր պաշտօնէիւքն վերանորած և ի զօրութե անկած մարդկանց նման կու խոնարհեցուցանես , և յամօթ կանես * և քոյ հզօր բազկիդ կարօղութեն քո թշնամիքն , իբր զանազան ազգս հեթանոսաց և զհայրն մոլորութե սատանայ կուցրուես և կու յաղթահարես :

Լսինքն , քո են երկինք և քո է երկիր , զաշխարհս իւր բնա կօզ անմարմին և մարմնական կենդանեացն հետ դու հաստատեցիր * զհիւսիս և զհարաւ դու արարիր * թափօր լեառն ի յար և մուտս , և հերմօն լեառն ի յարեւելս քո սուրբ անունդ կու յիշեն և կուցնծան , իբր չորս կողմ աշխարհիս քո նբ անունդ կու օրհնէ և կու փառաւորէ :

Լսինքն , քո է ուժեղ բա

զուկն , և քո է զօրութիւն և կա
րօղութիւն , իբր որդիդ քո միա
ծին , ըստ այնմ , իսկ զքս այ զօ
րութի և այ իմաստութի * զօ
րացուր քո աջդ , և բարձրացուր
քո ձեռքդ , և կատարէ զքո խոս
տացեալ բարիքն , իբր զփրկու
թիւն ազգի մարդկան որ նովաւ
առնելոց ես :

Եւ յսինքն , քո ամբողջ հաստա
տած է արդարութե և իրանուն
քի միջում * և ողորմութիւն և
ճշմարտութիւն միշտ քոյ երեսաց
առաջին շուրջ կուգան , իբր
առաջի յի քի որդւոյ քոյ միածնի :

Եւ յսինքն , երանի այն ժողովր
դեանն որ գիտէ արժանապէս ի
փառս յի քի որդւոյ քոյ միածնի
օրհնել զքեզ տր ամ * զէրէ նք
քո երեսաց լուսովն կուշըջին ,
իբր շնորհօքն յի քի որդւոյ քոյ
կու կենցաղաւարին * և քո
անունդ յիշելով օրն իբուն կու
ցնծան * և քոյ հաւատոյ արդա
րութիւն կու բարձրանան և որ
դիք այ կու անունին , ըստ այնմ
ես նոցա իշխանութի յորդիս այ
լինիլ :

Եւ յսինքն , նոցա առաքինագոր
ծութեան պարծանքն դու ես *
և քոյ կամաց բարեհաճութիւն
կու բարձրանայ մեր պողտերն ,
իբր մեր հոգեկան ուժն և կարօ

է զօրութի * զօրաս
ցի աջ քո և բարձր
եղիցի ձեռն քո :

Յարդարութի և յի
րանունս հաստատ
ել է ամբողջ քո * ողոր
մութի և ճշմարտու
թի գնասցեն առաջի
երեսաց քոյ :

Երանի ժողովրդեան
որք գիտեն զօրհնու
թիս քո տր * իլոյս
երեսաց քոյ գնաս
ցեն * և յանուն քո
ցնծասցեն զօրհնա
պաղ * և յարդարու
թե քում բարձր
եղիցին :

Պարծանք զօրուէց
նոցա դու ես * և ի
կամս քո բարձր եղի
ցի եղջիւր մեր :

Իմնէ է՝ օգնութի
սրբոյն խորայելի Թա
գաւորին մերոյ :

Յայնժամ խօսեցար
տեսլեամբ ընդ որ
դիս քո և ասացեր *
եղի զօգնութի իմ
իվերայ հզօրին * և
բարձր արարի զընտր
եալն ի ժողովրդեանէ
իմէ :

Գտի զդաւիթ ծա
ռայ իմ * և իւղով
սրբով իմով օծի զնա :

Զեռն իմ ընկալցի
զնա * և բազուկ իմ

դուութին կու աճի և կու առատա
նայ օր ըստ օրէ :

Լ՝ յսինքն , զերէ քեզանից է՝ տր
ած , յի քի նոր խորայելի սրբոյն ,
և յաւիտենական Թագաւորին
մերոյ օգնութին և յաջողութին ,
առ ՚ի յաղթել զմահ և զիշխան
աշխարհիս զսատանայ :

Լ՝ յսինքն , այն ժամանակն խօ
սեցար զանազան տեսիլքներով քո
որդւոցդ հետ , իբր այն քո նա
խասահմանած ժամանակն քո հոգ
ւովք սրբով խօսեցար նախա
հարց և մարդարեից հետ , և ասա
ցիր * ես զիմ հայրական օգնու
թիս դրի իվերայ հզօր միածնի
որդւոյ իմոյ յի քի , առի յաղ
թահարել զսատանայ , և առ ՚ի
փրկել զազգ մարդկային * և զնոյն
որդին իմ միածին զոր ընտրեցի
իմ ժողովրդեան միջէն , բարձրա
ցուցի և կացուցի իշխան և դա
տաւոր իվերայ բոլոր աշխարհի :

Լ՝ յսինքն , դուայ զճշմարիտ դա
ւիթն զյս քս , զանմեղն և զա
նարատն , և զծառայն իմ ըստ
մարդկութեն * և իւղով սրբով
իմով , իբր լիութեամբ հոգւոյն
իմոյ սրբոյ օծի զնա Թագաւոր
յաւիտենական , և տր բոլոր աշ
խարհի :

Լ՝ յսինքն , իմ ձեռքս զնա կու
ընդունի , իբր իմ ամենակարող

զօրութիս զնա կու նախախնամի
* և իմ հայրական բազուկս զնա
կու զօրացուցանի և կու կարողա
ցուցանի առ ի կատարել զիւր
փրկագործ տնօրէնութիս:

Լ՝ յսինքն, հին Թշնամին սատա
նայ չի կարենայ իւր հնարագոր
ծութիւն փորձել և վնաս հասու
ցանել նմա * ըստ այնմ գայ իշ
խան աշխարհիս այսորիկ և յիս
ինչ ոչ գտանի և որդին անօրէ
նութե յուգա չի չարչարի զնա,
իբր հասանելով իւր սրտիցան
կու թէն չի վշտացնի զնա, այլ
շուտով յետ մատնութեան զըկվի
ի յարծաթոյն և ի կենացն և եր
թայ խեղդվի:

Լ՝ յսինքն, ես նորա հետ Թշնա
մութի անօղ դեքն և սատանայքն
պատժեմ կորուստնեմ և հալած
եմ ի խորս անդնդոց * և նորա
տանի Տրէպքն յաղթահարեմ և
յամօթ անեմ աստ և ի հանդեր
ձեղումն:

Լ՝ յսինքն, ես զիմ ճշմարիտ խոստ
մունքս, և իմ հայրական դուրս
և ողորմութիւնս նորա հետ հաս
տատ կու պահեմ ազատելով զնա
ի կապանաց մահու, և յարու
ցանելով զնա ի մեռելոց * և իմ
ածային անուամբս կու բարձրա
նայ նորա պողերն, իբր կու փա
ռաւորվի և կու տարածվի նորա

զօրացուցի զնա:

ՍԻ մեղեցի նմա Թշ
նամի * և որդին անօ
րէնութե մի չարչա
րեսցի զնա:

Հարից առաջի նորա
զթշնամիս նորա * և
զատելիս նորա ի պար
տութի մատնեցից:

Ճշմարտութի իմ և
ողորմութի իմ ընդ
նմա * և յանուս իմ
բարձր եղեցի եղ
ջիւր նք:

Լօղից 'ի ծովու ըղ
ձեռն նր * և 'ի վր
գետոց զաջ նորա :

Նա կարդացէ առ իս
Տայր իմ ես դու *
ած ընդունող փր
կու թէ իմոյ :

Նա անդրանիկ արա
րից զնա * և բարձր
քան զամենայն թա
գաւորս երկրի :

պատիւն և իշխանութիւն բոլոր
աշխարհիս վերայ :

Լօսինքն , ես նորա ձեռքն ծո
վերի վերայ դնեմ , իբր ես նորա
հրամանքն և պատուիրանքն մե
ծամեծ նորութեց և թագաւո
րութեց վերայ բանեցուցանեմ
* և նր աջն գետերի վերայ դնեմ
իբր նորա իշխանութիւնն իւրա
քան իւր գաւառի վերայ անց
կացուցանեմ , որ բոլոր աշխարհս
նորա սուրբ հաւատոյն հնազան
դի և դառնայ 'ի գիտութիւն ճշ
մարտութե :

Լօսինքն , նա դէպ յիս աղաղա
կէ և ասէ , թէ դու իմ հայրն
ես ըստ ածութե իմոյ * և զիս
ընդունող և փրկող ան ես ըստ
մարդկութե իմոյ , իբր դու ես
որ քո անային զօրութեդ կու
ազատես զիս 'ի մահունէ և 'ի
դժոխոց :

Լօսինքն , և ես անդրանիկ կա
նեմ զինքն , իբր թէպէտ նա ըստ
ածութեն իմ անդրանիկ որդին
է , ինչպէս որ ըստ մարդկութեն
անդրանիկ և միածին որդի է
մարիամու կուսին , բայց վասն
հնազանդութեն որով համբեր
եաց խաչի և մահու , փառօք և
պատուօք կու բարձրացուցանեմ
զնա և անդրանիկ կանեմ քան
զամ ըստեղծութեամբս , այլ և անդ

բանիկ կանեմ զինքն ամ ննջեցե
լոց յարուցանելով զնա 'ի մեռե
լոց * և կուփառանորեմ զինքն
քան զամ Թագաւորս երկրի, տա
լով նմա զիշխանութի երկնային
և յաւիտենական:

Լ յսինքն, զիմ ողորմութիւնս
մինչև յաւիտեան կուպահեմ նո
րա Տեո, իբր նորա հաւատաց
եալ անդամոցն Տեո * և ինչ որ
նորա Տեո ուխտերեմ հաւատար
մութի կուպահեմ, իբր ոչ միայն
զհրէայս, այլև զՏեթանոսս
նորա Ժառանգութի կուտամ,
և զիւր իշխանութիւն կուտարա
ծեմ մինչև 'ի Ժադս երկրի:

Լ յսինքն, նր զաւակն յաւի
տեանս յաւիտենից հաստատ կու
պահեմ, իբր նր հաւատացեալ
Ժողովուրդն որք են զաւակք սր
բոյ եկեղեցւոյ անարատի հարսին
քի * և նր աթոռն ուն զաւուրս
երկնից, իբր նորա Թագաւորու
թիւն ոչ երկրիս օրերին նման ան
ցական, այլ երկնից օրերին նման
յաւիտենական կանեմ:

Լ յսինքն, Թէ որ նորա որդիքն,
իբր Թէ որ նր հաւատացեալքն
զիմ օրէնքս բաց Թողուն Տեաւե
լով իւրեանց ցանկութեն * և
իմ իրաւանցն դօրայ չի կամենան
կենցաղավարիլ:

Լ յսինքն, Թէ որ զիմ արդար

Յաւիտեան պահե
ցից նմա զողորմութի
իմ * և ուխտ իմ հա
ւատարիմ ընդ նմա:

Հաստատեցից յաւի
տեանս յաւիտենից
զաւակ նորա * և
զաթոռ նորա ուն զա
ւուրս երկնից:

Թէ Թողցեն որդիք
նր զօրէնս իմ * և
յիրաւունս իմ ոչ
կամեսցին գնալ:

Թէ զարդարութիւն

իմ անարդեացեն *
 և զպատուիրանս իմ
 ոչ պահեցեն :

Հարից դա՛ւ աղանաւ
 զանօրէնութիւնս նց *
 և տանջանօք զանիրա
 չութիւնս նոցա :

Բայց զողորմութի
 իմ ոչ արգելից 'ի նո
 ցանէ * և ոչ նենգե
 ցից ճշմարտութեան
 իմում * և ոչ անար
 դեցից զուխտ իմ * և
 ինչ որ ելանէ ընդ
 շրթունս իմ , զայն
 ոչ արհամարհեցից :
 Ս'ի անգամ երդո
 չայ 'ի սրբութի իմ
 թէ դա՛ւթի ես ոչ
 ստեցից :

Օ ա՛ւակ նր յա՛ւիտ
 եանկացցէ * և աթոռ
 նորա ուն զարեգակն
 առաջի իմ * և ուն
 զլուսին զի հաստատ

դատաստանս արհամարհեն * և
 զիմ անձայինս պատուիրանքս չի
 կամենան պահել արհամարհելով
 զբանս գրոց սրբոց և վարդապե
 տաց եկեղեցւոյ :

Եւ յսինքն , ես հօր նման իմ բար
 կութե դա՛ւ աղանովս նոցա անօ
 րէնութիւնս և անզգամութիւնս կու
 պատժեմ * և վշտօք և տանջանօք
 նց անիրա՛ւութիւնս և ծռութիւնս
 կու ուղղեմ և կու ածեմ զիւր
 եանք 'ի յապաշխարութի :

Եւ յսինքն , բայց զիմ ողորմու
 թիւս ամենեւին 'ի նոցանէ չեմ ար
 գելեր և չեմ հեռացներ * և զիմ
 ճշմարիտ խոստմունքս նենգելով
 չեմ ստեր * և զիմ ուխտս չեմ
 այլայլեր և չեմ անարդեր * և
 ինչ որ իմ բերանէս դուրս կու
 ելանէ , զայն չեմ արհամարհեր
 և չեմ խնայեր :

Եւ յսինքն , զէրէ մէկ անգամ եր
 դում արարի ես իմ սրբութե
 նովս և իմ ճշմարտութեանովս թէ
 ես իմ ճշմարիտ դա՛ւթին , իբր
 իմ միածին որդւոյն յի քի ամեն
 և ին սուտ խօսք չասեմ , իբր զիմ
 խոստմունքս չի այլայլեմ :

Եւ յսինքն , նորա զա՛ւակն , իբր
 նորա հա՛ւատացեալ որդիքն մին
 չե յա՛ւիտեան հաստատուն մնան
 * և նորա աթոռն , իբր սբ եկե
 ղեցին արեգական նման իմ առա

ՋԼԱ միշտ պայծառ լինի * և մաքուր և անխախտ մնայ ինչպէս լուսինն որ կայ հաստատուն մինչև յաւիտեան հաւատարիմ վկայի նման ՚ի յերկինս:

Լ՝ յսինքն , իսկ այժմ կուտեսա նեմ ար ան մարդարեան հոգւով որ դու մերժեցիր , անարգեցիր * և կոտոր ձգեցիր զքո օծեալդ , իբր զքո օծել դաւթի ազգն և ժողովուրդն վս իւրենց մեղացն և անարժանութեցն:

Լ՝ յսինքն , քո ուխտդ քո ծառայէդ յետ դարձուցիր * և նր սրբութիւն երկրիս վերայ պղծեցիր , իբր քո ուխտն քո ծառայիդ ազգէն և խորայեւացոց զարմէն յետ դարձուցիր , և չուզեցիր որ այլ քեզ մատաղ մատուցանէին , և թոյլ տուիր ասորոց ազգին որ նոցա սրբութե սեղանին վերայ փոխանակ սուրբ կէն դանեաց խողի միս պատարագեցին , և ապականեցին:

Լ՝ յսինքն , քակեցիր նց պարսպ ներն ՚ի ձեռն յուռաց անդգամաց և չարասրտաց * և նոցա քաղաքի փլած ամրոցն իւրեանց ահա տեղ արարիր:

Լ՝ յսինքն , ճանապարհորդ այլ ազգիքն նոցա ինչն և ապրանքն յափշտակեցին * և իւրեանց դրացին ազգերի տռաջլեն ծաղը և

տնա

եալէ յաւիտեն վկայ
հաւատարիմ յերկինս:

Իսկ արդ դու մեր ժեցեր և անարդեցեր * և ընդ վայր հարեր զօծեալքո:

Պարձուցեր զուխտ ՚ի ծառայէ քում * պղծեցեր յերկրի զսրբութիւն որա:

Բակեցեր զամ պարսպս նր * և եդիր զամուրս նորա ՚ի դոդում:

Յափշտակեցին զնա անցաւորք ճանապարհի * եղև նա նախատ դրացեաց իւրոց:

Բարձր արարեր զաջ
նեղաց նր * ուրախ
արարեր զամ Թշնա
միս նորա :

Բարձուցեր զօդ
նութի ի սրոյ նր *
և ոչ ընկալար զնա ի
պատերազմի :

Լնարդեցեր զսրբու
թի նր * և զաթու
նորա յերկիր կործա
նեցեր :

Նո՛ւազ արարեր զա՛ն
ուրս ժամանակաց նր
* և հեղեր զնովա
զամօթ :

Սինչե յերբ դար
ձուցանես զերես քո
խապառ * բորբոքես
ցի ու՛ Տաւր բարկու
թի քո :

Իսկ արդ յիշեա՛ և
տես Թէ ո՛վ է իմ հան
դիստ * մի Թէ իղուր
ինչ ստեղծեր զամ
որդիս մարդկան :

տնազատեղ դարձան :

Լսինքն , նորա հալածչաց և
նեղաց ձեռքն բարձրացուցիր և
ուժովացուցիր * և նորա Թշնա
միքն ուրախացուցիր :

Լսինքն , քո օգնութիդ նր
Թրէն վերառիր * և պատերազմի
միջումն զինքն չի՛ պահպանեցիր
այլ ոտաց տակ ձգեցիր և ամաչե
ցուցիր :

Լսինքն , նորա տաճարն և սե
ղանն անարդեցիր և արհամարհե
ցիր * և նորա Թագաւորական իշ
խանութին կործանեցիր և հողի
հաւասար արարիր :

Լսինքն , նո՛ւազեցուցիր և կար
ձացուցիր նր ժամանակի օրերն ,
իբր երուսաղէմայ երկրումն բնա
կելոյ և մնալոյ ժամանակի օրերն
* և զինքն ամ կողմանէ ամօթով
լցիր և տրամեցուցիր :

Լսինքն , բայց մինչև յերբ
կուդարձուցանես քո երեսդ ինո
ցանէ , իբր զքո օգնութիդ և
զնախախնամութիդ * և մինչև
յերբ քո բարկութիւնդ կրակի
նման կուբորբոքի նց վերայ :

Լսինքն , արդ յիշե՛ , Թէ ես
որ այս ազգիս և այս ժողովրդ
եանս տառապանքն և Թշուառու
թին մարդարէական հոգւով կու
տեսանեմ , ինչ հանգստութի
ունիմ իմ սրտումն * մի Թէ ար

Խճ փուլ տեղ ըստեղծեցիր մարդ
կային աղբս որ այսչափ չարչարա
նաց և փորձուժեց դէմ կանեա
Լ յսինքն , մի թէ չես գիտեր
որ մարդս մահկանացու է , և ոչ
ոք չկայ աշխարհիս վերայ որ ապ
րի , և զմահ չի տեսանէ * կամ
թէ զիւր անձն կարենայ փրկել
գոյնոց ձեռքէն , իբր զինքն
այնպէս պահէ որ գերեզման չի
մտանէ :

Լ յսինքն , ա՛յ տր Խճ ուր է
քո գթութիւն , և մինչև յերբ
կու յետացնես զքո առաջի խոս
տացած ողորմութիւն * որ եր
դում արարիր դա՛ւ թի ճշմարտու
թիւ և ասացիր , թէ ես զքո ազգդ
հաստատուն կու պահեմ , և զքո
աթուղ յազգէ յազգ կու շինեմ
և կու պատրաստեմ , իբր միշտ կու
փառաւորեմ :

Լ յսինքն , յիշէ զքո ծառայիդ
նախատինքն , իբր զքո ծառայիդ
ազգին և ժողովրդեան նախա
տինքն * որ ես փոխանակ նոցա
ընկալայ իմ ծոցի մէջն զանազան
ազգերէ , իբր յատուցեմ ի քաղ
դէպցնոց և ի յունաց չարասր
տաց :

Լ յսինքն , զէրէ այն թշնամիքն
որ նախատեցին և անարդեցին
զսուռնն խորայէլի , փոխանակ քոյ
օծելոյդ նախատեցին , իբր փո

խա

Ով է մարդ որ կեց
ցէ և ոչ տեսցէ զմահ
* կամ փրկեցցէ
զանձնիւր ի ձե
ռաց դժոխոց :

Ուր են ողորմութիւնք
քո առաջինքն տր *
զոր երդումար դա՛ւ
թի ճշմարտութիւ
քով :

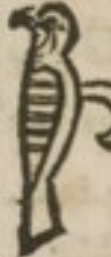
Յիշեա՛ զնախատինս
ծառայի քոյ * զոր
ընկալայ ի ծոց իմ
յազգաց բազ
մաց :

Օ որ նախատեցին
թշնամիք քո տր , նա
խատեցին փոխանակ
օծելոյ քոյ :

Օրհնեալ տր ան յա
հիտենս յա՛հիտենից
եղիցի եղիցի։
Տուրք. 48:

Օրհնութիւն Եսայեայ որդ
ւոյն ամուսայ։ 26.

 Յգիշերաց կան
խէ հոգի իմ *
առաւօտ առ
նել առ քեզ ան։

Սո՛ղի լոյս են հրա
մանքքո՛ ի վր երկրի
ուսարուք զարդա
րուի բնակիչք
երկրի։

խանակ ինձ նախատեցին , զէրէ
նոցա նախատինքն ես ինձ համա
բեցի։

Լճսինքն , բայց օրհնեալ լիցի
քո կամքդ տր ան յա՛հիտենս յա
հիտենից , օրհնեալ եղիցի , օր
հնեալ եղիցի ամէն։

Օրհնութի եկեղեցւոյն քի առ
փեսայն իւր երկնաւոր։

 Սսինքն , իմ հոգիս գիշե
րահանց կանուխ կու
արթնանայ , և դէպ
քեզ կու գոչէ , իբր իմ առաւապ
եալ հոգիս ՚ի մէջ վշտաց և փոր
ձութեց զքո բարերարութիդ
և զքո փրկագործ տնօրէնութիդ
մտածելով տր յս քս դէպ քեզ
կու վազէ * որ մինչև առաւօտն
ջերմացեալ աղօթիւք քոյ առա
ջևդ տնքուն մնայ , իբր մինչև
որ ՚ի քէն զլոյս միսիթարութեան
ընդունի։

Լճսինքն , զէրէ քո անային
հրամանքն որով զմեզ կու խրա
տես ասելով , Թէ ո՛վ բնակիչք
երկրի ուսէք զիմ անտարանա
կան ճշմարտութեան արդարու
թիւն , և կենցաղավարեցէք ըստ
իրաւանցն ան , լոյս և պայծառութի
է հոգւոց մարդկան իմր երկրի։

Լճս

Լ՝ յսինքն , ուստի կարկին , իբր
մուշանան կամսպաշտ հրէայք ,
և ամբարիշտ հեթանոսք * և ինչ
պէս որ մինչև ցայսօր չի ուսան ,
այնպէս ևս այսուհետեւ արժանի
չի լինին ուսանելոյ , որ երկրիս
վերայ քո անետարանահան ճշմար
տութե իրաւունքն և արդարու
թին ՚ի դործ ածեն :

Լ՝ յսինքն , բարձրին և բնաջինջ
լինին հակառակասէր հրէայք , և
ամբարիշտ հեթանոսք յերկրէս *
և արժանի չի լինին մտաց աջօք
տեսանելոյ զփառս այդ մերոյ ,
իբր զկենսագործ տնօրէնութի
փրկչիդ մերոյ յի քի :

Լ՝ յսինքն , տր դու բարձր ես ,
իբր տր յս քս քո մարդեղութե
խորհուրդն անքննելի է , և քո
կարօղութիդ որով յաղթահարե
ցիր զսատանայ , և ազատեցիր
զազդ մարդկային , անչափ է *
և կուրացեալ հրէայք , և յիմա
րեցեալ հեթանոսք զքեզ ոչ գի
տացին , զէրէ չուզեցին գիտե
նալ :

Լ՝ յսինքն , ճանաչեն յաւուր
դատաստանին և յամօթ լինին
* և նախանձն և սրտմտութին
մաշէ զայն խրատ չի սիրօղ ժողո
վուրդն * և այժմ քոյ բարկու
թե հուրն քո թշնամիքն այրէ և
փչացնէ :

Կ արկեսցի ամպա
րիշտն * և այլ ոչևս
ուսցի առնել յերկրի
զարդարութի ճշ
մարտութե :

Բարձցի ամպարիշտն
յերկրէ * և մի տեսցէ
զփառս այ :

Տ ր բարձր ես , և բա
զուկ քո հզօր * և նք
ոչ գիտացին :

Ս անիցեն ամաչես
ցեն * և նախանձարկ
ցի անխրատ ժողովրդ
եան * և արդ հուր
զթշնամիս քո կե
րեցէ :

ՏՐ անձ մեր տուր
մեզ զխաղաղութի
քո * զի ըստ ամ գոր
ծոց մերոց հատու
ցաւ մեզ:

ՏՐ անձ մեր ստացիր
զմեզ * զի բաց իբէն
զայլոք ոչ գիտեմք *
և զանուն քո անուն
նեմք զօր հանապազ:

Իսկ արդ մեռեալք
զկենդանութիւնս
տեսանիցեն * և ոչ
բժիշկք յարուցա
նիցեն:

Ս աստուծոյ անձեր
հարեր սատակեցեր

Լ յսինքն, տր անձ մեր յս քս,
տուր մեզ զխաղաղութիւն զյան
դորրութի հողէնդ սրբոյ, և
խաղաղացո՛ զկենսս մեր * զէրէ
մեր ամէն սխալանացն գորայ հա
տուցումն եղաւ մեզ, իբր քո
անձային ներօղութիւն զանազան
վշտաց և տառապանաց համբերե
ցաք:

Լ յսինքն, տր անձ մեր յս քս
դու զմեզ միջնորդութիւն խաչի
և մահո՛ւն քոյ ըստացիր, իբր մեզ
տիրութիւն արա՛ * զէրէ քեզանից
ի զատ այլ անձ չենք գիտեր,
որով հետե դու ի հայր ես, և
հայր իբեզ է * և օրն իբուն
քո սուրբ անունդ իբերան ու
նելով կու օրհնենք զքեզ և կու
փառաբանենք, իբրև անձ և փր
կիչ մեր:

Լ յսինքն, իսկ այժմ հողէնով
մեռեալ հրէայք և հեթանոսք
այլ կենդանութիւն չեն տեսներ,
իբր այլ քոյ անձային շնորհացդ
մասնակից չեն լինիր * և բժիշկ
ներն ևս զիւրեանք չեն յարու
ցաներ, իբր այլ ճար ևս չկայ թի
առաքեալք և կամ վարդապետք
զիւրեանք դարձուցանեն ի գի
տութի ճշմարտութե, վս իւր
եանց կամապաշտութեն:

Լ յսինքն, վասն որոյ քո թուրդ
անձեցիր զարկեցիր սատակեցիր

Լ ջնջեցիր նոցա զամէն որձ երա
խայքն , իբր քոյ բարկութեան
սրովն պատժեցիր պատուհասե
ցիր և քոյ կենաց դպրութէն ջն
ջեցիր նոցա աղանդոյն , իբր նց
մոլորած վարդապետութե հետ
և օղքն , և բարձիր նոցա յիշա
տակն :

Լ յսինքն , աւելցուր տր յս
զպատուհասն և զփորձանքն նոցա
պատուհասին և փորձանքին վր
* և ածէ զպատուհասն և զփոր
ձանքն երկրիս անօրինացն վերայ
դատապարտելով զնոսա ի հուրն
յաւիտեանահան :

Լ յսինքն , տր յս քս , մեք
զքեզ ի մէջ նեղութե և հալա
ծանաց միայն յիշեցինք * զէրէ
քիչ մի դժուար է մեզ քո խրատդ
որ կասես , թէ արթուն կացէք
և յամ ժամ աղօթս արարէք :

Լ յսինքն , ինչպէս որ յղի կն
կան երկունքն հասած լինի ծնն
դեան ժամանակին * և սաստիկ
ցաւէն ճչայ և աղաղակէ և զօգ
նութիւն խնդրէ :

Լ յսինքն , այսպէս եղաք քո երե
սաց առաջին տր յս * ահի և եր
կիւղի միջումն յղացաք և վշտա
ցաք մոռք * և քոյ շնորհաց օգնա
կանութեն ծնաք զհոգի փրկու
թե քո , իբր ծնաք զյոյս փրկու
թե քոյ :

Լ ջնջեցեր զամարու
մանուկ նոցա :

Յ աւել տր զչար
իվերայ չարի նոցա *
և ած զչար իվր անօ
րինաց երկրի :

Տ ր ի նեղութե յի
շեցաք զքեզ * զի
փոքր մի նեղութի է
խրատ քո իվերայ մեր

Ուն երկունք յղոյ զի
հասեալք իցեն ի ժա
մանակս ծննդեան *
և առ ցաւս իւր
ճչիցէ :

Լ յսպէս եղաք սի
րելոյ քում տր * յահ
և յերկիւղ քո յղաց
եալք երկնեցաք * և
ծնաք զհոգի փրկու
թե քոյ :

Ո՛չ ևս կործանես
ցուք մեք * այլ կոր
ծանեցին բնակիչք
երկրի:

Յարիցեն մեռեալք
* և կենդանացին
ամենքեան որք եղ
եալք են ՚ի դերեզ
մանս:

Օ արթիցեն ցնծաս
ցեն և ուրախ եղի
ցին դադարեալք
յերկրի:

Սաան զի ցողդ որ
ցողի իբէն, այդ բժշ
կութի է՛նց * բայց
երկիրն ամբարշտեալ
սառակեցի:

Խոյս տուր ժողո
վուրդ իմ գնամուտ

Լ՝ յսինքն, այսուհետև մեք որ
երկնաբազապացիք եմք, և հաս
տատեալք եմք յուսով այլ չենք
կործանիր անհաւատութե՛ք * այլ
կուկործանին երկրասէր մարդիք
մարմնապաշտ հրէայք և դիւա
պաշտ հեթանոսք:

Լ՝ յսինքն, կուհաւատամք տր
յն քս որ քո շնորհաց միջնորդու
թէն կույարին մեռեալքն մահա
ցու մեղօք ՚ի ձեռն խոստովանու
թե * և կուկենդանանան ամե
նքեան որք հնարագիտութէն
սատանայի թաղեալք են ՚ի դե
րեզմանս մեղաց:

Լ՝ յսինքն, այլև միջնորդութե՛ք
խոստովանութե և ապաշխարու
թե կուզարթնանան, կուցնծան
և կուրախանան անմահական խն
դութե՛ք այնոքիկ որք երկրաւոր
վայելչութեց միջումն հեշտացեր
են, և քոյ անային սիրոյդ հեռա
ցեր են:

Լ՝ յսինքն, զերեւոյցդ հեհարար
ցողդ որ կուցողիքս անձքո անա
րատ կողէդ քո հաւատացելոցդ
կենդանութի և բժշկութի է *
բայց նոքա որ ամբարշտութե և
կամապաշտութե չենհաւատար քո
փրկական տնօրէնութեդ, կուսա
տակին յաւիտենական մահունամբ:

Լ՝ յսինքն, ուստի ո՛վ ժողովուրդ
իմ, իբր ո՛վ որդիք մօրս եկեղե

ցնոյ զգուշացէք ի մեղաց, և գնացէք մտէք ի ձեր ըշտեմարանն, իբր ի ձեր խղճմտանաց ամպարն և ձեր արարած չարիքն տնտղեցէք * և ձեր զգայարանաց դռներն փակեցէք ընդէմ աշխարհիս վայելչութեցն:

Լսինքն, փախէք մեղաց պատճառ եղող իբրններէ և պահեցէք սուրբ եկեղեցնոյ խորհրդների շուքումն, և մանաւանդ ինեղբոյ խոստովանութե * մինչև որ միջնորդութե նորին անցանի բարկութիւնն այ, և վերստին արժանի լինիք շնորհաց և բարեկամութե նորին:

Ի շտեմարանս քո *
փակեա՛ զդռուսս քո
առաջի երեսաց քոց:

Փախիր և Թադիր
առ ժամանակ մի *
մինչև անցցէ բարկութիւնն:

Տ՝ 20:

Խաղաղութեանց տո՛ւօղ քս զխաղաղութի և զողորմութիւն քո պարգևեա՛ մեզ:

Սարգասէր տր վասն սրբուհնոյ անարատի մօր քոյ և կուսի, և վասն խաջի քոյ պատուականի, ընկալ զաղաչանս մեր, և կեցո՛ զմեզ:

Սեւանդրուհի:

Դու արև ըստեղծող ամ գոյից, կեաս քո էակութեդ ՚ի յաւիտեանից :
 Իսկ մարդ իբրև ծաղիկ և բոյս դալարից, անդադր կենօք ըն նմանի սարդից

Իբր, զայս աղօթքս շարադրեաց
դաւիթ, խօսելով զստեղծմանէ
աշխարհի, ըստ որում խօսի մով
սէս ի սկզբան ծննդոց գրոյն,
ուստի ասէ աղօթք մովսէսի, իբր
բանս աղօթական նման է բանիցն
մովսէսի:

Եւ յս սաղմոսումս կուխօսի մար
գարէն վասն կարճութե այսորիկ
կենցաղոյս, և կուսուցանէ մեզ
թէ ոն պարտինք հոգալ վս յա
հիտենական կենացն:

Այսինքն, տր նժ դու մեզ
ի սկզբանէ աշխարհի
մինչև ցայսօր ասլա
հէն և օգնական եղար յազդէ
մինչև յազդ, փրկելով զմեզ ի
զանա

Աղթ մովսէսի առն այ:

Սաղմոս. 2Թ.

Տապահէն
եղեր մեր
յազդէ մին
չև յազդ * մինչև
լերինք հաստատեալք

էին, և մինչև ստեղծեր զերկիր և զամ փերզերս :

Յ աւիտեանից մինչև յաւիտեանս դու ես * մի՛ դարձուցաներ զմարդ ի տառապանս * և ասացեր դարձաբուք առիս որդիք մարդկան :

Տ ազար ամ յաչս տն ուն օր երեկի զիեանց * ուն զպահմի գիշերոյ * և ամբ նց անարգութիւն եղիցին :

զանազան փորձութեյ թէ Տողեկանաց և թէ մարմնականաց * զէրէ յառաջ քան թէ տշխարհիս սարերն հաստատվեր էին, և յառաջ քան թէ ըստեղծեր էիր զերկիր և զամ փերզերս, դու անձդ անկայիր ի քում անչափ էականութեդ և ի քում անչափ բարութեանդ :

Լ յսինքն, ի յաւիտեանից և մինչև ի յաւիտեանս յաւիտեանից դու մեր տն ես * մի՛ դարձուցաներ զմարդիք ի տառապանս, իբր մի՛ թողուր զմեզ, որ հետևելով փառից և ցանկութեց մերոց, յաւիտեանական մահուամբն մեռանիցիմք և դատապարտիցիմք ի հոլմն յաւիտեանական * այլ ուն ասացեր ի ձեռն առաքելոց և մարգարէից, թէ դարձաբուք առիս որդիք մարդկան, դարձն զմեզ քոյով շնորհիւք առ քեզ, և ուսն մեզ հետևիլ քոյոց պատուիրանաց :

Լ յսինքն, հազար տարին տրանձ քոյ աչաց առաջևն այնպէս էինչպէս էրէկվան օրն որ անց կացաւ * և ինչպէս մէկ գիշերվան պահ մի որ ոչինչ կու համարվի * իսկ մարդոյս կենաց տարիքն ինչպիսի լինի որ անարդ և փուշ իբր մինի նման ցաւօք և տառապանօք անց կու կենայ :

Լ՝ յսինք , առաւօտն , իբր ՚ի տղայութե հասակին խոտի նման կուբուսանին * առաւօտն , իբր ՚ի այրութե հասակին դալարի նման կուզոնարձանան և կուծաղկին * բայց իբրկունն , իբր ՚ի ծերութե հասակին կութարշափն , իբր կուչորանան , և ՚ի վայր կուանկանին :

Լ՝ յսինքն , քո սաստիկ բարկութեդ նոնաղեցանք և անզօրացանք մարմնով * և քո սրտմտութեդ և զայրացմանդ շոնարեցանք , իբր խռովեցանք զանազան հիւանդութեք և տրտմեցանք :

Լ՝ յսինքն , զէրէ դու զմեր մեղքն և յանցանքն քոյ առաջ և դրիր * և զմեր կեանքն և կենցաղավարութիւն քոյ լոնսաւոր և պայծառ երեսիդ յանդիման կացուցիր :

Լ՝ յսինքն , մեր կենաց օրերն բովանդակ նոնաղեցան և անզօրացան * և քո սաստիկ բարկութեդ խռովեցանք , տրտմեցանք , և թշուառացանք :

Լ՝ յսինքն , մեր տարոց ժամանակն սարդի կենաց , իբր գործարարի կենաց ժամանակին նման դադար չունի , նախ զէրէ շուտով կուանցանի , երկրորդ որ լի է աշխատանք և անհանգստութե , և երրորդ որ վերջն ունայնութիւն

Լ՝ նդառաւօտս ուն դալարի բուսցին * ընդառաւօտս որպէս դալարի զոնարձանցին և ծաղկեցցին * ընդ երեկոյս թարշամեցցին , չորացցին և անկցին :

Լ՝ ոնաղեցաք մեք ՚ի բարկութե քում * և ՚ի սրտմտութենէ քում խռովեցաք :

Լ՝ դիւր զմեղս մեր առաջի քոյ * և ըզկեանս մեր ՚ի լոյս երեսաց քոյ :

Լ՝ մենայն աւուրք մեր նոնաղեցան * և ՚ի բարկութե քում խռովեցաք :

Ս՝ ամանակ ամաց մերոց անդադար որպէս սարդի * և թիւ աւուրց ամաց մերոց ՚ի նոսա եօթանաս սուն ամ :

Լալա թէ առանել
 ևս ութսուն ամ *
 և որ ինչ անելի է
 քան զայն, ցաւօք և
 հեծութի:

Եկն ի վր մեր հեղ
 ուի և խրատեցաք *
 իսկ արդ ո՛ր գիտասցէ
 զզօրութի բարկու
 թեքո * և կամ յա
 հէ քումմէ զսրտ
 մտութի քո հա
 մարեցի:

Լալա յապէս ցոյց ինձ
 զաջ քո * և որք խո
 նարհք են սրտիւք զե
 մաստութիւնքո:

և փուչ է * և մեր տարոյ օրե
 ըի թիւն մինչև եօթանասուն տա
 րին է և ոչ անելի:

Լալա յսինքն, ապա թէ անելի այլ
 լինի, մինչև ութսուն տարին է
 * և ինչ որ քան զութսունն անե
 լի է, ցաւօք և հեծութի, իբր
 սգովք և տառապանօք լի է:

Լալա յսինքն, աշխարհիս զանազան
 փորձութիքն և տառապանքն քա
 շելով մեզ վերայ հեղութիւն և
 խոնարհութի եկաւ, և խրատ
 վեցանք, իբր մեր անզգամութիւն
 մոռացանք * բայց ո՛վ կարէ գիտե
 նալ այ բարկութե զօրութիւն և
 սաստկութիւն, եթէ ոչ այն որ
 կուվախէ մեղանչել ընդէմն
 * կամ ո՛վ է որ երկնցելով յայ
 նորա սրտմտութիւն կարէ թո՛ւել
 եթէ ոչ այն, որ իւր խղճմտան
 քի միջումն զիւր արարած անօ
 րէնութիւն կուտեսանէ:

Լալա յսինքն, արդ ինչպէս որ վս
 յանցանաց նախահօրն ադամայ
 զքո ձախ ձեռքդ մեզ նշանց
 տո՛ւիր, իբր զանազան թշուառու
 թի զմեզ տառապեցուցիր, այս
 պէս ցոյց մեզ զքո աջ ձեռքդ,
 իբր զյիսուս քրիստոս զորդիդ
 քո միածին, և միսիթարէ զմեզ
 քո հայրական դթութիւն * և
 խոնարհ և հեղ մարդկանց քոյ
 անձային օրինաց և պատուիրանաց

խմաստութիւն ՚ի ձեռն նոյն միած
նի որդւոյ քոյ ուսո՛ մեզ և յայտ
նի արա՛:

Լ՝ յսինքն , դարձիր տր ան քո
ողորմութիւն , մինչև յերբ կու
զայրանաս մեր յանցանացն վերայ
և զմեզ կու տրտմեցուցանես *
դարձիր տր ան , և քոյ միածին
որդւոյդ սիրոյն համար միսթար
վեր քոյ ծառայիցդ միջումն , իբր
քոյ ծառայիցդ աղօթքն և պաղա
տանքն քեզ դուր գայ , և հաճոյ
թո՛ւի քոյ սուրբ կամացդ :

Լ՝ յսինքն , որ մեք մոռանալով
զմեր անցեալ թշուառութիւնն
և զխղճութիւն գոհանամք զքէն
ասելով , լցվեցանք տր ան քոյ
առանձօտեան ողորմութիւն , իբր
քոյ աղատութե և փրկաւործու
թե ողորմութե * և ցնծացաք
և ուրախացաք հոգւով զամե
նայն անուրս կենաց մերոց :

Լ՝ յսինքն , ուրախացանք փոխա
նակ այն օրերին որ զմեզ երեսաց
ձգեցիր և անարգեցիր * և փոխա
նակ այն տարւոյն որ այնչափ զա
նազան չարչարանք և տառապանք
տեսանք :

Լ՝ յսինքն , նայիր տր ան քոյ ծա
ռայիցդ վերայ , և ըստեղծու
ծոցդ վերայ , և օգնական եղիր
նոցա քո հայրական դթութեւն
որ միւսանգամ չի կորուսանեն

Պարճ տր մինչև
յերբ * միսթարեա՛
նի ծառայս քո :

Լ՝ ցաք առանձօտու
ողորմութե քով *
ցնծացաք և ուրախ
եղաք զամ անուրս
կենաց մերոց :

Ուրախ եղաք փոխա
նակ անուրցն յորս
խոնարհ արբեր զմեզ
* և ամացն յորս տե
սաք զչարչարանս :

Հայեաց տր ՚ի ծա
ռայս քո և ՚ի դործս
ձեռաց քոյ * և առաջ
նորդեա՛ որդւոյ նց
* և եղիցի լոյս տն

աստուծոյ ի վր մեր :

Օ գործս ձեռաց
մերոց ուղիղ արա՛ ի
մեզ ար * և զգործս
ձեռաց մերոց աջող
եա՛ մեզ :

Տուր : 16.

Անվերնադիր ի յերայեցւոյ
օրհնութի գովութի :

Սաղմոս . Բ .

Ար՛ բնակեալ է յօգ
նութի բարձրելոյն
* բնդ հովանեաւ ան
յերկինս հանդիցէ :

զքո երկնային միութարութիդ *
և առաջնորդէ՛ նոցա զարմին և
զանկին ի ձեռն առաքելոց , և
վարդապետաց քարոզութեն որ
միշտ շրջին ի ճանապարհս ճշմար
տութի * և այսպէս լոյս շնորհաց
անդ ան մերոյ միշտ մեզ վր հո
վանի լինի , և զմեզ պահպանէ և
նախախնամէ :

Եւ յսինքն , մեր ձեռաց գործքն
և արարմունքն ուղղէ ար անոր
անիրաւութի և անպարկեշտու
թի չի գտլի մեզնում * և մեր
բովանդակ ձեռաց գործքն ուղ
ղէ ի փառս և ի պատիւ անուն
քոյ սրբոյ :

Իբր , այս սաղմոսս երայեցւոց
անձնաւոր միտրադիր չունի զսա
ասացեալ է դաւիթ վասն օրհնե
լոյ և գովելոյ զան :

Եւ յս սաղմոսումս կուսուցանէ
մարդարէն թէ ինչ մարդ որ զիւր
յոյսն յան կուգնէ , ամենեւին
անաս կուապրի աշխարհիս վր :

Եւ յսինքն , ինչ մարդ որ բարձ
րելոյն ան օգնութին իւրն իբրեւ
տուն է շիներ , և այն օգնութի
միջումս կու բնակի , իբր զիւր
բովանդակ յոյսն յան է դրեր ,
և ինա է ապանիւն * նա միշտ
ան նախախնամութի և պահպա

նու

նութէ տակումն կու հանդէի 'ի
յերկինս անաս և աներկիւղ ինչ
պէս մէկ ամուր և անառիկ բեր
դի միջում:

Լ յսինքն , և համարձակ կարէ
ասել այ հետ , թէ տր ամ դու իմ
ընդունողն ես , և դու իմ պահ
պանողն ես * և առաջի մարդկան
ևս կարէ պարծենալ ասելով , թէ
իմ հոգս տանողն և իմ ապա
հէնն ամ է , և ես միայն 'ի նա
եմ յուսացեր իմ ամէն փորձու
թէ միջում:

Լ յսինքն , նա կու փրկէ զիս
որսորդների թալաքէն , իբր սա
տանայի հնարագործութէն և խա
բէութէն , և չի թողուր որ ան
կանիմ 'ի մեղս * և կու ազատէ
զիս 'ի խռովութեան խօսքերէ ,
իբր 'ի կովոյ , 'ի բամբաստանաց ,
'ի հայհոյանաց , և 'ի դատարկա
բանութեանց:

Լ յսինքն , գիտացիր ուրեմն
ով մարդ , որ թէ դու ուղիղ
սրտով դէպ յամ աղաղակես ,
ամ զքեզ երախայի նման իւր քա
մակն կառնու , և իւր թիկանց
միջումն կու պահէ * և դու հաւի
ձագի նման նորա նախախնամու
թէ թւերի տակումն կու հանդ
չիս , ապաւինելով 'ի հայրական
դու թն նորա:

Լ յսինքն , նորա խոստմանց ճշ
մար

Լ սացէ տն ընդու
նող իմ ես դու *
ապաւին իմ ամ , և
ես յուսամ 'ի նա:

Լ ա փրկեսցէ զիս յո
րոգայթէ որսողին *
և 'ի բանից խռովու
թեան:

Ի թիկնամէջս իւր
ընկալցի զքեզ * 'ի
հովանի թւոց նորա
յուսացիս:

Արպէս զզէն շուրջ

Եղիցի զքեզ ճշմարտութիւնք:

Ա՛ջ երկիցեա գույերկիւղէ գիշերի *
և ո՛չ ՚ի նեւտէ որ թռչի ՚ի տունէ:

Յերէ որ շրջի ՚ի խաւարի * ՚ի գայթակղութիւն գիւնի հասարակի աւուր:

Ա՛նկցին ՚ի կողմանէ քու մէջ հազարք, և

մարտութիւնն, և նորա բանից հաստատութիւնն զքեզ զաշխանի նման, և զըսի նման կուշրջապատէ, և զքեզ ընդէմ երևելի և աներևոյթ պատերազմաց կուամբացուցանէ:

Ա՛ յսինքն, գու գիշերվան երկիւղէն չես վախենար, իբր գու փորձութեան միջումն չես սարսափիր, որ չի լինի թէ քաներևոյթ թշնամին սատանայ յանկարծ վերայ վաղէ և զքեզ յաղթահարէ * և ցերեկվան թռչող նեւտէն չես երկնջիր, իբր գու ՚ի մէջ հոգեկան միսթարութե սատանայի ձգած փառասիրութե և թերամտութե նեւտերէն չես կասկածիր:

Ա՛ յսինքն, գու այն իբրնէն որ խաւարի միջումն շուրջ կուգայ չես երկնջիր, իբր գու քո հոգեկան տրտմութե և տարակուսութե միջումն սատանայի խորամանկութեն չես վախեր, որ չի լինի թէ զքեզ յուսահատեցուցանէ * և ՚ի գայթակղութենէ կէսօրվան դեւին չես կասկածիր, իբր ՚ի մէջ քոյ մտաւորական աղօթիցդ չես վախենար, որ չի լինի թէ սատանայ զքո միտքդ շփոթէ աշխարհիս փուջ մտածմամբն:

Ա՛ յսինքն, հազար հոգի ՚ի քո ձախ կողմէդ վայր անկանի վերա

Հորեալ ՚ի սատանայէ , և տան
անդամ հարիւր հազար հոգի ՚ի
յաջ կողմէդ , իբր այնպիսի մար
դիքն , որ զիւրեանց յոյսն յած
ջեն դրեր , և սրտի մտօք յած չեն
ապաւիներ * և քեզ ամենեւին
չի կարենան մօտեանալ կամ վնաս
հասուցանել :

Լ յսինքն , բայց դու միայն մտաց
աջօքդ կունայիս , և մեղաւորաց ,
իբր սատանայի և իւր կամարարաց
հատուցումն կու տեսանես , Թէ
ինչպէս արդարութիւն այ կու պատ
ժէ զիւրեանք մշտնջենաւոր տան
ջանօք ՚ի սանդարամետս անդն
դոց * և կու գոչես սրտի մտօք
առ ան անտէրով , որ ան փրկէ
զիս այս վտանգէս , զէրէ իմ յոյսն
միայն դու ես :

Լ յսինքն , զէրէ զբարձրեալն
ան քեզ ապաւին արարիւր * զի
նաց չարութիւն և նենգագործու
թիւքն քեզ չեն հասանիր * և փոր
ձու թիւն և տանջանք քոյ տանդ
և քոյ սենեկիդ չեն մօտեանար :

Լ յսինքն , ինքն որ ան ապսպա
րերէ իւր հրեշտակացն քեզ հա
մար * որ զքեզ քոյ ամէն առա
քինութե և բարեգործութեան
ճանապարհումդ պահեն և պահ
պանեն :

Լ յսինքն , զքեզ իւրեանց կու
ների վերայ բառնան , և բարձ

բիւրք ընդաջմէ քու
մէ * և առ քեզ ինչ
ոչ մերձեցին :

Բայց միայն աջօք
քովք հայեցիս դու ,
և զհատուցումն մե
ղաւորաց տեսցես *
զի դու որ յոյս
իմ ես :

Օ բարձրեալն արա
րերք քեզ ապաւին *
ոչ հասցեն առ քեզ
չարք * և տանջանք
մի մերձեցին ՚ի
յարկս քո :

Հրեշտակաց իւրոց
պատուիրեալ է վս
քոյ * ի պահել զքեզ
յամ ճանապարհս քո

Ի բազուկս իւրենց
ընկալցին զքեզ * զի

մի՛ երբէք հարցես
զքարի զոտն քո:

Վերայ իժից և քար
բից դնասցես դու *
և առոտն կոխեսցես
զառիւծն և զվի
շապն:

Քանզի յիս յուսա
ցաւ * և փրկեցից
զնա, հովանի եղէց
նմա * զի ծանեաւ
զանուն իմ:

րացուցանեն զմիտքդ առ նձ *
որ չի լինի թէ քո ոտքդ, իբր քո
վարքդ և քո կենցաղավարութիդ
աշխարհիս վայելչութե քարերին
դիպչի և վնասի:

Եւ յսինքն, իժերի և քարբերի
վերայ շուրջ կու գաս դու * և
ոանակոխ կանես զառիւծն և զվի
շապն, իբր կու յաղթահարես
զնձ զօրութիս և զհնարագիտու
թիւնս սատանայի, որ կու նմանի
իժ օձի, վասն անբժշկելի զահ
րին իւրոյ, կու նմանի քարբ օձի
վասն խտասրտութեան և խո
րամանկութեան իւրոյ, և կու
նմանի առիւծի, զէրէ միշտ կու
շրջի և կու խնդրէ թէ զով կլա
նէ, ըստ առաքելոյն պետրոսի,
և կու նմանի վիշապի, զէրէ միշտ
կեռումեա կու քայլէ, և զեր
րորդ մասն աստեղաց իւր տրոփմն
կու քարշէ յերկիր, ըստ առաքե
լոյն յոհաննու:

Եւ յսինքն, զէրէ կասէ նձ, այս
երկրւղած մարդս ՚ի յիս յուսա
ցաւ, և իմ օգնութիս ապաւնի
նեցաւ * ես այլ իմ նձային ողոր
մութիւս կու փրկեմ զինքն, յնձ
փորձութեց աշխարհի, մարմնոյ
և սատանայի, և իմ նախախնա
մութե շնորհքն իւր վերայ կու
պահեմ * զէրէ ճանաչեց զիմ
անունն, որ աստուծո՞ւ ճշմա

րիտ և հաւատարիմ եմ:
 Լ՝յսինքն, կու աղաղակէ առիս
 սրտի մազք, և ես իբրև հայր բա
 րեգութ ախանջ կանեմ նորա
 խնդրունածքին * և իւր հոգե
 կան և մարմնական նեղութեան
 միջումն իւր մօտն կու կենամ,
 և զինքն կու միտթարեմ:
 Լ՝յսինքն, կու փրկեմ զինքն
 ՚ի վտանգից և ՚ի փորձութեանց
 աշխարհիս * և կու փառաւորեմ
 զինքն իմ երկնային աղբայութե
 միջումն * երկայն օրերով կու
 լցնում զինքն, իբր անմահական
 կենօք կու պսակեմ զինքն * և
 կու ցաւցանեմ իւրն զիմ փրկու
 թին, իբր զորդին իմ միածին յս
 քս որ է փրկութիւն և կեանք ազ
 գի մարդկան:

Իբր, զայս սաղմոսս շարադրեալ
 է դաւիթ վասն օրհնելոյ և գովե
 լոյ զամ յաւուր շաբաթու, բայց
 ՚ի յամաշունչս եբրայեցւոց խո
 րագիր չունի:

Լ՝յս սաղմոսումն կու յորդորէ
 մարգարէն զհաւատացեալս ու
 րախութիւն պաշտել զաւուրս տօ
 նից, վասն մեծութե իմաստու
 թեան արդարութե և ողորմու
 թեանն այ:

Լ՝յսինքն, բարի է խոստովանիլն
 Rrr քեզ

Կարդացէ առիս, և
 ես լուայց նմա * և
 առ նմա եղէց ՚ի նե
 ղութե:

Փրկեցից * և փառա
 շոր արարից զնա * եր
 կայն աւուրբք լցու
 ցից * և ցուցից նմա
 զփրկութի իմ:

Տունք. 16.

Սաղմոս օրհնութի յաւուրն
 շաբաթու, անվերնագիր ՚ի
 յեբրայեցւոց:

Սաղմոս. ԴՍ.

Բարի է խոստովան
 Կգ

լինիլ տն * և սաղմոս
ասել անուն քում
բարձրեալ :

Պատմել առաւօտու
զողորմութիս քո *
և զճմարտութիս քո
'ի գիշերի :

Տասն աղեալ սաղ
մոսարանալ * 'ի ձայն
օրհնութե գովել :

Ուրախ արարեր զի
տր յարարածս քո *
և 'ի գործս ձեռաց
քոց ցնծացայց :

Որպէս զի մեծք են
գործք քո տր * և
յոյժ խորք են խոր
Տուրդք քո :

քեզ տր ան, իբր գովաբանելն
զքո անչափ կարողութիդ և զքո
զարմանալի արարչագործութիդ *
և սաղմոսերգութե օրհնելն զքո
սուրբ և երկրպագելի անունդ
ով բարձրեալդ ան, և անհասա
նելիդ 'ի մարդկանէ :

Լ յսինքն, վայելուչ է տր ան
պատմելն առաւօտու, իբր 'ի մէջ
աջողութե, զքո ողորմութիդ
և զգթութիդ * և 'ի գիշերի,
իբր 'ի մէջ վշտաց և տառապանաց
զքո օգնութիւնդ և նախախնա
մութիդ յայտնելն և բարողելն :

Լ յսինքն, արժանի է տր ան
տասնութիւ սաղմոս որ սաղմոսա
րան կասկի և կունշանակէ զկատա
րումն տասն պատուիրանաց քոց
* այլ և օրհնութեան և երգոց
ձայներով զքեզ գովել և խառա
բանելն :

Լ յսինքն, զէրէ դու զիս ուրա
խացուցիր քո զարմանալի ըստեղ
ծունածոցդ վերայ * և քոյ ձե
ռաց հիանալի գործոցն վր կու
ցնծամ և կուզուարձանամ :

Լ յսինքն, ինչպէս մեծ և ան
ձառելի են քո գործքերդ տր ան
որ յայտնի կուցուցանեն զքո ան
չափ կարողութիդ և զքո անչափ
մեծութիւնդ * և ինչպէս խո
րուկ և անհասանելի են քո խոր
Տուրդք և քո խմաստութիքդ :

Լ՝ յսինքն , բայց յիմար և անդ
գամ մարդն զքո ամենակարօղու
թիւնդ չի՛ ճանաչեր * և անմիտ
մարդն զքո ամենիմաստու թիւնդ
ի միտ չի՛ ածեր :

Լ՝ յսինքն , ուստի երբոր մեղա
նոր և ամբարիշտ մարդիքն կու
բուսանին վայրի խոտի նման , որ
այսօր է՛ և ի վաղիւն ի հուր կու
արկանի * և երբոր կու ծաղկին
այնպիսի անգգամ մարդիքն որ
անօրէնութիւն և չարութիւն
գործելոյ յետնէ են , ժամանակ
ինչ այս աշխարհիս երեսին փա
ռաւոր կու շրջին և կու ցնծան
և կու զո՛ւարճանան անմահ կար
ծելով զինքեանս :

Լ՝ յսինքն , բայց վասն չիկամե
լոյ նոցա ճանաչել զպատուհրանս
այ , կու սատակին յաւիտեան և
յաւիտեանս յաւիտենից , իբր կու
դատապարտվին ի հուրն յաւի
տենական * և դու քո արդար
դատաստանովդ կու բարձրանաս
և կու փառաւորիս տր անձ ի յա
ւիտեան :

Լ՝ յսինքն , ահա՛ քոյ իրաւանց և
արդարութեց թշնամիքն տր անձ
ահա՛ քո օրինաց և պատուհրանաց
թշնամիքն կու կորնչին * և կու
ցրուին և կու փչանան ամէն այն
պիսի մարդիքն որ անօրէնութի
կու գործեն :

Լ՝ յր անգգամ զայս
ոչ ծանիցէ * և ան
միտն զայս ոչ առնու
իմիտ :

Ի բուսանին մեղա
նորաց ոպ խոտ * ի
ծաղկին այնոցիկ ոյք
գործեն զանօրէնու
թիւն :

Սատակեսցին յաւի
տեանս յաւիտենից *
և դու բարձրեալ ես
յաւիտեանս տր :

Օ ի ահա՛ թշնամիք
քո տր , զի ահա՛ թշ
նամիք քո կորիցեն *
ցրուեսցին ամենեք
եան ոյք գործեն զա
նօրէնութիւն :

Բարձր եղիցի ուն մի
եղջերունի եղջիւր իմ
* և ծերութի իմ 'ի
ձէթ պարարտութե:

Եւ տես ակն իմ 'ի թշ
նամիսն իմ * ոյք յա
րուցեալք են ի վերայ
իմ չարութե 'ի նոսա
լունիցէ սւնկն իմ:

Եւ րդարքն ուն զար
մաւէնիս ծաղկեցին
* և ուն զմայրս լիբա
նանու բազումք եղի
ցին:

Տնկեալք եղիցին 'ի
տան տն * և 'ի դա
ւիթս այ մերոյ ծաղ
կեցին:

Եւ Եւբազումք եղի
ցին 'ի ծերութի պա

Եւ յսինքն, և իմ պողն քերկեր
տանի նման կուբարձրանայ, իբր
իմ տրութիս և իմ իշխանութիս
կումեծանայ և կու առանելա
նայ * և իմ ծերութիս, իբր իմ
տկարութիս քոյ շնորհաց պարար
տութե ձիթովն կուփարատի և
կու առողջանայ:

Եւ յսինքն, այն փորձութիւն և
այն ճարագործութիւնն որ բա
զումք 'ի թշնամեաց իմոց ինձ պատ
րաստեցին, տեսայ ես իմ աչքովս
որ իւրեանց գլուխն եկաւ *
այժմ ևս յոյս ունիմ, որ քո ողոր
մութեդ լսեմ այնպիսի մարդ
կանց գլուխն եկած որ չար դի
տաւորութե ինձ վերայ կու մե
ծաբանեն:

Եւ յսինքն, արդարքն և անմեղքն
արմաւէնոյ ծառի նման կուծաղ
կին, զանազան բարեգործութե
քոյ առաջւդ * և լիբանանու մայ
րի ծառերին նման կու պտղաբե
րին և կուբազմանան հոգւոր զար
մօք և զաւակօք:

Եւ յսինքն, տնկած կումնան սբ
եկեղեցւոյ միջումն հաւատով
յուսով և սիրով * և այ դաւթի
միջումն կուծաղկին անուշահոտ
առաքինութեամբ և բարեհամբա
վութեամբ:

Եւ յսինքն, և այլ ևս առանել
կուբազմանան հոգւոր զարմօք

Լ զանազօք երբոր կուծերանան
պարարտացեալք շնորհօքն այ *
կու գիրանան երկնային իմաստու
թեամբ, և կու փափկանան ան
ային առաքինութեամբ * որ կա
րենան քարոզել և պատմել թէ
ուղիղ է՝ տր ան մեր, և արդար է
դատաստանով, և իւրնում ամե
նւին անխրանութի չի գտվեր:

Իբր, զայս սաղմոսս շարադրեց
ինքն դաւիթ վսօրհնելոյ և գո
վելոյ զան յանուր կիրակէի, այն
օրն որ երկինք և երկիր ըստեղծ
վաւ յոչնչէ: Բայց ի յանաշունչս
եբրայեցւոց խորագիր չունի:
Լ յս սաղմոսումս կու գուշակէ
մարգարէն թէ ոմ քս յետ յարու
թեն նստիլ պատի ընդամէ հօր
այ, և ողարկել զառաքեալս ի
դարձուցանել զաշխարհս ի գի
տութի ճշմարտութե:

Ս յինքն, տրն բոլորից յս քս
որ կերպարանօք ծա
ռայի խաչի և մահու
համբերեաց, յարուցեալ ի մե
ռելոց վերստին թագաւորեաց,
և անմահական վայելչութի զգե
ցաւ * զգեցաւ տր յս քրիստոս
զփառս անութե, և զպատիւս
յան իտենական թագաւորութե *

Լ իւր

րարտութե * գէրք
և փափուկք եղիցին
* ի պատմել ուղիղ է՝
տր ան մեր, և ոչ գոյ
ինմա անխրանութի:

Տունք: 14:

Օրհնութիւն գովութե ինք
եան դաւթի յաւուր միաշա
բաթու, յորժամ երկիր հաս
տատեցաւ, անվերնագիր ի
յեբրայեցւոց:

Սաղմոս: ԲԵ:

Թ ագաւոր
եաց զվայել
չութի զգե
ցաւ * զգեցաւ տր *
զգօրութի ընդ մէջ
իւր էաւ:

Տաստատեաց զաշխարհս զի մի՛ սասանեսցի * պատրաստ է՛ ակթուքո՛ ի սկզբանէ, յա՛նժ տենից դուես:

Լ՝ մբարձան գետք տր * և ամբարձին գետք զձայնս իւրեանց * և յարիցեն գետք ի գնացս իւրեանց:

Ի ձայնէ ջուրց բաղմաց * սքանչելի եղեն զբօսանք ծովու:

և իւր յաղթող զօրութիւն թրի նման իւր մէջքն կապեց, կոխելով զսատանայ, և յամօթ առնելով զհամախոհս նորա:

Լ՝ յսինքն, հաստատեց զաշխարհս ի ձեռն առաքելոց և աշակերտաց իւրոց ի հա՛ւատ իւր սուրբ, որ այլ չի շարժի և չի սասանի ի զանազան մոլորութեանց հրէակաւաց և հեթանոսականաց * պատրաստ է՛ քո անձային ակթուք տր յս քս ընդամէ հօր այ՛ ի սկզբանէ, զէրէ դու ի յա՛նժ տենից համագոյակից ես նորա քո անութիւն:

Լ՝ յսինքն, վերացան և բարձրացան գետերն տր անձ, իբր առատացան և զօրացան քո առաքելալքդ տր յս քս, անձային շնորհօք և իմաստութե * և այս գետերս իւրեանց քարոզուե՛ ձայնն բարձրացուցին ի վերայ երկրի * և աշխարհիս գետերն, իբր հրէից գայթակղած վարդապետքն, և հեթանոսաց յիմար փիլիսոփայքն իւրեանց մոլորած վարուցն և գնացիցն հետևելով վեր կուկենան և կու հակառակին ընդ հմնց ճշմարիտ քարոզութեն:

Լ՝ յսինքն, և զանազան ջրերի ձայներէն, իբր զանազան աղբաց և ժողովրդոց աղաղակէն * ըսքանչելի և հիանալի հալածա

նաց և խռովութե ալեկոծութի
ծնաւ աշխարհիս ծովումն:

Լ՝ յսինքն , բայց դու այլ առա
նել ըսքանչելի ես կարողութե
ի բարձունս Խոր յս քս , իբր ի
քո սուրբ առաքեալս և յանկտա
քանիչս , զէրէ քո զօրութեդ
հրէից բերանքն պապանձեցան ,
կոոց տաճարքն կործանեցան ,
մեռեալք յարեան , և հիւանդք
բժշկեցան * ուստի մեք քո մար
դարէից վկայութեն , և քո աւե
տարանական ճշմարտութեն ու
ղիղ սրտով հաւատացաք :

Լ՝ յսինքն , և ասացաք , թէ Խոր
յս , քոյ սուրբ եկեղեցւոյդ սր
բութի և անարատութիւն կու
վայելէ , յանիտեանս յանիտենից
որովհետեւ դու որ կուբնակիս ի
նմա զամ աւուրս մինչև ի կատա
րած աշխարհիս , սուրբ և անա
րատ ես :

Իբր , զայս սաղմոսս ինքն դաւիթ
շարադրեաց որ չորեքշաբաթ օրն
երգէր , այն օրն որ արեգակն և
լուսինն ըստեղծվեցան : Բայց ի
յանձաշունչս եբրայեցւոց խորա
գիր չունի :

Լ՝ յս սաղմոսումն կուզուշա
ցուցանէ զմեզ մարդարէն ասե
լով , թէ որպէս ամ կուտեսանէ
զամ ինչ զոր գործեն մարդիք

Իվերայ

Ս քանչելի ես դու
Խոր ի բարձունս *
վկայութեց քոց մեք
յոյժ հաւատացաք :

Տան քում վայելէ
սրբութի Խոր ընդ եր
կայնաւուրս :

Տունք 6.

Ս աղմոս ինքեան դաւթի չո
րեք շաբաթու , անվերնա
գիր ի յեբրայեցւոց :

Սաղմոս ԲԴ.

Handwritten notes in Armenian script:
 Վերայ երկրի
 զառաքանս
 Վերայ երկրի
 որ զառաքանս
 Վերայ երկրի
 1896
 Սաղմոս

Լ՝ զլեժ խնդիր *
 տր ամ զլեժ խնդիր
 յայտնեցար :

Բարձր լեր որ դա
 տես զերկիր * Տատո՛
 զՏատուցումն ամ
 բարտաւանից :

Սինչև յերբ մեղա
 չորք տր * մինչև
 յերբ մեղա՛նորք պար
 ծեսցին :

Բարբառեալք խո
 սէին զանիրաւութի
 * խօսեսցին ամենեք
 եան ոյք գործեն զա
 նօրէնութիւն :

խլերայ երկրի , այսպէս կու՛հա
 տուցանէ իւրաքանչ իւրոյ ըստ
 գործոյ իւրեանց :

Լ՝ յսինքն , տր ամ դու զլեժ
 խնդիր ես անիրաւաց և ամբարշ
 տաց * տր ամ դու առանց երես
 սլաշտութեան պատժելով զանգ
 դամս և զչարագործս աշխարհի
 զլեժ խնդիր յայտնեցար :

Լ՝ յսինքն , ցոյց զբարձրութի
 և զմեծութիւն քոյ ամային զօ
 րութեդ , դու որ կու՛դատես
 զերկիր արդարութե՛ * և Տատու
 ցումն արա՛ ամբարտաւանից և
 զորբս և զայրիս զրկողաց , պատ
 ժելով զնոսա ըստ արժանեաց իւր
 եանց :

Լ՝ յսինքն , մինչև յերբ մեղա
 չորք խնդան և զու՛արձանան
 վայելչութե՛ աշխարհիս տր ամ *
 մինչև յերբ մեղա՛նորք իւրեանց
 անիրաւութե՛ն վերայ պարծե
 նան և զայլս արհամարհեն :

Լ՝ յսինքն , կու՛ բարբառէին հա
 մարձակ , զոմանս հայհոյելով և
 զոմանս չարախօսելով * և Թէ
 դու Թոյլ տալով քո ներօղութե՛դ
 չէս պատժեր զիւրեանք , ամէն
 այնպիսի մարդիքն որ անօրէնու
 Թիւն գործելոյ յետնէ են , նոյն
 պէս կու՛ յանդգնին և կու՛խօսին
 զանիրաւութիւն ընդ էմ քոյ

անձային օրինացդ և պատուհրա
նացդ :

ՍՆՍԻՆՔՆ , զքո հանձնացեալ
ժողովուրդդ և զքո ծառայքդ
խեղճ արարին , և ոտաց տակ ձգե
ցին * և քո ջանիւք և աշխատա
նօք ըստացած ժողովուրդդ
անխնայաբար չարչարեցին :

ՍՆՍԻՆՔՆ , այրի կանայքն և զա
րիւ մարդիքն ըսպանեցին ցաւօք
և հեծութք , և անտէր և որբ
երախայքն կոտորեցին զըկանօք և
տառապանօք * և ասացին իւր
եանց սրտի միջումն թէ անձ չի
տեսաներ զմեր արարմունքն , և
անձն յակոբայ չի խմանար զմեր
ծածուկ խորհուրդն և զնենդա
գործութիւն :

ՍՆՍԻՆՔՆ , բայց իմացէք ո՛վ անդ
գամք ժողովուրդոց , իբր դուք որ
քան զամ ժողովուրդս անզգամ
էք * և դուք որ քան զամ մար
դիք անմիտք էք , մինչև յերբ
չէք միտք տներ :

ՍՆՍԻՆՔՆ , ինչպէս կուլինի որ
այն որ ամ ըստեղծուածոց ականջ
է տվեր ինքն չի լսէ * կամ
թէ ինչպէս կուլինի որ այն որ
այլոց աչքէ ըստեղծեր , ինքն չի
տեսանի :

ՍՆՍԻՆՔՆ , այն որ կու պատժէ
և կու խրատէ զանազան ազգերն
և ազիւնքն , ինչպէս զձեզ չի յան

Օ , ժողովուրդ քո
մօր խոնարհ արարին
* և զժառանգութի
քո չարչարեցին :

Օ , այրին և զպան
դուխտն սպանին և
զորբան կոտորեցին *
և ասացին ո՛չ տեսա
նէ զայս մօր , և ո՛չ
իմիտ առնու անձն
յակոբայ :

Ի մացարութ անդ
գամք ժողովուրդէն *
և անմիտք մինչև
յերբ ո՛չ առնութ
իմիտ :

Արաւես զի թէ որ
տնկեաց զուռնին ինքն
ո՛չ լուիցէ * կամ որ
եստեղծ զակն ինքն
ո՛չ տեսանիցէ :

Ար խրատէ զազիւս
ոմ թէ ո՛չ յանդի
մանեացէ * որ ուսու

ցանկ մարդոյ զգի
տուի * արձանաչէ
զխորհուրդս մարդ
կան զի են ընդու
նայնք :

Երանի մարդոյ զոր
խրատես դու ար *
և յօրինաց քոց ու
սուցանես դու նմա :

Յաճուցանես դու
նմա զաւուրս չարու
թէ * մինչև փորես
ցի խորխորատ մեղա
ւորի :

Ա՛ջ մերժէ ար զժո
ղովուրդ իւր * և
զժառանգութի իւր
ոչ առնէ անտես :

Սինչև դարձցին

դիմաներ * կամ այն որ մարդկանց
դիտութի կուսուցանէ , ինչպէս
ինքն անգէտ կու լինի * ար արձ
չէ թէ միայն մարդկանց գործքն
և արարմունքն կու տեսանէ ,
այլև նոցա սրտի խորհուրդն կու
ձանաչէ և գիտէ որ ամենեին ոչ
ինչ են :

Եւ յսինքն , երանի այնպէս մար
դոյն ար ար , որ դու քո սուրբ
հոգւովդ կու խրատես , և կու
զգուշացնես * և քո սբ օրէնքդ
և պատճիռանքդ իւրն կուսու
ցանես :

Եւ յսինքն , զէրէ այնպէս մարդն
երբոր չար աւուր կու հանդիպի ,
իբր երբոր իմէջ փորձութեց և
տառապանաց կու անկանի , դու
նորա ցաւն կու ցաճուցանես ,
իբր կու թեթեւացնես և կու
յուսադրես քո նախախնամու
թէդ * մինչև որ մեղաւորին խոր
խորատն իւր յատուկ ձեռքովն
փորվի , իբր իւր անօրէնութին
իւրն դժոխք դառնայ և զինքն
կլանէ :

Եւ յսինքն , ար ար իւր հաւա
տացեալ ժողովուրդն ամենեին
չի մերժեր , և յերեսաց չի ձգեր
* և իւր երկամբ և աշխատանք
ըստացած ժառանգութինն ան
տես չի առներ :

Եւ յսինքն , մինչև որ իրաւունքն

դառնայ ՚ի յարդարութի, իբր
մինչև որ իրաւունքն այ որ այժմ
վասն երկայնամտութե և ներօ
ղութեն իւրոյ կու արգելի,
դառնայ ՚ի յարդարութիւն և ՚ի
դատօղութի առ ՚ի պսակել զար
դարս և պատժել զմեղանորս *
բայց այնպիսի մարդիքն որ ու
ղիղ են սրտով, և ամբիժ են
մտօք, միշտ կու ընդունին զնա
և կու հնազանդին նմա:

Լ՝ յսինքն, ահ ո՛վ կու գայ ինձ
հետ ՚ի պատերազմ իմ չար Թշնա
մեացն վերայ * կամ ո՛վ ինձ հետ
հաւասար արիութե՞ կու ելանէ
՚ի կուի իմ այնպիսի մարդկանցն
որանօրէնութի կու գործեն:

Լ՝ յսինքն, Թէ որ տր ան ինձ
օգնական չէր եղեր * փոքր էր
մնացեր Թէ իմ անձս բնակեր էր
՚ի դժոխս, իբր ՚ի գերեզմանս:

Լ՝ յսինքն, զէրէ շուտով որ կա
սէի Թէ ահա՛ ոտքս սլքեցաւ,
այժմ վայր կու անկանիմ * շու
տով քո ողորմութիւնդ ինձ յօգ
նութի կու հասանէր և զիս կու
փրկէր յամ փորձութե:

Լ՝ յսինքն, որ չափ որ կու շա
տանայր իմ սրտիս ցաւն և տառա
պանքն * այնչափ քո միտքարու
թիղ զիմ հոգիս կու բախացնէր,
և կու միտքարէր:

Լ՝ յսինքն, ուստի անօրէնու

իրաւունք յարդա
րութի * ընկալցին
զնա ամենեքեան ոյք
ուղիղք են սրտիւք:

Ո՛ յարիցէ ընդիս ՚ի
վճ չարաց * կամ ո՛
հաւասարեցի ինձ
իվերայ այնոցիկ ոյք
գործեն զանօրէնու
թիւն:

Եթէ ոչ տն օգնեալ
էր ինձ * փոքր մի ևս
բնակեալ էր անձն իմ
՚ի դժոխս:

Թէ ասէի Թէ ահա՛
սասանեցան ոտք իմ
* ողորմութի քո տր
օգնէր ինձ:

Ըստ բազում ցաւոց
սրտի իմոյ * միտքա
րութիւն քո ուրախ
առնէր զանձն իմ:

ՍԻ հաւասարեցի

քեզ աթոռ անօրէ
նութե * որ պատ
ճառէ զվաստակս ընդ
էմ հրամանի :

Որսացան զանձն ար
դարոյ * և զարիւն
ամբիծ պարտաւոր
առնէին :

Եղև տր ապաւէն
իմ * ան օգնական
յուսոյ իմոյ :

Հատուցէ նոցա տր
ըստ անօրէնութեան
նց * և ըստ չարութե
նոցա կործանեցէ
զնս տր ան մեր :

Տողք : 21.

Օրհնութի գովութե ինք
եան դաւթի, անվերնագիր
ի յերայեցւոյ :

Թե և անիրանութե աթոռն,
իբր այնպիսի մարդիքն որ նենգա
գործութեան և խաբէութեան
աթոռ և բնակարան են դարձեր,
արժանի չի լինին քեզ հաւասա
րիւ, իբր արժանի չի լինին իբրև
ճշմարիտ անձապաշտք կամ իբրև
հարազատ որդիք քեզ համեմա
տիւ, և քոյ բարութեանդ մաս
նակցիւ :

Եւ յսինքն, այսպիսի մարդիք են
որ որսացին զանձն արդարոյ, իբր
զիս որ ամենւին անմեղ էի * և
իմ ամբիծ արիւնս պարտաւոր
կանէին, և կու դատապարտէին ի
մահ, ըստ որում արարին հրէայք
ճշմարիտ դաւթին յի քի :

Եւ յսինքն, բայց տրն իմ միշտ
ինձ ապաւէն եղաւ * և ան
իմ որում որ յուսացեր էի ինձ
յօգնութի հասաւ և զիս փրկեց
իմ ամ նեղութեա :

Եւ յսինքն, ինչ ասեմ, ինքն տրն
հատուցանէ իմ թշնամեացն իւր
եանց անօրէնութեան գորայ * և
իւրեանց չարութեան գորայ կոր
ծանէ և փչացնէ զիւրեանք տր
ան մեր :

Իբր, զայս սաղմոսս ինքն դաւթի
չարադրեաց որ չորեքշաբաթ օրն
երգէր, այն օրն որ արեգակն և
լուսինն ըստեղծվան : Բայց ի ան

աշուհս

աշունչս եբրայեցւոց խորագիր
չունի:

Լ. յս սաղմոսումս կու յորդորէ
մարգարէն զամենեսեան գովել
զձե՛ք և ճնազանդիլ պատուիրա
նաց նորա, զի մի՛ զըկեսցին յար
քայութիւն երկնից, ո՞վ զըկեսցան
հրէայք յերկրէն աւետեաց:

Լ. յսինքն, եկէք ո՛վ հաւատաց
եալ ժողովուրդք ցնծանք և ու
րախանանք տերամբ մերով յիւ
քիւ * և օրհնութե՛ք և դոհութե՛ք
աղաղակէնք առ աստուած փր
կիչն մեր:

Լ. յսինքն, ջանք անենք կանուխ
և իւրն դէմ երթանք խոստովա
նելով զնա որդի այ կենդանւոյ
* և սաղմոսերգութե՛ք աղաղա
կէնք առ նա:

Լ. յսինքն, զէրէ նա միայն է՛ ան
մեծ և ճշմարիտ * և ինքն միայն է՛
տօր և Թագաւոր մեծ ի վերայ ամ
երկրի, և ի վերայ ամ իշխանու
թեց և պետութեց:

Լ. յսինքն, նորա ձեռաց տա
կումն են երկրիս ամէն եզերքն,
իբր բոլոր աշխարհս * և սարերի
բարձրութիւն իւրն են, իբր որ
չափ որ Թագաւորութիւն և իշխա
նութիւն կայ աշխարհիս երեսին,
իւրն են, և ինքն է՛ տվեր ըստ
պօղոսի որ ասէ ամ իշխանութիւն

ի վեր

Սաղմոս. Բ. Դ.

Լ. կայք ցնծացուք
ի տօր * աղաղակես
ցուք առ անձ փրկիչ
մեր:

Սանխեսցուք առա
ջինորա խոստովանու
թե՛ք * սաղմոսիւք աղա
ղակեսցուք առ նա:

Լ. Գ մեծ է՛ * և տօր
Թագաւոր մեծ ի վեր
ամի երկրի:

Ի ձեռս նորա են ամ
տիեզերք երկրի * և
բարձրութիւն լերանց
նորա են:

Նորա է՝ ծով և նա
արար զնա * և զցա
մաք ձեռք նր՝ ստեղծ
ին։

Եկայք երկիրպագ
ցուք նմա * անկցուք
և լացցուք առաջին
տն արարչին մերոյ։

Նա ինքն է՝ տր ան
մեր * մեք ժողով
ուրդք ի ձեռին նր,
* և խաշն արօտի նր։

Եսօր եթէ ձայնի
նորա լուրիցէք, մի
խստացուցանէք ըզ
սիրտս ձեր * որպէս
ի դառնութե։

ի վերուստ է, և որ ենն յայ կար
գեալք են։

Եսօր, նորա է՝ ծով, և նա
է՝ արարեր զնա, իբր նորա է՝ աշ
խարհս, և նորա է՝ աշխարհիս բո
վանդակ բնակիչքն, և նա է՝ արա
րեր զնա * և զցամաքն իւր Տզօր
ձեռքերն ըստեղծեցին, իբր զմե
կեղեցին, որ է բնակութիւն
սրբոց, իւր ձեռքերն Տիմեցին
ի վերայ աշխարհիս, որպէս զնաւ
մի ի վր ծովու, և ոպ զտապանն
նոյի ի ժամանակս ջրհեղեղին։

Եսօր, եկէք ով Տաւառաց
եալ ժողովուրդք Տողու և ճշ
մարտութե երկրպագէնք նորա *
անկանինք նորա ոտքերն և լանք
և ապաշխարենք զմեր մեղքն մեր
տիրոջ և մեր արարչի առաջին։
Եսօր, զէրէ նա է՝ մեր ճշ
մարտ անդ և ըստեղծօղն * մեք
նր արեամբ գնեալ ժողովուրդն
ենք, և նր ամենախնամ և պահ
պանող ձեռաց տակումն հնա
զանդ ենք * և նորա արօտի ոչ
խարներն ենք, իբր նորա սուրբ
եկեղեցւոյ օրինաց և պատուիրա
նաց հնազանդ որդիքն ենք։

Եսօր, այսօր եթէ որ նր անե
տարանական ձայնն ձեր ախանջն
հասանի, ձեր սիրտն կամապաշ
տութե մի խստացուցանէք * ինչ
պէս այն դառնութե ժամանա

կին, իբր ինչպէս այն ժամանակին
որ հրէից ազգն յանապատումն
փորձելով զանձնքն դառնա
ցուցին և զայրացուցին:

Լ՝ յսինքն, զէրէ կասէ անձ Թէ
բաւական է որ այն փորձութե
օրն յանապատումն ձեր հարքն
զիս փորձեցին և քննեցին Թէ ջրի
համար և Թէ կերակրի համար *
և քառասուն տարի նոյն անապա
տումն զիմ ըսքանչելիքս և զիմ
հրաշագործութիւնքս իւրեանց
աչօքն տեսին և ամենեին ուղիղ
սրտով ինձ չի հաւատացին:

Լ՝ յսինքն, այնչափ ջանացի որ
զղուէցայ աշխատելով այն ազգին
հետ, և ասացի, Թէ դոքա ան
հնազանդք են, և միշտ կորած
և մոլորած են սրտով * և նոքա
չի ճանաչեցին և չի կամեցան ճա
նաչել զիմ օրինաց և պատուիրա
նաց ճանապարհն:

Լ՝ յսինքն, ես այլ տեսանելով
նոցա անհաւատութիւն, պատժե
ցի և պատուհասեցի զիւրեանք,
և ցրուեցի զիւրեանց ոսկերքն
յանապատումն, ինչպէս որ եր
դունայ իմ բարկութե միջումն
աստալով և ասացի * Թէ դոքա
իմ հանգիստն կու մօնուեն, իբր
դոքա բնաւ իմ հանգիստն չեն
մօնեւացուք, իբր ի յերկիրն աւե
տեաց, որ է երուսաղէմ:

Իբր

Յաւուրն փորձուէ
յանապատի ուր փոր
ձեցին զիս հարքն ձեր
քննեցին զիս * և տե
սին զդոքոս իմ զքա
ռասուն ամ:

Տանացայ ընդ ազ
գին ընդ այն միկ և
ասացի, միշտ մոլոր
եալք են սրտիւք *
և նոքա ոչ ծանեան
զճանապարհս իմ:

Ոպ երդունայ ի բար
կութե իմում * Թէ
մօցեն ի հանգիստ
իմ:

Տունք 11.

Սաղմոս ինքեան դաւթի ՚ի
ժամանակի զի տաճարն շինե-
ցաւ յետ գերութեն անվեր
նագիր ՚ի յեբրայեցւոց:

Սաղմոս . ԲԵ .

Օրհնեցէք
զոր յօրհ
նութիւնոր

* օրհնեցէք զոր ամ
երկիր:

Օրհնեցէք զոր * և
օրհնեցէք զանուննր
* անետարանեցէք
օր ըստ օրէ զփրկու-
թիւն նորա:

Պատմեցէք ՚ի Տեթա

Իբր, զայս սաղմոս ինքն դաւթ
ասաց վասն այն ժամանակին յո-
րում երուսաղէմայ տաճարն շի-
նեցաւ յետ գերութեն բաբելոն
ցւոց: Բայց ՚ի յաճաշունչս եբ-
րայեցւոց խորագիր չունի:
Լյս սաղմոսումս կու հրահրէ
մարդարէն զամենեսեան շնորհա-
կալ լինիլ զայ վս դաւստեանն
քի, և վասն հաստատութե նր
եկեղեցւոյ:

Ստինքն, օրհնեցէք զոր
յս քս ով հաւատաց
եալ ժողովուրդք նոր
օրհնութե, իբր այնպիսի օրհնու-
թե որ այլ չէ լաված թէ ՚ի մէջ
հրէից և թէ ՚ի մէջ հեթանոսաց *
օրհնեցէք զոր յս քս ոչ միայն
հրէայք, այլ և բովանդակ երկրիս
վերայ բնակող ազգ և ազինք:

Լյստինքն, օրհնեցէք զոր յս քս
տօնելով զծնունդն զմկրտութիւն,
զխորհարանս, զճարութիւն, և
զհամբարձումս նորա * օրհնե-
ցէք և բարեբանեցէք նորա սուրբ
և երկրպագելի անունն * և անե-
տարանեցէք և քարոզեցէք օր ըստ
օրէ զփրկագործ տնօրէնութիւն
նորա:

Լյստինքն, պատմեցէք ոչ միայն

հրէից

Տրէից այլև Տեթանոսաց նորա
փառքն և մեծութիւնն * և բո
վանդակ աշխարհիս ժողովրդոցն
յայտնեցէք նորա արարած բարան
չելիքն և հրաշագործութիւնն:

Լ. յսինքն, և ասացէք թէ մեծ
է արքայ քս իւր ամենակարող զօ
րութիւնն, և օրհնեալ է յոյժ,
վասն զի զերկինս և զերկիր ՚ի
յոջնչէ գոյացոյց * և ասարկու
և արարածիւնէ ի վերայ ամ կողոյ
և սուտ աստուծոց:

Լ. յսինքն, որ չափ որ կուռք կայ
Տեթանոսաց բովանդակն դէք
են, և դիւաց բնակարանք են
* միայն արքայ քս է ճշմարիտ ամ
զերէ նա է որ զերկինս և զերկիր
արար և ըստեղծեց:

Լ. յսինքն, նորա առաջին միայն
խոստովանութիւն և վայելչութիւն
է ընդունելի, իբր զըջումն և
ապաշխարութիւն, առաքինութիւն
և բարեգործութիւն * և նորա
սրբութե միջումն, իբր նորա
սրբեկեղեցոյ միջումն սրբակա
ցութիւն և հոգեկան առաքինու
թիւ միայն կուբնակի:

Լ. յսինքն, մատուցէք ուրեմն
մին յի քի ոյլ ազգք Տեթանոսաց
զպաշտօնս և զերկրպագութիւնս *
մատուցէք նմա զփառս և զպատիւ
մատուցէք նմա զփառս անո՛ւան
նորա, իբր զփառաբանութիւնս

նոսս զփառս նորա *
յամ ժողովուրդս
զսքանչելիս նր:

Մեծ է արքայ և օրհն
եալ է յոյժ * ասար
կու է նա ի վերայ
ամենից կողոյ:

Լ. մենայն կուռք Տե
թանոսաց դէք են *
և արքայ զերկինս արար:

Խոստովանութիւն և
վայելչութիւն է առա
ջի նորա * սրբութիւն
և մեծ վայելչութիւն
ի սրբութե նորա:

Մատուցէք տեառն
տոհմք ազանց * մա
տուցէք մին զփառս
և զպատիւ * մատու
ցէք տեառն զփառս
անո՛ւան նորա:

Լ՝ առէք զպատարադս
 և մտէք ՚ի սրահս նր
 * երկրպագէք նա ՚ի
 գահիթս սրբութե
 նր * և խռովեսցի յե
 րեսաց նր նմ երկիր

Լ՝ սացէք ՚ի հեթա
 նոսս թէ նոր թագա
 չորեաց * հաստատ
 եաց զաշխարհս զի
 մի՛ սասանեսցի * և
 դատէ զժողովուրդս
 իւր ուղղութե՛ :

Ուրախ եղիցին եր
 կինք և ցնծացէ եր
 կիր * զո՛ւարձացի
 ծով լժիւ իւրով *
 ցնծացեն դաշտք ,
 և նմ որ ՚ի նոսա :

արժանիս և պատշաճս անուան
 նորա :

Լ՝ յսինքն , առէք ձեր պատա
 րադն և մտէք նորա սրահս , իբր
 առէք ձեր սրտի միջումս ուխտած
 ողջախոհութիւն , խոնարհութիւն ,
 համբերութիւն , և հնազանդու
 թիւն և մտէք նորա սուրբ եկեղե
 ցին * և յայտնի առաջի ամենե
 ցուն երկրպագեցէք նա յի քի
 իւր սրբութե գահի միջումս
 բարի օրինակ տալով այլոց * և ձեր
 նմ պաշտութիւն և քարոզութիւն
 տեսանելով խռովի և շիտի նմ
 երկիր առաջի երեսաց նորա :

Լ՝ յսինքն , ասացէք կուպաշտից
 և հեթանոսաց միջումս թէ յս
 քի՛ նորն և փրկիչն աշխարհի գա
 չազանաւ խաչին իւրոյ թագա
 չորեաց * հաստատեց զաշխարհս
 ՚ի հա՛ւատ իւր սուրբ ՚ի ձեռն քա
 րոզութեան առաքելոց , որ այլ
 բնաւ չի սասանի և չի մոլորի դի
 չական խաբէութե * և ինքն
 իւր ժողովուրդն կուկառաւարէ
 և կուդատէ արդարութե և ուղ
 ղութե :

Լ՝ յսինքն , կուրախանան երկինք
 և կուցնծայ երկիր , իբր կուրա
 խանան առաքելաւք և կուցնծայ
 եկեղեցի * կու զո՛ւարձանայ ծով
 իւր լիութեն , իբր կուզո՛ւար
 ճանայ սբ ա՛ւազանն իւր մկրտ

Եալ որդւոյն * և կուցնձան
դաշտք, և ամէն ինչ որ նոցանում
կայ, իբր կուցնձան հողիք և
մարմինք սրբոց իւրեանց զօրու
թքն և զգայութքն, զէրէ ազա
տեցեալք ի փշոց մեղաց կուտա
տանան ջնձովք և անուշահոտ
ծաղկօք:

Լ յսինքն, այն ժամանակն կու
ցնձան բովանդակ օրմանի ծա
ռերն առաջի տն, իբր այն ժամա
նակն հեթանոսք և կուտաշտք
որ օրմանի ծառերի նման կային
անպտուղք արտաքոյ եկեղեցւոյն
կուցնձան և կուրախանան զա
նազան պտղովք առաքինութե և
բարեգործութե առաջի տն յի
թի * զէրէ կուգայ նախ առ ի
ուսուցանել զճանապարհն կե
ցութե, և առ ի փրկել զազգ
մարդկային ի գերութեն սատա
նայի, և երկրորդ կուգայ առ ի
դատել զկենդանիս և զմեռեալս
ի վախճան աշխարհիս:

Լ յսինքն, կուգատէ զբոլոր եր
կիրս իրաւունքով և դատաստա
նով * և զամէն աշխարհիս ժողո
վուրդներն իւր ճշմարտութե
նովն, խոնարհեցնելով զհպարտս
և բարձրացնելով զխոնարհս, ինչ
պէս որ յառաջ խոստացեր է մեր
նախահարցն:

Յ այնժամ ցնձա
ցեն ամ ծառքանտա
ռի յերեսաց տն * զի
դայ, և դայ նա ի դա
տել զերկիր:

Պ առէ զտիեզերս
իրաւամբ * և ժողով
ուրդս ամ ճշմարտու
թք իւրով:

Դաւթի ՚ի ժամանակի զի
երկիր իւր հաստատեցաւ ան
վերնագիր ՚ի յերայեցւոյ :

Սաղմոս . Բ. 2 .

Տ՛ր Թագաւորեաց
ցնծացէ երկիր * ու
րախ եղեցին կղզիք
բազումք :

Լ՛մաւ և մէգ շուրջ
զնովաւ * յիւրաւունս
և յարդարութի ուղղ
եալ է անթու նորա :

Իբր, զայս սաղմոսս ինքն դաւթ ի
շարագրեաց այն ժամանակին երբ
որ զիւր Թշնամիքն յաղթահա
րեց, և զիւր երկիրն ինկրբոյ իշ
խանութե իւրոյ հազանդեցոյց,
բայց ՚ի անծաշունչս երբայեցւոյ
խորագիր չունի :

Լ՛յս սաղմոսումն կու յորդորէ
մարդարէն զհաւատացեալս ու
րախանալ ՚ի տր, զի յս քս յետ
համբարձմանն, քարոզութե առա
քելոցն դարձոյց զբոլոր աշխարհ
՚ի դիտութի ճշմարտութե և Թա
գաւորեաց ՚ի վերայ եկեղեցւոյ :

Լ՛յսինքն, յս քս տրն բոլորից
յաղթեաց զմահ և յամօթ արար
զսատանայ, ելաւ ՚ի յերկինս և նս
տաւ ընդաջմէ հօր ան և Թագա
ւորեաց բոլոր աշխարհի * ուստի
կուցնծայ երկիր, իբր սբ եկեղե
ցի, և կուրախանան կղզիք բա
զումք, որք են այս աշխարհիս ծո
վի միջումն, իբր զանազան եկե
ղեցիք քրիստոնէից, որք Թեպէտ
երկրով և ազգով ջուկ են, բայց
հաւատով և սիրով միաբանք են :

Լ՛յսինքն, իւր բոլորքն ամպն և
մէգն բռներ է, իբր իւր մարդ
կութիւն զիւր անութիւն մութ
ամպինման սլատեր է և ծածկեր է
ընդ էմ խաւարեալ մտացն հրէից
* և նր դատաստանի անթուն միշտ

դէպ'ի յիրանունս և արդարութի
կունայի առ'ի հատուցանել իւրա
քանչ իւրոց ըստ գործոց իւրենց:
Լ՝ յսինքն, նր' առաջնէն բորբո
քած կրակ կուգնայ, իբր հոգւոյն
սրբոյ շնորհաբաշխութիւնն հրե
ղէն լեզուօք նր' նախնթաց կու
լինի, որպէս եղև յառաքեալս 'ի
վերնատունն * և կուբոցակիղէ
զիւր Թշնամիքն, իբր կու այրէ
զախտս հոգւոյ, կու մաքրէ զմեղս
մարմնոց, և կու վառէ զլոյս անգի
տութե'ի սիրտս մարդկան, և
զիւր Թշնամիքն և ատելիքն իւրն
բարեկամ կու շինէ:

Լ՝ յսինքն, նորա կայծակներն և
փայլակներն երևեցան բոլոր երկ
րիս, իբր նր' ըսքանչելիքն և հրա
շագործութիքն 'ի ձեռն առաքե
լոցն երևեցան աշխարհի * տեսան
և սասանեցան հողածին մարդիք,
բայց ոմանք զգաստնալով և ոմանք
կուրացեալ մտօք հակառակելով:
Լ՝ յսինքն, լեռներն մոմի նման
կու հալին նր' առաջնէն, իբր Թա
գանորք և իշխանք մոմի նման կու
կակղին նր' սբ հաւատոյ ճշմար
տութիւնն ճանաչելով * և չէ' Թէ
միայն նք, այլև ամ Ժողովրդա
կանք նր' աւետարանական քարո
զութեն կու հնազանդին:

Լ՝ յսինքն, պատմեցին երկինք նր'
արդարութիւն, իբր պատմեցին և քա

րոզէ

Հուր առաջի նորա
դնացէ * և այրեացէ
շուրջ զԹշնամիս նր':

Լ՝ րևեցան փայլատա
կունք նր' տիեզերաց
* ետես և սասանե
ցաւ երկիր:

Լ՝ երինք ոմ մոմ հա
լեցին յերեսաց տն
* յերեսաց տն ամ
երկիր:

Պատմեցին երկինք
զարդարութիւնն *

տեսին ամենայն ժո
ղովուրդք զխառս
նորա :

Լմաչեսցեն ամենե
քեան ոյք երկիր պա
գանեն կռոց * և ոյք
պարծին ՚ի դրօշեալս
իւրեանց :

Երկիրպագեն նմա
ամ հրեշտակք նորա
* լուաւ և ուրախ
եղև սիոն * և ցնծաս
ցեն դստերք յուգայ
վասն իրաւանց
քոց տր :

Օ ի դու բարձրել
ես ի վերայ ամ երկրի
* յոյժ բարձրացար
ի վերայ ամ կռոց :

րողեցին առաքեալք նորա ան
տարանական արդարութիւն * և
տեսին ամ հաւատացեալ ժողո
վուրդք մտաց աչօք նր յարութե
և համբարձման փառքն և հաստա
տեցան ՚ի հաւատս :

Լսինքն , նորա հաւատոյ ճշ
մարտութիւն տեսանելով ամաչեն
և պատկառին այնպիսի մարդիքն
որ կռոց երկրպագութի կանեն
* և նոքա որ կուպարծենան իւր
եանց քարէ և փայտէ փորած ամ
ներովն , գլխակոր լինին և ամա
չեն :

Լսինքն , նորա առաջն հրեշ
տակք և հրեշտակապետք և ամ
զօրութիւք երկնից ծունտր կու
կրկնեն , և երկիր կու պագանեն
* նր ամային ձայնն լսելով ուրա
խացաւ սիոն , իբր մայր տք եկե
ղեցի * և ցնծացին դստերքն յու
գայի վասն իրաւանց քոց տր , իբր
ցնծացին զանազան ազգք քրիստո
նէից , զէրէ դու քո իրաւամբդ
և քո արդար դատաստանովդ խա
փանելով զկռապաշտութիւնս և
զմոլորութիս զքեզ միայն ծանու
ցիր աշխարհի ամ ճշմարիտ :

Լսինքն , զէրէ դու միայն
բարձրեալ ես ի վերայ ամ երկրի ,
իբր դու միայն տր և թագաւոր
ես ի վերայ ամ երկրի , և բովան
դակ երկիրս հոգւով և ճշմար

սուրբ քեզ երկիր կուպագանէ
* և մանաւանդ զի սաստիկ բարձ
րացար քո ամենակարող զօրու
թիւդ, և հզօր երևեցար ի վերայ
ամ կուոց, յաղթահարելով և
քակելով զբռնութի սատանայի:

Լ՝ յսինքն, վասն որոյ ո՛վ հաւա
տացեալ ժողովուրդք դուք որ
կու սիրէք զձեր յս քս, առեցէք
զջարութի զմեզս և զանօրէնու
թի * զէրէ նա կուպահէ և կու
պահապանէ իւր սուրբ ծառայից
անձինքն յամ փորձութեց, և մե
ղանոր և չարագործ մարդկանց
ձեռքէն կուփրկէ զիւրեանք:

Լ՝ յսինքն, անմահական լոյսն քս
ծագեցաւ ՚ի հոգիս արդարոց,
իբր ՚ի հոգիս քրիստոնէից * և ու
ղիղ սրտով մարդկանց ուրախու
թիւն եղաւ, իբր ամբիծ և մա
քուր հաւատով մարդկանց, որք
ակն ունէին գալստեան տն, ու
րախութիւն եղաւ:

Լ՝ յսինքն, ուրախացէք ո՛վ ար
դարք ՚ի տր, զէրէ ձեզ ծնաւ
քս իբր ձեր սրտի մէջն ծնաւ քս
* և խոստովանութի օրհնեցէք
նորա սրբութե յիշատակն, զէրէ
ինչ որ խոստացեր էր ՚ի ձեռն մար
գարէից եկաւ և կատարեց:

Իբր, զայս սաղմոսս ինքն դաւիթ
շարադրեաց, և ինքն երգեաց:

Լ՝ յս

Ո՛յք սիրէք զձր ատե
ցէք զջարութիւն *
պահէ տր զանձինս
սրբոց իւրոց ՚ի ձե
ռաց մեղանորի
փրկեսցէ
զնս:

Լ՝ յս ծագեցաւ ար
դարոց * ուղղոց սր
տիւք եղև ուրախու
թիւն:

Ուրախ եղերուք ար
դարք ՚ի տր * և խոս
տովան եղերուք յիշա
տակի սրբութե նր:

ՏԵՆԷ: 12.

Սաղմոս ինքեան դաւթի:

Օրհնեցէք զոր յոր
հնութիւն նոր * զե
սքանչելիս արար :

Փրկեաց զնա աջ իւր
* և բազումս նբ իւր :

Ե ցոյց ար զփրկու
թիւն իւր * առաջի
ազգաց յայտնեաց
զարդարութի
իւր :

Յ իշեաց զողորմու
թիւն իւր յակօբայ
* և զճարտութիւն
իւր ի վերայ տանն

Լ յս սաղմոսումն կու հրաւիրէ
մարդարէն զամենեւեան ուրա
խանալ վասն գալստեանն քի և
վասն փրկութե աշխարհի :

Լ յսինքն , օրհնեցէք զոր ան
ով հաւատացեալ ժողովուրդք
նոր օրհնութե , իբր այնպիսի օր
հնութե , որ այլ չոված չի լինի
* զէրէ զարմանալի և հիանալի
ըսքանչելիք արար , յարուցանե
լով զյս քս զորդին իւր միածին
ի մեռելոց :

Լ յսինքն , և ինչպէս որ խոստա
ցեր էր , իւր ամենակարող աջովն
փրկեց զնա ինեւնգագործութե
և ի խորամանկութե հրէից * և
իւր նբ բազումս ազատեց զնա ի
մահուանէ :

Լ յսինքն , ցոյց տվեց ան զիւր
փրկութիւնն , իբր ցոյց տվեց
աշխարհի հայրն երկնաւոր զոր
դին իւր միածին մարդկային կեր
պարանօք * և զանազան ազգաց
առաջնն յայտնեց զիւր արդա
րութիւն , իբր զիւր անետարա
նական քորոզութիւնն , որ է
արդարութիւն հաւատացելոցն
ի քս :

Լ յսինքն , յիշեց զայն գութն
և ողորմութիւնն որ ունէր յակօ
բայ որդւնոցն վերայ , իբր իւր հա
ւատարիմ ծառայիցն վերայ * և

զայն

զայն ճշմարիտ խոստումն որ արա
րերէր տանն խորայելի 'ի ձեռն
երեմիայ մարգարէին ասելով ,
յա՛նուրսն յայնոսիկ փրկեսցի յու
դայ , և յերուսաղէմ բնակես
ցի յուսով * և բովանդակ երկ
րիս եղերքն տեսան այ փրկուԹին
իբր զյս քս :

Եւ յսինքն , ուրեմն ամ բնակիչք
երկրի աղաղակեցէք դէպ առ քս
ամ * օրհնեցէք զգալուստ նր ,
ցնծացէք փրկագործ տնօրէնու
Թեամբ նորա , և սաղմոս ասացէք
անուան նորա :

Եւ յսինքն , սաղմոս ասացէք այ
մերոյ յի քի օրհնելով զնա ուղիղ
սրտիւ * օրհնելով զնա ճշմարտու
Թեամբ , և սաղմոս երգուԹե
ձայնիւ :

Եւ յսինքն , արծաթէ Թափած
փողերի օրհնուԹե ձայնովն , իբր
սուրբ և մաքուր երգօք և շարա
կանօք * հոգևոր օրհնուԹե և
երկնային ցնծուԹե * և պողէ
շինած փողերով , իբր հաստա
տուն հա՛նատով և յուսով աղա
ղակեցէք առաջի անմահ Թագա
ւորին տն մերոյ յի քի :

Եւ յսինքն , խռովի և ալեկոծի
ծովն իւր լիուԹէն , իբր սաս
տիկ գոչմանէ երգոցն և փառա
բանուԹեանցն ապուշ մնայ աշ
խարհս իւր բնակչօքն * այլև

Vuu

Երկ

խորայելի * և տեսին
ամ ծագք երկրի զփր
կուԹի այ մերոյ :

Եւ աղաղակեցէք առ
տր ամ երկիր * օր
հնեցէք ցնծացէք և
սաղմոս ասացէք :

Սաղմոս ասացէք այ
մերոյ օրհնուԹե * օր
հնուԹե և 'ի ձայն
սաղմոսաց :

'ի ձայն օրհնուԹե
կռածոյ փողոյ * օր
հնուԹե ցնծուԹե *
և 'ի ձայն եղջեր փո
ղոյ աղաղակեցէք
առաջի Թագա
ւորին տն :

Խռովեսցի ծով լրիւ
իւրով * տիեզերք և
ամ բնակիչք նր * և
դեսք ծափս հարցեն
'իմիասին ձեռամբ :

Կղ

Երինք ցնծասցեն
առաջի տն * զի դայ
* զի հասեալ է տր'ի
դատել զերկիր:

Պատէ զաշխարհս
արդարութե * և ըզ
ժողովուրդս իւր
ուղղութե:

Տունք: 16.

Սաղմոս ինքեան դաւթի:

Սաղմոս. ԲԼԸ:

Թագաւոր
եաց * բարկա
ցան ժողով
ուրդք * որ

երկրիս բոլորքն և իւր բնակիչքն
* և գետերն միատեղ ծափ տան
ձեռքով, իբր քարոզիչք և վար
դապետք իւրեանց սրտի խնդու
թենէն 'ի միասին օրհնաբանեն
զւճ:

Եւ յսինքն, լեռներն ցնծան այ
առաջւն, իբր սբք և արդարք
ցնծան հոգւով առաջի քի * զի
րէ կուգայ յաշխարհս առ 'ի փրկել
զազգ մարդկային 'ի գերութեն
սատանայի * և հասեր է ժամա
նակն որ դատէ զերկիրս 'ի միւս
անգամ դալստեան իւրոյ:

Եւ յսինքն, կուգատէ զաշխարհս
արդար դատաստանով առանց
երեսպաշտութե * և իւր հաւա
տացեալ ժողովուրդն ուղղութե
իբր հատուցանելով իւրաքանչ
իւրոց ըստ գործոց նոցա:

Իբր, զայս սաղմոսս ինքն դաւթ
շարադրեաց, և ինքն երգեաց:
Եւ յս սաղմոսումս կու հրահրէ
մարգարէն զհաւատացեալս օր
հնէլ և գովել զւճ անմեղութե
և սրբութե սրտի:

Եւ յսինքն, տրն մեր յս քս
նստաւ ընդաջմէ հօր,
և Թագաւորեաց յա
ւիտենական իշխանութե * և

Ժո

Ժողովուրդ պլազգեաց Տրէից և
Տեթանոսաց լսելով զայս ՚ի բե-
րանոյ Տաւատացելոցն սրտմտե-
ցան * զու Կոր յս քո որ բազմիս
՚ի վերայ սերովբէից և քերովբէից
գողով Կոր և Թագաւոր բոլոր աշ-
խարհի Տաստատեալ զքո ընտրեալ
Ծառայքդ ՚ի ձեռն քարոզուԹե-
առաքելոց և վարդապետաց , զի
բէ բոլոր երկիրս լսելով զքո Կոր
անուանդ զարհուրեցաւ և սասա-
նեցաւ :

Եւ յսինքն , Կորն մեր յս քս մեծ-
է փառօք և պատուօք ՚ի մէջ սիո-
նի , իբր ՚ի մէջ Կոր եկեղեցւոյ ,
զիւրէ տեղն Տանապաղ նր փրկա-
գործ տնօրէնուԹիքն կու յիշվին
և կու գովաբանին * և բարձրէ
Կոր Ժողովրդոց վերայ , իբր գե-
րագոյն իշխան և Թագաւոր է Կոր
ազգաց և Ժողովրդոց վերայ :

Եւ յսինքն , և նորա ամենամեծ
անուան խոստովանելով երկիր
կու ազգանէն , զիւրէ ահաւոր
և Կոր , զմեռեալս կու յարու-
ցանէ , զիւրէ կու Տալածէ , և
զԿոր ՏիւանդուԹիւն կու փարա-
տէ * և իւր Թագաւորական պա-
տիւն իրաւունք կու սիրէ , իբր
կու զի որ ամենեքեան ըստ արժա-
նոյն իրաւամբ և արդարուԹիք ,
անմեղուԹիք և անարատուԹիք
իւրն երկիր պազանէն :

Նստիս ՚ի քրորէս , սա-
սանեցաւ երկիր :

ՏԵՐ ՚ի սիոն մեծ է *
և բարձրէ ի վր Կոր
Ժողովրդոց :

Եւ ոստովան եղիցին
անուն քու մեծի
զի ահաւոր և Կոր *
և պատիւ Թագաւոր
բի զերաւունս սիրէ :

Դու պատրաստեցիր
զուղղութի * զերան
ունս և զարդարու
թիւն յակօբայ դու
արարեր :

Բարձրարարէք զտր
անձ մեր * երկրպա
գէք պատուանդանի
ոտից նորա զի սբէ :

Սովսէս և ահարոն
երիցունք նորա . և
սամուէլ ընդ այնո
սիկ * ոյք կարդան
զանուն նորա :

Կարդային առ տր և
նա լսէր նոցա * և ի
սիւն ամպոյ խօսէր
ընդ նոսա :

Լսինքն , դու պատրաստեցիր
զուղղութի , իբր դու զքո անե
տարանական վարդապետութիւն ,
որ կուսուցանէ զուղիղ ճանա
պարհ կենցաղավարութե , պատ
րաստեցիր ի ձեռն առաքելոց և
վարդապետաց * և յակօբայ զար
մին , իբր քոյ հանատացեալ ծա
ռայիցդ իրանունք և արդարու
թի արարիր , ազատելով զնոսա
խմեղաց և իբնութիւն սատա
նայի :

Լսինքն , վս որոյ ուժ հանատաց
եալ ժողովուրդք բարձրացու
ցէք մեծարեցէք և պատուեցէք
զտր անձն մեր յս քս * և երկր
պագեցէք նորա պատուական խա
չափայտին , զէրէ սբէ դուով
աթոռ և զենարան որդւոյն սյ :
Լսինքն , ինչպէս որ մովսէս և
ահարոն որ նորա իրիցունքն էին ,
իբր իբր հանապական զարմէն ղե
եայ ծնեալք , և սամուէլ որ նոյն
զարմէն էր յառաջ եկեալ ըստ
վկայութե գրոցն մնացորդաց *
մարդարեան աջօք տեսանելով
զնա կուպատուէին և կու մեծա
րէին , և նր ամենասուրբ անունն
իւրեանց յօգնութի կուկոչէին :
Լսինքն , սոքա ջերմացեալ
սրտիւ կու աղաղակէին առ նա ,
իբր առ տրն մեր յս քս , և նա
կուլսէր խնդրուածոց նոցա * և

Ժած-կեալ 'ի սիւնն ամպոյ կուխս
սէր ընդ նոսա, նշանակելով թէ
յետ Ժամանակաց Ժած-կեալ 'ի
սիւնն մարմնոյ իւրոյ պիտէր խօսիլ
ընդ աշխարհի, և կենցաղավարէր
ընդ մարդկան:

Լ յսինքն , կուպացէին նորա
զուխտն և զվկայութիւնն * և
օրէնքն և հրամանքն որ տո՛ւեր էր
նոցա , զէրէ նա է՝ օրինադիր , և
կարգադրօղ հին և նոր կտակա
րանաց :

Լ. յսինքն , նոր ան մեր յս քս ,
դու էիր որ կու լսելի նոցա խն
դրոճածոցն * դու էիր որ նց
աղօթիւքն խորայելացնոց ժողո
վըդեան յանցանքն կու քանէիր
* և դու էիր որ վրէժխնդիր լի
նելով նոցա գործոցն և արար
մանցն զիւրեանք կու պատժէիր
մարմնով , որ ՚ի հանդերձելու մն
չի կորնչէին հոգւով :

Լ՝ յսինքն , բարձրացուցէք ու
րեմն ո՛վ հաճատացէլք զտօր ան-
մեր յս քս * և երկրպագեցէք
նորա իւր սբ լեռնումն , իբր իւր
սբ եկեղեցւոյ միջումն * զէրէ
սուրբ է՛ տօր ան- մեր յս քս , Թէ
և վասն մեր ընդ անօրէնս համա
րեցաւ :

Իբր, զայս սաղմոսս ասել պարտ
է՛ երբոր ԳՈՏԱՆԱԼՈՒ զճյ կուխոս

မာတုလ

Պատհիւն զվկայուի
նր * և զհրամանս
զոր ետ նոցա :

Տ ր ւծ յեր դու
լսէիր նց * ւծ դու
քաւիչ լինէիր նց *
և վրէժ խնդիր ի վր
ւծ դործոց նոցա :

Արճր արարէք զտր
 ան մեր * երկրպա
 գէք ի լեառն սբ նր
 * զի սուրբ է տր ան
 մեր :

Σελ. 10.

Ս աղվտ'ի խոստովանութի :

Մաղմոս. ԱԹ:

Լ զաղակեցէք առ
տր ամ երկիր * ծա
ռայեցէք տնուրա
խութի:

Մտէք առաջի նորա
ցնծութի * ծանե
րութի զի նա է տր
ամ մեր:

Եւ որար զմեզ և ոչ
մեք էաք * մեք ժո
ղովուրդ և խաշն
արօտի նորա:

Մտէք ընդ դրունս
նր խոստովանութի
* և օրհնութի ի
յարկս նր:

տովանիմք զնորա անչափ բարե
րարութիւն և ողորմութիւն:

Լ յս սաղմոսումն կու յորդորէ
մարդարէն զհաւատացեալս օր
հնել և գովել զքս ամ ուրախու
թիւ և ցնծութի:

Լ յսինքն, աղաղակեցէք ուղիղ
սրտով առ տրն մեր յս քս ու
բնակիչք երկրի * և ծառայեցէք
նոյն տեառն մերոյ յի քի ուրա
խութի և յօժար սրտիւ կատա
րելով զպատուիրանս նորա:

Լ յսինքն, մտէք նորա առաջն
ցնծութի, իբր մօտկացէք առ
սուրբ սեղանն հոգեկան ցնծու
թիւ ուր բազմի քս, երկրպագե
լով, աղօթելով և պատարագե
լով * և գիտացէք որ նա է մեր
տր ամն, մեք բաց ի նմանէ այլ
ուրիշ ամ չունինք:

Լ յսինքն, նա ըստեղծեց զմեզ
յոջնչէ, մեք յառաջ չի կայինք,
և նա զմեզ վերաստեղծեց յոջն
չութի մեղաց * մեք նր արեամբ
գնեալ ժողովուրդն ենք, և նր
աւետարանական քարոզութեան
արօտին ոչխարներն ենք:

Լ յսինքն, մտէք նորա սբ եկե
ղեցնոյ դռներն ի ներս խոստո
վանելով զամծութիւնր, և զան
չափ բարերարութի նորա * և
մտէք նորա սբ տաճարն օրհնու

թեամբ

Թեամբ և դոհուծբ, և ոչ ցաս
մամբ կամ խոռովուծբ կամ բամ
բասանօք, և կամ դատարկաբա
նուծբ:

Լ յսինքն, խոստովանեցէք զձեր
մեղքն և յանցանքն տն մերոյ յի
թի ի ձեռն քահանային * և զղ
ջմամբ և արտասուօք օրհնեցէք
և բարեբանեցէքնր սբ անունն:

Լ յսինքն, զէրէ քաղցրէ տր
ած մեր յս քս, և իւր ողորմու
ծին յաւիտեանս յաւիտենից չի
պակասիր * և իւր ճշմարիտ բանն
որասացեր է թէ ոչ կամիմ զմահ
մեղանորին, այլ զդառնալն նր
ի չար ճանապարհէն և զկեալն,
յազգէ մինչև յազգ հաստատուն է:

Իբր, զայս սաղմոսս ինքն դաւիթ
շարադրեաց և ինքն երգեաց:

Լ յս սաղմոսումս աղօթելով
մարդարէն առ ամ կուսուցանէ
մեզ թէ որպէս պարտ է թագա
ւորաց և իշխանաց կենցաղա
վարիլ:

Լ յսինքն, նայելով ի քո անբա
ւելի ողորմութիդ տր ամ որ
ունիս ի վերայ խղճից և տառա
պելոց, և քո անձառելի իրաւ
ունքդ և դատաստանդ օր կանես
զրկելոց և վշտանկելոց, կու օրհ
նեմ և կու փառաբանեմ զքեզ *

սա

Խոստովան եղերուք
տն * և օրհնեցէք զա
նուն նորա:

Քաղցրէ տր յաւի
տեան է ողորմութի
նորա * յազգէ մինչև
յազգ է ճշմարտութի
նորա:

Տունք. 6:

Սաղմոս ինքեան դաւ թի:

Սաղմոս. Ը:

Յ ողորմութիւն և
յիրաւունս օրհնեցից
զքեզ տր * սաղմոս
ասացից և ի միտ
առից:

Ճանապարհ ամբիծ
մինչև եկեացի առիս
* զի գնայի ես յամբ
ծուծե սրտի իմոյ և
'իմէջ տան իմոյ :

Այ եղի առաջի աչաց
իմոց զիրս անիրաւ
ուծեան * ոյք առ
նէին զանօրէնութի
ատեցի :

Այ մերձեցաւ առիս
որ թիւրն էր սրտիւ
* խոտորիլն յինէն
անզգամին և ես ինչ
ոչ փոյթ առնէի :

Որ խօսէր գաղտ զըն
կերէ իւրմէ * զնա'ի
բացէ իբաց հալա
ծէի :

սաղմոս կասեմ առ քեզ անդա
դար, և ասացած օրհնաբանութե
խօսքերս միտք կանեմ, իբր կու
իմանամ թէ զով կու պաշտեմ,
կամ զով կու փառաբանեմ :

Եւ յսինքն, և այսպէս բերանովս և
մտօքս այնչափ կու աղաղակեմ առ
քեզ մինչև որ քոյ օրինաց և պատ
ո՛ւիրանաց ամբիծ ճանապարհն
տպաւորի իմ հոգւոյս մէջն *
զէրէ ես մինչև ցայսօր, հետեւե
լով քոյ անձային հրամանացդ ամ
բիծ և անարատ սրտիւ շուրջ
կու գայի իմ տան միջումն, իբր
իմ տէրութե և թագաւորու
թեան միջումն :

Եւ յսինքն, ես բնաւ իմ աչաց
առաջն անիրաւ և անդատաս
տան իբմին չի' դրի, իբր չի ու
զեցի տեսանել * և այն մարդիքն
որ օրինազանցութե կու ապրէին,
ատեցի և յերեսաց ձգեցի :

Եւ յսինքն, այն մարդն որ միտքն
թեք էր և սրտումն խորամանկու
թիւն ունէր բնաւ չէր իշխէր
թէ ինձ մօտկանայր * և անզգամ
և անամօթ մարդն երբոր ինձա
նից կու հեռանայր, ամենւին
փոյթ չէի աներ :

Եւ յսինքն, այն մարդն որ իւր
ընկերիցն գաղտուկ կու զրուցէր
և կու փափայր զայլս վատաբա
նելով և բամբասելով * ես զնա

ինձանից ՚ի բաց կու հալածէի:
 Լ՝ յսինքն , այն մարդն որ աչքն
 ամբարտաւան էր և սիրան ագահ
 էր * ես նորա հետ հաց այլ չէի
 ուտեր:

Լ՝ յսինքն , իմ աչքս միշտ դէպ
 ՚ի յերկիւղած և հաւատարիմ
 մարդիքն էր * որ ինձ հետ նստէին
 և խօսակցութիւն անէին:

Լ՝ յսինքն , այն մարդն որ այ օրի
 նաց և պատուիրանաց ուղիղ ճա
 նապարհումն կու շրջէր * նա ինձ
 ըստասանորութիւն և ծառայու
 թիւն կանէր միշտ և հանապազ:

Լ՝ յսինքն , այն մարդն որ հպար
 տութիւն և ամբարտաւանու
 թիւն կանէր իւր ընկերին վե
 րայ , նա իմ տան մէջն չէր բնա
 կիր * և այն որ անիրաւութիւն
 և անպարկեշտութիւն կու խօ
 սէր , բնաւ իմ աչաց առաջն
 աջողութիւն չէր գտաներ:

Լ՝ յսինքն , առանձօտն կանուխ
 կու պատժէի և կու սպանանէի որ
 չափ որ մեղանոր և չարագործ
 մարդ կայր իմ երկրումս * որ կարե
 նայի սատկացնել և փչացնել այ
 քաղաքումս , իբր ՚ի յերուսաղէմ
 զամէն այնպիսի մարդիքն որ անօ
 րէնութիւն կու գործէին:

Որ ամբարտաւան էր
 աչօք և ագահ սրտիւ
 * ընդ նմա և հաց ոչ
 ուտէի:

Լ՝ չք իմ ՚ի հաւա
 տացեալս երկրի * զի
 նստցին նոքա ընդիս:

Որ գնայր ՚ի ճանա
 պարհ ամբիծ * նա
 պաշտէր զիս:

Ո՛չ բնակէր ՚ի մէջ
 տան իմոյ որ առնէր
 զամբարտաւանութի
 * և որ խօսէր զանօ
 րէնութի չէր աջող
 եալ նմա առաջի
 աչաց իմոց:

Ընդառանձօտս սպա
 նանէի զամենայն մե
 ղանորս երկրի * զի
 սատակէի ՚ի քաղաքի
 տն զամենեւեան ոյք
 գործեն զանօրէնու
 թիւն:

Առթիւ արքայի իբրեւ ճանճ
բացի և առաջի տէառն սի
ռեցի զինդրուածս իւր :

Սաղմոս . ՃԱ :

Տուր աղօ
թից իմոց ,
և աղաղակ
իմ առ քեզ եկեացէ
* մի՛ դարձուցաներ
զերես քո յինչն :

Յաւուր նեղութե
իմոց խոնարհեցո՛ առ
իս զունկն քո * յո
րում աւուր կար
դամ առ քեզ վաղ
վաղակի լուր
ինձ :

Սպառեցան որպէս
ծուխ աւուրք իմ *
և ոսկերք իմ որպէս
խուիւ չորացան :

Իբր , զայս աղօթքս շարադրեաց
դաւիթ ի բերանոյ աղքատաց որ
ի մէջ վշտաց և տառապանաց
իւրեանց երգեն առ նձ :

Լյս սաղմոսումն կու խօսի մար
գարէն ի բերանոյ արդարոց որք
տառապեալք ի չարճարանաց սնո
տի աշխարհիս ցանկային գալստ
եանն քրիստոսի :

Այսինքն , նոր նձ ականջ
արա՛քո գթութե՛դ իմ
աղօթքիս , և արժանի
արա՛ որ իմ աղաղակս առ քեզ հա
սանի * և վասն յանցանաց և սխա
լանաց իմոց զքո ամէնօրհնեալ
երեսդ ինձանից մի՛ դարձուցա
ներ :

Լյսինքն , այն օրն որ սաստիկ
նեղութիւն և տառապանքն զիս
կուպատէ , քո նձային ականջդ
դէպ ինձ խոնարհեցուր * և այն
օրն որ սրտի մտօք դէպ քեզ կու
աղաղակեմ , շուտով ինձ լսէ՛ քո
ողորմութե՛դ :

Լյսինքն , շատ արտասու՛ելոյս
և հառաչելոյս իմ օրերս ծխի
նման նո՛ւաղեցան և փչացան *
և ի պատճառս անքնութե՛ և պա
հոց բովանդակ ոսկերքս ցախի
նման չորացան :

Լյս

Լ՝ յսինքն , անդադար տաքնա
պելոյս խոտի նման թարշամեցայ
* և սրտիս զօրութիւն հատաւ և
ցամաքեցաւ * և այնչափ տքացի
և հեծեծացի , որ զհացն և ըզ
ջուրն մոռացայ :

Լ՝ յսինքն , անսո՛ւաղ և ծոմ կե
նալոյս ոսկւտանքս մարմնոյս կցվե
ցաւ * և անապատներումն բնա
կող հա՛ւալաւան հա՛ւքին նման
անտէր և անմիտիթար մնացի :

Լ՝ յսինքն , աներ և քանաժ
տներումն բնակող բո՛ւի նման
դիշերն ՚ի բուն հոգւոց հանեցի
և ողբացի * և տքնեցայ և ան
բուն մնացի ինչպէս ճնճղուկ մի
որ մէն մինադ տանխաներումն կու
կենայ :

Լ՝ յսինքն , օրն ՚ի բուն իմ թշ
նամիքն զիս կու հայհոյէին և կու
նախատէին * և նոքա որ երբեմն
զիս կու գովէին , տնազ անելոյ
համար , իմ անուշովս երդում
կանէին :

Լ՝ յսինքն , ապաշխարութեան
մոխրի միջումն նստելով շատ ան
գամ մոխիրն հացի տեղ կուտէի
* և շատ սրտիս փղձկելոյն զիմ խմե
լիքն արտասո՛ւօք կուխառնէի :

Լ՝ յսինքն , և պատճառն է՛ քո
բարկութիւնդ և քո սրտմտութիւնդ ,
որ թափեցիր ինձ վերայ * զէրէ
դու բարձրացուցիր զիս ըստեղ

Հարայ ուն խոտ * և
ցամաքեցաւ սիրտ իմ
* մոռացայ ուտել
զհաց իմ ՚ի ձայնէ հե
ծութե իմոյ :

Ացեցաւ ոսկր իմ ՚ի
մարմին իմ * նմանե
ցայ ես հա՛ւալաւան
անապատի :

Լողէ ես ուն բու անե
րակի * տքնեցայ և
եղէ ես ուն ճնճղուկ
միայն խտանիս :

Նախատեցին զիս թշ
նամիք իմ զօր հանա
պազ * և գովիչք իմ
ինև երդնուին :

Օ մոխիր ուն հաց կե
րայ * և զըմպելին իմ
արտասո՛ւօք խառ
նեցի :

Յերեսաց բարկու
թեան սրտմտութե
քոյ * զի դու բարձ
րացուցեր և խոնար

Տեցուցեր զիս:

Լ՛Շուրք իմ ունի հո
վանի անցին * և ես
ունի խոտ ցամաքե
ցայ:

Պառ տր յաւիտեան
կեան * և յիշատակ
քո յազգէ մինչև
յազգ:

Պառ յարուցեալ
գթացիս իմ տիտնի
* ժամանակ գթալոյ
նորա հասեալ է
ժամ:

Հաճեցան ծառայք
քո ընդ քարինս նորա
* և ի հողս նր գթա
ցին:

Ժելով ի պատկեր քո, և զարդա
րելով անմահական փառօք, և
վասն մեղաց և անհնազանդութե
անց զիս խոնարհեցուցիր անբա
նից հաւատարեւով, և մահու
հնազանդեցնելով:

Լ՛յսինքն, իմ օրերս շուքի
նման վազելով անց կացան * և
ես խոտի նման ցամաքեցայ չորա
ցայ և հող դարձայ:

Լ՛յսինքն, բայց զիմ յոյսս ամե
նկին չի կորուսի, զէրէ Թէպէտ
ես մահկանացու եմ, դու յա
ւիտեանս յաւիտենից կենդանի
ես * և քո անունդ և յիշատակդ
յազգէ մինչև յազգ հաստատուն
կու մնայ:

Լ՛յսինքն, ուրեմն վեր կաց տր
ած ինչպէս որ խոստացեր ես, և
գթա իմ տիտնի, իբր քոյ սուրբ
եկեղեցւոյդ * զէրէ նր գթալոյ
ժամանակն հասեր է, իբր շնոր
հաց ժամանակն, քոյ մարդեղու
թէ ժամանակն, և մեր փրկու
թէ ժամանակն մօտեացեր է:

Լ՛յսինքն, քո ծառայքն հաճեցան
նր քարերին, իբր քո առաքեալ քո
սուրբ եկեղեցւոյ ընտրեալ հոգ
ւոցն վերայ ի գութ շարժեցան
* և նորա հողերին վերայ ևս կու
գթան, իբր հատարակ հաւատաց
եալ ժողովրդոցն ևս կու խղճան
և կու ցաւակցին:

Լ՝ յսինքն , և տեսանելով Տե
թանուք իբր աղոթք և աղինք ըզ
փառս եկեղեցւոյ քոյ սրբոյ կու
երկնչին քո անունանէդ * որչափ
որ Թագաւորք կան երկրիս վճ
քո փառացդ և քո մեծութենէդ
կու վախենան :

Լ՝ յսինքն , մօտկացեր է ժամա
նակն , կու Տիմնէ և կու շինէ տր
յս քս զսիոն , իբր զիւր սուրբ
եկեղեցին * և փառք և պա
տուօք իբր Տրաշիւք և ըսքանցե
լագործութիւն կու երևի իւր Տա
ւառացեալ Ժողովորդեան միջումն
իբրև զմարդ :

Լ՝ յսինքն , զէրէ Տայեցաւ նա
Տեզ և խոնարհ մարդկանց աղօթ
քին , և խղճաց նոցա * և նոցա
սրաի խնդրունածքն անտես չա
րար :

Լ՝ յսինքն , այս զարմանալի մարմ
նանալոյ բանին այ տնօրէնութե
խորհուրդս կու գրվի սուրբ աւե
տարանի միջումն , և այլ աղօթեաց
երկրներումն կու քարոզվի , կու
սփռվի , և կու տարածվի * և ինչ
Ժողովուրդ որ կու դառնայ ի գի
տութի ճշմարտութե , և այ ժա
ռանգ կու լինի , իբր քի քսակն
կու անկանի , նա կու օրհնէ և կու
դովաբանէ զտր յս քս , և նմա
Տողւով և ճշմարտութե երկիր
կու պաշտանէ :

Լ՝ յս

Երկիցեն Տեթա
նուք յանունէ քու
մէ * և ամ Թագա
ւորք երկրի ի փա
ռաց քոյ :

Ե ինէ տր զսիոն *
և երևեսցի փառք
իւրովք ի նմա :

Տ այեցաւ նա յա
ղօթս խոնարհաց * և
ոչ արհամարհեաց ըզ
խնդրունածս նոցա :

Իրեսցի այս յաղօ
թս * Ժողովուրդ որ
ստացեալ է օրհնես
ցի զտր :

Հայեցաւ նա 'ի բար
ձանց 'ի սրբութենէ
իւրմէ * տր յերկնից
յերկիր հայեցաւ :

Լսել զհեծութի
կապելոց * և արձա
կել զորդիս մահա
պարտաց :

Պատմել 'ի սիոն զա
նուն տն * և զօրհնու
թիս նորա յերուսա
ղէմ :

Ժողովիլ ժողովը
դոց 'ի միասին * և
Թագաւորաց ծա
ռայել տն :

Լսինքն , զէրէ հայեցաւ նա
իւր գթած աջօքն 'ի բարձանց
իւր սուրբ և անձային ակութեն
* ինքն տրն և ըստեղծօղն ազդի
մարդկան յերկնից 'ի յերկիր նայե
ցաւ :

Լսինքն , որ լսէր զաղաղակս և
զհեծութիս նախահարցն մերոց
որք կապեալք կային 'ի դժօխս 'ի
ներքոյ բռնութեն սատանայի *
և արձակէր զորդիս մահապար
տաց , և կամ դատապարտելոց 'ի
մահ վասն սիրոյ անուն իւրոյ ,
իբր զայնոսիկ , որք զինձիւով
մեզաց կապեցեալք հետեւին կա
մացն սատանայի :

Լսինքն , որ ամենեքեան աղատ
եալք շնորհօք նորա քարոզէին և
պատմէին 'ի սիոն զհրաշալի անուն
տն յի * և նորա օրհնութի և
գովութի տային 'ի յերուսաղէմ
քաղաքի , իբր 'ի մէջ սուրբ եկե
ղեցւոյ :

Լսինքն , երբոր զանազան ժո
ղովուրդք աշխարհիս ժողովէին
իմիասին , իբր միաբանէին միով
հաւատով * և իշխանք և Թա
գաւորք հնազանդէին ճշմարտու
թե առ 'ի ծառայել տն մերոյ յի
քի , նորն երուսաղէմ հաստատ
վէր ինդայր և զուարճանայր , և
հինն երուսաղէմ , իբր եկեղե
ցին հրէից քակվէր աներակ դառ
նայր

նայր և ՚ի սուգ մտանէր:

Լ՝ յսինքն, ըստ որում ճարդա
րէաբար նախագուշակելով պա
տասխանեաց տրնմեր յս քս հեղին
երուսաղէմայ իւր զօրութե ճա
նապարհումն, իբր այն ժամն
նակն որ դեռ այս աշխարհիս վր
կենցաղավարելով կու քարոզէր,
և զիւր զօրութիքն և ըսքանչեւա
գործութիւնքն զիւր նշանքն և
արուեստքն կուցուցանէր ազգի
մարդկան, և ասաց, եթէ դիտէիր
դու ո՞վ հինգ երուսաղէմ գոնէ
յաւուր յայսմիկ զխաղաղութի
քո, բայց այժմ ծածկեցաւ յե
րեսաց քոց, զի եկեսցեն աւուրք
խլերայ քոյ, և պատեցեն զքե
թշնամիք քո պատնէշ, և պաշա
րեսցեն զքեզ, և նեղեցեն
զքեզ յամ կողմանց, և յատակես
ցեն զքեզ, և զորդիս քո իքեզ,
և ոչ թողուցուն զքար ի վերայ
քարի յամի իքեզ * զէրէ իմեր
ձենալն տն մերոյ յի քի ի յերու
սաղէմ, այնպէս էր թէ երուսա
ղէմն նորանէ հարցանէր զիւր օրե
րի կարճութիւն կամ զիւր վախ
ճանն ասելով, զիմ օրերիս նո՛ւա
զութիւն ինձ ասա՛ և իմացուր տր
յս քս որդի դաւութի * և զիս իմ
հասակիս կիսումն մի՛ հաներ ՚ի
կենացս, իբր ես դեռ երախայի
նման նոր եմ ըսկսեր ճանաչել

զքո

Պատասխանի ետնմա
՚ի ճանապարհի զօրու
թե իւրոյ * զնո՛ւա
զութի աւուրց իմոց
ասա՛ ինձ * և մի՛ հա
ներ զիս ՚ի կէս աւ
ուրց իմոց * զի յազ
գէ յազգ ենամբքո:

Իսկզբանէ տը զՏԻ
մուկն երկրի հաստա
տեցեր * և դործք
ձեռացքոց երկինք
են :

Նորա անցանէն * և
դու կաս , և մնաս
յաւիտեան :

Մենեքեան որպէս
զձորձս մաշեցին *
և որպէս զվերար
կուս փոխեցես զնո

զքո փրկագործ տնօրէնութիդ
դեռ վերահասու չեմ եղեր քո
անձային մարդեղութեդ , ուստի
դու մի՛ զրկեր զիս ՚ի քոյ շնոր
հացդ , այլ արժանի արա՛ զիս որ
կատարեալ հասակաւ տեսանեմ
զքեզ , իբր կատարելապէս ձա
նաչեմ և իմանամ զքո մարդե
ղութեան խորհուրդն * զէրհ
դու անձ ես ճշմարիտ , և քո տա
րիքդ յազգէ յազգ է , իբր քո
կեանքդ յաւիտեանական է իսկ ես
անցաւոր եմ և ապականացու և
այսօր կամ , և իմաղիւնն ո՛չ եր
և իմ :

Մ. յսինքն , դու այն ես տը ան
որ ՚իսկզբանէ զերկրիս հիմունքն
հաստատեցիր , իբր ՚իսկզբանէ
աշխարհիս քո եկեղեցւոյ ՏԻ
մունքն որք են մարդարեքն հա
տատեցիր * և երկինք , որք են
առաքեալք քոյ ձեռաց դործ
քերն , իբր քո սուրբ հոգւոյդ
շնորհաց պտուղն են :

Մ. յսինքն , նորա կու անցանին ,
իբր նորա կու մեռանին և կու փո
փոխին մարմնով * բայց դու միշտ
անփոփոխ կաս , և կու մնաս ՚ի
յաւիտեան :

Մ. յսինքն , աշխարհիս մարդիքն
բովանդակ շորի նման կու մաշ
վին մարմնով * և զգետտի նման
կու փոխես զիւրեանք ՚ի պղծու

Թէ մեղաց ՚ի մաքրութիւն շնորհաց * և կուփոխվին քո անձային զօրութիւն ՚ի կեանս յաւիտեանս կանս:

Եւ յսինքն, բայց դու միշտ նոյն ինքն ես, և քո տարիքդ չեն անցանիր և չեն պակասիր * քոյ ծառայից որդիքն, իբր քոյ առաքելոց հոգևոր զաւակքն կուբնակին քոյ հիմնած եկեղեցւոյ միջումն * և նոցա զաւակներին այլ քո երկնային շնորհօքն մինչև յաւիտեան աջողութի կուլինի ՚ի յառաքինութիւնս և յանձնաշտութիւնս:

Իբր, զայս սաղմոսս ինքն դաւիթ շարադրեաց և ինքն երգեաց:

Եւ յս սաղմոսումն կու յորդորէ մարգարէն զամենեւեան օրհնել և գովել զանձ վասն իւրոյ անչափ բարերարութեն վասն ողորմութեն և վասն արդարութեն:

Եւ յսինքն, օրհնէ և գովէ՝ ով հոգի իմ զքո ըստեղծօղ անձն * և դուք բովանդակ իմ ոսկուտանքս, իբր իմ հոգւոյս զօրութիւն և կարողութիւն բարեբանեցէք նորա սբ և երկրպագելի անուան միշտ և հանապազ:

Եւ յսինքն, օրհնէ և գովէ՝ ով հոգի իմ զքո ըստեղծօղ անձն *

Yyy

և մի՛

զնոսա և փոխեցին:

Բայց դու նոյն ինքն ես, և ամբքո ոչ անցանեն * որդիք ծառայից քոց բնակեցին ՚ի նմա * և զաւակի նոցա յաւիտեան աջողեցի:

Տուգ. 26.

Սաղմոս ինքեան դաւիթ:

Սաղմոս. ՃԲ.

Օրհնեա՛ անձն իմ զտր * և անձ ոսկերք իմ զանուան սբ նր:

Օրհնեա՛ անձն իմ զտր * և մի՛ մոռանար

ԿԸ

զամ տուրս նորա :

Ո՛ր քանի զմեզս քո *
բժշկէ զամ հիւան
դու թիս քո :

Ո՛ր փրկէ յապակա
նութիւն զկեանս քո *
պսակէ զքեզ ողոր
մութիւն և դժութիւն :

Ո՛ր ընդ ի բարութի
զցանկութի քո * նո
րողեսցի ուն արծնոյ
մանկութի քո :

Լ՛ռնէ ողորմութիս
տր * և իրաւունս ամ
զըկեւոց :

Եւ ցոյց տր զճանա

և մի՛ մոռանար նորա տուրքն և
բարերարութիւն որ քեզ արարեր
է մինչև ցայսօր :

Լ՛սինքն , նա է որ կու քանի
և թողութի կու շնորհէ քոյ մե
ղացի և անօրէնութեցի * և նա
է որ կու բժշկէ քո ամէն հոգե
կան հիւանդութիւն :

Լ՛սինքն , նա է որ քո կեանքի
յապականութի կու փրկէ , իբր
յանձնեալան մահունէ , և
ի տանջանաց դժոխոց զքեզ կու
ազատէ * և զքեզ իւր երկնային
արքայութե միջումն ողորմութիւն
և դժութիւն կու պսակէ :

Լ՛սինքն , նա է որ կու լցնու
զքո իղձի և զքո ցանկութիւն
պարգևօք հոգւոյն սրբոյ * և ինչ
պէս որ արծին իւր ծերութե
ժամանակին արեգական ճառա
գայթի ջերմութիւն կու նորոգի
և կու տղայանայ , այսպէս զքեզ
յետ մահունէ քոյ իւր ամենակա
րող զօրութիւն կու յարուցանի
փառօք ի մեռելոց , և կու զդե
ցուցանի անապական մարմնով :

Լ՛սինքն , նա է որ զանազան
կերպիւ կու գթայ և կու ողորմի
իւր հաւատացեալ ծառայիցն *
և իրաւունք և դատաստան կանի
զըկեւոցն և վշտացեւոցն ի սատա
նայէ , և կամարարաց նորին :

Լ՛սինքն , նա է որ իւր օրինաց

և պա

Լ պատուհրանաց ճանապարհն
ցոյց տվեց մովսէսի * Լ իւր բա
րեհաճութիւն Լ կամքն յայտնեց
որդէոցն խորայելի:

Լ յսինքն, զէրէ գթած Լ ողոր
մած է՝ տր ան իւր հաւատացե
լոցն վերայ * Լ երկայնամիտ Լ
բազում ողորմ է՝ ի վերայ մեղա
ւորաց դարձելոց Լ զղջացելոց՝ ի
չար ճանապարհէն իւրեանց:

Լ յսինքն, Լ թէպէտ կուբար
կանայ տր ան մեր անօրէնու
թեցն վերայ, բայց ամենեւին
զմեզ յերեսաց չի՛ ձգեր * Լ թէ
պէտ կուզայրանայ մեր կամապաշ
տութեն վերայ, բայց մինչև յա
ն՝ իտեան մեզ հետ ոխ չի՛ պահեր:

Լ յսինքն, մեր մեղաց Լ մեր
յանցանացն գորայ զմեզ չի՛ պատ
ժեր Լ պատուհասեր տր ան * Լ
մեր անօրէնութեան Լ չարագոր
ծութեն գորայ հատուցումն չի՛
աներ մեզ:

Լ յսինքն, այլ ինչպէս որ բարձր
է Լ հաստատէ՛ երկինքն երկրիս
վերայ * այնպէս բարձրացոյց զո
րացոյց Լ հաստատեց տր ան զիւր
ողորմութիւնն երկիւղած մարդ
կանց վերայ:

Լ յսինքն, որ չափ որ հեռի է
արեւելքն յարեւմտից * այնպէս
հեռացոյց մեզանից մեր մեղքն Լ
անօրէնութիւն ի՛ ձեռն շնորհաց

պարհս իւր մովսէսի
* Լ որդէոցն խորայել
լի զկամս իւր:

Գ. Թած ողորմած է՝
տր * երկայնամիտ
Լ բազում ողորմ:

Ո՛չ իսպառ բարկա
նայ մեզ տր * Լ ո՛չ
յան՝ իտեան պահէ
ոխս:

Ո՛չ ըստ մեղաց մե
րոց արար մեզ տր *
Լ ո՛չ ըստ անօրէնու
թե մերում հատոյց
մեզ:

Լ յլ ոմ բարձր են
երկինք յերկրէ * այն
պէս զօրացոյց տր զո
ղորմութի իւր ի վր
երկիւղածաց իւրոց:

Որ չափ հեռի են ար
եւելք յարեւմտից *
այնպէս հեռի արար
իմենջ զանօրէնու

Թիւնս մեր:

Ո՛րպէս գթայ Տայր
 'ի վր որդւոց իւրոց
 * այնպէս գթասցի
 տր յերկիւղածս իւր
 Օ՛ ի նա գիտաց զս
 տեղծութեանս մեր *
 և յիշեաց Թէ հող
 եմք:

Սարդոյ ուն խոտոյ
 են աւուրք իւր * և
 ուն ծաղիկ վայրի այն
 պէս ծաղկի:

Շնչէ 'ի նմա հողմ
 * և ոչ է և ոչ ևս եր
 և ի տեղի նորա:

Բայց ողորմութիւն
 տն յաւիտեանս յա
 շիտենից ի վերայ եր
 կիւղածաց իւրոց *
 և արդարութի նորա
 յորդւոց մինչև
 յորդիս:

Այք պահեն զուխտս
 նորա * յիշեն զպա
 տուն իրանս նորա, և
 առնեն զնա:

իւրոց, և հրաւիրեաց զմեզ 'ի
 մահունէ 'ի կեանս:

Եւ յսինքն, ինչպէս որ կուգթայ
 Տայրն իւր որդւոցն վերայ * այն
 պէս կուգթայ տր տն իւր երկիւ
 ղած ծառայիցն վերայ:

Եւ յսինքն, զէրէ նա իբրև տն
 գիտաց և իմացաւ զմեր ըստեղ
 ծունածն, իբր գիտաց Թէ ինչ
 նիւթէ ենք մեք յառաջ եկած
 * և յիշեց Թէ հող եմք և մեղան
 չական մարմնոյ տր եմք, և 'ի հող
 պիտինք փոխարկիլ:

Եւ յսինքն, ճանաչեց որ մարդոյս
 կեանքն խոտի նման այսօր կայ, և
 'ի վաղիւն կուչորանայ * և դաշ
 տի ծաղկի նման առաւօտն կուեր
 և ի, և իրիկունն կու թարշամի:

Եւ յսինքն, զէրէ շուտով երբոր
 քիչ մի քամի կուփչէ, կու թօթա
 փի և կուփչանայ * և այլ չի եր
 և իր Թէ ինչ տեղ էր բուսած:

Եւ յսինքն, բայց այ ողորմութիւն
 յաւիտեանս յաւիտենից կու մնայ
 հաստատուն աստ և 'ի հանդերձե
 լումն իւր երկիւղածացն վերայ
 * և իւր արդար հատուցումն
 և ճշմարիտ խոստմունքն անփո
 փոխ է յորդւոց մինչև յորդիս:

Եւ յսինքն, և մանաւանդ այն
 պիտի մարդկանցն վերայ որ նորա
 ուխտն և դաշինքն կու պահեն *
 և նորա տնային պատու իրանքն

կու

Կու յիշեն և կուկատարեն:
 Լ յսինքն, Կոր Կճ յաճիտենից
 իւր Կթոռն պատրաստեր է՝ ի յեր
 կինս * և նր Թագաւորութիւն
 և իշխանութիւն բոլոր աշխարհիս
 վերայ կուտիրէ:

Լ յսինքն, ուստի օրհնեցէք և
 գովեցէք զԿոր Կճ որ չափ որ զօ
 րութիւն և կարողութիւն ուժեղ և
 հզօր հրեշտակք և հրեշտակա
 պետք կայք ի յերկինս * որք շու
 տով լսելն ի բաց նր պատգամաց
 և խօսից ձայնն իւր Կճային հրա
 մանքն կուկատարէք:

Լ յսինքն, օրհնեցէք և գովե
 ցէք զԿոր Կճ որ չափ որ զօրութիւն
 կայք ի յերկինս * և որ չափ պաշ
 տօնեայք և ըսպասաւորք կայք որ
 նորա Կճային կամացն կուհնա
 զանդիք:

Լ յսինքն, օրհնեցէք և գովեցէք
 զԿոր Կճ որ չափ որ ըստեղծութեաւ
 կայք աշխարհիս վերայ * զէրէ
 նորա տէրութիւն և իշխանութիւն
 յամ տեղ պատրաստէ * օրհնէ
 ևս գու ով հոգի իմ և բարեբա
 նէ զԿոր Կճ քո անդադար:

Իբր, զայս սաղմոսս շարադրեաց
 դաւիթ պատմելով զայ արարչա
 գործութիւն:

Լ յս սաղմոսումս կու յորդորէ
 մարգարէն զամենեւեան օրհնել

և գո

Տեր յերկինս պատ
 րաստեց զաթոռ իւր
 * արքայութիւն նորա
 ամենեցուն տիրէ:

Օրհնեցէք զԿոր Կճ
 հրեշտակք նր հզօրք
 զօրութիւն * ոյք առ
 նէք զբան նորա ի լսել
 ձայնի պատգամաց
 նորա:

Օրհնեցէք զԿոր Կճ
 զօրութիւն նր * պաշ
 տօնեայք և արարողք
 կամաց նորա:

Օրհնեցէք զԿոր Կճ
 գործք նորա * յամ
 տեղիս է տրութիւն նր
 * օրհնեաւ անձն իմ
 զԿոր:

Տ ունք: 22.

Սաղմոս դաւիթ ի վերայ աշ
 խարհագործ արարածոց:

Սաղմոս. ՃԳ:

Սրճնեա՛անձն
իմ զոր *
որ ած իմ
մեծ եղեր յոյժ :

Խոստովանութի և
մեծ վայելչութիւն
զգեցար * արկար ըզ
լոյս որպէս զօթոց *
ձգեցեր զերկինս ու
զխորան * և արկեր
ի վերայ ջուրց զվեր
նայարկս նորա :

և գովել զա՛ծ վասն զարմանալի
արարչագործութեցն , վս ա՛ն
բա՛նելի կարողութեցն , և վասն
անքննելի նախատեսութեցն :

Ստիկն , օրճն և գովէ՛ ով
հոգի իմ զքո ըստեղ
ծող ա՛ծն վասն անբա
նելի զօրութե նորա , և վասն
անքննելի բարութե նորա * որ
ա՛ծ իմ մեծ և զարմանալի եղար
դու 'ի միտս մարդկան , քո ա՛ն
պատմելի արարչութեդ , և քո
ըսքանչելի ըստեղծագործութեդ :
Ստիկն , խոստովանութի և
մեծ վայելչութի զգեցար , իբր
հրեշտակաց և մարդկան խոստո
վանութե՛ն որով զքեզ ա՛ծ ամե
նակարօղ և յա՛նիտենական կու
խոստովանին , և գովաբանութե՛ն
որով զքո վայելուչ ըստեղծո
ւածքն տեսանելով զքեզ կու
գովաբանեն , փառաւորեցար ,
պատուեցար , և մեծարեցար *
դու զլոյսն գոյացուցիր յօջնչէ ,
և օթոցի նման , իբր զգեասի
նման քեզնով շուրջ պատեցիր ,
իբր զերկինս որ է բնակութի քո
նովաւ լուսաւորեցիր , և պայ
ծառացուցիր * դու ձևակերպե
ցիր զերկինս կամարակերպ որպէս
զխորան , իբր զհաստատութիւն

որ է աստղալից երկինքն * և նր
վերևի յարկերն , իբր զայլս եր
կինս որք են ի վեր քան զՏաստա
տուԹին Տիմեցիւր ջրի վերայ :

Լ յսինքն , ով է որ զիւր քայլքն
և դնացքն ամպերի վերայ է Տաս
տատեր , իբր ամպերն իւրն արա
պայ է շիներ , եթէ ոչ ան , ինչ
պէս որ Տին կտակարանքն կու
վկայեն , Թէ ան միշտ ամպով
կու իջանէր առ որդիսն իսրայէ
լի , և կու դառնայր ի յերկինս
* և ով է որ կու շրջի քամոց Թեւե
րի վերայ , իբր կու գերազանցէ
զմիտս մարդկան , կամ իւր ան
ային զօրուԹին շուտով կու Տա
սանի յամ տեղիս :

Պարձեալ ով է որ ամպերի վր
է Տաստատեր զիւր դնացքն , եթէ
ոչ քս , ըստ որում գործք առա
քելոց կու վկայեն , Թէ մինչ դեռ
Տայէին նոքա , վերացաւ , և ամպն
ընկալաւ զնա յաջաց նոցա * և
ով է որ կու բազմի ի վր Թեւոցն
սերովքէից և քերովքէից ընդ աջ
մէ Տօր , եթէ ոչ քս :

Լ յսինքն , ով է որ ոգիքն իւրն
Տրեշտակներ է շիներ , իբր քա
միքն իւրն էլէի է շիներ , եթէ
ոչ ան , և ով է որ այրօղ կրակն
իւրն պաշտօնեայ և ըսպասաւ որ է
շիներ :

Պարձեալ , ով է որ իւր Տրեշ

տակ

Ո՛ դնէ յամպս ըզ
դնացս իւր * և շրջի
նա ի վերայ Թեւոց
Տողմոց :

Սարար զՏրեշտակս
իւր յողիս * և զպաշ
տօնեայս իւր ի Տուր
կիզելոյ :

Հաստատեաց զերկիր
ի վերայ հաստատուե
իւրոյ * զի մի՛ սասա
նեացի յաւիտեան :

Խորք որպէս զգետ
վերարկու են նորա
* ի վերայ լեռանց կաց
ցեն ջուրք :

Ղսաստէ քումէ փա
խիցին * և ՚ի ձայնէ
որոտալոյ քումէ սար
սիցին :

տակներն քամու և շնչի նման է
շիներ որ արագ հասանին յամ
տեղիս * և իւր պաշտօնեայքն
իբր երկնային զօրութիւնն այրող
կրակի նման է շիներ, որ ջերմ սի
րով զինքն պաշտեն :

Լ. յսինքն, նա է որ հաստատեր
է զերկիրս իւր հաստատութեն
վերայ, իբր իւր անձային զօրու
թե և կարողութեն վերայ * որ
մինչև յաւիտեան չի սասանի, իբր
ամենեւին յիւր տեղէն աստ և
անդ չի շարժի :

Լ. յսինքն, ծովի ջրերի խորու
թիւնքն և անդունդքն զգետի
նման ծածկոց և վերարկու է
երկրիս * և անձային հրամանաւն
ծովի միջի եղած բարձր բարձր
լեռներին վերայ ջուրն կուկանգ
նի, ինչպէս ՚ի սկզբան աշխարհիս,
այլև ՚ի ժամանակս ջրհեղեղին
նոյն հրամանաւն այ բովանդակ
երկրիս սարերին վերայ ջուրն
կանգնած էր :

Լ. յսինքն, բայց երբոր դու կու
սաստես, շուտով նոյն ջուրքն
կու հնազանդին, կու փախչին,
և յետ կու քաշվին, ինչպէս որ
հնազանդեցան քեզ ՚ի սկզբան աշ
խարհիս և ՚ի ջրհեղեղին * և երբ
որ դու կու որոտաս ՚ի յերկնից,
կու դողան և կու սարսին, ինչ
պէս սարսեցան ՚ի հրամանաց որ

ԴԷ՛՞՞՞ քոյ միածնի տն մերոյ յԵ քի
լստ վկայու ԹԵ սրբոյ ա՛ւետարա
նին:

Լ՝ յսինքն , կու ելանեն ծովի
ջրերն , և սարերի նման կու բարձ
րանան * և կու իջանեն ՚ի վայր ,
և դաշտի նման կու ցածանան , և
կու հանդարտին իւրեանց տե
ղումն , ինչտեղ որ դու իսկզբա
նէ հաստատերես զիւրեանք:

Լ՝ յսինքն , զէրէ դու նոցա սահ
ման ես դրեր , այլ դէն չեն ան
ցանիր * և այլ յետ չեն դառնար
և զերկիրս ծածկեր , ինչպէս որ
ծածկեր էին ՚ի սկզբան աշխար
հիս զբովանդակ դունտն երկրի:

Լ՝ յսինքն , դու զերկիրս արբու
ցանելոյ համար ծովի ջրերն հողի
տակի եղած երակներովն անցկաց
նելով կու մաքրես , կու քաղց
րացնես , և կու ողարկես դէպ ՚ի
ձորերն , և տեղն զանազան աղբը
ներ կու բխեցնես * և քո նախա
տեսութեամբդ լեռների միջէն
գետեր և առուներ կու վա
զեն:

Լ՝ յսինքն , որ արբուցանեն և
կշտացնեն վայրի գազաններն *
և վայրի իշերն յագեանան ջրով ,
և իւրեանց ծարա՛ւն անց կաց
նեն:

Լ՝ յսինքն , տեղն երկնից Թռչունք
ներն կանանչ ծառերի վր բուն

ZZZ

կու

Լ լանեն լեռնա
նան * և իջանեն դաշ
տանան ՚ի տեղի յոր
հաստատեցեր զնս:

Սահման եդիր և ո՛չ
անցանեն * և ո՛չ ևս
դառնան ՚ի ծածկել
զերկիր:

Լ ապեցեր զաղ
բիւրս ՚ի ծործորս *
ի միջոյ լեռանց գնաս
ցեն ջուրք:

Լ րբուցանել զամ
գազանս վայրի * յա
գետցին ցիւք ՚ի ծա
րա՛ւս իւրեանց:

Լ նդ Թռչունք երկ
նից բոյնս դիցեն *

իթ

և ՚ի միջոյ վիմաց տա
ցեն զձայնս իւրեանց :

Լ՛ըբուցանէ զլերինս
իշտեմարանաց իւրոց
* ՚ի պաղոյ գործոց
իւրոց լցցի երկիր :

Բ ուսուցեր զխոտ
անասնոց * և զդալա
րի ՚ի ծառայութիւն
մարդկան :

Տ աներ զհաց յերկ
րէ * գինի ուրախ առ
նէ իւղ զո՛ւարթ, և
հաց հաստատէ զսիրտ
մարդոյ :

Յ ագեացին ծառք
անտառի * և մայրքն
լիբանանու զորս դու
անկեցեր :

Լ՛նդ Թռչունք երկ
նից ձագս հանցեն *
և բոյն արագ լի ապա
հեն է նոցա :

Լ երինք բարձունք
են եղջերո՛ւաց * և
վէ՛մք ապաւնէնք նա

կուռնեն * և քարերի միջերէն
զանազան ձայներ կու հանեն, և
զանձ կու փառաբանեն :

Լ՛յսինքն, կուարբուցանէ և կու
առողէ բարձր լեռներն իւր երկ
նային ամպարների ջրովն, իբր
իւր ամպերի անձրևովն * և իւր
գործոց և արարմանց պաղովն
կու լցվի երկիրս և կու առատա
նայ :

Լ՛յսինքն, դու բուսուցիր յերկ
րէ զխոտ վասն անասնոց * և զա
նազան կանանչեղէնս պատրաստե
ցիր վասն պիտոյից մարդկան :

Լ՛յսինքն, դու հանեցիր զցո
րենն և զհացն յերկրէ * գինին
կուրախացնէ, իւղն կուզո՛ւար
թացնէ, բայց հացն կու հաստա
տէ և կուզորացնէ զսիրտ մարդոյ :

Լ՛յսինքն, քո անձրևովդ կու յա
գենան օրմանի ծառերն * և լի
բանանու սարի մայրի ծառերն
որ դու ես տնկեր և ո՛չ մարդիք,
կու աճին, և կու բազմանան :

Լ՛յսինքն, տեղն երկնից Թռ
չունքներն ձագ կու հանեն * և
լակլակի բուռնն նոցա ապաւնէն է,
իբր կու պահպանէ զիւրեանք ՚ի
քամոյ և ՚ի յանձրևէ և յայլ Թռչ
նոց որոականաց :

Լ՛յսինքն, բարձր սարերն եղնե
րի և ճէիրանների փախչելոյ տեղ
արարիր * և ապառաժ քարերն

լապտորակների պահելու տեղ
պատրաստեցիր:

Լ՝ յսինքն, դու արարիր զլուսինն զՍ ճանաչելու զժամանակս տօնախնդու ԹԵՂ տարւոյն * և արեգակն ճանաչելու ամէն օրվան իւր մտանելու ժամն:

Լ՝ յսինքն, դու զարեգակն երկրիս մէկ երեսովն պտուտ տալով, միւս երեսին վերայ եղօղ մարդկանցն մուծն և խաւար արարիր, և այն խաւարային սահաթներովն գիշերն կատարեցաւ * յորում շրջին աստեանդ առանց երկիւղի մարդկան գազանք ան տառից:

Լ՝ յսինքն, առիւծների ձագերն կու մօրնջան, և աստեանդ որս կանեն * և իւրեանց ըստեղծօղէն կերակուր կու խնդրեն:

Լ՝ յսինքն, երբոր արեգակն կու ծագի, շուտով կու ծողովին * և իւրեանց բներումն կու գաղվին, և դադար կառնուն:

Լ՝ յսինքն, և մարդիքն անաս և անկասկած դուրս կու ելանեն և իւրեանց բանին և գործին յետնէ կու կենան * և իւրեանց ձեռաց վաստակովն կու աշխատին մինչև իրիկունն, և կու ապրին:

Լ՝ յսինքն, աս ԹԵՂ որչափ մեծ և զարմանալի են քո գործքերդ տր ամ * զամէն իբրին իմաստու

պատաակաց:

Լ՝ քարեր զլուսինն զՍ ժամանակի * արեգակն ծանեաւ զժամ մտանելու իւրոյ:

Լ՝ քարեր զխաւար, և եղև գիշեր * ի նմա գնան ամ գազանք անտառի:

Աորիւնք առիւծուց մօնջեն և յափշտակեն * և խնդրեն յայ զկերկուրս իւրեանց: Ղծագիլ արեւու ժողովին * և ի մօրիս իւրեանց դադարին:

Ելանէ մարդ ի գործս իւր * և ի վաստակս ձեռաց իւրոց մինչև յերեկոյ:

Արալէս զի մեծ են գործք քո տր * զամինչ իմաստու Թեամբ

արարեր * և լցաւ եր
կիր ստեղծութեամբ
քովք :

Եւ յա ծով մեծ և ան
դորր * իսմա են սո
ղունք որոց ոչ գոյ
թիւ * գազանք մե
ծամեծք և մանուկք
* իսմա և նաւք գնան
* վիշապն զոր ստեղ
ծ եր խաղալ նովաւ :

Եւ մեռեալսն քեզ
սպասեն * և դու տաս
զկերակուր նոցա
ի ժամու :

Տաս դու նոցա և
կերակրին * բանաս
զձեռն քո և կերակ
րես զամենեւեան կա
մօք քովք :

Դարձուցանես զե
րես քո ի նոցանէ , և
խռովին * Տանես զո
գի ի նոցանէ , պակա
սին և ի հող դառնան

Թէ ես արարեր * և երկիրս լց
վեր է քո զանազան ըստեղծութեամբ
ներովդ :

Եւ յսինքն , այս ծովս որ դու ըս
տեղծ եր ես մեծ է և լայնատարած
* սորա միջումն այնչափ զանա
զան սողունք կան , իբր լողացող
կենդանիք կան որ թիւ չունին *
սորա միջումն զանազան մեծա
մեծ և մանտր գազաններ կան *
սորա միջումն նաւերն յերկրէ
յերկիր շուրջ կու գան * և սո
րա միջումն է վիշապն վիշապ
ձուկն որ ըստեղծ եր ես որ շուրջ
գայ և խաղայ ծովի ալեացն հեա ,
խառնակելով զծովն , կրանելով
զայլ ձկունս , և փաստելով զայլ
կենդանիս :

Եւ յսինքն , ամ կենդանիք քո
ըստեղծութեամբ են , և քեզ կու
ըսպասեն * և դու կուտաս նոցա
հոգեւոր և մարմնաւոր կերա
կուրն իւր ժամանակին :

Եւ յսինքն , դու կուտաս նոցա
որ կերակրին և սնանին * դու
կու բանաս քո առատ ձեռքդ , և
կու կերակրես զամենեւեան քո
ամէնօրհնեալ կամօքդ :

Եւ յսինքն , կու դարձնես քո
երեսդ , իբր քո անապիս խնամքդ
ի նոցանէ , և շուտով կունո՞ւ
ղին և կուտկարանան * և կու հա
նես զկենդանիան շունչն ի նոցա

նէ շուտով կուպակասին և հող
կուդառնան : կամ կուհանես
զհողի շնորհաց քոց ինոցանէ , և
շուտով կուռնջանան , և հողի
հաւասար կուլինին :

Լ յսինքն , կուողարկես քոյ շնոր
հաց հողիդ և կուըտանաս զիւր
եանք , իբր կրկին կուկենդանա
ցնես զիւրեանք հողւով * և կու
նորոգես և կուգեղեցկացնես զե
րեսս երկրի :

Լ յսինքն , եղիցի օրհնեալ և
փառաւորեալ տր տժ ի ըստեղ
ծուածս իւր մինչև յաւիտեան ,
զէրէ բարի են յոյժ * և ինքն տրն
ուրախանայ և զուարճանայ իւր
արարածոցն վերայ :

Լ յսինքն , այն որ կուհայի յեր
կիր իւր տժային աջօքն և կուշար
ժէ և կուդողացնէ զինքն * երբ
որ մօտկանայ լեռներին ի վախ
ճանի աշխարհիս , շուտով կուբո
ցակիզին և կուծխան :

Լ յսինքն , զայս բաներս յիշե
լով ես իմ կենացս մէջն կուօրհ
նեմ և կուփառաբանեմ զտժ *
և սաղմոսերգութի կանեմ նր
առաջին քանի որ կենդանի եմ :

Լ յսինքն , թէ որ իւր ողորմու
թքն արժանի կանէ , որ իմ օրհ
նութիս և գովութիս իւրն քաղցր
թուի * իմ սիրտս կուրախանայ ,
և ես կուցնծամ ի տր տժն իմ :

Լ յս

Լ ապքես զոգի քո
և սառնաս զնոսս *
և նորոգես զերեսս
երկրի :

Լ զիցին փառք տն
յաւիտեան * և տր
ուրախ եղիցի յարա
րածս իւր :

Ո՛ հայի յերկիր և
տայ դողալ սմա * մեր
ձեռցի ի լերինս , և
ծխեսցին :

() րհնեցից զտր ի
կեանս իմ * և սաղ
մոս ասացից այ իմոյ
մինչև եմ ես :

Քաղցր եղիցի նմա
օրհնութի իմ * և
ես ուրախ եղէց
ի տր :

Պակասեցին մեղա
ւորք յերկրէ * և ամ
պարիշտք մի' ևս գտ
ցին ի նմա * օրհնեալ
անձն իմ զտր :

Տուր : 34 :

Աւելուիայ :

Սաղմոս : ԾԴ :

Խոստովանեղերուք
տն, և կարգացէք զա
նուն նր * և պատմե
ցէք ի հեթանոսս
զգործս նր :

Օրհնեցէք և սաղմոս
ասացէք նմա * պատ
մեցէք զամ ըսքանչե
լիս նր, և գովեցա
րուք յանուն նր նր :

Լսինքն, պակասին և ջնջվին
մեղաւորք երկրիս երեսէն, որ
նորա անչափ բարութիւն չեն ճա
նաչեր * և այսուհետեւ ամբա
րիշտ մարդ չի գտվի աշխարհիս
վերայ * և դու ով հոգի իմ,
ինչպէս որ ըսկսերես, այսպէս
միշտ օրհնէ և գովէ զտր անձն քո :

Իբր, զայս սաղմոսս ասելով օր
հնեցէք զանձ, զի աւելուիայն օր
հնեցէք զանձ կու թարգմանի :
Լս սաղմոսումն կու յորդորէ
մարդարէն զամենեւեան օրհնել
և գովել զանձ, վասն անչափելի
բարերարութե նորա :

Լսինքն, խոստովանեցէք տն,
իբր խոստովանեցէք այ անչափ
գթութիւն և բարերարութիւն,
և նր սուրբ անունն ձեզ ի յօգ
նութի կոչեցէք * և նորա զար
մանալի և հրաշալի գործքն և
արարմունքն զանազանազապ մի
ջումն պատմեցէք :

Լսինքն, օրհնեցէք և բարեբա
նեցէք զանձ, և սրտի մտօք սաղ
մոս ասացէք նմա, զէրէ արժա
նի է * պատմեցէք նորա ըսքանչե
լագործութիւնն ամ տեղ, և գո
վեցարուք յանուն սուրբ նորա,
իբր նորա նբ անունովն պարծե
ցէք ի մէջ այլազգեաց :

Լս

Լ՝ յսինքն , խնդան և ուրախա
նան այնպիսի մարդիքն որ իւր
եանց ամէն արարմանց միջումն
այ փառքն և պատիւն և ու խնդ
րեն * խնդրեցէք զտր ամ , և
հաստատուն ևացէք ձեր հաւատ
քումն * և խնդրեցէք նր երեսն
յամ ժամ , իբր խնդրեցէք հա
նապաղ նորա խնամքն և ողորմու
թիւնն :

Լ՝ յսինքն , յիշեցէք նորա զանա
զան ըսքանչելիքն որ արար ի յե
դիպառս * և նր նշանքն և արու
եստքն , և բերանի իրանուկն ,
իբր նր ճշմարիտ դատաստանն :

Լ՝ յսինքն , դուք որ զաւակք
էք աբրահամու , և հաւատարիմ
Ժառայք նորա * և դուք որ որ
դիք էք յակոբայ , և ընտրեալ ժո
ղովուրդ նորա :

Լ՝ յսինքն , զերէ նաէ՛ տր ամ
մեր * և ամ երկրիս վերայ իբրև
ըստեղծող և Թագաւոր Թագա
ւորաց իրանուկք ունի :

Լ՝ յսինքն , նա իւր ճշմարիտ
ուխտն որ յաւիտենից արարեր
էր աբրահամու հետ յիշեց և չի
մոռացաւ * իբր զիւր բանն որ
պատուիրէր էր հաստատուն պա
հել մինչև ի հազար ամ , իբր
մինչև յաւիտեան :

Լ՝ յսինքն , յիշեց զուխտն որ
դրեր էր աբրահամու հետ * և

զեր

Ուրախ եղիցին սիր
տք այնոցիկ ոյք խնդ
րեն զտր * խնդրե
ցէք զտր և հզօրք եղե
րուք * և խնդրեցէք
զերեսս նր յամ ժամ

Յիշեցէք զսքանչե
լիս նր զորս արար *
զարուեստս և զիրա
ւունս բերանոյ նր :

Օ աւակք աբրահա
մեան ծառայք նր *
և որդիք յակոբայ
ընտրեալք նր :

Նա ինքն է՛ տր ամ
մեր * յամ երկրի էն
իրանուկք նր :

Յիշեաց յաւիտենից
զուխտ իւր * և
զբանն զոր պատուիր
եաց մինչև ի հա
զար ամ :

Օ ուխտն զոր եդ
րնդ աբրահամու *

և զերդու մն իւր ընդ
իսաճակայ:

Տաստատեաց առ յա
կոբ զհրաման իւր
* և առ խորայել զու
խտ իւր յաւիտենից:
Եւ զձեզ տաց զեր
կիրն քանանու * ըզ
վիճակ ժառանգու
թէ ձերոյ:

Օ ի էին նոքա թո
ւով սակաւք * նո՛ւ
ազք և պանդուխտք
ի նմա:

Եւ նցին նք յազգէ
յազգ * ի թագաւնո
րութենէ ի ժողով
ուրդ յայլ:

Այ եթող մարդկան
մեղանջել նոցա * և
կշտամբեաց զթագա
ւորս վասն նոցա:

Սի մերձենայք ասէ
յօժեալս իմ * և ի
մարդարէս իմ մի՛

զերդու մն որ արարեր էր իսաճա
կայ հետ:

Եւ յսինքն, զիւր հրամանն որ
հաստատեր էր յակոբայ հետ * և
զիւր յաւիտենական ուխտն որ
արարեր էր խորայելի հետ:

Եւ յսինքն, և ասաց թէ ձեզ կու
տամ զպարտաւ երկիրն քանա
նացնոց, իբր զամ երկիրս կուա
պաշտից որք բնակեալք էին ի
սաճմանս եգիպտոսի * այնպէս
ինչպէս թէ ձեր ժառանգու
թենէն ձեզ վիճակ և բաժին ան
կած լինի:

Եւ յսինքն, զերէ նոքա թո՛ւով
սակաւք էին * նո՛ւ ազք էին, և
կուապաշտից երկրներումն օտար
և պանդուխտք էին:

Եւ յսինքն, մէկ ազգի միջէն կու
ելանէին, և մէկ ուրիշ ազգի մէջ
կուճառանէին * մէկ թագաւնորու
թէ դուրս կու գային, և մէկ
ուրիշ ազգ ժողովրդեան մէջ
կու գնային:

Եւ յսինքն, չի թողեց ամենւին
որ մարդ նց վնաս հասուցանէր *
և նոցա համար զանազան թագա
ւորքն կշտամբեց, իբր խրատեց
և յանդիմանեց, որպէս զփարա
ւոն և զաբիմէլէք:

Եւ յսինքն, ասելով մի՛ մօտկա
նայք իմ օժեւոյն, իբր նախա
հարցն որք օժեալք էին շնորհք

Հոգւոյն սրբոյ * և իմ մարգա
րէիցն վնաս մի՛ հասուցանէք:

Լ՝ յսինքն, սով ձգեց եօթն տա
րի քանանացւոց երկրին վերայ
իբր մարայ երկրին վերայ * և հա
ցի զօրութիւն, իբր ցորենի ուժն
և կարօղութիւն կտրեց, և չորա
ցոյց:

Լ՝ յսինքն, նց առաջւէն մարդ
մի ողարկեց ՚ի յեգիպտոս * իբր
զյովսէփ գեղեցիկն որ վասն նա
խանձու յեղբարց իւրոց իբրև
զծառայ վաճառվեցաւ եգիպ
տացւոց, ըստ որում տրն մեր յս
քս ճշմարիտն յովսէփ վաճառե
ցաւ անօրէն հրէից ՚ի յուդայէ:

Լ՝ յսինքն, պետափրեայ կնոջ
զուր և անիրաւ բանին համար
նորա ոտքերն ՚ի կապանաս դրին
* և նորա անձն երկաթէ զինձի
լով կապեցին և ձգեցին ՚ի բանտ
խաւարային:

Լ՝ յսինքն, մինչև որ եկաւ
նորա բանն հասաւ, իբր այն
բանն որ մարգարէաբար յառաջ
ասացեր էր փարաւոնի թաստվո
ղին * և բանն այ փորձեց զնա,
իբր նոյն բանի ճշմարտութիւն որ
յայտնութբն այ դուշակեր էր ՚ի
բանտին, փարաւոնի առաջւէն
փորձեց զնա իբրև այր գիտուն,
և ծածուկ իրաց գիտացող:

Լ՝ յսինքն, ուստի ողարկեց շու

Aaaa

տով

Մեղանչէք:

Ե ոչեաց զսով յեր
կիր նոցա * և զամ
զօրութիւն հացի եբեկ:

Լ՝ ռաբեաց առաջի
նոցա զայր * ՚ի ծա
ռայութի վաճառե
ցաւ յովսէփ:

Խոնարհ արարին ՚ի
կապանս զոտս նր *
և էանց ընդ երկաթ
անձն նորա:

Սինչև եկեսցէ բան
նորա * և բան տն
փորձեաց զնա:

Լ՝ ռաբեաց թագա

Յ

Հորն և երոյժ զնա *
իշխան ժողովրդեան
եթող զնա :

Սացոյց զնա Խրտան
իւրոյ * և իշխան ի վր
ամ ստացունաժոց
իւրոց :

Խրատել զիշխանս
նոցա ուն զինքն * և
զծերս նոցա իմաս
տունս արասցէ :

Լմուտ իսրայել յե
գիպտոս * և յակոբ
պանդխտեցաւ յերկ
րին քամայ :

Լ՝ ճեցոյց զժողով
ուրդ իւր յոյժ * և
զօրացոյց զնոսա քան
զթշնամիս իւր :

Ղարձոյց զսիրտս նց
յատել զժողովուրդ
իւր * և ինենգել
զճառայս իւր :

տով եգիպտացւոց թաղանորն
և արձակեց զինքն , իկապանաց
* և հանեալ ի բանտէն իւր ժո
ղովրդեանն վերայ իշխան հաս
տատեց զնա :

Լ՝ յսինքն , զնա իւր տանն և
իւր սարայներին Խր կացոյց *
և իւր ապրանաց և ըստացունա
ժոցն վր իշխան և վերակացու
դրեց :

Լ՝ յսինքն , որ վարժէր և խրա
տէր եգիպտացւոց իշխանքն իւր
երկնային գիտութիւն և հանձա
րովն ինչպէս որ ինքն էր * և նցժե
րոցն իմաստութի ուսուցանէր :

Լ՝ յսինքն , մտաւ իսրայել եգիպ
տացւոց երկիրն իւր զարմօքն և
զանակօքն * և յակոբ նահապետն
պանդուխտ և օտարական դար
ձաւ և մնաց քամայ երկրումն ,
իբր ի յեգիպտոս :

Լ՝ յսինքն , բայց ան տեսանե
լով իւր ժողովրդեան հաւատար
մութիւն աճեցոյց և բազմացոյց
զիւրեանք որդւովք և դստերօք
* զօրացոյց և ուժովացոյց քան
զիւրեանց թշնամի եգիպտացիքն :

Լ՝ յսինքն , փոխարկեց եգիպ
տացւոց սիրտն որ ատէին զիւր
ժողովուրդն , իբր իօրայելացւոց
աղօքն * և նենգութի և խորա
մանկութի անէին իւր հաւատա
րիմ ճառայիցն վերայ տանջելով

Լ չարչարելով զնոսա :

Լ յսինքն , բայց տեսանելով անոցա խղճութիւնն , ողարկեց զմովսէս իւր հաւատարիմ ծառայն * Լ զահարոն իւր ընտրեալ քահանայն առ ի ազատել զնոսա ի գերութենէն փարաւոնի ըստ որում առաքեաց հայրն ան զորդին իւր միածինն առ ի փրկել զազգս մարդկան ի գերութենն սատանայի :

Լ յսինքն , նց բան և իշխանութիւն առնալ որ նշանք և ըսքանչելիք առնէին * Լ իւր զարմանալի արուեստքն և հրաշագործութիւնքն ցուցանէին քամայ երկրումն , իբր ի յեգիպտոս :

Լ յսինքն , ողարկեց խաւար և խաւարեցոյց նց հոգին և մարմինն * զէրէ ոչինչ համարեցին զիւր անային բանն որ մովսէսի և ահարոնի բերանովն խօսեցաւ վասն փրկութեն իսրայէլացւոց :

Լ յսինքն , նոցա գետերի ջուրն ի յարիւն փոխարկեց * Լ նոցա ձկունքն բովանդակ սատակեցոյց :

Լ յսինքն , նոցա երկիրն եռաց և գարշելի գորտերով լցվեցաւ * մինչև ի յապարանս և ի սեներակս Թագաւորաց և իշխանաց նոցա :

Լ յսինքն , հրամայեց և եկաւ

Լ առաքեաց զմովսէս ծառայ իւր * Լ զահարոն ընտրեալ իւր

Լ առ նոցա զբան նշանաց իւրոց * Լ զարուեստս իւր յերկրին քամայ :

Լ առաքեաց զխաւար և խաւարեցոյց զնս * զի դառնացուցին զբան նորա :

Պ առ ձոյց յարիւն զգետս նոցա * Լ եսպան զամ ձկունս նոցա :

Լ առ յերկրի նոցա գորտ * իշտեմարանս Թագաւորաց նոցա :

Լ սաց և եկն շանա

Ճանճ * և մօեխ ընդ
ամ սահմանս նոցա :

Դարձոյց զանձրևս
նոցա ՚ի կարկուտ * և
հուր յերկրի նց բոր
բոքեցաւ :

Եւ հար զայդիս և զթր
զենիս նց * և փշրեաց
զամ ծառս սահմա
նաց նց :

Եւ սաց և եկն մարախ
և խառնիճ * զի ոչ
գոյր նց թիւ :

Եւ կեր զամ խոտ երկ
րի նց * և սպառեաց
զամ պտուղ անդոյ
նոցա :

Եւ հար զամ անդրա
նիկս եգիպտացւոց *
զսկիզբն ամ վաստա
կոց նոցա :

Եւ հան զնս ոսկւով
և արծաթով * և ոչ
գոյր յազգի նոցա
հիւանդ :

Ուրախ եղև եգիպ
տոս ընդ ելանելն նց

շանաճանճ և խայթեց զնոսս * և
մօեխն լցեց բովանդակ նց երկ
րի սահմանքն :

Եւ յսինքն , նոցա անձրևն կար
կուտ փոխարկեց * և նոցա երկ
րի օդն և քամին կրակի նման բոր
բոքեցաւ :

Եւ յսինքն , զարկեց և չորացոյց
նոցա այգիքն և թզենիքն * և
ջարդեց և փշրեց բովանդակ նո
ցա երկրի ծառերն :

Եւ յսինքն , սաաց և եկաւ եգիպ
տացւոց երկրին վերայ մարախ ,
և խառնիճ , իբր անթւ որդն
որ կուծնանի ՚ի մարախէն * բայց
այնչափ շատ էր , որ թիւ չունէր :

Եւ յսինքն , կերաւ բովանդակ
նոցա երկրի դալար խոտն և բոյսն
* և փչացոյց և գլխեցոյց զամէն
նոցա արտերի բերքն և պտուղն :

Եւ յսինքն , հարեց և զարկեց
զամէն եգիպտացւոց անդրանիկ
զանկքն * նց երկանց և վաս
տակոց ըսկիզբն սատակեց , իբր
նոցա զառաջնածին զանկքն մա
հացոյց :

Եւ յսինքն , հանեց զխորայեւ
ցիքն յեգիպտոսէ ոսկւով և ար
ծաթով * և ոչ ոք չկայր նց ազ
գի միջումն որ մէկ հիւանդութի
մի ունենայր :

Եւ յսինքն , ուրախացան եգիպ
տացիքն խորայեւացւոց դուրս

Ելանելոյն վերայ * զերէն աջ
ընկեր էր իւրեանց վերայ:

Ե Եսիւքն, ցերեկն ամպն կու
տարածէր և շուրջ կանէր նոցա
յանապատումն * և գիշերն կրա
կով լոյս կուտայր, և ճանապարհ
կուցուցանէր:

Ե Եսիւքն, յանապատումն միս
խնդրեցին, և այն հրամանաւն
եկաւ լորամարգի Թուշունն և
Թափեցաւ նոցա չատիրներին վր
* և երկնային հացովն, իբր մանա
նայինն կշտացոյց զիւրեանք:

Ե Եսիւքն, զարկեց քարին գա
ւազանաւն մովսէսի, և ջրեր
բխեցին * և անջուր անապա
տումն գետեր վազեցին:

Ե Եսիւքն, զերէն յիշեց զիւր սբ
բանն * իբր զիւր ուխտն որ արա
րէր էր իւր հաւատարիմ ծառայ
աբրահամու հետ ասելով, բազ
մացուցից զզաւակքս որպէս զաս
տեղս երկնից և ուն զաւակ առ
եզր ծովու:

Ե Եսիւքն, հանեց ուրեմն յե
յեգիպտոսէ զիւր ժողովուրդն
ցնծութի * և զիւր ընտրեալ
ծառայքն ուրախութի:

Ե Եսիւքն, տունեց նոցա ձեռն
զհեթանոսաց գաւառներն * և
զանազան ազգաց և ժողովրդոց
վաստակն նոցա մուլք և ժառան
գութի արաւ:

* զի անկաւ ահ տն
ի վերայ նոցա:

Ս փռեաց ամպ հովա
նի առնելնց իտունէ
* և հրով լոյս տայր
նոցա ի գիշերի:

Խնդրեցին և եկն լո
րամարգի * և հացիւ
երկնից լցոյց զնոսա:

Ե հար զվէմն և բղ
խեցին ջուրք * և
գնացին գետք ընդ
անջրդիս:

Յ իշեաց զբան իւր
սբ * որ ընդ աբրահա
մու ծառայի իւրոյ:

Ե հան զժողովուրդ
իւր ցնծութի * և
զընտրեալս իւր ու
րախութի:

Ե տ նոցա զգաւառս
հեթանոսաց * ի վաս
տակս ժողովրդոց ժա
ռանգեցոյց զնոսա:

Օ ի պահեսցեն ըզ
վկայութիս նորա *
և զօրէնս նորա խնդ
րեսցեն :

Տռւք. 44.

Աւելուիայ :

Սաղմոս. ՃԵ.

 ոստովան եղե
րուք տն զի
քաղցր է * զի
յաւիտեան է ողոր
մութի նր :

Սխօսեսցի զզօրու
թիս տն * լսելիարաս
ցէ զամ օրհնութիս
նորա :

Երանի ոյք պահեն
զիրաւունս * և առ
նեն զարդարութիւն

Լ յսինքն , որ տեսանելով այ
բարերարութիւն պահեն նորա
ուխտն և վկայութիւն * և նորա
օրհնքն և պատուիրանքն խնդ
րեն և կատարեն :

Իբր , զայս սաղմոսս ասելով օր
հնեցէք զամ , զի աւելուիայն օր
հնեցէք զամ կութարգմանի :
Լ յս սաղմոսումս կուգովէ մար
գարէն զամ , և կու յորդորէ
զամենեւեան գովել զնա վասն
երկայնամտութե և ներողութե
նորա :

 յսինքն , խոստովանեցէք
այ անչափ բարութիւն
և ողորմութիւն ով հա
ւատացեալ ժողովուրդք , զէրէ
քաղցր է և երկայնամիտ է * և
իւր ողորմութիւն յաւիտեանական
է և անսպառ է իւր ծառայիցն
վերայ :

Լ յսինքն , ինչ մարդ որ կուխօ
սի կամ կուպատմէ ժողովրդեան
նորա ամենակարօղ զօրութիւն *
թող քարողէ և ծանուցանէ ըստ
արժանոյն նորա օրհնութիւն և
փառաբանութիւն :

Լ յսինքն , երանի այնպիսի մարդ
կանց որ այ իրաւունքն կուպա
հեն , սիրելով զնա իբրևոր սրտէ

և ի

Լ'ի բովանդակ մտաց, զընկերս
իւրեանց իբրև զանձինս իւր
եանց * Լ յամ ժամ արդարութի
կուգործեն կատարելով զօրէնս
Լ զպատու իրանս նորա:

Լ յսինքն, յիշէ զմեզ տր ան
ի հաճոյս ժողովրդեան քոյ, իբր
կատարեալ քոյ հաւատացեալ ծա
ռայից փափաքն Լ ցանկութիւն *
Լ այց արա՛ մեզ քո փրկութիւնդ,
իբր ողորմիր մեզ յիւ քիւ որդ
նով քով միածնիւ:

Լ յսինքն, որ մեք այլ տեսա
նենք զայն քաղցրութիւն որ տա
լոց ես քոյ ընտրեալ ծառայիցդ
* Լ ուրախանանք քոյ ազգիդ ու
րախութիւն, իբր քրիստոնէական
ազգին հոգևոր ուրախութիւն *
Լ պարծենանք քոյ ժառանգուե
միջումն, իբր քոյ նոր ժողովրդ
եան միջումն:

Լ յսինքն, մեղանչեցինք մեք
քոյ առաջիւդ մեր առաջին հարցն
նման * անօրէնութիւն գործե
ցաք, Լ օրինազանց եղաք:

Լ յսինքն, մեր առաջին հարքն
յեգիպտոս չիմացան զքորսքանչե
լիքդ, իբր ոչինչ համարեցին զքո
հրաշագործութիւնդ * Լ չի յի
շեցին զքո անչափ ողորմութիւնդ
Լ բարերարութիւնդ:

Լ յսինքն, բարկացուցին զնա
այն ժամանակն որ կու անցանէին

զճովն

յամենայն ժամ:

Յիշեա՛ զմեզ տր ընդ
հաճոյս ժողովրդեան
քոյ * Լ այց արա՛ մեզ
ի փրկութե՛քում:

Տեսցուք մեք զքաղ
ցրութիւն ընտրելոց
քոյ * ուրախ եղի
ցուք մեք յուրախու
թի ազգի քոյ * Լ գո
վեցուք մեք ի ժա
ռանգութեան
քում:

ՍԵՂԱՔ մեք ընդ
հարսն մեր * անօրի
նեցաք Լ յանցեաք:

Հարքն մեր յեգիպ
տոս ո՛չ իմացան զս
քանչեւիս քո * Լ ո՛չ
յիշեցին զբազում
ողորմութիւնքո:

Բարկացուցին զնա
յանցանէն իւրեանց

ընդ ծովն կարմիր *
փրկեաց զնոսա վասն
անուան իւրոյ , զի
ծանիցեն զգորու
թիս նորա :

Սաստեաց 'ի ծով
կարմիր և ցամաքե
ցաւ * առաջնորդ
եաց նոցա ընդ ան
դունտս որպէս ընդ
անապատս :

Աեցոյց զնոսա 'ի ձե
ռաց ատելեաց նց *
և փրկեաց զնս 'ի ձե
ռաց Թշնամեաց նց :
Օածկեաց ծով զնե
ղիչս նց * և մի 'ինո
ցանէ ոչ ապրեցաւ :

Հաւատացին բանի
նր * և օրհնեցին զօր
հնութիս նորա :

Սաղվադեցին և մո
ռացան զգործս նր
* և ոչ անսացին

զծովն կարմիր , իւրեանց Թերա
հաւատութեն , երբ որ տեսին
զգորսն փարաւոնի որ յետեանց
կուհալածէր զիւրեանք * բայց
անձ փրկեց զնոսա իւր անուան
փառացն համար , որ զիւր ամե
նակարող գորութիւն ճանաչեն և
հաւատան ինա :

Լսինքն , սաստեց կարմիր ծո
վուն և շուտով ցամաքեցաւ * և
նոցա առաջնորդ դարձաւ և ճա
նապարհ նշանց տվեց անդունտ
ների միջումն , իբր խորուհ ծո
վի միջումն , որ այնպէս կութվէր
Թէ ցամաք և անապատ երկիր մի
լինէր իւրեանց կոխած տեղն :

Լսինքն , ազատեց զնս իւրեանց
ատելեաց ձեռքէն * և փրկեց զնս
իւրեանց Թշնամեաց ձեռքէն ,
իբր եգիպտացւոց գերութեն :

Լսինքն , ծածկեց կարմիր
ծովն նոցա նեղութի տուօղքն ,
իբր զեգիպտացիքն * և 'ի նոցա
նէ մէկ մի չի կարաց պաճանիլ ,
և ազատիլ :

Լսինքն , այն ժամանակն տե
սանելով խորայեղացիքն այ հրաշա
գործութիւն հաւատացին իւր
ճշմարիտ խօսիցն * և ըսկսան օրհ
նել և գովել զնա :

Լսինքն , բայց յետոյ շուտով
մոռացան նորա բարերարութիւն
* և չուղեցին ահանջ դնել նր

ածային կամացն և խորհրդոցն:
Լսինքն, ցանկացան յանապա
 տումն մեկեայլ կերակրոց չի՝ հա
 ճատալով նորա ամենահարող զօ
 րութեանն * և փորձեցին զած
 Թերահաճատութիւնն այն տեղն որ
 ջուր չէր գտվիր:

Լսինքն, տվեց ան նոցա իւր
 եանց խնդրոճածքն * և ողար
 կեց զմեղէն կենդանիքն և կշտա
 ցոյց և լիացոյց զիւրեանք:

Լսինքն, բարկացուցին զմով
 սէս օրդոճի միջումն * և զհա
 րոն տուրբ քահանայն տնեւայ, ար
 համարհելով և ոչինչ համարելով
 զնրաւ:

Լսինքն, բացվեցաւ երկիրն
 և կուլ տվեց զդադան * և ծած
 կեց հողն աբիրոնի օրդուն, զէ
 րէ ժողովորդեան մէջն այլայլու
 Թի և խռովութիւն ձգեցին, և չի
 կամեցան հաղանդիլ մովսէսի և
 ահարոնի:

Լսինքն, հուր ելաւ յայ, և
 բորբոքեցաւ նոցա համախոհ ժո
 ղովորդեան միջումն * և բոցն
 այրեց և փչացոյց մեղանորնեքն,
 իբր զերկուհարիւր և զսիսուն
 հոգին, որ հաճաներէին բանիցն
 դադանայ և աբիրոնի:

Լսինքն, ոսկէ հորթուկ շինե
 ցին քորեբայ դաշտումն, և նորա
 պատկերքին երկրպագութիւն արա

Bbbb

ըին

խորհրդոց նորա:
Յանկացան զցան
 կութի յանապատի *
 և փորձեցին զած
 յանջրդի:

Լսինքն զխնդրոճածս
 նց * առսլեաց ըզ
 լիւթի յանձինս նց:

Բարկացուցին զմով
 սէս իբանակի * և
 զհարոն տուրբ տն,

Բացաւ երկիր և
 եկուլ զդադան * և
 ծածկեաց զբանական
 զաբիրոնի:

Հուր վառեցաւ ի
 ժողովս նց * և բոց
 մաշեաց զմեղանորս:

Լսինքն զորթն իբր
 րեփ և երկիրպագին
 անկերի * և փոխեցին

հա

զփառս իւրեանց 'ի
նմանութիւն որթոյն
խոտակերի :

Սոռացան զամբ զկե
նարարն իւրեանց *
որարար զմեծամեծս
յեգիպտոս , և զսբան
չելիս իւր յերկրին
քամայ * և զահ իւր
'ի վերայ կարմիր ծո
վուն :

Լսաց սատակել զնո
* եթէ ոչ մովսէս
ընտրեալն կայր առա
ջի նորա :

Դարձաւ առ տր և
անցոյց զբարկութի
նն * զի մի' սատակեա
ցին նոքա :

Լնարդեցին զեր
կիրն ցանկալի * և ոչ
հաւատացին բանի
նորա :

րին * և փոխեցին իւրեանց
փառքն , իբր զամբ որ նոց փառքն
և պարծանքն էր , թողին և մէկ
խոտակեր հորթուկի պատկերքի
նմանութեն երկրպագութիւն
արարին :

Լսինքն , մոռացան զամբ որ
իւրեանց կեանքն և փրկութիւն
էր * որ այնչափ մեծամեծ հրաշք
արար յեգիպտոս , այնչափ ըսբան
չելեք արար քամայ երկրումն ,
իբր նոյն եգիպտացւոց երկրումն
* և այնչափ ահաւոր և զարհու
րելի գործ գործեց կարմիր ծո
վումն :

Լսինքն , ասաց ամբ , իբր կա
մեցաւ ամբ սատակել զնոսա , և
ջնջել զնոցա յիշատակն յերկրիս
երեսէն * թէ որ իւր ընտրեալ
ծառայն մովսէս աղօթիւքն բազ
կատարած չէր կանգներնր առա
ջեն , և վասն նոցա չէր բարե
խօսէր :

Լսինքն , զէրէ շուտով աղա
ջանօք դարձաւ առ ամբ , և ան
ցոյց և դադարեցոյց նորա բար
կութիւն * որ չի փչացնէր զբո
վանդակ խրայէլացւոց ժողով
ութիւն :

Լսինքն , անարդեցին և ոչինչ
համարեցին զայն ցանկալի երու
սաղէմայ երկիրն , որ ամբ խոստա
ցեր էր իւրեանց * և լսելով

լրտեսների տգէտ խօսիցն , իբր
չաշուշների ասացած խօսքին , այ
բանիցն չի հաւատացին :

Լ՝ յսինքն , արտնջեցին զայ Թե
րահաւատութիւն օրդուի միջումն
* և նր խրատին և ձայնին ականջ
չի արարին :

Լ՝ յսինքն , բարձրացոյց ան իւր
բարկութե ձեռքն նոցա վերայ *
որ հարկանէր պատժէր և պատու
հասէր զիւրեանք յանապատումն :

Լ՝ յսինքն , որ ցրուէր նց զարմն
և զաւակն հեթանոսաց միջումն
* և կորուսանէր զիւրեանց յիշա
տակն այլազգեաց գաւառներ
րումն :

Լ՝ յսինքն , պղծվեցան նոքա ի
բեգովր մովաբացնոց կանանցն
հետ , և Թողելով զպաշտօնն այ
երկրպագեցին բելայ այն մովա
բացնոց , վասն որոյ ասէ ի բել
բեգովր , իբր երկրպագեցին բե
լայ պատկերքին ի բեգովրայ երկ
րումն * զէրէ զկուոց զոհած և մե
ռեալ կենդանիքն կերան առանց
խղճմանաց ընդ էմ պատուիրա
նացն այ :

Լ՝ յսինքն , բարկացուցին զան
իւրեանց չարագործութիւն * և
Չարդուսն անկաւ նոցա մէջն , և
ստօռիւցան ի նոցանէ քսան և
չորս հազար մարդ :

Լ՝ յսինքն , յետոյ եկաց փէնէ

Տրտնջեցին ի բա
նակս իւրեանց * և
ոչ լուան ձայնի տն :

Համբարձ զձեռն իւր
ի վերայ նոցա * հար
կանել զնոսա յանա
պատի :

Յրոճեցի զաւակ
նց ընդ հեթանոսս *
ցրուէցի զաւակ նց
ընդ գաւառս :

Պղծեցան նք ի բել
բեգովր * զի կերան
զզոհեալ և զմեռե
լոտի :

Բարկացուցին զնա
ի գործս իւրեանց *
և յաճախեցաւ ի վր
նոցա բեկումն :

Լ՝ պա եկաց ի մէջ փէ

նէ՛հէս և քա՛նեաց, և
արգելաւ մահ * և
համարեցաւ նմայար
դարութի յազգէ
յազգ մինչև յա
հիտեան:

Բարկացուցին զնա
ի վերայ ջուրոցն հակա
ռակութեան * չար
չարեցաւ մովսէս վո
նց, զի դառնացու
ցին զհոգի նորա:

Հրամայեց շրթամբք
իւրովք * և ոչ սա
տակեցին զազգսն զոր
ասաց նց տր:

Խառնակեցան ընդ
հեթանոսս, և ու
սան զգործս նոցա *
ծառայեցին կուռցնց
և եղև նց ի գայթակ
ղութի:

Օհեցին զուս
տերս և զգտերս իւր
եանց գիւաց * և հե
ղին զարիւն ամբիծ:

հէս քահանայն միջորդ եղաւ, և
ըսպանանելով զպոռնիկն քա՛նեց
զմեղս ժողովրդեան, և զմահ
արգելեց * և իւր արարմունքն
իւրն արդարութի համարվեցաւ
յազգէ յազգ մինչև յահիտեան:
Լսինքն, բարկացուցին զածհա
կառակութե ջրի վր, երբոր փոր
ձելով զնա ջուր խնդրեցին *
չարչարեցաւ մովսէս նց համար,
իբր զըկեցաւ ի մտանելոյ յեր
կիրն ա՛նետեաց, զէրէ դառնա
ցուցին զհոգի նր իւրեանց խս
տասրտութեն և երկբայեցուցին
զնա ի վր երկայնամտութեն այ:
Լսինքն, այն ազգերն որ ան
իւր բերանովն ասացեր էր թէ
ըսպանեցէք և փչացուցէք * նորա
իւրեանց անհնազանդութեամբն
խնայեցին, և չի սատակեցին
զիւրեանք,

Լսինքն, խառնեցան հեթա
նոսաց և կռապաշտից հետ, և ու
սան նց չար կենցաղավարութիւն
* ծառայեցին և երկրպագեցին
նց կուռքերին, և իւրեանց մո
լորութիւն իւրեանց գայթակղու
թի և կործանումն դարձաւ:
Լսինքն, զոհեցին, իբր մա
տաղ արարին զիւրեանց որդիքն
և դստերքն դիւերի, հետևելով
մոլորութեցն կռապաշտից * և իւր
եանց զա՛ւակների անմեղ արիւնն

Թափեցին ՚ի փառս սատանայի:
 Լ՝ յսինքն, իւրեանց տղայոց և
 դստերաց արիւնն կամեմ * որ
 քանանացւոց կռոցն զոհեցին,
 իբր մատաղ արարին:

Լ՝ յսինքն, շաղաղվեցաւ երկիր
 նց անմեղ արիւնովն, և պղծվե
 ցաւ իւրեանց ծնողաց չար գործ
 քովն * զէրէ պոռնիկ դարձան իւր
 եանց արարմամբն, Թողելով զձշ
 մարիտն ան և պաշտելով զկռուս:

Լ՝ յսինքն, բարկացաւ իւր սաս
 տիկ սրտմառութիւն տր ան իւր ժո
 ղովորեանն վր * և գարշեցաւ և
 զզուեցաւ իւր ժառանգութիւն,
 իբր խրայելացւոց ազգէն:

Լ՝ յսինքն, մատնեց զիւրեանք Տե
 Թանոսաց և կռապաշտից ձեռքն
 * տիրեցին նց իւրեանց ատելի
 ազգերն * և իւրեանց Թշնամիքն
 նեղացուցին և վշտացուցին զիւր
 եանք * և նոցա ձեռաց տակն
 խոնարհեցան, և գերի դարձան
 որդւովք և դստերօք:

Լ՝ յսինքն, շատ անգամ խեղճ
 եկաւ և փրկեց զիւրեանք, և
 նք վոխանակ շնորհակալ լինելոյ
 դառնացուցին զնա իւրեանց չար
 խորհրդովն * և իւրեանց անօրէ
 նութի միջումն կեռացան և հո
 ղի հաւասար եղան:

Լ՝ յսինքն, բայց գթածն ան
 հայեցաւ նց նեղութիւն և վիշտն *

և կա

Լ՝ իւրեանց ուստերաց և
 դստերաց իւրեանց
 * զոր զոհեցին կռոցն
 քանանու:

Եւ աղախեցաւ եր
 կիր յարեւել նց, և
 պղծեցաւ ՚ի գործոց
 նց * զի պոռնկեցան ՚ի
 գնացս իւրեանց:

Բարեցաւ սրտմառ
 Թք տր ի վր ժողովորե
 եան իւրոյ * և գար
 շեցոյց զժառանգութի
 իւր յոյժ:

Սատնեաց զնոսա ՚ի
 ձեռս ՏեԹանոսաց *
 տիրեցին նց ատելիք
 իւրեանց * և Թշնա
 միք իւրեանց նեղե
 ցին զնա * և խոնարհե
 լեղեն ՚ի ներքոյ ձե
 ռաց նոցա:

Բազում անգամ
 փրկեաց զնոսա, և նք
 դառնացուցին զնա ՚ի
 խորհուրդս իւրեանց
 * և կորացան յանօ
 րէնութե իւրեանց:

Հայեցաւ տր ՚ի նե
 ղութիս նց * իլսել ձայ

նի աղօթից նոցա :

Յիշեաց զուխտ իւր
և զղջացաւ ըստ բա
զում ողորմութեան
իւրում * և ետ զնս
'ի գթութիս առաջի
ամ գերչաց նոցա :

Փրկեա՛ զմեզ տր ած
մեր * և ժողովեա՛
զմեզ 'ի հեթանոսաց :

Խոստովան եղիցուք
անուն քում սրբոյ
* և պարծեսցուք
յօրհնութիս քո :

Օրհնեալ տր ած իս
րայելի յաւիտեանս
յաւիտենից :

Եւ ասացէ՛ ամ ժո
ղովուրդն * եղիցի
եղիցի :

Տունք : 44.

և կամեցաւ լսել նոցա աղօթից
ձայնին :

Եւ յսինքն , յիշեց զիւր ուխտն
որ արարեր էր նախահարցն հետ ,
իբր արահամու իսահակայ և յա
կոբայ և զղջացաւ իւր առաւ
ողորմութիւն * և իւրեանց գե
րողաց սիրան նց վերայ 'ի գութ
շարժեց , որ զիւրեանք չի ըսպա
նանեն , այլ թողուն որ իւրեանց
օրինգն կենցաղավարին :

Եւ յսինքն , փրկէ՛ զմեզ տր ած
մեր յերևելի և աներևոյթ թշնա
մեաց ձեռքէն * և ժողովելով
զմեզ 'ի զանազան ազգաց երկր
ներէն միաւորեա՛ միով հաւա
տով 'ի մէջ քոյ սուրբ եկեղե
ցւոյդ :

Եւ յսինքն , որ խոստովանինք քո
սուրբ և երկրպագելի անունդ *
և պարծենանք քո օրհնութե
նովդ և քո գովութենովդ միշտ
և հանապազ :

Եւ յսինքն , և ասենք օրհնեալ է՛
տր ածն իսրայելի յաւիտեանս
յաւիտենից , որ զմեզ կունա
խախնամէ իւր ողորմութիւն :

Եւ յսինքն , և ամ ժողովուրդն
պատասխանէ և ասէ * եղիցի
եղիցի , իբր այդպէս լինի , այդ
պէս լինի :

Եւ շօթք

Լ. զԹԶ Իւրաքանչ Իւր բարե
պաշտ քրիստոնէի 'ի ժամանակի
ՏիւանդուԹԷ Իւրում, հոգե
կանի և մարմնականի:

յսինքն, ես երբոր տեսայ
իմ ՏիւանդուԹեան
մէջն, Թէ մերձ էի
'ի մեռանիլ, իմ կեանքս կուկար
ճանայր և կուկարմէր, և իմ
օրերս ինձանից կուվերանայր,
իբր ինձանից կուբարձմէր * ասա
ցի իմ սրտիս մէջն Թէ վայ ինձ,
ասա կուգնամ 'ի դրունս դժո
խոց, իբր 'ի դուն գերեզմա
նին, կամ 'ի դժոխս ուրեն նա
խասալքն իմ, զէրէ դեռ քս չէր
եկեր յաշխարհ, և արքայուԹԷ
դուն գեռ փակած էր:

Լ. յսինքն, Թողի զամէն իմ յե
տագայ օրերն, իբր իմ մնացած
կենաց ժամանակն, կամ Թողի
իմ յետամնաց խորհուրդքն և դի
տանորուԹիքն * և ասացի իմ
մտաց մէջն, ես այլ չեմ տեսա
ներ այս կենդանեաց երկրումս,
իբր այս աշխարհիս երեսին զփր
կուԹի տն, իբր ես այլ այս Տի
ւանդուԹԷս չեմ ազատվիր * և
այսու հետեւ մարդի երես չեմ տե
սաներ այս երկրիս բնակչացն հետ:

Լ. յս

Ա զԹԶ Եզեկիայի արքայի
հրէաստանի 'ի ժամանակի յո
րում Տիւանդաղաւ և յար
եաւ 'ի ՏիւանդուԹԷ Իւրմէ:
Եսայի 38:

ս ասացի 'ի
վերանալ
յինէն աւ
ուրց իմոց * Թէ
դնացի ես 'ի դրունս
դժոխոց:

Թողի զամ զյետին
իմ * և ասացի Թէ
այլ ոչ ևս տեսից ըզ
փրկուԹի տն յերկ
րին կենդանեաց * և
ոչ ևս տեսից զմարդ
բնակչօք Իւրովք
հանդերձ:

Պակասեցայ ես յազ
գատոհմէ իմէ * այ
սուհեակ թողի լքի
զամ զկեանս իմ:

Եւ զնաց մեկնեցաւ
յինէն հոգի իմ ուն
այն որ քակէ զտաղա
ւար * և եղէ ես ուն
զոստայն սատարաց
մերձ ի հատանիլ:

Յաւուր յայնմիկ
մատնեցայ ես յառա
ւօտէ որպէս ի ձեռա
առիւծու * այնպէս
խորտակեաց մանրեց
զոսկերս իմ, զի յա
ռաւօտէ մինչ ի գի
շեր մատնեցայ:

Ուն ծիծեռնայնպէս
ճչեցի, և ուն զաղաւ
նի այնպէս մնչեցի *
զի նո՛ւաղեցան աչք
իմ ի տեսանելոյ:

Տայեցայ ի բար
ձունս առ արած իմ

Եւ յսինքն, պակասեցայ ես իմ
ազգականաց և բարեկամաց մի
ջէն * և այսուհետեւ թողի և
իբաց հրաժարեցայ իմ կենաց
վայելչութենէն իմ փառացն իմ
ժառանգութենէն, և իմ ամ գի
տանորութիւնս:

Եւ յսինքն, ելաւ զնաց և հեռա
ցաւ ինձանից իմ հոգիս, և զիմ
մարմինս փուլ ածեց, ինչպէս մէկ
մարդ մի որ մէկ տուն մի քակէ *
և ես այնպէս դարձայ ինչպէս ջու
լահակի հինուածքն որ մօտեցած
լինի ի կտրվիլ:

Եւ յսինքն, այն օրն որ սաստիկ
ծանտրացայ, այնպէս կուլութիւն
ինձ թէ առաւօտէնց մէկ առիւ
ծի ձեռքն լինէի անկած * զէրէ
հիւանդութիւնս այնպէս խորտա
կեց և ջարդեց զիմ ոսկուտանքս,
որ առաւօտէն մինչև ի գիշերն
անդադար տազնապեցայ և տա
ռապեցայ:

Եւ յսինքն, և առաւել դառնու
թիւն ինչպէս որ ծիծեռնիկն կու
ճայ այնպէս ճչացի, և ինչպէս
աղաւնին կումնչայ, այնպէս հա
ռաչեցի, իբր հոգւոց հանեցի *
զէրէ սաստիկ ցաւէն աչքերիս
լոյսն հատաւ և նո՛ւաղեցաւ ի
տեսանելոյ:

Եւ յսինքն, միտք արարի և տեսայ
թէ այլ կողմանէ ազատութեան

յոյս չկայր, դարձայ սրտի մտօք
 և հայեցայ իբարձունս, իբր ի
 յերկինս առ տր ան իմ, և աղա
 ղակեցի առ նա լալով և արտա
 սու՛նելով * և նա իւր ողորմու
 թքն փրկեց զիս իմ հիւանդուհս
 և զիմ մարմնոյս ցաւն փարատեց:
 Լ. յսինքն, տր ան ես նորա հա
 մար փղձկած սրտիւ զիմ կենաց
 դառնութիւնքէզ պատմեցի, զէ
 րէ կու՛ճանաչէի զքո անչափ
 դթութիդ * և դու զիմ անձս
 մահո՛ւան քնէն արթնացուցիր,
 և զիմ հոգիս առիս դարձուցիր
 իբր առողջացուցիր * և քոյ ես
 այի մարդարէի խօսքովն որ ողար
 կերէիր զիս ի տես, մխիթարվե
 ցայ և կենդանացայ:

Լ. յսինքն, ահա՛ կուտեսանեմ,
 որ իմ դառնութիւնս ի խաղաղու
 թի փոխվեցաւ * զէրէ դու քո
 մարդասիրութեդ զիմ անձս փր
 կեցիր իմահո՛ւանէ, և չի թողիր
 որ կորնչէի յաշխարհիս երեսէն
 * և զիմ ամէն մեղքս և յանցանքս
 յետկոյսդ ձգեցիր, իբր մոռացար
 և անտես արարիր:

Լ. յսինքն, զէրէ չէ թէ նոքա
 որ դժոխքումն են կու խոստովա
 նին զքո ամենաբարութիդ, և
 չէ թէ մեռեալքն հոգւով և մար
 մնով կու օրհնեն զքո սբ անունդ
 * և չէ թէ նք որ կու դատապարտ

* որ փրկեաց զիս, և
 փարատեցոյց յինէն
 զցաւս անձին իմոյ:

ՏՐ ՎՍ այսորիկ պատ
 մեցաւ քեզ * զար
 թուցեր զանձն իմ,
 դարձուցեր զհոգի
 իմ * մխիթարեցայ
 և կեցի:

Լ. հա՛ ի խաղաղու
 թիւն դարձաւ դառ
 նութի իմ * փրկե
 ցեր զանձն իմ զի մի
 կորեայց * և ընկե
 ցեր յետոյ զամ
 զմեղս իմ:

Օ ի ո՛չ թէ որք ի
 դժոխս են խոստովան
 լինին առ քեզ, և ո՛չ
 մեռեալք օրհնեսցեն
 զքեզ * և ո՛չ յուսաս
 ցին ի ճշմարտութիս

Handwritten text at the top of the page, partially obscured by a fold.

Handwritten text in the upper middle section, including the word "Gammal" (Old).

Handwritten text on the left side, including the word "Gammal" and some numbers.

Handwritten text on the right side, including the word "Gammal" and some numbers.

Handwritten text in the middle section, including the word "Gammal" and some numbers.

Handwritten text in the lower middle section, including the word "Gammal" and some numbers.

Handwritten text in the lower section, including the word "Gammal" and some numbers.

Handwritten text at the bottom of the page, including the word "Gammal" and some numbers.

Handwritten text at the very bottom of the page, including the word "Gammal" and some numbers.

Լսասցեն փրկեցեալք Նոր խորայելի, Թէ տրն մեր քս քաղցր է և բարի:
 զի զդերել Տոգիսն՝ ի մէջ խաւարի, փրկեաց ի կապանաց չար սատանայի:

Իբր , զայս սաղմոսս ասելով որ
 քնեցէք զանձ , զի ալելուիայն որ
 քնեցէք զանձ կութարդմանի :
 Լ. յս սաղմոսսումս յայտնապէս
 կուխօսի մարգարէն վասն բարե
 րարութեանն այ որ արար ազգի
 մարդկան ողարկելով յաշխարհ
 զորդին իւր միածին և փրկելով
 զնոսա իմեղաց և ի դժոխաց :

 յսինքն , խոստովանեցէք
 ով հաւատացեալ ժո
 ղովուրդք զբարերա
 րութիւնն այ հօր ամենակարողի ,
 զէրէ քաղցր և բարեգութիւն *
 զէրէ իւր ողորմութիւն յաւիտե
 նականէ , և ամենեւին չի հատ
 նիր և չի դաւալիր :

Լ. յս

Ալելուիայ :

Սաղմոս . Ճ2 .

 ստովան եղե
 րութիւնն այ
 քաղցրէ * զի
 յաւիտեանէ ողոր
 մութիւնն :

Լսասցեն փրկեալք
տն * զորս փրկեաց 'ի
ձեռաց Թշնամւոյն :

Յամ գաւառաց ժո
ղովեաց զնո * յարեւ
ելց և յարեւմտից 'ի
Տիւսիսոյ և 'ի ծովէ :

Սողորեցան նոքա յա
նապատի * յանջրդի
ճանապարհի * զքա
ղաք բնակութե ոչ
գտին :

Քաղցեան և ծարա
ւեցան * և անձինք
նոցա 'ի նոսին նո՛ւա
ղեցան :

Լաղաղեցին առ տր
'ինեղութե իւրենց
* 'ի վշտաց նոցա փրկ
եաց զնոսա :

Լսինքն , զայս Թող ասեն և
վայեն փրկեալքն պատուական
արեամբ որդւոյ նորա միածնի յի
քի * զորս փրկեց և ազատեց նո
վաւ 'ի մեղաց և 'ի բռնութէն սա
տանայի :

Լսինքն , ժողովեց զիւրեանք
իւր սուրբ եկեղեցւոյ մէջն 'ի
զանազան գաւառաց 'ի Տրէից 'ի
Տեթանոսաց և յայլոց ազգաց *
'ի յարեւելց 'ի յարեւմտից 'ի Տիւս
իսոյ և 'ի ծովէ , իբր 'ի Տարաւոյ :

Լսինքն , մօլորեցան նոքա այս
անապատ աշխարհումս Տետեւ
լով իւրենց մարմնական ախտիցն
* և այնպիսի ճանապարհում շր
ջեցան որ երկնային իմաստութե
ջուրն չէր գտվիր , և անային օրի
նաց և պատուիրանաց նշմարանքն
չէր երեւիր * և զերկնային քա
ղաքն որ է յաւիտենական և ճշմա
րիտ բնակութի ընտրելոցն այ
չի կարացին գտանել :

Լսինքն , քաղցեցան և ծա
րաւեցան , զերէ չունէին զհաց
բանին այ , և զջուր շնորհաց նր
* և իւրեանց հոգիքն իւրեանց
միջումս նո՛ւաղեցան , իբր 'ի հոգե
կան կենդանութե զրկվեցան :

Լսինքն , այն դառն Թշնա
մութե միջումս երկնային շնոր
հաց օգնութեամբն դէպ յամ
դարձան և աղաղակեցին * և նա

իւր անհասանելի ողորմութիւն
լսեց նոցա խնդրունածոցն, և ազա
տեց զիւրեանք յամ վշտաց և ՚ի
կարեաց իւրեանց հոգեկանաց:

Լ՝ յսինքն, ողարկեց զիւրեանք
իւր հոգւոյն սրբոյ առաջնորդու
թիւն դէպ ՚ի յուղիղ ճանապարհ,
իբր իւր օրինաց և պատուիրանաց
ճանապարհն նոցա նշանց տունեց
* որ կարենան երթալ ՚ի յերկ
նային քաղաքն, և ՚ի ճշմարիտ
բնակութիւն իւրեանց:

Լ՝ յսինքն, ուստի թող խոստո
վանին օրհնեն և դովեն մարդիք
այ ողորմութիւն, և տնջափ բա
րերարութիւն * և նորա ըսքան
չեղիքն և հրաշագործութիւնքն
պատմեն և քարոզեն:

Լ՝ յսինքն, զէրէ կշտացոյց հեթա
նոսաց և կռապաշտից քաղցած
հոգիքն * և զայնոսիկ որք կարօտ
էին բանին այ, իւր բարութիւն
լցոյց, իբր օրինաց և պատուիրա
նաց քարոզութիւն և ծանօթու
թիւն առատացոյց և հարստացոյց:

Լ՝ յսինքն, զայնոսիկ որք նստեր
էին ՚ի մէջ խաւարի կռապաշտու
թե, կուրութե և մոլորութե
* և յաւիտենական մահուան
շուքն ծածկեր էր զիւրեանք
* և զայնոսիկ որք կապուէր էին
բռնութիւն սատանայի ոպ կապա
նօք երկաթեօք ՚ի մէջ հոգեկան

աղքա

Լ՝ առաջնորդեաց նց
՚ի ճանապարհ ուղիղ
* զի երթիցեն ՚ի քա
ղաք բնակութե իւր
եանց:

Խ ոստովան եղիցին
տն ողորմութեց նր
* և սքանչելեաց նր
որդիք մարդկան:

Օ ի յագեցոյց զան
ձինս քաղցեալս * և
զանձինս կարօտեալս
լի արար բարութե:

Ո յք նստէին ՚ի խա
ւարի * և ՚ի ստուներս
մահու * կապեալք
էին յաղքատութե
ոպ յերկաթս:

Օ ի դառնացուցին
զբանն ան * և զխոր
հուրդս բարձրելոյն
բարկացուցին :

Խոնարհք եղեն իցա
նոց սիրտք նց * տկա
րացան , և ոչոք էր որ
առաջնորդէր նոցա :

Եւ զաղակեցին առ տր
իներդութե իւրենց
* ի վշտաց նց եհան
զնոսա :

Փրկեաց զնս ի խա
նարէ և ի ստոճերաց
մահու * և խզեաց
զկապանս նց :

Խոստովան եղեցին
տն ողորմութեց նր
* և սքանչելեաց նր
որդիք մարդկան :

աղքատութե , զրկեալք ի յերկ
նային բարութեն :

Եւ յսինքն , զէրէ դառնացու
ցին զբանն ան , իբր արհամարհե
ցին զպատուիրանս նորա * և բար
ձրելոյն խորհուրդն բարկացու
ցին , իբր ոչինչ համարեցին զա
սացեալն նորա , թէ մի՛ ըսպանա
նէր , մի՛ շնար , և մի՛ դողանար
և այլն :

Եւ յսինքն , զանազան ցաւերէ
նոցա սիրտն անկաւ և խոնարհե
ցաւ , իբր մեղաց և ախտից միջումն
նոցա հոգին անարգ և անախտան
եղաւ * տկարացան հոգւով և
մաօք , և ոչոք չկայր որ նոցա ճա
նապարհ ցուցանէր :

Եւ յսինքն , ուստի տեսանելով
զիւրեանք իմէջ թշուառութե
և նեղութե աղաղակեցին առ տր
ան * և նա իւր գթութեն և
ողորմութեն ազատեց զնոսա իւր
եանց վշտացն և տառապանացն :
Եւ յսինքն , փրկեց զիւրեանք ի խա
նարէ և ի մահուան շուքէ , իբր
ի կուրութե մտաց , և ի մոլորու
թե * և կտրատեց նց երկաթէ կա
պանքն , և ազատեց զիւրեանք
ի դերութեն սատանայի :

Եւ յսինքն , վասն որոյ թող խոս
տովանին օրհնեն և գովեն մար
դիք ան ողորմութիւն և անչափ
բարերարութիւն * և նր ըսքան

չելիքն և հրաշագործութիւնքն
պատմեն և քարոզեն:

Լ՝ յսինքն, զէրէ կոտորատեց և
փշրեց սառանայի ճնարագիտու
թեց և Թալաքների պղնձէ դռ
ներն * և նորա երկաթէ նդերն,
իբր նորա բռնութիւն և իշխանու
թիւն խորտակեց և փչացոյց:

Լ՝ յսինքն, օղնական հասաւ նց
իւրեանց անօրէն գործոց ճանա
պարհումն դարձուցանելով զիւր
եանք ի գիտութիւն ճշմարտութե
* զէրէ զիւրեանց մեղքն և չարու
թիւն ճանաչելով սաստիկ խոնար
հեցան և փոշխմանեցան:

Լ՝ յսինքն, ամէն հոգևոր կե
րակրներէ զզուներէր նց սիրան,
իբր յաճային օրինացն և պատու
հիշանացն դարչեր էին * և
մօտկացեր էին ի դրուսս յաւի
տենական մահու և դժոխոց:

Լ՝ յսինքն, ուստի տեսանելով
զիւրեանց Թշուառութիւն և նե
ղութիւն աղաղակեցին դէպ առ
ամ * և նա իւր գթութիւն և
ողորմութիւն աղատեց զնոսա իւր
եանց վշտացն և տառապանացն:

Լ՝ յսինքն, ողարկեց զիւր բանն,
իբր զորդին իւր միածին յս քս,
և բժշկեց նոցա ցանն և հիւան
դութիւն * և փրկեց զիւրեանք
յապահանութենէ և յաւիտենա
կան մահուանէ և ի դժոխոց:

Dddd

Լ՝ յս

Օ ի փշրեց զդրուսս
պղնձիս * և զնիդս եր
կաթիս խորտակեաց:

() դնեաց նց ի ճա
նապարհի անօրէնու
թե իւրեանց * զի
վս մեղաց իւրեանց
խոնարհք եղեն յոյժ

Յամ կերակրոց դար
չէին սիրտք նոցա *
մերձեցան մինչև ի
դրուսս մահու:

Լ՝ զաղակեցին առ տր
իներդութե իւրեանց
* ի վշտաց նց ապրե
ցոյց զնս:

Լ՝ ապրեաց զբան իւր
և բժշկեաց զնս * և
փրկեաց զնս յապա
հանութե իւրեանց:

Յգ

Խոստովանեղիցին
տն ողորմութեց նր
* և սքանչելեաց նր
որդիք մարդկան :

Սատուսցեն նմա ըզ
պատարագ օրհնութե
* և պատմեսցեն
ղգործս նր ցն
ծութի :

Ոյք իջանէին իծով
նաւութ * և առ
նէին զգործս իջուրս
բազումս :

Նորատեսին զգործս
տն * և զսքանչելիս
նր իխորս անդնդոց :

Սաց և յարեալ
հողմ և մրրիկ * և
բարձրացան ալիք նր :

Ստինքն , վասն որոյ թող խոս
տովանին օրհնեն և գովաբանեն
մարդիք այ ողորմութիւնն և ան
չափ բարութիւն * և նորա ըսքան
չելիքն և հրաշագործութիւնքն
պատմեն և քարոզեն :

Ստինքն , նր պատարագ մա
տուցանեն , բայց ոչ պատարագ
անասնոց , այլ պատարագ օրհնու
թեան և գովութե * և պատ
մեն նորա հրաշագործութիւնքն
ուրախութիւն և ցնծութիւն :

Ստինքն , յիշեն թէ ոպ սուրբ
առաքեալքն իբրեւ ձկնորսք իջա
նէին իծով աշխարհիս նաւօք
մարմնոյ իւրեանց * և անչափ ըս
քանչելագործութիւնք կանէին ի
ջուրս բազումս , իբր իմէջ զա
նազան ազգաց դարձուցանելով
զնոսա իգիտութիւն ճշմարտու
թեան :

Ստինքն , նորատեսան այ զար
մանագործութիւնք * և նր ըս
քանչելիքն խորուկ անդնդոց մի
ջումս , իբր նք իմացան անթմե
լի ազգաց միջումս , թէ ինչպէս
զօրութիւն քի զկոյրս կուլուսա
ւորէին և զհիւանդս կուբժշ
կէին :

Ստինքն , ասաց ան , իբր թող
եւ ան , և հրէից և հեթանոսաց
նեղութե և հալածանաց քամին
և մրրիկն վերկացաւ ընդէմ առա

քելոցն * և այս աշխարհիս ծովի
ալիքն , իբր խռովութիւն և հա
կառակութիւն վերացան և բարձ
րացան ի վերայ նոցա :

Լ՝ յսինքն , երբեմն կու ելանէին
ալիքն ի յերկինս և առաքելոց նա
ւերն կու բարձրացուցանէին ,
և նոքա տեսանելով զմոլորութիս
ոնհաւատից կու աղաչէին զձե
մի դարձման ազգի մարդկան * և
երբեմն կու իջանէին յանգուս
և առաքելոց նաւերն կու ցածաց
նէին , և նք տեսանելով զզգաս
տութի նց կու բախանային * և
այսպէս նոցա հոգիքն , իբր նոցա
սիրտն , իւրեանց միջումն կու հա
լէր և կու մաշվէր այս ծով աշխար
հումն :

Լ՝ յսինքն , ի մէջ ըսպառնալեաց
բռնաւորացն , և ի մէջ անտա
նելի վշտաց և հալածանացն , խռո
վեցան և սասանեցան ինչպէս
հարբած մարդիք * և նց ամէն
խմաստութիւն ընկղմեցաւ , իբր
անօրինաց աչաց առաջնն որպէս
յիմարք և տգէտք համարվեցան :

Լ՝ յսինքն , իւրեանց նեղութե
միջումն սրտի մտօք առ տր ան
աղաղակեցին * և նա իւր ամենա
կարօղ զօրութեն փրկեց զնոսա
իւրեանց վշտացն և տառապա
նացն :

Լ՝ յսինքն , փոխարկեց խռովու
թիւն

Dddd

2

ԹԷ

Լ լանէին յերկինս
* և իջանէին յան
գուս * և անձինք
նոցա յանձինս իւր
եանց մաշեցան :

Խռովեցան սասանե
ցան ուր արբեալք *
և ան իմաստութի
նոցա ընկղաւ :

Լ զաղակեցին առ տր
ինեղութե իւրեանց
* ի վշտաց նոցա կե
ցոյց զնոսա :

Դ արձոյց զմորիկն

յօդս և դադարեցան
ալիք նորա * ուրախ
եղեն զի դադարե
ցան * և առաջնորդ
եաց նց 'ի նաւահան
գիստ կամաց իւր
եանց :

Խոստովան եղիցին
ան ողորմութեց նր
* և սքանչելեաց նր
որդիք մարդկան :

Բարձր արասցեն
զնա 'ի ժողովս ժողովր
դոց * և յաթոռս ծե
րոց օրհնեսցեն զնա :

Օ ի դարձոյց զգետս
'ի ցամաք * և զգնացս
ջուրց յերկիր ծարա
ւում :

Լրար զերկիրն պտ
ղաբեր յաղաղտուկս
վն չարութե բնակ

Թե և հալածանաց մըրիկն 'ի յան
դարտ յօդս , իբր 'ի խաղաղու
թի * և դադարեցան աշխարհիս
ծովի ալեկոծութիւն * և տե
սանելով առաքեալք զհանդար
տութիս ամեյլեաց իւրեանց ու
րախացան , և փառաբանեցին
զան * և անձառնորդեց և հա
ռոյց զիւրեանք անվնաս 'իցանկա
լի նաւահանգիստն , իբր 'ի կա
տարումս դործոց իւրեանց :

Լ յսինքն , ուստի Թող խոստո
վանին օրհնեն և գովաբանեն մար
դիք այ ողորմութիւնն և անչափ
բարերարութիւն * և նորա ըսքան
չելիքն և հրաշագործութիւնքն
պատմեն և քարոզեն :

Լ յսինքն , բարձրացուցանեն և
փառաւորեն զնա զանազան աղ
գաց ժողովրդոց ժողովքների մի
ջումս * և ծերոց աթոռներումս ,
իբր առաքելոց և մարդարեից հի
մաճ եկեղեցներումս օրհնեն և
գովաբանեն զնա :

Լ յսինքն , զէրէ հրէից իմաստու
թեան գետերն ձմարտութե նբ
անետրանին ցամաքեցոյց * և մար
դարեալան շնորհաց ջրերն բար
ձաւ 'ի նոցանէ , և ծարաւ և ան
ջուր երկիր արաւ զիւրեանք :

Լ յսինքն , հրէից ժողովարանն ,
որ յառաջ պտղաբեր երկրի նման
կու ծաղկէր , ձմձմայ և ցիստ

երկիր

Երկիր դարձոյց * վասն չարու
թէ և խստասրտութեան բնակ
չաց նորա, իբր դպրացն և վարի
սեցնոցն:

Լ. յսինքն, անապատ երկիրն լճե
րով և ծովահներով առատացոյց
* և այն երկիրն որ անջուր էր,
զանազան աղբրներով պայծառա
ցոյց, իբր հեթանոսաց եկե
ղեցին որ ամենեւին զրկած էր
յերկնային իմաստութեն, ան
ային գրոց մեկնութեն լցեց և
առատացոյց, և զնոյն եկեղեցին
որ կարօտ էր շնորհաց հոգնոյն
սրբոյ, եօթն խորհրդովք եկեղե
ցնոյ պայծառացոյց:

Լ. յսինքն, նր միջումն այնպիսի
մարդիքն միայն բնակեցոյց, որ
իւր անային բանին քաղցեր էին
* և նոքա հիմարկեցին զքաղաք
բնակութե իւրեանց, իբր զմբ
եկեղեցին ընդհանրական կազմե
ցին և զարդարեցին:

Լ. յսինքն, արտեր վարեցին,
իբր սերմանեցին զբանն այ * այ
գիք անկեցին, իբր զանազան
քրիստոնէից եկեղեցիք հաստատե
ցին * և սրարին պտուղ իւրեանց
արմտեացն, իբր շատ մարդիք ի
քս ան դարձուցին:

Լ. յսինքն, օրհնեց ան զիւրեանք
իւր երկնային օրհնութեն, և
օր ըստ օրէ բազմացան և առա

տացան

չաց նոցա:

Լ. քար զանապատն ի
ճահիճս ջուրց * և
զերկիրն ծարաւուտ
ի գնացս ջուրց:

Բնակեցոյց ի նմա
քաղցեալս * և շինե
ցին զքաղաք բնա
կութե իւրեանց:

Արեցին արտս * և
անկեցին այգիս * և
արարին զպտուղ
արմտեաց իւր
եանց:

Օրհնեաց զնոսա և
բազմացան յոյժ * և
անասունք նոցա ոչ

նորադեցան:

Նորադեցան նք և
չարչարեցան * ինե
ղութի չարեաց և ի
վշտաց:

Եկն անարդութի
ի վերայ իշխանաց նց
* մոլորեցոյց զնոսա
յանապատի, և ոչ ի
ճանապարհի:

Օգնեաց տնանկին
յաղքատութե * և
առաջնորդեաց ոմ
խաշին ազգի նց:

Տեսցեն ուղիղք և
ուրախ եղցին * և
ամ անօրէն խցչ

տացան * և նոցա բեռտանող անա
սունքն, իբր եպիսկոպոսունքն
և քահանայքն ամենեկն չի պա
կասեցան:

Եւսինքն, և թէպէտ երբեմն
նորադեցան և չարչարեցան * ի
պատճառս հալածանացն բռնա
հորաց, և ի պատճառս զանազան
չարեաց և վշտաց:

Եւսինքն, երբեմն անկաւ ի
սատանայի անարդութի նց իշխա
նացն վերայ, իբր անկաւ յիմա
րութի ի վերայ հակառակասէր
առաջնորդացն որք անարդեցին
զձմարիտ մեկնութիս գրոց սրբոց
վասն իւրեանց փառասիրութեն
* և այսպէս մոլորեցոյց նոքօք սա
տանայ զժողովուրդն ի ստութե
անապատին, և չեթող շրջիլ ճշ
մարտութեան ճանապարհումն,
իբր ըստ օրինաց և պատուիրանաց
սբ եկեղեցւոյն:

Եւսինքն, բայց ամ իւր նա
խախնամութեն իւր աղքատ ժո
ղովրդեանն յօգնութի հասաւ
* և իւր ճշմարտութեան ճանա
պարհն նշանց տվեց նոցա ազգին
ինչպէս հովիւ մի իւր ոչխար
ներին ճանապարհ նշանց կու
տայ:

Եւսինքն, որ ուղիղ հաւատով
մարդիքն տեսանեն և ուրախա
նան * և անօրէն և աներկիւղ

մարդիքն պապանձին և խփեն
զիւրեանց բերանն:

Եւ յսինքն, ո՛վ որ իմաստուն է
իւր մտաց մէջն պահէ զայս խօս-
քերս * և միտք անէ այնչափ
ողորմութիւն և դժբախն որ ունի
իւր հաւատացելոցն վերայ:

Իբր, զայս սաղմոսս շարդրեաց
դաւիթ վասն օրհնելոյ զամ:

Եւ յս սաղմոսումս կու աղօթի
մարդարէն առ ամ և կու խնդրի
զօգնութիւնդ և յեղծումայեցն ող:

Սինքն, պատրաստ է միշտ
իմ սիրտս տր ամ, պատ-
րաստ է միշտ իմ սիրտս
* որ օրհնեմ և սաղմոս ասեմ քեզ
իմ փառօքս, իբր իմ հոգւոյս և
մաօքս, և իմ ամէն զօրութենովս
և կարօղութենովս:

Եւ յսինքն, զարթիր ո՛վ պայծա-
ռութիւն իմ և փառք իմ, իբր
արթնացիր ո՛վ հոգի իմ քո կարօ-
ղութենովդ և զօրութենովդ,
արթնացիր և զո՛ւարթացիր սաղ-
մոս ասելով և օրհնելով զամ * և
էս և ս յաղթելով մարմնոյս Թու-
լութեն և տկարութեն, արթնա-
նամ կանուխ առաւօտէնց:

Եւ յսինքն, կու խոստովանիմ և
կու փառաբանեմ զքո սուրբ և

Երկր

զբերան իւր:

Ո՛վ է իմաստուն որ
պահեսցէ զայս * և ի
միտ առցէ զողորմու-
թիւն ամ:

Տուրք 42:

Օրհնութիւն սաղմոս դաւթի:

Սաղմոս ՃԷ:

պատրաստ է
սիրտ իմ ամ
պատրաստ է
սիրտ իմ * օրհնել և
սաղմոս ասել քեզ
փառօք իմովք:

Օ արթիք փառք իմ
զարթիք սաղմոսիւք
և օրհնութիւն * և էս
զարթեայց առաւօ-
տուց:

Խոստովանեղէցքեզ
իժողովուրդս տր *

Լսաղմոս ասացիցքեզ
յազինս :

Մեծ եղև մինչև
յերկինս ողորմութի
քո * մինչև յամպս
ճմարտութի քո :

Բարձրեալ ես դու
յերկինս ան * յամ
երկրի են փառք քո :

Ան փրկեցան սիրե
լիք քո * կեցո՛ւ աջով
քով և լուր մեզ :

Եւ խօսեցաւ ՚ի ար
բութենէ իւրմէ *
բարձր եղէց * բաժա
նեցից զսիւքէմ * և
զհովիտս յարկաց
չափեցից :

Երկրպագելի անունդ տր ան ան
ժողովրդների միջումս * և ամէն
ազգերի միջումս զքեզ դովելով
սաղմոս կատեմ :

Եւ յսինքն , զէքէ քո ողորմու
թիւդ առատացաւ և մեծացաւ և
բոլոր աշխարհս լցեց , և երկն
քումս երանելի հոգիքն պսակեց
* և քո ճմարտութիւնդ և հա
ւատարիմ խոստմունքդ յերկրէս
մինչև ՚ի յամպս , և մինչև ուր
որ մարդկային աչաց տեսութիւն
կու հասանի , զանազան նշաննե
րով յայտնի երևեցաւ :

Եւ յսինքն , վասն որոյ կու գոհա
նամ զքէն տր ան որ բարձր ես
քան զերկինս * և քո փառքդ և
պատիւդ ան երկրում կու ճա
նաչվի :

Եւ յսինքն , արդ ինչպէս որ քո
սիրելիքդ փրկեցան իւրեանց թշ
նամեաց ձեռքէն * այնպէս փրկէ
և ազատէ զմեզ քո աջ բազկովդ ,
և մեր աղաչանացն և խնդրո՛ւա
ծոցն ականջ արաս :

Եւ յսինքն , որ տեսանելով զքո
օգնութիւնդ և զքո նախախնա
մութիւդ , յորդորեմ զիս և ասեմ
թէ ան յերկնից և իւր նք աթո
ռէն խօսեցաւ , ինձ յաղթութի
տվեց , և զիմ թշնամիքն յամօթ
արաւ * ցնծամ ուրախանամ
բարձրանամ և փառաւորիմ *
այս

այս սիւքէմայ երկրիս որ ան ինձ
է պատրաստեր տիրապետեմ, և
իմ հալալ ժառանգութե նման
բաժանեմ և իմ հրամանաց և իշ
խանութեն հնազանդեցնեմ * և
յարկաց հովիտն, իբր չատրների
ձորն իմ ըստացած մուլքիս նման
չափեմ, և այլ երկրներէ ջոկեմ:
Լ՝ յսինքն, ասեմ թէ գաղաա
թու և մանասէի երկիրն իմ է *
այլ և եփրայիմայ երկիրն որ իմ
գլխոյս պահապանն է և ինձ զօրու
թի և կարողութի տվող է իւր
քաջ և արի տղամարդերովն:

Լ՝ յսինքն, յուգայի երկիրն իմ
ամէն երկրներիս և գաւառներիս
Թագաւորն է * և մովաբայ եր
կիրն իմ յուսոյ աւազանն է, իբր
իմ լուսնակեղոյ հաւաքին նման
իմ ձեռքիս է, զէրէ յոյս ունիմ,
որ երբոր ուզեմ կարենամ առ
նուլ, և իմ հրամանացն հնազան
դեցնել:

Լ՝ յսինքն, այժմ միայն եդոմայե
ցնոց երկիրն ինձ դժոճարութի
կուտայ, բայց յոյս ունիմ որ քո
օգնութեդ շուտով իմ ճանա
պարհս, և իմ գնացքս դէպ յայն
ուղղեմ, և զնա ևս յաղթահարեմ
և իմ ձեռաց տակն առնում *
զէրէ ինձ քան զնոսա այլ ուժեղ
այլազգիք հնազանդեր են:

Լ՝ յսինքն, բայց ո՛վ կուտանի

Eeee

այն

Իմ է գաղաաթ և
իմ է մանասէ * եփ
րեմ հզօրիչ գլխոյ
իմոյ:

Յուգայ Թագաւոր
իմ * և մովաբ աւա
զան յուսոյ իմոյ:

Յեդովմէ ուղղեցից
զգնացս իմ * և ինձ
այլազգիք հնազանդք
եղեն:

Ո՛տարցէ զնա ՚ի քա

հտ

դաք ամուր * կամ ո՛ր
առաջնորդեացէ ինձ
մինչև յերդօմէ:

Եթէ ոչ դու ան-
որ մերթեցեր զմեզ *
և ոչ ելեր ան ընդ
զօրս մեր:

Տուր մեզ զօգուծի
ի ներդուծեան * զի
սուտ է փրկութի
մարդոյ:

Եւ ստուծով արաս
ցուք զզօրութի * և
նա յամօթ արասցէ
զթշնամիս մեր:

Տուր 14.

Ի կատարած սաղմոս դաւթի

Սաղմոս 89.

Եւ օրհնութի իմոյ
մի լուեր * զի բերան
մեղաւորի բերան
նենգաւորի բացաւ

այն անառիկ բերդն, և ամուր
պարսպով քաղաքն * կամ ո՛վ ինձ
յառաջ կու անկանի, և մինչև
յերդում կու հասուցանէ:

Եւ յսինքն, եթէ ոչ դու ան-
որ երբեմն զմեզ յերեսաց ձգեցիր
* և մեր զօրացն հետ ընդ էմ մեր
թշնամեացն պատերազմ չի եկիր:
Եւ յսինքն, ուստի կաղաչեմ զքեզ
այս մեր առաջիկայ պատերազ
մումս մեզ օգնութի և կարօղու
թիւն տուր * զէրէ ես քեզ եմ
յուսացեր, և գիտեմ որ սուտ է
այն օգնութին և փրկութին որ
մարդի ձեռքով կու լինի:

Եւ յսինքն, ինչպէս հանապազ
կասեմ ես իմ զօրագլխացն հետ,
թէ մեք աստուծով կանենք մեր
զօրութին և յաղթութին * և
նա է որ կու ամաչեցուցանէ զմեր
թշնամիքն:

Իբր, իկատարիլ օրինաց և մար
դարէից այս սաղմոսիս մարդարէ
ութին պիտի կատարվի:

Եւ յս սաղմոսումս կու խօսի մար
դարէն ի բերանոյ քի ընդ էմ
հրէից, և յուգայի:

Եւ յսինքն, ո՛վ ան օրհնութի
իմոյ, իբր ո՛վ հայր ամենակալ որ
զիմ անմեղութիւն տեսանելով
զիս կու օրհնես կու գովես և կու

փառանորես , մի՛ լուեր , և մի՛
մուռնձ կենար : * զէրէ մեղանոր
և նենգանոր հրէից բերանն բաց
վեցաւ ինձ վերայ :

Լ՝ յսինքն , ինձ վերայ զուր ասա
ցին նենգանոր լեզունով * և Թշ
նամուծե և ատելութե խօսքե
րով զիս պատեցին պաշարեցին և
վիրանորեցին :

Լ՝ յսինքն , պատերազմեցան և
հակառակեցան ինձ հետանիրաւ
տեղ * և փոխանակ սիրելոյ զիս ,
կու մատնէին դատանորաց * իսկ
ես նց համար աղօթք կանէի :

Լ՝ յսինքն , փոխանակ բարերա
րութեն որ ես նոցա արարի զհի
ւանդս բժշկելով , զբորոտս սրբե
լով և զկոյրս լուսանորելով , ինձ
չար հատուցին * և փոխանակ
սիրոյն իմոյ որ ունէի ես առնո
սա , ինձ ատելութի նշանց տվին :

Լ՝ յսինքն , ուստի իմ մատնէին
վերայ մեղանորն բռնանայ , իբր
բեհեզգեբուղ իշխանն դիւաց
իւր վերայ տիրապետէ * և սա
տանայ միշտ նորա աջ կողմն կանգ
նած լինի , որ զինքն մատնէ 'ի
կորուստն յաւիտենական :

Լ՝ յսինքն , իւր խղճմանաց դա
տաստանովն դատաւորտած դուրս
գաց * և նորա աղօթքն և աղա
չանքն իւրն մեղք և անօրէնու
թի համարվի :

Ի վերայ իմ :

Խօսեցան զինէն լե
զունաւ նենգանո
րաւ * և բանիւ ատե
լութե պաշարեցին
զիս :

Սարտեան ընդիս 'ի
տարապարտուց * փո
խանակ սիրոյ իմոյ
մատնէին զիս * այլ
ես յաղօթս կայի :
Հատուցին ինձ չար
փոխանակ ընդ բար
ւոյ * ատելութիւն
փոխանակ սիրոյ իմոյ :

Կացցէ 'ի վերայ նր
մեղանոր * սատանայ
կացցէ ընդ աջմէ նր :

Ղապատաստանէ իւր
մէ ելցէ դատաւարո
եալ * և աղօթք նր
իմեղս դարձին :

Եղիցին աւուրք նր
 նուազք * և զայցե
 լութի նորա զայն այլ
 տարցի :

Եղիցին որդիք նորա
 որքք, և կինն նր այրի
 * սահեցին փոփոխ
 եսցին որդիք նորա,
 մուրողք եղիցին *
 և ելցեն ի բնակու
 թի իւրեանց :

Ի ննեցէ փոխա
 տու զամ ինչս նորա
 * և յափշտակեցեն
 ցտարք զվաստակս նր

Սի գտցի օգնական
 նմա * և մի՛ ոք ողոր
 մեցի ի վերայ որբոց
 նորա :

Եղիցին որդիք նր
 ի սատակումն * և
 յազգէ ջնջեցի
 անունն նր :

Օ իշեցին մեղք
 հարց նր առաջի տն
 * և մեղք մօր նր մի՛
 ջնջեցին, և եղիցին
 առաջի տն յամ ժամ :

Եսինքն, իւր օրերն նուազի
 և կարճանայ, և յուսահատու
 թին զինքն խեղդէ * և նորա այ
 ցելութին այլոք տանի, իբր նր
 առաքելութե և եպիսկոպոսու
 թեան իշխանութին մատաթիա
 առնու :

Եսինքն, նորա զաւակքն որք
 մնան, և կինն այրի մնայ * նորա
 որդիքն սահին, իբր անհաստատ
 լինին և տեղէ իտեղ փոփոխվին,
 և մուրալով շրջին * և իւրեանց
 անէն և տեղէն զրկվին և թշուա
 ռական լինին :

Եսինքն, քննէ և համարք ու
 զէ փոխատուն նորա անիրաւու
 թի դատած ընչիցն և ապրանացն
 * և օտարք յափշտակեն նր դատ
 մունքն և վաստակն :

Եսինքն, ոչոք չի դավի որ նր
 աղօթիւք կամ բարեխօսութի
 օգնական լինի * և ոչոք նր որք
 զաւակներին վերայ խղճայ և
 ողորմի :

Եսինքն, նորա որդիքն սատա
 կին և փչանան աշխարհիս վերայ
 * և նորա անունն իւր ազգի մի
 ջէն ջնջվի և բարձվի :

Եսինքն, նորա հարց և ծնո
 զաց մեղքն և անօրէնութիւնն
 յիշվի առաջի աջ * և նորա մօր
 մեղքն ամենեւին չի ջնջվի, այլ
 միշտ առաջի տեսուն պատրաստ

լինի ՚ի պատիժ ինքեան:

Լ՝ յսինքն, փշանայ երկրիս երե
սէն նորա յիշատակն * զէրէ չի
յիշեց Թէ ողորմիւ և խղճալ պի
տէր այնմիկ որ իւրն ողորմեր էր
և խղճացեր էր, իբր յի քի որ
դէոյն այ, որ վս փրկելոյ զնա կո
չեր էր զինքն, ՚ի յառաքելութիւն
Լ՝ յսինքն, հալածեց իւր չարա
խօսութիւն զայր մի աղքատաց
եալ վասն փրկութե ազգի մարդ
կան * և ջանաց իւր մատնութիւն
ըսպանանել զայն որ հեղ և խո
նարհ էր սրտիւ, ըստ այնմ որ
ասէ քս առէք զլուծ իմ ՚ի ձեզ
և առարուք յինէն, զի հեղ եմ
և խոնարհ սրտիւ:

Լ՝ յսինքն, սիրեց զանէծքն,
իւր մատնութիւն, Թող իւրն լի
նի * չի կամեցաւ զիմ օրհնու
թիւս իւր Թերահաւատութիւն,
Թող հեռի լինի ՚ի նորանէ:

Լ՝ յսինքն, հազաւ զանէծքն
զգեստի նման * Թող ջրի նման
իւր փորն իջանէ, և ձիթի նման
իւր ոսկւատանց մէջն մտանէ, իբր
զիւր հոգին և մարմինն պատժէ
և պատու հասէ:

Լ՝ յսինքն, անէծքն իւրն մէկ
զգեստի նման լինի որ կու հագւի
* և մէկ գօտու նման լինի որ հա
նապաղ մէջք կու կապի:

Լ՝ յսինքն, այս գործս ինչ սա

արաւ

Սատակեսցի յերկրէ
յիշատակ նր * փոխա
նակ զի ոչ յիշեաց առ
նել զողորմութիւն:

Հալածեաց զայր աղ
քատ և զտնանի * սպա
նանել զայն որ խո
նարհն է սրտիւ:

Սիրեաց զանէծս և
եղցէ նմա * ոչ կամե
ցաւ զօրհնութիւն,
հեռի եղիցի ի նմանէ

Օ գեցաւ զանէծս
ոպ հանդերձ * մտցէ
ոպ ջուր ՚ի փոր նր,
և ոպ ձէթ ընդ ոս
կերս նորա:

Եղիցի նմա ոպ հան
դերձ զի ագանի * և
ոպ գօտի որ ածի հա
նապաղ ընդ մէջ:

Լ՝ յս գործ է այն

ցիկ ոյք չնախօս կային
զինէն առ տր * և
ոյք խօսէին չար զանձ
նէ իմէ :

Եւ դու տր արա՛
լնդիս ըստ անուն
քում զի քաղցր է
ողորմութի քո * և
փրկեա՛ զիս , զի աղ
քատ և տնանկ եմ ես :

Սիրտ իմ խռովեցաւ
ի փորի իմում * և
ես ունայտուեցի ի խռ
սափեղն իմում պա
կասեցայ * և թօթա
փեցայ ուն մարախ :

Ուռնկք իմ տկարա
ցան ի պահոց * և մար
մին իմ այլագուռնե
ցաւ ի յիւղոյ :

Եւ զէ ես նախատ նց
* տեսին զիս և շար

արաւ , նոցա գործոցն նման է
որ զիս կու չարախօսէին և կու վա
տաբանէին առաջի այ ասելով ,
ուչ գոյ փրկութի սորա առ ան
իւր , ան եթող զնա , Տալածես
ցուք և հասցուք նմա * նոցա կա
սեմ , որ միշտ ինձանից վատ խօ
սելով զիս կու բամբասէին :

Եւ յսինքն , բայց դու տր երկ
նի և երկրի , և տր իմ ըստ մարդ
կութեանս , ողորմիր ինձ վասն
անուն քոյ սրբոյ , զէրէ քաղցր
է քո ողորմութիդ * և փրկէ զիս
նոցա հնարագիտութեն , զէրէ
իբրև զմարդ աղքատ և տնանկ
եմ ես , իբր զոչոք չունիմ բաց
իբէն ինձ օգնական :

Եւ յսինքն , իմ սիրտս իմ փորիս
մէջն խռովեցաւ , և տաղնապե
ցաւ տեսանելով զնենդաւորդի
տանորութիս հրէից * և ես շո
ւաքի նման թեք տալով նունաղե
ցայ և պակասեցայ նց աչաց առա
ջէն * և վնասագործ մարախի
նման ի նոցանէ հալածեցայ , բա
խեցայ և թօթափեցայ :

Եւ յսինքն , իմ ծնկներս անու
ժացան և տկարացան շատ ծով և
պագ կենարդս * և իմ մարմնոյս
գուռն փոխվեցաւ ի պակասու
թէ գիրութե :

Եւ յսինքն , և նոցա առաջէն տնա
զատեղ և նախատինք դարձայ *

զէրէ տեսին զիս , և իւրեանց
գլուխն ինձ վերայ շարժեցին
ատելութիւն :

Լ՝ յսինքն , յօգնութիւն Տասիր
ուրեմն ինձ տր ան իմ * և փրկէ
զիս նոցա ձեռացն քո Տայրական
գթութիւն և ողորմութիւն :

Լ՝ յսինքն , որ իմանան թէ քո
ձեռքդ է՝ սյս , իբր քո ամենակա
րօղ զօրութիւնդ՝ որ զիս խոնար
հեցոյց վասն ազգի մարդկան * և
քո անային հաճութիւնդ որ զիս
մահու և խաչի հաղանդեցոյց :

Լ՝ յսինքն , նոքա զիս այժմ կու
անիծանեն , բայց դու քոյ Տայ
րական օրհնութիւնդ կու օրհնես
զիս յաւիտեանս յաւիտենից *
նոքա որ ինձ վերայ են դարձեր
կու ամաչեն յետոյ և կու փոշիմա
նին , բայց ծառայ քո ըստ մար
մնոյ միշտ կու ըրախանայ իբրեզ :

Լ՝ յսինքն , հազանին զամօթն
զգեստի նման այնոքիկ որք ինձա
նից վատ կասէին առաջի մարդկան
* և իւրեանց ամօթն վերարկուի
նման իւրեանցնով շուռառնու
ն և հազանին :

Լ՝ յսինքն , բայց ես միշտ խոս
տովանիմ ուղիղ սրտիւ զքո ան
չափ բարեբարութիւնդ * և իմէջ
բաղմութե հաւատացելոց իմոց
օրհնեմ և գովեմ զքեզ ի յաւիտ
եան :

Լ՝ յս

Ժեցին զգլուխս իւր
եանց :

() Գնեա՛ ինձ տր ան
իմ * և փրկեա՛ զիս
ըստ ողորմութե
քում :

Օ՛ անիցեն զի ձեռն
քո այս է * և դու տր
արարեր զայս :

Նոքա անիծանեն , և
դու օրհնեսցես * ոյք
յարուցեալք են ի վր
իմ զամօթ կրեսցեն ,
այլ ծառայ քո ու
րախ եղիցի իբրեզ :

Օ՛ զեցցին զամօթ
ոյք չարախօս կային
զանձնէ իմէ * և արկ
ցեն ու՛ զկրկնոց զա
մօթ իւրեանց զիւր
եամբք :

Լ՝ յլ ես խոստովան
եղեցաւ տր յոյժ բե
րանով իմով * և ի
մէջ բաղմաց օրհնե
ցից զքեզ :

Օ ի եկաց նա ընդ
աջմէ տնանկին * ի
փրկել զիս յայնցանէ
ոյք հալածէին զանձն
իմ:

Տոմար. 28.

Սաղմոս դաւթի:

Սաղմոս. Ճի:

Լ մաց տր ցտէր իմ
նիստ ընդ աջմէ իմէ *
մինչև եդից զթշնա
միս քո պատուան
դան ոտից քոց:

Լ յսինքն, զէրէ կամանորապէս
աղքատացեալ և տնանկացեալ
որդւոյն իւրոյ միածնի աջ կողմն
միշտ պատրաստ գտվեցաւ * որ
փրկէր և ազատէր զիս ի նենդա
նոր հրէից, որ անողորմաբար
զիմ անձս կու հալածէին և կա
մէին զիս կորուսանել:

Իբր, զայս տաղմոսս շարադրեաց
դաւթ իմ մարդարէն խօսելով իբե
րանոյ ճշմարիտ դաւթին յի քի:
Լ յս սաղմոսումս կու խօսի մար
դարէն վասն փառացն քի, վասն
յարութեանն, վասն նստելոյն
ընդ աջմէ հօր, վասն յաւիտենա
կան քահանայութեն և վասն դա
տելոյն զաշխարհս:

Լ յսինքն, տաաց տր ան հայրն
ամենակալ որդւոյ իւրոյ միածնի
յի քի, որ իմ տրն է ըստ անու
թե իւրոյ, և իմ որդին է ըստ
մարդկութեան իւրոյ, յետ մօ
հուն և յարութե նորա, թէ
համբարձիր ի յերկինս, և նստիր
իմ աջ կողմս քո անային փառօքդ
* մինչև որ զքո թշնամիքդ թէ
զհրէայս և թէ զհեթանոսս կա
տարելապէս ի վախճանի աշխար
հիս դնեմ քոյ ոտաց տակն իբրև
զպատուանդան, իբր քոյ սուրբ
հաւատոյդ հնազանդեցնեմ:

Լ յս

Լ՝ յսինքն, ինչպէս քոյ ազգատոհմ
մութեան կարգն և գաւազանն
ողարկեց քո հայրն ամ ի հրէաս
տանէ, այսպէս զքոյ Թագաւո
րական իշխանութե գաւազանն
կուողարկէ ի սիոնէ, իբր ի յերու
սաղէմէ, զէրէ տեղէն կու ըսկսա
նին սբ առաքեալքն հոգւոյն սր
բոյ գործակցութեն քարոզել զքո
երկնային Թագաւորութիդ, և
յայտնել զքո անչափ կարօղութիդ
բոլոր աշխարհի * և այսպէս միջ
նորդութե անէտարանական քա
րոզութե նոցին կու տիրես և կու
տիրապետես ի մէջ ամ Թշնա
մեաց քոց, իբր ի մէջ անհաւա
տից հրէից և հեթանոսաց:

Լ՝ յսինքն, քեզ հետէ ըսկիզբն,
իբր քեզ հետէ քո ամային մեծ
վայելչութիդ որէ ըսկիզբն ամ
ըստեղծութեդ, որով և համա
գոյակից և արարչակից ես ընդ
հօր և ընդ հոգւոյն սրբոյ, քան
զի քեզնով եղև ամ ինչ որ ինչ
եղևն ըստ յոհաննու:

Վարձեալ, քեզ հետէ ըսկիզբն,
իբր ի քէն անբաժանելիէ հայրն
ամ, որէ ըսկիզբն յաւիտեանական
ծննդեան քոյ * քոյ զօրութե օրն,
իբր յաւուր դատաստանին երբոր
զօրութե իշխանութե և փառօք
հօր գաս ի դատել զկենդանիս և
զմեռեալս, հատուցանելով իւրա

Վաւազան զօրութե
առաքեացի քեզ տր
ի սիոնէ * և տիրես
ցես դու ի մէջ Թշ
նամեաց քոց:

Լ՝ նդ քեզ է սկիզբն
* յաւուրն զօրութե
քոյ * ի վայելչութի
սրբոց քոց * յարդան
տէ յառաջ քան զա
րուսեակ ծնայ զքեզ:

Երդունաւ տրեւոյ
 ևս զղջացի թէ դու
 ես քահանայ յաւիտ
 եան ըստ կարգին մե
 քիսեթեկի * և տր
 ընդաջմէ քումէ :

քանց իւրոց ըստ դործոց նոցա *
 ի վայելչութիւն սրբոց քոց , իբր
 ի խնդութիւն և ի պայծառութիւն
 ընտրելոց քոց , զի տեսանելով
 զքեզ հայրական փառօք պայծա
 ռանան անըստունէր լուսով , և
 փայլեն ուն զարեգակն յարքայու
 թե քում * քեզ ասաց հայրն
 ան թէ ես իմ յարգանտէս յա
 ռաջ քան զարուսեակն զքեզ
 ծնայ , իբր ես ի յարգանտէ բնա
 կան առատութեան իմոյ յառաջ
 քան զան հրեշտակս և հրեշտակա
 պետս , յառաջ քան զարեգակն
 և զլուսինն , և յառաջ քան զան
 ըստեղծունաւ անային ծննդ
 եամբ իմով ծնայ զքեզ , զի դու
 ես ճառագայթ փառաց և նկարա
 գիր էութե իմոյ ըստ պօղոսի :
 Եւ յսինքն , երդունաւ հայրն ան
 իւր անփոփոխելի խոստամբն և
 ասաց քեզ , թէ դու ես քահա
 նայ յաւիտեանական ըստ կարգին
 մեքիսեթեկի , իբր թագաւոր
 և քահանայ ի միասին թագաւոր
 արդարութե , և իշխան խաղա
 ղութե , անմայր ի յաւիտեա
 կան ծնելութեդ , և անհայր ի
 մարմնանալոյ տնօրէնութեանդ ,
 առանց նախնեաց և առանց փո
 խանորդից , մեծ քան զահարոն
 և զդէի , տասանորդօղ նոցին ի
 յանձն աբրահամու , և հաստա

տող սրբութեան պատարագին
հացի և գինւոյ * և նոյն տրն և
հայրն ամենակալ միշտ է ընդաջմէ
քումէ, ուն և դու ես միշտ ընդ
աջմէ նր, որով յայտնապէս ցու
ցանի քո համագոյակցութիդ հա
մահանգիտութիդ համազօրու
թիդ համիշխանութիդ և համա
յանիտենականութիդ ընդ հօր
և ընդ հոգւոյն սրբոյ միշտ և յա
նիտեան:

Լ. յսինքն, որ և յանուր բար
կութեան իւրոյ, իբր յանուր
վրէժխնդրութե դատաստանին
կու յաղթահարէ կուխորտակէ
և յամօթ կանէ քեզնով և ի ձեռն
քո վթագանորս զբռնանորս, զսա
տանայ և զմարդիք * կուդատէ
և կուդատապարտէ զհեթանոսս
և զկռապաշտս * և կուբազմա
ցուցանէ և կուսաստկացուցանէ
զպատիժս և զհարոճածս ի վերայ
անօրինաց և անհաւատից * կու
խորտակէ և կուջնջիւն զգլուխս
բազմաց ամբարտաճանից և հպար
տաց, կամապաշտից և կամակո
րաց զխոնարհս բարձրացուցանե
լով և զմեծատունս արձակելով
ունայնս, և զայս ի յերկրին կեն
դանեաց առաջի ամ հրեշտակաց
և հրեշտակապետաց, առաջի առա
քելոց և մարգարէից և առաջի ամ
սրբոց:

Խորտակեցէ յանուր
բարկութե զթագա
նորս * դատէ զհե
թանոսս * և բազում
առնէ զհարոճածս
* և խորտակեցէ ըզ
գլուխս բազմաց
յերկրի:

Օղևիս ի ճանապարհ
 Տի արբուսցէ * վս
 այսորիկ և բարձր ար
 ասցէ զգլուխն :

Տոնք : 6 :

Աւելուիայ :

Սաղմոս . ՃԺ .

Լ յսինքն , և զի վարարած գե
 տոյն ջուրն քեզ կու արբուցանէ
 քոյ ճանապարհումդ , իբր աշխար
 հիս զանազան փորձութեց և տա
 ռապանաց դառնութիւն քոյ կե
 նաց մէջն քեզ կու խմացնէ , քան
 զի երեսուն և երեք տարի երկ
 րիս վերայ իբրև զճանապարհորդ
 կենցաղավարելով զմարդկային
 տկարութիւն յանձն կառնուս , վշտից
 և նեղութեց կու համբերես ,
 և ի վախճանի զբաժակ մահու
 կու ճաշակես * վասն որոյ և կու
 բարձրացուցանէ հայրն ան զքո
 գլուխդ յարուցանելով զքեզ ի
 մեռելոց , կու բարձրացուցանէ
 ևս զքո գլուխդ յաւոր դատաս
 տանին ի վերայ ան ըստեղծո՞ւ
 ծոց պսակելով զքեզ անային փա
 ռօք , և կացուցանելով զքեզ
 Թագաւոր երկնաւորաց և երկ
 րաւորաց :

Իբր , զայս սաղմոսս ասելով օր
 ջնեցէք զանձ , զի աւելուիայն օր
 ջնեցէք զանձ կութարգմանի :
 Լ յս սաղմոսումս կու հրահրէ
 մարգարէն զամենեսեան օրջնել
 և գովել զանձ վս զարմանագոր
 ծութե նորա , վասն իմաստու
 Թեան բարութե և տմենակարօ
 ղութե նորա :

ՍԽԻՆՔՆ, ԿՈՒ ԽՈՍՏՈՎԱՆԻՄ
 զՔՈ անչափ Կարողու
 ԹԻՂ, և զՔՈ անչափ
 Խմաստութիւն տր ան ՔՈՂՈՐՈՎ ՍՐ
 տիւ Խմով ուղիղ մարդկանց Խոր
 Տրդների և Ժողովքների միջումն
 Իբր ի մէջ սբ եկեղեցւոյ, զէրէ
 տեղն են Խորհուրդք ուղղափառ
 վարդապետաց, և Ժողովք անա
 պաշտ քրիստոնէից * մեծ և զարմա
 նալի են գործքն այ, և իւր կամքն
 քննված է իւր ամէն գործոց և
 արարմանց միջումն, իբր սուրբ և
 բարեպաշտ մարդիք կարդալով
 զանձաշունչ գիրս, ուր պատմին
 գործքն այ նոցանով տեղեկացեր
 են և վերահասու են եղեր նորա
 անձային կամացն և բարեհաճու
 Թեանն:

Ե. ՍԽԻՆՔՆ, նր արարած գործքն
 Խոստովանութիւն և վայելչութիւն է,
 իբր ինչ մարդ որ նր գործքն և
 արարմունքն կու մտածէ, շուտով
 կու ըսկսանի Խոստովանիլ նր ան
 չափ բարութիւն և անչափ Կարօ
 ղութիւն, և կու օրհնէ և կու գո
 վաբանէ նր փառքն և մեծ վայել
 չութիւն * նորա արդար դատաս
 տանն ամէնեւ ին չի խափանիր, այլ
 կու մնայ յաւիտեանս յաւիտեանից
 զէրէ ինչպէս որ Խոստացերէ զիւր
 ընտրեալ ծառայքն կու պսակէ,

և

ՍՈՍՏՈՎԱՆԵՂԷԳ
 քեզ տր բոլո
 րով սրտիւ
 Խմով ի Խոր
 հուրդս ուղղոց, և
 ի Ժողովս * մեծք են
 գործք տն, և քնն
 եալք են յամի կամք
 նորա:

ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՒԹԻ և
 վայելչութիւն գործք
 նր * արդարութիւն
 նր մնայ յաւիտեանս
 յաւիտեանից:

Յիշտակ արար սքան
 չեւեաց իւրոց * ողոր
 մած և գթած է՛ տր,
 կերակուրտայ երկիւ
 զածաց իւրոց:

Յիշեաց յա՛խտենից
 զուխտ իւր * զգօրու
 թի գործոց իւրոց
 պատու՛իրեաց ժողո
 վըդեան իւրում:

և զմեղա՛նորս կուպատժէ և կու
 պատու. հասէ:

Եւ յսինքն, իւր արարած ըսքան
 չեւեացն և զարմանագործու
 թեանցն յիշատակ թողեց զանձա
 շունչ գիրս, որ կարդալով իմա
 նան հա՛ւատացեալք թի որչափ
 ողորմած և գթած է՛ տր անձ * որ
 յետ ազատելոյ զխորայէլացիքն ի
 գերութիւն փարա՛ննի, քառա
 սուն տարի մանանայիւ կերակ
 րեց զիւր ժողովուրդն յանապա
 տումն, ոպ տրն մեր յս քս յետ
 փրկելոյ զիւր հա՛ւատացեալքն
 իբռնութիւն սատանայի, ետ
 իւր երկիւղածացն զկենարար
 մարմին և զարիւն իւր սուրբ ի
 կերակուր այս անապատ աշխար
 հումն:

Եւ յսինքն, յիշեց զիւր ուխտն
 և խոստմունքն որ յա՛խտենից
 արարերէր աբրահամու հետասե
 լով, քեզ տաց զերկիրն քանա
 նու, իբր զգա՛նառս կուպաշտ
 թագա՛նորաց որք էին իսահմանս
 եգիպտոսի * և իւր գործոց զօ
 րութիւն, իբր իւր արդարու
 թեան և իւր իրա՛նաց զօրու
 թիւնն հաստատութիւն, և ճշ
 մարտութիւն պատու՛իրեց և հաս
 կացոյց իւր ժողովըդեանն, ոպ
 քս իւր արդարութե, խաղաղու
 թե, համբերութե, խոնար

հուժե և սիրոյ զօրութիւն ծա
նոյց իւր հաւատացելոցն:

Լ՝ յսինքն, որ նոյն արդարու
թե և իրաւանց զօրութիւն տայր
խորայեւացնոց ժողովրդեանն,
հեթանոսաց և կռապաշտից եր
կիրն ՚ի ժառանգութի, ոպ քս
միջնորդութի վերոյդրեալ առա
քինութեցն տալոց է իւր հաւատա
ցելոցն զերկնայինն երուսաղէմ,
յորմէ զըկեցան և թափեցան հրեշ
տակքն հպարտացեալք * զէրէ
իւր ձեռաց դործքն և արար
մունքն արդարութիւն և իրաւ
ունքէ, իբր ինչ որ արարերէ,
և կանէ ան իւր ըստեղծո՞ւ
ծոցն հետ, թէ պատժելով և
թէ պսակելով, թէ անարգելով և
թէ մեծարելով, բովանդակն
արդարութենով և իրաւունքով
կանէ:

Լ՝ յսինքն, այ օրէնքն և պատուի
րանքն հաւատարիմ և ճշմարիտ
են, և յաւիտեանս յաւիտենից
հաստատեալք են ՚ի նախահարց
մերոց յառաքելոց և մարգարէից
* և ճշմարտութի և ուղղութի
են արարած, զէրէ իւրանցնում
ոչ ինչ ստութի, ոչ ինչ անօրէ
նութի, և ոչ ինչ անկատարու
թի չի գտլիր, քանզի լուծն նր
քաղցր է և բեռն փոքրոգի:

Լ՝ յսինքն, փրկութի ողարկեց

տր

Տալ նոցա զժառանգ
դութի հեթանոսաց
* և դործք ձեռաց
նր արդարութի և
իրաւունք են:

Հաւատարիմք են
յամի պատուիրանք
նր, հաստատեալք են
յաւիտեանս յաւիտե
նից * արարեալք են
ճշմարտութի և ուղ
ղութի:

Փրկութի առաքեց

տր ժողովրդեան իւրում * պատուիրեաց յաւիտենից զուխտ իւր * սբ և ասեղ է անուն նորա :

Սկիզբն զգօնութեան երկիւղ տն * իմաստութի բարի ամենեցուն որք առնեն զնա * և օրհնութի նորա մայ յաւիտեանս յաւիտենից :

Տ ունք : 8.

Ա լէրուիայ , վերադարձութի անգեայ և զաքարեայ :

տր ամ իւր ժողովրդեանն , իբր ողարկեց զմովսէս և փրկեց զնա ըայելացիքն ի գերութեն փարաւնի , որպէս ողարկեց զորդին իւր միածին և փրկեց զիւր հաւատացեալքն ի բռնութեն սատանայի * և պատուիրեց նոցա որ զիւր ուխտն և դաշինքն որ արարեր էր ի յաւիտենից աբրահամու հետ հաստատուն պահէին * զէրէ սբ և ասեղ է նր անունն , և վասն սրբութեն պաշտել և պատուել պարտին զնա ամ արարածք , և վասն ասեղութեանն երկնչիւ և զարհուրիւ պարտին ի նմանէ :

Լ յսինքն , ուստի ըսկիզբն զգօնութե ան երկիւղն է , իբր ըսկիզբն ամ իմաստութե ան ահ և երկիւղն է * բայց այս իմաստութիս բարի է միայն այնպիսի մարդկանցն , որ յետ իմանալոյ թէ ըսկիզբն իմաստութե ան երկիւղն է գործով կատարեն զնոյնն * վասն որոյ և օրհնութին ան կուհանգչի նոցա վերայ յաւիտեանս յաւիտենից , իբր աստ և ի հանդերձելումն :

Իբր , այս սաղմոսին օրհնել պարտ է զամ վասն դարձմանն և ազատութեն անգեայ և զաքարեայ մարդարէից ի գերութենէ

ի հայ

Ի հայրենին իւրեանց:

Եւս սաղմոսումն կուսուցանէ մարդարէն թէ որչափ երանու թէ և բարձր կուտիրանան այն պիտի մարդիքն որ կուերինչին այ, և կուհնազանդին նորա սուրբ պատուիրանացն:

Եւս յինքն, երանի այնպէս մարդոյն որ այ ահա և երկիւղն իւր սրտումն կուպահէ, և հարազատ որդւոյ նման հանապաղ նր առաջն պատկառանք կուկենցաղա վարի * զէրէ այնպիսի մարդն այ օրէնքն և պատուիրանքն ուղիղ սրտով կու ընդունի և զգուշու թէ կուկատարէ:

Եւս յինքն, այնպիսի երկիւղած մարդկանց հոգեւ որ և մարմնաւոր զանաւորն զօրեղ կու լինին ի յերկիրն կենդանեաց, իբր փառք և պատուօք կու հարստանան յարքայութեն երկնից * զէրէ ուղիղ և հաւատարիմ մարդկանց զարմն և զանաւորն յայ կու օրհնվի, և արժանի կու լինի լսելոյ զերանաւէտ ձայնն որ ասէ, եկայք օրհնեալք հօր իմոյ:

Եւս յինքն, հոգեւոր և մարմնաւոր փառքն և մեծութիւն նորա տանէն չի պակասիր, թէ այս աշխարհումն և թէ ի հանդերձե լումն, ուր են ճշմարիտ բնակու

Gggg

Թիք

Սաղմոս ԶԺԱ:

Երանեալ է այր որ երկնչի ի տնէ * ըզպատուիրանս նր նա կամի յոյժ:

Հօր եղիցի յերկրի զանաւորն նորա * և ազգ ուղղոյ օրհնեացի:

Փառք և մեծութիւն ի տան նր * արդարութիւն նորա մնայ յաւիտեանս յաւիտենից:

Յգ

Սաղեաց 'ի խաւա
րի լոյսու զոց * ողոր
մած գթած և ար
դար է տր :

Քաղցր այր ողորմի
և տայ փոխ * յօրինէ
զբան իւր 'ի դատաս
տանի, զի յաւիտեան
նա մի սասանեացի :

Ի յիշատակ յաւիտե
անց եղեցի արդարն *
'ի համբաւէ չարէ նա

Թիք և օթեանք սրբոց * և նորա
արդարութե և բարեգործութե
յիշատակն կու մնայ յաւիտեանս
յաւիտենից , որ միշտ գովվի 'ի
մարդկանէ , և վարձատրի յայ :
Լ յսինքն , այսպիսի ուղիղ մարդ
կանց վերայ երբոր պատահամբ
կու անկանին 'ի արտմութե խա
ւարն , կամ վասն քնաջողութե ,
կամ վասն հալածանաց , և կամ
վասն այլ ուրիշ փորձութեց շու
տով կու ծագի լոյս օգնութե և
նախախնամութե նայ * զէր է
ողորմած գթած և արդար է տր
ած , չի թողուր որ իւր հաւա
տարիմ ծառայքն մնան 'ի մէջ վե
տաց և տառապանաց :

Լ յսինքն , այն մարդն որ քաղց
րասիրտ է և գթած է , երբ որ
կու տեսանէ զայլս 'ի մէջ կարեաց
և չքանորութե , կու ողորմի
և փոխ կու տայ նց յիւր բարեացն
յոյս ունելով երկնային հատուց
մանն * և իւր բանն և գործն
այնպէս կու հոգայ և կու յօրինէ
այս կեանքումս իւր խղճմանաց
դատաստանի միջումն , որ յաւիտե
անս յաւիտենից , իբր թէ աստ
և թէ 'ի հանդերձելումն չի սա
սանի :

Լ յսինքն , արդար մարդոյ յիշա
տակն յաւիտեանս յաւիտենից չի
կորնչիր թէ առաջի նայ և թէ

առաջի մարդկան * և ամենեւին
'ի բամբասանաց 'ի զուր բանից,
և 'ի չար լեզուաց չի երկնչիր:

Լ՝ յսինքն, զէրէ պատրաստ է
միշտ իւր սիրտն որ ամէն նեղու
թէ և վշտի միջումն յուսայ և
ապաւինի առ ան, և 'ի նմանէ
զօգնութի խնդրէ:

Լ՝ յսինքն, նորա սիրտն այնպէս
հաստատութի յուսովն այ, որ
ամենեւին 'ի հնարագործութի
մարդկան չի երկնչիր * մինչև
որ տեսնու այ արդար դատա
տանն և զվրէժխնդրութիւն իւր
թշնամեաց և ատելեաց միջումն:

Լ՝ յսինքն, զիւր բարիքն ինչպէս
որ ընդունէր է յայ, այնպէս
կուսիռէ և կուբաժանէ կատա
րելով զպատուիրանս նորա * վս
որոյ իւր արդարութիւն կուսնայ
յաւիտեանս յաւիտենից * և իւր
եղջիւրն, իբր բարի համբաւն
կուբարձրանայ փառօք պատուօք
և գովութի:

Լ՝ յսինքն, իսկ մեղաւոր և ամ
բարիշտ մարդիքն, տեսանելով
զնորա բախտն և զաջողութիւնն
կուբարկանան և կուսրտմտին *
զիւրեանց ատամներն կուկրճը
տեն նորա վերայ, և սաստիկ նա
խանձուն կուհալին և կումաշ
վին * բայց ամենեւին իւրեանց
ցանկութեն չեն հասանիր:

մի' երկնցէ:

Պատրաստ է սիրտն
յուսալ առ ան:

Հաստատեալ է սիրտ
նր և նա մի' երկնցէ
* մինչև տեօցէ 'ի
թշնամիս իւր:

Սփռեաց և ետ աղ
բատաց * արդարու
թիւն մնայ յաւիտ
եանս յաւիտենից *
և եղջիւրնր բարձր
եղիցի փառօք:

Սեղաւորն տեսցէ
և բարկացի * զատա
մունս իւր կրճտես
ցէ և հալեցի * և
ցանկութի մեղաւո
րաց կորիցէ:

Աւելուեալ :

Սաղմոս . ՃԻԲ :

() րջնեցէք ման
կունք զտր * և օր
ջնեցէք զանուն տն :

Ե զիցի անուն տն
օրջնեալ * յայսմ հե
տէ մինչև յաւիտ
եան :

Յարեւելից մինչև ի
մուտս արևու օրջն
եալ է անուն տն :

Բարձր է ի վերայ ամ
ազգաց տր * և յեր

Իբր , այս սաղմոսիւս օրջնե
լարտէ զամ , զի տէլուիայն օր
ջնեցէք զամ կուծարգմանի :
Ե յս սաղմոսումս կուհրամայէ
մարգարէն ամէն հաւատարիմ և
հարազատ ծառայիցն այ օրջնե
լ գովել զքս աստուած վասն
ամենակարողութեն վս բարեգ
թութեն և վասն փրկագործու
թեան նորա :

Ե յսինքն , օրջնեցէք և գովե
ցէք զտր յս քս ով հաւատացել
ծողովուրդք ամբիծ և մաքուր
սրտիւ նորածին մանկանց նման
* օրջնեցէք և բարեբանեցէք զա
նուն տն յի քի ջերմացեալ սիրով
և հաստատուն յուսով :

Ե յսինքն , օրջնեալ և բարեբան
եալ լիցի անուն տն յի քի * ի
ըսկզբանէ մարդեղութե և փր
կագործ տնօրէնութե իւրոյ մին
չև յաւիտեան :

Ե յսինքն , յարեւելից մինչև ի
յարեւմուտս օրջնեալ և փառա
ւորեալ է անուն տն յի քի ամ
ազգաց և ամ ազանց միջումս և
յամ տեղիս մատուցանեն նմա
խունկ և պատարագ սուրբ , ըստ
մաղաքեայ :

Ե յսինքն , բարձր է տրն մեր
յս քս ամային և թագաւորական

իշխա

Իշխանութեն ամ ազգաց վերայ,
ոչ միայն ի վերայ Տրեից, այլև
ի վերայ Տեթանոսաց * և իւր
փառքն և վայելչութիւնս յերկինս
է իւր սրբոց և ընտրեւոց միջումն
Լ. յսինքն, ով է ունի ամ մեր
յս քս բարեգութ և ողորմած *
որ ի բարձունս, իբր ի յերկինս
կուբնակի, և զխոնարհս միայն
կուտեսանէ Թէ ի յերկինս և
Թէ ի յերկրի, որ զիւրեանք մե
ծացուցանէ բարձրացուցանէ և
պսակէ երկնային փառք:

Լ. յսինքն, կու յարուցանէ ի
յերկրէ զաղքատս հոգւով * և
կու բարձրացուցանէ իւր խոնար
հութեն զխեղձս և զտառապէլս
ի յաղբոցներէ, իբր իմեղաց և
ի յապականութի,

Լ. յսինքն, կու բազմեցուցանէ
զիւրեանք իշխանների նման իւր
Ժողովրդոց իշխանացն հետ, իբր
ընդ հրեշտակաց ընդ հրեշտակա
պետաց և ընդ առաքելոց սրբոց:

Լ. յսինքն, կու բնակեցուցանէ
Տեթանոսաց և կու ապաշտից Ժո
ղովուրդն իւր սուրբ եկեղե
ցւոյ միջումն ուրախ մտօք, որ
եռնուէր յառաջ, զէրէ չէր ծնա
նիր զորդ խաչուսոյ մինչև ի Ժամա
նակս քարոզութե նբ աւետարա
նին * և զինքն կու խնդացու
ցանէ ինչպէս մէկ մայր մի որ իւր

զաւա

կինս են փառք նր:

Ս. Է ունի ամ մեր
* ի բարձունս բնակ
եալ, և զխոնարհս
տեսանէ յերկինս
և յերկրի:

Յարուցանէ զաղ
քատն յերկրէ * և
բարձր առնէ զտա
ռապէալս յաղ
բեաց:

Ստուցանէ զնոսա
իշխանս ընդ իշխանս
Ժողովրդեան իւրոյ:

Բնակեցուցանէ զա
մուշն ի տան ուրա
խամիս * ունի մայր որ
դւովք բերկրեալ:

Տուր: 8.

Աւելուից:

Սաղմոս. ՃԺԳ:

Յեւանելն խորայել
յեգիպտոսէ * տանն
յակոբայ ի ժողովրդե
նէ այլազգեաց:

Եւ ի հրէաստան սր
բուծի նր * և իս
րայել իշխանութի
նորա:

Օով ետես և փախ
եաւ * և յորդանան
անդրէն դարձաւ:

զաւակացն վերայ խնդայ և զու
արձանայ:

Իբր, այս սաղմոսին սորհնել
պարտէ զամ, զի աւելուիցն սո
հնեցէք զամ թարգմանի:

Եւ յս սաղմոսումն կուցուցանէ
մարգարէն զբարերարութիւնն այ,
թէ որպէս ազատեաց զիսրայէ
լացիքն ի յեգիպտոսէ, և թէ
ոպնա միայնէ ճշմարիտ ամ ըս
տեղծող երկնի և երկրի:

Եւ յսինքն, երբ որ իսրայէլա
ցւոց ազգն ելաւ ի յեգիպտոսէ
* և յակոբայ զարմն և զաւակն
ազատեցաւ ի ձեռն մովսէսի ի
կռապաշտից և յայլազգեաց ժո
ղովրդոց գերութէն:

Եւ յսինքն, հրէաստանն այ սրբու
թե տեղիք եղաւ, զէրէ զիւր
ընտրեալ և սրբեալ ժողովուրդն
անդ հաստատեց և բնակեցոյց *
և իսրայէլ իշխանութի նորա,
իբր զիսրայէլացւոց ազգն իւր իշ
խանութեն հնազանդեցոյց, և
յատուկ սիրով պահեց և նախախ
նամեց:

Եւ յսինքն, կարմիր ծովն տեսաւ
իւր ըստեղծողի ահեղ հրամանն
և փախաւ, ճանապարհ տալով
իսրայէլացւոց ժողովրդեանն *
և յորդանան ճանաչեց զտապա

նակ

նախ կտակարանաց նորա , և յետ
դարձաւ :

Լ յսինքն , երբոր ըսկսաւ ջուրն
յետ քաշվիլ , ծովի միջի լեռ
ներն խոյերի նման , իբր որձ ոչ
խարների նման երևեցան և ցն
ծացին * և բլրներն մաքեաց դառ
ների նման , իբր էգ ոչխարների
դառների նման դուրս պոծան
և ուրախացան :

Լ յսինքն , բայց ասէ ինձ ո՞վ
ասագին ծովդ , ինչ եղաւ քեզ ,
զով տեսար և փախար * կամ ԹԷ
դու ո՞վ սարսափելի յորդանանդ
էր դարձար 'ի յետ :

Լ յսինքն , լեռն սինայ և իւր
բոլորքի սարերն որձ ոչխարների
նման ցնծացին և ուրախացան *
և բլրներն էգ ոչխարների դա
ռանց նման բերկրեցան և զո՞ւար
ճացան , երբոր իջաւ անձրև
չելի փառօք որ զօրէնս և զպա
տուհրանս տայր խորայեւացոցն :

Լ յսինքն , առաջի երեսաց տն ,
իբր առաջի ասեղ հրամանաց տն
այ սասանեցաւ բովանդակ եր
կիր * առաջի երեսաց այն յակո
բայ , իբր այն խորայեւացոց :

Լ յսինքն , ո՞վ էր այն որ զքարն
'ի հեղեղս ջրոց փոխարկեց * կամ
ո՞վ էր որ ապառաժէն աղբրներ
բխեցոյց յանապատումն :

Լ յսինքն , մի՛ մեզ համար տր

անձ

Լ երինք ցնծացին
ոմ խոյք * և բլուրք
ոմ դառինք մաքեաց :

Օ ի՛ է՛ քեզ ծով ,
զո՞ տեսեր և փախեր
* կամ դու յորդա
նան զի՛ դարձար
անդրէն :

Լ երինք ցնծացին
ոմ խոյք * և բլուրք
ոմ դառինք մաքեաց :

Յ երեսաց տն սասա
նեցաւ երկիր * յերե
սաց այ յակոբայ :

Ո՞ դարձոյց զվէմն 'ի
վտակս ջուրց * և
զապառաժն յաղբե
րակունս :

Ս ի՛ մեզ տր մի՛ մեզ

* այլ անո՛ւան քու՛մ
տու՛ր զփառս վասն
ողորմութե՛ և ճշ
մարտութե՛ քոյ :

Մի երբէք ասացեն
'ի հեթանոսս , թէ
ուր է' անձ նոց :

Ի՞նչ մեր յերկինս և
յերկրի * զամ զորինչ
կամեցաւ և արար :

Կուռք հեթանոսաց
ոսկի և արծաթ են *
ձեռագործք են որ
դ՛ոց մարդկան :

Օ բերան ունին և
ոչ խօսին * զաչս ու
նին և ոչ տեսանեն :

Օ ականջս ունին և
ոչ բռն * զունչս ու
նին և ոչ հոտոտեն :

Օ ձեռս ունին , և ոչ

անձ մի՛ մեզ համար աներ զայր
քան բարերարութիւն , զերէ մեք
ամենեւին անարժան ենք * այլ
քոյ սուրբ և երկրպագելի անո
ւանդ համար , զերէ ողորմած
ես , և քո խոստմունքդ միշտ ճշ
մարիտ է :

Ի՞նչ սինքն , մի՛ զմեզ մեր մեղաց
և յանցանացն համար յերեսաց
ձգեր , որ չի լինի թէ հեթա
նոսք և այլազգիք տնազ անեն
զմեզ ասելով , թէ ուր է' խրայե
լաց՝ ոց անձն , էր չի իւրեանց
յողնութի հասանիր :

Ի՞նչ սինքն , բայց թէ ասեն ևս
մեզ ոչինչ փոյթ չէ , զերէ մեք
կու հաւատանք որ մեր անձն կու
բնակի 'ի յերկինս և 'ի յերկրի ,
և կու իշխէ ամ իշխանութեց և
պետութեց * և իւր ամենակարող
զօրութեն ինչ որ կամեցաւ արար ,
թէ 'ի յերկինս և թէ 'ի յերկրի :

Ի՞նչ սինքն , գիտենք որ հեթանո
սաց կուռքերն սրկի և արծաթ
են * և մարդկային հնազանդի
տութե և ձեռաց շինո՛ւածք են :

Ի՞նչ սինքն , բերան ունին , բայց
չեն կարեր խօսիլ * աչքեր ու
նին բայց չեն կարեր տեսանել :

Ի՞նչ սինքն , ականջներ ունին ,
բայց չեն լսեր * քթի ծակեր ու
նին , բայց հոտ չեն առնուր :

Ի՞նչ սինքն , ձեռքեր ունին , բայց

չեն կարեր շոշափել, իբր չեն կարեր մին իբր մի բռնել * ոտքեր ունին, բայց չեն կարեր քայլել, և իւրեանց պողազէն ձայն դուրս չի գար:

Եւ յսինքն, նց նման դառնան այն մարդիքն որ զնոսա շիներ են * և այն մարդիքն որ ինոսա են յուսացեր և ապաւիններ:

Եւ յսինքն, տունն խորայելի, իբր ազգն խորայելացւոց իւր տր անձն է յուսացեր * զէրէ միշտ իւրն օգնական ընդունող և պահապան է:

Եւ յսինքն, տունն ասարոնի, իբր զարմն քահանայից իւր տր անձն է յուսացեր * զէրէ միշտ իւրն օգնական ընկերակից և նա խախնամող է:

Եւ յսինքն, երկիւղած և բարեպաշտ ժողովուրդքն իւրեանց տր անձն են յուսացեր * զէրէ միշտ իւրեանց օգնական և փրկիչ է:

Եւ յսինքն, յիշեց զմեզ տր անձն մեր վն իւր անչափ ողորմութեն և իւր երկնային օրհնութեն օրհնեց զմեզ * օրհնեց տր անձն զազգն խորայելացւոց, և օրհնեց տր անձն զզարմն քահանայից:

Եւ յսինքն, օրհնեց տր անձն իւր երկիւղած ծառայքն, թէ զփոքր կուս և թէ զմեծամեծս առանց ակնառութե, իբր թէ զաղքատս և թէ զհարուստս առհասարակ:

Hhhh

Եւ

շոշափեն * զոտս ունին, և ոչ գնան, և ոչ գոյ բարբառ ի կոկորդս նց:

Սմաննց եղիցին ոյք արարին զնս * և ամենեքեան ոյք յուսացեալք են ինոսա:

Տունն խորայելի յուսացաւ ի տր * օգնական ընդունելի է նոցա:

Տունն ասարոնի յուսացաւ ի տր * օգնական ընկերակից է նց:

Երկիւղածք տն յուսացան ի տր * օգնական և փրկիչ է նց:

Յիշեաց զմեզ տր և օրհնեաց զմեզ * օրհնեաց տր զտունն խորայելի, և օրհնեաց տր զտունն ասարոնի:

Օրհնեաց տր զերկիւղածս իւր * ըզփոքրկուս և զմեծամեծս:

Շէ

Յաւելցէ 'ի ձեզ տօր
* 'ի ձեզ և յորդիս
ձեր :

Օրհնեալ էք դուք
'ի տնէ, որ արար զեր
կինս և զերկիր :

Երկինք երկնից տն
են * և զերկիրս ետ
որդւոց մարդկան :

Ոչ թէ մեռեալք օր
հետցեն զքեզ տօր *
և ոչ ամենեքեան ոյք
իջանեն 'ի դժոխս :

Եւ կենդանիքս օր
հետցուք զքեզ տօր
յայսմ հետէ մինչև
յաւիտեան :

Տուրք : 26.

Եւ յսինքն, կուխնդրեմ յայ որ
զիւր օրհնութիւն և պահպանու
թիւն աւելացնէ ձեզ վերայ * ձեզ
վերայ և ձեր հոգևոր և մար
մնաւոր զարմին և զաւակին վր :

Եւ յսինքն, օրհնեալ լինիք դուք
'ի տնէ այ որ արարեր է զերկինս
և զերկիր :

Եւ յսինքն, երկինք երկնից տն
են, իբր հրեղէն երկինքն որ ի վեր
է քան զայլս երկինս ըստեղծեր է
աժ իւր բնակութեն համար * և
զերկիրս տուն է որդւոց մարդ
կան, որ բնակին և վայելեն զնա
'ի փառս անունն իւրոյ, և օրհ
նաբանեն զինքն յաւիտեանս յա
ւիտենից :

Եւ յսինքն, արդ տօր աժ մի՛ մատ
ներ զմեզ 'ի ձեռս թշնամեաց մե
րոց, որ չի լինի թէ զմեզ ըստա
նանեն և բնաջինջ անեն, զերէ
չէ թէ մեռեալք կու օրհնեն
զքեզ * և չէ թէ այնոքիկ որք կու
իջանեն 'ի դժոխս, իբր 'ի գերեզ
մանս կու փառաբանեն զքեզ :

Եւ յսինքն, այլ մեք որ կենդա
նի ենք կու օրհնենք և կու գովենք
զքեզ տօր աժ յայսմ հետէ մին
չև յաւիտեան, յիշելով զքոան
չափ կարօղութիդ և զանչափ բա
րերարութիդ :

Իբր, զայս սաղմոսս ասելով օր
 քնեցէք զամ, զի արելութայն օր
 քնեցէք զամ կութարգմանի:
 Լ. յս սաղմոսումս գրով աղատե
 ցեալ մարգարէն ի վտանգէ մա
 հունն շնորհակալ կութին զայ:

 յսինքն, սիրեցի ես զիմ
 տր ամն ուղիղ սրտիւ
 զերէ գիտացի որ իմ
 աղօթից և պաղատանաց ձայնն
 կուլսէ * իմ ամէն հոգեկան
 վտանգի միջումս զիւր ականջն
 դէպ յիս խոնարհեցոյց, և ես իմ
 կենաց մէջն անդադար առ նա
 աղաղակեցի:

Լ. յսինքն, զանաղան տառապա
 նաց և փորձութեց միջումս մա
 հունն աջն և երկիւղն զիմ բո
 լորքս պատեց * և դժոխոց վիշտն
 և տանջանքն զիս պաշարեց:

Լ. յսինքն, անտանելի նեղու
 թեց և թշուառութեց հանդի
 պեցայ * և զանուն տն այ իմոյ
 ինձ ի յօգնութի կոչելոյ չի դա
 դարեցայ:

Լ. յսինքն, տր ամ փրկէ զիմ
 անձս ի նարադիտութէն սատա
 նայի * ողորմած և դթած ամ,
 ողորմիր և պահէ զտղայս, իբր զքո
 անմեղ և պարզամիտ ծառայքդ,

Աւելութայ:

Սաղմոս. ՃԺԴ:

 իրեցի, զի լո՛ւ
 իցէ տր զձայն
 աղօթից իմոց
 * զի խոնարհեցոյց
 զունկն իւր առ իս,
 և ես յա՛նուրս իմ
 կարգացի առ նա:

Շ ըջեցան զինև եր
 կունք մահու * և
 վիշտք դժոխոց գտին
 զիս:

Օ նեղութի և զանձ
 կութի գտի * և զա
 նուն տն կարգացի:

Ո՛ տր փրկեա՛ զանձն
 իմ * ողորմած ամ,
 ողորմեաց և պահեա՛
 զտղայս տր:

Լս խոնարհ եղէ, և
տր կեցոյց զիս * դարձ
անձն իմ 'ի հանդիստ
քո * զի տր օգնեաց
քեզ:

Փրկեաց զանձն իմ
'ի մահունէ * զաչս
իմ յարտասունաց * և
զոտս իմ 'ի գայթակ
ղութենէ * հաճոյ
եղէց առաջի տն
յերկրին կենդան
եաց:

Տուր. 6.

Աւելիայ:

ներելով նոցա սխալանացն, և
պահպանելով 'ի փորձութեց, զէ
րէ դու տր ես ամենեցուն:

Լս յսինքն, ես խոնարհեցայ մտօք
ճանաչելով զիմ մեղքն և յան
ցանքն իմ խղճմտանաց միջումն,
և տր անձ փրկեց և ազատեց զիս
'ի մեղաց և 'ի դատապարտութեան *
դարձիր ուրեմն ով անձն իմ 'ի տա
ռապանաց մարմնոյ և աշխարհիս
'ի հանդիստն քո, իբր 'ի յօթ
և անս երկնայինս, և վայելէ
զանսպառ ուրախութիւն * և յի
շէ միշտ, զի տր անձ վասն իւր
ողորմութեն օգնեց քեզ, և ոչ
վս քոյ արժանեացդ և բարեգոր
ծութեցդ:

Լս յսինքն, փրկեց զիմ անձս 'ի
յաւիտենական մահունէ * զիմ
աչքերս 'ի յարտասունելոյ, որովք
տուղէի զանկողինս իմ զտիւ և
զգիշեր * և զոտս իմ 'ի գայթակ
ղութէ մեղաց, զի այլ ոչ ևս կա
րէ հնարագէտ օձն այն ըսպասել
ոտից իմոց * այսուհետև լի եմ
յուսով, թէ հաճոյանալոց եմ
առաջի տն աստուծոյ իմոյ 'ի յերկ
րին կենդանեաց, իբր 'ի յարքայու
թեն երկնից:

Իբր, այս սաղմոսիւն օրհնել
պարտէ զանձ, զի աւելուիայն օր
հնեցէք զանձ կուրծարգմանի:

Լս

Լ՝ յս սաղմոսումս կուխօսի մար
դարէն ՚ի բերանոյ տառապելոց
՚ի հալածանս վասն ճշմարտասի
րութե :

Լ՝ յսինքն , հաւատացի հաստա
տուն հաւատով ՚ի ճշմարտութիւն
այ , և զայն հաւատքն զոր ունէի
իմ սրտիս միջումս , բերանովս խօ
սեցայ և խոստովանեցայ * վասն
որոյ ևատեցայ ՚ի թշնամեաց իմոց
և հալածեցայ և ոտից կոխան
եղայ ամենեցուն :

Լ՝ յսինքն , նայեցայ ՚ի յերես
պաշտութիւս մարդկան և ՚ի փա
ռասիրութիւս նոցին և զարմացայ *
և ասացի իմ մտաց մէջն թէ ափսոս
որ ամ մարդ սուտ է :

Լ՝ յսինքն , դարձայ ՚ի մտածել
զնորհս այ որ արարեր էր ընդ իս ,
և ամաչելով ասացի , ինչ տամ
ես ՚ի տրիտուր տն , իբր ինչ հա
տուցանեմ ես այ փոխանակ ամ
բարեացն որ շնորհեր է ինձ :

Լ՝ յսինքն , խորհեցայ և հաւանե
ցայ համբերութիւն ըմպել զբա
ժակ փրկութե տն , իբր զբաժակ
չարչարանաց տն իմոյ յի . քի * և
անդադար կոչել զերկրպագելի
անուն նր , ինձ ՚ի յօգնութի :

Լ՝ յսինքն , և յօժարեցայ սրտի
մտօք վս իմ և վս այլոց ճշմարտա
սիրաց հոգւոյ փրկութե նոսի

րել

Սաղմոս . ՃԺԵ .

Հաւատացի զոր և
խօսեցայ * և ես խո
նարհ եղէ յոյժ :

Լ՝ ս ասացի ՚ի զարմա
նալ իմում * թէ ամ
մարդ սուտ է :

Օ , ինչ տաց տրի
տուր տն ընդ ամի
զոր և ետ ինձ :

Օ , բաժակ փրկութե
ընկալայց * և զանուն
տն կարդացից :

Օ , աղօթս իմ տն
տաց առաջի ամ ժո
ղովրդեան նորա :

Պատուական է առաջի
 ինն մահ սրբոց
 իւրոց * ո՛ր ես ծա
 ռայ քո եմ * ծառայ
 և որդի աղախնոյ քոյ:

Հատեր զկապանս իմ
 * քեզ մատուցից ըզ
 պատարագ օրհնութե
 * և զանունն տն կար
 դացից:

Օ աղօթս իմ տն
 տաց առաջի ամ ժո
 դովրդեան նր * ի
 գաւիթս տանն տն ,
 և ի մէջ քոյ երուսա
 դէմ:

Տունք . 8 .

Աւելուիայ:

Սաղմոս . ՃԺԶ .

րել զաղօթս իմ առ ամ առաջի
 ամ երկիւղած և հաւատարիմ
 ժողովրդեան նորա:

Լ յսինքն , զէրէ իմացայ ի գրոց
 սրբոց թէ պատուական է առաջի
 այ իւր սրբոց մահն , թէ համբե
 րութե , և թէ մարտիրոսութե
 և ասացի թէ տր ամ ես քո ան
 պիտան ծառայն եմ * քո ծառայն
 եմ , և քո աղախնոյ որդին եմ ,
 իբր քոյ սուրբ եկեղեցւոյ որ
 դին եմ:

Լ յսինքն , դու զիմ մեղաց կա
 պանքն կտրատեցիր և զիս առ քեզ
 քարշեցիր * ես քեզ իմ կենաց
 մէջն օրհնութե և գովութեան
 պատարագ կու մատուցանեմ *
 և զքո սբ և մխիթարիչ անունդ
 ինձ ի յօգնութի կու կոչեմ:

Լ յսինքն , զիմ աղօթքս կու
 ընծայեմ հանապազ այ առաջի
 ամ հաւատացեալ ժողովրդեան
 նորա * ոչ միայն հրապարա
 կաւ ի գաւիթս տանն այ , այլ
 և ի մէջ քոյ երուսաղէմ , իբր
 այլև ի մէջ սուրբ եկեղեցւոյ իս
 սելով առանձին ընդ ըստեղ ծո
 դիդ իմոյ:

Իբր , օրհնեցէք զամ , զի ալե
 լուիայն օրհնեցէք զամ կու թարգ
 մանի:

Լ յս սաղմոսումս կու յորդորէ

մար

մարդարէն զամ ազգ և ազինք օր
հնել և գովել զամ :

Եւ յսինքն, օրհնեցէք զտր յս քս
ամ ազգ և ազինք աշխարհի * գո
վեցէք և բարեբանեցէք զնա ամ
ժողովուրդք հեթանոսաց, զէրէ
թէպէտ ի հրէաստան կուծնանի
քս, և յիսրայէլ մեծ է անուն
նորա, բայց ոչ միայն հրէից է
ամ, այլև հեթանոսաց, ըստ պօ
ղոսի, քանզի յարևելից մինչև
ի յարևմուտս մեծ է անուն նր
իմէջ այլազգեաց ըստ մաղաքեայ :
Եւ յսինքն, զէրէ այնչափ կու
առատանայ և կուզօրանայ մարդ
կային ազգիս վերայ նորա ողոր
մութիւն և գթութիւն, որ վս
մեր զմահ խաչի յանձն առնելով,
կու լո՛ւանայ զմեզ ի մեղաց մե
րոց * և իւր ճշմարիտ խոստումն
որ արարեր էր ի ձեռն մարգա
րէից վասն փրկութե մերոյ, և
վասն պատրաստելոյ ինքեան զնոր
ժողովուրդ ընտրեալ, կու մնայ
անփոփոխելի և հաստատուն մին
չև յա՛ւիտեան :

Իբր, օրհնեցէք զամ, զի ալէ
լուիայն օրհնեցէք զամ կութարգ
մանի :

Եւ յս սաղմոսումն կուխօսի մար
գարէն ի բերանոյ քի շնորհակալ
լինե

(Օրհնեցէք զտր ամ
ազինք * գովեցէք
զնա ամ ժողո
վուրդք :

Օ օրասցի ողորմու
թի նր ի վերայ մեր *
և ճշմարտութի տն
մնացէ յա՛ւիտեան :

Տուք. 2.

Աւելուիայ :

Սաղմոս. ՉԺԺ.

Խոստովան եղերուք
մն զի բարի է * զի
յա՛նիտեան է ողոր
մութի նորա :

Լսասցէ տունն իս
րայէլի * զի յա՛նիտ
եան է ողորմութի
նորա :

Լսասցէ տունն ահա
րոնի * զի յա՛նիտեան
է ողորմութի նրա :

Լսասցեն երկիւ
ղածք մն * զի յա
նիտեան է ողորմու
թիւն նորա :

Ղնեղութե իմում
ես առ մը կարդացի
* և լու՛աւ ինձ յան
դորր :

Ընեղով զՏօրէն այ յա՛նուր հրա
շալի յարութե նորա , և ասէ
ալեւուիայ , որ է՛ ձայն ուրախու
թեան :

Լսինքն , գոհութե և շնորհա
կալութե խոստովանեցէք այ ան
ջափ բարերարութին * զէրէ
յոյժ բարի է , և իւր ողորմութին
մինչև յա՛նիտեան հաստատուն է :

Լսինքն , թող ասէ տունն իս
րայէլի , իբր նախահարք և մար
գարէք * թէ այ ողորմութին
մինչև յա՛նիտեան հաստատուն է :

Լսինքն , թող ասէ տունն
ահարոնի , իբր եպիսկոպոսունք
և քահանայք * թէ այ ողորմու
թին մինչև յա՛նիտեան հաստա
տուն է :

Լսինքն , թող ասեն երկիւ
ղածք մն , իբր հա՛ւատացեալ
ժողովուրդք * թէ այ ողորմու
թին մինչև յա՛նիտեան հաստա
տուն է :

Լսինքն , զէրէ ես իմ նեղու
թե և տառապանաց միջումն ,
իբր ՚ի մէջ չարչարանաց իմոց ,
ի՛ժամու մահո՛ւան իմոյ , և մինչ
կայի թաղեալ ՚ի գերեզմանին ,
աղաղակեցի առ նա * և նա իւր
հայրական գթութե՛ն շուտով
լեց ինձ , և զիս իմ վշտէս յան
դորրացոյց , և ընդարձակութի

պարգևեց յարուցանելով զիս ի մեռելոց:

Լ յսինքն, տր ամ հայրն ամենակալ ինձ օգնական և պահապան է * և ես ամենևին չեմ երկն չիր, ինչ կարէ անել ինձ մարդ:

Լ յսինքն, տր ամ հայրն ամենակալ ինձ օգնական և պահապան է * և ես յոյս ունիմ, որ զայն որ իմ թշնամիքն ինձ համար խորհեր են, իւրեանց գլուխն եկած տեսանեմ:

Լ յսինքն, բարի և շահաւէտ է յուսալն ի տր ամ, քան զյուսալն ի հողեղէն մարդիք * բարի և օգտակար է յուսալն ի տր ամ, քան զյուսալն ի յօգնութիւն և ի շնորհս իշխանաց մահկանացունաց:

Լ յսինքն, ամ ազգ և ազնիւք հրէից և հեթանոսաց նենգութիւն շրջապատեցին զիս * և ես անուամբ տնայ իմոյ յաղթեցի և յամօթ արարի զիւրեանք:

Լ յսինքն, շրջապատելով շրջապատեցին զիս, իբր որ շափ իւրեանց ուժն էր զիս հաշտեցին և վշտացուցին, և ամէնքն միատեղ զիս պաշարեցին հայհոյելով և անարգելով * և ես անուամբ տնայ իմոյ ցրուեցի զիւրեանք, և ինձանից հեռացուցի:

Լ յսինքն, շրջապատեցին զիս

Տ ր է իմ օգնական * և ես ոչ երկեայց, զի արասցէ ինձ մարդ:

Տ ր է իմ օգնական * և ես տեսից ի թշնամիս իմ:

Բ արի է յուսալ ի տր, քան յուսալ ի մարդիկ * բարի է յուսալ ի տր, քան յուսալ յիշխանս:

Լ մենայն ազնիւք շրջեցան զինև * և անուամբ տնայ յաղթեցի նց:

Ե ընկելով շրջեցան զինև, պաշարեցին զիս ի միասին * և անուամբ տնայ վանեցի զնս:

Ե ուրջ եղեն զինև
ՇԸ

որպէս մեղուք * վա
ռեցան բորբոքեցան
ոպ փուշք 'ի հուր *
և անուամբ տն մեր
ժեցի զնոսա :

'ի մերժիլն դրդունե
ցայ , և եղէ մերձ 'ի
գլորիլ * և տր ընկա
լաւ զիս :

Օ օրութի իմ և օգ
նութի իմ տր * և
եղև ինձ 'ի փրկու
թիւն :

Ձայն ցնծութեան
փրկութե 'ի յարկա
արդարոց :

Եւ տն արար զօրու
թի * աջ տն բարձր
արար զիս * և աջ տն
արար զօրութի :

մումնալով կատաղած մեղրի ճան
ճերի նման վառեցան և բորբոքե
ցան բարկութե ինչպէս փուշն
կրակի միջումն կուբորբոքի * և
ես անուամբ տն տյ իմոյ մերժեցի
և հալածեցի զիւրեանք :

Եւ յսինքն , երբոր իմ թշնամիքն
ինձ յեանէ էին անկած և զիս կու
հալածէին հիւրեցին , իբր գոի
տունին ինձ , և թեքվեցայ , և
քիչ մնաց թէ վայր էի անկեր *
բայց տր ան ինձ յօգնութի հա
սաւ , և զիս վեր պատեց :

Եւ յսինքն , տր ան իմ զօրու
թին և օգնութին է * նա փրկեց
զիս իմ թշնամեաց ձեռքէն յա
րուցանելով զիս 'ի մեռելոց յա
նուր երրորդի :

Եւ յսինքն , ուստի 'ի տունս ար
դարոց , իբր 'ի յեկեղեցիս հա
նատացելոց իմոց ձայն ցնծու
թե փրկութե և գովութե հնչվի
իբր լսելի լինի ամենեցուն :

Եւ յսինքն , զէրէ այ աջ ձեռն
զիւր զօրութին նշանց տունեց
յաղթահարելով զսատանայ և ըզ
կամարարս նորա * այ աջ ձեռն ,
իբր այ ամենապարօղ զօրութին
զիս բարձրացոյց և փառանորեց
* և այ աջ ձեռն իւր զօրութին
նշանց տունեց դարձուցանելով
զաշխարհս 'ի մոլորութե 'ի գիտու
թի ճշմարտութե :

Լ՝ յսինքն , այսուհետև մահն
ինձ վերայ իշխանութի չունի ,
ես այլ չեմ մեռանիր , զէրէ ան
մահական կենօք կենդանի մնա
լոց եմ մինչև յաւիտեան * և
պատմելոց եմ և քարոզելոց եմ 'ի
ձեռն առաքելոց իմոց զպանչե
լիս և զհրաշագործութիս նր :

Լ՝ յսինքն , խրատելով խրատեց
զիս հայրն ան , իբր զիս չարչարա
նաց խաչի և մահու հաղանդե
ցոյց վս փրկութե ազգի մարդկան
* բայց զիս մահուան ձեռն չի
մատնեց , իբր չեթող որ մահն ինձ
վերայ իշխէր և տիրապետէր :

Լ՝ յսինքն , բացէք ինձ ո՛վ հրեշ
տակք և հրեշտակապետք զդրունս
արդարութե , իբր զդրունս երկ
նից , ուր արդարութիւն կուբնա
կի , և ուր արդար հատուցումն
կու լինի ընտրելոցն այ * որ ես
համբառնամ և մտանեմ առ
հայրն իմ , և խոստովանիմ նորա
անչափ բարերարութիւն :

Լ՝ յսինքն , այս դուռն որ բաց
վեցաւ իմ չարչարանօքս և մա
հուամբս , այ դուռն է * այսու
հետև իմ արդար ծառայքն այս
դռնովս կու մտանեն 'ի յարքայու
թիւն երկնից :

Լ՝ յսինքն , կու խոստովանիմ ճշ
մարտութիւն , և շնորհակալ կու
լինիմ քեզանից տր ան * զէրէ

Ո՛չ մեռայց այլ կե
ցից * և պատմեցից
զգործս տն :

Խրատելով խրատ
եաց զիս տր * և 'ի
մահ ո՛չ մատնեաց :

Բացէք ինձ զդրունս
արդարութե * զի
մտից ընդ այն և խոս
տովան եղէց տն :

Լ՝ յս դուռն տն է *
և արդարք մտանեն
ընդ սա :

Խոստովան եղէցքեզ
տր * զի լուար ինձ և
եղեր ինձ 'ի փրկութե

Օ՛վէմն զոր անար
գեցին շինողքն * նա
եղև գլուխ ան
կեանս :

Ի՛նչ եղև այս * և
է՛ սքանչելի առաջի
աչաց մերոց :

Ե՛ս օրէ՛ զոր արար
մօր * եկայք ցնծաս
ցուք և ուրախ եղի
ցուք ՚ի սմա :

Մօր փրկեա՛, ո՛ր
առաջնորդեա՛ * օրհն

լսեցիր ինձ , և զիս փրկեցիր իմա
հո՛ւանէ , և կացուցիր իշխան և
Թագաւոր իմը՝ ամ աշխարհի :

Ե՛ս յինքն , զերէ՛ զայն քարն որ
անպիտան իբրինի նման անարգե
ցին և արհամարհեցին տգէտ
շինողքն տաճարին , և մանա
ւանդ քակողքն , իբր գպիրքն և
փարիսեցիքն ասելով , ո՛չ կամիմք
զԹագաւորելն դորա իմը մեր *
նա եղև գլուխ անկեան , իբր
նա դարձաւ քնձի քար , որ է՛ քո
շայի քար որ զերկուս պատս , իբր
զհրէայս և զհեթանոսս միաւ
որեաց , և արար մի հօտ և մի
հովիւ , իբր մի եկեղեցի , և մի
գլուխ եկեղեցւոյ :

Ե՛ս յինքն , բայց այս շինո՛ւածքս
այ ամենակարող զօրութիւն հաս
տատեցաւ * և մեր մտաց աչաց
առաջևն ըսքանչելի և զաբմանա
լի իբրին կութո՛ւի ոմանց ՚ի գայ
թակղուի և ոմանց ՚ի յիմարուի :

Ե՛ս յինքն , այս այն օրն է՛ որ քն
ձիքարն արհամարհեցաւ , և եկե
ղեցին հա՛ւատացելոց արեամբ
իմով շինեցաւ , այսօր է՛ օր յարու
թե իմոյ , և ժամանակ քա՛ւռ
թե և շնորհաբաշխութե * եկեք
ո՛վ հա՛ւատացեալք իմ ցնծանք
և ուրախանամք :

Ե՛ս յինքն , երգենք ՚ի միասին
և ասենք առ հայրն երկնաւոր ,

որ ան փրկէ զմեզ, որ ան առաջ
նորդէ մեզ 'ի ճանապարհս փր
կութե * օրհնեալ է որդին քո
միածին յս քս որ գալոց է յա
նուն քո սբ * օրհնեցինք և փառա
բանեցինք զքեզ 'ի տանէ տն, իբր
'ի յեկեղեցւոյ սրբոյ նր, զոր հիմ
նեց և հաստատեց արեմբն իւրով:
Լսինքն, և ասացէք միմեանց
հետ, որ ան փրկիչն մեր երևե
ցաւ մեզ մարդկային կերպարանօք
յարուցեալ իմեռելոց * արարէք
տօնս ուրախութե և ցնծութե
* և շուտով վազեցէք և լցէք
զեկեղեցին այլ կենդանւոյ մինչև
'ի յանկիւնս սեղանոյ նորա, իբր
մինչև 'ի սեղանի բողորքն:
Լսինքն, և գոհանալով ասա
ցէք, որ ան դու իմ անն ես,
ես կուխոստովանիմ զքո բարե
րարութիւն * որ ան դու իմ ճշ
մարիտ անն ես, ես կուփառա
ւորեմ և կուբարձրացուցանեմ
զքո սուրբ անունդ:
Լսինքն, ես կուխոստովանիմ
զքո անչափ գթութիւն և ողոր
մութիւն * զերէ լսեցիր իմ աղա
ջանացն, և զիս փրկեցիր 'ի ձեռն
սի քի որդւոյ քոյ 'ի մեղաց և 'ի
բռնութեն սատանայի:
Լսինքն, և դարձէք կրկին և
խոստովանեցէք այլ անչափ բարե
րարութիւնն * զերէ բարի է,
և իւր

եալ որ գալոց է յա
նուն տն * և օրհնե
ցաք զքեզ 'ի տանէ
տն:

Տր ան մեր երևե
ցաւ մեզ * արարէք
զտօնս ուրախութե
* կանխաւ մինչև
յանկիւնս սեղանոյ:

Լսինքն, ես դու և
խոստովանեղէց քեզ
* ան իմ ես դու և
բարձր արարից
զքեզ:

Խոստովանեղէց քեզ
որ * զի լուար ինձ
և եղեր ինձ 'ի փրկու
թիւնս:

Խոստովան եղերուք
տն * զի բարի է զի յաւ
իտեն է ողորմութիւնն:

Տուփ: 28.

Աւելուիայ:

Սաղմոս. ՃԺԸ:

 րանեալ են
ամբիծք 'ի
Ճանապարհ
Տի * և ոյք գնան յօ
րէնս տն:

Երանի ոյք քննեն
զ վկայութիսնորա *
բողորով սրտիւ իւր
եանց խնդրեցեն
զնա:

և իւր ողորմութիւնն մինչև յա
նիտեան հաստատուն է:

Իբր, օրհնեցէք զած, զի ալի
լուիայն օրհնեցէք զած կութարդ
մանի:

Եւ յս սաղմոսումս կուխօսի մար
գարէն վասն օրինաց և պատուի
րանացն այ թէ ոպ հարկաւոր են
վասն փրկուէ հոգւոց մարդկան
և վս ըստանալոյ զերանութիւն
յաւիտենական:

 յսինքն, երանի այնպէս
մարդկանց որ իւրենց
կենաց ճանապարհ
ուսն, իբր քանի որ այս աշխար
հիս վերայ կենդանի են ամբծու
թք և անարատութք կուկենցա
ղավարին * և այ օրինաց և պա
տուիրանաց միջուսն կուշրջին,
իբր այ օրէնքն և պատուիրանքն
ուղիղ սրտով կուկատարեն:

Եւ յսինքն, երանի այնպէս մարդ
կանց որ կուքննեն այ վկայու
թիքն, իբր միշտ յեանէ են որ
հասկանան զ վկայութիս գրոց
սրբոց, և իմանան զկամս այ,
թէ ընթերցմամբ, և թէ 'ի ձեռն
քարոզութեան վարդապետաց *
զերէ այնպիսիքն բողոր սրտիւ,
և ուղիղ հաւատով կուխնդրեն

և կու

և կուսիրեն զանձ:

Լ՝ յսինքն, զէրէ չէ Թէ այն մար
դիքն որ հեաւելով իւրեանց
ախտից և ցանկութեցն անօրէ
նութի կուգործեն * նոքա այ
օրինաց և պատուիրանաց ճանա
պարհումն կուշրջին:

Լ՝ յսինքն, դու զքո օրէնքն և
պատուիրանքն ՚ի ձեռն սրբոց
մարգարէից քոց ինձ պատուիրե
ցիր * որ քանի իմ ուժս է լիակա
տար պահեմ զնոյնս:

Լ՝ յսինքն, երանի Թէ իմ ճանա
պարհս ինձ աջողկէր, իբր երա
նի Թէ իմ ամէն բարի գործքս և
գիտանորութիս ինձ աջող գայր
* որ ես քոյ օրինաց արդարու
թիս ուղիղ սրտով պահէի:

Լ՝ յսինքն, զէրէ այն ժամանակն
ես ամենևին չէի ամաչեր * եր
բոր զգուշութիւն և զգաստու
թիւն կատարէի զքո անձային պա
տուիրանքդ:

Լ՝ յսինքն, կուխոստովանիմ ան
անձ ուղիղ սրտով զքո անչափ
կարօղութիւն և զքո անչափ բարե
րարութիւն * ինչպէս որ ուսայ
զքոյ արդարութե իրաւունքն և
ուղիղ դատաստանն:

Լ՝ յսինքն, ես մինչև ցայսօր իմ
տկար զօրութիւն քո իրաւունքն
և քո դատաստանն պահեցի * ուր
եմն մի՛ Թողուր զիս իսպառ, իբր
զիս

Օ ի ոչ Թէ ոյք գոր
ծեն զանօրէնութի
* ՚ի ճանապարհս նր
գնասցեն:

Դու պատուիրեցեր
զպատուիրանս քո *
՚ի պահել ինձ յոյժ:

Երանի Թէ աջողե
լին ինձ ճանապարհք
իմ * ՚ի պահել ինձ
զարդարութիս քո:

Օ այնժամ ես աչ
ամաչէի * իզգուշա
նալ ինձ ՚ի պատուի
րանս քո:

Խոստովանեղէցքեզ
անձ ուղիղութի սրտի
իմոյ * ոմ ուսայ զի
րաւունս արդարու
Թեանքոյ:

Օ իրաւունս քո պա
հեցի * մի՛ Թողուր
զիս մինչև իսպառ:

Իւ ուղղեացէ երիտա
սարդ զճանապարհս
իւր * այլ ՚ի պահել
զբանս քո :

Բոլորով սրտիւ իմով
խնդրեցի զքեզ * մի՛
մերժեր զիս ՚ի պա
տուհրանաց քոց :

Դ սրտի իմում թա
գուցի զբանս քո *
ոպ զի մի՛ մեղայց
քեզ :

Օրհնեալ ես դու
տր * ուսո՛ ինձ զար
դարութիս քո :

Եթամբք իմովք
պատմեցի զամ իրաւ
ունս բերանոյ քոյ :

Դ ճանապարհս վկայ
ութեց քոց զուար

զիս ամենեւին յերեսաց մի՛ ձգեր
և ՚ի քոյ շնորհացդ մի՛ զընկեր :

Եւ յսինքն , ինչ կերպիւ մէկ նո
րահաս տղայ մի իւր վարուցեկէն
ցաղաւարութեց ճանապարհն իա
րէ ուղղել * եթէ ոչ երկնչելով
իբէն , հեռեւելով քոյ անձային
հրամանացդ , և պահելով զքո
կենսատու բանդ :

Եւ յսինքն , ես որչափ իմ կարօ
ղութիւնէր , բոլորով սրտիւ խնդ
րեցի և սիրեցի զքեզ * մի՛ մեր
ժեր զիս , և մի՛ հեռացներ զիս ՚ի
քոյ անձային օրինացդ և պատուի
րանացդ :

Եւ յսինքն , ես քո անձային բանդ
անգին դանձի նման իմ սրտիս
մէջն պահեցի * որ չի լինի թէ
ընդէմ քոյ անձային կամացդ մե
զանչեմ :

Եւ յսինքն , օրհնեալ ես դու տր
անձ , և օրհնեալ է քո մարդասի
րութիւնդ * զթա՛ ինձ , և ու
սո՛ ինձ երկայնամտութե՛ զքո իրա
ւունքդ և զքո արդարութիւնդ :

Եւ յսինքն , ոչ միայն սրտովս հա
ւատացի քեզ , այլ և շրթուն
քովս միշտ և հանապազ պատմեցի
զքոյ անձային բերանոյդ բովան
դակ իրաւունքն ուղղութիւն և
ճշմարտութիւն :

Եւ յսինքն , այնպէս ուրախացայ
և զուարճացայ քոյ անձային վկայ

ութէց ճանապարհումն * ինչ
պէս մէկ մարդ մի կու ուրա
խանայ և կու զո՛ւարձանայ իւր
բովանդակ ապրանաց և մեծու
թէն վերայ :

Լ յսինքն , միշտ հոգս արարի և
ջանացի որ զքո պատու՛իրանքդ
պահէի , և այլոց ուսուցանէի *
և քոյ անձային օրինաց ճանապար
հումն զգուշացայ և զգաստացայ
որ զբնանն անպակաս կատարէի 'ի
փառս անուն քոյ սրբոյ :

Լ յսինքն , ամենայն տեղ զքո
արդարութիւնդ և զքո իրան
ունքդ խօսեցայ * և զքո աս
տու՛ածային բանդ ամենեւին չի
մոռացայ և 'ի մտացս 'ի բաց չի
ձգեցի :

Լ յսինքն , տուր քոյ ծառայիդ
զքո երկնային շնորհդ * որ կեն
դանանամ նովաւ հոգւ՛ով , և
պահեմ զքո անձային և կենդա
նարար բանդ :

Լ յսինքն , արթնացուր քո հա
ւատոյ լուսովն զիմ մտաց աչքն
* որ ես նայիմ և տեսանեմ զքո
օրինաց ըսքանչելի և զարմանալի
ճշմարտութիւն :

Լ յսինքն , աղքատ և օտարա
կան եմ ես այս երկրիս վերայ
* վասն որոյ գթա՛ յիս , և մի՛ գա
ղեր ինձանից զքո անձային պա
տու՛իրանաց խնայմունքն :

Kkkk

Լ յս

Ճացայ * ոպ յամի 'ի
մեծութե :

Դ պատու՛իրանս քո
հոգացայ * և զգու
շացայ 'ի ճանապարհի
քո :

Օ իրանու՛նս քո՛ խօ
սեցայ * և ոչ մոռա
ցայ զբանս քո :

Հատո՛ծառայի քում
* զի կեցից և պահե
ցից զբանս քո :

Օ արթո՛ զաչս իմ *
և նայեցայց 'ի սքանչե
լիս օրինաց քոց :

Պանդուխտ եմ ես
յերկրի * մի՛ թագու
ցաներ յինէն զպա
տու՛իրանս քո :

ՏԹ

Փափաքեցաւ անձն
իմ * ի ցանկալ ինձ
յիրաւունս քո յամ
ժամ:

Սաստեցեր ամբար
տաւանից * անիծեալ
ոչ խոտորեցան իսկա
տուն իրանաց քոց:

Ի բաց արա՛ յինէն
զնախատինս և զարհա
մարհանս * զի զվկայ
ու թիս քո խնդրեցի:

Բանդի նստան իշ
խանք և չարախօսէին
զինէն * այլ ծառայ
քո խորհէր յիրաւ
ունս քո:

Օ ի վկայութիւն քո
խօսք իմ էին * և խոր
հուրդք իմ արդա
րութիւն քո:

Սերձեցաւ անձն իմ
ի հող * տր կեցո՛ւ զիս
ըստ բանի քում:

Լ յսինքն , փափաքեցաւ հողիս
բորբոքեալ սիրով * ցանկանալով
կատարել միշտ և հանապազ զքո
իրաւունքդ և զքո արդարութիւն:

Լ յսինքն , զէրէ սաստեցիր և
պատու հասեցիր ամբարտաւան
մարդիքն , որ չի հնազանդեցան
քո անձային օրինացդ * և անիծե
ցիր այնպիսի մարդիքն , որ քո պա
տուն իրանաց ճանապարհէն թեք
վեցան և մոլորեցան:

Լ յսինքն , բարձ ինձանից իմ
թշնամեաց նախատինքն և արհա
մարհանքն * զէրէ ես քո անձային
վկայութիւնքդ խնդրեցի և սիրեցի
միշտ և հանապազ:

Լ յսինքն , քանզի նստան անի
րաւ իշխանք ի դատաստան , և
զիս կու չարախօսէին և կու զէին
կորուսանել * բայց քո ծառայդ
միշտ կու խորհէր զքո իրաւունքդ
և զքո արդարութիւն:

Լ յսինքն , իմ բերանս միշտ զքո
անձային վկայութիւնքդ կու խօսէր
* և իմ միտքս միշտ զքո արդա
րութիւն և զքո ուղիղ դատաս
տանդ կու խորհէր:

Լ յսինքն , իմ անձս յիշելով
զիւրանցել մեղքն և զյանցանքն
մերձեցաւ ի հող , իբր զինքն հո
ղի և մոխրի միջումն թաւալեց
զղջմամբ և ապաշխարութիւն *
արդ աղաչեմ զքեզ տր անձ , կե

ցո՛ զիս քո երկնային շնորհօքդ
ըստ ճշմարիտ խոստման քու մ:

Լ՝ յսինքն, ես զիմ անպարկեշտ
կենցաղավարութե՛ն ճանապարհն
խոստովանեցայ և պատմեցի քեզ
մեղայ գոչելով, և դու քո ան-
ային գթութե՛դ ինձ լսեցիր և
ողորմեցար * վասն որոյ կուխնդ
րեմ'ի քէն որ ինձ քո արդարու-
թե՛ն և քո իրաւանց ուղիղ ճանա-
պարհն ուսուցանես:

Լ՝ յսինքն, քո արդարութե՛ն և
իրաւանց ճանապարհումն զիս
խմաստուն արա՛ * որ ես քո ըսքան
չելի և զարմանալի ճշմարտութի-
քննեմ և իմանամ:

Լ՝ յսինքն, իմ անձս այնչափ ան-
քուն մնաց մտածելով զիւր անց
եալ պակասութիւնն որ զզուե-
ցաւ և ձանձրացաւ յիւրմէն *
ուստի կու աղաչեմ զքեզ հաս-
տատէ՛ և զօրացուր զիս որ կարե-
նամ պահել զքո անային բանդ:

Լ՝ յսինքն, զանպարկեշտ կեն-
ցաղավարութիւնն և մեղաց չար
ճանապարհն ինձանից հեռացուր
* և քոյ անային օրէնքումդ ինձ
ողորմիր, իբր թէ ես մարդկային
տկարութե՛ն սխալիմ ընդէմ քոյ
օրինացդ, դու զթողութի՛ շնոր-
հե՛ն ինձ քոյ ողորմութե՛դ:

Լ՝ յսինքն, զէրէ ես զքոյ ճշմար-
տութե՛ն ճանապարհն ընտրեցի և

Օ ճանապարհս իմ
պատմեցի քեզ, և
լուար ինձ * ուսո՛
ինձ զարդարութիւնս
քո:

Ի ճանապարհս ար-
դարութեանց քոյ
խմաստուն արա՛ զիս
* և քննեցից զսքան
չելիս քո:

Տ քնեցաւ անձն իմ
առ ՚ի ձանձրանալ *
հաստատեա՛ զիս ՚ի
բանս քո:

Օ ճանապարհս մե-
ղաց ՚ի բաց արա՛ յի-
նէն * և յօրէնս քոյ
ողորմեաց ինձ:

Օ ճանապարհս ճշ-
մարտութե՛ն քոյ ընտ

ընցի * և զիրաւունս
քո ես ոչ մոռացայ:

Սերձեցայ ես ի վկայ
ութիս քո տր * մի
յամօթ առնէր զիս:

Ի ճանապարհս պա
տուհիւրանաց քոց ըն
թացայ * զի անդորր
արարէր սրտի իմոյ:

Օ ընտելեալ արա՛
զիս տր ի ճանապարհս
իրաւանց քոց * և
խնդրեցից զնա յամ
ժամ:

Ի մաստուն արա՛ զիս
և քննեցից զօրէնս
քո * և պահեցից զնա
բոլորով սրտիւ իմով:

Լաջնորդեա՛ ինձ
ի շաւիղս պատուի
րանաց քոց * զի ընդ
նոսա հաճեցայ:

Խոնարհեցո՛ զսիրտ
իմ ի վկայութիս քո
* և մի յագահութի

սիրեցի * և զքո իրաւունքդ և
զդատաստանդ չի՛ մոռացայ ամե
նեւին:

Լսիմքն, մօտեցայ ես յօժար
մտօք քոյ անային վկայութեցդ
* տր ան մի թողուր զիս որ չի
ամաչեմ ես իմ թշնամեաց առա
ջուն:

Լսիմքն, ես միշտ քոյ անային
պատուհիւրանաց ճանապարհումն
շրջեցայ * զէրէ դու զիմ սիրտս
քո սիրովդ յանդորրացուցիր, իբր
լայնացուցիր, և առատացուցիր:

Լսիմքն, զիս քոյ իրաւանց և
քոյ արդարութե ճանապարհումն
անային օրինացդ գիտակ և վե
րահասու արա՛ որ ես յամ ժամ
սրտի մտօք խնդրեմ և ցանկամ
պահել զնա:

Լսիմքն, դու քոյ երկնային
շնորհօքդ իմաստուն արա՛ զիս,
որ ես զքո օրէնքդ քննելոյ և իմա
նալոյ յետնէ կենամ * և պահեմ
զնա բոլորով սրտիւ իմով:

Լսիմքն, դու ինձ առաջնոր
դէ միշտ դէպ ի քոյ պատուհիւրա
նաց ուղիղ ճանապարհս * զէրէ
եւ նոցա սաստիկ հաճեցայ և հա
ւանեցայ:

Լսիմքն, իմ սրտիս սէրն և
ցանկութիւնն թեքէ դէպ ի
քո անային վկայութեքդ * և
մի թողուր, որ ագահութե

աշխարհիս անցաւոր բարեացն
հետեւիմ:

Լ՝ յսինքն , դարձուր իմ մտաց
աչքն դէպ 'իքո երկնային բա
րիքն , որ տեսանեմ և չի ցան
կամ ունայնութեց աշխարհիս *
և քոյ անային օրինաց և պատուի
րանաց ճանապարհումն կեցո՛ւ և
ապրեցո՛ւ զիս :

Լ՝ յսինքն , հաստատե՛ քոյ ծա
ռայիդ սրտի միջումն քո անային
բանդ * և տպաւորե՛ իմ մտաց
մէջն զքո ահդ և երկիւղդ , որ
յօժարութե՛ կատարեմ զնոյնն :

Լ՝ յսինքն , հանէ ինձանից զայն
նախատինքն , որ ես կարծեցի
իմ մտաց մէջն թէ իմ թշնամիքն
ինձ կուտան 'ի պատճառս անկա
տարութեան իմոյ * զէրէ քո դա
տաստանդ քաղցր և արդար է :

Լ՝ յսինքն , ահա՛ ցանկացայ ես
հնազանդիլ քոյաստու՛ածային պա
տու՛իրանացդ * քո արդար դա
տաստանովդ կեցո՛ւ զիս , և ապրե
ցո՛ւ զիս :

Լ՝ յսինքն , թող դայ և թափվի
ինձ վերայ քոյ երկնային ողորմու
թե՛ շնորհքն տր ան * և քո փր
կութիդ ինձ յօգնութի՛ հասանի ,
ինչպէս որ խոստացեր ես ինձ :

Լ՝ յսինքն , որ ես կարենամ հա
մարձակ պատասխանի տալ այն
մարդկանցն որ զիս փուլ խօսքե
րով

Դարձո՛ զաչս իմ զի
մի՛ տեսից զնանրու
թիւն * 'ի ճանա
պարհս քո կեցո՛ւ զիս :

Հաստատե՛ ծառայի
քում զբան քո * յեր
կիւղ քո :

Հան յինէն զնախա
տինս զորև կարծեցի
* զի դատաստանք քո
քաղցր եմ :

Լ՝ հա ցանկացայ պատ
ու՛իրանաց քոց * յար
դարութե՛ քում կե
ցո՛ւ զիս :

Լ՝ կեսցէ ի վերայ իմ
ողորմութի՛ քո տր *
և փրկութի՛ քո ըստ
բանի քում :

Տաց պատասխանի
ոյք նախտեն զիս բա
նիւք * զի ես 'ի բանս

քո յուսացայ :

Մի՛ իբացեայ առներ
'ի բերանոյ իմէ զբան
ճշմարտութե մինչև
յոյժ * զի յիրանունս
քո յուսացայ :

Պահեցից զօրէնս քո
յամ ժամ * յանիտ
եան և յանիտեանս
յանիտենից :

Վնայի ես յանդոր
րու * զի զպատուի
րանս քո խնդրեցի :

Խօսէի զվայուհիս
քո առաջի Թագանո
րաց, և ոչ ամաչէի :

Խորհէի 'ի պատուի
րանս քո, զոր սիրեցի :

րով կունախատեն * զէրէ ես 'ի
քո ինձ խոստացած բանն եմ յու
սացեր :

Լսինքն, իմ բերանէս ճշմա
րիտ խօսքն ամենեւին մի՛ հեռաց
ներ, իբր զիս ստասաց մի՛ երևե
ցուցաներ իմ Թշնամեաց առա
ջն * զէրէ ես քո իրանունքդ
և քո արդար դատաստանդ եմ
յուսացեր :

Լսինքն, քո երկնային շնոր
հօքդ ինձ յօգնութի հասիր, որ
ես քո օրէնքդ յամժամ զգուշու
թիւ պահեմ * և ոչ միայն այժմ,
այլև յանիտեան և յանիտեանս
յանիտենից :

Լսինքն, ես մինչև ցայսօր
յանդորր իբր արձակ սրտիւ կուշը
ջէի 'իմէջ մարդկան զամենեւեան
սիրելով, և ամենեցուն հետ բա
րեկամութիւն անելով * զէրէ
քո անձային պատուիրանքն խնդ
րեցի և սիրեցի, իբր զայն որ կա
սէ Թէ սիրեսցես զընկեր քո
իբրև զանձն քո :

Լսինքն, կուխօսէի և կուքա
րողէի համարձակ զքո անձային
վայութիւնքդ ոչ միայն առաջի
ժողովրդեան, այլ և առաջի Թա
գանորաց, և չէի ամաչեր գիտե
լով զճշմարտութիւն նոցա :

Լսինքն, գիշեր և ցերեկ կու
խորհէի և կուամտած էի զքո ան

ային պատուհրանքդ * զայն որ
ուղիղ սրտիւ ՚ի տղայութե իմէ
սիրեցի:

Եւ յսինքն, բարձրացուցի զիմ
ձեռքերս դէպ ՚ի քո անձային պա
տուհրանքդ, զոր ուղիղ սրտիւ
սիրեցի, և փափաքանօք ընդու
նեցի * և անդադար կու խոր
հէի և կու վարժէի զիմ միտքս քո
արդարութեամբդ, և քո իրա
նամբդ:

Եւ յսինքն, յիշէ՛ տր անձ զքո
խոստմունքդ որ արարիր քոյ ծա
ռայիդ * և զիմ յոյսս հաստատե
ցիր ասելով, Թէ ես քո ամէն տա
ռապանաց միջումն քեզ յօգնու
թիւն կու հասանիմ:

Եւ յսինքն, այդ քո ճշմարիտ
խոստմունքդ կու մխիթարէ զիս
իմ ամէն խղճութե և Թշուառութե
միջումն * զէրէ քո բանդ
մինչև ցայսօր զիս զո՛ւարձացոյց
և կենդանի պահեց:

Եւ յսինքն, իմ ամբարտաճան
Թշնամիքն որչափ իւրեանց կարօ
ղութիւնն էր, զիս վատաբանե
ցին, և ծաղր արարին * բայց
ես բնաւ քոյ անձային օրինացդ
չի հեռացայ:

Եւ յսինքն, յիշեցի տր անձ քո
իրաւունքդ, և քո ճշմարիտ խոստ
մունքդ որ յա՛նիտենից հաստատ
և անփոփոխ կան * և նովաւ իմ

համբարձի զձեռս իմ
՚ի պատուհրանս քո *
զոր սիրեցի և խոր
հէի յարդարութե
քում:

Յիշեա՛ զբան ծա
ռայի քոյ * յոր և
յուսացուցեր զիս:

Սա՛ մխիթարեացէ
զիս ՚ի խոնարհութե
իմում * զի բան քո
կեցոյց զիս:

Եւ մբարտաճանքանի
րաւեցան յիս յոյժ *
այլ յօրինաց քոյ ես
ոչ խոտորեցայ:

Յիշեցի զիրաւունս
քո յա՛նիտենից տր *
և մխիթարեցայ:

Տրտմութի կալա-
ղիս ՚ի մեղանորաց *
և ոյք թողին զօրէնս
քո :

Գովելի են ինձ իրա-
նունք քո * ՚ի տեղ
նշ պանդխտութե
իմոյ :

Յիշեցի ՚ի գիշերի
զանուն քո տօր * և
պահեցի զօրէնս քո :

Սա եղև ինձ ճանա-
պարհ ՚ի կեանս * զի
զարդարութիս քո
խնդրեցի :

աժին իմ ես
դու տօր *
ասացի պա-
հել զօրէնս
քո :

Լալեցի զերեսս
քո բոլորով սրտիւ

տառապանաց միջումն միտիւար
վեցայ :

Լսինքն, տրտմութիս զիս պա-
տեց վասն մոլորութե մեղան-
որաց * և այն մարդկանցն համար
որ զքո անձային օրէնքդ բաց են
թողեր, և իւրեանց ախտիցն
կուհեակին :

Լսինքն, ես զքո իրանունքդ և
զքո արդար դատաստանդ միշտ
ի բերանս ունիմ, և կուգովաբա-
նեմ * այս անցանոր աշխարհումն
և այս օտարութե երկրումն :

Լսինքն, գիշերն ՚ի բուն ես
զքո ցանկալի անունդ ջերմա-
ցեալ սրտիւ յիշեցի * և զքո
օրէնքդ պահեցի զդուշութե :

Լսինքն, այդ քո անձային
օրէնքդ ինձ կենաց ճանապարհ
եղաւ * զէրէ ՚ի տղայութե իմե
զքո արդարութիդ և զքո ճշմար-
տութիդ խնդրեցի :

Լսինքն, ՚ի մէջ ան մեծու-
թեց հարստութեց և
փարթամութեց աշ-
խարհիս ես զքեզ ինձ բաժին
ընտրեցի տօր ան * և ասացի իմ
մտաց մէջն թէ զքո օրէնքդ հա-
տատուն պահեմ :

Լսինքն, աղաչեցի զքո երեսդ,
իբր խնդրեցի զքո խնամքդ և

ողորմութիւնդ բոլորով սրտիւ
իմով * ողորմիր ինձ ուրեմն ինչ
պէս որ ինձ խոստացեր ես:

Եւ յսինքն, խորհեցայ և միտք արա
րի զիմ ճանապարհն, իբր զիմ
անցեալ արարմունքն և կենցաղս
վարութիւն * և զիմ օտքս դար
ձուցի դէպ իբր վկայութիւնդ,
իբր զիմ վարքս ուղղեցի և քոյ
պատուիրանաց ճանապարհումն
շրջեցայ:

Եւ յսինքն, պատրաստեցայ և չի
խռովեցայ, իբր իմէջ զանազան
փորձութեց հոգեկանաց և մար
մնականաց միշտ զգաստացայ, և
չի շփոթեցայ, կամ թերամտե
ցայ * որ կարենամ անպակաս պա
հել զքո աստուծոյն պատուի
րանքդ:

Եւ յսինքն, և թէպէտ աստից
և ցանկութեանց խաբողական
չունեներն զիս պատեցին և պա
շարեցին * բայց ես անշարժ մնա
լով իմէջ փորձութեց զքո ան
խն օրէնքդ չի մոռացայ:

Եւ յսինքն, կէս գիշերին վեր
կուկենայի որ խոստովանէի քո
առաջևդ * յիշելով զքո իրան
ունքդ և զքո արդար դատաս
տանդ որ արարիր ընդէմ անհա
ւատ և աներկիւղ մարդկանց:

Եւ յսինքն, ես միշտ խորհրդա
կից և բարեկամ էի քո ամ երկիւ

իմով * ողորմեաց ինձ
ըստ բանի քում:

Խորհեցայ ի ճանա
պարհս իմ * և դար
ձուցի զոտս իմ ի
վկայութիւն քո:

Պատրաստեցայ և ոչ
խռովեցայ * զի պա
հեցից զպատուի
րանս քո:

Տուռւնք մեղաց պա
տեցին զինև * այլ
զօրէնս քո ես ոչ մո
ռացայ:

Իմէջ գիշերի յառ
նէի խոստովան լինիլ
առքեզ * վասնիրա
ւանց և արդարու
թե քո:

Հաղորդ էի ես ամից
երկիւղածաց քոց *

և որք պահէին զգա
տուն իրանս քո :

Ողորմութիւն տն լի
եղև երկիր * զարդա
րութիւն քո ուսո՛ր ինձ :

Օ քաղցրութիւն
արարեր ընդ ծառայի
քում տր * ըստ բանի
քում :

Օ քաղցրութիւն
զխրատև զգիտութիւն
ուսո՛ր ինձ * զի ի պա
տուն իրանս քո ես հա
ւատացի :

Մինչև խոնարհեալ
էի ես, մեղայ * վս
այտորիկ զբանս քո
պահեցի յոյժ :

ղած ծառայիցն հետ * և այն
մարդկանցն հետոր զքո անպիս
պատուն իրանքդ կուպահէին :

Լ յսինքն, ողորմութիւն այ լի
է երկիրս իբր ան իւր բարեգ
թութիւն բոլոր աշխարհս կու
պահպանէ, և կուսախախնամէ
* ինձ այլ օր ըստ օրէ զքո արդա
րութիւն և զքո բարեհաճութիւն
ուսո՛ր, և ուղղէ ի ճանապարհս
կեցութեւ :

Լ յսինքն, քաղցրութիւն և բա
րերարութիւն արարիւր տր ան միշտ
քոյ ծառայիդ հետ * խրատելով
զիս վասն իմ պակասութեան, և
զգաստացուցանելով զիս քոյ երկ
նային շնորհօքդ ինչպէս որ խոս
տացեր էիր ինձ :

Լ յսինքն, զքաղցրութիւնս
և զխրատև և զգիտութիւնս ինձ
ուսո՛ր, իբր քաղցրութիւն կենցաղա
վարիլն, իմաստութիւն խրատելն և
գիտութիւն կառավարելն թէ զիս
և թէ զայլս * զէրէ ես քոյ անպի
սն պատուն իրանացդ հաւատացի :

Լ յսինքն, քանի որ դեռ իձեռն
զանազան վշտաց և տառապանաց
էի խոնարհեր, մեղանչեցի ըն
դէմ քոյ անպիսն օրինացդ *
բայց երբոր քո արդարութիւնդ
զիս խրատեց և պատժեց, ըսկսայ
քո խօսքդ և քո հրամանքդ զգու
շութիւն պահել :

Լ՝ յսինքն , դու ԿՐ ԿՐ ԿՐ ԿՐ
ԵՍ Լ ՈՂՈՐԴԱԾ ԵՍ * քո քաղցր
ուժեհովիտ , և քո ողորմութե
հովիտ ուսո՛ ինձ զքո արդարու
թիւ և զքո բարեհաճութիւ :

Լ՝ յսինքն , շատացան ինձ վր
իմ ամբարտաւան թշնամեաց անի
րաւ խօսքերն և զուր ասումներն
* բայց ես բողորով սրտիւ իմով
քոյ անձային պատուիրանքդ քննե
լոյ և իմանալոյ յետնէ կացայ :

Լ՝ յսինքն , իմ թշնամեաց սիրտն
աշխարհիս վայելչութե միջու մն
գիրացեր է , և կաթնի նման մեր
վեր և մածվեր է , նորա համար
զքո ասդ և զքո երկիւղդ մոռա
ցեր են * բայց ես զքո անձային
օրէնքդ միշտ իբերան ունելով
խօսեցայ և քարոզեցի զնոյնն առա
ջի մարդկան :

Լ՝ յսինքն , լաւ եղաւ ինձ որ
զիս խրատելով և պատժելով խո
նարհեցուցիր * որ ուսանիմ
զքո արդարութիւ և զքո բարե
հաճութիւ :

Լ՝ յսինքն , լաւ է ինձ համար
քոյ անձային բերանիդ օրէնքն և
պատուիրանքն * քան զհարիւր
հազար ոսկի և արծաթ , և քան
զբիւրս գանձա պատուականս :

Լ՝ յսինքն , քո ձեռքդ զիս արար
և ըստեղծեց ի յոչնչէ * իմաս
տուն արա՛ զիս ուրեմն քոյ երկ

Բաղցր ես դու ԿՐ
* և քաղցրութե քով
ուսո՛ ինձ զարդարու
թիւ քո :

Բազմացան յիս անի
րաւութիւք ամբար
տաւանից * այլ ես
բողորով սրտիւ իմով
քննեցի զպատուի
րանս քո :

Սաճան ուն կաթն
սիրտք նոցա * այլ ես
զօրէնս քո խօսեցայ :

Բարի է ինձ զի խո
նարհարարեր զիս *
ուն ուսայց զարդա
րութիւ քո :

Բարի են ինձ օրէնք
բերանոյ քոյ * քան
զհազարս ոսկւոյ և
արծաթոյ :

Ձեռք քո արարին և
ստեղծին զիս * իմաս
տուն արա՛ զիս և ու

այց զպատուհրանս
քո:

Երկիւղածքք տես
ցեն զիս, և ուրախ
եղիցին * զի ես 'ի
բանս քո յուսացայ:

Օհնեայ տր զի ար
դարութիւն են դա
տաստանք քո * իրա
նի խոնարհեցուցեր
զիս:

Եղիցի ողորմութի
քո 'իմիսիթարել զիս
* ըստ բանի քում ըզ
ծառայս քո:

Եկեցեն յիս դթու
թիւք քո և կեցից * զի
օրէնք քո խօսք իմ
էին:

Լմաչեցեն ամբար
տաւանք որք 'ի տարա
պարտուց անիրաւե
ցան յիս * այլ ես հո
գացայց 'ի պատուի
բանս քո:

Խրատեցեն զիս եր
կիւղածքք քո * և ոչ ք
ճանաչեն զվկայու
թիս քո:

նային շնորհօքդ, որ կատարելա
պէս ուսանիմ զքո անձային պա
տուհրանքդ:

Եւ յսինքն քո հաւատարիմ և եր
կիւղած ծառայքդ զիս տեսանեն
և ուրախանան * և ասեն, թիւ ես
ուղիղ սրտով քո ճշմարիտ խօսքդ
եմ յուսացեր:

Եւ յսինքն, գիտացի և իմացայ տր
անձ որ քո դատաստանդ արդար
է * զէրէ իրաւունքով զիս ըստ
իմ արժանեացն խրատեցիր և խո
նարհեցուցիր:

Եւ յսինքն, բայց այժմ կուաղա
ջեմ զքեզ, որ զքո ողորմութի
շնորհն ինձ պարգևես, և զիս միսի
թարես * ինչպէս որ խոստացեր
ես քոյ ծառայիդ:

Եւ յսինքն, թող գան և թափվին
ինձ վերայ քո դթութիւնք, և զիս
հոգւով կենդանացնեն * զէրէ
ես քո անձային օրէնքդ միշտ 'ի
բերան ունիմ:

Եւ յսինքն, ամաչեն իմ ամբար
տաւան թշնամիքն, որ փուչ տեղ
ինձ հեա անիրաւութիւն արարին
զիս բամբասելով և զուրասելով
* և ես զիս վարժեմ քո անձային
պատուհրանօքդ:

Եւ յսինքն, թող զիս քո երկիւ
ղած ծառայքն խրատեն և զգու
շացնեն * և այն մարդիքն որ կու
ճանաչեն զքո պատուհրանքդ և

զ վկայութիբդ զիս ուղղեն ի ճա
նապարհս կեցութե:

Լ յսինքն, որ իմ սիրտս ամբիծ
և անարատ գտվի քո արդար դա
տաստանումդ * որ չի՛ ամաչեմ
և չի՛ գատապարտվիմ իբէն իբրև
օրինազանց:

Լ յսինքն, կարօտացաւ իմ հո
գիս քոյ փրկութեանդ որ առնե
լոց ես ազգի մարդկան ի ձեռն որ
դէոյ քոյ միածնի * զերէ ես ի քո
խոստմունքդ եմ յուսացեր որ
մերնախհարցն հետարարեր ես:

Լ յսինքն, իմ հոգւոյս աչքն ըս
պասելով քոյ յաւիտենական բա
նիդ նո՛ւաղեցաւ և տկարացաւ
* աղաղակեցի իմ սրտիս մէջն և
ասացի, թէ տր ան երբ կու՛միսի
թարես զիս:

Լ յսինքն, սաստիկ տառապան
քէս այնպէս հալեցայ և մաշեցայ
որ մարմինս պարզկայումս վայր
ձգած տկի նման սառեցաւ և չո
րացաւ * և ես ամենեւին քո ճշ
մարիտ և արդար խոստմունքդ չի
մոռացայ:

Լ յսինքն, քանի է՛ քոյ ծառայիդ
օրերն, իբր որչափ ապրիլ պի
տիմ ես այս աշխարհիս վերայ *
երբ իրաւունք և դատաստան կա
նես ինձ պատժելով զիմ թշնա
միքն, որ զիս անդադար կու՛հա
լածեն:

Լ յս

Ե զիցի սիրտ իմ ամ
բիծ յարդարութե
քում * զի մի՛ ամա
չեցից:

Կ արօտացաւ անձն
իմ ի փրկութիս քո
* զի ես ի բանս քո
յուսացայ:

Ս պասեցին աչք իմ
բանի քում * ասացի
երբ միսիթարեացես
զիս:

Ե զէ ես ո՞պ տիկ ի
պարզի * զի զարդա
րութիս քո ես ո՞չ մո
ռացայ:

Քանի ինչ են աւ
ուրբ ծառայի քոյ *
երբ արասցես ինձ
իրաւունս ի հալած
չաց իմոց:

Պատմեցին ինձ անօրէնք զխորհուրդս *
* այլ ոչ ոմ զօրէնս քո :

Լ մենայն պատուի րանք քո ճշմարիտ են *
* ի նանիր հալածեցին զիս օգնեալ ինձ :

Փոքր միւս ևս և կոբուսանէին զիս յերկրի *
* այլ ես ոչ թողի զպատուիրանս քո :

Ըստ ողորմութեան քում կեցո՞ զիս * և պահեցից զվայու թիս բերանոյ քո :

Յաւիտեան տրբան քո կայ յերկինս * յազգէ մինչև յազգ ճշմարտութի. քո :

Հաստատեցեր զերկիր * և կայ :

Լ յսինքն , պատմեցին ինձ անօրէն և ամբարիշտ մարդիք իւրեանց առաւպել խորհուրդն առ ի մոլորեցուցանել զիս * բայց նոցա բանքն ամենւին քոյ անձային օրինացդ չեն նմանիր :

Լ յսինքն քո օրէնքդ և քո պատուիրանքդ ըստոյդ և ճշմարիտ են * իմ թշնամիքն զիս անիրաւ տեղ հալածեցին , դու ինձ օգնական եղիր քո անձային խոստմամբդ :

Լ յսինքն , փոքր էր մնացեր թէ զիս իմ թշնամիքն իւրեանց խաբէութեն կորուսեր և փչացուցեր էին երկրիս վերայ * բայց ես քոյ ողորմութեդ ամենւին բաց չի թողի զքո անձային պատուիրանքդ :

Լ յսինքն , դու ուրեմն քո առատողորմութեդ փրկէ զիս և ազատէ * որ ես քանի կենդանի եմ զքո ճշմարիտ վայու թիւնդ սրտի մտօք պահել կարենամ :

Լ յսինքն , քո խօսքդ և քո բանդ որ միանգամ ասացեր ես և հրամայեր ես տր անձ , յաւիտեանս յաւիտենից հաստատուն կայ ի յերկինս * և քո ճշմարիտ խոստմունքդ որ արարեր ես մեր նախահարցն հետ , յազգէ մինչև յազգ անփոփոխ է :

Լ յսինքն , դու ի ըսկզբանէ քոյ անձային բանիւդ հիմնեցիր և

Հաստատեցիր զերկիրս իմէջ օդոյս
* որ հնազանդելով քոահեղ հրա
մանացդ բնաւ իւր տեղէն չի
շարժիր:

Լ՝ յսինքն, քոյ հրամանացդ և
քոյ իշխանութեդ կու ըսպասէ ցե
րեկն առ ի կարգանորել զժամս
իւր * զէրէ ամ ըստեղծունեաժք
ծառայի նման քեզ կու հնազան
դին:

Լ՝ յսինքն, թէ որ ես հանապազ
քո օրէնքդ չի խօսէի և չի մտա
ծէի * շատոնց կորեր էի իմ խո
նարհութեան միջումս, իբր իմ
խղճութեան և տառապանաց մի
ջումս:

Լ՝ յսինքն, ես զքո իրանունքդ
և զքո արդար դատաստանդ ամե
նեին չի մոռացայ * զէրէ դու
նոքօք զիս կեցուցիր և ապրեցու
ցիր ի բնակից փորձութեց:

Լ՝ յսինքն, ես քո խղճուկ ծա
ռայդ եմ, և քեզ եմ ապանիներ,
դու օգնէ և փրկէ զիս իմ թշնա
մեաց ձեռքէն * զէրէ ես միշտ
զքո արդարութիդ և զքո իրան
ունքդ խնդրեցի և սիրեցի:

Լ՝ յսինքն, իմ թշնամիքն դի
շեր և ցերեկ ինձ ըսպասեցին որ
զիս իւրեանց հնարագիտութեան
ըսպանանէին և կորուսանէին *
զէրէ ես միշտ զքո անձային վկայ
ութիդ միտքանելոյ յեանէ էի:

Լ՝ յս

Հրամանի քում մնայ
տիւ * զի ամենեքեան
ծառայք քո են:

Լ՝ թէ ոչ օրէնք քո
խօսք իմ էին * կան
խաւ ևս արդեօք կո
րուսեալ էի ի խո
նարհութեան
իմումս:

Յաւիտեան ոչ մո
ռացայ զարդարութե
քո * զի նոքօք կեցու
ցեր զիս:

Ինչ եմ ես, և կեցո՞
ղիս * զի զարդարու
թիս քո խնդրեցի:

Ինձ սպասեցին մե
ղանորք ի կորուսա
նել զիս * զի զվկայ
ութիս քո ես ի միտ
առի:

Յ ամ կատարածի
տեսի զվախման *
յոյժ անդորր էին ինձ
պատուիրանք քո :

Արպէս սիրեցի զօ
րէնա քո * զօրհանա
պաղ խօսք իմ էին :

Քան զթշնամիսն իմ
իմաստուն արարեր
զիս 'ի պատուիրանս
քո * զի յաւիտեան
իմ էին :

Քան զամ ուսու
ցիս իմ իմաստուն
եղէ * զի վկայութիւն
քո խօսք իմ էին :

Քան զծերս իմա
ստուն եղէ * զի զպա
տուիրանս քո քննեցի :

Յ ամ ճանապարհաց
չարաց արդելի զոսս
իմ * ոպ զի պահեցից
զբանս քո :

Յ իրաւանց քոց ես
օջ խոտորեցայ * զի
դու օրէնս գէտարա
րեր զիս :

Լ յսինքն, ամ գիտութեցեալ ամ
արհեստից վերջն տեսայ * բայց
քո ամօային օրէնքդ և պատուի
րանքդ ինձ սաստիկ լայնատարած
և անվերջանալի թվեցան :

Լ յսինքն, ինչպէս ուղիղ սր
տով սիրեցի ես զքո օրէնքդ և ըզ
պատուիրանքդ տր ամ * որ միշտ
և հանապազ 'ի բերան ունէի և
կու քարոզէի :

Լ յսինքն, դու զիս քան զիմ
թշնամիքն իմաստուն արարիր քոյ
ամօային պատուիրանքումդ * զէ
րէ հանապազ իմ մտաց մէջն էին
և զիս կուղղէին ըստ քոյ կամացդ
և ըստ քոյ հաճութեդ :

Լ յսինքն, ես քան զամէն իմ վար
պետներն իմաստուն եղայ * զէրէ
քո ամօային վկայութիւնքդ միշտ 'ի
բերան ունէի և կու քննէի :

Լ յսինքն, քան զհաւոր և ծեր
մարդիքն իմաստուն եղայ * զէրէ
քո ամօային պատուիրանքդ քննե
լոյ և իմանալոյ յետնէ կացայ :

Լ յսինքն, ամէն չար ճանապարհ
ներէ զիմ ոտքերս արդելեցի *
որ կարենամ կատարելապէս պա
հել զքո ամօային բանդ :

Լ յսինքն, ես քո իրաւունքդ
և արդար դատաստանէդ երես
ջի դարձուցի * զէրէ դու քոյ
ամօային օրինացդ գիտակ և վերա
հասու արարիր զիս :

Լ՝ յսինքն, ա՛հ Թէ ինչպէս քաղցր
կուԹո՛ւնին քո անձային բանքդ իմ
քմացս, իբր իմ մտաց բերանին
* ճշմարիտն ասեմ, առանել
քաղցր են քան զմեղքն իմ մար
մնոյս բերանին:

Լ՝ յսինքն, ես քո պատու՛իրա
նացդ հետեւելով իմացայ և ատե
ցի զամէն չարուԹԷ և անօրէնու
ԹԷ ճանապարհներն * զէրէ դու
զիս քոյ անձային օրինացդ գիտակ
և վերահասու արարիր:

Լ՝ յսինքն, քո անձային բանդ իմ
մտաց ուղբերին ճրագ է՝ դարձեր,
և զիս կու ուղղէ առ ճշմարիտն
և առ բարին * և իմ կենցաղավա
րուԹԷ ճանապարհին լոյս կու
տայ, որ չի Թեքվիմ ՚ի քոյ պա
տու՛իրանացդ:

Լ՝ յսինքն, ես իմ սրտիս միջումն
երդուամ արարի և հաստատեցի *
որ միշտ և հանապազ զգուշու
ԹԷ պահեմ զքո արդար դատաս
տանիդ իրա՛ւունքն:

Լ՝ յսինքն, խիստ շատ տառապա
նաց և վշտաց միջումն խեղճեղայ
* դու տր անկեցո՛ւ և ապրեցո՛ւ
զիս ինչպէս որ խոստացեր ես:

Լ՝ յսինքն, իմ բերանիս կամա
նոր ուխտադրուԹԷն հաճիր
տր ան * և քո անձային իրա՛ւ
ունքդ ինձ ուսո՛ւ:

Լ՝ յսինքն, իմ հոգիս և մարմինս

Mmmm

հա

Որպէս զի քաղցր են
՚ի քիմն իմ բանքո *
քան զմեղք բերանոյ
իմոյ:

Ի պատու՛իրանաց
քոյ իմացեալ ատեցի
զամ ճանապարհս չա
րաց * զի դու օրէնս
գէտ արարեր զիս:

Ճրագ է բան քոյ
ոտից իմոց * և լոյս
տայ շա՛ւղաց իմոց:

Երդուայ և հաստա
տեցի * զի պահեցից
զամ իրա՛ւունս ար
դարուԹԷ քոյ:

Խոնարհ եղէ մինչև
յոյժ * տր կեցո՛ւ զիս
ըստ բանի քուամ:

Ինդ կամս բերանոյ
իմոյ հաճեաց տր *
և զիրա՛ւունս քո
ուսո՛ւ ինձ:

Լ՝ նձն իմ ՚ի ձեռս

ձա

քոյ յամ Ժամ * և
զօրէնս քո ես ոչ մո
ռացայ :

Եւ դին ինձ մեղա
ւորք զորոգայթ * ի
պատուիրանաց քոյ
եւ ոչ մոլորեցայ :

Սառանգեցի զվկայ
ութիս քո յաւիտէն
* զի ցնծութի եւս
սրտի իմոյ :

Խոնարհեցուցի ըզ
սիրտ իմ առնել զար
դարութիս քո յաւիտ
եան * վս Տառուց
ման :

Օ անօրէնսն ատեցի
* և զօրէնս քո սի
րեցի :

Օ գնական և փրկիչ
իմ եւս դու * և ես ի
բանս քո յուսացայ :

Իբաց եղբուք յի
նէն չարք * և քննե

Տանապաղ քոյ ձեռքումդ է, իբր
քոյ աստուածային Տրամանացդ
Տնազանդ է * և ես զքո օրէնքդ
ամենւին չի՛ մոռացայ :

Եւ յսինքն, իմ Թշնամիքն Տնա
րագիտութե՛ն ինձ Թալաք սարքե
ցին * բայց ես իքոյ ամային պա
տուիրանացդ չի՛ մոլորեցայ :

Եւ յսինքն, Ժառանգեցի և ինձ
յատուկ ըստացունձ արարի քո
ամային վկայութիւնքդ միշտ և
Տանապաղ * զէրէ իմ սրտիս ցն
ծութիւն և ուրախութիւն կու
տան :

Եւ յսինքն, եւ զիմ սիրտս և զիմ
դիտանորութիւնս խոնարհեցու
ցի և յօժարեցուցի, որ միշտ զքո
արդարութիւնդ և զքո իրաւ
ունքդ անպակաս կատարեմ * որ
դու ինձ զվարձս Տառուցանես, ի
բր քոյ երանական տեսութեդ
արժանի անես :

Եւ յսինքն, միշտ անօրէն և ամ
բարիշտ մարդիքն ատեցի * և զքո
ամային օրէնքդ սիրեցի և պա
հեցի :

Եւ յսինքն, դու իմ ամէն նե
ղութե և վշտի միջումն ինձ օգ
նական եղար և զիս փրկեցիր *
զէրէ ես քոյ ամային խոստմանցդ
յուսացայ :

Եւ յսինքն, Տեռացեք ինձանից
ով չարք և անօրէնք * որ եւս իմ

այ օրէնքն և պատուիրանքն քննե
լոյ և իմանալոյ յետնէ կենամ:

Եւ յսինքն, օգնէ ինձ տր ան
ինչպէս որ խոստացեր ես, և փր
կէ զիս իմ թշնամեաց ձեռքէն *
և զիս մի՛ յամօթ աներ զըկելով
զիս իմ յուսացեալ բարեացն,
իբր ՚ի քոյ յերկնից արքայու
թեռնէն:

Եւ յսինքն, օգնէ ինձ և ապրեցո՛
ղիս իմ երևելի և աներևոյթ թշ
նամեաց ձեռքէն * որ ես կարե
նամ հանապազ ուղիղ սրտով
զքո անային իրաւունքդ խորհիլ
և մտածել:

Եւ յսինքն, դու տր անարդե
ցիր և ոչինչ համարեցիր այնպի
սի մարդիքն որ ապստամբեցան ՚ի
քոյ իրաւունքէդ և ՚ի քոյ արդար
դատաստանէդ * զէրէ նց խոր
հուրդն և դիտաւորութիւն անի
րաւութիւն էր, իբր անզեղջ սր
տիւ ընդէմ քոյ անային կամացդ
կուսեղանչէին:

Եւ յսինքն, ես զամէն աշխար
հիս մեղանոր մարդիքն յանցանոր
և օրինազանց համարեցի * այնոր
համար զքո անային պատուի
րանքդ սիրեցի և ընդունեցի:

Եւ յսինքն, զքո անային ահդ
և երկիւղդ իմ մարմինս բւեռէ
իբր իմ սրտիս մէջն տաւանորէ *
զէրէ ես իմ մանկութիւնս իմեր ՚ի

ցից զպատուիրանս
այ իմոյ:

() Գնեա՛ ինձ ըստ բա
նիքում և կեցո՛ղիս
* և մի՛ յամօթ առ
նեք զիս ՚ի յուսոյ
իմոյ:

() Գնեա՛ ինձ և ապ
րեցո՛ղիս * և խորհե
ցայց յիրաւունս քո
յամ ժամ:

Եւ նարգեցեր զամե
նեսեան ոյք ապս
տամբք եղեն յարդա
րութեանց քոց * զի
անիրաւութիւն էին
խորհուրդքնց:

() անցանորս համա
րեցայ զամենայն մե
ղանորս երկրի * վո՛ւ
այսորիկ սիրեցի զպա
տուիրանս քո:

Եւ եռեա՛ ընդ եր
կիւղ քո զմարմինս իմ
* զի ՚ի դատապատանաց
քոց երկեայ յոյժ:

Սարի իրան
ուսու և ար
դարութի
* մի՛ մատնե՛ր զիս ՚ի
ձեռս նեղաց իմոց :

Ս նկալ զծառայ քո
ի բարի * զի մի՛ ամ
բարտա՛ւանք զգո՛ւես
ցեն զիս :

Ս պասեցին աչք իմ
փրկութե քում տր
* և բանից արդարու
թե քում :

Ս րա՛ ընդ ծառայի
քում տր ըստ ողոր
մութե քում * զար
դարութիս քո ուսո՛
ինձ :

Ս առայ քո եմ ես
իմաստուն արա՛ զիս
* և ծանեայց զվկայ
ութիս քո :

քո արդար դատաստանէ դ սասաիկ
վախեցայ :

Ս յինքն, տր անձ ես մինչև
ցայսօր իրանամբ և ար
դարութե շրջեցայ ՚ի
մէջ մարդկան * կու աղաչեմ
զքեզ որ զիս չի՛ մատնես իմ նեղ
չաց ձեռքն, իբր իմ թշնամեաց
ձեռքն, որ զիս զուրտեղ պարտա
ւորելով և հայհոյելով հանա
պազ կու վշտացուցանեն և կու
հալածեն :

Ս յինքն, ընդունէ՛ և նախախ
նամէ զքո ծառայդ սիրով և քաղց
րութե * որ ամբարտա՛ւան և գո
ռոզ մարդիք իւրեանց հնարախօ
սութե՛ն զիս չի՛ վշտացուցանեն :

Ս յինքն, իմ աչքերս միշտ քոյ
օգնութեդ և քոյ փրկութեդ ըս
պասելով * և քոյ ճշմարիտ բա
նիցդ և արդար խոստմանցդ նայե
լով վաստակեցաւ և նո՛ւաղեցաւ :

Ս յինքն, պահպանէ՛ տր անձ
զքո ծառայդ քո ողորմութեդ և
գթութեդ * և քո իրանունքդ
և արդար դատաստանդ ինձ կա
տարելապէս ուսո՛ :

Ս յինքն, ես քո խղճուկ ծա
ռայդ եմ, իմաստուն արա՛ զիս
քո երկնային շնորհօքդ * որ ճանա
չեմ և գիտենամ զքո անձային
վկայութիքդ :

Լ՝ յսինքն , այժմ ժամանակ է
որ ես ծառայութիւնս անեմ իմ տի
րոջն , քարոզելով և պատմելով
զքո երկնային ճշմարտութիւն *
զէրէ շատացան անզգամ և աներ
կիւղ մարդիքն և խափանեցին
զքո անձային օրինադրութիւն :

Լ՝ յսինքն , նորա համար սիրեցի
իմանկութիւն իմէ զքո անձային
պատուիրանքդ * առանել քան
զամ ոսկի , և զտպաղիոն , որ է
Թօփաչ քարն , զէրէ քո հաւատա
րիմ ծառայդ եմ ես , և քեզ ամե
նեին հաճոյանալ կամիմ , և զքո
կամքդ կատարել ցանկամ :

Լ՝ յսինքն , քո ամէն պատուի
րանքդ ինձ աջողկեցաւ , իբրեւ
զքո ամէն պատուիրանքդ ուղիղ
սրտով ընդունեցի , և աջողութիւն
կատարեցի առանց դժուարութե
թիւ * զէրէ ատեցի անօրէն և չար
մարդկանց ճանապարհս և կենցա
ղավարութիւն :

Լ՝ յսինքն , քոյ անձային օրինաց
վկայութիւն ըսքանչելի և զարմա
նալի են , խորին և խորհրդաւոր
են * նորա համար իմ անձս , իբր
իմ սիրտս սիրեց զնոսա :

Լ՝ յսինքն , քոյ անձային բանիցդ
մեկնութիւնն մարդկային մտաց
խաւարն կուլուսաւորէ * և կու
իմաստնացուցանէ զտղայս , իբր
զպարզամիտ և զմիամիտ մարդիք :

Լ՝ յս

Ժամ է պաշտել
զտր * խափանեցին
զօրէնս քո :

Ս անս այսորիկ սիրե
ցի զպատուիրանս քո
* քան զամ ոսկի և
զտպաղիոն :

Լ՝ մենայն պատուի
րանք քո աջողեցան
ինձ * զի ատեցի ես
զճանապարհս չարաց :

Ս քանչելի են վկայ
ութիւնք քո * վասն այ
սորիկ սիրեաց զնոսա
անձն իմ :

Յայտնութի բանից
քոց լուսաւոր է * և
իմաստուն առնէ
զտղայս :

Օ բերան իմ բացի
և առի զհոգի * ի
պատուհրանս քո փա
փաքեաց անձն իմ :

Նաեաց առիս և ողոր
մեաց ինձ * ըստ իրան
ուսս սիրողաց անու
ան քոյ :

Օ ճանապարհս իմ
ուղիղ արա՛ ինձ ըստ
բանի քում * և մի՛
տիրեսցեն ինձ ամ
մեղք :

Փրկեա՛ զիս ի զը
պարտութենէ մարդ
կան * և պահեցից
զպատուհրանս քո :

Երևեցո՛ զերես քո
ի ծառայս քո * և ու
սո՛ ինձ զարդարու
թիս քո :

Ստակք ջուրց իջին
աչաց իմոց * զի ոչ
պահեցին զօրէնս քո :

Նորդար ես դու տօր
* և ուղիղք են դա

Նսինքն , ես իմ մտաց բերանս
բացի , և առի զհոգի գիտութե
և իմաստութե * զերէ քո ամայ
ին պատուհրանացն փափաքեցաւ
իմ հոգիս :

Նսինքն , նայիր դէպ յիս և
ողորմիր ինձ այս անցաւոր երկրիս
վերայ * ինչպէս որ քեզ իրան
ունք և սովորութի է , որ քոյ
տք անուանդ սիրողացն կու ողոր
միս և կուգթաս :

Նսինքն , զիմ սովորութե և
կենցաղավարութե ճանապարհ
ուղիղ դէպ ի քո ամային բարե
հաճութիդ , ինչպէս որ խոստա
ցեր ես ինձ * որ ամենևին մեղք
և անօրէնութիք ինձ չի տիրեն :

Նսինքն , փրկէ՛ զիս ի չարա
խօսութենէ և ի բամբասանաց
մարդկան * որ ես միամտութե
կարենամ պահել զքո ամային
պատուհրանքդ :

Նսինքն , երևեցուր քո բա
րեգութ և ողորմած երեսդ քոյ
ծառայիդ * և ուսո՛ ինձ հնազան
դիլ քոյ ամային իրանանցդ և ար
դարութեցդ :

Նսինքն , իմ աչքերէս արտա
սուքի սէլամներ թափեցան * զէ
րէ զքո ամային օրէնքդ ըստ ար
ժանոյն չի պահեցին :

Նսինքն , դու արդար և ճշ
մարիտ ես տօր ամ * և քո իրան

ունքդ և դատաստանքդ ուղիղ
են:

Եւ յսինքն, դու հրամայեցիր որ
զքո անձային վկայութիւնքդ ար
դարութիւն և անարատութիւն պա
հենք * զէրէ խիստ ճշմարիտ և
լուսաւոր են:

Եւ յսինքն, մաշեց և հալեց զիս
քոյ անձային օրինաց նախանձն *
զէրէ տեսի որ իմ թշնամիքն զքո
անձային պատուէրդ մոռացան:

Եւ յսինքն, քո բանքդ և քո պա
տուհիքդ ընտիր և մաքուր են
* և քո ծառայդ սիրեց և պահեց
զնոսա:

Եւ յսինքն, ես մատղաշ երախայի
նման իմ թշնամեաց աջաց առա
ջեն արհամարհեցայ և անարդե
ցայ * բայց զքո իրաւունքդ և
զքո արդարութիւնդ ամենեւին չի
մոռացայ:

Եւ յսինքն, քո արդարութիւնդ
հանապազ ուղիղ և կատարեալ
է * և քո անձային օրէնքդ միշտ
ճշմարիտ է:

Եւ յսինքն, շատ անգամ նեղու
թիւնք և վիշտք զիս պատեցին *
բայց ես զքո անձային պատուի
րանքդ միշտ ի բերան ունէի:

Եւ յսինքն, քո անձային վկայու
թիւնքդ արդարութիւն և ուղիղ
թիւն և կուսման մինչև յա
նձիտեան * դու իմաստուն արա՛

զիս

տաստանք քո:

Պատուիրեցեր զար
դարութիւն վկայու
թեցքոց տր * և ճշ
մարիտք են յոյժ:

Սաշեաց զիս նա
խանձ քո * զի մոռա
ցան զբանա քո թշ
նամիք իմ:

Եւ նորեալ է բան քո
յոյժ * և ծառայ քո
սիրեաց զսա:

Սանուկ եմ ես և
արհամարհեալ * և
զարդարութիւնս քո
ես ոչ մոռացայ:

Եւ արդարութիւն քո ար
դարութիւն յանձիտե
նից * և օրէնք քո ճշ
մարիտք են:

Եւ եղութիւնք և վիշտք
գտին զիս * և պա
տուհիք քո խօսք
իմ էին:

Եւ արդարութիւն են
վկայութիւնք քո յա
նձիտեան * իմաստուն
արա՛ և կեցո՛ զիս:

Սարդացի առ քեզ
բողոքով սրտիւ խմով,
լուր ինձ տր * զի զար
դարութիս քո խնդ
րեցի:

Լաղակեցի առ քեզ
և փրկեա՛ զիս * և պա
հեցից զվկայութիս
քո:

Սանխեցի տարածա
մու աղաղակեցի * զի
ես ՚ի բանս քո յուսա
ցայ:

Սանխեցին աչք իմ
առաւօտու * ի խօսիլ
ինձ զբանս քո:

Չայնի իմում լուր
տր բառ ողորմութե
քում * և յիրաւունս
քո կեցո՛ զիս:

Սերձեցուցին յիս
հալածիչք իմ զանօրէ
նութի * զի յօրինաց
քոց հեռի եղեն:

Սերձ ես դու տր *
և ամ պատուիրանք
քո ճշմարիտ են:

զիս նոքօք, և փրկէ և ազատէ ՚ի
մոլորութի:

Լսինքն, աղաղակեցի դէպ քեզ
բողոքով սրտիւ խմով, լսէ
ինձ տր ամ * զէրէ ես զքո ար
դարութիւնդ և քո իրաւունքդ
խնդրեցի:

Լսինքն, աղաղակեցի դէպ քեզ
դու փրկէ՛ զիս իմ երևելի և
աներևոյթ թշնամեացն * որ կա
րենամ անարատ պահել զքո ամ
ային վկայութիքդ:

Լսինքն, գիշերահանց կանուխ
վերկացայ և դէպ քեզ աղաղակե
ցի * զէրէ քոյ ամային բանիցդ
և խոստմանցդ յուսացայ:

Լսինքն, առաւօտէնց կանուխ
աչքերս բացի և զարթնեցայ * որ
մտածէի և խօսէի զքո ամային
բաներդ:

Լսինքն, իմ ձայնս լսէ՛ տր ամ
քո ողորմութեք * և քո ամային
իրաւունքովդ կեցո՛ և ազրեցո՛
զիս, իմ ատելեաց ձեռքէն:

Լսինքն, իմ հալածիչքն մօտ
կացուցին ինձ զիւրեանց անօրէ
նութին և խորամանկութին որ
զիս խաբելով կորուսանէին *
զէրէ քոյ ամային օրինացդ հեռա
ցերէին:

Լսինքն, բայց դու միշտ իմ
կշտիս ես տր աստուած * և քո
ամենայն պատուիրանքդ ճշմարիտ

Լուսինն էն իմ առաջնաւ :
 Լ՝ յսինքն , ի սկզբանէ ճանաչե
 ցիւ իմացայ տր ան ի քոյ անային
 վկայութեցդ * որ մինչև յա՛ն
 տեան անսիրտիս հիմնեցիր և հաս
 տատեցիր զիւրեանք , իբր զքո
 պատուիրանքդ :

Լ՝ յսինքն , տես տր ան զիմ
 խղճութիւն և տառապանքն , և
 փրկէ զիս իմ թշնամեաց ձեռքէն
 * զէրէ ես զքո անային օրէնքդ
 չի մոռացայ :

Լ՝ յսինքն , զիմ դատաստանս
 դու արա՛ , և զիս փրկէ ինոցա
 նէ * և ինչպէս որ խոստացեր
 ես , ինձ կենդանութիւն պար
 գւէ :

Լ՝ յսինքն , քոյ փրկութեան
 շնորքն հեռիէ ի մեղանոր մարդ
 կանց * զէրէ զքո անային իրա՛ն
 ունքդ և զդատաստանդ չի պա
 հեցին :

Լ՝ յսինքն , քո գթութիւն շատ
 է տր ան * քո անային իրա՛ն
 անցդ և արդարութեցդ գօրայ
 փրկէ և ազատէ զիս :

Լ՝ յսինքն , շատք եմ որ զիս կու
 հալածեն և կուռնեղացնեն * բայց
 ես ի քոյ անային վկայութեցդ
 ամենակին չի թեքվեցայ և չի հե
 ռացայ :

Լ՝ յսինքն , կու հայէի դէպ ի
 կամապաշտ և անհազանդ մար

Nann

դիքն

Ի սկզբանէ ծանեայ
 ի վկայութեց քոյ տր
 * զի յա՛ն տեան հաս
 տատեցեր զնոսա :

Տես զխոնարհութի
 իմ և փրկեա՛ զիս * զի
 զօրէնս քո ես ոչ մո
 ռացայ :

Պատեա՛ զդատաս
 տանս իմ և փրկեա՛
 զիս * և ըստ բանի
 քում կեցո՛ զիս :

Հեռիէ ի մեղանո
 րաց փրկութի * զի
 զիրա՛նուս քո ոչ
 պահեցին :

Պթութիւն քո բա
 զում եմ տր * ըստ
 իրա՛նանց քոյ կեցո՛
 զիս :

Բազում եմ որք հա
 լած են և նեղ են զիս
 * ի վկայութեց քոյ
 ես ոչ խոսորեցայ :

Հայէի յանադորունս
 և մաշէի * զի զպա

ձք

տո՛ւիրանս քո ո՛չ պա
հեցին :

Տես , զի զպատո՛ւի
րանս քո սիրեցի * ար
ողորմութե՛ք քով կե
ցո՛ զիս :

Սկիզբն բանից քոց
ճշմարտութի՛ է * յա
հիտեան են ամ իրա
հունք արդարութե՛ք
քոյ :

Իշխանք հալածեցին
զիս ինանիր * և ի
բանից քոց երկեալ
սիրտ իմ :

Յնծացայ ես իբանս
քո * ոմպ այն որ գտա
նէ աւար բազում :

Օ մեղս ատեցի և
անարգեցի * և զօ
րէնս քո սիրեցի :

Եւ օթն անգամ յաւ
ուր օրհնեցից զքեզ *
վասն իրաւանց և ար
դարութե՛ք քոյ :

Խաղաղութիւն բա
զում է այնոցիկ ոյք

դիքն , և ես ինձնում կու հալելի
և կու մաշվելի * զերէ զքո ամ
ային պատո՛ւիրանքդ չի՛ պահե
ցին :

Լսինքն , տես ար ամ , զի ես
զքո պատո՛ւիրանքդ ուղիղ որ
տով սիրեցի * դու քոյ ողորմու
թե՛ք կեցո՛ և ապրեցո՛ զիս :

Լսինքն , քո բանիցդ և քոյ
խոստմանցդ ըսկիզբն ճշմարտու
թի՛ է * և բովանդակ քոյ արդա
րութեան իրաւունքն մինչև յա
հիտեան հաստատուն կան և կու
մնան :

Լսինքն , Թագաւորք և իշ
խանք անիրաւ տեղ զիս հալածե
ցին * բայց ես իքո ամային բա
նիցդ երկնչելով չի՛ մեղանչեցի
ընդէմ քոյ կամացդ :

Լսինքն , ցնծացայ և ուրախա
ցայ քոյ խօսքերիդ վերայ * ինչ
պէս մէկ զօրական մի կու ուրա
խանայ իւր Թալան արած ապ
րանքին վերայ :

Լսինքն , ես միշտ զմեղքն ատե
ցի և անարգեցի * և զքո ամ
ային օրէնքդ սիրեցի և պահեցի :

Լսինքն , եւ օթն անգամ օրն
օրհնեցի զքեզ և դովեցի * վս
քոյ իրաւանցդ և քոյ արդարու
թեանցդ :

Լսինքն , շատ հոգեկան խա
ղաղութի և հանգստութի ու

նին այնպիսի մարդիքն որ կու սի
րեն զքո անային օրէնքդ * զէրէ
նոքա ամենեւին չեն դայթակղեր
և չեն մոլորիր ի քոյ պատուիրա
նաց ճանապարհէն:

Եւ յսինքն, հաստատուն յուսով
ըստասեցի միշտ քոյ օգնութեդ և
քոյ փրկութեդ տր ան * և զքո
անային պատուիրանքդ սիրեցի:

Եւ յսինքն, իմ անձս զքո ան
ային վկայութիւնքդ սրահեց և կա
տարեց * և որչափ որ իւր կարօ
ղութին էր սիրեց զնոսա:

Եւ յսինքն, կու պահեմ զքո պա
տուիրանքդ և զքո վկայութիւնքդ
ուղիղ սրտով * զէրէ իմ ամէն
կենցաղավարութե ճանապարհն
քոյ առաջնդ է:

Եւ յսինքն, արժանի արա՛ զիս
տր ան որ իմ խնդրուածքս քոյ
առաջնդ մօտեանայ, իբր ի քո
ականջդ հասանի * և ինչպէս որ
խոստացեր ես քոյ անային պա
տուիրանաց ճանապարհումն զիս
խմաստուն արա՛:

Եւ յսինքն, Թող մտանէ իմ
աղօթքս քոյ առաջնդ տր ան,
իբր ընդունելի լինի իմ աղօթքս
քո առաջնդ * և քո ճշմարիտ բա
նիւնդ զիս փրկէ իմ Թշնամեաց
ձեռքէն:

Եւ յսինքն, իմ շրթունքս գիշեր
և ցերեկ քեզ օրհնութի և դո

սիրեն զօրէնս քո *
և ոչ գոյ ինոսա դայ
Թակղութի:

Սպասեցի փրկութե
քում տր * և զպա
տուիրանս քո սիրեցի

Պահեաց անձն իմ
զվկայութիս քո * և
սիրեաց զնս յոյժ:

Պահեցից զպատուի
րանս և զվկայութիս
քո * զի ան ճանա
պարհք իմ առա
ջի քոյ են:

Սերձեցին խնդ
րուածք իմ առաջի
քոյ տր * ըստ բանի
քում իմաստուն
արա՛ զիս:

Ստցեն աղօթք իմ
առաջի քոյ տր * և
բանիւ քով փրկեա
զիս:

Նշխեցեն շրթունք
իմ զօրհնութիս քո

* յորժամ ուսուս
ցես ինձ զարդարու
թիւնս քո:

Խ օսեսցի լեզու իմ
զբանս քո * զի ամ
պատուիրանք քո ար
դարութիւն էն:

Լ զիցի ձեռն քո 'ի
կեցուցանել զիս *
զի զպատուիրանս քո
ընտրեցի:

Յ անկացայ փրկու
թե քում տր * և
օրէնք քո խօսք իմ
էին:

Ա եցցի՛ անձն իմ և
օրհնեսցի՛ զքեզ * և
իրաւունք քո օգնես
ցեն ինձ:

Ս ոլորեցայ ես ուն
զոչխար կորուսեալ
* խնդրեա՛ զծառայ
քո * զի զպատուի
րանս քո ես ոչ մոռա
ցայ:

Տալ: 176

Վութիւն կուբխեն * երբոր ու
սուցանես ինձ հոգւովդ սրբով
զքո իրաւունքդ և զքո արդա
րութիւնդ:

Լ յսինքն , իմ լեզուս անդա
դար կու պատմէ և կու քարոզէ
զքո ամային բանքդ * զէրէ քո
ամէն պատուիրանքդ արդարու
թիւ և ճշմարտութիւն էն հաստա
տած:

Լ յսինքն , քո ամային ձեռքդ
տարածէ՛ և ինձ զկենդանութի
ւարդէ * զէրէ ես զքո պատուի
րանքդ ընտրեցի և պահեցի:

Լ յսինքն , ես միշտ ցանկացայ և
փափաքեցայ քոյ փրկութեանդ
տր ամ * և զքո ամային օրէնքդ
հանապազ 'ի բերան ունէի:

Լ յսինքն , քանի իմ անձս կեն
դանի է՛ կու օրհնէ և կու փառա
բանէ զքեզ * միայն թէ քո իրաւ
ունքդ և քո արդարութիւնդ
ինձ յօգնութիւն հասանի:

Լ յսինքն , թէ երբեմն մարդ
կային տկարութեամբ մեղանչե
ցի քոյ առաջևդ , և մոլորեցայ
ոչխարինման * բայց դու իբրև
հօգիւ բարի խնդրէ զքո ծա
ռայդ * զէրէ ես զքո պատուի
րանքդ ամենևին չի մոռացայ:

Եւ յորհրդէ մարգարէն եսայի զհաւատաց եալս գովել և փառաբանել զքս ամ վասն փրկութեն որ արար ազգի մարդկան:

Եւ յիսրայէլ, որ ծնեցէք զոր յս քս ով հաւատաց եալ ժողովուրդք նոր շարահրած օրհնութի, գովելով զծնունդ նր, քարոզելով զչար չարանա և զխաղէութի նորա, և փառաբանելով զհրաշտի յարութիւն նր * զերէն նր ամային և թագաւորական իշխանութիւնն ի յերկինս ի հրեշտակաց և ի հրեշտակապետաց, ի սերովբէից և ի քերովբէից կու փառաւորի:

Եւ յիսրայէլ, նր ցանկալի անունն որ է յս * աշխարհիս մէկ ծայրէն մինչև ի միւս ծայրն ի մէջ զա նազան աղբաց քրիստոնէից պատուած և փառաւորած է ըստ մա զաքեայ:

Եւ յիսրայէլ, նորա որ կու իջանեն ի ծով նաւերով, իբր սբ առաքեալք որք կու իջանեն ի ծով աշխարհիս իւրեանց մարմնոյ նաւերովն, նք կու փառաբանեն զանունն քի իւրեանց աւետարանական քարոզութեամբ, և

զանա

Օրհնութի եսայեայ կայծակ նամաքուր սուրբ մարգարէին: 42:

Եւ ծնեցէք զամ յորհ նութիւնն նոր * զի իշխանութի նր ի բարձունս փառաւորի:

Եւ անունն նր փառաւորեալ է * ի ծագաց մինչև ի ծագս երկրի:

Եւ յիսրայէլ ի ծով նաւութի * կղզիք և ամ բնակիչք նոցա ընդ նոսա:

Ուրախ եղիցի անա-
պատն և ամբ բնակիցք
իւր * ուրախ եղիցին
բանակք և բակք կե-
դարու * և ուրախ
եղիցին բնակիցք
վիմին :

Ղգլխոց լերանց գո-
չեսցեն , տացեն ըզ-
փառս ւայ * և զբա-
ջութի նորա կղզիք
պատմեսցեն :

զանազան ըսքանչեղագործութիւն
* կղզիք և ամէն նոցա բնակիցքն
իբր զանազան եկեղեցիք քրիստո-
նէից , որ կղզիներէ նման այս
աշխարհիս խռովութե ալեաց մի
ջումն հաստատեալք են հաւա-
տով , կու օրհնեն և կու փառա-
բանեն զանունն քի իւրեանց
առաքինութիւն և բարեգործու-
թեամբն :

Եւ յսինքն , կուրախանայ անա-
պատն իւր ամէն բնակչօքն , իբր
ազգն հեթանոսաց որ անապատ
կասկի վասն ոչ ունելոյ զշնորհս
ւայ , և վասն ոչ ունելոյ զպտուղս
ամփաշտութե և բարեգործու-
թե * կուրախանայ օրդուն և
բախն կեդարու , իբր ազգք և
Ժողովուրդք արապատանայ , կամ
խաւարեցելքն հոգւով , և սեւաց
եալքն մեղօք * և կուրախանան
և կուցնծան հոգւով բնակիցքն
վիմին , իբր նք որ քաղաքակից են
սրբոց , և ընտանիք են ւայ , և շին
եալք են ի վերայ հիման առաքե-
լոց և մարգարէից , որոյ անկեան
գլուխն է ինքն Ճշմարիտ վէմն յս
քս ըստ պօղոսի :

Եւ յսինքն , այսպիսի հաւատաց
եալքս քի սարերի գլխներէն կու-
աղաղակեն , իբր հասանելով ի
Ժայրս զանազան առաքինութեց
հոգւով և Ճշմարտութե կու գո-
չեն

չեն առ թս ան, փառք և գոհու
թի կուժատուցանեն նմա * և նր
քաջութինն որ կանէ ընդէմ սա
տանայի յաղթահարելով զբռնու
թի նորա, և ազատելով զազգս
մարդկան իմեզաց և ի դատապար
տութի դժոխոց կղզիներն կու
պատմեն, իբր զանազան եկեղե
ցիք քրիստոնէից կուքարոզեն և
կուգովաբանեն:

Լ յսինքն, յս թս տրն և ան
երկնային զօրութեց երեսն դէպ
ի յերկիրս է դարձուցեր և ըշտա
պելով կուգայ, որ կուի և պա
տերազմ զարթուցանէ և բորբո
քէ ընդէմ սատանայի և կամարա
րաց նորա * զճշմարիտ անպաշ
տութե նախանձն յարուցանէ ի
սիրտս հաւատացելոց իւրոց *
և զիւր անետարանական փողն
փչէ, և գոչէ իւր թշնամեացն
վր թի ինքն ինքն, և թի ի ձեռն
առաքելոց բազում զօրութի և
ըսքանչելադործութի, և զիւր
եանք զարհուրեցուցանէ:

Լ ստ կու խօսի մարդարէն վառն
ծննդեանն քի ի մարիամայ կու
սէն:

Լ յսինքն, ուրախանան և ցն
ծան երկնային զօրութիք ի վե
րուստ մեծապայծառ անետեօք

վառն

Տր ան զօրութեց
դիմեալ գայ զարթու
ցանել զպատերազմ
* յարուցանել զնա
խանձ * փող հարկա
նել, և գոչել ի վր
թշնամեաց իւրոց զօ
րութի բազմաւ:

Նորին Եսայեայ 45:

Ուրախ եղիցին եր
կինք ի վերուստ * և
ամպք ցօղեսցեն զար

Դարութիւն։

Բնեացէ երկիր զո
ղորմութիւն և զար
դարութիւն * առ
հասարակ բնեացէ։

Տունք. 8.

Առթք յովանուն մարգա
րէին։ 2.

Դնեղութե իմում
ես առ օր կարդա
ցի * և լուաւ ան
յանդնդոց դժոխոց
աղաղակի իմում։

Լուր օր ձայնի
իմում * զի ընկեցեր

Սեկնութի. զՃԺ

Վասն փրկութե ազգի մարդկան
* և ամպերն արդարութի ցողին,
իբր մարգարէք իւրեանց նախա
սացութեն զքս որ է արդարու
թիւ և սրբութի մեր, ի միտս և
ի սիրտս մեր տպաւորեն։

Լ. յսինքն, բղխէ ամէնօր ճնեալ
երկիրն մարիամ զքս յարդանտէ
իւրմէ կուսականէ, որ է ողոր
մութիւն և արդարութիւն մեր,
ողորմութիւն մեր, զէրէ նովաւ
զողորմութիւն և զգթութիւն
կուգտանենք առաջի հօրն երկնա
ւորի, և արդարութի մեր, զէրէ
նովաւ կուսրբվինք և կու արդա
րանանք ի մեղաց մերոց * բայց այս
ողորմութիւն և արդարութիւն չէ
թէ մէկ մարդոյ կամ երկու մար
դոյ համար կուբղխէ, այլ վստմե
նեցուն, թէ արդարոց և թէ մե
զաւորաց։

Լ. զօթք օրն մերոյ յի քի առ
հայրն երկնաւոր։

Լ. յսինքն, ես իմ նեղութե և
տառապանաց միջումն աղաղակե
ցի առ հայրն իմ երկնաւոր * և
լսեց անյանդնդոց դժոխոց, իբր
ի խոր գերեզմանէն զիմ աղա
ջանքն և զիմ աղաղակն։

Լ. յսինքն, լսէ հայր ան զիմ
ձայնն և աղաղակն * զէրէ դու

զիս

զիս ձգեցիր ի խորս ծովու, իբր
 իմէջ վշտաց և տառապանաց աշ
 խարհիս վս փրկութե ազգի մարդ
 կան * և փորձուէ և հալածանաց
 պտրտան գետերն զիս պաշարեցին:
 Եւ յսինքն, քոյ ամ նեղասրտու
 թե և զայրացման բորբոքմունքն
 և քոյ բարկութեան ալիքն որ
 պլտէիր թափել իմ վր ազգի մարդ
 կան, ինձ վր թափեցիր * և ասա
 ցի իմ մտաց մէջն մի թէ ես իմ հօր
 ան աջացն անկայ մի, քա՛ն լիցի:
 Եւ յսինքն, կուլինի մի, որ մուսան
 գամ ես իմ աջօքս նայիմ իբր սբ
 տաճարդ, իբր իբր ամային էու
 թիդ որ է տաճար և բնակութի
 իմ * զէրէ չարչարանաց և տառա
 պանաց ջրերն մինչև իմ հոգիս
 հասաւ * և անդունտք անհնա
 րինք, իբր անտանելի և դառն
 փորձութիւնք զիս պաշարեցին:
 Եւ յսինքն, իմ գլուխս մտաւ
 լեռների ձաքերն, իբր դժոխոց
 դռներն ինքս * իջայ ես երկրիս
 խորուկ տեղերն, իբր ի դժոխս
 * և տեսայ նր նիգերն և փակերն
 իբր սատանայի հնարագործութիւն
 և բռնութիւնք որ ունէր իմ հոգ
 չոց մարդկան * որ այնպէս ամուր
 էին ինչպէս երկաթէ ախեր, իբր
 երկաթէ փակեր որ մինչև յա՛նիս
 եան մարդկային կարօղութիւն
 կարեր կոտորվիր * բայց կաղաչեմ

զիս ի խորս ծովու *
 և շրջանք գետոց պա
 շարեցին զիս:

Եւ մենայն զբօսանք
 քո և ալիք քո անցին
 ի վերայ իմ * և ասա
 ցի թէ մերժեցայ ու
 րեմն յերեսաց աջաց
 քոց:

Եւ որ իցէ թէ յա՛նիս
 լից հայիլ իտաճար սբ
 քո * զի հեղան զինև
 ջուրք մինչև յանձն
 իմ * և անդունտք
 անհնարինք պաշարե
 ցին զիս:

Եւ մուտ գլուխս իմ
 ընդ փապարս լեռանց
 * իջի ես ի խորս երկ
 րի * և տեսի զնիգս
 նր * զի էին ունախք
 յա՛նիս տեղից * և ել
 ցեն յապականութի
 կեանք իմ:

Եւ քեզ տր ամ իմ
 'ի նո՛ւազիւ անձին
 իմոյ կարդացի * և
 զքեզ տր յիշեցի *
 և մոցեն աղօթք իմ
 'ի տաճար սբ քո :

Օ ի ոյք պահէին
 զունայնութիւն և
 զստութի * յողոր
 մութենէ իւրեանց
 մերժեցան :

Եւ ես 'ի ձայն օր
 ջնութե խոստովանե
 լեղէց քեզ * մատու
 ցից սրտաբազու տն *
 և կատարեցից զուխտ
 իմ 'ի փրկութի :

Տունք : 8 .

զքեզ որ հանես և ազատես զիմ
 կեանքս այս ապականութե մի
 ջնն , իբր 'ի դժոխոց յարուցանե
 լով զիս 'ի մեռելոց :

Եւ յսինքն , ես 'ի նո՛ւազիւն մար
 մնոյ իմոյ ի վր խաչին դէպ քեզ
 աղաղակեցի * և զքո սբ անունդ
 յիշեցի ասելով , ամ իմ ամ իմ
 ընդ էր թողեր զիս * արդ խնդ
 րեմ 'ի քէն որ իմ աղօթքս մտանէ
 'ի քո սուրբ տաճարդ , իբր յայտ
 նի լինի քոյ ամային և հայրական
 բարեգութութեդ :

Եւ յսինքն , զէրէ դպիրքն և փա
 րիսեցիքն որ իւրեանց սրտի մի
 ջումն ունայնութի կուպահէին ,
 իբր փառասիրութե աշխարհիս
 ուռեր էին , և զիս սուտ տեղ
 կուչարախօսէին * իւրեանց ողոր
 մութէն զրկեցան , իբր այն
 ողորմութենէն որ հա՛ւատալով
 ինձ , իքէն ընդունել պիտէին :

Եւ յսինքն , բայց ես երբոր յա
 րիմ 'ի մեռելոց , և համբառնամ 'ի
 յերկինս , ձայնիւ օրջնութե կու
 խոստովանիմ զքո անչափ ողոր
 մութիդ և զբարերարութիդ *
 կումատուցանեմ քեզ զիմ մար
 մնանալոյ տնօրէնութե պտուղն
 ընծայ և պատարագ հաշտութե
 * և կուկատարեմ զիմ ուխտս 'ի
 փրկութի աղգի մարդկան :

Եկեացեն աղօթք մեր ՚ի տաճար սուրբ քո , խոնարհեցի
 ունին քո ՚ի խնդրո՛ւածս մեր :

Սարդասէր տր վասն սրբուհւոյ անարատի մօր քոյ և կու
 սի , և վասն խաչի քոյ պատո՛ւականի , ընկալ զաղաչանս
 մեր , և կեցո՛ղ զմեզ :

Եւ իմէջ նեղութեան ի տր յուսացայ և ի լեզունաց չարաց փրկիլ կամեցայ
 զինեալս ք Տգորց սաստիկ խոցեցայ յայտմանցն որ վայրիս ուր անդ խտեցայ

Ի բր, օրհնութիւն աստիճանաց
զանազան առաքինութեց և բա
րեգործութեց որովք սակա
սակա ելանէ մարդ ՚ի յերկինս
՚ի բնակութիւն յաւիտեանական,
և են թո՛ւով տասն և հինկ:

Լաւ ընդին աստիճան առաքինու
թեցն է ՚ի մէջ ամ նեղութեց
սրտի մտօք աղաղակելն առ ամ:

Լյս սաղմոսումս կու աղօթէ
մարդարէն առ ամ որ զինքն պահ
պանէ ՚ի չարալեզու մարդկանց:

յսինքն, ես իմ ամէն նե
ղութեան և վշտի մի
ջումս դէպ առ ամ
աղաղակեցի* և նախեց ինձ, և
փրկեց զիմ անձս իմ թշնամեաց

նեն

Օրհնութիւնք աստիճանաց:

Սաղմոս. ՃԺԹ.

նեղութեան
իմում ես առ
տր կարդացի
* և լուաւ ինձ, տր
փրկեաց զանձն իմ

իշըթանց նենգանո
բաց և ի լեզուն
չարէ :

Օ ի տացի քեզ *
կամ զինչ յանելցի
քեզ լեզու նենգա
նոր :

Ու նետք հզօրի զի
մխեալք են կայծա
կամբք կաղնւոյ :

Սայ ինձ զի ընդ եր
կար եղև պանդխ
տութի իմ * բնակե
ցայ ես ի վրանս կե
դարու :

Բազում անգամ
բնակեցաւ անձն իմ
ընդ այնոսիկ ոյք
ատէին զողջոյն :

Ես էի խաղաղարար *
յորժամ խօսէի մար
տնչէին ընդիս :

Տ ունք . 6 .

նենգանոր շըթունքէն , և չար
լեզունէն , որ զիս զուր տեղ պար
տանորելով և բամբասելով կու
ղէին ի բարի գործոյ հեռացու
ցանել :

Եւ յսինքն , բայց ասէ ինձ ով
նենգանոր լեզու , ինչ կուտան
քեզ մարդիք քոյ չարալեզվուէդ
համար * կամ ինչ կուանելացու
ցանես , և կուշահիս դու քո
զուր խօսքովդ և քոյ հայհոյա
նօքդ :

Եւ յսինքն , քո լեզուդ զօրեղ և
քաջ մարդկանց նետերին կունմա
նի , որ մխլած են կաղնոյ փայտի
կրակովն :

Եւ յսինքն , վայ ինձ որ շատ ապ
րեցայ այս սուտ աշխարհիս վերայ
օտարականի և պանդխտի նման *
և բնակեցայ ի վրանս կեդարու ,
իբր ի չատիրս արաբացնոց , կամ
մտօք խանարեալ , և հոգւով
սևացեալ մեղանոր մարդկանց
միջումն :

Եւ յսինքն , շատ անգամ բնակե
ցայ ես այնպիսի մարդկանց հետ ,
որ իւրեանց չարասրտութեն զիմ
ողջոյնս կուատէին , իբր զիմ
բարեւս չէին ուղեր առնուլ :

Եւ յսինքն , ես իմ սրտիս միջումն
նոցա հետ հաշտ էի , և միշտ կու
ղէի թէ խաղաղութի անէի *
բայց երբոր կու ըսկսէի խօսիլ ,

ինձ

ինձ հետ կուկուլէին և կուհակա
ռակէին:

Երկրորդ աստիճան առաքինու
թեցնէ վերացուցանելն զմիտս
առ անձ, և ինմանէ միայն զօդ
նութիւն խնդրելն:

Եւ յս սաղմոսումս կույորդորէ
մարգարէն զինքն, յուսալ և
ապաւինիլ առ անձ:

Եւ յսինքն, ես զիմ աչքերս բարձ
րացուցի դէպ ի լեռներն, իբր
դէպ ի յերուսաղէմ որ հիմնած
էր սիոնի սարերին վերայ, և տեղն
էր տապանակն կտակարանաց *
և յոյս ունիմ որ այս իմ տառա
պանաց միջումն այն տեղէն ինձ
օգնութիւն գայ:

Եւ յսինքն, իմ օգնութիւն ոչ
իմարդկանէ, այլ յայ կուգայ
* այն աստուծոյն կասեմ որ զեր
կինս և զերկիր յոչնչէ ըստեղծեր
և գոյացուցեր է:

Եւ յսինքն, մի՛ վախեր և մի՛
դողդողացներ զքո ոտքերդ,
իբր մի՛ երկմտիր և մի՛ յուսահա
տիր ի բարեգործութեդ * և մի՛
թողուր որ քո պահապանդ ննջէ,
իբր մի՛ թողուր անհոգութե՞ որ
քո խղճմտանքդ թուլանայ:

Եւ յսինքն, ինչպէս որ չի՛ ննջեր
և չի՛ քնիր անձ, որ խրայելի պա

հա

Օրհնութիւն աստիճանաց:

Սաղմոս ԺԻ:

Համբարձի զաչս իմ
ի լեռինս * ուստի
եկեացէ ինձ օգնու
թիւն:

Օգնութիւն ինձ ի
տնէ եկեացէ * որ
արար զերկինս և
զերկիր:

Մի՛ տար ի սասանու
թի զոտն քո * և մի՛
ննջեցէ պահապան
քո:

Այ ոչ ննջէ և ոչ ի
քուն երթայ պահա

պանն իսրայէլի:

Տ՛ր պահեսցէ զքեզ
* և տր ընկալցի աջոյ
ձեռամբն իւրով:

Լ՛րեգալն ՚ի տունէ
քեզ մի՛ մեղեցէ * և
մի լուսինն ՚ի գիշերի:

Տ՛ր պահեսցէ զքեզ
յամ չարէ * պահես
ցէ տր զանձն քո:

Տ՛ր պահեսցէ զմուտ
և զել քո յայամ հե

Սեկնութի: զձկդ

հապանն է, իբր ինչպէս որ չի՛
մոռանար ան իւր հաւատացեալ
Ժողովուրդն, և իւր սովորական
նախախնամութեն չի թուլանար:
Լ՛ յսինքն, զէրէ տեսանելով
ան զքո ըզգաստութիւն կուպահ
պանէ զքեզ իւր երկնային շնոր
հօքն * տր ան իւր աջ ձեռքովն,
իբր իւր ամենակարող զօրու
թիւն զքեզ վեր կուպատէ, և
քեզ օգնական կուլինի քոյ ամէն
տառապանաց միջումն:

Լ՛ յսինքն, ցերեկն արեգալն
քեզ չի՛ մեղանջեր, իբր քոյ աջ
դուրբէ և խնդուրբէ միջումն
փառասիրութե և գոռոզութե
ջերմութիւն քեզ չի՛ տիրեր * և
գիշերն լուսինն քեզ վնաս չի՛
հասուցաներ, իբր քոյ անաջողու
թե և տրտմութե միջումն ցան
կութե ախտն զքեզ չի՛ յաղթա
հարեր:

Պ՛ արձեալ, աւետարանական
ճշմարտութե արեգալն զքեզ
չի՛ դատեր * և մովսիսական օրի
նաց լուսինն զքեզ չի՛ դատա
պարտեր:

Լ՛ յսինքն, զէրէ տր ան կուպա
հէ զքեզ յամ չար հանդիպուեա
ծոց * և կուպահպանէ տր ան
զքո անձդ յամենայն փորձութի:
Լ՛ յսինքն, տր ան կուպահ
զքո մուտըդ և զքո ելքդ, իբր

զքո

Ժնունդդ, և զքո մահդ, և զքո
հոգեկան կենցաղավարութիւնդ
մինչև յաւիտեան:

Եւ ըրորդ առտիճան առաքինու
թեցն է՝ ուրախանալն և զո՛ւար
ճանալն հոգեւոյ՝ ի տանն այ, ի
պաշտման նորա:

Եւ յս սաղմոսումս կուխօսի մար
դարէն վասն խնդութեն իւրոյ
՝ ի մտանելն ի յերուսաղէմ:

Եւ յսինքն, կուրախանայի և կու
զո՛ւարճանայի ես * երբոր կա
սէին ինձ իմ բարեկամքն թէ այ
տունն կու երթանք, իբր ի յե
րուսաղէմ:

Եւ յսինքն, սաստիկ ցնծութեա
սյնպէս կու թվէր ինձ թէ ոտքերս
քո դռներդ էր հասեր ուլ սբ եէմ:
Վարձեալ կու թվէր ինձ թէ քո
երկնային դռներդ եմ հասեր
ուլ երուսաղէմդ վերին:

Եւ յսինքն, երուսաղէմն հրէաս
տանի շինած է՝ մէկ պատուական
քաղաքի նման գեղեցիկ շինուա
ծովք * և իւր գեղերն և ադա
րակներն իւր բոլորքն են:

Վարձեալ վերինն երուսաղէմ
աննման քաղաքի նման յօրինած
և զարդարած է՝ ամային փառօք *
և իւր բնակութիւն և օթեանքն
զինքն շրջապատեր են բոլորաշէն:

տէ մինչև յաւիտ
եան:

Տունք. 8.

Օրհնութիւն առտիճանաց:

Սաղմոս. ՃԻԱ:

Ուրախ եղէ ես *
ոյք ասէին ցիս ի
տուն տն երթի
ցուք մեք:

Հասեալ կային ոտք
մեր առ դրունս քո
երուսաղէմ:

Ու երուսաղէմ շին
եալ ուլ քաղաք * և
բնակութիւն իւր
շուրջ զնովաւ:

Լ՜նդ. ելանեն. ազգ
ազգ. տն * վկայութի
խորայելի * խոստովանե
լինիլ անուանե տն :

Լ՜նդ. արկեալ են
աթոռք դատաստանի
* աթոռս արկեալ
են. ի տան դաւ
թի :

ուր կուբնակին սբք և երանելիք
լստ իւրաքանչ իւր աստիճանի և
լստ արժանաւորութեան և կու
րզմայլին երանական տեսութի
փրկչին իւրեանց :

Լ՜սինքն, իյերուսաղէմն հրէաս
տանի կուգնան տարին երեք ան
գամ զանազան ազգք խորայելա
ցւոց * լստ վկայութեն խորայե
լի, իբր ինչպէս որ պատուիրեր էր
աժ խորայելացւոցն * որ խոստո
վանէին զանունն այ, և շնորհա
կալ լինէին վս բարերարութե նր :

Դարձեալ իյերուսաղէմն վե
րին կու ելանեն զանազան ազգք
հաւատացելոց, ինչպէս որ խոս
տացեր է աժ իւր ընտրեալ ծա
ռայիցն * որ խոստովանին, օրհ
նեն գովեն և փառաբանեն ան
դադար ընդ երկնային զօրու
թեց զանունն տն մերոյ յի քի :

Լ՜սինքն, իյերուսաղէմն հրէաս
տանի դատաստանի և իրաւանց
աթոռներ կայ դրած առ ի դա
տել զժողովուրդս խորայելացւոց
* և այս աթոռներս միշտ հաստատ
կան դաւթի մարգարէի տան մի
ջումն :

Դարձեալ իյերուսաղէմն վերին
երկոտասան առաքելոց աթոռքն
պատրաստեալ կան, որ նստին և
դատեն զերկոտասան ազգն խո
րայելի * և այս աթոռներս հաս

տատած են ճշմարիտ դաւթի
տան միջումն , իբր յի քի տան
միջումն որ է արքայութիւն երկ
նից :

Լ՝ յսինքն , հարցուցէք երուսա
ղէմայ բնակչացն թէ ողջոյն է 'ի
յերուսաղէմ , իբր թէ ինչպէս
է խաղաղութիւն և յանդորրու
թիւն * և թէ ինչպէս է իւր շի
նութիւն և առատութիւն և իմացէք
դուք որ կուսիրէք զմօր ամ :

Պարձեալ հարցուցէք երկնայ
ին երուսաղէմայ բնակչացն ,
իբր առաքելոց և մարգարէից
կարդալով զգրեանս նց , և իմա
ցէք թէ ինչպէս խաղաղութիւն և
խնդութիւն է 'ի տեղն * և թէ ինչ
պէս լիութիւն և առատութիւն է
շնորհաց և երանական տեսու
թե , դուք որ հաւատացեալքդ
էք , և ուղիղ արաիւ կուսիրէք
զքս ամ :

Լ՝ յսինքն , և ասացէք , քոյ քաջ
զինուորաց կարողութիւն խաղա
ղութիւնն և խնդութիւնն ան
պակաս լինի քեզանից ով երու
սաղէմ քաղաքդ * և շինութիւն
և առատութիւնն քոյ աշտարակ
ներէդ և քոյ ամրոցներէդ :

Պարձեալ ասացէք , քո նախախ
նամոյ հոգւոյդ սրբոյ հովանա
ւորութիւն խաղաղութիւնն և
միաբանութիւնն անպակաս լինի

հարցէք զողջունէ
երուսաղէմի * և զշի
նութիւն քե սիրէք
զմօր :

Լ՝ զեցի խաղաղութի
'ի զօրութե քում *
և շինութիւն յաշ
տարակս յամուրս քո :

Սասն եղբարց և ըն
կերաց խնոց խօսեցայ
ղխաղաղութի * վս
քոյ, և վասն տան տն
այ մերոյ խնդրեցաք
զբարութի իբէն:

Տունք. 8:

Օրհնութիք աստիճանաց:

Սաղմոս. ՃԻԲ:

Սեկնութի. զՃԻԸ

քեզանից ո՛վ մայր նբ եկեղեցի *
առաքինական վարուց և բարե
գործութեց առատութիւնն ի
քո վարդապետացդ և առաջնոր
դացդ որք են աշտարակք և ամ
րոցք քո:

Լ. յսինքն, զայս խաղաղութիս
ես միշտ իբերան ունիմ վասն
խմ եղբարցն և բարեկամացն որք
բնակեալ են իքեզ ո՛վ երուսա
ղէմ քաղաքդ * և քեզ համար
և այ տանն համար, իբր այ տա
ճարին համար քեզ միշտ զբարու
թիւն խնդրեցաք յայ:

Դարձեալ զայս խաղաղութիս
ես միշտ իբերան ունիմ վասն իմ
եղբարցն և բարեկամացն, իբր
վասն ամ հաւատացեալ քրիստո
նէից որ բնակեր են քոյ միջումդ
ո՛վ մայր եկեղեցի, և քեզ հա
մար, որ տուն և տաճար ես այ
խնդրեցաք զբարութիւն իբրիս
տոսէ, իբր զշնորհս և զօգնու
թիւն:

Չորրորդ աստիճան առաքինու
թեանցնէ հաւատալն թէ ամ
շնորհք և բարութիք ձեռամբն
այ կուպարգեին մարդկան:

Լ. յս սաղմոսումս կու յուսայ
մարդարէն առ ամ գորով իմէջ
վտանգի:

Լ. յս

Լ յսինքն , դէպ քեզ բարձրա
ցուցի տր ան իմ մտաց աչքերն
խնդրելով իբէն զօգնութիւն և
զողորմութի * ես ՚ի մարդկանէ
անկալութի չունիմ այլ ՚ի քէն
միայն , որ կուբաղմիս և կուբնա
կիս ՚ի յերկինս , իբր ՚ի Տրեշտակս
և ՚ի սբս :

Լ յսինքն , ինչպէս ծառայի աչքն
իւր տիրոջ ձեռքն կունայի * և
ինչպէս որ աղախնոյ աչքն իւր
խաթունի ձեռքն կունայի որ նո
րանէ վարձք և պարգևք ընդ
ունի :

Լ յսինքն , այնպէս մեր մտաց
աչքերն դէպ քեզ կունային հա
նապաղ * մինչև որ քոյ անային
գթութիւնդ ողորմիս մեզ վերայ ,
և զմեզ մեր առաջիկայ փորձու
թէն ազատես :

Լ յսինքն , ողորմիր մեզ ուրեմն
տր ան ողորմիր մեզ * զէրէ անի
րաւ և անօրէն մարդկանց արհա
մարհանօքն և բամբասանօքն լց
վեցանք :

Լ յսինքն , ևս առանել մեր ան
ձինքն հարուստ և մեծատուն
մարդկանց նախատանօքն լցվե
ցան որ գիշեր և ցերեկ զմեզ կու
այպանէին * և ամբարտաւան
մարդկանց արհամարհանօքն , որ
զմեզ ոչինչ կուհամարէին :

Հին

Լ ո քեզ տր համ
բարձի զաչս իմ * որ
բնակեալդ ես ՚ի յեր
կինս :

Այ աչք ծառայի ՚ի
ձեռն տն իւրոյ * և
որպէս աչք աղախնոյ
՚ի ձեռն տիրոջ
իւրոյ :

Լ յնպէս են աչք մեր
առ քեզ տր ան մեր
* մինչև ողորմեսցիս
ի վերայ մեր :

Ողորմեաց մեզ տր
ողորմեաց մեզ * զե
բազում լցաք արհա
մարհանօք :

Լ ևս առանել լցան
անձինք մեր նախա
տանօք ոյք նախա
տէին զմեզ * և ար
համարհանօք ամբար
տաւանից :

Տունք . 5 .

Օրհնութիւն աստիճանաց:

Մաղմուս . ՃԻԳ.

Եթէ ոչ տր էր առ
մեզ ասացէ խորայել
* Եթէ ոչ տր էր
առ մեզ:

Բնդ յառնել մարդ
կան ի վր մեր * կեն
դանոյն կամեցան
կլանել զմեզ:

Ի բարկանալ սրտմը
տութիւն նոյն ի վերայ
մեր * ապա և ջուրք
ուրեմն ընկղմեցին
զմեզ:

Բնդ ուխտ անցին
անձինք մեր * անցին
անձինք մեր ընդ ուխտ

Հինկերորդ աստիճան առաքինութեան է՝ հաւատալն թէ տր ան
միշտ մերձ է մեզ և իւր նախախ
նամութիւն կուպահանէ զմեզ:
Լայս սաղմոսումս գողով ազատ
եալ մարդարէն ի փորձութենէ
կուօրհնէ զանձ:

Լայսինքն, թող խորայել ազգն
իբր թող հաւատացեալ ժողո
վուրդք միշտ զբարերարութիւն
և զողորմութիւն տայ և միաբան
ամենեքեան ասեն, թէ որ տր
ան մեզ հետ չի լինէր * Եթէ
որ տր ան մեզ յօգնութիւն չէր
հասեր:

Լայսինքն, երբոր անօրէն և ամ
բարիշտ մարդիք մեզ վերայ թա
փեցան * կուղէին զմեզ կենդա
նի կուտալ, իբր թէպէտ զմեր
մարմինն կուրսպանանէին, բայց
մեր հոգւոյն վնաս չէին կարեր
հասուցանել:

Լայսինքն, երբոր նոքա բարկա
ցան սրտմտութիւն մեզ վերայ *
ասացինք մեր սրտի միջումս, թէ
ահա տառապանաց և փորձու
թեց ջրերն զմեզ ընկղմեցին և
խեղդեցին:

Լայսինքն, մեր անձինքն մեծա
մեծ վշտաց և հալածանաց վարար
գետերի միջովն անց կացան *

մեր

մեր անձինքն այնպէս մեծամեծ
վշտաց և չարչարանաց վարար դե
տերի միջովն անց կացան, որ ամե
նեւին դադար չունէին:

Լ՝ յսինքն, բայց օրհնեալ է՝ ան
որ զմեզ այնպիսի անողորմ թշնա
մեաց ատամներին որս և կերա
կութ չի տվեց, իբր զմեզ նոցա
ձեռքն չի մատնեց:

Լ՝ յսինքն, մեր անձինքն ճնճուղ
ների նման պռծան որսորդների
թալաքէն, իբր մեր թշնամեաց
հարադործութիւն:

Լ՝ յսինքն, նոցա թալաքներն
կտորատվեցան, իբր նոցա հա
րադործութիւնքն շնորհօքն այ
փուչ եղան * և մեք պռծանք և
ազատվեցանք:

Լ՝ յսինքն, զէրէ մեր փրկու
թիւն և օգնութիւն այն այն անո՛ւ
ամբն է, որ զերկինս և զերկիր
ըստեղծեր է:

ՍԵՅԵՐՈՐԴ աստիճան առաքինու
թեանցն է՝ հաստատուն յուսով
ապաւինիլն յանձն փրկութե
հոգւոյ իւրոյ:

Լ՝ յս՝ սաղմոսումն կուռսուցա
նէ մարդարէն թէ որպէս հաստա
տութիւն յուսալ պարտ է առ անձ:

Լ՝ յսինքն, ինչ մարդ որ ուղիղ
սրտով յանձն կուռապաւինի, ամե
նեւին

անդադարս:

Օրհնեալ է՝ տրորոջ
եւ զմեզ յորս ասա
մանց նոցա:

Լ՝ նձինք մեր ապրե
ցան ոպ ճնճուղիք
յորոգայթէ որսողաց:

Որոգայթք նց փշրե
ցան * և մեք ապրե
ցաք:

Օգնութիւն է՝ մեզ
յանունէ տն, որ
արար զերկինս և
զերկիր:
Տունք: 8.

Օրհնութիւն աստիճանաց:

Սաղմոս ՃԻԴ:

Ո՛ր յուսայ ՚ի տր ոպ
լեառն սիոն * մի՛ սա

սանեացի յաւիտեան
որ բնակեալն է յե
րուսաղէմ:

Երինք շուրջ են
զնովաւ * տր շուրջ
է ժողովրդեամբ իւ
րով յայսմ հետէ
մինչև յաւիտե
ան:

Ոչ թողու տր զբա
ւազան մեղաւորացի
վիճակս արդարոց *
զի արդարք մի՛ ձգես
ցեն զձեռս իւր
եանց յանօրէ
նութի:

Վարի առնէ տր բար
եաց, և սյնոցիկ
ոյք ուղիղք են
սրտիւք:

նեին չի սասանիր և չի վախեր ՚ի
փորձութեց և ՚ի հալածանաց *
ինչպէս որ լեառն սիոն որ է ՚ի յե
րուսաղէմ չի շարժիր և չի փո
փոխվիր յիւր տեղէն:

Եւ յսինքն, զէրէ ինչպէս որ նր
բոլորքն զանազան սարեր և բլուր
ներ պատերեն և զինքն կու պա
հեն * այսպէս տր ամ իւր հաւա
ռացեալ ժողովրդոց չորս կողմն
պատերէ և զիւրեանք կու պահ
պանէ մինչև յաւիտեան:

Եւ յսինքն, չի թողուր տր ամ որ
մեղաւոր և ամբարիշտ մարդկանց
զաւազանն ՚ի արդարոց վիճակն
մտանէ, իբր չի թողուր տր ամ
որ անօրէն և ամբարիշտ մարդիք
որ եկեղեցւոյ մէջն մտանեն, որ
է արդարոց վիճակն և ժառանգու
թիւն, և նց վր տիրապետեն * որ
չի լինի թէ միամիտ և պարզամիտ
մարդիք տեսանելով նց օրինազան
ցութիւն գայթակղին, և յուսա
հատին, և իւրեանց ձեռքն ձգաց
նեն դէպ ՚ի յանօրէնութի և ՚ի
մեղսադործութիւն:

Եւ յսինքն, զէրէ տր ամ բարի
մարդկանց և ուղիղ սրտով մարդ
կանց բարի կանէ, իբր կու նա
խախնամէ, կու պահպանէ և կու
փրկէ զիւրեանք յամ փորձութի
և կու ազատէ զիւրեանք ՚ի բռ
նութիւն սատանայի:

Լ՝ յսինքն, իսկ այնպիսի մարդիքն որ թողելով այ պատուհրանքն և զերկիւղն կու թեքվին յուղիղ ճանապարհէն և կու հետևին անօրինաց և ամբարշտաց, յափշտակելով զարդարս և զանմեղս, և զըկելով զորբս և զայրիս, կու տանի տր ամ ի կորուստն յաւիտենական այնպիսի մարդկանց հետ որ անօրէնութիւն կու գործեն * և անսպառ խաղաղութիւն այ կու մնայ ի վր խրայելի, իբր ի վր բարեպաշտից և երկիւղածաց:

Լ՝ օթն երորդ աստիճան առաքինութեցն է՝ խնդալն և զոճարձանալն ի վերայ պայծառութե հաւատոյ և բարեգործութեանցն քրիստոնէից:

Լ՝ յս սաղմոսումն կու խօսի մարգարէն վասն գալստեանն քի և վասն դարձման հետանոսաց:

 յսինքն, երբ որ տրն մեր յս քս իւր չարչարանօքն և մահոճամբն դարձոյց զգերութիւն սիոնի, իբր ազատեց զազգս մարդկան ի բռնութեան և ի գերութեան սատանայի, և դարձոյց ի գիտութիւն ճշմարտութե ի ձեռն առաքելոց իւրոց * մեք հաւատացեալքս միսի

Լ՝ սկ զթիւրեալսն ի յափշտակութի տանի զնս տր ընդ այնոսիկ ոյք գործեն զանօրէնութի * խաղաղութի ի վր խրայելի:

Տունք: 5

Օրհնութիւնք աստիճանաց:

Սաղմոս. ՃԻԵ.

 շարձուցանել տն զգերութիւն սիոնի * եղաք մեք միսի թարեալք:

Յայնժամ լցան բե-
րանք մեր խնդութի
* և լեզուք մեր
ցնծութի :

Յայնժամ ասացեն
ի Տեթանոս , մեծա-
րար տր զառնելն իւր
ընդ նոսա * մեծա-
րար տր զառնելն իւր
ընդ մեզ , և մեք
եղաք բերկրեալք :

Դարձո՛ւ տր զգերու-
թիս մեր ու՛ զուխս
ի Տարաւոյ * ոյք վա-
րէին արտասո՛ւօք ցն-
ծութի քնձեցեն :

Թարւեցանք և զո՛ւարճացանք Տո-
գ՛ւով :

Լ. յսինքն , այն ժամանակն մեր
բերանն լցվեցաւ երկնային խն-
դութի և ճշմարիտ օրհնաբանու-
թի * և մեր լեզուն առատացաւ
և փարթամացաւ Տոգեկան ցն-
ծութի և արժանաւոր փառա-
բանութի :

Լ. յսինքն , և երբոր նոյն ինքն տրն
մեր յս քս կու ազատէ զիւր Տա-
ւատացեալ ժողովուրդն ի Տալա-
ծանացն կուսպաշտից ի ժամա-
նակս մեծին կոստանդիանոսի ,
կու զարմանան Տրէայք և Տեթա-
նոսք և կասեն , թէ մեծ ողոր-
մութի և բարերարութի արար
ած քրիստոնէից * և մեք կու
պատասխանենք թէ ողորդ կասէք
մեծ շնորհք արար մեզ անորա
Տամար ուրախացանք և զո՛ւարճա-
ցանք Տոգ՛ւով :

Լ. յսինքն , բայց կու աղաչենք
զքեզ տր յս քս , որ զմեզ այս աշ-
խարհիս պանդխտութեն և գե-
րութեն դարձուցանես ի մեր Տայ-
րենին , իբր ի յերկնից արքայու-
թիւնն Տարաւային սէլաներին
նման , զէրէ ինչպէս Տարաւային
քաղցր քամին փչելով զձիւնն և
զսառնամանիքն կու Տալէ և սէ-
լաներն կու վազեցնէ դէպ ի
յերկիրն երուսաղէմայ , այսպէս

դու քո հոգւոյդ սրբոյ շնորհօքն
հալէ քոյ հաւատացելոց սառուց
եալ սիրտն , և առատացուր քո
սիրովդ , և փութացուր դէպ'ի
վերինն երուսաղէմ * և արժա
նի արա' որ այն հաւատացեալքն
որ այս աշխարհիս վերայ արտասո
ւօք և հեծութք իւրեանց բա
րեգործութե սերմանիքն կու
վարեն , 'ի յերկինս ցնծութք
զվարձատրուէ պտուղն ճնձեն :

Եւ յսինքն , և վարդապետք և
քարոզասացք որ կու երթային
յաշխարհէ յաշխարհ լալով և հո
գւոյ հանելով * և իւրեանց
քարոզութեան սերմանիքն իւր
եանց սրտիւ մտաց մէջն բարձաժ
կու տանէին :

Եւ յսինքն , գալով 'ի հայրենին
իւրեանց , իբր 'ի յերկնից ար
քայութիւնն ցնծան և ուրախա
նան * և իւրեանց ժողոված ցո
րենի խորհրդերն , իբր զորդիս
արքայութեան բերեն և քեզ մա
տուցանեն :

Աւթերորդ աստիճան . առ քի
նութեանցնէ հաւատալն թէ
առանց օգնութեան աստուծոյ
ոչինչ կարէ առնել մարդ ի վր
երկրի :

Եւ յս սաղմոսումս կու նախատէ
մարգարէն այնպիսի մարդիքն որ

Եւ յերթալով երթային
և լային * ոյք բարձ
եալ տանէին զսերմա
նիս իւրեանց :

Գալով եկեսցեն և
ցնծասցեն * որոց առ
եալ բերցեն զորայս
իւրեանց :

Տ ունք : 6

Օրհնութիւն աստիճանաց :

Սաղմոս . ՃԻ 2 .

Եթէ ոչ տր շինէ
դտուանն * ի նանիր
վաստակին շինողք
նորա :

Եթէ ոչ տր պահէ
զքաղաքն * ընդու
նայն տքնին պահա
պանք նորա :

Ի նանիր է՛ ձեզ յառ
նելն կանխաւ * արդ
արիք մինչև էք
ննջեցէ՛ք * ոյք
ուտէք զհաց
ցաւոց :

Ի ժամանակի ուն տա
ցի՛ քուն սիրելեաց
իւրոց * ժառանգու
թի՛ առն որդիքն են
* որոյ վարձք իւր են

կուկարծեն թէ իւրեանց հան
ճարովն կարեն կառավարել ըզ
տունս և զընտանիս իւրեանց
առանց օգնութենայ :

Եւսիմքն , թէ որ տր ան իւր
ողորմութեն օգնական չի լինի
մարդկային ազգիս թէ տան շի
նութե կողմանէ , իբր թէ որդ
էոց և դստերաց կողմանէ , և թէ
ապրանաց և ըստացունածոց կող
մանէ * փուչ տեղ կու աշխա
տին և կու ջանան նորա շինողքն :

Եւսիմքն , թէ որ տր ան իւր
ամենակարող զօրութեն չի՛ պա
հէ մէկ քաղաք մի * փուչ տեղ
անքուն կու մնան գիշերն ի բուն
նորա պահապանքն :

Եւսիմքն , անշահ և անօգուտ
է՛ ձեզ ով մարդիք կանուխ վեր
կենալն և աշխատիլն առանց ապա
ւինելոյ յան * վեր կացէք քանի
կանուխ որ կուզէք առանց քնե
լոյ * դուք որ զձեր հացն աշխա
տանօք ցաւօք և հեծութեամբ
կուտէք , զէրէ մինչև որ ուղիղ
սրտով յան չի՛ ապաւինիք ոչինչ
կարէք շինել :

Եւսիմքն , դուք վեր կուկե
նայք այն ժամանակն , որ ան իւր
սիրելեացն , իբր իւր հաւատա
րիմ ծառայիցն քուն կուտայ , և
կուհանգստացուցանէ , և զիւր

Եանք առանց այդ չափ աշխատա
նաց հոգևոր և մարմնաւոր բա
րեօք կու առատացուցանէ * և
որդւովք և դատերովք կու ծաղ
կեցուցանէ, զէրէ մարդի ժառան
գութիւնն իւր որդիքն են * և
իւր ջանից և աշխատանաց վարձքն
և հատուցումն նոքա են * և այն
է իւր որովայնի պտուղն, իբր
իւր կնոջէն ծնած զաւակն:

Այսինքն, զէրէ ինչպէս հզօր
և քաջ մարդի ձեռաց նետերն
զինքն կու պահեն և կու փրկեն ի
զանազան վտանգից և ի փորձու
թեց * այսպէս են որդիքն Թօ
Թափեւոց, իբր այնպիսի մարդ
կանց որ զիւրեանք Թօ Թափեր են
իբր ազատեր են, և պաշտուցեր
են ի հոգւոց և ի շիտթմանց աշ
խարհիս, և միայն յաճ են ապաւի
նել, զէրէ նոցա որդիքն իւր
եանց Թե և Թիկունք կու լինին
ի պէտս նոցա:

Այսինքն, երանի այնպէս մարդ
կանց որ այնպէս բարի որդիք ընդ
ունելով յայ, զիւրեանց կարօտն
և ցանկութիւնն լցեր են ի նո
ցանէ * զէրէ չեն ամաչեր երբոր
իւրեանց Թշնամիքն կու խօսին
նոցա հետ դռան մօտն, իբր երբ
որ կու չարախօսեն զնոսա իւր
եանց որդւոցն կողմանէ ի դռուն
դատաւորին, կամ երբոր կու

չարա

* այն է պտուղ որո
վայնի իւրոյ:

Որպէս նետք ի ձեռս
հզօրի * այնպէս են
և որդիքն Թօ
Թափեւոց:

Երանի որ ելեց ըզ
ցանկութի իւր ի նո
ցանէ * և ոչ ամա
չեացեն յորժամ խօ
սեցին Թշնամիք
նոցա ընդ նոսա
առ դրանն:

Տունք 6.

Օրհնութիւն աստիճանաց:

Սաղմոս. ՃԻԷ.

Երանի ամենեցուն
ոյք երկնչին իտնէ *
և գնան ի ճանա
պարհս նր:

Օ վաստակս ձեռաց
քոյ կերիցես * երա
նի է քեզ և բարի
եղիցի:

Աին քո ուն ացդի վայ
ելուչ յանկիւնս տան
քոյ * որդիք քո ուն
նորատունկք ձիթեն
ւոյ շուրջ զսեղանով
քով:

չարախօսեն զնոսա դէք առաջի
աստեղին քի:

Ինն երորդ աստիճան առաքինու
թեցն է երկիւղն այ և պահպա
նումս պատուիրանաց նր:

Եւ յս սաղմոսումս կուխօսի մար
դարէն վասն երջանկութե այն
պիսի մարդկանց որք ահիւ և դո
ղութիւ կուճնազանդին այ:

Եւ յսինքն, երանի այնպիսի մարդ
կանց որ ամէն իւրեանց դործոց և
արարողութեց միջումս կու երկն
չին յայ * և նորա նծային օրի
նաց և պատուիրանաց ճանապար
հումս շուրջ կու գան:

Եւ յսինքն, զէրէ այսպէս ապրե
լով ոչ զքո ձեռաց վաստակն սէ
լան կուկոխէ, և ոչ կարկուտն
կուզարկէ այլ դու քո որդւովքդ
և քո դատերօքդ կուտես և կու
վայելես * և միշտ քո բարեկամաց
և ազգականաց միջումս երանելի
կուլինիս, և քո բանդ հանապազ
իբարին կու առաջնորդի:

Եւ յսինքն, քո կինդ գեղեցիկ
և առատ ացուոյ նման քոյ տանդ
քնձերումս միշտ աշխատանաց և
հոգաբարձութե վերայ կուլինի
* և քո որդիքդ մատղաշ ձիթե
նւոյ տնկերի նման քոյ սեղանիդ
բոլորքն կու պատեն և քո սիրտդ

կու

ԿՈՒ ՄԻՒԹԱՐԵՆ:

Լ՝ յսինքն, ահա՛ այսպէս օրհնու
թիւն կու ընդունի ամ մարդ որ
կու երկնչի յայ * և կու օրհնէ
զքեզ տր ամ 'ի վերին սիոնէն,
իբր 'ի յերկնից և 'ի յաթոռոյ վա
ռաց իւրոց:

Լ՝ յսինքն, և կու տեսանէս դու
մտաց աչօք զբարութիւն և զվայել
չութիւն վերին երուսաղէմի * քա
նի որ կենդանի ես այս աշխարհիս
վերայ, և կու ըզմայլիս հոգւով:

Լ՝ յսինքն, այլ և կու տեսանէս
քո հոգևոր և մարմնաւոր որդւոց
որդիքն * զէրէ խաղաղութիւն
այ իսրայէլին վերայէ, իբր բա
րեպաշտ և երկիւղած մարդկանց
վերայէ:

Տասն երրորդ աստիճան առաքինու
թեցնէ քաջութիւն պատերազմիլն
ընդէմ թշնամեաց հոգեկանաց
և մարմնականաց:

Լ՝ յս սաղմոսումս կու պատմէ
մարգարէն թէ որչափ փորձու
թիւն կրէր իւր թշնամեաց ձեռ
քէն 'ի տղայութի իւրմէ 'ի յօրի
նակ քի և հաւատացելոց նր:

Լ՝ յսինքն, շատ անգամ պատե
րազմեցան և հակառակեցան ինձ
հետ իմ թշնամիքն 'ի տղայութիս
իվեր, և կամեցան զիս յուսահա

տե

Լ՝ յսպէս օրհնեսցի
ամ մարդ որ երկնչի
'ի տնէ * և օրհնեսցէ
զքեզ տր 'ի սիոնէ:

Լ՝ տեսցես դու
զբարութիւնն երու
սաղէմի * զամ աւ
ուրս կենաց քոց:

Տեսցես դու զոր
դիս որդւոց քոց *
խաղաղութի իվերայ
իսրայէլի:

Տունք. 6.

Օրհնութիւն աստիճանաց:

Սաղմոս. ՃԻԸ:

Բաղում անգամ
մարտեան ընդիս 'ի
մանկութի իմէ *
ասասցէ իմէ:

Բ աղու՛մ անդամ
մարտեան ընդիս 'ի
մանկութի իմէ * և
ինձ ոչ յաղթեցին :

Օ Թիկունս իմ հա
րին մեղա՛ւորք * ընդ
երկար արարին զանօ
րէնութիս իւր
եանց :

Տ ր արդար է * և
խորտակէ զու՛ն մե
ղա՛ւորաց :

Լ մաջեսցեն և յետս
դարձցին ամենեք
եան * ոյք ատեն
զսիռն :

Եղեցին նոքա որպէս
խոտ տանեաց * որ

տեցուցանել և դալթակղեցուցա
նել * այս իմ ճշմարտութեա թող
վկայէ իսրայէլ , իբր իւրաքանչ
իւր հա՛ւատարիմ և երկիւղած
մարդ :

Լ յսինքն , շատ անդամ պատե
րազմեցան և հակառակեցան ինձ
հետ իմ թշնամիքն 'ի տղայութեա
'ի վեր , ինչպէս որ ասացի , և կա
մեցան զիս կործանել և 'ի վայր
ձգել * բայց շնորհօքն այ չի կա
րացին յաղթահարել զիս :

Լ յսինքն , զիմ թիկունքս թա
կեցին մեղա՛ւորք , իբր ինձ վժ
ղուր և անիրաւ խօսքեր կիտե
ցին , և իմ յետեւս ինձ վատ ասա
ցին և բամբասեցին * և իւրեանց
անօրէնութին և հնարագործու
թիւնն ա՛նելացուցին և երկարե
ցին :

Լ յսինքն , բայց ար անձ արդա
րադատ է * այնպիսի մեղա՛ւոր և
ամբարիշտ մարդկանց վզի ոսկուն
կուջարդէ , և զիւրեանք յամօթ
կանէ :

Լ յսինքն , ամաչեն և ամօթով
յետ դառնան ամէն այնպիսի մար
դիքն * որ կուտեն զսիռն ,
իբր զսբ եկեղեցին որոյ գլուխն
է քս , և ժողովք հա՛ւատացելոց
անդամք նորա :

Լ յսինքն , կտրներումն բու
սած խոտի նման անհաստատ և

անաբանատ դառնան * որ դեռ
ձեռք չի տուած լինի կուժար
շամի և կուչորանայ:

Լ՝յսինքն, և ինչպէս այն խո
տէն ոչ ճնձողն զիւր բուռն լցեց
* և ոչ խուրձ ժողովողն զիւր
գիրկն լցեց, վասն անախտանու
թե և անօգուտութե նր, այս
պէս ոչ պահապան հրեշտակք որք
են իբրեւ ճնձողք, և ոչ փող
ածող հրեշտակք որք են իբրեւ
խուրձ ժողովողք զիւրեանք ընդ
ունին, և տանին յերկինս վասն
ազտեղութեան և ժաշահոտու
թեան նոցա:

Լ՝յսինքն, և ինչպէս այս ան
պէտք խոտիս կշտէն անցնող մար
դիքն ամենեւին չի ասացին, թէ
օրճութիւն այ քեզ վերայ լինի,
և օրճեցինք զքեզ այ անուանովն,
այսպէս ինչ վարդապետ և ինչ
քարոզասաց որ նոցա երկրովն և
նոցա դա՛ւառովն անց կենայ, իւր
օրճութեան արժանի չի անէ զիւր
եանք:

ՍԵՏԱՍԱՆԵՐՈՐԴ ԿԱՌԻՃԱՆ ԱՌԱ
քինութեանցն է՝ ի յանկանիւն ի
մեղս առանց յուսահատութեան
շուտով զ զջալն և զթողութիւն
խնդրելն յայ:

Լ՝յս սաղմոսումն կու ազալէ մար
դարէն զա՛ծ որ ազատէ զինքն ի

մինչև ի բուռն եկ
եալ չորացաւ:

Ուստի ոչ ելից ըզ
բուռն իւր ճնձողն *
և ոչ զգիրկս իւր որ
զորայն ժողո
վէր:

Ոչ ասացին ամենեք
եան ոյք անցանէին
առ նոքօք թէ օրճ
ութիւն տն ընդ ձեզ
և օրճեցաք զձեզ
յանրձանէ տն:

Տուք: 8:

Օրճութիւն աստիճանաց:

Սաղմոս . ՃԻԹ:

Դ խորոց կարգացի
առ քեզ տր * տր
լուր ձայնի իմում:

Ե զիցին ականջքքո
* ի լսել զձայն աղօ
թից իմոց:

Թէ զանօրէնութիս
քննես տր * տր ո՛կա
րէ կալ առաջի քոյ *
զի իբէն է քաւ
ութիւն:

Վ ասն անուան քոյ
համբերի տր * համ
բեր անձն իմ բա
քում * յուսացաւ
անձն իմ ի տր:

տառապանաց , ի վտանգէ , և ի
մեղաց :

Ե յսինքն , ի խորուկ սրտէ ,
զանազան փորձութեց միջումն ,
դառն տառապանաց միջումն , և
ծանտր մեղաց միջումն դէպ քեզ
աղաղակեցի տր * տր անձ քո ողոր
մութիւն լսէ իմ ձայնին:

Ե յսինքն , պատրաստէ քո բա
րեգութ ականջներդ * և լսէ
խեղճ և տառապեալ մեղաւորիս
աղօթից ձայնին և այց արա՛ ինձ:
Ե յսինքն , թէ որ դու տր անձ
մարդկային անչափ և մեծամեծ
անօրէնութիւն քննելոյ յետնէ
կենաս * ո՛վ կարէ քոյ առաջևդ
կանգնիլ և զինքն արդարացու
ցանել * բայց դու կուսողձաս և
կուներես , զէրէ անձ քաւութի
և թողութի քեզանից է:

Ե յսինքն , ես քո սբ անուանդ
սիրոյն համար այնչափ հոգեկան
և մարմնական փորձութեց համ
բերեցի տր անձ * համբերեցի
ևս մեծ ակնկալութիւն քոյ անձային
բանիդ , իբր մարդեղութեան
որդւոյ քոյ միածնի:

Վ ամ այն բանին համար որ առա
ջիւր թէ ո՛չ կամիմ զմահ մեղաւո
րին , այլ զգառնալն նորա ի չար
ճանապարհէն և զկեալն * և իմ
անձն , իբր իմ հոգիս միշտ իբր

անձային ողորմութիւն յուսացաւ
և ապաւինեցաւ :

Եւ յսինքն , իմ խրատովս և իմ
յորդորմամբս , առաւօտեան պա
հէն մինչև երեկոյն , իբր իտղայ
ութիւն մինչև ի ծերութիւն . կամ
իմէջ աջողութե և անաջողու
թե * յառաւօտեան պահէն ,
իբր յեւեցն եղիպտոսի , կամ յա
ռաւօտէ յարութեան քի որդւոյ
քոյ միածնի ըսկսաւ նոր խրայէլն
յուսալ իբեզ :

Եւ յսինքն , զէրէ գիտաց որ նո
րա ողորմութիւն բազում և ան
չափ էր , և իմացաւ որ իւր հոգ
ւոյ փրկութիւն նորանէ է * զէրէ
նա փրկեց իւր խաչիւն և մա
հունամբն զնորն խրայէլ յամ նե
ղութեց նորա , իբր ի գերութե
ն սատանայի , և ի տանջանաց
դժոխոց :

Երկուտասան երորդ աստիճան
առաքինութեանցն է խոնարհու
թիւն , այսինքն , ոչինչ համարելն
զինքն :

Եւ յսաղմոսումս մարգարէն կու
բացայայտէ առաջի այ զիւր խո
նարհութիւնն և զիւր անմեղու
թիւնն :

Եւ յսինքն , նոր անձ դու գիտես
որ իմ սիրտս իմ գիտութե և իմ

Պապահաւաւօտու
մինչև երեկոյ * ի
պահէ առաւօտու
յուսացաւ իս
րայէլ ի
տր :

Ի տնէ է ողորմութիւն
բազում , ի նմա
նէ է փրկութիւն * և
նա փրկեաց զխրայէլ
յամ նեղութեց
նորա :

Տուք : 6

Օրհնութիւն աստիճանաց :

Սաղմոս ԺԼ

Տր ոչ բարձրացաւ
սիրտս իմ * և ոչ զբօ

սան աչք իմ:

Ո՛չ դնացի ես ընդ
մեծամեծս * և ո՛չ
ընդ այնոսիկ որք
սքանչելի եղեն
քան զիս:

Բայց թէ խոնարհե
ցայ ես ոմ մանուկ
սարսուցեալ ՚ի ստե
նէ մօր իւրոյ և դարձ
նորա անդրէն ՚ի
նոյն:

Եւ թէ հպարտա
ցուցի արդեօք զանձն
իմ, այսպէս եղիցի
հատուցումն անձին
իմոյ * յուսացաւ ինչ
ի տօր յայտմ հետէ
մինչև յաւիտեան:

Խմաստութեն վր, կամ իմ բա
րեգործութե և առաքինութեն
վր չի բարձրամտեցաւ և ուռե
ցաւ * և իմ աչքերս զիմ փառքն
և մեծութիւն տեսանելով չի դո
ռողացաւ և չի հպարտացաւ:
Եւ յսինքն, ես մեծամեծաց հետ
չի դնացի, իբր այնպիսի մարդ
կանց հետ շուրջ չի եկայ որ մեծա
մեծ պատուոց և արժանաւորու
թեց կուցանկային * և ո՛չ այն
պիսի մարդկանց հետ նստայ և
վերկացայ որ խորին և անհաս իմա
ցունածոց յեանէ անկանելով կու
ղէին ըսքանչելի լինիլ, և գի
տուն երկիլ ՚ի մէջ մարդկան:
Եւ յսինքն, բայց թէ խոնարհե
ցայ ես հոգւով և մտօք քոյ առա
ջևդ, փափաքելով քոյ անձային
շնորհացդ, ինչպէս որ իւր մօր
ծծէն կտրած և խրտնած երա
խայն միշտ կուջանայ և կուփա
փաքի որ կրկին դառնայ առ իւր
մօր ծիծն, դու զիս մի՛ անտես
առներ և յերեսաց ձգեր, զէրէ
միշտ իմ սիրտս դէպ առ քեզ է:
Եւ յսինքն, այլ թէ հպարտացու
ցի զիմ անձս քոյ առաջևդ, դու
զիս իմ անզբաւմունեն գօրայ պատ
ժէ, և այսպէս ինձ հատուցումն
արա՛ * բայց զիս քոյ անձային շնոր
հաց կաթէն մի՛ զրկելի, զէրէ քո
սովորական ողորմութիւդ և ներք

զՈՒԹԻՂ տեսանելով յուսացաւ
խորայէն ՚ի քեզ , իբր քո հաւա
տացեալ ժողովուրդն ՚ի ըսկզբա
նէ մինչև յաւիտեան ՚ի քեզ ապա
հինեցաւ :

Երեքտասան երորդ աստիճան
առաքինութեանցն է միշտ մտա
ծելն զանօրէնութիւն քի , և զի
բով պաշտելն զնա :

Եւ յս սաղմոսումն հուխօսի մար
գարէն ընդ հօր ւն զորդէոյ
նր միածնի յի քի նորոյ դաւթի
և հու աղաչէ զնա ընդ զնոս
տումն իւր առ նա :

 յսինքն , յիշէ՛ տր ամ հայր
ամենակալ զորդիդ քո
միածին , զյս քս զնորն
դաւթի քոյ հայրական գթութիւն
* և ՚ի միա առ նորա հեզութիւն
և խոնարհութիւն զ հնազանդու
թիւն և զ համբերութիւն , զի իբրև
զգառնանմեղ առաջի ըսպանչացն
անմուռնչ կայ , և վասն խոնար
հութիւն նորա դատաստան նորա
բարձաւ ըստ եսայեայ :

Եւ յսինքն , յիշէ Թէ ինչպէս
երդունաւ քեզ տնդ * և ուխտ
դրեց քեզ ւնդ յակոբայ , իբր
յիշէ Թէ ինչպէս խոստացաւ քեզ
իւր կամաւ և յօժարութեամբն
՚ի ձեռն չարչարանաց խաչի

և մտ

Տուր . 4 .

Օրհնութիւն աստիճանաց :

Սաղմոս : ՃԷԱ

իշեա՛ տր ըզ
դաւթի * և
զամ հեզու
թիւն նորա :

Որպէս երդունաւ
տն * և ուխտս եդ
ւն յակոբայ :

Թէ ոչ մտից'ի յարկս
տան իմոյ * Թէ ելից
յանկողինս մահաաց
իմոյ :

Թէ տաց քունացաց
իմոյ * կամ նինձ
արտւանաց իմոյ *
կամ հանգիստ իրա
նաց իմոյ * մինչև
գտից զտեղի յարկի
տնայ յակոբայ :

և մահուն իւրոյ հիմնել և կաշ
մել զեկեղեցին իւր սբ :

Եւ յսինքն , և ասաց , ես չեմ
մտաներ բնաւ իմ տան օթաղնե
րի մէջն , իբր'ի յանմատոյցառա
գաստն վերին երուսաղէմի * և
քան լիցի Թէ ես ելանեմ իմ տե
ղերի անկողնոցն վերայ , իբր'ի
բնակութիւն անպատմելի և ան
ճառելի հանգստարանի իմոյ :

Եւ յսինքն , քան լիցի Թէ ես Թո
ղում որ իմ աչքերս քուն առ
նու , իբր քան լիցի Թէ ես Թոյլ
տամ որ իմ հովիւքն և առաջ
նորդքն անհոգանան'ի կառաւա
րելոյ զհաւատացեալս իմ * կամ
Թողում որ իմ Թարթերս ննջեն
և փակվին , իբր իմ վարդապետքն
և քարոզատուքն լռեն'ի պատմելոյ
զբանս անետարանական ճշմար
տութեան իմոյ * կամ Թողում
որ իմ քնիս երակներն հանդ
չին , իբր իմ սրբակրօն քահա
նայքն դադարին'ի յաղաղակելոյ
առ քեզ վասն փրկութեան ազ
գի մարդկան * մինչև որ գտա
նեմ զտեղի յարկի տնայ յակո
բայ , իբր մինչև որ կազմեմ և
պատրաստեմ զսբ եկեղեցին իմ ,
որ է քուն և բնակութիւն տնայ
յակոբայ , իբր այն տնայ որ բարե
պաշտ և երկիւղած հաւատացե
լոց անձն է :

Եւ յսինքն , ահա լսեցինք նորա
համբանն ի յեփրաթայ , որ այլ
անունամբ ասի բեթղէհէմ , զի
րէ անդ ծնաւ մարմնով , անդ
երևեցաւ , և անդ հրեշտակք
երգեցին զփառք ի բարձունս ,
այլ և յերկիր խաղաղութիւն * և
գտաւք զնա ի դաշտս մայրեաց ,
իբր ի հրէաստանի , որ երբեմն
էր օրման անպտուղ ծառոց ազ
գին հեթանոսաց յառաջ քան
զդալն իսրայէլացւոց , և յետոյ
եղև դաշտ մայրեաց , իբր բնա
կութի մարգարէից և իշխանացն
հրէից :

Եւ յսինքն , եկէք մտանենք նորա
հիմնած եկեղեցւոյ մէջն * և
հոգւով և ճշմարտութեւ երկիր
պագանենք նորա այն տեղն , որ
իւր ոտքերն կանգնեցեն , իբր այն
տեղն որ իւր առաքեալքն որք են
ոտք նր զաւետարանական քարո
ղութին տարածեր են և հաստա
տեր են :

Եւ յսինքն , վերկաց ուրեմն տր
յս քս յետ կատարելոյ զքո մար
մնանալոյ տնօրէնութիդ , և համ
բարձիր ի յերկինս ի քո անձա
ռելի հանգստարանդ * և տար
քեզ հետ զքո սրբութեւ կտակիդ
տապանակն , իբր զմարիամ մայր
քո ամէնօրձնեցեալ . կամ զոք
եկեղեցին , որ քոյ անձառելի տնօ

րէն

Եւ հա լուաք զնմա
նէ յեփրաթայ * և
գտաւք զնա ի դաշտս
մայրեաց :

Ստցուք ի յարկանր
* երկրպագուք ի
տեղւոջ ուր կաց
եալք են ոտք
նորա :

Եւ ըն տէր ի հան
դիստ քո * դու և
տապանակ կտակի
սրբութեւ քոյ :

Եւ ընդունիք քո զգեց
ցին զարդարութի *
Եւ սքեք քո ցնծալով
ցնծասցեն :

Սաւանդաւթի սիրե
լոյ քոյ * մի դարձու
ցաներ զերես քո
յօծելոյ քու մէ :

Եւ բռնուաւ արդաւ
թի ճշմարտութի Եւ
ոչ ստեաց նմա * ի
պտղոյ որովայնի նորա
նստուցանել յաթոռ
նորա :

բէնութի խորհրդոյդ , Եւ քոյ
անձային նոր ուխտիդ Եւ կտակիդ
տապանակն է , զոր դու սիրեցիր
Եւ մաքրեցիր քո արեամբդ :

Սախնքն , յետ քոյ համբարձ
մանդ քո երկցունքդ , իբր քո
առաքեալքդ Եւ հայրապետքդ ար
դարութի զգենուն ի վերուստ
շնորհօք հոգւոյդ սրբոյ , Եւ քո
սուրբ եկեղեցիդ արդարութի
Եւ իմաստութի կառավարեն * Եւ
քո ամէն սրբերդ Եւ ընտրեալքդ ,
նոցա դրած կարգի Եւ կառա
վարութի տակուն մի ցնծան Եւ ու
րախանան :

Սախնքն , արդ վասն քոյ այդ
սիրելի Եւ ճշմարիտ դաւթիդ կու
աղաչեմ զքեզ , զի զայլոք մեծա
դոյն Եւ պատուականագոյն քան
զնա ոչ ունիմ որ քեզ միջնորդ Եւ
բարեխօս ձգեմ * զքո երեսդ ,
իբր զքո հայրական խնամքդ Եւ այ
ցելութիդ նոյն սիրելի դաւթին
որ է որդի քո միածին , Եւ օծեալ
քո , մի՛ դարձուցաներ , այլ յամե
նայնում լսելով նմա , կատարեալ
զկամս Եւ զբարեհաճութիս նր :

Սախնքն , քո անձային տէրու
թիդ երդունաւ դաւթի որդւոյ
իւրոյ ճշմարտութեամբ , Եւ զիւր
խօսքն չի՛ ստեց * զէրէ ասաց
թի նորա որովայնի պտղէն կու
նստուցանեմ իւր աթոռին վր ,

իբր զառաքեալս որք ծնանելոց
էին ՚ի սերմանէ անային վարդա-
պետութեան նորա, խոստացաւ
նստուցանել իւր անթոռին վերայ
իբր ՚ի մէջ սուրբ եկեղեցւոյ:

Եւ յսինքն, թէ որ քո որդիքդ
իբր քո սուրբ առաքեալքդ զիմ
աստուածային օրէնքն և պա-
տուհիքն պահեն * և զիմ
անտարանական վկայութիւնքն
զոր ՚ի ձեռն քո ուսուցանել պի-
տիմ նոցա, քարոզեն և պատմեն
բոլոր աշխարհի, և դարձուցա-
նեն զմարդիք ՚ի գիտութիւն ճշ-
մարտութեան:

Եւ յսինքն, չէ թէ միայն նոքա,
այլ և որդիքն նոցա, իբր այլև
փոխանորդք նոցա նստին յետ նց
յաւիտեանս յաւիտենից քոյ ան-
թոռ վերայ:

Եւ յսինքն, զէրէ հաճեցաւ նոր
աստուած սիոնի, իբր սուրբ
եկեղեցին իւրն դուր եկաւ, և
կամեցաւ բնակիլ նորա միջումն
* և ասաց, այս է իմ հանգս-
տութեան տեղն յաւիտեանս յա-
ւիտենից * ես այս տեղս կու-
բնակիմ, զէրէ հաւանեցայ սո-
րա վասն սիրոյ որդւոյ իմոյ միած-
նի:

Եւ յսինքն, սորա այրիքն, իբր այս
եկեղեցւոյս միջի եղած այրիքն,
իբր այնպիսի հոգիքն որ մարդ-

ՏԻԼ

կային

Թէ պահեսցեն որ
գիւր քո զօրէնս իմ *
և զվկայութիւնս իմ
զոր ուսուցից
նոցա:

Որդիք նոցա նստցին
յաւիտեանս յաւիտե-
նից յանթոռ քո:

Հաճեցաւ նոր ընդ
սիոն, և ընտրեաց
բնակիլ ՚ի նմա * ասէ
այս է հանգիստ իմ *
յաւիտեանս յաւիտե-
նից ՚ի սմա բնակեցայ
զի հաճեցայ ընդ սա:

Օ այրիս սորա օրհնե-
լով օրհնեցից * և զաղ-
քատս սորա լցուցից
հացիւ:

Ճէ

Երկցանց սորա զգե
ցուցից զփրկութի *
և սբք սորա ցնծա
լով ցնծասցեն:

Եւդ ծագեցից զեղ
ջիւր 'ի դաւիթ *
պատրաստ արարից
զճրագ օծելոյ
իմոյ:

Կային տկարութե մեղանջելով
այրի են եղեր 'ի փեսայէն իւր
եանց յսէ քսէ որդւոյ 'իմոյ, և
զղջմամբ և արտասուօք կամին
դառնալ առնա, ես օրհնելով
կու օրհնեմ զիւրեանք և իւր
եանց սիրտն կու մխիթարեմ * և
սորա միջի եղած հոգւով աղ
քատներն, իբր զայնոսիկ որ կարօտ
են ճշմարտութե իմ անձային բա
նիս հացովն լցուցանեմ և յագե
ցուցանեմ:

Եւսինքն, սորա եպիսկոպոսացն
և քահանայիցն փրկութե զգեստ
հագուցանեմ, իբր զիւրեանք
արդարութե ճշմարտութե և
իմաստութե զարդարեմ, որ այ
լոց ուղղութե և փրկութեան
պատճառ լինին * և սորա սբքն
և ընտրեալքն ցնծալով ցնծան
հոգւով աստ և 'ի հանդերձե
լումն:

Եւսինքն, այն եկեղեցւոյ մէջն
իմ ճշմարիտ դաւիթին պող բու
սուցանեմ, իբր զիւր իշխանու
թիւն և թագաւորութիւն զօրա
ցուցանեմ և աճեցուցանեմ *
և իմ օծելոյս ճրագն պատրաս
տեմ, իբր զյովհաննէս մկրտիչն,
որ թէպէտ ոչ է լոյս, այլ զի
վկայեսցէ վասն լուսոյն, յառաջ
ընթանալով իբրև զճրագ, և ճա
նապարհ պատրաստելով նմա:

Լ՝ յսինքն , և այս իմ օծելոյս
Թշնամեացն ամօթ զգեցուցա
նեմ , իբր գլխակոր անեմ ցրոնեմ
և կորուսանեմ * և իւր վերայ
իմ սրբութիւն ծաղկի , իբր իմ
ածային փառքս նորա վերայ յայտ
նի երևի , և իբրև որդի այ ի մէջ
մարդկան պատուի և մեծարվի :

Չորեքտասան երորդ աստիճան
առաքինութեանցն է՝ միաբանու
թիւն և խաղաղասիրութիւն :

Լ՝ յս սաղմոսումն կուգովէ մար
դարէն զմիաբանութիւն և զխաղա
ղութիւն :

Լ՝ յսինքն , ա՛հ թէ որ չափ բա
րի է , որ չափ վայելուչ է , որ
չափ ցանկալի է , և որ չափ օգ
տակար է , որ որդիքն այ , և եղ
բարքն քի , իբր հաւատացեալ
քրիստոնեայք միաբանութիւն խա
ղաղութիւն սիրով բնակին իմիա
սին ի մէջ սուրբ եկեղեցւոյ :

Լ՝ յսինքն , քրիստոնէից միաբա
նութիւն և խաղաղութիւնն այն
չափ պատուական է , որ կունմա
նի այն անուշահոտ և քաղցր իւ
ղոյն որ կութափէին ի գլուխն և
ի մորուսն ահարոնի , նախ վասն
նշանակելոյ զսրբութիւն և զառա
քինութիւն նորին , և երկրորդ
վասն նշանակելոյ զչնորհն այ հեղ

Թշնամեաց սորա ըզ
գեցուցից զամօթ *
և ի վերայ նորա ծաղ
կեացի սրբութիւն իմ :

ՏԵԼԵ 17

Օրհնութիւն աստիճանաց :

Սաղմոս ԺԼԲ

Օ ի բարի կամ զի
վայելուչ , զի բնակին
եղբարք ի միասին :

Այ իւր զի իջանէ
ի գլուխն և ի մո
րուսն ահարոնի * և
ի մորուսն իջա
նէ ի գրապանս
զգեստու
նորա :

Ուր ցօղ զի ցօղէ 'ի
հերմոնէ , 'ի վերայ
լերին սիօնի :

Տր անդ պատրաստ
եաց զօրհնութի * և
զկեանսն յաւի
տենից :

Տուր . 4 .

Օրհնութիք աստիճանաց :

Սաղմոս . ՃԼԳ .

Լստ օրհնեցէք ամ
ծառայք ամ զտր *
ոկայք 'ի տան ամ և
'ի գաւիթս ամ մերոյ :

եալ ի վերայ նր * և այս իւրս այն
չափ առատ կութափէին , որ մո
րուսէն կու իջանէր իւր զգեստի
եախային վերայ , և կուկաթկա
թէր մինչև 'ի փէշերն :

Լստինքն , այլև կու նմանի այն
երկնային ցօղոյն որ կու ցօղի 'ի
հերմոն լեռան , և սիօնի լեռանն
վերայ , և զիւրեանք կու պարար
տացուցանէ և կու ծաղկեցուցա
նէ , նշանակելով զշնորհն ամ
ցօղեալ , 'ի վերայ առաքելոյն
քի , և 'ի վերայ սուրբ եկեղեցւոյ
նորա :

Լստինքն , միաբանութիւն և
խաղաղութի եղած տեղն , պատ
րաստեց տր ամ զիւր օրհնու
թին և նախախնամութին * և
սիրողացն զնոյն միաբանութին ,
կու պարգևէ զկեանս յաւիտենա
կանս :

Նկատասան երորդ աստիճան
առաքինութեցն է յամ ժամ օր
հնէն և գովելն զամ :

Լստ սաղմոսումս կու յորդորէ
մարդարէն զհաւատացեալս օրհ
նել և գովել զամ :

Լստինքն , աստ օրհնեցէք , իբր
այս սբ եկեղեցւոյս քն օրհնե
ցէք և գովեցէք զտր ամ ով հա
ւատացեալ ժողովուրդք ամ ուր

միա

ժիաբանութի և խաղաղութի է
* և մանաւանդ դուք քահանայք
և եկեղեցականք որ յանձներէք
զձեզ ալ, և կուբնակիք ի տան
նորա և ի գաւիթս նորա, իբր
ի վանս և յանապատս:

Եւ յսինքն, գիշերով վերկացէք
և ձեր ձեռքն սրտի մօտք բարձրա
ցուցէք դէպ ի սուրբ սեղանն *
և օրհնեցէք և բարեբանեցէք
զոր ած փրկիչն ձեր յս քս:

Եւ յսինքն, զի տեսանելով ած
զձեր հաւատն և զկատարեալ
սէրն, օրհնէ զձեզ իւր երկնային
օրհնութեամբն ի սիրուն, իբր
ի վերին երուտաղէմէ * այն որ
ըստեղծեր է զերկինս և զերկիր
ի յոջնէ:

Իբր, օրհնեցէք զաժ, զի ալէ
լուիայն օրհնեցէք զաժ կութարգ
մանի:

Եւ յս սաղմոսումս կու յորդորէ
մարգարէն օրհնել և գովել զաժ
վասն անհուն ողորմութե նորա
և վասն անչափ բարութե նր որ
արար ազգի մարդկան:

Եւ յսինքն, օրհնեցէք ո՛վ հաւա
տացեալ ժողովուրդք զանուն
տն ալ * օրհնեցէք և գովեցէք ո՛վ
ընտրեալ ծառայք տն զոր աժ
* և մանաւանդ դուք քահա
նայք

Ի գիշերի համբար
ձէք զձեռս ձեր ի սր
բութի * և օրհնե
ցէք զոր:

Օրհնեցէ զմեզ որ
ի սիրուն * որ արար
զերկինս և զերկիր:

Տողք: 3:

Աւետիայ:

Սաղմոս ՃԼԴ:

Օրհնեցէք զանուն
տն * օրհնեցէք ծա
ռայք տն զոր * ո՛
կայք ի տան տն, և ի
գաւիթս ալ մերոյ:

Օրհնեցէք զտօր զի
բարի է * և սաղմոս
ասացէք անուան նր
զի քաղցր է :

Օյակոբ ընտրեաց
իւր տօր * և զխորայէլ
ժառանգութի իւր :

Եւ ծանեայ զի մեծ
է տօր * և տօր մեծ է
քան զամենայն
կուռս :

Օ ամ զոր ինչ կա
մեցաւ և արար տօր
յերկինս * և յերկ
րի * ի ծով * և
յամ խորս :

Սեկնութի : զձիդ

նայք և եկեղեցականք որ կայք այ
տան միջումն և նորա գաւթի մի
ջումն, իբր ի յեկեղեցիս ի վանս
և յանապատս :

Եւ յսինքն, օրհնեցէք և բարեբա
նեցէք զտօր ամ, զէրէ բարի է *
և սաղմոս ասացէք սրտի մտօք նր
տօր անուանն, զէրէ քաղցր է :

Եւ յսինքն, նա վասն իւր անձա
ռելի նախասահմանութեն զյա
կոբ նահապետն իւրն հաւատա
րիմ ծառայ ընտրեց, իբր զամա
պաշտս * և իսրայէլացւոց աղօքն
իւրն ժառանգութի արար, իբր
զսուրբ եկեղեցին իւրն հարսնա
ցոյց :

Եւ յսինքն, ես ի տղայութենէ
իմէ ճանաչեցի և գիտացի որ մեծ
է տօր ամ քան զամ հրեշտակս
որք են ի յերկինս * և մեծ և
ահաւոր է քան զամ հեթանոսաց
կուռքերն որք են ի վերայ երկրի :

Եւ յսինքն, ինչ իբրին որ կամե
ցաւ տօր ամ ըստեղծեց թէ ըզ
հրեշտակս, թէ զարեգակն և
զլուսինն և թէ զայլս աստեղս
որք են ի յերկինս * թէ զկենդա
նիս և զանասունս, թէ զծառս
և թէ զտունկս որք են ի յերկրի
* թէ զձկունս և զսողունս որք
են ի ծովս * և թէ զայլս ըստեղ
ծուածս որք են ի յանդունս,
իբր ի խորս երկրի :

Եւ յս

Լ՝ յսինքն , երբոր ինքն կուղէ
երկրիս բոլորքէն պուղն կուհա
նէ , և կուբարձրացուցանէ ՚ի
յօդս , և ժողովելով իմիասին ամպ
կուշինէ * և այս ամպերիս միջի
եղած այրելի նիւթերէն կայծա
կունք և փայլատակունք կուհա
նէ * և ամպերն ցուրտ օդով
կուլուծանէ և յանձն կուփո
խարկէ * և երբոր ինքն կուկամի
իւր ամպարներէն քամի կուշնչէ
լուծանելով ՚ի յօդ զզանազան
նիւթս որ կան ՚իմէջ երկրի :

Լ՝ յսինքն , նա պատուհասեց և
սատակեց եգիպտացւոց անդրա
նիկ զաւակներն * ոչ միայն մարդ
կանց , այլ և անասնոց :

Լ՝ յսինքն , նա իւր զարմանալի
նշանքն և արուեստքն ողարկեց
քոյ մէջդ ո՛վ եգիպտոս * և ցոյց
տվեց փարաւոնի և իւր ամէն զօ
րացն պատժելով զնոսա զանազան
պատուհասօք :

Լ՝ յսինքն , յեա ազատելոյ զիս
րայելացւոց ժողովուրդն յեգիպ
տոսէ , պատուհասեց այնչափ զա
նազան կռապաշտից ազգերն * և
սատակեց այնչափ ուժեղ Թադա
ւորներն ՚իյերկիրն քանանացւոց
Լ՝ յսինքն , և մանաւանդ զսե
հոն Թադաւորն ամուրհացւոց
երկրին , և զզովդ Թադաւորն
բասանու երկրին * և այլ ամ

բա

հանէ զամպս ՚ի ծա
գաց երկրի * զփայլա
տակունս իւր * անձ
րես արար * և հանէ
զհողմ ՚ի շտեմարա
նաց իւրոց :

Լ՝ հար զամ անդրա
նիկս եգիպտացւոց *
ի մարդոյ մինչև
յանասուն :

Լ՝ ռաքեաց զնշանս և
զարուեստս իւր ՚ի
մէջ քոյ եգիպտոս *
ի փարաւոն և յամ
զօրս իւր :

Լ՝ հար զազգս բա
զումս * և սպան
զթագաւորս
հօրս :

Օ սեհոն Թադաւոր
ամուրհացւոց զզովդ
Թադաւոր բասանու
* և զամ Թադաւոր

բուհս քանանացւոց
 Եւ զերկիր նոցա ՚ի
 ժառանգութի * ժա
 ռանդութի իհլի ժո
 ղովորդեան իւրոյ :

Տէր անուն քո յա
 չիտեան * տր յիշա
 տակ քո յազգէ մինչև
 յազգ :

Դա տես տր զժողո
 վուրդս իւր * Եւ իծա
 ռայս իւր միսթարի :

Կուռք հեթանոսաց
 արծաթ և ոսկի են *
 ձեռագործք են որդ
 ւոց մարդկան :

Բերան ունին և ոչ
 խօսին * աչք են և
 ոչ տեսանեն :

Լիանջք են և ոչ
 լսեն * և ոչ գոյ
 շունչ ՚ի բերանս նց :

Նման նոցա եղիցին
 յք արարին զնոսա *

քանանացւոց Թագաւորներն :
 Լ՝ յսինքն , և նոցա երկրներն և
 գաւառներն տունաւ ՚ի ժառան
 գութի * իբր մուլք և ժառան
 գութի արաւ իսրայէլացւոց ժո
 ղովորդեանն :

Լ՝ յսինքն , ուստի տր ան
 անունդ յաւիտեանս յաւիտենից
 կուսիտաւորվի * և քոյ բարերա
 րութի յիշատակն կու մնայ յազ
 գէ մինչև յազգ ՚ի մէջ մարդկան :

Լ՝ յսինքն , դու քո ան
 րութի կու դատես զքո ժողո
 վուրդդ արդարութի առանց
 մատնելոյ զնոսա ՚ի ձեռս Թշնամ
 եաց նոցա * և տեսանելով զքոյ
 հաւատարիմ ծառայից զղջումն
 և զապաշխարութիւնն կու միսի
 Թարվիս ՚ի նոսա :

Լ՝ յսինքն , ինչ կարեն մեզ անել
 հեթանոսաց կուռքերն որ ՚ի յոս
 կւոյ և ՚ի յարծաթոյ են շինած
 * և հողեղէն մարդկանց ձեռա
 գործք են :

Լ՝ յսինքն , բերան ունին և չեն
 խօսիր * աչք ունին և չեն տե
 սաներ :

Լ՝ յսինքն , ախանջս ունին և չեն
 լսեր * և իւրեանց բերանումն
 շունչ և խօսք չկայ որ բարբա
 ռին :

Լ՝ յսինքն , նոցա նման դառնան
 այն մարդիքն որ շիներ են զիւր

եանք * և ամէն այնպիսի տգէտք
և յիմարք որ յուսացեր և ապաւնի
ներեն 'ի նոսա:

Եւ արձեալ, եկն որդին մարդոյ
բանն ամ մարմնացեալ, և բնա
կեցաւ 'ի մեզ, և հրէայք և հե
թանոսք ոչ ծանեան զնա. աչս
ուռնէին, և ոչ տեսին թէ նա է
Ճշմարիտ քսն որ դաւոցն էր յաշ
խարհ. ահանջս ուռնէին, և ոչ
լսեցին նախագուշակութեց և
վկայութեցն մարդարեւից. քիթս
ուռնէին և ոչ հոտոտեցին զան
պատմելի անուշահոտութի նր. .
բերանս ուռնէին, և ոչ փառա
բանեցին զնա իբրև որդի այ. .
ձեռս ուռնէին, և ոչ մատուցին
նմա պտուղ բարի ըստ արժան
եացն նորա. ոտս ուռնէին, և ոչ
զնացին զհետ ուղիղ ճանապար
հաց նորա, այլ ընդէմ այ նա
խանձեցան, և ըմբռնեցին կապա
նօք, և տարեալ 'ի մահ մատնե
ցին և խաչեցին զորդին այ, վասն
որոյ նմանեցան կռոց որք են ձե
ռագործք մարդկան:

Եւ յսինքն, իսկ դուք ով ազգդ
խորայելացւոց օրհնեցէք զոր *
և դուք ահարոնի զարմդ օրհնե
ցէք և բարեբանեցէք զոր:

Եւ յսինքն, դուք զլեւայ ազգդ
օրհնեցէք զոր * և ամ հաւա
տացեալք և երկիւղածք այ օրհ

Եւ նեցէք

և ամենեքեան ոյք
յուսացեալք են
'ի նոսա:

Տ ուռն իհլի օրհնե
ցէք զոր * տուռն
ահարոնի օրհնե
ցէք զոր:

Տ ուռն զլեւայ օրհնե
ցէք զոր * երկիւ
ղածք տն օրհնցք զոր

ՃԸ

() օրհնեալ տր 'ի սիո
նէ * որ բնակեալն է
յերուսաղէմ :

Տունք : 20.

Աւելուիայ :

Սաղմոս . ՃԼԵ .

 սատովան եղեր
ուք տն , զի բա
րի է * զի յա
նիտեան է ողորմու
թիւն նորա :

Խոստովան եղերուք
այն աստուծոց * զի
յանիտեան է ողոր
մութիւն նորա :

Խոստովան եղերուք
տն տերանց * զի
յանի :

նեցէք և գովեցէք զտր ան բո
լորից :

Լ . յսինքն , օրհնեալ լիցի տր ան
'ի սիոնէ , իբր 'ի յիւր սուրբ եկե
ղեցնոյն * այն ան Կասեմ որ
բնակած կայ ի վերինն եհմ :

Իբր , օրհնեցէք զան , զի ալէ
լուիայն օրհնեցէք զան Կութարգ
մանի :

Լ . յս սաղմոսումն Կու յորդորէ
մարգարէն օրհնել զան վասն իւր
ըստեղծագործութեն , վս հրա
շիցն որ արար 'ի յեգիպտոս , և
վասն բարերարութեն որ արար
խորայէլացնոց ազգին :

 յսինքն , խոստովանեցէք
այ անչափ բարութիւն
և անչափ մեծութիւն
ով հանատացեալ ժողովուրդք ,
զէրէ բնութիւն բարի է * և իւր
ողորմութիւն յանիտեանական է :
Լ . յսինքն , խոստովանեցէք այ
ճշմարտութիւն ով հանատացեալ
ժողովուրդք , զէրէ ան ըստեղծ
եալ աստուծոց ան է * և իւր
ողորմութիւն յանիտեանական է :
Լ . յսինքն , խոստովանեցէք այ
զօրութիւն և կարօղութիւն ով
հանատացեալ ժողովուրդք , զէ
րէ ան ըստեղծել տերանց տրն է

* և

* և իւր ողորմութիւնն յաւիտեանսկան է:

Եւ յսինքն, նա այսչափ մեծա մեծ ըսքանչեւիք արար թէ՛ ի յէր կինս և թէ՛ ի յերկրի միայն իւր անչափ կարօղութիւնն * զէրէ իւր ողորմութիւնն յաւիտեանս կան է:

Եւ յսինքն, նա ըստեղծեց զէր կինս և զերկնային զօրութիւնս: Ամ զառաքեալս և զմարդարէս իւր անչափ իմաստութիւնն * զէրէ իւր ողորմութիւնն յաւիտեանս կան է:

Եւ յսինքն, հաստատեց զէր կիրս ջրի տարերքին վերայ, իբր նայելով յերկրէս դէպ ի յերկինս այլ ոչ ի յերկնից դէպ ի յեր կիրս: Ամ հաստատեց զեկե զեցի իւր սուրբ ի մէջ զանազան աղգաց և ժողովրդոց, զի ջուրն զբազմութի ժողովրդեան նշանա կէ * զէրէ իւր ողորմութիւնն յաւիտեանսկան է:

Եւ յսինքն, ըստեղծեց զմեծա մեծ լուսանորքն, իբր զարե գալն և զլուսինն, որք առաջ մարդկան երևին մեծագոյնք քան զայլս աստեղս: Ամ սահմանեց զնոր և զհին կտակարանքն առ ի լուսանորեւ զհոգիս մարդկան * զէրէ իւր ողորմութիւնն յաւիտեանսկան է:

Եւ րար զսքանչեւիք մեծամեծս միայն * զի յաւիտեանս:

Օ երկինս արար իմաստութիւնն իւրով * զի յաւիտեանս:

Հաստատեաց զերկից իվերայ ջուրց * զի յաւիտեանս:

Եւ րար զլուսանորս մեծամեծս * զի յաւիտեանս:

Օ արեգակն արար
իշխանական տունն ջ
եան * զի յաւիտ :

Օ լուսինն և զաս
տեղս իշխանական գի
շերոյ * զի յաւիտ :

Եւ Տառ զերկիրն և
գիպտացն ոցանդրան
կօք իւրովք հան
դերձ * զի յա
ւիտեան :

Եւ Եհան զիսրայէլ
ի միջոյ նորա * զի
յաւիտեան է :

Եւ յսինքն , զարեգակն ըստեղ
ծեց որ տիրէր և իշխէր ցերեկ
վան : Եւ զնոր կտակարանքն
հաստատեց առ 'ի ուղղել զքրիս
տոնեայս 'ի ճանապարհս փրկու
թիւ * զէրէ իւր ողորմութիւն
յաւիտենական է ,

Եւ յսինքն , զլուսինն և զաստեղս
ըստեղծեց , որ տիրէին գիշեր
վան : Եւ զհին կտակարանքն ,
և զհին օրինաց վարդապետան
հաստատեց առ 'ի ուղղել ըս
հրէայս , որք շօջէին 'ի խաւարի
տըգիտութիւն գիշերոյ * զէրէ իւր
ողորմութիւն յաւիտենական է :

Եւ յսինքն , պատու հասեցեգիպ
տացն ոց երկիրն սատակելով
զանդրանիկ զանախսն : Եւ զամ
պատու հասեց տրն մեր յս քս
զմեղսագործ աշխարհս , և ջնջ
եաց զսկզբնական մեղս հաւատա
ցելոյ իւրոց , քան զի եգիպտոս
զաշխարհս կուռնշանակէ , և անդ
րանիկքն եգիպտոսի զմեղս ըս
կզբնականս * զէրէ իւր ողորմու
թիւն յաւիտենական է :

Եւ յսինքն , ազատեց և հանեց
իսրայէլացն ոց ազգն 'ի յեգիպտո
սէ : Եւ զամ տրն մեր յս քս , փր
կեց և ազատեց զիւր հաւատաց
եալքն 'ի խաւարէ կուռապաշտու
աշխարհիս այսորիկ * զէրէ իւր
ողորմութիւն յաւիտենական է :

Լ՝ յսինքն , և զայս բարերարու
Թիս արաւ իւր ձեռաց բարձր և
ամենակարող զօրութիւն ցուցա
նելով : Ամ տրն մեր յս քս
զիւր հզօր բազուկն բարձրացու
ցանելով և տարածելով ի վերայ
խաչին * զէրէ իւր ողորմութիւն
յաւիտենական է :

Լ՝ յսինքն , ճշեց զկարմիր ծովի
ահագին ջուրն , և երկու բաժին
արաւ : Ամ բաժանեց տրն մեր
յս քս զայս ծով աշխարհս 'ի յեր
կուս , իբր ջուկեց զհաւատաց
եալս իւր մկրտութիւն սուրբ աւա
զանին 'ի յանհաւատից որք ոչ ու
նին զմկրտութի * զէրէ իւր ողոր
մութիւն յաւիտենական է :

Լ՝ յսինքն , և անց կացոյց զխրայ
էլացնոց ազգն կարմիր ծովի մի
ջովն : Ամ սրբեց և մաքրեց
տրն մեր յս քս զիւր հաւատաց
եալքն ջրով սրբոյ աւազանին ,
և առաջնորդեաց 'ի յերկինս *
զէրէ իւր ողորմութիւն յաւիտե
նական է :

Լ՝ յսինքն , ընկղմեց և խեղդեց
զփարանոն և զիւր զօրքն կարմիր
ծովի միջումն : Ամ հալածեց
և կործանեց տրն մեր յս քս զա
ներկայթ փարանոնն զաւտանայ
իւր պաշտօնէիւքն 'ի խորս անդն
դոց * զէրէ իւր ողորմութիւն
յաւիտենական է :

Լ՝ յս

Ի ձեռն բարձր և բա
զուկ հզօր * զի յա
ւիտենական :

Լ՝ հերձ զծովն մեծ
և բաժանեաց յեր
կուս մասունս
* զի յաւիտենական :

Լ՝ անցոյց զխրայէ
լնդ մեջ նր * զի
յաւիտենական :

Լ՝ նկղմեաց զփարա
նոն , և զզօրս իւր
'ի ծով կարմիր
* զի յաւիտենական :

Եւ եհան զժողո-
վութիւն իւր յանա-
պատ * զի յա-
ւիտեան:

Եւ հարգազգաս մեծա-
մեծս * զի յաւիտեան:

Եւ սպան զԹագա-
ւորս հզօրս * զի
յաւիտեան:

Օ սեհոն Թագաւոր
ամուրհացւոց * զի
յաւիտեան:

Եւ յսինքն, եւ զիւր ժողովուրդն
տարաւ հանեց ի յանապատ:
Կամ զիւր հաւատացեալքն ազա-
տեց ի յախտից ի մեղաց եւ ի չար-
եաց Թորն մեր յս քս եւ իբրեւ ի
յանապատի յանդորրացոյց զնոսա-
ութիւն լսելով զձայնն յովհաննու-
մկրտչին որ ասէ պատրաստ արա-
րէք զձանապարհս Թորն եւ ուղիղ
արարէք զՀաւիտեան նորա, խնդան
եւ փութան ի հայրենին իւրեանց
Երկնային * զէրէ իւր ողորմու-
թիւն յաւիտեանական է:

Եւ յսինքն, զանազան հեթանո-
սաց եւ կռապաշտից մեծամեծ ազ-
գերն պատուհասեց: Կամ զզա-
նազան մոլորութիւն մեղաց, եւ
զգարութիւն այսոց պղծոց խափա-
նեց Թորն մեր յս քս * զէրէ իւր
ողորմութիւն յաւիտեանական է:

Եւ յսինքն, եւ նոցա ուժեղ Թա-
գաւորքն սատակեց եւ փչացոյց:
Կամ զեօթն մահացու մեղս որք
Թագաւորեր էին ի վերայ աշխար-
հի անուժացոյց եւ անզօրացոյց
Թորն մեր յս քս * զէրէ իւր ողոր-
մութիւն յաւիտեանական է:

Եւ յսինքն, ըսպանեց զսեհոն Թա-
գաւորն ամուրհացւոց Երկրին:
Կամ արդեւեց զցանկութիւն
աչաց Թորն մեր յս քս որ դառն է
առաջի այ քան զի սեհոն փորձու-
թիւն աչաց Թարգմանի եւ ամուր

Հացի դառնութի * զէրէ իւր
ողորմութիւն յաւիտենական է:

Լ՝ յսինքն , կորցուց զզովք Թա
գաւորն բասանու երկրին : Ամ
կորոյս զագահութիւն տրն մեր յս
քս , որ ուսուցանէ ժողովել և
գաղել զինչս և զգրամս և խռո
վեցուցանել զմարդիք , քան զի
զովք փակումս և գաղումս Թարգ
մանի և բասան շփոթումս և խռո
վութի * զէրէ իւր ողորմութիւն
յաւիտենական է :

Լ՝ յսինքն , և կռապաշտից երկր
ներն նոցա մուլք և ժառանգու
թի տվեց * զէրէ իւր ողորմու
թիւն յաւիտենական է :

Լ՝ յսինքն , ժառանգութիւն
տվեց իւր ծառային խորայելի ,
ինչպէս որ խոստացեր էր : Ամ
զայն երկրներն որ յառաջ սատա
նայի իշխանութե տակումս էին ,
մուլք և ժառանգութիւն տվեց
տրն մեր յս քս իւր հաւատացեալ
քրիստոնէիցն * զէրէ իւր ողոր
մութիւն յաւիտենական է :

Լ՝ յսինքն , յիշեց զմեզ տր ան
մեր խղճութե միջումս , քան զի գե
րի էինք եղեալ ի ներքոյ բռնու
թե մեղաց և սատանայի * զէրէ
իւր ողորմութիւն յաւիտենական է :

Լ՝ յսինքն , և փրկեց զմեզ մեր
երկելի և աներկոյթ թշնամեաց
ձեռքէն * զէրէ իւր ողորմու
թիւն

Օ յովք Թագաւոր
բասանու * զի յա
ւիտենական :

Եւ զերկիր նոցա ի
ժառանգութի * զի
յաւիտենական :

Ժառանգութի իս
րայելի ծառայի իւրոց
* զի յաւիտենական :

Յիշեաց զմեզ տր ի
խոնարհութեան մե
րում * զի յաւիտ
ենական է :

Եւ փրկեաց զմեզ ի
ձեռաց թշնամեաց մե
րոց * զի յաւիտենական :

Ո՛ տայ կերակուր
 ամից կենդանեաց *
 զի յաճիտեան :

Խոստովանեղերուք
 ան երկնաճորի * զի
 յաճիտեան :

Տուրք . 26 .

Սաղմոս դավթի ՚ի ձեռն երե
 միայի :

Սաղմոս : ՃԼ. 2 .

Լ՜ու գետս բաբիլա
 ց՛ոց անդ նստեաք և
 լայաք * ոպ յիշեցաք
 մեք անդ զսիոն :

՚Ի մէջ ուռեաց նց
 կախեցաք զկտակա
 րանս մեր :

Թի՛ն յաճիտեան կ' :

Լ՜յսինքն , այն որ կուռնախախ
 նամէ և կերակուր կու տայ ամ
 կենդանեաց Թէ բանականաց և
 Թէ անբանից * զէրէ իւր ողոր
 մութի՛ն յաճիտեան կ' :

Լ՜յսինքն , խոստովանեցէք զբա
 րերարութիւնն այ երկնաճորի *
 զէրէ իւր ողորմութի՛ն յաճիտե
 ան կ' :

Իբր , զայս սաղմոսս շարադրեաց
 դաճիթ խօսելով ՚ի բերանոյ երե
 միայ մարգարէին որ էր գերեալ
 ընդ այլոց իսրայէլացիոցն ՚ի բա
 բիլոն :

Լ՜յս սաղմոսումս կուխօսի մար
 գարէն ՚ի բերանոյ քահանայիցն
 Տրէից գերեւոցն ՚ի բաբիլոն , այլ
 ՚ի բերանոյ բնաճից քրիստոնէից
 գերեւոց ՚ի ձեռս այլազգեաց և
 կամ ՚ի բռնութէ մեղաց :

Լ՜յսինքն , պաղտաառ գետի
 ափին կուռնստէինք և անմխիթար
 կուլայինք * երբոր կու յիշէինք
 զքեզ ո՛վ քաղցր սիոն , իբր ո՛վ
 քաղցր քաղաքդ երուսաղէմ :

Լ՜յսինքն , նոցա ուռի ծառերի
 միջումս կախեցինք մեր կտակա
 րանքն և մեր սաղերն , որ մեր Թշ
 նամիքն չի տեսանեն , և մեզ ու
 ժով երգ ասել չի տան :

Լ՜յս

Լ՝ յսինքն, տեղն այն կուսպաշտ
ներն որ զմեզ գերերէին, կու
հարցանէին մեզ թէ դուք ձեր
այ օրհնութեւ տաղերի բաներն
գիտէք մի * և այն մարդիքն որ
զմեզ գերիէին տարեր, մեզ ուժ
կանէին և կասէին:

Լ՝ յսինքն, թէ երգեցէք մեզ
քիչ մի այն ձեր երուսաղէմայ օր
հնութիւնէն և տաղերէն * իսկ
մեք պատասխանի կուտայինք, թէ
ինչպէս մեք մեր ճշմարիտ այ օրհ
նութիւն այս օտար երկրումս, և
կուսպաշտից միջումս երգենք,
որ ոչ է արժան:

Լ՝ յսինքն, ա՛հ թէ մոռանամ
ես զքեզ ո՛վ երուսաղէմ, երգե
լով զքո սաղերդ այս գերութեւս
միջումս * Թող իմ աջ ձեռքս զիս
մոռանայ, իբր թուլանայ:

Լ՝ յսինքն, Թող իմ լեզուս չո
րանայ և իբրիմքս կպչի, թէ որ
ես հանապազ զքեզ չի յիշեմ *
և թէ որ այս գերութենէս ազա
տիլն ի բաց զքո գովասանքդ չի
երգեմ ո՛վ երուսաղէմ * որ իմ
ուրախութեան և ցնծութեան
ըսկիզբն ես, իբր քան զքեզ այլ
մեծ խնդութիւն չունիմ:

Լ՝ յսինքն, բայց դու տր ա՛ծ յիշե
եդ ոմայեցւոց ազգի նենգութիւն,
և պատժէ և պատուհասէ զիւր
եանք * որ այն օրերն որ երուսա

Լ՝ նդ հարցանէին
գերիւք մեր զբանս
օրհնութե * գերե
վարք մեր ստիպէին
զմեզ և ասէին:

() օրհնեցէք մեզ յօրհ
նութիւնս սիոնի * իսկ
զիարդ օրհնեսցուք
զօրհնութիւն տն յեր
կիր օտար:

Թէ մոռացայց զքեզ
երուսաղէմ * մո
ռացի զիս աջ
իմ:

Ացեսցի լեզու իմ ի
քիմս իմ թէ ոչ յիշե
ցից զքեզ * և թէ
ոչ նախ նո՛ւագեցից
զքեզ երուսաղէմ *
սկիզբն ուրախու
թե իմոյ:

Յիշեա՛ տր զորդիսն
եդ ոմայ * յա՛ւուրսն
երուսաղէմի:

Ոյք ասէին քակե
ցէք քակեցէք * մին
չէ 'ի հիմն հասու
ցէք :

Պ ուստր բաբիւա
ցնոց թշուառական
* երանի որ հատոյց
զհատուցումն քո ,
զոր դու մեզ հա
տուցեր :

Երանի որ կալաւ ըզ
մանկունս քո * և
եհար զքարի :

Տունք . 10 :

Սաղմոս դաւթի :

Սաղմոս . ՃԼԵ .

Խոստովանեղէցքէզ
տր բոլորով սրտիւ
իմով * առաջի հրեշ
տակաց սաղմոս ասա

դէմ կուքակէին , փոխանակ խղ
ճալոյ և ցանակից լինելոյ մեզ
իբրև դրացիք , միաբաներ էին
քաղդէացնոց հետ և նոցա չար
խրատ տվող էին դարձեր :

Լ յսինքն , և նոցա սիրտ տալով
կասէին , քակեցէք քակեցէք այդ
քաղաքդ * և մինչև հիմն հասու
ցէք որ այլ ճար չի լինի շինելոյ :

Լ յսինքն , և դու ո՛վ ողորմելի
զարմդ և զանակդ բաբելացնոց
* երանի այն ժողովրդեանն որ
խնդրելով զվրէժ արդար դա
տաստանին ան , փոխանակ այն չար
եացն որ դու մեզ հատուցիր ,
քեզ հատուցումն անէ :

Լ յսինքն , երանի կասեմ այն
յաղթող ժողովրդեանն , որ ինչ
պէս որ դու մեզ արարիր * այն
պէս այլ նա քեզ անէ , և զքո
երեխայքդ բռնէ , 'ի քարն զար
կէ և զգլխներն ջնջի :

Իբր զայս սաղմոսս դաւթի է շա
րագրեր , և երգեր :

Լ յս սաղմոսումն շնորհակալ կու
լինի մարգարէն զայ վասն բարե
րարութե նորա :

Լ յսինքն , կուխոստովանիմ տր
անձ բոլորով սրտիւ զքո անչափ
գթութիդ և բարերարութիդ
որ ինձ արարիր * և առաջի հրեշ

տակաց քեզ սաղմոս կատեմ, իբր
առաջի քերորէիցն քաւուծե ,
առաջի քահանայից , և առաջի
երկնային զօրութեց :

Լ յսինքն , դու մինչև ցայսօր
զիմ բերանիս խօսքն լսեցիր , և
զիմ ամէն խնդրունածքս կատարե
ցիր * ուստի շնորհակալ լինելով
իբէն կու երկրպագանեմ քոյ սբ
տաճարիդ * և կու խոստովանիմ
քո սուրբ անունդ , վասն քոյ ան
չափ ողորմութեդ , և վասն քոյ
ճշմարիտ խոստմանցդ :

Լ յսինքն , դու փրկելով զիս
ի ձեռն յի քի որդւոյ քոյ , զքո
սուրբ անունդ մեծացուցիր և
փառաւորեցիր , ոչ միայն իմէջ
Տրէից , այլև իմէջ Տեթանոսաց
* արդ կու աղաչեմ զքեզ , որ այն
օրն որ ես իմ նեղութե միջումն
դէպ քեզ կու աղաղակեմ , դու
շուտով ինձ ականջ արա * և իմ
անձինս չատ ուժ և կարողութի
տուր , որ ես ուղիղ սրտով զքեզ
օրհնեմ և փառաւորեմ :

Լ յսինքն , զքո անչափ մեծու
թիդ և անչափ կարողութիւնդ
աշխարհիս ամէն թագաւորքն և
իշխանքն կու խոստովանին * զերե
լսեցին զքոյ բերանիդ խօսքերն ,
իբր զքո անետարանական քարո
զութիդ * և կու օրհնեն և կու
պատուեն քոյ անձային օրինաց և

ցից քեզ :

Օ ի լուար զբանս
բերանոյ իմոյ * երկր
պագից ի տաճար սբ
քո * և խոստովան
եղէց անուն քում
վասն ողորմութե և
ճշմարտութե քոյ :

ՍԵԾ արարեր յամի
զանունս սուրբ քո *
յորում անուր կար
դամ առ քեզ վաղվա
ղակի լուր ինձ * և
բազում արասցես
զօրութիւնս
յանձն իմ :

Խոստովան եղիցին
առ քեզ ամ թագա
ւորք երկրի * զի
լուան զբանս բերա
նոյ քոյ * և օրհնես
ցեն զճանապարհս
քո :

Ս' եծ են փառք տն
 * բարձրէ՛ տր զխո
 նարհս տեսանէ * և
 զբարձունս՝ ի հեռաս
 տանէ ճանաչէ :

Թ' է գնացից ես ՚ի
 մէջ նեղութեց * կե
 ցուսցես զիս ՚ի բար
 կութէ թշնամեցն :

Ձգեցեր զձեռն քո
 և փրկեաց զիս աջ քո
 * և տր հատուսցէ
 ընդ իմ :

Տր ողորմութի քո
 յաւիտեան * զգործս
 ձեռաց քոց մի՛ ան
 տես առ ներ :

Տունք : 8 .

պատու իրանաց ճանապարհներն :
 Լ' յսինքն , և կասեն , թէ մեծ
 և անչափէ՛ տր փառքն և պատիւն
 * թէպէտ բարձր և անհասանե
 լիէ , բայց երկրիս վերայ եղած
 հոգւով խոնարհ մարդիքն կու
 տեսանէ , կու սիրէ և կու վար
 ձատրէ * և բարձրամիտ և հպարտ
 մարդիքն հեռու տեղաց կու ճա
 նաչէ , կու ատէ , և կու պատու
 հասէ :

Լ' յսինքն , թէ որ մարդկային
 տկարութիւն և կամ ՚ի նեղութի
 երևելի և աներևոյ թ թշնամեաց
 ՚ի մէջ վշտից և նեղութեց այլ
 անկանիմ * բայց յոյսս հաստա
 տունէ որ դու զիս փրկես իմ թշ
 նամեաց բարկութիւն և նոցա ամ
 բարտաւան խօսքերէն :

Լ' յսինքն , զէրէ քանի որ դու
 իմ փորձութեան և հալածանաց
 միջումս զքո պահպանողական
 ձեռքդ տարածեցիր , և քոյ աջ
 բազկովդ զիս փրկեցիր * ես զօ
 րացայ հաւատով և ասացի , ահա
 ինքն տր աստուած ինձ տեղ ինքն
 իմ թշնամեացն վրէժ կու խնդրէ
 և հատուցումս կանէ :

Լ' յսինքն , տր տձ քո ողորմու
 թիդ յաւիտեանականէ * զքո ըս
 տեղծութեանդ և զքո հաւատաց
 եալ ծառայքդ մի՛ անտես առ ներ
 այլ քոյ աստուածային շնորհաց

օղնա

օգնականութեն ՚ի Թիկունս հա
սիր նոցա :

Իբր , զայս սաղմոսս մինչև ՚ի
վերջն դաճիթ է՝ ասացեր :
Լ. յս սաղմոսումս կու արդարա
ցուցանէ զինքն դաճիթ առաջի
այ վասն իւր անմեղութեն և ու
ղիղ վարուցն :

Սսինքն , տր անդ դու զիս
փորձեցիր իմ տղայու
թէն ՚ի վեր , և զիմ
բարքս և բնութիս ճանաչեցիր
* դու ճանաչեցիր զիմ ամէն
գործքս և արարմունքս և զիմ
նստիլն և զիմ վերկենալն :

Լ. յսինքն , դու զիմ խորհուրդս
և մտածմունքս ՚ի հեռաստանէ ,
իբր ՚ի բարձրութէ երկնից իմա
ցար * զիմ շահիղս , իբր զիմ
իզս և զիմ վիճակս , իբր զիմ ինչս
և զիմ ըստացունածս դու քննե
ցիր * և զիմ ամէն կենցաղավա
րութեան ճանապարհն յառաջա
գոյն , իբր ՚ի յաճիտենից և յա
ռաջ քան զինիլն աշխարհի տե
սար * և գիտացիր որ իմ սրտումս
և իմ լեզվումս նենդութի և խա
բէութի չկայ :

Լ. յսինքն , ահա՛ դու տր ան
ճանաչեցիր զիմ յետինն և զիմ

առաջ

՚ի հայտարած դաւթի :

Սաղմոս . ՃԼԸ :

Տփորձեցեր
զիս և ծան
եար զիս *
դու ծաներ
զնստիլն իմ , և ըզ
յառնելն իմ :

՚ի միտ առեր զխոր
հուրդս իմ ՚ի հեռաս
տանէ * զշահիղս իմ
և զվիճակս իմ դու
քննեցեր * և զամ
ճանապարհս իմ յառա
ջագոյն տեսեր * զի
ոչ գոյ նենդութի
իլեզունի իմում :

Լ. հա՛ դու տր ծան
եար զյետինն իմ և

զառաջինն իմ * դու
ստեղծեր զիս * և
եղիր զձեռն քո
ի վերայ իմ:

Սքանչելի եղև դի
տութի քո յինէն *
զօրացաւ, և ոչ հան
դարտիմ սմա:

Յո՛ երթայց ես յող
ւոյ քումէ * կամ
յերեսաց քոց ես յո՛
փախեայց:

Թէ ելանեմ յերկինս
դու անդ ես * և թէ
իջանեմ ՚ի դժոխս,
և անդ մօտ ես:

Թէ առից զթևս իմ
բնդ առաւօտս, և
բնակեցայց յեզերս
ծովու:

Սակայն և անդ ձեռն

առաջինն, իբր զիմ վախճանն և
զիմ ըսկիզբն, զիմ վերջին արար
մունքն, և զիմ առաջին դործքն
* դու զիս յոչնչէ ըստեղծեցիր *
և քոյ անձային և նախախնամողա
կան ձեռքդ ինձ վերայ պահեցիր:
Եւ յսինքն, քո ամենատեսութիդ
և քո ամենագիտութիդ շատ ըս
քանչելի և զարմանալի թո՛ւաց
ինձ * և այնչափ զօրացաւ և բարձ
րացաւ, որ չեմ կարեր հասանիլ
նմա, կամ զիմ միտքս հանդու
ցանել և հանդարտեցուցանել:
Եւ յսինքն, ուր կարեմ ես գնալ
որ քոյ տեսութեան և իմաստու
թե՛ հողիդ իմ արարմանցն և իմ
խորհրդոցն վերահասու չի՛ լինի
* կամ թէ ես քո երեսէդ ինչ
տեղ կարեմ փախչիլ, որովհետև
դու ամ տեղ պատրաստ ես:
Եւ յսինքն, թէ ելանեմ ես մտօք
՚ի յերկինս, դու տեղն պատրաստ
ես փառաւորեալ ՚ի քոյ անձային
աթոռումդ * և թէ իջանեմ ՚ի
դժոխս դու անդ մօտ ես քո ար
դար դատաստանովդ պատժելով
զմեղաւորս:

Եւ յսինքն, թէ որ ես թռչնոց
նման թև առնում և թռչիմ
առաւօտէնց յարևելից մինչև
յարևմուտս, և գնամ բնակիմ
յանդնդական ծովի եզերքն:

Եւ յսինքն, սակայն տեղն ևս քո

ձեռքին նախախնամուհ Զեռքն
ինձ կու առաջնորդէ 'ի ճանա
պարհս փրկութե * և քո ամենա
կարող աջդ զիս կու ընդունի և
կու պահպանէ:

Լ յսինքն, ասացի իմ մտաց մէջն
մի թէ գիշերվան խաւարն զիս
ծածկեց մի, որ զիմ խորհուրդն
և արարմունքն ձեռքի տեսանէ *
կամ թէ գիշերն փոխանակ լու
սոյ, իբր գիշերն ցերեկվան նման
զիմ մարմնաւոր փափկութե և
հեշտութե մեղքն և յանցանքն
հրապարակեց և յայտնեց մի առա
ջի աջ:

Լ յսինքն, բայց խաւարն քոյ
առաջևդ մութ չի կարեր անել
* և գիշերն ցերեկի նման կու
լուսաւորվի քո հրամանաւդ * և
գիշերվան խաւարն այնպէս էքեզ
ինչպէս ցերեկվան լոյսն:

Լ յսինքն, դու մինչև իմ սրտիս
և երկկամունքներիս այլ տիրա
պետեցիր, իբր զիմ ամէն խոր
հուրդս և զմտածմունքս ճանա
չեցիր * և զիս իմ մօրս փորէն
ծնանիլն 'ի բաց ըսկսար ընդունիլ
և նախախնամել:

Լ յսինքն, ուստի կու խոստովա
նիմ զքո անչափ կարողութիդ և
զքո անչափ իմաստութիդ, զէրէ
ահեղ և ըսքանչելի ես * և քո
գործքդ և արարմունքդ ըսքան

չելի

քո առաջնորդեացի
ինձ * և աջ քո ընկալ
ցի զիս:

Լ սացի խաւար ու
րեմն արդեօք ծած
կեաց զիս * կամ գի
շեր փոխանակ լուսոյ
փափկութե իմոյ:

Խաւարն 'ի քէն ոչ
խաւարեացի * և գի
շերն ոպ զտիւ լուսա
ւոր եղեցի * և խա
ւար նր ոպ զլոյս
նորա:

Պ ու ստացար զերի
կամունս իմ * և ըն
կալար զիս յորովայ
նէ մօր իմոյ:

Խոստովանեղէցքեզ
տր զի ահեղ և սքան
չելի ես * սքանչելիք
են գործք քո * և
անձն իմ սիրեց յոյժ:

Ոչ թագեալ ոսկր
իմ ՚ի քէն զոր արա
րեր ՚ի ծածուկ * և
կար զօրութե իմոյ
ընդ ստորինս երկրի :

Օ անդործս իմ տե
սին աչք քո * և ՚ի
գիրս քո ամենեքեան
գրեցան :

Ի տունէ մոլորեցան *
և ոչոք էր որ առաջ
նորդէր նոցա :

չելի և զարմանալի են * վս որոյ
իմ հողիս սաստիկ սիրով սիրեց
զքեզ :

Լ յսինքն , ես ոչինչ ոսկու չու
նիմ իմ բոլոր մարմնոյս մէջն գա
ղած որ քեզ յայտնի չի լինի *
զէրէ դու զիմ զօրութիւնն և
կարօղութիւնն կու ճանաչէիր
երկրի տակումն , իբր քանի որ
դեռ պարզ նիւթ էի հողի մի
ջումն , և դեռ զիս չէիր կազմեր
իբրև զմարդ :

Լ յսինքն , զիմ դեռ չի խորհած
և դեռ չի գործած գործքն և
արարմունքն քո ամենատեսաւ աչքդ
տեսաւ * և ինչ որ ես արարեր
եմ և առնելոց եմ , ամէնն քո ար
դար դառաստանիդ գրգումն գր
ված է :

Լ յսինքն , բայց զքո ամենաւիա
րօղ զօրութիւնդ և զանչափ բա
րութիդ անգիտանալով բազումք
՚ի հրէից և ՚ի հեթանոսաց , տե
սանելով զքոյ փրկադործութե
լուսաւոր ցերեկն , իբր զմարդե
ղութի որդւոյքոյ միածնի և ըզ
բարողութի սրբոյ աւետարանին
մոլորեցան կուրութիւն նախան
ձու և կամապաշտութեան * և
ոչոք չի կայր նոցա միջումն ան
ային գրոցն գիտակ և տեղեակ որ
առաջնորդէր նոցա , և ցուցանէր
զճանապարհն ճշմարտութե :

Լ՝ յսինքն , բայց իմ մտաց մի
ջուռն սաստիկ մեծարելի և պա
տուհի եղանքո բարեկամքդ տր
ած , իբրքո սուրբ և ընտիր ծա
ռայքդ * և մանաւանդ նոցա
իշխանքն , իբր սբ առաքեալքն ,
որ սաստիկ զօրացան երկնային իշ
խանութեամբ և անմահական
փառօք :

Լ՝ յսինքն , Թուեցի զեւրեանք
իմ մտաց միջուռն և տեսայ որքան
զճովի աւազն , իբր քան զմեղ
սասեր հրէայքն շատք են * զար
թեցայ ի յափշեցմանէս , և հաս
տատուեցայ յուսով * և այժմ ու
ղիղ սրտով քեզ հետ կապւած
եմ տր ան :

Լ՝ յսինքն , ահ տր ան Թէդու
զմեղաւոր և ամբարիշտ մարդիքն
ըսպանանէիր և կորուսանէիր *
ես սիրտ կառնէի և համարձակու
թի կասէի նոցա , Թէ ով անի
րաւ և արիւնահեղ մարդիք հե
ռացէք ինձանից , այլև յայնպի
սի բարի մարդկանցէն որ ուղիղ
սրտով այ կուծառայեն :

Լ՝ յսինքն , զէրէ այնպիսի մար
դիքն հակառակութենով և ջար
նախանձով քոյ հաւատացել ծա
ռայիցդ քաղաքներն փուչ և անի
րաւ տեղ կառնուեն կու յափշտա
կեն և կուտիրապետեն :

Լ՝ յսինքն , ես տր ան զճշմա

Ինձ յոյժ մեծարութե
պէն բարեկամք քո
ան * և յոյժ զօրա
ցան իշխանք նոցա :

Թուեցի զնոսա և
քան զաւաղ բազմա
ցան * զարթեայ և
արդ ընդ քեզ եմ :

Թէ սպանանես զմե
ղաւորս ան * արք
արեան իբաց եղե
րութ յինէն :

Ի հակառակութիւ
ինախանձ առցեն ի
նանիր զքաղաքս քո :

Օ , առեւիս քո տր

ատեցի * և ՚ի վերայ
Թշնամեաց քոց մա
շեցայ :

Յատելութի կատար
եալ ատեցի զնոսա *
և եղեն ինձ Թշ
նամիք :

Փորձեա՛ զիս անձ և
ծանիր զսիրտ իմ *
քննեա՛ զիս , և ծանիր
զշահիդս իմ * և տես
Թէ իցեն անօրէնու
թիք ՚ի ճանապարհս
իմ * և առաջնորդեա՛
ինձ ՚ի ճանապարհս
քո յաճիտենից :

Տ ու ն ք . 22

Իկատարած սաղմոս դաւթի

Սաղմոս . ՃԼԹ .

Լաւրեցո՛ զիս անձ ՚ի
մարդոյ չարէ * յառ
նէ անիրաւէ փրկեա՛
զիս :

Խորհեցան զանօրէ
նութի ՚ի սիրտս իւր

րիտն ասեմ , միշտ զքո ատելիքդ
ատեցի * և քոյ Թշնամեաց արար
մանցն վերայ հաւեցայ և մաշեցայ
նախանձով :

Լսիւնքն , կատարեալ ատելու
թք ատեցի զիւրեանք , զս նա
խանձու ճշմարտութե * և նր
համար ամէնքն ինձ հետթշնամի
դարձան :

Լսիւնքն , անձ փորձէ՛ զիս
և ճանաչէ՛ զիմ սիրտս * քննէ՛
զիս և ճանաչէ՛ զիմ շահիդս * և
տես Թէ իմ կենցաղավարութե
ճանապարհումս անօրէնութիւն
կայ մի * և այսպէս առաջնորդէ՛
ինձ ՚ի քո յաճիտենական ճանա
պարհս , իբր ՚ի կեանսն յաճիտե
նից :

Իբր , զայս սաղմոսս մինչև ՚ի
վերջն դաճիթ է՛ ասացեր :

Լսս սաղմոսումս կու աղաչէ
մարդարէն զանձ ազատիլ ՚ի չա
րութե և ՚ի դրպարտութե մարդ
կան իբր ՚ի զուր խօսքէ :

Լսիւնքն , պաճեցուր զիս անձ
անձ ՚ի նենգաւոր և ՚ի չար մարդոյ
ձեռքէն * և անիրաւ մարդոյ
հարադիտութեն փրկէ՛ և ազա
տէ՛ զիս :

Լսիւնքն , զէրէ իւրեանց սրտի
միջումս չարութի և անօրէնու

Թիւն

Թիւն խորհեցան * և օրն ՚ի բուն
զիւրեանք պատրաստեցին , որ
ինձ հետ պատերազմէին և հակա
ռակէին :

Լ. յսինքն , սրեցին իւրեանց
լեզուն ինձ վերայ կատաղած օձի
նման * և իւրեանց շրթունքի
տակումն իժ օձի զէճը գաղեցին ,
որ զիս իւրեանց նենգաւոր խօս
քերովն վիրաւորէին :

Լ. յսինքն , պահէ և պահպա
նէ զիս ար ան մեղաւոր մարդ
կանց ձեռքէն * և չար մարդ
կանց հնարագիտութէն և փոր
ձանքէն զիս ազատէ :

Լ. յսինքն , խորհեցան իւրեանց
սրտի միջումն որ զիմ բարի սովո
րութեց և կենցաղավարութեց
քայլքն և գնացքն խափանեն *
և ամբարտաւան և անխղճմտանք
մարդիք ինձ Թաքուն Թալաք սար
քեցին :

Լ. յսինքն , իմ ոտքերիս առաջին
բարեր և քղեր պատրաստեցին որ
զիս որսան * և իմ շուրջ եկած
ձանապարհն դար և փոս արա
րին , որ զիս ՚ի վայր ձգեն և կոր
ծանեն :

Լ. յսինքն , զայս տեսանելով դէպ
քեզ աղաղակեցի և ասացի Թէ
ար , դու իմ անէ ես * դու
ականջ արա իմ աղօթից և պաղա
տանաց ձայնին :

եանց * զօր ամենայն
պատրաստեցան ՚ի
պատերազմ :

Արեցին զլեզուն իւր
եանց օպ զօձի * և
Թունք իժից ՚ի ներ
քոյ շրթանց նոցա :

Պահեա՛ զիս ար ՚ի
ձեռաց մեղաւորի *
և ՚ի մարդոյ չարէ փր
կեա՛ զիս :

Խորհեցան խափա
նել զգնացս իմ *
Թաղուցին ամբար
տաւանք զորո
դայթ ինձ :

Լարս ձգեցին յորո
դայթ ոտից իմոց *
շուրջ զշաւղօք ի
մովք եդին ինձ
զգայթակղու
Թիւն :

Լացի ար ան իմ ես
դու * ունկն դիր ար
ձայնի աղօթից իմոց :

Տ՛ր տր զօրութիւնս
փրկութե իմոյ * Տո
վանի գլխոյ իմոյ յա
ւուր պատերազմի :

Ս'ի մատներ զիս տր
'ի ցանկութի մեղա
ւորաց * ոյք խորհե
ցան վս իմ , մի' ընդ
վայր հարկաներ զիս :

Օ ի մի' երբէք բարձ
րացին * և խոր
հուրդք նց մի' կատա
րեցին * վախճան կա
տարածի նց վատաւի
շրթանց իւրեանց
ծածկեացէ զնս :

Լ'րկցես ի վերայ նց
զկայծակունս հրոյ և
կործանեացես զնս *
'ի տառապանաց մի'
կարացեն կեալ :

Ս'արդոյ լեզուանոյ
մի' յաջողեցի ի վերայ
երկրի * զայր մեղա
ւոր չարիք իւր որ
սացեն ի կորուստ :

Օ անեայ զի առնես
տր զդատաստանս աղ

Լ'սինքն , տր անդ դու իմ փր
կութե և ազատութե ուժն և
կարօղութիւն ես * և դու պա
տերազմի և կռվի օրն իմ գլխոյս
երկաթէ սաղավարան ես և պա
հապանն ես :

Լ'սինքն , դու տր անդ իմ թշ
նամեաց ցանկութե՞ն դօրայ զիս
մի' մատներ նոցա ձեռքն * և նց
խորհրդոցն դօրայ զիս ոտաց կո
խան մի' աներ :

Լ'սինքն , որ չի լինի թէ բարձ
րամօին * և չի լինի թէ նց խոր
հուրդն կատարվի * նոցա չար
դիւանորութե վախճանն որ է
նոցա հայհոյիչ շրթանց վատաւին ,
զիւրեանք ծածկէ , իբր զիւր
եանք յամօթ անէ և ազատ
հասէ :

Լ'սինքն , դու նոցա վերայ քոյ
բարկութե կրակի կայծակներն
թափէ , և կործանէ զիւրեանք
* որ իւրեանց ծանտր տառապան
քէն չի կարենան փրկվիլ և ազատ
վիլ :

Լ'սինքն , լեզուանի մարդն
ամենւին երկրիս վերայ աջողու
թի չի տեսանէ * և զմեղաւոր
մարդն իւր չար դործքն և հնա
բազիտութիւնն որսան և կորու
սանեն հոգւով և մարմնով :

Լ'սինքն , զէրէ ես ճանաչե
ցի և իմացայ տր աստուծո՞ւ որ

ԴՈՒ աղքատ մարդոյն արդար դա
տաստան կանես * և ՚ի մեծու
թիւ անկած մարդոյ իրաւունքն
կուտեսանես:

Լ. յսինքն, քո արդար և ընտր
եալ ծառայքն միշտ կուգոհա
նան քեզանից, և կու օրհնեն
զքո սուրբ անունդ * և ուղիղ
սրտով մարդիք կուբնակին ՚ի յեր
կինս առաջի քոյ երանական ան
սութեդ:

Իբր, զայս սաղմոսս մինչև ՚ի
վերջն դաւիթ է ասացեր:

Լ. յս սաղմոսումս կու աղաչէ
մարգարէն զանձ որ լսէ իւր աղօթ
քին և տայ ինքեան զճանապարհս
զգաստութե:

Լ. յսինքն, տր անձ ես դէպ քեզ
աղաղակեցի լսէ ինձ քոյ ողորմու
թիւդ * և երբոր ես առքեզ կու
գոչեմ, շուտով նայիր և ականջ
արա՛ իմ աղօթից և խնդրուածոց
ձայնին:

Լ. յսինքն, իմ աղօթքս անու
շահոտ խնկի նման ուղիղ դէպ
քեզ ելանէ, և քոյ առաջնդ ըն
դունելի լինի * և իմ ձեռաց տա
րածումն այնպէս քաղցր թուի
քեզ ինչպէս իրիկվան պատարագն
որ ըստ օրինացն մովսէսի քեզ կու
մատուցանէին:

Լ. յս

քատի * և զերաւունս
տնանկի:

Լ. րդարք գոհացեն
զանունէ քում *
և բնակեցեն ու
ղիղք առաջի
երեսաց
քոց:

Տունք 14:

Իկատարած սաղմոս դաւիթ:

Սաղմոս ԺԽ:

ՏՐ կարգացի առքեզ
և լուր ինձ * նայեաց
՚ի ձայն աղօթից իմոց
՚ի կարգալ իմում
առքեզ:

Աւղիղք եղիցին ա
ղօթք իմ ոպ խունկ
առաջի քոյ տր * համ
բարձումն ձեռաց
իմոց պատարագ
երեկոյի:

Պիտր տր պահապան
բերանոյ իմոյ * և
դուռն ամուր շո
թանց իմոց, զի մի
խոտորեացի սիրտ իմ
բանիւք չարութիւն։

Պապաճառել զպառ
ճառս մեղաց ընդ
մարդս որք գործեն
զանօրէնութիւն * և
ոչ եղէց կցորդ ըստ
բէլոց նոցա։

Խրատեսցէ զիս ար
դարն ողորմութիւն,
և յանդիման արաս
ցէ * իւր մեղաւորի
մի՛ օժցէ զգլուխ իմ
* այլ աղօթք իմ ըստ
կամաց նր։

Լ. յսինքն, տր անդ դու իմ բե
րանիս զքո երկիւղէ պահապան
դիր * և իմ շրթունքիս դուռն
քո շնորհօքդ ամուր պահէ, որ
չի լինի թէ իմ սիրտս զանազան
չար խորհրդներով ծովի ընդ էմ
քոյ անձային հաճութեդ և ինձ
անվայել և անպարկէշտ խօսքեր
բարբառեցուցանէ։

Լ. յսինքն, որ պատճառեմ ըզ
պատճառս մեղաց, իբր իմ յայտ
նի գործած մեղացն պատճառ
դտանեմ և զիս քոյ առաջիւդ ար
դարացուցանեմ, այնպիսի կեղ
ծաւոր մարդկանց նման, որ հա
նապազ անօրէնութիւն գործելոյ
յետնէ են, և զիւրեանց մեղքն
և յանցանքն առաջի մարդկան
իբրև արդարութիւն կու գովաբա
նեն * և չի լինի թէ ես ևս նց
ընտրութեն և մոլորած խորհր
դոցն կցորդ և մասնակից լինիմ։

Լ. յսինքն, այլ մանաւանդ զիմ
սխալանքս յանձն առնելով համ
բերեմ, երբորք օրինացարդա
րադատ վարդապետքն զիս խրա
տեն և զիմ արարած մեղքն և
անօրէնութիւն իմ աչաց առաջին
դնեն, և զիս յանդիմանեն քաղց
րութիւն և ողորմութիւն * բայց
մեղաւոր մարդկանց իւրն զիմ
գլուխս չի օժէ, իբր նենդաւոր
և խորամանկ մարդկանց խաբէու

Թեան և երեսպաշտութե խօս
քերն զիմ միտքս չի մոլորեցուցա
նէ, և զիմ հոգիս չի կորուսա
նէ * այլ աղօթքիմ ի կամս նմա,
իբր ինչպէս որ նոցա կամքն է, որ
այլք իւրեանց համար միշտ բարի
խնդրեն Թէ և իւրեանք շար են,
ես զիմ աղօթքս քեզ կուսմատու
ցանեմ, որ նոցա ուղղութի և
զգաստութի պարգևես, ըստ բա
նի տն մերոյ յի քի որ ասէ բարի
արարէք ատելեաց ձերոց, և
աղօթս արարէք ի վերայ այնոցիկ
որք լկեն զձեզ:

Լ. յսինքն, նոցա դատաւորքն և
վերակացութն, իբր մովսէս և
այլք, վասն ոչ փառաւորելոյ
զանձ արդելվեցան և մնացին յանա
պատին առանց մտանելոյ յերկիրն
աւետեաց, իբր ի յերուսաղէմ
այն վիմի մօտն որ հրամանաւն այ
՚ի զարկէն մովսէսի գաւազանով
հերձաւ և ջուր բխեց վասն իս
րայէլացւոց ժողովրդեան. կամ
հրէից քահանայապետքն դպիրքն
և փարիսեցիքն իւրեանց կամա
պաշտուէն համար արդելվեցան
և մնացին ի մէջ մեղաց առանց
մտանելոյ յարքայութիւն երկնից,
հակառակալով ընդ քի որ էրվեմ
անկեան պատուական, և եղև
նոցա վէմ գլորման և վէմ գայ
Թակղութե ըստ պետրոսի առա

քելոյն,

Լ. քղեւան մերձ առ
վիմին դատաւորքն
* լուիցեն բանից
իմոց և քաղց
ըստցին:

Ութանձրութի հո
ղոյ զի ուփռեալ է՝ ի
վերայ երկրի ցրո՛ւե
ցան ոսկերք նց մերձ
՚ի դժոխս :

Լուքեզ ար ար են
աչք իմ՝ իբեզ յուսա
ցայ * մի՛ հաներ զո
գի յէնէն :

Պահեա՛ զիս յորոգայ
թէ որ թագուցաւ
ինձ * ՚ի գայթակղու
թէ գործողին զա
նօրէնութի :

Լնկցին ՚ի ցանցս նր
մեղա՛ւորք * միայն եմ
ես մինչև անցից :
Տուր : 10

քելոյն * այս իմ յանդիմանութե
խօսքերիս ականջ անեն անձա
պաշա և երկիւղած մարդիք և
քաղցրանան , իբր խնդան և զո
ւարձանան :

Լսինքն , ինչպէս թանձր ան
վար և կոշտ երկիրն երբոր կու
վարվի արօրով , կտոր կտոր կու
լինի և կուսփռվի երկրիս երեսին
վերայ . կամ ինչպէս աղբն որ վս
թանձրութե և պարարտութե
արտերին կու սփռվի ՚ի վերայ
երկրի , այնպէս ցրո՛ւեցան ոս
կերքն իսրայէլացւոց յանապատին
մերձ ՚ի դժոխս , իբր մերձ ՚ի
դրունս գերեզմանաց :

Լսինքն , բայց իմ աչքս գէպ
քեզ կու՛նայի ար ան , և ես միայն
՚իբեզ եմ յուսացեր * դու զքո
մարդարէական հոգիդ . կամ ան
պաշտութե և շնորհաց հոգիդ
ինձանից մի՛ հաներ , իբր ինձա
նից մի՛ վեր առնուր :

Լսինքն , պահէ՛ զիս այն թա
լաքէն որ իմ աներևոյթ թշնամին
ինձ համար սարքեր է * և այն
գայթակղութիւնն որ անօրէնու
թեան գործող և ճնարող սատա
նայն ինձ պատրաստեր է :

Լսինքն , նորա սարքած թօ
ռի մէջն իւր համախոհ մեղա՛ւ
որքն անկանին * ես միայն եմ ար
ան , իբր բաց ՚իբէն զոչոք չու
նիմ ,

նիմ, դու ինձ յօգնութի Տա
սիր մինչև որ անցանիմ ամսնաս
զայս վտանգանոր աշխարհս, և
հասանիմ ի հայրենին իմ երկ
նային, ուր մշտնջենանոր խաղա
ղութի է և յարազունարձ խնդու
թիւն:

Իբր, զայս սաղմոսս դանիթ է
ասացեր իմաստութի և շնորհօքն
այ աղօթելով առ անձ ի մէջ յայ
րին, իբր ի մէջ մաղարային:

Եւ յս սաղմոսումս կուխօսի մար
գարէն ի բերանոյ արդարոց ի
մէջ նեղութե, կամ ի բերանոյ
քի ի վերայ խաչին:

Եւ յսինքն, ես բարձր ձայնով
առ անձ իմ աղաղակեցի * և
բարձր ձայնով զանձ հայրն իմ
աղաչեցի ի վերայ խաչին:

Եւ յսինքն, զիմ աղօթքս և պա
ղատանքս իմ հօր այ առաջին
կուսիւ եմ և կուտարած եմ * և
զիմ վիշտն և չարչարանքն նորա
առաջին կուպատմեմ:

Եւ յսինքն, երբ որ սաստիկ տառա
պանքէս իմ շունչս ի յիս նունա
ղեցաւ դու իմ չարչարանաց և ան
տանելի վշտաց շանիղն և կերպն
ճանաչեցիր * և իմացար որ իմ
փրկագործ տնօրէնութե ճանա
պարհումս որ ես կուկենցաղա

Yyyy

վա

Ի մաստութի դաւթի աղօթք
ի ժամանակի զի էր նա յայրի
անդ:

Սաղմոս ԺԽԱ

Զայնիւ իմով ես առ
անձ կարդացի * ձայ
նիւ իմով զանձ աղա
չեցի:

Սփռեցից առաջի տն
զաղօթս իմ * և զնե
ղութիս իմ առաջի
նորա պատմեցից:

Ի նունաղիլ յինէն
ոգնոյ իմոյ դու ան
ճանեար զլանիղս իմ
* ի ճանապարհի յոր
գնայի թագուցին
ինձ զորոգայթ:

Ղա

Հայէի յաջմէ տեսա
նէի, և ոչոքէր որ ճա
նաչէր զիս * կորեաւ
յինէն փախուստ իմ
* և ոչ գտաւ խնդ
րող անձին իմոյ:

Եւ զաղակեցի առ քեզ
տօր և ասացի, դու
ես յոյս և բաժին իմ
յերկրին կենդան
եաց:

Եւ այեաց տօր յաղօթս
իմ զի ես խոնարհ
եղէ յոյժ * ապրեցո՛
ղիս ի հալած չաց իմոց
զի հզօրք եղեն քան
զիս:

Տո՛հ հան ի բանտէ
զանձն իմ * գոհա
նամ զամուսնի
քումս:

վարէի ի վերայ երկրի, իմ Թշնա
միքն ինձ նենգութեթ Թալաք տար
քեցին:

Եւ յսինքն, կու հայէի յաջ կողմն
ի վերայ խաչին և կու տեսանէի որ
ոչոք չիկայր իմ բոլորքս որ զիս ճա
նաչէր * փախչելոյ և պաճանելոյ
յոյսն և դիտաւ որութիւն կորաւ
և հեռացաւ ինձանից որով հետեւ
իմ բարեկամքն ևս չէին իշխեր
մօտկանալ առիս * և ոչոք չի գտ
վեցաւ որ իմ կողմն խօսէր, կամ
զիմ անձս խնդրէր, իբր զիս
ազատել կամենայր և կամ ինձ ցա
նակից լինէր:

Եւ յսինքն, ուստի առ քեզ հայրդ
իմ աղաղակեցի և ասացի, տօր ան
դու ես իմ յոյսն և իմ մխիթա
րութիւն յերկրին կենդանեաց,
իբր յարքայութե քում անայնոյ:
Եւ յսինքն, նայիր ուրեմն տօր ան
քո հայրական գթութեդ իմ աղօթ
քիս, զէրէ ես սաստիկ տառապա
նաց և խղճութեան միջում եմ
* և ազատէ զիս իմ հալածող
հրէից ձեռքէն, զէրէ սաստիկ
զօրացան ինձ վերայ քոյ ներօղու
թեամբդ:

Եւ յսինքն, տօր ան հանէ զիմ
հոգիս ի բանտէ գերեզմանին և
ի գթոխոց * որ ես յարուցեալ
ի մեռելոց գոհանամ ի բռանջառի
բարերարութեդ:

Լսինքն, զէրէ ինձ կուրապատեն
սքք և արդարք ամենեքեան, մին
չլ որ միջնորդութիւն չարչարա
նաց և մահո՛ւան իմոյ զքո երկ
նային օրհնութիւն փոխանակվար
ձուց նոցա հատուցանես պսակե
լով զնոսա անմահական կենօք:

Իբր, զայս սաղմոսս այն ժամա
նակն ասաց դա՛ւիթ, երբոր իւր
որդի աբիսողոմն զինքն կու հալա
ծէր:

Լսս սաղմոսումն կու խնդրէ մար
դարէն զթողութիւն սխալանաց
իւրոց:

Սսինքն, տր ամ լսէ իմ
աղօթքիս քո ողորմու
թիւք * և ականջ դիր
իմ խնդրո՛ւածքիս քոյ ճշմարիտ
խոստմանցդ դօրայ:

Լսինքն, լսէ ինձ քոյ արդա
րութենովդ և ներէ ինձ * և քոյ
ծառայիդ հետ դատաստան մի'
մտաներ, իբր զիմ մեղքս մանո
րամասնաբար մի' քններ * զէրէ
քոյ առաջլդ ոչոք կենդանի մարդ
արդարանալ չի կարեր:

Լսինքն, իմ աներևոյթ թշ
նամին սատանայ զիմ անձս զանա
զան փորձութիւն և հնարագիտու
թիւ հալածեց * և զիմ կեանքս

Ինձ սպասեն ար
դարք մինչև հա
տուսցես
ինձ:

Տուք. 8:

Սաղմոս դաւթի 'ի ժամանա
կի զի հալածեաց զնա աբիսո
ղոմ որդի նորա:

Սաղմոս. ՃԻԲ.

Տլուր աղօ
թից իմոց *
ուսկն դիր
խնդրո՛ւածաց իմոց
ճշմարտութիւն քով:
Լուր ինձ արդարու
թիւ քով * և մի' մտա
ներ 'ի դատաստան
ընդ ծառայի քում *
զի ոչ արդարանայ
առաջի քոյ ամ
կենդանի:

Հալածեաց թշնա
մին զանձն իմ * խո
նարհ արար յերկիր
զկեանս իմ * և նստոյց

զիս 'ի խաւարի ուն
մեռեալ յաւիտենից:

Չանձրացաւ յիս հո
գի իմ * և սիրտ իմ
խռովեցաւ յիս:

Յիշեցի զաւուրսն
զառաջինս * խորհե
ցայ յիմ գործս քոյ
* յարարածս ձեռաց
քոց խորհեցայ, և
համբարձիառ քեզ
զձեռս իմ:

Եւ ձն իմ ուն երկիր
ծարաւիէ առ քեզ
* վաղվաղակի լուր
իւնձ ար զի նուաղե
ցաւ յինէն հոգի իմ:

խոնարհեցոյց դէպ 'ի յերկիր,
իբր զիմ հոգիս խաբանօք աշխար
հիս մարմնաւոր հեշտութեցն և
վայելչութեցն հետեւեցոյց * և
զիս նստոյց մեղաց սգոյ և որումու
թե խաւարի միջումն, ինչպէս
մէկ մարդ մի որ յաւիտենից մե
ռած լինի, իբր շատ ժամանակ
'իշնորհացն այ հեռացած լինի:
Եւ յսինքն, զիմ թշուառութիս
և տառապանքս յիշելով իմ հո
գիս ինձնում ձանձրացաւ և
զղոճեցաւ * և իմ սիրտս սաստիկ
ուխրութեն խռովեցաւ, և շիտ
թեցաւ:

Եւ յսինքն, բայց վասն միտա
րելոյ զիս յիշեցի անցած ժամանա
կի օրերն որ այնչափ սուրբք և
արդարք քեզ հաւատարմութե
ծառայեցին * խորհեցայ քո ամէն
հրաշալի գործքերդ, թէ որչափ
խնամք և բարերարութիւն արա
բիր մարդկային ազգիս * և միտք
արարի զքո զարմանալի ըստեղծա
գործութիւքդ, և հիանալով զիմ
ձեռքս ուղիղ սրտով առ քեզ տա
րածեցի:

Եւ յսինքն, իմ հոգիս քո շնոր
հացն կարօտ մնալով այնպէս է
դարձեր ինչպէս մէկ ցամաք եր
կիր մի որ անձրեւի կարօտ լինի *
վասն որոյ կու աղաչեմ զքեզ որ
շուտով զիմ խնդրոճածքս լսես

զէրէ իմ հոգիս ամենւին 'ի յիս
նո՛ւաղեցաւ:

Լ՝ յսինքն, քո անձային ողորմու
թէ երեսն ինձանից մի՛ դարձու
ցաներ * որ չի նմանիմ այնպիսի
մարդկանց որ զմեզս իմը մեղաց
դնելով կու իջանեն 'ի դժոխս:

Լ՝ յսինքն, իմ մտաց ականջին
լսել տուր առանձօտէնց, իբր կա
նուխ, զքո ողորմութիդ և զգը
թութիդ * զէրէ ես 'ի քեզ միայն
եմ յուսացեր:

Լ՝ յսինքն, ցոյց ինձ քո անձային
օրինաց և պատուիրանաց ճանա
պարհն, որ ես ըստ քոյ հաճու
թեանդ կենցաղավարիմ * զէրէ
զիմ հոգիս և զիմ միտքս դէպ քեզ
ուղղեցի:

Լ՝ յսինքն, փրկէ զիս քոյ անձային
գթութիդ իմ աներևոյթ թշնա
մեաց հնարագիտութեն * զէրէ
ես զքեզ ինձ յոյս և ապանէն
արարի:

Լ՝ յսինքն, ուսո՛ ինձ քո երկնային
շնորհօքդ և խրատէ՛ զիս, որ ես
զքո անձային կամքդ կատարեմ
* զէրէ դու իմ ճշմարիտ անձն
ես:

Լ՝ յսինքն, քո սուրբ և բարի
հոգիդ ինձ առաջնորդէ 'ի յու
ղեղ երկիրն, իբր 'ի յերկիրն կեն
դանեաց և 'ի յուղիղ նաւահան
գիստն յանձնեալան կենաց:

Լ՝ յս

ՍԻ՛ դարձուցաներ
զէրէս քո յինէն *
նմանիցիմ այնոցիկ
ոյք իջանեն 'ի դուր:

Լ՝ սելի արա՛ ինձ առա
նձօտու ողորմութիս
քո * զի ես 'ի քեզ ան
յուսացայ:

Յոյց ինձ ճանապարհ
յոր դնացից * զի առ
քեզ ան համբարձի
զանձն իմ:

Փրկեա՛ զիս 'ի թշնա
մեաց իմոց ան * զի
զքեզ ապանէն ինձ
արարի:

Ուսո՛ ինձ առնել ըզ
կամս քո * զի դու ես
անձ իմ:

Հոգի քո բարի առաջ
նորդեցէ ինձ 'ի յեր
կիր ուղիղ:

Սա՛նն անո՛ւան քոյ
տը կեցուցես զիս *
արդարու՛ք քով Տան
ցես 'ի նեղու՛թի
զանձն իմ:

Ողորմու՛թք քով սա
տակեցես զթշնամիս
իմ * և կորուսցես
զամ նեղիչս անձին
իմոյ * զի ես ծառայ
քո եմ:

Տ՝ւնք: 14

Սաղմոս դաւթի առ գողիաթ

Սաղմոս . ՃԽԴ .

Օրհնեալ տը տձ իմ
որ ուսոյց զձեռս իմ
'ի պատերազմ * և
զմատունս իմ 'ի ճա
կատամարտ:

Ողորմու՛թի իմ և
ապա՛ւէն իմ, օգնա

Լ. յսինքն, տը տձ կեցո՛ զիմ Տո
գիս քոյ սուրբ անո՛ւան փառացն
Տամար * և քոյ արդար դատաս
տանիդ Տամար զիս որ զղջացեալս
եմ, պռծեցուր իմ աներևոյթ
թշնամեաց նեղութիւնս:

Լ. յսինքն, քո անչափ ողորմու
թքդ սատակէ և մահացուր զիմ
մոլորութիւնս որ ինձ թշնամիք են
* և կորցուր այնպիսի չար ախ
տերն և չար սովորութիւնս որ զիս
կու տառապեցուցանեն * զէրէ
ես 'ի մանկութենէ իմէ քո ծա
ռայդ եմ:

Իբր զայս սաղմոսս ասաց դաւթ
վասն յաղթահարելոյն իւրոյ զգո
ղիաթ:

Լ. յս սաղմոսումս շնորհակալ
կուլինի մարդարէն զայ 'ի բերա
նոյ եկեղեցւոյն պատերազմողի
ընդէմ սատանայի:

Լ. յսինքն, օրհնեալ և բարեբան
եալ լինի իմ տըն և տձն, որ ու
սոյց զիմ ձեռքս, իբր զիմ բանա
կանութիս իպատերազմ ընդէմ
սատանայի * և վարժեց զիմ մատ
ներս, իբր զիմ միտքս 'ի կովարա
րութի ընդէմ փորձութեց և
հնարադիտութեց նորա:

Լ. յսինքն, նա է՛ իմ ողորմու
թիւն, իբր նա է՛ որ ինձ կուգթայ

և կու

Լ ԿՈՒ ՈՂՈՐԺԻ , ՆԱԷ ԻՄ ԱՊԱ
 ՀԷՆՆ , ՆԱԷ ԻՄ ՕԳՆԱԿԱՆՆ , Լ ՆԱ
 Է ԻՄ ՓՐԿԻՋՆ * ԵՍ 'ԻՆԱ ԵՄ ԱՊԱ
 ՀԻՆԵՐ Լ յՈՒՍԱԳԵՐ , ՈՐ ՂԱՆԱ
 ՂԱՆ ԺՈՂՈՎՈՐԴՍ ԱՇԽԱՐՏԻ ԻՄ
 ՍՈՒՐԲ ՏԱՆԱՊՅՍ ԿՈՒ ՏՆԱՂԱՆԴԵ
 ԳՈՒԳԱՆԷ :

Լ յՍԻՆՔՆ , ՄՐ ՄԾ ԻՆՋ Է՛ ՄԱՐԴՍ
 ՈՐ ԴՈՒ ՂՔՈ ՄԾՈՒԹԻԴ ՆՐ յԱյտ
 ՆԵԳԻՐ Լ ԽՄԱԳՈՒԳԻՐ * ԿԱՄ ԹԷ
 ԻՆՋ Է՛ ՏՈՂԵՂԷՆ ՄԱՐԴՈՅ ՂԱՐՄՆ ՈՐ
 ԴՈՒ ՂՆԱ ԿՈՒ ՍԻՐԵՍ , ԿՈՒ ԱՊԱ
 ՍՈՒՆԵՍ , Լ Այդ չափ ԲԱՐԵՐԱՐՈՒ
 ԹԻՒՆ ԿԱՆԵՍ :

ՎԱՐՃԵԱԼ ԻՆՋ Է՛ ՄԱՏԿԱՆԱԳՈՒ
 ՄԱՐԴՍ , ՈՐ ԴՈՒ 'Ի ՃԵՈՆ ՄԱՐԴԵ
 ՂՈՒԹԵ ՈՐԴԷՆՅ ՔՈՅ ՄԻԱԾՆԻ ՆՈՐԱ
 յԱյտնվեցար * ԿԱՄ ԹԷ ԻՆՋ Է՛
 ՄԵՂՍԱՍԷՐ ՄԱՐԴՈՅ ՂԱՐՄՆ , ՈՐ
 ԴՈՒ ՂՆՈՅՆ ՄԻԱԾԻՆ ՈՐԴԻՂ ՔՈ ՎՄ
 ՓՐԿՈՒԹԵ ՆԳ 'Ի ՄԱՏ ՄԱՍՆԵԳԻՐ :
 Լ յՍԻՆՔՆ , ՄԱՐԴՍ ՈՋՆՋՈՒԹԵ Լ
 ՈՒՆԱՅՆՈՒԹԵ ՆՈՒՆԵԳԱՒ ՎՍԱՆ
 ԻՒՐ ՏԱՊԱՐՍՈՒԹԵՆ Լ ԱՆՏՆԱՂԱՆ
 ԴՈՒԹԵՆ Լ ԱՆԲԱՆԻԳ ՏԱՆԱՍԱ
 ՐԵԳԱՒ * Լ ԻՒՐ ԿԵՆԱԳ ՕՐԵՐՆ շՈ
 ՀԱՔԻ ՆՄԱՆ շՈՒՍ շՈՒՍ ՓՈՒՋ Լ
 ԱՆԱԿԷՍՔ ՄԱՍԾՄԱՆԳ ՄԻՋՈՒՄՆ ԱՆԳ
 ԿԱԳԻՆ :

Լ յՍԻՆՔՆ , ՄՐ ՄԾ ԽՈՆԱՐՏԵ
 ԳՈՒՐ ՂԵՐԿԻՆՍ , ԻԲԵՐ ՂՔՈ ՄԾԱՅԻՆ
 ՓԱՌՔԴ Լ ՎԱՅԵԼՋՈՒԹԻԴ ԱՌՆԵ
 ԼՈՒ ՂԿԵՐԱՊԱՐԱՆՍ ԾԱՌԱՅԻ Լ ԻՋԻՐ

'Ի յԵՐ

ԿԱՆ ԻՄ Լ ՓՐԿԻՋ ԻՄ
 * ԱՊԱՆԷՆ ԻՄ Լ ԵՍ
 յՈՒՍԱՄ 'Ի ՆԱ , Ո՛
 ՏՆԱՂԱՆԴ ԱՌՆԷ ՂԺՈ
 ՂՈՎՈՐԴՍ ԸՆԴ ԻՆԼ :

ՏՐ ՈՎ Է՛ ՄԱՐԴՈՅ ՂԵ
 յԱյտնեցար ԴՈՒ ՆՄԱ
 * ԿԱՄ ՈՐԴԻ ՄԱՐԴՈՅ
 ԹԷ ՏԱՄԱՐԻՍ ԻՆՋ
 ՂՆԱ :

ՍԱՐԴ ՆԱՆՐՈՒԹԵ
 ՆՄԱՆԵԳԱՒ * Լ
 ԱՆՈՒՐՔ ՆՐ ՈՒՂ
 ՏՈՎԱՆԻ ԱՆ
 ԳԻՆ :

ՏՐ ԽՈՆԱՐՏԵԳՈ՛ ՂԵՐ
 ԿԻՆՍ Լ ԷՋ * ՄԵՐՃԵ
 ԳԻՐ 'Ի ԼԵՐԻՆՍ Լ
 ԾԽԵՍԳԻՆ :

Փայլատակեա՛ զփայ
լատակունս քո և խոռ
վեա՛ զնո՞ * առաքեա՛
զնետս քո և ցրո՛ւեա՛
զնոսա :

Լ՛ռաքեա՛ զձեռն քո
'ի բարձանց , և փր
կեա՛ զիս 'ի ջուրց
բազմաց * և 'ի
ձեռաց որդ
ւոց օտա
րաց :

Արոց բերանք իւր
եանց խօսեցան զնան
րո՛ւթի * և աջ նոցա
աջ է՛ մեղաց :

Լ՛ճ յօրհնութիւնս

'ի յերկիր առ 'ի փրկել զազգ
մարդկային 'ի յունայնութեանց
* և քո ա՛նէտարանական քարո
զութիդ տարածելով 'ի վերայ
երկրի , մերձեցիր 'ի Էրֆնա , իբր
բորբոքէ զգայթակղօղ քահանա
յապետքն հրէից և զյիմարացած
իշխանքն հեթանոսաց , որ իւր
եանց նախանձու և սրտմտութե
միջումն այրվին և ծխան :

Լ՛յսինքն , փայլատակէ՛ զքո փայ
լակներդ , իբր երևեցուր զքո
հրաշքդ և ընթանցելիքդ և խոռ
վեցուր և սասանեցուր զիւրեանք
* ողարկէ՛ քոյ բարկութե կայծակ
ներն և նետերն և ցրո՛ւէ՛ և փչա
ցուր զիւրեանք վասն իւրեանց
կամապաշտութեն :

Լ՛յսինքն , ողարկէ՛ զքո ձեռքդ
'ի յերկնից , իբր զքո սուրբ հո
գւոյդ շնորքն զօգնութիւն և
փրկէ զիս և 'իշատ ջրերէն , իբր
աշխարհիս շիթմանցն և փորձու
թեցն * և յայնպիսի մարդկանց
ձեռքէն ազատէ զիս որ օտարաց
որդիք են , իբր սատանայի և մե
ղաց ծնունդք են :

Լ՛յսինքն , նոցա բերանքն միշտ
ստութի և խաբէութիւն խօսե
ցան * և նոցա ձեռքն մեղսագոր
ծութե և խորամանկութեան
յետնէ են :

Լ՛յսինքն , որ ես ազատվելով
'ի ձեռն

Ի ձեռն յի քի որդւոյ քոյ ի սա
տանայի ի մեղաց և ի բռնութի
անօրինաց զնոր օրհնութի երդեմ
քեզ, իբր քրիստոնէական եր
գովք բարեբանեմ զքեզ * և
տասն թելէ սաղով քեզ սաղմոս
ասեմ, կատարելով զտասն պա
տուհրանս օրինաց քոց:

Լ յսինքն, զէրէ ով է որ մեր
Թագաւորացն փրկուծի կու
տայ, իբր ով է որ զսբ առաքեալքն
կուփրկէ ի հնարագիտութենէն
սատանայի և կամարարաց նորա,
եթէ ոչ դու * կամ ով է որ փր
կելոց է զդաւիթ ծառայ իւր ի
չար թրէ, իբր ով է որ կու ազա
տէ զճշմարիտ դաւիթն յս քս ի
չար լեզուէն հրէից, և ի բռնու
թէն սատանայի, եթէ ոչ դու:

Լ յսինքն, ուրեմն փրկէ զիս,
և ազատէ յայնպիսի մարդկանց
ձեռքէն, որ օտարաց որդիք են,
իբր սատանայի և մեղաց ծնունդք
են:

Լ յսինքն, նոցա բերանքն միշտ
ստուծի և խաբէութիւն խօսե
ցան * և նոցա ձեռքն մեղսագոր
ծութեան և խորամանկութեան
յետնէ են:

Լ յսինքն, նոցա որդիքն նորա
տունէ ծառերի նման աջողուէ
և ուրախութե միջումն մեծացեր
են իւրեանց տղայութեն իւրեր

Zzzz

* նց

նոր օրհնեցից զքեզ
* տասն աղեալ սաղ
մոսարանալ սաղմոս
ասացից քեզ:

Ս տացէ զփրկութի
Թագաւորաց մերոց
* որ փրկելոց իցէ զդա
ւիթ ծառայ իւր
ի սրոյ չարէ:

Փրկեալ զիս և ապրե
ցո՛ զիս ի ձեռաց որ
դւոց օտարաց:

Որոց բերանք իւր
եանց խօսեցան զնան
րութի * և աջ նոցա
աջ է մեղաց:

Որոց ուստերք իւր
ենց ուն նորատունէք
հաստատեալք են ի
մանկութի իւրենց

զբ

* Դստերք նոցա զար
դարեալք և պաճուճ
եալք ՚ի նմանութի
տաճարի :

Ե տեմարանք նց լի
են և բղիւեն ՚ի մի
մեանս * խաշինք նց
բազմածինք են և բազ
մանան ՚ի գնացս իւր
եանց * և անդեայք
նց պարարտք են :

Ո՛չ գոյ խրամատու
թի ցանկոյ նց * և
ոչ աղաղակ ՚ի հրա
պարակս նոցա :

Եւ որ երանեցից ժո
ղովրդեան որոյ այս
այսպէս է * երանի
ժողովրդեան որոյ տօր
ած է նց :

Տունք : 16 .

Օրհնութեց սաղմոս դաւթի

Սաղմոս : ՃԽԴ .

* նոցա դստերքն զարդարած և
պաճուճած են , իբր ոսկե թել և
մարգարտաշար շորեր են հագած
կուոց տաճարների նման :

Եւ յսինքն , նոցա ամպարներն և
մարաններն այնչափ լցվեր են աշ
խարհիս բարութքն և առատու
թքն , որ մէկէն ՚ի միւսն կու
կրեն իբրմինս * նոցա ոչխարներն
միշտ ծնանելոյ յետնէ են , և
երբոր արօտ կու ելանեն կու բազ
մանան * և նոցա եղներն գէր և
պարարտ են :

Եւ յսինքն , նոցա պարտէզների
և այգեաց պատերումն ամենեւին
փլած տեղ չիկայ * և նոցա քա
ղաքի միջումն աղաղակ և կուիւ
չի լավեր :

Եւ յսինքն , արդ երանի տամ մի
ես այնպիսի ժողովրդեան , քան
լիցի * այլ մանաւանդ երանի
այնպիսի ժողովրդեան կասեմ որ
զտօր ան երկնի և երկրի կու պաշ
տէ , և զնորա օրէնքն և պատուի
րանքն կու կատարէ :

Իբր զայս սաղմոսս ասաց դաւթի
վասն օրհնելոյ զան :

Եւ յս սաղմոսումն կու օրհնէ և
կու փառաբանէ մարգարէն զան
վասն անչափ բարերարութեան
նորա :

Լ. յսինքն, կու բարձրացուցա
նեմ և կու փառանորեմ զքեզ
պատմելով և քարոզելով զքո բա
րեգթութիդ բոլոր աշխարհի,
անձիմ, զէրէ դու ես որ ըստեղ
ծեր ես զիս ի յոջնէ, և թագա
նոր իմ, զէրէ դու ես որ կու
կառավարես զհոգի և զմարմին
իմ * և կու օրհնեմ և կու գովեմ
զքո սուրբ անունդ յաւիտեանս
յաւիտենից, իբր միշտ և հանա
պազ:

Լ. յսինքն, ես զօրն իբուհ հա
նապազ պարտական եմ որ օրհ
նեմ զքեզ * և գովաբանեմ զքո
ընթանելի անունդ, վասն քոյ
անչափ բարերարութեդ և անյի
շաջարութեդ յաւիտեան և յա
ւիտեանս յաւիտենից:

Լ. յսինքն, զէրէ մեծ է ամենա
կարօղութիւն և ամենաբարութիւն
այ և օրհնեալ է յամ արարածոց
յերևելեաց և յաներևութից *
և նորա մեծութեան չափ չկայ,
զէրէ բոլոր աշխարհս իւր մի
ջումն պարունակեր է, իբր ընդ
ամ տեղիս է տրութի նորա:

Լ. յսինքն, ամ ազգ և ազինք
եզիրի կու գովեն զքո զարմանալի
ըստեղծագործութիքդ և բարե
քարութիքդ * և քո ամենակարօղ
զօրութիդ միշտ կու պատմեն:

Բարձր առնեմ զքեզ
անձիմ և թագանոր
իմ * և օրհնեմ զա
նուն քո յաւիտեան
և յաւիտեանս յա
ւիտենից:

Օ, օր հանապազ օր
հնեցից զքեզ * և
գովեցից զանուն քո
յաւիտեան և յաւի
տեանս յաւիտենից:

Սեծ է տր և օրհն
եալ է յոյժ * և մե
ծութե նորա ոչ
գոյ չափ:

Լ. զգ և ազգ գովեա
ցին զգործս քո * և
զզօրութիս քո պատ
մեսցեն:

Օ մեծ վայելչութի
 փառաց սրբութեան
 քո խօսեցին * և
 զսքանչելիս քո պատ
 մեցեն:

Օ զօրութիւն ասի
 քոյ ասասցեն * և
 զմեծութիւն քո
 պատմեցեն:

Օ յիշատակ բազում
 բաղցրութեան քոյ
 բղխեցեն * և ար
 դարութիւն քով ցն
 ծասցեն:

Գթած ողորմած է՝
 տր * երկայնամիտ և
 բազում ողորմ:
 Բաղցր է՝ տր առ
 ամենեւեւ * և գթու
 թիւորա ի վերայ ամ
 արարածոց իւրոց:

Խոստովան եղիցին
 առ քեզ տր ամենայն
 գործքքո * և սբք
 քո օրհնեցեն
 զքեզ:

Լ յսինքն , զքո սրբութե փա
 ռաց մեծ վայելչութիւնն հանա
 պաղ ի բերան կուռնենան և կու
 խօսին * և զքո ըսքանչելագոր
 ծութիւնդ անդադար կու պատ
 մեն աշխարհի:

Լ յսինքն , քոյ ասիդ և քոյ եր
 կիւղիդ սարսափելի զօրութիւն ի
 բերան կուռնենան և կասեն ամե
 նեցուն * և զքո անչափ մեծու
 թիւդ և կարօղութիւդ հանապաղ
 կու պատմեն:

Լ յսինքն , քոյ առատ ողորմու
 թեդ և բաղցրութեդ յիշատակն
 կու բխեն յիւրեանց բերանէն և
 կու բարոզեն * և զքո արդար դա
 տաստանդ մտածելով միշտ կու
 ցնծան:

Լ յսինքն , և կասեն , թէ գթած
 ողորմած է՝ տր ամ * երկայնամիտ
 է և բազում ողորմ:

Լ յսինքն , բաղցր է՝ տր ամ առ
 ամ մարդիք որ ուղիւ սրտով կու
 աղաղակեն առնա * և նր գթու
 թիւն միշտ իւր ըստեղծ ունւածոցն
 վերայ է:

Լ յսինքն , քո ամէն գործքդ և
 արարմունքդ տր ամ , զքո ան
 չափ բարութիւդ և իմաստութիւդ
 կու յայտնեն և կու խոստովանին
 * և քո սուրբքդ և ընտրեալքդ
 զքեզ կու օրհնեն և կու գովա
 բանեն:

Եւ յսինքն , քո երկնային Թագաւորութեդ փառքն և վայելչութիւն միշտ ի բերան ունին և կասեն միմեանց Տեա * և քո անշափ զօրութիդ կու պատմեն և կու քարոզեն :

Եւ յսինքն , որ յորդէոց յորդիա ճանաչեն մարդիք զքո անշային զօրութիդ * և զքո Թագաւորութեդ մեծ վայելչութիւն և զանճառելի պատիւն :

Եւ յսինքն , և իմանան որ քո Թագաւորութիդ ամենայն յաւիտենից Թագաւորութիւն , իբր յաւիտենական և անվախճան Թագաւորութիւն * և քո անշային Թիդ և իշխանութիդ յազդէ մինչև յազդէ :

Եւ յսինքն , և ասեն իւրեանց մտաց միջումն , Թէ Տաւառարիմ է՝ ան աստուած իւր խօսքումն և իւր խոստումն քումն * և իւր ամէն գործքումն սուրբ և արդար է , իբր իւր արարմանց միջումն ամենեւին անիրաւութիւն չի գտնիր :

Եւ յսինքն , նա է որ կու հաստատէ զամ գայթակղեալս , իբր նա է որ կու յուսադրէ և կու միտ Թարէ զԹերացեալս , և զյուսահատելս * և նա է որ կու կանգնեցուցանէ զամ գլորեալս , իբր նա է որ իւր երկնային շնորհաց

օգնու

Օ փառս արքայութե քոյ ասացեն * և զզօրութիս քո պատմեցեն :

Ն անաչել որդէոց մարդկան զզօրութիս քո * և զփառս մեծ վայելչութե արքայութե քոյ :

Եւ արքայութի քո արքայութի ամ յաւիտենից * և տէրութի քո յազդէ մինչև յազդէ :

Տ աւառարիմ է՝ ան յամ բանս իւր * և արդար է յամ գործս իւր :

Տ աստատէ ան զամ գայթակղեալս * և կանգնէ զամ գլորեալս :

Լ՝ ք. ամենեցուն 'ի
քեզ յուսան * և դու
տաս կերակուր նոցա
'ի ժամու :

Բանաս զձեռն քո *
և լցուցանես զամե
նեւեան քաղցրու
թիւ կամօք քովք :

Լ՝ րդարէ 'տր յամ
ճանապարհս իւր *
և 'տրէ 'յամ գործս
իւր :

Սերձէ 'տր առամե
նեւեան ոյք կարդան
առնա * առ ամենեւ
եան ոյք կարդան առ
նա ճշմարտութիւն :

Օ կամս երկիւղա
ծաց իւրոց առնէ 'տր
* աղօթից նոցա լսէ
և կեցուցանէ զնա :

Պահէ 'տր զամենեւ
եան ոյք սիրեն զնա
* և զամ մեղանորս

օգնութեամբ կու զօրացուցանէ
զանկեալս 'ի մեղս , և կու առաջ
նորդէ նոցա 'ի ճանապարհս փր
կութիւն :

Լ՝ յսինքն , ամենեցուն աչքն
դէպ քեզ կու նայի և 'ի քեզ է
յուսացեր * և դու կու տաս նց հո
գեւոր և մարմնաւոր կերակուրն
իւր ժամանակին :

Լ՝ յսինքն , դու քո անձային և
հայրական ձեռքդ կու բանաս *
և կու կերակրես զամենեւեան քո
քաղցրութիւն և քո օրհնութիւնդ
ըստ կամաց քոց :

Լ՝ յսինքն , արդարէ 'տր անձ իւր
ամէն օրինաց և պատուիրանաց
ճանապարհումս * և սուրբ է
իւր ամէն գործոց և արարմանց
միջումս :

Լ՝ յսինքն , մերձէ 'տր անձ իւր
օգնութիւն ամ մարդկանց որ
դէպ առնա կու աղաղակեն *
բայց մանաւանդ այնպիսի մարդ
կանց որ կու աղաղակեն առնա
ուղիղ սրտիւ և ճշմարտութիւն :

Լ՝ յսինքն , անձ միշտ իւր երկիւ
ղած ծառայից կամքն կու կատա
րէ * և նոցա աղօթիցն և խնդր
ունածոցն կու լսէ , և զիւրեանց
հոգին կու կեցուցանէ :

Լ՝ յսինքն , 'տր անձ կու պահէ
և կու պահպանէ այնպիսի մար
դիքն որ ուղիղ սրտով կու սիրեն

զինքն

զինքն * և ամբարիշտ և մեղանոր
մարդիքն կուտաստակեցուցանէ և
կուկորուսանէ:

Լ յսինքն , ուստի իմ բերանս
միշտ այ օրհնութիւն կուխօսի և
կուբարբառի * և ամ կենդա
նիք կուգովեն և կուփառաբա
նեն զնորա սուրբ և երկրպագե
լի անունն յաւիտեան և յաւիտ
եանս յաւիտենից , իբր միշտ և
հանապազ:

Իբր այս սաղմոսիւս օրհնեցք զամ
փան ազատութեն անգեայ և
զաբարեայ իգերութենէն իւր
եանց:

Լ յս սաղմոսումս կուխրատէ
մարդարէն զհաւատացելս դնել
զյոյս իւրառ ամ և ոչ իմարդիք:

Ս յսինքն , ով անձն իմ որչափ
որ քո ուժդ և կարօ
զուրիդ է օրհնէ զտր
ամ * զէրէ ես դրի իմ մտաց մէջն
որ քանի կենդանի եմ , օրհնեմ
և փառաբանեմ զամ * և քանի
որ կամ այս աշխարհիս վր սրտի
մտօք իմ այ սուաջլեն սաղմոսեր
դութի անեմ:

Լ յսինքն , և դուք ով մարդիք
մի' յուսայք իշխանաց և թագա
ւորաց յօգնութիւն * և մի' ապա

հինիք

սատակէ տր:

Օ օրհնութիւն տն
խօսեցի բերան իմ *
օրհնեցէ ամ կենդա
նի զանուն սուրբ նր
յաւիտեան և յաւիտ
եանս յաւիտենից:

Տունք . 22 .

ԱԷԼ Լիայ անգեայ և զա
բարեայ:

Սաղմոս . ՃԻԵ .

Օրհնեմ անձն
իմ զտր * օր
հնեցից զտր
իկեանս իմ * սաղ
մոս ասացից այ իմոյ
մինչև եմ ես:

Մի' յուսայք յիշխանս
* և մի' յորդիս մարդ
կան * զի ոչ գոյ փր

կուլթիւնն ՚ի նոսա :

Եւ լցէ հողի ՚ի նոցա
նէ և դարձցին անդ
րէն ՚ի հող * և յայնմ
աւուր կորիցեն ամ
խորհուրդք նց :

Եւ րանի ազգի որոյ տր
ած յակոբայ օգնա
կան է նմա * և յոյս
նր ՚ի տր ամ է :

Ար աբար զերկինս և
զերկիր զծով * և զամ
որ է ՚ի նոսա :

Ար պահէ զճշմար
տութի յաւիտեան *
և առնէ իրաւունս
զրկելոց :

Տայ հաց քաղցելոց *
և արձակէ զկապեալս
տր :

էինիք հողեղէն և մահկանացու
մարդկանց յուսադրութիւն * զէ
րէ ՚ի նոցանէ ոչ իւրեանց և ոչ
ձեզ փրկութի չկայ :

Եւ յսինքն, կու ելանէ նոցա հո
գին հրամանաւն այ ՚ի մարմնոց
նց և ինչպէս որ ՚ի հողէ են ըստեղ
ծած այնպէս ՚ի հող կու դառ
նան * և այն օրն կու կորնչի նոցա
ամէն խորհուրդն և դիտաւո
րութիւնն :

Եւ յսինքն, երանի այնպէս ազգին
որ տր ամն յակոբայ, իբր ըստեղ
ծօղն երկնի և երկրի իւրն օգնա
կան և պահապան է * և իւր յոյսն
միայն յամ է դրեր, և ոչ ՚ի մարդ :

Եւ յսինքն, ՚ի յայն ամն կատեմ
որ արարեր է զերկինս և զերկիր
և զծով ՚ի յոջնչէ * և զամ ինչ
որ ՚ի յերկնքումն ՚ի յերկրումն
և ՚ի ծովումն կու գտվին, թէ կեն
դանիք և թէ անկենդանք, թէ
մարմնաւորք և թէ անմարմնք :

Եւ յսինքն, ՚ի յայն ամն կատեմ
որ զիւր բանից և խոստմանց ճշ
մարտութիւն յաւիտեանս յաւի
տենից հաստատուն կու պահէ * և
խղճերի և զրկածների իրաւունք
և արդար դատաստան կանէ :

Եւ յսինքն, նա է որ աղքատաց և
կարօտելոց հողւոր և մարմնա
ւոր հաց կու տայ * և կապված
և գերի անկած մարդիքն թէ ՚ի

բռնութենէ մարմնաւոր իշխա
նաց, և թէ ի բռնութէն սատա
նայի կու արձակէ և կու ազատէ :
Լ՝ յսինքն, նա է այն տրն որ հոգ
նով և մարմնով կու րացելոց
աչքն կու բանայ և նոցա ճանա
պարհ ճշմարտութե կու ցուցա
նէ * նա է այն տրն որ գայթակ
ղութե գլորած և իմէջ մեղաց
խրոնած մարդիքն ի ձեռն ապաշ
խարութե ոտից վերայ կու կանգ
նեցուցանէ :

Լ՝ յսինքն, նա է այն տրն որ կու
սիրէ արդար և միամիտ մարդիքն
* կու պահէ և կու պահպանէ ըզ
պանդուխտս, իբր զօտարականս
* զորբերն և զայրիքն կու ընդու
նի և կու նախախնամէ * և ամ
բարիշտ և անօրէն մարդկանց
չարահարութե ճանապարհն կու
կորուսանէ :

Լ՝ յսինքն, վասն որոյ ուրախ
լեր ով սիրոն մայր եկեղեցի զէրէ
քո ճշմարիտ անդ և փրկիչդ յա
նիտեանս յանիտենից Թագաւոր
ութի կանէ յազգէ մինչև յազգ
և Թագաւորութի նր վախճան
չի ունենար :

Իբր, այս սաղմոսիւն օրհնեցէք
զանձ վասն ազատութե և դարձ
մանն անդեայ և զաքարեայ ի յե
րուսաղէմ :

Տ՛ բանայ զաչս կու
րաց * և կանգնէ
զգլորեալս
տր :

Տ՛ սիրէ զարդարս
* տր պահէ զպան
դուխտս * զորբս և
զայրիս ընդունի տր
* և զճանապարհս
ամպարշտաց կու
րուսանէ :

Թագաւորեացի տր
յանիտեան անդ քո
սիրոն յազգէ մին
չև յազգ :

Տ՛ Լ՝ : 10.

Ալեւուխայ անդեայ և զա
քարեայ :

Օրհնեցէք զոր զե
բարի են սաղմոսք *
այ մերում քաղցր
եղիցի օրհնու
թիւն :

Ե ինէ զերուսաղէմ
որ * և զցրոնեալն
խորայէլի ժողովէ :

Բ ժշկէ զբեկեալս
սիրտս * և պատէ զամ
վէրս նոցա :

Ո' Թոնէ զբազմու
թի աստեղաց * և
զամենեան զնոսա
յանունանէ կոչէ :

Լ յս սաղմոսումս կու յորդորէ
մարդարէն զհաւատացեալս օրհ
նել զամ :

Լ յսինքն , օրհնեցէք զոր ով
հաւատացեալ ժողովուրդք սաղ
մոսերդութի , զերէ խիստ լա
կութունի այ առաջնս սաղմոսեր
գութին * և ձեր օրհնութին և
գովութին այ առաջնս քաղցր
և հաճելի կուլինի :

Լ յսինքն , զերէ կու շինէ ար
ամ զերուսաղէմ , իբր զսբ եկե
ղեցի 'ի կենդանի և 'ի բանական
քարանց * և զցրոնեալ խորայէլա
ցնոց ժողովուրդքն , իբր զեր
հաւատարիմ և ընտրեալ ծա
ռայքն կու ժողովէ նորա մէջն :

Լ յսինքն , կու բժշկէ զիղձկած
սիրտս , իբր զզղջացած և զլաղ
ճահար եղած մարդիքն * և նոցա
խոցերին վերայ դեղ կու դնէ ,
և կու կապէ , իբր նց սրտի տխրու
թիւնն կու փարատէ և կու մխի
թարէ :

Լ յսինքն , նա կութունէ զբազ
մութի ընտրելոցն որք կու փայ
լեն իբրև զաստեղս արքայութեն
երկնից * և իւր անչափ իմաս
տութեն նց ամենեցուն անունն
գիտէ , և ըստ իւրաքանչ իւրոց
արժանաւորութեցն նոցա վարձ
կու տայ յարքայութե իւրում :

Լ՝ յսինքն , զերէ մեծ է՝ տր ան
և մեծ է նորա ամենակարօղ զօ
րուԹին * և նորա իմաստուԹեն
չափ չկայ :

Լ՝ յսինքն , կու ընդունի և կու
սիրէ տր ան Տեղ և խոնարհ մար
դիքն * և կու խոնարհեցուցանէ
և կու ցածացուցանէ զհպարտ և
զամբարտան մարդիքն մինչև
յերկիր :

Լ՝ յսինքն , արդ ո՞վ հաւատաց
եալք օրհնեցէք զտր ան խոստո
վանելով նորա անչափ բարուԹին
* և սաղմոս ասացէք նմա օրհնու
Թք և գովուԹք :

Լ՝ յսինքն , այն այն կասեմ որ
զգեցոյց զերկինս , իբր զառաք
եալքն անային գիտուԹե ամպե
րովն * և պատրաստեց զանձրև
իւր յերկիր , իբր զանձրև անե
տարանական քարոզուԹե եկե
ղեցնոյ իւրոյ սրբոյ :

Լ՝ յսինքն , այն որ լեռներու մ
խոտ բուսոյց , իբր եկեղեցնոյ
վարդապետքն անային օրինաց և
պատուիրանաց գիտուԹեն հարս
տացոյց * և անետարանական
կանանչ և դալար քարոզուԹեն
առատացոյց ի պէտս փրկուԹե
ազգի մարդկան :

Լ՝ յսինքն , այն որ անասնոց կե
րակուր կուտայ , իբր զսիմարս
և զտգէտս աշխարհիս կուկոչէ ի

ՍԵԾԷ՝ տր մեր և
մեծ է զօրուԹի նր
* իմաստուԹե նորա
ոչ գոյ բաւ :

Լ՝ նդունի զհեղս տր
* և խոնարհ առնէ
զամբարտան մին
չև յերկիր :

Օրհնեցէք զան խոս
տովանուԹք * սաղ
մոս ասացէք նմա
օրհնուԹք :

Ո՛ զգեցոյց զերկինս
ամպովք * և պատ
րաստարար զան
ձրև իւր յեր
կիր :

Բուսոյց զխոտ իլե
րինս * և զդալարի
ի ծառայուԹի
մարդկան :

Ո՛ տայ անասնոց կե
րակուր * ձագուց
ադռանուց ոյք կար

դան առ նա :

Ո՛չ թէ ընդ զօրու
թիս ձիոյ կամեցաւ
տր * և ոչ ընդ երանս
առն հսկայի հա
ճեցաւ :

Լ՝այլ հաճեցաւ տր
ընդ երկիւղածս իւր
* և ընդ այնոսիկ ոյք
յուսան յողորմութի
նորա :

Տունք. 12.

Աւելուիայ անգեայ և զա
քաւեայ :

Սաղմոս. Ճիւի.

Վաւեա՛ երուսաղէմ
զտր :

դիտութի ճշմարտութե , և իւր
ածային քաղցրութեն կուկե
րակրէ զիւրեանք * և ագռաւնե
րի ձագերին , իբր մեղօք սեւաց
եալ մարդկանց զարմն և զաւակն
ի ձեռն ապաշխարութե կու ըն
դունի , և իւր ածային շնորհացն
մասնակից կանէ :

Լ՝յսինքն , զէրէ չէ՛ թէ ձիոյ
ուժն և կարօղութին , իբր ամ
բարիշտ մարդկանց գոռոզութին
և հպարտութին դուր կու գայ
այ * կամ թէ հսկայ և քաջ մարդ
կանց հաստերաներին և անդամնե
րին , իբր մեծահամբաւ մարդ
կանց քաջութեց և զարմանալի
գործոցն հաճեցաւ ան :

Լ՝յսինքն , այլ հաճեցաւ իւր
երկիւղած և հնազանդ ծառայիցն
* և այնպիսի մարդկանցն որ
միայն յիւր ողորմութին են յու
սացեր և ապաւիններ :

Իբր , այս սաղմոսիւս օրհնեցէք
զանձ իբերանոյ անգեայ և զաքա
րեայ մարգարէից , զի աւելուիայն
օրհնեցէք զանձ կութարգմանի :

Լ՝յս սաղմոսումս կու յորդորէ
մարգարէն զհին և զնորն երու
սաղէմ օրհնել և գովել զանձ :

Լ՝յսինքն , գովէ՛ ով երդէմդ հրէ
աստանի զտրն և զստեղծողն քո :

Լ՝յս

Լ՝ յսինքն , և օրհնէ և փառաբա
նէ ո՛վ մայր եկեղեցի
զքս ան փրկիչն քո :

Լ՝ յսինքն , զէրէ ամրացոյց ան
ո՛վ երուսաղէմէ հրէաստանի զքո
դռներիդ նգերն և փակերն *
և օրհնէց և բազմացոյց զքո հա
ւատացեալ որդիքդ և զդստերքդ
քոյ միջումդ :

Պարձեալ զօրացոյց և հաստա
տեց ո՛վ մայր եկեղեցի զքոյ առա
քելոց և վարդապետաց երկնային
իշխանութիւն * և օրհնէց և բազ
մացոյց զքո հաւատացեալ որ
դիքդ իբեզ :

Լ՝ յսինքն , այն որ քոյ սահմանք
ներիդ և քոյ գահառներիդ բո
լորքն խաղաղացոյց ո՛վ երուսա
ղէմէ հրէաստանի , և զքեզ քոյ
թշնամեաց պատերազմէն և բռ
նութէն ազատեց * նոյնն զքեզ
հարստացոյց առատութե՛ք ցորենոյ
և հացի :

Պարձեալ այն որ քո բովանդակ
հնազանդեալ ազգքդ և ազնիքդ
հաշտեցոյց ընդ հօրն երկնաւորի
ո՛վ մայր եկեղեցի * նոյնն պարար
տութե՛ք անայնոյ հացի մարմնոյն
իւրոյ յագեցոյց զքեզ :

Լ՝ յսինքն , նա կու ողարկէ զիւր
խօսքն յերկիր ո՛վ երուսաղէմէ
հրէաստանի , իբր կու յայտնէ զիւր
բարեհաճութիւն երկրի և երկրայնոց

և շու

Եւ օրհնէա՛ զանձ քո
սիոն :

Օ ի զօրացոյց զնիդ ս
դրանց քոց * և օրհն
եաց զորդիս քո
իբեզ :

Ո՛ եդ զսահմանս քո
իխաղաղութի * պա
րարտութե՛ք ցորենոյ
և ցոյց զքեզ :

Լ՝ ապէ զբան իւր
յերկիր * վաղվաղ ըն
թանան պատգամք
նորա :

Վնէ զձիւն որպէս
զասր * և զմէգ ուն
փոշի ցանեաց :

Լրկանէ զսառն ուն
պատառս * առաջի
ցրտոյ նր՝ ո՛ր կա
րէ կալ :

և շուտով կու վազեն իւր պատ
գամքն , իբր շուտով կու կատա
րին իւր հրամանքն , և ամ արա
րածք իւրն կու հնազանդին :

Վարձեալ , նա կուողարկէ ո՛վ
մայր եկեղեցի զիւր բանն ամ յեր
կիր առ ՚ի մարմնանալ * և շուտով
կու վազէ իւր անետարանական
քարոզութիւն և կուտարածի յար
և ելից մինչև յարեմուտս :

Լ յսինքն , նա կու դնէ զիւր
ձիւնն ճերմակ բրդի նման ո՛վ
երուսաղէմի հրէաստանի երկրիս
վերայ * և զիւր ամպերն փոշու
նման կուցանէ օդիս վերայ :

Վարձեալ , նա կու դնէ զիւր
մկրտութե շնորհն ո՛վ մայր եկե
ղեցի քեզ վերայ , և քո որդիքդ
պայծառ զգեստով կուզարդարէ
* և նոց մտաց մոլորութե մութն
և խաւարն փոշու նման կու
ցրուէ , որ կարենան տեսանել
զոյս ամգիտութե :

Լ յսինքն , նա կու թափէ սա
ռուցի կտորտանքն ո՛վ երուսա
ղէմի հրէաստանի երկրիս վերայ
* և նորա ցրտի առաջնն ո՛վ կարէ
դիմանալ :

Վարձեալ , նա կուտայ ՚ի ձեռն
մովսէսի ո՛վ մայր եկեղեցի ժողո
վրդեանն իսրայէլի զպատուիրանս
հին օրինաց , որ վասն դժուար
իմացութեն սառուցի կտորտանց

նման կարծր իբր պինտ էին * և
այն օրինաց ցուրտ խօսքերի առա
ջեն ով կարէ կենալ, իբր ով
կարէ արդարանալ:

Լ՝ յսինքն, նա կու ողարկէ զիւր
բանն իբր զիւր հրամանքն ով եր
ուսաղէմդ հրէաստանի և կուհա
լէ զսառուցն * և կուփչեն հա
րաւային ջերմ քամիքն, և կու
ըսկանուն սառուցների ջրերն վա
զել:

Պարձել, նա կու ողարկէ ով մայր
եկեղեցի զիւր բանն ամ 'ի մար
մնառութի, և նովաւ կու լու
ծանէ և կու մեկնէ մեզ խորհր
դաւորապէս զպատուիրանս հին
օրինաց * կու փչեն քաղցր քամիք
խմաստութե և գիտութե հոգ
ւոյն սրբոյ, և կու ըսկանին ամ
դժուարութիւնք փոխարկիլ 'ի
հեշտութի, և հեղուլ զշնորհս
'ի հոգիս և 'ի միտս ճշմարտապէս
պահողացն զնոյնս:

Լ՝ յսինքն, կու պատմէ իւր օրի
նաց և պատուիրանաց բանն ով
երուսաղէմդ հրէաստանի յակո
բայ զարմին * և իւր դատաս
տանն և իրաւունքն իսրայէլա
ցւոց ազդին:

Պարձեալ, կու պատմէ զիւր
աւետարանական քարոզութիւն
ով մայր եկեղեցի հաւատացեալ
քրիստոնէիցն * և զիւր արդա

Լ՝ ապէ զբան իւր
և հալէ զնոսա *
շնչեսցեն հողմք
և գնասցեն
ջուրք:

Պատմէ զբան իւր
յակոբայ * զարդա
րութիւն և զի
րաւունս իս
րայէլի:

Ոչ այսպէս արար ամ
ազգաց տր * և զդա
տաստանս իւր ոչ
յայտնեաց նց:

Տունք: 10.

Աղօթք ամբակումայ մար
գարէին: 3.

Տ զուր քո
լուայ, և
երկեայ *
տրնայեցայ ի գործս
քո և զարհուրեցայ:

րութիւնն և իրաւունքն նոր իս
րայէլի:

Լ յսինքն, ոչինչ ազգի այսպէս
բարերարութիւն չարար ամ ով
երուսաղէմդ հրէաստանի * և
զիւր դատաստանն չի յայտնեց
նոցա:

Դարձեալ, ոչինչ ազգի այսպի
սի շնորհ և ողորմութի չարար ամ
ով մայր եկեղեցի * և զայն անձա
ռելի և անքննելի դատաստանն
որ արար վասն փրկութե ազգի
մարդկան ի ձեռն մարդեղութե
որդւոյ իւրոյ միածնի քեզ միայն
յայտնեաց և ոչ այլոց:

Լ յս աղօթքումս կուխօսի մար
գարէն ի բերանոյ եկեղեցւոյն:

Ս յսինքն, տր յս քս ես զքո
զարմանալի համբաւդ
ազգամբ հողւոյն սր
բոյլեցի և վախեցայ, իբր իմացայ
որ դու խոնարհեցոցես յերկնից ի
յերկիր, և հզօր ձեռամբ յաղթահա
րեցոց ես զսատանայ, և քակելով
զգոթիս ազատեցոց ես զազգ մարդ
կային ի բռնութե նորա, և ի քո
ամենակարօղ զօրութենէդ և ի
հզօր իշխանութէդ վախեցայ *
տր յս քս նայեցայ քո արարած
գործքերն, իբր տեսի զքո անչափ

բարե

բարերարութիւն , որ վս փրկու
թեան ազգի մարդկան զծառայի
կերպարանս պիտիս զգենուլ ,
ընդ մարդկան կենցաղավարիւ ,
զճանապարհ կենաց քարոզել ,
զնշանս և զարուեստս ցուցանել ,
և երախտամոռաց յազգէն հրէից
տանջիլ անողորմաբար չարչարիլ ,
խաչիլ և մեռանիլ , և ես 'ի յիս
զարհուրեցայ :

Լ յսինքն , դու տր յս քս 'ի
մէջ երկուց կենդանեացն կուճա
նաչվիս , իբր 'ի ծնանիլն քո մար
մնով 'ի կուսէն մարիամայ մերձ
'ի բէթղէհէմ քաղաքն , 'ի մաղա
րայն հովո՛ւաց , 'ի մէջ եղնին և
իշոյն , քո երկրպագելի վարքդ և
կենցաղավարութիւնդ կուճանաչ
վի , զէրէ եղնովն զքո համբերու
թիւնդ զերկայնամոռութիւնդ զնե
ղութիւնդ և զաշխատութիւնդ
կու իմանամք , և իշովն զքո խո
նարհութիւնդ և զհեղութիւնդ կու
ճանաչեմք , ըստ յոհաննու որ
ասէ առէք զլուծ իմ 'ի ձեզ , և
ուսարուք յինէն զի հեզ եմ և
խոնարհ որաի :

Վարձեալ 'ի վերայ խաչին 'ի մէջ
երկուց աւաղակացն որդի այ և
թագաւոր փառաց կուճանաչվիս
քոյ անձային բանիւքդ , որ ասա
ցիր , հայր 'ի ձեռս քո յանձն առ
նեմ զհոգի իմ , այսօր ընդիս

Bbbbb

իցես

Վ մէջ երկուց կեն
դանեացն ծանիցիս
դու * 'ի մերձենալ
ամացն յայտնեսցիս ,
և 'ի հասանիլ ժա
մանակին եր
և եսցիս :

27

իցես ի դրախտին, դու երբոր
չորս հարիւր տարին կու մօտկա
նայ ի վերանորոգութեն երու
սաղէմայ որ եղև ի ժամանակս
արտաշիսի պարսից թագաւորին,
ըստ վաթսուև երկու շաբա
թուցն դանիէլի, կու յայտնվիս
մարմնով աշխարհի * դու երբոր
քոյ անձային նախասահմանութե
ժամանակն կու հասանի, որ տե
սիլք և մարդարէութիք կու վեր
ջանան, և կու պակասին թագա
ւորք և իշխանք ի ցեղէն յուդայի
կու երևիս մարմնով ի մէջ մարդ
կան և կու զգեսնուս զկերպ ծա
ռայական:

Իսառովիլ անձին իմոյ
* ի ժամանակի բար
կութե զողորմու
թի յիշեսցես:

Լյսինքն, այն ժամանակն, որ
իմ հոգիս ի մէջ վշտաց և տառա
պանաց աշխարհիս, ի մէջ հոգոց
և շիթմանց, ի մէջ ախտից և
մոլորութեանց ի մէջ խաւարի
ողիտութե, և ի մէջ ըստունե
րաց մահու խռովեալ կու տադ
նապի ոչ գտանելով զճար փրկու
թե հոգւոյ իւրոյ * այն ժամա
նակին կասեմ, որ ես քո անձային
բարկութեդ և սրտմտութեդ,
քո անձային պատժիդ և պատուհա
սիդ արժանի կու լինիմ, դու քո
անչափ գթութեդ և անչափ մար
դասիրութեդ զքո ողորմութիդ
կու յիշես և կու մտածես, և զիս
ի ձեռն մարդեղութե քոյ և չար

չարանաց, ՚ի ձեռն խաչի քոյ և
մահո՛ւան կու փրկես և կու ազա
տես ՚ի դատապարտութենէ դժո
խոց և երկնային փառացդ ժա
ռանգորդ կանես:

Լ յսինքն, լուարուք ուրեմն
ով հա՛ւատացեալք, զի յս քս
որդին այ ՚ի հարաւոյ կուգայ,
իբր կուծնանի ՚ի բէթղէհէմ քա
ղաքի, որ կայ հիմնեալ ՚ի հարա
ւակողմն երուսաղէմայ * և նոյն
ինքն յս քս միայն սուրբն և միայն
տրն, ՚ի փարան լեռնէն կու եր
ևի որ է մերձ ՚ի լեառն սինայ,
իբր յս քսն որ ծնանելոց է ՚ի բէթ
ղէհէմ քաղաքի, է նոյն սբն որ
՚ի սինէական լեառն ետ զօրէնս
՚ի ձեռն մովսէսի:

Լ յսինքն, կու յայտնեն երկինք
զվայելչութի փառաց նր, իբր
երգելով հրեշտակք զփառք ՚ի
բարձուես ՚ի ծննդեան նր, կու
յայտնեն աշխարհի զփառս անժու
թէ նր, և ասաղն լուսատեսիլ և
հրաշալի առաջնորդելով մոգուցն
կու յայտնէ ազգաց և ազանց զան
քննելի տրութիւն նորա, այլև
առաքեալք որք են երկինք կու
պատմեն և կու քարոզեն մարդկան
զանձառելի տփօրէնութի նր *
և նր օրհնութեն լցվեցաւ բոլոր
աշխարհ, իբր արարածք ամ ըս
կսան օրհնել և գովել զնա:

Լ Զ ՚ի հարաւոյ ե
կեսցէ * և սբն ՚ի փա
րան լեռնէ:

Յայտնեսցեն երկինք
զվայելչութիւն փա
ռաց նր * և օրհնու
թէ նր լցան տիե
զերք:

Ճառագայթք ունի ի
լուսոյ հատան ի նմա
նէ * և եղջիւրք ի ձե
ռին նորա գտան * և
անդ հաստատեցաւ
զօրութիւն փա
ռաց նորա :

Յերեսաց նր ելցեն
հարուածք * և ըզ
հետ շուղաց նր եր
թիցեն մեծամեծք
ի թռչնոց :

Դարձեալ արարածք ամ ընկա
լան զօրհնութիւն ի ձեռն մարդ
եղութե նորա :

Լ յսինքն , ինչպէս որ ի լուսոյ
կամ ի յարեգակնէն շառաւիղք
կուծնանին , այսպէս ի նմանէ որ
է արեգակն արդարութեան ճա
ռագայթք ճշմարիտ աստուած գի
տութեանն ծագեցին և լուսա
ւորեցին զմիտս մարդկան * նո
րա ձեռքումն պողտեր գտվե
ցան , իբր նորա ձեռն տուաւ
հայրն ամ զամենայն իշխանու
թիւն յերկինս և յերկրի * և
անդ , իբր ի գալիլեայ ի լեառն
հաստատեցաւ զօրութիւն փա
ռաց ամութեան նորա ի միտս
առաքելոց , յորժամ տեսին զնա
մարմնաւոր աչօք յարուցեալ ի
մեռելոց իւրով ամենազօր կարօ
ղութեամբն :

Դարձեալ անդ ի ձեռն առաքե
լոցն ըսկսաւ հաստատիլ իշխա
նութի փառաց արքայութեան
նորա ի վերայ ամ տիեզերաց , զի
անդ հրամայեաց նոցա ասելով ,
գնացէք այսուհետեւ աշակերտե
ցէք զամ հեթանոսս :

Լ յսինքն , նորա երեսէն հարու
ածք կու ելանեն , իբր նր վրէժ
ինդրութեան դատաստանի յա
տենէն ցասումն և բարկութիւն
կու ելանէ առ ի պատժել և պա

տուհասել զայնպիսի ամբարիշտ
մարդիքն որ կամապաշտութեամբ
և խստասրտութեամբ կու ըն
դիմանան նորա սուրբ հաւա
տոյն, և նորա անետարանական
քարոզութեն չեն հնազանդիր *
և նորա անձային օրինաց և պա
տուհրանաց քարոզութեան յետ
նէն, մեծամեծ թռչունք կու
գնան, իբր չարահայր և խորա
մանկ դեք կու շրջին, առ ՚ի բառ
նալ զսերմն բանին աստուծոյ ՚ի
սրտից և ՚ի մտաց մարդկան, և
առ ՚ի կտրատել և կլանել զզո
հեցեալս ՚ի մասնակցութեն քի,
և զգտապարտեցեալս ՚ի հուրն
յաւիտեական:

Եւ յսինքն, եկաց յս քս յետ յա
րութեն իմերայ լերինն գալիլ
եացնոց և չափեց զերկիրս իբրև
ժառանգութիւն և ըստացունած
իւր, և բաժանեց զնա վիճակաւ
երկոտասան մասունս ըստ թր
վոյ երկոտասան առաքելոցն, և
ողարկեց զնոսա ՚ի քարոզութիւն
* հայեցաւ իւր ամենատեսաչօքն
և տնտղեց զհեթանոսս * և կոտր
ձգեց զիւրեանք զօրութիւն բազ
կի իւրոյ տալով զերկիրս և զթա
գաւորութիւն նոցա ՚ի վայելումն
քրիստոնէից ՚ի փառս ամենայն
երրորդութիւն:

Եւ յսինքն, սարերն կու հալին,

իբր

Եւ կաց և չափեաց
զերկիր * հայեցաւ
և գիտեաց զհեթա
նոսս:

Երինք հալեացին

* Լանտառ-քվատնեւ
ցին * Ճանապարհք
որք խկզբանէն էին
կուրասցին * Եւ 'ի
նմանէ դողասցի
ամ երկիր :

Տեօի զբանակս քու
շացոց * խռովեցան
բնակիչք վրանացն
մադիամու :

Սիբսի
զբնակար

ժողովար
խռովեցան

Սիբսի
զբնակար

իբր Թագաւորք Եւ բռնաւոր իշխանք որ մեծամտութիւն մոլորեալ են, Եւ ուռուցեալք Եւ բարձրացեալք իբրեւ զէրինս մալով անշարժ 'ի յախտս Եւ 'ի մոլորութիւն իւրեանց, 'ի լսելն զանուն տնայի քի, մոմի նման կու-հալին Եւ կու-մաշվին * Եւ անտառներն կու-վատնին, իբր զանազան աղգք կու-ապաշտից որ օրմանի անպտուղ ծառերին նման բազմացեր են կու-ցրո՛ւին Եւ կու-փչանան * անօրինաց Եւ ամբարշտաց հին մոլորութեան Եւ առասպել օրինաց ճանապարհներն կու-խափանին * Եւ նորա ասեղ զօրութենէն ամ երկիր կու-դողայ Եւ կու-սարսափի :
Լ յսինքն, տեսի ես քու-շացոց բանակներն, իբր եթովպացոց օրդուններն, իբր տեսի ես հոգւով սեւացեալ մեղաւորաց բազմութիւն, որ 'ի տարածին աւետարանական ճշմարտութե բնական զգաստանալ Եւ զղջմամբ Եւ ապաշխարութիւն դառնալ 'իդիտութի ճշմարտութե * ուստի խռովեցան Եւ սասանեցան դուքն որ կու-բնակէին 'ի չտոհրս մադիամու, իբր ընդ հովանեալ Եւ ընդ իշխանութիւն չարագործին Եւ խռովարարին բեւեարայ, զի մադիամ կու-վող Եւ խռովարար կու-թարգմանի :

Լ՝ յսինքն , մի Թէ դու տր ան
գետերի վերայ կու բարկանաս մի ,
կամ Թէ կու լինի մի որ դու գե
տերի վերայ սրտմտիս , քան լիցի
զէրէ գետք անբանք են և չեն
կարեր ընդէմ քեզ մեղանջել .
բայց քան զի եկեր էիր ՚ի դատել
զմոլորեալ շահիդս և զանհո
թիս հրէից , և զառասպել վար
դապետութիւնս իմաստասիրացն
հետնապաշտ , որք գետերի նման
ծաւալեր էին ՚ի վերայ երկրի ,
վն որոյ յորդանան ՚ի մկրտիլն քո
սասանեցաւ ՚ի յահել զօրութի
քումէ նշանկելով զխանգարումն
իբր զխափանումն նոցա զի յորդա
նան , գետ դատողութիւն կու Թարգ
մանի * կամ Թէ կու լինի մի տր
ան որ դու ծովի վերայ բարկա
նաս , քան լիցի , այլ քան զի եկեր
էիր ազատել զմարդիք ՚ի հողոց
և ՚ի խռովութեց ալեաց ծովու
աշխարհիս , վասն որոյ ՚ի սաստելն
քոյ ալեացն շուտով դադարեցան
և հանդարտեցան , նշանակելով
զխաղաղութիւն հոգեկան որ տա
լոց էիր հաւատացելոց քոց , ըստ
այնմ որասացիր , զխաղաղութի
Թողում ձեզ , զխաղաղութիւն
զիմ տամ ձեզ :

Լ՝ յսինքն , ելեր դու ի վերայ
խաչափայտին ինչպէս մէկ Թագա
ւոր մի որ կու բազմի ՚ի կառս իւր ,

իբր

ՍԻ Թէ ի վն գետոց
բարկացիս դու տր ,
կամ սրտմտութիւն
քո ի վերայ գետոց *
կամ բարկութի քո
ի վերայ ծովու :

Ելեր դու ՚ի կառս
քո հեծելութիդ քո
* փրկութիւն եղև

յեւանեւն քո

Օ արթեաւ աղեղն
քո * և զնետս կապար
ճից քոց արբուցեր
* զգետս ցրո՛ւեցեր
* և զերկիր դողա
ցուցեր 'ի սաստկու
թենէանձրևի որք
անցանեն ընդ
սա :

Լ' նդունդք աղաղա
կեցին մեծապէս *
լոյս փայլման արեգա
կանն արգելաւ * և
ծագումն լուսնին
դադարեցաւ :

Որպէս 'ինչոյս տա
քաց քոց գնացես *

իբր 'ի արապայն , կամ կուհեծ
նու իւր ձիոյն վերայ առ 'իզնալ
'ի պատերազմ ընդ դէմ Թշնա
մեաց * և 'ի յեւանեւն քո 'ի դե
րեզմանէն հրաշալի փառօք , փր
կութիւն ազատութիւն եղև ազգի
մարդկան :

Լ' յսինքն , քո վրէժխնդրութե
աղեղն արթնացաւ և զինքն լա
րեց * զքո Թարգաշիդ բարկու
թե նետերն քո Թշնամեաց արիւ
նովն հարբեցուցիր , իբր զքո
Թշնամին սատանայ յաղթահարե
ցիր , և ոտնակոխ արարիր * զգե
տերն ցրո՛ւեցիր , իբր զկատաղած
ազգն հրէից , և զկեղծա՛նոր ժո
ղովս դպրացն և փարիսեց՛ոցն
փչացուցիր * և զերկիրս դողա
ցուցիր 'ի յա՛ւանդեւն զհոգիդ
'ի պատճառս սաստկութեանձրևի
ցաման և սրամտութեան քոյ որ
Թափեցիր ի վերայ երկրի :

Լ' յսինքն , անդունդք աղաղա
կեցին , իբր դէք որք էին յան
դունդս դժոխոց երբոր տեսին
զքո անձային զօրութիդ սասանե
ցան և աղաղակեցին * լոյս փայլ
ման արեգականն արգելվեցաւ
և խա՛ւարեցաւ * և լուսնոյ ծագ
ման նշոյն դադարեցաւ և մթնե
ցաւ :

Լ' յսինքն , դու այնպէս շուտ
կուհառանիս առ 'ի պատժել զամ

բարիչս քո ամենազօր կարօղութիւն, որ կու թուի թէ քո սաստից և պատուհասից սլաքներին նշարին հետ կու գնաս * կամ քո բարկութիւն թրի փայլատակման լուսոյն հետ կու ընթանաս և կու վազես:

Եւ յսինքն, բարկութիւն կու զարթնանաս և կու վախեցնես զերկրասէր հրէայքն * և դողացուցանելով և զարհուրեցուցանելով կու կասես, իբր կու ջարդես և կու խորտակես զկռապաշտս:

Եւ յսինքն, երևեցար մարմնով իմէջ մարդկան քոյ հաւատացեալ ժողովրդոց փրկութեն համար * որ փրկէիր և ազատէիր զքո սբ և ընտրեալ ծառայքդ ի բռնութեն սատանայի:

Եւ յսինքն, քո սաստից և պատուհասից նետովն զարկեցիր և խոցեցիր ամբարտաւան մարդկանց զգլուխն բելիար * և մինչև յանդուռնդս դժոխոց ընկղմեցաւ:

Եւ յսինքն, խնդրեցիր զքո վրէժդ քոյ ամենակարօղ զօրութիւն ի զօրագլխացն մեղաւորաց, իբր ի չար պաշտօնէիցն դիւաց որք յուսացեր էին ի յանդուռնութիւն իբր ի լրբութիւն իւրեանց * զերկերան զաղքատն ի ծածուկ, իբր գերեցին և տիրապետեցին

և որպէս ի լոյս փայլատակման սրոյ քո:

Բարկութիւն զարթնեա ի վերայ երկրի * և դողութիւն կասցես զհեթանոսս:

Երևեցար ի փրկութի ժողովրդեան քոյ * ի փրկել զընտրեալ քո:

Եւ տաճիգ եղեր ի գլուխս մարդկան ամբարտաւանից * և մինչև յանդուռնդս ծովու ընկղմեցան:

Իսնդրեցեր զվրէժ զօրութիւն քով ի զօրագլխացն մեղաւորաց * որք յուսացեալք էին յանդուռնութիւն իւրեանց * զի կերան զաղքատն ի գաղտնիս:

Լ՝ ապքեցեր ի վերայ
ծովու զերիվարս քո
* և խռովեցան յաղթ
ջուրք անդնդոց :

Մացի ես * և գելան
աղիք իմ 'ի ձայնէ բե
րանոյ իմոյ * եմուտ
դողումն յոսկերս
իմ, և ես յանձն
իմ խռովե
ցայ :

Օ, այս պահեսցես
յաւուր նեղութե *
ածել ի վերայ ազգի
ամի որք մարտնչին
ընդ ժողովրդեան
քում :

Թ՛ զենի ո՛չ ասցէ
զպտուղ իւր * և
յայգւոջ բեր մի՛ գա
ցի * ձիթենիք սնաս
ցին * և երկիր մի՛
բուսուսցէ զդա
ւարի :

գաղտուկ աղքատ և խեղճմաս
ցած ազգին մարդկայնոյ :

Լ՝ յսինքն, ողարկեցիր քո ձիանքդ
իբր զառաքեալս այս ծով աշխար
հիս վերայ 'ի քարոզութի * և խռո
վեցան և սասանեցան անդնդոց
ջրերի կուտակներն, իբր սան
դարամետական դիւաց բազմու
թիւնքն :

Լ՝ յսինքն, այսպիսի հրաշալի բա
ներս տեսայ և ապուշ մնացի * և
սաստիկ զարհուրելոյս այնչափ
աղաղակեցի որ աղիքներս գալա
րեցաւ * դողն 'ի յոսկերքս մտաւ
և ես իմ սրտիս մէջն խռովեցայ
և սասանեցայ :

Լ՝ յսինքն, զայսպիսի պատիժս և
պատուհասս պահէ մէկ նեղութե
և հալածանաց օրէն համար * որ
թափես անօրէն և ամբարիշտ հրէ
ից ազգին վերայ, որ ընդէմ քոյ
հաւատացել ժողովրդեանդ կու
մարտնչին և կու հակառակին :

Լ՝ յսինքն, զերէ նոցա թզենիքն
այլ պտուղ չեն տար, իբր նոցա
օրէնքդ նօղ վարդապետքն այլ ամ
ային քաղցրութե պտուղն չեն
ցուցաներ * նոցա այգիներումն
այլ խաղող չի գտվիր, իբր նոցա
ազգի միջումն այլ բարեգործու
թե և ամպաշտութե նշմարանք
չի երևիր * նց ձիթենիքն զիւր
եանց պտուղն կու ուրանան,

իբր

Իբր նոցա մարդարէքն ՚ի յանձնա
սուծէ կուդադարին * և նոցա
երկիրն այլ դալար խոտ չի բու
սուցաներ, իբր նց ժողովուրդն
այլ յուսադրութե խօսք չի ար
տաբերեր:

Լ. յսինքն, նոցա ոչխարներն ՚ի
յարօտից կուպակասին, իբր նց
ժողովարանէն այ բանին և քարո
զութեան ականջ անօղ ժողո
վուրդն կուպակասի * և նոցա
գոմերումն եզինք չեն գտվիր,
իբր նոցա տաճարներումն քահա
նայք չեն երևիր:

Լ. յսինքն, ես իմ կողմանէս հրա
ժարելով նոցա մոլորութէն կու
յուսամ յանձ, և կուցնծամ հոգ
ւով * և կուրախանամ ՚ի վերայ
յի քի այ փրկչին իմոյ:

Լ. յսինքն, զէրէ տր անձ ինձ
զօրութի տվեց, իբր իւր շնոր
հօքն զիս զօրացոյց ընդէմ մոլոր
եալ մտացն հրէից և հեթանո
սաց * և զիմ ոտքս իբր զիմ մտաց
խորհուրդն հաստատեց ՚ի վերայ
ճշմարտութե հաւատոյն քի * և
զիս հասարակաց թշնամւոյն բե
լիարայ վզին վերայ կանգնեցոյց,
իբր նորա խորամանկութիքն և
հնարագիտութիքն յաղթահարել
տվեց * և զիմ հոգիս երկնային
մխիթարութե զմայլեցոյց, և հան
գատացոյց յական թօթափելն:

Պակասեցին հօտք ՚ի
ճարակաց * և եզինք
մի գտցին առ մարդս

Ես ՚ի տր յուսացայ
ցնծացայց * և ու
րախ եղեց յան
փրկիչ իմ:

Տր տր ետ ինձ զզօ
րութի * և կացոյց
զոտս իմ ՚ի հաստա
տութե * ի վերայ պա
րանոցի թշնամւոյն
կացոյց զիս * և հան
գոյց զիս երազ
երազ:

Լուր մեզ տր լուր մեզ անայնով ողորմութիւն և գթութիւն քով խնայեալ յարարածս քո :

Սարգասէր տր վասն սրբուհւոյ անարատի մօր քոյ և կուսի , և վասն խաչի քոյ պատուականի , ընկալ զաղաչանս մեր , և կեցն զմեզ :

Աւելուիայ անգեայ և
զաքարեայ :

Սաղմոս . ՃԽԸ .

Օրհնեցէք ըզ
տր յերկնից
* օրհնեցէք
զնա ի բարձունս :

Օրհնեցէք զնա ամ
հրեշտակք նր * օր
հնեցէք զնա ամ զօ
րութիւն նորա :

Օրհնեցէք զնա արե
գակն և լուսին * օր
հնեցէք զնա ամ աս
տեղք և լոյս :

Իբր , այս սաղմոսիւս օրհնեցէք
զան ի բերանոյ անգեայ և զաքար
եայ մարգարէից , զի աւելուիայն
օրհնեցէք զան կութարդմանի :
Լյս սաղմոսումն կուհրաւիրէ
մարգարէն զամ ըստեղծունածս
օրհնել զտր ան :

Ստինքն , օրհնեցէք զտր
ան ամ բազմութիւն
անմարմնոց ի յերկ
նից * օրհնեցէք զնա ի բարձունս
իբր ի յերկնս ուր բնակեալ
կայք առ ի փառաբանել զանչափ
բարութիւն նորա :

Լյստինքն , օրհնեցէք զնա ամ
հրեշտակք նր իբր ըսպասանորք
և պաշտօնեայք նորա * օրհնեցէք
զնա ամ զօրութիւն նորա , իբր
սերովքէք և քերովքէք և այլք :
Լյստինքն , տեսէք զայնպիսի դե
ղեցիկ և հրաշալի լուսանորքն ,
իբր զարեգակն զլուսինն զաս
տեղս և զլոյսն * և օրհնեցէք և
բարեբանեցէք զարարիչն նոցա :

Լյս

Լ՝ յսինքն , մտածեցէք զերկ
նային կամարներն * և զայն ջրերն
որ կայ ի վերայ երկնից , իբր ի վեր
հաստատութեն , որ է աստղալից
երկնիքն , և օրհնեցէք զանուն
ան ան :

Լ՝ յսինքն , զերկ նա ասաց , իբր
նա կամեցաւ , և եղեն ան ըստեղ
ծութեամբ * և նա հրամայեց իւր
անային իշխանութիւն , և հաս
տատուեցան :

Լ՝ յսինքն , կացոյց զնոսա հաս
տատուն յաւիտեանս յաւիտե
նից * և սահման դրեց , որ իւր
եանց տեղէն չի շարժին , և իւր
եանց ճանապարհէն դուրս չի
ելանեն :

Լ՝ յսինքն , օրհնեցէք զան ան
ի յերկրէ ով մարդիք նայելով ի
մեծամեծ վիշապ ձկունքն , և
յայլ զանազան կենդանիքն որք
կան ի խորս ծովուն :

Լ՝ յսինքն , տեսէք զհողմն և
զկարկուտն , զձիւնն և զսառուցն
զմրրկած քամիքն որք հանապազ
կուհնազանդին այ հրամանին , և
օրհնեցէք զան :

Լ՝ յսինքն , տեսէք զսարերն ,
և զբլուրներն * զպտղաբեր տն
կերն , և զօրմանի մայրի ծառերն
և օրհնեցէք զան :

Լ՝ յսինքն , տեսէք զգազանս և
զանասունս * զսողունս երկրի ,

զթիւս

Օրհնեցէք զնա եր
կնիք երկնից * և
ջուրք որ ի վերայ քան
զերկնս օրհնեցէք
զանուն ան :

Օ ի նա ասաց և
եղեն * հրամայեաց
և հաստատեցան :

Կացոյց զնա յաւիտե
անս յաւիտեանից *
սահման եղև ոչ ան
ցանեն :

Օրհնեցէք զան յերկ
րէ վիշապ և ան
խորք :

Հողմ և կարկուտ
ձիւն և սառն , հողմ
մրրիկ որք առնէք
զբան նորա :

Երկնք և ան բար
ձունք * ծառք պտ
ղաբերք և ան մարք :

Գազանք և ան անա
սունք * սողունք և

ամ Թռչունք Թեա
հորք:

Թաղանորք երկրի
և զօրք իւրեանց *
իշխանք և ամ դատա
հորք երկրի:

Երիտասարդք և կու
սանք * ծերք և
տղայք օրհնե
ցէք զանուն
տն:

Բարձրացաւ անուն
նր միայն * խոստո
վանութի նմա յեր
կինս և յերկրի:

Բարձր առնէ տր
զեղծիւր ժողովրդէն
իւրոյ * օրհնութի
ամ սրբոց նորա, որդ
հոցն խրայելի * ժո
ղովուրդ որ մերձէ
առ տր:

Տուք: 14

զԹեաւոր Թռչունքն որք են 'ի
յօդս և օրհնեցէք զամ:

Եւ յսինքն, դուք ով Թաղա
հորք երկրի միաբան ձեր զօրայ
հետ * և դուք ով իշխանք և
ամ դատահորք որ մարմնաւոր
դատաստան կանէք ի վերայ երկրի
օրհնեցէք զամ:

Եւ յսինքն, դուք ով տղամար
դիք և կուսանք * և դուք ով
ծերք և տղայք քանի որ ժամա
նակ ունիք այս աշխարհիս վերայ
օրհնեցէք զանուն տն այ ըստեղ
ծողին ձերոյ:

Եւ յսինքն, զէրէ նորա անունն
միայն բարձրացաւ և փառաւոր
եցաւ 'ի մէջ ամ արարածոց * և
նորա խոստովանութիւն յայտնի է
'ի յերկինս և 'ի յերկրի, իբր Թէ
'ի յերկինս և Թէ 'ի յերկրի նր
անչափ կարօղութիւն, անքննելի
իմաստութիւն, և անձառելի բա
րութիւն կու խոստովանին ամ ըս
տեղծ ունաւք:

Եւ յսինքն, կու բարձրացուցա
նէ տր աստուած իւր ժողովրդ
եան պողտերն, իբր զյս քս որ
դին իւր միածին յարուցանե
լով զնա 'ի մեռելոց * այս օրհ
նութիւնս նորա սուրբ և ընտր
եալ ծառայիցն կուսլատշաճի,
իբր որդհոցն նոր խրայելի *
այն ժողովրդեանն, որ հաւա

տով

տով յուսով և սիրով մօտ է իւր
այն :

Իբր , օրհնեցէք զանձ զի ալելու
իայն օրհնեցէք զանձ կուժարդ
մանի :

Լյս սաղմոսումն կու յորդորէ
մարդարէն զքրիստոնէայս օրհնել
և գովել զքս ան :

Լյսինքն , օրհնեցէք ով հաւա
տացել ժողովուրդք զքս ան նոր
օրհնութիւն , յիշելով զծնունդ
նորա , զբարեբանս նորա , զյա
րութիւնորա , և զհամբարձումն
նորա * բայց օրհնութիւն տվէք
նմա ՚ի յեկեղեցիս սրբոց , իբր
՚ի յեկեղեցիս քրիստոնէից , և ոչ
՚ի ժողովարանս հրէից :

Լյսինքն , ուրախանայ նոր իս
րայէն իւր ըստեղծողին և իւր
փրկչին վերայ * և նոր սիրնի որ
դիքն որք են քրիստոնէայք ցն
ծան և զոճարձանան իւրեանց
անմահ թագաւորին վերայ :

Լյսինքն , օրհնեն զնր անունն
միաձայն օրհնութիւն * Թմեկաւ ,
իբր դաժով և սաղմոսարանաւ
սաղմոս ասեն նմա :

Լյսինքն , զերէ կու հաճի տր
յն քս իւր հաւատացեալ սբ ժո
ղովրդեանն * և կու բարձրացու
ցանէ հեզ և խոնարհ մարդիքն

՚ի փր

Աւելուիայ :

Սաղմոս Ճիսի :

() օրհնեցէք զտր յոր
հնութիւն նոր * օրհ
նութիւն նմա յեկեղե
ցիս սրբոց :

Աւրախասցի իսրայէլ
յարարիչն իւր * որ
դիք սիրնի ցնծա
ցեն ՚ի թագաւորն
իւրեանց :

() օրհնեցեն զանունն
նր օրհնութիւն * սաղմոս
իւր և օրհնութիւն սաղ
մոս ասացեն նմա :
Հաճի տր ընդ ժողո
վուրդ իւր * և բարձր
արասցէ զհեզս ՚ի
փրկութիւն :

Պարծեցցին սբքն
փառօք * և ցնծաս
ցեն' ի հանդիսոս իւր
եանց * և բարձր
արասցեն զանձ բերա
նօք իւրեանց:

Սուր երկասյրի ետ
'ի ձեռս նց առնուլ
զհատուցումն ի հե
թանոսաց * յանդի
մանութի ամից ժո
ղովդոց:

Պիկապել զթագա
ւորս նոցա կապանօք
* զզօրաւարս նոցա
ձեռնակապօք երկա
թեօք:

Լռնել նց դատաս
տան ի դրոց * և
փառք այս են ամից
սրբոց նորա:
Տունք. 8.

Աւետիայ:

Սաղմոս. ԺԺ.

Պիկապել, իբր' ի կեանս յառնալ:
Լսինքն, այն տեղն որ սբքն
կուպարծենան իւրեանց երկ
նային օթեանումն * և կուցն
ծան իւրեանց հանդստարանի մի
ջումն * և կուբարձրացուցա
նեն և կուփառաբանեն զանձ
իւրեանց բերանովն:

Լսինքն, և ի տեղն քս նոցա
ձեռքն երկու կողմէն կտրօղ
թուր տվեց, որ դատաստանի
օրն միաբան հատուցումն անեն
կուպաշտից և հեթանոսաց * և
յանդիմանեն անօրէն և ամբա
րիշտ ժողովուրդքն ասելով, եր
թայք անիծեալք ի հուրն յաւի
տենական, որ պատրաստեալ է
սատանայի և հրեշտակաց նորա:
Լսինքն, և այն երկու կողմէն
կտրօղ թրի զօրութեն կապեն
կուպաշտից և անհաւատից թա
գաւորքն պլխավով * և նոցա
զօրադուխքն և զօրաւարքն եր
կաթէ ձեռնակապով, և դատա
պարտեն ի հուրն յաւիտենական:
Լսինքն, և նոցա դատաստան
անեն ինչպէս որ դրած կայ ի դա
տաստանադիրսն այ * զէրէ այս է
փառք և պարծանք ամ սրբոցն այ

Իբր, օրհնեցէք զանձ, զի ալիւ
իայն օրհնեցէք զանձ կութրդմի:
Լսա սաղմոսումն կու յորդորէ

մար

մարդարէն զ հաւատացեալս օրհ
նել զամ սրտի մտօք, զանազան
սազերով:

Լ. յսինքն, օրհնեցէք զամ ուր հա
ւատացեալ ժողովուրդք իւր սր
բուծեալ թողուամն * օրհնեցէք
զնա այն տեղն որ իւր ամենակա
րօղ զօրութիւն հաստատվեր է, իբր
ի յերկինս և ի յերկրի, զի ընդ ամ
տեղիս է արուի և իշխանութիւնը:

Լ. յսինքն, օրհնեցէք զնա զիւր
անքննելի զօրութիւն յիշելով *
օրհնեցէք զնա զիւր բազում մե
ծութիւն մտածելով:

Լ. յսինքն, օրհնեցէք զնա հնչմամբ
փողոյ * օրհնեցէք զնա տասն աղ
եաւ սաղմոսարանաւ, որք են
տասն պատգամքն այ, և երեք աղ
եան քնարիւ, որ կու նշանակէ
զխորհուրդ սբ երրորդութեն:

Լ. յսինքն, օրհնեցէք զնա թմբ
կաւ և պարիւ իբր դափով և թա
բօրիւ * գովեցէք զնա աղիւք,
իբր սազի լարերով և երգեհոնիւ:

Լ. յսինքն, օրհնեցէք զնա ցնծ
ղայիւք քաղցրահնչիւք * օրհնե
ցէք զնա ցնծղայիւք խնդութե
և ուրախութե:

Լ. յսինքն, օրհնեցէք զնա ձայնիւ
գոհութե * ամ հոգիք որք էք ի
յերկինս և ի յերկրի օրհնեցէք և
փառաբանեցէք զտր ամն ամի:

Ddddd

Իբր

() օրհնեցէք զամ ի
սրբութե նր * օրհ
նեցէք զնա ի հաստա
տութե զօրութե
նորա:

() օրհնեցէք զնա ի զօ
րութե նր * օրհնե
ցէք զնա ի բազում
մեծութե նորա:

() օրհնեցէք զնա ի
ձայն օրհնութեան *
օրհնեցէք զնա սաղ
մոսիւք և օրհնութե:

() օրհնեցէք զնա ցն
ծութե * գովեցէք
զնա ուրախութե:

() օրհնեցէք զնա ի
բանս քաղցունս *
օրհնեցէք զնա ի բար
բառ լսելիս:

() օրհնեցէք զնա ի
ձայն գոհութե * ամ
հոգիք օրհնեցէք զտր

Տունք 6.

Ղ Ղ

Իբր, զայս սաղմոսս որ ոչ է ՚ի
Թո՛ւոյ հարիւր և յիսսուն սաղմո
սացն, նոյն դա՛նիթ մարգարէն
է շարադրեալ, այն ժամանակին
որ պատերազմեցաւ ընդէմ գո
ղիաթու գէթացւոյն, և սատակ
եաց զնա պարսոտաքարիւ առա
ջի սա՛նուղայ արքային իսրայէլա
ցւոց և հատեալ զգլուխ նր դար
ձաւ յաղթութե՛ւ. բայց զոր ինչ
գրէ աստ դա՛նիթ յայտնապէս վս
ինքեան, ծածկապէս իմացուցա
նէ վասն մարգեղութե և փրկա
գործ տնօրէնութե տն մերոյ յի
թի, որ է ճշմարիտ դա՛նիթն, և
որդի դա՛նիթ մարգարէին ըստ
մարմնոյ:

Սինքն, ես դա՛նիթս փոքր
էի հասակաւ քան
զեօթն եղբարս իմ,
ոպ և հայրն իմ յեսսէ վկայեաց
սամուէլի մարգարէին ասելով,
կայ միւս ևս փոքրիկ որ արած է
զխաշինս * և կրտսեր ՚ի տան հօր
իմոյ, իբր ես իմ հօր վերջին
ծնունդն էի, և ամենեքեան զիս
կու արհամարհէին * վասն որոյ
և զիս կու ողարկէին միշտ ՚ի լե
րինս և ՚ի դաշտս, որ իբրև հովիւ
արած էի զիմ հօր ոչխարներն:

Dddd 2 Ղար

Այս սաղմոս ինքնագիր դաւ
թի է արտաքոյ Թուոց, ՚ի ժա
մանակի զի էլ նա նահատակ
ընդդէմ գողիաթու, առաջի
սաւուղայ, և ամ զօրացն
իսրայէլի:

Ոքր էի ես յեղ
բարս իմ * և
կրտսեր ՚ի տան
հօր իմոյ * արած էի
զխաշինս հօր իմոյ:

Պարձեալ , ես ճշմարիտ դա
 չիթս յս քս փոքր էի պատուով
 իմէջ եղբարց իմոց մարդարեւից ,
 զի հրէայք ոչ կամեցան վասն նա
 խանձու մեծարել զիս իբրեւ զմի
 'ի նոցանէ * և կրօսէր իսան հօր
 իմոյ , իբր անարդեցեալ 'ի մէջ
 խորայեւացնոց ազգին , որք ար
 համարհելով զիս ոչ ընկալան ըզ
 քարոզութիս իմ և զբանս իմ ,
 ըստ որում վկայէ յոհաննէս ասե
 լով , յիւրան եկն , և իւրքն զնա
 ոչ ընկալան * արած էի զիսաշինս
 հօր իմոյ , իբր զտունս խորայելի
 որք երբեմն էին ճշմարիտ ոչխարք
 հօրն իմոյ երկնաւորի , ըստ որում
 վկայէ դաւիթ ասելով , որ հով
 ունեոյ խորայելի նայեաց , որ
 առաջնորդես որպէս խաշին յով
 սէփու :

Չեռք իմ արարին
 զսաղմոսարան * և մա
 տունք իմ կազմեցին
 զգործի օրհնութիւն :

Լյսինքն , ես դաւիթս իմ ձե
 ոօքս հարեցի և շինեցի զտասն
 թեւէ սաղն որ սաղմոսարան կաս
 վի * և իմ մատներովս կազմեցի
 և օրինեցի զգործի օրհնութիւն ,
 իբր զերեք թեւէ քնարն , առ 'ի
 օրհնել և փառաբանել զտրն բո
 լորից :

Պարձեալ , ես ճշմարիտ դա
 չիթս յս քս իմ ձեռօքս , իբր
 իմ առաքելովքս և մարդարեւիւքս
 հաստատեցի զկատարումն տառն
 պատուիրանացն այ 'ի մէջ սուրբ

Էկե

Եկեղեցւոյ * և իմ մատեներովս,
իբր հողւոյն սրբոյ շնորհօքն որք
պարգւելին մկրտութիւնս ան
զանին, տալանորեցի ի սիրտս հա
ւատացելոց զդաւանութիւնս ան
երրորդութեան, որով օրհնի և
փառաբանի անձն բոլորից:

Լ՝ յսինքն, արդ ո՛վ է՝ այ խորհր
դակից որ կարենայ պատմել նմա
իմ դաւութիւնս արարմունքն, զհա
ւատարմութիւնս, զշնորհակալու
թիւնս, և զգործութիւնս որ ունիմ
առնա վասն անչափ բարերարու
թեանորա, և վասն զանազան շնոր
հացն որ տուեալ է ինձ * Եթէ
ոչ ինքն որ քննէ զսիրտս և զերի
կամունս, և տր է ամ աշխարհի
լսէ զամ:

Վարձեալ, ո՛վ է խորհրդակից
հօրն իմոյ երկնաւորի առաւել
քան զիս, որ կարենայ պատմել
նմա իմ ճշմարիտ դաւութիւնս փրկա
գործ տնօրէնութիւնս, զբարո
ղութիւնս, զհրաշագործութիւնս,
զսէրն, և զհարազատութիւնն
որ ունիմ առնա վասն հայրական
բարեգութեանորա, և վասն
շնորհացն և փառացն որ պարգւե
ալ է ինձ իբրև միածնի որդ
ւոյ իւրոյ * Եթէ ոչ ինքն որ
բնակեալ է յիս ըստ յոհաննու,
և տր է ամենեցուն, լսէ և իմա
նայ զամ առանց միջնորդի:

Լ՝ Կ

Իսկ անդ ո՛վ պատմես
ցէ զայս ան իմում *
Ինքնին տր ամի լուի
ցէ զամ:

Լա առաքեաց տր
զ Տրեշտակի իւր * և
համբարձ զիս ի հօտէ
խաշանց հօր իմոյ * և
էօծ զիս յօծումն
իւղոյ իւրոյ :

Եղբարք իմ մեծա
մեծք և գեղեցիկք *
և ոչ հաճեցաւ ընդ
նոսա տր :

Լյոսինքն , և ողարկեց տր ան
զիւր Տրեշտակն , իբր զսամուէլ
մարգարէն իբէթղէհէմ քաղաք
* և ընտրեց և վեր ընկալաւ զիս
զդան իթս ի հօտէ ոչխարաց հօրն
իմոյ * և օծեց զիս իւղով թա
գանոր խորայելի :

Պարձեալ , և ողարկեց տր ան
զգաբրիէլ Տրեշտակապետն ի քա
ղաքն նազարէթ առ կոյսն մարիամ
զոր խօսեցեալ էին յովսէփու *
և ընտրեց և վեր ընկալաւ զիս ըզ
ճշմարիտ դան իթս յն քս խորայել
լացնոց ազգի միջէն , որք էին ոչ
խառք հօրն իմոյ * և օծեց զիս
իւղով իւրով սրբով , իբր իւղով
անօթի իւրոյ , և կացոյց տր
և թագանոր բոլոր աշխարհի :

Լյոսինքն , իմ եղբարքս հասա
կաւ մեծամեծք էին , և դիմօք
գեղեցիկք * բայց ան որ ոչ նայի
յերեսս այլ ի սիրտս մարդկան ինձ
դան թիս միայն հաճեցաւ , և ոչ
նոցա , և զիս միայն ընտրեց առ ի
փրկել զժողովուրդ իւր ի ձե
ռացն Քիլիսաեցնոց :

Պարձեալ , եղբարք իմ մարգա
րէք և նախահարք փառօք և պա
տուօք մեծամեծք էին , և մար
գարէական հոգնով և առաքինա
կան գործով գեղեցիկք էին ի
մէջ խորայելացնոց * բայց հայրն
իմ երկնաւոր ինձ ճշմարիտ դան

Թիս միայն հաճեցաւ, ըստ որում
և մկայեաց ՚ի յորդանան գետ
ասելով, դա՛ է՛ որդի իմ սիրելի,
ընդ որ հաճեցայ, և զիս միայն
ընտրեցաւ ՚ի փրկել զազգումարդ
կան ՚ի ձեռացն սանդարամետա
կանաց, և ոչ զմարդարէսն:

Լ՝ յսինքն, ելի ես դա՛ւիթս ՚ի
պատերազմ ընդէմ այլազգւոյն
գողիաթու, որ զա՛ւուրս քառա
սուն հպարտութե՛ք կու յանդիմա
նէր զիսրայէլացիսն * և նզովեցի
և անարգեցի զքարեղէն և զփայ
տեղէն կուռս նորա և պարստա
քարիւ սատակեցի զնա * և քարշ
եալ հանեցի զթուրն որ կապեալ
ունէր ՚ի մէջ իւր * և նովաւ հա
տի զգլուխ նորա * և բարձի զա
մօթս և զնախատինս ՚ի յիսայէ
լացւոց ազգէն:

Վարձեալ, ելի ես ճշմարիտ
դա՛ւիթս հոգւով սրբով ՚ի յա
նապատ, և պատերազմեցայ ընդ
էմ սատանայի որ զա՛ւուրս քա
ռասուն հպարտութե՛ք կամէր փոր
ձել զիս * և անարգեցի զկուռս
նորա, իբր արհամարհեցի զնա
բէռութիս և զխորամանկութիս
նորա, և սաստեալ իբրեւ պարսո
տաքարիւ հալածեցի զնա ասե
լով, երթ յետս իմ սատանայ,
զի գրեալ է թէ՛ տն՝ այ քում
երկրպագցես, և զնա միայն պաշ

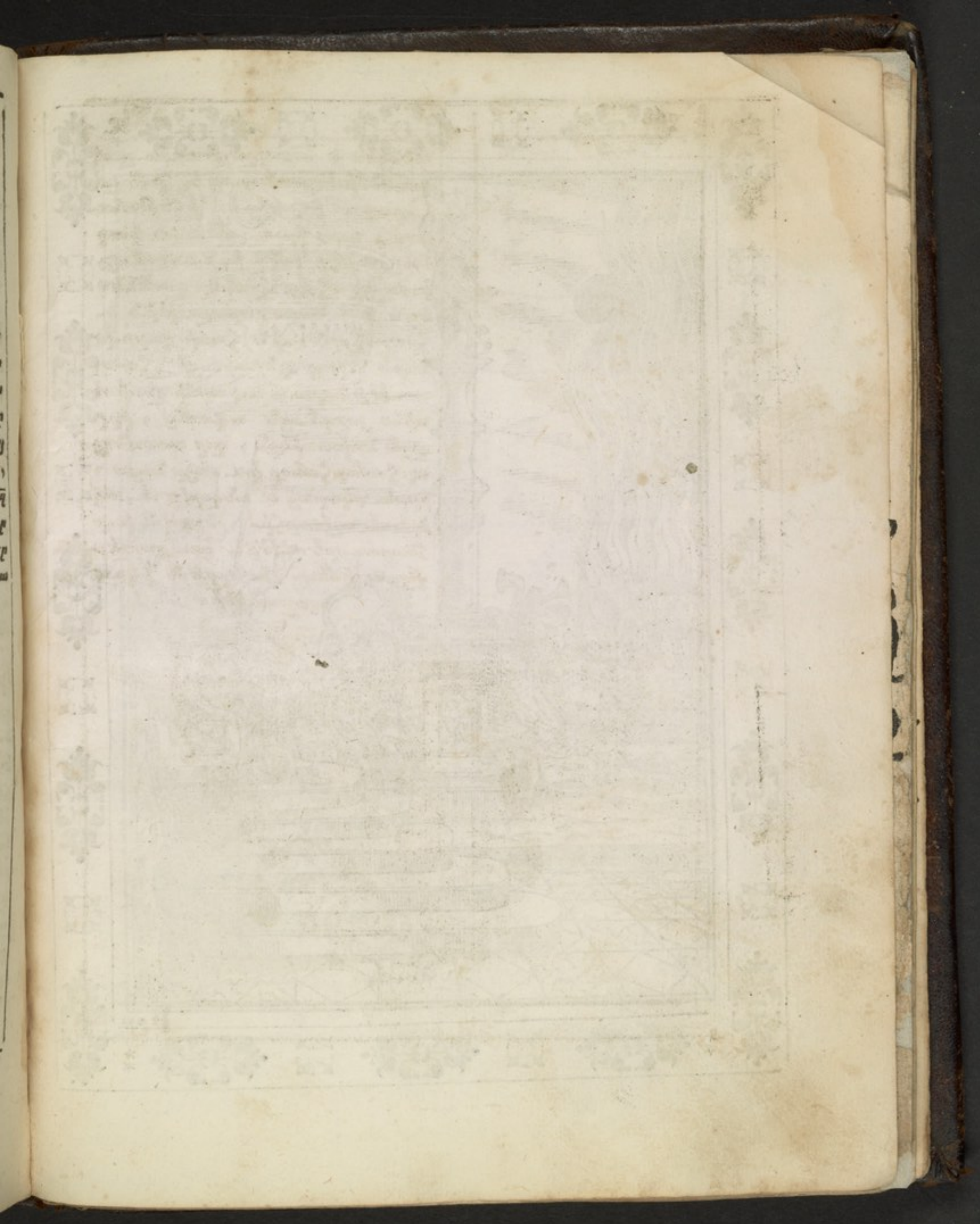
տես

Լալի ես ընդէմ այլ
ազգւոյն * և նզովե
ցի զկուռս նր * հանի
զսուներ ՚ի նմանէ *
և հատի զգլուխ նր
* և բարձի զնախա
տինս յորդւոցն
իսրայէլի:

Տաճ : 6.

տեսցես * և քարշեցի առիս զբա
զումս 'ի մաքսանորաց և 'ի մեղա
նորաց , 'եհրէից և 'ի հեթանո
սաց , զորս իբրև զթուրս կապ
եալ ունէր 'իմէջ իւր սատանայ
և նոքօք ահագուցանէր զամենեւ
եան * և նոցա քարոզութիւն և
հրաշագործութիւն հասի զգլուխ
նորա , իբր ոչնչացուցի զհպար
տութիւնորա * և բարձի զնախա
տինս յորդնոցն ադամայ , իբր
զայն նախատինքն , զոր սատանայ
արհամարհանօք կու տայր նոցա ,
իբրև տկարաց և անզօրից և ուն
իշխան աշխարհիս , երբեմն իւր
հարազործութիւն կու քարշէր
զնոսա 'ի մեղս , և երբեմն 'ի կու
պաշտութիւն :

Իբր զայս օրհնութիւն երգեցին
առ անձ երեք մանկունքն անա
նիա, ազարիա, և միսայէլ, այն
ժամանակն, որ նաբուգոթոնո
սոր արքայն բաբելոնացւոց ըմ
բռնեց զնոսա և ձգեց ի մէջ հնո
ցին բորբոքելոյ. վս զի ոչ երկր
պագեցին կռոցն, և պատկերին
զոր կանգնեալ էր նա, ըստ որում
նոր հաւատացեալ քրիստոնեայք
երգեին ի ժամանակս հալածա
նաց կայսերաց, թագաւորաց,
և իշխանացն կռապաշտից:

Ստինքն, օրհնեալ և բա
րեբանեալ ես դու տր
անձ, որ մեր նախա
հարցն, իբր աբրահամու, իսա
հակայ, և յակոբայ պաշտած տրն
և անձն ես * օրհնեալ և փառա
ւորեալ է քո սուրբ անունդ յա
ւիտեանս յաւիտեանից ի մէջ իս
րայէլացւոց վասն անչափ բարե
բարութեն և ողորմութեն որ
արարիր նոցա ի սկզբանէ մինչև
ցայսօր:

Ի արձեալ, օրհնեալ ես դու
տր յս քս, որ մեր հոգևոր հարցն
և ծնողացն, իբր առաքելոց և
աւետարանչաց անձն և փրկիչն
ես, որք աբրահամ կառվին, զի

Օրհնութիւն երեք մանկունքն:
Դանիէլ . 4.

Օրհնեալ ես
տր աստո
ւած հարցն
մերոց * օրհնեալ փա
ռաւորեալ անուն
քո յաւիտեան:

են հայր բազում քրիստոնէից ,
քանզի աբրահամ հայր բազում
Թե Թարգմանի , իսահակ կաս
վին , զի ծիծաղ և տնազ դար
ձան իմէջ հրէից և հեթանոսաց ,
քան զի իսահակ ծիծաղ Թարգ
մանի , և յակոբ կասվին , զի պա
տերազմեցան ընդէմ բռնութե
սատանայի և կամարարաց նորա ,
քան զի յակոբ գօտէմարտող , իբր
քուշտի բռնող Թարգմանի * օրհ
նեալ և փառանորեալ է քո սբ
անունդ իմէջ քրիստոնէից , վս
անչափ բարերարութեն և ողոր
մութեն որ արարիր նց , քանզի
մատնեցիր զանձն քո իջարջարանս
և իմահ , և հեղին զարիւն քո
սուրբ ի վերայ խաչին վասն փր
կութե նոցա :

Եւ յսինքն , զայս նեղութիս և
զջարջարանս զոր մեք իմէջ այս
գերութես կուքաշենք վասն պա
հելոյ զքո սուրբ օրէնքդ և զպա
տուհրանքդ որ տուիր մեզ ի
ձեռն մովսէսի , իրաւունքով ,
իբր մեր անարժանութեն դօրայ
դու մեր գլուխն բերիր * զերէ
դու արդարադատ ես տր ամ , և
քո ամ գործքդ և արարմունքդ
ճշմարտութե է :

Իւարձեալ , զայս հալածանքս և
զջարջարանս զոր մեք ի հրէից և
ի հեթանոսաց կուքաշենք տր յս

Յիրաւունս անցու
ցեր զայս ամ ընդ
մեզ * արդար ես
դու տր , և ամ
գործք քո ճշմա
րիտք եմ :

քս վասն քոյ աւետարանական ճշմարտութեդ որ ուսուցիր մեզ ի ձեռն սուրբ առաքելոց, իրաւունքով, իբր մեր անարժանութեն գորայ դու մեր գլուխն բերիր * զէրէ դու արդար դատաւոր ես ւոր յս քս, և քո ամփրկագործ տնօրէնութիքդ ճշմարտութե է, իբր բանից սրբոց մարգարէիցն համաձայն է:

Եւ յսինքն, քո օրինաց և պատուիրանաց ճանապարհն ուղիղ է * և քո ամ դատաստանդ արդար է:

Դարձեալ, քո աւետարանական ճշմարտութե ճանապարհն ուղիղ է ւոր յս քս, և զկեանս պարզ և է ազգի մարդկան * և քո ամ դատաստանդ թէ աստ և թէ ի հանդերձելումն արդար է, իբր առանց երեսպաշտութե է:

Եւ յսինքն, դու մեր խորայելացնոց ազգի չար գործոցն գորայ, իւրենց արդար դատաստան արարիր ցրունելով զնոսա ի յերկիրս այլադէտաց * այլ և ինչ որ մեզ այս գերութե միջումն արարիր, կամ թէ երուտադէմայ սուրբ քաղաքին, որ մեր նախահարց քաղաքն է, մատնելով զնա ի ձեռն անհաւատից, ուղիղ դատաստանով արարիր:

Դարձեալ, դու մեր քրիստոնէական ազգի թերահաւատութեն

ԹԵՆ

Ճանապարհք քո ուղիղք են * և ամ դատաստանք քո արդարք են:

Դատաստան արդարութե ածեր ի վր մեր ըստ ամի * և զոր ինչ ածեր ի վերայ մեր, և քաղաքի սրբոց հարցն մերոց երուսաղէմի:

Լ՝ արարու թէ և յի
րանի ածեր զայս ամ
իվերայ մեր * վասն
մեղաց մերոց:

Լ՝ նորինեցաք և յանց
եաք ապստամբ լինիլ
իբէն * մեղաք յամի
* և պատուհրանաց
քոց մեք ոչ ան
սացաք:

Թէն և անպարկեշտութեն գո
րայ, իւրեանց արդար դատաս
տան արարիւր տր յս քս, զըկե
լով զնոսա յընչից և յապրանաց,
իտանց և յընտանեաց * այլե
ինչ որ մեզ այս հալածանաց մի
ջուամն արարիւր, կամ թէ քոյ սբ
եկեղեցւոյդ, որ մեր նախահարց
իբր առաքելոց և մարգարէից քա
ղաքն է, մատնելով զնա բռնու
թէ հրէից և հեթանոսաց, ու
ղիղ դատաստանով արարիւր:

Լ՝ յսինքն, դու զայս ամ պա
տիժս և զպատուհասս արդար և
ճշմարիտ դատաստանով մեզ վր
թափեցիր տր ամ * վասն մեր
մեղացն և անհնազանդութեցն:
Դարձեալ զայս ամ փորձութիւնս
և զհալածանս արդար և ճշմա
րիտ դատաստանով մեր գլուխն
բերիր տր յս քս * վասն մեր թե
րահաւատութեանն, և անպար
կեշտ գործոցն:

Լ՝ յսինքն, անորինեցանք և մո
լորեցանք, քեզանից ապստամբե
լով, և կռոց երկրպագութիւն
անելով * մեր ամ արարմանց մի
ջուամն մեզ գործեցաք * և քոյ
ամային պատուհրանացն չի հնա
զանդեցանք:

Դարձել անորինեցանք և մոլորե
ցանք, քեզանից երես դարձուցա
նելով տր յս քս և սատանայի կա

մացն հետևելով , մեր ամ գոր
ծոց և արարմանց միջումն մեզան
չեցինք վասն ոչ փառանորելոյ
զանուն քո սբ * և քո անետա
րանկան պատուիրանացդ ականջ
չի դրինք * և չի հնազանդե
ցանք :

Լ յսինքն , չի պահեցինք և չի
կատարեցինք զքո ամային կամքդ
ինչպէս որ պատուիրեր էիր դու
մեզ ի ձեռն մովսէսի * որ քեզա
նից բարութի ընդունէաք , իբր
զերուսաղէմայ երկիրն քո օրհնու
թէդ անաս և աներկիւղ խնդու
թէ վայելեաք :

Պարձեալ , չի պահեցինք և չի
կատարեցինք զքո անետարանա
կան ճշմարտութիդ տր յս քս ,
ինչպէս որ պատուիրեր էիր դու
մեզ ի ձեռն առաքելոց քոց սր
բոց * որ քեզանից բարութիւն
դտանէաք , իբր քոյ շնորհացդ ,
և քոյ սուրբ արքայութեդ արժա
նի լինէաք :

Լ յսինքն , արդ ինչ ասենք , ինչ
որ մինչև ցայսօր դու մեզ հետ
արարիր , և ինչ պատիժ և պատու
հաս որ մեր դուրսն բերիր * ար
դար դատաստանովդ բերիր :

Պարձեալ , ինչ ասենք , ինչ
որ մինչև ցայսօր դու մեզ հետ
արարիր տր յս քս , և ինչ փոր
ձութիւ հալածանք որ մեր քրիս

Ոչ պահեցաք և ոչ
արարաք ոպ պատուի
րեցեր դու մեզ *
զի զբարիս դա
ցուք մեք
իբէն :

Լ րդ զամ զոր արա
րեր , և զորինչ ածեր
իվերայ մեր * արդար
դատաստանաւ
արարեր :

Սատնեցեր զմեզ 'ի
ձեռն Թշնամեաց մե
րոց * անօրինաց , խս
տից , և ապստամ
բողաց :

Ղ ձեռն Թագաւորի
* անօրինի և չարի
քան զամ երկիր ,
մատնեցեր
զմեզ :

տոնէիցս գլուխն բերիր * ար
դար դատաստանով բերիր :

Լ յսինքն , մատնեցիր դու զմեզ
մեր Թշնամեաց ձեռքն * անօրի
նաց , անողորմից , և 'ի քոյ ամ
ային պատուիրանացդ ապստամ
բողաց :

Ղ արձեալ , մատնեցիր դու զմեզ
տր յս քս 'ի ձեռն Թշնամեաց մե
րոց հրէից և հեթանոսաց * անօ
րինաց , անողորմից , և քոյ աւե
տարանական պատուիրանացդ չի
հնազանդողաց :

Լ յսինքն , մատնեցիր դու զմեզ
'ի ձեռն նաբուգոդոնոսորայ բա
բելացւոց Թագաւորին * որ քան
զամ երկրների Թագաւորքն այլ
առաւել անօրէն և չար է :

Ղ արձեալ , մատնեցիր դու զմեզ
տր յս քս 'ի ձեռն յուլիանոսի ,
մաքսիմիանոսի և այլ կռապաշտ
Թագաւորաց , որ քան զամ երկր
ների Թագաւորքն այլ առաւել
անօրէն և չար են : Սամ մատ
նեցիր զմեզ հնարագիտութեն
սատանայի , որ վասն իւր նենգա
գործութեն նաբուգոդոնոսոր
ասի , զէրէ նաբուգոդոնոսորն
Թաւաք սարքող Թարգմանի , և
է Թագաւոր բաբելոնի , իբր ըս
կիղքն խռովութե և այլայլու
թե , զի բաբելոն խառնակութի
Թարգմանի , այլ և է չարագոյն

քան զամ Թագաւորս երկրի:
 Լ. յսինքն, և այժմ արժան չի
 մեզ որ զմեր բերանն բանանք,
 կամ զմեզ արդարացուցանենք*
 զէրէ ամօթ և նախատինք դար
 ձանք քոյ Տաւատարիմ և սուրբ
 ծառայից առաջին, վասն մեր
 անօրէնութեն և չարագործու
 թեանն:

Վարձեալ, այժմ չի վայելեր
 մեզ տր յս քս որ մեք զմեր բե
 րանն բանանք, կամ զմեզ ար
 դարացուցանենք, պատճառելով
 զպատճառս մեղաց* զէրէ ամօթ
 և նախատինք եղանք առաջի հրեշ
 տակաց և մարդկան, վասն մեր
 Թերահաւատութեն և անհա
 զանդութեանն:

Լ. յսինքն, այլ կու խնդրենք
 իբէն, որ զմեզ ամենեւին իբաց
 չի Թողուս այս գերութեան մի
 ջումն, վասն փառաց անուն
 քոյ սրբոյ* և զայն ուխտն որ
 դրեր ես մեր նախահարցն հետ
 որ զիւրեանք միշտ խնամես և
 պահպանես, կու աղաչենք զքեզ
 չի քակես* և զքո ողորմութիդ
 մեզանից չի հեռացուցանես:

Վարձեալ, կու խնդրենք իբէն
 տր յս քս, որ զմեզ ամենեւին
 կու ապաշտից և անհաւատից հա
 լածանաց միջումն չի Թողուս*
 և զայն ուխտն որ դրեր ես առա

Լ. արդ ոչ գոյ մեզ
 ժամ քնալ զբերանս
 մեր* զի յամօթ և
 նախատինք եղաք
 ծառայից քոյ և
 պաշտօնից:

Լ. յլ մի՛ մատներ
 զմեզ իսպառ վասն
 անուն քոյ* մի՛
 ցրեր զուխտս քո* և
 մի՛ իբացեայ առներ
 զողորմութիւն քո
 ի մենջ:

Աման աբրահամու
սիրելոյ քոյ * իսա
հակայ ծառայի քոյ
* և իսրայէլի սրբոյ
քոյ :

Խոստացար նոցա և
ասացեր , բազմացու
ցից զզաւակ ձեր ուն
զաստեղս երկնից բազ
մութիւն , և որպէս
զաւակ առ եղը
ծովու :

քերոց հետ ասելով , և ահաւա
սիկես ընդ ձեզ եմ զամաւուրս
մինչև ցկատարած աշխարհի , կու
աղաչեմք զքեզ չի քակես * այլ
և զմեզ ի քոյ շնորհացդ և ի քո
ողորմութեդ չի զրկես :

Լսինքն , վասն աբրահամու
որ հաւատաց ի քեզ , և եղև քեզ
սիրելի * վասն իսահակայ որ հա
ւատարմութիւն ծառայեաց քեզ
* և վասն իսրայէլի , որ սրբու
թիւն ապրեցաւ առաջի քոյ :

Վարձեալ , վս առաքելոց քոց
սրբոց տր յս քս , որք դարձու
ցին զաշխարհս ի գիտութիւն ճշ
մարտութեան * տնաղ և նախա
տինք եղան ի մէջ հրէից և հեթա
նոսաց * և պատերազմեցան ընդ
դէմ բռնութեան սատանայի և կամա
րարաց նորա , զի աբրահամ հայր
բազմութեան թարգմանի , իսահակ
ծաղը և տնաղ թարգմանի , և
յակոբ գօտէմարտիկ , իբր քուշ
տի բռնող թարգմանի :

Լսինքն , դու խոստացար մեր
նախահարցն և ասացիր թէ զձեր
որդիքն և դստերքն երկնից աստե
ղացն նման , և ծովափի աւազին
նման կուշատացուցանեմ և կու
բազմացուցանեմ :

Վարձեալ , դու տր յս քս խոս
տացար քոյ սուրբ առաքելոցն ,
և ասացիր , գնացէք այսուհետև

աշակերտեցէք զամ Տեթանոսս
մկրտեցէք զնոսս յանուն Տօր և
որդւոյ և Տոգւոյն սրբոյ :

Լ. յսինքն , և այժմ կուտեսա
նենք , որ քան զամ ազգս նուազ
և պակաս ենք * և այս ժամանա
կիս յամ երկրում 'ի մէջ գերու
թեան խեղճ և տառապեալ ենք
եղած վասն մեր մեղացն :

Պարձեալ , այժմ կու տեսան
ենք տր յս քս , որ քան զամ ազգս
նուազ ենք զօրութիւն և կարօղու
թիւ * և յամ երկրում 'ի մէջ Տա
րածանացն անհաւատից Տրէից և
Տեթանոսաց խեղճ և տառապ
եալ ենք դարձած , մեր մեղացն
համար :

Լ. յսինքն , այս գերութե ժա
մանակիս մեր խորայեւացնոց , ազ
գէն ոչ իշխան ունինք և ոչ թա
գաւոր , ոչ մարգարէ ունինք ,
և ոչ առաջնորդ * ոչ քեզ անա
րատ մատաղ կարենք անել , և
ոչ քոյ առաջնիւ խուսկ ծխել
ըստ օրինացն մովսէսի * այլև
տեղ և տաճար այլ չունինք , որ
քեզ պատարագ մատուցանենք
և քեզանից ողորմութիւն և ազա
տութի գտանենք :

Պարձեալ , այս հալածանաց
ժամանակիս ոչ քրիստոնեայ իշ
խան ունինք և ոչ թագաւոր բաց
իբէն , որ կարենան զմեզ փրկել

Լ. արդ տր նուա
զեցաք մեք քան զամ
ազգս * և եմք տա
ռապեալք յամ երկ
րի այսօր , վասն մե
ղաց մերոց :

Ոչ գոյ 'ի ժամանա
կի յայսմիկ իշխան մար
գարէ և առաջնորդ
* ոչ ողջակէզ պատա
րագաց , և ոչ խուսկ
օրինաց * և ոչ տեղի
պատարագս մատու
ցանելոյ առաջի քոյ ,
և զողորմութիւն
գտանել իբէն :

Լ՝ յլ անձամբ խո
նարհեալք, և հոգ
ւովք տառնանացն
դուռնելի լիցուք մեք
* որպէս զողջակէզս
խոյոց և զո՛ւարակաց
և ունի զբիւրանորս
գառանց պա
րարտաց:

ի ձեռացն անհաւատից, ոչ մար
գարեալան հոգւով մարդ ու
նինք որ զմեր վերջն և զվախճանն
մեզ ծանուցանէ, և ոչ առաջ
նորդ ունինք որ զմեզ կարենայ
վսիթարել * ոչ զքեզ կարենք
պատարագել հօրն երկնաւորի ի
յերկիւղէ անհաւատիցն, և ոչ
զխուռնի կարենք ծխել ըստ առա
քելական աւանդութեն * այլ
և ոչ եկեղեցի և ոչ սեղան ու
նինք, որ կարենանք պատարագ
մատուցանել, և ի քէն զշնորհս
և զողորմութի գտանել:

Լ՝ յսինքն, այլ մեր մտաց խո
նարհութիւն, և մեր սրտի տառա
պանքն ընդուռնելի լինի քեզ *
ինչպէս որ ընդուռնելի եղեն քեզ
անարատ այրած ղօջերն և եզ
ներն, և այն հազարաւոր գէր
գառներն, զոր խորայնացոյց
ազգն քեզ մատոյց ի յերուսա
ղէմ քաղաքի:

Դ՝ արձեալ, այլ մեր հոգւոյ խո
նարհութիւն, և մեր սրտի վիշտն
և տառապանքն որ ունինք այս
հալածանաց միջումն, ընդուռնե
լի լինի քեզ * ինչպէս որ ընդու
ռնելի եղեն քեզ սբ առաքեալք
որք են քո ղօջերդ, սուրբ հայ
րապետք և եպիսկոպոսունք որք
են քո եղներդ, և սուրբ վկայք
հազարաւորք և բիւրանորք, որք

են քո պարարտ դառներդ իւր
եանց մարտիրոսկան մահունմբն
զորս մատոյց և՛ վերընծայեաց
նորն իսրայէլ ՚ի մէջ սուրբ եկե
ղեցւոյ յանուն քո սուրբ առ ՚ի
հաշտեցուցանել զհայրն երկ
նաւոր ընդ տառապեալ և թշու
առացեալ որդւոցն ադամայ ՚ի
յսկզբան քրիստոնէութե:

Լ՝ յսինքն, այնպէս ընդունելի
լինի մեր պատարագն այսօր քոյ
առաջւդ, որ այսուհետեւ քո
անձային օգնութեամբդ կատա
րելապէս հնազանդ և հետևօղ
գտվինք քեզ և քոյ օրինացդ և
պատուիրանացդ * զէրէ ամե
նեկն չեն ամաչեր այնպիսի մար
դիքն, որ ուղիղ սրտիւ իքեզ
են յուսացեր:

Պարձեալ, այնպէս ընդունելի
լինի մեր պատարագն այսօր քոյ
առաջւդ տր. յս. քս, որ այսու
հետեւ քո անձային շնորհօքդ կա
տարելապէս հնազանդ և հետևօղ
լինինք քոյ անետարանական ճշ
մարտութեդ * զէրէ ամենեկն
չեն ամաչեր յաւուր դատաստա
նին այնպիսի մարդիքն, որ ուղիղ
սրտիւ ՚ի քեզ են յուսացեր և
ապանիներ:

Լ՝ յսինքն, ահա՛ այսուհետեւ կու
րսկսանինք ուղիղ սրտով հետևիլ
քեզ, և քոյ սբ օրինացդ և պա
տուհի

Լ՝ յնպէս ընդունելի
լինի մեր պատարագք
մեր այսօր առաջի քոյ
զի կատարեալք դա
ցուք զկնի քոյ * և
չեք յամօթ յուսացե
լոցս ՚ի քեզ:

Լ՝ արդգամք զհետ
քոյ ամ սրտիւք մե
րովք * երկնչիմք ՚ի

քէն * և խնդրեմք
զերես քո տր մի՛ յա
մօթ առներ զմեզ:

Եւ յարա՛ առ մեզ
ըստ հեզութե քում
և ըստ բազում ողոր
մութե քում * փր
կեա՛ զմեզ վասն ըս
քանչեւեաց քոց տր *
և փառաւորեցի
անուն քո յա
ւիտեան:

տո՛ւիրանացդ * և տեսանելով
զքո արդար վրէժխնդրութիդ
կու երկնչինք քեզանէ * և կու
աղաչենք զքո գթութիդ և զողոր
մութիդ, որ զմեզ մեր թշնամ
եաց միջումն յամօթ չիանես:
Վարձեալ, այսուհետև ուղիղ
սրտով կու հեազանդինք քոյ աւե
տարանական ճշմարտութեդ * և
ճանաչելով զքո արդարութիդ
և զմեր սխալանքն, կու երկն
չինք քեզանէ * և կու աղաչենք
զքո քաղցրութիդ, որ զմեզ մեր
երկելի և աներկոյթ թշնամեաց
առաջնն յամօթ չիանես:

Եւ յսինքն, այլ խղճա՛ մեզ քո հե
զութեդ, քո քաղցրութեդ, և
քո առատ ողորմութեդ * և փր
կէ զմեզ և զմեր ազգն ՚ի յայս
գերութէս վասն քոյ ըսքանչեւ
եացդ որ արարիր մինչև ցայսօր
մեր նախահարցն հետ * որ քո
տր անունդ փառաւորվի ՚ի մէջ
հեթանոսաց մինչև յաւիտեան:
Վարձեալ, խղճա՛ մեզ քո հե
զութեդ և ողորմութեդ, ըստ
այնմ որ ասացիր, թէ հեզ եմ
ես և խոնարհ սրտիւ * և փրկէ
զմեզ ՚ի յայս հալածանացս քո ըս
քանչեւի և զարմանալի տնօրէնու
թեցդ համար * որ քո տր անունդ
փառաւորվի ՚ի մէջ հրէից և հե
թանոսաց մինչև յաւիտեան:

Լ՝ յսինքն , յամօթ լինին կու
պաշտք որ կուչարչարեն զքո ծա
ռայքդ , իբր զխորայելացիս * և
իւրեանք իւրեանց արարած անի
րաւութե միջումն ամաչեն * և
նոցա ամէն ուժն և հնարագոր
ծութիւն կործանի :

Պարձել , յամօթ լինին հրէայք և
հեթանոսք , որ զքո հաւատացել
ծառայքդ , իբր զքրիստոնեայս
կուչարչարեն * և իւրեանք իւր
եանց արարած անիրաւութիւն
ամաչեն * և նոցա ամէն ուժն և
հնարագործութիւն կործանի :

Լ՝ յսինքն , և ճանաչեն կու
պաշտք որ դու միայն ես տր և ամ
ըստեղծող երկնի և երկրի * և
քո արարած ըսքանչելեօքդ փա
ռաւորեալ ես ՚ի վերայ բոլոր աշ
խարհի :

Պարձեալ , և ճանաչեն հրէայք
և հեթանոսք , որ դու միայն ես
ճշմարիտ տր և ամ , և որդի այ
կենդանւոյ * և քո ըսքանչելի
մարդեղութիւնդ և փրկագործ
տնօրէնութիւնդ փառաւորեալ
ես ՚ի վերայ ամ տիեզերաց , իբր
՚ի վերայ բոլոր աշխարհի :

Լ՝ յսինքն , օրհնեալ ես տր , որ
մեր նախահարցն , իբր աբրահա
մու , իսահակայ , և յակոբայ պաշ
տած ամեն ես * և գոված ես ,
և սաստիկ բարձր ես փառօք և

Յամօթ լիցին ամե
նեքեան որք չարչա
րեն զծառայս քո *
ամաչեցեալք լիցին
բռնութիւն նոցա *
և ամ զօրութիւն նց
խորտակեսցին :

Լա ծանիցեն զի
դու ես տր ամ միայն
* որ փառաւորեալդ
ես ՚ի վերայ ամենից
տիեզերաց :

Օրհնեալ ես դու
տր ամ հարցն մերոց
* գովեալ և առա
ւել բարձրացեալ
յաւիտեան :

Եւ օրհնել է անուն
սուրբ փառաց քոյ *
գովեալ և առանել
բարձրաց :

(Օրհնեալ էս 'ի տա
ճարի փառաց սրբու
թե քոյ * գով
եալ և :

պատուօք 'ի մէջ իսրայէլացւոց
'ի յաւիտեան :

Պարձեալ , օրհնեալ էս տր յս
քս , որ մեր հոգւոր հարցն և ծնո
ղացն , իբր առաքելոց և անետա
րանչաց պաշտած անն էս * և սաս
տիկ բարձր էս փառօք և պատուօք
'ի մէջ քրիստոնէից 'ի յաւիտեան :
Լսինքն , և օրհնեալ է 'ի յերկ
նաւորաց և 'ի յերկրաւորաց քոյ
փառաց , և քոյ մեծ վայելչութե
սուրբ անունդ ի հօա , որ թարգ
մանի որ էնն , զոր ուսուցեր մով
սէսի 'ի լեառն քորեփ * և գոված
է և սաստիկ բարձր է 'ի մէջ իսրայ
էլացւոց 'ի յաւիտեան :

Պարձեալ , օրհնեալ է 'ի յերկ
նաւորաց և 'ի յերկրաւորաց քոյ
փառաց և քոյ մեծ վայելչութեան
սուրբ և երկրպագելի անունն
յս , որ թարգմանի փրկիչ * և
գոված է , և սաստիկ բարձր է
'ի մէջ քրիստոնէից 'ի յաւիտեան :
Լսինքն , օրհնեալ էս քո սր
բութե փառաց տաճարի միջումն
իբր 'ի քում անային հականու
թեդ . կամ քոյ փառաց տր տաճա
րի միջումն , որ է 'ի յերուսաղէմ
քաղաքի * և գոված էս , և այլն :
Պարձեալ , օրհնեալ էս տր յս
քս 'ի յարդանտի անարատ մօր քոյ
և կուսի . կամ իմէջ եկեղեցւոյ
քոյ սրբոյ * և գոված էս , և այլն :

Լ՝ յսինքն , օրհնեալ ես 'ի վերայ
Թագաւորական աթոռի քոյ , իբր
'ի քում անային իշխանութեդ ,
որով տիրես երկնաւորաց և երկ
րաւորաց : Այամ օրհնեալ ես 'ի
տուրբս քոյս , ըստ եսայեայ որ
ասէ , որոյ անունն բարձրեալ է ,
և 'ի տուրբս հանգուցեալ * և
գոված ես , և այլն :

Վարձեալ , օրհնեալ ես նոր յս
քս 'ի վերայ աթոռոյ Թագաւորու
թե քոյ , յորժամ գայցես 'ի դա
տել զկենդանիս և զմեռեալս *
և գոված ես , և այլն :

Լ՝ յսինքն , օրհնեալ ես որ կու
նասիս 'ի վերայ քերովբէից , իբր
կու գերազանցես զամ զօրուիս
երկնից : Այամ կու գերազանցես
զամ գիտութի և զիմաստութի
ըստեղծական * և քո ամենատես
աչօրդ կու նայիս և կու տեսանես
զամ ինչ որ կայ 'ի վերայ երկրի ,
'ի խորս ծովու , և 'ի դժոխս *
և գոված ես , և այլն :

Վարձեալ , օրհնեալ ես նոր յս
քս , որ քոյ փրկագործ տնօրէնու
թեան խորհրդովն կու գերազան
ցես զամ գիտութի և զամ իմաս
տութի հրէից և հեթանոսաց *
և քո աչաց քաղցր հայեցունածովն
կու նախախնամես զխոնարհս և
զաղքատս հոգւով * և գոված ես :
Լ՝ յսինքն , օրհնեալ ես 'ի հրե

Ggggg

ղինաց

Օրհնեալ ես 'ի վե
աթոռոյ արքայութե
քոյ * գովեալ և :

Օրհնեալ ես որ նա
տիս 'ի քրովբէս * և
հայիս յանդուռնդս *
գովեալ և :

Օրհնեալ ես 'ի վե
թ

Տաստատութե երկ
նից * գով:

(Օրհնեցէք ամենայն
գործք տն զտր * օր
հնեցէք և բարձրարա
րէք զնա յաւիտ
եան:

(Օրհնեցէք երկինք
զտր * օրհնեցէք
և բարձր:

զինաց և ՚ի հողեղինաց ՚ի յանմա
տոյց խորանս քոյս, որք են ՚ի վր
Տաստատութե, իբր ի վերայ աստ
ղաւից երկնից * և գոված ես,
և այլն:

Վարձեալ, օրհնեալ ես տր յս
քս ՚ի միտս և ՚ի խորհուրդս սրբոց
առաքելոց և մարգարէից, որք
Տաստատութիւն կու ասվին, զէրէ
նոցա հաւատովն Տաստատեալ է
սուրբ եկեղեցի, ըստ պօղոսի որ
ասէ, շինեալք ՚ի վր հիման առա
քելոց և մարգարէից * և գոված
ես, և այլն:

Լ. յսինքն, տեսէք այ զարմանա
լի արարչագործութիւն, թէ ՚ի
յերկինս և թէ ՚ի յերկրի, և օրհ
նեցէք զնա * օրհնեցէք և բարձ
րացուցէք զնա գոհութիւն և փա
ռաբանութիւն մինչև յաւիտեան:
Վարձեալ, տեսէք տն մերոյ յի
քի զմարդեղութիւն, և զփրկա
գործ տնօրէնութիւն, և օրհնե
ցէք զնա * օրհնեցէք և բարձրա
ցուցէք, և այլն:

Լ. յսինքն, տեսէք զգեղեցկա
շէն և զկամարակապ երկինս, և
օրհնեցէք զտր * օրհնեցէք:
Վարձեալ, գուք ով սբ առաք
եալք որք երկինք կու ասվիք վս
բարձրութե ձերոյ իմէջ եկեղե
ցոյ, և վասն լուսատու առա
քինութեցն որք իբրև զստեղս

փայլեն ՚ի ձեզ, օրհնեցէք զւոր
յս քս * օրհնեցէք:

Լ՝ յսինքն, դուք ո՛վ հրեշտակք
և հրեշտակապետք որ կայք միշտ
՚ի յերկինս ՚ի ըսպասանորութեն
այ օրհնեցէք զւոր * և դուք ո՛վ
մարդիք յիշելով զբանս մովսէսի
մարգարէին որ ասէ և անջրպետ
եաց ամ զճուրս որք էին ՚իներ
քոյ հաստատուէ, ՚ի ճուրցն որք
էին ՚ի վերայ հաստատութե օրհ
նեցէք զւոր * օրհնեցէք, և այլն:

Լ՝ յսինքն, դուք ո՛վ բազմու
թիւք անմարմնոց և հոգեղինաց
որք կու ասվիք զօրութիւն մօն, օր
հնեցէք զւոր * և դուք ո՛վ մար
դիք տեսէք զարեգակն և զլու
սինն, և օրհնեցէք զւոր * օրհնե
ցէք, և այլն:

Ղա արձեալ, կարդացէք զնոր
կտակարանքն, որ է արեգակն, և
զհին կտակարանքն, որ է լու
սինն, * օրհնեցէք զւոր: Ամ
պաշտեցէք զքս որ է արեգակն
արդարութե, և հնազանդեցէք
սուրբ եկեղեցւոյ նորա, որ է լու
սինն, և օրհնեցէք զւոր:

Լ՝ յսինքն, տեսէք զբազմութի
անթիւ աստեղացն որք են ՚ի յեր
կինս * տեսէք զանձրևս որ կու
գոյանան ՚ի յամպոց, և զցօղս
գիշերվան, և օրհնեցէք զւոր *
օրհնեցէք և այլն:

Օրհնեցէք հրեշ
տակք մօն * և ճուրք
որք ՚ի վերայ երկնից
զւոր * օրհնե
ցէք:

Օրհնեցէք զօրութիւն
մօն * արեգակն և
լուսինն զւոր * օրհ
նեցէք:

Օրհնեցէք աստեղք
երկնից * անձրևք և
ցօղք զւոր * օրհ
նեցէք:

Օրհնեցէք ամենայն
հոգիք * հոգի * և
ջեր զոր * օրհնեցէք :

Օրհնեցէք ցուրտ և
աթ * ցոյ և ձիւ
նաբեր զոր * օրհ
նեցէք :

Օրհնեցէք սառն և
պարզ * եղեամն և
ձիւն զոր * օրհ
նեցէք :

Օրհնեցէք տիւր և
գիշերք * լոյս և խա

Վարձեալ , դուք ով վարդա
պետք եկեղեցւոյ որք իբրև զաս
տեղս երկնից կուլուսաւ որք զսբ
եկեղեցին , օրհնեցէք զոր յս քս
և դուք ով ժողովորդ հաւք , լսեցէք
նց քարոզուեալ անձրևն և ցոյն և
օրհնեցէք զոր յս քս * օրհնեցէք :
Լ . յսինքն , տեսէք զքամիքն , որ
կուգոյանան ի զանազան նիւթոց
երկրիս * տեսէք զկրակն որ կու
ծնանի ի զանազան հաւաց , և
բորբոքելով կուբարձրանայ դէպ
ի հրեղէն կամարն * տեսէք զտա
քութիւն թէ ինչպէս կուածի ի
մերձեալ արեգականն առ մեզ ,
և օրհնեցէք զոր * օրհնեցէք :

Լ . յսինքն , տեսէք զցուրտն ,
թէ ինչպէս կուտիրէ ի հեռանալ
արեգականն ի մէջ , տեսէք ըզ
աթն , թէ ինչպէս կուսաստկա
նայ ի թանձրանալն օդոյն * տե
սէք զցոյն , որ է շաղն , և զձիւ
նաբերն որ է պաղած շաղն , և
օրհնեցէք զոր * օրհնեցէք :

Լ . յսինքն , տեսէք զսառն որ է
պաղած ջուրն , և զպարզն որ է
պաղած օդն * տեսէք զեղեամն ,
որ է գիշերվան թափած կորեկի
նման մանտր ձիւնն , իսկ զձիւնն
որ է պաղած ամպն , և օրհնեցէք
զոր * օրհնեցէք , և այլն :

Լ . յսինքն , տեսէք զցերեկս ,
որք իծագիլ արեգականն կուլու

սաւորին , և զգիշերս , որք ՚ի մտա
նել արեգականն կու մթնանան
* տեսէք զլոյսն որ կամ ՚ի յարե
գակնէն , կամ ՚ի լուսնոյն , կամ
՚ի յաստեղաց , և կամ ՚ի հրոյ կու
ծնանին , և զխաւարն , որ է
պակասութի լուսոյ , և օրհնե
ցէք զմօր * օրհնեցէք , և այլն :

Վարձեալ , տեսէք զնոր օրհնքն
որ է ցերեկ , և զհին օրհնքն ,
որ է գիշեր * տեսէք զնորսն և
զճմարտութիւն քի , որ է լոյս ,
և զլուծ օրինացն մովսէսի , որ է
խաւար , և օրհնեցէք զմօր * օրհն :

Լ յսինքն , տեսէք զամպս , որք
գոյանան ՚ի գոլորիկներէ հողոց
և ջրոց * զկայծակներն , որք
ծնանին ՚ի զանազան պրեւն նիւ
թոց որք են ՚ի յամպս * և տեսէք
զերկիրս որ այս օդոյս միջումն հրա
մանաւն այ կայ անշարժ և հաս
տատուն , և օրհնեցէք զմօր * օրհ
նեցէք և այլն :

Վարձեալ , տեսէք զմարդարէս
որ ամպերի նման կու գոռան * և
զխորհուրդ մարդեղութե բա
նին այ իբրև զկայծակն կու փայ
լատակեն ՚ի հոգիս հաւատացեալ
քրիստոնէից * և զեկեղեցին այ ան
շարժ և հաստատուն կու պահեն
՚ի հաւատս ճմարտութե , և օրհ
նեցէք զմօր * օրհնեցէք և այլն :

Լ յսինքն , տեսէք զսարերն և

զբլուր

Վար զմօր * օրհ
նեցէք :

Օրհնեցէք ամպք *
և փայլատակուք *
և երկիր զմօր * օրհ
նեցէք :

Օրհնեցէք լերինք

բլուրք * և ամբոյսք
երկրի զոր * օրհ
նեցէք :

Օրհնեցէք աղբիւրք
ծովք , և գետք զոր
* օրհնեցէք :

Օրհնեցէք կէտք և
ամ կայտառք որք 'ի
ջուրս * և թռչունք
երկնից զոր * օրհ
նեցէք :

զբլուրներն , թէ ինչպէս առատա
ցեր են ծառօք և տնկօք * տեսէք
զկանանչացեալ բոյսս երկրի , և
զծաղկունս , թէ ինչպէս զարդա
րեր են զերկիր , և օրհնեցէք զոր
* օրհնեցէք և այլն :

Դարձեալ , տեսէք զսբ հովիւս
և զառաջնորդս , թէ ինչպէս
առատացեր են հաւատացեալ
ժողովրդովք * տեսէք զնորածին
քրիստոնեայս , որք իբրև զգեղե
ցիկ ծաղկունս զարդարեր են զե
կեղեցին այ , և օրհնեցէք զոր
* օրհնեցէք և այլն :

Լսինքն , տեսէք զաղբիւրս
քաղցրահամս , զծովս լայնատա
րածս , և զգետս առատս , և օրհ
նեցէք զոր * օրհնեցէք և այլն :
Դարձեալ , տեսէք զաղբիւրս
իբր զածաբան վարդապետս ,
որոց գիտութիւն և իմաստութիւն
ծնանի 'ի յանսահման ծովէ սբ
երրորդութեն , յորմէ և բխեն
բանք կենսատուք սբ առաքելոցն
որք են գետք անսպառք , և օրհ
նեցէք զոր * օրհնեցէք :

Լսինքն , տեսէք զկէտս , իբր
զմեծամեծ ձկունս , զկայտառս ,
իբր զամ աղբ կենդանիս որք շար
ժին և լողան 'ի մէջ ջրոց * այլև
զգանազան թռչունս երկնից ,
և օրհնեցէք զոր * օրհնեցէք և
այլն :

Լ. յսինքն , տեսէք զզանազան
գազանս , և զզանազան անբան
անասունս որք են ՚ի վերայ երկ
րի * այլ և զզանազան բնութիս
և զկազմունածս որդւոց մարդ
կան , և օրհնեցէք զւր * օրհ
նեցէք և այլն :

Լ. յսինքն , օրհնեսցէ ազգն իս
րայել զւր անձ , վասն անչափ
բարերարութեանն և ըսքանչել
եացն , որ արար վասն նց * օրհ
նեսցէ և այլն :

Դ. արձեալ , օրհնեսցէ նորն իս
րայել զւր յս քս , վասն անչափ
ողորմութեն , որ արար նմա ՚ի
ձեռն փրկագործ տնօրէնութե
իւրոյ * օրհնեսցէ և այլն :

Լ. յսինքն , օրհնեցէք ո՛վ քահա
նայք զւր անձ , իբրև քանիչք
մեղացն ժողովրդեան , վասն մե
ծի արժանաւորութեանն և պա
տուհոյն որ տուեալ է ձեզ * օրհ
նեցէք և այլն :

Լ. յսինքն , օրհնեցէք ո՛վ հաւա
տարիմ ծառայք տն զւր , վասն
զանազան շնորհացն և առաքի
նութեցն զոր տուեալ է ձեզ *
օրհնեցէք և այլն :

Լ. յսինքն , օրհնեցէք ո՛վ հոգիք
և շունչք արդարոց զւր , վս անքն
նելի ողորմութե նր , որով ար
ժանացուցեալ է զձեզ երկնային
արքայութե իւրոյ * օրհնեցէք :

Օրհնեցէք դադանք
և անասունք * և որ
դիք մարդկան զւր *
օրհնեցէք :

Օրհնեսցէ իսրայել
զւր * օրհնեսցէ և
բարձր արասցէ զնա
յան իտեան :

Օրհնեցէք քահա
նայք զւր * օրհ
նեցէք :

Օրհնեցէք ծառայք
տն զւր * օրհ
նեցէք :

Օրհնեցէք անձինք
և շունչք արդարոց
զւր * օրհնեցէք :

Օրհնեցէք նրբ և
խոնարհք սրտիւք
զոր * օրհնե
ցէք:

Օրհնեցէք անանիա,
ազարիա, և միսայէլ
զոր * օրհնեցէք:

Տ^{ու}ր: 48.

Լ՝ յսինքն, օրհնեցէք ո՛վ նրբ
և խոնարհ սրտով մարդիք զոր,
վասն անչափ բարութե նորա,
որով խոստացեալ է՝ ձեզ զտեսու
թի իւր անձային * օրհնեցէք:
Լ՝ յսինքն, օրհնեցէք ո՛վ անա
նիա, ազարիա, և միսայէլ զոր,
վասն անչափ գթութեան նորա,
որով փրկեաց զձեզ ՚ի խնոցէն
բորբոքելոյ * օրհնեցէք և այլն:
Պարծել, օրհնեցէք ո՛վ հովիւք և
առաջնորդք զոր, որբիբրև զամպս
հովանի և պահապան էք հօտին
քի, քան զի անանիայն ամպս տն
թարգմանի: () օրհնեցէք ո՛վ ան
աբան վարդապետք զոր, որբ բա
րի խրատիւք ձերովք ՚ի յօգնու
թի կու հասանիք հօտին քի, փր
կելով զնոսա ՚ի փորձութե դայ
լին սատանայի, քան զի ազարիայն
օգնութի տն թարգմանի: () օրհ
նեցէք և դուք ո՛վ հաւատացեալ
քրիստոնեայք զոր, որբ էք ոչ
խաբք խնդրեցեալք ՚ի քէ քաջ հո
վունէն ձերմէ, քան զի միսայէլն
ո՛վ խնդրեցեալ թարգմանի * օր
հնեցէք և այլ:

Հիւսիս-արեւելեան կողմէն
հասնելու

Հիւսիս-արեւելեան կողմէն
հասնելու արեւելեան կողմէն
հասնելու արեւելեան կողմէն
հասնելու արեւելեան կողմէն

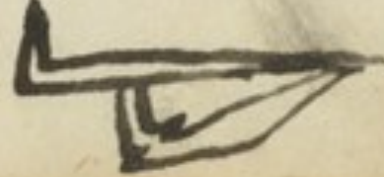
Հիւսիս-արեւելեան կողմէն
հասնելու

հասնելու արեւելեան կողմէն

Հիւսիս-արեւելեան կողմէն

հասնելու

Իբր զայս օրհնութիս երգեաց
երանելի կոյսն մարիամ առ հայրն
երկնաւոր, երբոր գնաց ՚ի տեսսր
բոյն եղիսաբեթի որ էր դուստր
սաբէի քրոջն աննայի մօր իւրոյ:

յսինքն, որով հետեւ ամե
նակարօղ և ողորմածն
ած յայտնեաց քեզ
հոգւոյն սրբով զանքննելի խոր
հուրդ մարդեղութե բանին իւ
րոյ ով եղիսաբեթ ազգականդ
իմ, զոր աւետեօք հրեշտակա
պետին գաբրիէլի, և եկաւորու
թք հոգւոյն սրբոյ տնօրինեաց
՚ի յիս, բանամ և ես զբերան իմ,
բան զի ոչ կարեմ թագուցանել
զանչափ բարերարութի նորա որ
արարինձ և ոչ միայն ինձ, այլև հա
սարակ բնութե ազգի մարդկան
և կասեմ թէ իմ անձս, իբր իմ
հոգիս լցեալ երկնային խնդու
թք, և իմ լեզուս շարժեալ հո
գւոյն սրբով կու մեծացուցա
նէ, կու գոհանայ և կու փառաբա
նէ զածն և զտրն բողորից, կու մե
ծացուցանէ վս ամենառատ բա
րութե նք, կու գոհանայ վս մե
ծի բարերարութե նորա, և կու
փառաբանէ վասն օգնականու
թեան շնորհաց նորա * և իմ հո
գիս, իբր իմ միտքս, և իմ բա

Օրհնութի մարիամու ած
ածնին: Առկա: I.

Եծացուս
ցէ անձն իմ
զտր * և ցն
ծացէ հո
գի իմ ամ փրկչաւ
իմով:

ՀԱՅ ԿԱՆՈՆԱՐԻ ԿԱՆՈՆԱՐԻ
 . I : ԿԱՆՈՆԱՐԻ : ԿԱՆՈՆԱՐԻ

Լ՝ Ե՛րար ի վերայ
 խոնարհութեալ աղախ
 նոյ իւրոյ * այսու
 հետեւ երանես
 ցեն ինձ ամ
 աղօթք :

նական իմացողութիւն կուցնձայ
 կուրախանայ, և կուղովարձանայ
 իմ կուսական արգանտիս ամէն
 օրհնեալ պտղովն, որ է՛ ամեն իմ
 և փրկիչն իմ, և ամ և փրկիչ
 տանն նոր խրայելի :

Լ՝ Ե՛րար, նայեցաւ և ետես
 ամ զիւր աղախնոյ սրտի խոնար
 հութիւն, որ ամենեւին չէր մե
 ծամտիր իւր համբերութեանն
 վերայ, իւր բարեպաշտութեան
 վերայ, իւր անմեղութեան վերայ
 և իւր անարատութեան վերայ,
 այլ զինքն քան զամ կանայս, և
 քան զամ կուսանա անարգ կու
 համարէր, և ընտրեաց զնա՝ ի
 մայրութի որդւոյ իւրոյ միած
 նի, և հաճեցաւ ի նա, ըստ
 այնմ որ ասէ եսայի, ես յո՛ հանգ
 եայց, եթէ ոչ ի հեզս և ի խո
 նարհս, և որք դողան ի բանից
 իմոց, և ըստ այնմ որ ասէ դա
 շիթ, ո՛վ է որպէս տր ամ մեր,
 ի բարձունս բնակեալ, և զիո
 նարհս տեսանէ յերկինս և յերկ
 ըի : Բանզի և որդին իւր միա
 ծին որ ծնանելոցն է յինէն մար
 մնով, հեզ է և խոնարհ, ըստ
 այնմ որ ասէ եսայի, ուրախ լեր
 դուստր սիրնի, քարոզեա՛ դուստր
 երուսաղէմի, ահա՛ թագաւոր
 քո գայ առքեզ արդար և փրկիչ,
 նոյնն հեզ, և հեծեալ ի վերայ

իշոյ, և յաւանակի նորոյ * ուս
տի այսու հետեւ ամենայն ազգք և
ազինք ինձ երանի պիտին տալ,
քան զի ըստեղծօղն ամի զիս աղա
խինս Թագուհի երկնի և երկրի
հաստատեաց, ինձնով զանէծս
և այլ եբարձ, և ամ դստերաց
նոր սիոնի զօրհնութիւն շնորհ
եաց, իմ խոնարհութիւն ըզ
հպարտութիւն բեւիարայ յաղթա
հարեաց, և իմ միածին որդւոյս
զազգս մարդկան ի գերութենէ
նորին ազատեաց:

Լ յսինքն, ամ զիս մեծամեծ և ըս
քանցելի շնորհօք զարդարեաց և
դերագոյն փառօք պատուեաց և
մեծարեաց, քան զի զխորհուրդս
փրկութե տանն խրայելի զոր յա
ռաջագոյն յայտնեալ էր աբրա
համու ասելով Թէ ի չորրորդում
ծննդով դարձցին այսր, ի յիս
կատարեց, զի առաջին ծնունդն
որ էր ադամայ, եղև առանց մար
դոյ և առանց կնոջ, երկրորդն
որ էր Լայի, եղև ի մարդոյ
առանց կնոջ, երրորդն որ էր հա
սարակաց, եղև ի մարդոյ և ի
կնոջ, իսկ չորրորդն որ էր որդ
ւոյն ամ, եղև ի կնոջ առանց
մարդոյ, իբր յինէն, բայց դոր
ծակցութիւն սուրբ հոգւոյն և
այս զարմանալի և հրաշալի ծննդ
եամբս ճշմարիտ որդիքն հօրն հա

Լ րար ընդիս մեծա
մեծս * հօրն * և սբ
է անուն նորա:

Հատոյ աբրահամու , ազատելոց
են 'ի յեգիպտոսէ , իբր 'ի դժո
խոց և 'ի գերութեն սատանայի
և մտանելոց են 'ի յերկիրն աւետ
եաց , իբր 'ի յերկիրն կենդան
եաց և 'ի վերինն երուսաղէմ *
և զայս շնորհս և բարերարութիւն
արար ինձ այն որ հզօրն է , իբր
այն որ ամենակարօղ է և առաջի
նորա ոչ տկարանայ ամ բան * և
իւր անունն սուրբ է ըստ այնմ
որ ասէ եսայի , սբ սբ սբ տր զօ
րութեց , լի են երկինք և երկիր
փառօք նորա և ըստ այնմ որ ասէ
յոհաննէս , սբ սբ սբ տր ամենա
կալ , որ էնն և որ ես և որ գա
լոց ես :

Ողորմութիւն արար
յազգաց յազգս եր
կիւղածաց իւրոց *
և արար զզօրութիւն
բազկաւ իւրով :

Լ յսինքն , ողորմեցաւ ամ և
'ի գութ շարժեցաւ իւր երկիւ
ղած և հաւատարիմ ծառայիցն
վր , իբր թէ նախահարց և թէ
նոցին յետնէ եկած զարմից և
զաւակացն , որք իմիտ ածելով
հանապազ զբանս սրբոց մարգա
րէից հաստատուն յուսով և կա
տարեալ հաւատով կու ըսպա
սէին գալստեան որդւոյ նր միած
նի և կամեցաւ փրկել և ազատել
զնոսա 'ի տառապանաց իւրեանց ,
իբր 'ի կապանաց և 'ի պարտաւո
րութենէ մեղաց առաջնոյ մար
դոյն , 'ի յիշխանութիւն խաւարին
և 'ի բռնութեն սատանայի յազ

գէ յաղգ մինչև յաճիտեան * և
զայս զօրութիւնս, իբր զայս յաղ
թութիւն արար բազկաւ իւրով,
իբր յիւ քիւ, որ է զօրութիւն և
բազուկ տն, ըստ այնմ որ ասէ
պօղոս, իսկ զքս այ զօրութիւն և
այ իմաստութիւն, և ըստ այնմ որ ասէ
եսայի, տր ո՛հ հաճատաց լոյ մե
րում և բազուկ տն, իբր տրն մեր
յս քս ում յայտնեցաւ:

Լ յսինքն, յրոճեց փչացոյց և
յամօթ արար զամբարտաճանս
իւրեանց մտաց նենգաճոր և խո
րամանկ դիտաճորութեն, իբր
թէ զհրէայս որք յուսացեր էին
ի յերևելի օրինապահութիւնս
իւրեանց և թէ զհեթանոսս,
որք կու պարծենային ի բնական
գիտութիւնս իւրեանց, ըստ այնմ
որ ասէ պետրոս, տր ամբարտա
ճանից հակառակ կայ * քակեց
կործանեց և ի վայր ձգեց ի յիշ
խանութէ և յաթոռոց իւրեանց
զզօրացեալս չարութե, իբր զԷ
լիար և զհամախոհս նորա, ըստ
այնմ որ ասէ եսայի, զի արդ ան
կաւ յերկնից արուսեակն որ ընդ
առաճօտն ծագէր, անկաւ յեր
կիր և խորտակեցաւ որ առաքէր
առ ամ ազգս, և ըստ այնմ որ ասէ
դանիէլ և յորժամ բարձրացաւ
սիրտ նորա և հոգի նր զօրացաւ
ի յամբարտաճանիլ, անկաւ յա

թոռոյ

Յրոճեաց զամբար
տաճանս ի մտաց սր
տից * և քակեաց ըզ
հօրս յաթոռոց:

Օ խոնարհս բարձ
րացոյց * զկարօտս
եւից բարութիւն * և
զմեծատունս արձակ
եաց ունայնս :

Պաշտպանեաց իսրայ
ելի ծառայի իւրոյ *
յիշեալ զողորմու
թիւ իւր :

Թողոյ Թագաւորութիւն իւրոյ,
և պատիւնն նր բարձաւ ինմանէ :
Լ յսինքն , զխոնարհս և զհեզս
աղքատացելոյ և անկելոյ բնութս
մարդկայնոյ , բարձրացոյց պատ
ուէց և փառաւորեց ի ձեռն մար
դեղութեւ և շնորհաց որդւոյ իւրոյ
միածնի * զկարօտս և զփափա
քօղս երկնային հացին և անմահա
կան ջրոյն , իբր իմաստութեւ և
շնորհաց իւրոց անձայնոց , յագե
ցոյց լիացոյց և առատացոյց ան
տարանական ճշմարտութիւն * իսկ
զմեծատունս որք հեշտացերէին
ի վայելչութիւն աշխարհի և հպար
տութիւն և ամբարտաւանութիւն
կու անարդէին զբանն այ , դա
տարկ և ունայն ի բաց արձակեց ,
ըստ այնմ որ ասէ գաւթի մեծա
մեծք աղքատացան և քաղցեան ,
և ըստ այնմ որ ասէ յակոբոս , մե
ծատունն հանդերձ շահիւքն իւր
ովք Թարշամեցի :

Լ յսինքն , պահպանեց նախախ
նամեց սիրեց և ընդունեց զհա
ւատարիմ և զճշմարիտ ծառայն
իւր զնորն իսրայել , իբր զհաւա
տացեալս ի քս միջնորդութիւն փր
կագործ տնօրէնութեւ որդւոյ
իւրոյ միածնի , պահպանեց իբրև
հովիւ , նախախնամեց իբրև զտր
սիրեց իբրև զհայր , և ընդու
նեց իբրև զբարեկամս * յիշեալ

զիւր առաջին ողորմութիւնն և
զգթութիւն որ արարեր էր նոյնա
խաճարցն հետ, փրկելով զնոսա
ի զանազան փորձութեանց և ի
վտանգից, և ազատելով զնոսա
ի ձեռաց Թշնամեաց նոցին և այս
է այն ողորմութիւնն զորմէ խո
սի դաւիթ ասելով, զողորմու
թիւս տն յաւիտեան օրհնեցից,
և ողորմութիւն տն լի եղև երկիր:
Լ յսինքն, և զայս ողորմութիւն
և նախախնամութիւն արար ան
որդւոցն նոր խորայելի ինչպէս
որ յառաջ խօսեցեր էր մեր նա
խաճարցն հետ Թէ աբրահամու
Թէ իսահակայ և Թէ նոցա զար
մից և զանակացն հետ մինչև յա
ւիտեան, ըստ այնմ որ վկայէ
Ճննդոց գիրքն ասելով, ել յերկ
րէ քումէ և յազգէ քումէ և ի
տանէ հօր քոյ և եկ յերկիր զոր
ցուցից քեզ և արարից զքեզ
յազգ մեծ և օրհնեցից զքեզ, և
մեծացուցից զանուն քո, և եղի
ցիս օրհնեալ, օրհնեցից զօրհ
նիչս քո և անիծեցից զանիծիչս
քո, և յայլում տեղւոջ Ժառան
գեսցէ զանակ քո զդրունս Թշ
նամեաց իւրոց, և ի զանակի
քում օրհնեսցին ամ ազգք երկ
րի, իբր ի քս յս, որ է ի զարմէ
և ի զանակէ աբրահամու:

Որպէս խօսեցաւ
առ հարսն մեր, ընդ
աբրահամու և զա
նակի նորա յա
ւիտեան:

Օրհնութի զաքարեայ հօրն
յովհաննու մկրտչի:
Ղուկաս. Է.

Օրհնեալ Թոր
աճ խորայէ
լի, որ յայց
եւ * և արար զփր
կութի Ժողովորդ
եան իւրոյ:

Օրհնութի և շնորհակալութի
երկիւղած և բարեպաշտ քրիստո
նէից, որք յիշելով և ի միտածե
լով զկանխասաց բանս մարգա
րէից, ծնան ի յինքեանս զհնա
զանդութի օրինաց և պատուի
րանաց աւետարանական ճշմոթ
տութե, քան զի զաքարիայն յի
շատակ տն թարգմանի և յովհանն
նէս հնազանդութի:

Ստինքն, օրհնեալ և բա
րեբանեալ լիցի տն և
այն խորայէլացոց ամէ
նառատ Կթութիւնն և բարերա
րութիւն, որ մոռանալով զմեր
անօրէնութիւն և զանհաւատու
թիւն և տեսանելով զմեր հոգե
կան խղճութիւն և թշուառու
թիւն, մեզ այց արաւ և ողորմե
ցաւ * քան զի մեք վասն կամա
պաշտութե և անհնազանդութե
մերոյ, հեռացեալք ի յօրինաց
և ի սրտոնէրանաց նորա, անկ
եալք կայաք ի մեղս և յուսահա
տութիս և մոլորեալք շրջեաք ի
վերայ աշխարհի, երբեմն ծա
ռայելով մարմնոյ և երբեմն սա
տանայի, իսկ նա ոչ կամելով զկո
րուսան մեր, փրկեաց զմեզ ի
ձեռն շնորհաց որդւոյ իւրոյ միա

ծնի,

ծնի, իխանարէ տգիտութեւ
 ի գատապարտութեւ դժոխոց և
 արար զմեզ ինքեան նոր ժողո
 վուրդ ընտիր և հաւատարիմ,
 ըստ որում ասէ դաւիթ, ամ
 թագաւոր մեր յառաջ քան ըզ
 յաւիտեանս որ արարեր զփրկու
 թի ի մէջ երկրի:

Եւ յսինքն, յարոյց, իբր բու
 սոյց ծաղկեցոյց և ետուր մեզ զոր
 դին իւր միածին զմորն մեր յս
 քս եղջիւր փրկութեւ, իբր զօ
 ղութիւն և կարօղութի փրկու
 թեւ, ըստ որում երդուաւ դաւ
 թի ասելով, անդ ծագեցից եղ
 ջիւր ի դաւիթ, պատրաստ արա
 ըից զճրագ օծելոյ իմոյ, քան զի
 նորա շնորհաց օգնականութեն
 փրկեցաք և ազատեցաք ի մեղաց
 և ի գերութեն սատանայի * ի
 տանէ դաւթի, իբր ի զարմէ և
 ի զաւակէ հաւատարիմ ծառայի
 իւրոյ դաւթի մարգարէին, ըստ
 մարգկային ծննդեան իւրոյ,
 ըստ որում ասէ պօղոս, վասն
 որդւոյ իւրոյ եղելոյ ի զաւակէ
 դաւթի ըստ մարմնոյ * ինչպէս
 որ խօսեցեր էր հոգւովս սրբով
 իւր յաւիտենից, իբր իւր առա
 ջին ոք մարգարէից բերանովս,
 և նախ աբրահամու ըստ որում
 ասէ ծննդոց գիրգն, ի զաւակի
 քում օրհնեսցին ամ ազգք երկ

Յարոյց մեզ զեղ
 ջիւր փրկութեւ * ի
 տանէ դաւթի ծա
 ռայի իւրոյ * ոմ խօ
 սեցաւ բերանօք սր
 բոցն, որք յաւիտե
 նից մարգարէքն էին:

Փրկութի՛ն Թշնա
մեաց մերոց * և ՚ի
ձեռաց ամ ատել
եաց մերոց:

րի, երկրորդ մովսէսի, ըստ որում
ասէ երկրորդ օրինաց գիրգն,
մարդարէ յարուսցէ ձեզ արմ
ձեր յեղբարց ձերոց իբրեւ զիս,
նմա լուծիցէ, և երրորդ եսայեայ,
որ ասէ և յարուցից դաւթի ծա
դումն արդարութե և Թագաւնո
րեսցէ Թագաւնոր, և ՚ի միտ առցէ
և արասցէ զերաւունս և զարդա
րութի՛ն ի վեր երկրի, յաւուրս
նորա փրկեսցի յուդայ և խորայել
բնակեսցի յուսով:

Լ. յսինքն, և զայս փրկութե
եղջիւրս, իբր զորն մեր յս քս
ետ մեզ ամենողորմ հայրն երկ
նաւոր առ ՚ի փրկել զմեզ ՚ի Թշ
նամեաց մերոց հոգեկանաց և
մարմնականաց և նախ ի սատա
նայէ, ըստ այնմ որ ասէ պետրոս,
արթուն լերուք և հսկեցէք, զի
ոսոխն ձեր, իբր Թշնամին ձեր
սատանայ իբրեւ զառիւծ գոչէ,
շրջի և խնդրէ Թէ զո՛ր կրանիցէ,
երկրորդ յաշխարհէ, զի ամ ինչ
որ է յաշխարհի, ցանկութի է
մարմնոյ, ցանկութի է աչաց և
ամբարտաւանութիւն աստի կե
նաց ըստ յոհաննու, և երրորդ ՚ի
մարմնոյ, ըստ այնմ որ ասէ պո
ղոս, մարմին ցանկայ հակառակ
հոգւոյ, զի խորհուրդ մարմնոյ
Թշնամութի է առ ամ * այլև
առ ՚ի ազատել զմեզ ՚ի ձեռաց

ատել

ատելեաց մերոց, հրէից, հեթա
նոսաց և աշխարհասէր մարդկանց
ըստ այնմ որ ասէ տօն մեր յս քս
եթէ աշխարհ զձեզ ատեայ, գի
տասցիք զինախ զիս ատեաց, եթէ
յաշխարհէ աստի էիք, աշխարհ
զիւրն սիրէր արդեօք, բայց զի
չէք յաշխարհէ, վասն այնորիկ
ատեայ զձեզ աշխարհ:

Լ յսինքն, այլև ետ մեզ զայս
փրկութե եղջիւրս, իբր զտօն
մեր յս քս, ողորմելով և խղճա
լով մեր առաջին նախասարցն,
թէ աբրահամու, թէ իսահակայ
թէ մովսէսի և թէ դաւթի, որք
ամենեքեան կային գրաւեալք ի
ներքոյ պարտուց և անիծից նա
խահօրն ադամայ և ըսպասէին
դաւրտեան որդւոյն այ, զի ի
ձեռն շնորհաց և օրհնութե նո
րին արժանի լինէին մտանել յար
քայութիւնն երկնից * և յիշե
լով զիւր սուրբ ուխտն և կտակն
որ արարեր էր աբրահամու հետ
ասելով, ի զաւակի քում օրհ
նեսցին ամ ազգք երկրի, իբր
յիւ քիւ որ ծնանելոց է ի զարմէ
և ի զաւակէ քում:

Լ յսինքն, այլև յիշելով զայն
երդումն որ արարեր էր ընդ աբ
րահամու հօրն մերում * որ զմեզ
անաս և աներկիւղ պահէր և
ազատէր մեր երևելի և աներև

ոյթ

Լ ռնել զողորմութե
առ հարս մեր * և յի
շել զկտակարանս սր
բութե իւրոյ:

Օ երդումն զոր էր
դունալ աբրահամու
հօր մերում * տալ մեզ
առանց երկիւղի ըզ
փրկութիւն ի թշնա

մեաց մերոց:

Պաշտել զնա * սր
բութիւն և արդարութիւն
թիւն առաջի նր, զամ
աւուրս կենաց
մերոց:

Եւ դու մանուկ,
մարդարեւ բարձրե
լոյն կոչես իր * գնաս
ցես առաջի տն պատ
րաստել զճանա
պարհս նր:

այթ թշնամեաց ձեռքէն ըստ այնմ
որ ասէ ծննդոց գիրգն յանձն իմ
երդունայ ասէ տր, որով հետե
արարեր դու զայդ և ոչ խնայե
ցեր յորդիդ քոյ միածին վասն իմ
օրհնելով օրհնեցից զքեզ և բազ
մացուցից զզաւակ քո ում զաս
տեղս երկնից, և որպէս զաւաղ
առափն ծովու, և ժառանգեսցէ
զաւակ քո զդրունս թշնամեաց
իւրոց, իբր տրն մեր յս քս, որ
խորտակեաց զդրունս դժոխոց,
եւ լոյծ զբռնութի մահու և կենա
գործեաց զերամս արդարոց:

Եւ յսինքն, որ մեք հաւատաց
եալ ժողովուրդքս փրկեալք պատ
ոճական արեամբ նորա, և լու
սանորեալք լուսով աւետարա
նական ճշմարտութե, պաշտենք
և պատուենք զնա իբրև որդի այ
* և կենցաղավարինք առաջի նր
օրբութիւն և արդարութիւն զամ
աւուրս կենաց մերոց:

Եւ յսինքն, բայց դու ով մա
նուկդ յովհաննէս, որ յարգան
տի մօր քոյ աջօք մտացդ տեսանե
լով զմարմնացեալ բանն ան երկր
պագեցիր նմա, բարձրեւոյն այ
մարդարեւ պիտիս կոչվիլ * և նր
առաջէն պիտիս դնալ իբրև
աւետաբեր, որ իւրն հոգեկան
ճանապարհ պատրաստես, ըստ
այնմ որ ասէ մատթէոս, ձայն

բարբառոյ յանապատի պատրաստ
արարէք զճանապարհ տն , և ու
ղիղ արարէք զշահիղս նր , իբր
սրբեցէք զսիրտս և զխղճմտանս
ձեր զ զջմամբ և ապաշխարութե
որ քս գայ և բնակի ի ձեզ :
Լ՝ յսինքն , քո քարոզութեդ և քո
մկրտութեդ նր հաւատացեալ ժո
ղովրդեանն , հոգւոյ փրկութե
գիտութի պիտիս տալ , իբր հոգւոյ
փրկութե ճանապարհս պիտիս ու
սուցանել * որ նց ամ մեղացն ի
ձեռն շնորհացն քի թողութի լինի
ըստ այնմ որ ասէ մարկոս , և եղև
զի յովհաննէս մկրտէր յանապա
տի և քարոզէր զմկրտութի ապաշ
խարութե ի թողութի մեղաց :
Լ՝ յսինքն , և զայս թողութիս
կուշնորհէ մեզ ամ , ոչ թէ վս
մեր արժանաւորութեն , այլ
վասն իւր անչափ ողորմութեն
և գթութեն * զէրէ նոյն ողոր
մութեամբն երևեցաւ մեզ մար
մնով ծնեալ ի մարիամայ կուսէն
արեգակն արդարութեան քս
իբարձանց , իբր կամօք հօր և
հաճութե սուրբ հոգւոյն , որ
զմեր մեղօք խաւարեալ հոգիքն
լուսաւորէր , ըստ այնմ որ ասէ
յոհաննէս , ես եմ լոյս աշխար
հի , որ գայ զկնի իմ , ընդ խա
ւար մի գնացէ , այլ ընկալցի
զլոյսն կենաց :

Տալ զգիտութի փր
կութե ժողովրդեան
իւրոյ * ի թողութի
ամ մեղաց մերոյ :

Ասան գթոյ ողորմու
թե տն այ մերոյ *
որով երևեցաւ մեզ
արեգակն իբարձանց
լուսաւոր առնել
զխաւար մեր :

Ծագել զլոյս ՚ի վր
այսոցիկ որք նստեաք
՚ի խաւարի և ՚ի սառն
երս մահու * ուղղել
զոտս մեր ՚ի ճանա
պարհս խաղա
ղութե :

Տունք 10.

Լ. յսինքն , և նոյն արեգակն ար
դարութե ծագէր զլոյս անգի
տութե ՚ի սիրտս մեր , որք նստ
եալ կայաք ՚ի մէջ խաւարի կռա
պաշտութե , և ՚ի մէջ շունքի
մահունան , իբր ՚ի մէջ մահացու
մեղաց , ըստ այնմ որ ասէ եսայի
Ժողովուրդ որ դնայր ընդ խա
ւարն ետես զլոյս մեծ , և որք
բնակեալք էք յաշխարհիդ և ՚ի
ըստուներս մահու , լոյս ծագես
ցի ձեզ * և ուղղէր զմեր ոտքն
՚ի ճանապարհս խաղաղութեան ,
իբր հնազանդեցուցանէր զմեր
միտքն օրինաց և պատուիրանաց
անետարանական ճշմարտութն :

Handwritten text in a cursive script, possibly a name or title, located in the upper right quadrant of the page.

Handwritten text in a bold, blocky script, possibly a name or title, located in the center of the page.

Small handwritten mark or symbol, possibly a signature or initials, located below the central text.

Small handwritten mark or symbol, possibly a signature or initials, located below the central text.

Large, stylized handwritten mark or symbol, possibly a signature or initials, located below the central text.

Իբր զայս աղօթքս ասաց սիմէոն
ծերունին ՚ի տաճարին , երբ որ
առաւ զմանուկն յս ՚ի գիրկն
իւր , զէրէ հրաման էր առեր ՚ի
հոգւոյն սրբոյ որ այնչափ կենդա
նի մնայր մինչև որ տեսանէր զօժ
եալն տն , իբր զքս :

 յսինքն , ահա՛ ո՛վ ըստեղ
ծողդ երկնի և երկրի ,
Բահա՛ ո՛վ ճշմարիտ անձդ
նոր խորայէլի , լցվեցաւ իմ սր
տիս կարօտութիւն , և հասի իմ
փափաքանայն , զոր աղօթիւք և
պահօք , ողբովք և արտասուօք
կուխնդրէի իբէն , ասելով ըստ
դաւթի , ցոյց մեզ տր զողորմու
թիւն քո և զփրկութի քո տուր
մեզ , և զայս ոչ միայն վասն իմ ,
այլև վասն ընդհանուր տանն իս
րայէլի , արդ ահա՛ այժմ ժամա
նակ է որ արձակես զքո ծառայդ
քո անձային հրամանաւդ ՚ի խաղա
ղութի , իբր լուծես զիս ՚ի կա
պանաց տառապեալ մարմնոյս , և
ազատես զիս ՚ի վշտաց և ՚ի դառ
նութենէ անցաւ որ աշխարհիս ,
ինչպէս որ հոգւովդ քով սրբով
խոստացար ինձ * զէրէ տեսի ես
աչօք մարմնոյս զփրկութիւն քո ,
իբր զորդիդ քո միածին , զբանն

Kkkkk 2 ան

Աղօթք Սիմէոնի ծերունւոյն
Ղուկաս : Բ :

 րդ արձակես
զծառայ
քո տր ըստ
բանի քում ՚ի խաղա
ղութի * զի տեսի
աչօք իմ զփրկութի
քո * զոր պատրաստե
ցեր առաջի ան ժո
ղովրդոց :

ան մարմնացեալ ի կուսէն , ըզ
 դուշակեալն ի մարգարէից , զքա
 ռողեալն ի հրեշտակաց , զբարե
 բանեալն ի հովուաց և զերկր
 պագեալն ի մոգուց , տեսի
 աջօք մարմնոյս , գրկեցի , համբու
 րեցի , և երկրպագեցի , և մաս
 նակից եղէ երանութեն որ տա
 լոցէ սա ասելով , երանի աչաց
 որք տեսանիցեն զոր տեսանէքդ
 * զայս փրկութիւնս կասեմ ,
 որ դու քո անային ողորմութեդ
 պատրաստեցիր առաջի ամ ազ
 գաց և ժողովրդոց , իբր ոչ միայն
 հրէից , այլ և հեթանոսաց , զի
 ամենեքեան ազատեսցին նովա
 ի մեղաց և ի մոլորութենէ իւր
 եանց , և ընկալցին զկեանս յա
 ճիտենականս , ըստ այնմ որ ասէ
 յոհաննէս , զի այնպէս սիրեաց
 ան զաշխարհ , մինչ զի զորդին
 իւր միածին ետ , զի ան որ հա
 ւատայ ի նա մի՛ կորիցէ , այլ ըն
 կալցի զկեանս յաճիտենականս :
 Լ՝ յսինքն , զէրէ սա է լոյսն ճշմա
 րիտ լուսաւորող հոգւոց մարդ
 կան , ըստ այնմ որ ասէ յոհան
 նէս , էր լոյսն ճշմարիտ որ լու
 սաւոր առնէ զան մարդ որ դա
 լոցէ յաշխարհ , սա է լոյսն իմա
 նալի և անստեղծ , և սա է լոյս
 փառաց անութե քոյ , ըստ այնմ
 որ ասէ պօղոս , որ է լոյս փա

| ոյս ի յայանութի
 հեթանոսաց * և
 փառք ժողովրդ
 եանքում իս
 րայելի :

Տաւ. 2:

ուսաց և նկարագիր էութե նորա,
սակ լոյսն որ ծագի ՚ի յանսկզբ
նական լուսոյդ, և յայտնի լինի
հետնոսաց, որք նստէին ՚ի խա
նարի կուսապաշտութեան, և ՚ի
մէջ ըստունեաց մահու, ըստ
այնմ որ ասէ եսայի, ժողովուրդ
որ գնայր ընդ խաւարն ետես ըզ
լոյս մեծ, և որք բնակեալքդ էք
յաշխարհիդ և ՚ի ըստուներս մա
հու լոյս ծագեսցի ձեզ * սակ
փառք և պարծանք, խնդութի
և խաղաղութիւն, զօրութիւն
և կարօղութիւն, անմահութի
և երջանկութիւն, սրբութի
և արդարութիւն, յոյս և ապա
հէն քոյ հաւատարիմ ժողովրդ
եանդ նոր իսրայէլի, քան զի սո
վաւ կարեն պատերազմիլ ընդէմ
նմ փորձութեանց հոգեկանաց
և մարմնականաց, սովաւ կարեն
յաղթահարել զերեւելի և զաներ
և ոյթ թշնամիս իւրեանց, և սո
վաւ կարեն համարձակապէս տե
սանել զերեսս աստուծոյդ կեն
դանւոյ յարքայութեան քում ՚ի
յերկինս:

Մաղթանք զօրաւորք ընդէմ
արհաւիրաց գիշերայնոց, որ
բոյն գրիգորի նարեկա
ցւոյն: Ժբ.

Նկալ քաղցր
ութիք տրած
հզօր զգառ
նացողիս զա
ղաչանս * մատիւր
գթութիւն առ
պատկառելս
դիմօք:

Փարատեա՛ ամենա
պարզ և զամօթական
տխրութիւն * բարձ
յինէն ողորմած զան
ըմբերելի ծանրու
թիւնս:

Իբր այս աղօթքս զոր ասացեր է
սուրբն գրիգոր նարեկացին, է
յոյժ զօրաւոր և պահապան ընդ
դէմ հնարագիտութեցն սատա
նայի, որ գիշերն զանազան մտած
մունքներով, և ազգի ազգի
երազներով կու ահացուցանէ և
կու զարհուրեցուցանէ զհաւա
տացեալսն քի:

Ստիկնքն, դու ո՛վ զօրեղ տր
իմ և անձ իմ յս քս որ ըզ
բռնուի մահու և դժո
խոց խորտակեցիր, մեղօք և յան
ցանօք դառնացելոյս և անհամա
ցելոյս աղաչանքն քաղցրութիւն
լսէ և ընդունիր * քո ամենա
ռատ գթութիւնք ինձ յօգնութիւն
հասիր, և զիս մխիթարէ, զի
ես վս իմ երեսիս ամօթոյն իբրև
անպիտան ծառայ չեմ համարձա
կիր նայիլ դէպ ի քո անձային մեծ
վայելչութիւնք:

Եւ յստիկնքն, դու որ անբարութեց
տունօղ և պարդեօղ ես,
քո շնորհօքդ ցրուէ և փարատէ
զիմ ընդունայն տխրութիւն, որ
սաստիկ ամաչելոյս ի յիս կուծը
նանի, և զիս ի քոյ սիրոյդ կու
հովացուցանէ * և դու որ ողոր
մած ես և գթած, վերառ ինձա

նից Թեթևացուր զիմ անտանե
լի ծանարութիւնս , որ 'ի Թու
լութենէ մարմնոյս և 'ի փորձու
թէն սատանայի ինձ վերայ կու
անկանի , և զիս սաստիկ կու վշ
տացուցանէ :

Լ. յօինքն , դու որ ամ իրաց
ճարն և հնարն գիտես , հեռա
ցուր ինձանից այնպիսի չարշարժ
մունքն և սովորութիւն , որ մա
հացու մեղաց պատճառ կու լինին
* և դու որ միշտ զօրեղ և յաղ
թող ես , Թալան արա՛ և ոչնչա
ցուր իմ մտաց միջէն հնարագէտ
և խաբեփոյ սատանայի կամքն և
հաճութիւն , իբր նր ինձ տուն
տուն՝ չար խորհուրդքն և չար
դիտանորութիւն :

Լ. յօինքն , դու որ զօրութիւն և
իմաստութիւն 'ի վեր ես քան զամ
հնարագիտութիւնս ըստեղծու
ծոց , պարզէ և ցրուէ զայն մութն
և խանարն որ կատաղած և շե
թացած սատանայն իմ մտացն վր
կութափէ * և դու որ փրկիչ և
կեցուցիչ ես ազդի մարդկան ,
խաչակնքի և խափանէ հոգւոց
մարդկան կորուսանող սատանայի
քայլքն և գնացքն , որ չի կարե
նայ , զիւր նենգանոր դիտանո
րութիւն 'ի կատար հասուցանել
և յառաջ տանիլ :

Լ. յօինքն , դու որ ամ ըստեղ
ծու

Լ. Նըրպետեա՛ հնարա
նոր զմահացու կը
Թութիս * աւարեա՛
միշտ յաղթող զիս
բողին հաճութիս :

Լ. ցատրեա՛ վերնային
զմուլելոյն մարախուղ
* կնքեա՛ կեցուցիչ
զկորուսչին ընթաց
մունս :

Յրունեա՛ ծածկա

տես , զըմբռնողին
չարդթմունս * խոր
տակեա՛ անքննին , ըզ
մարտողին դիմեց
մունս :

Տ եառնադրեա՛ քո
անո՛ւամբդ , զլուսան
ցոյց երդ յարկիս *
պարփակեա՛ քո ձե
ռամբդ զառաս
տաղ տա
ճարիս :

Ղ ծագրեա՛ քո ար
եամբդ , զմուտ սե
մոց սենեկիս * կեր
պացո՛ զքո նշանդ 'ի
Տեսս ելից մաղ
թողիս :

Լ մրացո՛ քո աջովդ
զՏանգստեանս խշ
տիս * մաքրեցես 'ի

ձբ

ծո՛ւածոց ծածուկ խորհրդոյն
տեսանողն ես , ցրո՛ւէ ե փչա
ցուր ըմբռնող և որսարար սատա
նայի չար թալաքներն , որ չի կա
րենայ իւր հնարագիտութեան զիս
խախտել և 'ի վայր ձգել * և
դու որ քոյ մարդեղութեան խոր
հրդովն անքննելի ես , խորտակէ
և ոչնչացուր պատերազմօղ սատա
նայի հնարագիտութեան որ զա
նազան կերպիւ ինձ վերայ կու
վազէ իբրեւ զգազան :

Լ յսինքն , դու քո սուրբ անո
ւամբդ խաչակնքէ և օրհնէ զայս
աանս լուսամուտն և զդռնակն ,
որ սատանայի խաբէութիւն չի կա
րենայ մտանել 'ի ներս * և անա
րատ ձեռօքդ փակէ այս տաճա
րիս ոճոռքի բոլորքն , որ քո հա
ւատացեալ ծառայքդ անասկա
րենան բնակիլ 'ի սմա :

Լ յսինքն , դու քո պատուա
կան արեամբդ գրէ զքո սուրբ
անուանդ այս սենեկիս շեմքերին
վերայ , որ չար սատանայն չի հա
մարձակի մտանել 'ի սա * և քոյ
սուրբ խաչիդ նշանն կերպաւոր
րէ խնդրողիս շուրջ եկած ճա
նապարհումն , որ չի մոլորիմ 'ի
քո անձային պատուիրանացդ :

Լ յսինքն , դու քո անձային
աջովդ ամուր պահէ զիմ հանգս
տանալոյ և քնելոյ տեղերս * և

դու

դու մաքրէ և սրբէ զիմ ծածկոցս և զանկողինս 'ի խաբէութեն և 'ի խորամանկութեն սատանայի:

Լ. յսինքն, դու քո ամէնօրն եալ կամօքդ անփորձ պահէ զիմ խեղճ և տառապեալ հոգիս * և զայս կենդանական շունչս որ իմ մարմնոյս պարգևեր ես, առանց նենդութեան առանց խաբէութեան և առանց թերահաւատութեան պահէ:

Լ. յսինքն, դու քո երկնային զօրաց դասքն իմ բոլորքս կանգնեցուր, որ պատրաստ լինին 'ի պահպանել զիս * և զքո պահանջս հրեշտակքդ կարգէ և հաստատէ, որ միշտ պատերազմին վասն իմ ընդէմ դիճացն դասուց:

Լ. յսինքն, իմ քնոյս որ մահո՛ւն օրինակ է և զմահ կու նշանակէ, հանգստութիւն տուր այս խոր գիշերումս, որ հանգչիմ և դադարիմ 'ի փառս անո՛ւն քոյ սրբոյ * բարեխօսութեամբ և հայցո՛ւածովք սրբուհւոյ անձամբն, և միջնորդութե՛ ամենայն սրբոց քոց ընտրելոցն որք են յարքայութեան:

Լ. յսինքն, քո շնորհօքդ ծածկէ և քող ձգէ իմ մասց աչաց պատուհաններին վերայ, իբր իմ հոգւոյս ներքին զօրութեց

հաղբից զծածկարան անկողնոյս:

Պահեսցես քո կամա՛դ զտառապեալ անձն հոգւոյս * անխարդախ արասցես զքո շնորհեալ շունչ մարմնոյս:

Կացուցես շրջափակ զպար զօրուդ երկնայնոյ * կարգեսցես 'ի դիմի, ընդդէմ դիճացն դասու:

Տուր հանգիստ բեր կրութե՛ մահահանգոյն նիրհման 'ի խորութե՛ գիշերիս * բարեխօսութե՛ և հայցո՛ւածովք սրբուհւոյ անձամբն և անձն ընտրելոց:

Լ. մփոփեալ պարուրեա՛ զպատուհան տեսութեց զգայարանացս իմաստից * ան

զարհուրելի զետեղ
մամբ՝ ի ծփական խռո
վութեց կենցաղա
կան զբաղմանց:

Լ. նըջական երազոց,
խուլականաց ցնորից
յիշատակաւ քոյ յու
սոյդ, անվնասելի
պաշտպանեալ:

Լ. սթափեալ վերս
տին՝ ի ննջմանէ ծան
րութե * ամենազ
դաստարթնութե *
հոգենորոգ զո՛ւար
թութե՝ ի քեզ ար
ձանացեալ զայս ձայն
մաղթանաց բուր
մամբ հա՛ւատոց:
Ի քեզ ամենօրնեալ
թագա՛ւոր փառաց *
անձառից փո՛ւրջանո
ղաց երկնապու՛մար
խմբից երգակցեալ

բնակութեցն վերայ որ զգայա
րանք իմաստից կասկին * որ չի
վախենամ և չի զարհուրիմ, երբ
որ տեսանեմ զիս վշտացեալ և
տառապեալ՝ իմէջ զանազան խռո
վութեց և ալեկոծութեց, և
՝ իմէջ ազգի ազգի հոգոց և շը
փոթմանց աշխարհիս այլ հաստա
տուն մնամ՝ ի հա՛ւատս և ի սէր
քո սուրբ:

Լ. յսինքն, ուշս վր չի եղած ժա
մանակի խոր քնոյ երազներէն և
դիշերվան առանձնական երևոյթ
ներէն, որ զմարդոյ խելքն կու
ցրուեն, և զականջներն կու
հնչեցուցանեն, յիշելով զքո
հաստատուն յոյսն փրկութե որ
տու՛եալ ես ինձ, անվնաս պահ
վիմ, և անփորձ մնամ:

Լ. յսինքն, և երբոր ուշս վերայ
բերեմ, և ի ծանոր քնոյս ազատ
վիմ * և ամենևին զգաստանամ
և զարթնանամ * կրկին ուրախ
սրտիւ և զո՛ւարթ հոգե՛ով դէպ
քեզ վերացուցանեմ և տարա
ծեմ զայս ձայնս աղօթից և մաղ
թանաց, կատարեալ սիրով և
ուղիղ հա՛ւատով:

Լ. յսինքն, քեզ ո՛վ ամենօրնե
ալ թագա՛ւոր փառաց * ընդ
ամ երկնային դասուցն հրեշտա
կաց և հրեշտակապետաց, զքո
անձառելի և անպատմելի բարու

Թիդ և իմաստութիդ փառաբա
նողաց համաձայնելով, զնոյնն յեր
կինս առաքեմ:

Լ. յսինքն, զի դու օրհնեալ և
փառաւորեալ ես յամ արարա
ծոց, իբր ՚ի յանմարմնոց և ՚ի
մարմնականաց վս քոյ անչափ բա
րերարութեդ, յաւիտեանս յա
ւիտենից ամէն:

Իբր, այս աղօթքս զոր ասացեր
է սուրբն գրիգոր նարեկացին է
յոյժ զօրաւոր ընդէմ ամ փոր
ձութեանց երևելեաց և աներև
ութից:

յսինքն, ով տր իմ յս քս
որ որդի ես այն ճշմա
րիտ այն որ միշտ կեն
դանի է * և օրհնեալ ես և բա
րեբանեալ ես քո փրկագործ տնօ
րէնութեդ ՚ի յերկինս և ՚ի յերկ
րի * և այն ահաւոր և ամենա
մեծ հօրն երկնաւորի անքննելի
ծնունդն ես, իբր քոյ յաւիտե
նական ծննդեանդ կերպն և եղօ
նակն ՚ի ըստեղծական մտաց ան
հասանելի է:

Լ. յսինքն, դու ամենակարօղ
ես, և ոչինչ է որ դու կամե
նաս, և ոչ կարենաս անել, քան
զի ամ ինչ որ ՚ի մարդկանէ անհր
նարին է, քեզ հնարաւոր է:

յերկինս առաքել:

Օ ի դու փառաւոր
եալ ես յամ արարա
ծոց յաւիտեանս յա
ւիտենից ամէն:

Տուք. 16

Աղօթք զօրաւոր քրիստոսի
գործ նարեկացոյն: իս:

որդի այ կեն
դանւոյ * օրհ
նեալդ յամի
* հօրդ ահաւորի ան
քննին ծնունդ:

Ար տկարանայ առ ՚ի
քէն և ոչինչ:

Ար'ի ծագիլ անստ
ո՛ւեր նշուլից ողոր
մութե քոյ փառաց *
հալին մեղք, հալա
ծին դէք, ջնջին յան
ցանք:

Խ զին կապանք, խոր
տակին շղթայք:

Կ ենդանածնին մա
հացեալք:

Բ ժշկին հարուածք
ողջանան վերք:

Լ յսինքն, և ինչ տեղ որ քոյ
աստուածային փառաց ողորմու
թե և շնորհաց անշուք ճառա
գայթն կուծագի * շուտով կու
հալին և կուքան վին մեղք, կու
հալածին դէք, և կուջնջվին յան
ցանք, ուն եղև մարիամու մագ
դաղենացւոյն, և դիճահարին
այնմիկ որ ունէր զէգէոն դէն,
լստ այնմ որ վկայէ մարկոս ա՛ւե
տարանիչն:

Լ յսինքն, կու կարասովին կա
պանք, իբր երկաթէ պրկաւք,
և կուջարդվին զինճիլք, ուն եղև
պետրոսի առաքելոյն ի բանտին,
լստ այնմ որ վկայէ զուկաս ի
գործս առաքելոց:

Լ յսինքն, կու կենդանանա՛ն
մեռեալք, ուն եղև որդւոյ այր
ւոյն այնորիկ որ էր ինային քա
ղաքէ, լստ այնմ որ վկայէ զու
կաս, և զաղարու եղբօրն մարիա
մու և մարթայի, լստ այնմ որ
վկայէ յոհաննէս:

Լ յսինքն, կու բժշկին հար
ուածք, իբր եարայք, և կու
առողջանան խոցք, ուն եղև մար
դոյն այնորիկ որ կու երթայր յե
րուսաղէմէ ի յերիքով, և անկաւ
ի ձեռս ա՛ւաղակաց, և կու նշա
նակէր զադամ, և նովաւ զբո
լոր մարդկային բնութիւն, լստ
այնմ որ վկայէ զուկաս, և սրբու

Հնոյն ապօղինեայ, և ագաթեայ,
և այլ բազում սրբոց, ըստ այնմ
որ վկայեն գիրդք այսմանու
րաց:

Լ՝յսինքն, կուբարձվին և կու
ոչնչանան պիղծ և գարշելի խոր
հուրդք, և արարմունք, որպէս
եղև սրբուհի Հնոյն յուստիանեայ,
և սրբուհի Հնոյն լուկիայ, և այլոց
սրբոց կուսանաց և մարտիրոսաց
ըստ այնմ որ վկայեն գիրդք հա
րանց վարուց:

Լ՝յսինքն, կուհեռանան տի
րութիք, և յետ կուգառնան
սուգք և տրտմութիք, ոպ եղև
առաքելոցն, որք յետ յարութեն
ժողովեալք էին ի միասին վասն
ահին հրէից, և կային տրտում,
և ի տեսանելն զքս միսիթարովե
ցան ըստ այնմ որ պատմեն զու
կաս և յոհաննէս:

Լ՝յսինքն, կուփախել խաւարն
կուհեռանայ մէգն կուցրոնի մա
րախուղն, կուփարատի սև ամպն
կուփչանայ խոր խաւարն, կու
վերանայ մութն, և կուգնայ գի
շերն, որպէս եղև մարդկային
բնութիւն որ կայր ի մէջ խաւա
րի մեղաց և կուապաշտութե յա
ռաջ քան զգալուսան քի, ըստ
այնմ որ վկայէ եսայի ասելով, Ժո
ղովուրդ որ գնայր ընդ խաւար
եանս զլոյս մեծ, և որք բնակ

եալդ

Բառնին ապաղանու
թիւնք:

Տեղի տան տխրու
թիք, նահանջին հե
ծութիք:

Փախնու խաւարն,
մեկնի մէգն, մերժի
մարախուղն, փարա
տի մուսլն, սպառի
աղջամուղն, վերա
նայ մութն, գնայ
գիշերն:

Տարագրի տաղնապն
 չքանան չարիքն, հա
 լածին յուսահատու
 թիւնք:

Լա Թագաւորէ
 ձեռն քո ամենակալ
 քաւիչդ ամի:

Ար ոչ եկիր կորու
 սանել զմարդկան հո
 գիս, այլ կեցու
 ցանել:

Թող ինձ զանթիւ
 չարիան իմ բազում
 ողորմութիւն * զի
 դու միայն ես երկնի:

եալդ էք ի ըստուերս մահու լոյս
 ծագեսցի ձեզ:

Լա յսինքն, կուկորի ահն և եր
 կիւղն, կուչքանան չար պատահ
 մուկք, և կուհալածին յուսա
 հատութիւնք, որպէս եղև առա
 քելոցն որք տեսանելով զծովն
 ալէկոծեալ վս մեծի երկիւղին
 իւրեանց կային յուսահատեալ
 ի մէջ նաւին, և ի զարթնանալն
 քի ամ ինչ ի բարին փոխարկե
 ցաւ, ըստ այնմ որ վկայէ մար
 կոս անեստարանիչն:

Լա յսինքն, և կուԹագաւորէ
 քո ամենակալ ձեռքդ, իբր քո
 ամենակարող իշխանութիւնք ի
 յերկինս և ի յերկրի, ով քաւիչդ
 ամի, իբր ով բարձօղդ մեղաց
 աշխարհի:

Լա յսինքն, զերէ դու չի եկիր
 յայս աշխարհս որ զմարդկային հո
 գիքն կորուսանես, այլ կեցու
 ցանես, փրկելով զնոսա իմեղաց
 և ի դատապարտութիւն դժոխոց,
 ըստ այնմ որ ասէ յոհաննէս, այս
 են կամք հօր իմոյ որ առաքեացն
 զիս, զի զամ որ ետ ցիս հայր ոչ
 կորուսից ի նմանէ, այլ յարու
 ցից զնա յաւուրն յետնում:

Լա յսինքն, Թողութի շնորհեա
 ուրեմն իմ անթիւ չարութեցն
 և անօրէնութեցն, քո բազում
 ողորմութիւն և ամենառատ գթու

ԹԷՂ * զէրէ դու միայն ես սուրբ
և դու միայն ես տօր, զոր երկնային
զօրութիք ոչ կարեն պատմել,
և հողեղէն բնութիք ոչ կարեն
քննել:

Լ՝ յսինքն, դու հեռի ես իրս
տեղծական գոյից, իբր ի ըստեղ
ծական իրաց քո անեղ բնութիք
* և եզր և կատարումն ես ծագաց
աշխարհի քո ամենամեծութիւն:
Լ՝ յսինքն, դու ըսկիզբն ես ամ
էական քո արարչագործութիւն
* և յամ ուրեք, իբր յամ տեղ
պատրաստ ես քո անչափութիւն:
Լ՝ յսինքն, ամ բարութիւն և ամե
նայն բարերարութիւն, ամ իմաս
տութիւն և ամ կարողութիւն օրհ
նեալ և բարեբանեալ ես իբար
ձունս, իբր ի յերկինս * և քեզ
ընդ հօր և ընդ հոգւոյդ սրբոյ
վայելեն փառք պատիւ և երկր
պագութի յաւիտեանս յաւիտե
անից ամէն:

անձառ և երկրի ան
զննին:

Իտար գոյից * և
յեզր ծագաց աշ
խարհի:

Սկիզբն ամի * և յա
մենայնի:

Լ՝ մենայնիւ լումաբ
օրհնելի իբարձունս
* և քեզ ընդ հօր և
հոգւոյդ սրբոյ վայե
լեն փառք յաւիտ
եանս ամէն:

Տուրք : 16.

Իբր զայս աղօթքս ասաց մանասէ
 Թագաւորն վասն ընդունելոյ
 զԹողութի մեղաց իւրոց, քան
 զի ոչ կամելով նորա հետեւիլ հա
 ճատոյ և անպաշտութե հօրն
 իւրոցէ զեկիայի արքայի հրէաստա
 նի, անկաւ ի կռապաշտութի,
 և արար զչարութի և զանօրէնու
 Թի առաջի ան, և ան բարկացեալ
 ի վերայ նորա առսքեաց զզօրա
 գլուխս ասորւոց որք կալեալ զնա
 կապէցին երկաթէ կապանօք և
 տարան ի բաբելոն, և անդ տես
 եալ զինքն ի մէջ գերութե և
 Թշուառութե ըսկսաւ զզջալ
 զմեզս իւր աղաղակել առ ան
 ասելով, տր ամենակալ ան աբ
 րահամու, և ան հաճեալ ի յա
 պաշխարութի նորա գթացաւ ի
 նա, և ազատեաց զնա ի գերութե
 Թէն, և դարձոյց վերստին ի յե
 րուսաղէմ:

Այսինքն, գու տր ան որ
 ի վերայ բոլոր աշխար
 հի իշխանութի ու
 նիս, և զան արարածս քո ան
 ային հրամանաւդ կու կառավա
 րես * և նախահարցն մերոց ար
 դարոց և բարեպաշտից աբրահա
 մու, իսահակայ, և յակոբայ,
 և նոցա զարմից և զաւակաց պաշ

Mmmmm

տաճ

Աղօթք մանասէի Թագա
 ւորին:

Տ ամենակալ
 * ան աբրա
 համու իսա
 հակայ յակո
 բայ և զաւակի նոցա
 արդարոց * ամենա
 կալ տր Թող
 զմեզս իմ:

Ճդ

Արարարեր զերկինս
և զերկիր * և զամ
շարդ նց * ամե :

Ար կապեցեր զծով
բանիւ հրամանի քոյ
* փակեցեր զխորս *
և կնքեցեր ահաւոր
և փառաւորեալ
անունամբ քով
սրբով *
ամե :

Ըմիզ

տած ամեն ես * կու աղաչեմ
զքեզ ասելով, ամենակալ տր,
և Թագաւոր երկնի և երկրի Թող
զմեզս իմ զոր Գործեցի առաջի
քոյ :

Լ յսինքն, դու տր ամ որ քո
ամենակարող զօրութեդ ըստեղ
ծեցիր զերկինս և զերկիր ի յոչն
չէ * և զարդարեցիր զնոսա քո
անքններ իմաստութեդ, զհրեշ
տակս և զայլ ամ երկնային զօրու
թիս, զարեգակն զլուսին և զայլ
ամ աստեղս ի յերկինս տեղաւոր
ելով, և զմարդիք և զանասունս,
զծառս և զտունկս ի յերկրի *
կու աղաչեմ զքեզ ասե :

Լ յսինքն, դու տր ամ որ քո
ահեղ հրամանաց բանիւն կապե
ցիր զծովս, իբր սահման դրիր
իւրն որ այլ յառաջ չի անցանի,
և չի ծածկէ զերկիրս, ըստ այնմ
որ ասէ ծննդոց գիրգն Ժողովես
ցին ջուրքդ որք ինեղքոյ երկնից
ի Ժողով մի, և երկեսցի ցամաքն
* փակեցիր զխորս, իբր ծովու
անդունդքն և խորուկ ջրերն
ինչպէս մէկ ամանի միջումն տե
ղաւորեցիր, ըստ այնմ որ ասէ
դաւիթ, Ժողովեաց որպէս ի տիկ
զջուրս ծովու * կնքեցիր, իբր
մըհրեցիր քո ահաւոր և փառա
ւորեալ սուրբ անունամբդ, որ
իւր տեղումն անշարժ մնայ *

կու

կու աղաչեմ զքեզ ասելով:

Լ՝ յսինքն, դու մոր ամ այնպէս
աճաւոր ես, որ ամ ըստեղծուն
ածք թէ ՚ի յերկինս և թէ ՚ի
յերկրի ՚ի յաճէ և յերկիւղէ քոյ
ամենակարող զօրութեդ կուդո
ղան և կուսարսափին, ըստ այնմ
որ ասէ դաւիթ, ո՛հ հայի յերկիր
և տայ դողալ տմա, մերձի ՚ի լե
րինս և ծխեցցին * կու աղաչեմ
զքեզ:

Լ՝ յսինքն, դու մոր ամ այնպէս
ամենազօր ես, որ քոյ սրբութե
փառաց մեծութին և վայելչու
թին անբաւ է, իբր անհասանե
լի և անպատմելի է, ըստ այնմ որ
ասէ պօղոս, ո՛վ խորք մեծութե
և իմաստութեան և գիտութեան
այ, որպէս զի առանց քննելոյ են
դատաստանք նորա, և առանց
զննելոյ են ճանապարհք նորա *
քոյ ըսպառնալեաց բարկութին
և սրամտութին սասաիկ է ՚ի վր
մեղանորաց և չարագործաց, զէ
րէ արդարադատ ես, ըստ այնմ
որ ասէ դաւիթ, երեսք տն ՚ի
վերայ չարագործաց, սատակել
յերկրէ զյիշատակս նոցա * քոյ
աւետեաց ողորմութիքն, իբր
քոյ հաշտութե և խաղաղութե
շնորհաբաշխութիքն անչափ և
անքննելի են, զէրէ գթած ես,
ըստ այնմ որ ասէ դաւիթ, գթած

Որ ամ ինչ սարսի և
դողայ յերեսաց ահի
զօրութե քո * ամե:

Լ՝ նբաւ է մեծ վայել
չութիւն փառաց սր
բութե քոյ * և սասաիկ
է բարկութի սպառ
նալեաց քոյ ի վերայ
մեղանորաց * անչափ
և անքննին են ողոր
մութիք աւետեաց
քոյ * ամե:

Դու տր բարձրեալ
 * գթած * երկայնա
 միտ * բազում ողորմ
 * և զղջանաս ի վերայ
 չարեաց մարդկան
 * ամէ :

Դու ամ ոչ եղիր
 ապաշխարութի վր
 արդարոցն աբրահա
 մու իսահակայ և յա
 կոբայ * որք ոչ մե
 ղան քեզ * ամէ :

Եւ եղիր ապաշխա

ողորմած է տր երկայնամիտ և բա
 ջում ողորմ * կու աղաչեմ :
 Եւ յսինքն, դու տր ամ բարձր և
 անհասանելի ես մարդկային մտաց
 * գթած ես, զէրէ իբրև հայր և
 ծնող կու ողորմես ի վերայ նոցա
 * երկայնամիտ ես, զէրէ ճանա
 չելով նց բնութե տկարութիւն
 կու համբերես սխալանաց նոցին
 * բազում ողորմ ես, զէրէ ամ
 վշտի և նեղութե միջում ցաւա
 կից կու լինիս նց * և թէ կու պատ
 ժես զիւրեանք երբեմն վր մեղաց
 իւրեանց, շուտով կու զղջաս,
 իբր դարձեալ կու ողորմես և կու
 փրկես զիւրեանք ի տառապանաց
 ըստ այնմ որ ասէ պօղոս, այլ հա
 չատարիմ է ամ որ ոչ արկցէ
 զձեզ ի փորձութիւն առաւել
 քան զհարն ձեր, այլ արասցէ ընդ
 փորձութե և զելս, զի համբե
 րել կարասցիք * կու աղաչեմ
 զքեզ :

Եւ յսինքն, դու տր ամ ոչ ինչ
 ապաշխարանք չի դրիր քոյ ար
 դար ծառայիցդ աբրահամու իսա
 հակայ և յակոբայ, մէկ սխալա
 նաց և կամ մէկ պակասութեան
 համար * զէրէ ամենեւին ընդէմ
 քոյ ամային օրինացդ և պատուի
 բանացդ չի մեղանջեցին * կու
 աղաչեմ զքեզ :

Եւ յսինքն, այլ դրիր ապաշխա
 րանք

ըանք ինձ մեղանորիս վասն մեծի
չարագործութեան իմոյ, մատ
նելով զիս՝ ի ձեռս ասորւոց, և
գերի անելով ի յերկիրս այլազգ
եաց * զէրէ քան զծովու անաղն
այլ առանել մեղք գործեցի, և
իմ անօրէնութիս, չափէն դուրս
բազմացաւ քոյ առաջւոյ * Կու
աղաչեմ զքեզ:

Եւ յսինքն, արժանի չեմ որ հայ
իմ և տեսանեմ զբարձրութիս
երկնից, և զքո անքննելի իմաս
տութիդ և զանչափ բարութիդ
ի միտ ածեմ * ի բազմութենէ
չարութեց և անօրէնութեանց
իմոյ * Կու աղաչեմ զքեզ:

Եւ յսինքն, կեռացեր եմ ես դէպ
ի յերկիր, և հողի հաւասար եմ
եղեր, վասն ծանտրութեան և
սաստկութեան երկաթի կապա
նացս * և ամենևին մտաց և մար
մնոյ հանգստութի չունիմ * Կու
աղաչեմ զքեզ:

Եւ յսինքն, զէրէ բարկացուցի
զքո սրտմտութիդ, և քոյ առա
ջւոյ չարութի գործեցի, մո
ռանալով զքո անձային օրէնքդ,
և զպատուիրանքդ * քարէ և
փայտէ սրտկերքներ կանդնե
ցուցի, և նոցա երկրպագութի
արարի, և այսպէս բազմացուցի
զքո բարկութիդ ինձ վերայ *
Կու աղաչեմ զքեզ:

Եւ

բութի վասն իմ մե
ղանորիս * զի մեղայ
անելի քան զանազ
ծովու և բազմացան
անօրէնութիք իմ
* ամեն:

Եւ արժանի հայիլ
և տեսանել զբարձ
րութիս երկնից * ի
բազմութէ անօրէ
նութե իմոյ
* ամեն:

Կորացեալ եմ ես ի
բռնութենէ կապա
նաց երկաթից * և
ոչ գոյ ինձ հանգիստ
* ամեն:

Եւ արկացուցի զսրտ
մտութի, և չար առա
ջի քոյ արարի * կանգ
նեցի զպատկեր, և
բազմացուցի զցա
սումն * ամեն:

Եւ արդ տր խոնար
հեցցնեմ զծուռնիս
որտի իմոյ * և հայցեմ
ի քաղցրութենէ
քում * ամեն :

Սեղայ տր մեղայ *
և զանօրէնութիս իմ
ես ինձէն գիտեմ
* ամեն :

Եւ զաչեմ և խնդ
րեմ իբէն Թող ինձ
տր , Թող ինձ * և
մի՛ կորուսաներ զիս
ըստ անօրէնութե
իմոյ * ամեն :

Սի՛ յաւիտեան բար
կանար ինձ տր * և
մի՛ յիշեր զչարիսն իմ
* և մի՛ պարտաւորեր
զիս ընդ իջեալսն
իներբոյ երկրի
չարեօք *
ամեն :

Եւ յսինքն , բայց այժմ տր ան
իմ սրտիս ծնիներն կու խոնարհե
ցուցանեմ քոյ առաջևդ , իբր
զիմ միտքս և զիմ կամքս քեզ կու
հնազանդեցուցանեմ * և կու
խնդրեմ քո քաղցր բնութէդ ,
որ իմ յանցանացն Թողութիւն
շնորհես * և կու աղաչեմ զքեզ :
Եւ յսինքն , մեղայ տր ան մեղայ
ընդէմ քոյ անձային հրամանացդ
և մոլորեցայ ի քոյ սբ պատուիրա
նացդ * և զիմ անօրէնութիս
ես ինձէն գիտեմ , իբր իմ խղճ
մտանքովս կու ճանաչեմ * և կու
աղաչեմ զքեզ :

Եւ յսինքն , կու աղաչեմ զքեզ
տր ան , և կու խնդրեմ իբէն ,
Թողինձ զմեզս իմ վասն փառաց
անուն քոյ սրբոյ , և Թող ինձ
զմեզս իմ վր անչափ ողորմուէդ
քոյ * և մի՛ Թողուր զիս կորն
չիլ , իբր զեկիլ ի յանձային շնոր
հաց քոյ աստ և ի հանդերձե
լումս վասն անօրէնութե իմոյ *
և կու աղաչեմ զքեզ :

Եւ յսինքն , մի՛ երկայնացներ զքո
բարկութիդ ինձ վերայ մինչև յա
ւիտեան , որ չի լինի Թէ մնամ
ի մէջ պատժի և պատուհասի *
մի՛ յիշեր քո անոխակալութիդ
զչարիսն իմ զոր գործեցի առաջի
քոյ * և մի՛ պարտաւորեր զիս յա
ւիտեանական տանջանացն այն դա

տապարտեալ մարդկանցն հետ որ
առանց ապաշխարելոյ զմեզս իւր
եանց իջեր են ի գերեզման մա
հու * կու աղաչեմ զքեզ
Լ յսինքն , զերէ դու ոչ միայն
ան Ես արդարոց և բարեգոր
ծաց , այլև ան Ես ապաշխարո
ղաց զմեզս իւրեանց * արդ ուն
որ զքո անային խնամքդ և ողոր
մութիդ կու ցուցանես նց , այս
պէս ևս ցոյց ինձ զքո բարերա
րութիդ թէև անարժան եմ *

կու աղաչեմ զքեզ :

Լ յսինքն , փրկէ և ազատէ զիս
տր ան քո առատ ողորմութեդ
ի յայս անտանելի տառապանքէս
որ կու քաշեմ ի մէջ գերութես
* և ես քանի որ կենդանի եմ ,
օրհնեմ և փառաբանեմ զքո նբ
անունդ * կու աղաչեմ զքեզ
Լ յսինքն , քանզի զքեզ ոչ
միայն ամ զո՛ւարթունք , իբր
հրէշտակք և հրէշտակապետք կու
օրհնաբանեն , այլև հողեղէն
մարդիք կու փառաբանեն * զէ
րէ դու ես միայն ճշմարիտ ան
արժանի օրհնաբանութեան և փա
ռաբանութեան յա՛հտեանս յա
հտեանից ամէն :

Օ ի դու ան , ան
ապաշխարողաց ես *
և յիս ցոյց զբարերա
րութիւնդ քո , զի
անարժան եմ
* ամէն :

Կ եցուցես զիս ըստ
բազում ողորմութե
քում * և ես օրհնե
ցից զքեզ զամենայն
ա՛հուրս կենաց իմոց
* ամէն :

Օ քեզ տր օրհնեն
ամ զո՛ւարթունքեր
ինից * և քո են փառք
յա՛հտեանս ամէն :

Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ :
 Լ յԺմ և միշտ , և յանժառանգ յանժառանգ : ամէն :
 Լ զաչեմ և խնդրեմ 'ի քէն տր թող ինձ զմեղս իմ :
 Լ ազուժ ողորմ տր ողորմեաց ինձ :
 Լ Ժ քանեա՛ զիս զմեղանորս :
 Լ Երարիչ իմ և յոյս տժ գթա՛ յիս 'ի մեղուցեալ ծառայս
 և ողորմեաց ինձ բազմամեղիս :
 Լ Մէնօրհնեալ սրբուհի և միշտ կոյս տժածին մարիամ ,
 բարեխօսեա՛ առ տր վասն իմ մեղանորիս :
 Լ Մենայն սուրբք այ բարեխօսեցէք առ հայր 'ի յերկինս ,
 վասն մեր մեղանորացս :
 Բ Ե որդի այ անոխակալ ընկալ զաղաչանս մեր , զի 'ի քեզ
 են ապաւինեալք անձինք մեր :
 Յ աղթող զօրութեամբ սուրբ և կենդանարար և պատու
 կան խաչիւ քով տր պահպանեա՛ զմեզ :
 Լ Ե աքեա՛ տր զհրեշտակ խաղաղութե քոյ , որ եկեալ պա
 հեսցէ զմեզ անխռովս 'ի տունէ և 'ի գիշերի :
 Լ Ե մարդասիրութե քով յիշեա՛ զմեզ տր յիշեա՛ զմեզ , յոր
 ժամ գաս արքայութե քով և ողորմեաց մեզ :

ԼՂՕԹԻՐ ՍԼՄՆ ԻՒՐԼՆԻՆԶԻՐՈՑ

անձանց հաճատացելոց 'ի քս : Օ որ արարեալ է տեառն
'Ներսէսի հայոց կաթուղիկոսի :

աճատով խոստովանիմ և երկիր պագանեմ քեզ հայր
և որդի և սուրբ հոգի , անեղ և անմահ բնութի ,
արարիչ հրեշտակաց և մարդկան և ամենից եղելոց ,
և ողորմեաց քո արարածոց :

Հաճատով խոստովանիմ և երկիր պագանեմ քեզ անբա
ժանելի լոյս միասնական սուրբ երրորդութի և մի անձութի ,
արարիչ լուսոյ և հալածիչ խաճարի , հալածեալ 'ի հոգւոյ
իմմէ զխաճար մեղաց և զանգիտութեան , և լուսաւորեալ
զմիտս իմ 'ի ժամուս յայսմիկ , աղօթել քեզ 'ի հաճոյս և
ընդունիլ 'ի քէն զխնդրո՞ւածս իմ , և ողորմեաց ինձ
բազմամեղիս :

Հայր երկնաւոր անձ ճշմարիտ , որ առաքեցեր զորդիդ քո
սիրելի 'ի խնդիր մոլորեալ ոչխարին , մեղայ յերկինս և
առաջի քոյ , ընկալ զիս որպէս զանառակ որդին , և զդե
ցո՞ ինձ զպատմութեանն զառաջին , զոր մերկացայ մեղօք , և
ողորմեաց քո արարածոց :

Որդի այ անձ ճշմարիտ որ խոնարհեցար 'ի հայրական ծոցոյ ,
և առեր զմարմին 'ի սրբոյ կուսէն մարիամայ , վասն մերոյ
փրկութեան , խաչեցար և թաղեցար և յարեար 'ի մեռե
լոց և համբարձար առ հայր , մեղայ յերկինս և առաջի քոյ ,
յիշեալ զիս որպէս զանառակն յորժամ դաս արքայութեամբ
քով , և ողորմեաց :

Հոգի այ անձ ճշմարիտ , որ իջեր 'ի յորդանան և 'ի վերնա
տունն , և լուսաւորեցեր զիս մկրտութեամբ սրբոյ անա
ղանին , մեղայ յերկինս և առաջի քոյ մաքրեալ զիս վերս
տին անձայնով հրով քով , որպէս հրեղէն լեզուօք զառա
քեալսն , և ողորմեաց :

Լնեղ բնութիւն մեղայ քեզ մոօք իմովք հոգւով և մար
մնով

